

Jézus élete

Tartalom

Az isteni Fiú megtestesülése a világunkon (p.1)	A tízvárosi vándorút (p.345)
Az isteni Fiú alászállásának kora (p.2)	Alexandriai Rodan (p.353)
Jézus megszületése és kisgyermekkora (p.3)	További viták Rodannal (p.366)
Jézus zsengekora (p.12)	A sátoros ünnepen (p.368)
Jézus kései gyermekora (p.22)	A hetvenek felavatása Magadánban (p.376)
Jézus Jeruzsálemben (p.31)	A templomszentelés ünnepén (p.384)
A két legválságosabb év (p.38)	A pereai küldetés kezdete (p.391)
A kamaszkori évek (p.46)	Az utolsó látogatás Észak-Pereában (p.398)
Jézus korai felnőttkora (p.55)	Látogatás Filadelfiában (p.404)
Jézus későbbi felnőttkori élete (p.65)	Lázár feltámasztása (p.412)
Úton Rómába (p.71)	Az utolsó tanítás Pellában (p.419)
A világ vallásai (p.83)	A mennyország (p.426)
Időzés Rómában (p.85)	Úton Jeruzsálemben (p.433)
Visszatérés Rómából (p.96)	Bevonulás Jeruzsálemben (p.443)
Az átmeneti évek (p.109)	A hétfői nap Jeruzsálemben (p.451)
Keresztelő János (p.120)	A keddi reggel a templomban (p.458)
A keresztes és a negyven nap (p.131)	Az utolsó templomi beszéd (p.465)
Időzés Galileában (p.143)	Kedd este az Olajfák hegyén (p.471)
Az Ország hírnökeinek felkészítése (p.155)	Szerda, a pihenés napja (p.477)
A tizenkét apostol (p.164)	Az utolsó nap a táborban (p.484)
A tizenkettek felavatása (p.180)	Az utolsó estebéd (p.489)
A nyilvános működés elkezdése (p.197)	A búcsúbeszéd (p.496)
A páska-ünnep Jeruzsálemben (p.205)	Az utolsó intelmek és figyelmeztetések (p.504)
Utazás Szamarián át (p.214)	A Getszemániban (p.512)
Gilboában és a Tízvárosban (p.223)	Jézus elárulása és elfogása (p.519)
Négy eseménydús nap Kapernaumban (p.233)	A Szanhedrin bírósága előtt (p.525)
Az első tanhirdető vándorút Galileában (p.241)	A Pilátus előtti per (p.532)
Rövid látogatás Jeruzsálemben (p.249)	Röviddel a keresztre feszítés előtt (p.542)
A vándor hitszónokok tanítása	A keresztre feszítés (p.549)
Betsaidában (p.258)	A sírban töltött idő (p.554)
A második tanhirdető vándorút (p.267)	A feltámadás (p.560)
A harmadik tanhirdető vándorút (p.276)	Jézus megjelenései (p.567)
Időzés és tanítás a parton (p.284)	Jelenések az apostolok és más vezetők
A kapernaumi válsághoz vezető	előtt (p.573)
események (p.292)	Jelenések Galileában (p.580)
A kapernaumi válság (p.300)	Az utolsó jelenések és a
Az utolsó napok Kapernaumban (p.307)	mennybemenetel (p.586)
Menekülés Észak-Galileán át (p.313)	Az Igazság Szellemének
Időzés Türoszban és Szidonban (p.321)	adományozása (p.592)
Cezárea-Filippiben (p.328)	Pünkösöd után (p.600)
Az átlényegülés hegye (p.336)	Jézus hite (p.616)

1. AZ ISTENI FIÚ MEGTESTESÜLÉSE A VILÁGUNKON

Az isteni Fiúnak kettős célja volt azzal, hogy a teremtményeinek különféle rendjeinél az alászállást végrehajtsa: Először is teljesítette a teremtmények megértéséhez szükséges tapasztalást, melyet minden Teremtő Fiútól megkövetelnek, mielőtt felveszi a teljes főhatalmat. Egy Teremtő Fiú bármikor uralkodhat a saját jogán a világegyetemben, azonban a paradicsomi Háromság legfelsőbb képviselőjeként csak azt követően uralkodhat, hogy átesett hét teremtményi alászálláson. Másodszor azon előjog megszerzésére törekedett, hogy a paradicsomi Háromság ama legmagasabb szintű hatáskörét képviselhesse, mely egy helyi világegyetem közvetlen és személyes igazgatásában egyáltalán lehetséges. Az isteni Fiú az egyes alászállásai során szerzett tapasztalásokban ennek megfelelően sikeresen és elfogadható mértékben önként vetette alá magát a paradicsomi Háromság személyeiből álló különféle társulások különbözőképpen megnyilvánuló akaratának. Vagyis az első alászálláskor az Atya, a Fiú és a Szellem együttes akaratának volt alárendelve; a második alászállásban az Atya és a Fiú akaratának; a harmadik alászállásban az Atya és a Szellem akaratának; a negyedik alászállásban a Fiú és a Szellem akaratának; az ötödik alászállásban a Végtelen Szellem akaratának; a hatodik alászállásban az Örökkévaló Fiú akaratának; és a hetedik és egyben utolsó alászállás során – vagyis a világunkon – az Egyetemes Atya akaratának.

Az isteni Fiú ezért a személyes főhatalmában egyesíti a világegyetemi Teremtők isteni akaratának hétszeres szakaszát a helyi világegyetemi teremtményeinek megértő tapasztalásával. Így az ő világegyetemi igazgatása immár a lehető legnagyobb hatalom és fennhatóság képét mutatja, jóllehet mentes mindenféle önkényes hatalombitorlástól. Az ő hatalma korlátlan, hisz a paradicsomi Istenségekkel megtapasztalt társulásokból származik; a fennhatósága olyan mértékben megkérdőjelezhetetlen, amilyen mértékben azt a világegyetemi teremtményekhez hasonló alakban való tényleges tapasztalásán keresztül szerezte meg; az ő főhatalma legfelsőbb, hiszen egyszerre egyesíti a paradicsomi Istenség hétszeres nézőpontját az idő és tér teremtményi nézőpontjával.

Miután meghatározta az utolsó alászállásának időpontját és miután kiválasztotta a bolygót, ahol e rendkívüli eseménynek meg kellett történnie, az isteni Fiú megtartotta a szokásos alászállás előtti megbeszélést Gábiellel és aztán megjelent idősebb testvére és a paradicsomi tanácsos, Immanuel előtt. Minden világegyetemi igazgatási hatalmat, melyet addig még nem adott át Gábielnek, az isteni Fiú most Immanuelre ruházott. Immanuel, mielőtt az isteni Fiú elindult volna a földi megtestesülésre, elfogadva a világegyetemi megbízást arra az időre, amíg az isteni Fiú az alászálláson van, ellátta őt alászállási tanácsokkal, melyek rendeltetése az volt, hogy a megtestesülés során útmutatóul szolgáljanak az isteni Fiú számára, amikor majd a Földön úgy nő fel, mint a teremtszész egy halandója.

E vonatkozásban szem előtt kell tartanotok, hogy az isteni Fiú a paradicsomi Atya akaratának megfelelően döntött amellett, hogy teljesíti ezt a halandói húsvér testbeli alászállást. A Teremtő Fiúnak senkitől nem volt szüksége utasításokra ahhoz, hogy e megtestesülést a világegyetemi főhatalom megszerzésének egyedüli célja érdekében véghez vigye, azonban belefogott egy olyan, a Legfelsőbbel kapcsolatos kinyilatkoztatási programba, melynek részét képezte a paradicsomi Istenségek különféle akaratával való együttműködés. Így az ő főhatalma, amint azt véglegesen és személyesen megszerzi, ténylegesen is teljes körűen magába foglalja az Istenség hétszeres akaratát, amint az a Legfelsőbben kiteljesedik.

Közvetlen előnyei voltak annak és komoly mértékű ellentételezéssel is járt az, hogy e fenséges Teremtő Fiú még egyszer hajlandó volt önként alávetni magát a paradicsomi Istenségek akaratának, ezúttal az Egyetemes Atyáénak. Azzal, hogy az együttműködéssel járó alárendeltség végrehajtása mellett döntött, e megtestesülésben az isteni Fiú nem csak a halandó ember természetét tapasztalja meg, hanem a mindennek paradicsomi Atyjának akaratát is. Továbbá e különleges alászálláshoz annak teljes bizonyosságában foghatott hozzá, hogy nem csak hogy Immanuel fogja gyakorolni a paradicsomi Atya teljes hatáskörét az ő világegyeteme igazgatásában a földi alászállás miatti távolléte során, hanem annak

megnyugtató tudatában is, hogy a Nappalok Elődei a teljes alászállási időszakra elrendelték az ő területének biztosítását.

2. A megtestesülés – A kettő eggyé tétele

Az emberi alakban a világunkon megtestesült isteni Fiú, noha valóban kettős eredetű lény volt, nem volt kettős személyiség. Ő nem az emberrel társult Isten, hanem inkább az emberben megtestesült Isten volt. Ő mindig is az az egyesített lény volt. Az egyetlen fejlődési tényező az ilyen felfoghatatlan viszonyban az volt, hogy (az emberi elme révén) öntudatos fejlődésen keresztül felismerte és megértette az Isten és ember voltának tényét.

Nem fokozatosan vált Istenné. Isten nem Jézus földi életének valamely meghatározó pillanatában vált emberré. Jézus Isten és ember volt – mindig, sőt mindörökké. Ez az Isten és ez az ember egykor és ma is egy, pontosan úgy, ahogy a három lény paradicsomi Háromsága is a valóságban egy Istenség.

Soha ne hagyjátok figyelmen kívül azt a tényt, hogy az alászállásának legfelsőbb szellemi célja az volt, hogy kiteljesítse az Istenről szóló kinyilatkoztatást.

Egy isteni Fiúnak a világunkon láthatólag természetes folyamatokon keresztül való megjelenését csodának tartjuk – a világegyetemi törvények felfogóképességünket meghaladó működésének. A názáreti Jézus csodás személyiség volt.

Véges-végig e rendkívüli tapasztalásban az Atya Isten a maga döntése szerint úgy jelentette meg magát, ahogy mindig is teszi – a szokásos módon – az isteni cselekvés általános, természetes és biztos módján.

3. AZ ISTENI FIÚ ALÁSZÁLLÁSÁNAK KORA

A názáreti Jézus élettörténetéről szóló beszámoló összeállítását a Melkizedek kinyilatkoztatási igazgató felügyelete alatt működő, tizenkét fős bizottság hitelesítette. A beszámoló alapját egy olyan félszellemi lény szolgáltatta, aki András apostol felett a szellemvilági óvó-figyelő szolgálatot egykor ellátta. A beszámoló azt tükrözi, ahogyan azokat az eseményeket a félszellemi teremtmények észlelték, és ahogy azokat később András részlegesen feljegyezte. Tudván, hogy a Mestere mennyire gondosan kerülte azt, hogy feljegyzéseket hagyjon hátra, András következetesen ellenezte, hogy az írott beszámolóit sokszorosítsák. A Jézus többi apostola részéről megnyilvánuló hasonló hozzáállás nagyban hátráltatta az evangéliumok megírását.

4. A Krisztus utáni első század nyugati világa

Jézus nem valamiféle szellemi hanyatlást mutató korszakban jött el erre a világra; megszületésekor a világunk a szellemi gondolkodás és a vallási élet olyasfajta megújulását élte át, amelyet sem az egész korábbi, Ádám utáni történelme, sem bármely későbbi korszak óta nem látott. Az isteni Fiú megtestesülése idején a világ a Teremtő Fiú alászállásához olyan kedvező körülményeket kínált, amilyenek sem korábban, sem azóta soha nem álltak elő. Épp az ezen idők előtti századokban terjedt el a görög műveltség és a görög nyelv nyugaton és a Közel-Keleten, és a zsidók, lévén levantei emberfajta, természetükben részben nyugatiak, részben keletiek, kiválóan alkalmasak voltak e kulturális és nyelvi körülmények kihasználására ahhoz, hogy egy új vallás hatékonyan elterjedhessen keleten és nyugaton egyaránt. Ezen igen kedvező körülményeket tovább javította a rómaiaknak a földközi-tengeri világ feletti türelmes politikai uralma.

A világhatások nagyfokú keveredését jól példázza Pál tevékenysége, aki a vallásos műveltségben a héberek hébere volt, a zsidó Messiásról szóló evangéliumot hirdette görög nyelven, s közben ő maga római polgár volt.

A Jézus korabeli polgárosodott társadalomhoz fogható addig és azóta sem láttak a nyugati világban. Az európai polgárosodott társadalom egy rendkívüli hármasság hatás alatt egyesült és hangolódott össze:

1. A római politikai és társadalmi rendszer.
2. A hellén nyelv és műveltség – és bizonyos mértékig a görög bölcselet.
3. A zsidó vallási és erkölcsi tanítások gyorsan terjedő befolyása.

Jézus megszületésekor az egész földközi-tengeri világ egy egyesített birodalmat alkotott. A világtörténelemben először kötötték össze jó utak a számos nagyobb központot. A tengereket megtisztították a kalóztól, és a kereskedelem és az utazások nagy korszakának gyors kibontakozása zajlott. Az utazások és a kereskedelem szempontjából Európa egészen a Krisztus utáni tizenkilencedik századig nem élvezhetett újra ilyen kedvező időszakot.

A görög-római világ belső békéjétől és felszínes jólététől eltekintve a birodalom lakóinak többsége mocskban és szegénységben tengődött. A kis létszámú felsőbb osztály gazdag volt; a nyomorult és elszegényedett alsóbb osztályba tartoztak a közemberek. Azokban az időkben nem volt boldog és jó módú középosztály; annak megjelenése csak a római társadalomban kezdődött el.

A terjeszkedő római állam és a pártus állam közötti első küzdelmek az akkori időkhez viszonyított közelmúltban úgy alakultak, hogy Szíria a rómaiak kezére jutott. Jézus korában Palesztina és Szíria a jólét, a viszonylagos béke, valamint a kelettel és a nyugattal létesített, kiterjedt gazdasági kapcsolatok időszakának örvendett.

5. JÉZUS MEGSZÜLETÉSE ÉS KISGYERMEKKORA

Aligha volna lehetséges felsorolni azt a számos okot, melyek közrejátszottak abban, hogy az isteni Fiú alászállása helyéül Palesztinára esett a választás, főként pedig azokat, amelyek miatt József és Mária családját választották, mint közvetlen környezetet az Isten Fiának a világunkon való megjelenéséhez.

Az elkülönített világokról a melkizedekek által készített rendkívüli helyzetjelentés áttanulmányozása után, Gábriellel egyeztetve, az isteni Fiú végül ezt a világot választotta, mint azt a bolygót, ahol az utolsó alászállását véghez viszi. E döntést követően Gábrriel személyesen is ellátogatott a világunkra, és miután megfigyelte az embercsoportokat, valamint a világ és annak népei szellemi, értelmi, faji és földrajzi felmérésének eredményei alapján úgy döntött, hogy a héberek rendelkeznek azokkal a viszonylagos előnyökkel, melyek az alászállási fajtaként való kiválasztásukat megalapozzák. Miután az isteni Fiú e döntést megerősítette, Gábrriel kijelölte és a világunkra küldte a tizenkét tagú családbizottságot – melynek tagjait a magasabb rangú világegyetemi személyiségek közül választotta – s azzal a feladattal bízta meg, hogy vizsgálódjanak a zsidó családi élet terén. A bizottsági munka befejezésekor Gábrriel a világunkon tartózkodott és megkapta a jelentést, mely három olyan jövőbeli egybekelést jelölt meg, melyek a bizottság véleménye szerint egyaránt alkalmasak lehettek alászállási családdul az isteni Fiú tervezett megtestesüléséhez.

A három megjelölt pár közül Gábrriel maga választotta ki Józsefet és Máriát, később személyesen is megjelent Máriának, amikor is közölte vele a jó hírt, miszerint őt választották arra a feladatra, hogy az alászálló gyermek földi anyja legyen.

6. József és Mária

József, Jézus (József-fia-Jósua) emberi apja héber volt a héberek között, jóllehet számos olyan nem-zsidó faji sajátosság jellemezte, melyek az őseinek női ágai révén adódtak hozzá a családfájához az idők során. Jézus apjának származási ága Ábrahám koráig nyúlt vissza és e nagy tiszteletnek örvendett ősapán keresztül azokhoz a korai leszármazási ágakhoz, melyek a sumérokhoz és a nodfiakhoz vezetnek, valamint az ősi kék ember déli törzsein keresztül Andonhoz és Fontához. Dávid és Salamon nem József őseinek közvetlen ágán helyezkedett el, és József leszármazása nem vezethető vissza közvetlenül Ádámhoz sem. József közvetlen elődei mesteremberek voltak – építőmesterek, ácsok, kőművesek és kovácsok. József maga ács volt, később pedig építésvezető lett. A családja a köznép ama nemes részének

hosszú és neves ágához tartozott, melyet mindegyre a vallás fejlődésével kapcsolatos dolgokban a világunkon kitűnt egyének megjelenése fémjelzett.

Mária, Jézus földi anyja a különleges ősök hosszú sorának leszármazottja volt, melybe a világunk faji történelmének legfigyelemreméltóbb női közül sokan beletartoztak. Bár Mária a korának és nemzedékének női között átlagos volt, s mint ilyen viszonylag átlagos vérmérséklettel rendelkezett, de az ősei között olyan jól ismert nőket tarthatott számon, mint Annon, Támár, Rúth, Bethshiba, Ánsia, Kloa, Éva, Enta és Ratta. A korának zsidó női közül egynek sem volt a közös ősöket felsorakoztató olyan neves leszármazási ága, vagy olyan, amely nagyobb reményekkel kecsegtető kezdetekkel bírt volna. Mária őseit Józseféhez hasonlóan az erős, ám átlagos egyedek túlsúlya jellemezte, melyet olykor-olykor számos kiemelkedő személyiség ellensúlyozott a polgárosodás előrehaladása és a vallás fokozatos fejlődése során. Faji értelemben aligha helyes Máriát zsidóként azonosítani. Műveltségét és hitét tekintve zsidó volt, az öröklött adottságait azonban inkább a szíriai, a hettita, a föníciai, a görög és az egyiptomi fajták keveréke határozta meg, az ő faji származása Józsefénél is általánosabb volt.

Az isteni Fiú tervezett alászállása idején Palesztinában élő összes pár közül József és Mária rendelkezett a kiterjedt faji kapcsolatok és a személyiségi sajátságok magas átlagának leginkább eszményi összetételével. Az isteni Fiú úgy tervezte, hogy átlagos emberként jelenik meg a földön, hogy az egyszerű nép is megérthesse és elfogadhassa őt; emiatt választott Gábiel éppen olyan szülőket az alászálláshoz, mint József és Mária.

7. Gábiel megjelenik Erzsébetnek

Jézus életművét a világunkon valójában Keresztelő János kezdte meg. Zakariás, János apja a zsidó papsághoz tartozott, az anyja, Erzsébet pedig ugyanazon nagy családi csoport tehetősebb ágának volt a tagja, amelynek Mária, Jézus anyja is. Zakariásnak és Erzsébetnek, bár már sok éve házasok voltak, nem volt gyermekük.

A Kr.e. 8. év júniusának vége felé járt az idő, amikor nagyjából három hónappal József és Mária házasságkötését követően Gábiel megjelent Erzsébetnek, délidőben, éppen úgy, ahogy később megmutatta magát Máriának is. Gábiel így szólt:

„Míg a férjed, Zakariás az oltár előtt áll Jeruzsálemben, és míg az összesereglett nép egy megszabadító eljöveteleért imádkozik, én, Gábiel azért jöttem, hogy bejelentsem, hamarosan fiút fogsz szülni, aki ezen isteni tanító előfutára lesz, és a fiadat Jánosnak nevezd. A te Úr Istenednek szentelve magát fog ő felnőni, és amikor felnőtt, megörvendezteti a szívedet, mert sok lelket fog az Istenhez irányítani és hirdetni fogja a népetek lelki gyógyítójának és az egész emberiség szellemi-felszabadítójának eljöveteleét is. A nőrokonod, Mária lesz az ígért gyermekének anyja, és én őneki is megjelenek majd.”

E látomás nagyon megijesztette Erzsébetet. Gábiel eltűnése után elkezdett gondolkodni az átélteken, sokáig töprengett a fenséges látogató szavain, ám e kinyilatkoztatásról a férjén kívül senkinek sem szólt egészen addig, amíg nem beszélt Máriával a következő év február havának elején.

Erzsébet azonban öt hónapon át még a férje előtt is megőrizte a titkát. Amikor végül elmondta neki a gábieli látogatás történetét, Zakariás meglehetősen hitetlenkedve fogadta az egészet és hetekig kételkedett az élmény valóságos voltában, és csak akkor volt hajlandó némiképp hinni a felesége által előadott gábieli látogatás történetében, amikor már nem tudta kétségbe vonni, hogy a felesége várandós. Zakariást nagyon felkavarta Erzsébet jövőbeli anyasága, de nem kételkedett a felesége tisztességében, még a maga előrehaladott kora ellenére sem. Egészen a János megszületése előtti mintegy hatodik hétig, amikor is egy erőteljes álmot látott, Zakariás nem volt teljesen meggyőződve arról, hogy Erzsébet a beteljesülés fiának anyjává lesz, azé, aki előkészíti a terepet a Messiás eljövetelehez.

Gábiel Kr.e. 8-ban, nagyjából november közepén jelent meg Máriának, miközben az asszony a názáreti otthonában dolgozott. Később, miután Mária megbizonyosodott arról, hogy hamarosan anyává lesz,

meggyőzte Józsefet, hogy engedje el őt látogatóba Erzsébethez, Júda városába, mely Jeruzsálemtől nyugat felé mintegy hat kilométerre a hegyekben helyezkedett el. Gábrriel mindkét jövőbeli anyát tájékoztatta a másíkuknál tett megjelenéséről. Természetesen türelmetlenül várták, hogy találkozhassanak, összevethessék az élményeiket és megbeszélhessék a fiaik jövőjének valószínű alakulását. Mária a távoli unokatestvérénél maradt három hétig. Erzsébet nagyban hozzájárult Mária gábrrieli jelenéssel kapcsolatos hitének megerősödéséhez, így Mária úgy tért haza, hogy nagyobb mértékben szentelhetette magát annak a felhívásnak, hogy anyja lesz a beteljesülés gyermekének, akit rövidesen védtelen csecsemőként fog a világnak bemutatni, a teremtsérész átlagos és egészséges kisgyermekként.

János Júda városában született meg Kr.e. 7. március 25-én. Zakariás és Erzsébet igencsak örült, amikor megtudták, hogy fiuk lett, amint azt Gábrriel megígérte, és amikor a gyermeket a nyolcadik napon körülmételésre elvitték, hivatalosan is a János nevet adták neki, ahogy előzőleg utasították őket. Zakariás egyik unokaöccse már ezt megelőzően el is indult Názáretbe Erzsébet üzenetével Máriához, miszerint fia született és a fiú neve János lesz.

Jánosnak a szülei már a kora gyermekkorától fogva megfontoltan a tudomására hozták, hogy felnőttként szellemi vezető és vallási tanító válik belőle. János szívében mindig is termékeny talajra hullottak a sugalmazás így elvetett magjai. Már gyermekként is gyakorta megfordult a templomban az apja vezette szertartások alatt és nagyon mély benyomást gyakorolt rá mindama dolgok értelme, amit ott látott.

8. Gábrriel bejelentése Máriának

Az egyik este, nagyjából napszálltakor, mielőtt József még hazaért volna, Gábrriel megjelent Máriának egy alacsony kőasztal mellett, és amint Mária visszanyerte az önuralmát, így szólt:

„Annak parancsára jövök, aki az én Mesterem és akit te szeretni és táplálni fogsz. Neked, Mária, jó hírt hozok, amikor bejelentem, hogy az élet tebenned mennyei elrendelés révén fogantatott, és hogy a kellő időben egy fiúgyermek anyjává leszel; e fiút Jósuának fogod nevezni, és ő fogja elhozni a mennyországot a földön és az emberek között. E dologról ne szólj senkinek, kivéve Józsefet és Erzsébetet, a te nőrokonodat, akinek szintén megjelentem, és aki hamarosan szintén fiat fog szülni, akinek neve János lesz, és aki elő fogja készíteni a terepet a megszabadulás üzenetének, melyet a te fiad fog hirdetni az embereknek nagy erővel és mély meggyőződéssel. Ne kételkedj a szavamban Mária, mert a beteljesülés gyermekének halandói lakóhelyéül erre az otthonra esett a választás. Áldásomat adom reád, a Fenségesek ereje ad majd erőt, és az egész föld Ura fog vigyázni téged.”

Mielőtt Mária e szokatlan eseményeket el merte volna mondani a férjének, heteken keresztül erősen foglalkoztatta a látogatás élménye, míg végül bebizonyosodott számára, hogy gyermeket vár. Amikor József mindezt meghallotta, bár mélyen megbízott Máriában, igencsak összezavarodott és sok éjszakán át nem tudott aludni. Józsefnek először kétségei voltak a gábrrieli látogatást illetően. Amikor azután csaknem teljesen meggyőződésévé tette, hogy Mária valóban hallotta az isteni hívívő hangját és látta az alakját, tépelődni kezdett, ahogy belegondolt abba, hogy miként történhetett mindez. Miként lehet emberi lények sarja egy isteni rendeltetésű gyermek? József egészen addig nem tudott ezekkel az ellentmondásos gondolatokkal megbékülni, amíg néhány hét gondolkodás után ő és Mária is arra a következtetésre nem jutott, hogy őket választották arra, hogy a Messiás szüleivé váljanak, bár aligha az volt a zsidó felfogás, hogy a várt megszabadító isteni természetű lesz. Miután erre a nagy jelentőségű következtetésre jutottak, Mária sietve elutazott Erzsébethez látogatóba.

A visszatértét követően Mária meglátogatta a szüleit, Joáchimot és Hannát. Mária két fiútestvére és két leánytestvére, valamint a szülei mindig is nagyon kételkedők voltak Jézus isteni küldetését illetően, bár természetesen ekkor még semmit sem tudtak a Gábrriel-féle látogatásról. De Mária bizalmasan közölte leánytestvérével, Szalóméval, hogy szerinte a fiának a nagy tanítóvá válás a rendeltetése.

Gábrriel Máriának szóló bejelentésére a Jézus fogantatását követő napon került sor és ez volt az egyetlen természetfeletti jelenség, mely Máriának az ígért gyermeke kihordását és megszületését kísérő teljes élményhalmazához köthető.

9. József álma

József egészen addig nem tudott megbékélni a gondolattal, hogy Mária egy rendkívüli gyermek anyja lesz, amíg át nem élt egy órá nagyon mély benyomást tevő álmot. Ebben az álomban egy ragyogó mennyei hírvivő jelent meg neki és egyebek között azt mondta:

„József, én az Ő parancsára jelenek meg, aki fenn uralkodik, és arra kaptam utasítást, hogy tájékoztassalak arról a fiúgyermekről, akit Mária fog megszülni és aki ragyogó fény lesz a világban. Őbenne élet lesz, és az ő élete az emberiség életévé lesz. Először a maga népéhez fog eljönni, de ők nemigen fogadják el; viszont mindenkinek, aki elfogadja őt, ki fogja nyilatkoztatni, hogy ők az Isten gyermekei.”

Ezen élményt követően József alapvetően már soha többé nem kételkedett Máriának a gáabrieli látogatással kapcsolatos történetében és abban az ígértben, hogy a még meg nem született gyermek isteni hírhozó lesz a világ számára.

Mindeme látogatások során szó sem esett Dávid házáról. Soha semmiféle bizalmas közlés nem hangzott el azzal kapcsolatban, hogy Jézusból „a zsidók megszabadítója” lenne, még csak arról sem, hogy ő lenne majd a régóta várt Messiás. Jézus nem olyan Messiás volt, amelyet a zsidók vártak, viszont ő volt a világ megszabadítója. Az ő küldetése minden emberfajta és népre irányult, nem csak valamely népcsoportra.

József nem Dávid király ágáról származott. Máriában több dávidi örökség volt, mint Józsefben. Igaz, hogy József elment Dávid városába, Betlehembe, hogy ott a római népszámláláson számba vegyék, de erre azért került sor, mert hat nemzedékkel korábban Józsefnek az akkori nemzedékbeli apai őst, árva lévén, örökbe fogadta egy bizonyos Cádok nevezetű férfi, aki viszont Dávid közvetlen leszármazottja volt; ennél fogva Józsefet is úgy vették számításba, mint „Dávid házához” tartozót.

Az Ószövetség úgynevezett messiási jóslatainak többségét jóval azt követően szabták Jézusra, hogy az életét a földön leélte. A héber próféták évszázadokon át hirdették egy megszabadító eljövételét, és ezeket az ígéretek az egymást követő nemzedékek úgy értelmezték, hogy azok egy olyan új zsidó uralkodóra vonatkoznak, aki Dávid királyszékében fog ülni és Mózes állítólagos csodás módszerei révén erős nemzetté teszi a zsidókat Palesztinában, megszabadítja őket minden idegen befolyástól. Megismételjük, hogy a héber íráskor sok helyén számos átvitt értelmű szövegrészt később helytelenül Jézus életküldetésére értelmeztek. Számos ószövetségi mondást úgy elferdítettek, hogy azok illeszkedjenek a Mester földi életének valamely mellékeseményéhez. Maga Jézus egy alkalommal nyilvánosan is tagadta, hogy bármiféle kapcsolatban lenne Dávid királyi házával. Még azt a részt is, hogy „egy hajadon fiat fog szülni” úgy alakították át, hogy „egy szűz fiat fog szülni”. Ez igaz volt mind József, mind Mária számos olyan családfája esetében is, melyeket az isteni Fiú földi létpályájának lezárulását követően állítottak fel. E családfák a Mester sok őst magukba foglalják, de egészében véve nem hitelesek és nem tekinthetők tényszerűnek. Jézus első követői túl sokszor engedtek a kísértésnek, hogy minden régi látnoki kijelentést úgy tüntessenek fel, mint amely az Uruk és Mesterük életében teljesült be.

10. Jézus földi szülei

József jóindulatú ember volt, meglehetősen lelkiismeretes és minden szempontból hűséges a népe vallási szabályaihoz és szokásaihoz. Keveset beszélt, de sokat gondolkodott. A zsidó nép sanyarú sorsa nagyon elszomorította Józsefet. Fiatalabb korában, a nyolc fiú- és leánytestvére körében, még jókedvű volt, azonban a házasság első éveiben (Jézus gyermekkorában) az enyhe szellemi elcsüggedés időszakait élte meg. Az ilyen alkati megnyilvánulásai sokat javultak közvetlenül a túl korai halála előtt és azt

követően, hogy a családja gazdasági helyzete jobb lett annak következtében, hogy az ács rangjáról előrelépett a jó módú építésvezető tisztségébe.

Mária alkata épp az ellenkezője volt a férjének. Rendszerint vidám volt, nagyon ritkán volt levert és mindig derűsen szemlélte a világot. Mária szabadon és gyakorta fejezte ki az érzelmi töltetű élményeit és sohasem lehetett szomorúnak látni egészen József váratlan haláláig. Alig épült fel a megrázkódtatásból, amikor rázúdultak azok az aggodalmak és kérdések, melyeket a legidősebb fia rendkívüli létpályája vetett fel, mely az elképedt Mária szeme előtt oly gyorsan bontakozott ki. De mindeme szokatlan élmények során át Mária végig higgadtan, bátoran és elég bölcsnek bizonyult abban, ahogy azokat a kapcsolatokat kezelte, melyeket az ő különös és kevésbé megértett elsőszülött fiával és az ő továbbélő öccseivel és húgaival tartott fenn.

Jézus az emberi természete szokatlan szelídségének és bámulatos rokonszenvező-megértő jellemvonásának jelentős részét az apjától örökölte; a nagy tanítói tehetségét és a jogos felháborodásra való erőteljes képességét az anyjától kapta. A felnőttkori környezetére való érzelmi megnyilvánulásaiban Jézus egyszer az apjához hasonlított, elmélyülten gondolkozó és istenimádatra hajló volt, néha pedig nyilvánvaló szomorúság jellemezte; de többnyire az anyja derűlátó és határozott természete szerint tekintett a dolgokra. Mindent egybevetve úgy alakult, hogy Mária alkata érvényesült az isteni Fiú létpályáján, amint felnőtt és megtette a felnőttkori életének nagy jelentőségű lépéseit. Némely részletben Jézust a szülei jegyeinek keveréke jellemezte; más téren az egyikük vonásait mutatta, szemben a másikéval.

Jézus Józseftől szigorú felkészítést kapott a zsidó szertartásrendek alkalmazása és a héber írások szokatlanul alapos megismerésére való törekvés terén; Máriától a vallásos élet szélesebb nézőpontját és a személyes szellemi szabadság szabadelvűbb felfogását kapta.

József és Mária családja is igen tanultnak számított a maga korában. József és Mária a koruk és élethelyzetük átlagához képest nagyon tanult volt. Az apa gondolkodó volt; az anya pedig tervező, az alkalmazás szakértője és az azonnali kivitelezés gyakorlatias mestere. József fekete szemű, barna hajú férfi volt; Mária pedig a barna szemű, majdnem szőke emberfajtába tartozott.

Ha József megéri, kétségkívül erős híve lett volna a legidősebb fia isteni küldetésének. Mária a hit és a kétség között ingadozott, lévén, hogy erősen befolyásolta őt a többi gyermekének, a barátainak és a rokonainak a helyzete, de mindig megerősítette őt a végső hitében annak emléke, hogy Gáriel közvetlenül a gyermek fogantatását követően megjelent neki.

Mária ügyesen tudott szőni és az átlagosnál képzetesebb volt a kor legtöbb házimunkájában is; jól vezette a háztartást és kiváló otthonteremtő volt. De József és Mária jó tanító is volt, és gondoskodtak arról, hogy a gyermekeik jól elsajátítsák a korabeli ismereteket.

Az ifjú Józsefet Mária apja alkalmazta a házában bővítési munkálatai során, és amikor Mária egy csésze vizet vitt Józsefnek a déli étel mellé, valójában akkor kezdődött el annak a párnak az udvarlási időszaka, melynek az volt a rendeltetése, hogy Jézus szüleivé váljon.

József és Mária összeházasodott, zsidó szokás szerint, Mária Názáret környéki otthonában, amikor József huszonegy éves volt. E házasság egy csaknem kétévnyi, szokványos időtartamú udvarlási időszakot zárt le. Röviddel ezután költöztek a názáreti új otthonukba, melyet József két testvére segítségével épített fel. A ház a közeli dombos vidék tövében állt, ahonnan elbűvölő kilátás nyílt a környező vidékre. E két fiatal és leendő szülő úgy gondolta, hogy ebben a különleges gonddal előkészített otthonban üdvözlük majd az ígért gyermeket, nem is sejtve, hogy a világegyetem szempontjából is nagy jelentőségű eseményre akkor fog sor kerülni, amikor otthonról távol, a júdeai Betlehemben lesznek.

József családjának nagyobbik része Jézus tanításainak hívévé vált, de Mária rokonságából csak nagyon kevesen hittek valaha is Jézusban, amíg el nem hagyta e világot. József inkább hajlott a várt Messiás szellemi fogalmában való hitre, Mária és az ő családja, különösen az apja, azonban tartotta magát egy olyan Messiás eszméjéhez, aki világi megszabadító és politikai uralkodó lesz. Mária ősei erőteljesen azonosultak az akkoriban még csak közelmúltbelinek számító idők makkabeusi tevékenységeivel.

József a zsidó vallás keleti vagy babiloni nézetei mellett tartott ki szilárdan; Mária a törvény és a próféták szabadelvűbb és szélesebb látókörű nyugati vagy hellén értelmezésére hajlott erősen.

11.A názáreti otthon

Jézus otthona nem esett messze a Názáret északi részén elterülő magas hegytől és nem volt nagyon messze a falu forrásvíz kútjától, mely a település keleti részén helyezkedett el. Jézus családja a város peremén lakott és ez nagyon megkönnyítette számára, hogy később gyakorta tegyen sétákat a vidéken és kiránduljon egészen e közeli magasabb vidék legmagasabb pontjára is, mely a dél-galileai hegyek közül a legmagasabb volt, leszámítva a Tábor-hegy vidékét keleten és Nain hegyét, mely nagyjából ugyanilyen magas volt. A házuk a hegy déli hegyfokától kissé délre és keletre állt és nagyjából félúton helyezkedett el a kiemelkedés alapja és a Názáretből Kána felé vezető út között. A hegyi utakon kívül Jézus kedvelt sétaútvonala volt, hogy követte azt a keskeny ösvényt, mely a hegy lábánál kígyózott északkeleti irányban addig a pontig, ahol beletorkollott a Szeferisz felé menő útba.

József és Mária otthona egyszobás, lapos tetős kőépítmény volt, melyhez az állatok tartására alkalmas épület csatlakozott. A berendezés egy alacsony kőasztalból, cserépedényekből, kőtálakból és kőkorsókból, szövöszékből, lámpásból, néhány kisebb asztalból és az alváshoz a kőpadlóra borított durva szőnyegekkel állt. A hátsóudvarban, az állatok számára fenntartott melléképület közelében volt a kemencét és a gabona megőrléséhez használt őrlőalkalmatosságot óvó fedél. Az ilyen őrlő működtetéséhez két személy kellett, az egyik őrlött, a másik pedig adagolta a gabonát. Kisfiúként Jézus gyakran öntötte a gabonát a malomba, miközben az anyja az őrlőt forgatta.

Később, ahogy az évek múlásával a család létszáma gyarapodott, mindannyian a megnagyobbított kőasztal körül kucorogva fogyasztották el az ételüket, közös tálból vagy edényből véve azt. A tél folyamán az esti étkezés alkalmával az asztalt egy kicsi, lapos cseréplámpával világították meg, melyet olívaolajjal töltöttek fel. Márta születése után József kibővítette a házat egy nagy szobával, melyet nappal ácsműhelynek, éjjel pedig hálószobának használtak.

12.A betlehemi utazás

A Kr.e. 8. év márciusában (József és Mária házasságkötésének havában) Cézár Augustusz elrendelte, hogy a Római Birodalom minden lakosát számlálják meg, hogy az adóztatás hatékonyabbá tételéhez is felhasználható népszámlálást kell tartani. A zsidók mindig is előítélettel viseltettek mindenféle kísérellettel szemben, mely „a nép megszámlálására” irányult, és ez a Heródessel, Júdea királyával kapcsolatos komoly hazai nehézségekkel együtt oda vezetett, hogy a zsidó királyságban egy évvel elhalasztották a népszámlálást. Az egész Római Birodalomban Kr.e. 8-ban tartották meg a népszámlálást, kivéve Heródes palesztinai királyságát, ahol egy évvel később, Kr.e. 7-ben került rá sor.

Nem volt szükség arra, hogy az összeírásra Mária is elutazzon Betlehembe – József ugyanis fel volt hatalmazva a családja bejegyeztetésére is – de Mária, lévén kalandvágyó és erélyes személy, ragaszkodott ahhoz, hogy vele tartson. Félt egyedül maradni, attól tartott, hogy esetleg a gyermek József távolléte alatt születik meg, és megint csak utalunk arra, hogy Betlehem nem esett messze Júda városától, ezért Mária a nőrokonánál, Erzsébetnél teendő várhatóan kellemes látogatásnak nézett elébe.

József tulajdonképpen megtiltotta Máriának, hogy vele tartson, de hiába; amikor a három-négy napos útra az élelmet csomagolták, Mária kétannyi adagot készített és csomagolt. De még mielőtt ténylegesen is útnak indultak volna, József megbékélt a gondolattal, hogy Mária is jön, és hajnalban jókedvűen indultak el Názáretből.

József és Mária szegény volt, és mivel csak egy teherhordóállatuk volt, ezért Mária, várandós lévén, az állaton ült és az állat vitte a csomagjukat is, míg József gyalogolva vezette az állatot. Egy otthon felépítése és berendezése nagy érvágás volt József számára, hiszen hozzá kellett járulnia a szülei támogatásához is, lévén, hogy az apja nem sokkal azelőtt vált munkaképtelenné. E zsidó házaspár a szerény hajlékukból tehát Kr.e. 7. augusztus 18-án reggel indult el s vette útját Betlehem felé.

Az utazással töltött első napjuk során eljutottak a Gilboa-hegy lábához, ahol éjszakára letáboroztak a Jordán folyó mellett és mindenféle elképzeléseket gyártottak arról, hogy milyen fiuk fog születni, József tartotta magát a szellemi tanító képzetéhez, Mária pedig kitartott egy zsidó Messiás, a héber nemzet megszabadítójának eszméje mellett.

Az augusztus 19-i verőfényes, korai reggelen József és Mária már újból úton volt. Ebédjüket a Szartaba-hegy lábánál költötték el, mely a Jordán völgyére nézett, onnan továbbhaladtak, Jerikóban töltve az éjszakát, ahol egy fogadóban szálltak meg a város peremén, a főút mellett. Estebéd után, és miután sokat vitatkoztak a római uralom elnyomó jellegéről, Heródesről, a népszámlálási összeírásról és arról a viszonylagos befolyásról, melyet Jeruzsálem és Alexandria, mint két központ fejtett ki a zsidó tudományokra és műveltségre, a názáreti utazók nyugovóra tértek. Augusztus 20-án kora reggel folytatták útjukat, még dél előtt elérték Jeruzsálemet, ahol is elmentek a templomba, és úti céljukat követve a délután közepe táján érkeztek meg Betlehembe.

A fogadó már tömve volt, és József emiatt a távoli rokonoknál próbált meg szállást keresni, de Betlehemben minden szoba tele volt. A fogadó udvarába visszatérve arról értesült, hogy a csoportos utazók számára fenntartott aklokból, melyeket a szikla oldalába vájva alakítottak ki és amelyek épp a fogadó alatt helyezkedtek el, elvitték az állatokat és a szállást keresők részére ki is takarították. A szamarat az udvarban hagyva József a vállára vette a ruhás és eleséges csomagjait és Máriával együtt a kőlépcsőn a lenti szálláshelyükre ment. Egy korábban magtárnak használt helyen találták magukat, épp szemben az aklokkal és a jászakkal. Itt sátorlapokat függesztettek fel, és szerencsésnek mondhatták magukat, hogy ilyen kényelmes szállásuk lehet.

József arra gondolt, hogy nyomban felkerekedik és feliratkozik, de Mária kimerült volt; igen fáradtnak érezte magát és arra kérte a férjét, hogy maradjon mellette, mely kérésnek ő eleget is tett.

13. Jézus megszületése

Mária egész éjszaka olyan nyugtalan volt, hogy egyikük sem aludt valami sokat. Hajnalra a szülési fájások már elég erősek voltak, és délben, Kr.e. 7. augusztus 21-én, útitársnői szíves segédkezése mellett Mária fiúgyermeket szült. A názáreti Jézus megszületett a világba, azokba a ruhákba öltöztették őt, melyeket Mária magával hozott, számítva az ilyen eshetőségre, és a gyermeket a közeli jászolban helyezték el.

Pontosan úgy, ahogy azt megelőzően és azóta is minden gyermek a világra jött, illetve jön, a megígért gyermek úgy született meg; és a nyolcadik napon, zsidó szokás szerint, körülmetélték és hivatalosan is a Jósua (Jézus) nevet kapta.

A Jézus születését követő napon József eleget tett az összeírási kötelezettségének. Összetalálkozott azzal a férfival, akivel két nappal korábban Jerikóban beszélgetett, aki elvitte őt egy jómódú barátjához, akinek szobája volt a fogadóban és aki felajánlotta, hogy szívesen szállást cserél a názáreti párral. Aznap délután felköltöztek a fogadóba, ahol csaknem három hétig laktak, amíg végül találtak maguknak szállást József egy távoli rokonának házában.

A Jézus megszületését követő második napon Mária üzenetet küldött Erzsébetnek, hogy a gyermeke megszületett, és a válaszüzenet meghívást tartalmazott Józsefnek Jeruzsálembe, hogy ott egyeztessék minden ügyüket Zakariással. A következő héten József Jeruzsálembe ment, hogy Zakariással tárgyaljon. Zakariás és Erzsébet is azt az őszinte meggyőződést alakította ki, hogy Jézusból valóban a zsidó megszabadító, a Messiás lesz és hogy a fiuk, János lesz az ő segítőinek vezetője, a beteljesülés emberének jobbkeze. És mivel Mária ugyanígy gondolkodott, nem volt nehéz rávenniük Józsefet, hogy Betlehemben, Dávid városában maradjanak, hogy Jézus Dávid örökösévé váljon egész Izráel királysékében. Ennek megfelelően több mint egy évig még Betlehemben maradtak, mely idő alatt József a maga ács szakmájában vállalt munkát.

Jézus délben való megszületésekor a világunkon tartózkodó szeráfok, akik az igazgatóik vezetése alatt gyülekeztek, dicsőítő énekeket énekeltek a betlehemi jászol felett, de ezt a dicsőítést emberi fül nem hallotta. Sem pásztorok, sem semmiféle más halandó teremtmény nem jött hódolni a betlehemi gyermek

előtt egészen addig a napig, amikor Urból bizonyos papok érkeztek, akiket Zakariás küldött Jeruzsálemből.

A Mezopotámiából való papok valamivel korábban értesültek egy, az országukban élő különös vallási tanítótól arról, hogy egy olyan álma volt, amelyben tájékoztatást kapott, miszerint „az élet fénye” csecsemőként és a zsidók között fog megjelenni a földön. Ezért kelt útra ez a három tanító, keresvén ezen „élet fényét”. Sok heti hasztalan jeruzsálemi kutatás után már az Urba való visszatérésen gondolkodtak, amikor találkoztak Zakariással, aki megosztotta velük azon meggyőződését, hogy Jézus az, akit keresnek és tovább küldte őket Betlehembe, ahol is megtalálták a csecsemőt és az ajándékaikat Máriánál, az ő földi anyjánál hagyták. A látogatásuk idején a csecsemő már csaknem háromhetes volt.

E bölcseket nem vezérelte csillag a Betlehem felé tartó útvonalon. A betlehemi csillag csodálatos mondájának eredete a következő: Jézus augusztus 21-én délben született, Kr.e. 7-ben. Kr.e. 7. május 29-én a Jupiter és a Szaturnusz különleges együttállására került sor a Halak csillagképben. Figyelemre méltó csillagászati tény, hogy hasonló együttállásra került sor ugyanezen év szeptember 29-én és december 5-én is. E rendkívüli, de teljesen természetes események alapján az egymást követő nemzedékek jó szándékú vallási hívei megalkották a betlehemi csillag megható mondáját és azt, hogy a hódoló mágusokat ez vezette a jászolhoz, ahol ráleltek az újszülöttre és ott fejezték ki imádatukat. A keleti és a közel-keleti elmék örömeiket lelik a tündérmesékben és mindig ilyen szép hitregéket szőnek a vallási vezetőik és politikai hőseik élete köré. Nyomatás nem lévén, amikor az emberi tudás javát szájról szájra adták át egymásnak a nemzedékek, nagyon is könnyen váltak a hitregék hagyományokká és lettek a hagyományok később tényként elfogadott dolgokká.

14. Jézus bemutatása a templomban

Mózes azt tanította a zsidóknak, hogy minden elsőszülött fiú az Úré, és hogy az ő feláldozása hiányában, amint az a pogány nemzeteknél szokás volt, e fiú életben maradhatott, feltéve, hogy a szülei megváltották őt öt sékelnek bármely arra feljogosított papnál való megfizetésével. Volt egy olyan mózesi parancs is, mely elrendelte, hogy az anyának (vagy valakinek, aki őérte elvégzi a kellő áldozatot) egy bizonyos idő elteltével megtisztulás céljából meg kell jelennie a templomban. Szokás volt e két szertartást egyidejűleg végezni. Ennek megfelelően József és Mária személyesen ment el a jeruzsálemi templomba, hogy bemutassák Jézust a papoknak és megváltsák őt és hogy elvégezzék a megfelelő áldozást abból a célból, hogy biztosítsák Mária szertartásos megtisztulását a gyermekszülés állítólagos tisztátalanságától.

Ekkoriban mindig a templomudvar környékén tartózkodott két jellegzetes személy, Simeon, aki énekes volt, és Anna, a költő. Simeon júdeai volt, Anna pedig galileai. E pár gyakorta mutatkozott egymás társaságában, és mindketten Zakariás pap bizalmasai voltak, aki megosztotta velük János és Jézus titkát. Simeon és Anna is vágyott a Messiás eljövetelére, és a Zakariásba vetett bizalmuk miatt hittek abban, hogy Jézus a zsidó nép várva várt megszabadítója.

Zakariás tudta, hogy József és Mária melyik napon fogja Jézust a templomba elhozni, és megbeszélte Simeonnal és Annával, hogy felemelt kézzel való köszöntéssel jelzi majd, hogy a bemutatott elsőszülött gyermekek közül melyik Jézus.

Erre az alkalomra Anna verset írt, melyet Simeon el is kezdett énekelni, József, Mária és mindazok nagy csodálkozására, akik a templomudvarban összegyűltek. Az elsőszülött fiú megváltói voltáról szóló dicsőítő énekük ez volt:

Áldott legyen az Úr, Izráel Istene,
Mert eljött hozzánk és megváltást hozott az ő népének;
Mindünk számára az üdvözülés szaruját emelte fel
Az ő Dávid szolgálja házában.
Éppen úgy, ahogy az ő szent prófétáinak szájából szólt –

Megszabadulást az ellenségeinktől és mindazok kezéből, akik gyűlölnék bennünket;
Hogy irgalmat mutasson a mi atyáinknak, és emlékezzen az ő szent szövetségére –
Az esküre, melyet atyáinknak, Ábrahámnak tett,
Hogy miután megszabadulunk az ellenségeink kezéből, megadja nekünk, hogy
Félelem nélkül szolgáljuk őt,
Szentségben és igazságosságban őelőtte minden napunkban.
Igen, és te, ígéret gyermeke, a Fenséges prófétájának neveztesse;
Mert te fogod az Úr színe előtt megalapítani az ő királyságát;
Megismertetni az ő népével a megszabadulást
A bűneik megbocsátásában.
Örvendeztetek a mi Istenünk gyöngéd irgalmában, mert a magasból a hajnal reánk köszöntött,
Hogy megvilágítsa azokat, akik sötétségben és a halál árnyékában kucorognak;
Hogy lépteinket a béke útjára vezesse.
És most hadd menjen a te szolgád békével, ó Uram, a szavad szerint,
Mert a szemem már látta a megszabadításodat,
Melyet minden nép színe előtt készítettél elő;
Fényt, még a pogányok megvilágosítására is
És a te Izráel néped dicsőségét.

A Betlehembe való visszatérésük alatt József és Mária hallgatag volt – összezavarodottnak érezték magukat és féltek is. Máriát nagyon felkavarták Annának, az élemedett költőnek a búcsúszavai, és József nem tudta elfogadni ezt az éretlen törekvést, hogy Jézust a zsidó nép várva várt Messiásának tüntessék fel.

15. Heródes intézkedései

Heródes megfigyelői mindeközben nem tétlenkedtek. Amint jelentést tettek neki az urbeli papok betlehemi látogatásáról, Heródes magához rendelte a káld férfiakat. Sokat kérdezgette ezeket a bölcseket az új királyról, „a zsidók királyáról”, de ők nemigen elégítették ki a kíváncsiságát, mert csak annyit mondtak, hogy a csecsemő egy olyan asszonytól született, aki a férjével érkezett Betlehembe a népszámlálási összeírásra. Heródes, mivel nem volt megelégedve a válasszal, elküldte őket egy zacskó pénzzel, hogy találják meg a gyermeket, hogy ő is elmehessen hozzá és hódolhasson neki, lévén, hogy kijelentették, az ő királysága szellemi lesz, nem pedig világi. Ám amikor a bölcsek nem tértek vissza, Heródes gyanakodni kezdett. Épp e dolgon rágódott, amikor az emberei visszatértek és részletes jelentést tettek neki a templomban lejátszódott legutóbbi eseményekről, elhozták neki a Simeon-féle dal szövegének egy példányát is, melyet Jézus megváltási szertartásaikor énekelt. De nem tudták követni Józsefet és Máriát, és Heródes nagyon dühös lett rájuk, amikor nem tudták megmondani, hogy hová is vitte a pár a csecsemőt. Ezután embereket küldött József és Mária hollétének felkutatására. Tudván, hogy Heródes a názáreti család után kutat, Zakariás és Erzsébet távol maradt Betlehemtől. A fiúgyermeket József rokonainál bújtatták.

József félt munkát keresni, és a kevéske félretett pénzük hamar elfogyott. József még a templomi megtisztulási szertartáskor is elég szegénynek vallotta magát ahhoz, hogy a Máriáért való felajánlása két fiatal galamb lehessen, ahogy Mózes azt a szegények esetében az anyák megtisztulásához elrendelte.

Amikor azután több mint egy évnyi keresés után Heródes kémei nem leltek rá Jézusra, és mivel még mindig azt gyanították, hogy a csecsemőt Betlehemben rejtegetik, Heródes rendeletet készített, melyben megparancsolta, módszeresen kutassanak át minden házat Betlehemben, és hogy minden kétévesnél fiatalabb fiúgyermeket öljenek meg. Ezzel gondolta Heródes biztosítani azt, hogy a gyermek, akiből „a zsidók királya” lenne, elpusztuljon. Így lelte halálát egyetlen nap alatt tizenhat fiúgyermek a júdeai

Betlehemben. Az ármány és a gyilkosság még a szűkebb családja körében is megszokott dolog volt Heródes udvarában.

E gyermekek legyilkolására Kr.e. 6. októberének közepe táján került sor, amikor Jézus egy kicsivel már idősebb volt egyévesnél. De a Messiás eljövételének voltak hívei még Heródes udvari követői között is, és ezek egyike, amint híret vette a betlehemi fiúgyermek leölésére vonatkozó utasításnak, közölte ezt Zakariással, aki nyomban hírnököt küldött Józsefhez; és a mézárás előtti éjszakán József és Mária a gyermekkel elutazott Betlehemből az egyiptomi Alexandriába. Egymagukban utaztak Egyiptomba Jézussal annak érdekében, hogy ne hívják fel magukra a figyelmet. Alexandriába a Zakariástól kapott pénzen jutottak el és ott József a szakmájában vállalt munkát, míg Mária és Jézus a József családjához tartozó jómódú rokonoknál lakott. Alexandriában két teljes évet töltöttek és csak Heródes halála után tértek vissza Betlehembe.

16. JÉZUS ZSENGEKORA

A betlehemi ottlétük során megélt bizonytalanságok és aggodalmak miatt Mária nem választotta el a csecsemőt egészen addig, amíg biztonságosan meg nem érkeztek Alexandriába, ahol a család már szokványos életre rendezkedhetett be. A rokonaiknál laktak, és József jól tudott gondoskodni a családjáról, mert már röviddel a megérkezésük után talált munkát. Néhány hónapon át ácsként alkalmazták, majd egy nagyobb munkáscsoport vezetői tisztségét kapta meg, mely csoport az akkoriban éppen építés alatt álló középületeken dolgozott. Ez az új élmény adta neki az ötletet, hogy építésvezetői és építési vállalkozói munkát végezzen a Názáretbe való hazatérésüket követően.

Jézus védtelen zsengekori életének ezen első éveit során Mária végig egy hosszú és folyamatos virrasztást tartott, nehogy valami olyasmi történjen a gyermekkel, ami veszélyeztetné a jólétét vagy bármiképpen megzavarhatná a jövőbeli küldetését a földön; nem volt nála odaadóbb anya. Abban a házban, ahol Jézus akkoriban lakott, volt még két másik, nagyjából vele egyidős gyermek, és a közeli szomszédságban további hat olyan gyermek élt, akiknek az életkora elég közel volt az övéhez ahhoz, hogy megfelelő játszótársai lehessenek. Mária eleinte egészen maga mellett akarta tartani Jézust. Attól félt, hogy történik vele valami, ha engedik, hogy a többi gyermekkel a kertben játsszon, de József a rokonai segítségével meg tudta győzni, hogy ez a gyakorlat megfosztaná Jézust ama hasznos tapasztalás megszerzésétől, hogy miként alkalmazkodjon a maga korabeli gyermekekhez. Mária felismerte, hogy az ilyen nem megfelelő védelmi hozzáállás és szokatlanul szoros felügyelet arra vezethetné Jézust, hogy félné és némiképp önközpontúvá váljon, és végül beleegyezett, hogy engedjék az ígéret gyermekét úgy felnőni, ahogy azt bármely más gyermek esetében is tennék; és bár tiszteletben tartotta a döntést, mindig úgy intézte a dolgait, hogy ránézessen a gyermekre, amint az a többi aprósággal játszadozott a ház körül vagy a kertben. Csak egy odaadó anya ismerheti e teher súlyát, mely Mária szívére nehezedett a gyermeke biztonsága kapcsán Jézus csecsemőkora és kisgyermekkora alatt.

A kétéves alexandriai ottlétük során Jézus jó egészségnek örvendett és rendesen fejlődött. Néhány barátától és a rokonoktól eltekintve senkinek sem beszéltek arról, hogy Jézus az „ígéret gyermeke”. József rokonainak egyike beszámolt a dologról néhány memfiszi barátjának, akik az egykori Ehnaton leszármazottai voltak, és ők, az alexandriai hívek egy kis csoportjával együtt, József jótevő rokonának fényűző otthonában gyülekeztek röviddel azt megelőzően, hogy a názáreti család elindult volna vissza Palesztinába, hogy jó utat kívánjanak nekik és hogy tisztelettel adózzanak a gyermeknek. Ez alkalommal az összesereglett barátok megajándékozták Jézust a héber írások egy teljes görög fordításával. Ám a zsidó szent írások e példányát egészen addig nem adták át Józsefnek, amíg ő és Mária véglegesen is el nem hárította a memfiszi és az alexandriai barátai azon meghívását, hogy maradjanak Egyiptomban. E hívek erősködtek, hogy a beteljesülés gyermeke jóval nagyobb hatást gyakorolhatna a világra alexandriai lakosként, mintha bárhol is lakna Palesztinában. E győzködések miatt késett valamelyest a Palesztinába való elindulásuk, melyre nem sokkal azt követően került sor, hogy híret vették Heródes halálának.

József és Mária végül az Ezraeón nevű barátjuk hajóján hagyta el Alexandriát, Joppába tartva, melynek kikötőjét Kr.e. 4. késő augusztusában érték el. Innen egyenest Betlehembe mentek, ahol a teljes

szeptembert a barátaikkal és a rokonaikkal való tanácskozással töltötték annak tárgyában, hogy ott maradjanak-e vagy inkább hazatérjenek Názáretbe.

Mária sohasem mondott le teljesen arról a tervéről, hogy Jézus Betlehemben, Dávid városában nőjön fel. József nemigen hitte, hogy a fiukból Izráel királyi megszabadítója válik. Ezen kívül tudatában volt annak is, hogy ő maga nem Dávid valódi leszármazottja; annak, hogy azért tartják őt számon Dávid sarjai között, mert az őseinek egyikét örökbe fogadta a dávidi leszármazási ág egyik tagja. Mária természetesen úgy gondolta, hogy Dávid városa a legalkalmasabb hely arra, ahol Dávid királyszékének új várományosa felnőhet, ám József előnyben részesítette azt a tervet, hogy inkább Heródes Antipásznál próbáljanak szerencsét, mintsem a testvérénél, Archelausznál. Nagyon féltette a gyermek biztonságát Betlehemben és bármely más júdeai városban, és azon a véleményen volt, hogy a galileai Antipászhoz képest Archelausz inkább fogja folytatni az apja, Heródes üldözőpolitikáját. Mindezen érveken túl József egyenesen megmondta azon véleményét is, hogy ő Galileát részesíti előnyben, mint olyan helyet, ahol a gyermek felnevelése és taníttatása jobban kivitelezhető, de még így is három hetébe telt, míg legyűrte Mária ellenvetéseit.

Október elsejére József meggyőzte Máriát és minden barátjukat, hogy az a legjobb számukra, ha visszatérnek Názáretbe. Ennek megfelelően a Kr.e. 4. év októberének elején elindultak Betlehemből Názáretbe, mégpedig Liddán és Szkítavároson át. Az egyik vasárnap kora reggeli óráján indultak útnak, Mária és a gyermek az újonnan vásárolt teherhordó állaton ült, József és az öt férfirokon pedig gyalogszerrel kísérte őket; József rokonai nem mentek bele abba, hogy a család egyedül utazzon Názáretbe. Félték a Jeruzsálemen és a Jordán völgyén át Galilea felé tartó utazástól, és a nyugati utak sem voltak valami biztonságosak két olyan magányos utazó számára, akikkel egy zsenge korban lévő gyermek is volt.

17. Visszatérés Názáretbe

A betlehemi ottlétük során megélt bizonytalanságok és aggodalmak miatt Mária nem választotta el a csecsemőt egészen addig, amíg biztonságosan meg nem érkeztek Alexandriába, ahol a család már szokványos életre rendezkedhetett be. A rokonaiknál laktak, és József jól tudott gondoskodni a családjáról, mert már röviddel a megérkezésük után talált munkát. Néhány hónapon át ácsként alkalmazták, majd egy nagyobb munkáscsoport vezetői tisztségét kapta meg, mely csoport az akkoriban éppen építés alatt álló középületeken dolgozott. Ez az új élmény adta neki az ötletet, hogy építésvezetői és építési vállalkozói munkát végezzen a Názáretbe való hazatérésüket követően.

Jézus védtelen zsengekori életének ezen első éve során Mária végig egy hosszú és folyamatos virrasztást tartott, nehogy valami olyasmi történjen a gyermekkel, ami veszélyeztetné a jólétét vagy bármiképpen megzavarhatná a jövőbeli küldetését a földön; nem volt nála odaadóbb anya. Abban a házban, ahol Jézus akkoriban lakott, volt még két másik, nagyjából vele egyidős gyermek, és a közeli szomszédságban további hat olyan gyermek élt, akiknek az életkora elég közel volt az övéhez ahhoz, hogy megfelelő játszótársai lehessenek. Mária eleinte egészen maga mellett akarta tartani Jézust. Attól félt, hogy történik vele valami, ha engedik, hogy a többi gyermekkel a kertben játsszon, de József a rokonai segítségével meg tudta győzni, hogy ez a gyakorlat megfosztaná Jézust ama hasznos tapasztalás megszerzésétől, hogy miként alkalmazkodjon a maga korabeli gyermekekhez. Mária felismerte, hogy az ilyen nem megfelelő védelmi hozzáállás és szokatlanul szoros felügyelet arra vezethetné Jézust, hogy félénkké és némiképp önközpontúvá váljon, és végül beleegyezett, hogy engedjék az ígért gyermekét úgy felnőni, ahogy azt bármely más gyermek esetében is tennék; és bár tiszteletben tartotta a döntést, mindig úgy intézte a dolgait, hogy ránézessen a gyermekre, amint az a többi aprósággal játszadozott a ház körül vagy a kertben. Csak egy odaadó anya ismerheti e teher súlyát, mely Mária szívére nehezedett a gyermeke biztonsága kapcsán Jézus csecsemőkora és kisgyermekkora alatt.

A kétéves alexandriai ottlétük során Jézus jó egészségnek örvendett és rendszeresen fejlődött. Néhány baráttól és a rokonoktól eltekintve senkinek sem beszéltek arról, hogy Jézus az „ígért gyermeke”. József rokonainak egyike beszámolt a dologról néhány memfiszi barátjának, akik az egykori Ehnaton

leszármazottai voltak, és ők, az alexandriai hívek egy kis csoportjával együtt, József jótevő rokonának fényűző otthonában gyülekeztek röviddel azt megelőzően, hogy a názáreti család elindult volna vissza Palesztinába, hogy jó utat kívánjanak nekik és hogy tisztelettel adózzanak a gyermeknek. Ez alkalommal az összesereglett barátok megajándékozták Jézust a héber írások egy teljes görög fordításával. Ám a zsidó szent írások e példányát egészen addig nem adták át Józsefnek, amíg ő és Mária véglegesen is el nem hárította a memfiszi és az alexandriai barátaik azon meghívását, hogy maradjanak Egyiptomban. E hívek erősködtek, hogy a beteljesülés gyermeke jóval nagyobb hatást gyakorolhatna a világra alexandriai lakosként, mintha bárhol is lakna Palesztinában. E győzködések miatt késett valamelyest a Palesztinába való elindulásuk, melyre nem sokkal azt követően került sor, hogy hírért vették Heródes halálának.

József és Mária végül az Ezraeon nevű barátjuk hajóján hagyta el Alexandriát, Joppába tartva, melynek kikötőjét Kr.e. 4. késő augusztusában érték el. Innen egyenest Betlehembe mentek, ahol a teljes szeptembert a barátaikkal és a rokonaikkal való tanácskozással töltötték annak tárgyában, hogy ott maradjanak-e vagy inkább hazatérjenek Názáretbe.

Mária sohasem mondott le teljesen arról a tervéről, hogy Jézus Betlehemben, Dávid városában nőjön fel. József nemigen hitte, hogy a fiukból Izráel királyi megszabadítója válik. Ezen kívül tudatában volt annak is, hogy ő maga nem Dávid valódi leszármazottja; annak, hogy azért tartják őt számon Dávid sarjai között, mert az őseinek egyikét örökbe fogadta a dávidi leszármazási ág egyik tagja. Mária természetesen úgy gondolta, hogy Dávid városa a legalkalmasabb hely arra, ahol Dávid királyszékének új várományosa felnőhet, ám József előnyben részesítette azt a tervet, hogy inkább Heródes Antipásznál próbáljanak szerencsét, mintsem a testvérénél, Archelausznál. Nagyon féltette a gyermek biztonságát Betlehemben és bármely más júdeai városban, és azon a véleményen volt, hogy a galileai Antipászhoz képest Archelausz inkább fogja folytatni az apja, Heródes üldözőpolitikáját. Mindezen érveken túl József egyenesen megmondta azon véleményét is, hogy ő Galileát részesíti előnyben, mint olyan helyet, ahol a gyermek felnevelése és taníttatása jobban kivitelezhető, de még így is három hetébe telt, míg legyűrte Mária ellenvetéseit.

Október elsejére József meggyőzte Máriát és minden barátjukat, hogy az a legjobb számukra, ha visszatérnek Názáretbe. Ennek megfelelően a Kr.e. 4. év októberének elején elindultak Betlehemből Názáretbe, mégpedig Liddán és Szkítavároson át. Az egyik vasárnap kora reggeli óráján indultak útnak, Mária és a gyermek az újonnan vásárolt teherhordó állaton ült, József és az öt férfirokon pedig gyalogszerrel kísérte őket; József rokonai nem mentek bele abba, hogy a család egyedül utazzon Názáretbe. Félték a Jeruzsálemen és a Jordán völgyén át Galilea felé tartó utazástól, és a nyugati utak sem voltak valami biztonságosak két olyan magányos utazó számára, akikkel egy zsenge korban lévő gyermek is volt.

Az utazás negyedik napján a csapat biztonságosan elérte az úti célját. Bejelentés nélkül érkeztek meg a názáreti házukhoz, melyet több mint három évvel korábban József egyik, már megházasodott fiútestvére foglalt el, aki őszintén meglepődött a viszontlátásukon; olyan titokban kerekedtek fel, hogy sem József, sem Mária családja nem tudott arról, hogy már Alexandriát is elhagyták. A következő napon József testvére a családjával együtt elköltözött, és Mária, Jézus születése óta először, letelepedhetett, hogy kis családi körében a saját otthonukban töltsen az időt. Egy héten belül József ácsként el is helyezkedett, és a család boldogsága teljes lett.

A Názáretbe való visszatérésük idején Jézus nagyjából hároméves és kéthónapos volt. Nagyon jól viselte mindezen utazásokat és kiváló egészségnek örvendett és őszinte gyermeki öröm és izgalom töltötte el, hogy a saját házukban szaladgálhat és játszhat. De azért nagyon hiányzott neki az alexandriai játszótársainak társasága.

A Názáretbe tartó útjuk során József meggyőzte Máriát, hogy nem lenne bölcs dolog szétkürtölni a galileai barátok és rokonok között, hogy Jézus a beteljesülés gyermeke. Megegyeztek abban, hogy erről senkinek sem tesznek említést. Ezen ígéretükhöz mindketten erősen tartották is magukat.

Jézus teljes negyedik éve a szokványos testi fejlődés és a szokatlan elmebéli tevékenység időszakát hozta. Ezalatt nagyon jól összebarátkozott az egyik, nagyjából vele egyidős szomszéd fiúval, akit

Jáknak hívtak. Jézus és Jakab mindig örömmel játszott együtt, és felnőve is nagyon jó barátok és egymás hű társai maradtak.

E názáreti család életében a következő fontos esemény a második gyermek, Jakab születése volt, melyre Kr.e. 3. április 2-án a kora reggeli órákban került sor. Jézust nagyon izgalomba hozta a gondolat, hogy kisöccse van, és órákon át ott lebzelt, csak hogy megfigyelhesse a csecsemő első mozdulatait.

Ugyanezen év nyarának közepén történt, hogy József egy kis műhelyt épített a falu vízforrása mellett, a településen átutazók pihenőhelye közelében. Ezután már igen kevés ácsmunkát végzett a nap folyamán. Két testvére volt a társa, valamint több más mesterember is, akiket ő vezényelt munkára, miközben ő maga a műhelyben maradt, ahol jármokat, ekéket és más faeszközöket készített. Dolgozott bőrökkel, valamint kötelekkel és vásznakkal is. A cseperedő Jézus, amikor éppen nem a tanodában volt, egyenlően megosztotta az idejét az anyjának a házimunkában való segédkezés és aközött, hogy figyelje apját, amint a műhelyben dolgozik, s közben hallgatta az úti csoportok vezetőinek és azon utazóknak a beszélgetéseit és híreit, akik a föld négy sarka felől érkeztek.

Ezen év júliusában, egy hónappal azt megelőzően, hogy Jézus betöltötte a negyedik életévét, egy komoly bélfertőzőes betegség söpört végig egész Názáreten, melyet a településen átutazókkal kapcsolatba került emberek terjesztettek. Máriát úgy megrémisztette az, hogy Jézus a járványos betegség veszélyének van kitéve, hogy mindkét gyermekével felkerekedett és elmenekült a fiútestvére vidéki házába, mely Názárettől néhány kilométernyire délre állt a megiddói úton, Szárid közelében. Több mint két hónapig nem is tértek vissza Názáretbe; Jézus nagyon élvezte a vidéki gazdaságban szerzett első élményét.

18.Az ötödik év (Kr.e. 2)

Valamivel több mint egy évvel a Názáretbe való hazatérés után a gyermek Jézus eljutott az első személyes, tisztán erkölcsi döntésének korszakába; és beléköltözött egy Gondolatigazító, a paradicsomi Atya isteni ajándéka, mely egykor a Melkizedeknél szolgált és nála szerzett működési tapasztalatot a halandói húsvér testhez hasonló alakban élő halandó-feletti lény megtestesülésével kapcsolatosan. Erre az eseményre Kr.e. 2. február 11-én került sor. Jézus nem volt jobban tudatában az isteni Nevelő megérkezésének, mint az a millió és millió gyermek, akik e napot megelőzően és azóta hasonlóképpen megkapták a Gondolatigazítót, hogy az elméjükben lakozzon és ott ezen elmék végleges szellemivé lényegítésén és a fejlődő, halhatatlan lelkük örökkévaló továbbélésén munkálkodjon.

E februári napon a világegyetemi Urak közvetlen és személyes felügyelete, ahogyan az isteni Fiú gyermekként való megtestesülésének épségével összefüggött, véget ért. Attól fogva végig a megtestesülés emberi kiteljesedésében Jézus oltalma erre, a benne lakozó Igazítóra és a feladatban vele társult szeráfi oltalmazókra hárult, melyet időről időre azoknak a félszemleli lényeknek a segédkezése egészített ki, akiket a bolygói felügyelőik utasítása alapján bizonyos meghatározott feladatok teljesítésére kijelöltek.

Jézus ezen év augusztusában lett ötéves, és ezért említjük ezt úgy, mint az ő ötödik (naptári) életévét. Ebben az évben, vagyis Kr.e. 2-ben, kevesebb mint egy hónappal az ötödik születésnapja előtt Jézust nagyon boldoggá tette a húgának, Mirjámnak az érkezése, aki a július 11-i éjszakán született. A következő nap estjén Jézus hosszasan beszélgetett apjával arról, hogy az élő dolgok különféle csoportjai miként születnek a világba önálló egyedekként. Jézus első tanulmányainak legértékesebb részét a szüleitől nyerte az ő elgondolkodtató és kutató kérdezősködésére kapott válaszok révén. József fáradságot és időt nem kímélve mindig válaszolt a fiú számos kérdésére. Jézus, ötéves korától egészen addig, amíg betöltötte a tízet, egyfolytában csak kérdezgetett. Bár József és Mária nem mindig tudta a választ a kérdéseire, sohasem tértek ki a kérdések teljes átbeszélése elől és minden más lehetséges módon is segítették azon erőfeszítéseit, hogy kielégítő megoldást találjon arra a kérdésre, mely a fürge elméjét éppen foglalkoztatta.

A Názáretbe való visszatérésük óta a háztartásuk mindig is sok munkát adott nekik, és Józsefet rendkívül elfoglalta az új műhelyének felépítése és a vállalkozásának újbóli beindítása. Olyannyira elfoglalt volt, hogy nem maradt ideje bölcsőt készíteni Jakabnak, de a mulasztását még jóval Mirjám megszületése előtt pótolta, így a kislánynak egy igen kényelmes kiságya lett, a család pedig gyönyörködhetett a benne fekvő gyermekben. A gyermek Jézus mindezen természetes és átlagos otthoni élményekből kivette a részét. Nagyon örült a kisöccsének és a kishúgának és nagy segítségére volt Máriának a gondozásukban.

Az akkori időkben kevés olyan otthon létezett a nem-zsidó világban, mely egy gyermeknek jobb értelmi, erkölcsi és vallási felkészítést adhatott volna, mint a galileai zsidó otthonok. E zsidók módszeres programot alkalmaztak a gyermekeik nevelésére és oktatására. A gyermek életét hét szakaszra osztották:

1. Az újszülött gyermek, az elsőtől a nyolcadik napig.
2. A szoptatott gyermek.
3. Az elválasztott gyermek.
4. Az anyától való függés időszaka, mely az ötödik év végéig tart.
5. A gyermek függetlenedésének és a fiúk esetében a képzésükért való atyai felelősség vállalásának kezdete.
6. A kamaszodó fiúk és hajadonok.
7. A fiatal férfiak és a fiatalasszonyok.

A galileai zsidók körében az volt a szokás, hogy az anya vállalja a felelősséget a gyermek felkészítéséért az ötödik születésnapig, és azt követően, amennyiben a gyermek fiú volt, az apa felelőssége lett a fiú nevelése. Ebben az évben Jézus tehát belépett a galileai zsidó gyermekek létpályájának ötödik szakaszába, és ennek megfelelően Kr.e. 2. augusztus 21-én Mária az előírásoknak megfelelően Józsefnek adta át őt további nevelés céljából.

Bár most József vette át Jézus értelmi és vallási nevelésének közvetlen felelősségét, az anyja azért még mindig részt vett az otthoni tanításában. Megtanította Jézust a szőlő és a kerítés mellett növekvő virágok fajtáinak felismerésére és gondozására, mely kerítés teljesen körülvette az otthonuk területét. Mária a ház tetején (mely nyáron hálólépcsőként szolgált) homokkal töltött lapos dobozokat is tartott, melyekben Jézus domborzatos térképeket készíthetett és ez is sokat segített neki az arámi, a görög, és később a héber írás gyakorlásában, mert idővel mindhárom nyelven megtanult olvasni, írni és folyékonyan beszélni.

Jézus testileg csaknem tökéletes gyermek képét mutatta, miközben folytatódott a szabályszerű elmebeli és érzelmi fejlődése is. Az első enyhe emésztőszervi baját, az első kisebb betegségét ennek, vagyis az ötödik (naptári) évének a második felében élte át.

Bár József és Mária gyakorta beszélgetett a legidősebb gyermekük jövőjéről, ha ott lettetek volna, akkor is csak az akkori kor és hely egy szokványos, egészséges, gondtalan, de rendkívül kíváncsi gyermekének a növekedését figyelhették volna meg.

19.A hatodik év történései (Kr.e. 1)

Ekkorra az anyja segítségével Jézus már elsajátította az arámi nyelv galileai nyelvjárását; és most az apja kezdte görögre tanítani. Mária keveset tudott görögül, József viszont folyékonyan beszélt arámiul és görögül egyaránt. A görög nyelv tanulásához felhasznált könyv a héber írások másolata volt – a törvénynek és a prófétáknak, beleértve a Zsoltárokat is, egy teljes változata – melyet Egyiptomból való eljövételükkor kaptak. Az Írások görög változatának egész Názáretben mindössze két teljes másolata létezett, és az, hogy az egyiket épp az ács családja birtokolta, József házáat sűrűn látogatott helyé tette és biztosította a felcseperedő Jézus számára, hogy számolatlanul találkozhatson buzgó tanulókkal és őszinte igazságkeresőkkel. Még ezen év vége előtt Jézus gondjára bízta a felbecsülhetetlen értékű kéziratot, mert a hatodik születésnapján elmondták neki, hogy a szent könyvet az alexandriai barátok és rokonok ajándékozták neki. Nagyon rövid időn belül Jézus már könnyen boldogult a szöveggel.

Jézus fiatal életében az első nagy megrázkódtatás akkor következett be, amikor nem egészen hatéves volt. A fiú számára úgy tűnt, hogy az apja – legalábbis az apja és az anyja együtt – mindent tud. Képzeltetik a kíváncsi gyermek megrökönyödését, amikor megkérdezvén az apjától, hogy mi az oka a lezajlott enyhe földrengésnek, azt hallotta Józseftől, hogy „Fiam, tényleg nem tudom.” Hát így kezdődött az a hosszú és bizonytalan kiábrándulási folyamat, melynek során Jézus megértette, hogy a földi szülei nem végtelenül bölcsek és mindentudók.

József első gondolata a földrengésről az volt, hogy azt Isten okozta, de ahogy abban a pillanatban átgondolta, úgy érezte, hogy egy ilyen válasz azonnal további és még inkább zavarba ejtő kérdéseket fog kiváltani Jézus részéről. Még a korai életszakaszában is bizony nagyon nehéz volt válaszolni Jézusnak a természeti vagy társadalmi jelenségekre vonatkozó kérdéseire, semhogy meggondolatlanul azt mondhatta volna neki, hogy azért az Isten vagy az ördög a felelős. A zsidó nép közkeletű hiedelmének megfelelően Jézus már korán hajlott arra, hogy elfogadja a jó szellemekről és rossz szellemekről szóló tantételt, mint az elmebéli és a szellemi jelenségek lehetséges magyarázatát, azonban már nagyon korán kételkedni kezdett abban, hogy az effajta nem látható hatások a felelősek a természeti világ fizikai történéseiért.

Mielőtt Jézus betöltötte volna a hatodik életévét, a Kr.e. 1. év nyarának elején Zakariás és Erzsébet, valamint János fiuk jött el látogatóba a názáreti családhoz. Jézus és János jól érezte magát ezen az emlékeztetük szerinti első találkozás alkalmával. Bár a látogatók csak néhány napig maradhattak, a szülők sok dolgot megbeszéltek, beleértve a fiaikra vonatkozó jövőbeli terveket is. Mialatt ők ezzel foglalkoztak, a fiúk építőkockákkal játszottak a homokozóban a ház tetején és sok más módon is mulatták az időt, amolyan igazi kisfiús módon.

Jánossal találkozva, aki Jeruzsálem mellől érkezett, Jézus szokatlan érdeklődést kezdett mutatni Izráel történelme iránt és részletekbe menően érdeklődött a szombat szertartásos szokásainak jelentése, a zsinagógai beszédek, valamint a vissza-visszatérő megemlékezési ünnepek iránt. Az apja elmagyarázta neki mindezen ünnepek jelentését. Az első a tél közepére eső, ünnepi világossággyújtás volt, mely nyolc napig tartott, s amely az első éjszakán egy gyertya meggyújtásával kezdődött és a következő éjszakákon további egy-egy gyertya meggyújtására került sor; ezzel arra a templomszentelésre emlékeztek, amikor Júdás Makkabeus visszaállította a mózesi istentiszteleteket. Ezután jött kora tavasszal a purim megünneplése, Eszter és rajta keresztül Izráel megszabadulásának ünnepe. Ezt követte a páska-ünnep, melyet a felnőttek, ha csak tehették Jeruzsálemben tartottak meg, míg otthon a gyermekek arra emlékezhetek, hogy kelt tésztaból sült kenyeret egész héten nem ehettek. Később jött a zsengek ünnepe, a termés begyűjtésének ünnepe; és végül, minden ünnep legfennköltebbike, az újév ünnepe, az engesztelés napja. Bár ezen ünnepek és szokások némelyike Jézus fiatal elméje számára nehezen volt felfogható, komolyan elgondolkodott rajtuk és azután belevetette magát a sátoros ünnep örömeibe, az egész zsidó nép éves munkaszüneti idejének élvezetébe, amikor is lombos sátrakba költöztek ki és átadták magukat a jókedv és a vidámság élvezetének.

Ebben az évben Józsefnek és Máriának gondjai támadtak Jézussal az ő imái miatt. Jézus ragaszkodott ahhoz, hogy igencsak úgy beszéljen az ő mennyei Atyjához, ahogy Józsefhez, a földi atyjához is beszélt. Az Istenséggel való fennköltebb és tisztelettudóbb beszédmodoktól való ezen eltávolodás egy kissé meghökkentette a szülőket, különösen Jézus anyját, de nem tudták meggyőzni a gyermeket arról, hogy változtasson ezen; úgy mondta az imákat, ahogy tanították neki, mely után azonban ragaszkodott ahhoz, hogy „beszélgessek egy kicsit a mennyei Atyámmal”.

József ez év júniusában a názáreti műhelyét átadta a testvéreinek és hivatalosan is építőként kezdett dolgozni. Még az év vége előtt a család bevétele több mint a háromszorosára nőtt. Egészen József haláláig a názáreti családnak nem is kellett nyomorognia. A család egyre csak gyarapodott, és sok pénzt költöttek a különórákra és az utazásokra, azonban József növekvő bevétele mindig lépést tudott tartani a növekvő kiadásokkal.

A következő néhány év során József komoly munkát végzett Kánában, (a galileai) Betlehemben, Magdalában, Nainban, Szeforiszban, Kapernaumban és Éndórban, valamint sokat építkezett Názáretben

és annak környékén is. Ahogy Jakab elég idős lett ahhoz, hogy segítsen az anyjának a házimunkában és a fiatalabb testvérei gondozásában, Jézus gyakran tartott apjával ezeken az utakon a környező városokba és falvakba. Jézus lelkesen figyelt és sok gyakorlati ismerettel tért haza ezekről az utakról; kitartóan elraktározta az emberekre és az ő földi életükre vonatkozó ismereteket.

Ebben az évben Jézus sokat fejlődött a családi együttműködés és az otthoni fegyelem támasztotta igényekkel kapcsolatos erős érzelmi viszonyulásainak és erőteljes késztetéseinek kezelése terén. Mária szerető anyja volt, ugyanakkor meglehetősen szigorú nevelő is. Sok tekintetben azonban József gyakorolt nagyobb ellenőrzést Jézus felett, mert az volt a szokása, hogy leült a fiával és teljes körűen elmagyarázta neki a személyes vágyak fegyelmező jellegű visszafogását szükségessé tevő valós és elvi okokat, melyre az egész család jólétének és nyugalmanak érdekében volt szükség. Amint a helyzetet elmagyarázták Jézusnak, ő mindig megértőn és önként eleget tett a szülői kívánságoknak és a családi rendszabályoknak.

Jézus a szabadidejének nagy részét – amikor anyja nem igényelte a segítségét a házköri munkákban – nappal a növények és a virágok, éjszaka pedig a csillagok tanulmányozásával töltötte. Előszeretettel bámulta háton fekvé a csillagos eget, engedetlenül is hosszsan, ebben az egyébként jól vezetett názáreti háztartásban a részére előírt szokásos lefekvés idő után.

20.A hetedik év (Kr.u. 1)

Ez valóban mozgalmas év volt Jézus életében. Január elején egy nagy hóvihár alakult ki Galileában. Jó fél méternyi hó hullott, ez volt a legnagyobb hóesés, melyet Jézus az élete során látott és százéves viszonylatban is ez volt az egyik legnagyobb hó Názáretben.

Jézus korában a zsidó gyermekek által megélt játékos élet meglehetősen behatárolt volt; a gyermekek túlságosan is gyakran játszottak a felnőttektől látott komolyabb dolgokat. Sokat játszottak házasságosat és temetésest, olyan szertartásokat utánoztak, melyeket oly gyakran láttak és amelyek oly látványosak voltak. Táncoltak és énekeltek, de kevés olyan szervezett játékot ismertek, mint amilyeneket a későbbi idők gyermekei annyira élveznek.

Jézus az egyik szomszéd fiú és később az öccse, Jakab társaságában szívesen játszott a családi ácsműhely távoli sarkában, ahol nagyon örültek a faforgácsnak és a felvágott faanyagoknak. Jézusnak mindig is neheze esett megértenie ama játékfajták okozta károkat, melyek szombatn tilosak voltak, de sohasem szegült ellene a szülői kívánságoknak. Olyan képességei voltak a humor és a játék terén, melyeknek a kora és nemzedéke környezetében való érvényesülésére kevés lehetőség adódott, de egészen a tizennegyedik életévéig többnyire vidám és jókedvű volt.

Mária egy galambdúcot tartott a házuk melletti állattartó épület tetején, és a galambok eladásából származó nyereséget egy külön alapba tették, melyet Jézus kezelt, miután levonta abból a dézsmát és átadta azt a zsinagóga tisztviselőjének.

Az egyetlen igazi baleset, mely Jézust eddig az időpontig érte, az volt, hogy leesett arról a kiskertben álló kőlépcsőről, mely a vászonnal fedett hálósobához vezetett fel. Erre egy váratlan, kelet felől érkező, júliusi homokvihár során került sor. A forró szél, melynek lökései aprószemcsés homokot szórtak, rendszerint az esős évszakban fúj, különösen márciusban és áprilisban. Rendkívüli dolog volt, hogy ilyen vihar legyen júliusban. A vihar kitörésekor Jézus szokás szerint éppen a háztetőn játszott, ugyanis a szárazévszak nagyobbik részében ez volt a szokásos gyerekszobája. A szemébe került homok elvakította, ahogy a lépcsőn ment lefelé és így esett le. A baleset után József korlátot épített a lépcső mindkét oldalára.

E baleset megelőzésének semmi módja nem volt. Nem lehetett ezért hanyagsággal vádolni azokat a földi oltalmazókat, akiket a fiú felügyeletére kijelöltek; és ez az őrangyal-szeráfok számlájára sem volt írható. Ennek bekövetkeztét egyszerűen nem lehetett elkerülni. De a József Éndórban való otlité alatt megtörtént könnyebb baleset oly nagy nyugtalanságot váltott ki Mária elméjében, hogy ezután néhány hónapon át oktanul arra törekedett, hogy Jézust a maga közvetlen közelében tartsa.

Az anyagi véletlen eseményekbe, a mindennapos fizikai jellegű történésekbe a mennyei személyiségek nem avatkoznak be önkényesen. Rendes körülmények között kizárólag a félszellemi lények avatkozhatnak bele az anyagi körülményekbe, hogy megóvják a beteljesülés férfijainak és nőinek személyét, és e lények még a különleges helyzetekben is kizárólag a feletteseik külön utasításai szerint járhatnak el.

Ez csak egy volt a számos ilyen kisebb baleset közül, melyek később érték ezt a kíváncsi, kalandvágyó ifjút. Ha elképzelitek egy tetterős fiú átlagos gyermekkorát és ifjúkorát, akkor viszonylag jó képet alkothattok Jézus ifjú létpályájáról, és el tudjátok képzelni azt is, hogy milyen aggodalmakat váltott ki ez a szüleiben, különösen az anyjában.

A názáreti család negyedik tagja, József Kr.u. 1. március 16-án, szerdán reggel született meg.

21.A názáreti tanodai napok

Jézus ekkor hétéves volt, abban a korban járt, amikor a zsidó gyermekeknek meg kellett kezdeniük a hivatalos tanulmányaikat a zsinagógai tanodákban. Ennek megfelelően ezen év augusztusában Jézus megkezdte a mozgalmas tanodai életét Názáretben. Ekkorra a fiú már folyékonyan olvasott, írt és beszélt két nyelven, arámiul és görögül. Most meg kellett ismerkednie a héber nyelv olvasási, írási és beszédkézsége elsajátításának feladatával. Igen türelmetlenül várta az előtte álló új tanodai élet kezdetét.

Három éven át – tízéves koráig – járt a názáreti zsinagóga elemi tanodájába. Ezalatt a három év alatt elsajátította a Törvény Könyvének alapjait abban a formában, ahogyan az a héber nyelven fel volt jegyezve. A következő három évben a felsőbb tanintézetben tanult és a szent törvény mélyebb tanításai emlékeztetébe vésésének szentelte magát, melynek módszere a hangos ismétlés volt. A zsinagógai tanodát a tizenharmadik életévében végezte el és a zsinagóga vezetői úgy adták át a fiút a szüleinek, mint „a parancsolat fiát”, képzett fiát – mint aki ettől fogva Izráel államközösségének felelős polgára, aki ennek következtében részt vehet a páska-ünnepen Jeruzsálemben; ennek megfelelően vett részt apjával és anyjával élete első páska-ünnepén abban az évben.

Názáretben a tanulók félkörben a földön ültek, míg a tanítójuk, az előéneklő, a zsinagóga egyik tisztviselője, velük szemben foglalt helyet. Levitikusz könyvével kezdték, ezután áttértek a törvény más könyveinek tanulmányozására, melyet a Próféták és a Zsoltárok tanulmányozása követett. A názáreti zsinagógának a birtokában volt az Írásoknak egy teljes hébernyelvű példánya. A tizenkettedik életévük előtt a gyerekek az Írásokon kívül mást nem is tanultak. A nyári hónapokban a tanítási órák hosszát jelentősen megrövidítették.

Jézus már korán elsajátította a hébert, és fiatalemberként, amikor éppen egyetlen neves látogató sem tartózkodott Názáretben, gyakran megkérték, hogy olvasson fel a héber írásokból a zsinagógában összesereglett hívek előtt a szokásos szombati istentiszteletek alkalmával.

Ezeknek a zsinagógai tanodáknak természetesen nem voltak meg a szövegkönyvek. A tanítás során az előéneklő elmondott egy idézetet, s a gyerekek együtt mondták utána. Amikor a tanuló már hozzáfért a törvény írott könyveihez, a feladatot hangosan olvasva és folyamatosan ismételve tanulta meg.

Jézus a hivatalosabb képzésén kívül emberi kapcsolatokat kezdett kialakítani a föld négy sarkából érkezettekkel, a különböző vidékekről jövő sok emberrel, akik az apja javítóműhelyében megfordultak. Amint idősebb lett, Jézus önként vegyült el az utazók csoportjai között, amikor azok a forrás közelében pihenés és étkezés céljából megálltak. Lévé, hogy görögül folyékonyan tudott, nemigen okozott neki gondot, hogy a csoporttal utazók és a vezetők többségével szóba elegyedjen.

Názáret az átutazó csoportok pihenőhelye, útkereszteződés és a népességét tekintve jórészt nem-zsidó település volt; ugyanakkor széles körben ismerték úgy, mint a zsidó hagyományos törvény szabadelvű értelmezőinek központját. Galileában a zsidók szabadabban keveredtek a nem-zsidókkal, ahhoz képest, ahogy az Júdeában szokás volt. Az összes galileai város közül a názáreti zsidók voltak a legengedékenyebbek a nem-zsidókkal való kapcsolat általi beszennyeződéstől való félelem társadalmi

megkötéseinek értelmezésében. E körülmények miatt alakult ki az a mondás Jeruzsálemben, hogy „Jöhet valami jó Názáretből?”

Jézus az erkölcsi felkészítést és a szellemi műveltséget főként otthonról kapta. Sok értelmi és istentani oktatásban részesült az előéneklő részéről. Ám az igazi nevelésben – az elméjének és szívének ama felkészítésében, mely az élet bonyolult kérdéseivel való megbirkózást jelentő tényleges próbatételhez kellett – az embertársaival való kapcsolatokból részesült. Az embertársaival, fiatalokkal vagy akár öregekkel, zsidókkal vagy akár nem-zsidókkal való ezen szoros kapcsolat volt az, amely lehetővé tette számára az emberi faj megismerését. Jézus igen művelt volt annyiban, hogy mélyen megértette az embereket és odaadóan szerette őket.

A zsinagógában eltöltött évei alatt Jézus ragyogó tanítvány volt, nagy előnye volt a többiekkel szemben az, hogy három nyelvet is tudott. A názáreti előéneklő, amikor Jézus a tanodai tanulmányait befejezte, elmondta Józsefnek, hogy attól tart, hogy „ő maga többet tanult a Jézus által feltett kérdésekre adandó válasz megkeresése során” mint amennyit „képes volt a fiúnak megtanítani”.

Jézus a tanulmányai alatt sokat tanult és erős ihletet merített a zsinagógában tartott rendszeres szombati istentiszteletekből. Szokás volt felkérni az előkelő látogatókat, akik szombaton megálltak Názáretben, hogy szóljanak a zsinagógában. Ahogy Jézus egyre idősebb lett, az egész zsidó világ számos nagy gondolkodójának nézetét ismerhette meg, és sok olyanét is, akik aligha voltak óhitű zsidók, lévén, hogy a názáreti zsinagóga a héber gondolkodás és műveltség haladó és szabadelvű központja volt.

Amikor hétévesen elkezdte a tanodát (a zsidók épp ekkor vezettek be egy kötelező oktatási törvényt), a tanulók körében szokás volt kiválasztani a maguk „születésnapjához”, egyfajta aranykorát, mely a tanulmányaik során vezérelte őket, egy olyan szöveget, melyre a tanoda befejezésekor, tizenhárom éves korukban gyakorta kitértek. A szöveg, melyet Jézus kiválasztott, Ésaías prófétától származott: „Az Úr Isten szelleme van énrajtam azért, mert fölment engem az Úr; elküldött, hogy örömhírt vigyek a jámboroknak, meggyógyítsam a megtört szívűeket, hirdessek szabadulást a foglyoknak és megoldást a megkötözötteknek.”

Názáret a héber nemzet huszonnégy papi központjának egyike volt. Ám a galileai papság a hagyományos törvények értelmezésében nagyvonalúbb volt, mint a júdeai írástudók és rabbik. Názáretben a szombat szokását illetően is engedékenyebbek voltak. Ezért Józsefnek szokása lett, hogy magával vitte Jézust a szombat délutáni sétákra, mely kedvelt kirándulásaik egyike az volt, hogy felmásztak az otthonuk közelében álló magas dombra, ahonnan egész Galilea látképét megtekinthették. Északnyugati irányban tiszta időben láthatták a Kármel-hegy hosszú gerincét, mely egészen a tengerig elért; és Jézus sok alkalommal hallotta apjától Illés történetét, a héber próféták ama hosszú sorának egyik első tagját, aki megfeddte Akhábot és leleplezte Baál papjait. Északi irányban a Hermon-hegy emelkedett ki a maga havas csúcsával fenségesen tündökölvén és uralta a látóhatárt, és amelynek az állandó hóval fedett, szikrázó, felső lejtői csaknem 1000 méter hosszan húzódtak. Messze keleten kivehették a Jordán völgyét és azon messze túl a Moáb sziklás hegyeit. Szintén délre és keletre, amikor a nap megvilágította az épületek márványtömbjeit, láthatták a Tízváros görög-római településeit, azok amfiteátrumait és kerekded díszítésű templomait. És amikor még alkonyattájt is ott időztek, a nyugati irányban megpillanthatták a távoli Földközi-tengerre kifutó hajókat.

Jézus megfigyelhette a négy irányban haladó úti csoportokat, amint azok Názáret felé és onnan távolodva haladtak, és a déli irányban ráláthatott Eszdrélon nagy kiterjedésű és termékeny sík vidékére is, mely a Gilboa-hegy és Szamaria irányában terült el.

Amikor nem mentek fel a hegyekre a távoli tájakat szemlélni, akkor a vidéket járták és a természetet az évszaktól függő különféle állapotokban tanulmányozták. Jézus a legelső ismereteit, az otthoni tűzhely mellett szerzeteken kívül, a természettel való tiszteletteljes és rokonszenvező viszonyból kapta.

Mielőtt elérte volna a nyolcéves kort, Jézust már ismerte minden názáreti anya és fiatalasszony, aki csak találkozott és beszélt vele a forrásnál, mely nem volt messze Jézus otthonától, és amely a kapcsolattartás és a hírhordás társadalmi központja is volt az egész város számára. Ebben az évben Jézus megtanulta megfajni a család tehenét és a többi állat gondozását is elsajátította. Ezen év alatt és a következő év

során megtanult sajtot készíteni és szőni is. Tízéves korára már mesterien bánt a szövőszékkel. Nagyjából ekkoriban lett Jézus és a Jákob nevű szomszéd fiú annak a fazekasnak a jó barátja, aki a forrás közelében dolgozott; és ahogy figyelték, amint Nátán ügyes ujjai miként formálják az agyagot a fazekaskorongon, sokszor elhatározták mindketten, hogy ha felnőnek, fazekasok lesznek. Nátán nagyon kedvelte a fiúkat és gyakran adott nekik agyagot, hogy játszanak vele, arra törekedvén, hogy serkentse az alkotó képzelőerejüket azzal, hogy különféle tárgyak és állatok kicsinyített másainak elkészítésében való versengésre biztatta őket.

22. Jézus nyolcadik életéve (Kr.u. 2)

Ez érdekes tanulóév volt. Bár Jézus nem szokványos növendék volt, azért szorgalmasan tanult és az osztály legjobban haladó harmadához tartozott, olyan jól végezte a feladatait, hogy havonta egy hétre felmentették az óralátogatás alól. E hetet rendszerint vagy a halász nagybátyjával töltötte a Magdala közelében lévő Galileai-tó partján vagy a másik nagybátyja (az anyja bátyja) gazdaságában Názárettől mintegy nyolc kilométerre délre.

Bár az anyja túlzottan is aggodalmaskodóvá vált Jézus egészsége és biztonsága kérdésében, azért fokozatosan megbékélt ezekkel a kirándulásokkal. Jézus nagybátyjai és nagynénjei mindannyian nagyon kedvelték őt, és élénk vetélkedés alakult ki közöttük, hogy e havi látogatásokat kinél töltsse el ebben és a következő években. A (csecsemőkora óta) legelső egyhetes otthléte a nagybátyja gazdaságában ezen év januárjában került sor; az első egyhetes halász élményére a Galileai-tavon pedig május havában.

Nagyjából ekkoriban találkozott Jézus egy Damaszkuszból való matematikatanárral, és a számokkal való új műveleteket valamelyest megtanulva éveken át sok időt töltött a matematikával. Kialakult benne a számok, a távolságok és az arányok jó érzéke.

Jézus ekkortól élvezhette Jakab testvére társaságát és ezen év végén már el is kezdte megtanítani neki az ábécét.

Ebben az évben Jézus lépéseket tett az ügyben, hogy tejtermékekért cserébe hárfaórákat vehessen. Szokatlan érdeklődéssel fordult mindenféle zenei dolog felé. Később sokat tett azért, hogy felkeltse ifjú társai érdeklődését az énekes zene iránt. Tizenegy éves korára már ügyesen játszott a hárfán és nagyon élvezte, hogy a családját és a barátait egyaránt szórakoztathatja a rendkívüli előadasmódjaival és ügyes rögtönzéseivel.

Míg Jézus továbbra is irigylésre méltó előrehaladást mutatott a tanodában, azért nem ment minden simán sem a szülők, sem a tanárok számára. Továbbra is sok zavarba ejtő kérdést tett fel a tudományt és a vallást illetően egyaránt, különösen a földrajzzal és a csillagászzal kapcsolatban. Fölöttébb ragaszkodott annak kiderítéséhez, hogy Palesztinában miért van egy száraz évszak és egy esős évszak. Többször is kutatta az okát a názareti és a Jordán-völgyi hőmérsékletek közötti nagy különbségnek. Egyszerűen soha nem hagyott fel az ilyen tudakozódó, ám zavarba ejtő kérdésekkel.

Harmadik öccse, Simon ebben az évben, vagyis Kr.u. 2. április 14-én, pénteken este született meg.

Februárban Nahor, a rabbik jeruzsálemi főtanodájának egyik tanára jött el Názáretbe, hogy megismerje Jézust, mert előtte Zakariás Jeruzsálem melletti otthonában járt hasonló küldetésben. Názáretbe János apjának biztatására jött. Bár először némiképp megdöbben Jézus őszinteségén és a szokványostól eltérő felfogásán, ahogy a vallási dolgokhoz fűződő személyes viszonyáról beszélt, de betudta ezt annak, hogy Galilea oly távol esik a héber oktatási és kulturális központoktól; azt javasolta Józsefnek és Máriának, hogy hadd vigye magával Jézust vissza Jeruzsálembe, ahol a zsidó műveltség központjában részesülhetne nevelésben és képzésben. Máriát félig meg is győzte, hogy ebbe beleegyezzen; Mária meg volt győződve arról, hogy a legidősebb fiából a Messiás, a zsidó megszabadító válik; József azonban habozott; ő is éppúgy meg volt győződve arról, hogy Jézus felnőve a beteljesülés emberévé lesz, azonban hogy e végzet vajon mi is lesz, abban már mélységesen bizonytalan volt. De abban sohasem kételkedett, hogy a fia valamilyen nagy küldetést fog teljesíteni a földön. Minél inkább belegondolt Nahor javaslatába, annál inkább megkérdőjelezte a javasolt jeruzsálemi utazás bölcs voltát.

József és Mária véleményének különbözősége miatt Nahor engedélyt kért tőlük, hogy az egész ügyet Jézus elé terjessze. Jézus figyelmesen végighallgatta, majd beszélt Józseffel, Máriával és a szomszéd Jákobbal, a kőfaragóval, akinek fia a legkedvesebb pajtása volt, és ezt követően, két nappal később, arról számolt be, hogy mivel oly nagy a véleménykülönbség a szülei és a tanácsadói között, és mivel nem érzi magát illetékesnek arra, hogy felvállalja az ilyen döntéssel járó felelősséget, és sem az egyik, sem a másik lehetőséggel nem tud igazán azonosulni, a helyzetet a maga teljességében megítélve végül úgy döntött, hogy „beszélek az én Atyámmal, aki a mennyben van”; és bár a választ illetően nem volt teljesen bizonyos, mégis inkább úgy érezte, hogy otthon kell maradnia „az atyámmal és anyámmal”, hozzátéve, hogy „azok, akik ennyire szeretnek engem, bizonyára képesek többet tenni értem és biztosabban vezetni engem, mint az idegenek, akik csak a testemet láthatják és csak az elmémet ismerhetik, de aligha ismerhetnek engem igazán”. Mind elcsodálkoztak ezen, és Nahor el is indult vissza, Jeruzsálembe. Sok év telt el, mire Jézus otthonról való eltávozásának kérdése újból komolyan előjött volna.

23. JÉZUS KÉSEI GYERMEKKORA

Bár Jézusnak jobb lehetőségei lettek volna, ha a tanodát Alexandriában és nem Galileában végzi, de ott nem lehetett volna olyan egyszerű a környezet ahhoz, hogy a saját létkérdéseinek megválaszolásán a legkedvesebb nevelési útmutatás mellett dolgozzon; ugyanakkor élvezze annak óriási előnyét is, hogy nagy számban találkozhat mindenféle társadalmi rendű férfival és nővel a polgárosodott világ minden sarkából. Ha Alexandriában marad, akkor a képzését a zsidók irányították volna, mégpedig kizárólag a zsidó nevelési elvek szerint. Názáretben olyan nevelést kapott és olyan képzésben részesült, mely elfogadhatóbb módon készítette fel őt a nem-zsidók megértésére, és amely jobb és kiegyensúlyozottabb képet vázolt fel benne a héber istentan keleti vagy másként babiloni, és nyugati vagy másként hellén nézeteinek egymáshoz viszonyított érdemeiről.

24. Jézus kilencedik éve (Kr.u. 3)

Bár Jézusnak jobb lehetőségei lettek volna, ha a tanodát Alexandriában és nem Galileában végzi, de ott nem lehetett volna olyan egyszerű a környezet ahhoz, hogy a saját létkérdéseinek megválaszolásán a legkedvesebb nevelési útmutatás mellett dolgozzon; ugyanakkor élvezze annak óriási előnyét is, hogy nagy számban találkozhat mindenféle társadalmi rendű férfival és nővel a polgárosodott világ minden sarkából. Ha Alexandriában marad, akkor a képzését a zsidók irányították volna, mégpedig kizárólag a zsidó nevelési elvek szerint. Názáretben olyan nevelést kapott és olyan képzésben részesült, mely elfogadhatóbb módon készítette fel őt a nem-zsidók megértésére, és amely jobb és kiegyensúlyozottabb képet vázolt fel benne a héber istentan keleti vagy másként babiloni, és nyugati vagy másként hellén nézeteinek egymáshoz viszonyított érdemeiről.

Bár azt aligha lehet mondani, hogy Jézus valaha is súlyos beteg lett volna, azért az öccseivel és a kishúgával együtt néhány kisebb gyermekbetegségen átesett ebben az évben.

A tanodai képzés folytatódott és ő még mindig kedvezményben részesített tanítvány volt, havonta egy hét szabadságot kapott, és az idejét továbbra is egyenlő mértékben osztotta meg a szomszédos városokba való utazások, melyeket az apjával tett, a nagybátyjának a Názárettől délre fekvő gazdaságában való vendégeskedés, és a Magdalából indított halászkalandok között.

Az eddigi tanulóidők legkomolyabb nehézsége a tél vége felé alakult ki, amikor is Jézus szembe mert szállni az előnéklővel ama tanítás kapcsán, hogy minden faragott és más kép, valamint rajz a természetét illetően bálványyszerű lenne. Jézus nagy örömét lelte a tájképek rajzolásában, valamint a különféle tárgyakról való agyagmások készítésében. A zsidó törvény minden ilyesmit szigorúan tiltott, de egészen eddig Jézus le tudta szerelni a szülei ellenkezését olyan mértékig, hogy engedélyezték neki e tevékenységek folytatását.

De ismét csak bajt okozott a tanodában az, amikor a gyengébb tanulók egyike felfedezte Jézusnak a tanítóról készített szénrajzát a tanterem padlóján. A rajz bizony ott volt, feketén-fehéren, és a szülők

közül sokan megtekinthették, mielőtt a bizottságuk felkereste volna Józsefet, hogy követeljék, tegyen végre valamit annak érdekében, hogy a legidősebb fia a törvénnyel szembehelyezkedő tevékenységével felhagyjon. Nem ez volt az első alkalom, hogy panasszal jöttek Józsefhez és Máriához a sokoldalú tehetséggel rendelkező és tetterős gyermek dolgai miatt, de ez volt a legkomolyabb minden, Jézus ellen addig felhozott vád közül. Jézus egy nagy kövön ülve a hátsó ajtón kívül hallgatta egy ideig a művészi törekvéseit érő vádakat. Neheztelve hallgatta, ahogy az apja számlájára írják az ő állítólagos helytelen cselekedeteit; így aztán bejött a szobába, és bátran szembeszállt a vádlóival. Az idősek összezavarodtak. Némelyük hajlott arra, hogy tréfásan fogja fel a dolgot, de egy-két ember láthatólag úgy gondolta, hogy a fiú szentségtörő, talán még istenkáromló is. József elképedt, Mária felháborodott, de Jézus ragaszkodott ahhoz, hogy meghallgassák. Elmondta, amit akart, bátran védve a maga álláspontját, és tökéletes önuralommal kijelentette, hogy aláveti magát az apja döntésének e kérdésben, mint ahogy minden más vitás kérdésben is. Erre a szülői bizottság szó nélkül távozott.

Mária megpróbálta befolyásolni Józsefet abban, hogy engedélyezze Jézusnak, hogy agyagmásokat készítsen odahaza, feltéve, hogy a vitatott tevékenységeit a tanodában nem folytatja, József azonban kényszerítve érezte magát arra, hogy a második parancsot rabbinusi értelmezését érvényesítse. Jézus többé semmi hasonlót nem rajzolt vagy formázott attól a naptól fogva egészen addig, amíg az apja házában élt. De nem tudták meggyőzni a cselekedetének helytelen voltáról és hogy adja fel a kedvenc időtöltését, s ez az ifjú életének egyik legnagyobb próbatételét jelentette.

Június második részében Jézus az apja társaságában először mászott fel a Tábor-hegy csúcsára. Az idő tiszta, a kilátás pedig nagyszerű volt. E kilencéves fiú számára úgy tűnt, mintha India, Afrika és Róma kivételével rálátott volna az egész világra.

Jézus második húga, Márta szeptember 13-án csütörtök éjjel született. Márta érkezése után három héttel József, aki egy időre otthon maradt, hozzáfogott a házuk kibővítéséhez, egy olyan helyiség felépítéséhez, mely műhely és hálószoba is volt egyben. Jézusnak egy kis gyalupadot készített, és a fiúnak először lehettek saját szerszámai. Sok éven át alkalmanként ennél a munkapadnál dolgozott és a járomkészítés szakavatott mesterévé vált.

Ez és a következő tél volt sok évtizedes távlatban is a leghidegebb Názáretben. Jézus havat láthatott a hegyekben, és Názáretben is havazott több alkalommal, bár a hó csak rövid ideig maradt meg; de Jézus eddig a télig még sohasem látott jeget. Az a tény, hogy a vízzel lehet találkozni szilárd, folyékony és gőz formában is – Jézus sokat gondolkodott az edényben forró ételekből felszabaduló gőz jelenségén – arra készítette a fiút, hogy komolyan elgondolkodjon a fizikai világon és annak felépítésén; és e felcseperedő ifjú emberben megtestesült személyiség mindezen idő alatt mégis a kiterjedt világegyetem mindeme dolgainak tényleges teremője és szervezője volt.

A názáreti éghajlati viszonyok nem voltak szélsőségesek. Január volt a leghidegebb hónap, az átlaghőmérséklet ekkor mintegy 10° C volt. Júliusban és augusztusban, a legforróbb hónapokban a hőmérséklet 24° és 32° C között ingadozott. Palesztina éghajlati viszonyai a hegyektől a Jordánig és a Holt-tenger völgyéig a hidegtől a forróig változtak. A zsidók így bizonyos mértékig fel voltak készülve a világ különféle éghajlatain való életre.

Még a legmelegebb hónapokban is rendszerint hűvös tengeri szél fújt nyugat felől délelőtt 10 órától nagyjából este 10-ig. De néha-néha iszonyú erejű forró szelek söpörtek végig egész Palesztinán a keleti sivatag felől. E forró szellőkések februárban és márciusban jöttek, az esős évszak vége felé. Akkortájt az eső üdítő zápor formájában hullott novembertől ápriliséig, de nem esett állandóan. Palesztinában csak két évszak volt, nyár és tél, a száraz és az esős évszak. Januárban kezdtek nyílni a virágok, és április végére az egész vidék egy hatalmas virágkert lett.

Jézus ezen év májusában segített először a gabona betakarításában a nagybátyja gazdaságában. Mielőtt elérte volna a tizenhárom éves kort, sikeresen elsajátított valamennyit gyakorlatilag minden olyan munkából, melyet a férfiak és a nők végeztek Názáret környékén, kivéve a fémművességet, de idősebb korában, az apja halála után néhány hónapot eltöltött egy kovácsműhelyben is.

A munkák csökkenése és az utasforgalom visszaesése idején Jézus sok alkalommal tartott apjával a kikapcsolódást szolgáló vagy üzleti jellegű utakra a közeli Kánába, Éndórba és Nainba. Még gyermekkorában gyakran eljutott Szeferiszba is, mely mintegy öt kilométerre esett Názárettől északnyugati irányban, és amely Kr.e. 4-től nagyjából Kr.u. 25-ig Galilea fővárosa és Heródes Antipász egyik székhelye volt.

Jézus testi, értelmi, közösségi és szellemi gyarapodása folytatódott. Az utazásai sokat segítettek neki abban, hogy jobban és nemeslelkűbben megérthesse a saját családját, és ekkorra már a szülei is elkezdtek tanulni tőle és ugyanakkor még tanították is. Jézus eredeti gondolkodó és ügyes tanító volt már fiatalon is. Folyamatos összeütközésben állt az úgynevezett „íratlan törvénnyel”, de mindig arra törekedett, hogy alkalmazkodjon a családja szokásaihoz. Elég jól kijött a vele nagyjából egykorú gyerekekkel, de gyakorta elbátortalanította őt a lassan működő elméjük. Még mielőtt tízéves lett volna, már egy hét fiúból álló csoport vezetője lett, akik a férfissággal összefüggő – fizikai, értelmi és vallási – képességek kifejlesztésének társaságát alkották. E fiúk körében Jézusnak sikerült számos új játékot és a testi felüdülés különféle fejlett módozatait bevezetnie.

25.A tizedik év (Kr.u. 4)

Július ötödikén, a hónap első szombatján történt, hogy Jézus, miközben az apjával járta a vidéket, először adott hangot azon érzelmeinek és gondolatainak, melyek jelezték, hogy kezd tudatosulni benne az életküldetésének szokatlan jellege. József figyelmesen hallgatta a fia nagy jelentőségű szavait, de csak kevés megjegyzést tett; önként nem adott neki tájékoztatást. A következő napon Jézus hasonlóan, de hosszabban beszélgetett az anyjával. Mária ugyancsak odafigyelt a fiú kijelentéseire, de ő sem volt hajlandó önként bármilyen felvilágosítást adni neki. Csaknem két év telt el, mire Jézus újból szóba hozta a szüleinek a személyisége természetével és a földi küldetése jellegével kapcsolatos, ezen egyre erősödő felismerését.

A zsinagóga felsőbb tanintézetét augusztusban kezdte el. A tanhelyen állandóan bajba került a kérdéseivel, melyek feltevésétől pedig nem tágított. Egész Názáretben egyre jobban felkavarta a kedélyeket. A szülei kényszeredetten tiltották neki e nyugtalanító kérdések feltevését, és a vezetőtanárának is komoly fejtörést okozott a fiú kíváncsisága, éleslátása és tudásvágya.

Jézus játszótársai semmilyen természetfelettit nem láttak a viselkedésében; a legtöbb szempontból teljesen olyan volt, mint ők. A tanulmányai iránti érdeklődése valamelyest meghaladta az átlagét, de ez nem volt egészen szokatlan. A tanodában több kérdést tett fel, mint a többiek az osztályában.

Talán a legszokatlanabb és a legszembetűnőbb vonása az volt, hogy nem akart harcolni a jogaiért. Léven, hogy a korához képest jól fejlett fiú volt, a játszótársai különösnek találták, hogy nem hajlandó megvédeni magát még az igazságtalansággal szemben sem vagy amikor személyes támadásnak volt kitéve. Bár így állt a helyzet, mégsem esett különösebb bántódása e jellemvonása miatt, mert a barátja volt Jákob, az egy évvel idősebb szomszéd fiú. Jákob a kőfaragónak, József egyik üzlettársának a fia volt. Jákob, lévén nagy csodálója Jézusnak, gondoskodott arról, hogy senki se élhessen vissza azzal, hogy Jézus kerüli a testi küzdelmet. Néhány alkalommal idősebb, faragatlan fiúk támadtak Jézusra, számítva a közismert visszafogottságára, de mindig gyorsan és biztosan elnyerték a büntetésüket Jézus önjelölt bajnokának és a mindig résen lévő védelmezőjének kezétől, Jákobtól, a kőfaragó fiától.

Jézus azoknak a názáreti fiúknak az általánosan is elfogadott vezetője volt, akik a koruk és nemzedékük nemesebb eszményképeiért álltak ki. A pajtásai valóban szerették őt, és nem csak azért, mert rendes volt velük, hanem azért is, mert olyan ritka és megértő rokonszenvet mutatott, mely szeretetre utalt és amely tapintatos könyörülettel volt határos.

Ebben az évben kezdett szembetűnő érdeklődést mutatni az idősebb emberek társasága iránt. Örömmel beszélgetett kulturális, oktatási, társadalmi, gazdasági, politikai és vallási kérdésekről az idősebb elmékkel, és az érveléseinek mélysége, valamint a figyelmének alapos volta olyannyira elbűvölte a felnőtt társait, hogy mindig nagyon szívesen látogatták meg. Amíg nem lett felelős az otthoniak eltartásáért, a

szülei folyamatosan arra törekedtek, hogy a vele egykorúak társaságába tereljék, vagy olyanokhoz, akik közel vannak az ő életkorához, mintsem azokhoz az idősebb és tájékozottabb egyénekhez, akikhez úgy vonzódott.

Később az év során kéthónapos halászati tapasztalatot szerzett a nagybátyjánál a Galileai-tavon, és e téren igen sikeres volt. Még a felnőtté válása előtt kiváló halász vált belőle.

A testi fejlődése folytatódott; a tanodában kiemelt és kiváltságos tanítvány volt; nagyon jól boldogult otthon is az öccseivel és a húgaival, mert meg volt az az előnye, hogy három és fél évvel idősebb volt a legidősebb testvérénél is. Názáretben az emberek megbecsülték őt, kivéve néhány lassúbb észjárású gyermek szüleit, akik gyakran úgy beszéltek Jézusról, mint aki pökhendi, akiből hiányzik a kellő alázat és az ifjúúi szerénység. Jézus egyre inkább törekedett arra, hogy a pajtásai játékait komolyabb és meggondoltabb irányba terelje. Született tanító volt és egyszerűen nem tudott nem így cselekedni, még akkor sem, amikor pedig úgy volt, hogy csak játszanak.

József már korán elkezdte megtanítani Jézust a különböző megélhetési módokra, elmagyarázva neki a mezőgazdaság előnyeit az iparral és a kereskedelemmel szemben. Galilea szebb és virágzóbb tartomány volt Júdeánál, és itt az élet nagyjából csak a negyedébe került, mint Jeruzsálemben és Júdeában. A tartomány mezőgazdaságból élő falvakból és virágzó ipari városokból állt, és több mint kétszáz, ötezer főnél népesebb városa és harminc, tizenötezer főnél népesebb városa volt.

Amikor az első útján volt az apjával, hogy megismerje a Galileai-tavi halászipart, Jézus majdnem végleg eldöntötte, hogy halász lesz; de amikor később közelebről is megismerkedett az apja mesterségével, akkor már ács akart lenni, míg ennél is később, az őt érő összetett hatások arra ösztönözték, hogy végül amelletts döntson, hogy egy új rend vallási tanítója legyen.

26.A tizenegyedik év (Kr.u. 5)

Ebben az évben a fiú további utazásokat tett az apjával, de gyakran látogatott el a nagybátyja gazdaságába és alkalmanként elment Magdalába is, hogy a nagybátyjával halásszon, akinek háza a város közelében volt.

József és Mária gyakran érzett késztetést különleges részrehajlást mutatni Jézus iránt vagy más módon is tudatni azt, hogy ő az ígért gyermeke, a beteljesülés fia. De mindkét szülője rendkívül bölcs és éles eszű volt minden ilyen dologban. Azon kevés alkalommal, amikor bármilyen mértékben is kedveztek neki, még ha csak a legkisebb mértékben is, a fiú gyorsan visszautasított minden ilyen külön elbírálást.

Jézus sok időt töltött az utasellátó-műhelyben, és ahogy a világ minden részéről érkezett utazókkal beszélgetett, az életkorához képest meglepően nagy tájékozottságra tett szert a nemzetközi ügyek terén. Ez volt az utolsó év, hogy Jézus sok szabadidőt kapott, hogy élvezze a szabad játékot és a gyermekkor örömeit. Ettől kezdve gyorsan szaporodtak a nehézségek és a felelősségek az ifjú életében.

Kr.u. 5. június 24-én szerda este megszületett Júdás. E hetedik gyermek születésénél komoly nehézségek léptek fel. Mária néhány hétig olyan beteg volt, hogy Józsefnek otthon kellett maradnia. Jézusnak nagyon sok dolga akadt az apja által adott megbízások teljesítése terén és az anyja komoly betegsége miatti számos feladatból eredően. E fiú többé már nem vehette fel a korábbi éveinek gyermeki hozzáállását. Az anyja betegségének idejétől fogva – épp mielőtt betöltötte volna a tizenegy éves kort – rákényszerült arra, hogy vállalja az elsőszülött fiú helyzetével járó felelősségeket, és hogy mindezt egy vagy két teljes évvel azelőtt vállalja, mint ahogy annak rendes esetben történnie kellett volna.

Az előéneklő minden héten egy estét Jézussal töltött, segítve őt a héber írások elsajátításában. Az előéneklő komolyan figyelemmel kísérte az ígért tanítvány előrehaladását; ezért volt hajlandó segíteni neki sokféle módon. E zsidó tanító nagy hatást gyakorolt ezen erősödő elmére, de sohasem volt képes megérteni, hogy Jézus miért oly közömbös minden olyan javaslatával szemben, melyek a Jeruzsálembé való utazást vázolták előtte, hogy abban a városban folytatódjon a képzése a tanult rabbik irányítása mellett.

Május közepe táján a fiú elkísérte apját egy üzleti útra Szkítavárosba, a Tízváros legfontosabb görög településére, Bet-seán egykori héber városába. Az út alatt József sok régi történetet mesélt Saul királyról, a filiszteusról, valamint Izráel viharos történelmének későbbi eseményeiről. Jézust nagyon lebilincselte ezen úgynevezett pogány város tiszta megjelenése és rendezett volta. Elámult a szabadtéri színházon és megcsodálta a „pogány” istenek tiszteletének szentelt szép márványtemplomokat. Józsefet nagyon zavarba ejtette a fiú lelkesedése és úgy próbálta meg semlegesíteni e kedvező benyomásokat, hogy a jeruzsálemi zsidó templom szépségét és nagyszerűségét magasztalta. Jézus gyakran tekintett kíváncsi szemmel e nagyszerű görög városra a názareti hegyekből és sokszor érdeklődött az ottani hatalmas középületekről és gazdagon díszített építményekről, de az apja mindig igyekezett kitérni a válaszdás elől. Most ott közvetlenül szembesültek e nem-zsidó város szépségeivel, és József most nem tudta ügyesen megkerülni a kérdésekre adandó válaszokat.

Éppen úgy alakult, hogy ekkoriban tartották a Tízvároshoz tartozó görög települések között a fizikai bátorság bizonyításának éves versenyét és nyilvános bemutatóit a szkítavárosi amfiteátrumban, és Jézus ragaszkodott ahhoz, hogy az apja elvigye őt a játékokat megnézni, és úgy erősködött, hogy József nem tudta megtagadni tőle. A fiút izgalomba hozták a játékok és igencsak magával ragadta őt a testi ügyességi és erőnléti képességek megmutatása iránti lelkesedés. Józsefet elmondhatatlanul megrázta a fia lelkesültségének látványa, mert ő ezeket a mutatókat „pogány” kérésként tekintette. A játékok befejeződésekor érte Józsefet az élete legnagyobb meglepetése, amikor Jézus helyeslését és azon javaslatát meghallotta, hogy milyen jó is volna, ha a názareti ifjak javára is válhatnának az egészséges szabadtéri testgyakorlások. József komolyan és hosszan elbeszélgetett Jézussal az ilyen szokások rossz természetéről, de tudta jól, hogy nem győzte meg a fiút.

Az egyetlen alkalom, amikor Jézus mérgeledni láthatta az apját vele, azon az éjszakán volt, amikor a fogadóbeli szobájukban a beszélgetés során a fiú olyannyira megfedekezett a zsidó gondolkodási irányzatról, hogy azt javasolta, hazatérve fogjanak amfiteátrum építésébe Názáretben. József meghallván, hogy az elsőszülött fia ilyen nemzsidó-szerű érzelmeknek ad hangot, megfedekezett a megszokott nyugodt modoráról és megragadva Jézust a vállánál, dühösen azt kiáltotta:

„Fiam, soha többé meg ne halljak tőled ilyen rossz gondolatot, soha, míg csak élsz!”

Jézust megdöbbsentette az apja érzelmi megnyilvánulása; az apja korábban még sohasem éreztette vele ilyen személyes módon a felháborodásának élet, és Jézus most leírhatatlanul megdöbbsent és megrendült. Csak ennyit válaszolt:

„Jól van, apám, úgy lesz.”

A fiú soha többé, még a legcsekélyebb mértékben sem utalt a játékokra vagy a görögök egyéb atlétikai tevékenységeire, míg csak az apja élt.

Később Jézus megismerte a jeruzsálemi görög amfiteátrumot és megtudta, hogy milyen gyűlöletes dolog is az a zsidók nézőpontjából. Mindazonáltal az élete során megpróbálta beemelni a személyes tervei közé az egészséges testmozgás eszméjét, és amennyire azt a zsidó szokások engedték, felvenni azt a tizenkét apostolának megszokott tevékenységeire később kialakított programba is.

E tizenegyedik év végén Jézus életerős, fejlett, mérsékelt humoros és meglehetősen vidám szívű ifjú volt, de ettől az évtől fogva egyre többször adta át magát az ellazult elmélyedés és a komoly elmélkedés sajátos időszakainak. Nagyon sokat gondolkodott azon, hogy miként tegyen eleget a családjával szembeni kötelezettségeinek és ugyanakkor miként válaszoljon a világ számára teljesítendő küldetése hívó szavára; már korábban nyilvánvalóvá vált előtte, hogy az ő segédkezése nem a zsidó nép helyzetének javítására fog korlátozódni.

27.A tizenkettedik év (Kr.u. 6)

Ez eseménydús év volt Jézus életében. Továbbra is jól haladt a tanhelyen és kitartó volt a természettudományi tanulmányaiban, de közben egyre jobban összpontosított azon módszerek tanulmányozására, melyekkel az emberek a megélhetésüket biztosítják. Elkezdett rendszeresen dolgozni

az otthoni ácsműhelyben és engedélyt kapott, hogy maga rendelkezzen a keresete felett, mely saját kereset engedélyezése igencsak szokatlan dolog volt a zsidó családokban. Ebben az évben tanulta meg azt is, hogy az ilyen dolgokat családi titokként kell őrizni. Egyre jobban tudatosult benne az, hogy miként is okozott bajt a faluban, és ennél fogva egyre körültekintőbben tartott titokban mindent, ami csak okot adhatott arra, hogy a társaihoz képest másnak tartsák.

Az év során Jézus sokszor élt meg bizonytalanságot, sőt talán tényleges kétséget is a küldetése természetét illetően. A természetes úton fejlődő emberi elméje még nem teljesen fogta fel a kettős természetének valóságát. Az a tény, hogy a fiúnak egyetlen személyisége volt, megnehezítette a tudata számára ama tényezők kettős eredetének felismerését, melyek a személyiségéhez kapcsolódó természetét alkották.

Ettől kezdve egyre jobban ki tudott jönni az öccseivel és a húgaival. Egyre tapintatosabb lett, mindig megértő volt és szerető gondoskodással viseltetett az ő jólétük és boldogságuk iránt, és jó kapcsolatokat tartott fenn velük a nyilvános segédkezésének megkezdéséig. Hogy még pontosabban fejezzük ki magunkat: Jézus nagyon jól kijött Jakabbal, Mirjámmal és a két fiatalabb (még meg nem született) gyermekkel, Ámósszal és Rúth-tal. Elég jól kijött Mártával. Ami gondja otthon akadt, az nagymértékben Józseffel és Júdással volt összefüggésben, különösen ez utóbbival.

József és Mária számára próbára tevő tapasztalás volt vállalni az isteni és az emberi ilyen példátlan keverékének a felnevelését, és nagy tisztelet illeti őket azért, hogy olyan hűen és sikeresen tettek eleget a szülői kötelességeiknek. Jézus szülei egyre inkább felismerték, hogy valami emberfeletti lakozik a legidősebb fiukban, de még csak halványan sem álmodtak arról soha, hogy az ígért fia valójában és igazából a dolgok és lények helyi világegyetemének tényleges teremtmője. József és Mária úgy élt és halt, hogy sohasem tudták meg, hogy Jézus fiuk voltaképpen a halandói húsvér testben megtestesült Világegyetemi Teremtő.

Ebben az évben Jézus minden korábbinál több figyelmet szentelt a zenének, és folytatta a tanítást az öccsei és húgai otthoni tanodájában. Nagyjából ekkoriban történt, hogy a fiú képessé vált élesen elhatárolni Józsefnek és Máriának az ő küldetése természetét illető szemléletét. Jézus sokat gondolkodott a szülei eltérő véleményén, gyakran hallgatta a vitáikat, amikor ők úgy hitték, hogy már alszik. Egyre inkább hajlott az apja nézőpontjának elfogadására, így biztos volt, hogy az anyjának fájdalmat fog okozni az a felismerés, hogy a fia fokozatosan elutasítja az ő tanácsait az életpályájával kapcsolatos dolgokban. Az évek múlásával ez a nézetkülönbség csak nőtt. Mária egyre kevésbé értette a jézusi küldetés jelentőségét, és e jó anyának egyre nagyobb fájdalmat okozott, hogy a legkedvesebb fia nem váltja be az ő dédelgetett álmait.

József egyre jobban hitt a jézusi küldetés szellemi természetében. Más, ennél fontosabb okok miatt is szerencsétlen dolog, hogy nem élhette meg, hogy lássa a Jézus földi alászállásáról alkotott képe beteljesedését.

Az utolsó tanévben, amikor tizenkét éves volt, Jézus kifogásolta apjánál azt a zsidó szokást, hogy minden egyes alkalommal megérintik az ajtófélfára szegezett íróhártya-darabot, amikor a házba bemennek vagy onnan kijönnek és azután megcsókolják azt az ujjukat, mely az íróhártyát érintette. E szertartás részeként szokás volt azt mondani, hogy „Megőrzi az Úr jártunkat-keltünket mostantól fogva mindörökké.” József és Mária többször is kioktatta Jézust arról, hogy miért ne készítsen faragott vagy rajzolt képeket, elmagyarázva neki, hogy az ilyen alkotások bálványozási célokat szolgálhatnak. Bár Jézus nem értette teljesen a faragott és más képekre vonatkozó tiltásait, de mivel a következetesség terén igen fejlett képességgel rendelkezett, az apja esetében rámutatott az ajtófélfára szegezett íróhártya megérintése szokásának alapvetően bálványozásszerű természetére. József el is távolította az íróhártyát azt követően, hogy Jézus szavá tette a dolgot.

Az idő múlásával Jézus sokat tett a vallási formákhoz kötődő gyakorlatuk megváltoztatásáért a családi imák és egyéb szokások terén. Názáretben sok ilyesmit véghez lehetett vinni, mert annak zsinagógája egy szabadelvű rabbi tanoda befolyása alatt állt, melyet a neves názáreti tanító, Jóse működése félmjelzett.

Ez év és a következő két év során Jézus erős elmebeli gyötrelmet élt meg azért, mert állandóan arra törekedett, hogy a vallási szokásokról és társas érintkezési formákról alkotott személyes nézőpontjait hozzáigazítsa a szülei megmerevedett felfogásaihoz. Igen felkavarta őt az a feszültség, amely abból eredt, hogy hű akart maradni a meggyőződéséhez és közben lelkiismeretesen meg akart felelni a szülei iránti engedelmisség követelményének is; a benne lejátszódó legnagyobb összeütközést két, az ifjú elméjét a leginkább foglalkoztató parancsolat szembenállása okozta. Az egyik az volt, hogy „Légy hű az igazsággal és a pártatlansággal kapcsolatos legfelsőbb meggyőződésed parancsaihoz!” A másik pedig: „Tiszteld atyádat és anyádat, mert ők adtak neked életet és ők tápláltak téged!” Azonban sohasem bújta ki annak felelőssége alól, hogy naponta kellőképpen összehangolja a két területet, vagyis az ember személyes meggyőződéséhez való hűséget és a családjára iránti kötelezettséget, és a személyes meggyőződés és a családi kötelezettségek egyre inkább egybeillő keverékéből a közösségvállalásnak egy, a hűségen, az egyenességen, a türelmen és a szereteten alapuló mesteri felfogását alakította ki eredményesen.

28.A tizenharmadik év (Kr.u. 7)

A názáreti fiú ebben az évben indult el a gyermekkorból a fiatal férfikor kezdete felé; a hangja elkezdett megváltozni, és egyéb elmebeli és testi jegyek adták tudtul a lassan beköszöntő férfiállapotot.

Kr.u. 7. január 9-én vasárnap éjjel született meg az öccse, Ámós. Júdas még két éves sem volt, és a kishúga, Rúth még meg sem született; így látható, hogy Jézusnak egy kisgyermekéből álló, meglehetősen népes családra kellett ügyelnie, amikor apja egy balesetben a következő évben meghalt.

Nagyjából február közepén járhatott az idő, amikor Jézus emberileg megbizonyosodott arról, hogy a rendeltetése szerint küldetést kell teljesítenie a földön az ember megvilágosítására és az Isten kinyilatkoztatására. Nagy horderejű tervekkel társult komoly döntések voltak kialakulóban ezen ifjú elméjében, aki a külső megjelenését tekintve az átlagos názáreti ifjakra hasonlított. Az egész világegyetembeli értelmes élet elbűvölten és elképedve szemlélte mindazt, ami kialakulóban volt az ács most már kamaszkorú fiának gondolataiban és tetteiben.

A hét első napján, Kr.u. 7. március 20-án Jézus befejezte a tanulmányait a názáreti zsinagógához tartozó helyi tanodában. Ez nagy nap volt bármely nagyra törő zsidó család életében, ez volt a nap, amikor az elsőszülött fiút „a parancsolat fiának”, Izrael Úristene díjon megváltott elsőszülött fiának, „a Fenséges gyermekének” és az egész föld Ura szolgálójának nyilvánították.

Az előző hét péntekén József átjött Szeferiszből, ahol is ő vezette egy új középület munkálatait, azért, hogy a jeles alkalmon ott legyen. Jézus tanára erősen hitt abban, hogy az ő felkészült és szorgalmas tanítványa valamilyen kiemelkedő pályát fog befutni, valamilyen fontos küldetésre rendeltetett. A felnőttek a hagyományok útját nem követő jézusi hajlamokból eredő mindenféle nehézségtől függetlenül nagyon büszkék voltak a fiúra és már szövögették is azon terveiket, hogy Jézus miként mehetne Jeruzsálembe, hogy a híres héber főtanodákban folytassa a tanulmányait.

Ahogy Jézus meghallotta az időről időre előhozott terveket, egyre biztosabb lett abban, hogy sohasem fog Jeruzsálembe menni a rabbikhoz. De még álmában sem igen láthatta azt a nagy szerencsétlenséget, mely oly hamar elérte, s amely biztosan a végét jelentette minden ilyen tervnek, mert arra kényszerítette, hogy egy nagy család támogatásáért és irányításáért vállaljon felelősséget, mely család rövidesen öt fiútestvérből és három lánytestvérből, valamint az anyjából és saját magából fog állni. Jézus több és hosszabb tapasztalatot szerzett e család fenntartásában, mint amennyi Józsefnek, az apjának jutott; és eleget tett annak a kíváncsiságnak, melyet később magára nézve megállapított: hogy bölcs, türelmes, megértő, eredményes tanítója és bátyja legyen ennek a családnak – a családjának – melyet olyan hirtelenül sújtotta le a fájdalom és amely oly váratlanul fogyatkozott meg.

29.A jeruzsálemi utazás

Jézus, miután elérte a fiatal férfikor küszöbét és hivatalosan is elvégezte a zsinagógai tanodákat, készen állt arra, hogy a szüleivel Jeruzsálembe menjen és részt vegyen velük az első páska-ünnepén. A páska-ünnep ebben az évben, Kr.u. 7-ben, április 9-én szombatra esett. Egy nagyobb társaság (103 fő) készült útra kelni Názáretből Jeruzsálembe április 4-én hétfőn kora reggel. Délnek, Szamaria felé haladtak, de Jezréelt elérve keletnek fordultak, megkerülték a Gilboa-hegyet és a Jordán völgyében haladtak tovább azért, hogy ne kelljen átmenniük Szamarián. József és családja szeretett volna Szamarián átutazni, útba ejteni Jákob kútját és Bételt, de mivel a zsidók nem szerettek kapcsolatba kerülni a samaritanusokkal, úgy döntöttek, hogy a szomszédaikkal tartanak a Jordán völgyén át.

A rettegett Archelauszt már megfosztották a királyságától, és kevés félnivalójuk volt amiatt, hogy Jézust elviszik Jeruzsálembe. Tizenkét év telt el azóta, hogy első Heródes megpróbálta elpusztítani a betlehemi kisdedet, és senki sem gyanított összefüggést azon úgy és ezen ismeretlen názareti fiú között.

Menet közben, még mielőtt elérték volna a jezréeli útelágazást, bal felől rövidesen elhaladtak Shunem ősi faluja mellett, és Jézus megint meghallgathatta egész Izráel legszebb hajadonának történetét, aki egykor itt élt, és hallhatott Elizeusnak az itt végzett csodálatos munkájáról. Ahogy Jezréelen áthaladtak, Jézus szülei elmesélték Akháb és Jézabel cselekedeteit és Jéhu hőstetteit. A Gilboa-hegy megkerülése alatt sokat beszélgettek Saulról, aki e hegy lejtőin vesztette életét, Dávid királyról, és a történelmi helyszínhez kapcsolódó dolgokról.

Ahogy a gilboai hegylábát megkerülték, a zarándokok jobb felől láthatták Szkítaváros görög települését. Megbámulták a márványépületeket távolról, de nem mentek közel a nem-zsidó városhoz, nehogy annyira beszennyezzék magukat, hogy ne tudjanak részt venni a közelgő páska-ünnepi szent és ünnepélyes szertartásokon Jeruzsálemben. Mária nem tudta megérteni, hogy József és Jézus miért nem akar beszélni Szkítavárosról. Ő nem tudott az előző évi vitájukról, mert erről sohasem számoltak be neki.

Az út itt egyenesen a délszaki éghajlati viszonyokkal rendelkező Jordán-völgybe vezetett, és hamarosan Jézus ámuló szeme elé tárult a Holt-tenger felé igyekvő, kanyargó és végig kígyózó Jordán a maga csillámló és fodrozódó vizeivel. E forró égővi éghajlatú völgyben dél felé haladtukban a felsőruhákat levetették s élvezték a gazdagon termő gabonamezők és a rózsaszín virágzattól roskadozó szép oleanderek látványát, a történelmi völgyre fenségesen letekintő, a messze északon emelkedő hófödte Hermon-hegy tömegével a háttérben. Kevéssel több mint háromórnyi útra a szemközt elhelyezkedő Szkítavárostól egy felbugyogó forrásra akadtak, és a csillagvilágos ég alatt itt vertek tábort éjszakára.

A második napi útjukon ott haladtak el, ahol a Jabbok kelet felől beleömlik a Jordánba, és amint kelet felé, a völgyben felfelé végignéztek, elbeszélték Gedeon napjainak történetét, amikor a midiániak beözönlöttek e területre, hogy meghódítsák a vidéket. A második napi utazás végén a Jordán-völgyre néző legmagasabb hegy, a Szartaba-hegy lábánál táboroztak le, melynek csúcsát egy alexandroszi erőd foglalta el, ahová Heródes záratta az egyik feleségét és ahol két megfojtott fiát eltemettette.

A harmadik napon két olyan falu mellett haladtak el, melyeket nem sokkal korábban épített Heródes és megfigyelték azok kiváló építészeti jegyeit és csodálatos pálmakertjeit. Az este leszálltával elérték Jerikót, ahol másnapig maradtak. Azon az estén József, Mária és Jézus két és fél kilométernyire elsétált az ősi Jerikó területéhez, ahol a zsidó hagyomány szerint Jósua, akiről Jézus a nevét kapta, végrehajtotta a híres hőstetteit.

Az útjuk negyedik és egyben utolsó napján a zarándokok hömpölygő menetével találkoztak az úton. Ekkor kapaszkodtak fel a Jeruzsálem felé vezető hegyi úton. Ahogy a hegytető felé közeledtek, dél felé megpillanthatták a Jordánon és a hegyeken túl a Holt-tenger állóvizét. Nagyjából félúton Jeruzsálem felé látta meg Jézus először az Olajfák hegyét (azt a vidéket, mely a későbbi életének oly fontos részévé lett), és József felhívta a figyelmét arra, hogy a Szent Város már itt van a hegygerincen túl, és a fiú szíve egyre gyorsabban vert abban az örömteli várakozásban, hogy hamarosan megpillanthatja az ő mennyei Atyjának városát és házát.

Az Olajfák hegyének keleti lejtőin egy kis falu, Betánia határában pihentek meg. A vendégszerető falusiak nagy számban jöttek ki a zarándokok elé, és úgy alakult, hogy József és családja egy bizonyos Simon háza mellett állt meg, akinek három, nagyjából Jézussal egyidős gyermeke volt – Mária, Márta és Lázár. Behívták egy kis uzsonnára a názareti családot, és egy életre szóló barátság szövődött a két család között. Jézus a mozgalmas élete során később számos alkalommal tért be ebbe az otthonba.

Innen siettek tovább, és hamarosan már ott álltak az Olajfák hegyének oldalában, és Jézus (az emlékezete szerint) most először látta meg a Szent Várost, a kérkedő gazdagságú palotákat, valamint az Atyja lelkesítő hatású templomát. Az élete során Jézus sohasem élt át olyan tisztán emberi felindulást, mint amilyen ekkor nagy erővel a hatalmába kerítette, ahogy ott állt az Olajfák hegyén ezen az áprilisi délutánon, s nem tudott betelni a Jeruzsálemről elé táruló első látvánnyal. Évekkel később ugyanezen a helyen állt és nézett végig a városon, mely éppen egy újabb prófétát készült elutasítani, a mennyei tanítói közül a legutolsót és a legnagyobbikat.

De sietve folytatták útjukat Jeruzsálem felé. Ekkor csütörtök délután volt már. A várost elérve elhaladtak a templom mellett, és Jézus addig még sosem látott ekkora embertömeget. Mélyen elgondolkodott azon, hogy a zsidók miként gyűltek össze itt az ismert világ legtávolabbi részeiből is.

Rövidesen elérték azt a helyet, ahol a páska-ünnep hetére a szállásukat foglalták, Mária egyik tehetős rokonának nagy házában, akinek Zakariástól valamennyire tudomása volt mind János, mind Jézus korábbi történetéről. A következő napon, a felkészülés napján készülődtek a páska-ünnep szombatjának méltó megünneplésére.

Bár egész Jeruzsálem a páska-ünnepi készülődés lázában égett, József tudott időt szakítani arra, hogy a fiút körbevigye a városban és ellátogassanak abba a főtanodába, melyen a tervek szerint Jézus két év múlva folytathatná a tanulmányait, amint eléri az előírt tizenöt éves kort. József komolyan gondolkodóba esett, amikor észrevette, hogy Jézus mily kevés érdeklődést mutat mindeme gondosan kidolgozott tervek iránt.

Jézust mélyen megérintette a templom és az ahhoz tartozó szertartások és más tevékenységek sokasága. Négyéves kora óta most először merült bele úgy a saját gondolataiba, hogy elfeledkezett a sok kérdése feltevéséről. Azért természetesen feltett az apjának néhány kínos kérdést (melyeket már korábbi alkalmakkor is feltett), miszerint miért van az, hogy a mennyei Atya oly sok ártatlan és védtelen állat leölését kívánja. Az apja jól tudta a fiú arckifejezéséből, hogy a válaszai és a magyarázattal való kísérletezései nem elégítették ki a mélyen szántó gondolatokhoz szokott és jól érvelő fiút.

A páska-ünnep szombatját megelőző napon a szellemi megvilágosodás hullámai söpörtek végig Jézus halandói elméjén és emberi szívét szeretetteljes szájalom töltötte el a szellemileg vak és erkölcsileg tudatlan tömegek iránt, akik az ősi páska-ünnepi megemlékezésre gyülekeztek. Ez volt ama legkülönlegesebb napok egyike, melyet az Isten Fia a húsvér testben töltött; és az éjszaka folyamán, a földi létpályáján most először megjelent előtte egy kijelölt hírvivő, aki azt mondta, hogy „Az idő elérkezett. Itt az ideje annak, hogy hozzáfogj az Atyád ügyének intézéséhez.”

Így még azelőtt, hogy a názareti család iránti felelősség súlya az ő vállára nehezedett volna, eljött a mennyei hírvivő, hogy emlékeztesse e nem egészen tizenhárom éves fiút, hogy elérkezett az idő, hogy magára vegye egy egész világegyetem felelősségét. Ez volt az első mozzanata azon események hosszú sorának, melyek végül a Fiú e világi alászállásának kiteljesedésében és abban tetőztek, hogy „az emberi-isteni vállára egy világegyetem kormányzásának felelőssége” nehezedett.

Az idő múlásával a megtestesülés rejtélye mindannyiunk számára egyre megfeythetlenebbé vált. Nemigen tudtuk megérteni, hogy ez a názareti fiú az egész helyi világegyetem teremője. Ma sem értjük, hogy ugyanezen Teremő Fiú szelleme és a paradicsomi Atya szelleme miként társul az emberek lelkével. Az idő múlásával megláthattuk, hogy ez az emberi elme egyre jobban felismeri, hogy míg az életét húsvér testben éli, szellemében az ő vállán nyugszik egy világegyetem felelőssége.

Így ért véget a názareti fiú létpályája, és itt kezdődik a serdülő fiúról – az egyre jobban öntudatra ébredő isteni emberről – szóló beszámoló, aki most már úgy kezdi szemlélni a világi létpályáját, mint aki arra

törekszik, hogy egységbe rendezze a kibontakozó életcélját a szülei kívánságaival és a családja, valamint a kora társadalma iránti kötelességeivel.

30. JÉZUS JERUZSÁLEMBEN

Jézus egész eseménydús földi pályafutásának egyetlen mozzanata sem volt lebilincselőbb, emberibben megkapó, mint ez, amikor emlékezete szerint először ellátogatott Jeruzsálembe. Különösen az az élmény ösztönözte, hogy részese lehetett a templomi beszédeknek egyedül, és ez sokáig úgy élt az emlékezetében, mint a kései gyermekkorának és korai ifjúkorának nagy eseménye. Ez volt számára az első alkalom, hogy néhány napra önálló életet élvezhetett, hogy örülhetett a megkötések és megszorítások nélküli jövés-menésnek. A páska-ünnepet követő hét alatti, a felnőttek által nem irányított rövid időszak volt az életében az első, hogy mindenféle kötelezettségtől mentes, teljes szabadságot élvezhetett. Ezt követően sok év múltán érezhette újra a minden felelősségtől való mentesség hasonló időszakát, még ha csak rövid időre is.

A nők ritkán mentek el a páska-ünnepre Jeruzsálembe; az ő jelenlétükre nem volt szükség. Jézus azonban gyakorlatilag megtagadta, hogy elmenjen, hacsak az anyja nem tart velük. Amikor az anyja úgy döntött, hogy ő is megy, sok más názáreti asszony is vállalkozott az útra, így abban a páska-ünnepi társaságban volt a legtöbb nő a férfiak számarányához viszonyítva ama társaságok között, amelyek valaha is elmentek a páska-ünnepre Názáretből. A jeruzsálemi út során végig a százharmincadik istendicsőítést énekelték.

Jézus attól kezdve, hogy elhagyta Názáretet, egészen addig, amíg elért az Olajfák hegyének tetejére, a reményteli várakozás tartós feszültségében élt. A vidám gyermekora alatt végig elismerő szavakat hallott Jeruzsálemről és annak templomáról; most pedig mindezt hamarosan a valóságban is láthatja. Kívülről, az Olajfák hegyéről alaposabban megismerve a templom teljesítette Jézus minden várakozását, sőt többet is; de amint belépett annak szent kapuján, kezdetét vette a nagy kiábrándulás.

Jézus a szülei társaságában lépett be a templom területére, arra felé tartva, ahol csatlakozhatott az új fiak csoportjához, akiket Izrael polgáraiként most avatnak fel. Egy kicsit csalódott volt a templomi tömeg általános viselkedése miatt, ám a nap első igazán nagy megrázkódtatása akkor érte, amikor az anyja otthagya őket, hogy csatlakozzon az asszonyok köréhez. Addig még sohasem fordult elő Jézussal, hogy az anyja ne kísértette volna el a felavatási szertartásokra, és ugyancsak méltatlankodott, hogy az anyjának ilyen igazságtalan megkülönböztetést kell elviselnie. Bár erősen neheztelt emiatt, de az apjának mondott néhány tiltakozó megjegyzésen kívül nem szólt semmit. Viszont elgondolkodott, mélyen elgondolkodott ezen, s egy héttel később már az írástudóknak és a tanítóknak is szegezte a kérdéseit.

Átesett a felavatási szertartásokon, de csalódott volt azok felületes és lélektelen volta miatt. Hiányolta a názáreti zsinagóga szertartásainál megszokott személyes jelleget. Ezután visszament az anyjához, hogy üdvözölje és felkészült arra, hogy csatlakozzon apjához a templomban és az annak különféle udvaraiban, karzatain és folyosóin megteendő első útján. A templom területén egyszerre több mint kétszázezer hívó lehetett jelen, és bár az épületek méretei – ahhoz képest, amilyeneket addig látott – nagy hatást gyakoroltak rá, jobban lekötötte őt a templomi szertartások és az azokhoz kapcsolódó istenimádat szellemi jelentőségének megfigyelése.

Bár a templomi szertartások nagyon megindítóan hatottak a szépérzékére és a jelképtiszteletére, mindegyre csalódást okoztak neki azok a magyarázatok, melyeket a szüleitől nyert válaszul a szertartások valódi jelentéstartalmát firtató számos kérdésére. Jézus egyszerűen nem volt hajlandó elfogadni azokat az istenimádatra és vallásos áhítatra vonatkozó magyarázatokat, melyekben helyet kapott az Isten haragja és a Mindenható dühe. E kérdések további megvitatása során, miután végeztek a templomlátogatással, amikor is az apja mindegyre szelíden erőltette, hogy fogadja el az igaz zsidó hiedelmeket, Jézus hirtelenül szembefordult a szüleivel és esdeklő tekintettel az apja szemébe nézve így szólt:

„Apám, ez nem lehet igaz – a mennyei Atya nem tekinthet így a vétkező gyermekeire a földön. A mennyei Atya nem szeretheti kevésbé a gyermekeit, mint ahogy te szeretsz engem. Tudom jól, hogy

bármilyen esztelen dolgot teszek is, te sohasem engedsz szabad folyást a dühödnek velem szemben és sohasem gerjedsz haragra ellenem. Ha te, földi atyám, az Isteninek ily emberi képét birtokolod, akkor vajon a mennyei Atyának mennyivel több jósággal és túláradozó irgalommal kell rendelkeznie. Én bizony nem hiszek abban, hogy a mennyei Atyám kevésbé szeret engem, mint az én földi atyám.”

Amint József és Mária meghallották az elsőszülött fiuk szavait, nem szóltak semmit. Soha többé nem is próbálták más belátásra bírni őt az Isten szeretetét és a mennyei Atya könyörületességét illetően.

31. Jézus ellátogat a templomba

Jézus egész eseménydús földi pályafutásának egyetlen mozzanata sem volt lebilincselőbb, emberibben megkapó, mint ez, amikor emlékezete szerint először ellátogatott Jeruzsálembe. Különösen az az élmény ösztönözte, hogy részese lehetett a templomi beszédeknek egyedül, és ez sokáig úgy élt az emlékezetében, mint a kései gyermekkorának és korai ifjúkorának nagy eseménye. Ez volt számára az első alkalom, hogy néhány napra önálló életet élvezhetett, hogy örülhetett a megkötések és megszorítások nélküli jövés-menésnek. A páska-ünnepet követő hét alatti, a felnőttek által nem irányított rövid időszak volt az életében az első, hogy mindenféle kötelezettségtől mentes, teljes szabadságot élvezhetett. Ezt követően sok év múltán érezhette újra a minden felelősségtől való mentesség hasonló időszakát, még ha csak rövid időre is.

A nők ritkán mentek el a páska-ünnepre Jeruzsálembe; az ő jelenlétükre nem volt szükség. Jézus azonban gyakorlatilag megtagadta, hogy elmenjen, hacsak az anyja nem tart velük. Amikor az anyja úgy döntött, hogy ő is megy, sok más názáreti asszony is vállalkozott az útra, így abban a páska-ünnepi társaságban volt a legtöbb nő a férfiak számarányához viszonyítva ama társaságok között, amelyek valaha is elmentek a páska-ünnepre Názáretből. A jeruzsálemi út során végig a százharmincadik istendicsőítést énekelték.

Jézus attól kezdve, hogy elhagyta Názáretet, egészen addig, amíg elért az Olajfák hegyének tetejére, a reményteli várakozás tartós feszültségében élt. A vidám gyermekora alatt végig elismerő szavakat hallott Jeruzsálemből és annak templomáról; most pedig mindezt hamarosan a valóságban is láthatja. Kívülről, az Olajfák hegyéről alaposabban megismerve a templom teljesítette Jézus minden várakozását, sőt többet is; de amint belépett annak szent kapuján, kezdetét vette a nagy kiábrándulás.

Jézus a szülei társaságában lépett be a templom területére, arra felé tartva, ahol csatlakozhatott az új fiúk csoportjához, akiket Izrael polgáraiként most avatnak fel. Egy kicsit csalódott volt a templomi tömeg általános viselkedése miatt, ám a nap első igazán nagy megrázkódtatása akkor érte, amikor az anyja otthagyta őket, hogy csatlakozzon az asszonyok köréhez. Addig még sohasem fordult elő Jézussal, hogy az anyja ne kísértette volna el a felavatási szertartásokra, és ugyancsak méltatlankodott, hogy az anyjának ilyen igazságtalan megkülönböztetést kell elviselnie. Bár erősen neheztelt emiatt, de az apjának mondott néhány tiltakozó megjegyzésen kívül nem szólt semmit. Viszont elgondolkodott, mélyen elgondolkodott ezen, s egy héttel később már az írástudóknak és a tanítóknak is szegezte a kérdéseit.

Átesett a felavatási szertartásokon, de csalódott volt azok felületes és lélektelen volta miatt. Hiányolta a názáreti zsinagóga szertartásainál megszokott személyes jelleget. Ezután visszament az anyjához, hogy üdvözlje és felkészült arra, hogy csatlakozzon apjához a templomban és az annak különféle udvaraiban, karzatain és folyosóin megteendő első útján. A templom területén egyszerre több mint kétszázezer hívő lehetett jelen, és bár az épületek méretei – ahhoz képest, amelyeket addig látott – nagy hatást gyakoroltak rá, jobban lekötötte őt a templomi szertartások és az azokhoz kapcsolódó istenimádat szellemi jelentőségének megfigyelése.

Bár a templomi szertartások nagyon megindítóan hatottak a szépérzékére és a jelképtiszteletére, mindegyre csalódást okoztak neki azok a magyarázatok, melyeket a szüleitől nyert válaszul a szertartások valódi jelentésértálmát firtató számos kérdésére. Jézus egyszerűen nem volt hajlandó elfogadni azokat az istenimádatra és vallásos áhítatra vonatkozó magyarázatokat, melyekben helyet kapott az Isten haragja és a Mindenható dühe. E kérdések további megvitatása során, miután végeztek a templomlátogatással, amikor is az apja mindegyre szelíden erőltette, hogy fogadja el az igaz zsidó

hiedelmeket, Jézus hirtelenül szembefordult a szüleivel és esdeklő tekintettel az apja szemébe nézve így szólt:

„Apám, ez nem lehet igaz – a mennyei Atya nem tekinthet így a vétkező gyermekeire a földön. A mennyei Atya nem szeretheti kevésbé a gyermekeit, mint ahogy te szeretsz engem. Tudom jól, hogy bármilyen esztelen dolgot teszek is, te sohasem engedsz szabad folyást a dühödnek velem szemben és sohasem gerjedsz haragra ellenem. Ha te, földi atyám, az Isteninek ily emberi képét birtokolod, akkor vajon a mennyei Atyának mennyivel több jósággal és túláradó irgalommal kell rendelkeznie. Én bizony nem hiszek abban, hogy a mennyei Atyám kevésbé szeret engem, mint az én földi atyám.”

Amint József és Mária meghallották az elsőszülött fiuk szavait, nem szóltak semmit. Soha többé nem is próbálták más belátásra bírni őt az Isten szeretetét és a mennyei Atya könyörületességét illetően.

Bárhová ment is Jézus a templomudvarban, megrázta és viszolygást keltett benne a tiszteletlenség szelleme, melyet megfigyelhetett. A templomi tömeg viselkedését összeegyeztethetetlennek tartotta azzal, hogy az „Atyja házában” tartózkodnak. De az ifjú életének legnagyobb megrázkódtatása akkor érte, amikor az apja elkísérte a nem-zsidók udvarába, ahol zajos zsibongás, hangos beszéd és szitkozódás keveredett az állandó birkabégetéssel és zsvajgó zajokkal, melyek a pénzváltóknak, valamint az áldozati állatok és a különféle egyéb kereskedelmi árucikkek eladóinak a jelenlétéről tanúskodtak.

De az illendőségérzékét mindenekfölött az sértette, hogy meglátta a léha kéjनोंket, amint a templom területén kelletik magukat, éppen olyan kifestett nők voltak ezek, akiket nem is olyan régen láthatott a szeforiszbéli látogatása alkalmával. A templom megszenteltségételenítése előhozta benne minden ifjú felháborodását, és nem fogta vissza magát, amikor Józsefnek véleményt nyilvánított a dologról.

Jézus csodálta a templomhoz kötődő érzelmet és istentiszteletet, de megrázta őt az oly sok meggondolatlan hívő arcán látott szellemi rútság.

Ekkor ereszkedtek le a papok udvarába, a kőfal kiugró része alá, a templommal szemközti területre, ahol az oltár állt, hogy megfigyeljék, amint az állatok nyájait leölik és amint az áldozatot bemutató papok lemossák a vért a kezükről a barnaréz-kútnál. A vérfoltos kövezet, a papok véres keze és a kiszívódó állatok hangja több volt annál, mint amit ez a természetszerető fiú el tudott viselni. E názáreti fiú rosszul lett a szörnyű látványtól; belekapaszkodott az apja karjába és kérte, hogy vigye ki onnan. A nem-zsidók udvarán át sétáltak vissza, és a harsány röhögés, a vaskos tréfálgatás, amit hallott, még az is felüdülés volt az iménti látványhoz képest.

József látta, hogy a fiát mennyire megviselte a templomban végzett szertartásos szokások látványa és bölcsen körbevezette, hogy megmutassa neki a „szép kaput”, a korinthusi barnarézből készült művészi kaput. De Jézus már eleget látott az első templomi látogatásán. Visszamentek a felsőudvarba Máriáért és a szabadban, távol a tömegtől sétáltak egy félórát, megnézték az ásmoni palotát, Heródes lenyűgöző otthonát és a római őrség tornyát. E séta alatt József elmagyarázta Jézusnak, hogy csak a jeruzsálemi lakosoknak szabad megtekinteniük a napi áldozásokat a templomban, és hogy a galileai lakosok csak évente háromszor jönnek el, hogy részt vegyenek a templomi imádatban: a páska-ünnepkor, pünkösd ünnepén (hét héttel a páska-ünnep után) és a sátoros ünnepen októberben. Ezeket az ünnepeket Mózes alapította. Ezután a másik két később elrendelt ünnepéről, a templomszentelés és a purim ünnepéről beszélgettek. Ezt követően visszatértek a szállásukra és készültek a páska-ünnepre.

32. Jézus és a páska-ünnep

Őt názáreti család volt a vendége a betániai Simon családjának és tartózkodott náluk a páska-ünnep alatt, és Simon előre megvette az ünnepi bárányhúst a társaság számára. E bárányok tömeges leölése kavarta úgy fel Jézust a templomlátogatása során. A terv az volt, hogy a páska-ünnepi lakomát Mária rokonainál tartják, de Jézus rávette szüleit, hogy fogadják el a meghívást Betániába.

Aznap este összegyűltek a páska-ünnepi szertartásos szokások megtartására, ették a sült húst kovásztalan kenyérrel és keserű füvekkel. Jézust kérték fel, mint a szövetség új fiát, hogy mesélje el a páska-ünnep eredetét, és ő ennek ügyesen eleget is tett, azonban némiképp zavarba hozta a szüleit

azzal, hogy számos olyan megjegyzést szőtt a történetbe, melyek valamelyest tükrözték az általa nemrégiben látott és hallott dolgoknak az ő ifjúi, ám elgondolkodó elméjére gyakorolt hatását. Ez volt a kezdete a páska-ünnep hétnapos szertartásainak.

Már e korai időpontban is, bár semmit sem mondott ez ügyben a szüleinek, Jézus elkezdett gondolkodni a páska-ünnep megtartásának illendő voltáról úgy, hogy ne legyenek benne leölt bárányok. Magában biztosan érezte, hogy a mennyei Atya nem örül az áldozati felajánlások látványának, és az évek múlásával egyre határozottabban eltökélte, hogy egy napon majd megalapítja a vértelen páska-ünnepet.

Jézus nagyon keveset aludt azon az éjszakán. A nyugodalmát nagyon megzavarták a mézarlásról és a szenvedésről szóló visszataszító álmok. Elméjét felzaklatták és szívét megsebezték az egész zsidó szertartásrendszer istentanának következetlenségei és képtelenségei. A szülei ugyancsak keveset aludtak. Meglehetősen összezavarták őket az éppen véget ért nap eseményei. Teljesen oda volt a lelki nyugalomuk a fiuk számukra furcsa és eltökélt hozzáállása miatt. Mária ideges, zaklatott lelkiállapotba került az éjszaka elején, József viszont higgadt maradt, bár éppúgy tanácstalan volt. Mindketten féltek őszintén beszélni a fiúval ezekről a kérdésekről, bár Jézus örömet váltott volna szót a szüleiével, ha merték volna bátorítani őt.

A másnapi istentiszteletek a templomban elfogadhatóbbak voltak Jézus számára és sokat enyhítettek az előző nap kellemetlen emlékein. A következő délelőttön az ifjú Lázár fogta kézen Jézust, és nekiindultak Jeruzsálem és környéke módszeres felfedezésének. Még a nap vége előtt Jézus felfedezte a különféle templomkörnyéki helyeket, ahol oktatási jellegű és kérdezz-felelek tanácskozások zajlottak; és eltekintve a szentek szentjéhez tett néhány látogatástól, hogy csodálkozva kutassa a szemével, hogy vajon mi is folyhat az elválasztó függöny mögött, az idejének legnagyobb részét a templom környékén, ezeken a tanítási vitaüléseken töltötte.

A páska-ünnep hete alatt Jézus végig megőrizte a helyét a parancsolat új fiai között, és ez azt jelentette, hogy azon a korláton kívül kellett helyet foglalnia, mely minden olyan személyt elválasztott, aki nem volt Izráel teljes jogú polgára. Ahogy ez tudatosult az ifjúban, már tartózkodott attól, hogy feltegye azt a sok kérdést, melyek az elméjében ide-oda cikáztak; legalábbis tartózkodott ettől addig, míg a páska-ünnep véget nem ért és az újonnan felavatott ifjakra vonatkozó megkötéseket feloldották.

A páska-ünnep hetének szerdáján Jézus engedélyt kapott, hogy hazamenjen Lázárral és az éjszakát Betániában töltsen. Ezen az estén Lázár, Márta és Mária hallhatták Jézust mulandó és örökkévaló, emberi és isteni dolgokról beszélni, és attól az éjszakától fogva mindhárman úgy szerették, mintha a saját testvérük volna.

A hét végén Jézus ritkábban látta Lázárt, ugyanis ő nem volt jogosult belépni még a templomi viták külső körébe sem, bár a külső udvarokban folytatott némely nyilvános vitára ő is ellátogatott. Lázár egyidős volt Jézussal, de Jeruzsálemben az ifjakat ritkán engedték el a törvény fiainak felavatására azelőtt, hogy betöltötték volna a tizenhárom éves kort.

A páska-ünnep hete alatt a szülei újra és újra úgy találtak Jézusra, hogy elkülönülten, egymagában üldögél, s ifjúi fejét a két kezére támasztva elmélyülten gondolkodik. Addig sohasem látták így viselkedni, és mivel nem tudták, hogy mennyire zavarta össze az elméjét és mennyire rendítette meg a szellemét az élmény, melyen átesett, komolyan elbizonytalanodtak; nem tudták, hogy mitévők legyenek. Örültek, hogy a páska-ünnepi hét napjai véget érnek és azt szerették volna, hogy a furcsán viselkedő fiú biztosan hazatérjen Názáretbe.

Jézus nap mint nap a létkérdéseivel foglalkozott. A hét végére számos dologban sikerült rendet tennie; de amikor eljött az idő a Názáretbe való hazatérésre, az ifjúi elméjében még mindig nagy volt a zavar és egy seregnyi megválaszolatlan kérdés és rendezetlen ügy gyötörte.

Még mielőtt József és Mária elérte volna Jeruzsálemet, Jézus názáreti tanítója társaságában határozottan eltervezték, hogy Jézus vissza fog térni, amint eléri a tizenöt éves kort, hogy megkezdje a hosszas tanulmányait a rabbik egyik legismertebb felsőbb tanintézetében. Jézus elkísérte a szüleit és a tanárát a tanintézetben tett látogatásaikra, de mind csüggedten tapasztalták, hogy Jézus mily közömbösnek

mutatkozik minden iránt, amit csak mondtak vagy tettek. Mária nagyon fájlalta Jézusnak a jeruzsálemi úttal kapcsolatos megnyilvánulásait, és Józsefet mélyen felkavarták a fiú különös megjegyzései és szokatlan viselkedése.

Összességében a páska-ünnep hete nagy esemény volt Jézus életében. Lehetősége volt találkozni rengeteg maga korabeli fiúval, akik szintén a felavatásra jelentkeztek, és e kapcsolatokat arra használta fel, hogy megtudja hogyan élnek az emberek Mezopotámiában, Turkesztánban és Pártusföldön, valamint Róma messzi, nyugati tartományaiban. Már igen jól ismerte azt, ahogy az egyiptomi és a Palesztina közelében fekvő vidékek fiataljai felnőnek. Ekkoriban több ezer fiatal tartózkodott Jeruzsálemben, és a názáreti fiú személyesen is megismert és közülük több mint százötvenet többé-kevésbé alaposan ki is kérdezett. Különösen érdekelték azok, akik a távol-keletről és a messzi nyugati országokból származtak. E kapcsolatok révén a fiú vágyódni kezdett arra, hogy elutazzon a világ különböző részeibe, hogy megismerje, miként keresik a kenyerüket az embertársai különféle csoportjai.

33.József és Mária elindulása

Úgy volt megbeszélve, hogy a názáreti társaság a templom mellett gyülekezik a páska-ünnepet követő hét első napjának késő délelőttjén. Így is tettek és elindultak vissza, Názáretbe. Jézus még elment a templomba, hogy meghallgassa a vitákat, miközben a szülei az útítársaik megérkezésére vártak. Közben a társaság felkészült az indulásra, a férfiak az egyik csoportban, a nők a másikban, mivel szokás szerint így utaztak a jeruzsálemi ünnepekre és tértek vissza onnan. Jézus Jeruzsálembé azzal a társasággal érkezett, melyben az anyja és az asszonyok voltak. Felavatott fiatalemberként azonban most már az apja és a férfiak társaságában kellett volna hazautaznia Názáretbe. De miközben a názáreti társaság Betánia felé vette az irányt, Jézus teljesen belefeledkezett az angyalokkal kapcsolatos társalgásba a templomban, s egyáltalán nem volt tudatában annak, hogy a szüleivel megbeszélte indulási idő már el is múlt. Egészen a templomi beszélgetések déli félbeszakításáig nem is vette észre, hogy otthagyták.

A názáreti utazók nem hiányolták Jézust, mert Mária azt feltételezte, hogy a férfiakkal utazik, míg József úgy gondolta, hogy az asszonyokkal tart, lévén Jeruzsálembé is velük jött, Mária szamarát vezetve. Egészen addig nem vették észre a hiányát, míg Jerikót elérve hozzá nem kezdtek az éjszakai pihenés előkészületeinek. Miután a társaságnak a Jerikóba érkező utolsó csoportját is kikérdezték és megtudták, hogy egyikük sem látta a fiukat, álmatlanul töltötték az éjszakát, az járt a fejükben, hogy vajon mi történhetett vele; felidéztek a páska-ünnepi hét eseményeivel kapcsolatos számos szokatlan megnyilvánulását, és enyhén korholták egymást amiatt, hogy nem gondoskodtak arról, hogy Jézus ott legyen a csoportjukban még mielőtt Jeruzsálemből elindulnak.

34.Az első és a második nap a templomban

Időközben Jézus a délután folyamán is a templomban maradt, figyelve a beszélgetéseket és élvezve a csendesebb és illedelmesebb légkört, mert a páska-ünnepi hét nagy tömegei már eltűntek. A délutáni beszélgetések végén, melyek egyikében sem vett részt, Jézus elindult Betániába, és épp akkor ért oda, amikor Simon családja az esti étkezéshez készülődött. A három gyermek odavolt az örömtől, hogy viszontláthatják, és Jézus az éjszakát Simon házában töltötte. Az est folyamán kevésbé foglalkozott a házigazdáékkal, inkább sok időt töltött a kertben egyedül, csendes elmélyedésben.

Másnap korán már talpon volt és visszament a templomba. Az Olajfák hegyének tetején megállt és keserű könnyeket ontott az elébe táruló táj láttán – egy szellemileg elszegényedett népet látott, melyet a hagyomány köt gúzsba és amely a római légiók felügyelete alatt él. A kora délelőtt már a templomban talála, ahol is eldöntötte, hogy bekapcsolódik a vitákba. Időközben József és Mária szintén kora hajnalban kelt azzal a céllal, hogy visszamennek Jeruzsálembé. Először a rokonok házához siettek, akiknél az egész család együtt lakott a páska-ünnepi hét alatt, de kiderült, hogy senki sem látta Jézust. Az egész napos hiábavaló keresés után éjszakára visszatértek a rokonokhoz.

A második vitanapon Jézus megengedte magának, hogy kérdéseket tegyen fel, és nagyon meglepően bekapcsolódott a templomi vitákba, de ennek során mindvégig hű maradt az ifjú helyzetéhez. A kiélezett kérdései néha némiképp meghökkentették a zsidó törvény tanult tanítóit, de Jézus az őszinte pártatlanság szelleméről tett tanúbizonyságot, melyhez nyilvánvaló tudásszomj társult, s így a templomi tanítók többsége kész volt kellő megfontoltsággal kezelni a fiút. De amikor meg merte kérdőjelezni annak igazságos voltát, hogy egy részeg nem-zsidó embert halálra ítélték, mert elhagyta a nem-zsidók udvarát és akaratlanul a templom tiltott és állítólagosan szent részébe tévedt, akkor az egyik kevésbé türelmes tanító megelégtelt a fiú burkolt bírálatát és fenyegetően rámeredve megkérdezte, hogy hány éves. Jézus azt válaszolta:

„Valamivel több mint négy hónap múlva tizenhárom.”

„Akkor – folytatta a most már ingerült tanár – „mit keresel itt, hisz’ te még nem vagy a törvény fiának korában?”

Amikor Jézus elmagyarázta, hogy már átesett a páska-ünnepi felavatáson, és hogy már elvégezte a názáreti tanodákat, a tanítók egyhangúlag azt a gúnyos megjegyzést tették, hogy:

„Tudhattuk volna; a fiú Názáretből való.”

De a vezető ragaszkodott ahhoz, hogy Jézust ne támadják, ha egyszer a názáreti zsinagóga vezetői engedélyezték a tanodák befejezését, formailag tizenkét éves korában a tizenhárom helyett; és eltekintve attól, hogy Jézus néhány bírálója felkerekedett és elment, úgy határoztak, hogy a fiú tanulóként továbbra is nyugodtan jelen lehet a templomi vitákon.

Amikor ez, a templomban töltött második nap is véget ért, Jézus újra elment Betániába, hogy ott töltse az éjszakát. Megint csak kiment a kertbe elmélkedni és imádkozni. Nyilvánvaló volt, hogy az elméje komoly kérdések vizsgálatával van elfoglalva.

35.A harmadik nap a templomban

Jézusnak az írástudókkal és tanítókkal a templomban töltött harmadik napján sok olyan látogató is megjelent, akik hallottak a galileai fiúról, s eljöttek, hogy élvezzék, amint a fiú összehavarja a törvény bölcs férjait. Simon is eljött Betániából, hogy megnézzé, mit művel a fiú. E nap folyamán József és Mária folytatta a nyugtalan kutatást Jézus után, több alkalommal elmentek még a templomba is, de meg sem fordult a fejükben, hogy tüzetesebben átkutassák a vitázó csoportokat, bár egy alkalommal csaknem elég közel kerültek ahhoz, hogy meghallják a fiú figyelmet követelő hangját.

Még a nap vége előtt a legnagyobb templomi vitacsoport teljes figyelme a Jézus által feltett kérdésekre összpontosult. A számos kérdése között voltak ezek is:

1. Valójában mi van a szentek szentjében, a függöny mögött?
2. Izráelben miért kell az anyákat elkülöníteni a templomi istenimádatot végző férfiaktól?
3. Ha az Isten olyan atya, aki szereti a gyermekeit, akkor miért az állatok leöldösésével akarjuk biztosítani az isteni kegyet – talán félreértelmezzük Mózes tanítását?
4. Léven, hogy a templom a mennyei Atya imáadásának van szentelve, vajon összhangban van-e ezzel az, hogy engedélyezzük olyanok jelenlétét, akik világi csereüzleteket kötnek és kereskednek?
5. Vajon a várt Messiásnak mulandó hercegnek kell-e lennie, aki Dávid királyszékébe ül, vagy inkább az élet fényeként kell működnie a szellemi ország megteremtésében?

Az egész nap folyamán azok, akik hallhatták, elcsodálkoztak e kérdéseken, és Simon volt közülük az, aki a legjobban megrökönyödött. E názáreti ifjú több mint négy órán keresztül a zsidó tanítóknak szegezte ama kérdéseit, melyek gondolkodásra és lelkiismeret-vizsgálatra készítették őket. Jézus kevés észrevételt tett a felnőttek megjegyzéseire. A tanítását azokon a kérdéseken keresztül adta át, melyeket feltett. A kérdés ügyes és elmés megfogalmazásával egyszerre kérdőjelezte meg a tanításaikat és sugallta a magáét. A kérdésfeltevésének módjában megnyerően keveredett az éleslátás és a humor, mely révén

még azokkal is megkedveltette magát, akik többé-kevésbé nehezteltek rá az ifjú lelkesedése miatt. Jézus mindig rendkívül egyenes és megfontolt volt a kényes kérdések feltevésekor. Ezen a mozgalmas délutánon a templomban ugyanazt az idegenkedést mutatta attól, hogy tisztességtelen előnyre tegyen szert valamely ellenfelével szemben, mint ami az ő egész későbbi nyilvános segédkezését is jellemezte. Gyermekként, és később férfiként, láthatólag teljesen mentes volt mindenféle olyan önző vágytól, hogy egy vitát pusztán azzal nyerjen meg, hogy következtetésen és bizonyításon alapuló módszerrel győzelmet arat a társai felett, lévén, hogy csak egyetlen dolog érdekelt igazán: hogy hirdesse az örökkévaló igazságot és így teljesebb kinyilatkoztatást tegyen az örökkévaló Istenről.

A nap végén Simon és Jézus elindult vissza, Betániába. Az út legnagyobb részén a férfi is és a fiú is hallgatott. Jézus ismét megállt az Olajfák hegyének tetején, de ahogy a várost és annak templomát nézte, már nem sírt; csak lehajtotta a fejét csöndes áhítatban.

Betániában az estebéd után megint elhárította a kérést, hogy csatlakozzon a kedélyes családi körhöz, s inkább kiment a kertbe, ahol késő estig kint is maradt; ám hiába próbált valamiféle határozott tervet kidolgozni az életművét jelentő feladat megoldására és döntést hozni arról, hogy mi volna a legjobb módja annak, hogy a hazája szellemileg vak polgárai számára kinyilatkoztassa a mennyei Atya szebb képét és így kiszabadítsa őket a törvény, a szertartásos szokások, a szertartásrend és az elavult hagyomány szörnyű rabságából. De a tiszta világosság még nem jött el ehhez az igazságkereső fiúhoz.

36.A negyedik nap a templomban

Jézus különösképpen megfélekedett a földi szüleiéről; még reggel is, amikor Lázár anyja szóvá tette, hogy a szülei ekkorra már bizonyára hazaértek, nem úgy tűnt, hogy Jézus felfogta volna, hogy a szülei talán valamelyest aggódnak, amiért hátramaradt.

Újból elment a templomba, de most nem állt meg csendes elmélkedésre az Olajfák hegyének tetején. A reggeli viták során sok időt szenteltek a törvénynek és a prófétáknak, és a tanítók elképedtek, hogy Jézus milyen jól ismeri az Írásokat, héberül éppúgy, mint görögül. De nem is annyira az igazságra vonatkozó tudásán csodálkoztak, hanem a fiatalságán.

A délutáni tanácskozáskor még épp csak elkezdtek válaszolni az ima céljával kapcsolatos kérdésére, amikor a vita vezetője felkérte a fiút, hogy jöjjön ki, s maga mellé ültetve őt, megkérte, hogy fejtse ki a saját nézeteit az imáról és az istenimádatról.

Az előző este Jézus szülei már hallottak a különös ifjúról, aki oly ügyesen vívja a szócsatákat a törvényt magyarázókkal, de nem gondoltak arra, hogy e fiú az ő fiuk lehet. Már éppen eldöntötték, hogy elindulnak Zakariás háza felé, mivel úgy gondolták, hogy Jézus talán ellátogatott Erzsébethez és Jánoshoz. Arra gondolván, hogy Zakariás talán a templomban van, meg is álltak ott, útban Júda városa felé. Képzelték a meglepetésüket és megrökönyödésüket, amikor a templomudvarokon áthaladva felismerték az elveszett fiú hangját és meglátták őt magát a templomi tanítók között ülve.

József elnémult, de Mária nem fogta vissza a régóta felgyülemlett félelmeit és aggódását, ahogy az elképedt szülei köszöntésére felálló fiúhoz odaszaladt. Mária így szólt Jézushoz:

„Gyermelem, miért tetted ezt velünk? Már több mint három napja, hogy az apád és én bánkódva keresünk. Mi lelt téged, hogy így elhagytál bennünket?”

Feszült pillanat volt ez. Minden szem Jézusra szegeződött, hogy hallják a válaszát. Apja rosszállóan nézett rá, de nem szólt semmit.

Emlékezzetek, hogy Jézust már fiatalembernek kellett tekinteni. Befejezte a gyermekeknek előírt tanodát, elismerték őt, mint a törvény fiát és átesett az Izráel polgárává avatáson. De az anyja még most is elég komolyan leszidta az összegyűlt emberek előtt, őt, aki éppen az ifjú élete legkomolyabb és legfennköltebb dolgával volt elfoglalva, s ezzel dicstelenül megfosztotta őt az addigi életének legnagyobb lehetőségétől arra, hogy az igazság tanítójaként, a pártatlanság tanhirdetőjeként, a mennyei Atyja szeretetteljes jellemének kinyilatkoztatójaként lépjen fel.

De a fiú megbirkózott a helyzettel. Ha helyesen ítéletek meg mindama tényezőket, melyek a helyzet kialakulásában közrejátszottak, akkor jobban megérthetitek a fiú azon válaszában rejlő bölcsességet, amit az anyja akaratlan szemrehányására mondott. Egy pillanatnyi gondolkodást követően Jézus így szólt az anyjához:

„Miért kerestetek engem ilyen sokáig? Hát nem gondoltátok, hogy itt fogtok engem találni az Atyám házában, hiszen eljött az idő, amikor az Atyám ügyében kell járnom?”

Mindenki meglepődött a fiú beszédmódján. Mindannyian csendben visszavonultak és otthagyták őt a szüleivel. Ekkor az ifjú ember feloldotta a hármuk zavarát azzal, hogy csendesesen azt mondta:

„Gyertek, szüleim, senki sem tett mást, mint amit a legjobbnak gondolt. A mennyei Atyánk rendelte el ezeket a dolgokat; térjünk hát haza.”

Szótlanul indultak el, s az éjszaka beálltára elérték Jerikót. Csak egyszer álltak meg, mégpedig az Olajfák hegyének tetején, amikor is a fiú a vándorbotját felemelve és az erős érzelmi felindulástól egész testében reszketve azt mondta:

„Ó Jeruzsálem, Jeruzsálem és annak népe, mily rabszolgák vagytok – szolgái a római igának és áldozatai a saját hagyományaitoknak – de visszatérek majd, hogy megtisztítsam azt a templomot és megszabadítsam a népemet e rabságból!”

A Názáretbe tartó háromnapos útjuk során Jézus keveset szólt; a szülei sem beszéltek sokat az ő jelenlétében. Egész egyszerűen nem tudták megérteni az elsőszülött fiuk viselkedését, de megőrizték a szívükben a mondásait, még ha azok jelentését nem is tudták felfogni teljesen.

Hazaérvén Jézus röviden szólt a szüleikhez, biztosítva őket a szeretetéről és tudatva velük, hogy nem kell attól tartaniuk, hogy a viselkedése által újra okot ad nekik a nyugtalankodásra. A nagy jelentőségű bejelentését azzal zárta, hogy „Bár nekem a mennyei Atyám akaratát kell megcselekednem, engedelmessé leszek a földi atyámmal szemben is. Várom, hogy eljőjön az én időm.”

Bár Jézus gondolatban számos alkalommal elutasította, hogy elfogadja a szüleinek azon jó szándékú, ám megfontolatlan próbálkozásait, melyekkel a gondolkodásmódját akarták befolyásolni vagy megalkotni az ő földi ténykedésének tervét, mégis, a paradicsomi Atyja akaratának megcselekedésére való elhivatottságával összeegyeztethető mértékben, a lehető legtisztességtudóbban alkalmazkodott a földi atyja óhajaihoz és a húsvér testi családjá szokásaihoz. Még ha nem is tudott valamit elfogadni, minden lehetőt megtett az alkalmazkodás érdekében. Valóságos művész volt abban, ahogy az elhivatott kötelességét és a családi hűségből, valamint a közösségi szolgálatból eredő kötelezettségeit összeegyeztette.

József tanácstalan volt, Mária azonban, amint végiggondolta a történeteket, megnyugodott, végül pedig úgy tekintette Jézusnak az Olajfák hegyén tett kijelentését, mint látnoki szót arról, hogy a fia Izráel megszabadítójaként teljesíteni fogja a messiási küldetését. Új ösztönzést kapott arra, hogy a gondolatait hazafias és nemzetieskedő csatornába terelje és ebben támaszkodott fivére, Jézus kedvenc nagybátyja fáradozásaira is; és Jézus anyja minden más módon is hozzáfogott ahhoz a feladathoz, hogy felkészítse az elsőszülött fiát arra, hogy vállalja azok vezetését, akik helyreállítják majd Dávid királyszékét és mindörökké lerázzák a politikai rabságot jelentő pogány igát.

37.A KÉT LEGVÁLSÁGOSABB ÉV

Jézus minden földi életélménye közül a tizennegyedik és tizenötödik év volt a legválságosabb. E két év, miután tudatosulni kezdett benne az istenisége és a rendeltetése, és mielőtt még képessé vált volna komoly mértékben is érintkezni a benne lakozó Igazítóval, tehát e két év jelentette számára a legnagyobb megpróbáltatást a világunkon töltött mozgalmas élete alatt. E kétéves időszakot lehetne a legnagyobb megmérettetésnek tekinteni, az igazi kísértésnek. A kamaszkor kezdeti zavarain és alkalmazkodási nehézségein átesett egyetlen ifjú sem élt meg komolyabb megmérettetést, mint amin Jézus ment keresztül a gyermekkorból a férfikorba való átmenet során.

E fontos időszak Jézus fiataalkori fejlődésében a jeruzsálemi látogatás végeztével és a Názáretbe való hazatérésével kezdődött meg. Mária először boldog volt a gondolattól, hogy a fiú újra otthon van vele, hogy Jézus engedelmes fiúként tért haza – nem mintha valaha is másmilyen lett volna – és hogy attól fogva készségesebben fog viszonyulni a vele kapcsolatos terveihez. De nem sokáig sütkérezhetett az anyai vágyálmok és az öntudatlanul táplált családi büszkeség fényében; nagyon hamar még teljesebbé vált a csalódottsága. A fiú egyre több időt töltött az apja társaságában; egyre kevesebbszer kereste meg az anyját a kérdéseivel, és a szülei egyre kevésbé tudták megérteni a világ ügyei és az Atya ügyével kapcsolatos elmélyült gondolkodása közötti gyakori váltásokat. Őszintén szólva, nem értették meg őt, viszont igazán szerették.

Ahogy Jézus egyre idősebbé vált, a zsidó nép iránti sajnálata és szeretete egyre nőtt, de az évek múlásával az elméjében erősödött a jogos neheztelés a politikailag kinevezett papoknak az Atya templomában való jelenléte miatt. Jézus nagyon tisztelte az egyenes farizeusokat és az őszinte írástudókat, viszont nagyon megvetette az álszent farizeusokat és a tisztességtelen hittudósokat; megvetéssel tekintett mindazon vallási vezetőkre, akik nem voltak tisztességesek. Amikor alaposabban szemügyre vette Izráel vezetőit, néha kísértést érzett arra, hogy helyeslje annak lehetőségét, hogy belőle váljon a zsidók várva várt Messiása, de sohasem engedett az effajta kísértésnek.

A jeruzsálemi templom bölcsei körében véghez vitt hősie cselekedeteinek híre egész Názáretnek örömet okozott, különösen a korábbi tanítóinak a zsinagóga tanodájában. Egy ideig mindenki a hálaadó hitszónoklatáról beszélt. Az egész falu felidézte a gyermekkori bölcsességét és a dicséretes viselkedését és azt jósolta, hogy az ő rendeltetése, hogy nagy vezetővé váljon Izráelben; végre egy valóban nagy tanító jöhet majd a galileai Názáretből. Mindannyian várták, hogy mikor jön el az ideje, amikor betölti a tizenötödik életévét s engedélyt kap, hogy szombatokként rendszeresen felolvasson az Írásokból a zsinagógában.

38. Jézus tizennegyedik éve (Kr.u. 8)

Jézus minden földi életélménye közül a tizennegyedik és tizenötödik év volt a legválságosabb. E két év, miután tudatosulni kezdett benne az istenisége és a rendeltetése, és mielőtt még képessé vált volna komoly mértékben is érintkezni a benne lakozó Igazítóval, tehát e két év jelentette számára a legnagyobb megpróbáltatást a világunkon töltött mozgalmas élete alatt. E kétéves időszakot lehetne a legnagyobb megmérettetésnek tekinteni, az igazi kísértésnek. A kamaszkor kezdeti zavarain és alkalmazkodási nehézségein átesett egyetlen ifjú sem élt meg komolyabb megmérettetést, mint amin Jézus ment keresztül a gyermekkorából a férfikorba való átmenet során.

E fontos időszak Jézus fiataalkori fejlődésében a jeruzsálemi látogatás végeztével és a Názáretbe való hazatérésével kezdődött meg. Mária először boldog volt a gondolattól, hogy a fiú újra otthon van vele, hogy Jézus engedelmes fiúként tért haza – nem mintha valaha is másmilyen lett volna – és hogy attól fogva készségesebben fog viszonyulni a vele kapcsolatos terveihez. De nem sokáig sütkérezhetett az anyai vágyálmok és az öntudatlanul táplált családi büszkeség fényében; nagyon hamar még teljesebbé vált a csalódottsága. A fiú egyre több időt töltött az apja társaságában; egyre kevesebbszer kereste meg az anyját a kérdéseivel, és a szülei egyre kevésbé tudták megérteni a világ ügyei és az Atya ügyével kapcsolatos elmélyült gondolkodása közötti gyakori váltásokat. Őszintén szólva, nem értették meg őt, viszont igazán szerették.

Ahogy Jézus egyre idősebbé vált, a zsidó nép iránti sajnálata és szeretete egyre nőtt, de az évek múlásával az elméjében erősödött a jogos neheztelés a politikailag kinevezett papoknak az Atya templomában való jelenléte miatt. Jézus nagyon tisztelte az egyenes farizeusokat és az őszinte írástudókat, viszont nagyon megvetette az álszent farizeusokat és a tisztességtelen hittudósokat; megvetéssel tekintett mindazon vallási vezetőkre, akik nem voltak tisztességesek. Amikor alaposabban szemügyre vette Izráel vezetőit, néha kísértést érzett arra, hogy helyeslje annak lehetőségét, hogy belőle váljon a zsidók várva várt Messiása, de sohasem engedett az effajta kísértésnek.

A jeruzsálemi templom bölcsei körében véghez vitt hősies cselekedeteinek híre egész Názáretnek örömet okozott, különösen a korábbi tanítóinak a zsinagóga tanodájában. Egy ideig mindenki a hálaadó hitszónoklatáról beszélt. Az egész falu felidézte a gyermekkori bölcsességét és a dicséretes viselkedését és azt jósolta, hogy az ő rendeltetése, hogy nagy vezetővé váljon Izráelben; végre egy valóban nagy tanító jöhet majd a galileai Názáretből. Mindannyian várták, hogy mikor jön el az ideje, amikor betölti a tizenötödik életévét s engedélyt kap, hogy szombatonként rendszeresen felolvasson az Írásokból a zsinagógában.

Ez az év a tizennegyedik születésnapjának naptári éve. Remek járomkészítő lett belőle és jól tudott dolgozni vászonnal és bőrrel is. Gyors fejlődést mutatott azon a téren is, hogy mesteri ács és asztalos váljék belőle. Ezen a nyáron gyakorta ment fel a Názárettől északnyugatra lévő hegy tetejére imádkozni és elmélkedni. Egyre jobban tudatosult benne a földi alászállásának természete.

Ez a hegy alig valamivel több mint száz évvel korábban „Baál magaslati helye” volt és most ez adott helyet Simeon, Izráel híres szent embere sírjának. A Simeon hegyének tetejéről Jézus áttekinthette Názáretet és a környező vidéket. Megiddó környékét szemlélve felidézhetette az Ázsiában először nagy győzelmet arató egyiptomi hadsereg történetét; és azt, hogy később egy másik ilyen nagy hadsereg miként győzte le a júdeai Jósiás királyt. Nem is olyan messzire nézve letekinthetett Taanákra, ahol Debora és Bárák legyőzte Siserát. A távolban kivehette Dóthán hegyeit, ahol a tanítások szerint Józsefet a testvérei eladták rabszolgának Egyiptomba. Aztán a tekintetét az Ebál és a Gerizim irányába fordíthatta és felidézhetette magában Ábrahám, Jákob és Abimelek hagyományait. Így idézte fel magában az apja, József népével kapcsolatos történelmi és hagyományalapú eseményeket és elgondolkozott mindezekről.

Tovább folytatta az íráskolvasásával kapcsolatos felsőbb tanulmányait a zsinagógai tanítók irányítása mellett, és folytatta az öccsei és a húgai otthoni oktatását is, amint azok a megfelelő életkort elérték.

Az év legelején József igyekezett félretenni a názáreti és a kapernaumi tulajdonának jövedelmét, hogy kifizethesse Jézus hosszú jeruzsálemi tanulmányait, mert úgy tervezte, hogy Jézusnak a következő év augusztusában, amikor is betölti a tizenötödik életévét, Jeruzsálembe kell mennie.

Az év elején József és Mária is gyakran érzett kétséget az elsőszülött fiuk végső rendeltetését illetően. A fiú valóban nagyon tehetséges és imádnivaló gyermek volt, de oly nehéz volt őt megérteni, oly nehéz volt kiismerni, és ismét csak megemlíjtük, hogy soha semmiféle rendkívüli vagy csodás dolog nem történt vele. A büszke anyja sok időt töltött izgatott várakozással, várva, hogy megláthatja, amint a fia valamiféle emberfeletti vagy csodás tettet hajt végre, de a reményeiből mindegyre csak keserű csalódás lett. Mindez elbátortalanító, sőt lehangoló volt. Az akkori idők jámbor emberei igazán hitték, hogy a próféták és az ígért emberek mindig tanúbizonyságát teszik az elhivatottságuknak és az isteni hatáskörüket csodák művelésével, ámulat keltésével alapozzák meg. De Jézus nem tett semmi ilyesmit; emiatt a szülei zavara egyre csak nőtt, ahogy Jézus jövőjét fürkésztek.

A názáreti család javuló gazdasági helyzete sokféleképpen tükröződött a házuk tájékán és különösen a sima, fehér táblák növekvő számában, melyeket arra használtak, hogy szénnel írjanak rájuk. Jézus arra is engedélyt kapott, hogy befejezze a zeneóráit; nagyon szeretett hárfán játszani.

Az év során valóban elmondható volt, hogy Jézus „kedvességben gyarapodott az emberek és Isten előtt”. A család kilátásai jónak tűntek; a jövő fényes volt.

39. József halála

Minden jól ment egészen addig a végzetes keddi napig, szeptember 25-ig, amikor Szeferiszből hírnök érkezett a názáreti házhoz a megrendítő hírrel, miszerint József, aki a kormányzói palotánál dolgozott, súlyosan megsérült egy daru összeomlása miatt. A szeferiszi hírvívó útban József háza felé megállt a műhelynél, tájékoztatta Jézust az apját ért balesetről, és együtt mentek a házhoz, hogy elsőként tudassák Máriával a rossz hírt. Jézus nyomban az apjához akart menni, Mária azonban nem akart hallani másról, minthogy maga siessen a férjéhez. Úgy rendelkezett, hogy az akkoriban tízéves Jakab kísérelje őt Szeferiszba, míg Jézus otthon marad a kisebb gyermekekkel a visszatértéig, ugyanis nem tudta, hogy

József milyen komolyan sérült meg. De József még azelőtt belehalt a sérüléseibe, hogy Mária megérkezett volna. Hazahozták Názáretbe, és a következő napon az apái mellé helyezték végső nyugalomra.

Épp amikor jók voltak a kilátások és a jövő fényesnek tűnt, egy kegyetlennek hitt kéz lesújtotta a názáreti család fejét, a család ügyei összekuszálódtak, és a Jézussal és az ő képzésével kapcsolatos minden terv összeomlott. Ez az ácslegény, aki épp most múlt el tizennégy éves, ráébredt, hogy nemcsak hogy teljesítenie kell a mennyei Atyja azon megbízását, hogy kinyilvánítsa az ő isteni természetét a földön és a húsvér testben, hanem az ő ifjú emberi természetének kell felvállalnia a megözvegyült anyjával és a hét öccsével és húgával – és a még meg nem születettel – való törődés felelősségét is. E názáreti fiú lett most ennek az oly hirtelenül megfogyatkozott családnak az egyetlen támasza és vigasza. Hát így alakulhatott azon természetes események sorozata a világunkon, melyek arra kényszerítették a beteljesülés ezen ifjú emberét, hogy olyan korán felvállalja e nehéz, de jobbára nevelési és fegyelmi jellegű felelősségeket, melyek abból eredtek, hogy egy emberi család feje lett, hogy a saját öccseinek és húgainak apjává lett, hogy támogassa és védelmezze az anyját, hogy az apja házának őrévé legyen, az egyetlen otthoné, melyet e világi ittléte során megismerhetett.

Jézus készségesen fogadta az oly hirtelenül rászakadt felelősségeket, és egész végig hűen viselte is azokat. Az életének legalább egy nagy kérdése és előrelátott nehézsége a megrendítő eseménnyel megoldódott – most már nem várták el tőle, hogy Jeruzsálembe menjen tanulni a rabbik felügyelete alatt. Mindig is igaz maradt, hogy Jézus „nem üldögélt senki lábánál”. Mindig is kész volt tanulni még a legkisebb gyermekektől is, de sohasem vetemedett arra, hogy emberi forrásokból tanítsa az igazságot.

Még ekkor sem tudott semmit Gábrrielnek az anyjánál tett látogatásáról a születése előtt; erről csak Jánostól értesült a keresztelese napján, a nyilvános segédkezésének kezdetén.

Az évek múlásával a fiatal názáreti ács egyre inkább ezzel az állandó mércével mért minden társadalmi intézményt és minden vallási szokást: Mit tesz az az emberi lélekért? Vajon elviszi-e az Istent az emberhez? Vajon elviszi-e az embert az Istenhez? Bár ez az ifjú nem hanyagolta el teljesen a kikapcsolódás és a közösségi élet különböző formáit, az idejét és energiáit egyre inkább csakis két célnak szentelte: a családjáról való gondoskodásnak és az arra való felkészülésnek, hogy megcselekedje az Atyja mennyei akaratát a földön.

Ebben az évben lett a szomszédok szokása az, hogy a téli estéken benéztek hozzájuk, hogy meghallgassák Jézus hárfajátékát, meghallgassák a történeteit (mert a fiú mesteri elbeszélő volt), és hallgassák, amint felolvastak a görög írásokból.

A család gazdasági ügyei elég simán mentek továbbra is, mert elég pénzzel rendelkeztek József halálakor. Jézus hamar bebizonyította, hogy jó üzleti érzékkel rendelkezik és van tehetsége a pénzügyekhez is. Nagyvonalú volt, de mértékletes; takarékos volt, de nagylelkű. Bölcs és hatékony kezelője lett az apja vagyonának.

De mindazon dolgok ellenére, amit Jézus és a názáreti szomszédok tehettek annak érdekében, hogy derűt vigyenek a házba, Márián és még inkább a gyermekeken erőt vett a szomorúság. József nem volt többé. József rendkívüli férj és apa volt, és mindannyiuknak hiányzott. Még megrázóbban szomorúnak tűnik a dolog, ha belegondolunk, hogy úgy halt meg, hogy nem is szólhattak hozzá és nem is hallhatták az áldást adó utolsó szavait.

40.A tizenötödik év (Kr.u. 9)

E tizenötödik év közepére – az időt a huszadik századi naptár szerint számítjuk, nem pedig a zsidó naptár szerint – Jézus már jól kézben tartotta a család ügyeit. A megtakarításai még az év vége előtt kimerültek, és szembe kellett nézniük azzal a kényszerrel, hogy túladjanak az egyik názáreti házon, melyet József és a szomszéd, Jákob közösen birtokolt.

Kr.u. 9. április 17-én szerdán este megszületett a család kisgyermek, Rúth, és Jézus a legjobb képességei szerint törekedett arra, hogy betöltse az apja helyét, könnyítse az anyja helyzetét, segítve őt e fárasztó

és különösen szomorú próbatétel során. Csaknem húsz éven át (amíg meg nem kezdte a nyilvános segédkezését) egyetlen apa sem tudta volna gyöngédebben és hűségesebben szeretni a lányát és jobban gondoskodni róla, mint ahogy Jézus törődött a kis Rúth-tal. Ugyanilyen jó apja volt a családjá többi tagjának is.

Az év során alakította ki Jézus először azt az imát, melyet később az apostolainak tanított, és amely sokak számára úgy vált ismertté, mint „Az Úr Imája”. Bizonyos tekintetben ez a családi oltár továbbfejlesztése volt; számos istenimádási formájuk és több szertartásos imájuk is volt. Az apja halála után Jézus megpróbálta megtanítani az idősebb gyermekeket arra, hogy az imában egyénileg fejezzék ki magukat – sok tekintetben úgy, ahogy ő maga oly szívesen tette – de a gyerekek nem tudták megérteni a szándékát és mindig visszatértek a bemagolt imaformákhoz. Jézus e kísérletének részeként, vagyis hogy rávegye az idősebb öccseit és húgait arra, hogy egyéni imákat mondjanak, megpróbálta ösztönző hatású kifejezésekkel vezetni őket, és később, anélkül, hogy ez a szándékában állt volna, úgy alakult, hogy mindannyian egy olyan imaformát használtak, mely nagyrészt ezen ösztönző hatású útmutatásokból épült fel, melyeket Jézus tanított nekik.

Jézus végül feladta azon elképzelését, hogy a család minden egyes tagját ráveszi az előírt forma nélküli ima használatára, és az egyik októberi estén leült az alacsony kőasztalhoz, a kicsiny asztali lámpás mellé, és egy nagyjából fél négyzetméternyi, sima cédrustáblára egy széndarabbal felírta azt az imát, amely attól fogva a szabványos családi kérelemmé vált.

Ebben az évben Jézusnak sok gondot okoztak a kavargó gondolatai. A családi felelősség igen hatásosan kitörölt a fejéből minden olyan gondolatot, amely őt „az Atyja ügyének” intézése felé terelő jeruzsálemi látogatással kapcsolatos bármiféle tervének a közvetlen kivitelezésére irányította volna. Jézus helyesen úgy vélte, hogy a földi atyja családja felügyeletének elsőbbséget kell élveznie minden más kötelességével szemben; hogy az elsőszámú feladatát a családjá támogatásának kell képeznie.

Az év során Jézus egy olyan szakaszt talált az úgynevezett Hánókh könyvében, mely hatással volt rá abban, hogy később átvegye az „Ember Fia” kifejezést az ő e világi alászállásának megjelölésére. Alaposan átgondolta a zsidó Messiás eszméjét és erősen meg volt győződve arról, hogy nem belőle lesz az a Messiás. Szeretett volna segíteni az apja népén, de sohasem képzelte, hogy ő vezeti majd a zsidó seregeket a Palesztina feletti idegen uralom megdöntésére. Tudta, hogy sohasem fog beleülni Dávid királyszékébe Jeruzsálemben. Abban sem hitt, hogy a küldetése olyan szellemi megszabadító vagy olyan erkölcsi tanító, aki kizárólag a zsidó népért dolgozik. Ennélfogva az ő életküldetése semmilyen értelemben nem lehetett a héber íráskor erősen vágyott és feltételezett messiási jövődöléseinek beteljesedése; legalábbis nem úgy, ahogy a zsidók értelmezték a próféták jóslatait. Hasonlóképpen bizonyos volt abban is, hogy ő sohasem fog megjelenni a színen úgy, mint a Dániel próféta által leírt Ember Fia.

De amikor eljön az ideje annak, hogy a világ tanítójaként fellépjen, akkor vajon hogyan nevezze magát? Milyen jogcímet formáljon a küldetését illetően? Milyen néven nevezzék őt azok az emberek, akik a tanításaiban hinni fognak?

Miközben ezek a kérdések foglalkoztatták az elméjét, a názáreti zsinagóga könyvtárában az általa éppen tanulmányozott végítéleti tárgyú könyvek között rátalált e kéziratra, melyet „A Hánókh könyvének” neveztek; és bár biztos volt abban, hogy azt nem a régi idők Hánókh-ja írta, nagyon érdekesnek találta, és többször is elolvasta és újra elolvasta azt. Volt benne egy szakasz, mely különösen mély benyomást tett rá, mely szakaszban szerepelt az „Ember Fia” kifejezés. Ennek az úgynevezett Hánókh könyvének az írója beszámolt erről az Ember Fiáról, bemutatva az általa elvégzendő munkát a földön és megmagyarázva, hogy ez az Ember Fia, mielőtt lejött volna a földre, hogy üdvözlést hozzon az emberiségnek, bejárta a mennyei dicsőségű udvarokat az Atyával, a mindennek Atyjával; és hogy hátat fordított mindeme nagyságnak és dicsőségnek azért, hogy lejöjjön a földre és hirdesse az üdvözlést a szükségét szenvedő halandóknak. Ahogy Jézus e szakaszokat olvasta (világosan megértve, hogy a keleti rejtélyesség sok eleme, mely e tanításokkal keveredett, téves volt), a szíve azt súgta és az elméje azt sugallta neki, hogy a héber íráskor minden messiási jövődölése és a zsidó megszabadítóról szóló

mindenféle elmélet közül egy sem áll olyan közel az igazsághoz, mint ez a történet, melyet így elrejtettek ebben a csak részben elfogadott Hánókh könyvében; és ő akkor és ott eldöntötte, hogy a színrelépéséhez átveszi „az Ember Fia” címet. Ezt akkor tette meg, amikor később megkezdte a nyilvános munkát. Jézus tévedhetetlen képességgel rendelkezett az igazság felismerésére, és az igazság befogadásában ő sohasem tévovázott, függetlenül attól, hogy az milyen forrásból is származott.

Ekkorra már eléggé letisztult benne számos dolog a világért való, előtte álló munkája kapcsán, de mindeme dolgokról az anyjának semmit sem szólt, aki még mindig kitartóan hitt abban, hogy a fia a zsidó Messiás.

Jézus fiatalabb kori nagy zavarodottsága most mélyült el. Miután eldöntött néhány dolgot a földi küldetése természetét illetően, „hogy az Atyja ügyében járjon” – hogy kinyilatkoztassa az Atyja szeretetteljes természetét az egész emberiség számára – újra elkezdett gondolkodni számos olyan kijelentésről, mely az Írásokban egy nemzeti megszabadító, egy zsidó tanító vagy király eljövételéről szóltak. Vajon milyen eseményre utalnak ezek a jóslatok? Vajon ő nem zsidó? Vagy mégis? Vajon a Dávid-házból való vagy sem? Az anyja azt bizonygatta, hogy onnan; az apja határozottan azt mondta, hogy nem onnan. Jézus úgy döntött, hogy nem onnan való. De vajon a próféták összekeverték a Messiás természetét és a küldetését?

Végül is lehetséges, hogy az anyjának van igaza? A legtöbb dologban, amikor nézetkülönbségek alakultak ki a múltban, az anyjának lett igaza. Ha ő egy új tanító és nem a Messiás, akkor vajon hogyan tudná felismerni a zsidó Messiást, ha az megjelenne Jeruzsálemben az ő földi küldetésének ideje alatt; továbbá, hogyan kellene viszonyulnia ehhez a zsidó Messiáshoz? Hogyan viszonyuljon a családjához, miután megkezdte az életküldetését? És a zsidó államközösséghez és valláshoz? És a Római Birodalomhoz? És a nem-zsidókhoz és az ő vallásaikhoz? Ez az ifjú galileai mindezeket a komoly kérdéseket körüljárta és mélyen elgondolkozott azokon, miközben továbbra is ácsként dolgozott a munkapadja mellett, szorgosan munkálkodva a maga, az anyja és nyolc másik éhes száj számára a megélhetés biztosításán.

Még ennek az évnek az elején Mária észrevette, hogy kimerülőben vannak a család anyagi tartalékai. A galambüzletet átadta Jakabnak. Ezután vásároltak egy második tehenet, és Mirjám segítségével hozzáfogtak a tejárusításhoz a názáreti szomszédaik körében.

Jézus ellazult elmélyedésszerű időszakai, az imádkozás céljából a hegytetőre vezető gyakori útjai és az a számos furcsa gondolat, melyekkel időről időre előhozakodott, komoly aggodalommal töltötték el az anyját. Néha arra gondolt, hogy a fiú magánkívül van, és aztán felerősödtek a félelmei, mert emlékezett arra, hogy a fia végül is az ígért gyermeke és bizonyos mértékben különbözik a többi gyerektől.

De Jézus már megtanulta, hogy nem kell minden gondolatát kimondania, nem kell minden tervét megosztania a világgal és még a saját anyjával sem. Ettől az évtől kezdve Jézus egyre jobban tartózkodott attól, hogy felfedje, mi is jár a fejében; vagyis keveset beszélt azokról a dolgokról, melyeket az átlagember nem érthetett meg, és ami miatt a közönséges emberekhez képest esetleg furcsának vagy tőlük különbözőnek tekinthetik. Minden külső szemlélő számára átlagos és szokványos volt, bár vágyott volna valakire, aki a gondjait megérti. Szeretett volna egy megbízható és bizalmas barátot, de az őt foglalkoztató kérdések túlságosan összetettek voltak, semhogy az embertársai megérthették volna. A szokatlan helyzet egyedi volta arra kényszerítette, hogy egymaga cipelje a terheit.

41. Az első hitszónoklat a zsinagógában

A tizenötödik születésnapja elérkeztével Jézus hivatalosan is elfoglalhatta a zsinagóga szószékét a szombati napon. Tanhirdetők hiányában Jézus sokszor kapott felkérést, hogy olvasson az Írásokból, de most eljött a napja annak, hogy a törvény szerint ő vezethesse le az istentiszteletet. Ezért a tizenötödik születésnapját követő első szombaton az előéneklő úgy szervezte, hogy Jézus vezesse a zsinagóga reggeli istentiszteletét. Amikor minden názáreti hívő összegyűlt, a fiatalember, maga választva ki a felolvasandó szövegrészt az Írásokból, elkezdte a felolvasást:

„Az Úr Isten szelleme nyugszik rajtam, mert az Úr kent föl engem; elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, hogy meggyógyítsam a megtört szívűeket, hogy szabadulást hirdessek a foglyoknak, és hogy megszabadítsam a szellemi rabokat; hogy hirdessem az Úr kegyelmének esztendejét, és az Istenünk ítéletének napját; hogy megvigasztaljam mind a gyászolókat, és ékességet adjak a hamu helyébe, örömet olaját a gyászruha helyett, a szomorúság szelleme helyett meg ünnepi örömeinket, hogy az igaz élet tölgyeinek nevezzék őket, akiket az Úr ültetett el, az ő dicsőségére.

A jót keressétek, ne a rosszat, hogy éljete, és akkor valóban veletek lesz az Úr, a seregek Istene. Gyűlöljétek a rosszat és szeressétek a jót; juttassátok diadalra az igazságot a kapuban. Talán kegyes lesz az Úr Isten József maradékával.

Mosdjatok meg, tisztuljatok meg; el rossztetteitekkel színem elől; ne tegyetek többé rosszat és tanuljatok meg jót tenni; keressétek az igazságot, segítsétek az elnyomottakat. Szolgáltassatok igazságot az árvának és védelmezzétek az özvegyet.

Mivel járuljak az Úr elé, mivel borulhatok az egész föld Istene elé? Álljak oda égőáldozatokkal, egyestendő borjakkal? Kosok ezreiben, birkák tízezreiben telik-e az Úrnak kedve, vagy áradó olajpatakokban? Feláldozzam-e elsőszülöttemet vétkemért, testem gyümölcsét a lelkem bűnéért? Nem! Mert az Úr megmutatta nekünk, ó ember, mi a jó. Mi mást kíván tőled az Úr, mint hogy bánj igazul, szeress irgalommal, és járj alázatosan a te Isteneddel?

Akkor hát kihez tudjátok hasonlítani Istent, aki a föld körén ül? Emeljétek föl tekinteteket és lássátok őt, aki megalkotta mindeme világokat, aki elvezeti seregüket, megszámlálja őket, és mindegyiket nevén szólítja. Mindeme dolgokat a hatalma nagysága révén cselekszi meg, és mert erős a hatalma, egy sem marad el. Erőt ad a fáradtaknak, és a kimerültet gyámolítja. Ne féljete, mert én veletek vagyok; ne csüggedjete, mert én vagyok a ti Isteneitek. Megerősítelek és megsegítelek benneteket; igen, az igazságom jobbával támogatlak, mert én vagyok az Úr, a ti Isteneitek. Én ragadom meg jobbotokat, mondván nektek, ne féljete, mert én megsegítelek.

És azt mondja az Úr, te vagy az én tanúm, és a szolgálóm, akit választottam, hogy mind megismerjenek és higgyenek nekem, és megértsék, hogy én vagyok az Örökkévaló. Egyedül én vagyok az Úr, rajtam kívül nincsen megmentő.”

Ahogy mindezt felolvasta, leült, és az emberek hazamentek, mélyen elgondolkodva azokon a szavakon, melyeket Jézus oly méltóságteljesen felolvasott nekik. E város lakók addig még sohasem látták őt ennyire ünnepélyesnek; addig még sohasem hallották a hangját ily komolynak és ily őszintének; addig még sohasem láthatták ily férfiasnak és határozottnak, ilyen hitelesnek.

Ezen a szombat délutánon Jézus felment a názareti hegyre Jakabbal és amikor hazatértek, szénnel felírták a tízparancsolatot görögül két sima táblára. Később Márta kiszínezte és feldíszítette e táblákat, és hosszú időn át ott lógtak Jakab kis munkapadja fölött a falon.

42.A pénzügyi nehézségek

Jézus és családja fokozatosan visszatért a korábbi években megszokott egyszerű életmódhoz. A ruháik, de még az ételeik is egyszerűbbek lettek. Bőven el voltak látva tejjel, vajjal és sajttal. Idény szerint élvezhették a kertben termelt dolgokat is, de minden egyes múltó hónap egyre nagyobb takarékoskodást tett szükségessé. A reggelijük nagyon egyszerű volt; a legjobb ételeiket az estebédre tették félre. Azonban a zsidók körében a vagyon hiánya nem jelentett egyúttal társadalmi alsóbbrendűséget is.

E legény ekkorra már elég jól felfogta, hogy a korának emberei miként élnek. És hogy milyen jól megértette az élet dolgait odahaza, a mezőn és a műhelyben, azt mutatják a későbbi tanításai, melyek oly bőségesen tanúskodnak arról, hogy milyen közeli kapcsolatban volt az emberi tapasztalás mindenféle vetületével.

A názareti előéneklő továbbra is makacsul hitt abban, hogy Jézusból nagy tanító lesz, talán ő lesz a híres jeruzsálemi Gamliel utódja.

Úgy tűnt, hogy az előrelépést illetően Jézus minden terve dugába dőlt. A dolgok pillanatnyi állása szerint a jövő nem tűnt valami fényesnek. De nem fogták el kétségek; nem bátoratlanodott el. Úgy élt napról napra, hogy közben jól teljesítette a mindenkori feladatait és hűen viselte az élete pillanatnyi helyzetével járó közvetlen felelősségeket. Jézus élete örök vigaszt nyújt minden csalódott eszményelvű embernek.

A közönséges napszámban dolgozó ács fizetsége lassan csökkenőben volt. Ennek az évnek a végére Jézus a reggeltől estig tartó munkáért csupán mintegy napi huszonöt centnek megfelelő összeget keresett. A következő évre már nemigen tudták fizetni a világi adókat, nem is említve a zsinagóga által kivetett adókat és a fél sékel templomi adót. Ebben az évben az adószedő megpróbált többletbevételt kicsikarni Jézustól, még azzal is megfenyegette, hogy elveszi a hárfáját.

Attól való félelmében, hogy az írások görög nyelvű példányát esetleg felfedezik és lefoglalják az adószedők, Jézus a tizenötödik születésnapján elvitte azt a názáreti zsinagógába, mint az érettségi felajánlását az Úrnak.

A tizenötödik évének nagy megrázkódtatása akkor érte Jézust, amikor elment Szeferiszba, hogy megismerje Heródes döntését abban a fellebbezési ügyben, melyet az apja balesetben való elhalálózása idején a Józsefnek járó összeg fölötti vitában vittek elé. Jézus és Mária abban reménykedett, hogy egy komolyabb pénzösszeget kapnak, amikor is a szeferiszi kincstárnok egy jelentéktelen összeget kínált nekik. József testvérei magához Heródeshez fellebbeztek, és Jézus most ott állt a palotában és hallhatta Heródes döntését, miszerint az apjának nem volt követelése a halála idején. Ezen igazságtalan döntés miatt Jézus többé sohasem bízott Heródes Antipászban. Nem meglepő, hogy egy alkalommal úgy utalt Heródesre, mint „az a róka”.

Az ácsműhelybeli magányos munka ebben és a következő évben megfosztotta Jézust annak lehetőségétől, hogy a csoportos utazók között megforduljon. A családi szolgáltató-műhelyt már korábban átvette a nagybátyja, és Jézus csak az otthoni műhelyben dolgozott, ahol kéznél lehetett, hogy segítsen Máriának a család gondozásában. Nagyjából ekkortól küldte el Jakabot rendszeresen az átutazók pihenőhelyére, hogy híreket gyűjtsön a világban történekről, így próbált hozzájutni a napi hírekhez.

Ahogy nőtt, Jézus keresztülment mindazokon a küzdelmeken és zavarokon, melyeken a megelőző és a későbbi korok átlagos fiataljai is átmentek. A családja fenntartásának küzdelmes tapasztalása biztos védelmet jelentett azzal szemben, hogy túl sok időt töltsön a tétlen elmélkedéssel vagy a rejtelemkedvelő hajlamok kiélésével.

Jézus ebben az évben vett bérbe egy nagyobb földet a házuktól északra, melyet családi kerként felosztottak. Az összes nagyobb gyermeknek saját kertje lett, és éles versengés alakult ki közöttük a mezőgazdasági munkában. A legidősebb bátyjuk a kertművelési munkák idején minden nap töltött velük valamennyi időt. Az öccseivel és a húgaival a kertben dolgozva Jézus sokszor szerette volna, ha mindannyian egy vidéki gazdaságban élnek, ahol a kötöttségektől mentes élet szabadságát és függetlenségét élvezhetik. De hát mégsem vidéken nőttek fel; és Jézus, aki igencsak gyakorlatias és egyúttal az eszményekért lelkesedő fiatalember volt, belátóan és bátran szembenézett a kihívással, amint az felbukkant, és az erejéhez mérten mindent megtett, hogy ő maga és a családja is igazodjon a valós helyzethez és hogy úgy alakítsák az életkörülményeiket, hogy a lehető legjobban kielégíthessék az egyéni és közös igényeiket.

Egy időben Jézus halványan reménykedett abban, hogy talán képes lesz elegendő anyagi erőforrást összegyűjteni, feltéve, hogy hozzájutnak ahhoz a komolyabb pénzösszeghez, ami az apja által a Heródes palotáján végzett munka után járt nekik, s ezzel belevághatnak egy kisebb termőföld megvásárlásába. Tényleg komolyan foglalkozott azzal a tervvel, hogy a családjával vidékre költözik. De amikor Heródes nem volt hajlandó megadni neki a József után járó összegek egy részét sem, feladták azon elképzelésüket, hogy saját házuk legyen vidéken. Ha már így alakult, szerét ejtették, hogy élvezhessék a gazdálkodóéletet, mivel a galambokon felül most már volt három tehenük, négy birkájuk, egy csapat tyúkjuk, egy szamaruk és egy kutyájuk. Még az apróságoknak is megvolt a rendszeres feladatuk abban a jól szabályozott irányítási rendszerben, mely a názáreti család életét jellemezte.

A tizenötödik életévének végére Jézus átjutott az emberi lét ama veszélyes és bonyolult szakaszán, azon az átmeneti időszakon, mely a gyermekkor önfeledt évei és a beköszöntő férfikor tudatosulásának ideje között húzódik, mely utóbbihoz hozzátartoznak a megnövekedett felelősségek és azok a lehetőségek, hogy egy nemes jellem kifejlődésében komoly tapasztalatokra tegyen szert. Az elme gyarapodásának és a test növekedésének időszaka véget ért, és megkezdődött a názáreti fiatalember valódi pályafutása.

43.A KAMASZKORI ÉVEK

Amint Jézus a kamaszkor éveibe lépett, rögtön egy nagy család fejének és egyedüli támogatójának helyzetében találta magát. Az apja halálát követő néhány éven belül az összes vagyonuk felemésztődött. Az idő múlásával Jézusban egyre jobban tudatosult az előző léte; ugyanakkor egyre jobban felismerte, hogy a földön és a húsvér testben azon kifejezett cél érdekében van jelen, hogy kinyilatkoztassa a paradicsomi Atyját az emberek gyermekeinek.

Egyetlen kamaszodó ifjúnak, aki e világon vagy bármely más világon élt vagy valaha is élni fog, nem voltak és sohasem lesznek súlyosabb megoldandó gondjai, sem bonyolultabb leküzdendő nehézségei. Egyetlen e világi ifjú sem fog soha felhívást kapni arra, hogy nagyobb megpróbáltatást jelentő küzdelmeken essen át vagy megerőltetőbb helyzeteket viseljen el, mint amilyeneket Jézus maga átélt a tizenöt és húszéves kora közötti kimerítő évek során.

Miután az Ember Fia ténylegesen is megtapasztalta, hogy milyenek a kamaszkori évek egy rossztól gyötört és bűntől felkavart világon, teljes körű ismereteket szerzett a világegyetem összes fiataljának életélményéből, és így örökre a csüggedt és összezavarodott kamaszok megértő vigasztalójává vált minden korban és minden világon szerte a helyi világegyetemben.

Lassan, de biztosan, és tényleges tapasztalás révén, ez az isteni Fiú elnyeri a jogot, hogy a világegyeteme egyeduralmódójává, az összes helyi világegyetemi világ minden teremtetett értelmének megkérdőjelezhetetlen és legfőbb urává legyen, a megértő menedéke legyen minden lénynek, éljenek azok bármely korban és álljanak a személyes adottságok és tapasztalások bármely szintjén.

44.A tizenhatodik év (Kr.u. 10)

A megtestesült Fiú átélte a zsengekort és eseménytelen gyermekkort élt meg. Ezután tapasztalta meg a gyermekkor és a fiatal felnőttkor közötti, próbatételt jelentő és megerőltető átmeneti létszakaszt – a kamaszkorú Jézus lett belőle.

Ebben az évben teljesedett ki a testi növekedése. Daliás és vonzó ifjú vált belőle. Egyre józanabb és komolyabb lett, de szívélyes és rokonszenvező maradt. A tekintete kedves volt, de fürkésző; a mosolya mindig megnyerő és bizalomkeltő. A hangja dallamos, de nagyon határozott volt; a köszöntése pedig szívélyes, de nem színlelt. Mindig, még a leghétköznapiabb kapcsolataiban is megnyilvánulni látszott a kettős természete, az emberi és az isteni. Mindig a rokonszenvező barát és a határozott tanító keverékét mutatta. E személyiségjegyek korán megmutatkoztak, már a kamaszkori éveiben is.

E testileg erős és markos ifjúnak az emberi értelme is kiteljesedett, de nem az emberi gondolkodás teljes tapasztalásában, hanem az ilyen értelmi fejlődésre való képesség teljességében. A teste egészséges és arányosan tagolt, az elméje éles és elemző, a kiállása kedves és rokonszenves, a vérmérséklete némiképp hullámozó, de erélyt mutató volt, mely sajátságok együttesen egy erős, feltűnő és vonzó személyiséggé szerveződtek.

Az idő múlásával az anyja, valamint az öccsei és húgai egyre nehezebben értették meg; a kijelentéseinek megértése nehézséget jelentett nekik, a cselekedeteit pedig félreértették. Mind képtelenek voltak megérteni a legidősebb bátyjuk életét, mert az anyjuk azt nevelte beléjük, hogy az ő rendeltetése az, hogy a zsidó nép megszabadítója legyen. Miután Mária beavatta őket a családi titkokba, képzelhetitek, hogy mekkora volt a zavaruk, amikor Jézus nyíltan elutasított minden ilyen gondolatot és szándékot.

Simon ebben az évben kezdte el a tanodát, és rákényszerültek arra, hogy egy másik házukat is eladják. Most Jakab vette át a három húga tanítását, akik közül ketten már elég idősek voltak ahhoz, hogy komolyabb tanulmányokba fogjanak. Ahogy Rúth cseperedett, Mirjám és Márta vette őt gondjaiba. A zsidó családok leánygyermekéi rendszerint kevés oktatásban részesültek, Jézus azonban kitarított amellett (és az anyja is egyetértett vele), hogy a lányoknak éppúgy tanodába kell járniuk, mint a fiúknak, és mivel a zsinagógái tanhely nem fogadta őket, nem volt mit tenni, mint otthoni tanodát tartani külön az ő számukra.

Jézus egész évben a munkapadjához volt kötve. Szerencsére sok dolga akadt; olyan minőségi munkát végzett, hogy sohasem maradt munka nélkül, lett legyen bármily kevés megrendelés is azon a vidéken. Néha olyan sok megrendelést kapott, hogy Jakabnak kellett besegítenie.

Éppen ennek az évnek a vége felé döntötte el, hogy miután felnevelte a családját és gondoskodott arról, hogy megházasodjanak, megkezdi a nyilvános munkáját az igazság tanítójaként és a mennyei Atyának a világ számára való kinyilatkoztatójaként. Tudta, hogy nem lesz belőle a várt zsidó Messiás, és arra a következtetésre jutott, hogy szinte értelmetlen ezeket a dolgokat az anyjával megbeszélnie; úgy döntött, hagyja, hogy az anyja olyan álmokat szőjön, amilyeneket csak akar, mivel minden, amit korábban mondott neki kevés vagy semennyi hatást sem tett rá és emlékezett arra is, hogy az apja sem tudott soha semmi olyasmit mondani neki, ami más belátásra bírta volna. Ettől az évtől kezdve ezekről a kérdésekről egyre kevesebbet beszélt az anyjával vagy bárki mással. Az ő küldetése olyan különleges volt, hogy a földön élők közül senki sem tudott volna a kivitelezésben tanácsot adni.

Jézus igazi, bár ifjú atya volt a családjának; minden szabadidejét a gyerekekkel töltötte, és ők is nagyon szerették őt. Az anyja bánkódott, hogy Jézusnak oly keményen kell dolgoznia; szomorú volt, hogy a fiának nap mint nap keményen dolgoznia kell az ácspadon, hogy eltarthassa a családját, helyett, hogy Jeruzsálemben tanulna a rabbiknál, ahogy azt oly mit sem sejtőn eltervezték. Bár a fiának sok olyan dolga volt, melyet Mária nem tudott megérteni, azért szerette őt, és a legnagyobb mértékben értékelte azt a segítőkész hozzáállást, mellyel Jézus a család iránti felelősséget a vállára vette.

45.A tizenhetedik év (Kr.u. 11)

Ekkortájt különösen Jeruzsálemben és Júdeában komoly buzdítás folyt a Rómának való adófizetés elleni lázadás mellett. Ekkoriban éledezett egy erős hazafias párt, melyet rövidesen zélótáknak neveztek. A zélóták, ellentétben a farizeusokkal, nem voltak hajlandók várni a Messiásra. Azt javasolták, hogy az ügyet politikai lázadáson keresztül vigyék dűlőre.

Egy csoport élharcos érkezett Jeruzsálemből Galileába és messzire eljutottak, mígnem elérték Názáretet is. Amikor eljöttek, hogy megnézzék Jézust, ő figyelmesen meghallgatta őket és számos kérdést tett fel nekik, de elutasította a párthoz való csatlakozást. A kívülmaradás okait nem volt hajlandó teljes egészében feltárni előttük, és az ő nemleges válasza nyomán Názáretben számos ifjú társa is kívül maradt.

Mária mindent megtett, hogy rávegye őt a csatlakozásra, de nem tudta más belátásra bírni. Egészen odáig elment, hogy azt sejtse, hogy a nemzeti érzületűek ügye támogatásának az ő nyomatékos kérése ellenére való elutasítása engedetlenség, azon ígéretének a megszegése, melyet Jeruzsálemből visszafelé jövet tett, miszerint aláveti magát a szülei akaratának; de Jézus erre a burkolt célzásra válaszul csak kedvesen az anyja vállára tette a kezét és a szemébe nézve azt mondta:

„Anyám, hogy mondhattál ilyet?”

Mária vissza is vonta a kijelentését.

Jézus nagybátyjainak egyike (Mária bátyja, Simon) már csatlakozott e csoporthoz, később pedig tiszt lett a galileai testületben. Jézus és a nagybátyja néhány évig valamelyest elhidegült egymástól.

De Názáretben baj volt kialakulóban. Jézusnak az e dolgokkal kapcsolatos magatartása megosztotta a város zsidó ifjait. Nagyjából az ifjak fele már csatlakozott a hazafias szervezethez, a másik fele pedig

elkezdett kialakítani a mérsékeltabb hazafiakból egy ellenzéki csoportot, arra számítva, hogy Jézus elvállalja a vezetésüket. Meglepődtek, amikor Jézus nem fogadta el a megtiszteltetést, azt hozva fel, hogy komoly családi felelősségei vannak, mely kifogást mindannyian elfogadták. A helyzet azonban tovább bonyolódott, amikor rövidesen megjelent egy gazdag zsidó, Izsák, aki abból élt, hogy pénzt kölcsönzött a nem-zsidóknak, és hajlandó volt támogatni Jézus családját, ha Jézus leteszi a szerszámaikat és elvállalja a názáreti hazafiak vezetését.

Jézus, aki alig volt még tizenhét éves, ekkor szembesült a földi életének egyik legkényesebb és legnehezebb helyzetével. A szellemi vezetők mindig is nehezen kötődnek hazafias ügyekhez, különösen amikor azokat adószedő idegen elnyomók esete teszi még bonyolultabbá, és ez ebben az esetben kétszeresen is így volt, hiszen a zsidó vallást is belekeverték a Róma elleni fellépés ügyébe.

Jézus helyzete még nehezebbé vált, mert az anyja és a nagybátyja és még az öccse, Jakab is mind noszogatták, hogy álljon a nemzeti érületűek ügye mellé. Minden jobb názáreti zsidó csatlakozott már, és a mozgalom mellé nem állt ifjak is mind csatlakoztak volna, ha Jézus meggondolja magát. Jézusnak Názáretben csak egy bölcs tanácsadója volt, mégpedig öreg tanára, az előéneklő, aki tanácsot adott neki abban, hogy mit válaszoljon a názáreti polgárok bizottságának, amikor az emberek felkérésére eljöttek a válaszáért. Jézus a fiatalkori életében ezen első alkalommal folyamodott tudatosan nyilvános haditervhez. Annak előtte mindig az igazság őszinte közlésére támaszkodott a helyzet tisztázásához, de most nem közölhette a teljes igazságot. Nem sugallhatta, hogy ő több, mint ember; nem közölhette a küldetéssel kapcsolatos tervét, melynek kivitelezése az érettebb férfikorra várt. E korlátok ellenére a vallási hűségét és a nemzeti elkötelezettségét közvetlenül kérdőjelezték meg. A családja össze volt zavarodva, a gyermekkori barátai megosztottak voltak és a város egész zsidó közösségében nagy volt a fejetlenség. Gondoljátok el, hogy mindezért őt okolták! Pedig mennyire mentes volt ő mindenféle szándéktól, hogy bajt csináljon, még kevésbé, hogy ilyen felfordulást okozzon.

Valamit tennie kellett. Közölnie kellett az álláspontját, és ezt meg is tette bátran és sokak, de nem mindenki számára tapintatosan. Kitartott az eredeti mentsége mellett, fenntartva, hogy az ő elsődleges kötelessége a családjával szemben áll fenn, hogy a megözvegyült anyjának és a nyolc öccsének és húgának többre van szüksége, mint amit pénzen meg lehet venni – vagyis az élet fizikai szükségleteinél többre – hogy a családjának joga van az apai felügyeletre és útmutatásra, és hogy tiszta lelkiismerettel nem tudna mentesülni ama kötelesség alól, melyet egy kegyetlen baleset szabott ki rá. Elismerését fejezte ki az anyjának és a legidősebb öccsének, amiért hajlandók volnának elengedni őt, de megismételte, hogy egy halott apa iránti hűség tiltja neki, hogy elhagyja a családját, és nem számít, hogy mennyi pénzt kapnának anyagi támogatásul, s ekkor tette azt a felejtethetetlen kijelentést, miszerint „a pénz nem képes szeretni”. E beszéde során Jézus több burkolt utalást tett az „életküldetésére”, de elmagyarázta azt is, hogy akár összeegyeztethetetlen a katonai tervekkel, akár nem, az életében minden mással együtt feladta azt annak érdekében, hogy hűen eleget tehessen a családdal szembeni kötelességének. Názáretben mindenki jól tudta, hogy milyen jó apa ő a család számára, és ez oly közel állt minden nemes szívű zsidóhoz, hogy Jézus kifogását a hallgatói közül sokan a szívük mélyén elfogadták; és azok némelyikét, akik nem így érezték, lefegyverezte Jakab beszéde, mely bár nem volt betervezve, mégis ekkor hangzott el. Azon a napon az előéneklő tanította be Jakabot a beszédre, de ez az ő titkuk volt.

Jakab azt állította, hogy biztos abban, hogy Jézus segítene a népe felszabadításában, ha ő (Jakab) már elég idős volna a család iránti felelősség vállalásához, és ha beleegyeznének, hogy Jézus ott maradjon „velünk, hogy az apánk és a tanítónk legyen, akkor nem csak egy vezetőnk lehetne József családjából, hanem rövidesen öt hűséges hazafi, mert vajon nem öten vagyunk-e fiúk, akik felnőve, a bátyánk-apánk útmutatása szerint szolgálnánk a nemzetünket?” Ezzel a fiú meglehetősen meglegedettséget hozó módon zárta le az igen feszült és fenyegető helyzetet.

A válsághelyzet egy időre megszűnt, de ezt a zavarkeltő esetet sohasem felejtették el Názáretben. A bujtogatást folytatták; Jézus többé már nem élvezett általános elismertséget; a vele kapcsolatos érzelmi megosztottság sohasem szűnt meg teljesen. Ez, valamint több más későbbi esemény jelentette az egyik

fő okát annak, hogy Jézus évekkal később Kapernaumba költözött. Ettől kezdve Názáretben mindig is megmaradt az érzelmi megosztottság az Ember Fiát illetően.

Jakab ebben az évben végezte el a tanodát és ekkor kezdett teljes munkaidőben dolgozni az otthoni ácsműhelyben. Időközben megtanult ügyesen bánni a szerszámokkal és most átvette a járom- és ekekészítési feladatokat, míg Jézus inkább az épületek ácsmunkáival és a bútorasztalos szakmunkákkal kezdett foglalkozni.

Ebben az évben Jézus nagyot lépett előre az elméje megszervezése terén. Fokozatosan összehangolta az isteni és az emberi természetét, és ezt az értelmi szervezőmunkát a saját döntéseinek ereje révén, pusztán a benne lakozó Nevelő segítségével teljesítette, éppen olyan Nevelő segítségével, mely minden, az alászálló Fiú utáni korszakot élő világ minden egészséges halandójának elméjében lakozik. Egy hírvívő látogatását kivéve, aki egy Jeruzsálemben töltött éjszakán jelent meg neki, mindeddig semmiféle természetfeletti dolog nem történt e fiatalember létpályája során.

46.A tizenharmadik év (Kr.u. 12)

Ebben az évben a házuk és a kertjük kivételével a teljes családi vagyontól megváltak. A kapernaumi vagyonrész utolsó elemét (egy másik ingatlanbeli tulajdonrész kivételével), melyen már jelzalog volt, eladták. E jövedelemből fizették be az adókat, vásároltak új szerszámokat Jakabnak, és ebből költöttek az átutazók pihenőhelye közelében álló, régi családi ellátó- és javítóműhelyre is, melynek visszavásárlására Jézus most ajánlatot tett, hiszen Jakab már elég idős volt ahhoz, hogy az otthoni műhelyben dolgozzon és segítsen Máriának a ház körül. A pénzügyi nehézségek nyomásának pillanatnyi enyhülésével Jézus úgy döntött, hogy elviszi Jakabot a páska-ünnepre. Egy nappal korábban mentek Jeruzsálembé, hogy magukban lehessenek, s a Szamarián keresztüli utat választották. Ahogy haladtak, Jézus mesélt Jakabnak az úton látott történelmi helyekről, miként az apja is tanította őt a hasonló utazás alatt öt évvel korábban.

Szamarián áthaladva sok furcsa dolgot láttak. Az út során megbeszéltek számos személyes, családi és nemzeti vonatkozású kérdést. Jakab nagyon vallásos ifjú volt, és bár nem értett teljesen egyet az anyjával abban a kevésben, amit a jézusi életművel kapcsolatos tervekről tudott, már várta annak az időnek az eljövetelét, amikor majd képes lesz vállalni a család iránti felelősséget, hogy Jézus megkezdhesse a küldetését. Nagyon nagyra értékelte, hogy Jézus magával vitte őt a páska-ünnepre, és a jövőről sokkal többet beszéltek, mint korábban bármikor.

Jézus sokat töprengett a Szamarián át vezető útjuk alatt, különösen Bételnél és amikor Jákob kútjából ittak. Az öccsével megvitatták Ábrahám, Izsák és Jákob hagyományait. Jézus sokat tett annak érdekében, hogy felkészítse Jakabot arra, amit Jeruzsálemben láthat, így törekedvén arra, hogy mérsékelje azt a megrázkódtatást, amelyet maga is átélt az első templomlátogatásakor. Jakab azonban nem volt annyira érzékeny az ilyen dolgok láttán. Voltak megjegyzései arról a felületes és érzés nélküli eljárásról, ahogy némely pap végezte a feladatát, de egészében véve nagyon élvezte a jeruzsálemi ottlétet.

Jézus a páska-ünnepi estebédre Betániába vitte Jakabot. Simon időközben már megtért atyáihoz, és e házban Jézus töltötte be a páska-ünnepi család fejének szerepét, ő hozta a páska-ünnepi bárányhúst a templomból.

A páska-ünnepi estebédet követően Mária Jakabbal ült le beszélgetni, míg Márta, Lázár és Jézus később estig beszélgetett. A következő napon elmentek a templomi istentiszteletre, és Jakab felvételt nyert Izrael államközösségébe. Azon a reggelen, amikor egy időre megálltak, hogy az Olajfák hegyének tetejéről megnézzék a templomot, Jakab a csodálatának adott hangot, Jézus viszont csendesén szemlélte Jeruzsálemet. Jakab nem értette a bátyja viselkedését. Éjszakára megint visszatértek Betániába és másnap már el is indultak volna haza, de Jakab ragaszkodott ahhoz, hogy visszafelé nézzenek be a templomba is, s ezt azzal magyarázta, hogy meg akarja hallgatni a tanítókat. És bár ez igaz volt, a szíve mélyén titkon azt akarta, hogy hallhassa Jézust a vita résztvevőjeként, amint arról korábban az anyja mesélt neki. Ennek megfelelően el is mentek a templomba és meghallgatták a vitákat, de Jézus nem tett

fel kérdéseket. Minden oly gyerekesnek és jelentéktelennek tűnt az ő ébredező, emberi és isteni elméje számára – csak sajnálni tudta őket. Jakab csalódott volt amiatt, hogy Jézus nem szólt semmit. A kérdéseire Jézus csak annyit válaszolt, hogy „Még nem jött el az én időm.”

A következő napon Jerikón és a Jordán völgyén át haladva tértek haza, és Jézus az út során számos dologról mesélt, beleértve az ő korábbi, ilyen utazását is, amikor tizenhárom éves volt.

Názáretbe hazaérve Jézus a régi családi javítóműhelyben kezdett dolgozni és nagy örömeire szolgált, hogy minden egyes nap sok emberrel találkozhat, akik az ország minden részéből és a környező tartományokból érkeztek. Jézus igazán szerette az embereket – az egyszerű embereket. Minden hónapban teljesítette a műhellyel kapcsolatos fizetési kötelezettségeket és Jakab segítségével továbbra is gondoskodott a családról.

Az évben több alkalommal, amikor nem jöttek látogatók a templomba szónokolni, Jézus továbbra is felolvasott szombatonként az írásokból a zsinagógában és sokszor észrevételeket is fűzött az elmondottakhoz, de rendszerint úgy választotta ki a felolvasandó részeket, hogy nem volt szükség magyarázatra. Nagyon ügyesen úgy rendezte össze a különböző helyekről származó részeket, hogy a felolvasásukkor az egyik magyarázta a másikat. Ha az időjárás megengedte, akkor sohasem mulasztotta el, hogy magával vigye az öccseit és a húgait a szombat délutáni természetjárásaira.

Az előéneklő nagyjából ekkoriban indított be egy fiataloknak ajánlott társaskört, ahol bölcséleti vitákat lehetett folytatni, s amelynek rendezvényeire a különböző családok otthonaiban került sor és gyakran az ő saját házában, és Jézus e csoport jeles tagja lett. Ezzel némiképp vissza tudta szerezni a helyi megbecsülését, melyet nem is olyan sokkal korábban veszített el a nemzeties viták idején.

A társadalmi életét korlátok közé szorította ugyan, de nem hanyagolta el teljesen. Sok közeli barátja és hű csodálója akadt Názáretben mind a fiatal férfiak, mind a fiatal nők körében.

Szeptemberben Erzsébet és János jött el látogatóba a názáreti családhoz. János, aki elveszítette az apját, vissza akart térni a júdeai hegyekbe, hogy ott mezőgazdasággal és birkatenyésztéssel foglalkozzon, hacsak Jézus meg nem hívja, hogy maradjon Názáretben és fogjon bele az ácsmesterségbe vagy valamilyen más munkába. Ők nem tudták, hogy a názáreti család gyakorlatilag nincstelen. Minél többet beszélgetett Mária és Erzsébet a fiaikról, annál bizonyosabbá vált előttük, hogy az volna a jó, ha a két fiatalember együtt dolgozna és gyakrabban találkozna.

Jézus és János sokat beszélgetett egymással; és nagyon bensőséges, személyes dolgokról is szót váltottak. A látogatás végén úgy döntöttek, hogy addig nem is fogják viszontlátni egymást, amíg a nyilvános szolgálatban nem találkoznak azt követően, hogy „a mennyei Atya szólítja” munkára őket. Jánosra roppant nagy hatással volt az, amit Názáretben látott, és úgy gondolta, hogy haza kell térnie és dolgoznia kell, hogy gondoskodjon az anyjáról. Az lett a meggyőződése, hogy részese lesz majd a jézusi életküldetésnek, de látta azt is, hogy Jézust még sok éven át leköti a családjáról való gondoskodás; így tehát sokkal megelégedettebben fogadta azt, hogy hazatérjen és letelepedve a kis gazdaságukkal foglalkozzon és segédkezzen az anyja szükségleteit ellátni. János és Jézus egészen addig a napig nem is látta egymást, amíg a Jordánnál az Ember Fia a keresztre nem jelent.

Ez év december 3-án, szombat délután a halál másodszor sújtott le a názáreti családra. A kis Ámós, a kistestvérük egyheti lázas betegeskedés után meghalt. Most, hogy a szomorúság időszakát az elsőszülött fiával, mint az ő egyetlen támaszával élte át, Mária végre és a legteljesebb értelemben megértette, hogy Jézus a család igazi feje; és Jézus valóban méltó családfő volt.

Az életszínvonaluk négy éven át folyamatosan romlott; érezniük kellett, ahogy a nyomoruk évről évre erősödik. Ennek az évnek a végére az egész vesződéses küzdelmük legnehezebb élményével szembesültek. Jakab még nem keresett sokat, és a temetés költségei minden más tetejébe megrendítették a költségvetésüket. De Jézus csak ennyit mondott az aggódó és levert anyjának:

„Mária anyám, a szomorkodás nem segít rajtunk; mi mind megteesszük a tőlünk telhetőt, és az anyai mosoly talán még ösztönzést is adhat nekünk, hogy jobban tehessük a dolgunkat. Az előttünk álló jobb idők reménye nap mint nap erőt ad a teendőink ellátásához.”

Jézus határozott és gyakorlatias derűlátása a többiekre is átragadt; minden gyermek a jobb idők és jobb dolgok iránti várakozás légkörében élt. E bizakodó bátorság a szegénységükből fakadó lehangoltság ellenére is nagyban hozzájárult az erős és nemes jellemük kialakulásához.

Jézus rendelkezett azzal a képességgel, hogy minden elmebéli, lelki és testi erejét hatékonyan mozgósítsa az előtte álló feladat elvégzéséhez. Az elmélyült gondolkodásra képes elméjével összpontosítani tudott arra az egyetlen feladatra, melyet meg akart oldani, és ez a kimeríthetetlen türelmével együtt képessé tette őt arra, hogy derűsen viselje a bonyolult halandói lét megpróbáltatásait – hogy úgy éljen, mintha „látná Őt, aki nem látható”.

47.A tizenkilencedik év (Kr.u. 13)

Ekkorra Jézus és Mária már sokkal jobban boldogult. Az asszony már egyre kevésbé tekintett úgy Jézusra, mint a fiára; Jézus az ő számára a gyermekei apja lett. A napi életükben hemzsegték a gyakorlati jellegű, kézzelfogható nehézségek. Egyre kevesebbet beszéltek az élete munkájáról, mert az idő múlásával minden gondolatukat kölcsönösen a négy fiúgyermekből és három leánygyermekből álló családjuk támogatásának és felnevelésének szentelték.

Ennek az évnek az elejére Jézusnak már sikerült teljesen elfogadtatnia anyjával az ő gyermeknevelési módszereit – a jócselekedetre való igenlő késztetést, ahelyett, hogy a régebbi zsidó módszer szerint a rossz cselekedetet tiltották volna. A házában és végig a nyilvános tanítói tevékenysége során Jézus mindig is az intelmek igenlő formáját alkalmazta. Mindig és mindenhol azt mondta, hogy „Ezt tedd – azt kell tenned.” Az ősi tabukból származó nemleges felfogású tanításmódot sohasem alkalmazta. Tartózkodott a rossz hangsúlyozásától, melyre azáltal került volna sor, ha tiltja azt, inkább kiemelte a jót azzal, hogy annak megcselekedésére szólított fel. Az imaidő e házban azzal telt, hogy megbeszéltek mindent, ami csak a család jólétével összefüggött.

Jézus bölcsen már nagyon korán olyan fegyelemre szoktatta az öccseit és a húgait, hogy kevés vagy semennyi büntetésre sem volt szükség ahhoz, hogy elérje az azonnali és készséges engedelmességüket. Az egyetlen kivétel Júdás volt, akinek esetében Jézus több alkalommal is úgy látta jónak, hogy büntetést szabjon ki, mert Júdás megszegte az otthoni rendszabályokat. Három alkalommal, amikor bölcs dolognak tűnt Júdás megbüntetése, amiért bevallottan és szándékosan megszegte a család viselkedési szabályait, a büntetését a többi idősebb gyermek egyhangú döntése szabta ki és azt maga Júdás is elfogadta, mielőtt kimérték volna rá.

Bár Jézus rendkívül módszeres és rendszeres volt mindenben, amit csak tett, az irányítási döntéseiben az értelmezésnek olyan üdítő rugalmassága és az alkalmazkodásnak olyan egyedi jellege mutatkozott meg, hogy az apa-bátyjukat átható igazságosság szelleme nagy hatást gyakorolt az összes gyermekre. Önkényesen sohasem fegyelmezte az öccseit és a húgait, és ezen egységesen pártatlan elbánás és személyes megítélés miatt az egész család nagyon kedvelte Jézust.

Jakab és Simon úgy nőtt fel, hogy megpróbálta követni a jézusi tervet abban, hogy megbékítsék a harcias és néha haragos pajtásaikat a meggyőzés és az ellent nem állás révén, és ebben igencsak sikeresek voltak; de József és Júdás, miközben otthon elfogadták e tanokat, nem haboztak megvédeni magukat, amikor a társaik nekik estek; különösen Júdásnak volt felróható, hogy megszegte e tanítások szellemét. De az ellent nem állás nem volt családi törvény. A személyes tanítások megszegéséért nem járt büntetés.

Általában véve minden gyermek, különösen a lányok Jézushoz fordultak a gyermekkori gondjaikkal és úgy bíztak benne, mintha a gyöngéd apjuk lett volna.

Jakab kiegyensúlyozott és egyenletes vérmérsékletű ifjúvá cseperedett, de neki nem voltak olyan erős szellemi hajlamai, mint Jézusnak. Azonban sokkal jobb tanítvány lett belőle Józsefnél, aki bár hűen dolgozott, még kevésbé volt szellemi beállítottságú. József ugyan kitartó volt, de az értelmi szintje nem ért fel a többi gyermekével. Simon jó szándékú, de túl sokat álmodozó fiúvá vált. Nehezen szállt le a fellegekből és ez komolyan nyugtalanította Jézust és Máriát. De mindig is rendes, jó szándékú gyermek maradt. Júdás lázító volt. Ő bírt a legmagasabb rendű eszményképekkel, de az alkata szeszélyes volt.

Rendelkezett az anyja minden eltökéltségével és harciasságával, sőt még többel is, de nagyon hiányzott belőle az anyja arányérzéke és megfontoltsága.

Mirjám kiegyensúlyozott és higgadt leány volt, aki nagyon is értékelte a nemes és szellemi dolgokat. Márta lassúbb felfogású és kevésbé erélyes, viszont nagyon megbízható és hatékonyan tevékenykedő gyermek volt. A kis Rúth vált a ház napsugarává; bár meggondolatlanul fecsegett, azért végtelenül őszinte volt. Már majdnem istenítette az ő nagy bátyját és apját. De nem kényeztették. Szép gyermek lett, de nem olyan bájos, mint Mirjám, aki a család, sőt talán a város szépe volt.

Az idő múlásával Jézus sokat tett annak érdekében, hogy szabadabbá tegye és átalakítsa azokat a családi tanításokat és szokásokat, melyek a szombati parancsokhoz és számos egyéb vallási dologhoz kötődtek, és mindeme változtatásokkal Mária lelkesen egyetértett. Ekkorra Jézus a ház megkérdőjelezhetetlen feje lett.

Júdás ebben az évben kezdte meg a tanodát, és Jézusnak el kellett adnia a hárfáját ahhoz, hogy fedezhesse e kiadásokat. Így megfosztatott az utolsó kedves időtöltésétől is. Nagyon szeretett játszani a hárfán, amikor az elméje kimerült és a teste fáradt volt, de vigasztalta őt az a gondolat, hogy a hárfá legalább biztos helyen volt az adószedő előtt.

48. Rebeka, Ezra leánya

Bár Jézus szegény volt, ez az ő társadalmi rangját Názáretben semmilyen mértékben nem befolyásolta. A város legkiválóbb ifjúi közé tartozott és a legtöbb fiatal nő igen nagyra tartotta. Léven, hogy Jézus az életerős, értelemre építő férfiasság kiváló képviselője volt, és figyelembe véve a szellemi vezetői hírnevét, semmi különös nem volt abban, hogy Rebeka, Ezrának, a gazdag názáreti kereskedőnek és boltosnak a legidősebb leánya ráébredt arra, hogy lassan beleszeretett József fiába. Az érzelmeit először Mirjámmal, Jézus húgával közölte bizalmasan és Mirjám ezután mindezt megbeszélte az anyjával. Máriát erősen felkavarta a dolog. Vajon el fogja veszíteni a fiát, aki már a család nélkülözhetetlen fejévé vált? Hát sohasem érnek véget a bajok? Mi jöhet még ezután? Aztán elgondolkodott azon, hogy a házasság hogyan érinthetné Jézus jövőbeli pályáját; nem túl gyakran, de legalább néhány alkalommal eszébe jutott, hogy Jézus az „ígéret gyermeke”. Miután ő és Mirjám átbeszélték a dolgot, úgy döntöttek, hogy lépéseket tesznek annak érdekében, hogy véget vessenek ennek, még mielőtt az Jézus tudomására jutna; elmennek egyenest Rebekához, elmondják neki az egész történetet, és őszintén beszámolnak neki a meggyőződésükről, hogy Jézus a beteljesülés fia; hogy nagy vallási vezető lesz belőle, talán maga a Messiás.

Rebeka figyelmesen hallgatta őket; nagyon megindította őt a beszámoló és még inkább elhatározta, hogy hozzáköti a sorsát a választottjához és osztozni fog a vezetői pályafutásában. Amellett érvelt (magában), hogy egy ilyen férfinak annál inkább szüksége van egy hű és hasznavehető feleségre. Úgy értelmezte Mária lebeszélési igyekezetét, mint természetes választ arra, hogy elveszíti a családfőt és egyedüli támaszát; de tudván, hogy az apja helyesli az ács fia iránti vonzalmát, helyesen felismerte, hogy az apja örömmel támogatná a családot elegendő bevétellel ahhoz, hogy teljes mértékben ellensúlyozza Jézus keresetének kiesését. Amikor az apja elfogadta e tervét, Rebeka újból tanácskozott Máriával és Mirjámmal, és amikor nem kapta meg a támogatásukat, tétovázás nélkül közvetlenül Jézushoz fordult. Ezt az apja közreműködésével tette, aki meghívta Jézust a házába Rebeka tizenhetedik születésnapjára.

Jézus figyelmesen és rokonszenvvel hallgatta a beszámolót minderről, először az apától, majd magától Rebekától. Kedvesen válaszolt abban az értelemben, hogy nincs az a pénz, ami helyettesíthetné az ő személyes kötelességét az apja családjá ellátásában, hogy „eleget tegyen minden emberi kötelesség legszentebbekének – a saját húsból és vérből valók iránti hűségnek”. Rebeka apját mélyen megérintették Jézus szavai a család iránti odaadásról és visszavonult a beszélgetéstől. Az egyetlen megjegyzés, amit Máriának, a feleségének tett, ez volt:

„Ő nem lehet a fiunk; túl nemes hozzánk.”

Ezután került sor a nagy jelentőségű beszélgetésre Rebekával. Az addigi élete során Jézus kevésbé tett különbséget a fiúkkal és a lányokkal, a fiatal férfikkal és a fiatal nőkkel való barátkozás terén. Az elméjét túlságosan is lefoglalták a gyakorlatias földi dolgokkal kapcsolatos sürgető kérdések és az, hogy egyre jobban elmerült a későbbi pályafutásán, „az Atyja ügyén való munkálkodáson” való töprengésben, így soha nem foglalkozott komolyan a személyes szeretetnek az emberi házasságban való betetőződésével. De most ott volt közvetlenül előtte azoknak a kihívásoknak egy újabb eleme, mellyel minden átlagos emberi lénynek szembe kell néznie és amelyről döntenie kell. Valóban „minden tekintetben megmérettetett éppen úgy, mint ti is”.

Miután figyelmesen végighallgatta, őszinte köszönetet mondott Rebekának, amiért kifejezte a ragaszkodását, hozzátéve, hogy „ez derűvel és megnyugvással fog eltölteni engem egész életemben”. Elmagyarázta neki, hogy nem létesíthet nővel egyéb kapcsolatot, mint egyszerű testvéri jellegűt és tisztán barátit. Nyilvánvalóvá tette, hogy az ő elsődleges és legfontosabb kötelessége az apja családjának felnevelése, hogy addig nem is gondolhat házasságra, amíg ezt nem teljesítette; majd hozzátette:

„Ha én a beteljesülés fia vagyok, akkor nem szabad élethosszig tartó kötelezettséget vállalnom mindaddig, amíg a rendeltetésemre fény nem derül.”

Rebeka szíve összetört. Egyszerűen vigasztalhatatlan volt, és addig könyörgött az apjának, hogy hagyják el Názáretet, amíg végül az apja beleegyezett, hogy Szeferiszba költözzenek. A későbbi évek során a sok ifjúnak, aki megkérte a kezét, Rebeka csak egyféle választ adott. Csak egy célnak élt – várta, hogy eljöjjön az óra, amikor ez, a számára legnagyobb férfi, aki valaha is élt, az élő igazság tanítójaként megkezdí a pályafutását. Követte is őt odaadóan, végig a nyilvános munkájának mozgalmas éveit alatt, jelen volt azon a napon is (Jézus tudtán kívül), amikor győzelmesen bevonult Jeruzsálembe; és ott állt „az asszonyok között” Mária oldalán azon a végzetes és megrázóan szomorú délutánon, amikor keresztre feszítették az Ember Fiát, aki az ő számára és a fenti számtalan világ számára az, „akinek a lényé elragadó és aki tízezer közül a legkülönb”.

49. Jézus huszadik éve (Kr.u. 14)

Rebekának a Jézus iránti szerelméről suttogtak Názáretben és később Kapernaumban is, így, bár a következő évek során az őt megszerető emberek között sok nő is volt, Jézusnak többé nem kellett visszautasítania újabb jóhiszemű női vonzalomból eredő személyes ajánlatot. Ettől fogva az emberek odaadása Jézus iránt inkább a hódolat és a rajongás irányában nyilvánult meg. Férfiak és nők egyaránt odaadóan szerették őt, és pedig azért, amilyen volt, nem bármiféle önelégültségből vagy gyöngéd birtoklási vágyból. De sok éven át, amikor csak Jézus emberi személyisége szóba került, mindig felidéztek Rebeka odaadását is.

Mirjám, aki pontosan ismerte a Rebeka-ügy részleteit és hogy a bátyja miként mondott le még egy szépséges hajadon szerelméről is (nem tudván semmit a bátyja későbbi pályafutásában szerepet játszó tényezőiről), eszményíteni kezdte Jézust és megható, mély odaadással szerette őt, mint apját és mint bátyját.

Bár nemigen engedhették meg, Jézus különösen vágyódott arra, hogy felmenjen Jeruzsálembe a páska-ünnepre. Az anyja, emlékezve a Rebekával kapcsolatban átélt nem is olyan régi élményére, bölcsen arra biztatta, hogy vállalkozzon az útra. Nem tudatosult benne határozottan, de mást sem akart, mint hogy beszéljen Lázárral és meglátogassa Mártát és Máriát. A családja után e három embert szerette a legjobban.

E jeruzsálemi utat Megiddón, Antipatriszon és Liddán keresztül haladva tette meg, részben ugyanazon az útvonalon, melyen az Egyiptomból Názáretbe való hazatérés során is haladtak. Négy nap alatt jutott el a páska-ünnepre és sokat gondolkodott az elmúlt idők azon eseményein, melyek Megiddóban és annak környékén történtek, mely terület Palesztina nemzetközi harcmezeje volt.

Jézus keresztülment Jeruzsálemben, csak annyi időre állt meg, hogy megnézzék a templomot és a látogatók tömegeinek gyülekezését. Különös és egyre erősödő idegenkedés alakult ki benne a Heródes

által építtetett templommal szemben, ahol politikai alapon kinevezett papok működtek. Mindenekelőtt Lázárt, Mártát és Máriát akarta látni. Lázár Jézussal egykorú volt és most ő lett a ház feje; e látogatás idejére már Lázár anyját is eltemették. Márta alig egy évvel volt idősebb Jézusnál, Mária pedig kettővel volt fiatalabb. Jézus mindhármas számára bálványozott eszménykép volt.

E látogatás alkalmával került sor a hagyomány elleni időszakosan kitörő lázadásai egyikére – ama szertartási szokások miatti neheztelés kifejeződésére, mely szokásokat Jézus a mennyei Atyáról alkotott kép félreértelmezésének tekintett. Nem tudván, hogy Jézus eljön hozzájuk, Lázár úgy szervezte, hogy a barátaival tartja meg a páska-ünnepet a jerikói út melletti egyik szomszédos faluban. Jézus most azt javasolta, hogy üljék meg az ünnepet ott, ahol éppen vannak, Lázár házában.

„De – mondta Lázár – nincs is ünnepi bárányunk.”

Ekkor Jézus hosszas és meggyőző értekezésbe fogott arra nézve, hogy a mennyei Atyát nem igazán érdeklik az ilyen gyerekes és értelmetlen szertartások. Az ünnepélyes és odaadó imát befejezve felálltak, és Jézus így szólt:

„Hadd szolgálják a népem gyermeki és homályos elméi az Istenüket úgy, ahogy Mózes meghagyta nekik; jobb ha így tesznek, de mi, akik megláttuk az élet fényét, ne közeledjünk az Atyánkhoz a halál sötétje révén. Legyünk szabadok az Atyánk örökkévaló szeretete igazságának tudatában.”

Azon az estén nagyjából alkonyatkor e négy ember asztalhoz ült és ők voltak az elsők, akik olyan páska-ünnepet tartottak, amelyet a jámbor zsidók bárányszerűen ülnek meg. A kovásztalan kenyeret és a bort már előkészítették a páska-ünnepre, és ezeket a jelképeket, melyeket Jézus „az élet kenyerének” és „az élet vizének” nevezett, ő szolgáltatta ki a társainak, és ők az éppen megismert tanításoknak megfelelő ünnepélyességgel fogyasztották. Jézusnak szokása volt e szentségi szertartás elvégzése, amikor csak ellátogatott Betániába. Hazatértekor beszámolt minderről az anyjának. Mária először megrökönyödött, de azután fokozatosan megértette Jézus nézőpontját; mindazonáltal nagyon megkönnyebbült, amikor Jézus arról biztosította, hogy a páska-ünnepkel kapcsolatos ezen új felfogását nem áll szándékában bevezetni a családjánál is. Odahaza a gyermekekkel évről évre továbbra is „Mózes törvényei szerint” fogyasztotta a páska-ünnepi ételt.

Ebben az évben történt, hogy Mária hosszasan elbeszélgetett Jézussal a házasságról. Nyíltan megkérdezte tőle, hogy vajon megházasodna-e, ha nem volnának családi felelősségei. Jézus elmagyarázta neki, hogy bár a közvetlen feladata tiltja számára a házasságot, de azért egy kicsit már gondolkodott rajta. Kétségeit fejezte ki azt illetően, hogy valaha is megházasodik; azt mondta, hogy minden ilyen dolognak meg kell várnia az „ő órájának” eljövételét, az időt, amikor „az Atyám munkáját el kell kezdenem”. Amióta eldöntötte, hogy nem válik belőle hűsvér gyermekek apja, igen keveset foglalkozott az emberi házasság ügyével.

Ebben az évben újra hozzáfogott ahhoz, hogy a halandói és az isteni természetét egyszerű és hatékony emberi egyéniséggé szője. Az erkölcsi rendbeli és szellemi felfogásbeli gyarapodása is folytatódott.

Bár (a házuk kivételével) már minden názáreti vagyonukat felélték, ebben az évben egy kevés anyagi segítséghez jutottak abból, hogy eladták a kapernaumbeli tulajdonrészüket. Ez volt József teljes vagyonának utolsó darabja. Ezt az ingatlanüzletet Kapernaumban egy Zebedeus nevű hajóépítővel kötötték.

József ebben az évben végezte el a zsinagógai tanodát és felkészült arra, hogy munkába álljon az otthoni ácsműhely kis munkapadjánál. Bár az apja vagyona kimerült, megvolt az esélyük, hogy sikeresen leküzdik a szegénységet, hiszen most már hárman is rendszeresen dolgoztak.

Jézusból gyorsan férfi lett, nem csak egy ifjú, hanem egy felnőtt. Jól megtanulta a felelősségvállalást. Most már tudja, hogy miként kell továbblépni a csalódás ellenére. Bátran talpra áll, amikor a tervei megghiúsulnak és a céljait átmenetileg nem tudja elérni. Már megtanulta, hogy miként legyen tisztességes és méltányos, még az igazságtalanság jelenlétében is. Most tanulja, hogy miként igazítsa hozzá a szellemi életről alkotott eszményképeit a földi létezés gyakorlati igényeihez. Megtanulja, hogy miként készítsen tervet az eszményelvűség felsőbb, távoli céljának eléréséhez, miközben megfontoltan

dolgozik a szükségletekből eredő közelebbi és közvetlen cél elérésén. Folyamatosan elsajátítja annak módját, hogy miként egyeztesse össze a vágyait az emberi léthelyzettel járó hétköznapi igényekkel. Már majdnem tökéletesen elsajátította annak módját, hogy a szellemi hajtóerő energiájával miként vegye igénybe az anyagi szinten való boldogulás működési rendjét. Lassan megtanulja, hogy miként éljen mennyei életet, miközben folytatja a földi létét is. Egyre inkább támaszkodik az ő mennyei Atyjának végső útmutatására, miközben betölti azt az atyai szerepet, hogy utat mutasson a földi családjá gyermekeinek és irányítsa őket. Tapasztalatot szerez abban, hogy miként csikarja ki ügyesen a győzelmet a vereség közvetlen jelenlétében is; megtanulja, hogy az idő nehézségeit miképpen alakítsa át az örökkévalóság győzelmeivé.

Az évek múlásával e názáreti fiatalember folytatja az élet megtapasztalását úgy, ahogy azt a halandói húsvér testben megéli az idő és tér világain. Élményekben gazdag, jellegzetes és kiteljesedett életet él a világunkon. E világot olyan tapasztalatok megélése után hagyta el, melyeken a teremtményei is keresztülmennék az első életük rövid és igen nehéz éveit alatt, a húsvér testbeli élet során. Mindez az emberi tapasztalás mindörökké a Világegyetem Egyeduralkodójáé marad. Ő a mi megértő bátyánk, rokonszenves barátunk, tapasztalt urunk és irgalmas atyánk.

Gyermekeként hatalmas tudást halmozott fel; ifjúként szétválogatta, osztályozta ezt az ismeretanyagot, és megkereste az összefüggést benne; és most a teremtszész embereként elkezd megszervezni ezen elméleti birtokait, hogy felkészüljön azok felhasználására a későbbi tanítása, segédkezése és szolgálata során a halandó társai számára e világon és minden más lakott szférán szerte az egész helyi világegyetemben.

A világba a teremtszész csecsemőjeként született, leélte a gyermeki létét és átesett a későbbi ifjú és fiatal férfikori életszakaszokon is; most ott áll a kiteljesedett férfikor küszöbén, az emberi élettapasztalatokban bővelkedve, az emberi természet ismeretével bőven ellátva és az emberi természet gyarlóságai iránti teljes megértéssel. Szakértőjévé válik annak az isteni módszernek, hogy kinyilatkoztassa az ő paradicsomi Atyját mindenféle korú és létszakaszú halandó teremtménynek.

Most felnőtt férfiként – a teremtszész felnőttjeként – arra készül, hogy folytassa ama legfőbb küldetését, hogy kinyilatkoztassa Istent az embereknek és elvezesse az embereket Istenhez.

50. JÉZUS KORAI FELNŐTTKORA

Ahogy a názáreti Jézus megkezdte a felnőttkori életének első éveit, addig is és azután is úgy élt, ahogy egy rendes és átlagos emberi életet élnek a földön. Jézus úgy jött e világba, ahogy a többi gyermek; semmi köze sem volt a szülei kiválasztásához. Ő választotta e különös világot, mint azt a bolygót, ahol teljesíti a hetedik és egyben utolsó alászállását, a halandói húsvér testhez hasonló alakban való megtestesülést, de egyébként természetes úton jelent meg a világon, a teremtszész gyermekeként nőtt fel és úgy küzdött a környezeti nehézségekkel, ahogy más halandók is teszik ezen a földön és a hasonló világokon.

Mindig tartásatok szem előtt az isteni Fiú alászállásának kettős célját:

1. A halandó testben élő emberi teremtmény teljes életének tapasztalás által történő megélése, a fennhatóságának kiteljesítése a világegyetemben.
2. Az Egyetemes Atya kinyilatkoztatása az idő és tér világainak halandó lakói valamint, e halandóknak még eredményesebb módot mutatni az Egyetemes Atya jobb megértéséhez.

Minden más teremtményi haszon és világegyetemi előny véletlen jellegű és másodlagos volt a halandói alászállás fő célkitűzéseire képest.

51. A huszonegyedik év (Kr.u. 15)

A felnőttkorba lépéssel Jézus hozzáfogott ahhoz a komoly és teljes mértékben öntudatos feladathoz, hogy kiteljesítse az ő értelmes teremtményei legalsóbb rendű formájának életével kapcsolatos ismeretek

elsajátításának megtapasztalását, amely által véglegesen és teljesen elnyeri a jogot a maga teremtette világegyetem feletti korlátlan uralkodásra. Ehhez az óriási feladathoz a kettős természetének teljes tudatában kezdett hozzá. De ekkorra a két természetét már hatékonyan eggyé szervezte – a názáreti Jézussá.

József-fia-Jósua nagyon is tisztában volt azzal, hogy ember, halandó ember, aki asszonytól született. Ez látszik az első címének, az Ember Fia címnek a választásából is. Valóban húsból és vérből való volt, és még ma is, amikor önálló hatáskörben ura egy világegyetem végső rendeltetésének, a számos kiérdemelt címe mellett még mindig viseli az Ember Fiáét is. A szó szoros értelmében igaz, hogy az Egyetemes Atya teremtménye Szava – a Teremtő Fiú – „hússá lett és a teremtmény rész embereként élt a világunkon”. Dolgozott, elfáradt, pihent és aludt. Éhséget érzett és e szükségleteit étellel elégítette ki; szomjazott és a szomját vízzel oltotta. Megtapasztalta az emberi érzések és érzelmek teljes sorát; „minden dologban megmérettetett, éppen úgy, ahogy ti”, és szenvedett és meghalt.

Tudást gyűjtött, tapasztalatot szerzett és ezeket bölcsességgé egyesítette, éppen úgy, ahogy a teremtmény rész más halandói is teszik. Egészen a megkeresztelkedéséig nem élt természetfeletti hatalommal. A József és Mária fiaként őt jellemző emberi felruházottságnak részét nem képező közvetítőt nem vett igénybe.

Az emberi lét előtti létezésének sajátosságai tekintetében Jézus megüresítette magát. A nyilvános munka megkezdése előtt az emberekkel és a történetekkel kapcsolatos tudását teljes mértékben maga korlátozta. Igazi ember volt az emberek között.

Mindörökre és dicsőségesen igaz: „Olyan magas urunk van, akit meg tudnak érinteni a mi gyengeségeink. Olyan Urunk van, aki minden tekintetben megmérettetett és megkísérletett, ahogy mi is, mégis bűn nélküli ő.” És mivel ő maga is szenvedett, megmérettetett és kipróbáltatott, bőséges az ő megértése és segédkezése azok iránt, akik összezavarodottak és csüggedtek.

A názáreti ács most már teljesen megértette az előtte álló munkát, de úgy döntött, hogy az emberi életét annak természetes menete szerint éli meg. E dolgok némelyikében ő valóban példa a halandó teremtményei előtt, pontosan úgy, ahogy fel is van jegyezve: „Ugyanazt a lelkületet ápoljátok magatokban, mint amely Krisztus Jézusban is volt, aki, lévén Isten természetű, az Istennel való egyenlőséget nem tartotta idegen dolognak. Hanem kis jelentőségűvé tette magát és teremtményi alakot öltve az emberekhez hasonlóként született meg. Külsőre emberként megjelenve megalázkodott és engedelmessékedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.”

Úgy élte a halandói életét, ahogy az emberi család minden tagja is éli az övét, „aki a húsvér testbeli napjai során oly gyakran ajánlott fel imákat és fohászokat, még erős érzelmek és könnyek között is, Őhozzá, aki meg tudja menteni minden rossztól, és az ő imái azért voltak eredményesek, mert hitt”. Minél fogva megillette őt minden szempontból, hogy a testvéreihez hasonlóvá váljon, hogy az ő irtalmas és megértő legfőbb uruk lehessen.

Az emberi természetét illetően sohasem voltak kétségei; az magától értetődően és mindig jelen volt a tudatában. Az isteni természetét illetően azonban mindig helye volt a kétségnek és a feltételezésnek, legalábbis így volt ez a megkeresztelkedéséig. Az isteniségének felismerése lassú és emberi nézőpontból természetes evolúciós megnyilatkozás volt. Az isteniség megnyilatkozása és tudatosulása Jeruzsálemben kezdődött, amikor még tizenhárom éves sem volt, s amikor sor került az emberi létének első természetfeletti eseményére; és az isteni természetének tudatosulását elindító ezen élmény betetőzésére akkor került sor, amikor a húsvér testbeli léte alatti második természetfeletti élmény megtörtént, az a mellékesemény, mely a János által való megkeresztelését kísérte a Jordánban, mely esemény az ő nyilvános lelkipásztori és tanítói létpályájának kezdetét jelezte.

E két mennyei látogatás között, melyek közül az egyikre a tizenharmadik életévében, a másikkra pedig a megkeresztelésekor került sor, a megtestesült Teremtő Fiú életében nem történt semmi természetfeletti vagy emberfölötti. Ettől függetlenül a betlehemi csecsemő, a gyermek, az ifjú és a názáreti férfi a valóságban a világegyetem megtestesült Teremtője volt; de egyszer sem használta e hatalmat semmilyen módon, és az emberi életének megélése során egészen addig a napig, amikor János

megkeresztelte, nem is vette igénybe a mennyei személyiségek útmutatását, kivéve az őrangyal-szeráfját. Mi, akik tanúsítjuk, tudjuk mit beszélünk.

De azért a húsvér testbeli életének éveit végig valóban isteni volt. Ténylegesen is ő volt a paradicsomi Atya egyik Teremtő Fia. Amikor végül elindult a nyilvános létpályáján, miután a szó szoros értelmében kiteljesítette a fennhatóság megszerzéséhez szükséges tisztán halandói tapasztalását, nem habozott nyilvánosan is tudatni, hogy ő az Isten Fia. Nem habozott kijelenteni, hogy „én vagyok az alfa és az ómega, a kezdet és a vég, az első és az utolsó”. A későbbi időben nem tiltakozott, amikor úgy nevezték, mint a Dicsőség Ura, a Világegyetem Ura, a teremtésösszesség Úr Istene, Izráel Szentje, a mindennek Ura, Urunk és Istenünk, a velünk lévő Isten, olyan névvel bíró, mely fölötte van minden névnek minden világon, a világegyetem Mindenhatósága, e teremtésösszesség Világegyetemi Elméje, Akiben benne rejlik a tudomány és a bölcsesség minden kincse, Annak teljessége, aki minden dolgot kitölt, az örökkévaló Isten örökkévaló Szava, Ő, aki minden dolog előtt volt és akiben minden dolog fennáll, a mennyek és a föld Teremtője, a világegyetem Megtartója, az egész föld Bírója, az örök életet Adó, az Igaz Pásztor, a világok Megszabadítója és az üdvözülésünk Vezére.

Sohasem tiltakozott e címek egyike ellen sem, melyekkel azután illették, hogy átlépett a tisztán emberi életéből ama későbbi életébe, amikor teljesen tudatosult benne az ő isteniség-szolgálat az emberi mivoltában és az emberiségért, és az emberiségnek e világon és minden más világ számára. Jézus a neki felkínált címek közül csak egy ellen tiltakozott: amikor egyszer Immanuelnek szólították, csak annyit felelt, „Az nem én vagyok, hanem a bátyám.”

Jézus mindig, még azután is, hogy megkezdte a nagyszabású életét a földön, engedelmesen alávetette magát a mennyei Atya akaratának.

A megkeresztelkedése után nem is gondolt olyasmire, hogy engedélyezze az őszinte híveinek és a hálás követőinek, hogy imádják. Még amikor a szegénységgel küszködött és a két kezével keményen dolgozott, hogy kielégítse a családjának életszükségleteit, már akkor erősödött benne a tudat, hogy ő az Isten Fia; tudta, hogy ő alkotta a mennyeket és magát e földet is, épp amelyen most az emberi létét éli. A mennyei lények seregei szerte a nagy, figyelő világegyetemben hasonlóképpen tudták, hogy e názáreti férfi az ő szeretett Uruk és Teremtő-atyjuk. Feszült várakozás járta át a világegyetemet ezekben az években; minden mennyei szem folyamatosan a világunkra – közelebből is Palesztinára – szegeződött.

Ebben az évben Jézus Józseffel ment Jeruzsálembe a páska-ünnepre. Lévé, hogy Jakabot is ő vitte el a templomi felavatásra, a kötelességének tartotta, hogy így tegyen Józseffel is. Jézus sohasem mutatott részrehajlást a családjával kapcsolatos dolgokban. Józseffel a megszokott, Jordán völgyi útvonalon ment Jeruzsálembe, de Názáretbe a Jordántól keletre eső útvonalon tért vissza, mely Amathuszon át vezetett. A Jordán mentén lefelé haladva Jézus elmesélte Józsefnek a zsidó történelmet, a visszaúton pedig mesélt neki Ruben, Gád és Gileád híres törzseiről, melyek a hagyomány szerint itt, a folyótól keletre eső vidékeken éltek.

József számos célirányos kérdést tett fel Jézusnak az életküldetését illetően, de a kérdései többségére Jézus csak annyit válaszolt, hogy „még nem jött el az én időm”. E bensőséges beszélgetések során azonban elejtett számos olyan szót, melyekre József visszaemlékezett a későbbi évek mozgalmas eseményei során. Jézus Józseffel együtt a három barátjánál, Betániában töltötte ezt a páska-ünnepet, amint az szokása volt, amikor csak Jeruzsálemben járt e megemlékezési alkalmakkor.

52.A huszonkettedik év (Kr.u. 16)

Ez az év azok közé tartozott, amelyek során Jézus öccsei és húgai a kamaszkori gondok és alkalmazkodási nehézségek által jellemzett megpróbáltatásokkal és gyötrelmekkel szembesültek. Jézus öccsei és húgai most hét és tizenhét éves kor között jártak, és sok munkát adott neki, hogy segítse őket az értelmi és érzelmi életük nyiladozása alatt. Így tehát úgy kellett megbirkóznia a kamaszkori nehézségekkel, ahogyan azok az öccsei és húgai életében megnyilvánultak.

Simon ebben az évben fejezte be a tanodát és állt munkába Jézus régi gyermekkori pajtásánál és mindig résen lévő védelmezőjénél, Jákobnál, a kőfaragónál. Több családi tanácskozás eredményeként úgy döntöttek, hogy nem volna bölcs dolog, ha minden fiú ácsnak állna. Úgy gondolták, hogy a mesterségek körének bővítésével felkészülhetnek arra, hogy egész épületek felépítésére szerződhessenek. Megismételjük, hogy addig nem mindannyiuk ideje volt teljesen kitöltve, mert hármójuk is főállású ácsként dolgozott.

Jézus ebben az évben is folytatta a házi ácsmunkákat és asztalosmunkákat, de az ideje nagy részét az átutazókat kiszolgáló javítóműhelyben töltötte. Jakab ekkor kezdett el kijárni hozzá az üzletbe részidőben. Az év második felében, amikor nemigen akadt ácsmunka Názáretben, Jézus Jakabra bízta a javítóműhelyt és Józsefre az otthoni munkapadot, míg ő maga átment Szeferiszba, hogy ott egy kovács mellett dolgozzon. Hat hónapon át dolgozott fémekkel és komoly szakértelemre tett szert az üllő melletti munkában.

Mielőtt hozzákezdett volna a szeferiszi új munkájához, Jézus megtartotta a rendszeres családi tanácskozások egyikét és Jakabot, aki akkoriban éppen elmúlt tizenkilc éves, mint a család megbízott vezetőjét ünnepélyesen beiktatta. Őszinte támogatásáról biztosította az öccsét és teljes együttműködést ígért neki, valamint határozott engedelmességi ígéretet vett Jakab számára a család minden egyes tagjától. Ettől a naptól fogva Jakab viselte a teljes anyagi felelősséget a család iránt, Jézus pedig hetente teljesítette az anyagi hozzájárulást az öccsének. Jézus többé nem vette át Jakabtól az irányítást. Mialatt Szeferiszban dolgozott, minden éjszakára hazatérhetett volna, ha a szükség úgy hozza, de inkább tudatosan távol maradt, hivatkozva a rossz időre és egyéb okokra, de az igazi oka az volt, hogy felkészítse Jakabot és Józsefet a család iránti felelősség viselésére. Szombatonként Jézus hazatért Názáretbe, és amikor szükség volt rá, hétköznap is, hogy megfigyelje, működik-e az új terve, s hogy tanácsot adjon és egyéb hasznos javaslatokat tegyen.

Lévén, hogy a hat hónap nagy részét Szeferiszban töltötte, ez Jézus számára új lehetőséget teremtett arra, hogy jobban megismerje a nem-zsidók életszemléletét. Nem-zsidókkal dolgozott, velük élt együtt, és minden lehetséges módon közről és alaposan megfigyelte a nem-zsidók életmódbeli és gondolkodási szokásait.

A Heródes Antipász szűkebb hazáját jelentő város erkölcsi alapelvei oly messze alulmúlták még az átutazóktól szenvedő Názáretét is, hogy a hathónapos szeferiszi ottlét végén Jézus bizony nem habozott indokot keresni a Názáretbe való hazatérésre. A munkatársainak csoportja éppen akkor kapott megrendelést közmunkára Szeferiszban és Tibériás új városában is, és Jézusnak nem akaródzott semmiféle olyan munkát vállalni, mely Heródes Antipász felügyelete alatt áll. Egyéb okai is voltak annak, amiért Jézus úgy vélte, hogy bölcsőbb hazamenni Názáretbe. A javítóműhelybe való visszatértekor már nem vette vissza a család ügyeinek személyes irányítását. Jakabbal együtt dolgozott az üzletben és amennyire csak lehetséges volt, hagyta, hogy Jakab felügyelje az otthoni dolgokat. Jakabnak a családi kiadások és a családi költségvetés feletti rendelkezési joga nem változott.

Jézus ezzel a bölcs és átgondolt tervvel készítette elő a terepet ahhoz, hogy később visszavonuljon a családja ügyeiben való tevékeny részvételről. Amint Jakab már két éves gyakorlatot szerzett a család megbízott vezetőjeként való működés terén – és ez két teljes évvel azelőtt megtörtént, hogy ő (Jakab) megházasodott volna – Józsefet bízta meg a háztartási pénz feletti gondnoksággal és a ház ügyeinek általános irányításával.

53.A huszonharmadik év (Kr.u. 17)

Ebben az évben a pénzügyi nehézségek valamelyest enyhültek, mivel négyen is dolgoztak. Mirjámnak komoly bevételei voltak a tej- és vajeladásból; Mártából kiváló takács vált. A javítóműhely vételárának már több mint a harmadát kifizették. A helyzet úgy alakult, hogy Jézus három hétre felhagyott a munkával és elvitte Simont a páska-ünnepre Jeruzsálembe, és ez volt a leghosszabb időtartam, melyet napi kemény munka nélkül töltött az apja halála óta.

Jeruzsálemben a Tízváros irányában utaztak, Pellán, Geraszán, Filadelfián, Hesbonon és Jerikón keresztül. A tengerparti útvonalon tértek vissza Názáretbe, Lidda, Joppa, Cezárea érintésével, onnan pedig megkerülve a Kármel-hegyet Ptolemais és Názáret felé. Az út során Jézus alaposan megismerhette Palesztinának a jeruzsálemi térségtől északra eső területeit.

Filadelfiában Jézus és Simon megismerkedett egy Damaszkuszból való kereskedővel, aki olyannyira megkedvelte a két názáreti utazót, hogy ragaszkodott ahhoz, hogy szakítsák meg útjukat az ő jeruzsálemi házábanál. Mialatt Simon ellátogatott a templomba, Jézus sok időt töltött azzal, hogy e művelt és sokat utazott emberrel a világ dolgairól beszélgessen. E kereskedőnek a tulajdonában több mint négyezer teherhordóteve volt; voltak érdekeltségei szerte a római világban és most is éppen Rómába tartott. Azt javasolta, hogy Jézus menjen vele Damaszkuszbába és kapcsolódjon be az ő keleti áru-behozatali üzletébe, Jézus azonban közölte vele, hogy nem tudná igazolni azt, hogy éppen most ilyen messzire megy a családjától. De a hazafelé vezető út alatt sokat gondolt e távoli városokra és a távol-nyugatra, valamint a távol-kelet messzebbre eső országaira, azokra az országokra, melyeket a csoportos utazók és a csoportvezetők oly gyakran emlegettek.

Simon nagyon élvezte a látogatást Jeruzsálemben. Annak rendje és módja szerint felvették Izrael államközösségébe a parancsolat új fiainak páska-ünnepi felavatásán. Mialatt Simon a páska-ünnepi szertartásokon vett részt, addig Jézus elvegyült a látogatók tömegében és sok érdekes beszélgetést folytatott számos nem-zsidó áttérrel.

Mindeme találkozások közül talán a leginkább említésre méltó az István nevű görög férfival való találkozása volt. E fiatal ember először járt Jeruzsálemben és Jézussal a páska-ünnepi hét csütörtökén találkozott. Mialatt az ásmoni palota felé sétáltak, hogy megtekintsék azt, Jézus alkalmi beszélgetést kezdeményezett, melynek az lett az eredménye, hogy kölcsönösen felkeltették egymás érdeklődését, és ebből azután egy négyórás beszélgetés kerekedett az életmódról és az igaz Istenről, az ő imáadásáról. Istvánra nagyon mély benyomást gyakoroltak Jézus szavai; sohasem felejtette el azokat.

Ugyanez az István volt az, aki később hinni kezdett Jézus tanításaiban, és akinek merészsége a korai evangélium hirdetésében oda vezetett, hogy a feldühödött zsidók halálra kövezték. István némely rendkívül merész álláspontja az új evangéliumról általa alkotott nézeteket illetően ennek, a Jézussal folytatott korai beszélgetésnek a közvetlen következménye volt. De István soha még csak nem is sejtette, hogy az a galileai, akivel tizenöt évvel korábban beszélgetett, azonos azzal, akiről később azt hirdette, hogy ő a világ Megmentője, és aki miatt rövidesen meg kellett halnia, s ezzel őbelőle vált az újonnan megjelenő keresztény hit első vértanúja. Amikor Istvánnak az életébe került, hogy támadást intézett a zsidó templom és annak hagyományos gyakorlata ellen, jelen volt egy Saul nevezetű, társzusi illetőségű ember is. Amikor Saul látta, hogy e görög miként képes meghalni a hitéért, elöntötték a szívét azok az érzelmek, melyek később rábírták arra, hogy kiálljon azon ügy mellett, melyért István meghalt; belőle lett később a harcias és fékezhetetlen Pál, a keresztény vallás bölcselője, sőt talán az egyedüli alapítója.

A páska-ünnepi hetet követő vasárnapon Simon és Jézus visszaindult Názáretbe. Simon sohasem felejtette el azokat a dolgokat, amelyeket Jézus az út során tanított neki. Mindig is szerette Jézust, de most úgy érezte, hogy már kezdi megismerni az ő apja-bátyját. Számos meghitt beszélgetést folytattak, mialatt átutaztak a vidéken és miközben az út mentén az ételeiket készítették. Csütörtökön délből értek haza, és az egész család késő estig virrasztott Simon élménybeszámolóját hallgatva.

Mária lelki nyugalmát igencsak feldúlta, amikor meghallotta Simon beszámolóját arról, hogy Jézus Jeruzsálemben az idejének nagy részét „idegenekkel, különösen a távoli országokból származókkal való ismerkedéssel” töltötte. Jézus családja sohasem tudta megérteni az ő komoly érdeklődését az emberek iránt, azt a vágyát, hogy odamenjen hozzájuk, hogy megismerje az életmódjukat, és hogy megtudja, mit is gondolnak.

A názáreti családot egyre inkább lekötötték a maguk közvetlen emberi gondjai; nem gyakran került szóba Jézus jövőbeli küldetése, és ő maga nagyon ritkán beszélt a jövőbeli létpályájáról. Az anyjának ritkán jutott eszébe, hogy Jézus az ígért gyermeke. Lassan feladta azon elképzelését, hogy Jézusnak

valamilyen isteni küldetést kell teljesítenie a földön, bár a hite néha erőre kapott, amikor egy-egy pillanatra felidézte Gábielnek a gyermek születése előtti látogatását.

54.A damaszkuszi mellékesemény

Az év utolsó négy hónapját Jézus Damaszkuszban töltötte annak a kereskedőnek a vendégeként, akivel egy jeruzsálemi útja során, Filadelfiában találkozott először. E kereskedő egyik képviselője kereste meg Jézust, amikor Názáreten átutazott, és elkísérte őt Damaszkuszba. E félzsídó kereskedő felajánlotta, hogy egy rendkívül nagy összeget áldoz egy vallásbölcseleti tanhely alapítására Damaszkuszban. Az volt a terve, hogy talán még Alexandriát is felülmúló oktatási központot hoz létre. Azt javasolta, hogy Jézus haladéktalanul keljen útra és keresse fel a világ oktatási központjait, előkészítve azt, hogy majdan ő lehessen ennek az új vállalkozásnak a vezetője. Ez volt az egyik legnagyobb kísértés, mellyel Jézus valaha is szembesült a tisztán emberi létpályája során.

A kereskedő rövidesen egy tizenkét fős, kereskedőkből és pénzváltókból álló csoportnak mutatta be Jézust, akik hajlandók voltak támogatni ezen új tanoda tervét. Jézus komoly érdeklődést mutatott a javasolt tanintézet iránt, segített nekik a megszervezésével kapcsolatos tervezésben, de mindig kifejezésre juttatta azon aggodalmát, hogy az egyéb és meg nem nevezett, ám korábbi keletű kötelezettségei miatt nem fogadhatja el ennek a nagy horderejű vállalkozásnak a vezetését. Az önjelölt jötevője nem tárgított, és jó fizetség mellett otthon alkalmazta Jézust különféle fordítási munkákra, mialatt ő, a felesége, valamint a fiai és lányai megpróbálták rábírni Jézust, hogy fogadja el a kínált megtiszteltetést. De ő nem állt kötélnek. Jól tudta, hogy a földi küldetését nem támogathatják oktatási intézmények; tudta, hogy a legkisebb mértékben sem szabad alávetnie magát az „emberek tanácsainak”, legyenek azok bármily jó szándékúak is.

Őt, akit a jeruzsálemi vallási vezetők elutasítottak, még azután is, hogy megmutatta a vezetői nagyságát, most a damaszkuszi üzletemberek és pénzváltók elismerték és meghívták vezető tanítónak, és tették mindezt akkor, amikor Jézus még egy jelentéktelen és ismeretlen názáreti ács volt.

A családjának sohasem beszélt erről az ajánlatról, és ennek az évnek a végére Jézus már újra Názáretben volt, úgy látva el a napi feladatait, mintha sohasem kapta volna azokat a hízelgő ajánlatokat a damaszkuszi barátaitól. E damaszkuszi férfiak sem társították az egész zsidóságot felforgató későbbi kapernaumbeli polgárt azzal a korábbi názáreti áccsal, aki vissza merte utasítani azt a megtiszteltetést, melyet a közösen összeadott vagyonuk szerezhetett volna neki.

Jézusnak felettébb ügyesen és szándékosan sikerült úgy terelnie az életének történéseit, hogy azok a világ szemében sohasem kapcsolódtak össze egy és ugyanazon személy dolgaiként. A későbbi évek során sokszor hallgatta meg éppen ezt a történetet arról a különös galileairól, aki nem volt hajlandó élni azzal a lehetőséggel, hogy Alexandriával versengeni képes tanintézetet alapítson Damaszkuszban.

Arra törekedvén, hogy a földi élettörténeteinek bizonyos elemeit egymástól elkülönítse, Jézus határozott célt követett. El akarta kerülni ugyanis egy olyan sokrétű és látványos pályafutás felépülését, mely a későbbi nemzedékekben a tanító iránti tiszteletet kelti fel ahelyett, hogy azon igazság követésére venné rá őket, melyet megélt és tanított. Jézus nem akart olyan emberi előmenetelről emléket hagyni, mely elterelhetette volna a figyelmet a tanításáról. Már nagyon korán felismerte, hogy a követői kísértést éreznének arra, hogy egy róla szóló vallást alakítsanak ki, mely aztán versengene az országról szóló azon evangéliummal, melyet a világnak hirdetni akart. Ennek megfelelően következetesen arra törekedett, hogy a mozgalmas létpályája alatt elnyomjon minden olyasmit, amiről úgy gondolta, hogy e természetes emberi hajlam révén felhasználható a tanító felmagasztalásához, a tanításai hirdetésével szemben.

Ugyanez a szándék magyarázza azt is, hogy miért engedte, hogy különféle elnevezésekkel illessék a változatos földi életének különböző szakaszaiban. Megismételjük, hogy nem akarta, hogy bármilyen indokolatlan befolyás miatt a családja vagy mások esetleg a legőszintébb meggyőződésük ellenére legyenek kénytelenek hinni őbenne. Mindig is elutasította azt, hogy jogtalan vagy tisztességtelen előnyre

tegyen szert az emberi elmével szemben. Nem akarta, hogy az emberek higgyenek benne, hacsak a szívük nem válaszolt a tanításaiban megnyilvánuló szellemi valóságokra.

Ennek az évnek a végére a názáreti otthonuk ügyei elég simán mentek. A gyermekek felcseperedőben voltak, és Mária kezdett hozzászokni ahhoz, hogy Jézus távol van otthonról. Jézus a keresetét továbbra is átadta Jakabnak a család támogatása címén, csak egy kisebb részt tartott meg magának a közvetlen, személyes kiadásaira.

Az évek múlásával egyre nehezebben lehetett felismerni, hogy ez az ember az Isten Fia a földön. Úgy látszott, hogy egészen olyan, mint a teremtsérség egyedei, csak egy ember az emberek között. A mennyei Atya rendelte úgy, hogy az alászállás így folytatódjon.

55.A huszonnegyedik év (Kr.u. 18)

Ez volt Jézusnak az első, a családi felelősségtől mentesen töltött éve. Jakab nagyon sikeresen intézte a ház ügyeit Jézus tanácsainak és anyagi segítségének igénybevétele mellett.

Az idei páska-ünnepet követő héten egy fiatalember érkezett Alexandriából Názáretbe, hogy megszervezen egy találkozót az év folyamán Jézus és egy csoport alexandriai zsidó között valahol a palesztinai tengerparton. A megbeszélés időpontjául június közepét tűzték ki, és Jézus elutazott Cezáreába, hogy találkozzon öt jeles alexandriai zsidóval, akik nagyon kérték Jézust, hogy telepedjen le a városukban vallási tanítóként, azzal kecsegtetve, hogy első lépésként ő töltené be a központi zsinagógájuk előéneklőjének helyettesi tisztét.

E bizottság szószólói elmondták Jézusnak, hogy Alexandria arra rendeltetett, hogy a zsidó műveltség központjává váljon az egész világ számára; hogy a zsidó ügyek hellenisztikus irányzata gyakorlatilag már megelőzte a babiloni irányzatot. Emlékeztették Jézust a lázadás baljós hangjaira Jeruzsálemben és szerte Palesztinában, és azt bizonygatták, hogy a palesztinai zsidók bármiféle felkelése egyenlő a nemzeti öngyilkossággal, hogy Róma vaskeze három hónap alatt szétveri a lázadást, és hogy Jeruzsálemet el fogják pusztítani, a templomot le fogják rombolni, s hogy kő kövön nem marad.

Jézus meghallgatta az egész mondandójukat, megköszönte a bizalmat, és elhárítva az Alexandriába költözéssel kapcsolatos ajánlatot, lényegében azt mondta, hogy „még nem jött el az én időm”. Az alexandriaiak teljesen összezavarodtak e nyilvánvaló közönytől, melyet Jézus a neki felkínált megtiszteltetés iránt mutatott. Mielőtt elbúcsúztak tőle, megajándékozták egy zacskó pénzzel az alexandriai barátai megbecsülése jeléül és kárpótlásul az idejéért és kiadásaiért, amiért Cezáreába kérték, hogy tanácskozzon velük. De a pénzt is visszautasította, mondván:

„József háza sohasem fogadott el könyöradományt, és nem ehetjük más kenyerét, míg a karom erős és a testvéreim dolgozni tudnak.”

Az egyiptomi barátai hajóra szálltak és elindultak haza, és a következő évek során, amikor hírért vették, hogy a kapernaumbeli hajóépítő milyen felfordulást okoz Palesztinában, közülük csak kevesen sejtették, hogy ő volt az időközben felnőtt betlehem-i csecsemő és ugyanaz a furcsán viselkedő galileai, aki teketória nélkül elhárította a felkérést, hogy nagy tanítóvá váljon Alexandriában.

Jézus visszatért Názáretbe. Ennek az évnek a hátralévő része az egész pályafutásának legeseménytelenebb hat hónapja volt. Élvezte ezt az átmeneti, lélegzetvételnyi időt, amikor szünetelt a gondok megoldásának és a nehézségek leküzdésének megszokott programja. Sok bensőséges együttlétet élt meg a mennyei Atyjával és rengeteget fejlődött az emberi elméje feletti uralom megszerzése terén.

De az emberi ügyek az idő és tér világain nem sokáig mennek simán. Jakab decemberben bizalmas megbeszélést folytatott Jézussal, tudtára adva, hogy nagyon beleszeretett Esztába, egy názáreti fiatal nőbe, és hogy valamikor majd szeretnének összeházasodni, ha a dolgot nyélbe tudják ütni. Felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy József hamarosan betölti a tizennyolc éves kort, és hogy ez jó alkalom volna a számára, hogy tapasztalatot szerezzen abban, hogy mennyire boldogul a családfői feladattal.

Jézus megadta a hozzájárulását Jakab megházasodásához két évvel későbbre, feltéve, hogy időközben megfelelően felkészíti Józsefet az otthoni ügyek vezetésére.

És ekkor a dolgok elkezdtek megtörténni – házasságkötés volt készülőben. Jakab azon sikerén felbuzdulva, hogy elnyerte Jézus beleegyezését a házasságkötésbe, Mirjám is a bátyja-apja elé állt a terveivel. Jakab, az ifjabb kőfaragó, egykor Jézus önjelölt bajnoka, jelenleg Jakab és József üzlettársa, már régóta szerette volna elnyerni Mirjám kezét. Miután Mirjám ismertette Jézussal a terveit, Jézus úgy rendelkezett, hogy Jakab jöjjön el és hivatalosan is kérje meg a lányt, és megígérte, hogy áldását fogja adni a házasságra, mihelyt Mirjám úgy érzi, hogy Márta már felkészült a legidősebb leány feladatainak ellátására.

Amikor otthon volt, Jézus folytatta a tanítást az esti tanodában heti három alkalommal, gyakran olvasott fel az Írásokból a zsinagógában szombatontként, látogatta az anyját, tanította a gyerekeket és általában véve is úgy viselkedett, mint Názáret méltó és megbecsült polgára Izráel közösségében.

56.A huszonötödik év (Kr.u. 19)

Ez az év úgy indult, hogy a názáreti család minden tagja jó egészségnek örvendett és az év során minden gyermek befejezte az előírt képzést, kivéve azt az oktatást, melyet Mártának Rúth számára kellett teljesítenie.

Jézus az emberi faj egyik legerőteljesebb és legkifinomultabb egyede volt, mely Ádám kora óta a földön megjelent. A testi fejlődése fenséges kiállást mutatott. Az esze tevékeny, éles és kutató volt – összehasonlítva a kortársai átlagos elmébéli alkatával, az elmébéli képességei óriási méreteket öltöttek – és a szelleme valóban emberien isteni volt.

A család pénzügyi helyzete a József-féle ingatlan elvesztése óta most volt a legjobb. Teljesítették az utolsó részletfizetést is az átutazók pihenőhelye melletti javítóműhelyért; nem tartoztak senkinek és évek óta először volt némi megtakarított pénzük is. Lévé, hogy a helyzet így alakult, és mert a többi öccsét is ő vitte el először a páska-ünnepre Jeruzsálembe, Jézus úgy döntött, hogy most Júdást (aki éppen akkor fejezte be a tanulmányait a zsinagóga tanodájában) kíséri el az első templomlátogatására.

Jeruzsálembe és onnan vissza ugyanazon az útvonalon haladtak a Jordán völgyén át, mivel Jézus attól tartott, hogy bajba kerülnek, ha az öccsével Szamarián keresztül mennek. Júdás már Názáretben is több kisebb bajba került a heves természete, valamint az erős hazafias érzelmei miatt.

Idejekorán értek Jeruzsálembe és éppen az első templomi látogatásra tartottak, melynek pusztá látványa a lelke mélyéig felkavarta Júdást és erős felindulást keltett benne, amikor is véletlenül összetalálkoztak a betániai Lázárral. Mialatt Jézus Lázárral beszélgetett és a páska-ünnep közös megülését próbálta megszervezni, Júdás komoly bajba sodorta mindannyiukat. A közelben állt őrséget egy római katona, aki tiszteletlen megjegyzést tett egy arra haladó zsidó leányra. Júdásban felizzott a felháborodás és nem habozott kifejezésre juttatni a neheztelését az ízléstelenség miatt a katonával szemben és persze az ő hallótávolságán belül. Akkortájt a római légiosok nagyon érzékenyen fogadtak minden olyasmit, ami a zsidók által elkövetett tiszteletlenség határát súrolta; így az ő nyomban letartóztatta Júdást. Ez már túl sok volt az ifjú hazafinak, és mielőtt Jézus a tekintetével figyelmeztethette volna, a fiú a szavain keresztül csak úgy zúdította ki magából a benne felgyülemlett Róma-ellenes érzelmeket, mellyel csak rontott a helyzetén. Júdást és az őt elkísérő Jézust egyből a katonai fogdába vitték.

Jézus megpróbálta elérni, hogy vagy haladéktalanul tárgyalják meg Júdás ügyét, vagy engedjék el még időben a páska-ünnepre aznap este, de a kísérletei nem jártak sikerrel. Tekintettel arra, hogy a következő nap „szent összejövetel” volt Jeruzsálembe, ezért még a rómaiak sem mertek egy zsidót megvádolni. Ennek megfelelően Júdást őrizetben tartották a letartóztatását követő második nap reggeléig és Jézus vele maradt a fogdában. Nem voltak jelen a templomban a törvény fiainak Izráel teljes jogú polgáraivá történő felavatási szertartásán. Júdás e hivatalos szertartáson még néhány évig nem esett át, egészen addig, amíg legközelebb nem járt Jeruzsálembe a páska-ünnep miatt, valamint a zélóták melletti

buzdító munka kifejtése érdekében, mely hazafias szervezetnek tagja volt és amelyben igen tevékeny szerepet vállalt.

A tömlöcben töltött második napjuk délelőttjén Jézus megjelent a katonai előjáró előtt Júdás érdekeit képviselve. Azzal, hogy elnézést kért az öccse fiatalossága miatt és azzal a további magyarázatot adó, józan beszámolóval, melyben utalt azon esemény ingerlő jellegére, mely az öccse letartóztatásához vezetett, Jézus olyan hatást gyakorolt az ügy alakulására, hogy az előjáró azon véleményének adott hangot, hogy a fiatal zsidónak talán lehetett valamilyen mentsége az erőszakos kifakadásra. Miután figyelmeztette Júdást, hogy ne ragadtassa magát még egyszer ilyen meggondolatlanságra, elengedve őket azt mondta Jézusnak:

„Jobban tennéd, ha szemmel tartanád a fiút; még sok bajt hozhat mindannyiokat fejére.”

A római bíró igazat szólt. Júdás sok bajt okozott Jézusnak, és a bajok mindig ugyanolyan jellegűek voltak – összetűzések a polgári hatóságokkal, melyek a meggondolatlan és esztelen hazafias kirohanásaiból származtak.

Jézus és Júdás az éjszakára átment Betániába, ahol elmesélték, hogy miért nem jelentek meg az egyeztetett időpontban a páska-ünnepi estebédre, és másnap haza is indultak Názáretbe. Jézus nem beszélt a családnak az öccse jeruzsálemi letartóztatásáról, de hosszan elbeszélgetett Júdással a történetekről nagyjából három héttel a visszatérésüket követően. A Jézussal való beszélgetés után Júdás maga mondta el a dolgot a családnak. Sohasem felejtette el azt a türelmet és elnézést, melyet a bátyja-apja tanúsított végig a nagy megpróbáltatást jelentő élmény során.

Ez volt az utolsó olyan páska-ünnep, melyre Jézus a saját családjával valamely tagjával látogatott el. Az Ember Fia egyre jobban lazított a saját húsaival és véreivel való szoros kapcsolaton.

Ebben az évben az összeszedett elmélyedés időszakait gyakran megtörte Rúth a játszótársaival. Jézus mindig kész volt elhalasztani a világ és a világegyetem dolgával kapcsolatos jövőbeli munkáján való gondolkodást, hogy osztozhasson a gyermekek tiszta örömeiben és ifjonti boldogságában, akik sohasem unták hallgatni Jézust, amint a Jeruzsálemben tett különböző útjairól beszámolót tartott. Nagyon élvezték az állatokról és a természetéről szóló történeteit is.

A gyerekeket mindig szívesen látta a javítóműhelyben. Jézus homokot, faelemeket és köveket hordott a műhely melletti részre, és a gyerkőcök csapatostul jöttek, hogy ott játsszanak. Amikor beleuntak a játékba, a bátrabbak belestek a műhelybe és ha az üzlet vezetője éppen nem volt elfoglalt, bemerészkedtek és azt mondták neki, hogy „Jósua bácsi, gyere ki és mesélj nekünk egy jó kis történetet.” Majd a kezét megfogva odahúzták a kedvenc kövéhez, melyre leülhetett a műhely sarkánál, míg a gyerekek félkörben a földön foglaltak helyet. Mennyire szerettek e kis emberek Jósua bácsival lenni! Megtanultak nevetni, szívből nevetni. Egy-két kisebb gyerkőcnek a szokása volt az is, hogy az ölébe mászott és a térdén foglalt helyet, álmélkodva figyelve az általa előadott érzésteli történeteket. A gyerekek szerették Jézust, és Jézus is szerette a gyerekeket.

A barátai nehezen értették meg az észbeli tetteinek sorát, hogy miként tudott olyan hirtelenül és olyan teljesen átállni a mély politikai, bölcséleti és vallási vitákról a könnyed és vidám játékokra ezekkel a három- és ötéves közötti életkorú kisgyermekkel. Ahogy a saját öccsei és húgai felnőttek, ahogy több lett a szabadideje és mielőtt az unokák megszülettek volna, Jézus nagyon sok figyelmet fordított e kicsikre. De nem élt elég ideig a földön ahhoz, hogy sokáig élvezhesse az unokákat.

57.A huszonhatodik év (Kr.u. 20)

Az év kezdetére a názáreti Jézusban erősen tudatosult, hogy sokrétű, eredendő hatalommal rendelkezik. Ugyanakkor arról is meg volt győződve, hogy e hatalmat a személyisége révén, az Ember Fiaként nem használhatja addig, amíg el nem jön az ő ideje.

Ekkoriban sokat gondolkodott, de keveset beszélt az ő és a mennyei Atyja viszonyáról. Mindezen elmélkedéseinek összegzését egy alkalommal a hegytetőn elmondott imájában fejezte ki, amikor ezt mondta:

„Függetlenül attól, hogy ki vagyok és hogy milyen hatalmat gyakorlok vagy nem gyakorlok, eddig mindig alávettem magam és ezután is mindig alávetem magam a paradicsomi Atyám akaratának.”

De amint e férfi a názáretbeli munkáját végezte, a szó szoros értelmében igaz volt – egy egész világegyetem vonatkozásában – hogy „őbenne rejlik a bölcsesség és tudás minden kincse”.

A család ügyei az egész év folyamán simán mentek, kivéve Júdás dolgait. Jakab évekig vesződött az öccsével, akinek nemigen akaródzott munkába állni és nem is lehetett rá számítani abban, hogy kivegye a részét a családi kiadások fedezéséből. Bár otthon lakott, nem volt elég lelkiismeretes ahhoz, hogy a család eltartásából a rá eső részt megkeresse.

Jézus a béke híve volt, de folyamatosan kellemetlen helyzetbe hozták őt Júdás harcias fellépései és a számos hazafias kirohanása. Jakab és József amellet volt, hogy Júdást üzzék el a háztól, Jézus azonban nem egyezett bele. Amikor Júdás a türelmüket már komolyan próbára tette, Jézus csak annyit tanácsolt nekik:

„Legyetek türelmesek. Legyetek megfontoltak a tanácsadásban és példamutatók az életetekben, hogy az öcsétek előbb ismerje meg a helyesebb utat, és ezzel vegyék rá, hogy kövessen benneteket.”

Jézus bölcs és szeretetteljes tanácsa megakadályozta a család szétszakadását; együtt maradtak. De Júdást egészen a házasságkötéséig nem sikerült észre téríteni.

Mária ritkán beszélt Jézus jövőbeli küldetéséről. Amikor csak előjött a kérdés, Jézus mindössze annyit válaszolt, hogy „még nem jött el az én időm”. Jézus többé-kevésbé már végzett azzal a nehéz feladattal, hogy a családját elválassza a személye közvetlen jelenlététől. Késlekedés nélkül tette meg az előkészületeket arra a napra, amikor majd következetesen végrehajthatja e názáreti otthontól való elszakadást, hogy hozzáfogjon az embereknek való igazi segédkezés tevékeny előmunkálataihoz.

Ne hagyjátok figyelmen kívül azt a tényt, hogy a hetedik alászállásán Jézusnak az volt az elsődleges küldetése, hogy megszerezze a teremtményi tapasztalást, elnyerje a főhatalmat a világegyetemben. Éppen e tapasztalás megszerzése során nyilatkoztatta ki a legfelsőbb szinten a paradicsomi Atyát a világunk és a maga egész helyi világegyeteme számára. E célok mellett, mintegy élve a lehetőséggel, felvállalta e bolygó kusza ügyeinek a rendbetételét is, melyek a Lucifer-féle lázadással függtek össze.

Ebben az évben Jézusnak a szokásosnál több szabadideje volt, és sok időt szentelt arra, hogy felkészítse Jakabot a javítóműhely vezetésére és Józsefet a család ügyeinek irányítására. Mária megéreztte, hogy Jézus elhagyni készül őket. Elhagyja őket, de vajon hová megy? Mit akar csinálni? Már éppen felhagyott a gondolattal, hogy Jézus a Messiás. Nem volt képes megérteni őt; Mária egyszerűen nem tudta megérteni az elsőszülött fiát.

Ebben az évben Jézus sok időt töltött a családjá egyes tagjaival. Gyakran vitte őket magával hosszú sétákra a hegyre és a környező vidékre. Az aratás előtt elvitte Júdást a gazdálkodó nagybátyjukhoz, aki Názárettől délre élt, de Júdás az aratás után nem sokáig maradt ott. Elszökött, és Simon később a tavi halásznál akadt rá. Amikor Simon hazavitte, Jézus elbeszélgetett a szökevény fiúval és mivel az halász akart lenni, elvitte Magdalába és egy rokonnak, egy halásznak a gondjára bízta; és attól fogva Júdás elég jól és rendszeresen dolgozott a házasságáig, és a házasságkötést követően is halász maradt.

Végül elérkezett a nap, amikor Jézusnak minden öccse eldöntötte, hogy mi akar lenni, és mindannyian munkába is álltak. A terep tehát elő volt készítve ahhoz, hogy Jézus elmenjen otthonról.

Novemberben egy kettős esküvőre is sor került. Jakab és Eszta, valamint Mirjám és Jákob kötött házasságot. Ez igazán örömteli esemény volt. Még Mária is újra boldognak érezte magát, attól eltekintve, hogy néha-néha ráeszmélt, hogy Jézus hamarosan el fog menni. Nagy bizonytalanság terhét cipelte:

hacsak Jézus leülne vele és olyan őszintén megbeszélne minden, mint amikor kisfiú volt, de Jézus kitartóan hallgatott; mélyen hallgatott a jövőjéről.

Jakab és a fiatalasszony, Eszta egy takaros kis házba költözött a város nyugati részén, mely a lány apjának ajándéka volt. Közben Jakab továbbra is támogatta az anyja háztartását, a hozzájárulását a házassága miatt a felére csökkentette, és Jézus hivatalosan is Józsefet jelölte meg családfőként. Júdas most már nagyon megbízhatóan küldte haza a hozzájárulását minden hónapban. Jakab, valamint Mirjám esküvője nagyon jó hatással volt Júdásra, és amikor a kettős esküvő másnapján elindult vissza a halászmunkájának helyszínére, biztosította Józsefet, hogy számíthat arra, hogy „teljesítem minden kötelességemet, és még többet is, ha szükséges”. Meg is tartotta az ígértét.

Mirjám Mária közvetlen szomszédságában lakott Jákob házában, mivel az idősebb Jákob időközben már megtért az őseihez. Mirjám helyét Márta töltötte be a házban, és az új felállás zökkenőmentesen működött is még az év vége előtt.

E kettős menyegző másnapján Jézus fontos megbeszélést tartott Jakabbal. Bizalmasan közölte vele, hogy a ház elhagyására készül. A javítóműhely feletti teljes rendelkezési jogot Jakabnak adta át, hivatalosan és ünnepélyesen lemondott József háza urának címéről, és rendkívül meghatóan öccsét, Jakabot nevezte ki „az apám házábanak fejévé és védelmezőjévé”. Egy titkos szerződést fogalmaztak és írtak alá ketten, melyben kikötötték, hogy a javítóműhely ajándékként való átadásáért cserébe Jakab azonnal teljes pénzügyi felelősséggel tartozik a családnak, s ezzel mentesíti Jézust minden ilyen irányú további kötelezettsége alól. A szerződés aláírását követően, miután a költségvetést úgy alakították, hogy a család tényleges kiadásai Jézus hozzájárulása nélkül is fedezhetők legyenek, Jézus ezt mondta Jakabnak:

„De fiam, én minden hónapban továbbra is fogok nektek valamennyit küldeni, míg el nem jön az én időm, de amit küldök, azt az alkalmi szükségletek fedezésére fordítsd. A hozzájárulásomat költheted a család szükségleteinek kielégítésére vagy a családi kedvtelésre, ahogy gondold. Betegség esetén használjátok vagy olyan váratlan szükséghelyzetek megoldására, melyek a család bármely tagját érinthetik.”

Jézus így készült fel arra, hogy hozzáfogjon a felnőttkori élete második, az otthontól külön eltöltendő szakaszához, mielőtt az Atyja ügyében a nyilvános munkát meg nem kezdi.

58. JÉZUS KÉSŐBBI FELNŐTTKORI ÉLETE

Jézus teljesen és véglegesen elszakadt a názareti család otthoni ügyeinek intézésétől és a családtagok közvetlen irányítási feladataitól. Egészen a megkeresztelkedéséig továbbra is hozzájárult a családi költségek fedezéséhez és személyesen is különös gondot fordított minden öccse és húga szellemi jólétének biztosítására. Mindig készen állt, hogy megtegyen minden emberileg lehető a megözvegyült anyjának jóléte és boldogsága érdekében.

Az Ember Fia mostanra már megtett minden előkészületet arra, hogy véglegesen is elszakadjon a názareti háztól; és ez nem ment könnyen. Jézus természetes módon szerette az övét; szerette a családját, és e természetes vonzalmat mérhetetlenül felerősítette az irántuk való rendkívüli odaadás. Minél nagyobb mértékben adjuk át magunkat a társainknak, annál jobban megszeretjük őket; és mivel Jézus oly nagy mértékben adta át magát a családjának, erős és tiszteletteljes odaadással szerette őket.

Lassan az egész család ráébredt, hogy Jézus elhagyni készül őket. A közelgő elválás miatti szomorúságot nem enyhítette más, mint a tervezett elindulására őket felkészítő fokozatos módszer. Több mint négy éven keresztül érezhették, hogy Jézus a majdani elválást tervezi.

59. A huszonhetedik év (Kr.u. 21)

Ennek az évnek, vagyis Kr.u. 21-nek a januárjában egy esős vasárnap reggelen Jézus minden formáság nélkül vett búcsút a családjától, csak annyit mondván magyarázatul, hogy a Tibériáson túlra megy, onnan

pedig a Galileai-tó más városaiba látogat el. Így hagyta el őket, és soha többé nem lett e háztartás állandó tagja.

Egy hetet töltött Tibériásban, abban az új városban, mely rövidesen követte Szeferiszt Galilea fővárosának rangjában; és mivel a város nemigen keltette fel az érdeklődését, továbbment Magdalán és Betsaidán keresztül Kapernaumba, ahol elidőzött, hogy meglátogassa apja barátját, Zebedeust. Zebedeus fiai halászok voltak; ő maga pedig hajóépítő. A názáreti Jézus szakértője volt mind a tervezésnek, mind az építésnek; mestere volt a famegmunkálásnak; és Zebedeusnak régóta tudomása volt a názáreti mesterember szakértelméről. Zebedeus már régóta gondolkodott azon, hogy jobb hajókat építsen; most előadta a terveit Jézusnak és felkérte a nála vendégeskedő ácsot, hogy csatlakozzon a vállalkozásához, és Jézus készségesen bele is egyezett.

Jézus alig valamivel több mint egy évet dolgozott Zebedeussal, de ez idő alatt is egy új formájú hajót alkottak és teljesen új hajóépítési módszereket honosítottak meg. Jobb eljárásokkal és a deszkák gőzölésének sokkal fejlettebb módszereivel Jézus és Zebedeus igen kiváló hajófajtákat kezdett építeni, mely bárkák a régebbi fajtákhoz képest messze biztonságosabb vitorlázást tettek lehetővé a tavon. Zebedeusnak néhány éven át ezen újfajta hajók elkészítésére több munkát kellett fordítania, mint amit az ő kis vállalkozása teljesíteni tudott; kevesebb mint öt esztendőn belül gyakorlatilag minden bárka a tavon Zebedeus kapernaumi műhelyében készült. Jézus nagy ismertségre tett szert a galileai halásznép körében, mint ezen új hajók tervezője.

Zebedeus viszonylag tehetős ember volt; a hajóépítő műhelye Kapernaumtól délre, a tónál állt, a lakóháza pedig közvetlenül a tóparton, a betszaidai halásztanya mellett volt. Jézus Zebedeus házában lakott az év folyamán, azután pedig Kapernaumban maradt. Sokáig dolgozott egyedül a világban, vagyis apa nélkül, és nagyon élvezte ezt az időszakot, amikor az apai társával dolgozhatott.

Zebedeus felesége, Szalómé, aki annak az Annásnak volt a rokona, aki egykor jeruzsálemi főpapként tevékenykedett és aki még mindig a szaduceus csoport legbefolyásosabbja volt, lévén, hogy a tisztségéből csak nyolc évvel korábban mozdították el. Szalóméból Jézus nagy tisztelője vált. Úgy szerette őt, ahogy a fiai, Jakabot, Jánost és Dávidot, a négy leánya pedig úgy tekintett Jézusra, mint a bátyjukra. Jézus gyakran ment halászni Jakabbal, Jánossal és Dáviddal, és a fiúk megállapíthatták, hogy Jézus egyszerre tapasztalt halász és kiváló hajóépítő.

Az év folyamán Jézus minden hónapban küldött pénzt Jakabnak. Októberben visszatért Názáretbe Márta esküvőjére, és két évig nem is jelent meg újra Názáretben, amikor is röviddel Simon és Júdás kettős esküvője előtt érkezett meg.

Végig az év során Jézus hajókat épített és folytatta azon megfigyeléseit, hogy miként élnek az emberek a földön. Gyakran ellátogatott az átutazók pihenőhelyére is, mert Kapernaum közvetlenül a Damaszkuszból dél felé tartó útvonalon helyezkedett el. Kapernaum erős római állomáshely volt, és a helyőrség parancsnoki tisztét egy Jahve-hívő nem-zsidó ember töltötte be, „egy vallásos ember”, ahogy a zsidók előszeretettel emlegették az ilyen áttérteket. E tiszt egy gazdag római családból származott, és egymaga vállalkozott arra, hogy egy csodálatos zsinagógát épít Kapernaumban, melyet röviddel azelőtt adott át a zsidóknak, hogy Jézus Zebedeushoz költözött. Jézus az évnek több mint a felében tartott istentiszteletet ebben az új zsinagógában, és az éppen arra járó átutazók némelyike felismerte benne a názáreti ácsot.

Amikor adófizetésre került sor, Jézus úgy vétette magát nyilvántartásba, mint „kapernaumi szakképzett kézműves”. Ettől a naptól fogva egészen a földi élete végéig kapernaumi lakosként ismerték. Soha nem hivatkozott más hivatalos lakóhelyre, bár különböző okokból megengedte másoknak, hogy a lakhelyeként Damaszkuszt, Betániát, Názáretet vagy éppen Alexandriát jelöljék meg.

A kapernaumi zsinagógában sok új könyvet talált a könyvtár tárolóiban, és hetente legalább öt estét a tüzetes áttanulmányozásukkal töltött. Egy estét az idősebbekkel való társadalmi életnek szentelt, egy estét pedig a fiatalokkal töltött. Volt valami bizalomkeltő és bátorító Jézus személyiségében, ami mindig megragadta a fiatalokat. Mindig felszabadultnak érezték magukat a jelenlétében. Az ő nagy titka, hogy

olyan jól kijött velük, talán abban a kettős tényben állt, hogy mindig érdeklődést mutatott a dolgaik iránt, miközben csak ritkán adott tanácsokat úgy, hogy nem kérték tőle.

A Zebedeus család már-már imádta Jézust, és sohasem mulasztották el azokat a kérdezz-felelek vitákat, melyeket nap mint nap estebéd után vezetett, mielőtt elment volna a zsinagógába, hogy tanulmányozza a könyveket. A fiatal szomszédok is gyakran átjöttek ezen estebéd utáni ülésekre. E kis gyülekezeteket Jézus különféle, magas szintű oktatásban részesítette, éppen olyan színvonalúban, amelyet megérthettek. Elég fesztelenül beszélgetett velük, beszámolva nekik a politika, a társadalomtan, a tudomány és a bölcsélet terén vallott eszméiről és eszményképeiről, de sohasem mert ellentmondást nem tűrően nyilatkozni, hacsak nem vallási kérdésekről vitáztak – az embernek az Istenhez fűződő viszonyáról.

Hetente egy alkalommal Jézus megbeszélést tartott a ház, a műhely, valamint a tóparti segítők teljes körével, mert Zebedeusnak számos alkalmazottja volt. E munkások körében nevezték Jézust először „a Mesternek”. Mind szerették őt. Ő pedig szeretett Zebedeussal dolgozni Kapernaumban, de azért hiányoztak neki a názáreti ácsműhely mellett játszó gyerekek.

Zebedeus fiai közül Jakab érdeklődött a legjobban Jézus mint tanító, mint bölcselő iránt. Jánost foglalkoztatták a legjobban az ő tanításai és a véleménye. Dávid tisztelte őt, mint mesterembert, de nem tulajdonított valami nagy fontosságot a vallási nézeteinek és bölcséleti tanításainak.

Szombatonként Júdás gyakran jött át, hogy meghallgassa Jézus beszédét a zsinagógában és egy időre ott is maradt vele. És minél többet látta a bátyját, Júdás annál inkább megbizonyosodott afelől, hogy Jézus igazán nagy ember.

Ebben az évben Jézus nagy előrelépést tett az emberi elméje feletti uralom tökéletesítése terén és új, magasabb szinteken létesített tudatos kapcsolatot a benne lakozó Gondolatigazítóval.

Ez volt a rendszeres életmódjának utolsó éve. Jézus soha többé nem töltött el egy teljes évet egy helyen vagy egy tevékenység mellett. A földi zárandoklatának napjai sebesen közeledtek. Az őt különösen igénybe vevő életidőszak már nem a távoli jövőben várt rá, de az ő egyszerű, ám igencsak tevékeny múltbeli élete és a még tartalmasabb és megerőltetőbb nyilvános segédkezése között most még ott volt néhány év, amikor sokféle utazhatott és igen sokféle dolgot tehetett. A teremtményszemléletű embereként való felkészülésének véget kellett érnie még azelőtt, hogy megkezdte volna ama létpályáját, melyen a világunkra való alászállása isteni és emberi-utáni szakaszainak tökéletessé lett Isten-embereként tanít és hirdeti az igazságot.

60.A huszonnyolcadik év (Kr.u. 22)

Kr.u. 22. márciusában Jézus búcsút vett Zebedeustól és Kapernaumtól. A jeruzsálemi kiadásainak fedezésére egy kisebb pénzüsszeget kért. Mialatt Zebedeussal dolgozott, csak kisebb összegeket vett fel, melyet minden hónapban elküldött a názáreti családnak. Az egyik hónapban József jött el a pénzért Kapernaumba; a következőben Júdás jött át Kapernaumba, átvette Jézustól a pénzt, és elvitte Názáretbe. Júdás halásztanyája csak néhány kilométernyire délre volt Kapernaumtól.

A Zebedeus családjától való elbúcsúzásakor Jézus beleegyezett abba, hogy Jeruzsálemben maradjon a páska-ünnep végéig, és mind megígérték, hogy jelen lesznek az eseményen. Még azt is megszervezték, hogy a páska-ünnepi estebédet együtt tartják meg. Mind sajnálták, hogy Jézus elmegy, különösen Zebedeus leányai.

Mielőtt elhagyta volna Kapernaumot, Jézus hosszan elbeszélgetett az újonnan talált barátjával és bizalmasával, Zebedeus Jánossal. Elmondta Jánosnak, hogy azt tervezi, nagyobb utazásokat tesz addig, amíg „eljön az én időm” és megkérte Jánost, hogy helyette küldjön pénzt a názáreti családnak minden hónapban, míg csak a neki járó pénzüsszeg el nem fogy. János ezt az ígéretet tette neki:

„Tanítóm, menj a dolgodra, végezd el a feladatodat a világban; ebben és más ügyben is helyettesíteni foglak, és úgy vigyázok a családdodra, ahogy a saját anyámat is támogatnám és ahogy az öcséimmal és a húgaimmal is törődnék. Úgy fogom kiadni a pénzedet, melyet az apám tart magánál, ahogy

elrendelted és ahogy arra a családnak szüksége lesz, és amint a pénzed elfogyott, ha többet nem is kapok tőled, és amennyiben az anyádnak szüksége lenne rá, akkor a magam keresetét fogom megosztani vele. Menj hát dolgodra békével. Mindezen ügyekben el fogok járni helyetted.”

Ezért, miután Jézus elment Jeruzsálembe, János a Jézusnak járó pénz kapcsán egyeztetett az apjával, Zebedeussal, és meglepődött, hogy milyen nagy összegről is van szó. Mivel Jézus a dolgot olyannyira az ő belátásukra bízta, megegyeztek abban, hogy az volna a jó terv, ha ingatlanba fektetnék a tőkét és annak hozadékából támogatnák a názáreti családot; és mivel Zebedeus tudott egy kis házról Kapernaumban, melyen jelzálog volt és amelyet eladásra kínáltak, megbízta Jánost, hogy vásárolja meg a házat Jézus pénzéből és annak tulajdonjogát tartsa fenn a barátjának. János úgy is tett, ahogy az apja tanácsolta. A ház bérleti díja két évig a jelzálog kifizetésére ment, és ezt, melyet tovább növelt egy bizonyos nagyobb összeg, melyet Jézus a családja szükségletei szerinti felhasználásra rövidesen megküldött Jánosnak, csaknem kiegyenlítette a fizetési kötelezettséget; és Zebedeus kipótolta a különbözetet, így János kifizette a jelzálog fennmaradt részét, amikor a teljesítés határideje lejárt, s ezáltal a kétszobás ház tulajdonjoga teljes mértékben rendeződött. Ezzel Jézus egy kapernaumi ház tulajdonosa lett, de erről őt nem értesítették.

Amikor a názáreti család tudomást szerzett arról, hogy Jézus elhagyta Kapernaumot, nem tudván a Jánossal kötött pénzügyi megállapodásáról, azt hitték, hogy eljött az idő, amikor Jézus további segítsége nélkül kell boldogulniuk. Jakab emlékezett a Jézussal kötött szerződésre és az öcséi segítségével nyomban teljes felelősséget vállalt a család gondozásáért.

De térjünk csak vissza Jézushoz, aki Jeruzsálemben tartózkodott. Csaknem két hónapon át az ideje nagy részét azzal töltötte, hogy hallgatta a templomi vitákat és alkalmanként ellátogatott a rabbik tanhelyeire. A szombatok nagy részét Betániában töltötte.

Jézus Jeruzsálembe magával vitt egy levelet Szalómétól, Zebedeus feleségétől, aki úgy ajánlotta őt a korábbi főpapnak, Annásnak a figyelmébe, hogy „olyan ő, mintha a saját fiam volna”. Annás sok időt töltött vele, személyesen vitte el a jeruzsálemi vallási tanítók számos tudós társaságába. Jézus ugyan alaposan megfigyelte ezeket a tanodákat és gondosan tanulmányozta a tanítási módszereiket, de még csak egy kérdést sem tett fel nyilvánosan. Bár Annás nagy embernek tartotta Jézust, nem tudta, hogy milyen tanácsot adjon neki. Azt felismerte, hogy ostobaság volna azt javasolni, hogy tanítványként iratkozzon be valamelyik jeruzsálemi tanintézetbe, de azt is jól tudta, hogy Jézus sohasem kaphatna rendes tanári beosztást, mert sohasem végezte el ezeket az oktatási intézményeket.

Gyorsan közeledett a páska-ünnep időpontja, és a világ minden részéből özönlő tömegekkel együtt megérkezett Jeruzsálembe Kapernaumból Zebedeus és az ő egész családja is. Mindannyian Annás tágas házában szálltak meg, ahol egy boldog családként tartották meg a páska-ünnepet.

Még e páska-ünnepi hét vége előtt, láthatólag véletlenül, Jézus összetalálkozott egy gazdag utazóval és az ő fiával, egy tizenhét éves ifjúval. Ezek az utazók Indiából valók voltak, és Rómába, valamint a Földközi-tenger különböző más pontjaira tartó útjukat úgy szervezték, hogy Jeruzsálembe a páska-ünnepkor érkezzenek meg, mert abban bíztak, hogy találnak valakit, akit felfogadhatnak tolmácsként és egyúttal a fiú mellé nevelőnek is. Az apa ragaszkodott ahhoz, hogy Jézus egyezzen bele a velük való elutazásba. Jézus beszélt nekik a családjáról és arról, hogy aligha lenne tisztességes dolog csaknem két évre elmenni, mely idő alatt ők esetleg segítséget szenvedhetnek. Mire a keleti utazó felajánlotta, hogy megelőlegezi Jézus egyévi bérét, így ezt az összeget a barátaira bízhatja, hogy a családja szükségleteire tegyék félre. Jézus beleegyezett az utazásba.

Jézus e nagyobb összeget átadta Jánosnak, Zebedeus fiának. Már beszámoltunk nektek arról, hogy János miként használta ezt a pénzt arra, hogy feloldja a jelzálogot a kapernaumi ingatlanon. Jézus a földközi-tengeri utazásról részletesen beszámolt Zebedeusnak, de a lelkére kötötte, hogy erről senkinek ne beszéljen, még a saját húsából és véréből valóknak se, és Zebedeus a Jézus hollétére vonatkozó ismereteit soha senkivel nem is osztotta meg e csaknem kétévnyi időszak alatt. Még mielőtt Jézus visszatért volna erről az útról, a názáreti család már majdnem lemondott róla, úgy gondolván, hogy

meghalt. Zebedeus több alkalommal is elment Názáretbe János fiával, és csak az ő határozottsága tartotta életben a reményt Mária szívében.

Ezalatt a názáreti család sora nagyon jól ment; Júdás komoly mértékben emelte a hozzájárulását és meg is tartotta ezt a többletet egészen a házasságkötéséig. Függetlenül attól, hogy kevés segítségre volt szükségük, Zebedeus János szokássá tette, hogy Jézus megbízása szerint minden hónapban ajándékot vitt Máriának és Rúth-nak.

61.A huszonkilencedik év (Kr.u. 23)

Jézus egész huszonkilencedik évét azzal töltötte, hogy teljesítette a földközi-tengeri világ körüli utazást. A főbb események, már amilyen mértékben engedélyünk van ezen élményeket kinyilatkoztatni, azoknak a beszámolóknak a tárgyát képezik, melyek a közvetlenül ez utáni írásban szerepelnek.

A római világban tett körutazása során Jézust több okból is úgy ismerték meg, mint a damaszkuszi írástudót. Korinthoszban és a visszaút más állomásain azonban úgy ismerték, mint a zsidó oktatót.

Ez eseménydús időszak volt Jézus életében. Bár az út során Jézus sok útitársával ismerkedett meg, ez az élmény mégis az életének olyan szakaszát képezte, melyről sohasem számolt be sem a családja tagjainak, sem az apostolainak. Jézus úgy élte végig a húsvér testbeli életét és úgy távozott e világból, hogy senki (kivéve a betszaidai Zebedeust) sem szerzett tudomást arról, hogy részt vett ezen a nagy utazáson. Némely barátja úgy vélte, hogy visszatért Damaszkuszba; mások úgy gondolták, hogy elment Indiába. A saját családja hajlott azt hinni, hogy Alexandriában jár, mivel tudták, hogy egyszer már kapott meghívást abból a célból, hogy költözzön oda és legyen előéneklő-segéd.

Palesztinába visszatérve Jézus nem tett semmit annak érdekében, hogy megváltoztassa a családja azon véleményét, hogy Jeruzsálemből Alexandriába ment; hagyta, hogy megmaradjanak ama hitükben, hogy a Palesztinán kívül töltött idő alatt végig abban az oktatási és művelődési életéről nevezetes városban élt. Csak Zebedeus, a betszaidai hajóépítő ismerte e dolgok tényszerű alapját, és Zebedeus nem beszélt senkinek sem.

Mindazon próbálkozásaitok során, melyek Jézusnak a világunkon töltött élete értelmének megfejtésére irányulnak, figyelembe kell venni az isteni Fiú alászállásának indítékát. Ha felismeritek az ő sok, látszólag különös dolgának az értelmét, akkor fel kell fedeznetek a világotokon való ittlétének célját. Következétesen ügyelt arra, hogy ne fusson be túlságosan vonzó és túlzottan figyelemkeltő személyes életpályát. Nem akart szokatlan vagy ellenállhatatlan vonzalmat kelteni az embertársaiban. Annak a munkának szentelte magát, hogy kinyilatkoztassa a mennyei Atyát a halandó társainak és ugyanakkor elkötelezte magát annak nemes feladata mellett, hogy a halandói földi életét mindvégig ugyanezen paradicsomi Atya akarata szerint éli meg.

Jézus földön töltött életének megértése során mindig hasznos lesz, ha ezen isteni alászállás minden halandó tanulmányozója emlékezetébe vési, hogy a világunkon teljesített megtestesülési életet az egész világegyeteméért élte. Az egész helyi világegyetemben minden egyes lakott szféra számára volt valami különös és lelkesítő abban az életben, melyet ő a halandói természetű húsvér testben megélt. Ugyanez igaz mindama világok esetében is, melyek az ő földi időzésének eseménydús napjai óta váltak lakhatóvá. Hasonlóképpen ugyanígy igaz lesz ez minden olyan világ esetében is, melyeket a helyi világegyetem teljes jövőbeli történelmében saját akarató teremtmények fognak benépesíteni.

Az Ember Fia a római világban tett körutazása során és annak élményein keresztül gyakorlatilag teljesítette a kora és nemzedéke világának sokszínű népeivel való tanulási jellegű, kapcsolatteremtésre épülő felkészülést. Mire visszatért Názáretbe, ezen az utazási-felkészülésen keresztül már megismerte, hogy az ember miként éli az életét és miként munkálkodik a létezésén a világunkon.

A földközi-tengeri medencében tett útjának valódi célja az volt, hogy megismerje az embereket. Ezen az úton emberek százaihoz került nagyon közel. Megismert és megszeretett mindenféle embert, gazdagot és szegényt, magas és alacsony rangút, feketét és fehéret, képzettet és képzetlent, műveltet és vadat, állatiast és szellemit, vallásost és hitetlent, erkölcsöst és erkölcstelent.

E földközi-tengeri utazás során Jézus nagy előrelépést tett azon emberi feladatában, hogy megszerezze az uralmat az anyagi, halandói elméje felett, és az őbenne lakozó Igazító komoly előrehaladást mutatott ugyanezen emberi értelem felemelésében és szellemi meghódításában. E körutazás végére Jézus gyakorlatilag felismerte – teljes emberi bizonyossággal – hogy ő az Isten egyik Fia, az Egyetemes Atya egyik Teremtő Fia. Az Igazító egyre jobban képes volt előhozni az Ember Fiának elméjében az isteni Atyjával kapcsolatos paradicsomi tapasztalásának kódos emlékeit abból a létszakaszból, mielőtt a helyi világegyetem megszervezéséhez és igazgatásához hozzáfogott volna. Így az Igazító fokról fokra Jézus emberi tudatába idézte a csaknem örökkévaló múlt különböző korszakaiból származó, korábbi isteni létezésének szükséges emlékeit. Ennek az emberi előtti tapasztalásnak az Igazító által előhozott utolsó mellékeseménye az Immanuellel tartott búcsúmegbeszélés volt, melyre épp azelőtt került sor, hogy feladta a tudatos személyiségét annak érdekében, hogy megkezdje a világunkbeli megtestesülést. Az emberi előtti létezés ezen utolsó emlékképe Jézus tudatában éppen a Jordánban János által való megkeresztelésének napján tisztult ki.

62. Az emberi Jézus

A helyi világegyetem figyelő mennyei értelmei számára ez a földközi-tengeri utazás volt a leglebilincselőbb Jézus összes földi élménye közül, legalábbis az egész létpályán addig, míg a keresztre feszítésére és a halandói halálára sor nem került. Ez a személyes segédkezésének magával ragadó időszaka volt, szemben a nyilvános segédkezésének hamarosan elkövetkező korszakával. E különleges mellékesemény annál is lebilincselőbb volt, mert ekkoriban ő még mindig a názáreti ács, a kapernaumi hajóépítő, a damaszkuszi írástudó volt; még mindig az Ember Fia volt. Még nem sikerült megszereznie az emberi elméje feletti teljes uralmat; az Igazító még nem uralta teljesen a halandói azonosságát és még nem alkotta annak kiegészítőjét. Még mindig ember volt az emberek között.

Az Ember Fiának tisztán emberi vallásos tapasztalása – a személyes szellemi gyarapodása – csaknem elérte a fejlődésének tetőpontját ebben a huszonkilencedik évben. A szellemi fejlődés ezen élménye fokozatos gyarapodást jelentett a Gondolatigazítója megérkezésének pillanatától fogva ama viszony kiteljesítésének és megerősítésének napjáig, mely természetes és megszokott emberi kapcsolat az ember anyagi elméje és a szellem elme-képessége között – ez ama jelenség, melyben a két elme eggyé válik, azon élmény, melyet az Ember Fia, mint a teremtésrész megtestesült halandója teljesen és véglegesen elért a Jordánban való megkeresztelkedésének napján.

Ezen évek alatt, bár nem úgy tűnt, mintha nagyon sok alkalommal merült volna el a mennyei Atyjával való kifejezett közösségben, tökéletesítette a paradicsomi Atya benne lakozó szellemjelenlétével való kapcsolattartás egyre eredményesebb módszereit. Valódi életet élt, teljes életet, egy igazán szokványos, természetes és átlagos életet a húsvér testben. Személyes tapasztalatból ismeri az idő és tér anyagi világain élő emberi lények élete megélésének teljes összességét és lényegét kitevő, annak megfelelő valóságot.

Az Ember Fia megtapasztalta az emberi érzelmek ama hosszú sorát, mely a magasztos örömtől a mély szomorúságig terjed. Boldog gyermek volt és ritka jó humorú lény; és ugyancsak ő volt a „fájdalmak embere, aki tudta, mi a szenvedés”. Szellemi értelemben végigélte a halandói életet az indulásától a betetőzéséig, az elejétől a végéig. Anyagi nézőpontból talán úgy tűnhet, hogy az emberi létezés két társadalmi végletének megélését elkerülte, értelmileg viszont teljes mértékben megismerte az emberi tapasztalás teljes és korlátlan táráit.

Jézus ismeri a teremtésrészek evolúciós és felemelkedő halandóinak gondolatait és érzéseit, a vágyait és késztetéseit a születéstől a halálig. Megélte az emberi életet a fizikai, az értelmi és a szellemi önnön valójának nyiladozásától kezdve végig a csecsemőkoron, a gyermekkoron, az ifjúságon és a felnőttkoron át – eljutott még a halál emberi megtapasztalásáig is. Nem csak hogy átesett az értelmi és a szellemi fejlődés szokványos, megszokott emberi időszakain, hanem teljes mértékben megtapasztalta az ember és az Igazító összehangolódásának azon magasabb rendű, fejlettebb szakaszait is, melyeket a világunk oly kevés halandója ér el valaha is. Így megtapasztalta a halandó ember teljes életét, nem csak úgy,

A földközi-tengeri térségben tett utazás alatt Jézus naponta nagyjából a fél napját Ganid tanításával, valamint Gonod üzleti tárgyalásain és egyéb összejöveteleken való tolmácsolással töltötte. Minden egyes nap további részét, melyről maga rendelkezett, annak szentelte, hogy közeli, személyes kapcsolatokat alakítson ki az embertársaival, a teremtsérsz halandóival kötött olyan közeli ismeretségek voltak ezek, melyek a nyilvános segédkezését megelőző tevékenységeire ezen évek alatt olyannyira jellemzők voltak.

Jézus első kézből ismerte meg az anyagi és értelmi szempontból fejlett nyugati és levantei polgárosodott társadalmat; Gonodtól és az ő kiváló fiától sok újat tudott meg az indiai és a kínai polgárosodott társadalomról és műveltségről, mivel Gonod, aki India polgára volt, három nagy utazást is tett a sárga ember birodalmába.

A fiatalember, Ganid rengeteget tanult Jézustól e hosszú és bizalommal teljes együttlétük alatt. Kölcsönösen rokonszenvesnek találták egymást, és a fiú apja többször is megpróbálta rábeszélni Jézust, hogy térjen vissza velük Indiába, Jézus azonban mindig elhárította a kérését, arra hivatkozott, hogy vissza kell mennie Palesztinába, a családjához.

64. Joppában – beszélgetés Jónásról

Joppai otlétük alatt Jézus megismerkedett Gadihah, a Simon nevezetű tímárnak dolgozó filiszteus tolmáccsal. Gonod kereskedői gyakran kötöttek üzletet ezzel a Simonnal; ezért Gonod és fia mindenképpen találkozni akart vele Cezárea felé menet. Joppában Jézus és Gadihah igen jól összebarátkozott. Ez az ifjú filiszteus az igazságot kereste. Jézus az igazságot nyújtotta; ő volt a világunk akkori nemzedéke számára maga az igazság. Egy nagy igazságkereső és egy nagy igazságadó találkozásának eredménye az új igazság megtapasztalásából születő nagy és felszabadító megvilágosodás.

Az egyik nap, estebéd után, Jézus és a fiatal filiszteus a tengerparton sétált, és Gadihah, aki nem tudta, hogy ez a „damaszkuszi írástudó” alaposan ismeri a héber hagyományokat, arra a kikötőhelyre hívta fel Jézus figyelmét, melyről úgy tartották, hogy Jónás itt kezdte meg balsorsú társi utazását. A beszámolóját azzal fejezte be, hogy e kérdést tette fel Jézusnak:

„De valóban feltételezed, hogy a nagy hal lenyelte Jónást?”

Jézus látta, hogy ez a hagyomány nagymértékben befolyásolta a fiatalember életét, és mindez arra a balga szemléletre készítette, hogy kitérjen a kötelessége elől; Jézus ezért semmi olyat nem mondott neki, ami Gadihah akkori valós életfelfogását váratlanul és alapjaiban ingatta volna meg. A kérdésre válaszul tehát Jézus azt mondta:

„Barátom, mi mindannyian Jónások vagyunk, életünket Isten akarata szerint kell élnünk, és minden alkalommal, amikor az élet kötelmei elől megpróbálunk elszökni, távoli ábrándokhoz menekülni, akkor közvetlenül olyan hatásoknak tesszük ki magunkat, melyeket nem az igazság hatalmai és nem az igazságosság erői irányítanak. A kötelességtől való menekülés az igazság feláldozása. A fény és az élet szolgálatától való menekülés csakis az önzőségünk rettenetes bálnáival való gyötrelmes küzdelmekbe torkollhat, melyek lényegében a sötétségbe és a halálba vezetnek, hacsak az ilyen Istentől elfordult Jónások, akár a legnagyobb kétségbeesés közepette, szívükben újból Isten és az ő jóságának keresésére nem indulnak. Mihelyt e csüggedő lelkek őszintén keresik Istent – áhítják és szomjazzák az igazságosságot – akkor többé már semmi sem tarthatja őket fogságban. Nem számít, hogy milyen mélyre süllyedtek, ha teljes szívvel keresik a fényt, akkor a mennyei Úristen szelleme megmenti őket a fogságból; az élet rossz körülményei az új lehetőségek szárazföldre vetik ki őket, megújult szolgálatra és bölcsőbb életre.”

Gadihahra nagy hatással volt Jézus tanítása, és jócskán az éjszakába nyúlóan beszélgettek még a tengerparton, és mielőtt nyugovóra tértek volna, együtt és egymásért imádkoztak. Ugyanez a Gadihah volt az, aki később Péter hitszónoklatát hallva a názareti Jézus őszinte híve lett, és egy este Dorkász

házában emlékezetes vitába keveredett Péterrel. Gadiahnak nagy szerepe volt abban, hogy Simon, a jó módú bőrkereskedő végül elfogadta a keresztséget.

(Jézusnak a halandó társai között, a földközi-tengeri térségbeli utazás során végzett személyes munkáját bemutató beszámolóban a szavait felhatalmazásunk értelmében szabad fordításban, az írás elkészítése idején a világunkon élő mai nyelvi kifejezőmódban közöljük.)

Jézus és Gadiah utolsó találkozásán a jóról és a rosszról esett szó. A fiatal filiszteus nagy igazságtalanságnak tartotta, hogy a világban a jó mellett jelen van a rossz is. Azt mondta:

„Ha az Isten jósága végtelen, akkor hogy engedheti, hogy szenvedjünk a rossztól; és egyáltalán, ki teremti a rosszat?”

Akkortájt sokan hitték, hogy az Isten jót és rosszat is teremt, de Jézus ilyen téves dolgot sohasem tanított. E kérdésre válaszul Jézus azt mondta:

„Testvérem, az Isten szeretet; ezért jónak kell lennie, és az ő jósága oly hatalmas és valóságos, hogy a rossz kis és valótlán dolgait nem foglalhatja magába. Isten oly határozottan jó, hogy őbenne a tagadáson alapuló rossznak egyáltalán nincs helye. A rossz azok éretlen választása és meggondolatlan botlása, akik ellenállnak a jóságnak, elutasítják a szépséget és hűtlenek az igazsághoz. A rossz csupán az éretlenség helytelen alkalmazkodása vagy a tudatlanság bomlasztó és torzító hatása. A rossz a fény esztelen elutasítását elkerülhetetlenül követő sötétség. A rossz az, ami sötét és hamis, és amelyet a tudatos befogadás és a szándékos támogatás bűnné formál.

Mennyei Atyád, miután felruházott téged az igazság és a tévelygés közötti választás hatalmával, megteremtette a fény és az élet előrevivő útjának választása mellett annak lehetséges tagadását is; azonban e rossz tévelygések valójában nem léteznek addig, amíg egy értelmes teremtmény a rossz életút választása révén nem akarja a létüket. Ezután alakulnak az ilyen rossz dolgok bűnné az elszánt, lázadó teremtmény tudatos és szándékos választása révén. Ily módon engedi meg mennyei Atyánk, hogy a jó és a rossz együtt haladjon az élet végéig, éppen úgy, ahogy a búza és a konkoly egymás mellett nő egészen az aratásig.”

Gadiahot teljesen kielégítette Jézusnak a kérdésére adott válasza, miután a későbbi beszélgetésük eredményeként felfogta e fontos kijelentések valódi értelmét.

65. Cezáreában

Jézus és útítársai a tervezettnél tovább időztek Cezáreában, mert a hajójuk egyik hatalmas kormánylapátja olyan állapotba került, hogy félt volt, az út során még szétreped. A kapitány az új kormánylapát elkészültéig nem vállalkozott az indulásra. Mivel hiány volt az ilyen famunkához értő ácsokból, ezért Jézus felajánlotta a segítségét. Jézus esténként a barátaival a kikötőt sétaútként körülvéő remek fal tetején sétálgatott. Ganid nagyon élvezte Jézus beszámolóit a város vízvezeték-rendszeréről és annak módjáról, ahogyan a dagályt az utcák és a csatornák megtisztítására használták. Augusztusz temploma is nagy hatással volt az ifjú indiaira, mely építmény egy dombon helyezkedett el és a római császár hatalmas szobra tornyosult fölé. Az ottlétük második napjának délutánján a három utazó a húszeszes befogadóképességű óriási amfiteátrumba látogatott el, este pedig egy görög színházi előadást tekintett meg. Ganid életében először látott ilyenfajta rendezvényeket, és rengeteg kérdést tett fel Jézusnak. A harmadik nap reggelén hivatalos látogatást tettek a kormányzói palotában, mivel Cezárea Palesztina fővárosa és a római helytartó székhelye volt.

A fogadójukban egy mongol kereskedő is megszállt, és mivel e távol-keleti elég jól beszélt görögül, Jézus többször is hosszan elidőzött nála. A kereskedőre nagy hatással volt Jézus életfelfogása és sosem felejtette el bölcs szavait „a mennyei élet megéléséről a földi létben mindennap a mennyei Atya akaratának való alávetés révén.” E kereskedő taoista volt, és ezután az egyetemes Istenség tanának igaz hívévé vált. Miután hazatért Mongóliába, hozzálátott e felsőbb tanok terjesztéséhez a szomszédjai és a kereskedőtársai körében, és a ténykedése közvetlen eredményeként a legidősebb fia taoista pap lett. E

fiú élete során nagy hatást gyakorolt a környezetére a felsőbb igazság megélése révén, és az ő egyik fia, majd unokája is megingathatatlanul hű maradt az Egyistennek – a Menny Legfőbb Urának – tanához.

Noha a korai keresztény egyház keleti ága, melynek központja Filadelfiában volt, hűségesebb maradt Jézus tanításaihoz, mint a jeruzsálemi testvéreik, sajnálatos, hogy nem volt Péterük, aki Kínába ment volna, vagy nem volt Páluk, aki Indiába utazott volna, ahol a szellemi talaj akkoriban igen kedvezett az országról szóló új evangélium magjainak elvetéséhez. Jézus tanai, ahogyan azokat a filadelfiaiak megőrizték, éppoly gyors és eredményes vonzást gyakoroltak volna a szellemileg kiéhezett ázsiaiakra, mint Péter és Pál hitszónoklatai a nyugatiakra.

Egy nap, amint éppen a hajójavító műhelyben az új kormánylapáton dolgoztak közösen, az egyik fiatal hajóács figyelmes lett Jézus időről időre elejtett szavaira. Amikor Jézus arról beszélt, hogy a mennyei Atyát igenis érdekli a földi gyermekeinek jóléte, Anaxand, ez a görög ifjú azt mondta:

„Ha az Istenek törődnek velem, akkor miért nem távolítják el a műhelyből azt a kegyetlen és igazságtalan munkafelügyelőt?”

Alaposan meglepődött Jézus válaszára:

„Mivel te tudod mi a jóság, és értékeled az igazságot, az Istenek talán éppen azért vezették a közeledbe ezt a tévelygő embert, hogy a jobb útra tereld. Talán te vagy a só, mely őt a többi ember számára kellemesebbé teszi; feltéve, hogy még nem veszítetted el ízedet. Ebben a helyzetben most ez az ember uralkodik rajtad annyiban, hogy a rossz viselkedése kedvezőtlenül befolyásol. Miért nem kerekedsz felül a rosszon a jóság ereje révén, és így te irányíthatnál mindent a kettőtök közötti kapcsolatban? Állítom, hogy a benned lévő jó le tudja győzni az őbenne lévő rosszat, csak valódi esélyt kell adnod ennek. Nincs lebilincselőbb kaland a halandói létben, mint élvezni azt a lelkesültséget, hogy a szellemi energia és az isteni igazság anyagi létű társa lehetsz azokban a győzelmes csatákban, melyeket a tévedések és a rossz ellen vívnak. Csodálatos és felemelő tapasztalás a szellemi fény élő csatornájává lenni a szellemi sötétségben gubbasztó halandó számára. Ha te többet birtokolsz az igazságból mint ez az ember, akkor az ő szükségének cselekedetre kell sarkallnia téged. Te biztosan nem vagy az a gyávafajta, aki a partról nézi végig, hogyan fullad a vízbe az úszni nem tudó embertársa! Mennyivel többet ér a sötétségben kapálódzó ember lelke a vízben fuldokló testénél!”

Anaxandra igen nagy hatást gyakoroltak Jézus szavai. A Jézus által elmondottakról beszámolt az előjárójának, és aznap éjjel mindketten Jézus tanácsát kérték a lelkük épülése érdekében. Később, amikor a kereszténység üzenete eljutott Cezáreába, e két ember, a görög és a római elhitte Fülöp hitszónoklatát és az általa alapított egyházi közösség oszlopos tagjaivá váltak. Utóbb e fiatal görög egy római centuriósnak, Kornéliusznak lett a tisztiszolgája, aki Péter munkája eredményeként tért meg. Anaxand segített fényt vinni a sötétségben élőknek egészen Pál cezáreai bebörtönzéséig, amikor is a húszezer zsidó legyilkolásával végződő események során véletlenszerűen életét veszítette, miközben a szenvedőknek és a haldoklóknak nyújtott segítséget.

Ganid ekkoriban kezdte felismerni tanítója szokatlan ténykedését, vagyis azt, hogy a szabadidejét a társai személyes szolgálatával töltötte, és a fiatal indiai megpróbálta kitalálni e fáradhatatlan tevékenységek indítékait. Megkérdezte:

„Miért töltöd a szabadidődet állandóan ezekkel az idegenekkel?”

Jézus így válaszolt:

„Ganid, aki ismeri Istent, annak senki sem idegen. A mennyei Atya megtalálásának tapasztalása megtanít arra, hogy minden ember a testvéred, és mi különös van abban, hogy az ember fellelkesül az újonnan felfedezett testvéreivel való találkozástól? Az ember fivéreit, nővéreit s az ő gondjaikat megismerni, és megtanulni szeretni őket, ez az élet legmagasabb tapasztalása.”

E késő estig tartó beszélgetés során a fiatalember Isten akarata és a szintén akaratnak nevezett emberi elme választása közötti különbség megmagyarázására kérte Jézust. Jézus lényegében azt mondta: Isten

akarata az Isten útja, közösségvállalás Isten választásával minden más elvi lehetőséggel szemben. Az Isten akaratának megcselekedése ezért annak fokozatos megtapasztalása, hogy egyre inkább olyanná válunk, mint ő, és az Isten a forrása és beteljesülése mindannak, ami jó, szép és igaz. Az ember akarata pedig az ember útja, összegzése és lényege annak a választásnak, amivé a halandó lenni akar és amit tenni akar. A saját akarat az öntudatos lény szándékos választása, mely értelmes gondolkodáson alapuló döntéshozatalhoz vezet.

Aznap délután Jézus és Ganid sokat játszott egy igen értelmes pásztorkutyával, és Ganid tudni akarta, hogy vajon a kutyának van-e lelke, van-e saját akarata, és a kérdéseire válaszul Jézus azt felelte:

„A kutyának van elméje, melynek révén képes a gazdája, az anyagi ember megismerésére, de nem ismerheti meg Istent, aki szellem; ezért a kutyának nincs szellemi természete és nem képes szellemi tapasztalás megélésére. A kutya rendelkezhet természettől kapott akaraterővel és ez fejleszthető, de ez az értelmi képesség nem szellemi erő, és nem is mérhető össze az emberi saját akarattal, mivel nem gondolkodó – ez nem a magasabb rendű, erkölcsi jelentéstartalmak megkülönböztetésének eredménye és nem is a szellemi, örök értékek választásáé. A szellemi felismerésre és az igazság választására való képesség teszi a halandó embert erkölcsi lényé, olyan teremtménnyé, aki fel van ruházva a szellemi felelősség sajátosságaival és az örök továbbélés lehetőségével.”

Jézus tovább fejtegette, hogy mindezeknek az értelmi képességeknek a hiánya örökre megakadályozza az állatokat abban, hogy nyelvet fejlesszenek ki az időben vagy bármi olyasmit tapasztaljanak meg, ami a személyiség örök továbbélésével lenne egyenértékű. E nap okulásának eredményeként Ganid soha többé nem hitt abban, hogy az emberek lelke állati testbe költözhet.

Másnap Ganid minderről beszámolt az apjának, és Gonod kérdésére Jézus elmagyarázta, hogy „azon emberi törekvések, melyek kizárólag az állati lét anyagi nehézségeinek időleges megoldásaival foglalkoznak, arra ítéltettek, hogy megszűnjenek az időben. Akik viszont felelős erkölcsi döntéseket hoznak és a szellemi választásaikat fenntartás nélkül vállalják, fokozatosan azonosulnak az emberben lakozó isteni szellemmel, és ezáltal egyre nagyobb mértékben mutatják az örök továbbélés – az isteni szolgálatbeli véget nem érő fejlődés – értékeit.”

Ugyanezen a napon hallottuk először azt a nagy jelentőségű igazságot, mely mai szavakkal megfogalmazva a következőt fejezte ki:

„A saját akarat az emberi elme azon megnyilatkozása, mely lehetővé teszi, hogy az alanyi tudat tárgyilagosan fejezze ki önmagát és megtapasztalja az Istenhez való hasonlatosság iránti vágyakozás élményét.”

Ugyanilyen értelemben képes minden gondolkodó és szellemi elmével felruházott emberi lény teremtvé válni.

66.Alexandriában

Eseménydús volt a Cezáreában tett látogatás, és amikor a hajó javítása végre befejeződött, Jézus és két barátja a déli órákban elhajózott az egyiptomi Alexandria felé.

A három utazónak rendkívül kellemesen telt az útja Alexandriába. Ganidot igen megörvendeztette a hajóút és kérdések özönével árasztotta el Jézust. Amint a város kikötőjéhez közeledtek, a fiatalember nagyon elámult a fároszi világítótorony láttán, amely egy kis szigeten állt, melyet Alexandrosz keskeny mólóval kötöttett össze a szárazfölddel, két remek kikötőt hozva így létre, s ezáltal Alexandriát Afrika, Ázsia és Európa tengeri kereskedelmi csomópontjává tette. E kiváló világítótorony az ókori világ hét csodájának egyike és minden későbbi világítótorony elődje volt. Reggel korán felkeltek, hogy megfigyelhessék az ember eme káprázatos életmentő találmányát, és Ganid elragadtatott szavaihoz Jézus a következőket tette hozzá:

„És te, fiam, éppen ilyen világítótorony leszel, amikor hazatérsz Indiába, még apád eltávozása után is; olyan leszel, mint az élet fénye, azok számára, akik sötétségben gubbasztanak, és mindenkinek, aki csak vágyik rá, megmutatod a megszabadulás kikötőjébe vezető biztonságos utat.”

Ahogy megszorította Jézus kezét, Ganid azt mondta:

„Úgy lesz!”

Újból csak felhívjuk a figyelmet arra, hogy mekkora hibát követtek el a keresztény vallás korai tanítói, amikor figyelmüket kizárólag a római világ nyugati polgárosodott társadalmára fordították. A különböző ázsiai vallási csoportok készek lettek volna befogadni Jézus tanításait abban a formában, ahogy azt a mezopotámiai hívők az első században megőrizték.

A partraszállás utáni negyedik órában már majdnem elérték a harminc méter széles és nyolc kilométer hosszú kövezett út keleti végét, mely az egymillió lakosú város nyugati határáig húzódott. A város legfőbb nevezetességeinek – az egyetemnek (gyűjteménytárnak), a könyvtárnak, Alexandrosz király mauzóleumának, a palotának, a Neptunusz-templomnak, a színháznak és a testedző-csarnoknak – a megtekintése után Gonod az üzleti ügyeinek intézéséhez fogott, míg Jézus és Ganid a világ legnagyobb könyvtárát látogatta meg. Majdnem egymillió kéziratot őriztek itt a polgárosodott világ minden tájáról: Görögországból, Rómából, Palesztinából, Pártusföldről, Indiából, Kínából és még Japánból is. E könyvtárban találkozott Ganid a legbővebb indiai irodalmi gyűjteménnyel, amely csak létezett a világon; és az alexandriai otlétük alatt minden nap elmentek a könyvtárba. Jézus beszámolt Ganidnak a héber írások itt található görög nyelvű fordításairól. Újra és újra áttekintették a világ összes vallásának tanításait, Jézus pedig igyekezett ezen ifjú elme számára mindegyikből kiemelni az igazságtartalmat, mindig megemlítve:

„De Jahve a Melkizedek kinyilatkoztatásaiból és Ábrahám szövetségéből kifejlődött Isten. A zsidók Ábrahám sarjai voltak és később népesítették be azt a területet, ahol a Melkizedek élt és tanított, és ahonnan tanítókat küldött a világ minden tájára; és az ő vallásuk végül tisztább képet mutatott Izráel Úristenéről, az Egyetemes Atyáról a mennyben, mint bármelyik más vallás.”

Jézus irányításával Ganid összeállítást készített a világ mindazon vallásainak tanításaiból, melyek elismerték az Egyetemes Istenséget, még ha azok kisebb-nagyobb mértékben alárendelt istenségeket tartalmaztak is. Hosszas vita után Jézus és Ganid megegyezett abban, hogy a rómaiak vallásában valóságos Isten nincsen, hogy az ő vallásuk alig több, mint a császár imádása. A görögök esetében arra jutottak, hogy nekik ugyan van bölcséletük, de nincs személyes Istent tartalmazó vallásuk. A rejtelemimádatokat pedig elvetették, mondván, a sokféleségük miatt zavarosak, és a különféle istenségképeik más, régebbi vallásokból származtathatók.

Noha a fordítások Alexandriában készültek, Ganid csak a római otlétük végének közeledtekor szerkesztette végleges formába e válogatásokat és tette hozzá a saját megállapításait. Igencsak meglepődött, amikor felfedezte, hogy a világ szent irodalmainak legjobb szerzői többé-kevésbé mindannyian felismerték az örök Isten létezését, és az Isten jellemét és a halandó emberhez való viszonyát meglehetősen hasonlóan mutatták be.

Jézus és Ganid az alexandriai otlétük alatt sok időt töltött a gyűjteménytárban, mely nem annyira a ritka tárgyak gyűjtőhelye, hanem inkább a képzőművészetek, a tudomány és az irodalom egyeteme volt. Tudós tanítók naponta tartottak előadásokat, és akkoriban ez a hely volt a nyugati világ értelmi központja. Ganidnak Jézus fordította az előadásokat nap mint nap; és a második hét egyik napján az ifjú így kiáltott fel:

„Jósua, tanítóm, te többet tudsz, mint ezek a nagy tudású tanítók; ki kellene állnod és be kellene számolnod nekik a nekem már elmondott nagy dolgokról; a túl sok gondolkodással elködösítik a lényegét. Beszélek apámmal, hogy tegye lehetővé ezt.”

Jézus elmosolyodott és ezt válaszolta:

„Te igen lelkes tanuló vagy, de az itteni tanárok nemigen szeretnék, hogy te meg én kioktassuk őket. A földhözragadt tudásból eredő önteltség alattomos dolog az emberi tapasztalásban. Az igazi tanító az értelmi összeszedettségét örök tanulóknak megmaradva tartja fenn.”

Alexandria műveltségét a nyugati művelődési körök keveréke alkotta és a város Róma után a legnagyobb és legkiválóbb volt a világon. Itt állt a világ legnagyobb zsidó zsinagógája, s itt volt az alexandriai Szanhedrinnek, a vének hetvenfős kormányzó testületének székhelye is.

Gonod számos üzletfele között akadt egy zsidó pénzváltó, egy bizonyos Alexandrosz is, akinek Philón nevű bátyja akkoriban nagy vallási bölcselet hírében állt. Philón azzal a dicséretes, ám igencsak bonyolult feladattal foglalkozott, hogy összhangba hozza a görög bölcseletet a héber istentannal. Ganid és Jézus sokat beszélgetett Philón tanításairól és szerették volna az előadásait is hallani, de az alexandriai ottlétük alatt a híres hellén zsidót a betegsége ágyhoz kötötte.

Jézus sokat méltatta Ganid előtt a görög bölcseletet és a sztoikus tanokat, de jól az ifjú eszébe véste azt az igazságot, hogy ezek a hiedelem-rendszerek, miként a saját népének pontatlan tanításai is, csak abban az értelemben vallások, hogy az embert Isten megtalálására és az Örökkévaló megismerésének élő megtapasztalására készítik.

67. Beszélgetés a valóságról

Az Alexandriából való elutazásuk előtti éjszakán Ganid és Jézus hosszan elidőzött az egyetem egyik vezető tanárával, aki Platón tanításairól tartott előadásokat. Jézus tolmácsolt a tudós görög tanárnak, de a saját tanításaiból semmit sem hozott fel a görög bölcselet cáfolatára. Akkor este Gonod üzleti ügyben távol volt; így aztán az egyetemi tanár távozása után a tanító és tanítványa hosszú és őszinte beszélgetést folytatott a platóni tanokról. Jézus azáltal, hogy megerősítette a görög tanítások némely elemének igazát azokkal a tételekkel kapcsolatban, miszerint a világ anyagi dolgai a láthatatlan, de annál lényegesebb szellemi valóságok egyfajta tükröződései, megpróbálta a fiú gondolatait szilárdabb alapokra helyezni; így hosszas fejtegetésbe kezdett a világegyetembeli valóság természetéről. Lényegében és mai megfogalmazásban Jézus azt mondta Ganidnak:

A világegyetemi valóság forrása a Végtelen. A véges teremtmény anyagi dolgai a paradicsomi Mintának és az örökkévaló Isten Egyetemes Elméjének tér-idő tükröződései. Az okozati folyamat a fizikai világban, az öntudat az értelem világában és a fejlődésképes önvaló a szellemi világban – vagyis mindezek az egyetemes léptékben mért, örök kapcsolatban lévő és tökéletes minőségben és isteniségi értékben megtapasztalt valóságok – alkotják a Legfelsőbb valóságát. De egy örökké változó világegyetemben az okozati folyamat, az értelem és a szellemtapasztalás Eredeti Személyisége változatlan, abszolút. Még a határtalan értékek és az isteni minőségek örök világegyetemeiben is minden dolog megváltozhat, és gyakran meg is változik, kivéve az Abszolútokat és azt, ami elérte a fizikai állapotot, az értelmi befogadást vagy a szellemi önazonosságot, mely pedig abszolút.

A legmagasabb szint, ameddig valamely véges teremtmény eljuthat, az Egyetemes Atya felismerése és a Legfelsőbb megismerése. A véglegesség-beteljesülési besorolású lények még ezután is tapasztalják a fizikai világ mozgásaiban és az annak anyagi jelenségeiben bekövetkező változást. Hasonlóképpen továbbra is tudatában vannak az önvaló előrelépésének a szellemi világegyetemi folyamatos felemelkedésben, valamint a növekvő tudatosságnak az értelmi mindenségrend egyre mélyebb tisztelésében és az arra való válaszadásban. Csak az akarat tökéletességében, összhangjában és osztatlanságában válhat a teremtmény eggyé a Teremtővel; és ezt az isteniségi állapotot a teremtmény kizárólag úgy érheti el és tarthatja fenn, ha az időben és az örökkévalóságban tovább élve következetesen a Teremtő isteni akaratához igazítja véges személyes saját akaratát. Mindig az Atya akaratának megcselekedésére irányuló vágynak kell a legfontosabbnak lennie a lélekben és ennek kell uralnia az Isten felemelkedő fiának elméjét.

Az egyik szemére vak ember sohasem reménykedhet a térlátásban. Ugyanígy a csak anyagi világot látó tudósok vagy a korlátolt szellemi rejtelemhívók és a képtelenségekkel ábrázoló írók sem képesek helyesen

megjeleníteni és megfelelően felfogni a világegyetemi valóság igazi mélységeit. A teremtményi tapasztalás minden igaz értéke a felismerés mélységében rejtezik.

Az elme nélküli okozati folyamat nem képes kialakítani a kidolgozottat és az összetettet a nyersből és az egyszerűből, és a szellem nélküli tapasztalás sem képes kiformalni az örök továbbélés isteni jellemeit az idő halandóinak anyagi elméiből. A világegyetemnek a végtelen Istenséget annyira egyedülállóan jellemző egyetlen tulajdonsága éppen a személyiség vég nélküli teremtoi adományozása, mely személyiség az Istenség fokozatos elérésében válhat továbbélővé.

A személyiség az a mindenségrendi felruházottság, az egyetemes valóságnak az a szakasza, mely számtalan változással együtt létezhet, ugyanakkor képes önazonosságát minden ilyen változás közvetlen jelenlétében megtartani, sőt még a változások után is, mindörökké.

Az élet a mindenségrend eredeti okozati folyamatának egyfajta alkalmazkodása a világegyetemi helyzetek követelményeihez és lehetőségeihez, és létrejöttét az Egyetemes Elme cselekedete és az Isten, aki szellem, szellemszikrájának megelevenedése okozza. Az élet értelme annak alkalmazkodásképesége; az élet értéke annak fokozatos előrehaladása – egészen az Isten-tudatos magasságokig.

Az öntudatos életnek a világegyetemhez való helytelen alkalmazkodása mindenségrendi összhanghiányt eredményez. A saját akarat végleges eltávolodása a világegyetemi irányvonalától értelmi elszigetelődésben, a személyiség különválásában ér véget. A bent lakozó szellemvezető elvesztését a létezés szellemi megszűnése követi. Az értelmes és előrehaladó élet, önmagában és önmagától, megdönthetetlen bizonyosságává válik egy isteni Teremtő akaratát kifejező, átgondolt világegyetem létezésének. Ez az élet a maga összességében magasabb értékek elérésére törekszik, végső célja pedig az Egyetemes Atya.

Az ember által birtokolt elme épp csak kevéssel van az állati szint felett, ha nem vesszük figyelembe az értelem magasabb rendű és majdnem-szellemi működési köreit. Az állatok (mivel nem rendelkeznek sem az istenimádás képességével, sem bölcsességgel) ezért nem képesek megtapasztalni a felsőtudatosságot, a tudat tudatát. Az állati elme csak a tárgyas világegyetemnek van tudatában.

A tudás az anyagi vagy tényfeltáró elme területe. Az igazság az Isten megismerésének tudatában lévő, szellemileg felruházott értelem területe. A tudás kimutatható; az igazság megtapasztalható. Tudást az elme birtokol; az igazság a léleknek, a fejlődő önnön valónak a tapasztalása. A tudás a nem-szellemi szinthez tartozó működésmód; az igazság a világegyetemek elme-szellemi szintjének vetülete. Az anyagi elme szeme a tárgyi tudás világát érzékeli; a szellemiesült értelem szeme az igazi értékek világát észleli. E két összehangolt és egyeztetett nézőpont láttatja a valóság világát, melyben a bölcsesség a fejlődésben szerzett személyes tapasztalatok függvényében értelmezi a világegyetemi jelenségeket.

A hiba (a rossz) a büntetés a tökéletlenségért. A tökéletlenség sajátosságait vagy a helytelen alkalmazkodás tényeit anyagi szinten a vizsgálódó szemlélet és a tudományos elemzés mutatja ki; erkölcsi szinten erre az emberi tapasztalás hivatott. A rossz jelenléte szolgál bizonyoságul az elme tévedéseire és a fejlődő önvaló éretlenségére. Ezért a rossz a világegyetem tökéletlen értelmezésének mértéke is. A hibázás lehetősége eredendően benne van a bölcsesség megszerzésében, a részlegestől és ideigvalótól a teljesig és örökkévalóig, a viszonylagostól és tökéletlentől a véglegesig és tökéletesig tartó haladás tervében. A hiba a viszonylagos tökéletlenség árnyéka, amely szükségképpen keresztezi az embereknek a paradicsomi tökéletesség felé vezető világegyetemi útját a felemelkedésben. A hiba (a rossz) nem tényleges világegyetemi sajátosság; ez egyszerűen csak a befejezetlen véges tökéletlenségének a Legfelsőbb és Végleges egyre magasabb szintjeivel való kapcsolatában jelentkező viszonylagosság észlelése.

Bár Jézus mindezt olyan nyelven mondta az ifjúnak, hogy az a lehető legjobban megértse, a beszélgetés végére Ganid szemhéjai elnehezültek és hamarosan el is aludt. Másnap korán keltek, hogy elérjék a Kréta szigetén lévő Lázeába induló hajót. Mielőtt azonban beszálltak volna, az ifjú további kérdéseket tett fel a rosszal kapcsolatban, melyekre Jézus így válaszolt:

A rossz fogalma viszonylagos. Ez ama tökéletlenség megfigyeléséből származik, mely a dolgok és lények véges világegyeteme által vetett árnyékban jelenik meg, amint az ilyen mindenségrend megszűri a Végtelen Egy örök valóságai egyetemes kifejeződésének élő fényét.

A lappangó rossz eredendően jelen van az Isten megnyilatkozásának, mint a végtelenség és örökkévalóság tér-idő korlátozta kifejeződésének szükségszerű tökéletlenségében. A részlegesnek a teljesben való tényszerű jelenléte a valóság viszonylagosságát alkotja meg, megteremti az értelmi választás szükségességét és létrehozza a szellemi felismerés és viszonyulás értékszintjeit. A Végtelen tökéletlen és véges felfogása, melyet az ideigvaló és korlátozott teremtményi elme alkot meg, önmagában és önmagától fogva magában rossz. Mindezen eredendően meglévő értelmi összhanghiányok és szellemi hiányosságok megfelelő szellemi orvosolásának indokolatlan mellőzéséből eredő növekvő mértékű hiba viszont egyenlő a tényleges rossz megjelenésével.

Minden nyugvó, halott fogalom magában rossz. A viszonylagos és élő igazság véges árnyéka folytonos mozgásban van. Az állandósult fogalmak változatlanul hátráltatják a tudomány, a politika, a társadalom és a vallás fejlődését. Az állandósult fogalmak jelenthetnek bizonyos mértékű tudást, de nem tartalmaznak elég bölcsességet és híján vannak az igazságnak. De ne engedd, hogy a viszonylagosság fogalma félrevezessen és így ne ismerd fel a mindenségi elme irányította világegyetemi összhangteremtést, és a Legfelsőbb energiája és szelleme révén gyakorolt kiegyenlített felügyeletét.

68. Kréta szigetén

Az utazók egyetlen céllal látogattak el Krétára, mégpedig a kikapcsolódás, a hosszú séták és a hegyekben való barangolás kedvéért. A krétaiak akkoriban nem túl irigylésre méltó hírnévnek örvendtek a szomszédaik körében. Jézus és Ganid mégis számos lelket nyert meg a magasabb rendű gondolkodásnak és életvitelnek, és megteremtették azokat az alapokat, melyekre építkezve a Jeruzsálemből érkező első tanhirdetők oly gyorsan elfogadtatták a későbbi evangéliumi tanokat. Jézus szerette ezeket a krétaiakat, Pál ugyanakkor igen kemény szavakkal illette őket, amikor is Tituszt küldte a szigetre az egyházközösségek átszervezésére.

Jézus a krétai hegyek oldalában beszélt először Gonoddal hosszabban a vallásról. Az apára nagy hatással voltak Jézus szavai, és a következőket mondta neki:

„Nem csoda, hogy a fiú mindent elhisz, amit mondasz neki, de fogalmam sem volt arról, hogy Jeruzsálemben, és még kevésbé Damaszkuszban ilyen vallás egyáltalán létezhet.”

A szigeten való ottlétük alatt ajánlotta fel Gonod Jézusnak először, hogy térjen vissza velük Indiába, és Ganid nagyon örvendezett magában arra gondolván, hogy Jézus talán rááll a dologra.

Egy nap, amikor Ganid megkérdezte Jézustól, hogy miért nem vállalja a nyilvános tanítást, Jézus így válaszolt:

„Fiam, mindennek várnia kell a sorára. Megszülettél a világba, azonban sem a sóvárgás, sem a türelmetlenség nem fog segíteni abban, hogy felnőj. Minden ilyesminek ki kell várnod az idejét. Egyedül az idő érleli meg a fák zöld gyümölcsét. Évszakok egymásra következése, napnyugta a napkelte után, mind csak az idő múlásával megy végbe. Ma úton vagyok Rómába veled és apáddal, és ez mára elég is. A holnapom teljes egészében mennyei Atyám kezében van.”

Ezután elmesélte Ganidnak Mózes és a negyvenévi várakozás és folyamatos készülődés történetét.

A Kaloi Limenes-ben tett látogatásuk alkalmával olyasmire került sor, amit Ganid életében soha nem felejtett el; ami történt, arra készítette őt, hogy mindig törekedjen szülőföldje, India kasztrendszerének megváltoztatására. Egy elfajzott részeg ember a nyílt utcán megtámadott egy rabszolgalányt. Amint Jézus észrevette a kislány szorult helyzetét, odarohant és elválasztotta tőle az elborult elméjű férfit. Míg a rémült gyermek Jézus bal oldalához bújva keresett menedéket, addig Jézus kinyújtott, erős jobbkarjával a férfit tartotta távol, így az tehetetlen dühében csak a levegőt öklözte. Ganid erős vágyat érzett arra, hogy Jézus segítségére siessen, de az apja megtiltotta neki. Noha nem beszéltek a kislány

nyelvét, a gyermek mégis megértette a tettük indíttatását, és ennek méltányolását ki is fejezte, mialatt a három férfi hazakísérte. Jézusnak a húsvér testben töltött egész földi életében talán ez volt az egyetlen személyes összecsapása egy embertársával. Aznap este azonban igen nehéz volt elmagyaráznia Ganidnak, hogy miért nem ütötte meg a részeget. Ganid úgy vélte, hogy a férfi legalább annyi ütest érdemelt volna, amennyit a kislány tőle elszenvedett.

69.A félős legény

Mialatt a hegyekben időztek, Jézus hosszan elbeszélgetett egy félénk és levert fiatalemberrel. A társaival való együttlétek nem hoztak számára vigasztalást, nem öntöttek belé bátorságot, így a hegyek magányát választotta; kétségbeesés és kisebbségi érzések között nőtt fel. Mindezeket túl számos nehéz körülmény mélyítette a fiú lelki válságát, különösen az, amikor tizenkét éves korában átélte az apja elvesztését. Találkozásukkor Jézus így szólította meg:

„Üdvözlég, barátom! Miért lógatod az orrod egy ilyen gyönyörű napon? Ha történt veled valami rossz, akkor talán tudok segíteni valamiképpen. Igazi öröm lenne számomra, ha szolgálattal valóban segíthetnék.”

A fiatalembernek nemigen akaródzott válaszolni, így Jézus másodszor is megpróbált az ifjú lelkéhez szólni, mondván:

„Megértem, azért jöttél fel ezekbe a hegyekbe, hogy elbújj a néped elől; és természetesen nem akarsz szóba állni velem, de én azt szeretném tudni, hogy jól ismered-e ezeket a hegyeket; ismered-e az erdei ösvényeket? Esetleg meg tudnád-e mondani, hogy melyik a legjobb út Főnixbe?”

Az ifjú kiválóan ismerte a környéket, és szívesen megmutatta Jézusnak a Főnixbe vezető utat, olyannyira, hogy megmutatott és részletesen leírt minden gyalogutat. Ám igencsak meghökkent és érdeklődve figyelni kezdett Jézusra, amikor az a búcsúzás után, mintha indulni készülne, hirtelenül visszafordult hozzá:

„Tudom jól, hogy mennyire szeretnél egyedül maradni a szomorúságodban; de nem volna valami udvarias és tisztességes dolog a részemről, ha szíves útmutatásodért cserébe, vagyis azért, hogy megmutattad a legjobb utat Főnixbe, meggondolatlanul továbbmennék és semmit sem tennék annak érdekében, hogy hegyi magányodban a szíved mélyén keresett rendeltetési célod eléréséhez vezető legjobb út kiválasztásához segítséget és útmutatót próbáljak nyújtani. Miként te magad jól ismered a Főnixbe vivő gyalogutakat, hiszen sokszor bejártad azokat, úgy én igen jól ismerem a csalódottságod és a megtört igyekezeted városába vezető utat. És mivel segítséget kértél tőlem, ezért nem hagylak cserben.”

Az ifjú már majdnem megadta magát, de még erőltlenül tovább küzdött:

„De – én nem kértem tőled semmit –”

Erre Jézus gyöngéden az ifjú vállára téve a kezét, így szólt:

„Nem, fiam, nem a szavaid, hanem a szemed pillantása talált utat a szívemhez. Fiam, csüggedt és kétségbeesett arkifejezésed ékesen szól segítséget kérve ahhoz, aki szereti az embertársait. Ül le ide mellém, és megmutatom neked a szolgálat ösvényeit és a boldogság országútjait, melyek az önsajnálattól az emberek közötti testvériségben és a mennyei Isten szolgálatában végzett szeretetteljes tevékenységek örömeihez vezetnek.”

Ekkorra a fiatalember már valóban vágyott arra, hogy beszélhessen Jézussal, és ott térdelt a lábánál, szinte könyörgött Jézus segítségéért, azért, hogy a saját nyomorúságos és elveszett világából a menekülés útját megjelhesse. Jézus azt mondta:

„Kelj fel, barátom! Állj a sarkadra, mint egy férfi! Úgy érzed talán, hogy kis ellenségek kerítettek be és számos akadály tartóztat fel, ám e világ és a világegyetem nagy és igaz dolgai a te oldaladon állnak. A nap minden reggel felkel, hogy köszöntson téged, mint ahogy e föld leghatalmasabb és

leggazdagabb emberét is. Tekints önmagadra – tested erős és izmaid erőből duzzadnak – fizikai állapotod jobb, mint az átlagé. De sajnos hasztalan van így, hiszen itt élsz a hegyek között és vélt vagy valós szerencsétlenségeid felett búslakodsz. A testeddel igen nagy dolgokra lennél képes, ha eljutnál oda, ahol nagy dolgok várnak. Megpróbálsz elmenekülni boldogtalan önmagadtól, de ez nem sikerülhet. Te és az életed gondjai valóságosak vagytok; amíg élsz, nem szökhetsz el előlük. Nézd, az elméd tiszta, az eszed éles. Erős testedet értelmes elme irányítja. Állítsd munkába elmédet a feladatok megoldásához; tanítsd meg az értelmeket arra, hogy érted dolgozzon; többé ne hagyj, hogy tudatlan állati félelem uralkodjon fölötted. Elméd bátor szövetségese legyen az élet nehézségeinek megoldásában, és ne te légy, miként eddig voltál, az elméd nyomorúságos félelem-rabszolgája, a búskomorság és a vereség gúzsba kötött szolgája. A legértékesebb szövetségese azonban az igaz fejlődés magában hordozója, a benned élő szellem, mely az elmédet arra sarkallja és ösztönzi, hogy önmagát szabályozza és a testet cselekvésre bírja, feltéve, hogy kiszabadítod a félelem rácsai mögül és így lehetővé teszed szellemi természetednek, hogy az élő hit erőteljes jelenléte révén megkezdje a tétlenséggel járó rossz dolgoktól való megszabadulást. E hit azon nyomban legyőzi az emberektől való félelmedet az új és mindent átható, embertársaid iránt érzett szeretet ösztönző jelenléte révén, mely szeretet hamarosan csordultig tölti a lelkedet, mert a szívedben tudatosult, hogy az Isten gyermeke vagy.

E napon, fiam, újjá fogsz születni, Isten kedve szerint hites, bátor és az embert odaadóan szolgáló férfivá alakulsz. Amint magadban így az élethez alakultál, hozzáidomultál a világegyetemhez is; újraszülettél – a szellemtől születél – és attól fogva életedet győzelmesen teljesíted be. A gondok megerősítenek; a csalódásoktól erőre kapsz; a nehézségek kihívást jelentenek számodra; és az akadályok cselekvésre sarkallnak. Kelj fel, ifjú ember! Búcsúzz el a félelem miatti meghunyászkodástól és a gyávaságból való meneküléstől. Siess vissza a kötelességedhez és úgy éld az életet a húsvér testben, mint az Isten fia, mint olyan halandó, aki az ember nemes szolgálatának szentelte magát a földön és akinek rendeltetése az Isten felemelő és örök szolgálata az örökkévalóságban.”

Az ifjú, Fortune később a krétai keresztények vezetője és a krétai hívők felemelésén munkálkodó Titusz segítőtársa lett.

Az utazók kipihenten és felüdülve vágtak neki a déli órákban az észak-afrikai Karthágó felé vivő hajóútnak, és útjukat két napra megszakították Cirénében. Itt történt, hogy Jézus és Ganid elsősegélyt nyújtott egy Rufusz nevű fiúnak, aki egy megrakott ökrösszekér felborulása során sérült meg. Hazavitték őt az anyjához, és a fiú apja, Simon később még álmában sem gondolta volna, hogy a férfi, akinek keresztjét a római katona utasítására a vállára vette, nem volt más, mint a fiával összebarátkozó idegen.

70. Karthágóban – beszélgetés az időről és a térről

Jézus a karthágói hajóút alatt idejének nagy részét azzal töltötte, hogy útitársaival társadalmi, politikai és üzleti ügyekről beszélgetett; a vallásról szinte szót sem ejtett. Gonod és Ganid ekkor vette észre Jézus kiváló történetmesélői képességét, és kérdéseikre a galileai hosszú történetekben elevenítette fel a korábbi életét. Megtudták azt is, hogy valójában Galileában és nem Jeruzsálemben vagy Damaszkuszban nőtt fel.

Amikor Ganid megkérdezte, hogy miként lehet barátokra szert tenni, és tette ezt azért, mert megfigyelte, hogy a Jézussal találkozó emberek többségét elbűvölte a személye, tanára így válaszolt:

„Érdeklődéssel fordulj embertársaidhoz; tanulj meg szeretni őket és keresd annak lehetőségét, hogy tehesz értük olyasmit, amiről biztosan tudod, hogy ők is akarják,”

majd pedig idézte a régi zsidó mondást –

„Aki barátokat akar, annak barátságosnak kell mutatkoznia.”

Karthágóban Jézus hosszú és emlékezetes eszmecsere folytatott egy Mitrász-pappal a halhatatlanságról, az időről és az örökkévalóságról. Ez a perzsa Alexandriában végezte a tanulmányait,

és őszintén tanulni akart Jézustól. Mai nyelvre lefordítva, Jézus lényegében a következőket válaszolta a férfi kérdésözönére:

Az idő a teremtményi tudat révén érzékelt mulandó események egymásra következésének folyamata. Azt a rendezett sorrendiséget jelöljük az idő megnevezéssel, mellyel az eseményeket felismerjük és megkülönböztetjük. Az állandó helyzetű Paradicsomon kívüli bármelyik belső nézőpontból szemlélve a tér világegyeteme az időhöz kötődő jelenség. Az idő mozgása kizárólag a térben nem időjelenséggként mozgó dolgokkal kapcsolatban nyilvánul meg. A világegyetemek mindenségében a Paradicsom és annak Istenségei átlépnek mind az időn, mind a téren. A lakott világokon, az emberi személyiség (melyben a paradicsomi Atya szelleme lakozik és amelyet e szellem vezet) az egyetlen fizikai kapcsolódású valóság, mely képes felülemelkedni a mulandó események anyagi sorozatán.

Az állatok nem úgy érzékelik az időt, ahogyan az ember, és az idő még az ember számára is, az ember részleges és korlátolt nézőpontja miatt, események sorozatának tűnik; de amint az ember felfelé emelkedik, ahogy a középpont felé fejlődve halad, ezen eseményfolyam kitáguló látóköre egyre inkább a maga teljességében válik érzékelhetővé. Ami azelőtt események egymásra következésének tűnt, az egy teljes és tökéletesen összehangolt körfolyamatként lesz szemlélhető; ily módon a körön visszatérő egyidejűség egyre inkább átveszi az egyenes irányú eseménysorrend egykori tudatának helyét.

Az idő által szabályozott térnek hét különböző felfogása létezik. A tér mérhető az idővel, és nem az idő a térrel. A tudósok tévedése a tér valóságának fel nem ismerésében áll. A tér nem pusztán a világegyetemi dolgokkal való kapcsolat változatosságának értelmi megjelölése. A tér nem üres, és az elme az ember által ismert egyetlen dolog, amely, ha csak részlegesen is, de meghaladja a teret. Az elme az anyagi dolgok térfüggő értelmezésétől függetlenül képes működni. Minden teremtményi besorolású lény számára viszonylag és összehasonlíthatóan véges a tér. Minél közelebb jut a tudat a hét mindenségrendi kiterjedés tudatosságához, annál inkább közelít a lehetséges tér felfogása a véglegességhez. A térpotenciál azonban csak az abszolút szintjén igazán végleges.

Világosan látni kell, hogy az egyetemes valóság a felemelkedő és tökéletesedő mindenségrendi szinteken kiteljesedő és mindig viszonylagos jelentőséggel bír. A továbbelő halandók végleges értelemben egy hétkiterjedésű világegyetemben érnek el önazonosságot.

Az anyagi eredetű elme tér-idő felfogása szükségszerűen kiteljesedések sorozatán megy keresztül, ahogy a tudatos és gondolkodó személyiség egyre magasabb világegyetemi szintekre emelkedik. Amint az ember eléri a létezés anyagi és szellemi síkjai közötti elmeszintet, tér-idő felfogása roppant mértékben kiteljesedik mind az érzékelés minősége, mind a tapasztalás mennyisége terén. A fejlődő szellemi személyiség kiteljesedő mindenségrendi eszmélésének oka az éleslátás mélységének és a tudat mozgásterének megnövekedése. Amint a személyiség az Istenség-szerűvé válás egyre magasabb és belsőbb tapasztalás-meghaladó szintjeire jut, a tér-idő felfogása egyre jobban közelíti az Abszolútok időtlen és tér nélküli felfogásait. Az abszolút szint e felfogásait a végleges beteljesülés gyermekei viszonylagosan és a tapasztalás-meghaladó előrelépés függvényében fogják elképzelni.

71. Úton Nápolyba és Rómába

Itáliába vezető útjukon először Málta szigetén álltak meg. Jézus itt hosszan elbeszélgetett egy Klaudusz nevű, kedvét vesztett, csüggedt fiatalemberrel. Az ifjú már az öngyilkosságot fontolgatta, de a damaszkuszi írástudóval folytatott beszélgetés után kijelentette:

„Férfihoz méltóan fogom élni az életemet; nem játszom tovább a gyávát. Visszamegyek az enyéimhez és mindent előlről kezdek.”

Nem sokkal ezután a cinikusok egyik lelkes tanítója vált belőle, később pedig Péterrel együtt terjesztette a kereszténység tanait Rómában és Nápolyban, majd Péter halála után Spanyolországban hirdette az evangéliumot. De sohasem tudta meg, hogy aki őt Máltán az életre ösztönözte, az a Jézus volt, akit később a világ Megszabadítójaként hirdetett.

Szirakuzában egy egész hetet töltöttek. Ottlétük nevezetes eseménye Ezrának, az eltévelyedett zsidónak a jó útra térítése volt, aki azt a fogadót vezette, ahol Jézus és az útítársai megszálltak. Ezrát elbűvölte Jézus szemlélete és megkérte őt, hogy segítsen neki visszatérni Izráel hitéhez. Reménytelenségének így adott hangot:

„Ábrahám igaz fia akarok lenni, de nem vagyok képes megtalálni Istent.”

Jézus így válaszolt:

„Ha igazán meg akarod találni Istent, már maga a vágy bizonyítja, hogy meg is találtad. A te bajod nem az, hogy nem vagy képes megtalálni Istent, hiszen az Atya már megtalált téged; a te gondod egyszerűen az, hogy nem ismered az Istent. Nem olvastad Jeremiás prófétát: »Keresel és megtalálsz engem, ha teljes szíveddel keresel«? És nem ugyanez a próféta mondta-e: »És én szívet adok neked, mellyel megismeresz engem, hogy én vagyok az Urad, és te az én népemhez tartozol majd, és én leszek a te Istened«? Nem olvastad az Írásokban, ahol így szól: »Lenéz ő az emberekre, és ha bármelyikük azt mondja: Vétkeztem, és elrontottam azt, ami jó, és ez nem vált javamra, ekkor az Isten megszabadítja az ő lelkét a sötétségtől, és meglátja a fényt«?»

Így találta meg Ezra az Istent és a lelki békéjét. Ő volt az, aki később egy áttért, jómódú görög férfival együtt felépítette az első keresztény templomot Szirakuzában.

Messzinában csak egy napra álltak meg, de ez is elegendő volt ahhoz, hogy megváltoztassák egy gyümölcsáros kisfiú életét, akitől Jézus gyümölcsöt vásárolt, és cserébe jóllakatta az élet kenyerével. A fiú sohasem feledte Jézus szavait és kedves tekintetét, amint kezét a fiú vállára téve így szólt:

„Isten veled fiam, légy bátor a férfikort elérni, és miután jóllakattad a testet, tanuld meg jóllakadni a lelket is. A mennyei Atyám veled lesz és előtted fog járni.”

A fiú a Mitrász-hit őszinte híve lett, később pedig a keresztény hit felé fordult.

Végül megérkeztek Nápolyba és hatalmába kerítette őket az az érzés, hogy már nincsenek messze úti céljuktól, Rómától. Gonodnak sok üzleti ügye volt Nápolyban, és azoktól az időszakoktól eltekintve, amikor a tárgyalásokon Jézusra tolmácként szükség volt, Jézus és Ganid a várost járta és a nevezetességekkel ismerkedett. Ganid egyre ügyesebben ismerte fel a szükséglet szenvedőket. Nagy szegénységet találtak a városban és sok könyöradományt osztottak. Ganid azonban sohasem értette meg Jézus szavainak jelentését, amikor is adott ugyan egy pénzdarabot az utcai koldusnak, de nem volt hajlandó megállni és vigasztaló szavakat mondani neki. Jézus ezt mondta:

„Miért pazarolnál szavakat olyanra, aki nem képes felfogni a szavaid értelmét? Az Atya szelleme nem tudja tanítani és megmenteni azt, akiben az Isten fiaként való létezésre nincs meg a képesség.”

Ezzel Jézus arra utalt, hogy a férfi elméje nem volt ép; hiányzott belőle a szellem vezetése elfogadásának képessége.

Nápolyban semmilyen különleges élményt nem gyűjtöttek; Jézus és a fiatalember bejárta a várost és egy kis mosolyt csalt férfiak, nők és gyermekek százaiban arcára.

Innen a kápuai úton jutottak el Rómába, közben háromnapos pihenőt tartottak Kápuában. Az appiai úton a teherhordó állataik mellett gyalogolva haladtak Róma felé, és mindhárman izgatottan várták a birodalom királynőjének és a világ legnagyobb városának megpillantását.

72.A VILÁG VALLÁSAI

Jézus, Gonod és Ganid alexandriai ottléte alatt a fiatalember sok időt és az apja pénzéből nem kis összeget szentelt annak, hogy összegyűjtse a világ vallásainak az Istentről és az Istennek a halandó emberhez fűződő viszonyáról szóló tanításait. Ganid hatvannál is több tanult fordítót alkalmazott a világ Istenségeivel kapcsolatos vallási tantételeinek kivonatolásához. E feljegyzésben tisztáznunk kell, hogy az egyistenhitet bemutató mindeme tanítások főként, közvetlenül vagy közvetve, a Melkizedek

hitterjesztőinek hitszónoklataiból származtak, akik a sálemi központjukból indultak útjukra, hogy elterjesszék az egy Isten – a Fenséges – tantételét egészen a föld határaiig.

Ezennel közreadjuk Ganid kéziratának kivonatát, melyet Alexandriában és Rómában készített, és amely a halála után még évszázadokig fennmaradt Indiában. Az anyagokat tíz cím alatt gyűjtötte a következőképpen:

1. Cinizmus
2. Judaizmus
3. Buddhizmus
4. Hinduizmus
5. Zoroasztrizmus
6. Szuduanizmus (Dzsainizmus)
7. Sintó
8. Taoizmus
9. Konfucianizmus
10. „A mi vallásunk”

73. „A mi vallásunk”

Miután szorgos munkával elkészítették a világ vallásaiban a paradicsomi Atyával kapcsolatos tanítások összeállítását, Ganid nekifogott, hogy megfogalmazza, mit is tekint ama hit összegzésének, mely hitet Isten vonatkozásában Jézus tanításának eredményeként a magáévá tett. E fiatalember szokása szerint úgy utalt e hitelemekre, mint „a mi vallásunk”. A feljegyzése ez volt:

„A mi Úr Istenünk egy Úr, és a teljes elméddel és szíveddel szeretned kell őt, miközben minden tőled telhetőt megteszel annak érdekében, hogy úgy szeresd az ő minden gyermekét, mint ahogy magadat szereted. Ez az egy Isten a mi mennyei Atyánk, akiben minden dolog fennáll, és aki a szelleme révén ott lakozik minden őszinte emberi lélekben. Nekünk, akik az Isten gyermekei vagyunk, meg kell tanulnunk, hogy miként bízzuk a lelkünk megőrzését Őrá mint hű Teremtőre. A mennyei Atyánkkal minden dolog lehetséges. Lévén, hogy ő a Teremtő, mivel ő teremtett minden dolgot és minden lényt, nem is lehetett másként. Bár nem láthatjuk az Istent, megismerhetjük őt. És nap mint nap megélve a mennyei Atya akaratát, kinyilatkoztathatjuk őt az embertársainknak.

Az Isten jellemének isteni gazdagsága szükségképpen végtelen és örökmód bölcs. Istent nem tárhatjuk fel tudás révén, de megismerhetjük őt a szívünkben személyes tapasztalás által. Bár az ő igazságossága talán kifürkészhetetlen, a kegyelméből a föld legszerényebb lényé is részesülhet. Az Atya ugyan megtölti a világegyetemet, de ott él ő a szívünkben is. Az ember elméje emberi, halandó, az ember szelleme azonban isteni, halhatatlan. Az Isten nemcsak mindenható, hanem határtalanul bölcs is. Ha a földi szüleink, akik hajlamosak a rosszra, tudják, hogy miként szeressék a gyermekeiket és miként adjanak jó ajándékokat nekik, akkor vajon a jó mennyei Atyának mennyivel jobban kell tudnia, hogy milyen bölcsen szeresse a földi gyermekeit és miként terjesszen ki megfelelő áldást rájuk.

A mennyei Atya egyetlen gyermeket sem hagy elveszni a földön, ha az a gyermek vágyik arra, hogy megtalálja az Atyát és igazán szeretne olyan lenni, mint ő. Atyánk még a gonoszakat is szereti és mindig kedves a hálátlanokkal. Bárcsak több emberi lény ismerhetné meg az Isten jóságát, akkor bizonyosan eljutnának a rossztetteik megbánásához és felhagynának mindenféle ismert bűnnel. Minden jó dolog a fény Atyjától jön le, akiben nincs változás, sem a változásnak árnyéka. Az igaz Isten szelleme az ember szívében van. Azt akarja, hogy minden ember testvére legyen egymásnak. Amikor az emberek Isten után kezdenek tapogatózni, akkor ott a bizonyosság, hogy az Isten már megtalálta őket, és hogy a rá vonatkozó tudást kutatják. Istenben élünk és az Isten bennünk lakozik.

Már nem elégszem meg abban a hitben, hogy az Isten az én egész népem Atyja; most már hiszem, hogy ő az én Atyám is. Az Isten imáadásában mindig megpróbálom az Igazság Szellemének segítségét igénybe venni, amely az én segítőm, amikor már valóban Istent ismerővé váltam. De mindenekelőtt annak révén fogom imádni az Istent, hogy megtanulom, miként cselekedjem meg az Isten akaratát a földön; vagyis, minden tőlem telhetőt megteszek annak érdekében, hogy minden halandótársammal pontosan úgy bánjak, ahogy elképzelésem szerint az Isten is szeretné, hogy bánjanak vele. Amikor ilyen életet élünk a húsvér testben, sok dolgot kérhetünk az Istentől, és megadja a szívünk azon vágyát, hogy felkészültebbek legyünk a társaink szolgálatára. Az Isten gyermekeinek mindeme szeretetteljes szolgálata megnöveli azon képességünket, hogy befogadjuk és átéljük a mennyei örömeket, a mennyei szellem segédkezésének magasságos gyönyöreit.

Minden nap megköszönöm Istennek az ő elmondhatatlan ajándékait; dicsőíteni fogom őt azokért a csodálatos cselekedetekért, melyeket az emberek gyermekeiért hajt végre. Számomra ő a Mindenható, az Erő, a Hatalom és a Kegyelem, de leginkább ő az én szellemi Atyám, és az ő földi gyermekeként valamikor majd elmegyek hozzá, hogy meglássam. Az oktatóm azt mondta, hogy ha őt keresem, akkor olyanná válok, mint ő. Az Istenben való hit révén megbékéltem övele. A mi új vallásunk igen teljes az örömben, és tartós boldogságot vált ki. Biztos vagyok abban, hogy hű maradok egészen a halálomig, és hogy biztosan elnyerem az örökkévaló élet ékességét.

Tanulom, hogy miként vizsgáljak meg minden dolgot és miként ragaszkodjam ahhoz, ami jó. Bármit, amit csak szeretnék, hogy az emberek megtegyenek nekem, megteszem én a társaimnak. Ezen új hit révén tudom, hogy az ember az Isten fiává válhat, és bár néha megborzongok, amikor belegondolok abba, hogy minden ember a testvérem, de ennek igaznak kell lennie. Nem tudom, hogy miképp örvendezhetnék az Isten atyaságában úgy, hogy közben elutasítom az emberek közötti testvériség elfogadását. Bárki szólítja is az Úr nevét, üdvözülni fog. Ha pedig ez igaz, akkor minden embernek testvérnek kell lennie.

Ennélfogva a jócselekedeteimet titkon hajtom végre; és a legtöbbet is akkor imádkozom, amikor magam vagyok. Nem fogok ítélni, nehogy tisztességtelen legyek a társaimmal. Meg fogom tanulni, hogy miként szeressem az ellenségeimet; még nem igazán sajátítottam el az Istenhez való hasonlatosságnak ezt a módszerét. Bár látom az Istent ezekben a vallásokban is, »a mi vallásunkban« szebbnek, szeretetteljesebbnek, irgalmasabbnak, személyesebbnek és valóságosabbnak találom őt. De ez a nagyszerű és dicső Lény mindenekelőtt a szellemi Atyám; én az ő gyermeke vagyok. És nem más révén, mint azon őszinte vágyammal, hogy olyan legyek, mint ő, végül megtalálom és örökké szolgálni fogom őt. Végre olyan vallásom van, melyben egy Isten, egy csodálatos Isten van, és ő az örök üdvözülés Istene.”

74.IDŐZÉS RÓMÁBAN

Lévén, hogy Gonod India hercegeitől hozott üdvözlétet Tibériusznak, a római uralkodónak, a Rómába való megérkezésük harmadik napján a két indiai és Jézus megjelent előtte. A mogorva császár szokatlanul vidám volt e napon és sokáig beszélgetett a három utazóval. Amikor elvonultak a színe elől, a császár, Jézusra utalva, megjegyezte a jobbján álló szolgájának:

„Ha én is olyan királyi testtartású és előkelő modorú volnék, akkor igazi császár lehetnék, nem igaz?”

Római ottléte alatt Ganid rendszeresen órákat töltött tanulással és a városbeli látnivalók felkeresésével. Apjának sok üzleti ügye akadt, és mivel azt szerette volna, ha a fia felnőve méltó követője lesz a kiterjedt kereskedelmi érdekeltségeinek vezetésében, ezért úgy gondolta, itt az ideje bevezetni a fiút az üzleti világba. Sok indiai polgár tartózkodott Rómában, és gyakran éppen Gonod saját alkalmazottai kísérték el őt tolmácsként, így Jézus az egész napot egyedül tölthette; az így nyert szabadidőben közelebből is megismerkedett e kétmillió lakosú várossal. Gyakran megfordult a főtéren, a politikai, a jogi és az üzleti élet központjában. Gyakran ment fel a Kapitoliumhoz és a Jupiternek, Júnónak és Minervának szentelt pazar templomot szemlélve elgondolkodott a tudatlanság rabigáján, mely alatt a rómaiak éltek. Sok időt

töltött a Palatinuszon, ahol a császári palota, Apolló temploma, valamint a görög és római könyvtárak álltak.

Ekkoriban a Római Birodalom magába foglalta egész Dél-Európát, Kis-Ázsiát, Szíriát, Egyiptomot és Északnyugat-Afrikát; és a lakosai között ott voltak a keleti félteke minden országának polgárai. Jézus fő oka, amiért ebbe az utazásba beleegyezett az volt, hogy a világunk halandóinak ezt a világpolgári sokaságát tanulmányozhassa és kapcsolatot teremthessen velük.

Jézus a római időzése alatt sokat megtudott az emberekről, de a városban való hathónapos ottlétének számos élménye közül a legértékesebb az volt, hogy kapcsolatot teremthetett a birodalom fővárosának vallási vezetőivel és hatást gyakorolhatott rájuk. Még a Rómában töltött ideje első hetének vége előtt Jézus felkereste és megismerte a cinikusok, a sztoikusok és a rejtelemimádatok, különösen pedig a Mitrász-hívők csoportjának arra érdemes vezetőit. Akár nyilvánvaló volt Jézus számára, hogy a zsidók el fogják utasítani a küldetését, akár nem, azt mindennél bizonyosabban előre látta, hogy a hírnökei később eljönnek Rómába is, hogy a mennyországot hirdessék; ezért igencsak meglepő módon hozzálátott, hogy előkészítse a terepet az ő üzenetük biztosabb fogadtatásához. Kiválasztott ötöt a vezető sztoikusok közül, tizenegyet a cinikusok közül és tizenhatot a rejtelemimádat vezetői közül és csaknem hat hónapon át a szabadidejéből sokat szentelt annak, hogy e vallási tanítókkal bensőséges beszélgetéseket folytasson. Az oktatási módszere pedig a következő volt: Egyszer sem támadt a hibáikra vagy emlegette volna fel a tanításaik fogyatékoságait. Minden esetben kiválasztotta a tanításukból az igazságot és aztán arra törekedett, hogy ezt az igazságot megszépítve és megvilágosítva láttassa velük, s a kiteljesedő igazság ezt követően rövidesen levetette magáról a hozzátapadt téveset; és a Jézus által tanított férfiak és nők így készültek fel azoknak a további és hasonló igazságoknak a későbbi felismerésére, melyek a korai keresztény hitterjesztők tanításaiban megjelentek. Az evangélium hirdetői által terjesztett tanítások korai elfogadása erős lökést adott a kereszténység gyors elterjedéséhez Rómában és onnét az egész birodalomban.

E figyelemre méltó tett jelentősége jobban megérthető, ha feljegyezzük azt a tényt is, hogy a Jézus által Rómában tanított harminckét vallási vezetőből álló csoport tagjai közül csupán kettőben nem fogant meg a tanítás; a többi harminc személy döntő szerepet játszott a római kereszténység megalapításában, és közülük némelyek még közreműködtek abban is, hogy a legfőbb Mitrász-templomot átalakítsák a város első keresztény templomává. Mi, akik az emberi tevékenységeket a színpalak mögé látva szemléljük és a tizenkilenc évszázad időtávlatából látjuk, csupán három kiemelkedő fontosságú tényezőt fedezünk fel ama korai előkészítő tevékenységek között, melyek a kereszténységnek az Európában való gyors elterjedését segítették, és ezek a következők:

1. Simon Péter apostolként való kiválasztása és megtartása.
2. Az Istvánnal való beszélgetés Jeruzsálemben, akinek halála nyerte meg a társzusi Sault.
3. E harminc római személy előzetes felkészítése arra, hogy később az új vallás vezetői legyenek Rómában és az egész birodalomban.

Az egész leélt életük során sem István, sem pedig a harminc kiválasztott sohasem jött rá arra, hogy egyszer már beszéltek azzal az emberrel, akinek a neve az ő vallási tanításuk tárgyává lett. A Jézus által az eredeti harminckettek számára végzett munka teljes mértékben személyes volt. A velük való munka során a damaszkuszi írástudó sohasem találkozott egyszerre háromnál többükkel, és kettőnél többen is csak ritkán, míg a leggyakrabban egymagukban tanította őket. Jézus azért teljesíthette ezt a nagyszerű vallási oktatási feladatot, mert ezeket a férfiakat és nőket nem kötötték meg a hagyományok; ők nem voltak áldozatai a jövőbeli vallási történések semmilyen elemével kapcsolatban merev előítéletnek.

A hamarosan elkövetkező évek során számos alkalommal történt, hogy Péter, Pál és más római keresztény tanítók hallottak erről a damaszkuszi írástudóról, aki megelőzte őket és aki oly nyilvánvalóan (és ahogy ők gondolták, tudtán kívül) előkészítette a terepet számukra, hogy előállhassanak az új evangéliummal. Bár Pál soha nem ismerte igazán e damaszkuszi írástudó személyét, azért röviddel a halála előtt a személyleírások hasonlósága miatt arra a következtetésre jutott, hogy az „antiókhiai sátozkészítő” volt egyben a „damaszkuszi írástudó” is. A tant Rómában hirdető Simon Péterben egy

alkalommal, amikor felfigyelt a damaszkuszi írástudó személyleírására, felmerült, hogy ez a személy Jézus lehetett, de gyorsan elhessegette a gondolatot, mert jól tudta (legalábbis így gondolta), hogy a Mester sohasem járt Rómában.

75. Igaz értékek

Angamon, a sztoikusok vezetője volt az, akivel Jézus már a római ottlétének kezdetén egy egész éjszakás beszélgetést folytatott. E férfiból később Pál nagy barátja vált és ő lett a keresztény egyház erős támogatóinak egyike Rómában. Lényegében, és mai kifejezőmódban újrafogalmazva Jézus a következőt tanította Angamonnak:

Az igaz értékek mércéjét a szellemi világban és az örök valóság isteni szintjein kell keresni. A felemelkedő halandónak minden alsóbb, anyagi mércét átmenetinek, részlegesnek és alárendelt jelentőségűnek kell tekintenie. A tudós, mint olyan, az anyagi tények közötti kapcsolatok felfedezésére korlátozza tevékenységét. Valójában nincs joga kijelenteni, hogy ő anyagi világnézetű vagy eszményelvű, mert ezzel elismeri, hogy feladta az igazi tudósi magatartását, ugyanis kivétel nélkül minden ilyen hozzáállás-minősítés már a bölcselethez tartozik.

Hacsak nem arányosan teljesedik ki az emberiség erkölcsi eszmélése és szellemi felemelkedése, a tisztán anyagi műveltség korlátlan előrehaladása veszélybe sodorja a polgárosodott társadalmat. A tisztán anyagi tudomány magában hordozza a tudományos előrelépés elpusztításának magvát, mivel éppen az ilyen magatartás vetíti előre az olyan polgárosodott társadalom teljes összeomlását, mely elveszítette az erkölcsi értékítéletét és elutasította a szellemi felemelkedés célját.

Az anyagelvű tudósnak és az eszményekért szerfölköt lelkesedőnek mindig az a sorsa, hogy homlokegyenest ellenkező nézeteik legyenek. Nem így van ez azokkal a tudósokkal és azokkal az eszményelvűekkel, akik a magas erkölcsi értékrend és a szellemi próbatételek közös mércéjével rendelkeznek. Az egyes korok tudósainak és a vallások követőinek fel kell ismerniük, hogy az emberiség szükségleteinek ítélőszéke előtt állnak. Le kell mondaniuk az ellenségeskedésről, miközben az emberiség fejlődésének elhivatott szolgálatával hőiesen igyekeznek igazolni továbbélésüket. Ha az úgynevezett tudomány vagy a vallás bármely korban hamis, akkor vagy meg kell tisztítani a tevékenységét, vagy el kell tűnnie, mielőtt az igazabb és érdemesebb anyagi tudomány vagy szellemi vallás megjelenik.

76. Jó és rossz

Mardusz a római cinikusok elismert vezetője volt, és nagy barátja lett a damaszkuszi írástudónak. Nap nap után beszélgetett Jézussal, és éjszakánként hallgatta Jézus magasztos tanítását. A Mardusszal folytatott fontosabb viták közül az egyik célja az volt, hogy választ adjon ennek az őszinte cinikusnak a jóra és a rosszra vonatkozó kérdésére. Lényegében, és huszadik századi kifejezőmódban Jézus ezt mondta:

Testvérem, a jó és a rossz pusztán a megfigyelhető világegyetem emberi felfogásának viszonylagos szintjeit jelképező szó. Ha etikai szempontból lusta és közösségi értelemben közömbös vagy, akkor elfogadhatod magad számára a jónak azt a formáját, amit a mindenkori társadalmi szokás testesít meg. Ha szellemileg tunya és az erkölcsi fejlődésre képtelen vagy, akkor a magadévá teheted a jónak azt a mércéjét, amely a kortársaid vallásos gyakorlatában és hagyományaiban nyilvánul meg. De az időt túlélő és az örökkévalóságba emelkedő léleknek élő és személyes döntést kell hoznia arról, hogy azon szellemi mérce szerinti jót vagy rosszat választja-e, amely szellemi mérce szerinti igaz értéket a mennyei Atya által az ember szívébe költözni küldött isteni szellem állított fel. Az emberben lakozó szellem a személyes továbbélés mércéje.

A jóság, az igazsághoz hasonlóan mindig viszonylagos és bizonyosan rossz árnyékolja. A jóság és az igazság e tulajdonságainak érzékelése teszi képessé a fejlődő emberi lelkeket ama személyes döntések meghozatalára, melyek az örök élethez alapvető jelentőségűek.

A szellemileg vak egyén esetében, tehát annál, aki az okszerűség mellett megmaradva elfogadja a tudomány megszabta igazságot, a társadalmi megszokást és a vallási tantételeket, fennáll annak a komoly veszélye, hogy feladja az erkölcsi függetlenségét és elveszíti a szellemi szabadságát. Az ilyen lélek szükségszerűen válik értelmi szempontból szajkóvá, közösségi értelemben gépiessé és a vallási hatalom szolgájává.

A jóság mindig az erkölcsi önmegvalósítással és a személyes szellemi eszméléssel járó növekvő szabadság újabb szintjei felé terjeszkedik – ez a bensőben lakozó Igazító felfedezése és a vele való azonosulás. Egy tapasztalat akkor jó, ha elmélyíti a szépségértékelést, erősíti az erkölcsi akaratot, fokozza az igazság felismerését, fejleszti a mások iránti szeretet és szolgálat képességét, árnyaltabbá teszi a szellemi eszményképeket és egyesíti az időbeli felsőrendű emberi késztetéseket az emberben lakozó Igazító örök terveivel; mindezek pedig közvetlenül arra készítetik az embert, hogy egyre inkább törekedjen az Atya akaratának megcselekedésére, s így táplálják az Isten megtalálásának és a hozzá hasonlóvá válásnak az isteni szenvedélyét.

A teremtetett lények egyetemes útján felfelé haladva, tökéletes összhangban a jóság megtapasztalására és az igazság felismerésére való képességeiddel, egyre több jósággal és egyre kevesebb rosszal fogsz találkozni. A hibázás képességétől és a rossz megélésétől csak a végső szellemi szinteken szabadul meg a felemelkedő emberi lélek.

A jóság élő, viszonylagos, mindig fejlődésképes, változatlanul személyes tapasztalás, és örökké kapcsolatban áll az igazság és a szépség felismerésével. A jóság benne van a szellemi szint pozitív igazságértékeinek felismerésében, ami az ember tapasztalásaiban mindenképpen szemben áll a negatív ellendarabbal – a lappangó rossz árnyékaival.

Amíg el nem éred a paradicsomi szinteket, addig a jóság mindig inkább keresés, mintsem megszerzés lesz, inkább cél, mintsem az elérés megtapasztalása lesz. De ugyanúgy, ahogy áhítod és szomjazod az igazságosságot, a jóság részleges elérésében is egyre növekvő megelégedést találsz. A jóság és a rossz jelenléte a világban önmagában kézzelfogható bizonyíték az ember erkölcsi akaratának és az ő személyiségének a létezésére és valóságára, amely felismeri ezeket az értékeket és választani is képes közöttük.

A Paradicsom elérésekor a felemelkedő halandó azon képessége, hogy azonosítsa önmagát az igazi szellemértékekkel, már olyannyira kiteljesedett, hogy az élet fénye tökéletes birtoklásához vezet. Az így tökéletessé lett szellemszemélyiség a jóság, a szépség és az igazság pozitív és felsőrendű jegyeivel teljességgel, istenileg és szellemileg oly eggyé válik, hogy ezen igaz szellem a lappangó rossznak semmiféle negatív árnyékát nem vetheti, amikor a Paradicsom végtelen Urának kereső istenfénnyagygása ráesik. Az ilyen szellemszemélyiségek mindegyikében a jóság többé már nem részleges, árnyat vető és viszonylagos; istenmód tökéletessé és szellemileg teljessé vált; közelít a Legfelsőbb tisztaságához és tökéletességéhez.

A rossz lehetősége szükséges az erkölcsi döntéshozatalhoz, de nem tényleges valósága annak. Az árnyék csak viszonylag valóságos. A tényleges rossznak nem kell szükségszerűen személyes tapasztalássá válnia. A lappangó rossz az erkölcsi fejlődés világában a szellemi fejlődés alacsonyabb szintjein a döntések kiváltójaként éppolyan jól működik közre. A rossz csak akkor jelenik meg a személyes tapasztalásban, amikor az erkölcsi választást tevő elme a rossz mellett dönt.

77. Igazság és hit

Nabon görög zsidó volt, és a legfőbb rejtelemimádat, a Mitrász-tisztelet elsőszámú vezetőjeként tevékenykedett Rómában. Bár a főpap számos megbeszélést tartott a damaszkuszi írástudóval, őrá a legtartósabb hatást mégis az igazság és a hit kérdéskörében az egyik este folytatott vitájuk gyakorolta. Nabon hitt Jézus megtéríthetőségében, sőt még javasolta is neki, hogy Palesztinába már Mitrász-papként térjen vissza. Nem is sejtette, hogy Jézus készíti fel őt az ország evangéliumának egyik korai megtérjtjévé válásra. Mai kifejezésmódban újrafogalmazva Jézus tanításának lényege a következő volt:

Az igazságot nem lehet szavakkal meghatározni, csakis megélni lehet. Az igazság mindig több, mint tudás. A tudás a megfigyelt dolgokhoz kötődik, az igazság viszont túllép a tisztán anyagi szinteken annyiban, hogy bölcsességgel jár együtt és magába foglal olyan mérhetetlen jelenségeket mint az emberi tapasztalat, sőt a szellemi és az élő valóságok. A tudás a tudományból ered; a bölcsesség az igaz bölcseléből; az igazság a szellemi élet vallásos megtapasztalásából. A tudás a tényekhez kötődik; a bölcsesség az összefüggésekhez; az igazság pedig a valóság értékeihez.

Az ember azért hajlik tudomány teremtésére, bölcséletalapításra és az igazság megmerevítésére, mert értelmileg lusta igazodni az élet fejlődési küzdelmeihez, s ugyanakkor az ismeretlentől is rettenetesen fél. A természeti ember túl nehézkes ahhoz, hogy a gondolkodási szokásain és az életmódján változtasson.

A kinyilatkoztatott igazság, a személyesen felfedezett igazság, ez az emberi lélek legnagyobb boldogsága; az anyagi elme és a benne lakozó szellem közös teremtménye ez. Az igazságot megértő és a szépséget szerető lélek számára a jóság iránti vágy és szomj biztosítja az örök üdvözülést, ami arra készteti ezt a halandót, hogy kitűzze az Atya akaratának teljesítésére irányuló egyetlen célt, hogy megtalálja Istent és hasonlóvá váljon hozzá. Az igaz tudás és az igazság között soha sincs összeütközés. Lehet feszültség a tudás és az ember hiedelmei között, mely hiedelmekhez előítéletek kapcsolódnak, melyeket félelem torzít, és amelyeket az anyagi felfedezés vagy a szellemi fejlődés új tényeivel való szembenézésről való rettegés ural.

De az igazságot sohasem szerezheti meg az ember hit gyakorlása nélkül. Ez azért van így, mert az ember gondolatai, bölcsessége, etikája és eszményképei sohasem emelkedhetnek magasabbra a hiténél, magasztos reményénél. Minden igaz hit az elmélyült gondolkodásra, az őszinte önbírálatra és a megalkuvást nem tűrő erkölcsi tudatosságra épül. A hit az alkotó szellemi képzelőerő késztetése.

A hit teszi szabaddá az utat az emberi elmében lakozó és az öröklét lehetőségét biztosító isteni szikra, halhatatlan mag emberfeletti tevékenysége előtt. A növények és az állatok a testanyaguk egy részének nemzedékről nemzedékre való átadásával tartják fenn magukat az időben. Az ember lelke (személyisége) a bent lakozó isteniség-szikkával való azonosulás révén éli túl a halandói halált, mely isteni szikra halhatatlan, és feladata az emberi személyiségnek a fejlődéssel járó világegyetemi létpályán tartása folyamatosan, egyre magasabb szinten. Az emberi lélek titkos magja halhatatlan szellem. A lélek második nemzedéke az első a szellemi és fejlődő létformák személyes megnyilvánulásainak egymásra következésében, s ez csak akkor ér véget, amint ezen isten entitás eléri a létének forrását, a minden létezés személyes forrását, Istent, az Egyetemes Atyát.

Az ember élete folytatódik – tovább él – mert egyetemes feladata van, mégpedig Isten megtalálása. A hit mozgatta emberi lélek nem állhat meg e beteljesülési cél eléréséig; és amint végre elérte ezt az isteni célt, sohasem végezheti be, mivel olyanná vált mint az Isten – örökkévalóvá.

A szellemi evolúció a jóság választásának növekvő és önkéntes megtapasztalása, melyet ezzel egyenlő mértékben és ütemben kísér a rossz választási lehetőségének csökkenése. A jóság melletti végleges döntéshez és az igazság teljes mértékű elismerésére való képességhez történő eljutással létrejön a szépség és a szentség tökéletessége, melynek igazságtartalma mindörökké megakadályozza még a lehetséges rossz fogalmának megjelenését is. Az ilyen, Istent ismerő lélekre nem vetül a kételkedő rossz árnya, amint az isteni jóság e magas szellemi szintjein tevékenykedik.

Az emberi elmében lakozó paradicsomi szellem jelenti a kinyilatkoztatás ígérését és hitbeli biztosítékát az isteni fejlődéssel járó öröklétre vonatkozóan minden olyan lélek számára, amely az Egyetemes Atya halhatatlan, emberben lakozó szellemszilánkjával való egyesülésre törekszik.

A világegyetemi fejlődést egyre növekvő mértékű személyes szabadság jellemzi, mert a fejlődéssel együtt jár az, hogy a személyiség színtről szintre egyre jobban megérti önmagát, és ennek következtében egyre teljesebb önmérsékletet mutat. A tökéletes szellemi önuralom elérése egyet jelent a világegyetemi függetlenség és a személyes szabadság kiteljesedésével. A hit segíti és élteti az emberi lelket a hatalmas világegyetemben való tájékozódás kezdeti nehézségei közepette, míg az ima nagyszerűen egyesíti az

alkotó képzelőerő különböző késztetéseit és a lélek hitből táplálkozó azon ösztönzéseit, melyek révén a lélek maga igyekszik azonosulni a testben lakozó isteni kísértő szellemi eszményképeivel.

Nabonra nagyon mély benyomást gyakoroltak e szavak, mint ahogy minden egyes, Jézussal folytatott beszélgetés is. Ezek az igazságok tovább lángoltak a szívében, és nagy segítséget jelentett a jézusi evangélium később érkező hirdetői számára.

78.Személyes segédkezés

Amíg Jézus Rómában tartózkodott, nem szentelte minden szabadidejét e férfiak és nők arra való felkészítésének, hogy majdan az eljövendő ország tanítványaivá váljanak. Sok időt töltött azzal, hogy közelebről is megismerje azon emberek minden fajtáját és osztályát, akik a világnak ebben a legnagyobb és leginkább világpolgári városában éltek. E számos emberi kapcsolat mindegyikével Jézusnak kettős célja volt: meg akarta ismerni a húsvér testben élt élethez való viszonyulásukat, és szólni vagy tenni is szeretett volna valamit annak érdekében, hogy ez az élet gazdagabbá és tartalmasabbá váljon. Az ott töltött hetek alatt közreadott vallási tanításai nem különböztek azoktól, amelyek a későbbi életét jellemezték, amikor a tizenkettek tanítójaként és a tömegek tanhirdetőjeként működött.

Az üzenetének veleje mindig ez volt: a mennyei Atya szeretetének ténye és az ő irgalmának igazsága, melyekhez az a jó hír társult, hogy az ember a szeretet ugyanezen Istenének hű fia. Jézus bevett szokása a társas érintkezésben az volt, hogy szóra és a vele való beszélgetésre bírta az embereket azáltal, hogy kérdéseket tett fel nekik. A beszélgetés rendszerint úgy indult, hogy ő tett fel kérdéseket nekik és azzal zárult, hogy ők tettek fel kérdéseket neki. Egyformán ügyes volt a kérdések feltevésén és a megválaszolásán keresztül való tanításban. Általában azoknak mondta a legkevesebbet, akiknek a legtöbbet tanította. Azok, akik a legtöbbet hasznosítottak az ő személyes segédkezéséből, olyan túl nagy terhet hordozó, aggódó és csüggedt halandók voltak, akik nagyon megkönnyebbültek, mert lehetőséget kaptak a lelkük kiöntésére egy rokonszenvező és megértő hallgató előtt, és Jézus még ennél is több volt. És amikor ezek a helyüket nem találó emberi lények elmesélték Jézusnak a gondjaikat, ő mindig tudott gyakorlati és közvetlen segítséget jelentő javaslatokat adni a valódi nehézségeik megoldásához, jóllehet nem felejtett el pillanatnyi enyhülést és közvetlen vigaszt hozó szavakat szólni sem. Ezeknek az elkéseredett halandóknak mindig beszélt az Isten szeretetéről és különböző, változatos módszereket alkalmazva felvilágosította őket arról, hogy ők e szerető mennyei Atya gyermekei.

Ily módon Jézus a római ottléte során személyesen is szeretetteljes és felemelő kapcsolatot alakított ki a teremtszész több mint ötszáz halandójával. Így szerzett ismereteket az emberiség különböző fajtáiról, mely ismereteket sohasem szerezhetne volna meg Jeruzsálemben, Alexandriában pedig még kevésbé. Jézus mindig is a földi élete egyik leggazdagabb és legtanulságosabb időszakának tekintette ezt a hat hónapot.

Amint az várható volt, egy ilyen sokoldalú és tetterős ember nem ténykedhetett a világ anyavárosában hat hónapon át úgy, hogy ne kereste volna meg számos olyan ember, aki igénybe akarta venni a szolgálatait valamilyen üzleti célra, vagy még gyakrabban, valamilyen oktatási terv, társadalmi újítás vagy vallási mozgalom számára. Tizenkettőnél is több ilyen ajánlatot tettek neki, és Jézus mindegyiket olyan lehetőségként használta, hogy jól megválasztott szavakkal vagy valamilyen előzékeny szolgálat révén nemes szellemi gondolatokat ültessen el a hozzá forduló elméjében. Jézus nagyon szeretett megtenni dolgokat – még kis dolgokat is – mindenféle ember számára.

Beszélt egy római szenátorral is politikáról és állami hivatalról, és a Jézussal való kapcsolatfelvétel olyan hatást gyakorolt e törvényhozóra, hogy az életének hátralévő részét hiábavaló próbálkozásban azzal töltötte, hogy rábírra a társait az uralkodó politika menetének olyan megváltoztatására, hogy a népet támogató és élelmező kormányzat eszméjétől térjenek át a nép által támogatott kormányzatéhoz. Jézus egy estét töltött egy gazdag rabszolgatartóval is, az emberről, mint az Isten fiáról beszélgetve vele, és e férfi, Klaudiusz másnap száztizenhét rabszolgáját szabadította fel. Jézus estebéd-meghívást kapott egy görög orvostól, s elmesélte neki, hogy a betegeknek elméje és lelke is van, nemcsak teste, és ez arra késztette a rátermett orvost, hogy szélesebb körű szolgálat nyújtására törekedjen az embertársai

számára. Mindenféle társadalmi helyzetű emberrel, a legkülönbözőbb emberekkel beszélgetett. A Jézus által Rómában meg nem látogatott egyetlen hely a közfürdő volt. Nem volt hajlandó elkísérni a barátait a fürdőkbe az ott uralkodó nemi szabadosság miatt.

Egy római katonának, amint a Tiberisz partján sétáltak, Jézus azt mondta:

„A szíved is legyen bátor, ne csak a karod! Merj igazságos és elég nagy lenni ahhoz, hogy irgalmat mutass. Késztesd a felettes természeteddal szembeni engedelmességre az alacsonyabb rendű természetedet, miként a feletteseidnek is engedelmeskedsz. Tiszteld a jószágot és ismerd el az igazságot. Válaszd a szépet a csúf helyett. Szeresd a társaidat és teljes szívből vágyakozz az Isten után, mert az Isten a te mennyei Atyád.”

A főtér egyik szónokának ezt mondta:

„Az ékesszólásod megnyerő, az érvelésed bámulatos, a hangod kellemes, de a tanításod aligha igaz. Bárcsak élvezhetnéd annak a meglepődöttségnek ösztönző voltát, hogy tudod, hogy az Isten a te szellemi Atyád, mert akkor a beszédkésztségedet arra használhatnád, hogy megszabadítod a társaidat a sötétség rabságából és a tudatlanság szolgátságából.”

Ez volt az a Márk, aki hallotta Pétert szónokolni Rómában és a követője lett. Simon Péter keresztre feszítésekor ő volt az, aki szembeszállt a római üldözőkkel és merészen folytatta az új evangélium hirdetését.

Találkozván egy szegény emberrel, akit hamisan vádoltak meg, Jézus elkísérte a törvényszék elé és mivel külön engedélyt kapott, hogy az érdekében fellépessen, Jézus egy ragyogó felszólalást adott elő, melynek keretében elmondta ezt is:

„Az igazság tesz nagygyá egy nemzetet, és minél nagyobb a nemzet, annál jobban ügyel arra, hogy ne érhesse igazságtalanság még a legszerényebb polgárát se. Jaj annak a nemzetnek, ahol csak azok bízhatnak az igazságban a bíróság előtt, akik pénzzel és befolyással rendelkeznek! A bíróság szent kötelessége, hogy felmentse az ártatlant és megbüntesse a bűnöst. A nemzet megmaradása a bíróságainak pártatlan, tisztességes és megvesztegethetetlen voltától függ. A polgári kormányzás alapja az igazságosság, mint ahogy az igaz vallás alapja a könyörület.”

A bíró újra elővette az ügyet, és miután a bizonyítékot alaposan áttanulmányozta, elengedte a fogvatartottat. Jézus minden tevékenysége közül, melyet a személyes segédkezés e napjai alatt végzett, ez került a legközelebb a nyilvános fellépéshez.

79. Intelmek a gazdag embernek

Egy bizonyos gazdag embernek, aki római polgár és sztoikus volt, Jézus tanításai nagyon felkeltették az érdeklődését, mely tanításokkal Angamon ismertette meg. E jómódú polgár, miután több bensőséges megbeszélést folytatott Jézussal, megkérdezte, hogy mihez kezdjen a vagyonával, ha már van neki, és Jézus ezt válaszolta:

„Az anyagi javakat az anyagi élet javítására fordítanám, éppen úgy, ahogy a tudást, a bölcsességet és a szellemi szolgálatot az értelmi élet gazdagításának, a társadalmi élet nemesebbé tételének és a szellemi élet fejlesztésének segítésére használnám. Az anyagi vagyont úgy gondolnám, mint egy bölcs és hatékony intéző, akinek feladata az adott nemzedék erőforrásainak felhasználása a következő és a későbbi nemzedékek javára és nemesítésére.”

Ám a gazdag embert nem elégítette ki Jézus válasza. Bátran megkérdezte újra:

„De szerinted az én helyemben lévő ember mihez kezdjen a vagyonával? Tartsam meg, vagy szabaduljak meg tőle?”

Ahogy Jézus megértette, hogy a gazdag ember valóban többet akar tudni az Istenhez való hűségéről és az emberek iránti elkötelezettségéről, kiegészítette a válaszát:

„Kedves barátom, úgy látom, hogy őszintén keresed a bölcsességet és őszintén szereted az igazságot; ezért hajlandó vagyok megosztani veled a vagyonnal kapcsolatos gondjaid megoldására vonatkozó nézeteimet. Ezt azért teszem, mert kérted a tanácsomat, és e tanácsommal nem a többi gazdag ember vagyonára utalok; tanácsot kizárólag neked és a te személyes tájékoztatásodul adok. Ha valóban úgy akarod tekinteni a vagyonedat, mint rád bízott értéket, ha tényleg bölcs és hatékony gondnoka akarsz lenni a felhalmozott vagyonodnak, akkor azt tanácsolnám, hogy a következőképpen tekintsd át a javaid forrását: tedd fel a kérdést magadnak, és tégy meg minden tőled telhetőt annak érdekében, hogy megtaláld az őszinte választ azzal kapcsolatban, hogy honnan is ered ez a vagyon. A te nagy vagyonod forrásainak megvizsgálásához segítségül azt javaslom, hogy tartsd szem előtt az anyagi javak felhalmozásának következő tíz különböző módját:

1. Örökölt vagyon – a szülőktől és más elődöktől származó javak.
2. Felfedezett vagyon – az anyaföld nem művelt erőforrásaiból származó javak.
3. Kereskedelmi vagyon – az anyagi áruk cseréjéből és eladásából származó tisztességes nyereségből lett javak.
4. Tisztességtelen vagyon – az embertársaid tisztességtelen kizsákmányolásából vagy rabszolgasorba vetéséből származó javak.
5. Kamatokból származó vagyon – a beruházott tőke tisztességes és méltányos jövedelemtermelő képességeiből származó bevétel.
6. A tehetségéből származó vagyon – az emberi elme termékeny és találékony képességeiből származó javak.
7. Véletlenül szerzett vagyon – az embertársaid nagylelkűségéből származó vagy az életkörülményekből eredő javak.
8. Lopott vagyon – a tisztességtelenség, csalás, lopás vagy megtévesztés útján szerzett javak.
9. Letéti vagyon – a társaid által valamilyen jelenbeli vagy jövőbeli különleges célból rád bízott vagyon.
10. Megkeresett vagyon – a közvetlenül a te személyes munkavégzésedből származó javak, az elméd és a tested napi munkájának tisztességes és méltányos jutalma.

Így tehát, barátom, ha hű és igazságos gondnoka akarsz lenni a nagy vagyonodnak az Isten előtt és az ember szolgálatában, akkor a vagyonedat hozzávetőleg ilyen tíz nagy részre kell felosztanod, és azután minden egyes részt az igazságosság, a méltányosság, a tisztességesség és a valódi hatékonyság törvényeinek bölcs és őszinte értelmezése szerint kell kezelned; jóllehet a mennyei Isten nem fog elítélni, ha néha, némely kétséges helyzetben a könnyőületesség és az önzetlenség irányában tévednél azáltal, hogy figyelembe veszed a halandói élet szerencsétlen körülményeitől szenvedő áldozatok inségét. Amikor őszinte kétséged támad egyes anyagi helyzetek méltányosságát és igazságosságát illetően, akkor a döntéseiddel azoknak kedvez, akik segítséget szenvednek, kedvez azoknak, akik a meg nem érdemelt nehézségek csapásától szenvednek.”

Miután e kérdésekről néhány órán át beszélgettek és válaszul a gazdag ember további és részletesebb útmutatáskérésére, Jézus bővebben is kifejtette a válaszát, lényegében a következőket mondva:

„Bár további javaslatokat teszek a vagyonhoz való viszonyulásod kérdésében, figyelmeztetlek, hogy a tanácsomat csakis neked és a te személyes tájékoztatásodul adom. Csak a magam nevében beszélek és kizárólag hozzád, mint kérdező baráthoz szólok. Felszólítalak, hogy ne szabad meg más gazdag embernek, hogy miként kezelje a vagyonát. A tanácsom neked a következő:

1. Az örökölt vagyon gondnokaként meg kell vizsgálnod annak forrásait. Erkölcsi kötelességed képviselni az elmúlt nemzedéket abban, hogy becsületesen átadod a törvényes vagyont a jövő nemzedékeinek, miután levontál abból egy tisztességes illetéket a mai nemzedék számára. De nem vagy köteles fenntartani semmiféle tisztességtelenséget vagy igazságtalanságot, mely az elődeid becsstelen vagyonfelhalmozásához kötődik. A megörökölt vagyonod bármely részét, melyről kiderül, hogy csalásból vagy tisztességtelenségből származik, az igazságosságról, a nagylelkűségről és a

kárpótlásról alkotott nézeteid szerint kifizetheted. A törvényesen megörökölt vagyonod többi részét gondnokként a nemzedékek között méltányosan használhatod és biztonságosan átadhatod. Bölcs éleslátás és egészséges ítélőképesség vezérelje a javaknak az utódaid számára való örökhagyásával kapcsolatos döntéseidet.

2. Mindenkinek, aki felfedezés eredményeként élvezi a vagyont, szem előtt kell tartania, hogy egy egyén csak rövid ideig él a földön és hogy ezért megfelelőképpen gondoskodnia kell e felfedezések megosztásáról úgy, hogy azok a lehető legtöbb embertársának legyenek a segítségére. Bár a felfedezőtől nem szabad megtagadni a felfedezőmunkájáért járó minden jutalmat, azért ő sem tarthat önzően igényt mindazon előnyre és áldásra, mely a természet által felhalmozott erőforrások feltárásából nyerhető.

3. Mindaddig, amíg az emberek a világ üzleti ügyeinek vitelében a kereskedelem és az árucsera mellett döntenek, addig tisztességes és törvényes haszonra jogosultak. Minden iparos fizetést érdemel a szolgálataiért; a kereskedőt megilleti a díja. A kereskedelem tisztességes volta és az üzletfelekkel való tisztességes bánásmód a világ szervezett üzleti életében sok különböző fajtájú hasznot teremt, és e vagyonforrásokat mind az igazságosság, a becsületesség és a tisztességesség legmagasabb rendű elvei alapján kell megítélni. A becsületes kereskedőnek nem szabad haboznia, hogy ugyanolyan haszonnal dolgozzon, mint amekkorát örömmel megadna a kereskedőtársának a hasonló ügyletben. Bár e vagyonfajta a nagytételben való üzletelés miatt nem azonos az egyénileg megkeresett jövedelemmel, mégis, az ilyen tisztességesen felhalmozott vagyon széles körű jogokat biztosít a tulajdonosának a vagyon későbbi felosztásába való beleszóláshoz.

4. Az Istent ismerő és az isteni akarat megcselekedésére törekvő egyetlen halandó sem alacsonyodhat le odáig, hogy kizsákmányoláshoz folyamodjon. Egyetlen nemes ember sem törekszik vagyonfelhalmozásra és vagyoni hatalom gyűjtésére a hűség testbeli testvéreinek rabszolgasorba taszítása vagy tisztességtelen kizsákmányolása révén. A vagyoni javak erkölcsi átkot és szellemi bélyeget jelentenek, ha azok az elnyomott halandó ember verítékéből származnak. Minden ilyen vagyoni elemet vissza kell adni azoknak, akiktől rabolták vagy az ő gyermekeiknek és a gyermekeik gyermekeinek. Egy tartósan fennálló polgárosodott társadalom nem épülhet a dolgozók bére elcsalásának gyakorlatára.

5. A tisztességes vagyonhoz hozzátartozik a hozadéka. Amíg az emberek kölcsönt vesznek és kölcsönt adnak, mindaddig szedhető tisztességes kamat, feltéve, hogy a kölcsönzött tőke törvényes vagyonelem. Először tisztítsd meg a tőkédet, mielőtt kamatot követelsz érte. Ne légy olyan kicsinyes és kapzsi, hogy fösvénykedésre vetemedsz. Soha ne engedd meg magadnak azt az önzőséget, hogy a pénz hatalmat arra használod, hogy tisztességtelen előnyre tegyél szert a küszködő társaiddal szemben. Ne engedj a kísértésnek, hogy tisztességtelen kamatot szedj a pénzügyi zavarba került testvéreidtől.

6. Ha a tehetséged kamatoztatása révén tennél szert vagyonra, ha az anyagi javaid a feltalálói képességeidből származnak, akkor ne akarj tisztességtelen részhez jutni e jutalmakból. A tehetséges ember éppúgy tartozik az elődeinek, mint az utódainak; ugyancsak vannak kötelezettségei a fajtájával, a nemzetével szemben, és felelősséget rónak rá a felfedezésének körülményei is; arra is emlékeznie kell, hogy az emberek között emberként élt, amikor a találmányain munkálkodott és kidolgozta azokat. De éppúgy tisztességtelen lenne megfosztani a tehetséges embert minden vagyoni nyereségétől. Az emberek sohasem lesznek képesek olyan szabályokat felállítani és olyan előírásokat kidolgozni, melyek a vagyon tisztességes elosztásával kapcsolatos mindeme kérdéseket egyformán kezelnék. Először el kell ismerned az embert a testvéredként, és ha őszintén vágysz arra, hogy úgy bánj vele, ahogy szeretnéd, hogy veled is bánjon, akkor az igazságosság, a becsületesség és a tisztességesség szokványos parancsai fognak vezérelni téged a gazdasági jutalmak és a társadalmi igazságosság minden visszatérő nehézségének tisztességes és pártatlan megoldásában.

7. Senki sem formálhat személyes igényt az idő és a véletlen által a kezére játszott vagyonra az annak kezelési költségét ellentételező tisztességes és törvényes mértéken túl. A véletlen folytán szerzett

vagyont úgy kell tekinteni, mint valamiféle letéthez hasonlót, melyet az embernek a maga társadalmi vagy gazdasági csoportjának a javára kell fordítania. Az ilyen vagyon birtokosainak vezérelve az legyen, hogy miként osszák szét bölcsen és eredményesen ezeket a ki nem érdemelt forrásokat. A polgárosodott ember nem fog mindig úgy tekinteni mindarra, ami fölött ő rendelkezik, mint a saját, személyes tulajdonára.

8. Ha a vagyonod bármely részéről tudható, hogy csalásból származik; ha a vagyonod bármely eleme tisztességtelen módon vagy becsstelen módszerek révén halmozódott fel; ha a javaid a társaiddal való tisztességtelen eljárás eredményei, akkor késlekedés nélkül juttasd vissza ezeket a nem egyenes úton szerzett javakat a jogos tulajdonosainak. Teljes legyen a kártalanítás és így tisztítsd meg a vagyonodat minden becsstelen vagyonrésztől.

9. Az egyik személy által a mások javát szolgáló célból átadott vagyon megőrzése komoly és szent felelősség. Ilyen letétet ne veszélyeztess, és ne tedd ki kockázatnak. Bármely ilyen rád bízott vagyonból annyit vegyél ki a magad számára, amennyit minden tisztességes ember is megengedne magának.

10. A vagyonod azon része, mely a saját elmebeli és fizikai munkádból származó jövedelmet jelenti – amennyiben a munkádat tisztességesen és méltányosan elvégezted – igazán a tiéd. Egyetlen ember sem vitathatja el tőled a jogot arra, hogy e vagyonrészt megtartsd és úgy használd fel, ahogy jónak látod, feltéve, hogy e jogod gyakorlása nem okoz kárt a társaidnak.”

Amint Jézus a tanácsai elmondása után elhallgatott, a tehetős római felkelt a kerevetéről és éjszakára elbúcsúzva tőlük, ezt az ígéretet tette:

„Kedves barátom, látom, hogy igen bölcs és jó ember vagy, és holnap neki is fogok a vagyonom olyan módon való kezeléséhez, ahogy azt tanácsoltad.”

80. Társadalmi szolgálat

Itt Rómában zajlott le az a megható esemény, amikor a világegyetem Teremtője órákat töltött azzal, hogy visszavezessen egy elveszett gyermeket az aggódó anyjához. Ez a kisfiú elcsavargott otthonról, és Jézus a kétségbeesetten síró fiúra akadt rá. Ő és Ganid éppen a könyvtárakba tartott, de rászánták az időt, hogy a gyermeket hazavigyék. Ganid sohasem felejtette el Jézus szavait:

„Tudod, Ganid, a legtöbb emberi lény olyan, mint az elveszett gyermek. Sok időt töltenek a félelemtől sírásban és a szomorúságtól szenvedve, amikor valójában nagyon is közel vannak a biztonsághoz és az oltalomhoz, éppen úgy, ahogy e gyermek is csak kis távolságra volt az otthonától. Mindazoknak, akik ismerik az igazság útját és élvezik az Isten ismeretének bizonyosságát, kiváltságnak, nem pedig kötelességnek kell tekinteniük, hogy útmutatást adjanak a társaiknak azon erőfeszítéseikben, hogy ráleljenek az életnek értelmet adó dolgokra. Hát nem leltük-e nagy örömeinket abban, hogy visszavittük a gyermeket az anyjához? Így élük át az emberi szolgálat legfelsőbb szintű megelégedettségét is azok, akik az Istenhez vezetik az embereket.”

Attól a naptól fogva a földi élete hátralévő részében Ganid állandóan figyelte, hogy hol bukkan elveszett gyermeke, akit hazavezethet.

Ott volt aztán egy öt gyermekes asszony is, akinek a férje balesetben halt meg. Jézus elmondta Ganidnak, hogy ő is egy balesetben veszítette el az apját, és több alkalommal is elmentek vigaszt nyújtani ehhez az anyához és a gyermekeihez, Ganid pedig az apjától kért pénzt arra, hogy élelmet és ruhát vegyen nekik. Addig nem is hagytak fel a támogatással, amíg nem sikerült állást találniuk a legidősebb fiúnak, aki így aztán már tudott gondoskodni a családról.

Azon az éjszakán, amint Gonod az ezen eseményekről szóló beszámolót hallgatta, kedélyesen azt mondta Jézusnak:

„Elhatároztam, hogy a fiamból tudós vagy üzletember lesz, te pedig itt bölcselőt vagy emberbarátot akarsz csinálni belőle.”

Jézus mosolyogva így válaszolt:

„Talán mind a négyet csinálhatnánk belőle; ekkor aztán négyszeresen is élvezhetné az életet, lévén, hogy az emberi dallamot meghalló füle egy helyett négy hangnemet is képes lenne felismerni.”

Erre Gonod azt mondta:

„Látom, hogy te igazi bölcselő vagy. Könyvet kellene írnod a jövő nemzedékei számára.”

Jézus erre így felelt:

„Nem könyvet – az én küldetésem az, hogy e nemzedékben és minden nemzedék számára éljek le egy életet. Én –”

De itt megállt, és Ganidhoz fordulva így szólt:

„Fiam, itt az ideje nyugovóra térnünk.”

81.A Róma környéki utazások

Jézus, Gonod és Ganid öt kirándulást tett Rómából kiindulva a környező vidék látnivalóihoz. Jézus az észak-itáliai tavakhoz szervezett útjukon folytatta Ganiddal azt a hosszas beszélgetést, amely arra vonatkozott, hogy mennyire lehetetlen dolog valakinek Istentől tanítani, ha az a valaki nem vágyik az Isten megismerésére. A tavakhoz vezető útjuk során összefutottak a meggondolatlanul beszélő pogánnyal, és Ganid meglepődött, hogy Jézus nem követte a bevett gyakorlatát, hogy beszélgetésbe elegyedjen, mely azután a maga természetes módján a szellemi kérdések megvitatásához szokott vezetni. Amikor Ganid megkérdezte a tanítóját, hogy miért mutatott ily kevés érdeklődést e pogány iránt, Jézus ezt válaszolta:

„Ganid, az a férfi nem vágyott az igazságra. Ő nem volt elégedetlen önmagával. Nem volt kész segítséget kérni, és a lelki szemét nem nyitotta ki, hogy a lelke fényhez juthasson. Az a férfi még nem érett meg az üdvözülés aratására; még több időre van szüksége ahhoz, hogy a megpróbáltatások és a nehézségek felkészítsék őt a bölcsesség és a magasabb szintű ismeretek befogadására. Vagy, ha magunk mellé vehetnénk, akkor talán az életünkkel megmutathatnánk neki a mennyei Atyát, és így az Isten fiaiként való életünk oly vonzalmat keltene benne, amely által ösztönözve érezné magát a mi Atyánk felől való érdeklődésre. Nem nyilatkoztathatod ki az Istent azoknak, akik nem keresik; nem vezethetsz kelletlen lelkeket az üdvözülés örömére. Az embernek előbb vágyania kell az igazságra az életélményei eredményeként, vagy vágyania kell az Isten megismerésére azok életével való kapcsolat eredményeképpen, akik ismerik az isteni Atyát, s egy másik emberi lény csak ezt követően tud közreműködni az ilyen halandói társnak a mennyei Atyához való vezetésében. Ha ismerjük az Istent, akkor az igazi földi dolgunk úgy élni, hogy engedjük az Atyát az életünkben megnyilatkozni, és így minden Istent kereső személy megláthatja az Atyát és kérheti a segítségünket abban, hogy többet tudhasson meg az Istenről, aki a mi életünkben ily módon nyer kifejeződést.”

A svájci kirándulásuk alatt, a hegyekben történt, hogy Jézus egy egész napos beszélgetést folytatott az apával és a fiával a buddhizmusról. Ganid sokszor tett fel Jézusnak közvetlen kérdést Buddháról, de mindig többé-kevésbé kitérő válaszokat kapott. Most a fia jelenlétében az apa egyenesen megkérdezte Jézust Buddháról, és meg is kapta az egyenes választ. Gonod azt mondta:

„Tényleg szeretném tudni, hogy mit gondolsz Buddháról.”

Jézus erre így felelt:

„Buddhátok sokkal jobb volt, mint a buddhizmusotok. Buddha nagy ember, sőt próféta volt a népe számára, de árva próféta volt; ez alatt azt értem, hogy korán szem elől veszítette a szellemi Atyját, a mennyei Atyát. Az életélménye megrendítően szomorú volt. Az Isten hírnökeként próbált élni és tanítani, de Isten nélkül. Buddha elkormányozta az üdvözülés hajóját egészen a biztonságos kikötőig, egészen a halandói üdvözülés kikötőjének bejáratáig, és ott, a rossz útvonal-vezetési térképek miatt,

a jó hajó zátonyra futott. Ott áll most is, számos nemzedéknyi idő óta, mozdulatlanul és reménytelenül megfenekletten. Mindezen évek során a népetekből sokan ottrekedtek. Hallótávolságban élnek a nyugalom biztos vizeitől, de nem hajlandók belépni, mert a jó Buddha nemes bárkája szerencsétlen módon megfeneklett a kikötőn kívül. A buddhista népek soha nem is fognak belépni e kikötőbe, hacsak el nem hagyják a prófétájuk bölcséleti hajóját és meg nem ragadják az ő nemes szellemét. Ha a népetek hű maradt volna Buddha szelleméhez, akkor már régen elértétek volna a szellemi nyugalom, a lelki nyugalom révét és az üdvözülés bizonyosságát.

Látod, Gonod, Buddha ismerte az Istent szellemében, de nem tudta tisztán felfedezni őt az elméjében; a zsidók felfedezték Istent az elméjükben, de nagyjából nem tudták megismerni őt a szellemében. Ma a buddhisták egy Isten nélküli világszemléletben vergődnek, míg az én népem származásán rabja az Istentől való félelemnek, anélkül, hogy üdvözítő életfelfogással és szabadsággal rendelkezne. Nektek Isten nélküli világszemléletetek van; a zsidóknak van Istenük, de nagyjából nem rendelkeznek a vele kapcsolatos életfelfogással. Buddha, aki nem tudta elképzelni Istent, mint szellemet és mint Atyát, nem volt képes a tanításaiban megadni azt az erkölcsi energiát és szellemi hajtóerőt, mellyel egy vallásnak rendelkeznie kell, ha meg akar változtatni egy fajt és fel akar emelni egy nemzetet.”

Ekkor Ganid így kiáltott fel:

„Tanítóm, teremtsünk te és én egy új vallást, olyat, amely elég jó India számára és elég nagy Rómának, és talán a zsidóknál felválthatjuk vele Jahvét.”

Jézus erre így felelt:

„Ganid, a vallásokat nem teremtik. Az emberek vallásai hosszú idő alatt alakulnak ki, míg az Isten kinyilatkoztatásai azoknak az embereknek az életében ragyognak fel a földön, akik a társaikkal kinyilatkoztatják az Istent.”

De ők nem értették e látnoki szavak jelentését.

Azon az éjszakán, miután nyugovóra tértek, Ganid nem tudott elaludni. Sokáig beszélgetett az apjával és végül azt mondta:

„Tudod, apám, néha azt hiszem, hogy Jósua próféta.”

Az apja álmosan csak annyit tudott válaszolni neki:

„Fiam, vannak mások –”.

E naptól fogva a természetes élete hátralévő részében Ganid saját vallás kidolgozásán munkálkodott. Elméjének erős készíttetését jelentett Jézus felvilágosultsága, becsületessége és türelme. A bölcselétről és a vallásról folytatott vitáikban ez az ifjú sohasem érzett nehezítést vagy viseltetett ellenséges érzülettel.

Micsoda látvány volt ez a mennyei értelmek számára, látni az indiai ifjút, amint azt javasolja egy világegyetem Teremtőjének, hogy alkossanak egy új vallást! Bár a fiatalemberben nem tudatosult, akkor és ott egy új, örök vallást teremtettek – az üdvözülés ezen új útját, az Isten kinyilatkoztatását az ember számára, Jézuson keresztül és őbenne. Amit a fiú a leginkább akart, azt tudtán kívül ténylegesen meg is tette. Így volt és így van ez örökre. Amit a szellemi tanításban és vezetésben részesült, felvilágosult és gondolkodó emberi képzelet odaadással és önzetlenül tenni akar, és amivé lenni akar, az mérhetően teremtvé válik annak megfelelően, hogy a halandó mennyire szentelte magát az Atya akarata isteni módon való megcselekedésének. Az ember és az Isten társulásakor nagy dolgok történhetnek és történnek is.

82. VISSZATÉRÉS RÓMÁBÓL

A Rómából való elutazásra készülve Jézus egyetlen barátjától sem búcsúzott el. A damaszkuszi írástudó bejelentés nélkül érkezett Rómába és hasonlóképpen távozott onnan. Egy teljes év is eltelt, mire azok, akik ismerték és szerették őt, feladták a reményt, hogy viszontláthatják. Az őt ismerő emberek kisebb

csoportjai a második év végére azt vették észre, hogy a tanításai iránti közös érdeklődés révén és a vele kellemesen eltöltött idők közös emlékének keresztül közelebb kerülnek egymáshoz. A sztoikusok, a cinikusok és a rejtelemimádatok híveinek kis csoportjai továbbra is megtartották a rendszertelen és nem hivatalos találkozóikat egészen a keresztény vallás első tanhirdetőinek Rómában való megjelenéséig.

Gonod és Ganid olyan sok dolgot vásárolt Alexandriában és Rómában, hogy minden holmijukat málhájáráttal előreküldték Tarentumba, s a három utazó kényelmesen keresztülvágott Itálián a nagy appiai úton. Az út során mindenféle emberi lényel találkoztak. Az útba ejtett vidékeken sok nemes római polgár és görög gyarmati lakos élt, de a nagyszámú alacsonyabb rendű rabszolga utódai már kezdtek megjelenni.

Az egyik napon, az ebédidei pihenő alatt, nagyjából félúton Tarentumhoz, Ganid egyenesen Jézusnak szegezte a kérdést, hogy mit gondol az indiai kasztrendszeréről. Jézus ezt mondta:

„Bár az emberi lények sok tekintetben különböznek egymástól, az Isten előtt és a szellemi világban minden halandó azonos helyzetű. Az Isten szemében a halandók csak két csoportra oszthatók: az ő akaratát megcselekedni akarók és az erre nem vágyók. A világegyetemből szemlélve a lakott világot, ugyancsak két nagy osztály különíthető el: akik ismerik az Istent, és akik nem. Akik nem képesek megismerni az Istent, azok bármely teremtszék állatai közé sorolhatók. Az emberiséget sokféleképpen lehet felosztani a különféle minőségjegyek szerint, mint ahogy vizsgálhatjuk őket testileg, értelmileg, közösségileg, foglalkozás szerint vagy erkölcsi téren, de ahogy a különféle halandói osztályok az Isten ítélőszéke előtt megjelennek, mind egyenrangúak; az Isten valóban nem tesz különbséget a személyek között. Bár nem tudjátok elkerülni, hogy különbséget tegyetek az emberi képességek és adottságok között értelmi, társadalmi és erkölcsi téren, nem szabad ilyen megkülönböztetést tennetek az emberek szellemi testvériségében, amikor imádatra az Isten színe elé gyűltök.”

83. Irgalom és igazságosság

Egy nagyon érdekes esemény zajlott le az egyik délután az út mentén, ahogy éppen Tarentumhoz közeledtek. Észrevették, amint egy durva és erőszakos suhanc kegyetlenül rátámad egy kisebb gyermekre. Jézus a megtámadott fiú segítségére sietett, és amikor kimentette, erősen lefogta a támadót, mialatt a kisebb fiú el tudott menekülni. Abban a pillanatban, amikor Jézus elengedte az erőszakos fiút, Ganid rávetette magát a fiúra és alaposan püfölni kezdte, ám Ganid elképedésére Jézus azonnal közbelépett. Miután leállította Ganidot és megengedte a megszeppent fiúnak, hogy távozzon, a fiatal ember, mihelyt lélegzethez jutott, felindultan így kiáltott:

„Nem értelek téged, tanítóm. Ha az irgalom megköveteli, hogy megmentsd a kisebbik fiút, akkor az igazság talán nem követeli meg a nagyobb, támadó fiú megbüntetését?”

Válaszképpen Jézus így szólt:

„Ganid, így igaz, valóban nem érted. Az irgalmas segédkezés mindig az egyén dolga, de az igazságos büntetés a társadalmi, kormányzati vagy világegyetemi igazgatási csoportok feladatkörébe tartozik. Egyénként hálás vagyok, hogy irgalmat mutathatok; a megtámadott fiú segítségére kell sietnem, és teljes következetességgel alkalmazhatok elégséges erőt ahhoz, hogy visszatartsam a támadót. És éppen ezt tettem. Elértem a megtámadott gyermek megmenekülését; itt ért véget az irgalmas segédkezés. Ezután erővel visszatartottam a támadót elegendően hosszú ideig, hogy ezáltal lehetőséget adjak a verekezésben gyengébb félnek a menekülésre, majd pedig visszavonultam az ügytől. Nem bonyolódtam bele a támadó feletti ítélkezésbe, vagyis hogy megítéljem a szándékát – hogy ítéletet mondjak minden felett, ami a társa elleni támadásra indította – s nem vállaltam fel annak a büntetésnek a végrehajtását sem, melyet az elmém az ő rosszcselekedetének jogos megtorlásául esetleg sugall. Ganid, az irgalom lehet bőséges, de az igazságnak pontosnak kell lennie. Hát nem látod, hogy nincs két ember, aki egyetértene az igazságosság követelményét kielégítő büntetésben? Az egyik negyven korbácsütést szabna ki, a másik húszat, megint más valaki

igaz büntetésül elzárást javasolna. Hát nem látod, hogy e világon az ilyen felelősségeket jobb a csoportra bízni vagy a felelősséggyakorlást jobb a csoport választott képviselőire hagyni? A világegyetemben az ítélet azoknál van, akik pontosan ismerik minden rossztett előzményét és annak indíttatásait is. A polgárosodott társadalomban és egy szervezett világegyetemben az igazságszolgáltatás eleve feltételezi a tisztességes megítélésen alapuló igazságos ítélethozatalt, és ezek az előjogok a világok ítélkező csoportjainál és a teremtesösszesség felsőbb világegyetemeinek mindentudó intézőinél vannak.”

Több napon keresztül beszédtema volt az irgalom mutatásának és az igazságszolgáltatásnak a kérdésköre. Ganid, legalábbis bizonyos mértékig, megértette, hogy Jézus nem szívesen keveredne személyes küzdelembé. De Ganid feltett még egy utolsó kérdést, melyre sohasem kapott teljesen kielégítő választ; és e kérdés az volt, hogy „De tanítóm, ha egy erősebb és rossz természetű teremtmény neked támadna és az életedre törne, akkor vajon mit tennél? Talán nem törekednél önmagad megvédésére?” Bár Jézus nem tudott teljes és kielégítő választ adni az ifjú kérdésére, mivel nem volt hajlandó feltárni előtte, hogy ő (Jézus) a paradicsomi Atya szeretetének a figyelő világegyetem számára való szemléltetése céljából él a földön, azért ennyit mégis elmondott:

„Ganid, én igazán megértem, hogy e kérdések némelyike mennyire felkavar téged, és megpróbálok válaszolni is a felvetésedre. Először is, minden, a személyemet érő támadás esetén eldönténém, hogy a támadó az Isten fia-e – testvérem a húsvér testben – vagy sem, és ha úgy gondolnám, hogy az ilyen teremtmény nem rendelkezik erkölcsi belátással és szellemi értelemmel, akkor bizony habozás nélkül a védekezési képességeimet teljes mértékben igénybe véve védeném magam, függetlenül a támadóra irányuló következményektől. De a fiúi besorolású embertársamat nem támadnám így, még önvédelemből sem. Vagyis, nem büntetném meg előre és mérlegelés nélkül azért, mert rám támadt. Minden találékonyságomat latba vetném annak érdekében, hogy megelőzzem a támadást és hogy eltérítsem a támadástól és mérsékeljem annak következményeit, ha a megelőzési beavatkozásom kudarcba fulladna. Ganid, én tökéletesen bízom a mennyei Atyám gondoskodásában; magamat a mennyei Atyám akarata megcselekedésének szenteltem. Nem hiszem, hogy valódi baj érhet engem; nem hiszem, hogy az életem munkáját valóban veszélybe sodorhatja bármi is, amivel az ellenségeim bosszút állhatnának rajtam, és valóban nincs tartanivalónk attól, hogy a barátaink részéről erőszak áldozatai leszünk. Én tökéletesen bizonyos vagyok abban, hogy az egész világegyetem barátságos hozzám – e korlátlan hatalmú igazságban való hithez teljes szívvel ragaszkodom minden ezzel ellentétes történéssel szemben.”

Ám Ganid nem volt teljesen elégedett a válasszal. Sokszor beszéltek ezekről a dolgokról, és Jézus beszámolt neki a gyermekkora némely élményéről és szólt Jákobról, a kőfaragó fiáról is. Ganid, miután megtudta, hogy Jákob miként nevezte ki magát Jézus védelmezőjének, így szólt:

„Ó, most már kezdem érteni! Először is, épelméjű emberi lény nagyon ritkán támadna meg egy olyan kedves személyt, mint amilyen te is vagy, és még ha valaki olyan meggondolatlan lenne is, hogy ilyet tegyen, igen bizonyosan a közelben lenne egy másik halandó, aki a segítségedre sietne, éppen úgy, ahogy te is mindig a segítségére kelsz annak a személynek, akiről úgy látod, hogy szorult helyzetben van. A szívem mélyén egyetértek veled, tanítóm, de az eszem még mindig azt mondatja velem, hogy ha én lettem volna Jákob, akkor bizony élvezettel büntettem volna meg azokat a goromba fiúkat, akik arra vetemedtek, hogy rád támadjanak csak azért, mert úgy gondolták, hogy nem fogsz védekezni. Úgy vélem, hogy az életutadon te bizony elég nagy biztonságban vagy, hiszen sok időt fordítasz mások megsegítésére és a szorongatott helyzetben lévő társaid számára való segédkezésre – nos, minden bizonnyal mindig lesz valaki, aki megvédjen.”

Jézus erre így felelt:

„Az a megmérettetés még nem jött el, Ganid, és amikor eljön, akkor nekünk alá kell vetnünk magunkat az Atya akaratának.”

Ez volt minden, amit az ifjú a tanítójából kiszedhetett az önvédelem és az ellen nem állás nehéz tárgykörében. Egy másik alkalommal azt a választ kapta Jézustól, hogy a szervezett társadalomnak minden joga megvan ahhoz, hogy az igazságos felhatalmazásaival élve erőt alkalmazzon.

84. Hajóra szállás Tarentumban

Mialatt a kikötőben a hajó kirakodására vártak, az utazók észrevették, amint egy férfi gorombán viselkedik a feleségével. Jézus a szokása szerint a megtámadott fél oldalán avatkozott be. A haragos férj mögé lépve, megérintette a vállát, így szólt:

„Barátom, beszélhetnék veled négy szemközt egy kicsit?”

A mérges férfit zavarba hozta ez a fellépés és némi bizonytalan tépelődés után kinyögte, hogy:

„Hm – hát – igen, mit akarsz tőlem?”

Jézus, miután félrevonta, így szólt:

„Barátom, úgy látom, hogy valamilyen szörnyű dolog történhetett veled; nagyon szeretném, ha elmondanád, hogy mi érhetett egy ilyen erős férfit, ami miatt a feleségére, a gyermekei anyjára támad, és teszi mindezt itt, mindenki szeme láttára. Biztos vagyok abban, hogy úgy érzed, jó okod van az ilyen támadó fellépésre. Mit tett az asszony, hogy ilyen bánásmódot érdemel a férjétől? Ahogy elnézlek, látni vélem az arcodon az igazságos szeretetet, vagy még inkább az irgalom gyakorlásának vágyát. Megkockáztatom, hogy ha azt látnád, hogy az útmentén rablók támadnak rám, habozás nélkül a megmentésemre sietnél. Nagyon is valószínű, hogy már sok ilyen bátor tettet hajtottál végre az életed során. Tehát, barátom, mondd csak, mi a baj? Valami rosszat tett az asszony, vagy ostobán elveszítetted a fejed és meggondolatlanul támadtál rá?”

Nem is annyira az érintette meg a férfit, amit Jézus mondott, hanem inkább a kedves tekintete és a rokonszenves mosolya, mellyel Jézus megajándékozta őt a megjegyzései végén. A férfi így szólt:

„Úgy látom te a cinikusok papja vagy, és köszönöm, hogy visszatartottál. A feleségem nem tett súlyos dolgot; ő jó asszony, de ingerel, ahogyan nyilvánosan bírálgat, és kijövök a béketúrásból. Sajnálom, hogy elveszítettem az önuralmam, és ígérem, hogy megpróbálom megtartani az egyik testvérednek tett vállalkásomat, aki évekkal ezelőtt megmutatta nekem a helyes utat. Ezt megígérem.”

És ekkor, búcsúzván, Jézus így szólt:

„Testvérem, mindig emlékezz arra, hogy a férfinak nincs jogos hatalma a nő felett, hacsak a nő önként és saját akaratából fel nem ruházta ilyen hatalommal. A feleséged vállalta, hogy veled éli meg az életet, hogy segít az életcsatáid megvívásában, és hogy ő vállalja a gyermekeitek megszületésével és felnevelésével járó teher jóval nagyobb részének a viselését; és e különleges szolgálatért cserébe elvárható, hogy megkapja tőled azt a különleges védelmet, melyet a férfi adhat a nőnek, mint a társa annak, akinek a gyermekeket ki kell hordania, meg kell szülnie és táplálnia kell. Az a szeretetteljes gondoskodás és figyelem, melyet egy férfi hajlandó a feleségének és a gyermekeiknek szentelni, azt jelzi, hogy a férfi eljutott a teremtői és szellemi öntudat magasabb szintjeire. Hát nem tudod, hogy a férfiak és a nők az Isten társai annyiban, hogy együttműködve olyan lényeket teremtenek, akik felnőve halhatatlan lélekkel rendelkezhetnek? A mennyei Atya a világegyetem gyermekeinek Szellem-Anyját magával egyenlőként kezeli. Istenszerű dolog az életeden és az ahhoz kapcsolódó minden dolgon egyenlően osztozni azzal az anyatárssal, aki oly teljesen megosztozik veled abban az isteni tapasztalásban, hogy a gyermekeitek életében szaporítjátok magatokat. Ha képes vagy úgy szeretni a gyermekeidet, ahogy az Isten szeret téged, akkor úgy fogod szeretni és becsben tartani a feleségedet, ahogy a mennyei Atya tiszteli és értékeli a Végtelen Szellemet, aki a hatalmas világegyetem minden szellemgyermekének anyja.”

Ahogy felszálltak a hajóra, visszanézve még látták, ahogy a pár könnyek között, szótlanul, összeölelkezve áll. Gonod, aki a jézusi üzenet második felét meghallotta, egész nap ezen gondolkodott, és úgy döntött, hogy az Indiába való hazatértét követően átszervezi a családi életét.

A nikopoliszi utazás kellemes volt, de lassan telt el, mert a széljárás nem kedvezően alakult. A három utazó sok órát töltött azzal, hogy felidézze a római élményeit és visszaemlékezzen mindarra, ami velük megesett azóta, hogy először találkoztak Jeruzsálemben. Ganidot egyre inkább eltöltötte a lelkipásztori szolgálat szelleme. A hajóinassal kezdte a munkáját, de a második napon, amint mély vallási vizekre tévedt, már Jósuát hívta segítségül.

Néhány napot töltöttek Nikopolisban, abban a városban, melyet Augusztusz alapított a „győzelem városául” az akciumi csata emlékére mintegy ötven évvel korábban, ugyanis e helyen táborozott a seregével az ütközet előtt. Egy bizonyos Jeramaiosz, egy zsidó hitre áttért görög házában laktak, akivel a hajó fedélzetén ismerkedtek meg. Pál apostol a harmadik hitherjesztói útja során az egész telet Jeramaiosz fiánál, ugyanebben a házban töltötte. Nikopolisból ugyanazzal a hajóval jutottak el Korinthuszba, az akhájai római tartomány fővárosába.

85. Korinthuszban

Korinthuszt elérvén Ganid már nagyon kíváncsi volt a zsidó vallásra, így nem volt semmi különös abban, hogy az egyik napon, ahogy a zsinagóga mellett elhaladtak és látták az embereket bemenni, arra kérte Jézust, hogy vigye be őt az istentiszteletre. Aznap egy tanult rabbi előadását hallhatták „Izrael Végzetéről”, és az istentisztelet után találkoztak egy bizonyos Kriszpusszal, a zsinagóga előjárójával. Sokszor visszatértek meghallgatni a zsinagógai istentiszteletet, de főképp azért mentek, hogy találkozzanak Kriszpusszal. Ganid nagyon megkedvelte Kriszpuszt, a feleségét és az öt gyermekből álló családját. Nagy örömet lelte annak szemlélésében, ahogy a zsidó férfi a családi életét irányította.

Miközben Ganid a családi életet tanulmányozta, Jézus Kriszpuszt tanította a vallási élet helyesebb útjára. Jézus húsznál is több megbeszélést tartott e haladó szellemű zsidó emberrel; és nem meglepő, hogy évekkel később, amikor Pál éppen ebben a zsinagógában hirdette a tant, miközben a zsidók már elutasították az üzenetét és úgy döntöttek, hogy megtiltják neki a további hitszónoklatokat a zsinagógában, és amikor ő aztán elment a nem-zsidókhoz, tehát ekkor történt, hogy Kriszpusz az egész családjával együtt felvette az új vallást, és ő lett annak a keresztény egyháznak az egyik fő támogatója, melyet Pál később Korinthuszban megszervezett.

Az alatt a tizenhét hónap alatt, amíg Korinthuszban hirdette a tant, kezdetben Szilász és Timóteus nélkül, utóbb velük együtt, Pál sok további olyan emberrel is találkozott, akiket „az indiai kereskedő fiának zsidó oktatója” tanított.

Korinthuszban a három földrész minden fajtájából való emberrel találkoztak. Alexandria és Róma mellett ez volt a leginkább világpolgári város az egész földközi-tengeri birodalomban. A városban sok érdekes látnivaló akadt, és Ganid sohasem unt rá a fellegvár bejárására, mely mintegy hatszáz méterrel a tengerszint felett állt. A szabadidejének jelentős részét töltötte a zsinagógában és Kriszpusz otthonában is. A zsidó otthonokban az asszonyok társadalmi helyzete először megütközést keltett benne, majd elragadtatást váltott ki belőle; ez az ifjú indiai számára kinyilatkoztatásszerű volt.

Jézus és Ganid gyakran vendégeskedett egy másik zsidó otthonban is, Jusztusznál, egy jámbor kereskedőnél, aki a zsinagóga mellett lakott. Pál apostol később, amikor e házban tartózkodott, sokszor hallgatta meg az indiai ifjúnak és az ő zsidó oktatójának látogatásairól szóló történeteket, s közben Pál és Jusztusz is eltűnődött, hogy vajon mi lehet ezzel a bölcs és ragyogó héber tanítóval.

Rómában jártuk során Ganid figyelte arra, hogy Jézus nem hajlandó velük tartani a közfürdőbe. Ezután a fiatal ember több alkalommal is megpróbálta rábírní Jézust, hogy mondja el a nemi kapcsolatokra vonatkozó véleményét. Bár Jézus válaszolt az ifjú kérdéseire, láthatólag sohasem volt kedve a kérdést hosszasan megvitatni. Az egyik este, amint Korinthusz külterületén sétáltak, arrafelé, ahol a fellegvár fala a tengerhez vezet, leszólította őket két utcanő. Ganid arra gondolt, és helyesen, hogy Jézus a nagy eszményképek embere, és hogy irtózik mindentől, amiben ott van a rossz tisztátalansága vagy nyoma; ennek megfelelően élesen odaszólt a nőknek és gorombán elküldte őket. Amikor Jézus meglátta ezt, így szólt Ganidhoz:

„A szándékod helyes volt, de nem engedheted meg magadnak, hogy így beszélj az Isten gyermekeivel, még ha azok éppen az ő tévelygő gyermekei is. Kik vagyunk, hogy ítélkezzünk e nők felett? Te talán ismered mindazokat a körülményeket, melyek arra készítették őket, hogy a betevő falat megszerzéséhez éppen ilyen módot válasszanak? Maradj itt mellettem, amíg e dolgokat megbeszéljük.”

A kéjnök Ganidnál is jobban megdöbbenek azon, amit Jézus mondott.

Ahogy ott álltak a holdfényben, Jézus így folytatta:

„Minden emberi elmében ott él egy isteni szellem, a mennyei Atya ajándéka. Ez a jó szellem mindegyre arra törekszik, hogy elvezessen minket Istenhez, hogy segítsen megtalálnunk és megismernünk az Istent; de a halandókban számos természetes fizikai hajlam is van, melyeket a Teremtő helyezett el bennük annak érdekében, hogy szolgálják az egyén és a faj jólétét. Így a férfiak és a nők gyakran összezavarodnak, amikor meg akarják érteni önmagukat és meg akarnak birkózni a megélhetéssel kapcsolatos számos nehézséggel egy olyan világban, melyet oly nagy mértékben ural az önzés és a bűn. Én látom, Ganid, hogy e nők egyike sem elszánt gonosz. Az arcukat figyelve azt mondhatom, hogy sok szomorúságot éltek már meg; sokat szenvedtek a nyilvánvalóan kegyetlen sors kezétől; nem készakarva választották ezt a fajta életet; a kétségbeeséssel határos csüggedésükben megadták magukat a kényszerítő óráknak és elfogadták a megélhetésnek ezt az utálatos módját, mint a legjobb kivezető utat a reménytelennek ítélt helyzetből. Ganid, némely ember valóban szívből gonosz; ők akarattal választják a hitvány dolgokat, de mondd meg nekem, látva ezeket a most már könnyes arcokat, látsz-e valami rosszat vagy gonoszat?”

Ahogy Jézus a válaszra várva elhallgatott, Ganid hangja elcsuklott, ahogy a szavait kinyögte:

„Nem, tanítóm, nem látok. És bocsánatot kérek a durvaságom miatt – a bocsánatukért esedezem.”

Erre Jézus azt mondta:

„Én pedig a nevükben szólva mondom, hogy megbocsátottak neked, ahogy a mennyei Atyám nevében szólva mondom, hogy ő is megbocsátott nekik. Most mind gyertek velem a barátom házába, ahol felüdülhetünk és egy új, jobb életet tervezhetünk.”

Mindeddig az elképedt nők egy szót sem szóltak; egymásra néztek és csendben követték a férfiakat az úton.

Képzeltetik Jusztusz feleségének meglepetését, amikor e kései órán Jézus beállított Ganiddal és két idegennel, és azt mondta:

„Bocsáss meg, hogy ilyenkor jövünk, de Ganid és én megéhezünk, és az ételt megosztanánk ezen új barátainkkal, akiknek szintén ételre van szükségük; és mindezek felül azt is gondolván jöttünk el hozzátok, hogy talán lenne kedvetek megvitatni velünk, hogy vajon mi a legjobb módja annak, hogy e két nőnek segítsünk új életet kezdeni. Elmesélhetik neked a történetüket, de gyanítom, hogy sok baj érte őket, és már az, hogy itt vannak a házatokban, bizonyítja, hogy milyen őszintén szeretnének jó embereket megismerni, és mily készségesen ragadnák meg az alkalmat, hogy megmutassák a világnak – és még a mennyei angyaloknak is – hogy milyen bátor és nemes nőkké válhatnak.”

Amikor Márta, Jusztusz felesége az asztalra tette az ételt, Jézus váratlanul távozni készült, mondván:

„Lévn, hogy már elég későre jár, és mivel a fiatalember apja vár minket, kérlek, bocsássátok meg, hogy itt hagyunk benneteket – a három nőt – a Fenséges szeretett gyermekeit. Imádkozni fogok, hogy szellemi útmutatást kapjatok, amikor tervet szőtok egy új és jobb életre a földön és az örökkévaló túloldalon.”

Ezzel Jézus és Ganid otthagyták a nőket. A két kéjnök mindeddig egy szót sem szólt; Ganid ugyancsak hallgatott. Néhány pillanatig Márta is így tett, de most a helyzet magaslatára emelkedett és minden olyat megtett a két idegenért, amiben Jézus bízott. E két nő közül az idősebbik röviddel ezután meghalt, az

örök továbbélés fényes reményével, és a fiatalabb Jusztusz üzletében dolgozott és később élete végéig tagja lett az első keresztény egyháznak Korinthoszban.

Kriszpusz házában Jézus és Ganid többször is találkozott egy bizonyos Gájusszal, aki később hű támogatója lett Pálnak. A korinthuszi ottlétük két hónapja során bensőséges beszélgetéseket folytattak számos, arra érdemes egyénnel, és e láthatólag alkalmi ismeretségek eredményeként az érintett személyeknek több mint a fele a későbbi keresztény közösség tagjává lett.

Pál első korinthuszi útja során nem tervezett hosszabb ottlétet. De azt nem tudta, hogy a zsidó oktató milyen jól előkészítette a terepet az ő munkája számára. Felfedezte, hogy Aquilában és Priszcellában is komoly érdeklődés mutatkozik, Aquila egyébként ama cinikusok egyike volt, akikkel Jézus Rómában kapcsolatba került. E házaspár Rómából jött zsidó menekült volt, és gyorsan elfogadták Pál tanításait. Pál velük lakott és dolgozott, mert ők is sátorkészítők voltak. E körülmények miatt hosszabbította meg Pál a korinthuszi ottlétét.

86. Személyes működés Korinthoszban

Jézus és Ganid sok érdekes élményre tett szert Korinthoszban. Bensőséges beszélgetést folytattak számos személlyel, akiknek nagy hasznára vált a Jézustól kapott útmutatás.

A molnárnak tanított az igazság magjainak az élő tapasztalás malmában való megőrléséről, hogy az isteni élet bonyolult dolgait átvételre készsége tegye még a gyenge és elesett halandótársai számára is. Azt mondta Jézus:

„Az igazság tejét add a szellemi észlelésben csecsemőknek. Élő és szeretetteljes segédkezésedben szolgálj fel szellemi ételt vonzó formában és minden egyes hozzád forduló befogadóképességének megfelelően.”

A római centuriónak azt mondta:

„Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és az Istennek, ami az Istené. Az Isten őszinte szolgálata és a császár hű szolgálata nem ütközik, hacsak nem vetemedik a császár arra, hogy illetéktelenül magának követelje az egyedül az Istenségnek járó hódolatot. A hűség Isten iránt, ha esetleg eljutsz oda, hogy megismered őt, még nagyobb hűséget és hű odaadást fog számodra biztosítani a méltó császár iránt.”

A Mitrász-tisztelet buzgó vezetőjének azt mondta:

„Jól teszed, ha keresed az örök üdvözülés vallását, de tévedsz, ha az ilyen dicső igazságot az ember alkotta misztériumvallások és az emberi bölcséletek között keresed. Hát nem tudod, hogy az örök üdvözülés misztériuma a saját lelkedben lakozik? Hát nem tudod, hogy a mennyei Isten elküldte az ő szellemét, hogy benned lakozzon, és hogy e szellem minden igazságszerető és Istent szolgáló halandót kivezet ebből az életből és átvezet a halál kapuin egészen a fény örökkévaló magasságaiba, ahol az Isten várja, hogy fogadhassa a gyermekeit? És soha ne felejtsd el: ti, akik ismeritek az Istent, az Isten fiai vagytok, ha igazán vágytok arra, hogy olyanok legyetek, mint ő.”

Az epikureus tanítónak azt mondta:

„Jól teszed, hogy a legjobbat választod és a jót becsülöd, de vajon bölcs vagy-e, amikor nem veszed észre a halandói élet nagyobb dolgait, melyek azokon a szellemi területeken testesülnek meg, melyek az Istennek az ember szívében való jelenléte felismeréséből származnak? Minden emberi tapasztalásban az a nagyszerű, hogy megismeritek az Istent, akinek a szelleme bennetek él és arra törekszik, hogy végigvezessen titeket azon a hosszú és csaknem végtelen utazáson, melynek célja a közös Atyánknak, a teremtetésszesség Istenének, a világegyetemek Urának színe elé járulás.”

A görög építési vállalkozónak azt mondta:

„Barátom, ahogy te az emberek anyagi építményeit építed, úgy növekedjen egy szellemi jellem a lelkedben, a benned élő isteni szellem hasonlatosságára. Ne hagyd, hogy a pillanatnyi építői

teljesítményed felülmúlja a mennyország szellemi fiaként felmutatandó teljesítményedet. Míg mulandó házakat építesz másoknak, ne hanyagold el az örökkévalóság házaira való saját jogod biztosítását. Mindig emlékezz, hogy van egy város, melynek alapjait igazságosság és igazság képezi, és amelynek építője és készítője az Isten.”

A római bírónak azt mondta:

„Amikor megítéled az embereket, emlékezz arra, hogy te magad is egykor majd a világegyetem Urainak bírósága elé kerülsz. Ítéld igazságosan, sőt irgalmasan, éppen úgy, amilyen könyörületes elbírálásra majd te is igényt tartasz a Legfőbb Bíró előtt egy napon. Úgy ítéld, ahogy hasonló körülmények között a magad megítéltetését is várnád, vagyis a törvény betűje és szelleme is vezéreljen. Ahogy tisztességtől vezérelve igazságot szolgáltatasz azok ügyében, akiket eléd hoznak, éppen olyan joggal várhatod majd el, hogy az igazságosságot irgalom mérsékelje, amikor egyszer majd te állsz az egész föld Bírója előtt.”

A görög fogadó tulajdonosnőjének azt mondta:

„Úgy segédkezz a vendéglátásban, mint aki a Fenséges gyermekeit vendégeli meg. A napi munkád fáradságos küzdelmének értékét annak egyre teljesebb felismerése adja meg, hogy az Istennek segédkezel, amikor a vendégeidet szolgálod, akikben ő a szelleme révén lakozik, amely azért szállt alá, hogy az emberek szívében élve törekedjen az elméjük átalakítására és a lelküket annak a paradicsomi Atyának a megismerésére vezesse, aki ezen isteni szellemet ajándékozta.”

Jézus sokszor megfordult egy kínai kereskedőnél. Búcsúzáskor ezt az intelmet mondta neki:

„Csak Istent imádd, aki a te igaz szellemősed. Emlékezz, hogy az Atya szelleme mindig benned él és a lelkednek mindig a menny felé mutatja az utat. Ha követed e halhatatlan szellem nem tudatosuló vezetését, akkor bizonyosan folytatod az Isten megtalálásában felfelé vezető utat. És amikor eljutsz a mennyei Atyához, ez azért lesz, mert az ő keresése révén egyre inkább olyanná lettél, mint ő. Búcsúzom hát, Csang, de csak egy időre, mert találkozni fogunk a fény világában, ahol a szellemllekek Atyja számos ragyogó megállót biztosít a Paradicsom felé tartóknak.”

A brit utazónak azt mondta:

„Testvérem, látom, hogy az igazságot keresed, és állítom, hogy a teljes igazság Atyjának szelleme benned lakozhat. Próbáltál már valaha őszintén beszélni a saját lelked szellemével? Ez valóban nehéz dolog és ritkán jár tudatosuló sikerrel; de az anyagi elme minden őszinte kísérlete arra, hogy érintkezésbe lépjen a benne lakozó szellemmel, biztos sikerrel jár, függetlenül attól, hogy az ilyen nagyszerű emberi tapasztalások többsége sokáig tudatfeletti bejegyzésként tárolódik az ilyen, Istent ismerő halandók lelkében.”

Az elsőkött fiúnak Jézus azt mondta:

„Emlékezz, hogy két dolog van, amely elől nem szökhetsz el – Isten és saját magad. Bárhová is mész, magaddal viszed önmagadat és a mennyei Atya szellemét, amely a szívedben él. Fiam, hagyd abba az önámítást; tedd a magadévá az élet tényeivel való szembenézés bátor gyakorlatát; ragadd meg erősen az Istennél való fiúi elismerés bizonyosságait és az örök élet bizonyosságát, amint arra tanítottalak. E naptól fogva célod legyen, hogy igaz emberré válj, olyan férfivá, aki eldöntötte, hogy bátran és felvilágosultan néz szembe az élettel.”

Az elítélt bűnözőnek az utolsó órán azt mondta:

„Testvérem, nehéz időket éltél meg. Eltévelyedtél; belegabalyodtál a vétségek szövevényébe. A veled való beszélgetésből én jól tudom, hogy nem készültél arra a dologra, ami most a pillanatnyi létedbe fog kerülni. De elkövetted a rossztettet, és a társaid bűnösnek találtak; eldöntötték, hogy meg kell halnod. Te vagy én nem vitathatjuk el az állam jogát arra, hogy úgy védje meg magát, ahogy akarja. Úgy látszik, hogy nincs emberi módja a rossztéteményért járó büntetés elől való megmenekülésnek. A társaidnak azért kell megítélniük téged, amit elkövettél, de van egy Bíró, akihez megbocsátásért folyamodhatsz, és aki a te valódi szándékaid és jobb késztetéseid alapján ítél majd meg téged. Nem

kell félned az Isten ítéletétől, ha a megbánásod valódi és a hited őszinte. Az a tény, hogy a tévedésed magával hozza az ember által kiszabott halálbüntetést, nem rontja a lelked esélyét arra, hogy igazságot szolgáltatassanak neki és irgalomban részesüljön a mennyei ítélőszékek előtt.”

Jézus sok bensőséges beszélgetést folytatott nagyszámú áhító lélekkel, túl sokat ahhoz, hogy e feljegyzésben helyet kaphatnának. A három utazó élvezte a Korinthusban eltöltött időt. Athént leszámítva, melyet inkább oktatási központként ismertek, Korinthus volt a legjelentősebb város Görögthonban ezekben a római időkben, és e virágzó kereskedelmi központban eltöltött két hónapjuk mindhármuknak lehetőséget adott sok értékes élmény gyűjtésére. A városbeli ottlétük a Rómából való visszatérés minden állomása közül az egyik legérdekesebbnek bizonyult.

Gonodnak sok érdekeltsége volt Korinthusban, de aztán a végére ért az üzleti ügyeinek, és készülődni kezdtek az Athénba való elindulásra. Egy kisebb bárkán utaztak, melyet szárazföldi úton lehetett átszállítani Korinthus egyik kikötőjéből a másikba, tizenhat kilométernyire.

87.Athénban – beszélgetés a tudományról

Rövidesen megérkeztek a görög tudomány és oktatás régi központjába, és Ganidot izgalomba hozta a tudat, hogy Athénban, hogy Görögthonban van, az egykori alexandroszi birodalom kulturális központjában, melynek határai egykor kiterjedtek még hazájának, Indiának a területéig is. Kevés üzleti ügyük akadt; így Gonod az ideje legjavát Jézussal és Ganiddal töltötte, megnézte a számos érdekes helyet és hallgatta a fiú és a sokoldalú tanítója közötti érdekes vitákat.

Egy nagy egyetem még mindig működött Athénban, és a három utazó gyakorta látogatott el annak tantermeibe. Jézus és Ganid alaposan megvitatta Platón tanításait, amikor részt vettek az órákon az alexandriai gyűjteménytárban. Mindannyian értékelték a görög művészetet, melynek művei még mindig megtalálhatók voltak itt-ott a városban.

Az apa és a fiú is nagyon élvezte a tudományról szóló vitát, melyet Jézus folytatott a fogadójukban egy görög bölcselővel az egyik este. Miután e tudálékos ember csaknem három órán át beszélt, és amikor a végére ért a mondandójának, Jézus mai megfogalmazásban ezt mondta:

A tudósok egy napon majd mérik a gravitáció, a fény és a villamosság energiáját és azok erő-megnyilvánulásait, ám ezek a tudósok soha nem lesznek képesek (tudományosan) megmagyarázni azt, hogy mindeme világegyetemi jelenségek mik is valójában. A tudomány a fizikai-energia működésével foglalkozik; a vallás pedig az örök értékekkel. Az igazi bölcsélet abból a bölcsességből fejlődik ki, amely minden lehetőt megtesz e mennyiségi és minőségi megfigyelések összehangolásáért. Mindig fennáll a veszélye annak, hogy a tisztán fizikai jelenségeket kutatókat matematikai büszkeség és számösszevetési önteltség kínozza, a szellemi vakságról nem is beszélve.

Az oktan érvényes az anyagi világban, a matematika pedig megbízható eredményeket ad a fizikai dolgokkal kapcsolatban; de egyik sem tekinthető teljesen megbízhatónak vagy tévedhetetlennek az élet kérdésköre esetében. Az élethez nem tisztán anyagi jellegű jelenségek is hozzátartoznak. Számtanilag, ha egy ember egy birkát tíz perc alatt nyír meg, akkor tíz embernek erre elég egy perc is. Ez ugyan tiszta matematika, de hamis állítás, hiszen tíz ember nem tudja teljesíteni ezt a feladatot; annyira akadályozná egymást, hogy a feladat elvégzése jelentős késedelmet szenvedne.

A matematikusok állítása szerint, ha egy ember egy bizonyos mennyiségű értelmi vagy erkölcsi értékkel rendelkezik, akkor tíz ember ennek tízszeresét birtokolja. Ám az ember személyisége esetében közelebb járunk az igazsághoz, ha azt mondjuk, hogy az ilyen személyiségtársulás értéke inkább a résztvevők számának négyzetével arányos, semmint a számuk egyszerű számtani összegével. Az emberi lények összehangolt, közösséggé lett csoportja sokkal nagyobb erőt képvisel annál, mint ami a tagok számának egyszerű összegéből következne.

A mennyiség azonosítható úgy is, mint tény, s így tudományos állandóvá válik. Az elme értelmezésében megjelenő minőség viszont az értékek becslését jelenti, és ezért szükségszerűen az egyén tapasztalása

marad. Mihelyt a tudomány és a vallás kevésbé merevvé és a bírálatot jobban elviselővé válik, akkor a bölcsélet egyre inkább eléri az egységet a világegyetem avatott értelmezésében.

A mindenségrendi világegyetemben egység van, bárcsak képesek lennétek észlelni annak tényleges működését. A valóságos világegyetem barátságos az örök Isten minden gyermekével. Az igazi kérdés ez: miként képes a véges emberi elme elérni a gondolatok okszerű, igaz és megfelelő egységét? E világegyetem-tudatos elmeállapotot csak az által lehet elérni, ha belátjuk, hogy a mennyiségi ténynek és a minőségi értéknek közös oka van a paradicsomi Atyában. Az ilyen valóságfelfogás szélesebb betekintést enged a világegyetemi jelenségek céltudatos egységébe; sőt még felfedi a fokozatos személyiségfejlődés szellemi célját is. Ez az egységértelmezés érzékelteti a folytonosan változó személytelen összefüggések és a kialakuló személyes kapcsolatok élő világegyetemének változatlan hátterét.

Az anyag és a szellem, valamint a kettő közötti állapot a valós világegyetem igaz egységének három, egymással összefüggő és kapcsolatban álló szintjét alkotja. Függetlenül attól, hogy a tények és az értékek világegyetemi jelenségei mennyire különbözőnek tűnnek, végeredményben mind a Legfelsőbbben egyesülnek.

Az anyagi létezés valósága éppúgy kapcsolódik a fel nem ismert energiához, mint a látható anyaghoz. Amint a világegyetemi energiák annyira lelassulnak, hogy elérik a megfelelő mozgásmennyiséget, akkor, kedvező körülmények között, anyaggá alakulnak. Ne felejtsetek el, hogy a megnyilvánuló valóságok jelenlétét egyedül érzékelni képes elme önmagában is valóságosan létező. Az energia-anyag, az elme és a szellem világegyetemének alapvető oka pedig örök – az Egyetemes Atya és az ő abszolút mellérendeltjeinek természetében és válaszaiban létezik és áll fenn.

Mind erősen ámultak Jézus szavain, és amikor a görög búcsút vett tőlük, azt mondta:

„Végre láttam egy zsidót, aki a faji felsőbbrendűségen kívül máson is gondolkodik és a valláson kívül másról is beszél.”

És ezzel nyugovóra tértek.

Az athéni ottlétük kellemes és hasznos volt, de az emberi kapcsolatok terén nem volt különösebben eredményes. A korabeli athéniaiak közül túl sokan voltak azok, akik alapfelfogásból büszkélkedtek egy másik kor hírnevével, vagy az elmebeli képességeikből kifolyólag voltak ostobák és tudatlanok, mivel ama korábbi idők elfajzott rabszolgáinak sarjai voltak, amelyben Görögország dicsősége még töretlen volt és a népének elméiben megvolt a bölcsesség. De még ekkor is sok éles elméjű embert lehetett találni Athén polgárai között.

88.Efezusban – beszélgetés a lélekről

Athént elhagyva az utazók Troász felé mentek Efezusba, az ázsiai római tartomány fővárosába. Több kirándulást is tettek az efezusiak Artemiszének híres templomához, mely bő három kilométernyire esett a várostól. Artemisz egész Kis-Ázsiában a leghíresebb istennő és az ősi anatóliai idők még korábbi anyaistennőjének továbbélése volt. Az imádatának szentelt hatalmas templomban kiállított megmunkálatlan bálványról azt tartották, hogy a mennyből hullott alá. Ganid még nem teljesen szabadult meg attól a korábban belénevelt tisztelettől, hogy a faragott képeket az isteniség jelképeinek tekintse, és úgy látta a leghelyesebbnek, hogy vásárol egy kis ezüst ereklyetartót e kis-ázsiai termékenységű istennő tiszteletére. Azon az éjszakán hosszan beszélgettek az emberkéz alkotta dolgok imádásáról.

Az ottlétük harmadik napján lesétáltak a folyó mentén, hogy megismerjék a kikötő bejáratának kotrását. Délben beszélgettek egy fiatal főnóciával, akinek honvágya volt és igen elkedvetlenedett; de leginkább egy bizonyos fiatalemberre irigykedett, aki előtte részesült előléptetésben. Jézus vigasztaló szavakat intézett hozzá és idézte neki a régi héber mondást:

„A tehetség utat tör az embernek és a nagyok közelébe vezet.”

E földközi-tengeri körutazás alatt meglátogatott nagyvárosok közül itt végezték a legkevésbé értékes előkészítő munkát a keresztény hitterjesztők későbbi tevékenységéhez. A kereszténység nagyobbírszt Pál erőfeszítései révén épült ki Efezusban, aki több mint két évig élt itt, sátoírkészítésből tartva fenn magát és minden éjjel órákat tartott vallásból és bölcseletből Tirannusz tanodájának legnagyobb fogadótermében.

E helyi bölcseleti tanodában volt egy haladó gondolkodó, és Jézus többször is hasznos megbeszélést tartott vele. E beszélgetések során Jézus több alkalommal is használta a „lélek” szót. E tanult görög végül megkérdezte Jézust, hogy mit is ért „lélek” alatt, és Jézus ezt válaszolta:

„A lélek az ember önmagára rálátó, igazságot felismerő és szellemérzékelő része, mely az emberi lényt mindörökre az állatvilág fölé emeli. Az öntudat, önmagában és magától, nem azonos a lélekkel. Az erkölcsi öntudat az igaz emberi önmegvalósítás és ez alkotja az emberi lélek alapját, és a lélek az ember azon része, mely az emberi tapasztalás lehetséges továbbélési értékét jelenti. Erkölcsi választás és szellemi felemelkedés, az Isten megismerésének képessége és a késztetés, hogy olyanok legyünk, mint ő, ezek jellemzik a lelket. Az ember lelke nem létezhet erkölcsi gondolkodás és szellemi tevékenység nélkül. A trespdt lélek haldokló lélek. Az ember lelke azonban különbözik az elmében lakozó isteni szellemtől. Az isteni szellem az emberi elme első erkölcsi cselekedetével egyidejűleg érkezik, és ez a lélek születésének pillanata.

A lélek megmentése vagy elvesztése azzal hozható összefüggésbe, hogy az erkölcsi tudat elérí-e a továbbélési szintet a halhatatlan szellemmel való felruházottság érdekében kötendő örök szövetség révén vagy sem. Az üdvözülés az önmagát kiteljesítő erkölcsi tudat szellemivé lényegülése, ami ezáltal túlélési értékre tesz szert. Mindenféle lelki összeütközés lényege az erkölcsi vagy szellemi öntudat és a tisztán értelmi öntudat összhangjának hiánya.

Az érett, megnemesedett és szellemivé lényegült emberi lélek a mennyei rendűséghez közelít annyiban, hogy az anyagi és a szellemi, az anyagi önvaló és az isteni szellem közötti entitássá kezd alakulni. Az emberi lény kifejlődő lelkét nehéz leírni és még nehezebb kimutatni, mivel sem anyagi vizsgálódási, sem szellemi bizonyítási módszerekkel nem határozható meg. Az anyagi tudomány nem tudja kimutatni a lélek létezését, de a tisztán szellemi vizsgálat sem képes erre. Annak ellenére, hogy sem az anyagi tudomány, sem a szellemi alapelvek nem képesek felfedni az emberi lélek létét, minden erkölcsi tudattal rendelkező halandó tudja, hogy létezik az ő lelke, s ez valós és tényleges személyes tapasztalás.”

89.Időzés Cipruson – beszélgetés az elméről

Az utazók rövidesen elhajóztak Ciprusra, útközben megállva Rodoszon. Élvezték a hosszú tengeri utazást és a szigeti célállomásukra testileg kipihenten és szellemileg felüdülten érkeztek meg.

A terveik szerint a ciprusi kirándulás alatt az időt valódi pihenéssel és kikapcsolódással töltötték volna, mivel a földközi-tengeri útjuk a végéhez közeledett. Pafosznál szálltak partra és nyomban hozzáfogtak a közeli hegyekben való többbheti otllétükhöz szükséges ellátmány összegyűjtéséhez. A megérkezésüket követő harmadik napon el is indultak a hegyekbe a jól felmálházott teherhordó állataikkal.

A három utazó két hétig igen jól múlatta az időt, ám ekkor mindenféle előjel nélkül az ifjú Ganid hirtelenül súlyosan megbetegedett. Két héten át lázrohamok gyötörték, gyakran félrebeszélte; Jézust és Gonodot is lefoglalta a beteg fiú ápolása. Jézus szakszerűen és szeretettel ápolta, és az apa elcsodálkozott azon a gyöngédségen és hozzáértésen, ami Jézusnak a beteg fiúval kapcsolatos segédkezésében megnyilvánult. Az emberi településektől messze voltak, és a fiú túl beteg volt, semhogy mozdtítani lehetett volna; így a tőlük telhető legjobban felkészültek arra, hogy gondos ápolással ott a hegyekben gyógyítsák ki a betegségből.

Ganid háromhetes lábadozása alatt Jézus sok érdekes dolgot mesélt a természetről és annak különféle állapotairól. És milyen jól érezték magukat, ahogy a hegyeket járták, s közben a fiú kérdéseket tett fel, Jézus pedig megválaszolta azokat, míg az apa az egész jelenségen álmélkodott.

A hegyekben töltött utolsó héten Jézus és Ganid hosszan elbeszélgetett az emberi elme szerepéről. A néhány órás vitát követően a fiú ezt a kérdést tette fel:

„De tanítóm, mit értesz az alatt, hogy az ember az öntudatnak egy magasabb formáját tapasztalja meg, mint a fejlett állatok?”

Mai kifejezőmódban újrafogalmazva Jézus ezt válaszolta:

Fiam, már sokat meséltem neked az emberi elméről és az abban lakozó isteni szellemről, de most hadd emeljem ki, hogy az öntudat valóság. Amikor egy állat öntudatra ébred, megjelenik az ősember. Ez a fejlődés a személytelen energia és a szellemérzékelő elme működési összhangteremtése nyomán valósul meg, és ez a jelenség biztosítja az emberi személyiség számára egy abszolút gócpontnak, a mennyei Atya szellemének megérkezését.

A gondolatok nem egyszerűen az érzékek berögzülései; az eszmék nem mások, mint az érzékek és a személyes önvaló gondolkodó értelmezései együtt; és az önvaló több, mint az egyén érzékeinek összessége. A kifejlődő önvalóban egyfajta közeledési folyamat indul el az egység felé, és ez az egység az abszolút egységnek az ilyen öntudatos, állati eredetű elmét szellemi működésre készítő, ténylegesen jelen lévő részéből származik.

Az egyszerű állat nem rendelkezhet időbeli öntudattal. Az állatok összefüggő érzékelő-felismerő élettani összehangolódással és ennek emlékével rendelkeznek, de nem tapasztalják meg az érzéklet értelmes felismerését, nem tesznek bizonysgot e kapcsolt fizikai tapasztalások célirányos képzettársításáról, miként ez az avatott és gondolkodó emberi értelmezések következtetéseiben megnyilvánul. Az öntudatos létezés ténye az ember ezt követő szellemi tapasztalásának valóságával együtt teszi lehetővé az ember számára azt, hogy a világegyetem fiává váljon, és előrevetíti fejlődését a világegyetem Legfelsőbb Egységének tényleges eléréséig.

Az ember önnön valója nem tekinthető pusztán a tudat egymást követő fokozatai összességének sem. A tudatos választások és társítások eredményes működése nélkül nem lenne meg a szükséges egység az önvaló meghatározásának biztosításához. Az ilyen egyesítetlen elme nemigen érheti el az emberi rend tudatos szintjeit. Ha a tudat képzettársításai csak a véletlenén múlnának, akkor minden emberi elme az elmebéli örület bizonyos fokozatainak szabálytalan és véletlenszerű képzettársításairól tenne bizonysgot.

A kizárólag a fizikai érzékek tudatosságára épülő emberi elme sohasem érhetne el szellemi szinteket; az effajta anyagi elméből az erkölcsi értékek teljesen hiányoznának és nem lenne meg benne a szellemi fölérendeltségnek az a vezető érzéke, ami oly alapvető fontosságú az összarányos személyiség egységének elérésében az időben, és ami elválaszthatatlan a személyiség továbbélésétől az örökkévalóságban.

Az emberi elménél már korán elkezdnek megmutatkozni az anyagfelettség jegyei; az igazán gondolkodó emberi értelmet az idő korlátai nem kötik meg teljesen. Az, hogy az egyének annyira különbözően élik életüket, nem csak a különféle örökletes adottságokat és a különböző környezeti hatásokat mutatja, hanem azt is, hogy az önvaló milyen mértékben valósította meg az Atya őbenne lakozó szellemével való egyesülést, annak mértékét, hogy az egyik mennyire azonosult a másikkal.

Az emberi elme nem tűri jól a kettős elköteleződésből eredő feszültséget. Igen komoly megterhelést jelent a léleknek az a tapasztalás, amikor egyszerre próbálja szolgálni a jót és a rosszat. A legboldogabb és eredményesen egyesített elme az egyetlen elme, amely teljes mértékben a mennyei Atya akarata teljesítésének szenteli magát. A feloldatlan ellentétek lerombolják az egységet és az elme megbomlását eredményezhetik. De a lélek túlélési képességét nem javítja, ha mindenáron biztosítani akarjuk az elme békéjét, ha feladjuk nemes törekvéseinket és megalkuszunk a szellemi eszményképek kárára; sokkal inkább elérhető az ilyen béke az igaz győzelem bátor kikényszerítésével, és e győzelem a rossz fölé kerekedéssel vívható ki a jó magvában rejlő erejével.

Másnap elindultak Szalamiszba, ahol hajóra szálltak és a szíriai partok mentén Antiókhia tartottak.

90. Antiókhiaiban

Antiókhia a szíriai római tartomány fővárosa volt, és a császári kormányzónak is itt állt a palotája. Antiókhianak félmillió lakosa volt; méretét tekintve ez a város volt a harmadik legnagyobb a birodalomban, de az első a romlottságban és az arcátlan erkölcstelenségben. Gonodnak sok üzleti ügye adódott; így Jézus és Ganid sokat volt magában. A többnyelvű városban Daphné ligetét kivéve mindenhová ellátogattak. Gonod és Ganid megnézte a hírhedten szégyenletes szentélyt, Jézus azonban nem volt hajlandó velük tartani. Az ilyen helyszínek az indiaiak számára nem voltak olyan megrázóak, de egy eszményelvű héber számára bizony visszataszítónak tűntek.

Jézus komolyabbá és elgondolkodóvá vált, ahogy Palesztinához és az utazás végéhez közeledtek. Antiókhiaiban kevés emberrel találkozott; ritkán ment ki a városba. Ganid számos kérdésére, miszerint a tanítója miért mutat oly kevés érdeklődést Antiókhia iránt, Jézus végül annyit mondott, hogy „E város nem esik messze Palesztinától; egyszer talán majd visszatérek ide.”

Ganid egy nagyon érdekes élményt szerzett Antiókhiaiban. E fiatalember tehetséges tanítványnak bizonyult és már el is kezdte a Jézustól tanult dolgok gyakorlati alkalmazását. Az apja antiókhiai üzletében érdekelt egyik indiai honfitársa olyan kellemetlenül viselkedővé és barátságtalanná vált, hogy már az elbocsátásán gondolkodtak. Tudomást szerezvén erről, Ganid átvette az apja helyét az üzletben és hosszasan elbeszélgetett a honfitársával. Ez a férfi úgy érezte, hogy nem a megfelelő munkát kapta. Ganid beszélt neki a mennyei Atyáról és sok vonatkozásban bővítette a vallási ismereteit. De a Ganid által elmondottak közül egy héber mondás hozta a legnagyobb hasznot, és e bölcsélet a következő volt:

„Bármit tesz is a kezed, tedd azt teljes odaadással.”

Miután összeállították a csomagjaikat a tévés utazáshoz, elmentek Szidonig és onnan Damaszkuszig, és három nap múltán már készen álltak a sivatag homokján át vezető út megtételére.

91. Mezopotámiában

A sivatagon való átutazás nem jelentett új élményt e sokfelé járt férfiaknak. Miután Ganid végignézte, hogy a tanítója segít a húsztévéjük felmálházásában és megfigyelte, amint arra is vállalkozott, hogy a saját állatát irányítsa, odakiáltott neki:

„Tanítóm, van valami, amihez nem értesz?”

Jézus csak mosolygott ezen, és így válaszolt:

„A szorgalmas tanítvány bizony mindig tisztelettel tekint a tanárára.”

Így indultak útnak Ur ősi városa felé.

Jézust nagyon érdekelte Urnak, Ábrahám szülőhelyének a korai történelme, és ugyancsak lenyűgözték a szuzai romok és hagyományok, de olyannyira, hogy Gonod és Ganid három héttel meghosszabbította az ottlétüket annak érdekében, hogy Jézusnak több ideje maradjon a vizsgálódásaihoz és hogy jobb lehetőséget teremtsenek maguknak ahhoz, hogy rávegyék, térjen vissza velük Indiába.

Urban történt, hogy Ganid hosszasan elbeszélgetett Jézussal a tudás, a bölcsesség és az igazság közötti különbségről. Igencsak elámult a héberek bölcsének mondásán:

„A bölcsesség alapvető dolog; ezért törekedj bölcsességre. A tudásra való minden törekvésseddel juss el a megértésig. Emeld a bölcsesség szintjét és az a javadra válik. A bölcsesség tiszteletet hoz neked, ha befogadod.”

Végül eljött az ideje az elválásnak. Mind higgadtak voltak, kiváltképp a legény, de ez igen komoly megpróbáltatás volt nekik. Könnyes szemmel, de bátor szívvel búcsúzkodtak. A tanítójától elköszönéskor Ganid azt mondta:

„Búcsúzom, tanítóm, de nem örökre. Amikor újra eljövök Damaszkuszba, felkereslek majd. Szeretlek, mert a mennyei Atya biztosan olyan, mint te; legalábbis én úgy látom, hogy te sok tekintetben olyan

vagy, mint amilyennek leírtad őt nekem. Emlékezni fogok a tanításodra is, de téged biztosan nem foglak elfelejteni soha.”

Az apa pedig ezt mondta:

„Egy nagy tanítótól búcsúzom, attól, aki jobbra tett minket és segített megismernünk az Istent.”

Jézus erre így felelt:

„Béke veletek, és a mennyei Atya áldása kísérjen mindig benneteket.”

Jézus ott állt a tengerparton és nézte, ahogy a kis bárka kivitte őket a nyílt vízben horgonyzó hajójukhoz. Így vált el a Mester az indiai barátaitól Kharaxnál, és soha többé nem látta őket viszont ebben a világban; és e világban sohasem tudták meg, hogy a később názáreti Jézusként felbukkant férfi éppen az ő barátjuk volt, akitől az imént váltak el – Jósua, a tanítójuk.

Indiában Ganidból befolyásos ember lett, méltó követője a kiváló apjának, és külföldön számos nemes igazságot terjesztett abból, amit Jézustól, a szeretett tanítójától tanult. Ganid az élete későbbi szakaszában, amikor értesült egy különös palesztinai tanítóról, aki a kereszten fejezte be a pályafutását, bár felismerte az ezen Ember Fia által hirdetett evangélium és az ő zsidó oktatójának tanításai közötti hasonlóságot, nem is gondolt arra, hogy e kettő valójában egy és ugyanazon személy.

Ezzel véget ért az Ember Fia életében az a fejezet, melyet úgy lehetne megjelölni, mint: Jósua, a tanító küldetése.

92.AZ ÁTMENETI ÉVEK

A földközi-tengeri utazás alatt Jézus figyelmesen tanulmányozta a megismert embereket és a beutazott országokat, és nagyjából ekkortájt döntött véglegesen a földi életének hátralévő részéről. Mostanra teljes mértékben átgondolta és véglegesen elfogadta azt a tervet, mely előírta, hogy zsidó szülőktől születik meg Palesztinában, és ezért önként visszatért Galileába, hogy kivárja az időt, amikor megkezdheti az igazság nyilvános tanítójaként teljesítendő életművét; tervezni kezdte a nyilvános pályáját az apja, József népének földjén, és tette ezt a maga szabad akaratából.

Jézus személyes, emberi tapasztalatai alapján jutott arra a felismerésre, hogy az egész római világban Palesztina a legjobb hely, ahol a földi életének utolsó fejezeteihez hozzáfoghat és az utolsó jeleneteket előadhatja. Most először töltötte el teljes megelégedéssel az a program, hogy nyíltan megmutathatja az igazi természetét és kinyilatkoztathatja az isteni személyazonosságát a zsidók és nem-zsidók körében a szülőföldjén, Palesztinában. Végérvényesen eldöntötte, hogy ugyanazon a vidéken fejezi be a földi életét és teljesíti be a halandói léttel járó létpályáját, ahol gyámoltalan csecsemőként az emberi tapasztalást megkezdte. A világunkbeli létpályája Palesztinában, a zsidók között kezdődött, és úgy döntött, hogy az életét Palesztinában és a zsidók körében fejezi be.

93.A harmincadik év (Kr.u. 24)

Miután elbúcsúzott Gonodtól és Ganidtól Kharaxban (Kr.u. 23. decemberében), Jézus Uron keresztül tért vissza Babilonba, ahol csatlakozott az éppen Damaszkuszba tartó sivatagi úti csoporthoz. Damaszkuszból Názáretbe ment, és csak néhány órára állt meg Kapernaumban, ahol meglátogatta Zebedeus családját. Ott találkozott az öccsével, Jakabbal, aki valamivel korábban jött át, hogy Zebedeus hajóépítő műhelyében dolgozzon. Miután beszélt Jakabbal és Júdással (aki történetesen szintén Kapernaumban tartózkodott) és miután Jakab öccsére bízta a kis házat, melyet Zebedeus Jánosnak sikerült megvásárolnia, Jézus továbbment Názáretbe.

A földközi-tengeri utazás végén Jézus elég pénzt kapott ahhoz, hogy a megélhetését csaknem a nyilvános segédkezésének megkezdéséig fedezze. De eltekintve a kapernaumi Zebedeustól és azoktól az emberektől, akikkel e rendkívüli utazás során találkozott, a világ sohasem tudta meg, hogy részt vett

ezen az utazáson. A családja mindvégig azt hitte, hogy az idejét tanulással töltötte Alexandriában. Jézus sohasem erősítette meg őket e hitükben, és nyíltan sohasem cáfolta ezeket a félreértéseket.

A Názáretben való néhány heti ottléte alatt Jézus meglátogatta a családját és a barátait, eltöltött némi időt a javítóműhelyben az öccsével, Józseffel, de a legtöbb figyelmet Máriára és Rúth-ra fordította. Rúth ekkoriban már majdnem betöltötte a tizenötödik életévét, és Jézus számára ez volt az első alkalom, hogy hosszabban elbeszélgesse vele azóta, hogy fiatal nővé lett.

Simon és Júdás is meg akart nőszülni a közeljövőben, azonban nem akarták azt Jézus beleegyezése nélkül tenni; ennek megfelelően mindketten elhalasztották az eseményt, bízva a legidősebb bátyjuk visszatérésében. Bár mindannyian Jakabot tekintették a család fejének a legtöbb dologban, amikor a házasságra került a sor, Jézus áldását akarták. Így Simon és Júdás kettős esküvőjére ebben az évben, vagyis Kr.u. 24. március elején került sor. Most már az összes idősebb gyermek házas volt; csak Rúth, a legkisebb maradt odahaza Máriával.

Jézus elég rendszeresen és annak természetes rendje szerint látogatta a családja tagjait külön-külön, de amikor mind együtt voltak, oly kevés mondanivalója akadt, hogy ezt a többiek szövé is tették maguk között. Máriát különösen meglepettette az elsőszülött fiának ez a szokatlanul különös viselkedése.

Nagyjából akkor, amikor Jézus Názáret elhagyására készülődött, a városon éppen áthaladó nagy úti csoport vezetője súlyosan megbetegedett, és Jézus, lévén, hogy több nyelvet is tudott, vállalta, hogy átveszi a helyét. Tekintettel arra, hogy az út miatt egy évig távol kellett lennie, és mivel már minden öccse házas volt és az anyja otthon élt Rúth-tal, Jézus családi tanácskozást hívott össze, melyen azt javasolta, hogy az anyja és Rúth költözzön Kapernaumba, abba a házba, melyet nemrégiben adott Jakabnak. Ennek megfelelően, miután néhány nappal később Jézus a csoporttal útnak indult, Mária és Rúth Kapernaumba költözött, ahol Mária életének hátralévő részéig a Jézus által rendelkezésükre bocsátott házban éltek. József és családja pedig a régi názáreti házba költözött.

Ez az év a szokatlanabbak közé tartozott az Ember Fiának benső tapasztalásában; nagy előrelépést tett az emberi elméje és a benne lakozó Igazító közötti összhang kialakítása terén. Az Igazító tevékenyen dolgozott az elme gondolkodásának újjászervezésén és ama nagy eseményekre való felkészítésén, melyek az akkor már nem oly távoli jövőben előtte álltak. Jézus személyisége folyamatosan készült a világhoz való hozzáállása terén bekövetkező nagy változásra. Ezek voltak az átmeneti idők, ama lény átmeneti időszaka, aki emberként megjelenő Istenként kezdte az életet, és aki éppen most készült arra, hogy Istenként megjelenő emberként teljesítse ki a földi létpályáját.

94. Utazás a Káspi-tenger vidékére

Kr.u. 24. április elsején történt, hogy Jézus elindult Názáretből a szállítási útvonalon a Káspi-tenger vidéke felé. Az utazók csoportja, melyhez Jézus vezetőként csatlakozott, Jeruzsálemből Damaszkuszon és az Urmia-tó vidékén át Asszírián, Médián és Pártusföldön keresztül a Káspi-tenger délkeleti vidékére tartott. Egy egész év eltelt, míg ezt az utat oda-vissza megjárta.

Jézus számára ez az út egy újabb kalandos felfedezést és a személyes segédkezés lehetőségét jelentette. Érdekes élményben volt része az utazók alkotta családja – az utasok, az őrök és a tevehajcsárok – mellett. A csoport által követett útvonal közelében élő sok férfi, nő és gyermek tudott gazdagabb életet élni annak eredményeként, hogy kapcsolatba került Jézussal, aki számukra, egy közönséges úti csoport rendkívüli vezetője volt. A személyes segédkezésének lehetőségében részesülők közül nem mindenkinek vált ez a javára, de azoknak a túlnyomó többségéből, akik találkoztak és beszélgettek vele, a természetes életük hátralévő részére jobb ember vált.

A világban tett utazásai közül a Káspi-tengeri úton jutott Jézus a legközelebb a keleti világhoz és ez tette képessé, hogy jobban megértse a távol-keleti népeket. Bensőséges és személyes kapcsolatot alakított ki a világunk mindegyik fennmaradt emberfajtajával, kivéve a vöröset. Egyformán örömet leltek a különböző emberfajták és kevert népek mindegyike számára nyújtott személyes segédkezésben, és mindegyik fogékony volt a hozzájuk elvitt élő igazságra. A távol-nyugati európaiak és a távol-keleti ázsiaiak

egyformán figyeltek a reményről és az örökkévaló életéről szóló szavaira, és mindannyiukra egyforma hatást gyakorolt a közöttük oly kegyesen élt szeretetteljes szolgálatbeli és szellemi segédkezési élet.

Az út minden tekintetben sikeres volt. Ez igen sajátságos esemény volt Jézus emberi életében, mert az év során vezetői minőségben működött, ő volt a felelős a rábízott árukért és az úti csoportot alkotó utasok biztonságaért. És e többes kötelességének hűségesen, eredményesen és bölcsen tett eleget.

A Káspi-tenger vidékéről való visszatéréskor Jézus az Urmia-tónál vált el a csoporttól, ahol valamivel több mint két hetet töltött. Egy későbbi úti csoport utasaként tért vissza Damaszkuszba, ahol is a tevetulajdonosok könyörögve kérték, hogy maradjon a szolgálatukban. Az ajánlatukat elhárította és csatlakozott a kapernaumi járáshoz, s e célállomásra Kr.u. 25. április elsején érkezett meg. Názáretet többé már nem tekintette otthonának. Kapernaum lett Jézus, Jakab, Mária és Rúth otthona. De Jézus többé nem lakott a családjával; amikor Kapernaumban tartózkodott, Zebedeuséknál lakott.

95. Az urmiai előadások

Útban a Káspi-tenger felé Jézus néhány napos pihenőre és felüdülésre megállt Urmia régi perzsa városánál az Urmia-tó nyugati partján. Urmia közelében, a parttól nem messze elhelyezkedő szigetcsoporthoz legnagyobbat tagján egy nagy épület – egy fedetlen előadótér – állt, melyet a „vallási szellemnek” szenteltek. Ez az építmény valójában a vallások bölcséletének temploma volt.

E vallási templomot egy gazdag urmiai kereskedő és az ő három fia építette. E férfit Cimboytonnak hívták, és az ősei között számos különféle nép fiát tartotta számon.

E vallási tanodában az előadások és a viták a hét folyamán minden délelőtt tíz órakor kezdődtek. A délutáni program három órakor kezdődött, és az esti vitákat nyolc órakor nyitották meg. Ezeket a tanórákat, vitákat és tanácskozásokat mindig Cimboyton vagy valamelyik fia vezette. A vallások e különleges tanhelyének alapítója úgy élt és halt meg, hogy sohasem fedte fel a személyes vallásos meggyőződését.

Jézus több alkalommal is részt vett ezekben a vitákban, és mielőtt elutazott volna Urmia-ból, Cimboyton megbeszélte Jézussal, hogy a visszaúton két hetet náluk tölt és huszonnégy tanórát tart „Az Emberek Testvériségéről”; és tizenkét részből álló, kérdéseket, eszmecserét és vitát magába foglaló esti programot is szervez, különös tekintettel az előadásaiban elhangzottakra és általában az emberek testvérisége tárgyában.

E megállapodásnak megfelelően Jézus megszakította a visszautat és megtartotta ezeket az előadásokat. A Mesternek a világunkon elmondott minden tanítása közül ez volt a legmódszeresebb és a leginkább hivatalos. Sem előtte, sem utána soha nem adott közre oly sok dolgot egyetlen tárgyban, mint ami az emberek közötti testvériséggel kapcsolatban ezekben az előadásokban és eszmecserékben szerepelt. A valóságban ezek az előadások az „Isten Országáról” és az „Emberek Országáról” szóltak.

A vallásbölcsélet templomának tagozatán több mint harminc vallás és vallástisztelet képviseltette magát. E tanítókat a saját vallási csoportjaik választották, támogatták és adtak nekik teljes felhatalmazást. Ekkoriban mintegy hetvenöt tanár volt a karon, és mindannyian tizenkét férőhelyes kunyhókban laktak. Minden újjáholdkor a csoportokat véletlenszerűen átszervezték. A meg nem tűrés, a békétlenkedő szellem, vagy bármely más magatartás, mely megzavarta volna a közösség zökkenőmentes működését, a békétlen tanító azonnali és rövid úton való eltávolítását vonta maga után. Minden különösebb teketória nélkül elküldték volna, és az őt felváltó tanító azonnal betölthette a helyét.

A különböző vallások tanítói komoly erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy kimutassák, mennyire hasonlóak a vallásaik a jelen és a következő élettel kapcsolatos alapvető dolgokban. Csak egy tantételt kellett elfogadni ahhoz, hogy valaki helyet kapjon e karban – minden tanárnak olyan vallást kellett képviselnie, mely Istent – valamiféle legfelsőbb Istenséget – ismer. A karon öt olyan független tanár volt, aki nem képviselt egyetlen szervezett vallást sem, és Jézus is épp ilyen független tanítóként jelent meg előttük.

96.Főhatalom – Isteni és emberi

Az emberek közötti testvériség alapja az Isten atyaként való elfogadása. Az Isten családja az Isten szeretetéből származik – az Isten szeretet. Az Atya Isten istenmód szereti a gyermekeit, minden gyermekét.

A mennyország, az isteni kormányzás az Isten főhatalmának tényén alapul – az Isten szellem. Lévé, hogy az Isten szellem, ezért ez az ország szellemi. A mennyország nem anyagi, és nem is pusztán értelmi; az ország nem más, mint szellemi kapcsolat az Isten és az ember között.

Ha a különféle vallások elismerik az Atya Isten szellemi fennhatóságát, akkor minden vallás békében megférhet egymás mellett. Ha csak egy is közülük azt tartja magáról, hogy valamiben kiválóbb a többihez képest, és hogy kizárólagos hatalmat gyakorolhat a többi vallás felett, akkor az a vallás valószínűleg türelmetlen lesz a többivel vagy akár arra is vetemedhet, hogy üldözze más vallások híveit.

A vallási béke – a testvériség – soha nem jöhet létre, hacsak az összes vallás teljesen le nem mond minden egyházi hatalomról és teljes mértékben fel nem adja a szellemi főhatalom minden formáját. Egyedül Isten a szellemi uralkodó.

A vallások közötti egyenlőség (a vallásszabadság) megteremtésének ára a vallási háborúk megvívása, hacsak az összes vallás meg nem egyezik abban, hogy minden vallási főhatalmat egyetlen emberfeletti szintnek adnak át, magának Istennek.

A mennyország az emberek szívében vallásos egységet (de nem szükségszerűen egyformaságot) teremt, mert az ilyen vallásos hívőkből álló minden vallási csoport megszabadul az összes egyházi hatalomra vonatkozó képzettől – a vallási főhatalomtól.

Az Isten szellem, és az Isten a szellem-énjéből egy darabot az embernek ad, mely az ember szívébe költözik. Szellemileg minden ember egyenlő. A mennyországban nincsenek kasztok, osztályok, társadalmi rétegek vagy gazdasági csoportok. Minden ember testvér.

De amint szem elől tévesztitek az Atya Isten szellemi főhatalmát, valamelyik vallás ismét elsőbbséget fog követelni magának a többi kárára; és ekkor, ahelyett, hogy a földön béke és az emberek között jó szándék honolna, viszályok, ellenségeskedések, sőt vallási háborúk, de legalábbis a hívők között háborúskodások törnek ki.

Azok a szabad akarattal rendelkező lények, akik egyenlőnek tekintik magukat, előbb vagy utóbb próbára teszik uralom- és hatalomszerző képességeiket a többi ember és embercsoport kárára, hacsak kölcsönösen el nem ismerik, hogy mindannyian egy mindenek fölött álló hatalom fennhatósága alá tartoznak. Az egyenlőség elve sohasem hozhat békét, kivéve, ha mindenki kölcsönösen elismeri egy mindenek fölött álló főhatalom felügyelő befolyását.

Az urmai hívek viszonylagos békében és nyugalomban éltek egymással, mert teljesen feladták a vallási főhatalommal kapcsolatos mindenféle nézetüket. Szellemi értelemben mindannyian egy független Istenben hittek; társadalmi értelemben a teljes és megkérdőjelezhetetlen hatalmat a vezetőjük – Cimboyton – birtokolta. Jól tudták, hogy mi történne bármely tanítóval, aki a társai feletti irányítás megszerzésével próbálkozna. A világunkon addig nem lehet tartós vallási béke, amíg minden vallási csoport önként le nem mond az isteni kegyeltséggel, a választott néppel és a vallási főhatalommal kapcsolatos mindenféle képzetéről. Csak amikor az Atya Isten legfőbbé válik, akkor lesznek az emberek vallási értelemben testvérek és fognak vallási békében élni egymással a földön.

97.A politikai főhatalom

[Noha a Mesternek az Isten főhatalmáról szóló tanítása igazság – melyet csak bonyolít a világ vallásai között a későbbiekben vele kapcsolatosan megjelent vallás – a politikai felségjogról szóló nyilatkozatainak eléggé sajátos színezetet ad a nemzeti létnek az elmúlt ezerkilencszáz év alatti politikai fejlődése. Jézus idejében csupán két nagy világhatalom létezett – a Római Birodalom nyugaton és a Han

birodalom keleten – s ezeket elég jól elszigetelte egymástól a pártus királyság, valamint a Káspi-tengeri és a turkesztáni területek közbenső vidékei. Ezért az alábbi ismertetésben viszonylag szabadon eltértünk a Mesternek a politikai felségjogról szóló urmai tanításainak lényegi elemeitől, ugyanakkor kísérletet teszünk e tanítások jelentését megmutatni úgy, ahogy azok a Krisztus utáni huszadik századbeli politikai főhatalom fejlődésének különösen nehéz szakaszára vonatkoztathatók.]

A világunkon a háború addig sohasem fog véget érni, amíg a nemzetek kitartanak a korlátlan nemzeti főhatalom csalóka képzei mellett. Egy lakott világon a viszonylagos főhatalomnak csak két szintje létezik: az egyéni halandó szellemi szabad akarata és az emberiség, mint egész, együttes főhatalma. Az egyes emberi lény szintje és az egész emberiség szintje között mindenféle csoportosítás és társulás viszonylagos, átmeneti, és csak annyiban értékes, amennyiben hozzájárul az egyén, valamint a nagy bolygói egész – vagyis az ember és az emberiség – boldogulásához, jólétéhez és fejlődéséhez.

A vallási tanítóknak mindig emlékezniük kell arra, hogy az Isten szellemi főhatalma meghalad minden közbenső és közvetett szellemi hűséget. Egykor a polgári vezetők majd megértik, hogy a Fenségesek uralkodnak az emberek országai felett.

A Fenségeseknek az emberek országai feletti ezen uralkodása nem valamely különösen kegyelt halandói csoportok külön előnyét szolgálja. Nincs olyan, hogy „választott nép”. A Fenségeseknek, a politikai fejlődés felügyelőinek az uralma olyan uralom, melynek rendeltetése, hogy előmozdítsa a legtöbb jót az összes ember legnagyobb sokasága számára a leghosszabb időtartamra.

A főhatalom hatalom, és szervezés révén erősödik. A politikai hatalom szerveződésbeli kiteljesedése jó és helyénvaló, mert arra irányul, hogy az egész emberiség egyre nagyobb részeit foglalja magába. De a politikai szervezetek ugyanezen növekedése gondot okoz a politikai hatalom kezdeti és természetes szerveződése – a család – és a politikai gyarapodás végső kiteljesedése – az egész emberiség kormánya, melyet az egész emberiség működtet, és amely az egész emberiségért van – közötti, minden közbenső szakaszban.

A politikai főhatalom a fejlődése során a családi csoportbeli szülői hatalomból indul ki és a családok szerveződése révén eljut a vérrokon nemzetségekhez, melyek különböző okokból törzsi egységekké egyesülnek – vérrokonság feletti politikai csoportosulásokat alkotnak. A törzsek ezután az árucseré, a kereskedelem és a hódítások révén nemzetté egyesülnek, maguk a nemzetek pedig néha birodalomná olvadnak össze.

Ahogy a főhatalom a kisebb csoportoktól áttevődik a nagyobb csoportokhoz, a háborúk mérséklődnek. Vagyis, a kisebb nemzetek közötti kisebb háborúk mérséklődnek, azonban a nagyobb háborúk lehetősége növekszik, ahogy a főhatalmat gyakorló nemzetek egyre nagyobbak lesznek. Ezt követően, amikor az ember már az egész világot felfedezte és elfoglalta, amikor már kevés nemzet marad, s ezek erősek és hatalmasak, akkor e nagy és feltehetően független nemzetek határai összeérnek, amikor már csak a világtengerek választják el őket egymástól, akkor lesz előkészítve a terep a nagy háborúhoz, a világméretű összetűzésekhez. Az úgynevezett független nemzetek nem gyarapodhatnak anélkül, hogy összeütközéseket okoznának és háborúkat váltanának ki.

A politikai főhatalomnak a családtól az egész emberiségig való fejlődésével járó nehézség abban a tehetetlenség-ellenállásban rejlik, mely minden közbenső szinten megnyilvánul. A családok alkalmanként dacoltak a nemzetségükkel, míg a nemzetségek és törzsek gyakran aláásták a területi elvű állam főhatalmát. A politikai főhatalom minden egyes új és előremutató fejlődési mozzanatát zavarják és akadályozzák (és mindig is zavarták és akadályozták) a politikai szerveződésben megvolt korábbi fejlődési „építkező szakaszok”. Ez azért van így, mert az emberi hűséget, ha már egyszer felkeltették, nehéz megváltoztatni. Ugyanaz a hűség, amely lehetővé teszi a törzs kifejlődését, megnehezíti a törzsfeletti szerveződés – a területi elvű állam – kialakulását. Ugyanez a hűség (hazafiság), amely lehetővé teszi a területi elvű állam kialakulását, nagyon megnehezíti az egész emberiség kormányának fejlődésbeli kialakulását.

A politikai főhatalom az önrendelkezés feladásából származik, elsőként az egyén által a családon belül, majd a családok és a nemzetségek révén a törzs és a nagyobb csoportok viszonylatában. Az

önrendelkezés fokozatos átadása a kisebbtől az egyre nagyobb politikai szerveződések számára, általában egyenletesen folyt keleten a Ming és a Mogul uralkodóház megalapítása óta. Nyugaton több mint ezer éven át érvényesült ez, egészen a világháború végéig, amikor is Európában egy szerencsétlen, visszafelé irányuló folyamat átmenetileg megfordította e rendes főirányt azáltal, hogy újra visszaállította számos kis csoport elveszített politikai főhatalmát.

A világunk addig nem élvezhet tartós békét, amíg az úgynevezett független nemzetek saját belátásuk alapján és teljesen le nem teszik a főhatalmukat az emberek testvériségének – az emberiség kormányának – a kezébe. A nemzetköziség – a Nemzetek Szövetségei – sohasem hozhatnak tartós békét az emberiségnek. A nemzetek világméretű szövetségei hatékonyan előzik meg a kisebb háborúkat és elfogadhatóan ellenőrzik a kisebb nemzeteket, de nem fogják megakadályozni a világháborúkat és nem is tudják ellenőrizni a három, négy vagy öt legerősebb kormányt. A valós viszályok közepette e világhatalmak egyike ki fog lépni a Szövetségből és hadat üzen. Nem akadályozhatjátok meg, hogy a nemzetek hadba lépjenek mindaddig, amíg a nemzetek a nemzeti főhatalom álságos vírusával fertőzöttek. A nemzetköziség egy lépés a helyes irányba. Egy nemzetközi rendfenntartó erő a kisebb háborúkat megakadályozza ugyan, azonban nem lesz hatékony a föld nagy katonai kormányai közötti nagy háborúk, összetűzések megelőzésében.

Ahogy az igazán független nemzetek (nagyhatalmak) száma csökken, úgy növekszik a lehetőség az emberiség kormányára és az ilyen kormány iránti igény is így erősödik. Amikor csak néhány valóban független (nagy) hatalom marad, akkor vagy bele kell vágniuk a nemzeti (birodalmi) elsőségért folytatandó élet-halál harcba, vagy különben a főhatalom bizonyos előjogairól való önkéntes lemondás révén meg kell teremteniük a nemzetek feletti hatalom alapvető fontosságú magját, mely az egész emberiség valódi főhatalmának kezdetül fog szolgálni.

Addig nem köszönt be a béke a világunkon, amíg minden, úgynevezett független nemzet át nem ruházza a hadviselés jogát az egész emberiség képviseleti kormányára. A politikai főhatalom a világ népeinél van meg eredendően. Amikor a világunk összes népe megteremt egy világkormányt, akkor nyerik el a jogot és a hatalmat arra, hogy az ilyen kormányt FÜGGETLENNÉ tegyék; és amikor ez a képviseleti vagy demokratikus világhatalom irányítja a világ szárazföldi és légi erőit, valamint haditengerészeteit, akkor jön el a béke a földön és érvényesül a jó szándék az emberek között – de előbb nem.

Hogy egy fontos tizenkilencedik és huszadik századi szemléltetést alkalmazzunk: Az Amerikai Szövetségi Unió negyvennyolc állama régóta élvezi a békét. Nem háborúznak egymással. A főhatalmukat a szövetségi kormánynak adták át, és a háborún mint döntőbírókn keresztül lemondtak minden, az önrendelkezés téveszméi iránti igényükről. Bár minden állam maga szabályozza a saját belső ügyeit, ez nem érinti a külkapcsolatokat, a vámokat, a bevándorlást, a katonai ügyeket vagy az államközi kereskedelmet. Az egyes tagállamok nem foglalkoznak állampolgársági ügyekkel sem. A negyvennyolc állam csak akkor szenved a háború pusztításától, amikor a szövetségi kormány főhatalma valamiképpen veszélyben forog.

Mióta felhagyott a felségjog és az önrendelkezés kettős álokoskodásával, e negyvennyolc állam államközi békét és nyugalmat élvez. A világunk nemzetei is így fogják élvezni a békét, amikor szabadon leteszik a saját főhatalmukat egy, az egész világot irányító kormány – az emberek testvériségének főhatalma – kezébe. E világállamban a kis nemzetek éppoly erősek lesznek, mint a nagyok, éppen úgy, ahogy Rhode Island kis tagállamnak is két szenátora van az Amerikai Kongresszusban, akárcsak a népes New Yorknak vagy a nagy Texas államnak.

E negyvennyolc tagállam korlátozott (állami) főhatalmát emberek teremtették meg és az az emberekért van. Az Amerikai Szövetségi Unió államfeletti (nemzeti) főhatalmát az ezen államok között ott lévő, eredeti tizenhárom állam teremtette meg a saját javára és az emberek javára. Egykor majd az emberiség bolygói kormányának nemzetek feletti főhatalmát hasonlóan teremtik meg a nemzetek a saját javukra és minden ember javára.

A polgárok nem a kormányok jóléte érdekében születnek; a kormányzatok azok a szervezetek, melyeket az emberek javára alkottak és terveztek. A politikai főhatalom fejlődésének mindaddig nem lehet vége,

amíg meg nem jelenik az összes ember főhatalmának kormánya. Minden más főhatalom viszonylagos értékkel bír, közbenső jelentőségű és alárendelt helyzetű.

A tudományos fejlődéssel a háborúk egyre pusztítóbbak lesznek, míg végül csaknem a faji öngyilkosság eszközévé válnak. Hány világháborút kell megvívni és hány nemzetek szövetségének kell elbuknia, mire az emberek hajlandók lesznek felállítani az emberiség kormányát és elkezdik élvezni az állandó béke áldásait és az emberek közötti jó szándék – világméretű jó szándék – nyugalmát?

98. Törvény, szabadság és függetlenség

Ha egy ember függetlenségre – szabadságra – törekszik, akkor szem előtt kell tartania, hogy minden más ember is ugyanilyen függetlenségre vágyik. Az ilyen, szabadságszerető halandók csoportjai nem tudnak egymással békében élni anélkül, hogy ne vetnék alá magukat azoknak a törvényeknek, szabályoknak és előírásoknak, melyek minden egyes személynek ugyanolyan fokú függetlenséget nyújtanak, s közben egyenlő mértékű függetlenséget biztosítanak minden halandótársnak. Ha egy ember teljesen szabad akar lenni, akkor a másoknak teljesen rabszolgának kell lennie. A függetlenség viszonylagos jellege igaz társadalmilag, gazdaságilag és politikailag is. A függetlenség a polgárosodottság ajándéka, melyet a TÖRVÉNY kikényszerítése tesz lehetővé.

A vallás teszi szellemileg lehetővé az emberek testvériségének felismerését, de megköveteli az emberiség kormányától, hogy kezelje azokat a társadalmi, gazdasági és politikai nehézségeket, melyek az emberi boldogság és eredményesség e céljával együtt járnak.

Háborúk lesznek és háborús hírek fognak keringeni – nemzet nemzet ellen támad – mindaddig, amíg a politikai felségjogot nemzetállamok valamely csoportja felosztva és méltánytalanul birtokolja. Anglia, Skócia és Wales mindaddig harcolt egymással, míg végül feladták a saját főhatalmukat, átadva azt az Egyesült Királyságnak.

Egy újabb világháború fogja megtanítani az úgynevezett független nemzeteket arra, hogy valamiféle szövetséget alakítsanak ki, megteremtve ezzel a kisebb háborúk, a kisebb nemzetek közötti háborúk megelőzésének rendszerét. De a nagy háborúk mindaddig folytatódni fognak, amíg az emberiség kormányát létre nem hozzák. A világviszonylatú főhatalom akadályozza meg a nagy háborúkat – semmi más nem képes erre.

A negyvennyolc amerikai szabad állam békében él egymással. E negyvennyolc állam polgárai között ott vannak mindazok a különböző nemzetiségek és emberfajták, melyek az egymással folyton szembenálló európai nemzetekben élnek. Ezek az amerikaiak az egész világ csaknem minden vallását és szakadár vallási felekezetét képviselik, és mégis, itt, Észak-Amerikában békében élnek egymással. Mindez azért vált lehetővé, mert e negyvennyolc állam feladta a felségjogát és lemondott az önrendelkezés feltételezett jogainak minden képzetéről.

Ez nem a fegyverkezés vagy a leszerelés kérdése. A sorozás vagy az önkéntes katonai szolgálat kérdése sem visz el a világbéke fenntartásával kapcsolatos gondok gyökeréig. Ha az erős nemzetektől elvesztek minden fajta újkori gépi fegyvert és mindenféle robbanóanyagot, akkor ököllel, kövekkel és bunkókkal fognak harcolni mindaddig, amíg ragaszkodnak a nemzeti főhatalom isteni jogának általuk alkalmazott téveszméihez.

A háború nem az ember legnagyobb és legszörnyűbb betegsége; a háború tünet, eredmény. Az igazi betegség a nemzeti felségjog vírusa.

A világunk nemzetei eddig még nem rendelkeztek valódi felségjoggal; a világháborúk dúlásaitól és pusztításaitól őket megvédeni képes főhatalmuk még sohasem volt. Az emberiség bolygószerű kormányának megteremtésekor a nemzetek olyannyira nem adják fel a felségjogukat, hogy ténylegesen is egy valós, igaz és tartós világfőhatalmat hoznak létre, mely attól kezdve teljes mértékben képes lesz megvédeni őket minden háborútól. A helyi ügyeket a helyi kormányzatok intézik; a nemzeti ügyeket a nemzeti kormányok; a nemzetközi ügyeket pedig a bolygószerű kormányzat intézi.

Világképét nem képesek fenntartani a szerződések, a külügyi tárgyalások, a külpolitikák, a szövetségek, az erőegyensúlyok vagy bármilyen más, a nemzeti érzület felségjogával való silány bűvészkedés. Világtörvényt kell létrehozni és azt világkormánynak – az egész emberiség főhatalmának – kell betartatnia.

Az egyén messze nagyobb szabadságot fog élvezni a világkormány alatt. Ma a nagyhatalmak polgárait csaknem zsarnokian megadóztatják, szabályozzák és ellenőrzik, és az egyéni szabadságjogok jelenlegi csorbításának nagyobbbrészt vége szakad, amint a nemzeti kormányok hajlandók a nemzetközi ügyekkel kapcsolatos főhatalmukat a világot irányító kormányzatra bízni.

A világviszonylatban működő kormány alatt a nemzeti csoportok valódi lehetőséget kapnak az igazi demokrácia személyes szabadságjogainak felismerésére és igénybevételére. Az önrendelkezés téveszméje megszűnik. A pénzügyek és a kereskedelem bolygószintű szabályozásával beköszönt a világbéke új korszaka. Hamarosan világnyelv is kialakul, és legalább lesz valamiféle remény egy valamikori világvallásra – vagy vallásokra, világviszonylatban.

A közösségi biztonság sohasem fog békét hozni mindaddig, amíg a közösség magába nem foglalja az egész emberiséget.

Az emberiség képviselői kormányának politikai főhatalma tartós békét fog eredményezni a földön, és az emberek szellemi testvérisége mindörökké biztosítani fogja az összes ember közötti jó szándékot. És nincs más módja annak, hogy a béke a földön megvalósuljon és a jó szándék az emberek között érvényre jusson.

Cimboyton halála után a fiai nagy nehézségekkel szembesültek, amikor fenn akarták tartani a békés tagozatot. A jézusi tanítások hatása sokkal nagyobb lett volna, ha a későbbi keresztény tanítók, akik beléptek az urmai karba, több bölcsességet mutattak volna és több türelmet gyakoroltak volna.

Cimboyton legidősebb fia a filadelfiai Abnerhez fordult segítségért, de Abner választása a tanítók személyét illetően felettébb szerencsétlen döntés volt annyiban, hogy ellenszegülőkné és hajthatatlanoknak minősültek. E tanítók arra törekedtek, hogy a vallásukat a többi hit fölé helyezték. Soha nem is gyanították, hogy az utazó csoport vezetőjének sokat idézett tanításai magától Jézustól erednek.

Ahogy nőtt a zavar a karon, a három fivér megvonta a pénzügyi támogatást, és öt évvel később a tanhely bezárt. Később újra megnyitották Mitrász-templomként és végül az egyik duhaj ünneplés következtében leégett.

99.A harmincegyedik év (Kr.u. 25)

A Káspi-tenger vidékére tett utazásból visszatérve Jézus már tudta, hogy a világhíró útjai véget értek. Már csak egy utazást tett Palesztinán kívül, s ennek úti célja Szíria volt. Egy rövid kapernaumi látogatás után néhány napra elment Názáretbe is. Április közepén indult el Názáretből Türoszba. Onnan továbbutazott északra, néhány napot eltöltött Szidonban is, de az úti célja Antiókhia volt.

Ez az év Jézus magányos vándorlásaival telt Palesztinában és Szíriában. Ezen egyévnél utazás alatt különféle neveken ismerték meg őt az ország különböző részeiben: ő volt a názáreti ács, a kapernaumi hajóépítő, a damaszkuszi írástudó és az alexandriai tanító.

Antiókhiaiban az Ember Fia két hónapig lakott, dolgozott, figyelt, tanult, időzött, segédkezett, és mindvégig ismereteket szerzett arról, hogy miként él, gondolkodik, érez az ember, és miként viszonyul az emberi lét környezetéhez. Ebből három hetet sátorkészítőként dolgozott. Tovább maradt Antiókhiaiban, mint az útja során bármely más helyen. Tíz évvel később, amikor Pál apostol Antiókhiaiban hirdette a tant és a követőitől hallott a damaszkuszi írástudó tantételeiről, aligha tudta, hogy a tanítványai már hallották a hangját, és hallgatták a tanításait, a Mesternek magának.

Antiókiából Jézus a tengerparton dél felé utazott Cezáreába, ahol eltöltött néhány hetet, majd továbbment a partvidéken Joppába. Joppából szárazföldi úton utazott Jamniába, Asdodba és Gázába. Gázából szárazföldi úton jutott el Beersebába, ahol egy hetet töltött.

Jézus ezután kezdte meg a magánemberként való utolsó körutazását, mely útvonal Palesztina közepén át vezetett, kiindulva a déli Beersebából az északi Dán felé. Az északi útja során megállt Hebronban, Betlehemben (ahol meglátogatta a szülőhelyét), Jeruzsálemben (nem ment el Betániába), Beerotban, Lebonában, Sikárban, Sikemben, Szamariában, Gebában, En-Gannimban, Éndórban, Mádonban; Magdalán és Kapernaumon át ment tovább észak felé; és Merom vizeit kelet felől kerülve jutott el Karahtán át Dánba, vagy másként Cezárea-Filippibe.

A benne lakozó Gondolatigazító most arra vezette Jézust, hogy elhagyja az emberek lakta helyeket és elvonuljon a Hermon-hegyre, hogy befejezhesse az emberi elméje feletti uralom megszerzésének munkáját és teljesítse feladatát, hogy magát teljesen a földi létpályája hátralévő részének szentelje.

A Mester földi életében ez volt az egyik leginkább szokatlan és rendkívüli időszak. Egy másik és nagyon hasonló élményt akkor élt át, amikor egyedül tartózkodott a Pella közelében lévő hegyekben, röviddel a megkeresztelését követően. A Hermon-hegyen elszigeteltségben töltött ezen időszak alkotta a tisztán emberi létpályájának lezárulását, azaz, a halandói alászállásának a gyakorlati értelemben vett befejeződését, míg a későbbi elvonulás jelentette az alászállás istenibb szakaszának kezdetét. És Jézus egyedül élt az Istennel hat héten át a Hermon-hegy oldalában.

100. A Hermon-hegyi elvonulás

Miután eltöltött némi időt Cezárea-Filippi szomszédságában, összekészítette az ellátmányát, vásárolt egy teherhordó állatot és felbérelt egy Tiglát nevű legényt, s elindult a damaszkuszi úton abba a faluba, melyet egykor Beit Jennek hívtak, s amely a Hermon-hegy lábánál helyezkedett el. Itt Kr.u. 25. augusztusának közepe táján rendezte be a szálláshelyét, és az ellátmányát Tiglátra bízva, elindult a hegy elhagyatott emelkedőin felfelé. Tiglát ezen az első napon elkísérte Jézust a hegyre egy megjelölt helyig, mely mintegy ezernyolcszáz méterrel a tengerszint felett volt, ahol is egy tárolót építettek kőből, ahová Tiglátnak hetente két alkalommal élelmet kellett elhelyeznie.

Az első napon, miután Tiglát elment, Jézus csak egy rövidebb útszakaszt tett meg a hegyen felfelé, amikor is megállt imádkozni. Egyebek között arra kérte az Atyát, küldje vissza az őrangyal-szeráfot, hogy „Tigláttal legyen”. Azt kérte, hogy a halandói lét valóságaival való utolsó küzdelméhez egyedül foghasson hozzá. És a kérését teljesítették. A nagy megmérettetésbe úgy kezdett bele, hogy egyedül a benne lakozó Igazító mutatott neki iránymutatást és tartotta meg.

Jézus jól beosztotta az ételt, amíg a hegyen időzött; egyszerre csak egy vagy két napon át tartózkodott az ételtől. Azok az emberfeletti lények, akik szembeszálltak vele ezen a hegyen és akikkel szellemében megküzdött és akiket erővel legyőzött, valóságosak voltak; ők voltak a fő ellenségei; nem alaptalan képzelgések voltak, melyek egy legyengült és éhező halandó értelmi elkalandozásából származnak, aki nem képes különbséget tenni a valóság és a zavart elme káprázatai között.

Jézus augusztus utolsó három hetét és szeptember első három hetét töltötte a Hermon-hegyen. E hetek alatt befejezte azt a halandói feladatát, hogy elérje az elme-megértés és a személyiség-szabályozás köreit. A mennyei Atyjával való bensőséges együttlét ezen időszaka alatt a benne lakozó Igazító is teljesítette a kijelölt szolgálatokat. E földi teremtmény halandói célja ott eléretett. Ezután már csak az elme és az Igazító összehangolódásának végső szakasza volt hátra.

A paradicsomi Atyával több mint öt hetes megszakítás nélküli együttlét után Jézus teljesen megbizonyosodott a természetéről és tudatosult benne a tér-idő személyiség-megnyilatkozás anyagi szintjei feletti győzelmének bizonyos volta. Teljes mértékben hitt abban, hogy az isteni természete felülkerekedik az emberi természetén, és nem habozott ezt tudatosítani sem.

A hegyi elvonulásának vége felé Jézus arra kérte az Atyját, adjon neki engedélyt arra, hogy az Ember Fiaként, József-fia-Jósuaként egyeztetést tarthasson a főellenségeivel. Az engedélyt megkapta. A

Hermon-hegyen való ottlétének utolsó hetében történt meg a nagy megkísértés, az egyetemes próbatétel. Sátán (Lucifer képviselőjében) és a lázadásban ugyancsak részes sötétség hercege volt jelen Jézus mellett és teljesen láthatók voltak a számára. E „megkísértés”, az emberi hűség végső megmérettetése a lázadó személyiségek megtévesztései közepette nem élelemmel, templomtornyokkal vagy önhitt tettekkel volt kapcsolatos. Nem volt köze e világi országokhoz, de köze volt egy fenséges és dicsőséges világegyetem főhatalmához. A feljegyzéseitek jelképes ábrázolása a gyermekien gondolkodó világnak szólt a fejletlen korszakokban. A későbbi nemzedékeknek meg kell érteniük, hogy milyen nagy küzdelmen ment keresztül az Ember Fia azon a mozgalmas napon a Hermon-hegyen.

A Lucifer küldöttei által tett számos ajánlatra és ellenjavaslatra Jézus csak ezt a választ adta:

„Legyen meg az én paradicsomi Atyám akarata, és téged, lázadó fiam, ítéljenek meg a Nappalok Elődei istenien. Én a Teremtő-atyád vagyok; és aligha ítélnék feletted igazságosan, és az én irgalmamat már durván elutasítottad. A nagyobb világegyetem Bírójának ítéletére adlak téged.”

Minden, Lucifer által javasolt kiegyezésre és szükségmegoldásra, a megtestesülési alászállással összefüggő minden ilyen megtévesztő javaslatra Jézus csak annyit válaszolt, hogy „A paradicsomi Atyám akarata legyen meg.” Amikor a megpróbáltatás véget ért, a tőle elszakadt őrangyal-szeráf visszatért Jézushoz és segédkezett mellette.

Egy késő nyári délutánon, a fák között és a természet csendjében az isteni Fiú elnyerte a világegyeteme feletti elvitathatatlan főhatalmat. Azon a napon teljesítette a Teremtő Fiak számára előírt ama feladatot, hogy teljesen megéljék a megtestesült életet a halandói húsvér testhez hasonlatos alakban az idő és tér evolúciós világain. E nagy jelentőségű eredmény világegyetemi bejelentésére nem került sor egészen a megkeresztelése napjáig, mely hónapokkal később történt meg, valójában azonban minden azon a napon, a hegyekben ment végbe. És amikor Jézus lejött a Hermon-hegyi elvonulásából, a Lucifer-féle lázadást és elszakadást a világunkon gyakorlatilag felszámolták. Jézus megfizette az utolsó árat, amit tőle megköveteltek azért, hogy megkapja a világegyeteme feletti főhatalmat, mely önmagában rendez minden lázadó helyzetét és biztosítja, hogy minden ilyen felfordulást (ha valaha is megtörténnek) rövid úton és hatásosan kezeljenek. Ebből tehát látható, hogy Jézusnak az úgynevezett „nagy megkísértése” valamivel a megkeresztelése előtt történt és nem ezen esemény után közvetlenül.

Jézus a hegyi elvonulásának végén, amikor a lejövetelre készült, találkozott Tigrállal, aki éppen felfelé tartott az étellel. Visszafordítva őt, csak ennyit mondott:

„A nyugalom időszaka véget ért; vissza kell térnem az Atyám dolgához.”

Csendes és nagyot változott ember képét mutatta az úton, ahogy Dánba visszafelé tartottak, ahol is búcsút vett a legénytől, és a szamarat is nekiadta. Ezután déli irányban ment tovább, Kapernaum felé, ugyanazon az úton, amelyen jött.

101. A várakozás időszaka

Ekkor már nyár vége felé járt az idő, nagyjából az engesztelés napja és a sátoros ünnep környékén. Jézus családi tanácskozást tartott Kapernaumban szombaton és Jeruzsálemben a következő napon indult el Jánossal, a Zebedeus fiával, s a tavat keletről kerülték és Geraszán át a Jordán völgyében haladtak. Az út során a társával folytatott beszélgetésekből János megállapította, hogy Jézus nagyon megváltozott.

Jézus és János Betániában Lázárnál és leánytestvéreinél állt meg éjszakára, és másnap korán reggel folytatták útjukat Jeruzsálemben. Csaknem három hetet töltöttek a városban és annak környékén, legalábbis János így tett. János sokszor egyedül ment be Jeruzsálemben, miközben Jézus a közeli hegyekben járt és sok alkalommal merült bensőséges szellemi együttlétbe a mennyei Atyjával.

Mindketten jelen voltak az engesztelés napi ünnepélyes istentiszteleteken. Jánosra nagy hatást tettek a mindenkor zsidó vallási szertartás aznapi elemei, Jézus azonban elgondolkodó és csendes szemlélője maradt az eseményeknek. Az Ember Fia számára siralmas és szármalmas volt ez az előadás. Ő úgy tekintett minderre, mint a mennyei Atyja jellemének és sajátosságainak hamis beállítására. A nap történéseit úgy

látta, mint az isteni igazságosság tényeinek és a végtelen kegyelem igazságainak megcsúfolását. Égett a vágytól, hogy szabad folyást engedjen az Atyja szeretetteljes jellemével és világegyetembeli irgalmas működésével kapcsolatos valóságos igazság kinyilvánításának, azonban a hűséges Nevelője arra intette, hogy az ő ideje még nem jött el. De azon az éjszakán, Betániában, Jézus elejtett számos, Jánost erősen felkavaró megjegyzést; és János sohasem értette meg a valódi jelentőségét annak, amit Jézus azon az estén a jelenlétükben mondott.

Jézus úgy tervezte, hogy a sátoros ünnep hetén végig Jánossal marad. Ez a jeles alkalom egész Palesztina éves ünnepe volt; ez alkotta a zsidó szabadságolási időszakot. Bár Jézus nem vett részt szünidei vidámságokban, nyilvánvaló volt, hogy örömet és meglepedést talált abban, ahogy figyelte a fiatalok és az öregek vidám és boldog gondtalanságát.

Az ünneplés hetének közepén és mielőtt az ünnepségeknek vége lett volna, Jézus elbúcsúzott Jánostól azzal, hogy vissza akar vonulni a hegyekbe, ahol jobban tanácskozhat a paradicsomi Atyjával. János vele akart tartani, de Jézus ragaszkodott ahhoz, hogy az ünnepségek végéig maradjon, mondván:

„Nem kívánják tőled, hogy az Ember Fiának terhét hordozd; csak az őrszemnek kell ébernek lennie, mialatt a város békésen alszik.”

Jézus nem tért vissza Jeruzsálembe. A Betánia melletti hegyekben való csaknem egyheti magány letelte után indult vissza Kapernaumba. A hazafelé vivő út alatt egy napot és egy éjszakát egymagában töltött Gilboa lejtőin, közel ahhoz a helyhez, ahol Saul király életét vesztette; és Kapernaumba megérkezve már vidámabbnak tűnt ahhoz képest, mint amikor elvált Jánostól Jeruzsálemben.

Másnap Jézus odament a személyes dolgait tartalmazó ládához, mely Zebedeus műhelyében maradt, felvette a kötényét, és munkára jelentkezett, mondván:

„Kötelességem, hogy dolgozzak, amíg el nem jön az én időm.”

Dolgozott is több hónapon át, egészen a következő év januárjáig az öccse, Jakab mellett a hajóépítő-műhelyben. Miután Jakab ezt az időszakot végigdolgozta Jézussal, függetlenül attól, hogy milyen kétségek merültek fel benne az Ember Fia élete munkájával kapcsolatban, többé sohasem adta fel teljesen a Jézus küldetésébe vetett hitét.

A hajóépítő műhelybeli munkájának utolsó időszaka alatt Jézus az ideje javát néhány nagyobb bárka belső munkálataival töltötte. Minden kézműves tevékenységre nagy gondot fordított és láthatólag emberi megelégedés töltötte el, amikor befejezett egy-egy elismerésre méltó munkát. Bár kevés időt pazarolt a csekélységekre, azért kínos gonddal dolgozott, amikor bármily, általa vállalt dolog lényeges részeiről volt szó.

Az idő múlásával híre kelt Kapernaumban egy bizonyos Jánosnak, aki a tanhirdetés mellett keresztelte a bűnbánókat a Jordánban, és János ezt hirdette:

„Közel van a mennyország; tartsatok bűnbánatot és keresztelkedjete meg.”

Jézus figyelmesen hallgatta ezeket a beszámolókat, amint János lassan haladt felfelé a Jordán-völgyben a Jeruzsálemhez legközelebb eső gázlótól indulva. De csak dolgozott tovább, építette a hajókat, mígnem János a folyó mentén felfelé haladva eljutott egy Pella közeli helyhez a következő év, Kr.u. 26. január havában, amikor is Jézus letette a szerszámain, kijelentve, „Eljött az én időm”, és rövidesen megjelent János előtt a megkeresztelésre.

De Jézus nagy változáson esett át. Kevés olyan ember akadt, aki a vidéken járt-kelt Jézus látogatásainak és segédkezésének részeseként később valaha is felismerte a nyilvános tanítóban ugyanazt a személyt, akit a korábbi évek során mint magánembert megismert és megszeretett. Oka volt annak, hogy a segédkezésének kedvezményezettjei miért nem ismerték fel a nyilvános és ellentmondást nem tűrő, későbbi tanítói szerepében. Ezen elméleti és szellemi átalakulás évek óta zajlott, és a Hermon-hegyen való eseménydús otthléte alatt ért véget.

102. KERESZTELŐ JÁNOS

Keresztelő János Kr.e. 7. március 25-én született azon ígélet szerint, melyet Gábriel tett Erzsébetnek az előző év júniusában. Erzsébet öt hónapon át titokban tartotta Gábriel látogatását; és amikor beszámolt róla a férjének, Zakariásnak, a férfit nagyon felkavarta a dolog és a felesége beszámolóját csak azután hitte el teljesen, hogy nagyjából hat héttel János születése előtt egy szokatlan álmot látott. Gábriel Erzsébetnél tett látogatását és Zakariás álmát kivéve semmilyen szokatlan vagy természetfeletti dolog nem kísérte Keresztelő János születését.

A nyolcadik napon Jánost a zsidó szokás szerint körülmetélték. Átlagos gyermekként nőtt fel és élte az életét nap nap után és évről évre abban a kis faluban, melyet akkoriban Júda városának neveztek, s amely mintegy hat kilométernyire nyugatra volt Jeruzsálemtől.

János kisgyermekkorának legjelentősebb eseménye a szüleivel Jézusnál és a názáreti családnál tett látogatás volt. E látogatásra a Kr.e. 1. év június havában került sor, amikor a fiú egy kevéssel már idősebb volt hatévesnél.

A Názáretből való hazatérésüket követően János szülei hozzáfogtak a fiú módszeres felkészítéséhez. E kis faluban nem volt zsinagógai tanhely; pap lévén azonban Zakariás igen tanult ember volt, és az átlagos zsidó nőkhöz képest Erzsébet is jóval magasabb szintű képzésben részesült; ő is a papság ágához tartozott, lévén, hogy „Áron leányainak” leszármazottai közül való volt. János egyetlen gyermek volt, ezért a szülei sok időt töltöttek az elméleti és a szellemi felkészítésével. Zakariásnak csak kevés feladatot adott a jeruzsálemi templom, így az ideje java részét a fia oktatásának szentelte.

Zakariásnak és Erzsébetnek volt egy kis gazdasága, ahol birkát tenyésztettek. E vidéken igen nehéz volt a megélhetés, de Zakariás rendszeres juttatást kapott a papságnak felajánlott templomi javakból.

103. Jánosból nazireus lesz

János nem járt tanodába, amelyet tizennégy éves korában elvégezhetett volna, ám a szülei ebben az évben úgy döntöttek, hogy eljött az ideje annak, hogy letegye a hivatalos nazireus fogadalmat. Ennek megfelelően Zakariás és Erzsébet elvitte a fiát Engedibe, a Holt-tengerhez. Ez volt a nazireus testvériség déli székhelye, és ott a fiút annak rendje és módja szerint ünnepélyesen felvették ebbe az élethosszig tartó elkötelezettséggel járó rendbe. A szertartások után és azon fogadalmak letételét követően, hogy tartózkodik minden bódító ital fogyasztásától, a haj- és szakállvágástól és a holtak megérintésétől, a család elindult Jeruzsálembe, ahol a templom előtt János végérvényesen teljesítette a nazireus fogadalmat tevőktől megkívánt áldozatokat.

János ugyanolyan életre szóló fogadalmakat tett, mint amelyeket a neves elődei, Sámson és a próféta, Sámuel. A nazireus életet élőt tiszta és szent személyiségnek tekintették. A zsidók csaknem olyan tisztelettel és hódolattal tekintettek egy nazireusra, mint ahogy a főpapra, és ez nem volt meglepő, hiszen az élethosszig tartó elhivatottsággal élő nazireusok voltak az egyetlenek, akik a főpapokon kívül valaha is beléphettek a szentek szentjéhez a templomban.

János Jeruzsálemből visszatérve az apja birkáinak a felügyeletével kezdett foglalkozni és nemes jellemű, erős férfi lett belőle.

Tizenhat éves korában, annak eredményeként, amit Illésről olvasott, a Kármel-hegy prófétája nagy hatást gyakorolt Jánosra, és a legény elhatározta, hogy felveszi az ő öltözködési szokását. Attól a naptól fogva János mindig szőrcsuhát és bőrvet hordott. Tizenhat éves korára száznál is magasabb volt és már csaknem teljesen felnőtt. A vállára omló hajával és a különös öltözködésével valóban megkapó kinézetű ifjú volt. A szülei nagy dolgokat vártak az egyetlen fiuktól, az ígélet gyermekétől és a nazireus életet élőtől.

104. Zakariás halála

Zakariás néhány hónapi betegeskedést követően Kr.u. 12. júliusában elhunyt, amikor János éppen elmúlt tizenhét éves. Ez az időszak nagy zavart okozott János életében, hiszen a nazireus fogadalom tiltotta a holtak testével való érintkezést, még az ember saját családja esetében is. Bár János megpróbált megfelelni a holtaktól való tisztátalanná válással kapcsolatos fogadalmából következő tiltásoknak, mégis kételkedett abban, hogy teljes mértékben eleget tett volna a nazireus rend előírásainak; ezért az apja temetését követően elment Jeruzsálembe, ahol a nők udvarának nazireus szegletében a megtisztuláshoz szükséges áldozatokat bemutatta.

Ez év szeptemberében Erzsébet és János elutazott Názáretbe, hogy meglátogassa Máriát és Jézust. János már majdnem eldöntötte, hogy hozzáfog az életművéhez, de azt az intést kapta, nem csak Jézus szavai révén, hanem az ő példáján keresztül is, hogy térjen haza, viselje gondját az anyjának, és várja meg, amíg „eljön az Atya ideje”. Miután e kellemesre sikeredett látogatás végén elbúcsúzott Jézustól és Máriától, János nem látta Jézust egészen a Jordánban való megkereszteléséig.

János és Erzsébet hazatért és elkezdtek tervezni a jövőt. Lévéen, hogy János nem fogadta el a templomi javakból a neki járó papi juttatást, két év múltán csaknem elveszítették az otthonukat is; ezért úgy döntöttek, hogy délre költöznek a birkanyájjal. Ennek megfelelően azon a nyáron, amikor János húszéves lett, elköltöztek Hebronba. János az úgynevezett „Júdea pusztáján” letelepedett a birkáit egy patak mellett, mely az Engedinél a Holt-tengerbe ömlő nagyobb folyó mellékága volt. Az Engedi telepes közösségben nem csak az élethosszig tartó és az időszakosan elhivatott nazireus életet élők laktak, hanem számos olyan, önmegtagadást vállaló pásztor is, akik e vidéken gyülekeztek a nyájaikkal és ápoltak baráti kapcsolatokat a nazireus testvériséggel. Birkatenyésztésből és azokból az ajándékokból tartották fenn magukat, melyeket a gazdag zsidók adtak a rendnek.

Az idő múlásával János egyre ritkábban tért vissza Hebronba, s egyre gyakrabban látogatott el Engedibe. Oly alapvetően különbözött a nazireusok többségétől, hogy igencsak neheztelt, hogy a testvériséggel teljesen megbarátkozzon. De nagyon kedvelte Abnert, az Engedi közösség elismert tanítóját és vezetőjét.

105. A pásztorélet

E kis patak völgyében János nem kevesebb mint tizenkét kőkunyhót és éjszakai karámot épített egymásra rakott kövekből, ahol eltölthette az éjszakát és megóvhatta a birkákból és kecskékből álló nyájait. János pásztorélete rengeteg időt biztosított a gondolkodásra. Sokat beszélgetett Ezdával, egy Bet-Curba való árvagyerekekkel, akit ő bizonyos értelemben örökbe fogadott, és aki vigyázott a nyájra, amikor ő Hebronba ment az anyját meglátogatni és birkát eladni, és akkor is, amikor elment Engedibe a szombati istentiszteletre. János és a legény nagyon egyszerűen élt, birkahúst, kecsketejet, vadmézet, valamint a vidéken élő, ehető sáskákat fogyasztott. E rendszeres étkeiket időről időre kiegészítette a Hebronból és Engediből hozott élelem.

Erzsébet folyamatosan tájékoztatta Jánost Palesztina és a világ ügyeiről, és János meggyőződése egyre erősödött abban, hogy gyorsan közeleg az idő, amikor a régi rendnek vége lesz; hogy belőle egy új korszak, „a mennyország” eljövételének hírnöke lesz. E torzonborz pásztor nagyon kötődött Dániel próféta írásaihoz. Ezerszer is elolvasta Dániel leírását a nagy képről, mely Zakariás elmondása szerint a világ nagy országainak történelmét jelképezte, kezdve Babilonnal, majd Perzsiával, Görögországgal, és végül Rómával. János észlelte, hogy már Róma is olyannyira többen nyelvű népekből és emberfajtákból áll, hogy sohasem válhat erősen megszilárdult és állandó birodalomná. Azt hitte, hogy Róma már akkoriban is olyan megosztott, mint Szíria, Egyiptom, Palesztina és a többi tartomány; és akkor azt olvasta, hogy „ezeknek a királyoknak az idejében az ég Istene soha meg nem szűnő országot támaszt. És ez az ország nem száll át más népre, hanem összetöri és elemészti mindezen országokat, maga azonban állni fog mindörökké.” „Hatalom és méltóság és királyság adatott neki, hogy minden nép, nemzet és nyelv neki szolgáljon. Hatalma örök hatalom, mely nem enyészik el soha, és az országa nem megy soha veszendőbe.” „És a királyság és a hatalom és a legnagyobb ország az egész menny alatt a Fenséges

szentjei népének adatik, akinek országa örökkévaló ország lesz, és minden hatalom neki szolgál és neki engedelmeskedik.”

János sohasem tudott teljesen felülemelkedni azon a feszültségen, melyet az okozott benne, amit a szüleitől hallott Jézusról és amelyet azok a részek okoztak, amelyeket az Írásokban olvasott. Dánielnél ezt olvashatta: „Láttam az éjjeli látomásokban, hogy íme, a menny felhőin valaki közeledik, aki olyan volt, mint az Ember Fia, és hatalom és dicsőség és királyság adatott neki.” Ám a próféta szavai nem voltak összhangban azzal, amit a szülei tanítottak neki. A Jézussal folytatott beszélgetése sem volt összhangban az Írásokban szereplő kijelentésekkel, mely beszélgetésre a látogatása alkalmával került sor, amikor János tizennyolc éves volt. E keveredéstől függetlenül az anyja a tanácsstalanságában mindvégig azt bizonygatta neki, hogy a távoli unokatestvére, a názareti Jézus az igaz Messiás, aki azért jött, hogy Dávid királyságát elfoglalja, és hogy ő (János) lesz az előhírnöke és fő támogatója.

Mindabból, amit János Róma bűneiről és romlottságáról és a birodalom züllöttségéről és sivárságáról hallott, amelyből megismerte Heródes Antipász és Júdea kormányzóinak gonosz tetteit, arra a következtetésre jutott, hogy egy korszakvég közeledik. A természetnek e torzonborz és nemes gyermeke számára úgy tűnt, hogy a világ megérett arra, hogy az ember korszakának vége legyen és az új és isteni korszak – a mennyország – beköszöntsön. Erősödött János szívében az az érzés, hogy ő lesz az utolsó a régi próféták közül és az első az újak közül. Igencsak remegett a készletétől, hogy elinduljon és mindenkinek hirdesse: „Bánjátok meg bűneiteket! Békéljete meg Istennel! Készüljete a végre; készüljete fel a földi ügyek új és örökkévaló rendjének, a mennyországnak a megjelenésére.”

106. Erzsébet halála

Kr.u. 22. augusztus 17-én, amikor János huszonnyolc éves volt, az anyja hirtelenül elhunyt. Erzsébet barátai, ismervén a holtak megérintésére vonatkozó nazireus tilalmakat, melyek még a családtagokra is kiterjedtek, minden intézkedést megtettek Erzsébet eltemetése érdekében, mielőtt Jánosért küldtek volna. Amint hírt vett az anyja halálának, János úgy utasította Ezdát, hogy a nyájait terelje Engedibe, maga pedig elindult Hebronba.

Az anyja temetéséről Engedibe való visszatérését követően a nyájait a testvériségnek ajándékozta és egy időre elvonult a külvilágtól böjtölni és imádkozni. János az isteniséghez való közeledésnek csak a régi módjait ismerte; ezeket csak az Illésről, Sámuelről és Dánielről szóló feljegyzésekből ismerte. Illés volt számára a prófétaeszmény. Illés volt Izrael tanítói közül az első, akit prófétának tekintettek, és János igazán hitte, hogy ő lesz az utolsó a menny hírvivőinek hosszú, híres sorában.

János két és fél éven át lakott Engediben, és meggyőzte a testvériség nagy részét, hogy „egy korszak vége közeleg”; hogy „a mennyország hamarosan eljön”. Minden korai tanítása a Messiásról alkotott korabeli zsidó elképzelésen és felfogáson alapult, vagyis a Messiás, mint a megígért megszabadító, aki a zsidó nemzetet felszabadítja a nem-zsidó uralkodók befolyása alól.

János végig ez idő alatt sokat olvasta a szent írásokat, melyeket a nazireusok engedibeli otthonában talált. Különösen Ésaías és Malakiás, az akkori időkig a legutolsó próféták tettek rá nagy hatást. Újra és újra elolvasta Ésaías könyvének utolsó öt fejezetét, és el is hitte e jóslatokat. És akkor azt olvasta Malakiásnál: „Nézzétek, elküldöm nektek Illés prófétát, mielőtt elérkeznék az Úr nagy és félelmetes napja; és ő újra a fiaik felé fordítja az apák szívét és apáik felé a fiaik szívét, nehogy elmenjek és átokkal sújtsam a földet.” Csakis ez a malakiási ígéret, miszerint Illés vissza fog térni, tartotta vissza Jánost attól, hogy elinduljon és tanítani kezdjen az ország eljövételéről és figyelmeztesse a zsidókat, hogy fussanak a közelgő harag elől. János már kész volt az eljövendő ország üzenetének hirdetésére, de az Illés eljövételével kapcsolatos várakozása több mint két éven át visszatartotta ettől. Azt tudta, hogy nem ő Illés. Vajon hogy értette Malakiás a dolgot? Szó szerint vagy jelképesen kell értelmezni a jövődőlést? Miként tudhatná meg az igazságot? Végül még arra is gondolt, hogy mivel az első prófétát Illésnek hívták, ezért az utolsónak is ugyanazt a nevet kell viselnie. Mindazonáltal voltak kétségei, elég sok is ahhoz, hogy soha ne nevezze magát Illésnek.

Illés hatására vette át János azokat a módszereket, hogy közvetlen és egyenes támadást intéz a kortársai bűnei és vétkei szenvedélyei ellen. Úgy öltözött, mint Illés, és megpróbált úgy beszélni, mint Illés; minden külsőségében olyan volt, mint a régi idők prófétája. Ő is olyan szép szál és megkapó természetfia volt, és éppoly rettenthetetlenül és merészen hirdette az igazságosságot. János nem volt írástudatlan, jól ismerte a zsidó szentírásokat, de nem volt valami művelt. Világosan gondolkodó, tekintélyes előadó és szenvedélyes leleplező volt. Nemigen volt ő példakép a kora számára, viszont hatásosan tudott számon kérni.

Végül aztán kialakította az új korszak, az Isten országa hirdetésének módszerét; arra a következtetésre jutott, hogy ő lesz a Messiás hírnöke; félresöpört minden kétséget és elindult Engedibe Kr.u. 25. márciusának egyik napján, hogy megkezdje a rövid, ám ragyogó nyilvános tanítói létpályáját.

107. Isten országa

Ahhoz, hogy megérthessétek János üzenetét, figyelembe kell vennetek a zsidó nép akkori helyzetét, amikor János a cselekvés mezejére lépett. Izráel csaknem száz éven át igen nehéz helyzetben volt; nem tudták megmagyarázni, hogy miért kerekedtek állandóan fölélük nem-zsidó urak. Hát nem azt tanította Mózes, hogy az igazságosságot mindig jóléttel és erővel jutalmazza? Hát nem ők az Isten választott népe? Miért áll Dávid királyszéke üresen és betöltetlenül? A mózesi tantételek és a próféták előírásainak tükrében a zsidók nemigen találtak magyarázatot a hosszan tartó nemzeti alávetettségükre.

Nagyjából száz évvel Jézus és János kora előtt a vallási tanítóknak egy új irányzata jelent meg, a végítéletserű látomásokban hívők. Ezek az új tanítók egy olyan hiedelemrendszert alakítottak ki, mely a zsidók szenvedéseit és megaláztatását abból eredeztette, hogy a zsidóknak fizetniük kell a nemzet bűneiért. Visszanyúltak azokhoz a jól ismert indokokhoz, melyekkel magyarázni próbálták a babiloni és a régebbi idők más fogságait. De, s ezt tanították a végítélet látomását hirdető, Izráelnek össze kell szednie a bátorságát; a megpróbáltatás napjainak hamarosan vége szakad; az Isten választott népének fenyítése már a végéhez közeledik; Istennek a nem-zsidó idegenekkel kapcsolatos türelme már majdnem elfogyott. A római uralom vége pedig egyet jelent majd egy korszak végével és bizonyos értelemben a világ végével. Ezek az új tanítók erősen támaszkodtak Dániel jóslataira, és következetesen azt tanították, hogy a teremtés éppen most lép az utolsó szakaszába; e világ országaiból lesz az Isten országa. A korabeli zsidó elme számára ezt jelentette az a kifejezés – a mennyország – mely átszővi János és Jézus tanításait. A palesztinai zsidók számára a „mennyország” kifejezés csak egyet jelenthetett: egy teljesen igazságos államot, melyben az Isten (a Messiás) uralkodik a földi nemzeteken tökéletes hatalommal éppen úgy, mint ahogy a mennyben is – „A te akaratod legyen meg a földön és a mennyben.”

János korában minden zsidó várakozva kérdezte, „Milyen hamar jön el az ország?” Általános volt az a vélekedés, hogy közeleg a nem-zsidó nemzetek uralmának vége. Az egész zsidóságban élt a remény és a türelmetlen várakozás, hogy a korszaknyi vágyak betetőzésére annak a nemzedéknek az életében kerül sor.

Bár a zsidók felfogásai között voltak eltérések a tekintetben, hogy milyen természetű közelgő országot vártak, de mind hasonlóan hittek abban, hogy az esemény hamarosan megtörténik, közel van, már a küszöbön áll. Sokan, akik olvasták az Ószövetséget, igazi várakozással tekintettek egy új király elé Palesztinában, egy megújult zsidó nemzetre, mely megszabadult az ellenségeitől és amelyet Dávid király utódja ural, a Messiás, akit gyorsan el fognak ismerni, mint az egész világ jogos és igazságos urát. A jámbor zsidók egy másik, bár kisebb csoportja egészen más nézetet vallott az Isten ezen országáról. Azt tanították, hogy a közelgő ország nem e világi, hogy a világ a biztos vége felé halad, és hogy „egy új menny és egy új föld” fogja bevezetni az Isten országának megalapítását; hogy ez a királyság örökké tartó uralom lesz, hogy a bűnnek vége szakad, és hogy az új ország polgárai halhatatlanná válva fogják élvezni a végtelen üdvösség örömét.

Mind egyetértettek abban, hogy szükségképpen valamiféle mélyreható vagy megtisztító fenyítés előzi majd meg az új ország megalapítását a földön. A mindent szó szerint értők azt tanították, hogy világméretű háború jön, mely elpusztít minden hitetlent, míg a hívők feltartóztatlanul aratnak

általános és örök győzelmet. A szellemi ország eljövételében hívők azt tanították, hogy az országot az Isten nagy ítélete vezeti majd be, mely elhozza az istenteleneknek a büntetés jól megérdemelt ítéletét és a végső pusztulást, s közben a választott nép hívő szentjeit tiszteletreméltó rangra és hatalomra emeli az Ember Fia mellé, aki Isten nevében uralkodik a megváltott nemzeteken. E második csoport még azt is tartotta, hogy sok jámbor nem-zsidó is bekerülhet az új ország közösségébe.

A zsidók némelyike azon a véleményen volt, hogy az Isten talán közvetlenül, isteni beavatkozás révén alapítja meg ezt az új országot, a nagytöbbség viszont abban hitt, hogy az Isten valamiféle képviselő közvetítőt, a Messiást fogja igénybe venni e célból. A Messiás fogalmának ez az egyetlen lehetséges értelme élt János és Jézus nemzedékének zsidó elméiben. A Messiás mégsem utalhatott olyasvalakire, aki pusztán Isten akaratát tanítja vagy az igaz élet szükségességét hirdeti. Minden ilyen szent személynek a zsidók a próféta címet adták. A Messiásnak a prófétánál többnek kellett lennie; a Messiásnak kellett elhoznia az új királyságot, az Isten országát. A hagyományos zsidó felfogás szerint senki sem lehetett a Messiás, aki ezt nem tudja véghez vinni.

Ki lenne ez a Messiás? A zsidó tanítók megint csak különféle nézeteket képviseltek. Az idősebbek kitarítottak a Dávid fiának tantétele mellett. Az újabb tanítók azt mondták, hogy mivel az új királyság mennyei ország, az új uralkodónak szintén isteni személyiségnek kell lennie, olyannak, aki már régóta ott ült az Isten jobbán a mennyben. Bármily furcsának tűnik, azok, akik így vélekedtek az új ország uráról, nem úgy tekintettek rá, mint emberi Messiásra, nem mint pusztán emberre, hanem mint „az Ember Fiára” – az Isten egyik Fiára – egy mennyei Hercegre, aki régóta vár arra, hogy a megújított föld feletti uralmat átvegye. Ilyen volt a zsidó világ vallási háttere akkoriban, amikor János fellépett és azt hirdette: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyország!”

Nyilvánvaló tehát, hogy Jánosnak a közelgő országról szóló bejelentése nem kevesebb mint hat különféle értelmet nyert azoknak az elméjében, akik meghallgatták az ő szenvedélyes hitszónoklatát. De nem számít, hogy miféle jelentést tulajdonítottak a János által elmondott szavaknak, a zsidó-országra várakozók különféle csoportjainak mindegyikét kíváncsivá tették ennek az őszinte, lelkesült, fésztelen tanhirdetőnek az igazságosságról és a megbánásról szóló megnyilvánulásai, aki oly ünnepélyesen intette a hallgatóságát, hogy „fusson a közelgő harag elől”.

108. János a tan hirdetéséhez fog

Kr.u. 25. március havának elején János beutazta a Holt-tenger nyugati partvidékét és a Jordán folyó mentén felfelé elment a Jerikóval szemközti részig, addig az ősi gázlóig, melyen Jósua és Izráel gyermekei is átkeltek, amikor először léptek az ígért földjére; és átkelven a folyó túlsó partjára, János a gázló melletti térrészen telepedett le és kezdte meg a tan hirdetését azok számára, akik a folyón át vezető útjuk során éppen megfordultak ott. Ez volt a legforgalmasabb a Jordán összes átkelője közül.

A Jánost meghallgatók számára nyilvánvaló volt, hogy ő több, mint tanhirdető. A júdeai pusztából jött különös férfit meghallgatók többsége azzal távozott, hogy egy próféta hangját hallotta. Nem csoda, hogy e megtört és várakozó lelkületű zsidókat mélyen felkavarta a jelenség. Ábrahám jámbor gyermekei az egész zsidó történelemben sohasem vágyódtak úgy „Izráel vigaszára” vagy várták nagyobb lelkesedéssel „az ország visszaállítását”. Az egész zsidó történelemben nem gyakorolhatott volna Jánosnak a „közel a mennyország” tárgyú üzenete nagyobb és általánosabb hatást, mint éppen ekkoriban, amikor is oly rejtélyesen megjelent a Jordán e déli átkelőjének partján.

A pásztornépek közül való volt, miként Ámós is. Úgy öltözött, mint a régi idők Illése, és az ő intelmeit mennydörögte és „Illés szellemében és erejében” ontotta magából a figyelmeztetéseit. Nem meglepő, hogy e különös tanhirdető hatalmas felfordulást okozott egész Palesztina szerte, mivel az utazók messze vitték a Jordán mellett elmondott hitszónoklatainak híret.

E nazireus tanhirdető munkájának volt egy másik és új vonása is: minden hívét megkeresztelte a Jordánban „bűnbocsánatért”. Bár a keresztesítés nem volt új szertartás a zsidóknál, addig még senki sem látta azt úgy gyakorolni, ahogy János most alkalmazta. Már régóta szokás volt így megkeresztelni a nem-

zsidó áttérteket s ezzel felvenni őket a templom külső udvarának társaságába, de magukat a zsidókat sohasem kérték arra, hogy vessék alá magukat a bűnbánati keresztelésnek. János hitszónoklati és keresztelő tevékenységének kezdetétől a Heródes Antipász parancsára való letartóztatásáig és bebörtönzéséig mindössze tizenöt hónap telt el, azonban e rövid idő alatt János jóval több mint százezer bűnbánót keresztelt meg.

János négy hónapig hirdette a tant a betániai gázlónál, mielőtt elindult volna a Jordánon felfelé. Hallgatók tízezrei, melyek között voltak kíváncsiak is, de számosan voltak a komoly és buzgó hallgatók, jöttek el Júdea, Perea és Szamaria minden részéből, hogy meghallgassák őt. Még Galileából is jöttek néhányan.

Ez év májusában, amikor még mindig a betániai gázlónál tartózkodott, a papok és a léviak küldöttséget menesztettek, hogy tudakolja meg Jánostól, hogy magát a Messiásnak tartja-e, és kinek a felhatalmazása alapján hirdeti a tant. János a kérdezőknek ekképpen felelt:

„Menjetek uraitokhoz és mondjátok meg nekik, hogy hallottátok »a pusztában kiáltónak szavát«, amit a próféta mondott, mondván, »készítsétek az Úr útját, egyengessétek Urunk ösvényeit. A völgyeket töltsétek fel, és a hegyeket és halmokat hordjátok el; ami görbe, legyen egyenessé, a göröngyös változzék sima völgyggyé; és minden test meglátja az Isten üdvösségét.«”

János hősieen bátor, ám tapintatlan tanhirdető volt. Egy napon, amikor éppen szónokolt és keresztelt a Jordán nyugati partján, egy csoport farizeus és sok szaduceus jött el és jelentkezett keresztelésre. Mielőtt a vízhez vezette volna őket, János, mint csoportot megszólítva őket, ezt mondta:

„Ki figyelmeztetett, hogy fussatok a közelgő harag elől, ahogy a kígyó menekül a tűz elől? Én megkereszteltek titeket, de arra intelk benneteket, hogy teremjétek a bűnbánat méltó gyümölcsét, ha azt akarjátok, hogy a bűneiteket megbocsássák. Ne mondjátok nekem, hogy Ábrahám a ti atyátok. Kijelentem, hogy van hatalma az Istennek, hogy e tizenkét kőből itt, előttetek méltó fiakat támasszon Ábrahámnak. A fejsze már a fák gyökerén van. Minden fának, mely nem terem jó gyümölcsöt, rendeltetése, hogy kivágják és tűzre vessék.”

(A tizenkét kő, melyre János utalt az a tizenkét híres emlékkő volt, melyet Jósua állított a „tizenkét törzs” keveredésének emlékére épp e helyen, amikor először léptek az ígért földjére.)

János órákat tartott a tanítványainak, melyek során az új életükre oktatta őket és megpróbált válaszolni a számos kérdésükre is. Azt javasolta a tanítóknak, hogy a törvénynek a szelleme és a betűje szerint egyaránt oktassanak. Azt tanította a gazdagoknak, hogy lássák el élelemmel a szegényeket; az adószedőknek pedig azt mondta: „Ne törekedjete többet szedni, mint ami kijár nektek.” A katonáknak azt mondta: „Ne erőszakoskodjatok és ne követeljete semmit igazságtalanul – elégedjete meg a fizetségetekkel.” Míg mindenkinek azt tanácsolta: „Készüljete a korszak végére – a mennyország közel van.”

109. János útja észak felé

Jánosban még mindig keveredtek a közelgő országgal és az annak királyával kapcsolatos gondolatok. Minél többet szónokolt, annál jobban összezavarodott, de ez a közelgő ország természetét illető értelmi bizonytalanság a legkevésbé sem rendítette meg ama biztos hitét, hogy az ország késedelem nélkül el fog jönni. János elméjében talán volt némi zavar, de a szellemében soha. Nem kételkedett az ország eljövételében, de távolról sem volt biztos abban, hogy vajon Jézus lesz-e annak az országnak az ura vagy sem. Ameddig János kitartott a dávidi királyság helyreállításának eszméje mellett, addig a szülei tanításai következtetéseknek tűntek, vagyis hogy a Dávid városában született Jézus lesz a régóta várt megszabadító; de ekkortájt, amikor inkább hajlott egy szellemi országgal és a földi világi korszak végével kapcsolatos tantétel elfogadására, erős kétségek gyötörték Jézusnak az ezen eseményekben való szerepét illetően. Néha mindent megkérdőjelezett, de nem sokáig. Valóban szerette volna, ha az egész jól átbeszélheti az unokatestvérével, de ez ellentétben állt a külön megállapodásukkal.

Ahogy János észak felé haladt, sokat gondolt Jézusra. A Jordán mentén felfelé haladva több mint tizenkét helyen megállt. Először Ádámnál tett utalást „egy másíkról, aki utánam jön” arra a tanítványai által közvetlenül neki szegezett kérdésre válaszolva, „Te vagy a Messiás?” Így folytatta a választ:

„Jön majd utánam valaki, aki nagyobb énnálam, akinek lába előtt lehajolni és a saruja szíját megoldani sem vagyok méltó. Én vízzel keresztelek benneteket, de ő a Szent Szellemmel fog kereszteni. Szórolapátja már a kezében van, hogy kitakarítsa a szérűjét; a búzát csűrűbe gyűjti, a pelyvát pedig az ítélet tűzébe vetve elégeti.”

A tanítványai kérdéseire válaszolva János bővítette a tanításait, napról napra megtoldva azzal, ami hasznos és vigasztaló volt a korábbi és rejtélyes üzenetéhez képest: „Tartsatok bűnbánatot és kereszteskedjetek meg.” Ekkorra már tömegestől érkeztek az emberek Galileából és a Tízvárosból. Nap mint nap rengeteg őszinte hívő jött el a tisztelt tanítójához.

110. Jézus és János találkozása

Kr.u. 25. decemberére, amikor a Jordán mentén felfelé vezető útja során János eljutott Pella szomszédságába, a hírneve már elterjedt egész Palesztinában, és az ő működése lett a beszélgetések legfőbb tárgya a Galileai-tó környéki összes városban. Jézus elismerően beszélt János üzenetéről, és emiatt Kapernaumból is sokan csatlakoztak János bűnbánati és kereszteskedési imádatközösségéhez. Jakab és János, Zebedeus halászfiai decemberben mentek el hozzá, röviddel azt követően, hogy János elfoglalta a hitszónoklati helyét Pella közelében, és kereszteslésre jelentkeztek. Hetente egy alkalommal meglátogatták Jánost és a vándor hitszónok tevékenységéről naprakész, első kézből való hírekkel szolgáltak Jézusnak.

Jézus öccsei, Jakab és Júdás megbeszélték, hogy elmennek Jánoshoz megkereszteskedni; és most, hogy Júdás átjött Kapernaumba a szombati istentiszteletre, ő és Jakab is, miután meghallgatták Jézus beszédét a zsinagógában, úgy döntöttek, hogy tőle kérnek tanácsot a terveikkel kapcsolatban. Ez Kr.u. 26. január 12-én, szombat éjszaka volt. Jézus azt kérte, hogy halasszák a megbeszélést másnapra, amikor is majd megadja a választ. Akkor éjjel igen keveset aludt, szoros kapcsolatban volt a mennyei Atyával. Úgy szervezte, hogy délben az öccseivel ebédeljen és tanácskozhasson velük a János által való megkereszteslésükről. Azon a vasárnap délelőttön Jézus szokás szerint a hajóépítő-műhelyben dolgozott. Jakab és Júdás ebédre megjött és a fásszínben várták, mivel akkor még nem volt itt az ideje a délidei munkaszünetnek, és tudták, hogy Jézus nagyon szabálytartó az ilyen dolgokban.

Éppen a délidei pihenő előtt Jézus letette a szerszámain, levette a munkakötényét, és csak annyit mondott a helyiségben vele lévő három munkásnak:

„Eljött az időm.”

Kiment az öccseihez, Jakabhoz és Júdához és megismételte, hogy

„Eljött az időm – menjünk el Jánoshoz.”

Nyomban el is indultak Pellába, az ebédet útközben fogyasztották el. Ez vasárnap, január 13-án történt. Az éjszakát a Jordán völgyében töltötték és a következő napon déltájban értek oda, ahol János a kereszteslést végezte.

János épp csak elkezdte az aznapi jelentkezők megkereszteslését. Rengeteg bűnbánó ember álldogált ott a sorára várva, amikor Jézus és a két testvére beállt a jámbor férfiak és nők alkotta sorba, akik már hittek Jánosnak a közlgő országról szlgó hitszónoklataiban. János korábban is érdeklődött Jézus felől a Zebedeus fiúktól. Hallotta Jézus véleményét a hitszónoklatairól, és minden nap azt várta, hogy megpillanthatja őt a helyszínen, de arra nem számított, hogy a kereszteslésre jelentkezők sorában üdvözölheti.

Lévén, hogy lefoglalta őt a nagyszámú megtért mieldbbi megkereszteslésének feladata, János egészen addig nem vette észre Jézust, amíg az Ember Fia közvetlenül elé nem került. Jézusra ráismerve János egy időre megszakította a szertartásokat, miközben üdvözölte a vér szerinti unokatestvérét és megkérdezte:

„De miért jöttél le a vízhez üdvözölni engem?”

Erre Jézus azt válaszolta:

„Hogy megkeresztelj engem.”

János azt felelte:

„De hát nekem van szükségem arra, hogy megkeresztelj. Miért te jössz énhozzám?”

Ekkor Jézus azt súgta Jánosnak:

„Tedd meg ezt nekem, mert most példát kell mutatnunk a testvéreim előtt, akik itt vannak velem, és azért, hogy az emberek tudják, hogy elérkezett az időm.”

Jézus hangszíne ellentmondást nem tűrő és tekintélyes volt. János az érzelmi felindulástól reszketve készült a názáreti Jézus megkeresztelésére hétfő délben, Kr.u. 26. január 14-én. Így keresztelte meg János Jézust és a két testvérét, Jakabot és Júdást. Amint János e három férfit megkeresztelte, elküldte aznapra a többieket, bejelentve, hogy másnap délben folytatja a kereszteléseket. Ahogy az emberek szétszéledtek, a négy férfi, ahogy még mindig ott állt a vízben, egy különös hangot hallott, és akkor rögtön egy pillanatra fényjelenség volt észlelhető közvetlenül Jézus feje felett, és hallották, amint egy hang ezt mondja:

„Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.”

Komoly változás ment végbe Jézus viselkedésén, és miután kijöttek a vízből, csendesen elbúcsúzott tőlük, s keletnek, a hegyek felé vette az irányt. Senki nem is látta Jézust negyven napig.

János követte Jézust egy darabig, hogy amint az anyja szájából már oly sokszor hallotta, elmesélje neki annak történetét, miként látogatta meg Gábrit az anyját még a kettejük születése előtt. Útjára engedte Jézust, miután azt mondta neki:

„Most már biztosan tudom, hogy te vagy a Megszabadító.”

De Jézus nem válaszolt.

111. A tan hirdetése negyven napon át

Miután János visszatért a tanítványaihoz (ekkorra már huszonöt-harmincan voltak, akik folyamatosan vele tartottak), komoly tanácskozásban találta őket, arról vitatkoztak, hogy mi is történt Jézus megkeresztelése esetében. Annál inkább meghökkentek, amikor János megosztotta velük Gábrit Máriánál, Jézus születését megelőzően tett látogatásának történetét, és azt is elmondta, hogy Jézus egy szót sem szólt, miután erről beszámolt neki. Azon az estén nem esett eső, és e harmincegynéhány fős csoport még sokáig beszélgetett a csillagfényes éjszakában. Azt találgatták, hogy vajon hová ment Jézus, és vajon mikor láthatják viszont.

Az e napi élményt követően János hitszónoklata új és meghatározott elemekkel bővült a közelgő ország és a várt Messiás vonatkozásában. Feszült időszak volt ez, a veszteglés negyven napja, amikor Jézus visszatértét várták. De János nagy erővel folytatta a tan hirdetését, és a tanítványai nagyjából ekkor kezdtek tanítani a gyülekező tömegeknek, akik Jánoshoz igyekeztek a Jordán partjára.

E negyvennapos várakozás alatt számos mendemonda járta a vidéken, sőt Tibériásban és Jeruzsálemben is. Ezrek jöttek el, hogy megnézzék János táborában az új látványosságot, az állítólagos Messiást, de Jézus nem került elő. Amikor János tanítványai azt bizonygatták, hogy az Isten különös embere a hegyekbe ment, sokan kétségbe vonták az egész történetet.

Nagyjából három héttel azt követően, hogy Jézus otthagya őket, a pella színen megjelent a jeruzsálemi papok és farizeusok egy újabb küldöttsége. Egyenesen megkérdezték Jánostól, hogy vajon ő lenne-e Illés vagy a Mózes által ígért próféta; és amikor János azt mondta, hogy „Nem én vagyok”, azt kérdezték:

„Te vagy a Messiás?”

És János így válaszolt:

„Nem én vagyok.”

Ekkor azt mondták a Jeruzsálemből jött emberek:

„Ha nem te vagy Illés, sem a próféta, sem a Messiás, akkor miért kereszteled meg az embereket és miért csinálsz ekkora felfordulást?”

János erre így felelt:

„Akik hallottak engem és elfogadták a keresztelesemet, azoknak kell megmondaniuk, hogy ki vagyok én, de kijelentem nektek, hogy míg én vízzel keresztelek, itt volt közöttünk valaki, aki visszatérően a Szent Szellemmel fog megkeresztelni benneteket.”

E negyven nap nehéz időszak volt János és tanítványai számára. Milyen kapcsolatban áll majd János és Jézus? Százféle kérdést is megvitattak. Politikai és önző előrelépési igények is felmerültek. Komoly viták támadtak a Messiással kapcsolatos különféle eszmék és felfogások kapcsán. Vajon katonai vezető és dávidi király lesz? Vajon úgy szétveri majd a római seregeket, ahogy Jósua a kánaániakat? Vagy talán szellemi országot építeni jött? János inkább úgy gondolta, a kisebbséggel együtt, hogy Jézus azért jött, hogy megteremtse a mennyországot, bár azzal maga sem volt egészen tisztában, hogy mi is fogja a részét képezni a mennyország megalapításával kapcsolatos küldetésének.

János kimerítő napokat élt át, és imádkozott Jézus visszatéréseért. János tanítványai közül néhányan járőr csoportok szervezésébe kezdtek, hogy felkutassák Jézust, ám János megtiltotta ezt, mondván:

„Az időnk a mennyei Isten kezében van; ő irányítja a választott Fiát.”

Február 23-án, szombaton korán reggel történt, hogy a János társaságába tartozók, amint éppen a reggeli ételüket fogyasztották, észak felé tekintve megpillanthatták a feljűk közelítő Jézust. Ahogy Jézus közelebb ért, János egy nagy sziklára állt és a zengő hangját megemelve így szólt:

„Nézzétek az Isten Fiát, a világ megszabadítóját! Ő az, akiről azt mondtam, »Jön majd utánam valaki, aki nálam kegyelmebb, mert énelöttem létezett ő«. Ez okból jöttem én ki a pusztából, hogy bűnbánatot hirdessek és vízzel keresztelek, hirdetvén, hogy a mennyország közel van. És most itt jön az, aki a Szent Szellemmel keresztele meg benneteket. És láttam az isteni szellemet alászállni erre a férfira, és hallottam az Isten hangját, amint azt mondja, »Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.«”

Jézus kérte őket, hogy folytassák az étkezést, s ő maga János mellé ült le enni, lévén, hogy az öccsei, Jakab és Júdas már visszatértek Kapernaumba.

Másnap kora reggel elbúcsúzott Jánostól és a tanítványaitól, s elindult vissza Galileába. Semmit sem mondott nekik arról, hogy mikor fogják viszontlátni. Jánosnak a maga feladatával és küldetésével kapcsolatos kérdéseire Jézus csak annyit mondott:

„Vezéreljen az Atyám téged most és a jövőben, miként a múltban is tette.”

E két nagyszerű férfi azon a reggelen elvált egymástól a Jordán partján, és a húsvér testben többé nem is látta egymást.

112. János útja dél felé

Lévén, hogy Jézus észak felé indult Galileába, János úgy érezte, hogy neki visszafelé, dél felé kell haladnia. Ennek megfelelően március 3-án, vasárnap reggel János és az ott maradt tanítványai elindultak délre. János közvetlen követőinek nagyjából a negyede időközben elindult Galileába Jézus felkutatására. Zavart szomorúság telepedett Jánosra. Többé már sohasem szónokolt úgy, ahogy Jézus megkeresztelése előtt. Valamiképp úgy érezte, hogy a közelebbi ország felelőssége már nem az ő vállán nyugszik. Úgy érezte, hogy a munkáját már csaknem elvégezte; vigasztalan volt és magányos. De hirdette a tant, keresztelt, és dél felé vándorolt.

Ádám falu közelében János eltöltött néhány hetet, és itt került sor arra az emlékezetes támadásra, melyet Heródes Antipász ellen intézett amiatt, hogy törvénytelenül elvette egy másik férfi feleségét. Ez év (Kr.u. 26) júniusára János újra a Jordán betániai gázlójánál volt, ahol a közelgő országról szóló tan hirdetéséhez több mint egy évvel korábban hozzákezdett. A Jézus megkeresztelését követő hetek során János hitszónoklatának jellege fokozatosan átalakult az egyszerű emberek iránti irgalom hirdetésévé, s közben újult erővel leplezte le a romlott politikai és vallási vezetőket.

Heródes Antipászt, akinek a felségterületén János hirdette a tant, figyelmeztették, hogy János és a tanítványai esetleg lázadást robbantanak ki. Heródes maga is rossz néven vette, hogy János nyíltan bírálja az otthoni dolgait. Mindennek tükrében Heródes úgy döntött, hogy Jánost börtönbe veti. Ennek megfelelően június 12-én korán reggel, mielőtt a sokaság megérkezett volna, hogy meghallgassa a hitszónoklatot és tanúja legyen a kereszteléseknek, Heródes emberei lefoglák Jánost. Ahogy teltek-múltak a hetek és Jánost nem engedték szabadon, a tanítványai szétszéledtek szerte Palesztinában, sokuk Galileába ment, hogy csatlakozzon Jézus követőihez.

113. János a börtönben

János magányosan és némiképp megkeseredetten élte a börtönéletet. Csak kevés követőjének engedték meg, hogy meglátogassa. Szeretett volna találkozni Jézussal, de meg kellett elégednie azzal, hogy hallja a híreket a tevékenységéről ama követőin keresztül, akik az Ember Fiának híveivé lettek. Gyakran tört rá a kétség Jézus és az ő isteni küldetését illetően. Ha Jézus a Messiás, akkor miért nem tesz semmit annak érdekében, hogy kiszabadítsa őt ebből az elviselhetetlen rabságból? Az Istennek a szabad ég alatti élethez szokott, torzonborz embere több mint másfél éven át sánylódott abban az alávaló börtönben. Ez a tapasztalás a Jézusban való hitének és a Jézus iránti hűségének nagy próbatétele volt. Sőt valójában ez az egész tapasztalás János Istenbe vetett hitének a nagy próbája volt. Sokszor kételkedett még a maga küldetésének és tapasztalásának hitelében is.

Miután már több hónapja volt bebörtönözve, a tanítványainak egy csoportja jött el hozzá és amint beszámoltak neki Jézus nyilvános működéséről, ezt mondták:

„Látod, Tanítónk, az, aki ott volt veled a Jordán felső szakaszán, most pártol és elfogad mindenkit, aki eljön hozzá. Még az adószedőkkel és a bűnösökkel is együtt étkezik. Te tanúságot tettél mellette, és ő mégsem tesz semmit a te megszabadításod érdekében.”

De János ezt válaszolta a barátainak:

„Ez az ember semmit sem tehet, hacsak nem a mennyei Atyja rendelte neki azt. Jól emlékeztek, hogy azt mondtam, »Nem én vagyok a Messiás, de engem küldtek, hogy készítsem elő számára az utat«. És én megtettem. A menyasszony a vőlegényé, de a vőlegény barátja csak ott áll mellette és szívből örül a vőlegény hangját hallva. Ez az örömöm most teljes lett. Neki növekednie kell, nekem kisebbednem. Én e földről való vagyok és elmondtam az üzenetemet. A názáreti Jézus a mennyből jött le a földre és mindannyiunk felett áll. Az Ember Fia Istentől szállott alá, és az Isten szavait fogja elmondani nektek. Mert a mennyei Atya nem szűken méri a szellemet a saját Fiának. Az Atya szereti a Fiát és rövidesen mindent e Fiú kezébe ad. Aki hisz a Fiában, az örökké él. E kimondott szavaim igazak és megmaradnak.”

A tanítványok elcsodálkoztak János kijelentésén, de annyira, hogy csendben el is távoztak. János szintén erősen zaklatott állapotban volt, mert megértette, hogy jóslatot mondott. Többé már sohasem kételkedett egészen Jézus küldetésében és isteniségében. De keserű csalódás volt János számára, hogy Jézus nem küldött üzenetet, hogy nem jött el hozzá, és hogy nem folyamodott semelyik nagy hatalmához, hogy kiszabadítsa őt a börtönből. Jézus azonban tudott minderről. Nagyon kedvelte Jánost, de most, hogy már tisztában volt az isteni természetével és teljes mértékben ismerte azokat a nagy dolgokat, melyek Jánosra várnak, amint elhagyja ezt a világot és tudván azt is, hogy János földi munkája véget ért, rávette magát, hogy ne avatkozzon be a nagy tanhirdető-próféta létpályájának természetes menetébe.

Ez a hosszú bebörtönzés emberileg elviselhetetlen volt. Néhány nappal a halála előtt János újból elküldte megbízható küldötteit Jézushoz, afelől tudakozódván, hogy „Elvégeztem-e a munkát? Miért sínylődöm a börtönben? Igazán te vagy a Messiás, vagy egy másikat keressünk?” Amikor e két tanítvány átadta Jézusnak ezt az üzenetet, az Ember Fia így válaszolt:

„Menjetek vissza Jánoshoz és mondjátok meg neki, hogy nem felejtettem el, hogy ezt is el kell viselni, mert illő, hogy megfeleljünk minden igazságnak. Mondjátok el Jánosnak amit láttatok és hallottatok – hogy a szegények az örömhírről hallanak hitszónoklatot – és végül mondjátok meg a földi küldetésem szeretett hírnökének, hogy bővében lesz az áldásnak a közelgő korban, ha nem talál okot a bennem való kételkedésre és a tőlem való elpártolásra.”

Ezek voltak Jézus utolsó szavai, melyeket János megkapott. Ez az üzenet sok vigaszt jelentett neki és nagyban hozzájárult a hitének megerősödéséhez és ahhoz, hogy felkészüljön a húsvér testbeli élete megrendítően szomorú végére, mely ezen emlékezetes esemény után oly hamar következett.

114. Keresztelő János halála

Lévén, hogy János a letartóztatásakor éppen Pereában tevékenykedett, egyenesen Machérusz erődjének börtönébe vitték, ahol a kivégzéséig fogva tartották. Heródes uralkodott Pereában és Galileában is, és ekkoriban volt egy-egy palotája a pereai Juliászbán és Machéruszban is. Galileában a hivatalos lakóhelyét átköltöztette Szeferiszból a tibériásbeli új fővárosba.

Heródes félt szabadon engedni Jánost, nehogy lázadást szítson. Attól is félt, hogy kivégeztesse, nehogy az emberek fellázadjanak a fővárosban, mert a pereabeliek ezrei hitték, hogy János szent ember, próféta. Ezért Heródes börtönben tartotta a nazireus tanhirdetőt, mert nem tudta, hogy mi egyebet kezdjen vele. Jánost több alkalommal vitték Heródes elé, de sohasem egyezett bele, hogy elhagyja Heródes felségterületét vagy tartózkodik mindenféle nyilvános tevékenységtől, ha elengednék. A názáreti Jézussal kapcsolatos aggasztó hírek, melyek egyre csak sokasodtak, arra figyelmeztették Heródest, hogy nincs itt az ideje János szabadon engedésének. Emellett János Heródiás, Heródes törvénytelen felesége erős és keserű gyűlöletének is áldozata volt.

Heródes számos alkalommal beszélgetett Jánossal a mennyországról, és bár néha komoly hatást tett rá János üzenete, félt kiengedni őt a börtönből.

Lévén, hogy még javában folytak az építkezések Tibériásban, Heródes sok időt töltött a pereai palotáiban, és igen szívesen tartózkodott Machérusz erődjében is. Több évbe is beletelt, mire Tibériásban minden középület és hivatalos lakóhely teljesen elkészült.

A születésnapja megünneplése alkalmából Heródes nagy lakomát szervezett a machéruszi palotában a vezető tisztviselői és a galileai és pereai kormányzótanácsokban magas rangot viselők számára. Lévén, hogy Heródiás nem tudta elérni János halálát azáltal, hogy közvetlenül Heródeshez fordult, most fortélyos tervhez folyamodott János elpusztítása érdekében.

Az esti ünnepség és szórakozás alatt Heródiás bemutatta a társaságnak a leányát, akinek az ünneplők szórakoztatására táncolnia kellett. Heródes nagy örömét lelte a leány előadásában és magához hivatva így szólt hozzá:

„Elragadó vagy. Igen boldoggá tettél engem. A születésnapomon kérj tőlem, amit csak akarsz, és megadom, legyen az még akár a fele királyságom is.”

Heródes mindezt az elfogyasztott sok pohár bor hatása alatt cselekedte. Az ifjú hölgy félrevonta az anyját és megkérdezte, hogy mit is kérjen Heródestől. Heródiás azt mondta:

„Menj Heródeshez és kérd Keresztelő János fejét.”

És a fiatal nő, visszatérve az ünnepi asztalhoz, azt mondta Heródesnek:

„Azt kérem, hogy haladéktalanul add át nekem tálcan Keresztelő János fejét.”

Heródest félelem és szomorúság töltötte el, de az esküje miatt és mindazok miatt, akik ott lakomáztak vele, nem akarta megtagadni a kérést. Heródes Antipász tehát elküldött egy katonát, megparancsolva neki, hogy hozza el János fejét. Így Jánost azon az éjszakán a börtönben lefejezték, s a katona a próféta fejét egy tálcán felhozta és a díszterem végében a fiatal nőnek bemutatta. A leány a tálcát átadta az anyjának. János tanítványai erről értesülve eljöttek a börtönbe János testéért, és miután sírba tették, elmentek Jézushoz és beszámoltak neki erről.

115. A KERESZTELÉS ÉS A NEGYVEN NAP

Jézus akkor kezdte meg a nyilvános tevékenységét, amikor a János-féle tanítás iránti érdeklődés a tetőpontján volt s amikor a palesztinai zsidó nép türelmetlenül várta a Messiás megjelenését. János és Jézus között kirívó volt a különbség. János lelkesen és buzgón, Jézus viszont nyugodtan és örömmel munkálkodott; Jézusnak az egész életében csak néhány alkalommal akadt sürgős dolga. Jézus megnyugtató vigasztalója volt a világnak és némiképp példaképe is; János aligha jelentett vigaszt vagy példaképet. A mennyországot hirdette, de nemigen érezte át annak boldogságát. Bár Jézus úgy beszélt Jánosról, mint a régi rend látóinak legnagyobbikáról, azt is mondta, hogy azok közül a legkisebb, aki látta az új út nagyszerű fényét és ezáltal belépett a mennyországba, még az is nagyobb Jánosnál.

A közelgő országot hirdető János üzenetének lényege ez volt: Bánjátok meg bűneiteket; fussatok a közelgő harag elől! A tan hirdetésébe kezdő Jézus megmaradt a bűnbánatra buzdításnál, de ezt az üzenetet nála mindig követte az evangélium, az új ország öröméről és szabadságáról szóló jó hír.

116. A várt messiással kapcsolatos felfogások

A zsidók sokféleképpen gondolkodtak a várt megszabadítóról, és a messiási tant oktató különféle irányzatok mindegyike képes volt felmutatni a héber írások megfelelő részeit az álláspontjuk bizonyítására. Általános értelemben a zsidók úgy tekintettek a nemzeti történelmükre, mint amely Ábrahámmal kezdődött és a Messiásnál és az Isten országának új korszakánál fejeződik be. A korábbi időkben úgy képzelték el a megszabadítót, mint „az Úr szolgáját”, aztán úgy, mint „az Ember Fiát”, míg később némelyek egészen addig is elmentek, hogy úgy utaljanak a Messiásra, mint az „Isten Fiára”. De függetlenül attól, hogy „Ábrahám magjának” vagy „Dávid fiának” nevezték, mind egyetértettek abban, hogy ő lesz a Messiás, a „felkent”. A fogalom így fejlődött az „Úr szolgájától” a „Dávid fiáig”, az „Ember Fiáig” és az „Isten Fiáig”.

János és Jézus korában a tanultabb zsidók olyan képet alakítottak ki az eljövendő Messiásról, mint aki a tökéletessé lett és jellegzetes izraelita, aki „az Úr szolgájaként” magában egyesíti a próféta, a pap és a király hármas tisztségét.

A zsidók őszintén hittek abban, hogy miként Mózes csodálatos tettekkel szabadította meg apáikat az egyiptomi rabságból, úgy az eljövendő Messiás még nagyobb hatalmi csodákkal és még csodásabb faji győzelmi tettek révén fogja felszabadítani a zsidó népet a római uralom alól. A rabbik csaknem ötszáz olyan szakaszt emeltek ki az Írásokból, amelyek, függetlenül a nyilvánvalóan ellentmondásos voltuktól, a rabbik szerint megjövendőlték az eljövő Messiást. Az időpont, a megjelenési mód és a rendeltetés mellett csaknem teljesen szem elől veszítették a megígért Messiás személyiségét. A zsidó nemzeti dicsőség helyreállítását – Izrael világi felemelését – keresték, semmint a világ üdvözülését. Ezért hát nyilvánvaló, hogy a názáreti Jézus sohasem felelt meg a zsidó elme anyagias messiási felfogásának. Sok híres messiási előrejelzés, ha e látnoki kijelentéseket más szemmel nézték volna, igen természetes módon felkészíthette volna az elméiket arra, hogy felismerjék Jézusban egy korszak lezáróját és a minden nemzetnek szóló irgalom és üdvözülés új és jobb megítélési időszakának megnyitóját.

A zsidókat úgy nevelték, hogy higgyenek a sekina tantételében. Ám az Isteni Jelenlét e híres jelképe nem volt látható a templomban. Hittek abban, hogy a Messiás eljövetele helyreállítja azt. Zavaros elméleteik voltak a faji bűnről és az emberi természet feltételezett rossz voltáról. Némelyek azt tanították, hogy Ádám bűne hozott átkot az emberi fajra, és hogy a Messiás leveszi ezt az átkot és az embert visszahelyezi

az isteni kegybe. Mások azt tanították, hogy az Isten az ember megteremtésével jó és rossz természettel egyaránt ellátta azt; hogy amikor látta ennek az eredményét, nagyon csalódott volt, és hogy „Mebánta, hogy embert teremtett.” Akik ezt tanították, hittek abban, hogy a Messiás azért fog eljönni, hogy megszabadítsa az embert a benső rossz természetétől.

A zsidók többsége azt hitte, hogy a nemzeti bűneik miatt és a nem-zsidó áttértek nem kellő elhivatottsága miatt szenvednek még mindig a római uralom alatt. A zsidó nemzet nem tartott őszinte bűnbánatot; ezért késik a Messiás eljövetele. Sokat beszéltek a bűnök megbánásáról; ezért volt jelen János hitszónoklatában az erős és közvetlen felszólítás, „Bánjátok meg bűneiteket és keresztelkedjétek meg, mert közel a mennyország.” A mennyország csakis egyetlen dolgot jelenthetett minden jámbor zsidó számára: a Messiás eljövetelét.

Az isteni Fiú alászállásának volt egy, a Messiasról alkotott zsidó felfogástól teljes mértékben idegen vonása is, és az a két természetnek, az emberinek és az isteninek az egyesülése volt. A zsidók különféleképpen gondolkodtak a Messiasról, mint tökéletessé lett emberről, emberfeletti emberről, sőt még mint isteniről is, de sohasem gondoltak az emberi és az isteni egyesülésére. Ez volt az a nagy buktató, amelyben Jézus korai tanítványai rendre megbotlottak. A Messiás fogalmát úgy képzelték el, mint Dávid fiát, ahogy azt a korai próféták leírták; mint az Ember Fiát, Dániel és némely későbbi próféta emberfeletti elképzelését; és mint az Isten Fiát, ahogy azt Hánókh könyvének szerzője megírta és bizonyos kortársai ábrázolták; de soha egy pillanatra sem merült fel bennük annak igaz fogalma, hogy a két természet, az emberi és az isteni egyetlen földi személyiségben egyesül. A Teremtőnek a teremtményi alakban való megtestesülését addig még senki sem nyilatkoztatta ki. Az csak Jézusban nyilatkoztatott ki; a világ semmit sem tudott az ilyen dolgokról addig, amíg a Teremtő Fiú húsvér testet nem öltött és meg nem jelent a teremtszész halandói között.

117. Jézus megkeresztelése

Jézus megkeresztelésére akkor került sor, amikor János hitszónoklati tevékenysége a tetőpontján volt, amikor Palesztina az ő üzenetével – „közel az Isten országa” – kapcsolatos várakozás lázában égett és amikor az egész zsidóság az önvizsgálat komoly és ünnepélyes feladatával volt elfoglalva. A faji összetartás zsidó értelmezése igen mély volt. A zsidók nem csak abban hittek, hogy az apa bűnei a gyermekeit is sújtják, hanem erősen hitték azt is, hogy egyetlen egyén bűne is elátkozhatja a nemzetet. Ennek megfelelően a János keresztelését vállalók közül nem mindenki tekintette magát bűnösnek a János által emlegetett különös bűnökben. Sok istenfélő lelket keresztelt meg János Izrael javára. Attól féltek, hogy valamilyen fel nem ismert bűnük késleltetheti a Messiás eljövetelét. Úgy érezték, hogy egy bűnös és átok sújtotta nemzetbe tartoznak, és azért jelentkeztek a keresztelésre, hogy ezzel a cselekedetükkel a faji vezeklés gyümölcseit meg hozzák. Ezért nyilvánvaló, hogy Jézus semmilyen értelemben nem bűnbánati szertartásos szokásként vagy a bűnök megbocsátásáért vette fel a keresztséget Jánostól. Azzal, hogy János kezétől elfogadta a keresztséget, Jézus csak példát akart mutatni a sok jámbor izraelitának.

A keresztelésre a Jordán-völgybe elment názáreti Jézus a teremtszész olyan halandója volt, aki az elme feletti uralom megszerzésében és a szellemmel való azonosulásban minden szempontból eljutott az emberi evolúciós felemelkedés csúcsára. Úgy állt ott aznap a Jordánban, mint az idő és tér evolúciós világainak tökéletessé lett halandója. Megvolt a tökéletes összhang és a teljes körű kapcsolat Jézus halandói elméje és a benne lakozó szellemi Igazító, az ő paradicsomi Atyjának isteni ajándéka között. Éppen ilyen Igazító lakozik a világunkon élő minden egészséges lényben azóta, hogy az isteni Fiú a világegyetemének vezető tisztére emelkedett, azzal a különbséggel, hogy Jézus Igazítója már előzőleg felkészítésben részesült az ilyen különleges küldetésre azáltal, hogy hasonlóképpen ott lakozott egy másik emberfeletti lényben, aki a halandói húsvér testhez hasonló alakban testesült meg, a Melkizedekben.

Amikor a teremtszész valamely halandója a személyiségtökéletesítés ilyen magas szintjeire eljut, akkor rendszerint végbemennek azok az előzetes szellem-felemelkedési jelenségek, melyek betetőzését az

jelenti, hogy a halandó kifejlett lelke eggyé kapcsolódik a vele társult isteni Igazítóval. Kétségtelenül ilyen változásnak kellett végbemennie a názáreti Jézus személyiségélményében épp azon a napon, amikor a két testvérével lement a Jordánhoz, hogy Jánostól megkapja a keresztséget. E szertartás volt a világunkon eltöltött tisztán emberi életében az utolsó felvonás, és sok emberfeletti megfigyelő arra számított, hogy tanúja lesz az Igazító és az általa segített elme eggyé kapcsolódásának, de mindannyiuknak csalódniuk kellett. Valami új és nagyobb jelentőségű dolog játszódott le. Ahogy János Jézusra helyezte a kezét, hogy megkeresztelje, a Jézusban lakozó Igazító végleg eltávozott József-fia-Jósua tökéletessé lett emberi lelkétől. Néhány pillanattal később ez az isteni entitás úgy tért vissza mint Megszemélyesült Igazító és mint a fajtájának vezetője a teljes helyi világegyetemben. Így Jézus megfigyelhette, amint a saját isteni szelleme visszatérően megszemélyesült alakban száll alá órá. Hallotta, amint ugyanezen paradicsomi eredetű szellem most megszólal, azt mondva:

„Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.”

János, Jézus két öccsével együtt, szintén hallotta ezeket a szavakat. János tanítványai a vízparton állva nem hallották e szavakat, és a Megszemélyesült Igazító jelenségét sem észlelték. Csak Jézus szeme látta a Megszemélyesült Igazítót.

Amikor a visszatért és most már magasabb rangú Megszemélyesült Igazító így szólt, mindannyian elhallgattak. Mialatt még mind a négyen a vízben álltak, Jézus, rátekintve a közelében tartózkodó Igazítóra, így imádkozott:

„Atyám, aki a mennyben uralkodsz, szenteltessék meg a neved. Jöjjön el a te országod! A te akaratod legyen meg a földön, éppen úgy, ahogy a mennyben.”

Amikor befejezte az imát, „megnyíltak a mennyek”, és az Ember Fia meglátta azt a látomást, melyet most a Megszemélyesült Igazító mutatott meg neki órála, mint az Isten Fiáról, aki volt, mielőtt eljött volna a földre a halandói húsvér testhez hasonló alakban, és amivé lesz, amikor a megtestesült élet véget ér. E mennyi látomást csak Jézus látta.

János és Jézus az Egyetemes Atya nevében szóló Megszemélyesült Igazító hangját hallotta, mert az Igazító a paradicsomi Atya része és olyan, mint ő. Jézus hátralévő földi élete alatt a Megszemélyesült Igazító minden feladatában vele maradt; Jézus állandó kapcsolatban állt e magas rangra emelkedett Igazítóval.

Jézus a megkeresztelkedésekor semmilyen vétséget nem vallott meg; nem vallott meg semmilyen bűnt. Az ő megkeresztelése abban állt, hogy annak szentelte magát, hogy teljesíti a mennyi Atya akaratát. A megkeresztelkedésekor hallotta az Atyja félreérthetetlen szólítását, a végső felhívást arra, hogy az Atyja ügyében járjon el, és negyven napra elvonult magában, hogy e sok kérdést átgondolja.

A keresztelés napjával ért véget Jézus tisztán emberi élete. Az isteni Fiú megtalálta az Atyját, az Egyetemes Atya megtalálta az ő megtestesült Fiát, és beszélgettek egymással.

(Jézus csaknem harmincegy és fél éves volt, amikor megkeresztelkedett. Bár Lukács azt állítja, hogy Jézus megkeresztelésére Tibériusz császár uralkodásának tizenötödik évében került sor, mely Kr.u. 29 lenne, mivel Augusztusz Kr.u. 14-ben halt meg, de figyelembe kell venni azt is, hogy Tibériusz Augusztusz társuralkodója volt Augusztusz halálát megelőzően két és fél éven át, aki Kr.u. 11. októberében pénzt is veretett a tiszteletére. A tényleges uralkodásának tizenötödik éve ennél fogva éppen a Kr.u. 26. év, Jézus megkeresztelésének éve. Ebben az évben kezdte meg Pilátus helytartó Júdea kormányzójaként való működését.)

118. A negyven nap

Jézus a halandói megtestesülése során a legnagyobb kísértést a megkeresztelése előtt élte át, amikor hat héten keresztül a harmatos Hermon-hegyen tartózkodott. Ott, a Hermon-hegyen a teremtmény maga erejére utalt halandójaként találkozott a világunk urának címét követelővel, e világ hercegével, akit le is győzött. Azon az eseménydús napon a világegyetemi feljegyzések szerint a názáreti Jézus lett a

bolygónk hercege. A világunk hercege, akit rövidesen a világegyetem legfőbb Urának nyilvánítottak, most negyven napra elvonult, hogy kialakítsa a terveit és döntsön arról, hogy miként hirdesse az Isten emberek szívében eljövő új országát.

A megkeresztelést követően kezdte meg azt a negyven napot, mely alatt igazodnia kellett a világhoz és a világegyetemhez fűződő azon megváltozott viszonyhoz, melyet az Igazítójának a megszemélyesülése váltott ki. A pereai hegyekbeli elszigeteltsége során döntött arról, hogy milyen elveket követ és milyen módszereket alkalmaz a földi életének új, megváltozott szakaszában, melyet megnyitni szándékozott.

Jézus nem böjtölési céllal és a lelki nyugalma érdekében vonult vissza. Ő nem volt önmegtagadó, és azért jött, hogy örökre eloszlasson minden, az Istenhez való ilyesfajta közeledéssel kapcsolatos képzetet. A visszavonulás melletti indokai teljesen különböztek azoktól, melyek Mózeszt és Illést, sőt Keresztelő Jánost vezérelték. Jézus ekkorra már teljesen tudatában volt az általa teremtet világegyetemhez, valamint a világegyetemek mindenségéhez fűződő viszonyának, melyet a paradicsomi Atya, az ő mennyei Atyja felügyelt. Mostanra már teljesen felidézte az alászállási megbízatást és az azzal kapcsolatos utasításokat, melyeket bátyja, Immanuel adott, mielőtt megkezdte volna a megtestesülését a világunkon. Most már világosan és teljesen megértette mindeme szövevényes kapcsolatokat, és arra vágyott, hogy egy időre nyugodtan magába szállhasson annak érdekében, hogy kidolgozhassa a terveit és dönthesse azokról az eljárásokról, melyeket e világ érdekében és a helyi világegyetemiében lévő összes többi világ érdekében a nyilvános munkája során alkalmazni akart.

Ahogy a hegyeket járta alkalmas szálláshelyet keresve, Jézus találkozott Gábriellel, a világegyetem Fényes Hajnalcsillagával. Gáriel ekkor vette fel újra a világegyetem Teremtő Fiával a személyes kapcsolatot; most először találkoztak azóta, hogy az isteni Fiú búcsút vett a társaitól, amikor elment, hogy felkészüljön a világunkra való alászállás megkezdésére. Gáriel Immanuel utasítása szerint és a Nappalok Elődeinek felhatalmazása alapján arról tájékoztatta Jézust, hogy a világunkon való alászállási tapasztalása gyakorlatilag véget ért, már ami a világegyeteme feletti tökéletes főhatalom kiérdemelését és a Lucifer-féle lázadás lezárását illeti. Az elsőt a megkeresztelése napján érte el, amikor az Igazítójának a megszemélyesülése bizonyította a halandói húsvér testhez hasonló alakba való alászállásának tökéletes és teljes voltát, míg az utóbbi azon a napon vált történelmi tényé, amikor lejött a Hermon-hegyről, hogy találkozzon a rá váró legénnyel, Tiglállal. Jézus most értesült a helyi világegyetemi és a felsőbb-világegyetemi legmagasabb köröktől arról, hogy az alászállási tevékenysége véget ért, már ami az ő személyes helyzetét a főhatalom és a lázadás vonatkozásában illeti. A keresztelési látomásban és a benne lakozó Gondolatigazító megszemélyesülésének jelenségében már korábban értesült erről a közvetlenül a Paradicsomból származó bizonyásról.

Mialatt a hegyen tartózkodott és Gábriellel beszélgetett, a Fenséges Atya személyesen is megjelent Jézus és Gáriel előtt, s azt mondta:

„A feljegyzések immár teljesek. Az isteni Fiú főhatalma a világegyeteme felett immár teljesen az Egyetemes Atya jobbájában van. Immanuel alászállási elbocsátását hozom neked, aki a világunkon való alászállásban kezes-testvéred volt. Most már szabadon dönthetsz, hogy most vagy később, de immár a te saját döntésed szerint fejezed be a megtestesülési alászállásodat, emelkedsz fel az Atyád jobbára, veszed fel a főhatalmat és veszed át az egész világegyetem felett a jól megérdemelt, korlátlan uralmat. A felsőbb-világegyetemi feljegyzések teljességét a Nappalok Elődeinek felhatalmazása alapján abban is tanúsítom, hogy a világegyetemedben minden bűnös lázadás lezárásával kapcsolatban teljes és korlátlan hatalommal ruháztak fel minden ilyen lehetséges jövőbeli zavar kezelésére. A világunkon és a halandó teremtményi húsvér testbeli munkád gyakorlatilag véget ért. Az életutad mostantól a te saját döntésedtől függ.”

Amint a Fenséges Atya eltávozott, Jézus hosszasan elbeszélgetett Gábriellel a világegyetem jó sorának alakulásáról és üdvözlését küldte Immanuelnek, biztosította őt arról, hogy abban a munkában, melyet a világunkon vállalni szándékozik, mindig szem előtt fogja tartani az alászállás-előtti megbízással összefüggésben tőle kapott tanácsát.

Jakab és János, a két Zebedeus fiú a negyven napos elszigeteltség alatt végig Jézust kereste. Sokszor nem jártak messze a szálláshelyétől, de egyszer sem akadtak rá.

119. A nyilvános tevékenységgel kapcsolatos tervek

Jézus azzal töltötte a napjait a hegyekben, hogy terveket dolgozott ki a világunkon való alászállásának hátralévő részére. Először azt döntötte el, hogy nem tanít Jánossal egyidejűleg. Úgy tervezte, hogy mindaddig viszonylagos visszavonultságban marad, amíg János tevékenysége el nem éri a célját, vagy amíg János működésének a bebörtönzése folytán hirtelenül vége nem szakad. Jézus jól tudta, hogy János bátor és tapintatlan tanhirdetése rövidesen félelmet és gyűlöletet kelt a világi urakban. János bizonytalan helyzetét mérlegelve Jézus eltökélten fogott hozzá a nyilvános tevékenysége programjának megtervezéséhez, mely tevékenységét a népe és a világ érdekében, az ő hatalmas világegyetemében lévő minden lakott világ érdekében akart folytatni. Az isteni Fiú halandói alászállására a világunkon került sor, de az a világegyetem minden világáért volt.

Az első dolog, amit Jézus megtett, miután átgondolta, hogy miként fogja összehangolni a programját János működésével, az volt, hogy elméjében átfutotta az Immanueltól kapott intelmeket. A munkamódszerekkel kapcsolatosan kapott tanácsot körültekintően átgondolta, valamint azt is, hogy ne hagyjon maga után maradandó írást a bolygón. Ezután Jézus már semmire sem írt, legfeljebb a homokba. A következő názareti látogatásakor József nevű öccse sajnálatára Jézus megsemmisítette mindazon írásait, melyeket az ácsműhely melletti táblák őriztek és amelyek a régi házuk falain függtek. Jézus alaposan átgondolta Immanuel tanácsát arról, hogy milyen gazdasági, társadalmi és politikai magatartást tanúsítson a világ iránt, ha ilyesmi előjönne.

Jézus a negyven napos elvonulás alatt nem böjtölt. Az élelem nélkül megélt leghosszabb időtartam a hegyekben töltött első két nap volt, amikor is úgy belemerült a gondolkodásba, hogy teljesen megfeledkezett az étkezésről. De a harmadik napon élelem után nézett. Ez idő alatt nem kísértették meg e világon tartózkodó vagy bármely másik világból származó rossz szellemek vagy lázadó személyiségek.

E negyven nap alatt folyt az utolsó tanácskozás az emberi és az isteni elme között, vagyis inkább e két, immár eggyé vált elme első valódi működésére került sor. A csendes elmélkedésben töltött nagy jelentőségű időszak eredményei azt mutatták, hogy az isteni elme győzedelmeskedett és szellemileg az emberi értelem fölébe kerekedett. Ettől az időtől fogva az emberi elme az Isten elméjévé lett, és bár az emberi elme önnön valója mindig jelen van, e szellemivé lényegült emberi elme mindegyre azt mondja:

„Ne az enyém, hanem a te akaratod legyen meg.”

E mozgalmas időszak fejleményei nem egy éhező és legyengült elme valószínűtlen káprázatai voltak, és nem is olyan zavaros és gyerekes jelképi elvonatkoztatások, mely később aztán úgy került be a feljegyzésekbe, mint „Jézus megkísértése a vadonban”. Ez az időszak inkább a teljes eseménydús és változatos földi alászállási létpálya átgondolását és azoknak a későbbi szolgálati terveknek a körültekintő megalkotását hozta, melyek a legjobban szolgálják e világ javát, s közben valamelyest hozzájárulnak minden lázadás elszigetelte szféra helyzetének javításához is. Jézus átgondolta az emberi létezés teljes e világi tartamát Andon és Fonta korától Ádám vétken keresztül egészen a sálemi Melkizedek segédkezéséig.

Gábiel emlékeztette Jézust, hogy két módja van annak, hogy a világ elé lépjen abban az esetben, ha úgy dönt, hogy egy ideig még a világunkon marad. Nyilvánvalóvá tette Jézus számára, hogy a tárgyban döntésének semmi kihatása nem lesz a világegyetemi főhatalmára vagy a Lucifer-féle lázadás felszámolására. A világ számára való segédkezésnek e két módja:

1. A saját útja – az a mód, amely a legkellemesebbnek és a leghasznosabbnak tűnik e világ közvetlen igényei és a saját világegyeteme jelenlegi épülése szempontjából.
2. Az Atya útja – a teremtményi élet távlatokat mutató eszményképének szemléltetése, melyet a világegyetemek mindensége paradicsomi igazgatásában közreműködő magas személyiségek képzeltek el.

Így világossá vált Jézus előtt, hogy két módja van annak, amely szerint rendezheti a földi életének hátralévő részét. A közvetlen helyzet tükrében vizsgálva mindkettőnek megvolt a maga előnye. Az Ember Fia világosan látta, hogy a két viselkedésmód közötti választásnak semmi köze sincs a világegyetemi főhatalom elnyeréséhez; hogy az már eldöntött és lezárt ügy volt a világegyetemek mindenségének feljegyzéseiben, így a választás csak az ő személyes döntésétől függ. De jelezték Jézusnak, hogy nagy meglepődésére lenne a paradicsomi fivérének, Immanuelnek, ha ő, Jézus, úgy látná jónak, hogy a megtestesülésbeli földi pályáját úgy fejezi be, amilyen nemesen megkezdte azt, mindig az Atya akaratának alávetve magát. A hegyi magány harmadik napján Jézus elhatározta magában, hogy visszamegy a világba és befejezi a földi létpályáját, és hogy olyan helyzetben, amikor mind a két lehetőség adott, mindig az Atya akaratát fogja választani. A földi élete során e fogadalmához végig hű maradt. Egészen a keserű végig mindig alárendelte a maga önálló akaratát a mennyei Atyjáénak.

A hegyi vadonban eltöltött negyven nap nem valamiféle nagy kísértés időszaka volt, hanem inkább a Mester nagy elhatározásainak időszaka. Az önmagával és az Atya közvetlen jelenlétével – a Megszemélyesült Igazítóval (személyes szeráf őrangyala már nem volt) – töltött magányos közösség napjai alatt egymás után jutott azokra a nagy elhatározásokra, melyek rendeltetése az volt, hogy szabályozzák a földi létpályájának hátralévő részével kapcsolatos elveit és viselkedését. Később a nagy megkísértés hagyománya hozzákapcsolódott ehhez az elszigeteltségben töltött időszakhoz azon keresztül, hogy összekeverték a Hermon-hegyi küzdelem töredékes elbeszéléseivel, valamint amiatt is, hogy a szokás alapján minden nagy prófétának és emberi vezetőnek úgy kellett megkezdenie a nyilvános pályáját, hogy átesik a böjtölés és az imádkozás ezen állítólagos időszakain. Jézus szokása mindig is az volt, hogy amikor valamilyen új, komoly döntés elé került, visszavonult a saját szellemével való közösségbe, hogy megtudja az Isten akaratát.

A földi életének hátralévő részében Jézus emberi szívét mindvégig megosztotta e kétféle viselkedési forma:

1. Erős vágyat érzett a népe – és az egész világ – megnyerésére abban, hogy higgyenek benne és fogadják el az ő új szellemi országát. Jól ismerte a várt Messiással kapcsolatos elképzeléseiket.
2. Úgy élni és munkálkodni, ahogy a tudomása szerint az Atyja elfogadná, hogy a feladatát a szükséglet szenvedő többi világ érdekében végezze, és hogy az ország megalapításában tovább folytassa az Atya kinyilatkoztatását és az ő szeretetteljes isteni jellemének megmutatását.

E mozgalmas napok alatt Jézus egy ősi sziklabarlangban, egy hegyoldali menedékben lakott, az egykor Beit Adisznak nevezett falutól nem messze. Abból a kis forrásból ivott, mely a hegyoldalból fakadt a sziklamenedék közelében.

120. Az első nagy elhatározás

Az önmagával és a Megszemélyesült Igazítójával való tanácskozás megkezdését követő harmadik napon Jézus előtt feltűnt a világegyetem összegyűlt mennyei seregeinek képe, mely seregeket a parancsnokaik küldték ki, hogy várják a szeretett Uruk utasítását. E hatalmas sereg tizenkét szeráfadosztályból és a világegyetemi értelmes lények minden rendjéből arányos képviselőket alkotókból állt. Jézusnak az elszigeteltségben meghozott első nagy elhatározása arra irányult, hogy vajon igénybe vegye-e ezeket a fenséges személyiségeket vagy sem a világunkon való nyilvános tevékenységére vonatkozó munkaprogram kivitelezése során.

Jézus úgy döntött, hogy nem fog igénybe venni egyetlen személyiséget sem e hatalmas gyülekezetből, hacsak nem válik egyértelművé, hogy ez az Atyja akarat. Ettől az általános elhatározástól függetlenül a hatalmas sereg vele maradt a földi élete hátralévő részében, mindig készen arra, hogy engedelmeskedjen az Ura legkisebb akaratnyilvánításának is. Bár Jézus az emberi szemével nem látta állandóan e jelen lévő személyiségeket, a vele társult Megszemélyesült Igazító mindvégig figyelte őket, és mindegyikükkel érintkezésbe is tudott lépni.

Mielőtt előjött volna a negyvennapos hegyi magányából, Jézus átadta a világegyetemi személyiségek megjelent serege feletti közvetlen parancsnokságot a nem is olyan rég óta Megszemélyesült Igazítójának, és a világunk idejében mérve több mint négy éven át a világegyetemi értelmek minden osztályából való válogatott személyiségek engedelmesen és tisztelettudóan működtek a magas rangú és tapasztalt Megszemélyesült Titkos Nevelő bölcs iránymutatása mellett. E fenséges sokaság feletti parancsnokság gyakorlásával az Igazító, lévén egykor a paradicsomi Atya része és lényege, arról biztosította Jézust, hogy ezek az emberfeletti közvetítők semmi esetre sem kapnak engedélyt a szolgálatra, vagy maguk megmutatására Jézus földi pályájával összefüggésben vagy annak érdekében, hacsak nem alakul úgy, hogy az Atya akarja a beavatkozást. Ezzel az első nagy elhatározással Jézus önként megfosztotta magát minden emberfeletti együttműködéstől minden olyasmiben, aminek köze lehet a halandói létpályájának hátralévő részéhez, hacsak az Atya ettől függetlenül nem dönt úgy, hogy a Fiú földi feladatainak bizonyos fő- vagy mellékeseményeiben részt vesz.

Azzal, hogy az isteni Fiúhoz eljött világegyetemi seregek parancsnoki rangját elfogadta, a Megszemélyesült Igazító különösen ügyelt arra, hogy Jézus számára világossá tegye, hogy míg a világegyetemi teremtmények sokaságát a térjellegű tevékenységeikben talán korlátozza a Teremtőjük által leadott hatáskör, e korlátozások az időbeli működésüket illetően már nem érvényesülnek. E korlátozás azon a tényen alapult, hogy az Igazítók, mihamarabb megszemélyesültek, már nem-idő lények. Ennek megfelelően figyelmeztette Jézust, hogy míg az Igazítónak az élő értelmek feletti parancsnoksága teljes és tökéletes lesz minden, a térrel kapcsolatos dologban, ilyen tökéletes korlátozások nem állíthatók fel az idővel összefüggésben. Azt mondta az Igazító:

„Parancsod szerint el fogom rendelni a világegyetemi értelmek jelen lévő seregének bevetését bármilyen módon a földi pályáddal összefüggésben, kivéve az olyan eseteket, amikor a paradicsomi Atya arra utasít, hogy bocsássam el e közvetítőket annak érdekében, hogy a választásod szerinti isteni akarata teljesüljön, és azokat az eseteket, amikor az isteni-emberi akaratod bármiféle olyan döntésre vagy cselekvésre irányul, mely a természetes földi rendtől való eltéréssel jár az idő vonatkozásában. Minden ilyen esetben nekem nincs hatalmam, és a tökéletességben és erős egységben itt összegyűlt teremtményeid ugyancsak tehetetlenek lesznek. Ha az egyesített természeteid ilyen vágyakat dédelgetnek, akkor az akaratnak megfelelő parancsok azonnal végrehajtnak. Minden ilyen dologban a te akaratod korlátozza majd az időt, és az elgondolt dolog azonnal létezik is. A parancsnokságom alatt ez jelenti a lehető legteljesebb korlátozást, melyet a te lehetséges főhatalmadra gyakorolhatok. Az én öntudatomban az idő nem létezik, ezért én nem is tudom korlátozni a teremtményeidet az azzal kapcsolatos dolgokban.”

Így jutott Jézus tudomására ama döntésének következménye, hogy folytatja az emberek között emberként való életét. Egyetlen elhatározással kizárta a különféle értelmekből álló, jelen lévő minden világegyetemi seregét abból, hogy részt vegyenek az elkövetkező nyilvános segédkezésében, kivéve azokat az eseteket, melyek kizárólag az idővel voltak kapcsolatosak. Ezért nyilvánvaló, hogy a Jézus segédkezésével járó, bármiféle esetleges természetfeletti vagy feltételezhetően természetfeletti kísérőjelenség teljes mértékben az idő kiküszöböléséhez kapcsolódott, hacsak a mennyei Atya nem rendelkezett másként. Jézus hátralévő földi tevékenységével összefüggésben előforduló csodának, irgalmas segédkezésnek vagy bármely más lehetséges eseménynek nem lehetett olyan természete vagy jellege, mely meghaladná a természeti törvényeknek az ember ügyeiben szokásosan előforduló és bevett munkálását, az olyan emberét, amilyenként ő is él a világunkon, kivéve amikor kifejezetten az idő kérdéséről volt szó. „Az Atya akaratának” megnyilatkozásait természetesen nem lehet korlátozni. Az idő kiküszöbölése a világegyetem várományos Urának a kifejezett akaratával összefüggésben csak abban az értelemben volt elkerülhető ezen Isten-ember akaratának közvetlen és kifejezett vágya révén, ha az idő – ahogyan az a kérdéses cselekedethez vagy eseményhez viszonyult – lerövidítésére vagy kiküszöbölésére nem került sor. A nyilvánvaló időbeli csodák megjelenésének megakadályozása érdekében Jézusnak állandóan tudatosítania kellett magában az időt. Bármiféle szakadás az időtudatosságban a részéről, valamilyen meghatározott vágyával összefüggésben, egyenértékű volt a Teremtő Fiú elméjében megfogant dolog megtörténéssel, mégpedig időbeli késedelem nélkül.

A vele társult és Megszemélyesült Igazító felügyeleti ellenőrzésén keresztül tudta az isteni Fiú tökéletesen korlátozni a személyes földi tevékenységeit a tér vonatkozásában, de az Ember Fia számára nem volt lehetséges az, hogy az új földi helyzetét a világegyetem eleve hatalommal bíró Uraként az idő vonatkozásában is korlátozza. Ilyen volt tehát a názáreti Jézus tényleges helyzete, amikor arra készült, hogy megkezdje a nyilvános küldetését a világunkon.

121. A második elhatározás

Miután meghatározta az általa teremtetett értelmek összes osztálya minden személyiségét érintő elveit, már amennyire meg lehetett határozni az istenisége új helyzetében eredendően meglévő lehetőségeinek tükrében, Jézus most önmagáról kezdett gondolkodni. Mit is kezdjen ő, a világegyetemben létező minden dolog és lény immár teljesen öntudatra ébredt teremtője e teremtői előjogokkal azokban az ismétlődő élethelyzetekben, melyekkel rövidesen szembesülni fog, amint visszatér Galileába, hogy befejezze a munkáját az emberek között? Valójában ez a kérdés már akkor és ott a hegyi magányában kényszerítő erővel merült fel az élelemszerzés tekintetében. A magányos elmélkedésének harmadik napjára az emberi testében éhségérzet támadt. Vajon elinduljon-e ételment keresni úgy, ahogy bármely közönséges ember is tenné, vagy egyszerűen csak vegye igénybe a rendes teremtő erőit és állítson elő a testének megfelelő táplálékot ott helyben? A Mester nagy elhatározását kísértésként mutatták be nektek – az állítólagos ellenségeitől származó kihívásként, hogy „parancsolja meg, hogy e kövek változzanak kenyerekké”.

Jézus így egy további és következetes álláspontot alakított ki a földi munkálkodásának hátralévő részére. A saját személyes szükségleteit illetően és általában véve még a más személyiségekkel való viszonyát tekintve is, most kifejezetten a szokványos földi létezés útját választotta; határozottan elutasította azt az álláspontot, mely meghaladná a maga által felállított természeti törvényeket, azokon erőszakot tenne vagy durván megsértené azokat. De azt nem ígérhette meg magának, mint ahogy már korábban figyelmeztette őt a Megszemélyesült Igazítója, hogy e természeti törvényeket bizonyos elképzelhető körülmények között ne gyorsíthatná fel nagymértékben. Elvben Jézus úgy döntött, hogy az életművét a természeti törvénynek megfelelően és a létező társadalmi szerveződéssel összhangban szervezi és hajtja végre. A Mester ezáltal egy olyan életprogram mellett döntött, mely egyenértékű volt azzal, hogy ellenzi a csodatételt és a csodákat. Megint csak „az Atya akarata” mellett döntött; megint mindent a paradicsomi Atyja kezébe adott.

Jézus emberi természete azt sugallta, hogy az elsődleges kötelessége az önfenntartás; amely az idő és tér világain a természetes ember egészséges hozzáállása a léthez, ennél fogva helyénvaló válasz egy földi halandó részéről is. Jézus azonban nem pusztán e világgal és annak teremtményeivel törődött; a kiterjedt világegyetem számos teremtményének tanítását és ösztönzését célul tűző életet élt.

A keresztelési megvilágosodását megelőzően a mennyei Atyja akaratának és iránymutatásának tökéletes alárendeltségben élt. Határozottan úgy döntött, hogy fenntartja az Atya akaratától való feltétlen halandói függőséget. Célul tűzte ki, hogy a nem természetes utat követi – elhatározta, hogy nem törekszik az önfenntartásra. Úgy döntött, hogy továbbra is kitart azon irányelv mellett, hogy elutasítja az önvédelmet. Az emberi elme számára az Írás ismerős szavaival fejezte ki az elhatározásait: „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden szóval is, amely az Isten szájából származik.” Az élelem utáni éhségérzetként kifejeződő fizikai természetű étvágygal kapcsolatosan elhatározásra jutva az Ember Fia megtette a végső nyilatkozatát a húsvér test minden egyéb készletével és az emberi természet természetes vágyaival kapcsolatban.

Az emberfeletti hatalmát esetleg használhatja mások érdekében, de a saját érdekében soha. Ezt az álláspontot következetesen képviselte mindvégig, akkor is, amikor gúnyosan azt mondták róla: „Másokat megmentett; önmagát nem képes megmenteni” – ugyanis nem akarta.

A zsidók még Mózesnél is nagyobb csodákat tevő Messiást vártak, aki pedig arról volt híres, hogy vizet fakasztott a sziklából a sivatagban és az elődeiket mannával lakatta jól a pusztában. Jézusnak tudomása volt arról, hogy miféle Messiást várnak a honfitársai, és meg is volt minden hatalma és előjoga ahhoz,

hogy megfeleljen még a legvérmesebb reményeiknek is, azonban elutasította a hatalom és a dicsőség nagy ívű programját. Jézus úgy tekintett az ilyen, elvárt csodatévő tevékenységre, mint visszatérésre a tudatlan varázslás régi korához és a vademberek javasainak megvetett ügyeskedéseire. A teremtményei üdvözülése érdekében talán felgyorsíthatná a természeti törvényt, de hogy átlépjen a maga törvényein, akár a saját javára, akár az embertársai lenyűgözésére, azt már nem akarta. A Mester elhatározása végleges volt.

Jézus sajnálta a népet; teljesen megértette, hogy mi vitte rá őket a messiásvárásra, ama kor eljövételének várására, amikor „a föld tízezerszeresen termi a gyümölcsseit, és egy tőkén ezer hajtás lesz, és minden hajtás ezer fürtöt terem, és minden fürt ezer szőlőszemet terem, és minden szem egy tömlőnyi bort ad”. A zsidók azt hitték, hogy a Messiás a csodás bőség korszakát hozza el. A hébereknél régóta éltek a csodatételekkel kapcsolatos hagyományok és a csodákkal kapcsolatos mondák.

Ő nem kenyeret és bort sokasítani jött Messiás volt. Nem csak a világi szükségét szenvedők számára jött el segédkezni; azért jött, hogy kinyilatkoztassa a mennyei Atyját a földi gyermekeinek, miközben arra törekszik, hogy a földi gyermekeit rávezesse arra, hogy csatlakozzanak hozzá abban az őszinte munkálkodásban, hogy a mennyei Atya akarát megcselekedve éljenek.

Ezen elhatározásában a názáreti Jézus megmutatta a figyelő világegyetem számára annak botorságát és bűnét, ha valaki az isteni tehetségét és az istenadta képességeit a személyes gyarapodás vagy a tisztán önző nyereszkedés és felmagasztaltatás aljas szolgálatába állítja. Ez volt Lucifer és társainak bűne.

Jézus nagy elhatározása megindítóan mutat rá arra az igazságra, hogy az önző meglegedés és az érzéki kielégülés önmagában és együttesen nem képes boldoggá tenni a fejlődő emberi lényeket. A halandói létben vannak magasabb rendű értékek – a teljes értelmi uralom elérése és a szellemi teljesítmény – melyek messze meghaladják az ember tisztán testi jellegű igényeinek és vágyainak szükséges mértékű kielégítését. Az embernek a természet adta tehetségét és az adottságait elsősorban a felsőbbrendű elmebeli és szellemi képességei fejlesztésének és nemesítésének kellene szentelnie.

Jézus így a világegyeteme teremtményeinek megmutatta az új és jobb út módszerét, az élet felsőbb erkölcsi értékeit és a tér világain való evolúciós emberi lét mélyebb szellemi meglegedésének módját.

122. A harmadik elhatározás

Miután elhatározásra jutott az olyan kérdésekben, mint az élelem és az anyagi teste igényeinek fizikai kiszolgálása, a saját és a társai egészségével való törődés, maradtak még további, megoldásra váró feladatok. Miként viselkedjen, amikor személyesen kerül veszélybe? Úgy döntött, hogy szokványos gondot fordít az emberi voltának biztonságára és észszerű óvintézkedéseket tesz annak megelőzése érdekében, hogy a húsvér testbeli létpályája túl korán véget érjen, de azért tartózkodik mindenféle emberfeletti beavatkozástól, amikor a húsvér testbeli életének válságos pillanata elérkezik. Amint ezen elhatározását érlelte, Jézus éppen egy fa alatt, annak árnyékában üldögélt egy sziklaperemen, mely az előtte tátongó szakadék fölé nyúlt ki. Teljesen tudatában volt annak, hogy levethetné magát a párkányról, ki a térbe, és hogy semmi baja sem történne, feltéve, hogy visszavonja az első nagy elhatározását, miszerint nem folyamodik a mennyei értelmei közbelépéséhez a földi életművének véghezvitele során, és feltételezve azt is, hogy érvényteleníti a második elhatározását az önfenntartással kapcsolatos magatartását illetően.

Jézus tudta, hogy a honfitársai a természeti törvény felett álló Messiást várnak. Jól megtanították neki az Írást: „Így nem ér semmi rossz, csapás nem közelít lakóhelyedhez. Mert elküldi angyalait hozzád, hogy védelmezzenek minden utadon. A kezükön hordoznak majd téged, nehogy kőbe botoljék a lábad.” Vajon az effajta vélekedés, az Atya gravitációs törvényeinek megszegése igazolható-e akkor, ha meg akarja védeni magát az esetleges sérüléstől vagy ha esetleg el akarja nyerni a rosszra tanított és összezavart nép bizalmát? De az ilyen fellépés, hozzon is bármily meglegedést a jelet kereső zsidóknak, nem az ő Atyjának kinyilatkoztatása volna, hanem a világegyetemek mindenségében megállapított törvények megkérdőjelezhető semmibevétele.

Megértve mindezt és tudván, hogy a Mester nem volt hajlandó az általa felállított természeti törvények ellen dolgozni annyiban, amennyiben a személyes viselkedéséről volt szó, most már bizonyosan tudjátok, hogy sohasem járt a vízen és sohasem tett semmi olyasmit, ami a világ igazgatására általa felállított anyagi rendet megsértette volna; azért természetesen mindig tartásotok szem előtt, hogy mind ez idáig nem találta meg a módját annak, hogy teljes mértékben kiküszöbölje az időelem feletti ellenőrzés hiányát azokban az esetekben, melyeket a Megszemélyesült Igazító megítélési körébe utalt.

Jézus a teljes földi élete alatt következetesen hű maradt ezen elhatározásához. Nem számított, hogy a farizeusok támadták jel mutatása érdekében, vagy éppen a Kálvárián nézelődők tüzelték arra, hogy szálljon le a keresztről, ő állhatatosan kitartott azon elhatározása mellett, melyre ezen az órán, a hegyoldalon jutott.

123. A negyedik elhatározás

A következő nagy kérdés, mellyel ez az Isten-ember birkózott és amelyről rövidesen döntést is hozott a mennyi Atya akaratával összhangban, azzal a kérdéssel függött össze, hogy vajon az emberfeletti erőinek bármelyikét igénybe vegye-e abból a célból, hogy felhívja az embertársai figyelmét és elnyerje a ragaszkodásukat. Vajon bevesse-e bármiképp is a világegyetemi erőit a látványos és a csodás dolgok után vágyakozó zsidók kielégítésére? Úgy döntött, hogy nem tesz ilyet. Olyan eljárási elv mellett döntött, mely nélkülözött minden ilyen gyakorlatot, mint annak módszerét, hogy a küldetésére felhívja az emberek figyelmét. E nagy elhatározásához következetesen tartotta is magát végig az élete során. Még amikor engedélyezett is az irgalommal összefüggésben számos idő-rövidítő megnyilatkozást, csaknem mindig arra intette a gyógyító segédkezésének elfogadóit, hogy ne beszéljenek senkinek arról, ami a javukra vált. Mindig visszautasította az ellenségeitől származó kihívásokat, hogy „mutass nekünk jelet” az isteniség bizonyítékául és bizonyosságául.

Jézus bölcsen előre látta, hogy a csodatétellel és csodák művelésével csak a lenyűgözött anyagi elme kifelé irányuló hűségét idézné elő; az ilyen cselekedetek nem nyilatkoztatnák ki Istent és nem mentenék meg az embert. Elutasította, hogy pusztán csodatévővé váljon. Úgy határozott, hogy csak egyetlen feladattal fog foglalkozni – a mennyország megalapításával.

Az idő alatt, amikor Jézus e nagy jelentőségű párbeszédet folytatta önmagával, végig jelen volt a megkérdőjelezés és a majdnem-kétkedő emberi eleme, mert Jézus ember és Isten is volt. Nyilvánvaló volt, hogy a zsidók sohasem fogadnák el a Messiásként, ha nem művel csodákat. Emellett, ha csak egyszer is beleegyezik abba, hogy valamilyen természetfeletti dolgot tegyen, az emberi elme bizonyosan tudná, hogy arra egy igazán isteni elmének való alárendeltség miatt került sor. Vajon összeegyeztethető lenne „az Atya akaratával” az, ha az isteni elme ilyen engedményt tenne az emberi elme kételkedő természetének? Jézus úgy döntött, hogy nem volna az és a Megszemélyesült Igazító jelenlétét idézte, mint az emberivel társult isteniség elegendő bizonyítékát.

Jézus sokat utazott; felidézte Rómát, Alexandriát és Damaszkuszt. Ismerte a világ módszereit – hogy az emberek miként érik el a céljaikat a politikában és a kereskedelemben egyezkedés és okos tárgyalások révén. Felhasználja-e ezt a földi küldetésének előmozdítása érdekében? Nem! Ugyancsak elutasított minden, a világ bölcsességével és az anyagi javak erejével való megalkuvást az ország megalapításában. Megint csak úgy döntött, hogy kizárólag az Atya akaratótól függjön.

Jézus teljes mértékben tisztában volt azokkal a különleges lehetőségekkel, melyeket a hatalmának egyik eleme biztosított a számára. Számos módját ismerte annak, hogy késedelem nélkül miként hívhatná fel magára a nemzet és az egész világ figyelmét. Rövidesen sor kerül a páska-ünnepre Jeruzsálemben; a várost elárasztják a látogatók tömegei. Felemelkedhetne a templom tetejére és az elképedt sokaság előtt a levegőben járhatna; ilyen volna az emberek által várt Messiás. De később csalódást kellene okoznia nekik, mert nem azért jött, hogy helyreállítsa Dávid királyságát. Ismerte annak módszernek a használhatatlanságát is, amikor valaki az isteni cél elérése érdekében megpróbál gyorsabban haladni a természetes, lassú és biztos útnál. Az Ember Fia ismét engedelmesen meghajolt az Atya útja előtt, az Atya akarata előtt.

Jézus elhatározta, hogy a mennyországot az emberek szívében alapítja meg természetes, rendes, összetett és fárasztó módszerekkel, éppen olyan módszerekkel, amelyeket a földi gyermekeinek később alkalmazniuk kell a mennyország bővítése és kiterjesztése során. Mert az Ember Fia jól tudta, hogy úgy kell lennie, hogy „minden korszak számos gyermeke sok szorongatás közepette jut be az országba”. Jézus most a polgárosodott ember nagy próbatételén ment keresztül, aki bár hatalommal rendelkezik, de állhatatosan elutasítja annak a tisztán önző vagy személyes célok érdekében való alkalmazását.

Az Ember Fia életének és tapasztalásának értékelésekor mindig szem előtt kell tartanotok, hogy az Isten Fia egy első századi emberi lény elméjében testesült meg, nem pedig egy huszadik századi vagy más századi halandó elméjében. Ezáltal azt a gondolatot közvetítjük, hogy Jézus emberi képességei természetes adottságokból következtek. Ő az örökölt és a kora környezeti tényezőinek terméke volt, továbbá befolyásolta őt a képzése és a tanulmányai is. Emberi lénye eredeti, természetes volt és teljesen az akkori kor és nemzedék tényleges értelmi szintjének és társadalmi, valamint gazdasági körülményeinek előzményeiből eredt és ezekből táplálkozott. Ennek az Isten-embernek a tapasztalásában ugyan mindig megvolt annak a lehetősége, hogy az isteni elme meghaladja az emberi értelmet, mindazonáltal amikor és ahogyan az emberi elméje működött, úgy teljesített, ahogy egy igazi halandói elme az akkori kor emberi környezete által jelentett feltételek közepette működött volna.

Jézus a hatalmas világegyetemének minden világa számára megmutatta annak dőreségét, ha valaki mesterséges helyzeteket teremt abból a célból, hogy önkényes hatalmat mutasson vagy akár visszaél a különleges hatalmával azért, hogy erősítse az erkölcsi értékeket vagy felgyorsítsa a szellemi fejlődést. Jézus elhatározta, hogy a földi küldetésével nem járul hozzá a makkabeusok uralmával járó csalódottság megismétléséhez. Nem volt hajlandó lealjasítani az isteni sajátosságait azért, hogy ki nem érdemelt népszerűsége tegyen szert vagy politikai elismerést arasson. Nem tűrte el az isteni, teremtető energiának nemzeti hatalommá vagy nemzetközi tekintéllyé alakítását. A názáreti Jézus nem volt hajlandó kiegyezni a rosszal, még kevésbé volt hajlandó csatlakozni a bűnhöz. A Mester diadalmasan tett hűséget az Atya akarata mellett minden egyéb földi és világi megfontolással szemben.

124. Az ötödik elhatározás

Miután a természeti törvényhez és a szellemi erőhöz való egyéni viszonyát illetően elhatározásra jutott a követendő irányelvek kérdéseiben, Jézus a figyelmét azon módszerek megválasztásának szentelte, melyeket az Isten országának hirdetésére és megalapítására kívánt alkalmazni. János már elkezdte a munkát; hogyan is vigye tovább ezt az üzenetet? Hogyan vegye át János küldetését? Miként szervezze meg a követőinek hatékony munkáját és okos együttműködését? Jézus most jutott el arra a végső elhatározásra, mely tiltja, hogy önmagát a zsidó Messiásnak tekintse, legalábbis nem annak a Messiásnak, aki akkoriban oly népszerű volt.

A zsidók olyan megszabadítót képzeltek el, aki csodás hatalommal érkezik Izráel ellenségeinek alávetésére és hogy a zsidókat a világ uraivá tegye, megszabadítsa őket a nélkülözéstől és az elnyomástól. Jézus tudta, hogy ez a remény sohasem fog valóra válni. Tudta, hogy a mennyország azzal van összefüggésben, hogy az emberek szívében legyőzessen a rossz, és hogy ez tisztán szellemi természetű dolog. Belegondolt abba, hogy mennyire tanácsos a szellemi országot ragyogó és káprázatos erőfelmutatással elhozni – és e terv kivitelezése megengedett lett volna és teljesen az isteni Fiú hatáskörébe tartozott volna – de végül úgy döntött, hogy elveti az efféle tervet. Nem akart kiegyezni a forradalmi módszerekkel. Úgy nyerte meg magvában a világot, hogy alávetette magát az Atya akaratának, és elhatározta, hogy úgy fejezi be a művét, ahogy azt elkezdte, és az Ember Fiaként.

Nemigen tudjátok elképzelni, hogy mi történt volna a világunkon, ha ez az Isten-ember, aki ekkor elvben már minden mennybeli és földi hatalom birtokában volt, egyszer csak úgy dönt, hogy kibontja a főhatalom lobogóját, hogy hadrendbe állítja a csodatévő zászlóaljait! De nem akart megalkudni. Nem akarta szolgálni a rosszat, hogy abból nyerjen esetleges istenimádatot. Meg akart maradni az Atya akarata mellett. A figyelő világegyetemnek azt akarta hirdetni:

„Imádjátok az Urat, az Isteneteket és csak neki szolgáljatok.”

Ahogy múltak a napok Jézus egyre tisztábban látta, hogy milyen igazság-kinyilatkoztatóvá is kell válnia. Érezte, hogy az Isten útja nem a könnyű út lesz. Kezdte felismerni, hogy az emberi tapasztalása hátralévő részének pohara talán keserű pohár lesz, de úgy döntött, hogy kiissza azt.

Még az emberi elméje is búcsúzik a dávidi királyséktől. Ez az emberi elme lépésről lépésre halad az isteni úton. Az emberi elme még kérdéseket fogalmaz meg, de már mindegyre elfogadja az isteni válaszokat, mint végső döntéseket a világban emberként megélt ezen egyesített életben, miközben mindegyre feltétel nélkül aláveti magát annak, hogy megcselekedje az Atya örökkévaló és isteni akaratát.

Róma a nyugati világ úrnője volt. Az Ember Fia itt az elszigeteltségben és e nagy jelentőségű elhatározásokra jutva a mennyei seregek feletti parancsnokságban, ő képviselte a zsidók utolsó esélyét a világalom megszerzésére; ám ez a földi zsidó ember, aki ilyen óriási bölcsességgel és hatalommal rendelkezett, nem volt hajlandó a világegyetemi felruházottságaihoz folyamodni sem saját maga nagyobb rangra emelése, sem a népének uralomra juttatása érdekében. Látta, mondhatni, „e világ országait”, és megvolt a hatalma, hogy megszerezze azokat. A Fenségesek minden ilyen hatalmat az ő kezébe adtak, de ő nem akarta azokat. A földi királyságok jelentéktelen dolgok voltak, semhogy felkeltették volna egy világegyetem Teremtőjének és Urának érdeklődését. Egy célja volt csupán, az Isten további kinyilatkoztatása az ember számára, az országnak, a mennyei Atya uralmának a megalapítása az emberek szívében.

Jézus visszatartónak találta a csata, a harc és a mészárlás gondolatát; nem kért egyikből sem. A Béke Hercegeként akart megjelenni a földön, hogy kinyilatkoztassa az Isten szeretetét. A megkeresztelkedése előtt újból visszautasította a zélóták ajánlatát, hogy lázadásra vezesse őket a római elnyomók ellen. Most végső elhatározásra jutott azon Írásokkal kapcsolatosan, melyeket az anyja tanított neki, mint: „Az Úr így szólt hozzám: »A Fiam vagy; ma adtam neked életet. Kérd tőlem, és örökségül adom neked a pogányokat és birtokodul a föld határait. Vasvesszővel verheted őket; mint a cserépedényt, összetörheted őket.«”

A názáreti Jézus arra a következtetésre jutott, hogy e kijelentések nem Őrá vonatkoznak. Az Ember Fiának emberi elméje végre és véglegesen félresöpörte mindezeket a messiási kérdéseket és ellentmondásokat – a héber írásokat, a szülői felkészítést, az előéneklői tanítást, a zsidó várakozásokat és a nagyra törő emberi vágyakat; egyszer s mindenkorra döntött a pályája felől. Vissza fog térni Galileába és csendben hozzáfog az ország hirdetéséhez és az Atyára (a Megszemélyesült Igazítóra) bízva a napi eljárás mód részleteinek kidolgozását.

Ezekkel az elhatározásokkal Jézus méltó példát állított minden személy elé minden világon szerte egy hatalmas világegyetemben, mivel nem volt hajlandó anyagi próbákat alkalmazni a szellemi kérdések vizsgálatában, mivel elutasította, hogy kevélyen dacoljon a természeti törvényekkel. Ösztönző példát mutatott világegyetemi hűségből és erkölcsi nemességből is, amikor nem volt hajlandó földi hatalomhoz nyúlni a szellemi dicsőség bevezetéséhez.

Ha az Ember Fiának voltak is kétségei a küldetését és annak természetét illetően, amikor a megkeresztelését követően felment a hegyekre, már nem volt ilyen egy sem, amikor a visszavonultság és az elhatározások negyven napjának leteltét követően visszatért a társaihoz.

Jézus programot dolgozott ki az Atya országának megalapítására. Nem fog gondoskodni a nép fizikai szükségleteinek kielégítéséről. Nem fog kenyeret osztani a sokaságnak, amint azt nem is olyan régen Rómában láthatta. Nem fogja felhívni magára a figyelmet csodatétellel, még akkor sem, ha a zsidók ilyesféle megszabadítót várnak. Nem fog törekedni arra sem, hogy politikai hatalom vagy világi erő felmutatása révén érje el a szellemi üzenet elfogadását.

Azzal, hogy a közelgő ország előmozdításának e módszereit a várakozással teli zsidók szemében elutasította, Jézus bizonyossá tette, hogy ugyanezek a zsidók bizonyosan és véglegesen el fogják utasítani a hatalomra és az isteniségre irányuló minden igényét. Tudván mindezt, Jézus már régóta törekedett arra, hogy ne engedje a követőinek, hogy a Messiásként utaljanak rá.

A nyilvános segédkezése alatt végig annak szükségességével szembesült, hogy három folyton visszatérő helyzetet kezeljen: az étel hangos követelése, a csodatettekhez való ragaszkodás és az a végső kérdés, hogy engedje meg a követőinek, hogy királlyá tegyék. De Jézus sohasem változtatta meg azokat a döntéseit, melyeket a perei hegyekben töltött elszigeteltség napjai alatt meghozott.

125. A hatodik elhatározás

Ezen emlékezetes elvonulás utolsó napján, mielőtt elindult volna lefelé a hegyről, hogy csatlakozzon Jánoshoz és tanítványaihoz, az Ember Fia meghozta a végső döntését. Elhatározását e szavakkal közölte a Megszemélyesült Igazítójával:

„És minden más dologban, miként az immár rögzített elhatározások esetében is, fogadom, hogy az Atyám akaratának engedelmeskedni fogok.”

Amint ezt elmondta, levonult a hegyről. Az arca ragyogott a szellemi diadal dicsőségétől és az erkölcsi teljesítménytől.

126. IDŐZÉS GALILEÁBAN

Jézus a Kr.u. 26. év február 23-án, szombat reggel lejött a hegyekből, hogy csatlakozzon János társaságához, mely Pellánál táborozott. Jézus egész napját a sokaságban elvegyülve töltötte. Segített egy fiúnak, aki egy esésben megsérült és egészen a közeli Pella faluig vitte, hogy ott biztonságban átadhassa a fiút a szüleinek.

127. Az első négy apostol kiválasztása

Jézus a Kr.u. 26. év február 23-án, szombat reggel lejött a hegyekből, hogy csatlakozzon János társaságához, mely Pellánál táborozott. Jézus egész napját a sokaságban elvegyülve töltötte. Segített egy fiúnak, aki egy esésben megsérült és egészen a közeli Pella faluig vitte, hogy ott biztonságban átadhassa a fiút a szüleinek.

E szombaton János két vezető tanítványa sok időt töltött Jézussal. János összes követője közül egy András nevezetűre volt Jézus a legnagyobb hatással; ő kísérte el a pellai útján, amikor a sérült fiút hazavitte. A János tábora felé vezető visszaúton számos kérdést tett fel Jézusnak, és mielőtt az úti céljukat elérték volna, megálltak egy rövid beszélgetésre, amely alatt András így szólt:

„Figyeltelek téged, amióta Kapernaumba jöttél, és hiszem, hogy te vagy az új Tanító, és bár nem értem minden tanításodat, végképp eldöntöttem, hogy követlek téged; a lábadnál szeretnék ülni és meghallgatni a teljes igazságot az új országról.”

Jézus szívből jövő bizonyossággal üdvözölte Andrást, mint az apostolai közül az elsőt, azon tizenkét tagú csoportról volt szó, akiknek közre kellett működniük az Istennek az emberek szívében megalapítandó új országával kapcsolatos munkában.

András csendes szemlélője és őszinte híve volt János munkájának, és volt neki egy igen talpraesett és lelkes fiútestvére, egy Simon nevezetű, aki János egyik legelső tanítványa volt. Nem volna tévedés azt állítani, hogy Simon volt János egyik fő támogatója.

Röviddel azután, hogy Jézus és András visszatért a táborba, András megkereste a testvérét, Simont, és félrehívva tájékoztatta arról, hogy saját elhatározásából fakadó döntéssel Jézust tekinti a nagy Tanítónak, és hogy felajánlotta neki, hogy a tanítványa lesz. Elmondta még azt is, hogy Jézus elfogadta a szolgálatra való jelentkezését és azt javasolta, hogy ő (Simon) hasonlóképpen forduljon Jézushoz és ajánlja fel neki, hogy csatlakozik az új ország szolgálatában álló közösséghez. Simon ezt mondta:

„Amióta ez az ember eljött dolgozni a Zebedeus műhelybe, én hiszem, hogy Isten küldötte, de mi a helyzet Jánossal? Vajon elhagyjuk őt? Ez a helyénvaló lépés?”

Erre aztán megegyeztek abban, hogy nyomban Jánoshoz mennek és megbeszélnek vele a dolgot. Jánost elszomorította a gondolat, hogy két ügyes tanácsadóját és nagyon is ígéretes tanítványát elveszíti, azonban a kérdéseikre bátran így válaszolt:

„Ez csak a kezdet; az én munkám rövidesen véget ér, és mi mindannyian az ő tanítványai leszünk.”

Ezután András félrehívta Jézust és közölte vele, hogy a testvére maga is be szeretne lépni az új ország szolgálatába. Simont a második apostolaként üdvözölve Jézus ezt mondta:

„Simon, a lelkesedésed dicséretes, de veszélyes dolog az országért dolgozni. Arra intelek, hogy vigyázz jobban arra, hogy mit mondasz. A nevedet pedig Péterre változtatom.”

A megsérült fiú szülei nagyon kérték Jézust, hogy töltsen náluk az éjszakát, hogy érezze otthon magát náluk, és Jézus meg is ígérte, hogy náluk éjszakázik. Mielőtt elbúcsúzott Andrástól és testvérétől, Jézus azt mondta:

„Holnap korán reggel indulunk Galileába.”

Miután Jézus éjszakára visszatért Pellába, és miközben András és Simon még mindig arról beszélgetett, hogy az eljövendő ország felépítésében miféle szolgálat hárul rájuk, Jakab és János, a Zebedeus fiúk érkeztek a helyszínre, éppen akkor térvén vissza a Jézus utáni hosszú és eredménytelen hegyi keresgélésből. Megtudván Simon Pétertől, hogy belőle és fivéréből, Andrásból miként lett az új ország első két elfogadott bizalmasa, és hogy másnap indulnak is az új Mesterükkel Galileába, Jakab és János egyaránt elszomorodott. Ismerték Jézust már egy ideje, és szerették is. Sok napon át keresték a hegyekben, és most visszatérve arról kell értesülniük, hogy másokat részesített előnyben. Megkérdezték, hogy hová ment Jézus, és nyomban a keresésére indultak.

Jézus már aludt, amikor odaértek a házhoz, de felkeltették, ezt mondva:

„Hogy lehet az, hogy míg mi, akik oly sokáig éltünk veled, a hegyekben kerestünk téged, te másokat részesítesz előnyben és Andrást meg Simont választod első társaidul az új országban?”

Jézus azt felelte nekik:

„Csillapodjatok és tegyétek fel magatoknak a kérdést, »ki utasított benneteket arra, hogy az Ember Fia után kutassatok, amikor ő az Atya ügyében jár?«”

Miután felidézték neki a hosszas keresgélést a hegyekben, Jézus további utasításokat adott:

„Meg kell tanulnotok az új ország titkát a szívetekben és nem a hegyekben keresni. Amit kerestetek az már jelen volt a lelketekben. Ti valóban a testvéreim vagytok – nem volt szükségetek arra, hogy elfogadjalak benneteket – ti már az országbeliek vagytok, bizakodjatok és készüljetek arra is, hogy holnap velünk jöttök Galileába.”

János ezután még megkérdezte:

„De Mester, vajon Jakab és én társaid leszünk-e az új országban éppen úgy, mint András és Simon?”

És Jézus, kezét a két férfi vállára téve, azt mondta:

„Testvéreim, ti már akkor velem voltatok az ország szellemében, mielőtt ők ketten a befogadásukat kérték volna. Nektek, testvéreim, nem kell engedélyt kérnetek az országba való belépéshez; ti már kezdettől fogva velem vagytok az országban. Az emberek előtt mások talán megelőznek benneteket, de a szívemben én már akkor számoltam veletek az ország tanácsaiban, amikor még fel sem merült bennetek a kérdés. Elsők lehettetek volna az emberek előtt, ha nem lettetek volna távol ama jó szándékú, ám önkényesen vállalt feladat miatt, hogy megkeressétek azt, aki nem vészett el. A közelgő országban ne foglalkoztatok az aggodalmakat tápláló dolgokkal, hanem inkább mindenkor csak azzal törődjétek, hogy megcselekedjétek az Atya akaratát, aki a mennyben van.”

Jakab és János a dorgálást jó szívvel fogadta; soha többé nem irigykedtek Andrássra és Simonra. A két apostoltársukkal együtt felkészültek, hogy másnap reggel elinduljanak Galileába. E naptól fogva az

apostol megnevezést arra alkalmazták, hogy megkülönböztessék a Jézus bizalmasaiból álló választott családot a hívő tanítványok hatalmas tömegétől, akik később Jézus mellé szegődtek.

Aznap este Jakab, János, András és Simon megbeszélést tartott Keresztelő Jánossal, és a természetes júdeai próféta könnyes szemmel, de magabiztos hangon lemondott két vezető tanítványáról annak érdekében, hogy azok a közelgő ország galileai Hercegének apostolaivá lehessenek.

128. Fülöp és Nátániel kiválasztása

Kr.u. 26. február 24-én vasárnap délelőtt Jézus elbúcsúzott Keresztelő Jánostól a Pella melletti folyószakasznál, és a húsvér testben nem is látta őt többé.

Aznap, ahogy Jézus és a négy tanítvány-apostola elindult Galileába, nagy csődület támadt János követőinek táborában. Ekkor kezdett kialakulni az első nagy szakadás. Az előző napon János határozottan kijelentette Andrásnak és Ezrának, hogy Jézus a Megszabadító. András úgy döntött, hogy követi Jézust, Ezra azonban elutasította a szelíd természetű názáreti ácsot, kijelentve a társai előtt:

„Dániel próféta azt mondja, hogy az Ember Fia mennyei felhőkkel érkezik, hatalomban és nagy dicsőségben. E galileai ács, ez a kapernaumi hajóépítő nem lehet a Megszabadító. Jöhet-e ilyen istenajándéka Názáretből? Ez a Jézus rokona Jánosnak, és a tanítónkat a nagy jó szíven keresztül becsapták. Maradjunk közömbösek e hamis Messiással szemben.”

Amikor János megdorgálta Ezrát e kijelentései miatt, Ezra sok tanítvánnyal félrevonult és sietve déli irányba távozott. E csoport folytatta a keresztelest János nevében és később szakadár felekezetet alapítottak azokból, akik hittek Jánosban, de nem voltak hajlandók elfogadni Jézust. E csoportnak még a mai napig is létezik maradványa Mezopotámiában.

Mialatt ilyen zavar támadt János követői körében, Jézus és a négy tanítvány-apostola már javában Galilea felé tartott. Mielőtt átkeltek a Jordánon, hogy Nain irányában jussanak el Názáretbe, Jézus, ahogy előretekintett, az úton meglátott egy bizonyos Fülöpöt, aki Betsaidából való volt, s aki egy barátjával közeledett feléjük. Jézus már korábbról ismerte Fülöpöt, és a négy új apostol is jól ismerte őt. Fülöp a Nátániel nevű barátjával Pellába tartott, Jánoshoz, hogy többet is megtudjon az Isten országának eljövételéről, és nagyon örült a Jézussal való találkozásnak. Fülöp Jézus csodálója volt már azóta, hogy először járt Kapernaumban. De Nátániel, aki a galileai Kánában élt, nem ismerte Jézust. Fülöp előrement üdvözölni a barátait, miközben Nátániel lepihent egy út menti fa árnyékában.

Péter félrevonta Fülöpöt és hozzáfogott, hogy elmesélje neki, hogy ők, s ezzel magára, Andrásra, Jakabra és Jánosra utalt, mind Jézus társai lettek az új országban és erősen biztatta Fülöpöt, hogy önként jelentkezzen a szolgálatra. Fülöp nehéz helyzetbe került. Mit tegyen most? Itt, mindenféle figyelmeztetés nélkül – a Jordán közelében lévő útfélen – most egy egész élet legfontosabb kérdése kívánt azonnali döntést. Ekkorra már elmélyült beszélgetésben volt Péterrel, Andrással, és Jánossal, miközben Jézus a Galileán keresztül vezető és a Kapernaumig tartó útjukat vázolta Jakab előtt. Végül András azt javasolta Fülöpnek:

„Miért nem kérded meg a Tanítót?”

Ekkor hirtelenül megvilágosodott Fülöp előtt, hogy Jézus valóban nagy ember, talán a Messiás, és úgy döntött, hogy e kérdésben Jézus döntésére hagyatkozik; oda is ment hozzá egyenest, és megkérdezte:

„Tanító, menjek-e Jánoshoz vagy csatlakozzak a társaimhoz, akik téged követnek?”

Jézus azt felelte:

„Kövess engem!”

Fülöp nagy meindultságot érzett a Megszabadító megtalálásának bizonyosságától.

Fülöp most jelezte a csoportnak, hogy maradjanak ott, ahol vannak, miközben visszasietett, hogy elsőként közölje a döntését barátjával, Nátániellel, aki még mindig egy eperfa alatt pihent, sok olyasmin

jártatva az eszét, melyeket Keresztelő Jánosról, a közelgő országról és a várt Messiásról hallott. Fülöp e gondolatok közepette lepte meg, azt kiáltva:

„Megtaláltam a Megszabadítót, azt, akiről Mózes és a próféták írtak és akiről János beszélt.”

Nátániel feltekintve megkérdezte:

„Honnan való ez a tanító?”

Fülöp azt válaszolta:

„Ő a názáreti Jézus, Józsefnek, az ácsnak a fia, aki most Kapernaumban lakik.”

És akkor, némiképp megrökönyödve, Nátániel azt kérdezte:

„Jöhet ilyen jó dolog Názaretből?”

Fülöp azonban, megragadva a karját, így szólt:

„Gyere és nézd meg!”

Fülöp Jézushoz vezette Nátánielt, aki az őszinte kételkedő arcára jóindulatúan tekintve így szólt:

„Nézzétek, íme egy igazi izraelita, akiben nincs családság. Kövess engem!”

Fülöphöz fordulva Nátániel így szólt:

„Igazad van. Ő valóban rendkívüli ember. Én is követni fogom, ha méltó vagyok rá.”

Jézus helyeslően bólintva Nátánielnek újra azt mondta:

„Kövess engem.”

Jézus ekkorra a közeli társak jövőbeli testületének felével már rendelkezett, akik közül ötöt valamivel korábbról ismert és ott volt egy idegen is, Nátániel. Most már késlekedés nélkül átkeltek a Jordánon és Nain városán keresztül aznap estére elérték Názaretet.

Mindannyian Józsefnél, Jézus gyermekkori házában szálltak meg éjszakára. Jézus társai nemigen értették, hogy az újonnan meglett tanítójuk miért fordít olyan nagy gondot arra, hogy megsemmisítse minden nyomát az írásainak, melyek a házban még megvoltak a tízparancsolat és más jelmondatok, mondások formájában. De ez a cselekedete, azzal együtt, hogy később sem látták írni soha – kivéve, amikor a porba vagy a homokba írt – nagy hatást gyakorolt a gondolkodásukra.

129. Látogatás Kapernaumban

Másnap Jézus elküldte az apostolait Kánába, mert mindegyikük hivatalos volt a város egyik ismert fiatal nőjének esküvőjére, eközben Jézus arra készült, hogy rövid látogatást tesz az anyjánál Kapernaumban, és megáll Magdalában is, hogy meglátogassa az öccsét, Júdást.

Mielőtt Názaretet elhagyták volna, Jézus új társai beszámoltak Józsefnek és Jézus többi családtagjának azokról a csodálatos eseményekről, melyek akkor már a közelmúlt részei voltak és szabadon kifejezésre juttatták azon meggyőződésüket, hogy Jézus a régóta várt megszabadító. Jézus családtagjai mindezt megvitatták, és József ezt mondta:

„Végül is, talán igaza volt anyánknak – talán a mi különös fivérünk a jövő királya.”

Júdás jelen volt Jézus megkeresztelésekor és Jakab nevű fivérével együtt komolyan hitt Jézus földi küldetésében. Bár Jakab és Júdás is nagyon elképedt a fivérük küldetésének természetén, az anyjukban feltámadt minden korábbi remény, hogy Jézus a Messiás, Dávid fia, és arra bátorította a fiait, hogy higgyenek abban, hogy a fivérük Izráel megszabadítója.

Jézus hétfő éjjel érkezett Kapernaumba, de nem a házukhoz ment, ahol Jakab és az anyja lakott; egyenesen Zebedeus otthonához tartott. Minden kapernaumi barátja nagy és kellemes változást tapasztalt nála. Újra viszonylag vidámnak látszott és úgy tűnt, hogy megint önmaga, mint amilyen a

korábbi názáreti évek alatt volt. A megkeresztelését megelőző évek során, valamint a megkeresztelést közvetlenül megelőző és követő elvonulási időszakai alatt, egyre komolyabbá és zárkózottabbá vált. Most viszont mindenki számára egészen olyannak tűnt, mint a régi önmaga. Volt valami fenséges a tartásában és valami fennköltség a megjelenésében, de újra jókedvű és vidám volt.

Máriát nagyon megindították a várható kilátások. Várta, hogy Gábiel ígérete a beteljesüléshez közeledik. Arra számított, hogy egész Palesztina rövidesen felbolydul és megdöbben a fia ama csodás kinyilatkoztatásától, hogy ő a zsidók természetfeletti rendű királya. De mindazokra a kérdésekre, melyeket az anyja, Jakab, Júdás és Zebedeus tett fel neki, Jézus mosolyogva csak annyit válaszolt:

„Jobb, ha még itt töltök némi időt; teljesítenem kell az Atyám akaratát, aki a mennyben van.”

Másnap, kedden, mind elmentek Kánába, Noémi esküvőjére, mely a következő napra volt tervezve. Jézus többszöri figyelmeztetése ellenére, miszerint senkinek ne beszéljenek róla „amíg el nem jön az Atya ideje”, a társai feltűnés nélkül, de kitartóan terjesztették annak hírét, hogy megtalálták a Megszabadítót. Mindegyikük erősen bízott abban, hogy Jézus a közelgő kánai menyegzőn belép a messiási szerepkörbe, és hogy ezt nagy hatalommal és fenséges tündöklésséggel teszi majd. Emlékeztek arra, hogy mit meséltek nekik a megkeresztelését kísérő jelenségekről, és hittek abban, hogy a jövőbeli földi pályáját természetfeletti csodák és csodás bizonyágtételek fogják jellemezni. Ennek megfelelően az egész vidék arra készült, hogy összegyűljön Kánában Noémi és Johab, Nátán fia esküvői ünnepén.

Mária évek óta nem volt ilyen boldog. Olyan szellemben utazott Kánába, mint az anyakirálynő, aki a fia beiktatását meggy megtekinteni. A családjá és a barátai tizenhárom éves kora óta nem látták Jézust ilyen jókedvűnek és boldognak, oly figyelmes és megértő volt a társai kívánságai és vágyai iránt, oly megkapóan rokonszenves. Így mind arról beszéltek egymás között, kis csoportokban, hogy vajon mi fog történni. Vajon mit fog tenni legközelebb e különös személy? Hogyan fogja elhozni az eljövendő ország dicsőségét? Mind nagy megindultságot éreztek a gondolattól, hogy jelen lehetnek majd és láthatják Izráel Istene erejének és hatalmának kinyilatkoztatását.

130. A kánai menyegző

Szerdán délre csaknem ezer vendég érkezett Kánába, több mint négyszer annyi, mint amennyit az esküvői ünnepségre meghívtak. A zsidóknál szokás volt szerdán tartani az esküvőt, és az esküvői meghívókat egy hónappal korábban küldték ki. A délelőtt és a kora délután folyamán a rendezvény inkább tűnt a Jézusnak szervezett nyilvános fogadásnak, mint esküvőnek. Mindenki üdvözölni akarta a már majdnem híres galileait, és ő igen szívélyesen viselkedett mindenkivel, fiatallal és öreggel, zsidóval és nem-zsidóval egyaránt. Mindenki örült, amikor Jézus beleegyezett, hogy ő vezesse az esküvői menetet.

Jézus ekkor már teljes mértékben tudatában volt az emberi létének, az isteni előzetes létének, valamint az egyesült és eggyé kapcsolódott emberi és isteni természete helyzetének. Bármely pillanatban tökéletes egyensúlyban volt képes belépni az emberi szerepébe vagy késlekedés nélkül felvenni az isteni természetének személyiségi előjogait.

A nap előrehaladásával Jézusban egyre jobban tudatosult, hogy az emberek arra számítanak, hogy valamilyen csodát tesz; még inkább felismerte, hogy a családjá és a hat apostola arra vár, hogy ő valamilyen meglepő, természetfeletti megnyilatkozása révén bejelenti az ország eljövetelét.

Kora délután Mária magához hívta Jakabot és együtt mentek oda Jézushoz érdeklődni, hogy vajon megbízik-e bennük annyira, hogy tájékoztatja őket arról, mikor és az esküvői szertartások mely részénél tervezi kijelenteni magáról, hogy ő a „természetfeletti rendű”. De amint felvetették ezeket a dolgokat Jézusnak, már látták, hogy kiváltották az őrá jellemző felháborodást. Jézus csak ennyit mondott:

„Ha szerettek engem, akkor legyetek hajlandók velem maradni, amíg én a mennyei Atyám akaratára várok, aki a mennyben van.”

De a szavaiban megbújó dorgálás kiült az arcára.

Az anyjának e kezdeményezése nagy csalódást okozott az emberi Jézusnak, és az anyja ezen ösztönző javaslatára adott saját válasza erősen kijózanította a tekintetben, hogy az istenisége bármilyen kifelé történő megmutatását megengedje magának. Ez éppen ama dolgok közé tartozott, melyekről a hegyi magányában eldöntötte, hogy nem teszi meg. Mária néhány órára nagyon magába roskadt. Azt mondta Jakabnak:

„Nem tudom megérteni őt; mit jelent mindez? Hát sosem lesz vége a furcsa viselkedésének?”

Jakab és Júdás megpróbálta vigasztalni az anyjukat, miközben Jézus egy órára visszavonult. De aztán visszatért a társasághoz és újra jókedvű és vidám volt.

Az esküvő várakozásteljes nyugalomban folyt le, de az egész szertartás úgy ért véget, hogy a tisztelt vendég nem mozdult, nem szólt egy szót sem. Aztán azt suttogták, hogy az ács és hajóépítő, akit János „a Megszabadítónak” nevezett, az esti ünnepségek során, talán az esküvői estebédnél fog előlépni. De az ilyen megmutatkozással kapcsolatos minden várakozást hatásosan kitörölt a hat tanítvány-apostolának elméjéből az, amikor Jézus röviddel az esküvői estebéd előtt összehívta őket és nagyon komoly hangon így szólt:

„Ne higgyétek, hogy azért jöttem ide, hogy csodát tegyek a kíváncsiak kielégítése vagy a kételkedők meggyőzése érdekében. Inkább azért vagyunk itt, hogy várakozunk az Atyánk akaratára, aki a mennyben van.”

De amikor Mária és a többiek látták a tanítványaival beszélgetni, teljesen meg voltak győződve arról, hogy valami rendkívüli dolog fog történni. Így ültek le az esküvői estebédhez és elmerültek az esti ünnep jó társaságának élvezetében.

Az ifjú férj apja bőséges mennyiségben gondoskodott borról az esküvői ünnepségre meghívott vendégek számára, de hát honnan tudhatta volna, hogy a fia esküvője olyannyira kapcsolódni fog Jézusnak a messiási megszabadítóként várt megnyilvánulásához? Örült a megtiszteltetésnek, hogy a vendégei között tudhatja az ünnepelt galileait, de még az esküvői estebéd vége előtt a szolgálói azt az aggasztó hírt hozták neki, hogy a bor kifogyóban van. Amikor az estebéd hivatalosan már véget ért és a vendégek a kertben sétálgattak, a vőlegény anyja négy szemközt tudatta Máriával, hogy a bor elfogyott. Mária bizalmasan ezt mondta:

„Ne aggódj – beszélek a fiammal. Segíteni fog rajtunk.”

A néhány órával korábban tőle kapott feddés ellenére akart vele beszélni.

Mária a názáreti családi életükben kialakult minden válsághelyzetben sok éven át Jézushoz fordult, így aztán természetes volt, hogy most is őrá gondolt. Ezt a törekvő anyát azonban más dolgok is arra késztették, hogy ez alkalommal a legidősebb fiához folyamodjon. Ahogy Jézus ott állt egymagában a kert egyik sarkában, az anyja odament hozzá, s így szólt:

„Fiam, nincs már boruk.”

Jézus így válaszolt:

„Jóasszony, mi dolgom nekem ezzel?”

Erre Mária azt mondta:

„De én hiszem, hogy eljött a te idő; miért nem segítesz nekünk?”

Jézus válaszul így szólt:

„Újból elmondom, hogy én nem ilyen dolgok megtételére jöttem. Miért zaklatsz engem ilyesmikkel?”

Ekkor Mária sírva fakadt és könyörgött neki:

„De fiam, én megígértem nekik, hogy segíteni fogsz; kérlek, nem tudnál mégis tenni valamit értem?”

Jézus erre azt mondta:

„Asszony, miért kell neked ilyen ígéreteket tenned? Ügyelj arra, hogy ez többet ne forduljon elő. Minden dologban várnunk kell a mennyei Atya akaratára.”

Mária, Jézus anyja összetört; megdöbbsent. Ahogy Mária ott állt előtte, dermedten, legördülő könnycseppekkel az arcán, Jézus emberi szívét elöntötte az asszony iránti részvét, aki a húsvér testben szülője volt; és előrehajolt, kezét gyöngéden a fejére téve ezt mondta:

„Ugyan, Mária anyám, ne szomorkodj az én keménynek tűnő szavaim miatt, hisz nem mondtam-e neked már sokszor, hogy én csak azért jöttem, hogy megcselekedjem a mennyei Atyám akaratát? Nagy örömmel tenném meg, amit kérsz tőlem, ha az részét képezné az Atyám akaratának –”

és Jézus itt megállt, habozott egy pillanatra. Úgy tűnt, hogy Mária érzi, valami történik. Felegyenesedett, átkarolta Jézus nyakát, megcsókolta őt, és szaladt is a szolgálok részlege felé e szavakkal:

„Amit az én fiam mond, azt tegyétek meg.”

De Jézus nem mondott semmit. Most értette meg, hogy már így is túl sokat mondott – vagyis inkább túl sokat gondolt kíváncsian.

Mária ujjongott örömeiben. Azt nem tudta, hogy miként lesz bor, de magabiztosan hitt abban, hogy végül mégiscsak meggyőzte az elsőszülött fiát, hogy nyilvánítsa ki a felsőbbbőségét, merjen előállni és merje vállalni a helyzetét és mutassa meg a messiási hatalmát. Bizonyos világegyetemi erők és személyiségek jelenléte és társulása miatt, melyekről a jelenlévők közül senkinek sem volt tudomása, Máriának nem kellett csalódnia. A Mária által akart bor, és amelyet Jézus, az Isten-ember emberi rokonszenvvel kívánt, rövidesen rendelkezésre állt.

A közelben állt hat vizes kőedény, színültig tele vízzel, egyenként mintegy hetven liter mennyiségben. E vizet később akarták felhasználni az esküvői szertartás megtisztulási záróeseményei során. Most a szolgálóknak a nagy kőedények körüli sűrgése, melyet az anyja buzgón irányított, vonta magára Jézus figyelmét, és amint odalépett, észrevette, hogy a korsókkal bort mernek azokból.

Jézus lassan megértette, hogy mi történt. A kánai esküvői ünnepségen minden jelenlévő közül Jézus lepődött meg a legjobban. Mások számítottak arra, hogy csodát fog tenni, de ő éppen azt nem akarta. Az Ember Fia felidézte magában a Megszemélyesült Gondolatigazító intelmét, melyet a hegyekben kapott tőle. Felidézte, hogy az Igazító hogyan figyelmeztette őt arra, hogy sem hatalom, sem személyiség nem képes megfosztani a teremtői előjogaitól az időtől függetlenül. Ez alkalommal összehívtak minden szükséges személyiséget a víz és a többi szükséges elem közelében, és a Teremtő kifejezett kívánsága mellett már nem volt mód arra, hogy a bor pillanatszerűen meg ne jelenjen. Ennek bekövetkezése kétszeresen is bizonyos volt, hiszen a Megszemélyesült Igazító jelezte, hogy a Fiú kérésének teljesítése semmilyen tekintetben nem ellentétes az Atya akaratával.

Ez azonban semmilyen értelemben nem volt csoda. Nem szegtek meg természeti törvényt, nem érvénytelenítettek ilyet, és még csak meg sem haladtak. Semmi más nem történt, mint az idő kiküszöbölésére került sor a bor elkészítéséhez szükséges vegytani elemek mennyei összeállításával összefüggésben. Kánában ez alkalommal a Teremtő közvetítői éppen úgy készítették el a bort, ahogy azt a szokásos természetes folyamatok révén is teszik, kivéve, hogy ekkor az időtől függetlenül tették, valamint a szükséges vegyi összetevők térbeli összegyűjtése esetében emberfeletti közvetítők beavatkozására került sor.

Nyilvánvaló volt továbbá az is, hogy ennek az úgynevezett csodának a kivitelezése nem állt ellentétben a paradicsomi Atya akaratával, különben nem ment volna végbe, hiszen Jézus már korábban alávetette magát minden dologban az Atya akaratának.

Amint a szolgálok kimerték ezt az új bort és odavitték a násznagyhoz, az „ünnep urához”, és amikor az megízlelte, magához hívta az ifjú férjet, s így szólt:

„Az a szokás, hogy először a jó bort hozzák ki, és amikor a vendégek már jól berúgtak, akkor állnak elő a gyengébb termésből készült borral; de te a legjobb bort az estebéd legvégére tartogattad.”

Mária és Jézus tanítványai nagyon örvendtek az állítólagos csodának, melyről úgy gondolták, hogy Jézus szándékosan vitte véghez, Jézus azonban visszavonult a kert egyik csendes szegletébe és néhány röpk pillanatra mélyen a gondolataiba merült. Végül úgy döntött, hogy e mellékeseményre az adott körülmények között neki személyesen nem volt befolyása, és mivel az nem is volt ellentétes az Atya akaratával, elkerülhetetlenül bekövetkezett. Amikor visszatért az emberek közé, azok már bámulták őt; mind hitték, hogy ő a Messiás. De Jézus igencsak összezavarodott, tudván, hogy csak ama szokatlan történet miatt hisznek benne, melynek véletlenül a szemtanúi voltak. Jézus megint visszavonult egy időre a tetőre, hogy mindezt átgondolja.

Jézus most már teljesen megértette, hogy állandóan résen kell lennie, nehogy a rokonszenvnek és a sajnálatnak engedve ilyesmi még egyszer megtörténjen. Mindazonáltal sok hasonló esemény történt, mielőtt az Ember Fia végleg búcsút vett a húsvér testbeli halandói életétől.

131. Visszatérés Kapernaumba

Bár a vendégek közül sokan az esküvői ünnepségek teljes hetére ottmaradtak, Jézus az újonnan kiválasztott tanítvány-apostolaival – Jakabbal, Jánossal, Andrással, Péterrel, Fülöppel és Nátániellel – másnap már korán reggel elindult Kapernaumba, úgy távoztak, hogy senkitől sem köszöntek el. Jézus családja és minden kánai barátjuk igen vigasztalan volt, hogy Jézus oly hirtelenül eltávozott, és Júdás, Jézus legfiatalabb öccse el is indult a keresésére. Jézus és az apostolai egyenesen Zebedeus betszaidai otthonába tartottak. Az út során Jézus sok fontos dologról beszélgetett az újonnan választott társaival a közelgő ország kapcsán és különösen arra intette őket, hogy ne említsék a víz borrá változását. Arra is figyelmeztette őket, hogy a jövőbeni munkájuk során kerüljék Szeforisz és Tibériás városát.

Az aznapi estebéd után, Zebedeus és Szalómé otthonában került sor Jézus egész földi pályája során az egyik legfontosabb beszélgetésre. E megbeszélésen csak a hat apostol volt jelen; Júdás már csak akkor érkezett, amikor a megbeszélés a végéhez ért. E hat kiválasztott mondhatni úgy utazott Jézussal Kánából Betszaidába, hogy majd kibújt a bőréből. Mindannyiukat felvillanyozta a várakozás és nagy megindultságot éreztek a gondolattól, hogy az Ember Fia őket választotta közeli társaiként. De amikor Jézus hozzáfogott, hogy világosan elmagyarázza nekik, hogy kicsoda ő és mi a küldetése a földön, és hogy az miként végződhet, mind megdöbbenek. Nem tudták felfogni amit mond. Elakadt a szavuk; még Péter is leírhatatlanul magába roskadt. Csak a megfontolt András mert felelni Jézus szavaira. Amikor Jézus felfogta, hogy nem értik az üzenetét, amikor látta, hogy a zsidó Messiásról általuk alkotott fogalmak milyen mélyen gyökereznek, aludni küldte őket, s ő maga sétálni és beszélgetni indult a testvérével, Júdással. Mielőtt Júdás búcsút vett volna Jézustól, sok érzéssel a hangjában ezt mondta:

„Atyai bátyám, én sohasem értettelek téged. Nem tudom bizonyosan, hogy vajon az vagy-e, akiről az anyánk tanított nekünk, és nem teljesen értem az eljövendő országot sem, de azt tudom, hogy te Isten nagy embere vagy. Hallottam a hangot a Jordánnál, és hiszek benned, nem számít, hogy ki vagy.”

És amint így szólt, el is indult hazafelé, a magdalai otthonába.

Azon az éjszakán Jézus nem aludt. Az esti pokrócait magára terítve a tóparton üldögélt, és a következő nap hajnaláig mélyen elmerült a gondolataiban. Az ellazult elmélyedéssel töltött éjszaka hosszú órái alatt Jézus világosan megértette, hogy sohasem lesz képes a követőit rábírn arra, hogy másnak lássák, mint a régóta várt Messiásnak. Végre felismerte, hogy nincs más módja az országról szóló üzenet hirdetésének, mint beteljesíteni János jövendölését és olyanként fellépni, mint akit a zsidók várnak. Végül is, bár ő nem a Dávid-fajta Messiás volt, valóban ő lett a régi idők szellemi beállítottságú látói által tett látnoki kijelentések beteljesülése. Ettől kezdve többé már sohasem tagadta teljesen, hogy ő volna a Messiás. Úgy döntött, hogy e bonyolult helyzet végső megoldását az Atya akaratának munkálására bízza.

Másnap Jézus a reggelinél csatlakozott a barátaihoz, de örömtelen társaság volt ez. Jézus beszélgetett velük és az étkezés végén maga köré gyűjtötte őket, mondván:

„Az Atyám akarata, hogy egy darabig a környéken maradjunk. Hallottátok Jánostól, hogy ő azért jött, hogy előkészítse a terepet az ország eljövételéhez; ezért a mi dolgunk az, hogy megvárjuk János tanhirdetői működésének kiteljesedését. Amint az Ember Fiának előfutára végzett a feladatával, akkor kezdjük meg mi az országról szóló jó hír terjesztését.”

Arra utasította az apostolait, hogy térjenek vissza a halászhálókhoz, míg ő elmegy Zebedeushoz a hajóépítő-műhelybe, s megígérte, hogy másnap találkozhatnak a zsinagógában, ahol beszélni fog, továbbá egyeztetett velük egy találkozót annak a szombatnak a délutánjára.

132. Egy szombati nap történései

Jézusnak a megkeresztelését követő első nyilvános szereplésére a kapernaumi zsinagógában került sor Kr.u. 26. március 2-án, szombaton. A zsinagóga zsúfolásig telve volt. A jordánbeli keresztteléről szóló híreket most már kiegészítették a vízzel és a borral kapcsolatos kánai hírek. Jézus megtiszteltetésből külön helyre ültette a hat apostolát, és ott ült velük két húsvér testbeli testvére, Jakab és Júdás is. Anyja, aki az előző estén tért vissza Jakabbal Kapernaumba, szintén jelen volt, és a zsinagóga nők számára fenntartott részében foglalt helyet. Az egész közönség tűkön ült; arra számítottak, hogy a természetfeletti hatalom valamilyen rendkívüli megnyilvánulásának lesznek szemtanúi, mely kellő bizonyíték volna annak természetére és fennhatóságára, aki aznap beszélni fog hozzájuk. De csalódniuk kellett.

Amikor Jézus felállt, a zsinagóga vezetője átnyújtotta neki az Írásokat tartalmazó tekercset, és Jézus Ésaías prófétától olvasott:

„Ezt mondja az Úr: »Az ég a királyszékem, és a föld a lábam zsámolya. Miféle házat építhetnétek nekem? Milyen helyet lakhelyemül? Hiszen mindezt az én kezem alkotta« mondja az Úr. »De erre az emberre tekintek, tekintetem azon pihen, aki alázatos és bűnbánó szellemű, és aki remegve féli szavam.« Halljátok meg az Úr szavát, ti, akik megremegtek a szavára: »A testvéreitek gyűlöltek benneteket és a nevemért kitaszítottak benneteket.« Mutassa meg dicsőségét az Úr. Örömben tűnjön fel előttetek, és mindenki más szegyenben marad. Egy hang szól a város felől, zúgás a templom felől, az Úr szava hallatszik: »Mielőtt vajúdott volna, már szült is; mielőtt rájöttek volna a szülés fájdalmai, fiúgyermeknek adott életet.« Ki hallott valaha ilyesmit? Létrejöhet-e egy ország egyetlen nap alatt? Vagy megszülethet-e egy nemzet egy pillanat alatt? Mert ezt mondja az Úr: »Íme, kiárasztom a békét, mint folyamot, és még a nem-zsidók dicsősége is olyan lesz, mint a megáradt patak. Mint a fiút, akit anyja vigasztal, úgy vigasztallak meg én is titeket. És Jeruzsálemben lelték vigasztalást. S e dolgok láttán örülni fog szívetek.«”

Amint befejezte a felolvasást, Jézus visszaadta a tekercset az őrzőjének. Mielőtt leült volna, egyszerűen ennyit mondott:

„Legyetek türelemmel és meglátjátok az Isten dicsőségét; éppen így lesz ez mindazokkal, akik most velem vannak és megtanulják megcselekedni az Atyám akaratát, aki a mennyben van.”

Az emberek hazamenvén azt találgatták, hogy mindennek mi lehet a jelentése.

Azon a délutánon Jézus és apostolai, valamint Jakab és Júdás hajóba ültek és a part mentén eveztek egy darabig, ahol aztán lehorgonyoztak, miközben Jézus az eljövendő országról beszélt nekik. Most többet értettek belőle, mint csütörtök éjjel.

Jézus arra utasította őket, hogy végezzék a megszokott feladataikat, amíg „az ország ideje el nem érkezik”. A bátorításukra azzal akart példát mutatni, hogy visszatér a hajóépítő-műhelybeli rendszeres munkához. Annak magyarázatául, hogy miért kell esténként három órát tanulással és felkészüléssel tölteniük a jövőbeni munkájuk érdekében, Jézus hozzátette:

„Mindannyian a környéken maradunk, amíg az Atya el nem rendeli, hogy hívjalak titeket. Most mindegyikötöknek vissza kell térnie a megszokott munkájához, mintha mi sem történt volna. Senkinek ne beszéljeteek rólam és emlékezzetek arra, hogy az országomnak nem zajjal és ragyogással

kell beköszöntenie, hanem inkább olyan nagy változáson keresztül kell eljönnie, melyet az Atyám akarata munkál ki a szívetekben és azoknak a szívében, akik felhívást kapnak a hozzátok való csatlakozásra az ország tanácsaiban. Most a barátaim vagytok; bízom bennetek és szeretlek titeket; rövidesen a bizalmas társaim lesztek. Legyetek türelemmel, legyetek szelídek. Mindig engedjétek az Atya akaratának. Álljatok készen az ország hívására. Mialatt megtapasztaljátok a nagy örömet az Atyám szolgálatában, fel kell készülnötök a bajra is, mert figyelmeztetek benneteket, hogy sokan csak sok szorongatás közepette lépnek be az országba. De akik megtalálták az országot, azoknak az öröme teljes lesz, és az egész föld boldog embereinek fogják hívni őket. De ne áltassátok magatokat hamis reményekkel; a szavaim megrengetik a világot. Még ti, barátaim, ti sem fogjátok fel teljesen, hogy mit beszélek a háborgó lelkeknek. Féltreértés ne essék; egy jelet kereső nemzedék érdekében fogunk munkához. Csodatételt követelnek majd annak bizonyítékául, hogy én az Atya küldötte vagyok, és az Atyám szeretetének kinyilatkoztatásában nem egykönnyen fogják felismerni a küldetésemre vonatkozó meghatalmazásokat.”

Azon az estén, amikor visszatértek a partra, mielőtt elindultak volna a dolgukra, Jézus, aki a vízparton állt, így imádkozott:

„Atyám, köszönöm e kicsinyeket, akiknek bár vannak kétségeik, de már most hisznek. Az ő érdekükben választottam az elkülönülést, hogy teljesítsem az akaratodat. Most azt kívánom, hogy tanuljanak meg eggyé lenni, éppen úgy, ahogy mi is egyek vagyunk.”

133. Négyhónapos felkészülés

Négy hosszú hónapon – márciuson, áprilison, májuson és júniuson – át folytatódott az otlétük; Jézus száznál is több hosszú és komoly, de azért derűs és örömteli összejövetet tartott e hat társával és a saját öccsével, Jakabbal. A családtagjai betegeskedése miatt Júdás ritkán tudott részt venni ezeken az órákon. Jakab, Jézus öccse, nem veszítette el a belévetett hitet, ám Mária a késelem és a tétlenség hónapjai alatt csaknem lemondott minden reményről a fiával kapcsolatban. A hite, mely oly magasan szárnyalt Kánában, most újra alacsony szintekre süllyedt. Csak az oly sokszor ismételt kifakadásaihoz jutott vissza:

„Nem tudom megérteni őt. Nem tudom megérteni, hogy mindez mit jelent.”

Jakab felesége azonban sokat tett Mária bátorságának felélesztése érdekében.

Végig a négy hónap alatt e hét hívő, közöttük a vér szerinti testvére, jobban megismerte Jézust; kezdtek hozzászokni a gondolathoz, hogy ezzel az Isten-emberrel élnek együtt. Bár rabbinak szólították, megtanulták, hogy ne tartsanak tőle. Jézus rendelkezett azzal a páratlan személyes bájjal, mely képessé tette arra, hogy úgy éljen közöttük, hogy az istenisége nem ijesztette meg őket. Tényleg könnyűnek találták, hogy „az Isten barátai” legyenek, annak az Istennek, aki a halandói húsvér testhez hasonló alakban megtestesült. E várakozás komoly megmérettetés volt az egész hívőcsoportnak. Semmi, de semmi csodás dolog nem történt. Nap mint nap a szokásos munkájukat végezték, s éjszakánként Jézus lábánál ültek. Az ő páratlan személyisége tartotta őket együtt, valamint a kegyes szavai, melyeket estéről estére hozzájuk intézett.

A várakozás és a tanítás ezen időszaka különösen Simon Péter számára volt nehéz. Több alkalommal is megpróbálta meggyőzni Jézust, hogy kezdjenek hozzá az országról szóló hitszónoklathoz Galileában, még mialatt János Júdeában folytatja a tan hirdetését. Ám Jézus válasza Péternek mindegyre ez volt:

„Légy türelemmel, Simon. Mutass előrehaladást. Nem lehetünk eléggé felkészültek, amikor az Atya szólít.”

Néha András a maga érett, bölcselői tanácsaival nyugtatta Pétert. Andrásra óriási hatást gyakorolt Jézus emberi közvetlensége. Soha nem unta meg szemlélni azt, hogy aki képes olyannyira közel élni Istenhez, az miként lehet olyan barátságos és előzékeny az emberekkel.

Ezen időszak alatt Jézus csupán kétszer beszélt a zsinagógában. E sokheti várakozás végére a megkereszteléséről és a kánai borról szóló beszédek már kezdtek lecsendesedni. Jézus gondoskodott

arról, hogy ebben az időszakban ne történhessék több látszólagos csoda. De bármily csendben éltek is Betsaidában, a Jézus furcsa cselekedeteivel kapcsolatos beszámolók eljutottak Heródes Antipászhoz, aki aztán kémeket küldött Jézus szándékának kiderítésére. Ám Heródest jobban aggasztotta János tevékenysége. Úgy döntött, hogy békén hagyja Jézust, akinek működése csendben folyhatott tovább Kapernaumban.

E várakozás alatt Jézus megpróbálta megtanítani a társainak, hogy milyen hozzáállást tanúsítsanak a különféle palesztinai vallási csoportok és politikai pártok iránt. Jézus mindig azt mondta:

„Arra törekszünk, hogy mindet megnyerjük, de mi egyik sem vagyunk közülük.”

Az írástudókat és a rabbikat együtt farizeusoknak nevezték. Magukra úgy utaltak, mint „társakra”. Sok tekintetben ők voltak a haladó csoport a zsidók körében, sok olyan tanítást is elfogadtak, melyek nem voltak benne egyértelműen a héber írásokban, mint amilyen a holtak feltámadásába vetett hit, mely tantételt csak egy későbbi próféta, Dániel említette.

A szadduceusok csoportját a papság és bizonyos jómódú zsidók alkották. Ők nem tekintették olyan fontosnak a törvény aprólékos végrehajtását. A farizeusok és a szadduceusok valójában inkább vallási pártok voltak, mintsem szakadár felekezetek.

Az esszéusok igazi vallási szakadár felekezetet alkottak, eredetük a makkabeus felkelés idejére nyúlt vissza, s akiknek a követelményei némely tekintetben nagyobbak voltak a farizeusokénál. Felvettek sok perzsa hiedelmet és szokást, testvériségben éltek rendházakban, tartózkodtak a házasságtól, és mindenük közös volt. Az angyalokról szóló tanítások terjesztésére szakosodtak.

A zélóták heves vérmérsékletű zsidó hazafiak csoportja volt. Amellett érveltek, hogy bármilyen módszer alkalmazása igazolható a római igrából való megszabadulásért vívott küzdelemben.

A Heródes-pártiak tisztán politikai párt volt, mely a római uralomtól való közvetlen megszabadulásnak a heródesi uralkodóház visszaállítása révén való elérését hirdette.

Palesztina kellős közepén éltek a szamaritánusok, akikkel „a zsidók nem érintkeztek”, függetlenül attól, hogy ők a zsidó tanításokhoz sokban hasonló nézetekkel rendelkeztek.

Mindezek a pártok és szakadár felekezetek, beleértve a kisebb nazireus testvériséget is, hittek a Messiás valamikori eljövételében. Mindannyian egy nemzeti megszabadítót vártak. Jézus azonban nagyon határozottan világossá tette, hogy ő és a tanítványai nem fognak szövetségesül szegődni ezen elméleti vagy gyakorlati tanítási irányzatok egyikéhez sem. Az Ember Fiának nem volt rendeltetése, hogy nazireussá vagy esszénussá váljon.

Jézus később arra utasította az apostolait, hogy miként János, hirdessék az evangéliumot és oktassák a híveket, de a hangsúlyt a „mennyországra vonatkozó jó hír” terjesztésére helyezte. Mindig a társai elméjébe véste, hogy „mutassanak szeretetet, könyörületet és rokonszenvet”. Már korán azt tanította a követőinek, hogy a mennyország nem más, mint az Istennek az emberek szívében való megdicsőítésével összefüggésbe hozható szellemi tapasztalás.

Így töltötték az időt, mielőtt a tevékeny nyilvános tanhirdetéshez hozzáfogtak volna, Jézus és a hetek minden héten két estét a zsinagógában, a héber írások tanulmányozásával töltöttek. A későbbi évek során, a sok feladattal járó nyilvános munka időszakait követően az apostolok mindig úgy emlékeztek vissza e négy hónapra, mint a Mesterrel való együttlétük legértékesebb és leghasznosabb időszakára. Jézus minden olyasmit megtanított ezeknek az embereknek, amit csak be tudtak fogadni. Nem követte el azt a hibát, hogy túl sokat tanítson. Nem akart zavart okozni azzal, hogy a felfogóképességüket messze meghaladó igazságot mutat meg nekik.

134. Beszéd az Országról

Június 22-én szombaton, röviddel az első tanhirdető vándorútjuk megkezdése előtt és nagyjából tíz nappal János bebörtönzése után, Jézus immár másodszor foglalta el a zsinagóga szószékét azóta, hogy az apostolait Kapernaumba hozta.

Néhány nappal „Az Országról” szóló hitszónoklat előtt, amint Jézus éppen a hajóépítő-műhelyben dolgozott, Péter hírt hozott János letartóztatásáról. Jézus egyből letette a szerszámaikat, levette a kötényét és így szólt Péterhez:

„Eljött az Atya ideje. Készüljünk fel az országról szóló örömhír terjesztésére!”

Jézus az utolsó munkáját az ácspad mellett Kr.u. 26. június 18-án, ezen a kedden végezte. Péter futva távozott a műhelyből és a délután közepére össze is gyűjtötte minden társát, és a parton egy ligetben hagyva őket elindult Jézus keresésére. De nem talált rá, mert a Mester egy másik ligetbe vonult imádkozni. Nem is látták egészen késő estig, amikor is Jézus visszatért Zebedeus házához és ételt kért. Másnap elküldte az öccsét, Jakabot, hogy kérjen engedélyt arra, hogy a következő szombaton szólhasson a zsinagógában. A zsinagóga vezetője nagyon örült, hogy Jézus újból hajlandó istentiszteletet vezetni.

Mielőtt elmondta volna ezt az emlékezetes hitszónoklatot az Isten országáról, mely a nyilvános pályájának első komolyabb előhangja volt, Jézus ezeket a részeket olvasta fel az Írásokból:

„Papok országa lesztek számomra, szent nép. Jahve a bíránk, Jahve a törvényhozónk, Jahve a királyunk; ő ment meg minket. Jahve az én királyom és az Istenem. Nagy király ő az egész föld felett. Ebben a királyságban szeretet van Izráel felett. Áldott legyen az Úr dicsősége, mert ő a mi Királyunk.”

Amikor befejezte a felolvasást, Jézus ezt mondta:

„Azért jöttem, hogy hirdessem az Atya országának építését. Ez az ország magába foglalja majd az istenimádó lelkeket zsidóknak és nem-zsidóknak, gazdagoknak és szegényeknek, szabadoknak és rabszolgáknak, mert az én Atyám nem tesz különbséget a személyek között; az ő szeretete és könyörülete mindre kiterjed.

A mennyei Atya elküldi a szellemét, hogy az emberek elméjében lakozzon, és amikor befejezem a munkámat a földön, hasonlóképpen az Igazság Szelleme is kiárad majd minden húsvér testre. Az Atyám szelleme és az Igazság Szelleme bevezet benneteket a szellemi megértés és az isteni igazságosság közelebbi országába. Az én országom nem e világi. Az Ember Fia nem fog seregeket csatára vezetni a hatalom királyszékeinek vagy a világi dicsőségű királyságnak a megalapítására. Amikor elérkezik az én országom, úgy fogjátok ismerni az Ember Fiát, mint a Béke Hercegét, az örökkévaló Atya kinyilatkoztatását. Ennek a világnak a gyermekei e világi országok megalapításáért és gyarapításáért harcolnak, de az én tanítványaim az erkölcsi döntéseik és a szellemi győzelmeik révén lépnek be a mennyországba; és ha egyszer oda belépnek, öröme, igazságosságra és örök életre lelnek.

Akik elsősorban arra törekednek, hogy belépjenek az országba, s imígyen fognak hozzá az Atyáméhoz hasonló nemes jellem építéséhez, azok rövidesen szert tesznek minden másra, ami még szükséges. De teljes őszinteséggel mondom nektek: hacsak nem törekedtek az országba való belépésre a kisgyermek hitével és hívő bizalmával, semmiképp nem nyertek bebocsátást.

Ne tévesszenek meg azok, akik odajönnek és azt mondják, itt van az ország vagy ott van az ország, mert az Atyám országának nincs köze látható, anyagi dolgokhoz. Ez az ország már most is közöttetek van, mert ahol az Isten szelleme tanítja és vezeti az ember lelkét, ott valóban jelen van a mennyország. Az Isten ezen országa a Szent Szellemben való igazságosság, béke és öröm.

János valóban a bűnbánat jeléül és a bűneitek megbocsátásáért keresztelt meg benneteket, de amikor beléptek a mennyországba, a Szent Szellemmel keresztelkedtek meg.

Az Atyám országában nem lesz sem zsidó, sem nem-zsidó, csak a szolgálaton keresztüli tökéletességet keresők, mert kijelentem, hogy annak, aki az Atyám országában nagy akar lenni, előbb mindenkit szolgálnia kell. Ha hajlandók vagytok a társaitok szolgálatára, akkor ti is ott fogtok ülni mellettem az országomban, éppen úgy, ahogy a teremtményhez hasonló alakban való szolgálatom után magam is rövidesen ott fogok ülni az Atyámmal az ő országában.

Ez az ország olyan, mint a mező jó talajában növekvő mag. Nem gyorsan hoz érett gyümölcsöt. Eltelik némi idő az országnak az emberi lélekben való felállítása és azon óra között, amikor az ország az örökkévaló igazságosságtól és az örök üdvözüléstől teljesen gyümölcsbe borul.

Ez az ország, melyet hirdetek nektek, nem a hatalom és a bőség uralma. A mennyország nem ételről és itálról szól, hanem az egyre igazságosabb és mind örömtelibb módon megélt életről a mennyei Atyám egyre tökéletesebb szolgálatában. Mert nem mondta-e az Atya a világon élő gyermekeiről, »Azt akarom, hogy végül tökéletesek legyenek, éppen olyan tökéletesek, mint én.«

Azért jöttem, hogy az országról szóló örömteli híreket hirdessem. Nem azért jöttem, hogy növeljem azok nehéz terheit, akik ezen országba be akarnak lépni. Én az új és jobb utat hirdetem, és isteni nyugalmat élveznek majd azok, akik be tudnak lépni a közelgő országba. Bármibe kerül is a világ dolgaiban mérve, bármekkora árat fizettek a mennyországba való belépésért, sokszor több örömet és szellemi fejlődést nyertek e világban, és örökkévaló életet az eljövendő korban.

Az Atya országába való belépéshez nem menetelő seregekre, e világi királyságok bukására van szükség, és nem is rabszolgaigák letörésére. A mennyország kéznél van, és mindenki, aki belép oda, bőséges szabadságot és örömteli üdvözülést lel.

Ez az ország örökkévaló uralom. Akik belépnek az országba, azok felemelkednek az Atyámhoz; bizonyosan eléri az ő dicsőséges jobbát a Paradicsomban. Mindazok, akik belépnek a mennyországba, az Isten fiaivá lesznek, és az eljövendő korszakban így emelkednek fel az Atyához. Nem azért jöttem, hogy a magukat igaznak tartókat hívjam, hanem a bűnösöket és mindenkit, aki vágyik az isteni tökéletesség igazságosságára és szomjazza azt.

János azért jött, hogy bűnbánatot hirdessen annak érdekében, hogy felkészítsen benneteket az országra; én a hitet jöttem hirdetni, az Isten ajándékát, mint a mennyországba való bejutás árát. Ha csak hajlandók vagytok hinni, hogy az Atyám végtelen szeretettel szeret benneteket, akkor már az Isten országában vagytok.”

Miután ezt elmondta, leült. Mindenki, aki csak hallotta őt, megdöbbszent a szavain. A tanítványai álmélkodtak. De az emberek nem voltak felkészülve az Isten-ember szájából elhangzott jó hír befogadására. A hallgatóságának nagyjából a harmada elhitte az üzenetet, még ha nem is értették meg teljesen; nagyjából egyharmaduk a szívében elutasítani készült a várt országról szóló tisztán szellemi felfogást, míg a fennmaradt egyharmad nem volt képes megérteni a tanítást, sokan azt hitték, hogy Jézus „magánkívül van”.

135. AZ ORSZÁG HÍRNÖKEINEK FELKÉSZÍTÉSE

Miután hitszónoklatában szólt „Az Országról”, Jézus összehívta a hat apostolt aznap délután és hozzáfogott azon tervei felvázolásához, hogy végiglátogatták a Galileai-tó partján és környékén fekvő városokat. A testvérei, Jakab és Júdás, nagyon megsértődtek, mert őket nem hívta meg a tanácskozássra. Egészen eddig úgy tekintették magukat, mint akik Jézus társainak belső köréhez tartoznak. Jézus azonban úgy tervezte, hogy ne legyenek közeli rokonai az ország apostoli iránymutatóinak testületében. Az, hogy Jakabot és Júdást nem vette a kevés kiválasztott közé, valamint az anyjával szembeni nyilvánvaló közönye a kánai esemény óta, ezek jelentették a kiindulópontját a Jézus és családja között egyre inkább mélyülő szakadéknak. Ez a helyzet fennmaradt végig a nyilvános segédkezése során – már majdnem megtagadták őt – és e nézetkülönbségek csak a halálát és feltámadását követően szűntek meg teljesen. Az anyja állandóan ingadozott a hit és remény, valamint az erősödő csalódottság,

megalázottság és kétségek között. Csak Rúth, a legfiatalabb testvér maradt megingathatatlanul hű az apai fivéréhez.

A feltámadását követő időig Jézus egész családja nemigen tudott mit kezdeni a segédkezésével. Ha egy prófétát az emberek tisztelnek, kivéve a saját hazájában, akkor ez a próféta megértő elismerésben is részesül a részükről, kivéve a saját családját.

136. Az utolsó tanítások

Másnap, Kr.u. 26. június 23-án vasárnap látta el Jézus az utolsó intelmekkel a hatokat. Arra utasította őket, hogy kettesével induljanak és terjesszék az országról szóló jó híreket. Megtiltotta a keresztelést és nem javasolta a nyilvános beszédeket sem. Elmondta nekik azt is, hogy később majd engedélyt kapnak a tan nyilvános hirdetésére, de egy időre, és számos ok miatt, azt kívánja tőlük, hogy az embertársaikkal való személyes kapcsolatfelvételben szerezzenek gyakorlati tapasztalatot. Jézus azt javasolta, hogy az első vándorutat teljesen személyes munkaként végezzék. Bár a bejelentése némi csalódást okozott az apostoloknak, azért megértették, legalábbis részben, hogy Jézusnak mi oka van az ország hirdetésének ilyen módon való megkezdésére, és jó érzéssel és bizakodó lelkesedéssel indultak útjukra. Kettesével küldte ki őket, Jakobot és Jánost Kheresába, Andrást és Pétert Kapernaumba, Fülöp és Nátániel pedig Tariceába ment.

Mielőtt megkezdtek volna a szolgálatuk első két hetét, Jézus bejelentette, hogy tizenkét apostolt szeretne felszentelni, akik a távozása után folytatják az országgal kapcsolatos munkát és mindegyiküket felhatalmazta, hogy az első megtértjeik közül egy-egy embert a tervezett apostoli testületi tagságra kiválasszanak. János a hangját felemelve ezt kérdezte:

„De Mester, vajon e hat férfi eljön közénk és egyenlően osztozik majd mindenben mivelünk, akik a Jordán óta veled vagyunk és hallottuk minden tanítást, mely az országért való ezen első munkánkkal kapcsolatos?”

Jézus erre így felelt:

„Igen, János, az áttalatok választottak velünk egyek lesznek, és ti meg fogtok tanítani nekik mindent, ami az országgal kapcsolatos, éppen úgy, ahogy én titeket tanítottalak.”

Miután ezt elmondta, Jézus elvált tőlük.

A hatok nem váltak külön, hogy a dolgukra induljanak, egészen addig, amíg hosszasan meg nem vitatták Jézus azon intelmét, hogy mindegyikük válasszon egy-egy új apostolt. Végül András bölcsessége érvényesült, és elindultak a dolgukra. András lényegében ezt mondta:

„A Mesternek igaza van; túl kevesen vagyunk ehhez a munkához. Szükség van több tanítóra, és a Mester nagy bizalmat mutatott irántunk annyiban, hogy megbízott a hat új apostol kiválasztásával.”

Ezen a reggelen, amint szétválva a dolgukra indultak, szívében mindegyik titkon egy kissé lehangolt volt. Tudták, hogy hiányozni fog nekik Jézus, és a félelmük és a bátortalanságuk tetejébe nem is ilyen képet álmodtak az elhozandó mennyországról.

Úgy szervezték, hogy a hatok két hétig dolgozzanak, ami után vissza kellett térniük Zebedeus otthonába tanácskozni. Ezalatt Jézus Názáretbe ment, hogy meglátogassa Józsefet és Simont, valamint a családja többi tagját, akik a közelben laktak. Jézus megtett minden emberileg lehetségest, amely összhangban volt azzal, hogy magát az Atya akarata megcselekedésének szentelte, annak érdekében, hogy visszanyerje a családja bizalmát és ragaszkodását. E téren teljesítette a feladatát, sőt még többet is.

Mialatt az apostolok e küldetésben jártak, Jézus sokat gondolkodott az ekkor már börtönben sínylődő Jánosról. Nagy kísértés volt számára, hogy az eredendő erőit annak érdekében használja, hogy János kiszabaduljon, de újra csak elhatározta, hogy „megvárja az Atya akaratát”.

137. A hatok kiválasztása

A hatok első hitterjesztői útja felettébb sikeres volt. Mind felfedezték az emberekkel való közvetlen, személyes kapcsolatfelvétel roppant értékes voltát. Úgy tértek vissza Jézushoz, hogy jobban megértették, hogy a vallás végeredményben tisztán és teljesen személyes élmény. Most már kezdték érzékelni, hogy az egyszerű emberek mennyire ki vannak éhezve a vallási vigaszul és szellemi táplálékul szolgáló szavakra. Jézus körül összegyűlvén mind egyszerre akart beszélni, de András vállalta annak tisztét, hogy egyesével szólítja őket, s mindannyian annak rendje és módja szerint jelentést tettek a Mesternek és bemutatták a hat új apostoljelöltet.

Jézus, miután mindegyikük bemutatta az új választottját az apostoli küldetésre, felkérte a többieket, hogy szavazzanak a jelölésről; így mind a hat új apostolt szabályszerűen elfogadta az összes régi apostol. Ezután Jézus bejelentette, hogy mindannyian felkeresik a jelölteket és elhívják őket a szolgálatra.

Az újonnan választott apostolok ezek voltak:

1. Lévi Máté, a kapernaumi vámszedő, akinek hivatala a várostól keletre volt, Batanea határvidéke közelében. Őt András választotta.
2. Didimusz Tamás, egy tariceai halász és egykori gadarai ács és kőfaragó. Őt Fülöp választotta.
3. Alfeus Jakab, egy kheresai halász és gazdálkodó, akit Zebedeus Jakab választott.
4. Alfeus Júdás, Alfeus Jakab ikertestvére, aki szintén halász volt, és akit Zebedeus János választott.
5. Zélóta Simon magas rangú tisztviselő volt a zélóták hazafias szervezetében, s ezt a tisztséget hagyta ott annak érdekében, hogy csatlakozzon Jézus apostolaihoz. Mielőtt a zélótákhoz állt volna, Simon kereskedő volt. Őt Péter választotta.
6. Karióti Júdás Jerikóban élő, jómódú zsidó szülők egyetlen fia volt. Csatlakozott Keresztelő Jánoshoz, és a szaduceus szülei ezért kitagadták. Éppen munkát keresett a vidéken, amikor Jézus apostolai ráakadtak, és főként a pénzügyi téren szerzett tapasztalatai miatt Nátániel a soraikba hívta. Karióti Júdás volt az egyetlen júdeai a tizenkét apostol között.

Jézus egy egész napot eltöltött a hatokkal, válaszolt a kérdéseikre és meghallgatta a részletes beszámolóikat, mert sok érdekes és hasznos tapasztalásról tudtak mesélni. Most ismerték fel a Mester ama tervének bölcsességét, hogy feltűnésmentes, személyes munkára küldte ki őket még azelőtt, hogy a nagyra törőbb nyilvános munkájukhoz hozzáfogtak volna.

138. Máté és Simon elhívása

Másnap Jézus és a hatok elmentek Mátéért, a vámszedőért. Máté már várta őket, elkészítette az egyenlegeket és felkészült arra, hogy a hivatali ügyeket átadja a fiútestvérének. Ahogy a vámhivatalhoz közeledtek, András Jézussal előrement, aki Máté szemébe nézett és azt mondta:

„Kövess engem!”

Mire ő felkelt, és Jézussal és az apostolokkal bement a házába.

Máté beszámolt Jézusnak arról az ünnepségről, melyet aznap estére szervezett, legalábbis, hogy ilyen estebédet akar adni a családjának és a barátainak, ha Jézus jóváhagyja és elfogadja a díszvendégséget. Jézus beleegyezőleg bólintott. Ezután Péter félrevonta Mátét és elmagyarázta, hogy felkért egy bizonyos Simon nevezetűt, hogy csatlakozzon az apostolokhoz, és Máté ígéretét vette, hogy Simont is meghívja az ünnepségre.

A Máté házában elfogyasztott déli ebédet követően mind elmentek Péterrel Zélóta Simonért, akit a régi munkahelyén találtak, mely üzletet immár az unokaöccse vitt. Amikor Péter Jézus elé vezette Simont, a Mester üdvözölte a heves vérmérsékletű hazafit és csak annyit mondott:

„Kövess engem!”

Mindannyian visszatértek Máté házához, ahol az esti étkezés idejéig sokat beszélgettek politikáról és vallásról. A Lévi család már régóta foglalkozott üzlettel és adószedéssel; ezért az ünnepségre Máté által meghívott vendégek közül a farizeusok sokat nevezhettek volna „vamosoknak és bűnösöknek”.

Azokban az időkben, amikor ilyesféle fogadást adtak egy kiemelkedő személy tiszteletére, szokás volt, hogy mindenféle érdeklődő is jelen lehessen a díszteremben, hogy lássák a vendégeket enni és meghallgassák a díszvendégek társalgását és beszédjeit. Ennek megfelelően a kapernaumi farizeusok legtöbbje is jelen volt, hogy megfigyeljék Jézus viselkedését e szokatlan társas összejövetelen.

Az estebéd előrehaladásával az étet fogyasztók jókedve egyre magasabbra emelkedett, és mindenki oly kiválóan érezte magát, hogy a figyelő farizeusok a szívükben bírálgatni kezdték Jézust, amiért ilyen könnyű és gondtalan dolognak a részese. Később, az est folyamán, amikor elérkezett a beszédek ideje, a farizeusok közül az egyik rosszindulatúbb egészen odáig ment, hogy bírálja Péternél Jézus viselkedését, mondván:

„Hogy meritek azt tanítani, hogy ez az ember igaz, amikor vámosokkal és bűnösökkel eszik és így a jelenlétével maga is hozzájárul a nemtörődöm élvhajhászához.”

Péter sűgva beszámolt e bírálatról Jézusnak, mielőtt az a bűcsúáldást elmondta volna az összegyűlteknél. Amikor Jézus beszélni kezdett, ezt mondta:

„Azért gyűltünk össze ma este, hogy üdvözljük Mátét és Simont a társaságunkban, s én örülök is, látván a vidámságotokat és a társaságbeli jókedveteket, de még jobban kell örvendeznetek, mert közületek sokan belépnek a szellem közelgő országába, ahol nagyobb bőségben élvezitek majd a mennyország jó dolgait. Nektek pedig, akik a lelketek mélyén bírálattal álldogáltok itt, mert vigadni érkeztem a barátaimmal, hadd mondjam el, hogy én azért jöttem, hogy örömet hirdessek a társadalom elnyomottjainak és szellemi szabadságot hirdessek az erkölcsi raboknak. Kell-e emlékeztetnem benneteket arra, hogy nem az egészségesnek van szüksége orvosra, hanem a betegnek? Nem az igazakat, hanem a bűnösöket megszólítani jöttem.”

Ez valóban különös látvány volt minden zsidó számára: látni egy igaz jellemű és nemes érzületű embert, aki önként és örömmel vegyül el az egyszerű nép körében, még a vámosok és hírhedt bűnösök vallástalan és élvhajhász tömegében is. Zélóta Simon beszédet akart mondani a Máté házában összegyűlteknél, de András, tudván, hogy Jézus nem akarja, hogy az eljövendő országot összekeverjék a zélóták mozgalmával, meggyőzte, hogy tartózkodjon mindenféle nyilvános megjegyzéstől.

Jézus és az apostolok azt az éjszakát Máté házában töltötték, és amint az emberek hazamentek, csak egy dologról beszéltek: Jézus jóságáról és barátságosságáról.

139. Az ikrek elhívása

Másnap mind a kilencen hajóval átmentek Kheresába, hogy hivatalosan is szólítsák a következő két apostolt, Jakabot és Júdást, Alfeus ikerfiát, Zebedeus Jakab és János jelöltjeit. A halász ikrek készültek Jézus és az apostolok fogadására és ezért a parton várták őket. Zebedeus Jakab bemutatta a Mestert a kheresai halászoknak, és Jézus a szemükbe nézett, bólintott, majd azt mondta:

„Kövessetek!”

Azon az együtt töltött délutánon Jézus alaposan kioktatta őket az ünnepi alkalmakon való részvételt illetően, s ezzel zárta a megjegyzéseit:

„Minden ember a testvérem. A mennyei Atyám nem veti meg a tőlünk való teremtmények egyikét sem. A mennyország nyitva áll minden férfi és nő előtt. Senki sem zárhatja be az irgalom kapuját egyetlen bejutásra törekvő, éhező lélek előtt sem. Leülünk lakomázni mindazokkal, akik hallani akarnak az országról. Ahogy az Atyánk a mennyben az emberekre tekint, mind hasonlóak azok. Ezért hát ne utasítsátok vissza, hogy együtt étkezzetek farizeusokkal vagy bűnösökkel, szadduceusokkal vagy vámosokkal, rómaiakkal vagy zsidókkal, gazdagokkal vagy szegényekkel, szabadokkal vagy

rabszolgákkal. Az ország kapuja szélesre van tárva mindazok előtt, akik meg akarják ismerni az igazságot és meg akarják találni az Istent.”

Azon az estén, az Alfeus házában elköltött egyszerű estebédnél, az ikreket felvették az apostoli családba. Később az est folyamán beszélt Jézus először az apostolainak a tisztátalan szellemek eredetéről, természetéről és végzetéről, de ők nem tudták felfogni az elmondottak jelentőségét. Nagyon könnyen tudták szeretni és csodálni Jézust, de a tanításai közül soknak a megértése nagyon nehezükre esett.

Az éjszakai pihenést követően az immár tizenegy fős társaság hajóval ment át Tariceába.

140. Tamás és Júdás elhívása

A halász Tamás és a vándor Júdás Jézussal és az apostolokkal a Tariceában kikötött halászhajónál találkozott, és Tamás a társaságot a közelben álló házához vezette. Fülöp ekkor mutatta be Tamást, mint az apostoli tisztre pályázó jelöltjét, Nátániel pedig bemutatta Karióti Júdást, a júdeait, aki hasonló megtiszteltetésre pályázott. Jézus Tamásra nézett és így szólt:

„Tamás, te híján vagy a hitnek; mindazonáltal elfogadlak. Kövess engem!”

Karióti Júdásnak a Mester azt mondta:

„Júdás, mi mind egy testből valók vagyunk, és azzal, hogy a körünkbe fogadlak, imádkozom, hogy mindig hű legyél a galileai testvéreidhez. Kövess engem!”

Miután felüldítették magukat, Jézus a tizenkettekkel különvonult egy időre, hogy imádkozzon velük és a Szent Szellem természetére és munkájára oktassa őket, de nagyrészt megint csak képtelenek voltak felfogni ama csodálatos igazságok jelentését, melyeket tanítani próbált nekik. Az egyik megértette a tanításának valamely elemét, a másik megértette egy más elemét, de egyikük sem tudta felfogni a tanítása egészét. Mindegyre abba a hibába estek, hogy megpróbálták Jézus új evangéliumát beilleszteni a régi formájú vallási hiedelmek közé. Nem értették meg azt a gondolatot, hogy Jézus az üdvözülés új evangéliumát jött hirdetni és az Isten megtalálásának egy új útját jött megalapozni; nem fogták fel, hogy ő maga a mennyei Atya új kinyilatkoztatása.

Másnap Jézus magára hagyta a tizenkét apostolát; azt akarta, hogy ismerkedjenek össze és azt szeretne volna, ha egyedül maradnak és megbeszélnek mindazt, amit nekik tanított. A Mester estebédre visszatért, és az estebéd utáni órák alatt beszélt nekik a szeráfok segédkezéséről, és az apostolok némelyike meg is értette a tanítást. Az éjszakát még ott töltötték és másnap hajón elindultak Kapernaumba.

Zebedeus és Szalómé elköltözött Dávid fiukhoz, így a nagy házuk Jézus és a tizenkét apostola rendelkezésére állt. Jézus a választott hírnökeivel egy csendes szombatot töltött itt; körültekintően vázolta az ország hirdetésének terveit és kimerítően elmagyarázta annak fontosságát, hogy kerülni kell a polgári hatóságokkal való összecsapásokat, mondván:

„Ha a polgári vezetőket meg kell dorgálni, hagyjátok e feladatot nekem. Figyeljete oda, hogy ne bélyegezzétek meg a császárt vagy az ő szolgáit.”

Ugyanezen az estén történt, hogy Karióti Júdás félrehívta Jézust és megkérdezte, hogy miért nem tesznek semmit János kiszabadítása érdekében. Júdás nem volt teljesen elégedett Jézus hozzáállásával.

141. Az alapos felkészülés hete

A következő hetet az alapos felkészülésnek szentelték. Minden nap a hat új apostol az őket jelölőkkel részletesen áttekintette mindazt, amit az országért végzendő munkára való felkészülés során tanultak és tapasztaltak. A régebbi apostolok, az újabb hatok érdekében, gondosan áttekintették az addigi jézusi tanításokat. Esténként mind összegyűltek Zebedeus kertjében, hogy meghallgassák Jézus intelmeit.

Ekkor történt, hogy Jézus bevezette a pihenésre és kikapcsolódásra szolgáló hétközi szünetet. Végig az anyagi létük során alkalmazták is minden hét egy napján e kikapcsolódási tervet. Általános

szabályként szerdán sohasem végezték a szokásos tevékenységeiket. E heti szünnapon Jézus rendszerint magukra hagyta őket, mondván:

„Gyermekeim, töltsetek egy napot kikapcsolódással. Pihenjétek ki az országért végzett kemény munkát és élvezzék a felüdülést, mely abból ered, hogy visszatértek a korábbi foglalkozásokhoz vagy abból, hogy a kikapcsolódásnak új formáit fedezték fel.”

A földi életének e szakaszában Jézusnak ugyan nemigen volt szüksége a pihenőnapra, mégis alkalmazkodott a tervhez, mert tudta, hogy így a legjobb az emberi társainak. Jézus volt a tanító – a Mester; a társai voltak a tanulók – a tanítványok.

Jézus megpróbálta az apostolai számára elmagyarázni a különbséget a tanításai és a közöttük élt élete, valamint ama tanítások között, melyek később köréje nőnek majd. Jézus azt mondta:

„Az én országom és az ahhoz kapcsolódó örömhír legyen az üzenetek veleje. Ne térjétek le arra a mellékútra, hogy rólam és a tanításaimról szónokoltok. Terjesszétek az országról szóló örömhírt és mutassátok be a mennyei Atyáról szóló kinyilatkoztatásomat, de ne tévedjétek azokra a mellékutakra, hogy olyan mondákat teremtetek és olyan imádatközösséget építetek, melyek az én hitemről és tanításaimról szóló hiedelmekkel és tanításokkal hozhatók összefüggésbe.”

De megint csak nem értették meg, hogy miért mondta ezt, és senki sem merte megkérdezni, hogy miért tanít nekik ilyet.

E korai tanításaiban Jézus arra törekedett, hogy amennyire csak lehet, elkerülje az apostolaival való vitákat, kivéve azokat az eseteket, amikor a mennyei Atyáról helytelen képzetek voltak. Az ilyen kérdésekben sohasem habozott kijavítani a téves felfogásaikat. Jézusnak a keresztelés utáni földi életét egyetlen dolog vezérelte, és az pedig a paradicsomi Atyjának egy jobb és igazabb kinyilatkoztatása; ő volt a legelső az Istenhez vezető új és jobb úton, a hit és szeretet útján. Mindig arra intette az apostolait:

„Keressétek a bűnösöket; találjátok meg a szomorúakat és vigasztaljátok meg az aggódókat.”

Jézus tökéletesen ura volt a helyzetnek; olyan korlátlan hatalommal rendelkezett, melyet a küldetése sikerének előmozdítása érdekében igénybe vehetett volna, de teljesen meg volt elégedve azokkal az eszközökkel és személyekkel, melyeket a legtöbb ember elégtelennek tekintett és kevésnek tartott volna. Igencsak megrázó lehetőségeket rejtő küldetésbe fogott, de ragaszkodott ahhoz, hogy az Atya ügyében a legcsendesebb és legkevésbé felkavaró módon járjon el; gondosan került mindenféle erőfitogtatást. Most azt tervezte, hogy a tizenkét apostolával feltűnésmentesen dolgozik, legalábbis néhány hónapon át, a Galileai-tó környékén.

142. Újabb csalódás

Jézus öthónapnyi, személyes munkával eltöltendő, csendes hittenjesztői programot tervezett. Nem mondta el az apostoloknak, hogy az meddig fog tartani; azok hétről hétre dolgoztak. A hét ezen első napján, amint éppen be akarta jelenteni ezt a tizenkét apostolának, Simon Péter, Zebedeus Jakab és Karióti Júdás magánmegbeszélést kért tőle. Félrehívták Jézust, és Péter e szavakat engedte meg magának:

„Mester, a társaink kérésére jöttünk, hogy megtudjuk, vajon az idő nem érett-e már meg arra, hogy belépjünk az országba. És az országot Kapernaumban fogod bejelenteni, vagy továbbmegyünk Jeruzsálembe? Mikor tudjuk meg, külön-külön, hogy milyen tisztséget fogunk betölteni veled az ország megalapításában –”

Péter folytatta volna a kérdések sorát, de Jézus figyelmeztetőleg felemelte a kezét és megállította. Odahívva a közelben álldogáló többi apostolt, Jézus ezt mondta:

„Kedves gyermekeim, hát meddig kell még elnézőnek lennem veletek? Hát nem tettem világossá előttetek, hogy az én országom nem e világi? Számtalanszor mondtam már nektek, nem azért jöttem, hogy Dávid királysékébe üljek, és miként lehet az, hogy most azt kérditek, milyen helyet

fogtok betölteni az Atya országában? Hát nem vagytok képesek megérteni, hogy egy szellemi ország követeiként hívtalak el benneteket? Nem értitek, hogy hamar, nagyon hamar ti fogtok képviselni engem a világban és az ország hirdetésében, éppen úgy, ahogy én most az Atyámat képviselem, aki a mennyben van? Hát lehet az, hogy az ország hírnökeiként kiválasztottalak és oktattalak benneteket, és mégsem értitek a természetét és jelentőségét e közelgő istenuralmú országnak az emberek szívében? Barátaim, hallgassatok ide még egyszer. Verjétek ki a fejetekből azt a gondolatot, hogy az én országom hatalmat gyakorló uralom vagy dicsőséges országlás. Valóban a kezembe adatik rövidesen minden hatalom a mennyben és a földön, ám nem akarata Atyámnak az, hogy használjam is ezt az isteni felruházottságot ahhoz, hogy megdicsőítsem magunkat e korszakban. Egy másik korszakban valóban ott fogtok ülni velem hatalomban és dicsőségben, de most az a kötelességünk, hogy alá vessük magunkat az Atya akaratának és szerény alázattal hajtsuk végre a parancsát a földön.”

A társai újból megdöbbenek, elképedtek. Jézus kettesével imádkozni küldte őket, kérve, hogy délben jöjjenek vissza. E nehéz délelőtti folyamán mind Isten megtalálására törekedtek, és mindegyikük megpróbálta felvidítani és megerősíteni a többi, és úgy tértek vissza Jézushoz, ahogy meghagyta nekik.

Jézus most újra elmondta nekik János jövetelét, a jordánbeli keresztelést, a kánai menyegzőt, a hatok közelmúltbeli kiválasztását, valamint a vér szerinti testvéreinek eltávolodását, és figyelmeztette őket, hogy az ország ellensége megpróbálja majd eltántorítani őket. E rövid ám komoly beszédet követően az apostolok mind felálltak, hogy Péter vezetése mellett kinyilvánítsák a nem szűnő elhivatottságukat a Mesterük iránt és rendíthetetlen hűséget fogadjanak az országnak, ahogy Tamás megfogalmazta:

„E közelgő országnak, mindegy, milyen is az és még ha nem is értem teljesen.”

Mind igazán hittek Jézusban, még ha nem is értették teljesen a tanítását.

Jézus most megkérdezte, hogy mennyi pénzük van; azt is megkérdezte, hogy miként gondoskodtak a családjaikról. Amikor kiderült, hogy nemigen van elegendő pénzük a két hétre, így szólt:

„Nem akarja az Atyám, hogy így kezdjük meg a munkát. Itt maradunk a tónál két hétig és halászunk vagy dolgozunk bármit, amit csak találunk; és ezalatt András, az elsőként kiválasztott apostol irányítása mellett úgy szervezzétek meg a működéseket, hogy ezzel gondoskodjatok minden szükségesről a jövőbeli munkában, mind a jelenlegi személyes segédkezés érdekében, mind pedig arra az időre, amikor később elrendelem, hogy terjesszétek az örömhírt és tanítsátok a híveket.”

Mindannyiukat nagyon megörvendezették e szavak; ez volt az első világos és határozott utalás arra, hogy Jézus később erőteljesebb és nagyra törőbb nyilvános munkát szán nekik.

Az apostolok a nap hátralévő részét a szervezetük tökéletesítésével és a másnapi halászáshoz szükséges hajók és hálók előkészítésével töltötték, mert mind úgy döntöttek, hogy halászni fognak; a többségük halász volt, még Jézus is gyakorlott hajós és halász volt. A következő néhány év során használt hajók közül sokat Jézus a saját kezével készített. Ezek jó és megbízható hajók voltak.

Jézus arra utasította őket, hogy két hétig halászattal foglalkozzanak, és hozzátette:

„Aztán elindultok majd, hogy az emberek halászaivá legyetek.”

Három csoportban halásztak, Jézus minden éjjel másik csoporttal ment ki a vízre. Mindannyian nagyon élvezték Jézus társaságát! Jó halász volt, vidám társ és ösztönző barát; minél többet dolgoztak vele, annál jobban megszerették. Egyszer Máté azt mondta:

„Minél jobban megértesz valakit, annál kevésbé csodálsz, de ezt az embert minél kevésbé értem, annál jobban szeretem.”

Több mint öt hónapon át követték azt a tervet, hogy két héten át halásztak és két héten át végeztek személyes munkát az ország érdekében, egészen ennek az évnek, vagyis Kr.u. 26-nak a végéig, egészen addig, amíg János bebörtönzését követően a tanítványai ellen elrendelt üldöztetésnek vége nem lett.

143. A tizenkettek első munkája

Miután két héten át halfogással foglalkoztak, Karióti Júdás, akit a tizenkettek pénztárossá választottak, az apostoli vagyont hat egyenlő részre osztotta, mivel a rászoruló családok megsegítésére szánt készpénzt már korábban átadták. És akkor, Kr.u. 26. augusztusának közepe táján, kettesével az András által kijelölt munka mezejére léptek. Az első két hét alatt Jézus Andrással és Péterrel tartott, a második két hét alatt Jakabbal és Jánossal, és így tovább a többi párral a választásuk rendjének megfelelően. Ezzel mindegyik párt legalább egyszer elkísérhette, mielőtt összehívta volna őket a nyilvános segédkezésük megkezdéséhez.

Jézus azt tanította nekik, hogy a bűn megbocsátását az Istenben való hiten keresztül, vezeklés és áldozás nélkül hirdessék, és hogy a mennyei Atya ugyanazzal az örökkévaló szeretettel szereti minden gyermekét. Arra intette az apostolait, hogy tartózkodjanak a következők megvitatásától:

1. Keresztelő János munkája és bebörtönzése.
2. A hang a keresztelekor. Jézus azt mondta: „Csak azok utalhatnak a hangra, akik hallották azt. Csak arról beszéljete, amit tőlem hallottatok; mendemondákat ne terjesszete.”
3. A víz borrá változása Kánában. Jézus komolyan rájuk parancsolt, mondván, „Senkinek se beszéljete a vízről és a borról.”

Csodálatos időket éltek meg ezen öt vagy hat hónap alatt, amikor halászként dolgoztak minden második kéthéten, s ezáltal elég pénzt kerestek ahhoz, hogy fenntartsák magukat az országért végzett hitterjesztői munkájuk kéthetes időszakában.

Az egyszerű emberek ámultak Jézus és apostolai tanításán és segédkezésén. A rabbik régóta azt tanították a zsidóknak, hogy a tudatlanok nem lehetnek istenfélők vagy igazak. Ám Jézus apostolai jámborak és igazak is voltak; mégis derűs tudatlanságban éltek a rabbik tudásának és a világ bölcsességének sok elemét illetően.

Jézus nyilvánvalóvá tette az apostolai számára a különbséget az úgynevezett jótéteményen keresztüli megbánás, amint azt a zsidók tanították, és a hit révén való lelkiállapot-változás – az újjászületés – között, melyet az országba való belépés áraként szükségesnek tartott. Arra tanította az apostolait, hogy egyedül hitre van szükség az Atya országába való belépéshez. János a „megbánást – a közelgő harag elől való elfutást” tanította nekik. Jézus azt tanította, „A hit a nyitott kapu az Isten jelenvaló, tökéletes és örökkévaló szeretetéhez.” Jézus nem próféta módjára beszélt, nem úgy, mint aki az Isten szavát elmondani jött. Láthatólag úgy beszélt magáról, mint akinek tekintélye van. Jézus arra törekedett, hogy az elméjüket a csodák keresésétől azon megelégedés és bizonyosság valós és személyes élményének megtalálása felé terelje, hogy az emberben lakozik az Isten szeretetének és üdvözítő kegyének szelleme.

A tanítványok már korán megtanulták, hogy a Mester mély tisztelettel és rokonszenvvel viseltetik minden emberi lény iránt, akivel csak találkozik, és nagy hatással volt rájuk a mindenféle férfi, nő és gyermek iránt oly következetesen mutatott egységes és állandó hozzáállása. Hajlandó volt megszakítani az elmélyült beszédet, hogy az úton odamenjen az arra haladó asszonyhoz és bátorítólag szóljon e testi-lelki terhet viselőhöz. Hajlandó volt megszakítani az apostolaival folytatott komoly tanácskozást, hogy barátkozzon a közjük keveredett gyermekkel. Semmi sem tűnt olyan fontosnak Jézus számára, mint az egyes ember, aki éppen az ő közvetlen közelében tartózkodott. Mester volt és tanító, de annál is több – barát és szomszéd is volt, megértő társ.

Bár Jézus nyilvános tanítása főként példázatokból és rövid beszédekből állt össze, az apostolait mindig kérdések és válaszok révén tanította. Mindig hajlandó volt megállni, hogy megválaszolja az őszinte kérdéseket a későbbi nyilvános beszédei alatt is.

Az apostolokat először megdöbbenetette az, ahogyan Jézus a nőkkel bánik, de idejekorán hozzá is szoktak; nagyon hamar világossá tette előttük, hogy a nőket a férfiakkal egyenlő jogok illetik meg az országban.

144. A próbatételek öt hónapja

A halászás és a személyes munka váltakozásának e némiképp egyhangú időszaka nagyon fárasztó élményt jelentett a tizenkét apostolnak, de kiállták a próbát. Minden zúgolódásuk, kétkedésük és átmeneti elégedetlenségeik ellenére hűek maradtak a Mesternek tett elkötelezettségükhöz és hűségfogadalmukhoz. A próbatétel hónapjai alatt a Jézussal való személyes közösségük volt az, amely olyannyira megkedveltette őt velük, hogy (Karióti Júdást kivéve) mindegyikük hű és igaz maradt hozzá még a tárgyalás és a keresztre feszítés sötét óráiban is. Az igaz emberek egyszerűen nem voltak képesek elhagyni egy olyan tisztelt tanítót, aki hozzájuk oly közel álló életet él és aki olyannyira elkötelezte magát mellettük, mint Jézus. A Mester halálának sötét óráiban ezeknek az apostoloknak a szívében minden érvet, ítéletet és okszerűséget félresöpört egyetlen rendkívüli emberi érzelm – a barátság és hűség erős érzése. A Jézussal együtt végzett ezen öthónapnyi munka minden egyes apostolt arra vitt, hogy Jézust a világon a legjobb barátjának tekintse. Ez az emberi érzés, és nem a magasztos tanításai vagy a csodálatos tettei voltak azok, melyek együtt tartották őket a feltámadást követően, míg az országról szóló evangélium hirdetését újra nem kezdték.

A feltűnésmentes működés hónapjai nemcsak az apostolok számára volt nagy próbatétel, melyet kiálltak, hanem a nyilvánosság mellőzésének ezen időszaka nagy megpróbáltatást jelentett Jézus családja számára is. Mire Jézus felkészült, hogy megkezdje a nyilvános tevékenységét, (Rúth kivételével) az egész családja gyakorlatilag elpártolt mellőle. Csak néhány alkalommal próbáltak később kapcsolatba lépni vele, és akkor is arról akarták meggyőzni, hogy térjen velük haza, mert már csaknem arra gondoltak, hogy magánkívül van. Egyszerűen nem tudták megérteni az életfelfogását, nem tudták felfogni a tanítását; túl sok volt ez a saját véréből és húsából valóknak.

Az apostolok Kapernaumban, Betsaida-Juliászban, Korazinban, Geraszában, Hipposzban, Magdalában, Kánában, a galileai Betlehemben, Jotapatában, Rámában, Sáfedban, Gischalában, Gadarában és Abilában végeztek személyes munkát. A városokon kívül dolgoztak számos faluban és egyéb vidéki településeken is. Az időszak végére a tizenkettek meglehetősen jó terveket dolgoztak ki a családjaikról való gondoskodásra. Az apostolok többsége házas volt, némelyiküknek több gyermeke is született, de olyan intézkedéseket tettek az otthoniakról való gondoskodás érdekében, hogy az apostoli pénzből vett kis segítséggel minden energiájukat a Mester melletti munkának szentelhették anélkül, hogy aggódniuk kellett volna a családjuk anyagi jóléte miatt.

145. A tizenkettek megszervezése

Az apostolok a következő szervezeti működést alakították ki:

1. Andrást, az elsőnek kiválasztott apostolt a tizenkettek elnökének és főigazgatójának jelölték.
2. Pétert, Jakabot és Jánost Jézus személyes társaiul jelölték. A feladatuk az volt, hogy éjjel-nappal a szolgálatára álljanak, segédkezzenek a fizikai és különféle igényeinek a kielégítésében, és elkísérjék azokra az éjszakai virrasztásokra, melyek során a mennyei Atyához imádkozott és rejtélyes közösségben volt vele.
3. Fülöp lett a csoport gondnoka. Az ő dolga volt ételről gondoskodni és biztosítani, hogy a látogatóknak és a néha nagyszámú hallgatósnak legyen mit ennie.
4. Nátániel gondoskodott a tizenkettek családjainak szükségleteiről. Rendszeres jelentéseket kapott az egyes apostolok családjának igényeiről és felkérte Júdást, a pénztárost, hogy minden héten küldjön pénzt a rászorulóknak.
5. Máté volt az apostoli testület pénzügyeinek intézője. Neki kellett gondoskodnia arról, hogy a költségvetés egyensúlyban legyen, a pénztáruk fel legyen töltve. Ha az egymás támogatását szolgáló hozzájárulások nem folytak be, ha a társaság eltartásához szükséges adományok nem érkeztek meg, arra az esetre Máté fel volt hatalmazva, hogy a tizenketteket visszarendelje a hálóihoz egy időre. De erre a nyilvános munka megkezdését követően sohasem volt szükség; mindig tudott elegendő pénzt adni a pénztáros kezébe ahhoz, hogy fedezhessék a tevékenységeik költségeit.

6. Tamás az úti program szervezője volt. Őrá hárult a feladat, hogy szállást szerezzen és általában is kiválassza a tanítás és a hitszónoklat helyszíneit, s ezzel zökkenőmentes és eredményes úttervet készítsen.

7. Jakab és Júdás, Alfeus két ikerfia a sokaság igazgatásának feladatát kapta. Az volt a dolguk, hogy elégséges számú felügyelősegédet hatalmazzanak fel arra, hogy a hitszónoklatok alatt fenntartsák a rendet a tömegben.

8. Zélóta Simon kapta a kikapcsolódás és a szórakozás megszervezésének feladatát. Ő szervezte a szerdai programokat és ő gondoskodott a mindennapi néhány órás kikapcsolódásról és szórakozásról is.

9. Karióti Júdás pénztárosi feladatot kapott. Nála volt az erszény. Ő fizetett minden kiadást és ő vezette a könyvelést. Hétről hétre ő készítette Máté számára a költségvetési terveket és hetente beszámolt Andrásnak is. Júdás András jóváhagyásával teljesítette a kifizetéseket.

Így működött a tizenkét apostol már a megszervezésük legelejétől fogva egészen addig az átszervezésig, amelyet Júdásnak, az árulónak a kiválása kényszerített ki. A Mester és tanítvány-apostolai ezen egyszerű módon szerveződve folytatták tevékenységüket Kr.u. 27. január 12-én vasárnapig, amikor Jézus összehívta és hivatalosan is felszentelte őket, mint az ország követeit és az ország jó híreinek terjesztőit. Röviddel azután már készültek is Jeruzsálembe és Júdeába, az első nyilvános tanhirdető vándorútjukra.

146. A TIZENKÉT APOSTOL

Jézus földi élete kellemének és igazságosságának ékes bizonytsága, hogy bár többször is szétzúzta apostolai reményét és lerombolta a személyes felemelkedési becsvágyukat, csak egyikük pártolt el mellőle.

Az apostolok Jézustól a mennyországról tanultak, és Jézus az emberek országairól tanult sokat tőlük, az emberi természetéről, ahogy az a világunkon és az idő és tér evolúciós világain működik. E tizenkét férfi a vérmérsékletét tekintve sok eltérést mutatott, és a képzéssel nem váltak hasonlók. E galileai halászok közül sokan erős, nem-zsidó vérségi vonásokat hordoztak annak következtében, hogy Galilea nem-zsidó népességének erőszakos áttérítésére került sor száz évvel korábban.

Ne essetek abba a hibába, hogy az apostolokat teljesen tudatlanoknak és tanulatlanoknak tekintitek. Az Alfeus ikreket kivéve mindegyikük elvégezte a zsinagógai tanodákat, alapos oktatásban részesültek a héber írásokból és a kor időszerű ismeretanyagának sok eleméből. Heten a kapernaumi zsinagógai tanodában végeztek, és annál egész Galileában nem volt jobb zsidó tanintézet.

Amikor a feljegyzéseitek az ország e hírnökeit úgy említik, mint „tudatlanokat és műveletleneket”, akkor ez arra utal, hogy képzetlenek voltak, nem tanulták a rabbik tanait és nem voltak felkészítve az Írások rabbinusi értelmezési módszereire. Híján voltak az úgynevezett felsőfokú végzettségnek. A legújabb időkben bizonyára tanulatlanoknak tekintenék őket, és bizonyos társadalmi körökben talán műveletleneknek is. Egy dolog azonban biztos: Egyikük sem esett át ugyanazon a merev és lélektelen oktatási tanmeneten. Kamaszkoruktól kezdve saját, egyéni tapasztalatokat gyűjtöttek arról, hogy megtanulják, miként kell élni.

147. András, az elsőként kiválasztott

András, az ország apostoli testületének elnöke Kapernaumban született. Egy ötgyermekes családban a legidősebb fiú volt – rajta kívül volt egy Simon nevű öccse és három húga. Apja, aki ekkorra már meghalt, Zebedeus társa volt a halszáritó üzletben Betsaidában, Kapernaum halászkikötőjében. Apostollá válásakor András nőtlen volt, de az otthonát megosztotta a már házas testvérével, Simon Péterrel. Mindketten halászból éltek és társai voltak Jakabnak és Jánosnak, Zebedeus fiainak.

Kr.u. 26-ban, abban az évben, amikor apostolként kiválasztották, András 33 éves volt, egy teljes évvel idősebb, mint Jézus és ő volt a legöregebb az apostolok közül. Kiváló leszármazási ágat tudhatott a

magáénak és ő volt a legrátermettebb a tizenketek között. A szónoklatot kivéve szinte semmilyen elképzelhető tevékenységben nem akadt párja a társai körében. Jézus soha nem adott Andrásnak becenevet, testvéri megjelölést. De éppen úgy, ahogy az apostolok Jézust rövidesen Mesternek kezdték szólítani, úgy Andrást a főnöknek megfelelő kifejezéssel illették.

András jó szervező volt, de még jobb intéző. Ő a belső kört alkotó négy apostol egyike volt, de mivel Jézus őt jelölte az apostoli csoport fejének, ezért a testvéreivel kapcsolatos feladatát mindig el kellett látnia, míg a másik három igen bensőséges viszonyba került a Mesterrel. András egészen az utolsó időkig az apostoli testület feje maradt.

Bár András sohasem volt hatásos tanhirdető, azért eredményes személyes munkát végzett, lévén, hogy ő volt az ország első hitterjesztője annyiban, hogy az első kiválasztott apostolként nyomban elvitte Jézushoz az öccsét, Simont, aki az ország egyik legnagyobb tanhirdetőjévé vált. András volt Jézus fő támogatója azon elv követésében, hogy a személyes munka programját arra használják, hogy a tizenketeket az ország hírnökeiként felkészítsék.

Akár magukban tanította Jézus az apostolokat, akár a sokaságnak szónokolt, András jól tudta, hogy mi történik; körültekintő végrehajtó és hatékony intéző volt. Az elé került minden dologban azonnal döntést hozott, hacsak nem úgy ítélte meg, hogy az ügy elintézése meghaladja a hatáskörét, mely esetben egyenesen Jézushoz fordult.

András és Péter igencsak különböző jellemű és vérmérsékletű volt, de örökre érdemükül kell feljegyezni, hogy ragyogóan kijöttek egymással. András sohasem volt féltékeny Péter szónoki képességére. Nem gyakran figyelhető meg, hogy egy András-féle idősebb ember olyan mély benyomást gyakoroljon a fiatalabb és tehetséges testvérré. András és Péter láthatólag sohasem volt féltékeny a másik képességeire vagy eredményeire. A pünkösdi napjának késő estéjén, amikor főként Péter erőteljes és ösztönző szónoklatának eredményeként kétezer lélekkel gyarapodott az ország, András így szólt a testvéréhez:

„Én nem tudtam volna megtenni ezt, de örülök, hogy van egy olyan testvérem, aki igen.”

Mire Péter ezt válaszolta:

„Ha te nem hoztál volna el a Mesterhez és ha nem vagy olyan kitartó, hogy ott is tarts mellette, akkor én most nem lehettem volna itt, hogy ezt megtegyem.”

András és Péter a szabály alóli kivételt jelentette, bizonyítva, hogy még a testvérek is képesek békében egymás mellett élni és eredményesen együtt dolgozni.

Pünkösdi után Péter híres lett, de sohasem ingerelte az idősebb Andrást az, hogy az élete hátralévő része során úgy mutatták be, mint „Simon Péter fivérét”.

Az összes apostol közül András volt képes a legjobban megítélni az embereket. Már akkor tudta, hogy Karióti Júdas rosszat forral a szívében, amikor még senki sem gyanította, hogy valami baj van a pénztárosukkal; de egyiküknek sem beszélt a félelmeiről. András azzal tett nagy szolgálatot az országnak, hogy tanácsot adott Péternek, Jakabnak és Jánosnak abban, hogy miként válasszák ki az első hitterjesztőiket, akiket az evangélium hirdetésére küldtek, és azzal is, hogy ezen első vezetőket tanácsokkal látta el az ország igazgatási ügyeinek megszervezésében. András rendelkezett azzal a kiváló képességgel, hogy fel tudta ismerni a fiatalok rejtett erőforrásait és lappangó képességeit.

Nagyon rövid idővel azután, hogy Jézus felemelkedett, András hozzáfogott az eltávozott Mesterének számos mondását és cselekedetét megörökítő személyes feljegyzés megírásához. András halála után e magánfeljegyzésről több másolat készült és azokat nyíltan terjesztették a keresztény egyház első tanítói körében. András nem hivatalos jegyzeteit később átszerkesztették, átjavították, megváltoztatták és kiegészítették, míg végül egy egészen folyamatos beszámoló lett belőle a Mester földi életéről. E kevés, megváltoztatott és átjavított másolat utolsó példányai egy tűzben semmisültek meg Alexandriában, nagyjából száz évvel azután, hogy az eredetit a tizenkét apostol közül az elsőként kiválasztott megírta.

András éleslátó, következetes gondolkodású és eltökélt ember volt, jellemének nagy erőssége a kiváló állhatatosságában rejlett. Alkati hiányosságát a lelkesedés hiánya képezte; számos alkalommal vallott kudarcot, amikor józan dicsérettel kellett volna bátorítani a társait. A barátai arra méltó teljesítményei elismerésének ki nem mondása a hízélgéstől és a kétszínűségtől való undorából eredt. András a szerény dolgok sokoldalú, kiegyensúlyozott, önerejére támaszkodó és sikeres férfijainak egyike volt.

Az apostolok mindegyike szerette Jézust, de az is igaz, hogy a tizenkettek mindegyike azért vonzódott hozzá, mert Jézus személyiségének voltak bizonyos vonásai, melyek az egyes apostolokra valamiért nagy hatást gyakoroltak. András a következetes őszinteségeért, a tettetés nélküli méltóságáért csodálta Jézust. Amint az emberek megismerték Jézust, eltöltötte őket a vágy, hogy a barátaiknak is bemutassák őt; tényleg azt akarták, hogy az egész világ megismerje.

Amikor a későbbi üldöztetések végül elszélesztették az apostolokat Jeruzsálemből, András átutazott Örményországon, Kis-Ázsián és Macedónián, és miután sok ezer embert elvezetett az országba, végül elfogták és keresztre feszítették Pátrában, Akhájában. Két teljes napig tartott, mire ez az erős férfi meghalt a kereszten, és végig e megrendítő órák alatt hathatósan hirdette a mennyországi üdvözülés jó híreit.

148. Simon Péter

Simon harmincévesen csatlakozott az apostolokhoz. Már házas volt, három gyermeke is született, és Betsaidában, Kapernaum mellett élt. Bátyja, András és a feleségének anyja lakott vele. Péter és András is a Zebedeus fiúk halásztársa volt.

A Mester már egy ideje ismerte Simont, mielőtt András a második apostolként elébe hozta volna. Amikor Jézus a Péter nevet adta Simonnak, mosolygott hozzá; ezt egyfajta becenévnek szánta. Simont minden barátja úgy ismerte, mint szeszélyes és indulatos fickót. Igaz, később Jézus új és komoly jelentéstartalommal töltötte meg a tréfás komolysággal adományozott becenevet.

Simon Péter ösztönember volt, derűlátó. Úgy nőtt fel, hogy mindvégig szabad utat engedett az erős érzelmeinek; folyton bajba került, mert mindegyre csak meggondolatlanul szólt. Az efféle meggondolatlanság minden barátja és társa számára is állandó baj forrását jelentette, és ez volt az oka annak, hogy számos enyhe dorgálást kapott a Mesterétől. Hogy Péter a meggondolatlan beszédei miatt nem került több bajba, annak egyetlen oka az volt, hogy már nagyon hamar megtanulta, hogy a terveit és elképzeléseit megbeszélje a fivérével, Andrással, mielőtt nyilvánosságra hozta volna azokat.

Péter gördülékeny szavú, ékesszóló és megindító beszédű ember képét mutatta. Az emberek természetes és ösztönző hatású vezetőjeként gyors észjárású, de nem elmélyült gondolkodó volt. Sokat kérdezett, többet, mint az összes többi apostol együttvéve, és bár a kérdéseinek többsége jó és a tárgyhoz tartozó volt, sok meggondolatlan és ostoba kérdést is feltett. Péter nem volt nagy elme, de igen jól ismerte az elméjét. Ezért ő a gyors döntések és a hirtelen cselekvések embereként élt. Míg a többiek azon elképedésükben, hogy Jézust meglátták a parton, beszélgetni kezdtek, Péter beugrott a vízbe és kiúszott, hogy üdvözölje a Mestert.

A Péter által leginkább csodált jézusi vonás a fenséges gyöngédség volt. Péter sohasem unt rá Jézus türelmének a szemlélésébe. Sohasem felejtette el a tanítást a rossztevőknek való megbocsátásról, nem csak hétszer, hanem hetvenhétszer. Sokat gondolkodott a Mester megbocsátó jellemével kapcsolatos benyomásokról azokban a sötét órákban és gyászos napok során, melyek közvetlenül azután következtek, hogy meggondolatlanul és akaratlanul megtagadta Jézust a főpap udvarában.

Simon Péter aggasztóan ingadozott; képes volt hirtelenül az egyik végletből átesni a másikba. Először nem engedte, hogy Jézus megmossa a lábát és aztán, amikor meghallotta a Mester válaszát, azt kérte, hogy mossa meg teljesen. De végeredményben Jézus tudta, hogy Péter hibája a fejében és nem a szívében van. Péter a bátorságnak és a gyávaságnak az egyik leginkább megmagyarázhatatlan keverékét alkotta, mely valaha is élt a földön. A nagy jellemerőssége a hűség, a barátság volt. Péter valóban és igazán szerette Jézust. A roppant erős odaadása ellenére oly bizonytalan és változékony volt, hogy

hagyta, hogy egy szolgálólány incselkedéssel az Urának és Mesterének megtagadására rávegye. Péter ugyanakkor ellen tudott állni az üldöztetésnek és a közvetlen támadások bármilyen formájának, ellenben összeomlott és visszahőkölt a nevetségességtől. Bátor harcos volt, amikor szemből jövő támadás érte, de félelemből meghunyászkodó gyáva lett, amikor hátulról rontottak rá.

Péter volt Jézus apostolai közül az első, aki fellépett Fülöpnek a szamaritanusok közötti és Pálnak a nem-zsidók közötti munkája védelmében; Antiókhiaiban később mégis meghátrált, amikor a zsidókkal rokonszenvező gúnyolódókkal szembesült, átmenetileg elfordult a nem-zsidóktól, hogy ezzel aztán magára vonja Pál súlyos vádjait.

Ő volt az első apostol, aki őszinte vallomást tett Jézus egyesített emberi voltáról és isteniségéről, és ő volt az első – Júdást leszámítva – aki megtagadta őt. Péter nem is annyira álmodozó volt, hanem inkább nem szeretett leszállni az elragadtatás fellegeiből és visszalépni a felindulásszerű lelkesültségből a valóság közönséges és gyakorlatias világába.

Jézust követve, szó szerint és képletesen, Péter vagy a menetet vezette vagy pedig hátul kullogott – „messziről követve”. Ám ő volt a tizenkettek kimagasló tanhirdetője; többet tett, mint bárki más, Pált leszámítva, hogy felépítsék az országot és elküldjék annak hírnökeit a világ négy sarkába egyetlen nemzedék alatt.

Miután meggondolatlanul többször is megtagadta a Mestert, magára talált, és András rokonszenvező és megértő útmutatása mellett visszatért a halászhálókhoz, míg az apostolok arra vártak, hogy megtudják, mi fog történni a keresztre feszítés után. Amikor teljesen megbizonyosodott arról, hogy Jézus megbocsátott neki és már tudta, hogy visszafogadták őt a Mester nyájába, az ország tüzei olyan fényesen lobogtak a lelkében, hogy a sötétségben kucorgó ezrek számára erős és megmentő fénné lett.

Miután elhagyta Jeruzsálemet és mielőtt Pálból a nem-zsidó keresztény egyházközösségek körében a vezető szellem vált volna, Péter sokfelé utazott, meglátogatott minden egyházat Babilontól Korinthoszig. Még elment sok olyan közösséghez is és segédkezett nekik, melyeket Pál szervezett meg. Bár Péter és Pál alkatában és neveltetésében nagyon is különbözött, sőt még az istentanukban is, a későbbi éveik alatt egyetértően dolgoztak az egyházközösségek létesítése érdekében.

Péter kifejezési módjából és tanításából megmutatkozik valamennyi a Lukács által rögzített hitszónoklatokban és a Márk-féle evangéliumban. Élénk kifejezési módja jobban kivehető a Péter első leveleként ismert levelében; legalábbis igaz volt ez addig, amíg a levelet Pál egyik tanítványa később meg nem változtatta.

Péter azonban folyamatosan elkövette azt a hibát, hogy megpróbálta meggyőzni a zsidókat arról, hogy végeredményben Jézus a valódi és igazi zsidó Messiás. Egészen a haláláig Simon Péter elméjében keveredtek a Jézussal, mint a zsidó Messiással, Krisztussal, mint a világ megváltójával, és az Ember Fiával, mint az Istenről, az egész emberiséget szerető Atyáról való kinyilatkoztatással kapcsolatos fogalmak.

Péter felesége nagyon talpraesett nő volt. Éveken át meglehetősen jól munkálkodott a női testület tagjaként, és amikor Pétert elűzték Jeruzsálemből, elkísérte őt minden útján az egyházközösségekhez, valamint minden hittenyésztői útján is. Azon a napon, amikor a nagyhírű férjének élete véget ért, a vadállatok elé vetették a római küzdőtérre.

Ez a férfi, Péter, Jézus bizalmasa, a belső kör tagja, így indult el Jeruzsálemből, hirdetvén a jó híreket az országról hatalomban és dicsőségben, míg a segédkezése ki nem teljesedett; és úgy tekintett magára, mint akit nagy megtiszteltetés ért, amikor a rabul ejtői közölték, úgy kell meghalnia, ahogy a Mestere is meghalt – kereszten. Simon Pétert Rómában feszítették keresztre.

149. Zebedeus Jakab

Jakab, Zebedeus két apostolfia közül az idősebbik, akiknek Jézus a „mennydörgés fiai” becenevet adta, harmincéves volt, amikor apostollá lett. Ekkor házasként már négy gyermeke volt, és a szülei háza

közelében lakott, Kapernaum külterületén, Betszaidában. Halász volt, foglalkozását öccse, János társaságában, valamint Andrással és Simonnal együtt űzte. Jakab és a testvére, János azzal az előnnyel rendelkezett, hogy a többi apostolnál régebb óta ismerte Jézust.

Ez a talpraesett apostol az alkatát illetően ellentmondásos volt; úgy tűnt, mintha ténylegesen két természete lenne, melyek mindegyikét erős érzelmek jellemezték. Különösen akkor lett indulatos, amikor a felháborodása a tetőpontjára jutott. Heves természete nyilvánvalóvá vált, amint kellőképpen felfingerelték, és amikor a vihar elvonult, mindig igazolni és menteketni igyekezett a dühét annak leple alatt, mintha az teljes mértékben a jogos felháborodás megnyilvánulása lett volna. E rendszeres dühkitörések kivételével Jakab személyisége igen hasonlított Andráséhoz. Nem rendelkezett Andrásnak az emberi természettel kapcsolatos megítélő vagy felmérő képességével, azonban sokkal jobban szónokolt az emberek előtt. Péter után, ha Máté nem vállalta e szerepet, Jakab volt a tizenkettek legjobb nyilvános szónoka.

Bár Jakab semmilyen szempontból nem volt változékony hangulatú, azért tudott csendes és szűkszavú lenni az egyik napon, és nagyon beszédes és színes történeteket előadó a másikon. Jézussal rendszerint kötetlenül beszélgetett, ám a tizenkettek között alkalmanként napokig is ő volt a hallgatag ember. Az egyetlen nagy gyengesége az időszakosan megjelenő, megmagyarázhatatlan hallgatása volt.

Jakab személyiségének kiváló vonása azon képessége volt, hogy a megoldandó kérdést minden oldaláról tudta szemlélni. Mind a tizenkettejük közül ő jutott a legközelebb ahhoz, hogy megértse Jézus tanításának valódi lényegét és jelentőségét. Először ő is nehezen fogta fel a Mester tanítását, de mire a felkészülés végére értek, Jakab magas szintű fogalmat alkotott a jézusi üzenetről. Jakab képes volt a legkülönbözőbb emberi természeteket megérteni; jól kijött a sokoldalú Andrással, a heves Péterrel és a zárkózott öccsével, Jánossal.

Bár Jakab és János együttműködésében voltak sajátos nehézségek, azért ösztönző dolog volt látni, hogy milyen jól kijönnek egymással. Ez nem sikerült nekik olyan jól, mint Andrásnak és Péternek, de sokkal jobban boldogultak, mint ahogy az két fivér esetében várható lenne, különösen ilyen csökönyös és eltökélt testvérek esetében. De bármilyen furcsának tűnik is, e két Zebedeus fiú sokkal türelmesebb volt egymással, mint az idegenekkel. Nagyon kötődött egyik a másikhoz; mindig is egymás boldog pajtásai voltak. E „mennydörgés fiai” voltak azok, akik tüzet akartak kérni a mennyből, hogy elpusztítsa a szamaritanusokat, akik vélelmzésük szerint tiszteletlenséget mutattak a Mesterükkel szemben. Ám Jakab nagyon korai halála erősen megváltoztatta az öccse, János heves jellemét.

Jézus ama jellemvonása, melyet Jakab a legjobban csodált, az a Mester megértő rokonszenve volt. Nagyon megfogta őt Jézusnak a kis és a nagy emberek, a gazdagok és a szegények iránti megértő érdeklődése.

Zebedeus Jakab kiegyensúlyozott gondolkodó és tervező volt. Az apostoli csoportból András és ő viselkedett a leginkább megfontolt egyedként. Élénk viselkedésű volt, de sohasem sietett. Kiváló ellensúlyát képezte Péternek.

Szerény volt és nem magát megjátszó, a napi szolgálatot ellátó, igénytelen munkás, aki nem törekedett külön elismerésre, amikor végre megértett valamit az ország valódi jelentéséből. Még a Jakab és János anyjának kiállításával kapcsolatos eseménynél is, aki tudniillik azt kérte, hogy a fiai Jézus jobb és bal oldalán kapjanak helyet, emlékezni kell arra, hogy az anya volt az, aki ezt kérte. Amikor észlelték, hogy készen állnak ilyen felelősségek vállalására, látni kell, hogy tudatában voltak annak a veszélynek, mely a Mesternek a római hatalom elleni feltételezett lázadásával járt, és hogy maguk is hajlandók voltak megfizetni ennek az árát. Amikor Jézus megkérdezte, hogy készek-e kiinni a poharat, azt válaszolták, hogy készek. Ami Jakabot illeti, ez szó szerint igaz is volt – kiitta a poharat a Mesterrel, minthogy ő volt az apostolok közül az első, aki vértanúságot szenvedett, mert korán meghalt Heródes Agrippa kardjától. Így Jakab lett a tizenkettek közül az első, aki életét áldozta az ország új hadszínterén. Heródes Agrippa minden apostol közül Jakabtól félt a legjobban. Valóban gyakran volt csendes és hallgatag, de bátor és elszánt volt, amikor a meggyőződését megnyilatkozásra bírták és próbára tették.

Jakab a teljességig megélte az életét, és amikor eljött a vég, olyan nemesen viselkedett és olyan lelkiert mutatott, hogy még a vádló besúgója is, aki jelen volt a tárgyalásán és a kivégzésén, olyannyira megindult, hogy elfutott Jakab halálának helyszínéről, hogy maga is Jézus tanítványaihoz csatlakozzon.

150. Zebedeus János

Apostollá válásakor János huszonnégy éves volt és így ő lett a tizenkettek közül a legifjabb. Nőtlen volt és a szüleivel élt Betszaidában; halászott és a Jakab nevű fivérével, valamint Andrással és Péterrel együtt dolgozott. Apostollá válását megelőzően és azt követően János tevékenykedett Jézus személyes közvetítőjeként a Mester családjával kapcsolatos ügyekben, és vállalta is tovább e felelősséget mindaddig, amíg Mária, Jézus anyja élt.

Lévén, hogy János volt a tizenkettő közül a legfiatalabb és mivel oly szoros kapcsolatban állt Jézussal a családi ügyek terén, igen kedves volt ő a Mester előtt, de az igazán nem mondható, hogy ő volt „a tanítvány, akit Jézus kedvelt”. Nemigen tudnánk elképzelni egy olyan nemes szívű személyiségről, mint Jézus, hogy a kivételezés bűnébe essen, hogy az egyik apostolát jobban szeretné, mint a többi. Az a tény, hogy János a három, Jézust személyesen segítő apostol egyike volt, tovább színezte e téves elképzelést, nem is beszélve arról, hogy János, a fivérével, Jakabbal együtt a többieknél régebről ismerte Jézust.

Péter, Jakab és János lett kijelölve Jézus személyes segítőjéül nem sokkal azt követően, hogy apostolokká lettek. Röviddel a tizenkettek kiválasztása után és közel egy időben azzal, hogy Jézus Andrást jelölte a csoport vezetőjének, azt mondta neki:

„És most azt kívánom, hogy jelöld ki két vagy három társadat, akik velem lesznek és mellettem maradnak, hogy segítsenek és a napi szükségleteimről gondoskodjanak.”

András pedig úgy tartotta a legjobbnak, ha e különleges feladatra a következő háromként kiválasztott apostolt jelöli ki. Szerette volna, ha maga is önként jelentkezhet ezen áldott szolgálatra, de a Mester már megbízást adott neki; így nyomban arra utasította Pétert, Jakabot és Jánost, hogy legyenek Jézus mellett.

Zebedeus Jánosnak számos szeretetre méltó jellemvonása volt, viszont az egyetlen, nem ilyen szeretetre méltó vonása a túlzott, bár rendszerint jól titkolt önteltsége volt. A Jézussal való hosszas együttléte számos nagy változást okozott a jellemében. E gőgje erősen mérséklődött, azonban ahogy megöregedett és többé-kevésbé gyerekesé vált, ez az önérzete bizonyos fokig visszatért, így aztán amikor Nátánt annak az Evangéliumnak a leírásában irányította, mely ma az ő nevét viseli, az agg apostol nem habozott többször is úgy utalni önmagára, mint a „tanítványra, akit Jézus kedvelt”. Annak a ténynek a tükrében, hogy János minden más földi halandónál közelebb került ahhoz, hogy Jézus pajtása legyen, hogy ő volt oly sok dologban az ő választott, személyes képviselője, nem meglepő, hogy eljutott odáig, hogy úgy tekintsen magára, mint a „tanítványra, akit Jézus kedvelt”, hiszen mindennél biztosabban tudta, hogy ő volt az a tanítvány, akiben Jézus oly gyakran megbízott.

János jellemének legerősebb vonása a megbízhatósága; élelmes volt és bátor, hűséges és odaadó. A legnagyobb gyengeségének a jellegzetes önhittsége tekinthető. Ő volt az apja családjának legifjabb tagja és a legfiatalabb az apostoli csoportban is. Talán egy kicsit el is volt kényeztetve; talán egy kissé túlságosan is a kedvében jártak. De a későbbi évek Jánosa már igen másféle személyiség képét mutatta, mint az az önimádó és öntörvényű fiatalember, aki huszonnégy éves korában Jézus apostolainak sorába lépett.

Jézus azon jellemvonásai, melyeket János a legjobban értékelt, a Mester szeretete és önzetlensége volt; e jegyek olyan hatást gyakoroltak rá, hogy a későbbi egész életét a szeretet és a testvéri odaadás uralta. Szeretetről beszélt és szeretetről írt. A „mennydörgés fiából” a „szeretet apostola” lett; és Efezusban, amikor a koros egyháznagy már nem tudott felállni a szószékre és onnan szólani, hanem széken kellett őt a templomba vinni, akkor, ha az istentisztelet végén felkérték, hogy mondjon néhány szót a híveknek, éveken át csak ennyit mondott, „Gyermekeim, szeressétek egymást!”

János keveset beszélő ember volt, kivéve, amikor elöntötte az indulat. Sokat gondolkodott, de keveset beszélt. Ahogy öregedett, az indulatait jobban fékezte, jobban uralta, de sohasem győzte le a beszédétől való idegenkedését; sohasem kerekedett e hallgatagsága fölébe. Viszont rendelkezett a figyelemre méltó és alkotó képzelőerő adományával.

Volt Jánosnak egy másik oldala, melynek meglétét egy ilyen csendes és befelé szemlélődő emberben nemigen várni. Némileg vakbuzgó és szertelenül türelmetlen volt. E tekintetben ő és Jakab igen hasonlított egymásra – mindketten azt akarták, hogy tűz hulljon a mennyből a tiszteletlen samaritánusok fejére. Ha János olyan idegenekkel találkozott, akik Jézus nevében tanítottak, nyomban eltiltotta őket ettől. De nem ő volt az egyetlen a tizenkettek közül, akit ez a fajta önérzet és felsőbbrendűségi tudat megfertőzött.

János életét felettébb befolyásolta annak látványa, ahogy Jézus otthon nélkül él, mivel tudta, hogy milyen hűségesen gondoskodik az anyjáról és a családról. János azért is rokonszenvezett nagyon Jézussal, mert a családja őt sem értette meg, és tudta, hogy Jézus mellől fokozatosan elpártol a család. Ez az egész helyzet azzal együtt, hogy Jézus mindig alávetette a legkisebb vágyát is a mennyei Atya akaratának és a napi életét is áthatotta ez a bizodalom, olyan mély hatást gyakorolt Jánosra, hogy az szembetűnő és állandó változást eredményezett a jellemében, olyan változásokat, melyek a későbbi egész élete során megnyilvánultak.

János olyan higgadt és vakmerő bátorsággal rendelkezett, melyet kevés más apostol tudhatott a magáénak. Ő volt az az apostol, aki végig követte Jézust az éjszakai letartóztatása alkalmával és volt mersze elkísérni a Mestert a halál torkáig. Egészen az utolsó földi óráig a közelben tartózkodott, kéznél volt és hűségesen eleget tett a kötelességének Jézus anyját illetően, és kész volt esetleges további feladatokat vállalni a Mester halandói létének utolsó pillanataiban is. Egy dolog biztos, mégpedig János tökéletes megbízhatósága. János rendszerint Jézus jobbán ült, amikor a tizenkettek étkeztek. Ő volt a tizenkettek közül az első, aki igazán és teljesen hitt a feltámadásban, és ő volt az első, aki felismerte a Mestert, amikor az a feltámadását követően szembejött velük a parton.

Zebedeus e fia igen közeli munkakapcsolatba került Péterrel a keresztény mozgalom feladataiban, mert ő lett a jeruzsálemi egyház egyik fő támogatója. Ő volt Péter jobbkeze pünkösöd napján.

Jakab vértanúhalála után néhány évvel János elvette a fivére özvegyét. Az életének utolsó húsz éve alatt egy kedves leányunoka gondoskodott róla.

János több alkalommal is börtönbe került és egy négyéves időtartamra száműzték Pátmosz szigetére, amíg egy másik császár nem jutott hatalomra Rómában. Ha János nem olyan meggondolt és okos, akkor minden bizonnyal kivégezték volna, mint ahogy a szókimondóbb fivérét, Jakabot. Az évek múlásával János, az Úr öccsével, Jakabbal együtt elsajátította a bölcs kiegyezés módszerét, amikor a polgári bíróságok elé kerültek. Megtanulták, hogy egy „szelíd válasz csillapítja a haragot”. Megtanulták azt is, hogy az egyházat „az emberiség társadalmi szolgálatának szentelt szellemi testvériségként” mutassák be, semmint „a mennyországként”. Szeretetteljes szolgálatot tanítottak, mintsem uralkodást és hatalmat – királyságot és királyt.

A pátmoszi átmeneti száműzetése alatt János megírta a Jelenések könyvét, mely ma erősen megrövidített és eltorzított formában áll a rendelkezésekre. A Jelenések könyve egy nagy kinyilatkoztatás megmaradt darabjait tartalmazza, melynek nagyobb részei elvesztek, s amelynek más részeit eltávolították azt követően, hogy János megírta azokat. Csak töredékes és meghamisított formában maradt fenn.

János sokat utazott, szüntelenül dolgozott, és miután az ázsiai egyházközösségek vezető főpapja lett, Efezusban telepedett le. Efezusban, kilencvenkilenc éves korában utasította társát, Nátánt, hogy írja meg az úgynevezett „János szerint való evangéliumot”. Mind a tizenkét apostol közül Zebedeus Jánosból lett a legkiválóbb hittudós. Kr.u. 103-ban, százegy éves korában halt természetes halált Efezusban.

151. Kíváncsi Fülöp

Fülöp volt az ötödikként választott apostol, aki akkor kapta a meghívást, amikor Jézus és az első négy apostol János Jordán menti táborhelyétől tartott a galileai Kánába. Lévéen, hogy Betszaidában élt, Fülöp már egy ideje ismerte Jézust, de addig a napig nem tűnt fel neki, hogy Jézus valóban nagy ember, amíg a Jordán-völgyben azt nem hallotta tőle, „Kövess engem”. Fülöpöt befolyásolta némiképp az a tény is, hogy András, Péter, Jakab és János már elfogadta Jézust a Megszabadítóként.

Fülöp huszonhét éves volt, amikor csatlakozott az apostolokhoz; nem sokkal ezt megelőzően házasodott, de ekkor még nem voltak gyermekei. Az apostolok által adott beceneve a „kíváncsiságára” utalt. Fülöp mindig azt akarta, hogy mutassák meg neki a dolgokat. Úgy tűnt, hogy sohasem lát a dolgok mélyére. Nem volt szükségképpen nehézkes észjárású, de hiányzott belőle a képzelőerő. A képzelőerő hiányából eredt az ő nagy jellemgyengesége. A hétköznapiakban élő és gyakorlatias egyéniség volt.

Amikor az apostolok a szolgálatot megszervezték, Fülöp lett a gondnok; neki kellett gondoskodnia arról, hogy mindenkor legyen élelmük. És ő jó gondnok volt. A legerősebb jellemvonása a módszeres alaposság; pontos volt és módszeres.

Fülöp héttagú családból származott, amely három fiúgyermeket és négy leánygyermeket foglalt magába. Ő volt a második legidősebb, és a feltámadást követően megkeresztelte az egész családját az országba való belépés érdekében. Fülöp rokonai halásznépek voltak. Az apja ügyes, a dolgokba mélyen belegondoló ember volt, az anyja azonban középszerű családból származott. Fülöptől nem lehetett nagy dolgokat várni, viszont a kis dolgokat rendben véghez tudta vinni, azokat jól vagy elfogadhatóan teljesítette. Négy év alatt csak néhány alkalommal fordult elő, hogy nem tudott élelmet előteremteni mindnyájuk számára. Még az általuk élt életet kísérő számos szükséghelyzeti igény sem gyakran érte őt felkészületlenül. Az apostoli család élmezőnye részlegét okosan és eredményesen vezette.

Fülöp erős oldala a módszeres megbízhatósága volt; alkati gyengéje pedig a képzelőerő teljes hiánya, annak a képességnek a hiánya, hogy a kettőhöz kettőt adva megkapja a négyet. Az elvont dolgokban pontos volt, a képzelőerő terén viszont nem volt alkotásképes. Csaknem teljesen hiányzott belőle egy bizonyosfajta képzelőerő. Ő volt a jellegzetes hétköznapi és átlagos ember. Igen sok ilyen férfi és nő volt abban a tömegben, amely eljött meghallgatni Jézus tanítását és beszédét, és erős vigaszt merítettek annak látványából, hogy egy olyasvalaki, mint bármelyikük, felemelkedett a Mester tanácsaiban való részvétel tiszteletreméltó rangjára; bátorságot nyertek abból a tényből, hogy valaki, aki olyan, mint ők, már magas helyet talált az ország ügyeiben. Jézus sokat tanult arról, hogy némely emberi elme miként működik, amint türelmesen figyelt Fülöp buta kérdéseire és oly sok alkalommal tett eleget a gondnok ama kérésének, hogy a dolgokat „mutassa meg neki”.

Jézus egyetlen, Fülöp által folyamatosan csodált vonása a Mester kimeríthetetlen bőkezűsége volt. Fülöp soha nem tudott Jézusban olyasmit találni, ami kicsinyes, fukar vagy zsugori lett volna, és Fülöp imádta ezt a mindig meglevő és kifogyhatatlan nagylelkűséget.

Kevés dolog volt Fülöp személyiségében, ami nagy hatást keltett volna. Gyakran emlegették úgy, mint „Fülöp Betszaidából, abból a városból, ahol András és Péter él”. Csaknem teljesen hiányzott belőle az éleslátás; nem volt képes felfogni az adott helyzetben rejlő, sorsdöntő lehetőségeket. Nem volt borúlátó; egyszerűen hétköznapi volt. Nagyon hiányzott belőle a szellemi látásmód is. Nem habozott félbeszakítani Jézust a Mester egyik legmélyebb tartalmú beszédében, hogy egy nyilvánvalóan buta kérdést feltegyen. De Jézus sohasem fedtte meg az ilyen meggondolatlanságért; türelmes volt vele és figyelembe vette azt, hogy nem képes felfogni a tanítás mélyebb értelmét. Jézus jól tudta, hogy ha egyszer is megdorgálja Fülöpöt, amiért ilyen bosszantó kérdéseket tesz fel, akkor nemcsak sebet üt ezen az őszinte lelken, hanem e szidás olyan mélyen megsértené Fülöpöt, hogy soha többé nem merne őszintén kérdezni. Jézus tudta, hogy a tér világain számtalan milliárdnyi, hasonlóan lassú felfogású halandó van, és bátorítani akarta őket, hogy mind számítsanak rá és mindig bátran keressék meg őt a kérdéseikkel és a gondjaikkal. Végeredményben Jézust valóban jobban érdekelték Fülöp buta kérdései, mint a beszéd, amelyet éppen mondott. Jézust rendkívül érdekelték az emberek, mindenféle ember.

Az apostoli gondnok nem volt jó szónok, de nagyon meggyőző és sikeres személyes munkát tudott végezni. Nem bátorlalanodott el egykönnyen; fáradhatatlan és kitartó volt minden dologban, amit elvállalt. Rendelkezett azzal a nagy és ritka képességgel, hogy azt mondja, „Gyere”. Amikor az első megtérítettje, Nátániel vitatkozni akart Jézus és Názáret érdemeiről és érdemtelenségeiről, Fülöp hatásos válasza az volt, hogy „Gyere és nézd meg”. Nem volt ő olyan merev tanhirdető, aki arra buzdította a hallgatóságát, hogy „Menjetek” – tegyétek ezt, tegyétek azt. Minden helyzetet úgy vett, ahogyan az a „Gyere” – „gyere velem; mutatom az utat” munkájában jelentkezett. Mindig ez az eredményes eljárás a tanítás minden formájában és szakaszában. Még a szülők is megtanulhatják Fülöptől annak helyesebb módját, hogy ne „Ezt csináld, azt csináld”, hanem inkább, hogy „Gyere velünk, majd megmutatjuk neked és megosztjuk veled a jobb utat.”

Fülöpnek az új helyzetekhez való alkalmazkodási képtelensége jól megmutatkozott, amikor a görögök odamentek hozzá Jeruzsálemben, s azt mondták: „Uram, látni kívánjuk Jézust.” Fülöp minden zsidónak, aki ilyen kérdést tesz fel, azt mondta volna, „Jöjjetek.” De ezek idegenek voltak, és Fülöp nem tudott felidézni semmilyen utasítást a feletteseitől ilyen esetre; így egyedül arra tudott gondolni, hogy megkérdezze a főnököket, Andrászt, és aztán együtt kísérték a tudakozódó görögöket Jézushoz. Hasonlóképpen, amikor Szamariába ment hirdetni a tant és hívőket keresztesíteni, ahogy a Mestere meghagyta neki, tartózkodott attól, hogy a kezét a megtértekre helyezze annak jeléül, hogy befogadták az Igazság Szellemét. Ezt Péter és János tette meg, akik röviddel ezt követően jöttek el Jeruzsálemből, hogy a tevékenységét az anyaegyház részéről megsemmisítsék.

Fülöp átesett a Mester halálával járó megpróbáltatások időszakán, részt vett a tizenkettek újjászervezésében, és ő volt az első, aki elindult, hogy lelkeket nyerjen meg az országnak a közvetlen zsidó körökön kívülről, s aki a munkájában a legnagyobb sikereket a szamaritanusok körében és az evangélium érdekében kifejtett minden későbbi tevékenységében aratta.

Fülöp felesége, aki a női testület eredményes tagja volt, tevékeny szerepet vállalt a férje mellett a hitterjesztői munkában azt követően, hogy elmenekültek a jeruzsálemi üldöztetés elől. A felesége félelmet nem ismerő nő volt. Ott állt Fülöp keresztyének tövével, bátorítva őt, hogy még a gyilkosainak is hirdesse az örömteli üzenetet, és amikor elfogyott Fülöp ereje, ő kezdte el felidézni a Jézusban való hit révén elérhető üdvözlés szavait és csak akkor hagyta abba, amikor a feldühödött zsidók rárontottak és halálra kövezték. A legidősebb lányuk, Lea folytatta a munkájukat, később ő lett Hierápolis híres próféta.

Fülöp, a tizenkettek egykori gondnoka, nagy ember volt az országban, ott nyert meg lelkeket, ahol csak akart; és végül keresztre feszítették a hitéért Hierápolisban és ott is temették el.

152. Őszinte Nátániel

Nátánielt, a Mester által személyesen kiválasztott apostolok közül a hatodikat és egyben az utolsót, a barátját, Fülöp vitte Jézus elé. A férfi több üzleti vállalkozásban társult már Fülöppel és éppen útban voltak, hogy megnézzék Keresztelő Jánost, amikor találkoztak Jézussal.

Nátániel huszonöt éves korában csatlakozott az apostolokhoz, és ő volt a második legfiatalabb a csoportban. Egy hétgyermekes család legifjabb tagja volt, nőtlen, és egyben az idős és beteg szüleinek is egyetlen támasza, akikkel Kánában élt; a fivérei és nővére vagy házasságok voltak vagy már meghaltak, és egyikük sem élt ott. Nátániel és Karióti Júdás tekinthető a két legtanultabbnak a tizenkettek között. Nátániel épp azon gondolkodott, hogy felcsap kereskedőnek.

Jézus maga nem adott becenevet Nátánielnek, de a tizenkettek rövidesen az őszinteségére, a nyíltságára utaló kifejezésekkel kezdték illetni. Ő „hátsó szándék nélküli” volt. Ez jelentette az ő nagy erényét; őszinte volt és nyílt. A jellemének gyengesége az önteltségéből eredt; nagyon büszke volt a családjára, a városára, a jó hírére és a nemzetére, mely mind dicséretes, ha nem viszik túlzásba. Nátániel azonban a személyes előítéleteiben hajlamos volt a szélsőségekre. Könnyen előre megítélt embereket a személyes véleménye alapján. Nem habozott feltenni a kérdést, mielőtt még találkozott volna Jézussal, „Jöhet

valami jó Názáretből?” De Nátániel nem tartozott az önfejűek közé, még ha büszke volt is. Gyorsan változtatott a magatartásán, amint Jézus szemébe nézett.

Sok szempontból Nátániel tekinthető a tizenkettek különc lángelméjének. Ő volt az apostoli bölcselő és álmodozó, mégpedig igen gyakorlatias álmodozó. A mély bölcsélet időszakai és a ritkán előforduló felszabadult jókedv időszakai váltakozva jelentkeztek nála; amikor a kellő hangulat hatalmába kerítette, valószínűleg ő volt a legjobb mesélő a tizenkettek között. Jézus nagyon szerette hallgatni Nátániel beszédét mind a komoly, mind a könnyed kérdésekről. Nátániel fokozatosan egyre komolyabban vette Jézust és az országot, de önmagát sohasem vette komolyan.

Az apostolok mind szerették és tisztelték Nátánielt, és ő is ragyogóan kijött velük, kivéve Karióti Júdást. Júdás nem hitt abban, hogy Nátániel elég komolyan veszi az apostolságot és egyszer vakmerően oda is ment titokban Jézushoz és panaszkodott rá. Jézus azt mondta:

„Júdás, vigyázz, hová tévedsz; ne tulajdoníts a kelleténél nagyobb jelentőséget a hivatalodnak. Ki az, aki közülünk hivatott lenne megítélni a testvérét? Nem az az Atya akarata, hogy a gyermekei az életnek csak a komoly dolgaiban osztozzanak. Hadd mondjam el még egyszer: azért jöttem, hogy a húsvér testbeli testvéreim még teljesebb örömben, boldogságban és életben részesüljenek. Menj hát, Júdás, és végezd jól, ami feladatot kaptál, de hagyd Nátánielt, a testvéredet, hogy számot adjon magáról az Istennek.”

Ennek élménye a sok hasonló tapasztalattal együtt sokáig megmaradt Karióti Júdás önámító szívében.

Sokszor, amikor Jézus a hegyen volt Péterrel, Jakabbal és Jánossal, és a dolgok az apostolok között feszültté és kuszává váltak, amikor még András sem igen tudta, hogy mit mondjon a vigasztalhatatlan testvéreinek, akkor Nátániel egy kis bölcsellett vagy egy csipetnyi humorral oldotta a feszültséget; és jó humorral tette ezt.

Nátániel feladata az volt, hogy gondoskodjon a tizenkettek családjairól. Gyakran volt távol az apostoli tanácsoktól, mert amikor értesült arról, hogy betegség vagy bármilyen, a megszokottól eltérő dolog történt a felelősségi körébe tartozóknál, késedelem nélkül elment ahhoz a házhoz. A tizenkettek nyugodtak voltak annak tudatában, hogy a családjuk jóléte jó kezekben van Nátánielnél.

Nátániel Jézust leginkább a türelme miatt tisztelte. Sohasem unta meg szemlélni az Ember Fiának megértését és nemes rokonszenvét.

Nátániel apja (Bertalan) röviddel pünkösöd után halt meg, s azután az apostol elment Mezopotámiába és Indiába, hogy hirdesse az országról szóló jó híreket és megkeresztelje a híveket. A testvérei sohasem tudták meg, hogy mi lett az egykori bölcselőből, költőből és tréfacsinálóból. De ő is nagy ember volt az országban és sokat tett a Mester tanításainak elterjesztése érdekében, még ha nem is vett részt a későbbi keresztény egyház megszervezésében. Nátániel Indiában halt meg.

153. Lévi Máté

Mátét, a hetedik apostolt András választotta. Máté egy adószedő vagy publikánus családból származott, de ő maga vámszedő volt Kapernaumban, ahol élt. Harmincegy évesen nős volt és négy gyermeket nevelt. Mérsékeltén gazdag emberként az apostoli testületben az egyetlen, akinek volt valamilyen vagyona. Jó üzletember és társaságkedvelő férfi volt, és rendelkezett a képességgel, hogy barátokat szerezzen és sokféle emberrel is jól ki tudjon jönni.

András Mátét az apostolok pénzügyi képviselőjének jelölte. Ha úgy vesszük, ő volt az apostoli szervezet pénzügyi meghatalmazottja és nyilvános szószólója. Képes volt jól megítélni az emberi természetet és igen eredményes hitlejlesztő volt. Az ő személyiségét nehéz bemutatni, azonban nagyon komoly tanítvány volt és egyre jobban hitt Jézus küldetésében és az ország bizonyosságában. Jézus sohasem adott Lévinek becenevet, a társai viszont általában úgy utaltak rá, mint a „pénzszedőre”.

Lévi erőssége az ügy iránti teljes odaadás volt. Az, hogy őt, a vámost Jézus és az apostolok elfogadták, ez volt az oka a korábbi adószedő részéről megmutatkozó, mindent elsöprő hálának. De azért kellett

nemi idő, mire a többi apostol, különösen Zélóta Simon és Karióti Júdas megbékélt a publikánus jelenlétével. Máté gyengesége a rövidlátó és anyagias életszemlélet volt. De mindeme dolgokban nagy előrelépést mutatott a hónapok során. Neki természetesen számos, igen fontos oktatásról hiányoznia kellett, mert az ő feladata volt a pénztárak feltöltése.

Máté a Mester megbocsátó hozzáállását értékelte a legjobban. Állandóan azt ismételte, hogy az Isten megtalálásának dolgában egyedül hitre van szükség. Mindig is úgy szeretett beszélni az országról, mint „az Isten megtalálásának dolgáról”.

Bár Máténak volt múltja, kiváló bizonyítványt állított ki magáról, és az idő múlásával a társai büszkékké lettek a vámos teljesítményére. Ő azon apostolok egyike volt, akik sokat jegyzeteltek Jézus mondásait, és e jegyzetek képezték a Jézus mondásairól és cselekedeteiről készített Izador-féle beszámoló alapját, mely a Máté szerint való evangéliumként vált ismertté.

Máténak, a kapernaumi üzletembernek és vámszedőnek a nagyszerű és hasznos élete jelentette a legjobb eszközt ahhoz, hogy ezer és egy más üzletembert, tisztviselőt és államférfit vezéreljen a későbbi korszakokban, és ahhoz is, hogy meghallják a Mester megnyerő hangját, „Kövess engem”. Máté valóban okos politikus volt, viszont módfelett hűséges maradt Jézushoz és rendkívüli mértékben elkötelezte magát amellett, hogy az eljövendő ország hírnökeinek megfelelő anyagi ellátása biztosított legyen.

Máténak a tizenketek közötti jelenléte eszközül szolgált ahhoz, hogy az ország kapuit szélesre tárva tartsák ama csüggedt és kiközösített lelkek előtt, akik úgy tekintettek magukra, mint akik már régóta a vallási vigasz körén kívül ragadtak. A kivetett és kétségbeesett férfiak és nők csapatostul jöttek el Jézust meghallgatni, és ő sohasem fordult el tőlük.

Máté önkéntes felajánlásokat kapott a hívő tanítványoktól és a tanításokban közvetlenül a Mestertől részesülő hallgatóktól, de nyíltan sohasem kért adományokat a sokaságtól. Az egész pénzügyi tevékenységét csendes és személyes formában végezte és a pénz legnagyobb részét az érintett hívek anyagilag tehetősebb osztályától gyűjtötte. Gyakorlatilag az egész szerény vagyonát a Mesternek és az apostolainak adta, ám ők e nagylelkű cselekedetről sohasem szereztek tudomást, kivéve Jézust, akinek minderről tudott. Máté vonakodott nyíltan is hozzájárulni az apostoli vagyonhoz, mert attól félt, hogy Jézus és a társai tisztességtelen pénznek tekintenék azt; így aztán sokat adott más hívők nevében. Az első hónapok alatt, amikor Máté tudta, hogy a jelenléte a körökben többé-kevésbé próbaidő, erős kísértést érzett, hogy tudassa velük, gyakran az ő pénze juttatja hozzá őket a napi kenyérükhöz, de nem engedett a kísértésnek. Érzékelvén a vámosokkal szemben a részükről megnyilvánuló megvetést, Lévi a képükbe akarta vágni a nagylelkűségét, de mindig erőt vett magán és hallgatott.

Amikor a heti pénzmennyiség a becsült igényekhez képest kevésnek bizonyult, Lévinek gyakorta komoly mértékben a saját erőforrásaira kellett támaszkodnia. Néha, amikor Jézus tanítása nagyon felkeltette az érdeklődését, akkor is ott maradt és hallgatta, még ha tudta is, hogy neki személyesen kell majd helyt állnia azért, mert nem gyűjtötte össze a szükséges mennyiségű pénzt. De Lévi milyen erősen akarta, hogy Jézus megtudja, hogy a pénz nagy része az ő zsebéből származik! Nem is sejtette, hogy a Mesternek minderről tudomása van. Az apostolok mind úgy haltak meg, hogy nem tudták, Máté mily nagy mértékben volt az ő jötevőjük, s amikor az üldöztetések elkezdődését követően elindult az országról szóló evangélium terjesztésére, már gyakorlatilag nincstelen volt.

Amikor ezek az üldöztetések a híveket Jeruzsálem elhagyására kényszerítették, Máté észak felé utazott, hirdelve az országról szóló evangéliumot és keresztezve a híveket. Így tűnt el a korábbi apostoli társai elől, de a munkát folytatta, hirdette a tant és keresztelt Szíriában, Kappadókiában, Galáciában, Bithüniában és Thrákiában. Thrákiában, Lizimákiában történt, hogy bizonyos nem hívő zsidók, szövetségbe a római katonákkal, a halálát okozták. S ez a rangját visszanyert vámos győzedelmesen halt meg egy olyan üdvözlés hitében, melyet oly biztosan megismert a Mesternek a nem sokkal korábbi földi ittléte során közreadott tanításaiból.

154. Didimusz Tamás

Tamás volt a nyolcadik apostol, és őt Fülöp választotta. Később a „hitetlen Tamás” néven vált ismertté, noha az apostoltársai nem igazán úgy tekintettek rá, mint megrögzött kétkedőre. Igaz, hogy józan, kétkedő fajta elméje volt, de rendelkezett egyfajta bátor állhatatossággal, mely miatt azok, akik közelről is ismerték, nem tekinthettek rá úgy, mint haszontalan szkeptikusra.

Amikor Tamás csatlakozott az apostolokhoz, huszonkilenc éves volt, házas, és volt négy gyermeke. Előzőleg ács és kőfaragóként dolgozott, de később halász lett belőle és Tariceában lakott, mely település a Jordán nyugati partján terült el, ott, ahol a folyó a Galileai-tóból kiömlik, és ahol úgy tekintettek őrá, mint a kis falu vezető polgárára. Kevés oktatásban részesült, azonban éles, következtető elmével rendelkezett és kiváló szülőktől származott, akik Tibériásban éltek. A tizenkettek közül egyedül Tamásnak volt igazán elemző elméje; ő volt az apostoli csoport igazi tudósa.

Tamás családi életének kezdete szerencsétlenül alakult; a szülei nem voltak teljesen boldogok a házasesetben, és ez tükröződött Tamás felnőttkori tapasztalataiban is. Felnőve igen kellemetlen és házsártos jellem lett. Még a felesége is örült, hogy az apostolok között tudhatja; megkönnyebbült annak tudatában, hogy a borúlátó férje az idő nagy részében távol lesz otthonról. Tamásban volt egy kevés gyanakvás is, amely miatt igen nehezen lehetett békésen kijönni vele. Pétert eleinte nagyon dühítette Tamás, panaszkodott is a fivérének, Andrásnak, hogy Tamás „hitvány, undok és mindig gyanakvó”. De minél jobban megismerték Tamást, annál jobban megkedvelték. Rájöttek, hogy roppant becsületes és rendületlenül hűséges. Tökéletesen őszinte és megkérdőjelezhetetlenül igazmondó volt, viszont született szórszálhasogató is, és felnőve igazi vészhién lett belőle. Elemző elméjét a gyanakvás átka sújtotta. Éppen az embertársaiba vetett hitét kezdte gyors ütemben elveszíteni, amikor csatlakozott a tizenkettekhez és így kapcsolatba került Jézus nemes jellemével is. A Mesterrel való kapcsolata egyből elkezdte átalakítani Tamás egész természetét és nagy változásokat indított el az embertársaihoz való hozzáállásában is.

Tamás nagy erőssége a ragyogó elemző elméje volt, melyhez rendíthetetlen bátorság társult – mihelyt eldöntött valamit. A nagy gyengesége a gyanakvó kétkedése volt, melyet az egész húsvér testbeli élete alatt sohasem tudott teljesen elhagyni.

A tizenkettek szervezetében Tamás azt a feladatot kapta, hogy szervezze meg és vezesse az úti programot, és ő ügyes igazgatója volt az apostoli testület munkájának és megmozdulásainak. Jó intéző volt, kiváló üzletember, de hátráltatta őt a sokféle hangulata; az egyik napon ilyen ember volt, a másikon meg olyan. Az apostolokhoz való csatlakozás idején hajlott a mélabús merengésre, de a Jézussal és az apostolokkal való kapcsolatfelvétel nagyjából kigyógyította ebből a kóros önvizsgálatból.

Jézus nagyon kedvelte Tamást, és sokszor hosszan elbeszélgetett vele négy szemközt. Az ő jelenléte az apostoli körben erős vigaszt jelentett minden őszinte kétkedőnek és sok összezavarodott elmét arra bátorított, hogy lépjen be az országba, még ha nem is tudták felfogni a jézusi tanítások minden szellemi és bölcséleti szakaszát. Tamás tagsága a tizenkettek között annak állandó hirdetése volt, hogy Jézus még az őszinte kétkedőket is szereti.

A többi apostol Jézust a teljes személyiségének valamilyen különleges vagy kiváló vonása miatt tisztelte, Tamás viszont a rendkívül kiegyensúlyozott jelleme miatt tisztelte a Mestert. Tamás egyre inkább csodálta és tisztelte azt, aki oly szeretetteljesen irgalmas és mégis oly hajlíthatatlanul igaz és tisztességes; oly szilárd, de sohasem konok; oly nyugodt, de sohasem közömbös; oly segítőkész és oly rokonszenvező, de sohasem tolakodó vagy akarnok; oly erős, ugyanakkor oly szelíd is; oly határozott, de sohasem nyers vagy goromba; oly gyöngéd, de sohasem ingatag; oly tiszta és ártatlan, ugyanakkor oly férfias, tetterős és erőteljes; igazán bátor, de sohasem meggondolatlan vagy vakmerő; olyannyira szereti a természetet, de teljesen mentes a természetimádásra való mindenféle hajlamtól; oly kedélyes és oly játékos, de oly mentes a léhaságtól és a felületességtől. A személyiségnek ez a kiegyensúlyozottsága volt az, ami olyannyira elbűvölte Tamást. A tizenkettek közül talán ő tudta a leginkább értelmileg felfogni és a személyiségében értékelni Jézust.

A tizenkettek tanácsaiban Tamás mindig óvatos volt, amellet érvelt, hogy fő a biztonság, de ha a szűk látókörűségét leszavazták vagy felülbírálták is, mindig ő volt az első, aki bátran hozzáfogott az elhatározott program végrehajtásához. Mindegyre kiállt valamely programterv ellen, mert átgondolatlanak és merésznek tartotta azt; a végsőkéig vitázott, de amikor András szavazásra bocsátotta a dolgot, és miután a tizenkettek úgy határoztak, hogy meg kell tenni, amit ő oly erélyesen ellenzett, Tamás volt az első, aki azt mondta, „Gyerünk!” Jó vesztes volt. Nem volt haragtartó, és nem is táplált sértett érzelmeket. Időről időre ellenezte, hogy Jézust egyedül hagyják a veszélynek kitéve, de amikor a Mester úgy döntött, hogy vállalja a kockázatot, akkor mindig Tamás volt az, aki e bátorító szavakkal gyűjtötte össze az apostolokat, „Gyertek, bajtársak, menjünk és haljunk meg vele!”

Tamás némely tekintetben hasonlított Fülöpre; ő is azt akarta, hogy „mutassák meg neki” a dolgokat, ám a kétségeinek ilyen kinyilvánítása teljesen más értelmi működésen alapult. Tamás elemző volt, nem pusztán kételkedő. Ami a személyes fizikai bátorságot illeti, ő volt az egyik legbátrabb a tizenkettek közül.

Tamásnak voltak nagyon rossz napjai; néha kedvetlen volt és leverte. A leány ikertestvérének elvesztése kilencéves korában sok ifjúkori szomorúságot okozott neki és fokozta az alkati nehézségeit a későbbi élete során is. Amikor Tamást elérte a csüggedés, néha Nátániel volt az, aki segített a kilábalásban, néha pedig Péter, és nem ritkán az Alfeus ikrek egyike. A leginkább nyomott hangulatában szerencsétlenül arra törekedett, hogy kerülje a Jézussal való közvetlen kapcsolatot. A Mester azonban tudott minderről és megértő rokonszenvvel fordult az apostolhoz, amikor a fásultság kínozza és a kétségek gyötörték.

Tamás néha engedélyt kért Andrástól, hogy elvonulhasson egy-két napra. De rövidesen ráébredt, hogy az ilyen gyógy mód nem bölcs dolog; már korán rájött, hogy csüggedtsége idején az a legjobb, ha a munkájára összpontosít és a társai közelében marad. De függetlenül attól, hogy mi történt az érzelmi életében, végig megmaradt apostolnak. Amikor aztán eljött az ideje a továbblépésnek, mindig Tamás volt az, aki azt mondta, „Menjünk!”

Tamás a kiváló példa az olyan emberi lényre, akinek kétségei vannak, szembenéz velük és legyőzi azokat. Ragyogó elme volt; nem kötözködő bíráló. Mindig következetesen gondolkodott; Jézus és az apostoltársak számára ő volt a döntő megmértetés. Ha Jézus és az ő munkája nem lett volna hiteles, akkor egy olyan embert, mint Tamás nem tudott volna a kezdetektől a végig megtartani. Tiszta és biztos érzéke volt a ténybeli dolgokhoz. Tamás az ámitás vagy a csalás legkisebb jelére otthagya volna mindnyájukat. A tudósok talán nem teljesen értenek meg mindent Jézusról és az ő földi munkájáról, de a Mester és az ő emberi társai mellett ott volt egy férfi, akinek – Didimus Tamásnak – az elméje igazi tudósi elme volt és ő hitt a názáreti Jézusban.

Tamás nehéz időket élt meg a tárgyalás és a keresztre feszítés napjai alatt. Egy időre mélyen kétségbe esett, de összeszedte a bátorságát, kitartott az apostolok mellett, és ott volt velük, amikor üdvözölték Jézust a Galileai-tónál. Egy időre nem tudott ellenállni a kételkedő fásultságának, de végül visszanyerte a hitét és a bátorságát. Bölcs tanácsokkal látta el az apostolokat pünkösd után és amikor az üldöztetés szétszórta a híveket, elment Ciprusra, Krétára, az észak-afrikai partvidékre és Szicíliába, terjesztve az országról szóló jó híreket és kereszttelve a hívőket. Tamás folytatta a tan hirdetését és a keresztelést, míg végül a római kormányzat ügynökei elfogták és Máltán kivégezték. Néhány héttel a halála előtt fogott hozzá a Jézus életéről és tanításairól szóló írás elkészítéséhez.

155. Alfeus Jakab és Júdás

Alfeus fiai, Jakab és Júdás, a Kheresa közelében élő halász ikerpár volt a kilencedik és tizedik apostol, és őket Zebedeus Jakab és János választotta. Huszonhat évesek voltak és házasok, Jakabnak három gyermeke volt, Júdásnak kettő.

Nem sokat lehet elmondani e két egyszerű halászberről. Szerették a Mesterüket és Jézus is szerette őket, de ők kérdésekkel sohasem szakították félbe a beszédeket. Nagyon keveset értettek az apostoltársaik által folytatott bölcséleti vitákból vagy istentani tanácskozásokból, viszont nagyon örültek annak, hogy a nagy emberek ilyen csoportjában lehetnek. E két férfi a személyes megjelenésében,

elmebeli beállítottságában, és a szellemi felfogóképességének mértékében csaknem azonos volt. Amit az egyikről el lehet mondani, az a másikra is érvényes.

András az emberek körüli rend őrzésének a feladatát bízta rájuk. Ők voltak a hitszónoklatok idejének fő felügyelői és valójában ők voltak a tizenkettek ügyes-bajos dolgainak intézésében részt vállalók és kisegítők. Segítettek Fülöpnek az élelem biztosításában. Elvitték a pénzt a családokhoz Nátániel megbízásából, és mindig készek voltak segíteni az apostolok bármelyikének.

Az egyszerű emberek tömegeinek komoly bátorítást jelentett az, hogy két, hozzájuk hasonló embert láthatnak az apostolok tiszteletreméltó soraiban. Éppen e középszerű ikreknek az apostolok közé emelésével lehetett egy seregnyi bátortalan hívőt az országba vonzani. Természetesen az egyszerű emberek is jobb néven vették, hogy hivatalos felügyelőkként olyanok irányítják és vezetik őket, akik maguk is nagyon hasonlóak hozzájuk.

Jakab és Júdás, akiket Tádénak és Lebbeusnak is neveztek, nem rendelkezett sem erősségekkel, sem gyengeségekkel. A tanítványok által nekik adott becenevek a középszerűségükre való szeretetteljes utalások voltak. Ők voltak „a legkevésbé apostolok”; tudták ezt és derűsen fogták fel a dolgot.

Alfeus Jakab különösen szerette Jézust a Mester egyszerűsége miatt. Ezek az ikrek nem értették Jézus elméjét, viszont felfogták a közöttük és a Mesterük szíve között meglévő rokonszenvező kapcsolatot. Az elméjük nem volt valami felsőrendű; tisztelettudóan lehet akár butáknak is nevezni őket, de a szellemi természetükben valódi élményeket szereztek. Hittek Jézusban; az Isten fiai és az ország tagjai voltak.

Alfeus Júdást Jézusban a Mester egyszerű alázata vonzotta. Az ő alázata, melyhez személyes méltóság társult, nagy hatást gyakorolt Júdásra. Az a tény, hogy Jézus mindig hallgatásra intette őket a szokatlan tettei kapcsán, nagy hatást gyakorolt erre az egyszerű emberre.

Az ikrek jó természettel rendelkeztek, egyenesek voltak és mindenki szerette őket. Jézus ezeket a szerény képességű ifjakat azért emelte a személyes törzskarában betöltendő megtisztelő rangra az országban, mert számtalan milliónyi hasonlóan egyszerű és félelemmel teli lélek él a tér világain, akiket szintúgy be akar fogadni a vele és az általa elküldött Igazság Szellemével való tevékeny, hívői közösségbe. Jézus nem veti meg a kis dolgokat, csak a rosszat és a bűnt. Jakab és Júdás kicsi volt, de hűséges. Egyszerűek és képzetlenek voltak, de jószívűek, kedvesek és nagylelkűek is.

Milyen hálás büszkeséget éreztek ezek a szerény emberek azon a napon, amikor a Mester nem volt hajlandó elfogadni egy gazdagembert vándor hitszónoknak, hacsak nem adja el mindenét és nem segíti a szegényeket. Értésülvén erről és látván az ikerpárt a bizalmi körébe tartozók között, az emberek bizonyosan tudták, hogy Jézus nem tesz különbséget az emberek között. De ilyen egyszerű emberi alapra csak isteni intézmény – a mennyország – épülhetett!

A Jézussal való együttlétük során az ikrek csupán egyszer vagy kétszer mertek kérdezni nyilvánosan. Júdás egyszer kíváncsiságában feltett Jézusnak egy kérdést, amikor a Mester arról beszélt, hogy nyíltan megmutatja magát a világnak. Egy kissé csalódott volt, hogy a tizenketteknek többé nem lesznek titkaik, és megengedte magának a kérdést: „De Mester, amikor majd így megnyilvánulsz a világnak, hogyan fogod kimutatni nekünk a jószágod külön kegyeit?”

Az ikrek hűségesen szolgáltak egészen a vég eljöveteléig, a tárgyalás, a keresztre feszítés és a kétségbeesés sötét napjai alatt. A szívük mélyén sohasem veszítették el a hitüket Jézusban, és (Jánost leszámítva) ők voltak az elsők, akik hittek a feltámadásában. Az ország megeremtését viszont nem értették. Röviddel azt követően, hogy a Mester keresztre feszítésére sor került, visszatértek a családjukhoz és a haláshálóihoz; az ő munkájuk véget ért. Nem volt meg a képességük ahhoz, hogy az ország nehezebb csatáinak megvívásában részt vegyenek. De azzal a tudattal éltek és haltak meg, hogy az Isten Fiával, egy világegyetem legfelsőbb alkotójával való szoros és személyes közösség négy évének megtiszteltetésében és áldásában részesültek.

156. Zélóta Simon

Zélóta Simont, a tizenegyedik apostolt Simon Péter választotta. Jó származással rendelkező, talpraesett férfi volt, aki a családjával Kapernaumban élt. Huszonnyolc éves korában csatlakozott az apostolokhoz. Tüzes lázító volt és egyúttal olyan ember, aki sokat beszél meggondolatlanul. Kereskedőként dolgozott Kapernaumban, mielőtt teljes figyelmét a zélóták hazafias szervezete felé fordította volna.

Zélóta Simon kapta az apostoli csoport kikapcsolódásáról és szórakoztatásáról való gondoskodás feladatát, és igen eredményesen szervezte a tizenkettek pihenéssel és felüdüléssel kapcsolatos dolgait.

Simon ereje az ösztönző hűségében rejlett. Amikor az apostolok egy olyan férfival vagy nővel találkoztak, aki nemigen tudta eldönteni, hogy belépjen-e az országba, akkor Simonért küldtek. Rendszerint mindössze tizenöt perc kellett az Istenben való hiten keresztüli üdvözülés e lelkesült szószólójának, hogy minden kétséget megszüntessen és minden bizonytalankodást eloszlasson, és nyilvánvalóvá váljon, amint egy új lélek születik „a hit szabadságára és az üdvözülés örömére”.

Simon nagy gyengéje az anyagias beállítottsága volt. Nem tudott gyorsan átváltozni a zsidó hazafiból egy szellemi beállítottságú, más nemzethez tartozókat is elfogadó személlyé. Négy év túlságosan kevés idő volt ahhoz, hogy egy ilyen értelmi és érzelmi átalakulás végbemehessen, de Jézus mindig türelmes volt vele.

Az egyetlen dolog Jézusban, amit Simon nagyon csodált, az a Mester higgadtsága volt, az ő magabiztossága, kiegyensúlyozottsága és megmagyarázhatatlan önuralma.

Bár Simon megszállott forradalmár, félelmet nem ismerő lázító volt, a heves természetét fokozatosan legyőzte, míg végül erős és hatásos tanhirdetője lett „a békének a földön és a jó szándéknak az emberek között”. Simon kiváló vitaszónok volt; szeretett érvelni. Amikor a tanult zsidók törvényt magyarázó szemléletével vagy a görögök elmés szócsavarásával kerültek szembe, akkor e feladatot mindig Simonra bízták.

A természeténél fogva lázadó volt, a gyakorlatban pedig eredményes tekintélyromboló, Jézus azonban megnyerte őt a mennyország magasabb rendű eszméinek. Mindig azonosult a tiltakozó féllel, de most a haladásnak, a szellem és az igazság korlátlan és örökkévaló fejlődésének pártjára állt. Simon erős hűséggel és tevékeny személyes odaadással rendelkező ember volt, és mélységesen szerette Jézust.

Jézus nem félt kiállni az üzletemberek, a munkások, a derűlátók, a borűlátók, a bölcselők, a kétkedők, a vámosok, az államférfiak és a hazafiak mellett.

A Mester sokat beszélgetett Simonnal, de soha nem tudott igazán más nemzethez tartozókat is elfogadó személyt faragni ebből a szenvedélyes zsidó hazafiból. Jézus gyakran mondta Simonnak, hogy helyénvaló azt akarni, hogy a társadalmi, a gazdasági és a politikai rendszerek jobbra váljanak, de mindig hozzátette:

„Ennek nincs köze a mennyországhoz. Nekünk az Atya akarata megcselekedésének kell szentelnünk magunkat. A mi dolgunk az, hogy egy magas szellemi kormányzat követi legyünk, és most nem szabad semmi mással törődnünk, mint az isteni Atya akaratának és jellemének képviseletével, aki e kormány élén áll, s akinek a meghatalmazásával rendelkezünk.”

Simon nagyon nehezen értette meg, de fokozatosan kezdett felfogni valamennyit a Mester tanításának jelentéséből.

A jeruzsálemi üldöztetés miatti szétszóródást követően Simon átmenetileg visszavonult. Gyakorlatilag összetört. Nemzeti hazafiként megadta magát a jézusi tanításoknak; de most minden elveszett. Kétségbe volt esve, de néhány év múltán összeszedte a bátorságát és elindult, hogy hirdesse az ország evangéliumát.

Elment Alexandriába és a Nílus-mentén dolgozva haladt, eljutott Afrika szívébe is, ahol Jézus evangéliumát hirdette és keresztelte a híveket. Így dolgozott, míg meg nem öregedett és le nem gyengült. Afrika szívében halt meg és ott is temették el.

157. Karióti Júdás

Karióti Júdást, a tizenkettedik apostolt Nátániel választotta. Kerijotban született, egy kis városban Dél-Júdeában. Fiatal korában a szülei elköltöztek Jerikóba, s itt élt és dolgozott az apja különféle üzleti vállalkozásaiban, amíg végül érdeklődni kezdett Keresztelő János hitszónoklatai és munkája iránt. Júdás szülei szadduceusok voltak, és amikor a fiuk csatlakozott János tanítványaihoz, kitagadták őt.

Amikor Nátániel találkozott Júdással Tariceában, akkor ő éppen munkát keresett egy halszáritó vállalkozásnál a Galileai-tó alsó részénél. Az apostolokhoz való csatlakozása idején harmincéves volt és nőtlen. Valószínűleg ő volt a legtanultabb a tizenkettek között és az egyetlen júdeai a Mester apostoli családjában. Júdásnak a személyes erősségek tekintetében nem volt kiemelkedő vonása, bár a külső szemlélő számos kulturális vonást és pallérozott viselkedésmódot figyelhetett meg nála. Jó gondolkodó volt, de nem volt mindig igazán őszinte gondolkodó. Júdás nem nagyon értette önmagát; nem volt igazán őszinte magával.

András Júdást jelölte a tizenkettek pénztárosának, arra a tisztségre, melynek betöltésére kiválóan alkalmas is volt, és egészen a Mesterének elárulásáig őszintén, hűségesen és igen eredményesen eleget is tett e feladatainak.

A Mester sokak számára vonzó és szerfelett elbűvölő személyiségén kívül Júdás nem talált Jézusban semmilyen különleges, megbecsülendő jellemvonást. Júdás sohasem tudott felülemelkedni a galileai társaival szembeni júdeai előítéletein; magában még bíralt is sok dolgot Jézusban. Őt, akit a tizenegy apostol a tökéletes embernek, olyannak tekintett, akinek „a lénye elragadó és aki tízezer közül is kitűnik”, ez az önelégült júdeai gyakran bírálta merte magában. Valóban úgy gondolta, hogy Jézus gyáva és némiképp fél élni a saját hatalmával és tekintélyével.

Júdás jó üzletember volt. Tapintat, ügyesség és türelem kellett egy olyan eszményelvű embernek, mint Jézusnak a pénzügyeit intézni, hallgatni a némely apostolának rendetlen üzleti módszereivel való megbirkózásról. Júdás valóban nagyszerű intéző, előrelátó és ügyes pénzügyi szakértő volt. Nagyon fontosnak tartotta a szervezést. A tizenkettek egyike sem bírálta Júdást soha. Amennyire meg tudták ítélni, Karióti Júdás páratlan pénztáros, tanult ember, hű (bár néha bíráló) apostol volt, és a szó minden értelmében nagy sikeresnek bizonyult. Az apostolok szerették Júdást; tényleg egy volt közülük. Hinnie kellett Jézusban, de kételkedünk abban, hogy valóban tiszta szívéből szerette a Mestert. Júdás esete mutatja annak a mondásnak az igazságát, hogy „Van út, amely egyenesnek látszik az ember előtt, de végül a halálba vezet.” Teljességgel lehetséges áldozatul esni a bűn és a halál útjához való kényelmes igazodás jelentette ártalmatlannak tűnő megtevesztésnek. Abban legyetek nyugodtak, hogy Júdás az anyagiak terén mindig becsületes volt a Mesterhez és az apostoltársaikhoz. A pénz sohasem lehetett volna a Mester elárulásának hajtóereje.

Júdás botor szülők egyetlen gyermeke volt. Kiskorában dédelgették és ajnározták; elkényeztetett gyerek lett belőle. Felnőve túlértékelt az önnön jelentőségét. Rossz vesztés volt. Zavaros és torz képzeteket alkotott a becsületességről; átadta magát a gyűlöletnek és a gyanakvásnak. Szakavatott módon tudta félreérteni a barátai szavait és tetteit. Júdás az élete során végig megtartotta ama szokását, hogy elégtételt vegyen azokon, akikről azt képzelte, hogy rosszul bántak vele. Érték- és hűségérzékében fogyatékos volt.

Jézus számára Júdás a hitbéli kalandot jelentette. A Mester már a kezdetektől fogva teljesen megértette ennek az apostolnak a gyengeségét és jól tudta, hogy milyen veszéllyel jár az, ha a társaságába engedi. De az Istenfiak természete olyan, hogy minden teremtetett lénynek teljes értékű, egyforma esélyt adnak az üdvözülésre és a továbbélésre. Jézus azt akarta, hogy ne csak e világ halandói, hanem a megszámlálhatatlan más világról figyelők is megtudják, hogy amikor felmerül a kétely valamely teremtménynek az ország iránti odaadása őszinteségét és készségességét illetően, akkor az emberek Bíráinak állandó gyakorlata az, hogy teljesen elfogadják a kétséges jelöltet. Az örök élet kapuja mindenki előtt szélesre tárva áll; „jöjjön bárki, aki akar”; a hitet kivéve nincsenek megkötések vagy korlátozások azok számára, akik eljönnek.

Éppen ez volt az oka annak, amiért Jézus megengedte Júdásnak, hogy egészen a végsőig elmenjen, miközben folyamatosan megtett minden lehető, hogy változásra készítse és megmentse e gyenge és összezavart apostolt. De amikor a fényt nem fogadják őszintén és nem annak megfelelően élnek, sötétség üli meg a lelket. Júdás értelmileg gyarapodott Jézusnak az országról szóló tanításai kapcsán, de a többi apostollal ellentétben nem fejlődött semmit a szellemi jellem megszerzésében. Nem tudott kielégítő személyes haladást felmutatni a szellemi tapasztalás terén.

Júdás egyre többet rágódott a személyes csalódottságán, és végül a neheztelés áldozata lett. Az érzéseit sokszor megsértették, és betegesen gyanakvóvá vált a legjobb barátaival szemben, még a Mesterrel szemben is. Rövidesen megszállta a gondolat, hogy bármi módon is, de elégtételt vegyen, igen, akár a társainak és a Mesterének az elárulása révén is.

Ám ezek a gonosz és veszélyes gondolatok nem öltöttek határozott formát egészen addig a napig, amikor is egy hálás nő Jézus lába előtt eltört egy balzsamfélélt tartalmazó értékes dobozkát. Ez pazarlásnak tűnt Júdás számára, és amikor az ő nyilvános tiltakozását Jézus ott, mindenki füle hallatára oly határozottan félresöpörte, az már túl sok volt neki. Ez az esemény előhozta az élete során felgyülemlett minden gyűlöletét, sértődöttségét, rosszindulatát, előítéletét, féltékenységet és bosszúvágyát, és elhatározta, hogy leszámol, mindegy kivel; és a természetének rossz voltát a szerencsétlen élete egész rút színjátékában az egyetlen ártatlan emberre összpontosította, mert éppen Jézus játszotta a főszerepet abban a mellékeseményben, amelyben Júdás a fény haladó országából átkelt a sötétség maga választotta területére.

A Mester számos alkalommal, magánbeszélgetésben és nyilvánosan is figyelmeztette Júdást, hogy meg fog botlani, ám az isteni figyelmeztetések rendszerint hatástalanok a megkeseredett emberi természetre. Jézus megtett minden lehető, ami összeegyeztethető volt az ember erkölcsi szabadságával, hogy megakadályozza Júdást a helytelen út választásában. A nagy megmérettetés ideje végül elérkezett. A neheztelő fiú elbukott; engedett a magának túlzott jelentőséget tulajdonító büszke és bosszúálló elme keserű és aljas készítéseinek, és gyorsan elmerült a zavarodottságban, a kétségbeesésben és a romlottságban.

Júdás ezután jutott addig az aljas és szégyenletes ármányig, hogy elárulja az Urát és Mesterét, és a gyalázatos tervének gyorsan meglett az eredménye. A haragban fogant árulási terveinek kidolgozása során átélte a sajnálat és a szégyen perceit is, és e világosabb pillanataiban a saját viselkedése védelmében gyáván úgy okoskodott, hogy Jézus bizonyosan a hatalmához fog folyamodni és az utolsó pillanatban megmenti magát.

Mikor az aljas és bűnös ügylete véget ért, e hitehagyott halandó, aki nem tulajdonított nagy fontosságot annak, hogy eladta a barátját harminc ezüstért, hogy kielégítse a régóta dédelgetett bosszúvágyát, elrohant és eljátszotta az utolsó felvonást a halandói lét valóságai elől való menekülés színművében – öngyilkos lett.

A tizenegy apostol elszörnyedt, megdöbben. Jézus az árulóra csak sajnálattal tekintett. A világok nemigen tudtak megbocsátani Júdásnak, és a nevének kiejtését egy egész kiterjedt világegyetem kerüli.

158. A TIZENKETTEK FELAVATÁSA

Jézus a Kr.u. 27. év január 12-én, vasárnap röviddel dél előtt összehívta az apostolokat abból a célból, hogy az országról szóló evangélium nyilvános tanhirdetőiként felavassa őket. A tizenkettek arra számítottak, hogy bármelyik nap hívhatják őket; így ezen a reggelen, amikor halászni indultak, nem távolodtak el messzire a parttól. Némelyikük a part közelében őgylgett, javítgatva a hálóját és rendezgetve a felszerelését.

Elindulván a parton, hogy szólítsa az apostolokat, Jézus elsőként a part közelében halászó Andrást és Pétert hívta; ezután jelzett Jakabnak és Jánosnak, akik egy közelben lévő hajón tartózkodtak, az apjukkal, Zebedeussal beszélgettek és javígtatták a hálójukat. Kettesével összegyűjtötte a többi apostolt is, és

amikor mind a tizenketten együtt voltak, elindult velük a Kapernaumtól északra lévő hegyekbe, ahol hozzáfogott, hogy a hivatalos felavatásukra való felkészítés gyanánt tanítsa őket.

Ez egyszer mind a tizenkét apostol csendes volt; még Péter is a gondolataiba merült. Végre eljött a régóta várt óra! Elvonulnak a Mesterrel, hogy részt vegyenek egyfajta ünnepélyes szertartáson, melynek keretében személyesen és együtt is, magukat annak a szent munkának szentelik, hogy képviseljék a Mesterüket az Atyja országa eljövetelének hirdetésében.

159. Előkészítő tanítás

A hivatalos felavatási szertartás előtt Jézus így szólt a körülötte ülő tizenkettekhez:

„Testvéreim, eljött az ország ezen órája. Azért hoztalak magammal benneteket ide, hogy bemutassalak az Atyának, mint az ország követeit. Némelyetek hallott már engem erről az országról beszélni a zsinagógában, amikor először szólítottalak titeket. Mindegyikötök többet is megtudott az Atya országáról azóta, hogy velem dolgoztok a Galileai-tó körüli városokban. De most még valamit el akarok mondani nektek erről az országról.

Az új ország, melyet az Atyám a földi gyermekeinek szívében fel akar építeni, örökkévaló birodalom lesz. Az Atyám ezen uralmának nem lesz vége azoknak a szívében, akik meg akarják cselekedni az ő isteni akaratát. Kijelentem nektek, hogy az én Atyám nem a zsidók vagy a nem-zsidók Istene. Sokan jönnek majd keletről és nyugatról, hogy leüljenek velünk az Atya országában, miközben Ábrahám sok gyermeke fogja elutasítani, hogy belépjen ezen új testvériségbe, mely az Atya szellemének az emberek gyermekeinek szívében lévő elsőségét jelenti.

Ennek az országnak a hatalma nem hadseregek erejében vagy kincsek hatalmában fog fennállni, hanem annak az isteni szellemnek a dicsőségében, mely el fog jönni, hogy e mennyei ország újjászületett polgárainak, az Isten fiainak az elméjét tanítsa és a szívét vezesse. Ez a szeretet testvérisége, melyben igazságosság lakozik, és amelynek csatakiáltása: béke a földön és jó szándék minden embernek. Ez az ország, melyet hamarosan hirdetni indultok, minden korszak jó embereinek vágya, az egész föld reménye és minden próféta bölcs ígéretének beteljesülése.

De elétek, gyermekeim, és mindenki más elé, aki követni akar benneteket ebbe az országba, egy nehéz próba van kítűzve. E kapukon csakis a hit juttathat át, de az Atyám szellemének gyümölcseit kell teremnetek, ha folytatni akarjátok a felemelkedést az isteni közösség fejlődő életében. Bizony, bizony mondom nektek, nem mindenki léphet be a mennyországba, aki azt mondja, »Uram, Uram«; hanem inkább az, aki megcselekszi az Atyám akaratát, aki a mennyben van.

Az üzenetetek a világ számára ez legyen: előbb az Isten országát és az ő igazságosságát keressétek, és amint ezeket megtaláltátok, az örökkévaló továbbéléshez alapvetően szükséges minden dolog is biztosítva lesz. És most világossá akarom tenni előttetek, hogy az Atyám ezen országa nem a hatalom külső megnyilvánulásával vagy méltatlan keretek között fog eljönni. Ezért hát ne úgy menjeteek hirdetni az országot, hogy azt mondjátok, »itt van« vagy »ott van«, mert ez az ország, amelyről szónokoltok, a bennetek lévő Isten.

Aki nagy akar lenni az Atyám országában, annak mindenkit szolgálnia kell; és aki közöttetek az első akar lenni, engedjétek neki, hogy szolgálja a testvéreit. De mihelyt végre igazán felvettétek polgárokként a mennyországba, akkor többé már nem szolgák vagytok, hanem fiak, az élő Isten fiai. Így fog fejlődni ez az ország a világban, míg le nem bont minden gátat és minden embert képessé nem tesz arra, hogy megismerje az Atyámat és higgyen abban a megmentő igazságban, melynek a kinyilvánítására eljöttem. Az ország már most is karnyújtásnyira van, és némelyetek addig nem is hal meg, míg meg nem láttátok az Isten uralmának nagy hatalomban való elérkezését.

Ez, amit a szemetek most lát, e tizenkét hétköznapi emberrel való szerény kezdet, sokszorozódni és gyarapodni fog addig, amíg végül az egész föld megtelik az Atyám dicséretével. Nem is annyira a szavaitok által, hanem az általatok élt élet révén fogják az emberek megtudni, hogy velem voltatok és megismertétek az ország valóságait. Bár nem teszek súlyos terhet az elmétekre, a lelketekre

teszem annak ünnepélyes felelősségét, hogy majd úgy képviseljétek engem a világban, amint rövidesen elhagylak benneteket, mint ahogy én most képviselem az Atyámat ebben az életben, melyet a húsvér testben élek.”

És amint ezeket elmondta, felállt.

160. A felavatás

Jézus most arra utasította a tizenkét halandót, akik az imént végighallgatták az országról szóló nyilatkozatát, hogy térdeljenek le körben, ő körülötte. Ezután a Mester a kezét minden egyes apostol fejére helyezte, kezdve Karióti Júdással és befejezve Andrással. Miután megáldotta őket, kinyújtotta a kezét és így imádkozott:

„Atyám, most eléd viszem ezeket az embereket, a hírnökeimet. A földi gyermekeink közül e tizenkettőt választottam, hogy menjenek és képviseljenek engem, mint ahogy én is eljöttem, hogy képviseljelek téged. Szeresd őket és légy velük olyan, mint ahogy engem szeretsz és amilyen velem vagy. És most, Atyám, adj bölcsességet ezeknek az embereknek, mivel az eljövendő ország ügyeit az ő kezükbe teszem. Itt maradnék még a földön egy időre, ha ez az akaratod, hogy segítsék nekik az országért végzendő munkájukban. Atyám, újra csak köszönetet mondok neked ezekért az emberekért, és a te felügyeletedre bízom őket, míg én elindulok, hogy bevégezzem a tőled kapott feladatot.”

Amikor Jézus befejezte az imádkozást, az apostolok mindegyike a helyén maradt, a fejét lehajtva. Jó néhány perc telt el, mire Péter is fel merte emelni a tekintetét, hogy a Mesterre pillantson. Egyesével megölelték Jézust, de senki nem szólt semmit. Nagy csend telepedett a helyre, miközben egy seregnyi mennyei lény figyelte fentről ezt az ünnepélyes és szent jelenetet – amint egy világegyetem Teremtője az ember isteni testvériségének ügyeit az emberi elmék irányítása alá helyezi.

161. A felavatási beszéd

Ezután Jézus beszélt, s ezt mondta:

„Most, hogy már az Atyám országának követői vagytok, minden más földi embertől különálló, tőlük eltérő emberek csoportjává lettetek. Most már nem emberek vagytok az emberek között, hanem egy másik, mennyei országnak a megvilágosodott polgárai, akik e sötét világ tudatlan gyermekei között élnek. Nem elég, ha úgy éltek, ahogy ezen óra előtt éltetek, hanem mostantól fogva úgy kell élnetek, mint akik megízlelték egy jobb élet dicsőségeit és visszaküldettek a földre azon új és jobb világ Urának követeiként. A tanártól többet várnak, mint a tanítványtól; az úrtól többre számítanak, mint a szolgától. A mennyország polgáraitól többet követelnek, mint a földi birodalom polgáraitól. A nektek szóló szavaim közül némelyek talán keménynek tűnnek, de ti választottátok, hogy képviseltek engem a világban, éppen úgy, ahogy én most az Atyát képviselem; és ti, mint közvetítőim a földön, kötelesek lesztek megtartani azokat a tanításokat és szokásokat, melyek tükrözik a tér világain élendő halandói életről alkotott eszményképeimet és amelyekre a mennyei Atyát kinyilatkoztató földi életemben példákkal szolgállok.

Elküldelek benneteket, hogy szabadságot hirdessetek a szellemi raboknak, örömet a félelem rabságában sínylődőknek, és hogy a betegeket a mennyei Atyám akarata szerint gyógyítsátok. Ha a gyermekeimet gyötrelmekben találjátok, beszéljétek hozzájuk bátorítóan, mondjátok nekik:

Boldogok a szellemben szegények, az alázatosak, mert övék a mennyország kincsei.

Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot, mert majd eltelnek vele.

Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld.

Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent.

És éppen így szóljatok a gyermekeimhez a szellemi vigasz és ígéret további szavaival is:

Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket. Boldogok, akik sírnak, mert megkapják az örömezés szellemét.

Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak.

Boldogok a békeszerzők, mert az Isten fiainak hívják őket.

Boldogok, akik üldöztetést szenvednek az igazságért, mert ők a mennyország. Boldogok vagytok, ha az emberek gyaláznak és üldöznek benneteket és hazudozva minden rosszat rátok fognak. Örüljétek és ujjongjatok, mert nagy lesz a mennyben a jutalmatok.

Testvéreim, ahogy elküldelek benneteket, ti vagytok a föld sója, a megmentő ízt adó só. De ha ez a só ízt veszti, ugyan mivel sózzák meg? Nem való egyébre, mint hogy kidobják s az emberek eltapossák.

Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejteni. Ha világot gyűjtanak, nem rejtik véka alá, hanem tartóra teszik; és az mindenkinek világít a házában. A ti világosságotok is úgy világítson az embereknek, hogy a jótetteitek látványa a mennyi Atyátok dicsőítésére készítse őket.

Kiküldelek benneteket a világba, hogy képviseljétek engem és az Atyám országának követeként működjétek, és ahogy a jó híreket hirdetni mentek, biztatok az Atyában, akinek a hírnökei vagytok. Ne álljatok ellent erővel az igazságtalanságnak; ne a hűség karban biztatok. Ha a szomszédod megüti a jobb arcodat, tartsd oda neki a másikat is. Legyetek hajlandók elszenvedni az igazságtalanságot, mintsem hogy pereskedjétek egymással. Kedvességben és irgalommal segítkezzétek mindenkinek, aki ínséget és szükségét szenved.

Azt mondom nektek: Szeressétek az ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik utálnak benneteket, áldjátok meg azokat, akik átkoznak titeket, és imádkozzatok azokért, akik gyaláznak benneteket. Amiről úgy gondoljátok, hogy én is megtenném az emberek érdekében, tegyétek meg azt ti is.

A mennyi Atyátok fölkelte napját rosszakra és jókra egyaránt; hasonlóképpen esőt ad igazaknak is, bűnösöknek is. Ti az Isten fiai vagytok; még ennél is többek, ti most már az Atyám országának követői vagytok. Legyetek irgalmasok, éppen úgy, ahogy az Isten is irgalmas, és az ország örökkévaló jövőjében tökéletesek lesztek, miként a mennyi Atyátok is tökéletes.

Azt a feladatot kaptátok, hogy megmentésétek az embereket, nem azt, hogy megítéljétek őket. A földi életetek végén mind számíthatok irgalomra; ezért követelem meg tőletek a halandói életetek során, hogy mutassatok irgalmat minden testvéretek iránt a hűség testben. Ne kövessétek el azt a hibát, hogy ki akarjátok venni a szálkát a testvéretek szeméből, amikor a magatok szemében gerenda van. Előbb vegyétek ki a saját szemetekből a gerendát, és akkor hozzáláthattok ahhoz, hogy kivegyétek a szálkát a testvéretek szeméből.

Tisztán lássátok az igazságot; a helyes életet bátran éljétek; és így lesztek az én apostolaim és az Atyám követői. Hallhattátok már: »Ha vak vezet világaltant, mind a kettő gödörbe esik.« Ha másokat akartok vezetni az országba, akkor magatoknak az élő igazság tiszta fényében kell járnotok. Az ország minden ügyében arra intelek benneteket, hogy igaz ítéletet és mély bölcsességet mutassatok. Ne adjátok a szent dolgokat a kutyáknak és a gyöngyeiteket se szórjátok a disznók elé, különben még eltapossák a lábukkal és megfordulva széttépnek benneteket.

Óva intelek titeket a hamis prófétáktól, akik báránybőrben jönnek hozzátok, de belül ragadozó farkasok. A gyümölcsöikről ismeritek meg őket. Szednek-e tövisek közül szőlőt vagy bogáncsról fűgét? Így minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt. Nem hozhat a jó fa rossz gyümölcsöt, sem a rossz fa jó gyümölcsöt. Kívágnak és tűzre vetnek rövidesen minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt. A mennyországba való belépésnél a szándék az, ami számít. Az Atyám belelát az emberek szívébe, és a benső vágyaik és az őszinte szándékaik szerint ítél.

Az országítélet nagy napján sokan fogják azt mondani nekem, »Hát nem a te nevedben jövendőtünk és nem a te nevedben tettünk annyi csodát?« De akkor kénytelen leszek azt mondani nekik, »Sosem ismertelek benneteket; távozzatok a színem elől, ti hamis tanítók.« De mindenki, aki hallja e feladatot

és őszintén eleget is tesz annak a megbízásnak, hogy képviseljen engem az emberek előtt, éppen úgy, ahogy én képviseltem Atyámat előttetek, bőségesen felvételt nyer a szolgálatomba és a mennyei Atya országába.”

Az apostolok addig még sohasem hallották Jézust így beszélni, mert úgy szólott hozzájuk, mint akinek mindenek fölött való tekintélye van. Napnyugta tájban jöttek le a hegyről, de senki sem kérdezgette Jézust.

162. Ti vagytok a föld sója

Az úgynevezett „hegyi beszéd” nem Jézus evangéliuma. Sok hasznos tanítást tartalmaz, de ez Jézus felavatási megbízása volt a tizenkét apostol számára. Ez a Mester személyes megbízása volt azok számára, akik előtt az evangélium hirdetésének feladata állt és arra jelentkeztek, hogy képviseljék őt az emberek világában éppen úgy, ahogy ő oly ékesszóló és tökéletes képviselője az Atyjának.

„Ti vagytok a föld sója, a megmentő ízt adó só. De ha ez a só ízét veszti, ugyan mivel sózzák meg? Nem való egyébre, mint hogy kidobják s az emberek eltapossák.”

Jézus korában a só értékes dolog volt. Még pénzként is használták. A „fizetés” mai angol nyelvbeli kifejezése a só szóból ered. A só nem csak ízt ad az ételnek, hanem tartósítószer is. Más dolgokat ízletesebbé tesz, és a használata révén hajt hasznát.

„Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejtetni. Ha világot gyújtanak, nem rejtik véka alá, hanem tartóra teszik; és az mindenkinek világít a házban. A ti világosságotok is úgy világítson az embereknek, hogy a jótetteitek látványa a mennyei Atyátok dicsőítésére készítse őket.”

Bár a fény eloszlatja a sötétséget, lehet olyan „vakító” is, hogy zavart okoz és akadályoz a látásban. Arra intenek bennünket, hogy úgy ragyogjon a fényünk, hogy a társainkat a teljesebb élet új, istenes útjaira vezesse. A fényünknek úgy kell ragyognia, hogy a figyelmet ne önmagunkra irányítsa. Az egyén még a hivatását is használhatja úgy, mint hatásos „tükrözőt” ezen életfény szórásához.

Erős jellemek nem abból erednek, hogy nem tesznek rosszat, hanem inkább abból, hogy ténylegesen is jót tesznek. Az önzetlenség az emberi nagyság jele. Az önmegvalósítás legfelsőbb szintjeire istenimádat és szolgálat révén lehet eljutni. A boldog és eredményes személyt nem a rossz megcselekedésétől való félelem, hanem a jó megcselekedésének szeretete hajtja.

„A gyümölcsseikről ismeritek meg őket.”

A személyiség alapvetően változhatatlan; ami változik – gyarapszik – az az erkölcsi jellem. A mai vallások nagy tévedése a negativizmus. A gyümölcsöt nem hozó fát „kivágják és tűzre vetik”. Erkölcsi érték nem eredhet pusztán elfojtásból – a „ne tedd” parancsának való engedelmisségből. A félelem és a szegény méltatlan készletesei a vallási életnek. A vallás csak akkor hiteles, amikor kinyilatkoztatja az Isten atyaságát és erősíti az emberek közötti testvériséget.

Az egyén eredményes életfelfogást a mindenségrendi látásmódnak, valamint a társadalmi és gazdasági környezetre adott érzelmi válaszok összességének a társítása révén alakíthat ki. Emlékezzetek erre: Bár az örökölt ösztönöket nem lehet alapvetően megváltoztatni, az ilyen kényszerekre adott érzelmi válaszokat meg lehet változtatni; ezért az erkölcsi természet módosítható, a jellem fejleszthető. Az erős jellemben az érzelmi válaszok egységbe rendezettek és összehangoltak, így jön létre az egyesített személyiség. Ha hiányzik az egyesítettség, az gyöngíti az erkölcsi természetet és boldogtalanságot idéz elő.

Érdemes cél nélkül az élet céltalanná és haszontalanná válik, és sok boldogtalanság lesz az eredménye. A tizenkettek felavatásakor tartott jézusi beszéd egy magas rendű életfelfogást alkot. Jézus arra buzdította a követőit, hogy tapasztalati alapokra épülő hitet gyakoroljanak. Arra intette őket, hogy ne pusztán értelmi beleegyezésre, hiszékenységre és elfogadott tekintélyre támaszkodjanak.

Az oktatásnak olyan tanulási (felfedezési) eljárásnak kell lennie, mellyel elsajátíthatók a természetes, örökölt vágyaink kielégítésének jobb módszerei, és az érzelmi megelégedés e teljes körűbb módszereinek végeredménye a boldogság. A boldogság kevéssé függ a környezettől, bár a kedvező körülmények nagyban hozzájárulhatnak ahhoz.

Minden halandó valójában arra törekszik, hogy teljes személlyé váljon, hogy olyan tökéletes legyen, mint amilyen tökéletes a mennyei Atya, és ez el is érhető, mert végső soron „a világegyetem igazából atyai”.

163. Atyai és testvéri szeretet

A hegyi beszédől az utolsó estében elmondott beszédig Jézus arra tanította a követőit, hogy atyai szeretetet mutassanak inkább, mint testvéri szeretetet. A testvéri szeretetben a szomszédodat úgy szereted, mint magadat, és ez megfelelő teljesítése az „aranszabálynak”. Az atyai ragaszkodás azonban megköveteli, hogy úgy szeressétek a halandó társaitokat, ahogy Jézus szeret titeket.

Jézus kettős szeretettel szereti az emberiséget. Ő kettős személyiségként élt a földön – emberiként és isteniként. Az Isten Fiaként atyai szeretettel szereti az embert – ő az ember Teremtője, világegyetemi Atyja. Az Ember Fiaként Jézus a halandókat testvérként szereti – ő valóban ember volt az emberek között.

Jézus nem várta el a követőitől, hogy a testvéri szeretet gyakorlása során elmenjenek a lehetetlen szintjéig, viszont elvárta tőlük, hogy törekedjenek arra, hogy olyanok legyenek, mint az Isten – hogy olyan tökéletesek legyenek, mint amilyen tökéletes a mennyei Atya – és kezdjenek úgy tekinteni az emberre, mint ahogy az Isten tekint a teremtményeire és ezáltal kezdjék úgy szeretni az embereket, ahogy az Isten szereti őket – hogy mutassák az atyai ragaszkodás első jeleit. A tizenkét apostolnak szóló ezen intelmek átadása során Jézus az atyai szeretet ezen új fogalmának feltárására törekedett, mivel az bizonyos érzelmi beállítottságokhoz kapcsolódik, amelyek a környezethez való társadalmi alkalmazkodáshoz szükséges számos döntés meghozatalában szerepet játszanak.

A Mester e nagy jelentőségű beszédet azért tartotta, hogy felhívja a figyelmet négy hitbeli beállítottságra annak bevezetőjéül, hogy később bemutassa az ő atyai szeretetének négy páratlan, felsőbbrendű választát, rámutatva a pusztán testvéri szeretet korlátaira.

Először azokról beszélt, akik szellemben szegények, akik vágnak az igazságra, békétűrők és akik tiszta szívűek. Az ilyen szellemi ítélőképességű halandóktól elvárható, hogy eljutnak az isteni önzetlenség olyan szintjeire, melyeken képessé válnak megkísérelni azt, hogy atyai szeretetet gyakoroljanak; hogy még búslakodókként is fel lesznek ruházva azzal, hogy irgalmat mutassanak, támogassák a békét és kiállják az üldöztetéseket, és végig a megpróbáltatást jelentő helyzetekben még a szeretetre kevéssé érdemes embereket is atyai szeretettel szeressék. Az atyai szeretet az odaadásnak olyan szintjeit érheti el, amely a testvéri szeretetet mérhetetlenül meghaladja.

Ezen üdvösségekhez tartozó hit és szeretet erősíti az erkölcsi jellemet és megteremti a boldogságot. A félelem és a harag gyöngíti a jellemet és lerombolja a boldogságot. E nagy jelentőségű beszéd hangneme a boldogságra épült.

1. „Boldogok a szellemben szegények – az alázatosak.” Egy gyermek számára az a boldogság, ha az örömet közvetlenül élheti meg. A felnőtt hajlandó elvetni az önmegtartóztatás magvait annak érdekében, hogy később nagyobb boldogságot arasson. Jézus idejében és azóta is, a boldogságot túl gyakran társították a vagyonbirtoklás gondolatával. A templomban imádkozó farizeus és publikánus történetében az egyik szellemben gazdagnak érezte magát – öntelt volt; a másik pedig „szellemben szegénynek” – alázatos volt. Az egyik önelégült volt; a másik tanítható és igazságkereső. A szellemben szegények a szellemi gazdagság céljait – Istent – keresik. Az ilyen igazságkeresőknek nem kell a távoli jövőig várniuk a jutalomra; ők most nyerik el a jutalmukat. Ők a mennyországot a saját szívükben találják meg, és e boldogságot most tapasztalják meg.

2. „Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot, mert majd eltelnek vele.” Csakis a magukat szellemben szegénynek érzők képesek vágni az igazságra. Csakis az alázatosak keresik az isteni erőt és törekednek szellemi hatalomra. De igencsak veszélyes dolog tudatosan szellemi koplalásba fogni annak

érdekében, hogy az ember felerősítse az igényét a szellemi adományokra. A testi böjtölés négy-öt nap múltán veszélyessé válik; az ember könnyen elveszíti az étel iránti minden vágyát. A huzamosabb időn át tartó koplalás, legyen az testi vagy szellemi, a vágy megszűnéséhez vezethet.

A megélt igazságosság öröm, nem pedig kötelesség. Jézus igazságossága tevékeny-igazodó szeretet – atyai-testvéri szeretet. Ez nem a tiltó vagy ne-tedd fajta igazságosság. Hogy vágyhat valaki valaha is valami tiltóra – valami „ne tedd-re”?

Nem könnyű a gyermeki elmének megtanítani az üdvösségek közül az első kettőt, de az érett elmének képesnek kell lennie a jelentésük megragadására.

3. „Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld.” Az igazi szelídségnek nincs köze a félelemhez. Az inkább az Istennel együttműködő ember hozzáállása – „A te akaratod legyen meg.” Beletartozik ebbe a türelem és a békétűrés, és azt egy törvényes és barátságos világegyetembe vetett megingathatatlan hit vezérli. Fölébe kerekedik minden, az isteni vezetés elleni lázadásra rábírní akaró kísértésnek. Jézus volt a világunk eszményi szelíd embere, és övé lett egy hatalmas világegyetem.

4. „Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent.” A szellemi tisztaság nem negatív tulajdonság, eleve hiányzik belőle a gyanakvás és a bosszú. A tisztaság tárgyalásakor Jézus nem szándékozott kizárólag az ember nemi magatartásbeli dolgaival foglalkozni. Inkább arra a hitre utalt, mellyel az embernek rendelkeznie kell a másik ember irányában; arra a hitre, melyet a szülő táplál a gyermeke iránt, és amely képessé teszi arra, hogy éppen úgy szeresse a társait, ahogy egy apa szeretné őket. Az apa szeretetének nem kell dédelgetnie, és nem nézi el a rosszat, viszont mindig szemben áll a hitevesztettséggel. Az atyai szeretet céltudatos, és mindig a legjobbat keresi az emberben; ez az igaz szülői hozzáállás.

Meglátni Istent – hit révén – annyit jelent, hogy az ember igazi szellemi látásmódra tesz szert. A szellemi alapú éleslátás javítja az Igazító útmutatói lehetőségeit, és ezek végül fokozzák az Isten-tudatot. Amikor megismeritek az Atyát, megerősítést nyertek az isteni fiúi elismertség bizonyosságában, és egyre jobban tudjátok szeretni minden egyes testvéreteket a húsvér testben, nem csak testvérként – testvéri szeretettel – hanem atyaként – atyai odaadással is.

Ezt az intelmet még egy gyermeknek is könnyű megtanítani. A gyermekek a maguk természetes módján bizalomteljesek, és a szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy ezt az egyszerű hitet ne veszítsék el. A gyermekekkel való foglalkozás során kerülni kell mindenféle félrevezetést és tartózkodni kell a gyanakvástól. Bölcsen segíteni kell őket a hőseik kiválasztásában és az életművük megválasztásában.

Azután Jézus folytatta a követőinek oktatását azért, hogy felismerjék minden emberi küzdelem fő célját – a tökéletességet – akár mint isteni teljesítményt is. Mindig arra intette őket: „Legyetek tökéletesek, miként Atyátok a mennyben is az.” Nem azt tanácsolta a tizenketteknek, hogy a szomszédaikat úgy szeressék, mint magukat. Az elismerésre méltó teljesítmény lett volna; az a testvéri szeretet elérését mutatta volna. Inkább arra intette az apostolokat, hogy úgy szeressék az embereket, ahogy ő szerette őket – atyai és testvéri szeretettel egyaránt szeressenek. Ezt azzal szemléltette, hogy megmutatta az atyai szeretet négy felsőrendű megnyilvánulását:

1. „Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket.” Az úgynevezett józan ész vagy a legkövetkezetesebb észjárás sohasem sugallná, hogy boldogság nyerhető a szomorúságból. Jézus azonban nem a külsőséges vagy hivalkodó gyászra utalt. Ő a lágyszívűség érzelmi beállítottságára célzott. Nagy tévedés arra tanítani a fiúkat és a fiatal férfiakat, hogy férfiatlan dolog gyöngédséget mutatni vagy kimutatni egyéb érzelmeiket vagy a testi fájdalmat. A rokonszenv a férfinak és a nőnek is elismerésre méltó hozzáállása. Nem szükséges érzéketlenné válni ahhoz, hogy valaki férfias legyen. Ez a rossz útja a bátor férfiak teremtésének. A világ nagyszerű férfijai nem féltek gyászolni. Mózes, a gyászoló, nagyobb ember, mint akár Sámson vagy Góliát. Mózes nagyszerű vezető volt, de ő a szelídség embere is volt. Az emberi szükségletre való érzékenység és fogékonyság igaz és tartós boldogságot teremt, s e kedves beállítottságok megvédik a lelket a harag, a gyűlölet és a gyanakvás pusztító hatásaitól.

2. „Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak.” Az irgalom itt a legigazabb barátság – a szeretet – magasságát, mélységét és kiterjedését jelzi. Az irgalom néha lehet tétlen, de itt tevékeny és lendületesen igazodó – ez felsőrendű atyaiság. A szerető szülő kevéssé találja nehéznek, hogy a gyermekének megbocsásson, akár számos alkalommal is. Egy el nem kényeztetett gyerekben a szenvedéstől való megszabadulás vágya a maga természetes módján megvan. A gyerekek rendszerint kedvesek és rokonszenvezők, amint elég idősnek lesznek ahhoz, hogy felmérjék a tényleges körülményeket.

3. „Boldogok a békességszerzők, mert Isten fiainak hívják őket.” Jézus hallgatósága katonai felszabadítást várt, nem béketeremtőket. Jézus békéje azonban nem a békeelvűség cselekvésmentes fajtája. A megpróbáltatások és üldöztetések közepette azt mondta, „Békével búcsúzom tőletek.” „Ne nyugtalankodjék a szívetek, s ne csüggedjen.” Ez a pusztuláshoz vezető összeütközéseket megakadályozó béke. A személyes béke egyesíti a személyiséget. A társadalmi béke megakadályozza a félelmet, a mohóságot és a haragot. A politikai béke megakadályozza a faji szembenállást, a nemzetek egymás iránti gyanakvását és a háborút. A béketeremtés a bizalmatlanság és a gyanakvás ellenszere.

A gyerekeket könnyedén meg lehet tanítani arra, hogy béketeremtőkként lépjenek fel. Élvezik a csoportos tevékenységeket; szeretnek együtt játszani. Egy más alkalommal mondta a Mester: „Bárki, aki meg akarja menteni az életét, elveszíti, de bárki, aki kész elveszíteni, az megtalálja.”

4. „Boldogok, akik üldöztetést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyország. Boldogok vagytok, ha az emberek gyaláznak és üldöznek benneteket és hazudozva minden rosszat rátok fognak. Örüljétek és ujjongjatok, mert nagy lesz a mennyben a jutalmatok.”

Nagyon gyakran üldöztetés követi a békét. De a fiatalok és a bátor felnőttek sohasem térnek ki a nehézség vagy a veszély elől. „Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja a barátaiért.” Az atyai szeretet képes mindeme dolgokat önként megtenni – olyan dolgokat, melyeket a testvéri szeretet aligha foglalhat magába. A haladás pedig mindig is az üldözés végső aratása volt.

A gyermekek mindig válaszolnak a bátorság kihívására. A fiatalok mindig hajlandók „elfogadni a kihívást”. Minden gyermeknek idejekorán meg kell tanulnia áldozatot hozni.

Jól érzékelhető, hogy a hegyi beszéd üdvösségeinek alapja a hit és a szeretet, nem pedig a törvény – az etika és a kötelesség.

Az atyai szeretet örömét leli abban, ha jóval viszonyozza a rosszat – ha jót tesz az igazságtalanságért cserébe.

164. A felavatás estéje

Vasárnap este, miután odaértek Zebedeus házához a Kapernaumtól északra lévő hegyekből, Jézus és a tizenkettek egyszerű ételt fogyasztottak. Ezt követően, mialatt Jézus a parton sétált, a tizenkettek egymás között beszélgettek. Egy rövid tanácskozás után, mialatt az ikrek egy kis tüzet raktak, hogy általa meleget és fényt nyerjenek, András elment Jézusért, és amikor utolérte, így szólt:

„Mester, a testvéreim nem értik, hogy mit mondtál az országról. Nem érezzük képesnek magunkat arra, hogy e munkához hozzáfogjunk, amíg nem adsz további utasításokat. Azért jöttem érted, hogy csatlakozz hozzánk a kertben és segíts megértenünk a szavaid jelentését.”

Jézus visszament Andrással az apostolokhoz.

A kertbe belépve maga köré gyűjtötte az apostolokat és tovább tanította őket e szavakkal:

„Azért esik nehezetekre megérteni az üzenetemet, mert az új tanítást közvetlenül a régire akarjátok építeni, de kijelentem, hogy újjá kell születnetek. Újra kell kezdenetek kisgyermekként és hajlandóknak kell lennetek bízni a tanításomban és hinni az Istenben. Az ország új evangéliuma nem alakítható ahhoz, ami ma van. Helytelenek a fogalmaitok az Ember Fiáról és az ő földi küldetéséről. De ne kövessétek el azt a hibát, hogy úgy gondoljátok, azért jöttem, hogy mellőzzem a törvényt és

elforduljak a prófétáktól; nem rombolni jöttem, hanem beteljesíteni, gyarapítani és megvilágosítani. Nem a törvényt megszegni jöttem, hanem inkább azért, hogy ezeket az új parancsolatokat a szívetek táblájára felírom.

Olyan igazságosságot követelek tőletek, mely meghaladja azok igazságosságát, akik könyöradománnyal, imával és böjtöléssel törekednek az Atya kegyének elnyerésére. Ha be akartok lépni az országba, akkor olyan igazságossággal kell rendelkeznetek, mely szeretetben, irgalomban és igazságban áll fenn – azon őszinte vágyban, hogy megcselekedjétek a mennyei Atyám akaratát.”

Erre azt mondta Simon Péter:

„Mester, ha van új parancsolatod, szeretnénk hallani azt. Mutasd meg nekünk az új utat.”

Jézus így válaszolt Péternek:

„Már hallottátok azoktól, akik a törvényt tanítják: »Ne ölj; aki öl, ítéltessék meg.« Én azonban a cselekedetnél mélyebbre tekintek, hogy feltárjam a szándékot. Kijelentem nektek, hogy mindenki, aki haragot tart a testvérével, az elítéltetés veszélyét vonja magára. A szívében gyűlöletet tápláló és az elméjében bosszút forraló személy a megítéltetés veszélyét vonja magára. Nektek a cselekedeteik szerint kell megítélnetek a társaitokat; a mennyei Atya a szándék szerint ítél.

Hallottátok a törvény tanítóit szólni, »Ne törj házasságot«. Én azonban azt mondom nektek, hogy minden férfi, aki szenvedéllyel, a megkívánás szándékával tekint egy asszonyra, a szívében már házasságtörést követett el. Az embereket csak a tetteik alapján ítéltethetek meg, az én Atyám azonban beletekint a gyermekei szívébe és irgalommal mond ítéletet a szándékaik és valódi vágyaik szerint.”

Jézus folytatni akarta a többi parancsolat megvitatását, amikor Zebedeus Jakab félbe szakította, megkérdezvén:

„Mester, mit tanítsunk az embereknek a válást illetően? Megengedjük-e a férfinak, hogy elváljon a feleségétől, amint Mózes meghagyta?”

Ahogy Jézus a kérdést meghallotta, ezt mondta:

„Nem azért jöttem, hogy törvényt alkossak, hanem azért, hogy megvilágosodást hozzak. Nem azért jöttem, hogy újjászervezzem e világ országait, hanem azért, hogy megalapítsam a mennyországot. Nem Atyám akarata az, hogy engedve a kísértésnek megtanítsam nektek a kormányzás, a kereskedelem vagy a társas viselkedés szabályait, melyek ma még talán helyénvalók, egy másik korban már közel sem lesznek megfelelők a társadalom számára. Csak azért vagyok a földön, hogy megvigasztaljam az emberi elméket, felszabadítsam az emberek szellemét és megmentsem az emberi lelkeket. De a válás kérdésében azt mondom nektek, hogy bár Mózes pártfogolta e dolgokat, nem így volt ez Ádám és a Kert idejében.”

Miután az apostolok egy rövid ideig egymással beszélgettek, Jézus így folytatta:

„Mindig fel kell ismernetek minden halandói viselkedés kétféle nézőpontját – az emberit és az istenit; a hús-vér test útját és a szellem útját; az időbeli felmérését és az örökkévalóság látószögét.”

Bár a tizenketten nem tudtak mindent felfogni abból, amit tanított, ezzel a tanítással sokat segített nekik.

Ezután Jézus azt mondta:

„De a tanításomat azért fogjátok nehezen megérteni, mert szó szerint akarjátok értelmezni az üzenetemet; nehezen fogjátok fel a tanításom szellemét. Megint csak emlékeznetek kell arra, hogy ti az én hírnökeim vagytok; úgy kell élnetek az életeteket, ahogy szellemben én éltem az enyémet. Ti az én személyes képviselőim vagytok; de ne essetek tévedésbe, ne várjátok azt minden embertől, hogy minden részletben úgy éljenek, ahogy ti. Arra is emlékeznetek kell, hogy nem csak ebből a nyájból vannak nekem bárányaim, és hogy irántuk is elkötelezett vagyok, mert példát kell mutatnom nekik abban, hogy miként kell megcselekedni az Isten akaratát a halandói természetű élet megélésében.”

Ekkor Nátániel kérdezett:

„Mester, ne adjunk teret az igazságosságnak? Mózes törvénye azt mondja, »szemet szemért és fogat fogért«. Mit mondjunk?”

Jézus erre így felelt:

„Jóval fizessetek a rosszért. Az én hírnökeimnek nem szabad az embereket vádolniuk, hanem mindenkivel szemben szelídek kell lenniük. A szemet szemért ne legyen a törvényetek. Az emberek urainak sok ilyen törvénye van, de az országban nem ez a helyzet; mindig irgalomnak kell megszabnia az ítéleteiteket és szeretetnek a viselkedéseiteket. Ha ezek kemény szavak, akkor most még visszafordulhattok. Ha túl nehéznek tartjátok az apostolság követelményeit, akkor még visszatérhettek a tanítványi szint kevésbé szigorú útjához.”

Hallván e megdöbbenő szavakat, az apostolok egy időre félrevonultak, de rövidesen visszatértek, és Péter így szólt:

„Mester, mi veled akarunk tartani; közülünk senki sem akar visszafordulni. Teljesen fel vagyunk készülve arra, hogy megfizessük az árát; ki fogjuk inni a poharat. Apostolok leszünk, nem pusztán tanítványok.”

Ezeket hallva Jézus így szólt:

„Legyetek hát készek vállalni a felelősségeiteket és követni engem. Titkon tegyétek a jótetteket; amikor adományt adtok, ne tudja a bal kezetek, mit tesz a jobb. Amikor imádkoztok, vonuljatok el magatokban és ne használjatok hiábavaló ismétléseket és értelmetlen mondatokat. Mindig emlékezzetek, hogy az Atya már akkor tudja mire van szükségetek, mielőtt még kérnétek azt. Ne adjátok a fejeteiket böjtölésre az emberek előtt komoly arccal. Lévé, hogy választott apostolaimként most az ország szolgálatára kaptatok elhívást, ne a földön gyűjtsetek magatoknak kincseket, hanem a mennyben gyűjtsetek kincseket magatoknak önzetlen szolgálattal, mert ahol a kincseitek vannak, ott van a szívetek is.

A test lámpása a szem; ezért ha a szemed tiszta, az egész tested világos lesz. Ha viszont a szemed önző, az egész tested sötétséggel telik meg. Ha tehát a világosság, amely benned van, sötétség, mily nagy az a sötétség!”

Ekkor Tamás megkérdezte Jézustól, hogy „továbbra is kitartsanak-e amellet, hogy mindenük közös”. A Mester azt mondta:

„Igen, testvéreim, azt szeretném, hogy úgy éljünk együtt, mint egy megértő család. Nagy munkával bíztalak meg benneteket, és nyomatékosan kérem a közös szolgálatotokat. Tudjátok, hogy azt mondják: »Senki sem szolgálhat két úrnak.« Egyszerre nem imádhajátok őszintén az Istent és szolgálhatjátok teljes szívvel a mammont. Most, hogy fenntartás nélkül elszegődtetek az ország munkájára, ne aggódjatok az életeitekért; még kevésbé aggódjatok amiatt, hogy mit esztek vagy mit isztek; sem testetek miatt, hogy mibe öltöztök. Megtanultátok már, hogy a szolgálatkész kezek és a komoly szívek nem maradnak éhen. Most, amikor arra készültök, hogy minden energiátokat az országért való munkálkodásba fektessétek, legyetek bizonyosak afelől, hogy az Atya nem fog megfélekezni a szükségleteitekről. Először az Isten országát keressétek, és amikor bebocsátást nyertek oda, minden szükséges dolog megadatik nektek. Ezért hát ne aggódjatok indokolatlanul a holnap miatt. Elég a napnak a maga baja.”

Látva, hogy egész éjszaka fent akarnak maradni, hogy kérdéseket tegyenek fel, Jézus így szólt hozzájuk:

„Testvéreim, cserépedények vagytok; az a legjobb számotokra, ha nyugovóra tértek, hogy felkészüljétek a holnapi munkára.”

De nem jött álom a szemükre. Péter megkockáztatta, hogy megkéri a Mesterét, hogy:

„Szeretnék egy kicsit beszélni veled négy szemközt. Nem azért, mintha titkaim lennének a társaim előtt, hanem azért, mert a szellemem megrendült, és ha esetleg feddést kapnék a Mesteremtől, jobban elviselném azt egyedül, veled.”

Jézus azt mondta:

„Jöjj velem, Péter”

– és bevezette a házba. Amikor Péter sokkal jobb hangulatban és erősen felbátorodva jött vissza a Mesterétől, Jakab úgy döntött, hogy beszél Jézussal. Egészen a kora reggeli órákig a többi apostol így ment egyesével a Mesterhez, hogy beszéljen vele. Miután mindannyian személyesen is beszéltek vele, kivéve az ikreket, akik elaludtak, András bement Jézushoz és azt mondta:

„Mester, az ikrek elaludtak a kertben a tűz mellett; felkeltsem őket, hogy megkérdezzem, ők is akarnak-e beszélni veled?”

Jézus mosolyogva azt mondta Andrásnak:

„Jól teszik – ne háborgasd őket.”

Ekkor már eltelőben volt az éjszaka; egy új nap fényével érkezett a hajnal.

165. A felavatást követő hét

Néhány óras alvást követően, amikor a tizenkettek összegyűltek, hogy a kései reggelit Jézussal elfogyasszák, Jézus így szólt:

„Most hozzá kell fognotok a jó hírek terjesztésének és a hívők oktatásának munkájához. Készüljetek, mert Jeruzsálembe mentek.”

Jézus szavai után Tamás nekibátorodott és azt mondta:

„Tudom, Mester, hogy mostanra már készen kellene állnunk a munka megkezdésére, de félek, hogy még nem vagyunk képesek megfelelni e nagy elkötelezettségnek. Beleegyeznél-e abba, hogy néhány napig még a környéken maradjunk, mielőtt hozzáfogunk az ország munkájához?”

Amikor Jézus látta, hogy minden apostolát ugyanez a félelem tölti el, azt mondta:

„Legyen úgy, ahogy szeretnétek; itt maradunk a szombat leteltéig.”

Hétről hétre komoly igazságkeresők kis csoportjai, valamint kíváncsi szemlélők jöttek Betszaidába, hogy találkozzanak Jézussal. A híre már elterjedt vidéken is; érdeklődő csoportok érkeztek olyan messziről is, mint Türosz, Szidon, Damaszkusz, Cezárea és Jeruzsálem. Azelőtt Jézus üdvözölte ezeket az embereket és ő tanította nekik az országról, de a Mester most átadta e feladatot a tizenketteknek. András kiválasztott egy apostolt és hozzárendelt egy csoportnyi látogatót, és néha mind a tizenketten így működtek.

Két napon át dolgoztak, nappal tanítva, késő estig pedig külön tanácskozásokat tartottak. A harmadik napon Jézus Zebedeussal és Szalóméval maradt, míg az apostolait elküldte „halászni, gondtalan kikapcsolódásra vagy esetleg a családjuk meglátogatására”. Csütörtökön visszatértek és három további napon át folyt a tanítás.

A felkészülés hete alatt Jézus számos alkalommal elismételte az apostolai előtt a keresztelés utáni földi küldetésének két fő hajtóerejét:

1. Kinyilatkoztatni az Atyát az embereknek.
2. Rávezetni az embereket arra, hogy fiú-tudatossá váljanak – hogy hitben felismerjék, hogy ők a Fenséges gyermekei.

Az egy hétnyi változatos élmény nagyon is javára vált a tizenketteknek; némelyikük túlzottan is magabiztossá lett. Az utolsó tanácskozáson, a szombatot követő éjszakán Péter és Jakab odament Jézushoz azzal, hogy:

„Készen állunk – induljunk és hozzuk el az országot.”

Mire Jézus így felelt:

„Érjen fel a bölcsességetek a lelkesedésekkel és a bátorságotok pótolja a tudatlanságotokat.”

Bár az apostolok nem sokat értettek meg a tanításából, azért sikerült felfogniuk, hogy mekkora jelentősége van annak, hogy ő oly megkapóan szép életet él velük.

166. Csütörtök délután a tónál

Jézus jól tudta, hogy az apostolai nem teljesen fogadták be a tanításait. Úgy döntött, hogy külön oktatásban részesíti Pétert, Jakabot és Jánost abban a reményben, hogy képesek lesznek megvilágosítani a társaik nézeteit. Láta, hogy bár a szellemi ország eszméjének némely vonását a tizenkettek megértették, továbbra is rendületlenül kitartanak amellett, hogy ezeket az új szellemi tanításokat közvetlenül azokra a régi, meggyökeresedett, szó szerint vett fogalmakra építsék, melyekben a mennyország nem más, mint Dávid királyszáékének visszaállítása és Izráelnek, mint világi földi hatalomnak a helyreállítása. Ennek megfelelően csütörtök délután Jézus hajóval kiment a vízre Péterrel, Jakabbal és Jánossal, hogy megbeszélje velük az ország ügyeit. Ebből egy négyórás tanácskozás lett, rengeteg kérdéssel és válasszal, és az a legelőnyösebb, ha a jelen feljegyzésben e nagy jelentőségű délután azon összefoglalását adjuk közre újjáalakítva, mely összefoglalást Simon Péter adott Andrásnak a következő nap reggelén:

1. Az Atya akaratának megcselekedése. Jézus azon tanítása, hogy bízzanak a mennyei Atya gondoskodásában, nem vak és tétlen végzethit. E délutánon megerősítőleg idézett egy régi héber mondást: „Aki nem dolgozik, ne is egyék.” E tanításaihoz elégséges magyarázatul a saját tapasztalására mutatott rá. Az Atyában való bizodalomról szóló tantételeit nem szabad a legújabb idők vagy bármely más kor társadalmi, gazdasági körülményei szerint megítélni. A tanításában az Istenhez közeli élet eszményi elvei jelennek meg minden korszakban és minden világon.

Jézus világossá tette a hármak előtt, hogy mi a különbség az apostoli és a tanítványi besorolás követelményei között. És még ekkor sem tiltotta a tizenketteknek, hogy elővigyázatosak és előrelátók legyenek. Ami ellen szólt, az nem az előrelátás volt, hanem az aggodás, a nyugtalankodás. Azt tanította, hogy tevékenyen és éberen vessék alá magukat az Isten akaratának. A mértékletességgel és a takarékosággal kapcsolatos számos kérdésükre válaszolva egyszerűen csak felhívta a figyelmet az ő ács, hajókészítő és halász életére, és arra, hogy milyen gondosan szervezte meg a tizenketteket. Megpróbálta világossá tenni, hogy a világra nem ellenségeként kell tekinteni; hogy az életkörülmények az Isten gyermekeivel együtt munkáló isteni rendelkezést mutatnak.

Jézusnak nagy nehézséget okozott, hogy megértesse velük az ellent nem állással kapcsolatos személyes gyakorlatát. Teljesen elutasította, hogy megvédje magát, és az apostolok számára úgy tűnt, hogy örömmel venné, ha ők is követnék e gyakorlatot. Azt tanította nekik, hogy ne álljanak ellent a rossznak, ne harcoljanak az igazságtalanság vagy a sérelem ellen, de a rosszcselekedetekkel szemben nem a közönyös türelmet tanította. Ezen a délutánon világossá tette, hogy helyesli a gonosztevők és bűnözők közösség általi megbüntetését, és hogy a polgári kormánzatnak néha erőt kell alkalmaznia a társadalmi rend fenntartása és az igazságszolgáltatás érdekében.

Folyton arra intette a tanítványait, hogy tartózkodjanak a megtorlás rossz gyakorlatától; nem engedélyezte a bosszút, az elégtétel gondolatát. Helytelenítette a haragtartást. Elutasította a szemet szemért, fogat fogért elvet. Ellenezte a magánjellegű és személyes elégtétel egész felfogását, e dolgokat egyfelől a polgári kormánzatnak, másfelől az Isten ítéletének tartva fenn. Világossá tette a hármak számára, hogy a tanításai az egyénre vonatkoznak, nem az államra. Az ezekkel kapcsolatos tanításait addig az időpontig úgy foglalta össze, mint:

Szeressétek az ellenségeiteket – emlékezzetek az emberi testvériség erkölcsi követelményeire.

A rossz eredménytelensége: A rosszat nem lehet bosszúval helyrehozni. Ne kövessétek el azt a hibát, hogy a saját fegyvereivel harcoltok a rosszal.

Legyen hitetek – az isteni igazságosság és az örökkévaló jószág végső győzelmébe vetett bizalmatok.

2. Politikai hozzáállás. Figyelmeztette az apostolait, hogy legyenek körültekintők a zsidó nép és a római kormányzat közötti, akkoriban feszült viszonyra vonatkozó megjegyzéseikkel; eltiltotta őket attól, hogy bármiképpen belekeveredjenek ezekbe a bonyodalmakba. Mindig ügyelt arra, hogy elkerülje az ellenségei által állított politikai kelepcecét, mindegyre azt felelve, „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené.” Nem volt hajlandó belemenni abba, hogy a figyelmét eltereljük ama földi küldetéséről, hogy az üdvözülés új útját teremtsen meg; nem engedte meg magának, hogy bármi mással is törődjön. A személyes életében mindig kellőképpen követte a polgári törvényeket és szabályokat; minden nyilvános tanításában mellőzte a polgári, a társadalmi és a gazdasági területeket. Azt mondta a három apostolnak, hogy őt csakis az ember belső, személyes szellemi életének alapelvei foglalkoztatják.

Jézus ezért nem volt politikai újjászervező. Nem azért jött, hogy újjászervezze a világot; még ha meg is tette volna, az akkor is csak arra a korra és arra a nemzedékre lett volna érvényes. Mindazonáltal megmutatta az embernek a jobb életutat, és egyetlen nemzedék sem mentesül annak feladata alól, hogy meghatározza, mi a legjobb módja annak, hogy Jézus életét a saját kihívásaihoz igazítsa. De soha ne essetek abba a hibába, hogy Jézus tanításait valamely politikai vagy gazdasági elmélettel, valamilyen társadalmi vagy ipari rendszerrel azonosítsátok.

3. Társadalmi beállítottság. A zsidó rabbik már régóta vitatkoztak a kérdéssel: ki az én szomszédom? Jézus a tevékeny és önkéntelen jószág gondolatával állt elő, az embertársak iránti olyan igaz szeretettel, mely a szomszédság fogalmát kiterjesztette az egész világra, s ezáltal minden ember egymás szomszédja lett. De mindezzel Jézus csak az egyén iránt tanúsított érdeklődést, nem a tömegek iránt. Jézus nem volt társadalomtudós, viszont annak érdekében munkálkodott, hogy az önző elszigeteltség minden formáját lebontsa. Tiszta rokonszenvet, könyörületet tanított. Ő irgalom uralta Fiú; a könyörület az ő igaz természete.

A Mester nem mondta, hogy az emberek soha ne vendégelhethetnek meg a barátaikat lakomával, de azt igenis mondta a követőinek, hogy adjanak lakomát a szegényeknek és a szerencsétleneknek. Jézus erős igazságérzővel rendelkezett, de azt mindig irgalom enyhítette. Nem tanította az apostolainak, hogy hagyják, hogy a társadalom potyalesői vagy hivatásos kéregetők akaszkodjanak a nyakukba. A legközelebb akkor került társadalomtani kijelentésekhez, amikor azt mondta, „Ne ítélkezzetek, hogy fölöttetek se ítélkezzenek.”

Világossá tette, hogy a válogatás nélküli jóindulat a társadalom sok rossz dolgáért okolható. A következő napon Jézus határozottan arra utasította Júdást, hogy az apostoli javakból ne adjon adományt, hacsaknem az ő vagy két apostol közös kérésére. Mindeme dolgokban Jézus szokás szerint azt mondta, „Legyetek bölcsek, mint a kígyók, de ártalmatlanok, mint a galambok.” Láthatólag az volt a szándéka, hogy minden társadalmi helyzettel kapcsolatban türelmet, elfogulatlanságot és megbocsátást tanítson.

A család állt Jézus életfelfogásának középpontjában – itt is és ezután is. Az Istenről szóló tanításait a családra alapozta, s közben arra törekedett, hogy kijavítsa azt a zsidó felfogást, hogy túlbecsülik az őseik jelentőségét. Úgy állította be a családi életet, mint a legfelsőbb rendű emberi kötelességet, de világossá tette, hogy a családi viszonyoknak nem szabad keveredniük a vallási kötelezettségekkel. Felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy a család átmeneti intézmény; hogy az nem éli túl a halált. Jézus nem habozott háttérbe helyezni a családját, amikor a család szembekerült az Atya akaratával. Az emberek – az Isten fiai – közötti új és nagyobb testvériséget tanította. Jézus korában a válási szokások lazák voltak Palesztinában és szerte a Római Birodalomban. Többször is elutasította, hogy a házasságról és a válásról törvényeket alkosson, de Jézus első követői közül sokaknak erős meggyőződése volt a válásról és nem haboztak e nézeteket neki tulajdonítani. Az Újszövetség minden írója, János Márkot kivéve, a válás kapcsán e szigorúbb és haladóbb nézetekhez tartotta magát.

4. Gazdasági magatartás. Jézus úgy dolgozott, élt és cselekedett a világban, ahogy a világ dolgaival kapcsolatba került. Nem gazdasági megújító volt, bár gyakran felhívta a figyelmet a javak egyenlőtlen elosztásának igazságtalan voltára. Azonban nem tett javaslatokat a bajok orvoslására. Világossá tette a hármak előtt, hogy bár az apostoloknak nem lehet vagyona, azért ő még nem a javak és a vagyon ellen beszél, hanem pusztán annak egyenlőtlen és tisztességtelen elosztása ellen. Elismerte a társadalmi igazságosság igényét és az ipar területén a tisztesség szükségességét, de nem javasolt szabályokat azok elérésére.

A követőinek sohasem tanította, hogy kerüljék a földi javak birtoklását, hanem csak a tizenkét apostolának. Lukács, az orvos mélyen hitt a társadalmi egyenlőségben, és sokat tett annak érdekében, hogy Jézus közléseit összhangba hozza a maga személyes elképzeléseivel. Jézus személyesen sohasem utasította a követőit, hogy közösségi életmódot fogadjanak el; ezekben a dolgokban semmiféle nyilatkozatot nem tett.

Jézus gyakorta intette a hallgatóságát a mohóság ellen, kijelentve, hogy „egy ember boldogsága nem az általa birtokolt anyagi javak bőségétől függ”. Állandóan megismételte, hogy „Mit nyer az ember, ha megkapja az egész világot és elveszíti a lelkét?” Nem intézett közvetlen támadást a tulajdonbirtoklás ellen, de kitartott annak örökkévalón alapvető fontossága mellett, hogy a szellemi értékek az elsők. A későbbi tanításaiban megpróbált helyesbíteni sok téves földi életszemléletet azáltal, hogy elmondott számos példabeszédet, melyeket a nyilvános segédkezése során adott elő. Jézusnak sohasem állt szándékában gazdasági elméletek megfogalmazása; jól tudta, hogy minden egyes korszaknak ki kell alakítania a fennálló bajok orvoslásának módszereit. Ha Jézus ma a földön lenne, és az életét hűsvér testben élné, akkor a férfiak és nők többsége számára nagy csalódást okozna azon egyszerű oknál fogva, hogy nem venne részt a mai politikai, társadalmi vagy gazdasági vitákban. Meglehetősen közömbös maradna, miközben arra tanítana benneteket, hogy miként tökéletesítsétek a belső szellemi életeteket annak érdekében, hogy sokoldalúan felkészültté válva a tisztán emberi nehézségek leküzdéséhez hozzáértőbben fogjatok hozzá.

Jézus minden embert Istenhez hasonlóvá akart tenni, hogy aztán ott álljon, rokonszenvvel figyelve, amint az Isten fiai leküzdi a maguk politikai, társadalmi és gazdasági nehézségeit. Nem a vagyon ellen emelt kifogást, hanem az ellen, amit az a vagyon megszállottainak többségével tesz. Ezen a csütörtöki délutánon mondta először Jézus a társainak, hogy „áldottabb dolog adni, mint kapni”.

5. Személyes vallás. Nektek, miként az apostoloknak, jobban meg kell értenetek Jézus tanításait az élete révén. Tökéletessé tett életet élt a világunkon, és az ő egyedi tanításai csak akkor érthetők meg, ha azt az életet annak közvetlen környezetében szemlélitek. Az élete az, és nem a tizenketteknek átadott tanításai vagy a sokaságnak tartott beszédei, mely a leginkább segíthet az Atya isteni jellemének és szeretetteljes személyiségének megmutatásában.

Jézus nem támadta a héber próféták vagy a görög erkölcsstanítók tanításait. A Mester felismerte azt a sok jó dolgot, melyet e nagy tanítók képviseltek, de ő azért jött le a földre, hogy valami továbbit tanítson, „az ember akaratának önkéntes hozzáigazítását az Isten akaratához”. Jézus egyszerűen nem akart vallásos embert létrehozni, olyan halandót, aki teljesen a vallásos érzelmek megszállottja és akit csak szellemi késztetések hajtanak. Ha csak egyetlen pillantást vethettetek volna rá, akkor megértettétek volna, hogy Jézus e világ dolgai komoly mértékű megtapasztalásának igazi embere volt. Jézus tanításait e téren erősen elferdítették és nagyon félreértelmezték végig a keresztény kor évszázadai alatt; voltak torz fogalmaitok a Mester szelídségét és alázatát illetően is. Úgy tűnik, hogy az életcélja a nemes önbecsülés elérése volt. Azt javasolta az embernek, hogy csak azért alázkodjon meg, hogy igazán felemeltessen; az elsődleges célja az Istennel szembeni igaz alázat volt. Nagyra értékelte az őszinteséget – a tiszta szívet. A hűség volt a legfőbb erény a jellemmegítélésében, míg a bátorság állt a tanításai középpontjában. A jelmondata az volt, hogy „ne félj”, és a türelmes kitartás volt a jellemerősségről alkotott eszményképe. Jézus tanításai a derekasság, bátorság és hősiesség vallását alkotják. Éppen ezért választott személyes képviselőjének tizenkét hétköznapi embert, akiknek a többsége kemény, életerős és férfias halász volt.

Jézusnak kevés mondanivalója volt a korának társadalmi bűneiről; ritkán tett utalást erkölcsi vétésekre. Ő az igaz erény igelő felfogású tanítója volt. Szándékosan kerülte az elutasításon alapuló tanítási módszert; nem volt hajlandó hírverést csinálni a rossznak. Még csak erkölcsi megújító sem volt. Jól tudta, és ezt tanította az apostolainak is, hogy az emberiség érzéki vágyai nem nyomhatók el sem vallásos dorgálással, sem törvényi tiltással. Az általa mondott kevés elítélés főként a gőg, a kegyetlenség, az elnyomás és a képmutatás ellen irányult.

Jézus nem kifogásolta hevesen még a farizeusokat sem, nem úgy, mint János. Jézus ismert sok, szívből őszinte írástudót és farizeust; megértette az ő rabszolgasorba taszító elkötelezettségüket a vallási hagyományok iránt. Jézus különösen fontosnak tartotta, hogy „előbb a fának kell jónak lennie”. Nagy hatással volt a hármakra az, hogy ő az egész életet értékelte, nem csak néhány sajátos erényt.

János az e napi tanításból egyedül azt szűrte le, hogy Jézus vallásának lényegét olyan könyörületes jellem megszerzése alkotja, melyhez a mennyei Atya akaratának megcselekedése érdekében megmozduló személyiség társul.

Péter azt a gondolatot ragadta meg, hogy a hirdetendő evangélium tényleges újrakezdést jelent az egész emberi fajnak. E benyomását elmondta később Pálnak, aki ebből kialakította a Krisztus mint „a második Ádám” tantételét.

Jakab azt az izgalmas igazságot fogta fel, hogy Jézus azt akarja a földi gyermekeitől, hogy úgy éljenek, mintha máris a megteremtett mennyország polgárai lennének.

Jézus tudta, hogy az emberek különbözők, és így is tanította az apostolait. Folyamatosan arra intette őket, hogy tartózkodjanak attól, hogy megpróbálják a tanítványokat és a híveket valamilyen előre meghatározott formára gyúrti. Arra törekedett, hogy megengedje minden egyes léleknek azt, hogy a maga módján fejlődjön Isten előtt egy tökéletesedő és páratlan egyedé. Péter sok kérdése közül az egyiknek a megválaszolásakor a Mester azt mondta:

„Fel akarom szabadítani az embereket annak érdekében, hogy kisgyermekként újra nekifoghassanak az új és jobb életnek.”

Jézus mindig ragaszkodott ahhoz, hogy az igaz jósnak önkéntelennek kell lennie, a könyörületesség megnyilvánulásakor ne tudja a bal kéz, hogy mit tesz a jobb.

A három apostol megdöbben ezen a délutánon, amikor felfogták, hogy a Mesterük vallása nem írja elő a szellemi önvizsgálatot. Jézus kora előtt és után minden vallás, még a kereszténység is, gondosan előírja a lelkiismeretes önvizsgálatot. De nem ez volt a helyzet a názáreti Jézus vallásával. Jézus életfelfogása nélkülözi a vallásos önmegfigyelést. Az ács fia sohasem tanított jellem-építést; ő a jellem gyarapítását tanította, kijelentve, hogy a mennyország olyan, mint a mustármag. De Jézus semmi olyat nem mondott, mely tiltotta volna az önvizsgálatot az önmagunkkal való túlságos foglalkozás megakadályozására.

Az országba való belépés jogát a hit határozza meg, a személyes meggyőződés. Az országbeli fokozatos felemelkedésben való megmaradás ára az értékes gyöngyével egyezik meg, melynek megszerzése érdekében az ember eladja mindenét, amiye csak van.

Jézus tanítása vallás mindenki számára, nem csak a gyengéknek és a rabszolgáknak. A vallása (a korában) sohasem szilárdult hitvallásokká és istentani törvényekké; egyetlen sor írást sem hagyott maga után. Az élete és a tanításai ösztönző, eszményelvű örökségként maradtak a világegyetemre, melyek alkalmasak minden korszak szellemi vezetésére és erkölcsi képzésére minden világon. Jézus tanítása még ma is elkülönül minden vallástól, mint olyantól, jóllehet az az élő remény mindegyikben.

Jézus nem azt tanította az apostolainak, hogy a vallás az ember egyetlen földi foglalatossága; ez az Isten szolgálatának zsidó felfogása volt. De ahhoz ragaszkodott, hogy a tizenkettek egyetlen dolga a vallás. Jézus semmi olyasmit nem tanított, ami elriasztotta volna a híveit az igaz műveltséggel való foglalatosságtól; ő csak kibélelte a hagyományok által gúzsba kötött, jeruzsálemi vallási tanodák hírnevét. Nagyvonalú, jószívű, tanult és türelmes volt. Öntudatos jámborság nem kapott helyet az igaz életről alkotott felfogásában.

A Mester nem javasolt megoldásokat a korának vagy bármely későbbi kornak a nem vallási jellegű kihívásaira. Jézus az örök valóságokkal kapcsolatos szellemi éleslátást akarta kifejleszteni, valamint az eredetiséget mutató életre irányuló kezdeményezést szerette volna bátorítani; ő maga kizárólag az emberi faj mélyről fakadó, állandó szellemi szükségleteivel foglalkozott. Az Istenével egyenrangú jóságot nyilatkoztatott ki. Kiemelte a szeretetet – az igazságot, szépséget és jóságot – mint az isteni eszményképet és az örök valóságot.

A Mester azért jött, hogy egy új szellemet, egy új akaratot teremtsen az emberben – hogy új képességet adjon az igazság megismerésére, az irgalom megtapasztalására és a jóság választására – azt a törekvést, hogy az ember összhangban akarjon lenni az Isten akaratával, melyhez az az örök ösztönzés társul, hogy váljon tökéletessé, éppen olyan tökéletessé, mint a mennyei Atya.

167. A felszentelés napja

A következő szombati napot Jézus az apostolainak szentelte, visszatértek a hegyekbe, ahol korábban felavatta őket; és ott, miután egy hosszú és csodálatosan megkapó személyes üzenetet intézett hozzájuk bátorításul, hozzáfogott a tizenkettek felszentelésének ünnepélyes szertartásához. E szombati délutánon Jézus maga köré gyűjtötte az apostolait a hegyoldalon és a mennyei Atyja kezébe adta őket annak érdekében, hogy felkészüljenek arra a napra, amikor magukra kell hagynia őket a világban. Ez alkalommal nem került sor új tanításra, csak beszélgetésre és bensőséges közösség megélésére.

Jézus áttekintette a felavatási beszéd számos elemét, melyet ugyanezen a helyen tartott, és azután egyesével magához hívta és megbízta őket azzal, hogy a képviselőiként menjenek ki a világba. A Mester felszentelési megbízása ez volt:

„Menjetek el az egész világba és terjesszétek az országról szóló jó híreket. Szabadítsátok fel a szellemi rabokat, vigasztaljátok meg az elnyomottakat és segédkezzetek a bánkódóknak. Ingyen kaptatok, önként adjatok.”

Jézus azt tanácsolta nekik, hogy se pénzt, se külön öltözetet ne vigyenek, azt mondta:

„A munkás megérdemli a maga bérét.”

Végül pedig azt mondta:

„Nézzétek, úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé; legyetek tehát bölcsek, mint a kígyók és ártalmatlanok, mint a galambok. De legyetek óvatosak, mert ellenségeitek a törvényszékek elé állítanak, a zsinagógáikban pedig megfenyítenek benneteket. Helytartók és uralkodók elé hurcolnak, mert hisztek ebben az örömhírben, és épp a ti bizonyágtételek tanúskodik majd mellettem az ő számukra. Amikor átadnak benneteket a bíróságnak, ne töprengjete, hogy mit mondjatok, mert az Atyám szelleme bennetek lakozik és ilyenkor rajtatok keresztül szól majd. Némelyiketeket megölik majd, és mielőtt megteremtitek az országot a földön, sok nép fog utálni benneteket ezen örömhír miatt; de ne féljete; veletek leszek, és a szellemem előttetek fog járni az egész világon. Az Atyám jelenléte ott lesz veletek, amikor először a zsidókhoz, majd pedig a nem-zsidókhoz elmentek.”

Miután lejöttek a hegyről, visszatértek a Zebedeus-féle házbeli lakásukba.

168. A felszentelést követő este

Azon az estén, amikor a házban folyt a tanítás, lévén, hogy elkezdett esni, Jézus hosszasan beszélt nekik, azt próbálta megmutatni a tizenketteknek, hogy milyennek kell lenniük, nem azt, hogy mit kell tenniük. Ők csak olyan vallást ismertek, mely bizonyos dolgok megtételét írta elő az igazságosság – az üdvözülés – elérésének eszközeként. Jézus azonban újra elmondta:

„Az országban igazságosnak kell lennetek annak érdekében, hogy elvégezzétek a munkát.”

Sokszor elismételte:

„Legyetek ezért tökéletesek, miként Atyátok a mennyben is az.”

A Mester mindvégig azt magyarázta az összezavarodott apostolainak, hogy az üdvözülés, melynek a világra való elhozatala érdekében ő eljött, csak hit, egyszerű és őszinte hit révén érhető el. Jézus azt mondta:

„János bűnbánati keresztelést hirdetett, a régi életmód iránti sajnálatot. Nektek az Istennel való közösség keresztségét kell hirdetnetek. Hirdessetek bűnbánatot azoknak, akiknek ilyen tanításra van szükségük, de azok előtt, akik már őszintén keresik a belépést az országba, tárjátok szélesre a kapukat és hívjátok őket az Isten fiainak örömteli közösségébe való belépésre.”

De nehéz feladat volt meggyőzni e galileai halászokat, hogy az országban az, hogy igazságosak legyenek hit révén, előrébb való, mint az, hogy igazságot tegyenek a földi halandók napi életében.

A tizenkettek tanítására irányuló munka egy másik nagy nehézsége abban állt, hogy a tizenkettek hajlamosak voltak a vallási igazságról meglehetősen eszményalapú, szellemi elveket vallani és azokat gyakorlati viselkedési szabályokká átalakítani. Jézus meg akarta mutatni nekik a lelki beállítottság szép szellemét, ők azonban ragaszkodtak ahhoz, hogy e tanításokat személyes viselkedési szabályokká alakítsák. Sokszor, amikor meggyőződtek arról, hogy jól emlékeznek arra, amit a Mester mondott, csaknem bizonyosan elfelejtették, hogy mit nem mondott. Lassacskán azért befogadták a tanítását, mert Jézus volt mindaz, amit tanított. Amit nem tudtak felfogni a szóbeli tanításából, azt fokozatosan megszerezték a vele való élet révén.

Az apostolok számára nem volt nyilvánvaló, hogy a Mester olyan szellemi ösztönzést jelentő élet megélésén dolgozik, mely minden kor minden személyének szól, a kiterjedt világegyetem minden világán. Függetlenül attól, hogy Jézus időről időre mit mondott nekik, az apostolok nem értették meg azt a szándékot, hogy Jézus ezen a világon, de a hatalmas teremtettségének minden világa érdekében dolgozik. Jézus nem azért élte a földi életét a világunkon, hogy személyes példát állítson a halandói életről e világ férfijai és női elé, hanem inkább azért, hogy megteremtse egy magas szellemi, ösztönző eszményképet minden halandó lény számára minden világon.

Ugyanezen az estén Tamás megkérdezte Jézustól:

„Mester, azt mondd, hogy kisgyermekké kell válnunk, mielőtt bebocsátást nyerhetünk az Atya országába, és mégis arra figyelmeztetted minket, hogy ne hagyjuk megtéveszteni magunkat a hamis prófétáktól és ne essünk annak bűnébe, hogy gyöngyöket szórunk disznók elé. Most aztán igazán tanácstalan vagyok. Nem értem a tanításodat.”

Jézus így felelt Tamásnak:

„Meddig kell még elnézőnek lennem veletek? Mindegyre ragaszkodtok ahhoz, hogy szó szerint vegyetek mindent, amit tanítok. Amikor azt kértem, hogy legyetek olyanok, mint a kisgyermek, ami az országba való belépés ára, akkor nem a könnyen megtéveszthetőségre, a hitre való pusztán hajlandóságra utaltam, vagy arra, hogy ne habozzatok megbízni a megnyerő idegenekben. Azt akartam, hogy megértsetek, hogy a szemléltetés a gyermek-apa viszonyra irányul. Ti vagytok a gyermekek, és a ti Atyátok országába szeretnétek belépni. Minden egészségesen fejlődő gyermek és az apja között megvan az a természetes ragaszkodás, mely megértő és szeretetteljes viszonyt biztosít, és amely mindörökké eleve kizár mindenféle alkudozó hajlamot az Atya szeretetének és irgalmának megszerzése iránt. Az általatos terjesztendő örömhírnek éppen ezen örökkévaló gyermek-anya viszonynak a hitbeli felismeréséből kinövő üdvözüléshez van köze.”

Jézus tanításának jellegzetessége az életfelfogásának erkölcsisége volt, mely az egyénnek az Istenhez fűződő személyes viszonyából ered – éppen e gyermek-anya viszonyból. Jézus az egyént emelte ki, nem az ember fajtáját vagy nemzetét. Az estebédnél Jézus Mátéval beszélgetett, amely során elmagyarázta, hogy bármely cselekedet erkölcsiségét az egyén szándéka határozza meg. Jézus erkölcsisége mindig igenlő jellegű volt. Az aranyszabály, ahogy azt Jézus újrafogalmazta, tevékeny társas kapcsolatot igényel; a régebbi nemleges jellegű szabályt elszigeteltségben lehetett követni. Jézus az erkölcsiségről lefejtett

minden szabályt és szertartást, és azt a szellemi gondolkodás és a valóban igaz élet magasztos szintjeire emelte.

Jézus ezen új vallása nem volt mentes annak gyakorlati következményeitől, de bármilyen gyakorlati politikai, társadalmi vagy gazdasági érték található is a tanításában, az a lélek benső tapasztalásának természetes munkálása, amint az a szellem gyümölcseit hozza az igaz személyes vallási tapasztalás önkéntelen napi segédkezésében.

Miután Jézus és Máté befejezte a beszélgetést, Zélóta Simon kérdezett tőle:

„De Mester, vajon minden ember az Isten fia?”

Jézus erre így felelt:

„Igen, Simon, minden ember az Isten fia, és ezt a jó hírt fogjátok hirdetni.”

De az apostolok nem tudtak egy ilyen tantételt megérteni; ez új, furcsa és meglepő bejelentés volt. Jézus ezt az igazságot bele akarta vésni az emlékezetükbe, ezért arra tanította a követőit, hogy minden emberrel bánjanak úgy, mint a testvérükkel.

András egyik kérdésére válaszolva a Mester világossá tette, hogy a tanításának erkölcsisége elválaszthatatlan az életének vallásától. Nem az ember természetéből fakadó erkölcsiséget tanította, hanem az embernek az Istenhez fűződő viszonyából fakadót.

János megkérdezte Jézust:

„Mester, mi a mennyország?”

Jézus erre így felelt:

„A mennyország e három alapvető dologban áll fenn: először, az Isten főhatalma tényének elismerése; másodsor, hit az Istennél való fiúi elismerés igazságában; és harmadszor, hit abban, hogy az Isten akaratának megcselekedésére irányuló legfelsőbb emberi vágy eredményes – az a vágy, hogy az ember olyan legyen, mint az Isten. És ez az örömhír üzenete: hogy hit által minden halandó rendelkezhet az üdvözülés ezen alapvető dolgaival.”

Ezzel a várakozás hete véget ért, és arra készültek, hogy másnap elinduljanak Jeruzsálembe.

169. A NYILVÁNOS MŰKÖDÉS ELKEZDÉSE

Jézus és a tizenkét apostol a Kr.u. 27. év január 19-én, a hét első napján készen állt, hogy elhagyják a betsaidabeli szálláshelyüket. A tizenketten semmit sem tudtak a Mesterük terveiről, kivéve azt, hogy áprilisban elmennek Jeruzsálembe a páska-ünnepre, és hogy a szándék az, hogy az utat a Jordán-völgyben teszik meg. A Zebedeus házból csaknem egészen délig nem tudtak elindulni, mert az apostolok családjai és a tanítványok más ismerősei jöttek búcsúzkodni és sikert kívánni nekik abban az új munkában, melynek megkezdésére készültek.

Az apostolok közvetlenül indulás előtt nem találták a Mestert, és András elindult, hogy megkeresse. Rövid keresés után akadt rá Jézusra, aki a partnál lévő egyik csónakban üldögélt, és sírt. A tizenketten gyakran látták a Mesterüket szomorúnak, és megfigyelték nála a komoly elmélyülés rövid időszakait is, de egyikük sem látta sírni még soha. Andrást némiképp megdöbbenette, hogy a Mestert ily szomorúnak látja közvetlenül a Jeruzsálembe indulásukat megelőzően, és a bátorságát összeszedve odament Jézushoz és megkérdezte:

„E nagy napon, Mester, amikor arra készülünk, hogy elinduljunk Jeruzsálembe, hogy hirdessük az Atya országát, te miért sírsz? Melyikünk bántott meg téged?”

Jézus, ahogy Andrással visszasétált a tizenkettenhez, így válaszolt:

„Egyikőtök sem szomorított el. Csak az tett bánatossá, hogy József atyám családjából senkinek sem jutott eszébe, hogy eljöjjön és jó utat kívánjon nekünk.”

Rúth ekkor éppen látogatóban volt József bátyjánál Názáretben. A családjának többi tagja büszkeségből, csalódottságból, meg nem értésből és a sértett érzésekből fakadó kicsinyes neheztelés miatt maradt távol.

170. Galilea elhagyása

Kapernaum nem esett messze Tibériástól, és Jézus hírneve már javában kezdett elterjedni egész Galileában és még az azon túli területeken is. Jézus tudta, hogy Heródes hamarosan fel fog figyelni a tevékenységére; ezért úgy gondolta, hogy az a legjobb, ha az apostolokkal dél felé, Júdeába tart. A hívőknek több mint száz fős társasága akart velük menni, Jézus azonban szólt hozzájuk és arra kérte őket, hogy ne kísérjék az apostoli csoportot a Jordán menti útukon. Bár beleegyeztek, hogy hátra maradnak, sokuk néhány napon belül a Mester után indult.

Az első napon Jézus és az apostolok csak Tariceáig jutottak, ahol is az éjszakát töltötték. Másnap elmentek addig a Pella közeli helyig a Jordán mellett, ahol János dolgozott nagyjából egy évvel korábban, és ahol Jézus megkapta a keresztséget. Itt több mint két héten át időztek, közben tanítottak és hirdették a tant. Az első hét végére több száz ember gyűlt össze a Jézus és a tizenkettek táborhelyéhez közeledő táborban, és ezek az emberek Galileából, Föníciából, Szíriából, a Tízvárosból, Pereából és Júdeából jöttek.

Jézus nyilvánosság előtt nem beszélt. András felosztotta a sokaságot és kijelölte a tanhirdetőket a délelőtti és a délutáni összejövetelekre; estebéd után Jézus a tizenkettekkel beszélgetett. Semmi újat nem tanított nekik, viszont áttekintette a korábbi tanítását és válaszolt számos kérdésükre. Ezen esték egyikén beszélt nekik valamelyest arról a negyven napról is, melyet a hegyekben, e helytől nem messzire töltött.

A hozzájuk Pereából és Júdeából eljött emberek közül sokakat János keresztelt meg és ők többet szerettek volna megtudni Jézus tanításairól. Az apostolok nagy előrehaladást értek el János tanítványainak oktatásában, mivel semmilyen tekintetben nem érvénytelenítették János hitszónoklatát és ekkor még nem keresztelték az új tanítványait. De mindig is gondot okozott János követői számára, hogy Jézus, amennyiben ő mindaz, amiről János beszélt, semmit sem tesz annak érdekében, hogy kihozza őt a börtönből. János tanítványai soha nem értették meg, hogy Jézus miért nem akadályozta meg a szeretett vezetőjük kegyetlen halálát.

András estéről estére folyamatosan és sokat foglalkozott az apostolok felkészítésével arra a különleges és nehéz feladatra, hogy miként boldoguljanak súrlódásoktól mentesen Keresztelő János követőivel. Jézus nyilvános segédkezésének első éve alatt a követőinek több mint a háromnegyede korábban Jánost követte és tőle kapta a keresztséget. A Kr.u. 27. év egésze azzal telt, hogy szép nyugodtan átvették János pereai és júdeai munkáját.

171. Az Isten törvénye és az Atya akarata

Azon az éjszakán, mely után elhagyták Pellát, Jézus további ismeretekkel ruházta fel az apostolokat az új országról. A Mester azt mondta:

„Arra tanítottalak benneteket, hogy várjátok az Isten országának eljövetelét, és én most kijelentem, hogy ez a régóta várt ország közel van, sőt, hogy már itt és közöttünk van. Minden királyságban lennie kell egy királynak, aki a királysékében ül és meghozza a királyság törvényeit. Ti a mennyországról olyan fogalmat alkottatok, mint a zsidó nép dicső uralma a föld minden népe felett, a Messiással a dávidi királysékben, aki e csodás erejű helyről hirdeti ki az egész világ törvényeit. De gyermekeim, nem a hit nézőpontjából látjátok a dolgot, és nem a szellem megértésével hallgatjátok. Kijelentem, hogy a mennyország nem más, mint annak megértése és elfogadása, hogy az Isten uralma az emberek szívében van. Igaz, van Király ebben az országban, és hogy a Király az én Atyám és a ti Atyátok. Mi valóban az ő hűséges alattvalói vagyunk, ám e tényt messze meghaladja az az átfomláló igazság, hogy mi az ő fiai vagyunk. Az én életemben ez az igazság mindenki számára meg

fog mutatkozni. Atyánk szintén királyszekben ül, de nem kéz alkotta azt a királyséket. A Végtelen királyszéke az örökkévaló lakóhelye az Atyának a mennyek országában; ő tölt meg minden dolgot és hirdeti ki a törvényeit világegyetemszám. Az Atya a gyermekeinek szívében is a szellem révén uralkodik, melyet azért küld el, hogy a halandó emberek lelkében éljen.

Amikor ezen ország alattvalói vagytok, akkor valóban képessé lettetek meghallani a Világegyetem Urának törvényét; de amikor az országról szóló örömhír miatt, mely országot kijelenteni eljöttem, hittel felfedezitek, hogy magatok is fiak vagytok, akkor attól kezdve ne úgy tekintetek magatokra, mint a törvénynek alárendelt teremtményekre egy mindenható úr alatt, hanem úgy, mint egy szeretetteljes, isteni Atya kivételes fiaira. Bizony, bizony mondom nektek, amikor az Atya akarata a ti törvényetek, akkor aligha vagytok az országban. De amikor az Atya akarata valóban a ti akaratotokká válik, akkor igazán az országban vagytok, mert ezáltal az ország megérett tapasztalássá lett bennetek. Amikor az Isten törvénye a ti törvényetek, akkor nemes rabszolga alattvalók vagytok; viszont amikor hisztek az isteni fiúi elismerés ezen új örömhírének, akkor az Atyám akarata a ti akaratotokká válik, és ti felemeltettek az Isten szabad gyermekeinek, az ország felszabadult fiainak magas rangjára.”

Az apostolok némelyike felfogott valamennyit a tanításból, de egyikük sem értette meg a nagy horderejű bejelentés teljes értelmét, hacsaknem Zebedeus Jakab. De a szívükbe fogadták ezeket a szavakat és azok a többévi szolgálat alatt előjöttek és öröndetesebbé tették az apostolok segédkezését.

172. Időzés Amathuszban

A Mester és apostolai csaknem három héten át Amathuszban maradtak. Az apostolok továbbra is naponta két alkalommal beszéltek a sokaság előtt, és Jézus minden szombat délután hitszónoklatot tartott. Többé már nem lehetett megtartani a szerdai pihenőnapot; ezért András úgy rendelkezett, hogy a hatnapos hét egyes napjain két-két apostol tartson pihenőt, míg a szombati istentiszteleteken mindannyian feladatot láttak el.

Péter, Jakab és János végezte a nyilvános tanhirdetés nagyobb részét. Fülöp, Nátániel, Tamás és Simon komoly részt vállalt a személyes munkából és az érdeklődők külön csoportjai számára órákat tartott; az ikrek továbbra is az általános rendfenntartói felügyeletet látták el, míg András, Máté és Júdás egy háromfős főigazgatói bizottsággá alakult, bár hármójuk mindegyike külön is komoly vallási munkát végzett.

András azzal foglalkozott, hogy tisztázza a folyamatosan visszatérő félreértéseket és nézeteltéréseket János követői és Jézus újabb tanítványai között. Néhány naponként komoly helyzetek alakultak ki, ám András az apostoltársai segítségével rá tudta venni a szemben álló feleket valamiféle megegyezésre, legalábbis átmenetileg. Jézus nem volt hajlandó részt venni ezen egyeztetések egyikén sem; és tanácsot sem volt hajlandó adni abban, hogy e nehézségek kezelésének mi a megfelelő módja. Egyszer sem javasolt megoldást arra, hogy az apostolok miként rendezzék e bonyolult kérdéseket. Amikor András Jézushoz fordult a kérdéseivel, ő mindegyre azt mondta:

„Nem bölcs dolog, ha a házigazda beleavatkozik a vendégei családi ügyeibe; a bölcs szülő sohasem foglal állást a saját gyermekeinek kicsinyes civakodásaiban.”

A Mester nagy bölcsességet és tökéletes pártatlanságot mutatott minden, az apostolaival és az összes tanítványával kapcsolatos ügyben. Jézus valóban nagy hatással volt az emberekre; komoly befolyással bírt az embertársaira a személyisége kisugárzásának és erejének együttese miatt. Volt valami megmagyarázhatatlan, parancsoló jellege az ő egyszerű, vándor és hontalan életének. Értelmi kellem és szellemi vonzóerő volt a nagyon határozott tanításmódjában, a következetes gondolkodásában, az érvelése erejében, a bölcs látásmódjában, a fürgé észjárásában, a pártatlan higgadtságában és a nemes türelmében. Egyszerű volt, férfias, őszinte és félelmet nem ismerő. A Mester jelenlétében meglévő mindezen fizikai és értelmi hatásokon túl ott volt még a lényének minden, a személyiségéhez kötődő szellemi bája is – a türelmesség, a gyöngédség, a szerénység, a szelídség és az alázat.

A názáreti Jézus valóban határozott, erős személyiség volt; értelmi erőt és szellemi erősséget képviselt. A követői körében a személyisége nem csak a szellemi beállítottságú nők számára volt vonzó, hanem a művelt, értelmi beállítottságú Nikodémusz számára és az edzett római katona, ama százados számára is, aki a keresztnél őt állt és aki, miután végignézte a Mester halálát, azt mondta:

„Igen, ő valóban az Isten Fia volt.”

És a férfias, kemény galileai halászberekek Mesternek hívták őt.

A Jézusról készített képek igen szerencsétlenek. A Krisztusról készített festmények mindig káros hatással voltak az ifjúságra; a templomi kereskedők aligha menekültek volna Jézus elől, ha olyan férfi lett volna, mint amilyennek a művészek rendszerint ábrázolták. Az ő férfias megjelenése tiszteletet parancsoló volt; jó volt, méghozzá a maga természetes módján. Jézus nem tettette magát szelídnek, kedvesnek, nyájasnak és kellemesen rejtélyesnek. Az ő tanítása felkavaróan lendületes igazodást mutató volt. Nem csak szándékában volt jó, hanem ténylegesen is a jó megcselekedésére törekedett.

A Mester sohasem mondta, „Gyertek hozzám ti mind, kik restek vagytok és mind, kik álmodozók vagytok.” Sokszor mondta viszont, „Gyertek hozzám ti mind, akik dolgoztok, és én nyugalmat adok nektek – szellemi erőt.” A Mester járma tényleg könnyű, de még így sem teszi azt soha, senki nyakába; minden egyénnek a saját szabad akaratából kell ezt az ígát felvennie.

Jézus áldozat árán való hódítást ábrázolt, a gőg és az önzés feláldozását. Irgalom mutatása révén törekedett bemutatni a szellemi megszabadulást minden ellenérzéstől, sérelemtől, haragtól és az önző hatalom- és bosszúvágytól. És amikor azt mondta, „Ne álljatok ellent a rossznak”, később elmagyarázta, hogy ezt nem úgy értette, hogy el kell nézni a bűnt vagy hogy gonosszággal kell párosítani a testvériséget. Inkább arra célzott, hogy megbocsátást kell tanítani, hogy „az ember ne szegüljön ellen az ember személyiségével való rosszul bánásnak, az emberi méltóságból fakadó érzelmek megsértésének.”

173. Tanítás az Atyáról

Amathuszbeli ottlétük alatt Jézus sok időt töltött az apostolokkal és az Istenre vonatkozó új felfogásra oktatta őket; újra és újra nagy hatást gyakorolt rájuk az, hogy az Isten egy Atya, nem pedig egy nagy, legfelsőbb könyvelő, aki főként azzal foglalatoskodik, hogy feljegyzí a rosszat a megtévedő földi gyermekeiről, feljegyzí a bűnöket és gonosszágoat, melyeket aztán felhasználhat ellenük, amikor később megítéli őket, mint a teljes teremtesösszesség igaz Bírája. A zsidók már régóta úgy tartották az Istenről, hogy ő a mindenek fölött álló király, sőt a nemzet Atyja, de a halandó emberek tömegei ezt megelőzően sohasem gondoltak úgy az Istenre, mint az egyén szerető Atyjára.

Tamás ama kérdésére válaszolva, hogy:

„Kicsoda az ország ezen Istene?”

Jézus így felelt:

„Az Isten a ti Atyátok, és a vallás – az általam terjesztett örömhír – nem több és nem kevesebb, mint azon igazság hites felismerése, hogy ti az ő fiai vagytok. Azért vagyok itt közöttetek a húsvér testben, hogy mindezeket a fogalmakat világossá tegyem az életemben és a tanításaimban.”

Jézus arra is törekedett, hogy megtisztítsa az apostolai elméit attól a képzettől, hogy az állatáldozatok felajánlását vallási kötelezettségnek tekintsék. De ezek az emberek, akiket a napi áldozás vallására tanítottak, nehezen értették meg, hogy mit is akar. Mindazonáltal a Mester nem unta meg ismételni a tanítást. Amikor valamelyik ábrázolási módszerével nem érte el, hogy minden apostol megértse őt, akkor újrafogalmazta az üzenetét és a megvilágítás érdekében egy másfajta példázatot alkalmazott.

Jézus ugyanekkor kezdte a tizenketteket alaposabban felkészíteni ama küldetésükre, hogy „megvigasztalják a szomorkodókat és segédkezzenek a betegeknek”. A Mester sok igazságot tanított nekik a teljes emberről – a test, az elme és a szellem egységéről, mely az egyes férfit és nőt alkotja. Jézus beszélt nekik a megpróbáltatások három formájáról, melyekkel találkozni fognak és elmagyarázta azt is,

hogy miként segédkezzenek mindazok számára, akik az emberi betegségek csapásaitól szenvednek. Megtanította, hogy felismerjék:

1. A húsvér test betegségeit – az általában testi betegségeknek tekintett nyomorúságokat.
2. A zavart elméket – azokat a nem testi nyomorúságokat, melyeket később érzelmi és elmebeli rendellenességeknek és zavaroknak tekintettek.
3. A rossz szellemek általi megszállottságot.

Jézus több alkalommal is elmagyarázta az apostolainak e rossz szellemek természetét, mely rossz szellemeket akkoriban gyakran tisztátalan szellemeknek nevezték, és elmondott nekik valamennyit az eredetükről is. A Mester jól ismerte a különbséget a rossz szellemek által való megszállottság és az őrültség között, de az apostolok nem. Jézus számára az sem volt lehetséges, figyelembe véve az apostoloknak a világunk korai történelmére vonatkozó korlátozott ismereteit, hogy vállalkozzon e kérdéskör alapos körüljárására. De sok alkalommal mondta nekik, utalva e rossz szellemekre:

„Nem fognak többé embereket zavarni, amint felemelkedem a mennyei Atyámhoz, és miután elküldtem a szellememet minden húsvér testhez azokban az időkben, amikor az ország nagy erőben és szellemi dicsőségben elérkezik.”

Hétről hétre és hónapról hónapra, végig az egész év alatt, az apostolok egyre nagyobb figyelmet fordítottak a betegek számára való gyógyító segédkezésre.

174. Szellemi egység

Az amathuszbeli esti beszélgetések mindegyike közül az egyik legnagyobb jelentőségű az volt, amely a szellemi egységgel kapcsolatos vitát hozta. Zebedeus Jakab megkérdezte:

„Mester, hogyan tudnánk elérni, hogy hasonlóan lássuk a dolgokat és ezáltal nagyobb legyen közöttünk az összhang?”

Jézus e kérdést meghallván a szellemében felkavarodott, olyannyira, hogy így válaszolt:

„Jakab, Jakab, mikor tanítottam én nektek olyat, hogy mind hasonlóan lássátok a dolgokat? Azért jöttem a világba, hogy szellemi szabadságot hirdessek abból a célból, hogy a halandók képessé váljanak eredeti és szabad egyéni életet élni az Isten előtt. Én nem azt kívánom, hogy a szabad személyiség és a szellemi eredetiség feláldozása árán vásároljatok társadalmi összhangot és testvéri békét. Amit megkövetelek tőletek, apostolaim, az a szellemi egység – és azt megtapasztalhatjátok annak örömeiben, hogy egyesülten annak szentelitek magatokat, hogy őszintén megcselekszitek a mennyei Atyám akaratát. Nem kell hasonlóan látnotok vagy hasonlóan éreznetek és még csak hasonlóan sem kell gondolkoznotok ahhoz, hogy szellemileg hasonlók legyetek. A szellemi egység abból a tudatból ered, hogy mindegyikőtökben ott lakozik és egyre jobban meghatároz titeket a mennyei Atya szellem-ajándéka. Az apostoli összhangotoknak abból a tényből kell fakadnia, hogy mindegyikőtök szellem-reménye eredetében, természetében és beteljesülésében azonos.

A bennetek lakozó paradicsomi szellemetek azonosságának kölcsönös felismeréséből fakadóan így megtapasztalhatjátok a szellem-cél és a szellem-megértés tökéletes egységét; és mindezen mély szellemi egységet úgy élvezhetitek, hogy közben a legnagyobb különbség is meglehet az értelmi gondolkodást, a lelki érzületet és a társas viselkedést illető egyéni beállítottságotokban. A személyiségek lehet üdítően különböző és feltűnően eltérő, miközben a szellemi természetetek, valamint az istenimádat és a testvéri szeretet szellem-gyümölcsei olyannyira egyesítettek lehetnek, hogy mindenki, aki az életeteket szemléli, biztosan felismeri e szellem-azonosságot és lélek-egységet; felismerik, hogy velem voltatok és ezáltal megtanultátok, elfogadhatóan megtanultátok, hogy miként cselekedjétek meg a mennyei Atyám akaratát. Már akkor is elérhetitek az egységességet Isten szolgálatában, amikor e szolgálatot a saját eredeti elme-, test- és lélek-felruházottságotok módszerének megfelelően végzitek.

A szellemi egységetek két dolgot jelent, mely mindig jelen lesz, hogy összhangot teremtsen az egyes hívők életében: Először, rendelkeztek egy közös késztetéssel az élethosszig tartó szolgálatra; mindenén túl vágytok arra, hogy megcselekedjétek a mennyei Atya akaratát. Másodsor, mindannyian közös létcéllal rendelkeztek; mindnyájatoknak célja a mennyei Atya megtalálása, s ezáltal bizonyítjátok a világegyetemnek, hogy olyanokká lettetek, mint ő.”

Jézus a tizenketek tanítása során sokszor visszatért e kérdéskörhöz. Többször is elmondta nekik, hogy ő nem azt akarja, hogy akik hisznek benne, azok elvek és szabályok rabjaivá váljanak – még a jó szándékú emberek vallási értelmű felfogásának megfelelően se. Újra és újra figyelmeztette az apostolait, hogy ne alakítsanak ki hitvallásokat és ne építsenek ki hagyományokat annak eszközéül, hogy a híveket az országról szóló evangéliumban vezessék és ellenőrizzék.

175. Az utolsó hét Amathuszban

Az Amathuszban töltött utolsó hét vége felé Zélóta Simon elvitt Jézushoz egy bizonyos Tehermát, egy perzsát, aki Damaszkuszban folytatott üzleti tevékenységet. Teherma hallott már Jézusról és eljött Kapernaumba, hogy találkozzon vele, és amikor ott megtudta, hogy Jézus elment az apostolokkal a Jordán folyását követve Jeruzsálembe, utána eredt. András Simonhoz vitte Tehermát, hogy nála részesüljön tanításban. Simon úgy tekintett a perzsára, mint „tűzimádóra”, bár Teherma különös gondot fordított arra, hogy elmagyarázza, hogy a tűz csak látható jelképe a Tisztának és Szentnek. Miután Jézussal beszélt, a perzsa kifejezte azon szándékát, hogy a tanítás és a hitszónoklat meghallgatása céljából marad még néhány napig.

Amikor Zélóta Simon és Jézus egyedül maradt, Simon megkérdezte a Mestert:

„Miért van az, hogy nem tudtam meggyőzni? Nekem miért állt ellent oly erősen és miért volt kész meghallgatni téged?”

Jézus azt válaszolta:

„Simon, Simon, hányszor tanítottalak már, hogy mellőzz minden olyan erőfeszítést, hogy elvegyél bármit is abból, amit az üdvözülést keresők a szívükbe zártak? Hányszor mondtam már, hogy az ilyen vágyakozó lelkekbe csakis valamit beletenni törekedj? Vezessétek az embereket az országba, és az ország nagy és élő igazságai majd kiszorítanak minden komoly tévedést. Mihelyt elmondtátok a halandó embernek azt a jó hírt, hogy az Isten az ő Atyja, akkor már könnyebben győztek meg afelől, hogy ő valójában az Isten fia. Miután így tettetek, már el is hoztátok az üdvözülés fényét a sötétségben kucorgónak. Simon, amikor az Ember Fia először jött oda hozzád, vajon Mózeset és a prófétákat tagadva jött-e és hirdetett-e egy új és jobb életmódot? Nem. Nem azért jöttem, hogy elvegyem, amit az ősapáitoktól kaptatok, hanem hogy megmutassam nektek annak tökéletessé tett képét, melyet atyáitok csak részlegesen láttak. Most menj, Simon, taníts az országról és hirdesd azt, és amint valamely embert sértetlenül és biztonsággal az országba vezettél és az ilyen ember kérdésekkel fordul hozzád, akkor van itt az ideje annak, hogy megtanítsd arra, ami a léleknek az isteni országban való fokozatos fejlődésével van kapcsolatban.”

Simon elképedt e szavak hallatán, de úgy tett, ahogy Jézus meghagyta neki, és Teherma, a perzsa bekerült azok közé, akik beléptek az országba.

Azon az éjszakán Jézus előadást tartott az apostoloknak az országbeli új életről. Részben ezt mondta:

„Amikor beléptek az országba, újjászülettek. Nem taníthatjátok a szellem mély értelmű dolgait azoknak, akik csak húsvér testben születtek; előbb gondoskodjatok arról, hogy az emberek szellemtől szülessenek, mielőtt arra törekedtek, hogy megtaníttátok nekik a szellem haladóbb útjait. Ne vállalkozzatok arra, hogy megmutatjátok az embereknek a templom szépségeit mindaddig, amíg előbb nem vittétek el őket a templomba. Mutassátok be az embereket az Istennek de úgy, mint az Isten fiait, mielőtt beszéltek az Isten atyaságának és az emberek fiúi elismertségének tantételéről. Ne küzdjétek az emberek ellen – mindig legyetek türelmesek. Az ország nem a tiétek; ti csak követek

vagytok. Egyszerűen csak menjetek és hirdessétek: ez a mennyország – az Isten a ti Atyátok és ti az ő fiai vagytok, és ez a jó hír, ha őszintén hiszitek, ez az örökkévaló üdvözlésedetek.”

Az apostolok komoly előrehaladást mutattak az amathuszbeli ottlétük alatt. De meglehetősen csalódottak voltak, hogy Jézus nem akart tanácsot adni nekik abban, hogy miként kezeljék János tanítványait. Jézus még a keresztesítés fontos kérdéskörében is mindössze annyit mondott:

„János valóban vízzel keresztesített, de amikor beléptek a mennyországba, a Szellemmel lesztek megkereszteselve.”

176. Betániában, a Jordánon túl

Február 26-án Jézus, az apostolai és a követők egy nagyobb csoportja haladt lefelé a Jordán mentén egészen a perei Betánia közelében lévő gázlóig, addig a helyig, ahol János először hirdette az eljövendő országot. Jézus az apostolaival négy hétig maradt itt, tanítottak és hirdették a tant, mielőtt elindultak volna Jeruzsálembe.

Betániában, a Jordánon túli ottlétük második hete alatt Jézus magával vitte Pétert, Jakabot és Jánost a folyó túlsópartjára, a Jerikótól délre lévő hegyekbe egy háromnapos pihenésre. A Mester hármójuknak sok új és magasabb szintű igazságot tanított a mennyországról. E feljegyzés céljára az alábbiak szerint szervezzük újra és rendszerezzük e tanításokat:

Jézus megkísérelte tisztázni, azt várja a tanítványaitól, hogy miután már ízelítőt kaptak az ország jó szellemvalóságából, úgy éljenek a világban, hogy az emberekben, látván az ő életüket, tudatosodjon az ország léte, és ebből az indíttatásból kérdezzék meg a híveket az ország útjait illetően. Minden ilyen őszinte igazságkereső mindig örömmel hallgatja meg a hit ajándékáról szóló örömhírt, mely bebocsátást biztosít az országba, annak örökkévaló és isteni szellem-valóságaihoz.

A Mester megpróbálta az országról szóló evangélium minden tanítójának eszébe vésni, hogy az ő egyetlen dolguk az, hogy az Istent az egyén számára mint az egyén Atyját kinyilatkoztassák – hogy ezt az egyént a fiú-tudatossághoz elvezessék; ezután pedig mutassák be ugyanezt az embert Istennek, mint az ő hites fiát. Mindkét alapvető kinyilatkoztatás tökéletesen megvolt Jézusban. Valóban ő lett „az út, az igazság és az élet”. Jézus vallása teljes mértékben az alászállt életének földön való megélésén alapult. E világot elhagyva Jézus nem hagyott maga után könyveket, törvényeket vagy más, az egyén vallási életét érintő emberi szervezeti formát.

Jézus világossá tette, azért jött, hogy olyan személyes és örökkévaló kapcsolatot létesítsen az emberekkel, melynek örökre elsőbbséget kell élveznie minden más emberi kapcsolattal szemben. Hangsúlyozta, hogy ezt a bensőséges szellemi társaságot ki kell terjeszteni minden korszakban, minden társadalmi körülmények között élő minden emberre minden nép körében. Az egyetlen jutalom, melyet a gyermekei számára ígért: ebben a világban – szellemi öröm és isteni közösség; a következő világban – örökkévaló élet a paradicsomi Atya isteni szellemvalóságaiban való fejlődés által.

Jézus nagy hangsúlyt helyezett arra, amit ő az országról szóló tanításokban az elsőrendű fontosságú két igazságnak nevezett, és ezek a következők: az üdvözlés elérése hit révén, és egyedül hit révén, melyhez az a forradalmi tanítás társul, hogy az emberi szabadság elérése az igazság őszinte felismerésén keresztül lehetséges, „Megismeritek az igazságot, és az igazság szabaddá tesz benneteket.” Jézus volt a húsvér testben megnyilatkozott igazság, és megígérte, hogy elküldi az ő Igazság Szellemét minden gyermekének szívébe, miután visszatért a mennyi Atyjához.

A Mester egy egész földi korszakkal kapcsolatban tanította meg az alapvető igazságokat ezeknek az apostoloknak. Gyakran figyeltek a tanításaira olyankor, amikor valójában az, amit mondott, a szándéka szerint más világok ösztönzését és képzését szolgálta. A Mester egy új és eredeti élettervet szemléltetett. Emberi nézőpontból valóban zsidó volt, de az életét minden világ számára úgy élte, mint a teremtmény rész egy halandója.

Annak érdekében, hogy az országra vonatkozó terv megvalósításában világos legyen az Atyja szerepe, Jézus elmagyarázta, hogy szándékosan hagyta figyelmen kívül a „föld nagyjait”. A szegényekkel kezdte a munkát, éppen azzal az osztállyal, melyet olyannyira elhanyagolt a korábbi idők evolúciós vallásainak többsége. Nem becsült le egyetlen embert sem; a terve világméretű volt, sőt világegyetemi. E bejelentésekben oly merész és határozott volt, hogy még Péter, Jakab és János is néha arra gondolt, hogy Jézus talán magánkívül van.

Szelíden erőltette csak, hogy megismertesse ezekkel az apostolokkal azt az igazságot, hogy ő nem azért jött erre az alászállási küldetésre, hogy példát mutasson néhány földi teremtménynek, hanem azért, hogy mércét állítson fel és mértéket mutasson az emberi életről minden népnek minden világon szerte a világegyetemben. E mérce a legmagasabb szintű tökéletességet közelítette, sőt az Egyetemes Atya végső jószágát. Az apostolok azonban nem tudták felfogni a szavai jelentését.

Kijelentette, hogy tanítóként működni jött, olyan tanítóként, akit a mennyből küldtek, hogy szellemi igazságot közöljön az anyagi elmével. És pontosan ezt tette; tanító volt, nem tanhirdető. Emberi nézőpontból Péter sokkal eredményesebb tanhirdető volt, mint Jézus. Jézus szónoklata a különleges személyisége miatt volt oly eredményes, és nem annyira a lenyűgöző szónoki képessége vagy az érzelmi vonzereje miatt. Jézus közvetlenül az emberek lelkéhez szólt. Ő az ember szellemének tanítója volt, de ezt az elmén keresztül tette. Az emberekkel élt.

Ez alkalommal történt, hogy Jézus bizalmasan közölte Péterrel, Jakabbal és Jánossal, hogy a földi munkáját némely tekintetben korlátozza a „magas társától” kapott megbízás, s ezzel paradicsomi fivérének, Immanuelnek az alászállást megelőző intelmeire célzott. Elmondta nekik, azért jött, hogy megcselekedje az Atyja akaratát és csakis az Atyja akaratát. Léván, hogy igazán csak egyetlen cél elérése hajtotta, nem aggasztotta őt a világban jelen lévő rossz.

Az apostolok most már kezdték felismerni Jézus nem tettett barátságosságát. Bár a Mesterhez könnyen lehetett közeledni, mégis mindig minden emberi lénytől függetlenül és felettük élt. Soha, egyetlen pillanatra sem uralkodott el rajta semmilyen tisztán halandói befolyás vagy tette ki magát gyarló emberi ítéletnek. Nem fordított figyelmet a közvéleményre, és nem hatott rá az imádat. Ritkán állt le tisztázni a félreértéseket vagy vette rossz néven a hamis beállítást. Sohasem kért tanácsot; sohasem kért imákat.

Jakab megdöbbsent azt látván, hogy Jézus miként szemléli kezdettől fogva a jövőndőt. A Mester ritkán látszott meglepettnak. Sohasem volt izgatott, ideges vagy összezavarodott. Sohasem kért bocsánatot senkitől. Néha-néha szomorú volt, de nem csüggedt.

János világosabban felismerte, hogy minden isteni felruházottsága ellenére, végül is, emberi volt. Jézus emberként élt az emberek között és megértette, szerette és tudta kezelni az embereket. A személyes életében oly emberi és mégis oly hibátlan volt. És mindig önzetlen.

Bár Péter, Jakab és János nem túl sokat értett meg abból, amit Jézus ez alkalommal mondott, kegyes szavait a szívükbe zárták, és azok a keresztre feszítés és a feltámadás után oly erőteljesen törtek elő, hogy a későbbi segédkezésüket gazdagabbá és örömtelibbé tették. Nem csoda, hogy ezek az apostolok nem teljesen értették meg a Mester szavait, mert ő egy új korszak tervét vázolta előttük.

177. A jerikói ténykedés

A Betániában, a Jordánon túl eltöltött négy hét folyamán András minden egyes héten több alkalommal apostoli párokat jelölt ki, hogy egy-két napra Jerikóba menjenek. Jánosnak sok híve volt Jerikóban, és a többségük üdvözölte Jézus és apostolai fejlettebb tanításait. E jerikói látogatások alkalmával az apostolok már jobban követték Jézus útmutatásait a betegek számára való segédkezés terén; meglátogattak minden házat a városban és megpróbáltak vigaszt nyújtani minden csüggedt személynek.

Az apostolok valamennyi nyilvános munkát is végeztek Jerikóban, de az erőfeszítéseik inkább visszafogottabbak és személyes természetűek voltak. Most fedezték fel, hogy az országról szóló jó hír vigaszt jelent a betegeknek; hogy az üzenetük gyógyulást hoz a csüggedtek számára. Jerikóban történt,

hogy Jézus azon megbízása a tizenketteknek, hogy terjesszék az országról szóló jó híreket és segédkezzenek a csüggedtek számára, először valósult meg teljesen.

Útban Jeruzsálembe megálltak Jerikóban és ott érte utol őket egy mezopotámiai küldöttség, mely azért jött, hogy Jézussal tanácskozzon. Az apostolok csupán egy napot akartak ott tölteni, de amikor ezek az igazságkeresők keletről megérkeztek, Jézus három napig velük maradt, és ők az Eufrátesz mentén lévő otthonaikba a mennyországról szóló új igazságok ismeretében tértek vissza.

178. Utazás Jeruzsálembe

Hétfőn, március utolsó napján Jézus és az apostolok megkezdtek utazásukat a hegyekben felfelé, Jeruzsálembe. A betániai Lázár két alkalommal is lent járt Jézusnál, és mindent megbeszéltek, hogy a Mester és apostolai miként legyenek elszállásolva Lázárnál és lánytestvéreinél Betániában arra az időre, amíg Jeruzsálemben akarnak maradni.

János tanítványai a Jordánon túli Betániában maradtak, tanították és keresztelték a tömegeket, így Jézust csak a tizenkettek kísérték, amikor megérkezett Lázár otthonába. Jézus és az apostolok öt napig maradtak itt, pihentek és erőt gyűjtöttek, mielőtt továbbindultak volna Jeruzsálembe a páska-ünnepre. Márta és Mária életében nagy esemény volt, hogy találkozhatnak Jézussal és az apostolokkal a fivérük házában, ahol is az ő szolgálatukra lehettek.

Április 6-án, vasárnap reggel Jézus és az apostolok elindultak Jeruzsálembe; és ez volt az első alkalom, hogy a Mester és mind a tizenkét apostol együtt volt.

179. A PÁSKA-ÜNNEP JERUZSÁLEMBEN

Április hónapban Jézus és az apostolok Jeruzsálemben dolgoztak, de minden este elhagyták a várost, hogy Betániában éjszakázzanak. Maga Jézus minden héten egy-két éjszakát Jeruzsálemben töltött egy görög zsidó, Fláviusz otthonában, ahol számos neves zsidó ember jött össze titokban, hogy beszéljen vele.

A Jeruzsálemben töltött első napon Jézus meglátogatta a korábbi évek alatt barátjává lett Annást, az egykori főpapot és Szalóménak, Zebedeus feleségének a rokonát. Annás már hallott Jézusról és a tanításairól, és amikor Jézus ellátogatott a főpap otthonába, erős tartózkodással fogadták. Amint Jézus észrevette Annás hűvösségét, nyomban távozott, s elmentében ezt mondta:

„A félelem az ember legnagyobb elnyomója és az önteltség a legnagyobb gyöngesége; vajon elárulnád-e magad, hogy az öröm és a szabadság e két elpusztítójának szolgájává légy?”

De Annás nem válaszolt. A Mester mindaddig nem is látta újra Annást, amíg Annás a vejével össze nem ült ítélni az Ember Fia felett.

180. Tanítás a templomban

A hónap során Jézus vagy az apostolok egyike naponta tanított a templomban. Amikor a páska-ünnepi sokaság túl nagy volt, semhogy bejuthasson a templomba a tanítást meghallgatni, az apostolok több oktatócsoportot vezettek a szent területeken kívül. Az üzenetük lényege a következő volt:

1. A mennyország közel van.
2. Az Isten atyaságában való hit révén bejuthattok a mennyországba, s az Isten fiaivá lehettek.
3. Az ország életmódja a szeretet – a legfelsőbb szintű odaadás az Isten iránt, s közben úgy szeretni a szomszédodat, mint magadat.
4. Az Atya akaratának önkéntes elfogadása, a szellem gyümölcseinek megtermése a személyes életben, ez az ország törvénye.

A páska-ünnepre érkezett tömegek meghallgatták Jézus tanítását, és az emberek százai örvendeztek a jó hír hallatán. A zsidó főpapoknak és vezetőknél komoly fejtörést okozott Jézus és az ő apostolai, és maguk között azon tanakodtak, hogy mihez is kezdjenek velük.

A templomban és a templom környékén való tanítás mellett az apostolok és az egyéb hívek sok személyes munkát is végeztek az ünnepi sokaságban. Ezek az érdeklődő férfiak és nők elvitték a jézusi üzenet hírét a páska-ünneptől a Római Birodalom legtávolabbi részeibe és még keletre is. Ez volt a kezdete az országról szóló evangélium elterjedésének a nagyvilágban. Jézus munkája többé már nem korlátozódott Palesztinára.

181. Az Isten haragja

A páska-ünnepi rendezvényekre ellátogatott Jeruzsálemben egy Jákob nevezetű ember, aki Krétáról származó, gazdag zsidó kereskedő volt, és felkereste Andrást, hogy Jézussal külön is találkozhasson. András meg is szervezte a titkos találkozót Jézussal Fláviusz házában másnap estére. E férfi nem értette meg a Mester tanításait, és azért jött el, hogy többet is megtudjon az Isten országról. Azt mondta Jákob Jézusnak:

„De rabbi, Mózes és a régi próféták azt mondják nekünk, hogy Jahve féltékeny Isten, nagyharagú és vad dühű Isten. A próféták azt mondják, hogy utálja a gonosztevőket és megbosszulja, ha valaki nem engedelmeskedik a törvényének. Te és a tanítványaid azt tanítjátok nekünk, hogy az Isten kedves és könyörületes Atya, aki annyira szeret minden embert, hogy szívesen fogadja őket ebben az új mennyországban, melyről azt hirdetik, hogy közel van.”

Amint Jákob befejezte, Jézus így válaszolt:

„Jákob, helyesen idézted a régi próféták tanításait, akik a nemzedékük gyermekeit a koruk felvilágosodottsága szerint tanították. Atyánk a Paradicsomban változhatatlan. Ám a természetéről alkotott felfogás kiteljesedett és kibővült Mózes korától kezdve Ámós idején át egészen Ésaías próféta nemzedékéig. Most pedig én jöttem el a húsvér testben, hogy kinyilatkoztassam az Atyát új dicsőségben és megmutassam az ő szeretetét és irgalmát minden embernek minden világon. Ahogy az országról szóló evangélium elterjed a világon azzal az üzenettel, hogy bizakodás és jó szándék legyen az emberek között, magasabb szintű és jobb kapcsolat épül majd ki minden nemzet családjai között. Az idő múlásával apák és gyermekeik jobban szeretik majd egymást, és ezzel jobban megértik majd a mennyi Atya szeretetét a földi gyermekei iránt. Emlékezz, Jákob, hogy egy jó és igaz apa nemcsak egészsként szereti a családját – mint családot – hanem igazán szereti és szeretetteljesen törődik a család minden egyes tagjával is.”

A mennyi Atya jelleméről folytatott komoly vitát követően Jézus azt mondta:

„Te, Jákob, aki többeknek apja vagy, jól ismered a szavaim igazságát.”

Jákob így szólt:

„De Mester, ki beszélt neked arról, hogy hatgyermekes apa vagyok? Honnan tudta ezt rólam?”

A Mester ezt válaszolta:

„Legyen elég az, hogy az Atya és a Fiú tud minden dologról, mert ők valóban látnak mindent. Lévé, hogy földi atyaként szereted a gyermekeidet, valóságként kell elfogadnod a mennyi Atyának a te irántad való szeretetét – nem csak Ábrahám összes gyermeke iránt, hanem te irántad, a te egyéni lelked iránt.”

Ezután Jézus így folytatta:

„Amikor a gyermekeid még nagyon fiatalok és éretlenek, és amikor megfenyíted őket, talán úgy gondolják, hogy az apjuk mérges és sértett haraggal teli. Éretlenségük nem tud túllépni a büntetésen, hogysem felfognák az atya előrelátó és kiigazító szeretetét. De amikor ugyanezek a gyermekek felnőtt férfiakká és nőkké lesznek, vajon nem butaság-e ragaszkodniuk ezekhez a

korábbi, rosszul értelmezett nézetekhez az apjukat illetően? Férfiakként és nőkként most már fel kell fedezniük az apjuk szeretetét mindeme korai fegyelmezésekben. Az emberiségnek az évszázadok múlásával vajon nem kell-e jobban megértenie a mennyei Atya igaz természetét és szeretetteljes jellemét? Mi hasznotok a szellemi megvilágosodásban egymást követő nemzedékekből, ha továbbra is úgy tekintetek Istenre, mint ahogy Mózes és a próféták látták? Azt mondom neked, Jákob, ezen óra világos fényénél olyannak kell látnod az Atyát, mint ahogy senki nem látta azok közül, akik előtted valaha is éltek. Így látván őt, örvendezned kell az országba való belépésen, mely országban ilyen irgalmas Atya uralkodik, és arra kell törekedned, hogy a szeretetének akarata ettől fogva eluralkodjon az életeden.”

Jákob erre így felelt:

„Rabbi, én hiszek; azt kívánom, hogy vezess az Atya országába.”

182. Az Istenről alkotott kép

A tizenkét apostol, akiknek többsége hallotta az Isten jelleméről szóló beszélgetést, azon az éjszakán számos kérdést tett fel Jézusnak a mennyei Atyáról. A Mester e kérdésekre adott válaszait a legjobban az alábbi, mai szóhasználatban elkészített összefoglalóval lehet bemutatni:

Jézus enyhe szemrehányást tett a tizenketeknek, lényegében ezt mondta: nem ismeritek Izráel hagyományait a Jahve-kép bővülésével kapcsolatban, és vajon nem ismeritek az Írások tanítását sem az Istenre vonatkozó tantételről? És akkor a Mester tanította az apostolokat az istenséggépként a zsidó nép fejlődése során való alakulásáról. Az istenkép bővülésének a következő szakaszaira hívta fel a figyelmet:

1. Jahve – a Sinai nemzetségek istene. Ez volt az a kezdetleges felfogás az Istenségről, melyet Mózes emelt Izráel Úristenének magasabb szintjére. A mennyei Atya sohasem utasítja el a földi gyermekeinek őszinte imádatát, legyen az istenséggépük bármily nyers, illessék az ő isteni természetét bármilyen névvel is.

2. A Fenséges. E felfogást a mennyei Atyáról Melkizedek hirdette Ábrahámnak és Sálemből azok vitték messzire, akik később hittek ebben az Istenségre vonatkozó teljesebb, kiterjesztett eszmében. Ábrahám és a testvére a napimádat tértévesztése miatt hagyta el Ur városát, és híveivé váltak az El Elyonról – a Fenséges Istenről – szóló Melkizedek-féle tanításnak. Összetett istenkép volt az övék, melyben keveredtek a régebbi mezopotámiai felfogásaik és a Fenséges tantétele.

3. El Shaddai. E korai időkben sok héber ember imádta El Shaddait, a mennyei Isten egyiptomi felfogását, melyet a Nílus vidékén megélt fogságuk során ismertek meg. Jóval a Melkizedek kor után e három istenkép egyesült és megalkotta a teremő Istenséggé, Izráel Úristenének a tantételét.

4. Elohim. A paradicsomi Háromság tanítása már az ádám-i idők óta létezett. Nem emlékeztek az Írások kezdetére, arra az állításra, hogy „Kezdetkor teremtték az Istenek a mennyeket és a földet”? Ez mutatja, hogy amikor az a feljegyzés készült, a három Isten az egyben Háromság-felfogása már benne volt az ősapáink vallásában.

5. A Legfelsőbb Jahve. Ésaías korára az Istenre vonatkozó hitvallások kibővültek egy Egyetemes Teremő felfogásává, aki egyszerre mindenható és végtelenül irgalmas. Ez a kialakuló és bővülő istenkép gyakorlatilag kiszorított minden korábbi Istenség-felfogást atyáink vallásából.

6. A mennyei Atya. Most úgy ismerjük az Istent, mint mennyei Atyánkat. A tanításunk olyan vallást kínál, amelyben a hívő az Istennek maga is fia. Ez a mennyországról szóló evangélium jó híre. Az Atya mellett létezik a Fiú és a Szellem, és e paradicsomi Istenségek természetéről és segédkezéséről szóló kinyilatkoztatás tovább bővül és válik egyre fényesebbé az Isten felemelkedő fiai örökkévaló szellemi fejlődésének végtelen korszakaiban. Mindenkor és minden korszakban bármely emberi lény igaz istenimádatát – ami az egyéni szellemi fejlődést illeti – az emberben lakozó szellem úgy ismeri el, mint a mennyei Atya iránt kifejezett hódolatot.

Az apostolok addig még soha nem döbbsenek meg úgy, mint most, amikor meghallották az istenkép korábbi nemzedékek zsidó elméiben való növekedésének történetét; túlságosan össze voltak zavarodva, semhogy kérdéseket tegyenek fel. Ahogy ott ültek csendben, Jézus előtt, a Mester így folytatta:

„És ismertétek volna ezeket az igazságokat, ha olvastátok volna az Írásokat. Nem olvastátok Sámuel, ahol azt mondja: »És feltámadt az Úr haragja Izráel ellen, olyannyira, hogy felingerelte ellenük Dávidot, mondván neki, menj, s vedd számba Izráelt és Júdát«? Ez nem volt különös dolog, mert Sámuel korában Ábrahám gyermekei valóban hitték, hogy Jahve teremt jót és rosszat is. De amikor a későbbi író beszámolt ezen eseményekről, azután, hogy az Isten természetére vonatkozó zsidó felfogás kibővült, nem merete rossz sajátossággal felruházni Jahvét; ezért azt mondta: »És Sátán Izráel ellen fordult és rászedte Dávidot, hogy számlálja meg Izráelt.« Nem látjátok, hogy az Írások ilyen feljegyzései világosan mutatják, hogy az Isten természetéről alkotott felfogás miként gyarapodott folyamatosan nemzedékről nemzedékre?

Megint csak fel kellett volna ismernetek az isteni törvény megértésének erősödését, mely tökéletesen együtt haladt ezekkel az isteniségre vonatkozó, gyarapodó felfogásokkal. Amikor Izráel gyermekei kivonultak Egyiptomból abban az időben, mielőtt a Jahvéra vonatkozó teljesebb kinyilatkoztatást megismerték volna, volt tíz parancsolatuk, melyek törvényül szolgáltak számukra addig, amíg a Sinai előtt le nem táboroztak. Az említett tíz parancsolat ez volt:

1. Ne imádjatok más istent, mert az Úr féltékeny Isten.
2. Ne készítsetek öntött isteneket.
3. Ne hanyagoljátok el a kovásztalan kenyér ünnepének megtartását.
4. Ember és háziállat minden hímje közül az elsőszülött az enyém, mondja az Úr.
5. Hat napon át dolgozhattok, de a hetediken pihennetek kell.
6. Ne mulasszátok el megtartani az első gyümölcsök ünnepét és a betakarítás ünnepét az év végén.
7. Ne ajánljátok fel semmilyen áldozat vérét kovászos kenyérrel.
8. A páska-ünnepi áldozat ne maradjon meg másnap reggelre.
9. A föld zsengéiből az első gyümölcsöt vigyétek az Úr, a ti Istenetek házába.
10. A gödölyét ne főzzétek meg az anyja tejében.

És akkor, a Sinai morájlásai és villámai közepette Mózes átadta nekik az új tíz parancsolatot, melyek ti mindannyiok szerint is érdekesebbek arra, hogy az Istenségről alkotott Jahve-felfogásokhoz kijelentések gyanánt társuljanak. Sohasem vettétek észre, hogy e parancsolatok kétszer is szerepelnek az Írásokban, hogy az első esetben az Egyiptomból való megszabadulást jelölik meg a szombat megtartásának okaként, míg egy későbbi feljegyzésben az eleink haladóbb vallási felfogásai megkövetelték, hogy a szombat szokásának okát inkább a teremtés tényének elismerésével hozzák kapcsolatba?

S emlékezzetek csak arra is, hogy – Ésaías korának teljesebb szellemi megvilágosodásában – e tíz nemleges jellegű parancsolatot újra csak átalakították a szeretet nagy és igenlő jellegű törvényévé, azon parancssá, hogy Istent a legteljesebben, a szomszédodat pedig mint magadat kell szeretni. Az Isten iránti és az ember iránti szeretet legfelsőbb törvényéről mondom nektek én is, hogy az képezi az ember minden kötelességét.”

Amikor befejezte a beszédet, senkinek sem volt kérdése. Egymás után nyugovóra tértek.

183. Fláviusz és a görög műveltség

Fláviusz, a görög zsidó a kapu egyik áttértje volt, sem körülmetélésben, sem megkeresztelésben nem részesült; és lévén, hogy nagy rajongója volt a szépnek a festészetben és a szobrászatban, a ház, melyben jeruzsálemi otthléte során lakott, szemet gyönyörködtető épület volt. Ez az otthon páratlanul fel volt

díszítve sok felbecsülhetetlen értékű ingósággal, melyekre a világban folytatott utazásai során tett szert itt-ott. Amikor először gondolt arra, hogy meghívja Jézust a házába, attól félt, hogy a Mester esetleg megütközik az úgynevezett képek látványán. De Fláviusz kellemesen meglepődött, amikor Jézus, belépve a házba, ahelyett, hogy megfeddte volna őt azért, mert ezekkel a bálványyszerűnek tartott tárgyakkal telerakta a házat, nagy érdeklődést mutatott az egész gyűjtemény iránt és számos elismerő kérdést tett fel neki az egyes műtárgyakról, amint Fláviusz teremről teremre kísérte, megmutatva neki minden kedvenc szobrát.

A Mester észrevette, hogy vendéglátóját zavarba ejti az ő művészetpártoló viselkedése; ezért, miután végignézték az egész gyűjteményt, Jézus így szólt:

„Azért, mert értékeled az Atyám által teremtetett és az ember művészi keze által alakított dolgok szépségét, miért várnál dorgálást? Azért, mert Mózes egykor arra törekedett, hogy harcoljon a bálványimádás és a hamis istenek imádása ellen, miért kellene minden embernek rosszálnia a báj és a szépség visszaadását? Azt mondom neked, Fláviusz, Mózes gyermekei félreértették őt, és most hamis isteneket készítenek annak ellenére, hogy ő tiltotta a képeket és a mennybeli és földi dolgok ábrázolását. De még ha Mózes tanított is ilyen megszorításokat az akkori idők felvilágosulatlan elméi számára, vajon mi köze van annak a mai korhoz, amikor a mennyei Atya úgy nyilatkozik meg, mint a mindenek fölötti egyetemes Szellem-Úr? Kijelentem, Fláviusz, hogy a közelgő országban nem fogják többé azt tanítani, hogy »Ne imádd ezt és ne imádd azt«; többé nem törődnek majd az ettől való tartózkodás és az attól való óvakodás parancsolataival, hanem mindenki egyetlen legfőbb kötelességgel fog törődni. Az ember kötelessége pedig két nagy kiváltságban fejeződik ki: a végtelen Teremtő, a paradicsomi Atya őszinte imádata, és az embernek a társai iránt teljesített szeretetteljes szolgálata. Ha úgy szereted a szomszédodat, mint ahogy magadat szereted, akkor valóban tudod, hogy te az Isten fia vagy.

Egy olyan korban, amikor az Atyámat nem jól értették, Mózes igazolást nyert ama kísérleteiben, hogy ellenálljon a bálványimádásnak, de a közelgő korszakban az Atya már megnyilatkozik a Fiú életében; és az Istenre vonatkozó ezen új kinyilatkoztatás mindörökre lehetetlenné teszi, hogy a Teremtő Atyát összekeverjék kőbálványokkal vagy arany- és ezüstszobrokkal. A jövőben a hozzáértő emberek élvezhetik a műkincseket anélkül, hogy a szépség ilyen anyagi értékelését összekevernék a paradicsomi Atyának, a minden dolog és minden lény Istenének imáadásával és tiszteletével.”

Fláviusz mindent elhitt, amit Jézus tanított neki. Másnap elment a Jordánon túli Betániába és János tanítványaitól megkeresztelkedett. Azért tette ezt, mert Jézus apostolai ekkor még nem keresztelték a híveket. Visszatérvén Jeruzsálembe Fláviusz nagy lakomát rendezett Jézus számára és meghívta hatvan barátját is. E vendégek közül sokan szintén elhitték az eljövendő ország üzenetét.

184. Beszélgetés a bizonyosságról

Ama nagy beszédek egyike, melyeket Jézus a templomban mondott el a páska-ünnep hete alatt, az egyik hallgató, egy damaszkuszi férfi kérdésére válaszul hangzott el. E férfi azt kérdezte Jézustól:

„De rabbi, hogyan tudjuk biztosan, hogy téged az Isten küldött, és hogy valóban beléphetünk ebbe az országba, melyről te és a tanítványaid azt állítjátok, hogy közel van?”

Jézus erre így felelt:

„Ami az én üzenetemet és a tanítványaim tanítását illeti, azokat a gyümölcsseiről kell megítélnetek. Ha mi a szellem igazságát hirdetjük nektek, akkor a szellem fog bizonyosságot tenni a szívetekben arról, hogy az üzenetünk hiteles. Az ország kapcsán és a mennyei Atya által való elfogadás fölötti bizonyosságok vonatkozásában hadd kérdezzem meg, hogy ki az olyan apa közületek, aki méltó és jószívú lévén aggodalomban vagy kétségben tartaná a fiát a családbeli helyzetét vagy az atyai szív odaadásából való részesedés bizonyosságát illetően? Vajon ti, földi apák, örömet leltek-e a gyermekeitek abból fakadó szenvedésében, hogy bizonytalanok legyenek afelől, hogy részesülnek-e az emberi szívetek állandó szeretetében? A mennyei Atyátok sem hagyja a szellem hites

gyermekait kétségek közötti bizonytalanságban az országbeli helyzetüket illetően. Ha elfogadjátok Istent, mint Atyátokat, akkor valóban és igazán az Isten fiai vagytok. Ha fiak vagytok, akkor minden olyasmit illetően biztos a helyzetetek, ami örökkévaló és isteni fiúi besorolású dolog. Ha hisztek a szavaimban, akkor ezáltal hisztek Őbenne, aki engem küldött, és ha így hisztek az Atyában, akkor biztosítottátok a mennyei létpolgárként való elismertségeteket. Ha megcselekszitek a mennyei Atya akaratát, akkor soha nem fogtok elbukni a fejlődés örök életének elérésében az isteni országban.

A Legfelsőbb Szellem fog tanúságot tenni a szellemetek mellett, hogy ti valóban az Isten gyermekei vagytok. Ha az Isten fiai vagytok, akkor megszülettetek az Isten szellemétől; és aki megszületett a szellemtől, abban magában ott van az erő, hogy minden kétséget legyőzzön, és ez a minden bizonytalanságon felülkerekedő győzelem, ez éppen a hitetek.

Ésaiás próféta azt mondta ezekről az időkről szólva: »Amikor a szellem elárad rajtunk a magasból, akkor az igazságosság békét, nyugalmat és bizonyosságot teremt mindörökre.« Mindenki számára, aki igazán elhiszi ezt az örömhírt, bizonyosság leszek én az ő befogadásukra az örökkévaló kegyelmekbe és az Atyám országának örökké tartó életébe. Így hát ti, akik halljátok ezt az üzenetet és elhiszitek az országról szóló örömhírt, az Isten fiai vagytok, és örök életetek van; és annak bizonyossága az egész világ számára, hogy szellemtől születtetek az, hogy őszintén szeretitek egymást.”

A hallgatók sokasága még óráig Jézussal maradt, kérdéseket tettek fel neki és figyelmesen hallgatták a vigasztaló válaszait. Jézus tanítása még az apostolokat is bátorította abban, hogy több erővel és meggyőződéssel hirdessék az országról szóló evangéliumot. E jeruzsálemi élmény komoly ösztönzést jelentett a tizenketeknek. Ez volt az első találkozásuk ilyen nagy tömegekkel, és sok olyan értékes tanúlságra tettek szert, mely nagy segítségnek bizonyult a későbbi munkájuk során.

185. A Nikodémusszal folytatott beszélgetés

Az egyik este Fláviusz otthonába eljött meglátogatni Jézust egy bizonyos Nikodémusz, aki a zsidó Szanhedrin egyik tehetős, idős tagja volt. Nikodémusz már sokat hallott e galileai tanításairól, és ezért az egyik délutánon elment, hogy meghallgassa Jézust, amint a templomkertekben tanít. Gyakran elment volna meghallgatni Jézust, de attól félt, hogy az emberek meglátják, amint a tanításait hallgatja, mert a zsidók vezetői már olyannyira ellene voltak Jézusnak, hogy a Szanhedrin egyetlen tagja sem akarta, hogy bármilyen nyílt formában összefüggésbe hozzák vele. Ennek megfelelően Nikodémusz megbeszélte Andrással, hogy napszállta után titkon találkozik Jézussal ezen a különleges estén. Péter, Jakab és János Fláviusz kertjében tartózkodott, amikor a beszélgetés elkezdődött, de később mind bementek a házba, ahol a megbeszélés folytatódott.

Nikodémusz fogadásakor Jézus nem mutatott különös tiszteletet; a vele való beszélgetés során nem kapott szerepet a kiegyezés vagy az indokolatlan rábeszélés. A Mester nem tett kísérletet a titkos látogatója ledorongolására, és nem élt maró gúnnyal sem. A nem mindennapi látogatójával kapcsolatos minden dologban Jézus nyugodt, komoly és tiszteletet parancsoló volt. Nikodémusz nem a Szanhedrin hivatalos küldöttként jelent meg; azért jött el Jézushoz, mert személyesen és őszintén érdekelték őt a Mester tanításai.

Miután Fláviusz bemutatta, Nikodémusz így szólt:

„Rabbi, tudjuk, hogy te Isten küldötte tanító vagy, mert ember nem tudna így tanítani, hacsak nincs vele az Isten. Én pedig többet szeretnék tudni az eljövendő országra vonatkozó tanításaidról.”

Jézus ezt válaszolta Nikodémusznak:

„Bizony, bizony mondom neked, Nikodémusz, aki nem születik meg fentről, az nem láthatja meg az Isten országát.”

Erre Nikodémusz így felelt:

„Hogy születhet valaki újjá, amikor már öreg? Nem térhet vissza az anyja méhébe azért, hogy megszülessék.”

Jézus ezt mondta:

„Én mégis kijelentem neked, hogy a szellemtől születettet kivéve, az ember nem megy be az Isten országába. Ami a húsvér testből születik, az húsvér test, és ami a szellemtől születik, az szellem. De ne csodálkozz azon, hogy azt mondtam, fentről kell születned. Amikor a szél fúj, hallod a levelek zizegését, de nem látod a szelet – hogy honnan jön és hova tart – és így van ezzel mindenki, aki a szellemtől született. A húsvér test szemével megfigyelheted a szellem megnyilatkozásait, de ténylegesen nem láthatod a szellemet.”

Nikodémusz ezt válaszolta:

„De nem értem – hogyan lehetséges ez?”

Jézus azt mondta:

„Hát lehet az, hogy tanító vagy Izráelben és mégsem érted mindezt? Ezért válik azok kötelességévé, akik ismerik a szellem valóságait, hogy kinyilatkoztassák e dolgokat azok számára, akik csak az anyagi világ megnyilvánulásait érzékelik. De vajon hiszel-e majd nekünk, amikor a mennyei igazságokról beszélünk? Megvan-e a bátorságod, Nikodémusz, hogy higgy a mennyből küldöttnek, nevezetesen az Ember Fiának?”

Erre Nikodémusz azt mondta:

„De hogyan fogjak hozzá e szellem megragadásához, melynek újjá kell teremtenie engem az országba való belépésre való felkészülés érdekében?”

Jézus válasza ez volt:

„A mennyei Atya szelleme már benned lakozik. Ha ez a fentről való szellem vezetne, akkor nagyon hamar látni kezdenél a szellem szemével, és azután a szellem-vezetés melletti őszinte választás révén megszületnél a szellemtől, hiszen az egyetlen életcélod az volna, hogy megcselekedd az Atyád akaratát, aki a mennyben van. Miután így megszülettél a szellemtől és örvendesz az Isten országában, elkezded bőségesen teremni a szellem gyümölcseit a napi életedben.”

Nikodémusz teljesen őszinte volt. Nagy hatást tett rá mindez, de összezavartan távozott. Nikodémusz kiválóan fel volt ruházva az önfejlesztés, az önuralom képességével és még felsőrendű erkölcsi jegyekkel is. Pallérozott, az önnön fontosságától eltelt és emberbaráti volt; de azt nem tudta, hogy miként vesse alá az akaratát az isteni Atya akaratának – mint ahogy a kisgyermek hajlandó alávetni magát a bölcs és szerető földi apa útmutatásának és vezetésének – hogy ezáltal valóságosan is az Isten fiává, az örökkévaló ország fejlődésképes örökösévé váljon.

De Nikodémusz elég hitet gyűjtött ahhoz, hogy megértse az ország mibenlétét. Gyengén tiltakozott, amikor a szanhedrinbeli társai meghallgatás nélkül akarták elítélni Jézust; és az arimateai Józseffel együtt később bátran megmutatta a hitét és felszólalt Jézus testének kiadásáért, amikor a tanítványok többsége már elmenekült félelmében a Mesterük végső szenvedésének és halálának helyszíneiről.

186. Tanítás a családról

A jeruzsálemi páska-ünnepi hét mozgalmas tanítási és személyes munkavégzési időszakának leteltét követően Jézus a következő szerdát Betániában töltötte az apostolaival, pihenéssel. Azon a délutánon Tamás egy hosszú és tanító jellegű választ előhozó kérdést tett fel. Tamás azt mondta:

„Mester, azon a napon, amikor az ország követeiként kijelöltél bennünket, számos dolgot mondtál, tanítottál nekünk a személyes életmódunkat illetően, de a sokaságnak mit tanítsunk? Hogyan kell ezeknek az embereknek élniük azt követően, hogy az ország teljesebben eljön? Legyenek-e a tanítványaidnak rabszolgái? Keressék-e a híveid a szegénységet és kerüljék-e a tulajdont? Egyedül

az irgalom érvényesüljön-e olyannyira, hogy ne legyen többé törvényünk és igazságszolgáltatásunk?”

Jézus és a tizenkét apostol Tamás kérdéseinek megvitatásával töltötte az egész délutánt és a napnak az estebéd utáni részét is. E feljegyzés céljára a Mester tanításának az alábbi összefoglalását adjuk közre:

Jézus először azt akarta tisztázni az apostolai előtt, hogy ő azért van a földön, hogy különleges életet éljen a húsvér testben, és hogy őket, a tizenketteket kérte fel arra, hogy részt vegyenek az Ember Fiának ezen alászállási tapasztalásában; és mint ilyen munkatársaknak, nekik is osztozniuk kell sok sajátos megszorításban és kötelezettségben az egész alászállási tapasztalást illetően. Burkoltan célzott arra, hogy az Ember Fia az egyetlen személy a valaha is a földön éltek közül, aki egyszerre képes belelátni az Isten szívének mélyére és az emberi lélek legmélyére.

Jézus nagyon világosan elmagyarázta, hogy a mennyország fejlődési tapasztalás, mely itt, a földön kezdődik és amely egymás utáni életállomásokon át fejlődik a Paradicsomig. Az est folyamán Jézus határozottan kijelentette, hogy az országfejlődés valamely jövőbeli szakaszában újra ellátogat majd e világra szellemi hatalomban és isteni dicsőségben.

Ezután elmagyarázta, hogy az „ország eszme” nem a legjobb mód az embernek az Istenhez fűződő viszonya ábrázolására; hogy azért alkalmaz ilyen jelképeket, mert a zsidó nép várja az országot, és mert János az eljövendő ország szempontjából beszélt. Jézus azt mondta:

„Egy másik kor emberei jobban megértik majd az országról szóló örömhírt, amikor az a családi kapcsolatban nyer kifejeződést – amikor az ember úgy értelmezi a vallást, mint az Isten atyaságának és az emberek közötti testvériségnek, az Istennél való fiúi elismerésnek a tanítását.”

Ezt követően a Mester hosszabban is beszélt a földi családról, a mennyei család szemléltetése gyanánt, újból kifejtve az életmódbeli két alaptörvényt: az apa, a családfő iránti szeretet első parancsolatát, és a gyermekek közötti kölcsönös szeretet második parancsolatát, hogy úgy szeresd a testvéredet mint magadat. Azután elmagyarázta, hogy az ilyen fokú testvéri szeretet állandóan megmutatkozik az önzetlen és szeretetteljes társadalmi szolgálatban.

Ezt követően került sor az emlékezetes beszélgetésre a családi élet alapvető ismérveiről és azoknak az Isten és ember között meglévő viszonyra való alkalmazásáról. Jézus kijelentette, hogy egy igaz család a következő hét tényen alapul:

1. A létezés ténye. A természetes kapcsolatok és a halandói hasonlatosság jelenségei a családban állnak össze: a gyermekek bizonyos szülői vonásokat örökölnak. A gyermekek a szülőktől származnak; a személyiség-lét a szülő cselekedetétől függ. Az apa-gyermek kapcsolat eredendően benne van minden természetes dologban és áthat minden élő létezőt.
2. Biztonság és öröm. Az igazi apák nagy örömet lelnek abban, hogy gondoskodnak a gyermekeik igényeiről. Sok apa nem elégszik meg azzal, hogy kielégíti a gyermekei pusztán igényeit, hanem örömet lel abban, hogy gondoskodhat az örömeikről is.
3. Nevelés és képzés. A bölcs apák gondosan megtervezik a fiaik és lányaik nevelését és megfelelő képzését. Fiatal korukban kapnak felkészítést a későbbi életük során való nagyobb felelősségekre.
4. Fegyelmezés és korlátozás. Az előrelátó apák gondoskodnak a fiatal és éretlen gyermekeik szükséges mértékű fegyelmezéséről, a számukra való iránymutatásról, helyesbítésről, és néha a korlátozásokról is.
5. Társaság és hűség. Az odaadó apa bensőséges és szeretetteljes kapcsolatot tart fenn a gyermekeivel. Mindig meghallgatja a kéréseiket; mindig kész osztozni velük a gondjaikban és átsegíteni őket a nehézségeken. Az apát a legmagasabb fokon érdekli a gyermekeinek folyamatosan javuló jóléte.
6. Szeretet és irgalom. A könyörületes apa önként megbocsátó; az apák nem táplálnak bosszúszomjas gondolatokat a gyermekeik iránt. Az apák nem olyanok, mint a bírák, az ellenségek vagy a hitelezők. Az igazi családok elfogulatlanságra, türelemre és megbocsátásra épülnek.

7. Gondoskodás a jövőről. A földi apák szeretnek örökséget hagyni a fiaikra. A család nemzedéktől nemzedékig folytatódik. A halál csak azért vet véget egy nemzedéknek, hogy egy újabb kezdetét jelezze. A halál lezárja az egyéni életet, de a családnak nem szükségképpen vet véget.

A Mester négy órán keresztül tárgyalta a családi élet ezen ismérveinek alkalmazását az embernek, a földi gyermeknek az Istenhez, a paradicsomi Atyához fűződő viszonyára. A végkövetkeztetése ez volt:

„A fiúnak az Atyához fűződő teljes viszonyát én tökéletesen ismerem, mert mindazt, amit nektek az örökkévaló jövőben a fiúi elismertségben el kell érnetek, azt én már most elértem. Az Ember Fia felkészült az Atya jobbához való felemelkedésre, így én bennem még szélesebbre tárult az út mindannyiok számára ahhoz, hogy meglássátok az Istent és mielőbb befejezzétek a dicsőséges fejlődést, hogy tökéletessé váljatok, éppen olyan tökéletessé, mint amilyen a mennyei Atyám.”

E meglepő szavakat hallva az apostolok felidéztek magukban azokat a kijelentéseket, melyeket János tett Jézus megkeresztelésekor, és élénken emlékeztek erre az élményre a szónoklataik és tanításuk során is a Mester halála és feltámadása után.

Jézus isteni Fiú, aki az Egyetemes Atya teljes bizalmát élvezi. Az Atyával volt és teljesen megértette őt. Most pedig az Atya teljes megelégedésére megélte a földi életét, és ez a húsvér testbeli megtestesülés képessé tette őt arra, hogy teljesen megértse az embert. Jézus az ember tökéletességét alkotta; éppen olyan tökéletességet ért el, melynek az elérésére minden igaz hívő is rendeltetett őbenne és rajta keresztül. Jézus egy tökéletes Istent nyilatkoztatott ki az embernek és a teremtszerek tökéletessé lett fiát önmagában mutatta meg az Istennek.

Bár Jézus több órán keresztül beszélt, Tamás még mindig nem volt teljesen elégedett, mert azt mondta:

„De Mester, mi nem úgy találjuk, hogy a mennyei Atya mindig kedvesen és irgalmasan bánik velünk. Sokszor nagyon szenvedünk a földön, és az imáinkra nem mindig érkezik válasz. Hol hibázunk, amikor nem fogjuk fel a tanításod értelmét?”

Jézus ezt válaszolta:

„Tamás, Tamás, mikor teszel végre szert arra a képességre, hogy a szellem fülével halld a dolgokat? Mikor veszed már észre, hogy ez az ország szellemi ország, és hogy az Atyám is szellemi lény? Hát nem érted, hogy én a menny szellemcsaládjának szellemi gyermekeiként tanítalak benneteket, mely család atyai feje végtelen és örökkévaló szellem? Nem engeditek meg nekem, hogy a földi családot szemléltetésül használjam az isteni kapcsolatokhoz, anélkül, hogy szó szerint alkalmaznátok a tanításomat az anyagi ügyekre? Az elmétekben nem tudjátok elválasztani az ország szellemi valóságait a kor anyagi, társadalmi, gazdasági és politikai kérdéseitől? Amikor a szellem nyelvén beszélek, miért ragaszkodtok ahhoz, hogy a mondandómat lefordítsam a húsvér test nyelvére csak azért, mert mindennapos és kézzelfogható viszonyokat alkalmazok a szemléltetés érdekében? Gyermekeim, nagyon kérek titeket, hogy többé ne alkalmazzátok a szellem országáról szóló tanítást a rabszolgaság, a szegénység, a házak és a földek közösleges ügyeire és az emberi méltányosság és igazságosság anyagi nehézségeire. Ezek a földi dolgok e világ embereire tartoznak, és bár valamiképp minden embert érintenek, mégis titeket hívtalak, hogy képviseljétek a világban, éppen úgy, ahogy én képviselem Atyámat. Ti egy szellemi ország szellemi követői vagytok, a szellem-Atya különleges képviselői. Mostanra már lehetővé kellett válnia számomra, hogy a szellemi ország felnőtt embereiként oktassalak titeket. Hát mindig mint gyermekekhez kell szólnom hozzátok? Hát sohasem fogtok felnőni a szellem-érzékenységben? Ennek ellenére én szeretlek benneteket és türelemmel fogok viseltetni irántatok egészen a húsvér testbeli együttlétünk legvégéig. A szellemem még azután is előttetek fog járni az egész világon.”

187. Dél-Júdeában

Április végére a farizeusok és a szadduceusok körében olyannyira felerősödött a Jézussal szembeni ellenállás, hogy a Mester és apostolai úgy döntöttek, egy időre elhagyják Jeruzsálemet, és délre, Betlehembe és Hebronba mennek dolgozni. Egész május azzal telt, hogy személyes munkát végeztek az

említett városokban és a környező falvak népei körében. Ezen az úton nyilvános tanítást nem folytattak, csak házról házra jártak. Az idő egy részét, mialatt az apostolok az evangéliumot tanították és segédkeztek a betegeknek, Jézus és Abner Engediben töltötte, ahol meglátogatták a nazireus közösséget. Keresztelő János már elhagyta e helyet, és Abner lett a csoport vezetője. A nazireus testvériség sok tagja lett Jézus híve, de ezeknek az önmegtagadó és különc férfiaknak a nagy része nem volt hajlandó elfogadni őt, mint mennyből küldött tanítót, mert nem tanított böjtölést és más önmegtagadási formákat.

Az e vidéken élő emberek nem tudták, hogy Jézus Betlehemben született. Ők mindig is úgy gondolták, hogy a Mester Názáretben született, miként a tanítványainak többsége is, de a tizenkettek ismerték a tényeket.

Ez az utazás Júdea déli részében a pihentető és eredményes munka időszakát hozta; sok lélek csatlakozott az országhoz. Június első napjaiban a Jézus elleni bujtogatás olyannyira lecsendesedett Jeruzsálemben, hogy a Mester és az apostolok visszatértek a hívek oktatása és megvigasztalása céljából.

Bár Jézus és az apostolok az egész júniust Jeruzsálemben vagy annak közelében töltötték, ebben az időszakban nem végeztek nyilvános tanítást. Nagyonbár sátrakban laktak, melyeket egy árnyas ligetben vagy kertben állítottak fel, melyet akkoriban Getszemáninak neveztek. E liget az Olajfák hegyének nyugati oldalán helyezkedett el, nem messze a Kidron-pataktól. A szombati hétvégeket rendszerint Lázárnál és húgainál töltötték Betániában. Jézus csak néhány alkalommal tette be a lábát Jeruzsálem falain belülre, de nagyszámú érdeklődő kereste fel őt a Getszemániban. Az egyik péntek estén Nikodémusz és egy bizonyos arimateai József kockáztatta meg, hogy elmenjen Jézushoz, de félelmükben visszafordultak, pedig már ott álltak a Mester sátrának bejárata előtt. Természetesen nem vették észre, hogy Jézus tudott minden lépésükről.

Megtudván, hogy Jézus visszatért Jeruzsálembe, a zsidók vezetői az elfogására készültek; de amikor észrevették, hogy nem végez nyilvános tanítást, arra a következtetésre jutottak, hogy elrettentette őt a korábbi háborgatás és úgy döntöttek, engedélyezik, hogy a tanításait e magánúton további zavarás nélkül folytassa. Így a dolgok nyugodt mederben folytak június utolsó napjaiig, amikor egy bizonyos Simon, a Szanhedrin tagja nyilvánosan is a magáénak mondta Jézus tanításait, miután ilyen értelemben nyilatkozott a zsidók vezetői előtt. Nyomban új mozgolódás támadt Jézus lefogása érdekében és az olyannyira fel is erősödött, hogy a Mester úgy döntött, visszavonul Szamaria és a Tízváros településeire.

188. UTAZÁS SZAMARIÁN ÁT

A zsidó vallási vezetők egyre erősödő ellenállása miatt Jézus és a tizenkettek a Kr.u. 27. év júniusának végén elhagyták Jeruzsálemet, miután a sátraikat és kevéske holmijukat Lázár betániai otthonába küldték. Észak felé mentek, Szamariába, s a szombatot Bételben töltötték. Itt néhány napon át hirdették a tant a Gofnából és Efraimból érkezett embereknek. Arimateai és thamnai polgárok egy csoportja jött el, hogy meghívják Jézust a falujukba. A Mester és az apostolai több mint két hetet töltöttek e vidéken a zsidók és a samaritánusok tanításával, akik közül sokan egészen Antipatriszból jöttek meghallgatni az országról szóló jó hírt.

Dél-Szamaria népe örömmel hallgatta Jézust, és az apostolok Karióti Júdás kivételével sikeresen felülkerekedtek a samaritánusokkal szembeni előítéleteiken. Júdás nagyon nehezen tudta szeretni ezeket a samaritánusokat. Július utolsó hetében Jézus és a társai arra készültek, hogy elinduljanak Faszélisz és Arkhelaisz, a Jordán közelében lévő új görög városok felé.

189. A tan hirdetése Arkhelaiszban

Augusztus havának első felében az apostoli társaság Arkhelaisz és Faszélisz görög városában talált szálláshelyet, ahol először részesültek olyan élményben, hogy csaknem kizárólag nem-zsidók – görögök, rómaiak és szíriaiak – alkotta csoportok előtt szónokolhattak, mert kevés zsidó lakott e két görög városban. E római polgárokkal kapcsolatba kerülve az apostolok új nehézségekkel szembesültek az

eljövendő országról szóló üzenet hirdetése során, és a Jézus tanításai iránti új ellenérzésekkel találkoztak. Jézus az apostolaival tartott számos esti tanácskozás egyikén figyelmesen meghallgatta ezeket az országról szóló evangéliummal kapcsolatos ellenkezéseket, mivel a tizenkettek a személyes munkájuk során szerzett ugyanazon tapasztalatokról számoltak be.

A Fülöp által feltett kérdés jellemző volt a nehézségeikre. Fülöp azt mondta:

„Mester, ezek a görögök és rómaiak félvállról veszik az üzenetünket, azt mondják, hogy az ilyen tanítások csak a gyengéknek és a rabszolgáknak jók. Azt bizonygatják, hogy a pogányok vallása azért felsőbb rendű a tanításunkhoz képest, mert az erős, szilárd és tetterős jellem megszerzésére ösztönöz. Határozottan állítják, hogy mi minden embert a tétlen ellen nem állás olyan legyöngített példányaivá akarunk átváltoztatni, akik rövidesen eltűnnek a föld színéről. Téged szeretnek, Mester, és készségesen elfogadják, hogy a tanításod mennyei és eszményi, viszont minket nem akarnak komolyan venni. Azt bizonygatják, hogy a te vallásod nem e világnak való; hogy az emberek nem élhetnek úgy, ahogy te tanítod. Tehát, Mester, mit mondjunk ezeknek a pogányoknak?”

Miután Jézus az országról szóló evangéliummal kapcsolatban hasonló ellenvetéseket hallott Tamástól, Nátánieltől, Zélóta Simontól és Mátétól, így szólt a tizenkettekhez:

„Azért jöttem e világba, hogy megcselekedjem az Atyám akaratát és kinyilatkoztassam az ő szeretetteljes jellemét az egész emberiség számára. Ez, testvéreim, ez az én küldetése. És teljesítem is azt, függetlenül attól, hogy e kor vagy egy másik nemzedék zsidói vagy nem-zsidói miként értelmezik félre a tanításaimat. De nem szabad figyelmen kívül hagynotok azt a tényt, hogy még maga az isteni szeretet is ismeri a szigorú fegyelmet. Egy apának a fia iránti szeretete gyakran arra kényszeríti az apát, hogy a meggondolatlan utóda botor cselekedeteit megfékezze. A gyermek nem mindig érti meg az apa korlátozó fenytetésében meglévő bölcs és szeretetteljes szándékokat. Én azonban kijelentem nektek, hogy a paradicsomi Atyám a szeretetének ellenállhatatlan ereje révén kormányozza a világegyetemek mindenségét. A szeretet a legnagyobb minden szellemvalóság közül. Az igazság felszabadító kinyilatkoztatás, de a szeretet a legmagasabb rendű kapcsolat. Nem számít, hogy az embertársaitok miféle származásokat csinálnak a világuk mai irányításában, egy eljövendő korban az általam nektek mondott örömhír fogja uralni ugyanezt a világot. Az emberi fejlődés végső célja az Isten atyaságának tiszteletteljes felismerése és az emberi testvériség szeretetteljes megvalósítása.

De ki mondta nektek, hogy az általam terjesztett örömhír a rendeltetése szerint a rabszolgáké és a gyengéké? Talán ti, választott apostolaim, gyengékre hasonlítotok? Talán János gyengének látszott? Talán úgy látjátok, hogy én a félelem rabja vagyok? Igaz, e nemzedék szegényei és elnyomottjai hallgatják a terjesztett örömhírt. E világ vallásai nem vették figyelembe a szegényeket, de az én Atyám nem tesz különbséget a személyek között. Emellett pedig a mai kor szegényei az elsők, akik figyelnek a bűnbánat és a fiúi elismerés elfogadásának hívó szavára. Az országról szóló örömhírt minden embernek – zsidónak és nem-zsidónak, görögnek és rómainak, gazdagnak és szegénynek, szabadnak és rabszolgának – hirdetni kell és egyformán fiatalnak és öregnek, férfinak és nőnek.

Azért, mert az Atyám a szeretet Istene és öröme leli az irgalomgyakorlásban, ne gondoljátok azt, hogy az ország szolgálata egyhangú nyugalom. A paradicsomi felemelkedés az egész idő legfelsőbb rendű kalandja, az örökkévalóság kitartást kívánó elérése. Az ország szolgálata a földön megköveteli tőletek és a munkatársaitoktól, hogy összeszedjétek minden férfias bátorságokat. Közületek sokakat megölnek majd az országról szóló örömhír iránti hűségük miatt. Könnyű meghalni a fizikai csata első vonalában, amikor a bátorságokat a harcoló bajtársaitok jelenléte erősíti, de magasabb rendű és mélyebb emberi bátorságot és odaadást igényel az, amikor higgadtan és teljesen egyedül áldoztatok az életetek a halandói szívetekbe zárt igazság szeretetéért.

Ma a nem hívők talán gúnyolnak benneteket, amiért az ellen nem állás örömhírét terjesztitek és az erőszakmentes életmód megélését hirdetitek, de ti vagytok az országról szóló örömhírben őszintén hívők hosszú sorában az első önkéntesek, akik e tanítások iránti hősiességükkel ámulatba ejtik majd az egész emberiséget. A világ egyetlen hadserege sem mutatott több bátorságot és

merészséget, mint amelyet ti és a ti hű utódaitok mutatnak majd, akik elmennek az egész világba hirdetni a jó hírt – az Isten atyaságát és az emberek testvériségét. A húsvér test bátorsága a legalsóbb rendű formája a bátorságnak. Az elme bátorsága magasabb rendű emberi bátorság, de a legmagasabb rendű és legfelsőbb bátorság nem más, mint a mély szellemi valóságokkal kapcsolatos felvilágosult meggyőződéshez való rendíthetetlen hűség. Az ilyen bátorság alkotja az Istent ismerő ember hősiességét. És ti mind Istent ismerő emberek vagytok; ti igazán az Ember Fiának személyes társai vagytok.”

Nem ez volt minden, amit Jézus ez alkalommal elmondott, de ez volt a beszédének bevezetője, és még hosszasan folytatta e nyilatkozatának kifejtését és szemléltetését. Ez volt az egyik legszenvedélyesebb beszéd, melyet Jézus a tizenketteknek valaha is elmondott. A Mester ritkán szólt az apostolaihoz nyilvánvalóan erős érzelmekkel, de ez a mostani ama kevés alkalmak egyike volt, amikor az egyértelmű komolysággal elmondott beszédéhez feltűnő érzelem társult.

Az apostolok nyilvános beszédeinek és személyes segédkezésének hatása azonnali volt; attól a naptól fogva az üzenetük a bátor határozottság új hangnemét vette fel. A tizenkettek az országról szóló új evangéliumban megőrizték az előrevivő küzdelem szellemét. E naptól kezdve nem foglalkoztak annyit a tiltáson alapuló erényekről való szónoklással és a Mesterük sokrétű tanításának kisebb tetterőt kívánó elemeivel.

190. Tanítás az önuralomról

A Mester az emberi önuralom tökéletessé lett mintapéldája volt. Amikor szidalmazták, ő nem becsmérelt; amikor szenvedett, akkor nem szórt fenyegetéseket a kínzóira; amikor az ellenségei nyíltan megvádolták, ő egyszerűen a mennyei Atya igazságos ítéletére bízta magát.

Az esti beszélgetések egyikén András megkérdezte Jézust:

„Mester, gyakoroljunk-e önmegtagadást, amint azt János tanította nekünk, vagy törekedjünk a tanításod szerinti önuralomra? Miben különbözik a te tanításod Jánosétól?”

Jézus így válaszolt:

„János valóban az igazságosság útját tanította nektek az atyái megvilágosodottságának és törvényeinek megfelelően, ami az önvizsgálat és az önmegtagadás vallása volt. De én az önzetlenség és az önuralom új üzenetével jöttem. Megmutatom nektek azt az életutat, melyet a mennyei Atyám nekem kinyilatkoztatott.

Bizony, bizony mondom nektek, aki magának ura, nagyobb az annál, mint aki bevesz egy várost. Az önuralom az ember erkölcsi természetének mértéke és a szellemi fejlődésének jelzője. A régi rendben bőjtöltetek és imádkoztatok; a szellemtől való újjászületés új teremtményeiként azt a tanítást kaptátok, hogy higgyetek és örvendeztetek. Az Atya országában új teremtmény lesz belőletek; a régi dolgok eltűnnek; lássátok, megmutatom nektek, hogy minden dolog miként válik újjá. Az egymás iránti szeretetetek révén meggyőzitek a világot, hogy a rabságból eljutottatok a szabadságra, a halálból az örökkévaló életre.

A régi úton a tiltásra, az engedelmisségre és az életmódbeli szabályoknak való megfelelésre törekedtek; az új úton először átalakít benneteket az Igazság Szelleme és így a lelketek mélyén megerősítést kaptok az elmétek állandó szellemi megújulása révén, ily módon lesztek felruházva az Isten irgalmas, helyes és tökéletes akarata biztos és örömteli végrehajtásának erejével. Ne felejtsetek el – az Isten minden mértéket meghaladóan nagy és becses ígéreteiben való személyes hitetek az, amely biztosítja, hogy részeseivé váltok az isteni természetnek. Így a hitetek és a szellembeli átalakulás révén valóságosan is az Isten templomává váltok, és az ő szelleme ténylegesen bennetek lakozik. Ha pedig a szellem bennetek lakozik, akkor többé már nem vagytok a húsvér test rabszolgái, hanem a szellem szabaddá lett, felszabadult fiai vagytok. A szellem új törvénye felruház benneteket az önuralom szabadságával, az önkéntes alávetettség szülte félelem és az önmegtagadás rabszolgaságának régi törvénye helyében.

Sokszor, amikor rosszat tettetek, úgy gondoltátok, hogy felróhatjátok a tetteiteket a rossz befolyásának, pedig valójában a saját természetes hajlamaitok vezettek rossz útra benneteket. Nem megmondta nektek Jeremiás próféta már régen, hogy csalárdabb az emberi szív mindennél, és néha még elkeseredetten gonosz is? Hát milyen könnyen ámtíjátok magatokat és ezáltal mily könnyen fognak el benneteket ostoba félelmek, különféle testi vágyak, rabul ejtő gyönyörök, rosszindulat, irigység, sőt bosszúálló gyűlölet!

Az üdvözülés a szellem megújulása révén érhető el és nem a húsvér test önelégült tettei által. Hit révén nyertek igazolást és kegyelem által tagságot, nem pedig félelem révén és a húsvér test önmegtartóztatásával, jöllehet az Atya gyermekei, akik a szellemtől születtek, örökre és mindig urai saját maguknak és mindennek, ami a húsvér test vágyaival összefügg. Tudván, hogy hit által megmenekültetek, igazi békében vagytok Istennel. Mindenki, aki követi e mennyei béke útját, arra rendeltetett, hogy felszenteltessék az örökkévaló Isten mindegyre magasabbra emelkedő fiainak örökkévaló szolgálatára. Ettől fogva nem kötelesség, hanem nemes kiváltságotok, hogy megtisztuljatok elmében és testben minden rossztól, miközben tökéletességre törekedtek az Isten szeretetében.

A fiúi besorolásotok alapja a hit, és félelem el ne térítsen. Örömetek az isteni szóban való bizalomból születik, és ezért ne legyenek kétségeitek az Atya szeretetének és irgalmának valóságát illetően. Éppen az Isten jósága az, ami az embereket igaz és valódi bűnbánatra készíteti. Az önmagatok feletti uralom titka a bennetek lakozó szellemben való hithez szorosan kötődik, mely szellem mindig szeretet révén munkál. Még e megmentő hit sem magatoktól van; az is az Isten ajándéka. Ha ti ezen élő hit gyermekei vagytok, akkor többé már nem vagytok saját magatok rabszolgája, hanem magatok győzelmes urai vagytok, az Isten felszabadult fiai.

Gyermekeim, ha tehát szellemtől születtek meg, akkor mindörökre megszabadultok az önmegtartóztató élet és a húsvér test vágyai feletti örködés tudatosan vállalt rabságából, és átkerültök a szellem örömteli országába, ahonnan önkéntelenül mutatjátok fel a szellem gyümölcseit a mindennapi életetekben; és a szellem gyümölcsei alkotják az élvezhető és megnevelő önuralom legmagasabb rendű fajtájának lényegét, sőt a földi halandói teljesítmény csúcsát – az igaz önuralmat.”

191. Szórakozás és kikapcsolódás

Ekkortájt nagyfokú idegesség és érzelmi feszültség uralkodott el az apostolokon és az ő közvetlen tanítványtársaikon. Nemigen voltak hozzászokva ahhoz, hogy együtt éljenek és dolgozzanak. Egyre nagyobb nehézségek árán tudtak békés kapcsolatot fenntartani János tanítványaival. A nem-zsidókkal és a szamaritánusokkal való kapcsolattartás nagy megpróbáltatás volt a zsidóknak. Mindemellett Jézus legutóbbi kijelentései csak fokozták a zavarodottságukat. András csaknem magánkívül volt; nem tudta, hogy mi legyen a következő lépés, így hát megkereste a Mestert az őt nyomasztó kérdésekkel és a zavarával. Amikor Jézus meghallgatta az apostolok vezetőjét, amint beszámol neki a gondjairól, így szólt:

„András, szóval nem szüntetheted meg az emberek zavarát, amikor ilyen súlyos a helyzet és amikor sokuk ilyen erős érzelmeket táplálva aggódik. Nem tudom megtenni, amit kérsz – én nem fogok belebonyolódni a közösségi lét e személyes kérdésébe – de együtt fogok örülni veletek egy három napos pihenési és kikapcsolódási időszaknak. Menj a testvéreidhez és jelentsd be nekik, hogy mindannyian eljöttek velem a Szartaba-hegyre, ahol egy-két napig pihenni vágyom.

Most pedig menj oda mind a tizenegy testvéredhez és külön-külön beszélj velük, mondd nekik, hogy: »A Mester azt kívánja, hogy tartsunk vele egy időre a pihenésben és a kikapcsolódásban. Mivel a közelmúltban a szellemünkben sok nyugtalanságot és az elménkben nagy feszültséget éltünk meg mindannyian, azt javaslom, hogy ne tegyünk említést a megpróbáltatásainkról és a bajainkról e munkaszünet alatt. Számíthatok rád, hogy ebben a dologban együttműködsz velem?« Ilyen bizalmas és személyes módon fordulj minden egyes testvéredhez.”

András úgy is tett, ahogy a Mester meghagyta.

Ez nagyszerű esemény volt mindannyiuk tapasztalása szerint; sohasem felejtették el azt a napot, amikor felmentek a hegyre. Az egész út alatt nemigen esett szó a gondjaikról. A hegytetőt elérvén Jézus leültette őket maga köré, s így szólt:

„Testvéreim, mindannyiatoknak meg kell ismernetek a pihenés értékét és a kikapcsolódás segítő erejét. Értsétek meg, hogy némely nehéz feladat megoldásának a legjobb módja az adott kérdéssel való foglalkozás mellőzése egy időre. Amikor azután a pihenésből vagy az istenimádatból felüdülten visszatértek a dologra, már képesek lesztek tisztább fejjel, biztosabb kézzel és természetesen a szívetek szándékában is megerősödötteen foglalkozni a gondjaitokkal. Ismétlem, sokszor úgy fogjátok találni, hogy a gondotok mértékében és arányaiban kisebb lett, miután elmében és testben kipihentétek magatokat.”

Másnap Jézus a tizenketek mindegyikének kijelölt egy-egy megvitatandó kérdést. Az egész napot az emlékek felidézésének és a vallási munkájukhoz nem kapcsolódó ügyek megbeszélésének szentelték. Egy pillanatra meg is döbbenek, mivel Jézus nem mondott köszönetet – szóban – amikor a déli ebédnél megtörte a kenyeret. Ekkor figyelhették meg először, hogy nem tesz eleget az ilyen formaságoknak.

Amikor felértek a hegyre, András fejében hemzsegték az aggasztó kérdések. János szerfelett zaklatott volt a szívében. Jakabra kínzó lelki szomorúság telepedett. Mátét a pénzkérdések aggasztották nagyon, minthogy nem-zsidók között tartózkodtak. Péter feszült idegállapotban volt és a szokásosnál is szeszélyesebben viselkedett. Júdas a rendszeres időközönként rátörő érzékenységtől és az önzéstől szenvedett. Simon szokatlanul izgatott volt azon igyekezetében, hogy összebékítse a hazafiságát az emberek testvériségének szeretetével. Fülöpöt egyre inkább zavarba ejtette a dolgok alakulása. Nátániel kevésbé volt humoránál azóta, hogy kapcsolatba kerültek a nem-zsidó népe sséggel, és Tamás a csüggedtség nehéz időszakát élte meg. Csak az ikrek viselkedése volt szokványos és higgadt. Mindannyiuknak rendkívül komoly fejtörést okozott, hogy miként jöjjenek ki békésen János tanítványaival.

A harmadik napon, amikor elindultak lefelé a hegyről, vissza a táborukba, nagy változáson mentek keresztül. Azt a fontos felfedezést tették, hogy számos emberi gondjuk valójában nem létezik, hogy számos szorongató gondjuk valójában a túlzott félelem terméke és a nagyfokú nyugtalanság eredménye. Megtanulták, hogy minden ilyen gondot a legjobban azzal lehet kezelni, ha elfordulnak azoktól; lefelé menet hagyták, hogy e nehézségek maguktól megoldódjanak.

E munkaszünetről való visszatérésük jelentette a János követőivel való sokkal magasabb szintű kapcsolatok időszakának kezdetét. A tizenketek közül többek jókedvre derültek, amikor észrevették, hogy mindenkinek mennyire megváltozott a kedélyállapota és felismerték, hogy megszabadultak az ideges ingerlékenységtől, mely változások onnan eredtek, hogy három nap szünetet tartottak az életük mindennapos kötelezettségeiben. Mindig fennáll a veszélye annak, hogy az emberi kapcsolatok egyhangúsága nagyban megsokszorozza a gondokat és erősen felnagyítja a nehézségeket.

A két görög város, Arkhelaisz és Faszélisz nem-zsidó lakosai közül nem sokan hitték el az evangéliumot, de a tizenkét apostol értékes tapasztalatot szerzett a kizárólag nem-zsidó népesség körében végzett első kiterjedt munkájuk során. Az egyik hétfő délelőttön, nagyjából a hónap közepén, Jézus így szólt Andráshoz: „Szamariába megyünk.” Egyből el is indultak Sikár városába, mely Jákob kútja közelében helyezkedett el.

192. A zsidók és a szamaritánusok

A júdeai zsidók, és később a galileaiak is több mint hatszáz éven keresztül ellenséges viszonyban álltak a szamaritánusokkal. A zsidók és a szamaritánusok közötti neheztelés így alakult ki: Nagyjából Kr.e. hétszáz évvel Szargon, Assíria királya, miután elfojtott egy felkelést Közép-Palesztinában, elhurcolt és fogságba vetett több mint huszonötezer zsidót Izráel északi királyságából és a helyükre csaknem egyenlő

számban telepítette be a kutiak, a szefarvaiak és a hamatiak leszármazottait. Később Assur-bán-apli további telepeseket küldött Szamariába.

A zsidók és a szamaritánusok közötti vallási ellenségeskedés kezdete a zsidók babiloni fogságból való visszatérésének idejére tevődik, amikor a szamaritánusok azon igyekeztek, hogy megakadályozzák Jeruzsálem újjáépítését. Később azzal sértették meg a zsidókat, hogy baráti segítséget nyújtottak Alexandrosznak. Barátságuk fejében Alexandrosz engedélyezte a szamaritánusoknak, hogy templomot építsenek a Gerizim-hegyen, ahol Jahvét és a törzsi isteneiket imádták és áldozatokat mutattak be, sok tekintetben hasonlóan ahhoz, ahogy azt a jeruzsálemi templomi istentiszteletben végezték. Legalábbis így folytatták ezt az istenimádatot egészen a makkabeusok koráig, amikor Hirkánusz János lerombolta a Gerizim-hegyi templomukat. Fülöp apostol Jézus halála után, a szamaritánusoknál végzett munkája során sok összefüggést tartott e régi szamaritánus templom helyén.

A zsidók és a szamaritánusok közötti ellentét igen régi és történelmi gyökerű volt; Alexandrosz korától fogva egyre kevesebb közük volt egymáshoz. A tizenkét apostol nem idegenkedett attól, hogy a Tízváros és Szíria görög és más nem-zsidó városaiban hirdesse a tant, de a Mesterük iránti hűségük komoly próbatételét jelentette, amikor a Mester azt mondta, hogy „Menjünk Szamariába”. De a Jézus mellett eltöltött több mint egy év alatt a személyes hűség olyan formáját alakították ki, mely túltett még a tanításaiba vetett hitükön és a szamaritánusokkal szembeni előítéleteiken is.

193. A sikári asszony

Amikor a Mester és a tizenketten megérkeztek Jákob kútjához, Jézus, az úttól kimerült lévén, a kút mellett pihent, mialatt Fülöp magával vitte az apostolokat, hogy segítsenek neki élelmet és sátrakat hozni Sikárból, mert egy időre ezen a környéken akartak maradni. Péter és a Zebedeus fiúk Jézussal maradtak volna, de ő kérte őket, hogy tartsanak a testvéreikkel, mondván:

„Ne aggódjatok miattam; ezek a szamaritánusok barátságosak lesznek; csak a testvéreink, a zsidók, azok akarnak ártani nekünk.”

Már csaknem hat óra volt ezen a nyári estén, amikor Jézus leült a kút mellett és várta, hogy az apostolok visszatérjenek.

Jákob kútjának vize kevesebb ásványi anyagot tartalmazott, mint Sikár kútjai és ezért ivási célra sokkal többre értékelték. Jézus szomjas volt, de nem volt mód arra, hogy a kútból vízhez jusson. Ezért amikor egy sikári nő jött arra a vizes korsójával és a kútból vizet akart venni, Jézus így szólt hozzá:

„Adj innom.”

E szamariai nő tudta, hogy Jézus zsidó, mert látta a kinézetén és a ruházatán, és a kiejtéséből gyanította, hogy galileai zsidóval van dolga. A nőt Naldának hívták és bájos teremtmény volt. Nagyon meglepődött, hogy egy zsidó férfi így megszólítja a kútnál és vizet kér tőle, mert azokban az időkben nem volt illendő egy magára valamit is adó férfi számára, hogy egy nővel nyilvánosan szóba álljon, még kevésbé egy zsidó számára, hogy beszédbe elegyedjen egy szamaritánussal. Ezért Nalda megkérdezte Jézustól:

„Hogy van az, hogy zsidó lévén inni kérsz tőlem, egy szamaritánus nőtől?”

Jézus így felelt:

„Valóban inni kértem tőled, de ha képes volnál arra, hogy megérts, te kérnél tőlem egy kortynyi élő vizet.”

Erre Nalda azt mondta:

„De Uram, nincs mivel kimerd a vizet, és a kút mély; honnan van hát ez az élő víz? Talán nagyobb vagy a mi Jákob atyánknál, aki e kutat adta nekünk, s maga is ebből ivott a fiaival és állataival?”

Jézus így felelt:

„Mindenki, aki iszik e vízből, újra megszomjazik, de aki az élő szellem vízből iszik, sohasem fog szomjazni. Ez az élő víz a megújulásnak az örökkévalóságig feltörő kútjává válik őbenne.”

Nalda erre azt mondta:

„Adj nekem ilyen vizet, hogy ne szomjazzam többé, s ne kelljen ide jánom meríteni. Egyébként bármit, amit egy szamaritánus nő kaphat egy dicséretre méltó zsidótól, az mind öröme szolgál.”

Nalda nem tudta hová tenni Jézus azon készségességét, hogy beszélget vele. A Mester arcába nézve egy becsületes, szent ember képét látta, de a barátságosságát helytelenül közönséges bizalmaskodásnak vette, és a beszédmodorát félreértve úgy gondolta, hogy Jézus kikezdett vele. És mivel laza erkölcsű nő volt, úgy gondolta, hogy nyíltan kacérkodhat vele, amikor Jézus, egyenesen a szemébe nézve, tiszteletet parancsoló hangon azt mondta:

„Asszony, menj el a férjedért és hozd el őt ide.”

Ez az utasítás észre térítette Naldát. Észrevette, hogy rosszul ítélte meg a Mester kedvességét; felfogta, hogy tévesen értelmezte a beszédmodorát. Megijedt; ekkor kezdett ráeszmélni, hogy egy nem mindennapi ember mellett áll, és magában megfelelő válasz után kutatva, nagy zavarában így szólt:

„De Uram, nem hívhatom a férjemet, mert nekem nincs férjem.”

Erre Jézus azt mondta:

„Igazat szóltál, mert bár egyszer már volt férjed, akivel most együtt élsz, az nem a férjed. Jobb volna, ha abbahagynád a szavaim kiforgatását és azt az élő vizet keresnéd, melyet ma ajánlottam neked.”

Ekkorra Nalda már felocsúdott, és felébredt a jobbik énjére. Nem teljesen szeszélyből volt ő erkölcstelen nő. A férje szívtelenül és igazságtalanul eldobta őt és végszükségben beleegyezett, hogy egy bizonyos görög férfival éljen, az ő feleségeként, de nem házasságban. Nalda most nagyon szégyenkezett, hogy oly meggondolatlanul szólt Jézushoz, és igen bűnbánóan fordult hozzá, e szavakkal:

„Uram, bánom, hogy így beszéltem veled, mert látom, hogy szent ember vagy, talán próféta.”

Már azon volt, hogy közvetlen és személyes segítséget kérjen a Mestertől, amikor olyat tett, amelyet sokan tettek őelőtte és ő utána is – a személyes üdvözlés kérdése elől azzal tért ki, hogy a beszélgetést az istentan és a bölcelet irányába terelte. A beszélgetést gyorsan a saját szükségleteitől egy istentani ellentmondás felé vitte. A Gerizim-hegy felé mutatva Nalda így folytatta:

„Atyáink ezen a hegyen imádták az Istent, és te mégis azt mondod, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahová az embereknek az Isten imádásához el kell menniük; akkor hát melyik a megfelelő hely az Isten imádásához?”

Jézus észrevette a nő lelkének azon kísérletét, hogy elkerülje a közvetlen, kapcsolatkereső érintkezést a Teremtőjével, de látta azt is, hogy a nő lelkében ott a vágy a jobb életút megismerése iránt. Végeredményben Nalda szívében igazi szomj támadt az élő víz iránt; ezért Jézus türelmes volt vele, azt mondta:

„Asszony, hadd mondjam el neked, hogy hamarosan eljön a nap, amikor sem ezen a hegyen, sem Jeruzsálemben nem fogjátok imádni az Atyát. De most olyasmit imádtok, amit nem ismertek, a sok pogány isten vallásának és a nem-zsidó bölceleteknek a keverékét. A zsidók legalább tudják, hogy kit imádnak; minden zavart kiküszöböltek azáltal, hogy az imádatukat egyetlen Istenre, Jahvéra összpontosítják. De el kell hinned nekem, amikor azt mondom, hogy az idő hamarosan eljön – már most is itt van – amikor minden őszinte istenimádó ember az Atyát fogja imádni szellemben és igazságban, mert az Atya éppen ilyen imádókat keres. Az Isten szellem, és azoknak, akik imádják őt, szellemben és igazságban kell imádniuk. Az üdvözlésed nem abból ered, hogy tudod, hogy másoknak miként vagy hol kell imádniuk az Istent, hanem abból, hogy befogadod a saját szívedbe ezt az élő vizet, melyet én már most ajánlok neked.”

Nalda azonban még egy kísérletet akart tenni arra, hogy kitérjen a személyes földi életével és a lelke Isten előtti helyzetével kapcsolatos zavarba ejtő kérdés megvitatásától. Még egyszer az általános vallási kérdésekhez folyamodott, azt mondta:

„Igen, tudom Uram, hogy János hirdette a Megtérítő eljövetelét, azét, akit a Megszabadítónak fognak nevezni, és hogy amikor ő eljön, minden dolgot elmond majd nekünk”

– és Jézus, félbeszakítván Naldát, megdöbbenő bizonyossággal azt mondta:

„Én, aki tehozzád szólok, én vagyok az.”

Ez volt az első közvetlen, határozott és leplezetlen kijelentés az ő isteni természetéről és fiúi elismertségéről, melyet Jézus a földön tett; és azt egy nőnek mondta, egy samaritánus asszonynak, egy, a férfiak szemében mindaddig megkérdőjelezhető jellemű nőnek, de olyan nőnek, akit az isteni tekintet olyannak látott, aki többet vétkezett, mint amennyit a maga akaratából vétkezett volna és aki most olyan emberi lélek, aki vágyik az üdvözülésre, s azt őszintén és tiszta szívvel kívánja, és az elég is volt.

Amint Nalda épp azon volt, hogy szavakba öntse a jobb dolgok és a nemesebb életmód iránti valós és személyes vágyódását, amint épp arra készült, hogy kimondja a szívének valódi vágyát, a tizenkét apostol visszatért Sikárból, és annak láttán, hogy Jézus oly bensőségesen beszélget ezzel a nővel – ezzel a samaritánus nővel, mégpedig egyedül – igencsak megrökönyödtek. Gyorsan lerakták a magukkal hozott holmikat és félrevonultak, senki sem merte helyteleníteni a dolgot, miközben Jézus így szólt Naldához:

„Asszony, menj a dolgodra; az Isten megbocsátott neked. Mostantól fogva új életet fogsz élni. Megkaptad az élő vizet, új öröm fog fakadni a lelkedben s a Fenséges leányává leszel.”

És az asszony, látván az apostolok rosszállását, a vizeskorsóját otthagya, a városba sietett.

Amint beért a városba, mindenkinek, akivel csak találkozott azt mondta:

„Menj ki Jákob kútjához és szedd a lábad, mert láthatsz ott egy olyan embert, aki megmondta nekem mindazt, amit valaha tettem. Lehet, hogy ő a Megtérítő?”

És még napnyugta előtt nagy tömeg gyűlt össze Jákob kútjánál, hogy meghallgassák Jézust. A Mester pedig részletesen beszélt nekik az élet vizéről, az emberben lakozó szellem ajándékáról.

Az apostolok sohasem tudtak túllépni azon megdöbbenésükön, mely abból fakadt, hogy Jézus milyen készségesen beszélget a nőekkel, a megkérdőjelezhető jellemű nőekkel, sőt még az erkölcstelen nőekkel is. Jézusnak nagyon nehezére esett megtanítani az apostolainak azt, hogy a nőknek, még az úgynevezett erkölcstelen nőknek is, van lelkük, mely képes Istent Atyjául választani, s ezáltal az Isten leányaivá és az örökké tartó élet jelöltjeivé válnak. Még ezerkilencszáz évvel később is sokan ugyanilyen kelletlenül állnak a Mester tanításainak befogadásához. Még a keresztény vallás is állhatatosan Krisztus halálának tényére épített, ahelyett, hogy az életének igazságára épített volna. A világnak sokkal inkább kellene foglalkoznia az ő boldog és Istent kinyilatkoztató életével, mint az ő megrendítően szomorú halálával.

Nalda másnap elmondta az egész történetet János apostolnak, de a többi apostolnak sohasem fedte fel az egészet, és Jézus sem beszélt erről részletekbe menően a tizenketteknek.

Nalda elmondta Jánosnak, hogy Jézus megmondott neki „mindent, amit valaha is tettem”. János sokszor meg akarta kérdezni Jézust a Naldával folytatott beszélgetésről, de sohasem tette meg. Jézus csak egyetlen dolgot mondott az asszonynak órála, de az, ahogy Jézus a szemébe nézett és az, ahogyan bánt vele, egy pillanatra a változatos életének olyan látképét tárta az asszony elé, amely Naldát arra készítette, hogy a múltbeli életének önmaga előtti teljes feltárulását a Mester tekintetével és szavaival társítsa. Jézus sohasem mondta neki, hogy öt férje volt. Az asszony azért élt négy különböző férfival, mert a férje eltaszította őt, és ez, az egész múltjával együtt, oly élénken jelent meg az elméjében abban a pillanatban, amikor felismerte, hogy Jézus az Isten embere, hogy később úgy ismételte el Jánosnak, mintha Jézus mindent elmondott volna róla.

194. A szamaritánus hitébredés

Azon az estén, amikor Nalda elküldte az embereket Sikárból, hogy menjenek Jézushoz, a tizenkettek éppen visszatértek az étellel, és nagyon kérték Jézust, hogy egyen velük, ahelyett, hogy az emberekhez szól, mert egész nap nem ettek semmit és éhesek voltak. Jézus azonban annak tudatában, hogy hamarosan rájuk esteledik, kitartott azon elhatározása mellett, hogy beszél az emberekhez, mielőtt elküldi őket. Amikor András megpróbálta meggyőzni, hogy egyen egy falatot, mielőtt a tömeghez szól, Jézus ezt mondta:

„Nekem olyan étellem van, melyről neked nincs tudomásod.”

Ezt hallva az apostolok azt mondták maguk között:

„Hozott valaki neki valamilyen ennivalót? Lehetséges, hogy az asszony ételt és italt is adott neki?”

Amikor Jézus meghallotta, amint maguk között beszélnek, mielőtt a néphez szólt volna, odafordult hozzájuk és ezt mondta a tizenketteknek:

„Az én étellem annak akaratának megcselekedése, aki engem küldött, és hogy az Ő dolgát elvégezzem. Ne mondogassátok, hogy még ennyi meg annyi idő van az aratásig. Nézzétek ezeket az embereket, akik egy szamaritánus városból jönnek, hogy halljanak minket; azt mondom nektek, hogy a mezők már fehérek az aratásra. Az arató megkapja bérét és a termést begyűjti az örök életre; ennél fogva együtt örül, aki vet, azzal, aki arat. Mert igaza van a mondásnak: »Más vet és más arat.« Most azért küldtelek benneteket, hogy learassátok, amit nem ti munkáltatok; mások fáradoztak, s ti az ő munkájukba álltatok bele.”

Ezt a Keresztelő János által hirdetett igazságokra való hivatkozással mondta.

Jézus és az apostolok elmentek Sikárba és két napon át hirdették a tant, mielőtt táborot vertek volna a Gerizim-hegyen. A sikári lakosok közül sokan hittek az evangéliumban és kérték a megkeresztelésüket, de Jézus apostolai még nem kereszteltek.

A táborbeli első éjszakán a Gerizim-hegyen az apostolok arra számítottak, hogy Jézus megfeddi őket a Jákob kútja mellett megjelent asszonnyal szembeni magatartásuk miatt, de Jézus nem tett utalást a dologra. Ehelyett emlékezetes beszédben részesítette őket „azokról a valóságokról, melyek központi helyet foglalnak el az Isten országában”. Bármely vallásban nagyon könnyű az értékek aránytalanságának teret adni és engedni, hogy a tények az ember istentánában elfoglalják az igazság helyét. A kereszt ténye a későbbi kereszténység központi helyére került; de nem ez alkotja azt a központi igazságot a vallásban, mely a názáreti Jézus életéből és tanításaiból nyerhető.

Jézusnak a Gerizim-hegyen közreadott tanításának a tárgya az volt: hogy azt akarja minden embertől, hogy az Istent olyan atyai barátjának lássák, mint amilyen testvéri barát ő (Jézus). Újra és újra hangsúlyozta előttük, hogy a szeretet a legnagyobb jelentőségű kapcsolat a világban – a világegyetemben – éppen úgy, ahogy az igazság ezeknek az isteni kapcsolatoknak a figyelembevételére vonatkozó legnagyobb kijelentés.

Jézus azért nyilatkozott meg oly részletességgel a szamaritánusok előtt, mert biztonságban tehetette azt, és mert tudta, hogy többet nem fog ellátogatni Szamaria közepébe, hogy az országról szóló evangéliumot hirdesse.

Jézus és a tizenkettek augusztus végéig táboroztak a Gerizim-hegyen. Nappal a városokban hirdették az országról – az Isten atyaságáról – szóló jó hírt a szamaritánusoknak, az éjszakákat pedig a táborban töltötték. A Jézus és a tizenkettek által ezekben a szamaritánus városokban végzett munka sok lelket nyert meg az országnak és nagyban hozzájárult ama csodálatos feladat előkészítéséhez, melyet Fülöp teljesített e vidékeken Jézus halála és feltámadása után, azt követően, hogy az apostolok egészen a föld határaiig szétszóródtak a hívek kegyetlen jeruzsálemi üldöztetése miatt.

195. Tanítások az imáról és az istenimádatról

Az esti tanácskozásokon a Gerizim-hegyen Jézus sok nagy igazságot tanított, és különösen a következőket hangsúlyozta:

Az igaz vallás az egyes lélek cselekedete a Teremtőhöz fűződő öntudatos viszonyában; a szervezett vallás az ember kísérlete arra, hogy az egyedi hívek istenimádatát közösségivé tegye.

Az istenimádatnak – a szellemi szemlélésének – szükségképpen váltakoznia kell a szolgálattal, kapcsolatba kell lépnie az anyagi valósággal. A munkának a játékkal kell váltakoznia; a vallást a vidámságnak kell ellensúlyoznia. Az elmélyült bölcseletet az ütemes verselésnek kell követnie. Az élet nehézségeit – a személyiségen érvényesülő idő-feszültséget – az istenimádat nyugalmanak kell oldania. A személyiség világegyetembeli elszigeteltségétől való félelemből eredő bizonytalanságerzet ellenszere az Atya hites szemlélése és a Legfelsőbb megismerésének kísérlete.

Az imádság célja, hogy az ember kevesebbet gondolkodjon és többet ismerjen meg; nem a tudás növelése a cél, hanem a szellemi meglátás kiterjesztése.

Az istenimádat célja a jobb élet előrevetítése, majd ezen új szellemi értékek visszavetítése a jelenbeli életre. Az imádság szellemi megtartó erő képvisel, az istenimádat viszont istenmód teremtmény.

Az istenimádat olyan eljárás, mellyel az Egytől kérünk ösztönzést a sokak szolgálatához. Az istenimádat a mérőrud, mellyel a léleknek az anyagi világegyetemtől való távolodása és a teremtésszerűség szellemi valóságaihoz való, az előbbivel egyidejű és biztos közeledése mérhető.

Az imádság önméltóztatás – fennkölt gondolkodás; az istenimádat önfeledés – felsőbb szintű gondolkodás. Az istenimádat erőfeszítés-mentes figyelem, igaz és eszményi lelki nyugalom, egyfajta nyugodt szellemi tevékenység.

Az istenimádat a rész azonosulása az Egésszel; a véges azonosulása a Végtelennel; a fiú azonosulása az Atyával; az idő azon próbálkozása, hogy lépést tartson az örökkévalósággal. Az istenimádat a fiú személyes közössége az isteni Atyával, a megeléknítő, alkotó, testvéri és vágyakozó hozzáállások felemelkedése az emberi lélek-szellem révén.

Bár az apostolok csak néhány tanítását értették meg a táborban, más világok azonban értették, és más nemzedékek érteni fogják.

196. GILBOÁBAN ÉS A TÍZVÁROSBAN

A szeptembert és az októbert visszavonultan töltötték egy félreeső táborban a Gilboa-hegy oldalában. A szeptemberi hónapot Jézus itt töltötte az apostolokkal, tanította és oktatta őket az ország igazságaira.

Számos oka volt annak, hogy Jézus és az apostolok ebben az időszakban visszavonultak Szamaria és a Tízváros határvidékére. A jeruzsálemi vallási vezetők igen ellenséges érzületűek lettek; Heródes Antipász még mindig börtönben tartotta Jánost, félelmében sem elengedni, sem kivégeztetni nem merte, s közben továbbra is gyanította, hogy János és Jézus között valamilyen kapcsolat van. E körülmények miatt nem lett volna bölcs dolog feltűnést keltő munkát tervezni Júdeában vagy Galileában. Volt egy harmadik ok is: a János tanítványainak vezetői és Jézus apostolai közötti, lassan erősödő feszültség, mely a hívek számának gyarapodásával csak fokozódott.

Jézus tudta, hogy a tanítás és tanhirdetés előzetes munkája a vége felé jár, hogy a következő lépés a földi életében a teljes és végső erőbedobással való fellépés lesz, és nem akarta, hogy e vállalkozásának megindításával bármiképp is megpróbáltatást okozzon vagy kellemetlen helyzetet teremtsen Keresztelő János számára. Jézus ezért úgy döntött, hogy visszavonultan töltenek némi időt, felkészíti az apostolokat és azután valamilyen kevésbé feltűnő munkát végeznek a Tízváros településein, amíg János kivégzésére sor nem kerül, vagy szabadon nem engedik, hogy az erőik egyesítése céljából csatlakozhasson hozzájuk.

197. A gilboai tábor

Az idő múlásával a tizenkettek odaadóbbak lettek Jézus iránt és egyre jobban elkötelezték magukat az ország érdekében végzendő munka mellett. Odaadásuk nagyrészt személyes hűségből fakadt. Nem fogták fel a sokrétű tanítását; nem értették meg teljesen Jézus természetét, sem a földi alászállásának jelentőségét.

Jézus világossá tette az apostolai számára, hogy három okból vonulnak vissza:

1. Hogy megerősítsék az országról szóló evangéliummal kapcsolatos ismereteiket és az abban való hitüket.
2. Hogy a tevékenységükkel szembeni ellenállás Júdeában és Galileában lecsillapodhasson.
3. Hogy megvárják Keresztelő János sorsának beteljesülését.

Gilboai ottlétük alatt Jézus sok részletet elmondott a tizenketteknek az ő földi életéről és a Hermon-hegyen szerzett tapasztalatairól; megismertette őket valamennyire azzal is, hogy mi történt a hegyekben a megkeresztelést követő negyven nap alatt. Egyenesen megparancsolta nekik, hogy senkinek se beszéljenek ezekről a tapasztalásokról, amíg vissza nem tért az Atyjához.

E szeptemberi hetek alatt pihentek, beszélgettek, felidéztek az élményeiket, melyeket azóta szereztek, hogy Jézus először hívta őket szolgálatra, és őszinte erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy összehangolják azt, amit a Mester addig tanított nekik. Bizonyos mértékig mindannyian érezték, hogy a következő nyilvános munkájuk Júdeában vagy Galileában az eljövendő országra vonatkozó végső megnyilatkozás kezdetét fogja jelenteni, de határozott elképzelésük kevés vagy semennyi sem volt arról, hogy milyen is lesz az ország, amikor eljön. János és András úgy gondolta, hogy az ország már el is jött; Péter és Jakab azt hitte, hogy még nem; Nátániel és Tamás őszintén megvallotta, hogy fogalma sincs; Máté, Fülöp és Zélóta Simon bizonytalan és összezavarodott volt; az ikrek jótékony tudatlanságban voltak az ellentmondást illetően; Karióti Júdás pedig hallgatott, nem foglalt határozottan állást.

Az idő nagy részét Jézus egyedül töltötte a hegyen, a tábor közelében. Alkalmanként magával vitte Pétert, Jakabot vagy Jánost, de többnyire egyedül vonult el imádkozásra vagy az Istennel való közösségre. Jézus megkeresztelése és a pereai hegyekben eltöltött negyven nap után nemigen helytálló azt mondani az Atyjával való bensőséges közösség időszakaira, hogy imádkozás volt, és nem is következetes dolog azt állítani, hogy Jézus ekkor az Istent imádta volna, hanem teljes mértékben az a helyes, ha úgy utalunk ezekre az időszakra, mint az Atyjával való személyes bensőséges érintkezésre.

Az egész szeptember központi kérdésköre az ima és az istenimádat volt. Miután néhány napon keresztül megvitatták az istenimádatot, Jézus végül elmondta az emlékeztető beszédét az imáról Tamás ezen kérésére:

„Mester, taníts meg minket arra, hogy miként imádkozzunk.”

János tanított a tanítványainak egy imát, az eljövendő országban való üdvözülésért szóló imát. Bár Jézus sohasem tiltotta a követőinek, hogy a János-féle imaformát használják, az apostolok már nagyon korán észrevették, hogy a Mesterük nem igazán helyesli az előírt, szertartásos imák mondásának gyakorlatát. A hívek mindazonáltal állandóan azt kérték, hogy tanítsák meg őket imádkozni. A tizenkettek szerették volna megtudni, hogy Jézus milyen kérelemformát fogadna el. Főleg az egyszerű emberek ilyen szerény kérelemforma iránti igénye miatt egyezett bele Jézus ez alkalommal, Tamás kérésére válaszul, hogy megtanítsa nekik egy ösztönző imaformát. Jézus e tanítást a Gilboa-hegyi ottlétük harmadik hetének egyik délutánján adta.

198. Beszélgetés az imáról

„János valóban tanított nektek egy egyszerű imaformát: »Ó Atyánk, szabadíts meg minket a bűntől, mutasd meg a dicsőséged, nyilatkoztasd ki a szereteted, és szentelje meg szellemed a szívünket mindörökké, úgy legyen!« Azért tanította nektek ezt az imát, hogy legyen mit taníttatni a tömegeknek.

Nem az volt a szándéka, hogy ilyen előírt, alakias kérelmet alkalmazzatok az ima közbeni lelki megnyilatkozásokhoz.

Az ima a lelki beállítódás teljesen személyes és önkéntelen kifejeződése a szellem iránt; az ima a fiúi kapcsolat bensőséges közössége és a társas viszony kifejeződése legyen. Az ima, ha szellemi készletéből fakad, együttműködést mutató szellemi fejlődéshez vezet. Az eszményi ima egyfajta szellemi közösség, mely értelmes istenimádathoz vezet. Az igaz imádkozás a menny felé irányuló őszinte megnyilvánulás, mely révén az eszményképeiteket eléritek.

Az ima a lélek lélegzete, és ennek kell állhatatossá tennie benneteket az Atya akaratának megismerésére irányuló törekvéseketben. Ha valamelyiketeknek van szomszédja, és éjjélkor elmentek hozzá e szavakkal: »Barátom, adj kölcsön nekem három kenyeret, útról érkezett egy barátom hozzám, s nincs mit enni adnom neki«; és ha a szomszédotok azt válaszolja, »Ne zavarj, mert az ajtó már be van zárva és gyermekeim is, én is ágyban vagyunk; ezért nem tudok fölkelni és kenyeret adni neked«, akkor nem tágitotok, elmagyarázzátok, hogy a barátotok éhes, és hogy nem tudjátok étellel kínálni. Mondom nektek, hogy bár azért, mert a barátotok, nem kel fel, hogy kenyeret adjon nektek, de mivel ti nem tágitotok, mégis fölkel és ad nektek annyit, amennyire szükségetek van. Ha tehát a kitartás még a halandó ember kegyét is elnyeri, akkor a kitartásotok a szellemben mennyivel jobban megnyeri az élet kenyerét számotokra a mennyei Atya készséges kezétől. Megint csak azt mondom nektek: Kérjétek és kaptok; keressetek és találtok; zörgessetek és ajtót nyitnak nektek. Mert mindenki, aki kér, kap; aki keres, talál; és aki zörget az üdvözülés ajtaján, annak ajtót nyitnak.

Közületek melyik apa habozna a szülői bölcsesség szerint adni, ha a fia esztelenül kér, mintsem hogy a fia helytelen kérése szerint adjon? Ha a gyermeknek kenyérre van szüksége, követ adtok neki, csak mert esztelenül azt kér? Ha a fiatoknak halra van szüksége, akkor helyette tán vízisiklót adtok neki, csak mert véletlenül a halak közé keveredett a hálóban és a gyermek éretlenül a kígyót kéri? Ha tehát ti, akik halandók és végesek vagytok, tudjátok, hogy miként válaszoljatok az imára és adjatok jó és megfelelő ajándékot a gyermekeiteknek, akkor mennyivel inkább adja a mennyei Atya a szellemet és számos további áldását azoknak, akik kérnek tőle? Az embereknek mindig imádkozniuk kell és nem szabad elbátortalanodniuk.

Hadd mondjak el nektek egy történetet egy bizonyos bíróról, aki egy istentelen városban élt. E bíró nem félt az Istent és nem tisztelte az embert. Volt egy szükséget szenvedő özvegyasszony abban a városban, aki újra és újra elment ehhez az igazságtalan bíróhoz, mondván, »Védj meg engem az ellenségemtől.« Egy jó ideig nem volt hajlandó meghallgatni az özvegyet, de egyszer azt mondta magának: »Bár nem félem az Istent és nem tisztetem az embert, mégis, mivel ez az özvegyasszony nem hagy nekem békét, megvédem őt, mert teljesen kimerít azzal, hogy folyton idejár.« E történeteket azért mondom nektek, hogy bátorítsalak az állhatatos imádkozásra és nem azért, hogy bizalmasan azt tudassam veletek, hogy a kérelmeitek eltérítik a fenti igazságos és pártatlan Atyát. Állhatatosságotok azonban ne az Isten kegyének elnyerésére irányuljon, hanem arra, hogy megváltozzon a földi hozzáállásotok és gyarapodjon a lelketek szellemi befogadóképessége.

De amikor imádkoztok, igen kevés hitet gyakoroltok. Az igazi hit a földi nehézségek olyan hegyeit mozdítja el, melyek történetesen a lelki gyarapodás és a szellemi fejlődés útjában állnak.”

199. A hívő ember imája

De az apostolok még mindig nem voltak elégedettek; azt szerették volna, ha Jézus egy olyan mintaimát ad nekik, melyet az új tanítványaiknak megtaníthatnak. Az imáról folytatott beszélgetést végighallgatván, Zebedeus Jakab így szólt:

„Nagyon jó, Mester, de mi nem is annyira magunknak szeretnénk egy imaformát, hanem inkább azon új híveknek, akik oly gyakran kérnek bennünket arra, hogy »Tanítsátok meg nekünk, hogy miként imádkozzunk megfelelően a mennyei Atyához.«”

Amikor Jakab elhallgatott, Jézus így szólt:

„Ha tehát még mindig ilyen imát akartok, akkor elmondom nektek azt, amelyet az öcsémnek és a húgaimnak tanítottam Názáretben”:

Mi Atyánk, ki a mennyben vagy,
Szenteltessék meg a neved.
Jöjjön el a te országod; legyen meg a te akaratod
A földön éppúgy, miként a mennyben.
A holnapi kenyerünket add meg nekünk ma;
Üdítsd fel a lelkünket az élet vizével.
És bocsásd meg mindannyiunknak a mi vétkeinket,
Ahogy mi is megbocsátottunk az adósainknak.
Ments meg minket a kísértésben, szabadíts meg a rossztól,
És fokozatosan tégy minket oly tökéletessé, mint amilyen te magad vagy.

Nincs semmi különös abban, hogy az apostolok azt szerették volna, ha Jézus egy mintaimát tanít nekik a hívek számára. Keresztelő János több imát is tanított a követőinek; minden nagy tanító alkotott imákat a tanítványai számára. A zsidók vallási tanítóinak mintegy huszonöt-harminc előírt imájuk volt, melyeket a zsinagógákban, sőt még az utcasarkokon is mondtak. Jézus különösen óvakodott a nyilvános imádkozástól. Egészen eddig a tizenkettek csak néhány alkalommal hallották őt imádkozni. Megfigyelhették, amint egész éjszakákat tölt imádkozással vagy istenimádattal, és nagyon kíváncsiak voltak arra, hogy mifélek az ő kérelmei. Nagyon vágytak arra, hogy megtudják, hogy mit is mondjanak a tömegeknek, amikor az emberek arra kérik őket, hogy tanítsák meg őket imádkozni úgy, ahogy János megtanította az ő tanítványait.

Jézus a tizenketteknek mindig a titkon való imádkozást tanította; hogy vonuljanak el magukban csendes természeti környezetbe vagy vonuljanak vissza a szobáikba és csukják be az ajtót maguk mögött, amikor imához fognak.

Jézus halála és az Atyához való felemelkedése után sok hívőnek vált szokásává, hogy ezt az úgynevezett Úr imáját azzal fejezzék be, hogy – „Az Úr Jézus Krisztus nevében.” Még később, két sor elveszett a másolások során, és ehhez az imához egy további mellékmondatot adtak hozzá, mely így szólt: „Mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökre.”

Jézus az imának azon közösségi formáját adta át az apostoloknak, melyet a názáreti otthonában mondtak. Sohasem tanított nekik alakias személyes imát, kizárólag csoportos, családi vagy társas kérelmeket mutatott be. És ezt sohasem magától tette.

Jézus azt tanította, hogy a hatékony ima legyen:

1. Önzetlen – ne kizárólag magáról az egyénről szóljon.
2. Hívó – hitből fakadó.
3. Őszinte – fakadjon szívből.
4. Értelmes – mutasson világosságot.
5. Bizodalmas – legyen alárendelt az Atya végtelenül bölcs akaratának.

Amikor Jézus egész éjszakákat töltött a hegyen imával, akkor ez főként a tanítványai, különösen a tizenkettek érdekében volt. A Mester igen keveset imádkozott saját magáért, bár sok olyan jellegű istenimádatban merült el, mely a paradicsomi Atyjával való megértő közösségnek minősült.

200. Egyebek az imáról

Az imáról folytatott beszélgetés után néhány nappal az apostolok további kérdéseket tettek fel Jézusnak e rendkívül fontos, istenimádati szokással kapcsolatban. Az apostolok számára az imádságra és

istenimádásra vonatkozóan e napok során adott jézusi útmutatások mai kifejezőmódban az alábbiak szerint összegezhetők és fogalmazhatók újra:

Bármely kérelem őszinte és vágyódó ismételése, ha az ilyen fohász az Isten gyermekének őszinte megnyilatkozása és azt hittel ejti ki, függetlenül attól, hogy mennyire nem javasolt vagy lehetetlen a közvetlen válasz, mindig magával hozza a lélek szellemi befogadóképességének növekedését.

Imádkozáskor mindig emlékezzetek, hogy a fiúi elismerés ajándék. Egyetlen gyermek sem érdemli ki a fiúi vagy leányi besorolást. A földi gyermek a szülei akaratára jön létre. Az Isten gyermeke éppen így jut kegyre és a szellem új létére a mennyei Atya akaratára. Ezért kell a mennyországot – az isteni fiúi besorolást – kisgyermekként fogadni. Az igazságosságot – a folytonos jellemfejlődést – kiérdemlitek, azonban fiúi besorolást kegyből és hit révén kaptok.

Az ima Jézust arra vezette, hogy a lelke megélje a felsőbb szintű bensőséges kapcsolatot a világegyetemek mindenségének Legfelsőbb Uraival. Az ima a földi halandókat az igaz istenimádat bensőséges közösségéig vezeti. A lélek szellemi befogadóképessége határozza meg a mennyei áldások azon mértékét, mely az ima válaszaként személyesen befogadható és tudatosan megérthető.

Az ima és az ezzel kapcsolatos istenimádat a mindennapoktól, az anyagi létezés egyhangú munkájától való elszakadás egyik módszere. Ez a szellemlényegű önmegvalósításhoz és az értelemre építő vallásos egyéniség eléréséhez vezető út.

Az ima az ártalmas önvizsgálat ellenszere. Legalábbis, ahogy a Mester tanította, az ima igen jótékony segítség a léleknek. Jézus következetesen felhasználta az egymásért való imádkozás jótékony hatását. A Mester rendszerint többes számban imádkozott, nem egyes számban. Magáért pedig egyedül csak a földi életének nagy válsághelyzeteiben imádkozott.

Az ima a szellemi lét lélegzete az emberfajták anyagi, polgárosodott viszonyai közepette. Az istenimádat a halandók gyönyörkereső nemzedékei számára az üdvözülés.

Ha az imát a lélek szellemi energiatartalékainak feltöltéséhez hasonlítjuk, úgy az istenimádat tekinthető úgy is, mint a lélek ráhangolódása az Egyetemes Atya végtelen szellemétől jövő világegyetemi adásokra.

Az ima a gyermek őszinte, vágyódó pillantása a szellemi Atyjára; ez olyan pszichológiai folyamat, melynek során az emberi akarat lecserélődik az isteni akaratra. Az ima azon isteni terv része, mely átalakítja azt, ami van, azzá, amivé lennie kell.

Annak egyik oka, hogy Péter, Jakab és János, akik oly gyakran voltak Jézus mellett a hosszú éjszakai virrasztásai idején, sohasem hallották Jézust imádkozni, az volt, hogy a Mesterük nagyon ritkán ejtette ki a száján az imái szavait. Jézus imádkozásának gyakorlatilag a teljes része a szellemben és a szívben – hangtalanul – zajlott.

Az összes apostol közül Péter és Jakab jutott a legközelebb ahhoz, hogy megértse a Mesternek az imáról és az istenimádról szóló tanításait.

201. Más imaformák

Jézus a földi létének hátralévő részében időről időre bemutatott néhány további imaformát az apostolainak, ám ezt mindig valamilyen tárgykörhöz kapcsolódóan tette, és meghagyta, hogy mindezen „példabeszéd imákat” ne tanítsák a tömegeknek. Ezen imák közé tartoztak az alábbiak is:

Mi Atyánk, kiben a világegyetem teremtszései állnak fenn,

Legyen nagyra becsült a neved és dicső a jellemed.

Jelenléted övez minket, és dicsőséged megnyilvánul

Rajtunk keresztül tökéletlenül, miként tökéletes az fenn.

Add meg nekünk a fény éltető erőit ma,

És ne engedj minket képzeletünk rossz ösvényeire kóborolni,

Mert tiéd a dicső jelenlét, az örökkévaló hatalom,
És miénk a te Fiad végtelen szeretetének örök ajándéka.
Éppen így, és mindörökké így legyen igaz.

* * * * *

Teremtő Ősünk, ki a világegyetem középpontjában vagy,
Tölts el minket természeteddél és adj nekünk jellemedből.
Tégy minket kegyelmeddel a te fiaiddá és leányaiddá
És dicsőítsd neved a mi örök fejlődésünkön keresztül.
Igazító és szabályozó szellemed éljen és lakozzon bennünk,
Hogy megcselekedjük akaratodat mi itt e földön, miként az angyalok teszik a fényben.
Tarts meg minket fejlődésben az igazság útján ma is.
Szabadíts meg minket a restségtől, a rossztól és minden bűnös tévelygéstől.
Légy türelmes velünk, miként mi is szeretettel fordulunk társainkhoz.
Küldd mihozzánk, teremtett lények szívébe kegyelmed szellemét.
Kézen fogva vezess minket, lépésről lépésre, az élet bizonytalan útvesztőjében,
S amikor eljön a vég, fogadd kebledre hű szellemünket.
Így legyen, ne a mi vágyaink alapján, hanem a te akaratod szerint.

* * * * *

Tökéletes és igazságos mennyei Atyánk,
Vezérelj és irányítsd utunkat ma.
Szentelisd a lépteinket és rendezd a gondolatainkat.
Vezess minket mindig az örök fejlődés útján.
Tölts el minket bölcsességgel az erő teljességéig
És éltesd végtelen energiáddal.
Tölts el minket a szeráfi seregek jelenlétének
És útmutatásának isteni tudatosságával.
Vezess minket mindig a fény útján, felfelé;
Igazíts meg teljesen a nagy ítélet napján.
Dicsőíts meg minket örökre, miként magaddal is tetted
És fogadj minket végtelen szolgálatra a mennyben.

* * * * *

Mi Atyánk, ki a rejtelembe vagy,
Mutasd meg nekünk szent jellemedet.
Add meg gyermekeidnek e földön ma,
Hogy megláthassák az utat, a fényt és az igazságot.
Mutasd meg nekünk az örök fejlődés útját
És adj elszántságot, hogy ezt az utat járassuk.
Alapozd meg bennünk isteni országolásodat
S ezen keresztül ajándékozz meg bennünket az önmagunk feletti teljes uralommal.
Ne engedd, hogy a sötétség és a halál ösvényein kóboroljunk;
Vezess minket örökké az élet vize mentén.
Hallgasd meg imáinkat a magad érdekében;

Teljék örömed abban, hogy magadhoz egyre hasonlóbbá teszel bennünket.
S e lét végén, isteni Fiad kedvéért,
Fogadj minket örök karodba.
Éppen ezért, ne a mi akaratunk, hanem a tiéd legyen meg.

* * * * *

Dicsőséges Atya és Anya, egységben közös szülőink,
Hűek leszünk az isteni természetetekhez.
A ti lényeketek éledjen újjá bennünk és rajtunk keresztül,
Isteni szellemetek ajándéka és adománya révén,
Tökéletlenül kifejezve így titeket e szférában
Mert ti oly tökéletesnek és fenségesnek mutatkoztok a mennyben.
A testvériség édes segédkezéséből adjatok nekünk nap, mint nap
És vezessetek folyvást a szeretetteljes szolgálat útján.
Legyetek mindig és kiapadhatatlanul türelmesek velünk
Ahogy mi is kimutatjuk türelmeteket a gyermekeink iránt.
Adjátok meg az isteni bölcsességet, mely mindent jól művel
És adjátok a végtelen szeretetet, mely minden teremtményhez kegyes.
Adjatok türelmetekből és nyájasságotokból,
Hogy irgalmasságunk körülvegye a világ gyengéit.
És amikor e létünk véget ér, váljék nevetek dicsőségére,
Jó szellemetek öröme és lelki segítőink megelégedésére.
És szerető Atyánk, ne a mi vágyaink szerint, hanem a tiéd szerint legyen halandó gyermekeidnek
örök jó sora,
Éppen így legyen.

* * * * *

Mindig hű Forrásunk és mindenható Központunk,
Tisztelt és szent legyen végtelenül kegyes Fiad neve.
Adományaid és áldásaid értek bennünket,
És képessé tesznek akaratod teljesítésére és parancsod végrehajtására.
Add meg nekünk folyvást az élet fájának éltető erejét;
Üdíts fel bennünket nap mint nap az élet folyójának élő vizeivel.
Lépésről lépésre vezess ki minket a sötétségből, és vezess az isteni fénybe.
Újítsd meg elménket a bentlakó szellem átalakító munkája révén,
És amikor a halandói vég elér minket,
Fogadj magadhoz és küldj bennünket az öröklétbe.
Övezz minket az eredményes szolgálat mennyei ékességével,
És dicsőíteni fogjuk mi az Atyát, a Fiút és a Szent Hatalmat.
Éppen így legyen, végig a végtelen világegyetemben.

* * * * *

Mi Atyánk, ki a világegyetem titkos helyein lakozol,
Legyen tisztelt a neved, becsült az irgalmad és legyen méltányolt az ítéleted.
Az igazságosság napja ragyogjon reánk délidőben,

És esdve kérünk, hogy vezérelj nyughatatlan lépteinket alkonyatkor.
 Kézen fogva vezess a te választásod szerint
 És ne hagyj el minket a nehéz úton és a sötét órákban.
 Ne feledkezz meg rólunk, még ha mi oly gyakran el is hanyagolunk téged és megfeledkezünk rólad.
 Viszont légy irgalmas és szeress minket úgy, ahogy mi szeretni vágyunk téged.
 Gyöngédséggel tekints le ránk és irgalommal bocsáss meg nekünk,
 Miként mi is igazul megbocsátunk a minket bántóknak és a nekünk ártóknak.
 A fenséges Fiú szeretete, odaadása és ajándéka
 Töltse el a megélhető létet mindörökre a te végtelen irgalmaddal és szeretetteddel.
 A világegyetemek Istene küldje el nekünk szellemét a maga teljességében;
 Adj nekünk jóindulatot e szellemi vezetés elfogadásához.
 Az elhivatott szeráfi seregek szeretetteljes segédkezése révén
 Vezessen és irányítson a Fiú minket a korszak végéig.
 Tégy minket fokozatosan hozzád hasonlónak
 És ha eljön a vég, fogadj minket az örök Paradicsom ölelésébe.
 Éppen így, az alászállott Fiú nevében
 És a Legfelsőbb Atya tiszteletére és dicsőségére, így legyen.

Bár az apostolok nem dönthettek szabadon arról, hogy ezeket a példaimákat a nyilvános tanításaikban közreadhassák, mindezen kinyilatkoztatásokból sokat hasznosítottak a személyes vallási tapasztalásaikban. Jézus ezeket és az egyéb imamintákat a tizenketteknek szóló, nem nyilvános tanítások keretében szemléltetésként használta, és a hét mintaimának e feljegyzésben való közlésére külön engedély alapján került sor.

202. Tanácskozás János apostolaival

Október első napjai környékén Fülöp más apostoltársaival élelemvásárlás céljából éppen egy közeli faluban tartózkodott, amikor összetalálkoztak Keresztelő János néhány apostolával. A vásártéren való véletlen találkozás eredményeként egy háromhetes vitaülésre került sor a gilboai táborban Jézus apostolai és János apostolai között, mert János, Jézus példáját követve, nem sokkal korábban a vezetői közül tizenkettőt apostolnak nevezett ki. János ezt Abner sürgetésére tette, aki az ő hű támogatóinak vezetője volt. Jézus a közös megbeszélés első hete alatt ott volt a gilboai táborban, de az utolsó két hétről hiányzott.

A hónap második hetének elejére Abner összegyűjtötte minden társát a gilboai tábornál és felkészült a Jézus apostolaival való tanácskozás megkezdésére. E huszonnégy ember három héten át heti hat napon és napi három alkalommal ült le tanácskozni. Az első héten Jézus velük tartott a délelőtti, délutáni és esti ülésekre. Szerették volna, ha a Mester velük marad és elnököl a közös tanácskozásokon, de ő következetesen elutasította, hogy részt vegyen a vitáikban, bár három alkalommal beleegyezett, hogy szóljon hozzájuk. A Jézus által a huszonnégyeknek megtartott beszédek a rokonszenvről, az együttműködésről és a béketűrésről szóltak.

András és Abner felváltva elnökölt a két apostoli csoport közös tanácskozásain. Ezeknek az embereknek sok megvitatandó nehézségük és számos megoldandó gondjuk volt. A gondjaikat mindegyre Jézus elé vitték, de csak azt hallhatták tőle:

„Én csakis a ti személyes, tisztán vallási dolgaikkal foglalkozom. Én az Atya képviselője vagyok az egyén és nem a csoport számára. Ha személyes gondotok van az Istenhez fűződő viszonyotokat illetően, gyertek hozzám, és én meghallgatlak titeket és tanácsot adok a gondotok megoldásához. De amikor vallási kérdések különféle emberi értelmezésének összeegyeztetésébe és a vallás közösségiesítésébe kezdtek, akkor úgy kell lennie, hogy minden ilyen kihívásnak a saját döntéseitek

szerint kell megfelelnetek. Jóllehet én mindig rokonszenvezek veletek és mindig érdeklődést mutatok, és amikor e nem szellemi jelentőségű kérdésekben elhatározásra juttok, feltéve, hogy mind egyetértetek abban, akkor előre biztosítalak benneteket a teljes jóváhagyásomról és az őszinte együttműködésemről. És most, annak érdekében, hogy ne akadályozzam a tanácskozásokat, két hétre magatokra hagylak benneteket. Ne aggódjatok miattam, mert vissza fogok térni. Az Atyám ügyében járok el, mert vannak más teremtsrészeink is ezen kívül.”

Miután ezt elmondta, Jézus lesétált a hegyoldalra, és két teljes hétig nem is látták viszont. Soha nem is tudták meg, hogy hol járt vagy mit csinált ezekben a napokban. Kellett némi idő, mire a huszonnégyen rá tudtak térni a felmerült kérdések komoly megvizsgálására, mert olyannyira megzavarta őket a Mester távolléte. Egy héten belül azonban újra elmerültek a vitákban, és nem mehetek Jézushoz segítségért.

Az első dolog, amiben megegyeztek, annak az imának az elfogadása volt, melyet Jézus a közelmúltban megtanított nekik. Egyhangúlag megszavazták, hogy mindkét apostoli csoport ezt az imát tanítsa a híveknek.

Ezután arról döntöttek, hogy amíg János él, akár börtönben van, akár nem, mindkét tizenkét fős apostoli csoport végzi a maga dolgát, és minden három hónapban egy egyhetes közös tanácskozást tartanak a mindenkor meghatározott helyen.

De minden gondjuk között a legnagyobb a keresztelés kérdése volt. A nehézségeiket csak fokozta, hogy Jézus nem volt hajlandó nyilatkozni a kérdésben. Végül egyetértésre jutottak: amíg János él, vagy amíg közösen nem döntenek másként, csak János apostolai keresztelek a híveket, és csak Jézus apostolai részesítik felkészítésben az új tanítványokat. Ennek megfelelően, attól fogva egészen a János halálát követő időig, János két apostola kísérte Jézust és az apostolait, hogy a híveket megkereszteljék, mert a közös tanácsuk egyhangúlag megszavazta, hogy a keresztelés legyen az első lépés az ország ügyeivel való külső szövetségben.

Majd megállapodtak abban, hogy János halála esetén János apostolai jelentkeznek Jézusnál és az ő irányítása alá kerülnek, és hogy többet nem keresztelek, hacsak Jézus vagy az apostolai fel nem hatalmazzák őket erre.

Ezután arról szavaztak, hogy János halála esetén Jézus apostolai elkezdik a vízzel való keresztelést az isteni Szellemmel való keresztelés jelképeként. Hogy a bűnbánat a kereszteleési hitszónoklat részét képezze-e vagy sem, annak kérdését nyitva hagyták; a csoportra nézve kötelező döntést nem hoztak. János apostolai azt terjesztették, „Tarts bűnbánatot és keresztelek meg.” Jézus apostolai azt hirdették, hogy „Higgy és keresztelek meg.”

Ez a története Jézus követői első kísérletének arra, hogy összehangolják a különböző irányú erőfeszítéseiket, áthidalják a véleménykülönbségeket, megszervezzék a csoportfeladatokat, szabályozzák a külső szertartásokat, és közösségivé alakítsák a személyes vallási szokásokat.

Számos kisebb jelentőségű kérdést is megvizsgáltak és a megoldásokban mind egyetértettek. A huszonnégy férfi e két hét alatt valóban figyelemre méltó tapasztalatot szerzett, mivel rá voltak kényszerülve arra, hogy Jézus nélkül nézzenek szembe a gondokkal és rendezzék a nehézségeket. Megtanultak eltérő véleményen lenni, tárgyalni, vitázni, kérni és kiegyezni, és mindezeket keresztül is rokonszenvezni a másik nézőpontjával és legalább valamilyen mértékig türelmet tanúsítani az őszinte vélemények iránt.

A pénzügyi kérdésekről tartott utolsó megbeszélés délutánján Jézus visszatért, meghallgatta a megvitatott kérdéseket, meghallgatta a határozataikat, és így szólt:

„Tehát ezekre az elhatározásokra jutottatok, és én mindegyikőtöknek segíteni fogok abban, hogy a közös döntéseitek szellemében járhattok el.”

Innentől számítva két és fél hónap múltán Jánost kivégezték, és ezen időszak alatt János apostolai végig Jézussal és a tizenkettekkel maradtak. Mind együtt dolgoztak és keresztelték a híveket a Tízváros

településein végzett munka ezen időszakában. A gilboai táborbontásra Kr.u. 27. november 2-án került sor.

203. A Tízváros településein

November és december hónapban Jézus és a huszonnégy apostol feltűnés nélkül dolgozott a Tízváros görög településein, főleg Szkítavárosban, Geraszában, Abilában és Gadarában. Ténylegesen is ez volt a vége annak az előkészületi időszaknak, amelyben átvették János munkáját és szervezetét. Egy új kinyilatkoztatás közösséghez igazított vallása mindig megfizeti az árát annak, ha a megmenteni kívánt korábbi vallás bevett formáival és szokásaival kiegyezik. Jézus követői a keresztelest, mint árat fizették meg annak érdekében, hogy közösségbe tagozódott vallási csoportként Keresztelő János követőit magukkal vigyék. János követői azzal, hogy Jézus követőikhez csatlakoztak, a vízzel való keresztelest kivételével csaknem mindent feladtak.

Jézus kevés nyilvános tanítást végzett a Tízváros településein teljesített küldetés alatt. Sok időt töltött a huszonnégy apostol tanításával és számos külön megbeszélést tartott János tizenkét apostolával is. Idővel jobban megértették, hogy Jézus miért nem látogatja meg Jánost a börtönben, és miért nem tesz erőfeszítéseket a kiszabadulása érdekében. De sohasem tudták megérteni, hogy Jézus miért nem tett csodákat, miért nem volt hajlandó külső jeleket mutatni az isteni fennhatóságáról. Mielőtt eljöttek volna a gilboai táborba, leginkább azért hittek Jézusban, mert János ezt hirdette, de rövidesen már annak eredményeként kezdtek hinni, hogy maguk is kapcsolatba kerültek a Mesterrel és az ő tanításaival.

E két hónap alatt a csoport az idő legnagyobb részében párokban dolgozott, Jézus egyik apostola János egyik apostolával tartott. János apostola keresztelest, Jézus apostola tanított, míg mindketten úgy hirdették az országról szóló evangéliumot, ahogyan azt értelmezték. Sok lelket nyertek meg a nem-zsidók és a hitehagyott zsidók között.

Abner, János apostolainak vezetője Jézus odaadó híve lett és később ő vált annak a hetvenfős csoportnak a fejévé, akiket a Mester az országról szóló evangélium hirdetésével megbízott.

204. A Pella közeli táborban

December második felében mindannyian elmentek a Jordán mellé, Pella közelébe, ahol újra hozzáfogtak a tanításhoz és a tan hirdetéséhez. Zsidók és nem-zsidók is eljöttek a táborba, hogy meghallgassák az evangéliumot. Az egyik délutánon történt, hogy mialatt Jézus a tömeget tanította, János néhány bizalmas barátja meghozta a Mesternek a Keresztelőtől való legutolsó üzenetet.

János ekkor már másfél éve volt börtönben, és az idő nagy részében Jézus minden feltűnés nélkül dolgozott; így aztán nem volt abban semmi különös, hogy János az ország felől érdeklődött. János barátai félbeszakították a tanító Jézust, azt mondták neki:

„Keresztelő János küldött, hogy megkérdezzük – igazán te vagy a Megszabadító, vagy valaki más keressünk?”

Jézus, a tanítást megszakítva, ezt mondta János barátainak:

„Menjete vissza és mondjátok meg Jánosnak, hogy nem felejtkeztek el róla. Mondjátok el neki, amit láttatok és hallottatok, hogy a jó hírt hirdetik a szegényeknek.”

Miután Jézus további dolgokat mondott János hírnökeinek, újra a tömeghez fordult és így szólt:

„Ne gondoljátok, hogy János kételkedik az országról szóló örömhírben. Csak azért érdeklődik, hogy bátorítsa a tanítványait, akik az én tanítványaim is. János nem gyenge. Hadd kérdezzek meg titeket, akik hallottátok Jánost szónokolni, mielőtt Heródes börtönbe vetette: Mit láttatok Jánosban – szélről hajladozó nádat? Változékony hangulatú és hímes öltözékű férfit? A pazarul öltözködők és a fényűzően élők rendszerint a király udvarában vannak és a gazdagok palotáiban. De mit láttatok,

amikor Jánost láttátok? Egy prófétát? Igen, azt mondom nektek, és sokkal többet, mint egy prófétát. Jánosról írták: »Nézd, elküldöm követemet előtted; ő készíti elő neked az utat.«

Bizony, bizony mondom nektek, az asszonyok szülöttei közt nem született nagyobb Keresztelő Jánosnál; de aki a mennyországban kicsi, az is nagyobb, mert szellemtől született és tudja, hogy az Isten fiává lett.”

Sokan azok közül, akik Jézust hallgatták azon a napon, alávetették magukat a János-féle keresztelésnek, s ezáltal nyilvánosan kijelentették az országba való belépésüket. János apostolai attól kezdve erősen kötődtek Jézushoz. Ez az esemény jelezte János és Jézus követőinek valódi egyesülését.

Miután a hírnökök beszéltek Abnerrel, elindultak Machéruszba, hogy minderről beszámoljanak Jánosnak. Jánost nagyon megnyugtatták a hírek, és a hite erőre kapott Jézus szavai és Abner üzenete révén.

Ezen a délutánon Jézus folytatta a tanítást, azt mondta:

„De mihez hasonlítsam e nemzedéket? Sokan közületek nem fogadják el sem János üzenetét, sem az én tanításomat. Olyanok vagytok, mint a vásártéren játszó gyerekek, akik azt kiáltják a pajtásaiknak: »Furulyáztunk nektek és nem táncoltatok; siratót énekeltünk és nem jajgattatok.« És ez a helyzet némelyetekkel. Eljött János, nem eszik, nem iszik, s azt mondják rá, hogy ördöge van. Eljön az Ember Fia, eszik is, iszik is, s ugyanezek az emberek azt mondják: »Lám a falánk és iszákos ember, a vámosok és a bűnösök barátja!« Való igaz, hogy a bölcsesség igazolja magát a tettei által.

Olybá tűnhet, mintha a mennyei Atya elrejtette volna ezen igazságok némelyikét a bölcsék és a gőgösök előtt, míg kinyilvánította azokat a kicsinyek előtt. De az Atya mindent jól tesz; az Atya a saját maga választotta módszerekkel mutatja meg magát a világegyetemnek. Ezért hát gyertek hozzám mindnyájan, akik fáradtok s akik terhet hordoztok, és megtaláljátok lelketek nyugalmát. Vegyétek magatokra az isteni ígát, és megtapasztaljátok az Isten békéjét, mely minden értelmet meghalad.”

205. Keresztelő János halála

Keresztelő Jánost Heródes Antipász parancsára Kr.u. 28. január 10-én este végezték ki. Másnap János tanítványai közül néhányan, akik Machéruszban jártak és ott hallottak a kivégzésről, elmentek Heródeshez és kérték a test kiadatását, melyet sírba tettek, később pedig Sebastéban, Abner lakhelyén temették el. Másnap, január 12-én elindultak északra, János és Jézus apostolainak Pella közelében lévő táborába, és beszámoltak Jézusnak János haláláról. Amikor Jézus meghallgatta a jelentésüket, feloszlatta a tömeget és összehívta a huszonnégy apostolt, majd azt mondta:

„János halott. Heródes lefejeztette. Ma este tartsatok közös tanácskozást és a dolgaitokat megfelelően intézzétek el. Nincs több vesztegetni való időnk. Eljött az idő, hogy nyíltan és erővel hirdessük az országot. Holnap Galileába megyünk.”

Ennek megfelelően Kr.u. 28. január 13-án kora reggel Jézus és az apostolok, akiket mintegy huszonöt tanítvány kísért, elindultak Kapernaumba és az éjszakát Zebedeus házában töltötték.

206. NÉGY ESEMÉNYDÚS NAP KAPERNAUMBAN

Jézus és az apostolok január 13-án, kedden este érkeztek meg Kapernaumba. Szokás szerint Zebedeus betszaidai otthonát tették meg szálláshelyüknek. Most, hogy Keresztelő János halott volt, Jézus arra készült, hogy elindulnak az első szabad, nyilvános hitszónoki vándorútra Galileában. Jézus visszatérésének híre gyorsan elterjedt az egész városban, és másnap korán reggel Mária, Jézus anyja sietve felkerekedett, s elment Názáretbe, József fiához.

A szerdai, a csütörtöki és a pénteki napot Jézus Zebedeus házában töltötte, az első átfogó, nyilvános hitszónoki vándorútjukra való felkészítés keretében oktatta az apostolait. Fogadott és tanított számos őszinte érdeklődőt is, egyenként és csoportban egyaránt. András közreműködésével megszervezte, hogy a következő szombaton a zsinagógában beszéljen.

Pénteken késő este Jézus kishúga, Rúth titokban meglátogatta őt. Csaknem egy órát töltöttek egy hajón, mely a parttól nem messzire volt lehorgonyozva. Erről a látogatásról Zebedeus Jánost kivéve emberi lény nem tudott, és őt is figyelmeztették, hogy ne szóljon senkinek. Rúth volt Jézus családjának egyetlen tagja, aki következetesen és fenntartások nélkül hitt Jézus földi küldetésének isteni voltában a szellemi öntudatra ébredésének első pillanatától egészen Jézus mozgalmas segédkezéséig, haláláig, feltámadásáig és felemelkedéséig; és Rúth végül úgy jutott át a túlvilágokra, hogy sohasem kételkedett az apai fivére húsvér testbeli küldetésének természetfeletti jellegében. A kis Rúth volt Jézus fő vigasza, ami a földi családját illeti, az ő perének, elutasításának és keresztre feszítésének komoly megpróbáltatásában.

207. A halfogás

Ugyanezen hét péntekének reggelén, amikor Jézus a part mellett tanított, az emberek úgy körülvették a víz szélénél, hogy Jézus jelzett az egyik közeli hajón tartózkodó halászoknak, hogy jöjjenek a segítségére. Miután hajóra szállt, folytatta az összesereglett tömeg tanítását több mint két órán át. E hajó neve „Simon” volt; ez volt Simon Péter korábbi halászbárkája és azt Jézus a saját kezével készítette. Ezen a reggelen a hajót éppen Zebedeus Dávid és két társa használta, akik a tavon töltött eredménytelen éjszakai halászatból visszatérve közeledtek a parthoz. Éppen a hálóiakat tisztogatták és javígtatták, amikor Jézus a segítségüket kérte.

Miután Jézus befejezte az emberek tanítását, így szólt Dávidhoz:

„Lévé, hogy hátráltattalak benneteket azzal, hogy a segítségemre kellett sietnetek, hadd dolgozzak most veletek. Menjünk ki halászni; menjetek ki azokra a mély vizekre és engedjétek le a hálóitokat egy fogásra.”

De Simon, Dávid egyik segédje, így felelt:

„Mester, nincs értelme. Egész éjjel keményen dolgoztunk és semmit sem fogtunk; de a parancsodra kimegyünk és leengedjük a hálóinkat.”

Simon azért egyezett bele, hogy kövessék Jézus utasításait, mert a főnöke, Dávid ilyen értelmű jelzést tett feléje. Amikor odaértek a Jézus által megjelölt helyre, leengedték a hálóikat és olyan sok halat fogtak, hogy féltek, a hálók kiszakadnak, olyan sokat, hogy jeleztek a parton lévő társaiknak, és segítséget kértek. Amint mindhárom hajót csaknem elmerülésig megtöltötték hallal, ez a Simon térdre borult Jézus előtt, s azt mondta:

„Távozz tőlem, Mester, mert bűnös ember vagyok.”

Simon és mindenki, aki tanúja volt e mellékeseménynek, mind ámult a halfogáson. Attól a naptól fogva Zebedeus Dávid, ez a Simon és a társai otthagyták a hálóikat és követték Jézust.

De ez semmilyen értelemben nem volt csodás halfogás. Jézus a természet figyelmes tanulmányozója volt; tapasztalt halászként ismerte a Galileai-tóban élő halak szokásait. Ez alkalommal pusztán elvezette ezeket az embereket oda, ahol a halak e napszakban rendszerint lenni szoktak. Jézus követői azonban mindig is csodának tartották ezt.

208. Délután a zsinagógában

A következő szombaton, a zsinagógában tartott délutáni istentiszteleten mondta el Jézus „A Mennyei Atya Akaratáról” szóló hitszónoklatát. Délelőtt Simon Péter hirdette „Az Országot”. A csütörtök esti zsinagógai összejövetelen András tanított, tárgya „Az Új Út” volt. Ebben az időben több ember hitt Jézusban Kapernaumban, mint bármely más földi városban.

Lévé, hogy Jézus e szombat délutánon a zsinagógában tanított, a szokásoknak megfelelően a törvényből vette az első szöveget, a Kivonulás könyvéből olvasott fel:

„És az Úrnak, a ti Isteneteknek szolgáljatok, és ő megáldja a kenyereket és a vizeteket, és távol tart tőletek minden betegséget.”

A második szöveget a prófétától választotta, Ésaiaától olvasott fel:

„Kelj föl és ragyogj, mert elérkezett világosságod, és az Úr dicsősége felragyogott rajtad. Mert még sötétség borítja a földet, és sűrű homály a népet, de fölötted ott ragyog az Úr szelleme, és az isteni dicsőség megnyilvánul rajtad. Még a nem-zsidók is eljönnek e világosságához, és sok nagy elme adja meg magát e fény világosságának.”

E beszéddel Jézus a vallás személyes megtapasztalásának tényét igyekezett megvilágítani. A Mester egyebek mellett azt mondta:

„Jól tudjátok, hogy egy jószívű apa egészként szereti a családját, azért tekint csoportként rájuk, mert a család minden egyes tagja iránt nagy szeretettel van. A mennyei Atyához többé már nem Izráel gyermekeként kell közelednetek, hanem Isten gyermekeként. Csoportként valóban Izráel gyermekei vagytok, de egyénenként mindegyikőtök az Isten gyermeke. Nem azért jöttem, hogy Izráel gyermekeinek nyilatkoztassam ki az Atyát, hanem azért, hogy az Isten megértését és az ő szeretetére és kegyelmére vonatkozó kinyilatkoztatást az egyes híveknek, mint igaz személyes tapasztalást hozzam el. A próféták mind azt tanították nektek, hogy Jahve törődik az ő népével, hogy az Isten szereti Izráelt. De én egy nagyobb igazság hirdetésére jöttem közétek, olyanéra, melyet sok későbbi próféta szintén megértett, hogy az Isten egyénekként szeret titeket – mindegyikőtöket. Minden nemzedékeknek eddig nemzeti vagy faji vallása volt; most azért jöttem, hogy személyes vallást adjak nektek.

De még ez sem új gondolat. A szellemi beállítottságúak közül már sokan ismerték ezt az igazságot, mert némely próféták erre kioktatott benneteket. Hát nem olvastátok az Írásokban, ahol Jeremiás próféta azt mondja: »Azokban a napokban nem mondják többé, az apák ették az éretlen szőlőt és a fiaik foga vásott el tőle. Mert ki-ki a maga gonoszságáért hal meg; csak annak vásik el a foga, aki az éretlen szőlőt eszi. Meglássátok, eljönnek a napok, amikor új szövetséget kötök a népemmel, de nem olyan szövetséget, mint amelyet atyáikkal kötöttem, amikor kivezettem őket Egyiptom földjéről, hanem új formáját. A törvényemet még a szívükbe is beleírom. Én az ő Istenük leszek, és ők az én népem lesznek. Azon a napon nem mondja az egyik ember a szomszédjának, ismered az Urat? Nem! Mert mindnyájan személyesen ismerni fognak a legkisebbtől a legnagyobbig.«

Nem olvastátok ezeket az ígéretek? Nem hisztek az Írásoknak? Nem értitek, hogy a próféta szavai teljesebben be abban, amit ma láttok? Talán nem buzdított benneteket Jeremiás arra, hogy a vallást szívügynek tekintsétek, hogy egyénekként viszonyuljatok az Istenhez? Nem mondta meg a próféta nektek, hogy a mennyei Isten a ti szíveiteket kutatja? És nem figyelmeztetett benneteket, hogy a természetes emberi szív csalárdabb mindennél és gyakran elkeseredetten gonosz is?

Nem olvastátok-e azt is, ahol Ezékiel már az atyáitoknak azt tanította, hogy a vallásnak a ti egyéni tapasztalásotokban kell valósággá válnia? Ne használjátok többé a mondást, mely úgy szól, »Az apák ették az éretlen szőlőt és a fiaik foga vásott el tőle.« »Amint igaz, hogy élek, mondja az Úristen, nézzétek, minden lélek az enyém; az apa lelke éppúgy, mint a fiú lelke. Csak annak a léleknek kell meghalnia, amelyik bűnös.« Aztán Ezékiel előrelátta még ezt a napot is, amikor Isten nevében beszélve azt mondta: »Új szívet is adok nektek, és új szellemet adok belétek.«

Nem kell félnetek többé attól, hogy az Isten az egyén bűnéért büntet egy nemzetet; a mennyei Atya a hívő gyermekeinek egyikét sem bünteti egy nemzet bűneiért, jöllehet bármely család tagjának gyakran kell elszenvednie a családi hibák és a csoportos vétségek anyagi következményeit. Nem veszitek észre, hogy egy jobb nemzet – vagy egy jobb világ – reménye az egyén fejlődésével és megvilágosodásával erősen összefügg?”

A Mester ezután beszámolt arról, hogy a mennyei Atya azt akarja, hogy a földi gyermekei, amennyiben e szellemi szabadságot felfogják, kezdjék meg az örökkévaló felemelkedéssel járó paradicsomi létpályát. Ennek lényege pedig a teremtményben lakozó szellem azon isteni készítésére adott tudatos válasz,

hogy a teremtmény találja meg a Teremtőt, ismerje meg az Istent és törekedjen arra, hogy olyan legyen, mint ő.

Az apostoloknak nagy hasznára volt ez a beszéd. Mindegyikük jobban megértette, hogy az országról szóló evangélium az egyénnek és nem a nemzetnek szóló üzenet.

Bár a kapernaumi emberek jól ismerték Jézus tanítását, e szombati napon elmondott beszédén mégis megdöbbenek. Valóban úgy tanított, mint aki fennhatósággal rendelkezik, nem pedig úgy, mint az írástudók.

Ahogy Jézus befejezte a beszédét, a gyülekezetben egy fiatalember, akit Jézus szavai nagyon felkavartak, erős rángógörcsrohamot kapott és hangosan kiabálni kezdett. A roham elmúltával, amikor visszanyerte az öntudatát, félálomszerű állapotban beszélni kezdett, azt mondta:

„Mihez kezdjünk veled, názáreti Jézus? Te az Isten szentje vagy; azért jöttél, hogy elpusztíts minket?”

Jézus csendre intette az embereket, megfogta a fiatalember kezét, s így szólt:

„Gyere ki ebből”

– és a férfi nyomban magához tért.

E fiatalembert nem szállta meg tisztátalan szellem vagy démon; közönséges rángógörcs áldozata volt. De azt tanították neki, hogy a betegségét egy rossz szellem általi megszállás okozza. Hitt e tanításban és így is viselkedett mindenben, amit csak a betegségével kapcsolatban gondolt vagy mondott. Az emberek mind elhitték, hogy az ilyen jelenségeket közvetlenül a tisztátalan szellemek jelenléte okozza. Ennek megfelelően hitték azt, hogy Jézus egy démont űzött ki ebből az emberből. De Jézus nem akkor gyógyította meg a férfi nyavalyakórát. Aznap végéig, napnyugta utánig, e férfi nem is gyógyult meg egészen. Jóval a pünkösdi napja után János apostol, aki utolsóként írta meg Jézus tetteit, került minden utalást ezekre az úgynevezett „démonűzésekre”, és ezt annak a ténynek a tükrében tette, hogy ilyen démoni megszállási esetek pünkösdi után sohasem fordultak elő.

E mindennapos véletlen esemény eredményeként gyorsan híre terjedt egész Kapernaumban annak, hogy Jézus démont űzött ki egy férfiból és csodamód meggyógyította őt a zsinagógában a délutáni beszédének lezárásaként. A szombat éppen megfelelő időpont volt ahhoz, hogy egy ilyen megdöbbentő szóbeszéd gyorsan és eredményesen elterjedjen. E híresztelés eljutott a Kapernaum környéki összes kisebb településre is, és sok ember el is hitte.

Zebedeus nagy házában, ahol Jézus és a tizenkettek megszálltak, a főzés és a házimunka nagyjából Simon Péter feleségére és az asszony anyjára maradt. Péter háza Zebedeuséhoz közel volt; és Jézus a barátaival megállt ott a zsinagógából visszafelé jövet, mert Péter feleségének anyja már napok óta hidegrázásos, lázas beteg volt. Ekkor, amint Jézus ott állt e beteg nő mellett, a kezét fogva s kezét a homlokára téve, véletlenül úgy alakult, hogy az asszony láza éppen akkor ment le, amikor vigasztaló és bátorító szavakkal szólt hozzá. Jézusnak még arra sem volt ideje, hogy az apostoloknak elmagyarázza, hogy nem tett csodát a zsinagógában; és mivel ez az esemény újan és élénken élt az emlékezetükben, és felidéztek hozzá a kánai víz és a bor esetét is, e véletlen egybeesést egy újabb csodaként felfogva, némelyikük szaladt is ki, hogy elmondja az újságot az egész városban.

Amatha, Péter anyósa maláriás láztól szenvedett. Jézus ekkor nem gyógyította meg csoda által. Az asszony felgyógyulására nem is került sor néhány órával későbbig, napnyugta utánig, amely azzal a rendkívüli eseménnyel volt összefüggésben, ami a Zebedeus ház előkertjében ment végbe.

Ezek az esetek jellemző példái annak, ahogy a csodaváró nemzedék és a csodakereső emberek minden ilyen véletlen egybeesést arra szolgáló ürügynek tekintettek, hogy Jézus újabb csodatettének hírét terjeszthessék.

209. A gyógyítás napnyugtakor

Mire Jézus és apostolai felkészültek az estétkük elfogyasztásához ezen eseménydús szombati nap vége felé, már egész Kapernaum és környéke nagy izgalomban volt az állítólagos gyógyulási csodák miatt; és minden beteg vagy szenvedő ember arra készült, hogy elmegy Jézushoz vagy elviteti magát hozzá a barátaival, mihelyt a nap lemegy. A zsidó tanítás szerint a szombat szent órái alatt még a gyógyulást sem volt szabad keresni.

Ezért, amint a nap eltűnt az ég alján, szenvedő férfiak, nők és gyermekek tömegei indultak el Zebedeus betszaidai háza felé. Egy férfi a lebénuult leányával akkor indult el, amint a nap eltűnt a szomszédja háza mögött.

Az egész nap eseményei készítették elő ezt a rendkívüli napnyugtai színt. Még a Jézus által a délutáni beszédben felhasznált szöveg is azt sugallta, hogy a betegséget el kell űzni; és milyen példátlan erővel és fennhatósággal beszélt! Üzenete olyannyira ellentmondást nem tűrő volt! Nem folyamadt emberi tekintélyhez, de egyenesen beszélt az emberek lelkiismeretéhez és lelkéhez. Jóllehet nem a szigorúan következetes észjárásra épített, nem csűrte és csavarta a törvényt, nem vetett be elmés mondásokat, mégis erőteljesen, közvetlenül, tisztán és személyesen hatott a hallgatói szívére.

Az a szombat nagy nap volt Jézus földi életében, igen, egy világegyetem életében. Minden helyi világegyetemi tekintetben Kapernaum kis zsidó városa volt a világegyetem valódi központja. Nem egyedül a kapernaumi zsinagógában jelen lévő maroknyi zsidó alkotta azoknak a lényeknek a körét, akik hallgatták a jézusi beszéd ama nagy jelentőségű befejező részét:

„A gyűlölet a félelem árnyéka; a bosszú a gyávaság álarca.”

A hallgatói nem tudták elfelejteni azon áldott szavait sem, amikor azt mondta:

„Az ember az Isten fia, nem ördögfajzat.”

Röviddel napszállta után, amikor Jézus és az apostolok még mindig az estebédhez megterített asztalnál ültek, Péter felesége hangokat hallott az előkertből és az ajtóhoz menve összegyűlt beteg emberek nagy sokaságát látta, és azt is, hogy a kapernaumi út tele van olyanokkal, akik elindultak, hogy Jézus kezétől nyerjenek gyógyulást. Látván mindezt, rögtön visszament és tájékoztatta a férjét, aki szólt Jézusnak.

A Zebedeus ház főbejáratán kilépő Mester lesújtott és szenvedő emberek hosszú sorát látta. Csaknem ezer beteg és gyöngéledő emberi lény volt a szeme előtt; legalábbis ekkora volt az elébe sereglett személyek száma. Nem minden jelenlévő volt beteg; némelyek a szeretteiknek segítettek a gyógyulás elnyerésére irányuló törekvésükben.

E szenvedő halandók, férfiak, nők és gyermekek látványa, akik nagyrészt az ő saját, világegyetemi igazgatásban bizalmat kapott Fiai vétkeinek és helytelen cselekedeteinek eredményeképpen szenvedtek ilyen nagy számban, mélyen megindította Jézus emberi szívét és kivívta e jóakarátú Teremtő Fiú isteni irgalmát. De Jézus jól tudta, hogy tisztán anyagi csodákra alapozva sohasem építhet tartós szellemi mozgalmat. Az ő következetes elve az volt, hogy tartózkodik a teremtői előjogainak megmutatásától. Kána óta a természetfeletti vagy csodás dolgok nem társultak a tanításához; a szenvedő sokaság mégis megérintette a rokonszenvező szívét és erősen hatott a megértő szeretetére.

Egy kiáltás hangzott fel az előkertből:

„Mester, rendelkez, állítsd helyre az egészségünket, gyógyítsd meg a betegségeinket és mentsd meg a lelkünket!”

Alig hangzottak el e szavak, a szeráfok és mások hatalmas kísérete, mely mindig a világegyetem megtestesült Teremtője mellett volt, arra készült, hogy teremtményeivel cselekedjen, ha Uruk megadja a jelet. Jézus földi életében ez volt az egyik olyan pillanat, amikor az isteni bölcsesség és az emberi részvét olyannyira összefonódott az Ember Fiának ítéletében, hogy ő az Atyja akaratához való folyamodásban keresett menedéket.

Amikor Péter kérlelni kezdte a Mestert, hogy méltányolja a segítségkérésüket, Jézus végignézett a szenvedő tömegen, s így felelt:

„Azért jöttem a világba, hogy kinyilatkoztassam az Atyát és megteremtsem az ő országát. E célból éltem az életemet eddig az óráig. Ha tehát Ő, aki engem küldött úgy akarja, és ha ez nem összeegyeztethetetlen azzal, hogy magamat a mennyországról szóló örömhír terjesztésének szenteltem, akkor szeretném egészségesként látni a gyermekeimet – és –”

De Jézus további szavai elvesztek a hangzavarban.

Jézus a gyógyítási döntés felelősségét az Atya belátására bízta. Az Atyának nyilvánvalóan nem volt ellenvetése, mert alig hangoztak el a Mester szavai, amikor a Jézus Megszemélyesült Gondolatigazítójának parancsnoksága alatt szolgáló mennyei személyiségek gyülekezete körében nagy mozgolódás támadt. A hatalmas kíséret a szenvedő halandók tarka tömegébe szállt alá, és egyetlen pillanat alatt 683 férfi, nő és gyermek lett egészségessé, gyógyult ki tökéletesen minden fizikai betegségéből és egyéb testi rendellenességéből. Sem addig a napig, sem azóta nem lehetett látni ilyen jelenetet a földön. Számunkra, akik jelen voltunk, hogy lássuk a gyógyítás teremtő hullámát, mindez valóban felkavaró látvány volt.

De mindama lények közül, akik a természetfeletti gyógyulásnak ezen a hirtelen, váratlan kitörésén elképedtek, Jézus volt a legmeglepettebb. Egy pillanatra, amikor az emberi érdeklődése és rokonszenve az előtte megjelent szenvedés és nyomorúság látványára összpontosult, emberi elméjében nem gondolt a Megszemélyesült Igazítója azon intő figyelmeztetésére, hogy bizonyos feltételek mellett és bizonyos körülmények között nem lehet korlátozni egy Teremtő Fiú teremtői előjogainak időelemét. Jézus szerette volna egészségesnek látni a szenvedő halandókat, ha ez az Atya akaratával nem ellentétes. Jézus Megszemélyesült Igazítója nyomban eldöntötte, hogy a teremtő energiát igénybe vevő cselekedet abban az időben nem ellentétes a paradicsomi Atya akaratával, és e döntéssel – Jézus előzőleg kifejezett gyógyítási vágyának tükrében – a teremtő cselekedet úgy lett. Amire egy Teremtő Fiú vágyik és amit az ő Atyja akar, az úgy VAN. Halandók ilyen tömeges fizikai meggyógyítására Jézus egész földi életében nem került sor többet.

Ahogy az várható volt, e kapernaumbeli betsaidai napnyugtai gyógyításnak híre ment egész Galileában és Júdeában, és a messzebb eső vidékeken is. Heródes félelmei újból felerősödtek, és megfigyelőket küldött, hogy számoljanak be neki Jézus munkájáról és tanításairól, és hogy megbizonyosodjon arról, hogy ő volna-e a korábbi názareti ács vagy pedig Keresztelő János támadt fel holtából.

Főként a fizikai gyógyítás nem szándékos bemutatása miatt, ettől fogva a földi létpályája hátralévő részében Jézus éppen annyira lett gyógyító, mint tanhirdető. Igaz, folytatta a tanítást, de a személyes munkája főként a betegek és a szükségét szenvedők iránti szolgálatra irányult, míg apostolai a tan nyilvános hirdetésének és a hívek keresztelésének munkáját végezték.

De azok többségének, akik természetfeletti vagy teremtő fizikai gyógyulás részesei lettek az isteni energia napnyugtát követő megmutatásakor, nem vált állandó szellemi javára az irgalom rendkívüli megnyilatkozása. Keveseknek vált igazán épülésére ez a fizikai segédkezés, s az időtlen teremtő gyógyítás meglepő kitörése révén a szellemi ország ügye nem haladt előre az emberek szívében.

Azok a gyógyítási csodák, melyek Jézus földi küldetése során néha-néha megnyilvánultak, nem képezték részét az ország hirdetésére vonatkozó tervének. Véletlenszerűen együtt jártak azzal, hogy egy olyan isteni lény volt a földön, akinek csaknem korlátlan teremtői előjogai vannak és az isteni irgalom és az emberi rokonszenv példa nélkül álló egységével bír. De ezek az úgynevezett csodák sok gondot okoztak Jézusnak annyiban, hogy előítélet-erősítő nyilvánosságot hoztak és komoly mértékű, nem kívánt közismertséget eredményeztek.

210. Az este további részében

A nagy gyógyítási rohamot követő este folyamán az örvendező és boldog tömeg megtöltötte Zebedeus otthonát, és Jézus apostolainál is a tetőfokán volt az érzelmi lelkesültség. Emberi nézőpontból

valószínűleg ez volt a legnagyobb nap a Jézus társaságában töltött nagyszerű napjaik között. A reményeik sem előtte, sem utána nem emelkedtek a bizodalmas várakozás ilyen magasságaiba. Jézus csak néhány nappal korábban szólt nekik, amikor még Szamaria határain belül voltak, hogy eljött az ideje annak, hogy az országot erővel hirdessék, és most láthatták a szemükkel azt, amiről úgy gondolták, hogy azon ígéret beteljesülése. Nagy megindultság vett rajtuk erőt, amint elképzelték, hogy mi jöhet még, ha a gyógyító erő bámulatos megnyilvánulása még csak a kezdet. A Jézus isteniségével kapcsolatos régóta meglévő kétségeik eltűntek. Szó szerint megrészegültek az önkívülettel határos, zavart elragadtatásuktól.

De amikor keresni kezdték Jézust, sehol sem találták. A Mestert nagyon felkavarták a történetek. A különféle betegségekből kigyógyult férfiak, nők és gyerekek késő estig ott ögyelegtek, abban bízva, hogy Jézus visszatér és akkor köszönetet mondhatnak neki. Az apostolok nem értették a Mester azon viselkedését, hogy az órák csak telnek és ő elvonultságban marad; ahhoz, hogy az örömük teljes és tökéletes legyen, csak az ő állandó jelenléte hiányzott. Amikor Jézus visszatért közejük, már későre járt az idő, és a gyógyítási mellékeseménynek gyakorlatilag minden haszonélvezője hazament. Jézus nem volt hajlandó fogadni a tizenketeket, valamint azok elismerő szavait és rajongását, akik még mindig ott tartózkodtak, arra várva, hogy üdvözölhetik, és csak ennyit mondott:

„Ne afelett örvendezetek, hogy az Atyámnak hatalma van a test meggyógyítására, hanem annak örüljeteink inkább, hogy meg van a hatalma a lelkek megmentéséhez. Térjünk nyugovóra, mert holnap az Atya ügyében kell eljárunk.”

Megint csak tizenkét csalódott, összezavarodott és búsuló szívű ember tért nyugovóra; az ikrek kivételével kevesen tudtak eleget aludni azon az éjszakán. Alig tett a Mester valami olyasmit, ami az apostolai lelkét vidámsággal töltötte el és megörvendeztette a szívüket, láthatólag rögtön összezúzta a reményeiket és teljesen lerombolta a bátorságuk és lelkesedésük alapjait. Ahogy ezek az elképedt halászberek egymás szemébe néztek, csak egy dologra tudtak gondolni:

„Nem értjük őt. Mit jelent mindez?”

211. Vasárnap kora reggel

Jézus sem aludt sokat azon a szombat éjszakán. Felismerte, hogy a világ tele van fizikai nyomorúsággal és anyagi nehézségek árasztják el; elgondolkodott annak veszélyén is, hogyha rákényszerül arra, hogy az idejéből oly sokat szenteljen a betegek és a szenvedők gondozásának, akkor a szellemi országnak az emberek szívében való megalapítására irányuló küldetése összeütközésbe kerül a fizikai dolgokban való segédkezéssel vagy legalábbis alárendelődik annak. Léven, hogy ezek és hasonló gondolatok jártak Jézus halandói elméjében az éjszaka folyamán, ezért vasárnap reggel már jóval napkelte előtt felkelt és egymagában kiment az egyik kedvenc helyére, hogy az Atyával együtt lehessen. Ezen a reggelen Jézus imájának tárgya az volt, hogy legyen meg a bölcsessége és az ítélőképessége ahhoz, hogy az isteni irgalommal társult emberi rokonszenv a halandói szenvedés jelenlétében ne gyakoroljon rá oly erős hatást, nehogy az idejének egészét a fizikai segédkezés töltsen ki s ezzel elhanyagolja a szellemi segédkezést. Bár egyáltalán nem akarta kerülni a betegek számára való segédkezést, tudta, hogy a szellemi tanítás és a vallási felkészítés fontosabb munkáját is végeznie kell.

Jézus azért ment ki oly sokszor a hegyekbe imádkozni, mert a személyes áhítat céljára alkalmas külön szobák nem álltak rendelkezésre.

Péter nem tudott aludni azon az éjszakán; így nagyon korán, nem sokkal azt követően, hogy Jézus elvonult imádkozni, felkeltette Jakabot és Jánost, és hárman elindultak megkeresni a Mesterüket. Több mint egyórányi keresgélés után találtak rá Jézusra és nagyon kérték, hogy adjon magyarázatot a különös viselkedésére. Szerették volna tudni, hogy miért tűnik úgy, hogy aggasztja a gyógyító szellem fenséges kiáradása, amikor minden ember végtelenül boldog és az apostolok olyannyira örvendeznek.

Jézus több mint négy órán át próbálta megmagyarázni a három apostolnak a történeteket. Tanított nekik arról, hogy mi ment végbe és elmagyarázta az ilyen megnyilvánulásokkal járó veszélyeket. Jézus

bizalmasan tudatta velük annak okát, hogy miért jött ki imádkozni. Megpróbálta világossá tenni a közeli társai előtt annak valódi okait, hogy az Atya országa miért nem épülhet csodatételre és fizikai gyógyításra. De ők nem értették a tanítását.

Időközben, vasárnap kora reggel, szenvedő lelkek más tömegei és sok kíváncsiskodó ember gyülekezett Zebedeus háza körül. Hangos szóval követelték Jézust. András és az apostolok olyannyira megdöbbentek, hogy mialatt Zélóta Simon az összegyűltekhöz beszélt, András néhány társával felkerekedett, hogy megkeresse Jézust. A három apostol társaságában találva Jézust, András azt mondta:

„Mester, miért hagysz magunkra bennünket a tömeggel? Nézd, mindenki téged keres; eddig még soha nem voltak ennyien, akik a tanításodat várják. A házat már most olyanok veszik körül, akik a nagy tetteid miatt közről és távolról jöttek el. Nem térnél vissza velünk, hogy segédkezz nekik?”

Amint Jézus meghallotta ezt, így válaszolt:

„András, hát nem megtanítottam neked és a többieknek, hogy az én küldetésem a földön az Atya kinyilatkoztatása, és az üzenetem a mennyország hirdetése? Hogy lehet tehát az, hogy el akartok terelni a munkámtól a kíváncsiak kielégítése és azok megelégedésének érdekében, akik jeleket és csodákat keresnek? Hát nem ezen emberek között voltunk e hónapok alatt mindvégig, és vajon azért csődültek ide, hogy meghallgassák az országról szóló jó hírt? Miért rohantak meg minket? Nem inkább azért, mert meggyógyult a fizikai testük, mintsem a lelkük üdvözüléséhez szükséges szellemi igazság befogadásának eredményeként? Amikor az emberek a rendkívüli megnyilvánulások miatt jönnek hozzánk, sokan nem az igazságot és az üdvözülést keresik, hanem a testi nyomorúságuk gyógyulását és azt, hogy megszabaduljanak az anyagi nehézségeiktől.

Mindvégig, mialatt Kapernaumban voltam, és a zsinagógában is és a parton is az országról szóló jó hírt hirdettem mindazoknak, akiknek van fülük, hogy meghallják és van szívük, hogy befogadják az igazságot. Nem az Atyám akarata az, hogy visszamenjek veletek kielégíteni az emberek kíváncsiságát és elmerülni a fizikai dolgokban való segédkezésben a szellemiek kizárásával. Felavattalak benneteket, hogy terjesszék az örömhírt és segédkezzetek a betegeknek, de nekem nem szabad lekötőm magam gyógyítással a tanítás kizárása mellett. Nem, András, nem megyek vissza veletek. Menj és mondd meg az embereknek, hogy higgyenek abban, amit tanítottunk nekik és élvezzék az Isten fiainak szabadságát, és készüljete fel arra, hogy más galileai városokba indulunk, ahol már elő van készítve a terep az országról szóló jó hír terjesztéséhez. E célból jöttem én ide az Atyámtól. Menj hát, és készüljete fel az azonnali indulásra, én addig itt várlak benneteket.”

Amikor Jézus elhallgatott, András és az apostoltársai szomorúan mentek vissza a Zebedeus házhoz, feloszlatták az összegyűlt tömeget, és gyorsan készülődni kezdtek az útra, ahogy Jézus meghagyta. Így Kr.u. 28. január 18-án vasárnap délután Jézus és az apostolok megkezdték az első valóban nyilvános és szabad hitszónoki vándorútjukat a galileai városokban. Ezen az első vándorúton számos városban hirdették az országról szóló evangéliumot, de Názáretbe nem mentek el.

Azon a vasárnap délutánon, röviddel azután, hogy Jézus és az apostolok elindultak Rimmonba, az öccsei, Jakab és Júdás jöttek el látogatóba a Zebedeus házhoz. Aznap déltájban Júdás felkereste a fivérét, Jakabot és ragaszkodott ahhoz, hogy menjenek el Jézushoz. Mire Jakab beleegyezett, hogy Júdással tart, Jézus már elhagyta a várost.

Az apostolok kellenlenül hagyták maguk mögött a Kapernaumban támadt nagy érdeklődést. Péter úgy számolta, hogy nem kevesebb mint ezer hívőt lehetett volna megkeresztelni az országba való belépéshez. Jézus türelmesen végighallgatta őket, de nem egyezett bele, hogy visszatérjenek. Egy időre csend telepedett rájuk, és azután Tamás e szavakkal fordult az apostoltársaihoz:

„Gyerünk! A Mester már beszélt. Nem számít, ha nem értjük teljesen a mennyország rejtélyeit, egy dologban azért biztosak vagyunk: olyan tanítót követünk, aki nem magának keres dicsőséget.”

És vonakodva felkerekedtek, hogy Galilea városaiban terjesszék a jó hírt.

212. AZ ELSŐ TANHIRDETŐ VÁNDORÚT GALILEÁBAN

Az első nyilvános tanhirdető vándorút Galileában Kr.u. 28. január 18-án vasárnap kezdődött meg, és nagyjából két hónapon át tartott, s akkor ért véget, amikor március 17-én visszatértek Kapernaumba. E vándorúton Jézus és a tizenkét apostol, akiket János korábbi apostolai segítettek, hirdették az evangéliumot és keresztelték a híveket Rimmonban, Jotapatában, Rámában, Zebulunban, Jirónban, Gischalában, Korazinban, Mádonban, Kánában, Nainban és Éndórban. E városokban laktak és tanítottak, és az útjuk során sok egyéb kisebb városban is hirdették az országról szóló evangéliumot.

Ez volt az első alkalom, hogy Jézus megengedte a társainak a tan megkötések nélküli hirdetését. E vándorúton csupán három alkalommal figyelmeztette őket; arra intette őket, hogy maradjanak távol Názárettől és legyenek elővigyázatosak, amikor Kapernaumon és Tibériáson áthaladnak. Az apostolok számára nagy meglepetés forrása volt, hogy végre úgy érezhették, teljes cselekvési szabadságot kaptak a tan hirdetéséhez és a tanításhoz, és nagy megfontoltsággal és örömmel vetették bele magukat az evangélium hirdetésének, a betegek számára való segédkezésnek és a hívők megkeresztelésének munkájába.

213. A tan hirdetése Rimmonban

Rimmon kis városát egykor a babiloni levegőisten, Ramman imádatának szentelték. A korai babiloni és a későbbi zoroaszteri tanítások sok eleme még mindig megvolt a rimmoniak hiedelmeiben; ezért Jézus és a huszonnégy apostol sok időt szentelt annak, hogy tisztázzák a különbséget e régebbi hiedelmek és az országról szóló új evangélium között. Péter itt tartotta az életpályája kezdeti szakaszának egyik nagy hatású beszédét „Áronról és az aranyborjúról”.

Bár Rimmon polgárai közül sokan hittek Jézus tanításaiban, nagy bajt okoztak a testvéreiknek a későbbi évek során. Nehéz dolog áttéríteni a természetimádókat egy szellemi eszménykép imáadását teljesen elfogadók sorába egyetlen élethossznyi rövid idő alatt.

A fényről és a sötétségről, a jóról és a rosszról, az időről és az örökkévalóságról szóló, jobb babiloni és perzsa eszmék közül sokat később beemelték az úgynevezett kereszténység tanítélei közé, és ezzel a keresztény tanítások valamivel elfogadhatóbbá váltak a Közel-Kelet népei számára. Hasonlóképpen Platónnak az eszményi szellemről, vagy ahogy azt Philón később a héber istentanba átültette, a minden látható és anyagi dolog láthatatlan mintáiról szóló elméletei közül is sokat átvettek, s ezzel a Pál-féle keresztény tanítások könnyebben elfogadhatóvá váltak a nyugati görögök számára.

Rimmonban történt, hogy Todan először hallott az ország evangéliumáról, és ő később elvitte ezt az üzenetet Mezopotámiába és jóval azon túlra is. Az elsők között volt, akik a jó hírt az Eufráteszen túl lakóknak hirdették.

214. Jotapatában

Jotapata egyszerű emberei ugyan örömmel hallgatták Jézust és az apostolokat, és sokan el is fogadták az országról szóló evangéliumot, mégis Jézusnak e kisvárosbeli ottlétük második estjén a huszonnégy apostolnak elmondott beszéde volt az, ami a jotapatai küldetést minden mástól megkülönböztette. Nátániel fejében volt némi zavar a Mesternek az imáról, a köszönetnyilvánításról és az istenimádatról szóló tanításait illetően, és a kérdésére válaszolva Jézus hosszan beszélt a tanítása további magyarázataként. Mai kifejezésmódban összefoglalva e beszéd az alábbiak kiemelésével mutatható be:

1. A gonoszságnak az ember szívébe való tudatos és folyamatos befogadása fokozatosan leépíti az emberi léleknek az ember és az Alkotója között a szellemi érintkezési körökben fennálló ima-kapcsolatát. Az Isten természetesen meghallgatja a gyermeke kérelmét, de amikor az emberi szív szándékosan és folyamatosan befogadja a gonoszság eszméit, akkor a földi gyermek és a mennyei Atyja közötti személyes összeköttetés fokozatosan megszakad.

2. Az Isten ismert és fennálló törvényeivel összeegyeztethetetlen ima utálatos a paradicsomi Istenségek előtt. Ha az ember nem akarja meghallgatni az Isteneket, amint azok a szellem, az elme és az anyag törvényeiben szólnak a teremtményükhöz, akkor a teremtmény részéről megnyilvánuló eme szándékos és tudatos megvetés arra készíti a szellemszemélyiségeket, hogy ne hallgassák meg a törvénnyel szembehelyezkedő, engedetlen halandók személyes kéréseit. Jézus idézett az apostoloknak Zekarijahu prófétától:

„De nem vették figyelembe és elfordultak tőle és befogták a fülüket, nehogy halljanak. Igen, megkeményítették a szívüket, mint a gyémánt, nehogy megértsék a törvényemet és a szavaimat, amelyeket a szellemem révén a prófétákon keresztül küldtem; ezért a rossz gondolkodásuk eredményei nagy haragként zúdultak a bűnös fejükre. És így az történt, hogy hiába kiáltottak irgalomért, nem hallgatták meg őket.”

Azután Jézus idézte a bölcs ember mondását, aki azt mondta:

„Aki elfordítja fülét az isteni törvény meghallgatásától, annak még az imája is irtózat tárgya.”

3. Az Isten-ember érintkezési csatorna emberi végének megnyitásával a halandók számára nyomban igénybe vehetővé válik a világok teremtményei felé irányuló isteni segédkezés örökké mozgásban lévő árama. Amikor az ember meghallgatja Istennek az emberi szívben lakozó szellemét, akkor az ilyen tapasztalás ténye az is, hogy az Isten egyidejűleg meghallgatja annak az embernek az imáját. Még a bűn megbocsátása is ugyanezen tévedhetetlen minta alapján megy végbe. A mennyei Atya már azelőtt megbocsátott nektek, hogy a megbocsátás kérésére gondolatok volna, de az ilyen megbocsátás mindaddig nincs meg a személyes vallási tapasztalásokban, amíg meg nem bocsátotok az embertársaitoknak. Az Isten megbocsátását valójában nem befolyásolja az, hogy megbocsátotok-e a társaitoknak, viszont a tapasztalásban ez pontosan így történik. Az isteni és emberi megbocsátás összhangjának ténye nyert felismerést és kapcsolódott össze abban az imában, melyet Jézus az apostoloknak tanított.

4. Van egy alaptörvény a világegyetemben az igazságosságra, melynek megkerülésére a kegyelemnek nincs hatalma. A Paradicsom önzetlen dicsőségeiben az idő és tér teremtrészein élő teljesen önző teremtmény nem részesülhet. Még az Isten végtelen szeretete sem képes rákényszeríteni az örök továbbélés boldogságát arra a halandó teremtményre, aki ezt elutasítja. A kegyelem bőségesen adományozható, de végül is vannak az igazságnak olyan parancsai, melyeket még az irgalommal egyesült szeretet sem képes eredményesen érvényteleníteni. Jézus megint a héber írásokból idézett:

„Hívtalak benneteket és ti nem hallgattatok meg; a kezemet nyújtottam, de nem figyelt senki. Semmibe vettétek minden tanácsomat és a feddéssel mit sem törődtek, és e lázadó magatartás miatt elkerülhetetlenné válik, hogy bár hívtok engem, nem fogtok választ kapni. Lévé, hogy elutasítottátok az élet útját, kereshettek engem nagy igyekezettel a szenvedés óráin, mégsem fogtok megtalálni.”

5. Akik irgalmat akarnak, azoknak irgalmat kell mutatniuk; ne ítélkezzetek, hogy fölöttetek se ítélkezzenek. Amilyen szellemmel ti ítélkeztek, olyannal fognak majd fölöttetek is ítélkezni. Az irgalom nem érvényteleníti teljesen a világegyetemi pártatlanságot. A végén igaznak bizonyul:

„Aki befogja a fülét a szegények jajszáva elől, az maga is segítségért fog kiáltani egy napon, de senki sem hallja majd meg.”

Bármely ima őszintesége a biztosítéka annak, hogy meghallgatást nyer; bármely kérelem szellemi bölcsessége és világegyetemi jelentősége meghatározza a válasz idejét, módját és mértékét. Egy bölcs apa nem szó szerint válaszol a tudatlan és tapasztalatlan gyermekeinek buta imáira, jóllehet a gyermekek számára sok öröm és valódi lelki megelégedés származhat az ilyen képtelen kérések előadásából.

6. Mihelyst teljes mértékben a mennyei Atya akarata megcselekedésének szenteltétek magatokat, minden kérelmekre azért érkezik válasz, mert az imáitok teljes mértékben megfelelnek az Atya akaratának, és az Atya akarata mindig megnyilvánul az ő hatalmas világegyetében. Amit az igaz fiú

kíván és amit a végtelen Atya akar, az úgy VAN. Az ilyen ima nem maradhat megválaszolatlan, és semmilyen más kérelemre nem adható teljes válasz.

7. Az igaz ember kiáltása az Isten gyermekének olyan hites cselekedete, mely megnyitja az Atya jóság, igazság és irgalom tárházának ajtaját, és e jó ajándékok már régóta vártak arra, hogy a fiú eljöjjön értük és elvegye azokat. Az ima nem változtatja meg az Isten viszonyulását az emberhez, viszont átalakítja az embernek a változhatatlan Atyával kapcsolatos beállítottságát. Az ima hajtóereje találja meg a helyes utat az isteni meghallgatás felé, nem pedig az imádkozó személy társadalmi, gazdasági vagy megfigyelhető vallási helyzete.

8. Ima nem alkalmazható annak érdekében, hogy az ember elkerülje az időbeli késedelmeket vagy hogy meghaladja a tér korlátait. Az ima rendeltetése nem az, hogy az ember önnön valója felmagasztalásának vagy az embertársakkal szembeni tisztességtelen előny megszerzésének eszköze legyen. A teljesen önző lélek nem képes imádkozni a szó szoros értelmében. Jézus azt mondta:

„A legfelsőbb örömetek az Isten jellemében legyen, és ő biztosan teljesíti a szívetek őszinte vágyait.”

„Utakat bízátok az Úrra; bízátok benne, és cselekedni fog.”

„Mert az Úr meghallja a szűkséget szenvedők kiáltását, és tekintetbe veszi az ínségben levők imáját.”

9. „Én az Atyától jöttem; ezért amennyiben valaha is kétséged van afelől, hogy mit kérj az Atyától, kérj az én nevemben, és én a kérelmedet a valós igényeid és vágyaid szerint és az Atyám akaratának megfelelően előadom.” Őrizkedj annak nagy veszélyétől, hogy önző légy az imáidban. Kerüld a magadért való túl sok imádkozást; többet imádkozz a testvéreid szellemi fejlődéséért. Kerüld az anyagelvű imádkozást; imádkozz a szellemen és a szellem ajándékaiban való bőségért.

10. A betegekért és a szenvedőkért imádkozva ne várjátok el, hogy a kérelmeitek majd helyettesítik a szenvedők szükségleteit kielégítő szeretetteljes és értelmes segédkezést. Imádkozzatok a családokat, a barátaitok és a társaitok jólétéért, de különösen azokért imádkozzatok, akik káromolnak titeket, mutassatok be szeretetteljes kérelmeket azokért, akik üldöznek benneteket.

„De hogy mikor imádkozzatok, azt nem mondom meg. Csakis a bennetek lakozó szellem vezethet titeket ama kérelmek kimondására, melyek kifejezik a szellemek Atyjával való belső kapcsolatokat.”

11. Sokan csak akkor folyamodnak imádkozáshoz, amikor bajban vannak. Az ilyen gyakorlat meggondolatlan és félrevezető. Igaz, jól teszitek, hogy imádkoztok a gondjaitok közepette, de gondolnotok kell arra is, hogy fiúként beszéljete az Atyátokhoz olyankor is, amikor minden rendben van a lelketekkel. A valódi kérelmeiteket mindig titkoljátok. Emberek ne hallják a személyes imáitokat. A köszönőimák megfelelők az istenimádók csoportjai számára, de a lélek imája személyes kérdés. Az Isten minden gyermeke számára megfelelő imamintából csupán egy van, s ez pedig:

„Mindazonáltal, a te akaratod legyen meg.”

12. Mindenkinek, aki hisz ezen örömhírben, őszintén imádkoznia kell a mennyország kiterjesztéséért. A héber írások minden imája közül Jézus a leginkább elismerően a Zsoltáros kérelmeiről nyilatkozott:

„Teremts tiszta szívet belém, ó Isten, s élessz igaz szellemet bennem. Tisztíts meg a titkos bűnöktől és tartsd vissza szolgádat az önteltség vétségétől.”

Jézus hosszan beszélt az imának a meggondolatlan és bántó beszéddel való kapcsolatáról, ezt idézve:

„Állíts, ó Uram, őrséget szám elé; vedelmezd ajkam kapuját.”

„Az emberi nyelv – mondta Jézus – olyan testrészt, melyet csak kevés ember képes megzabolázni, de az emberben lakozó szellem képes e fékezhetetlen testrészt a türelem kedves hangjává és az irgalom ösztönző szolgájává alakítani.”

13. Jézus azt tanította, hogy a földi életútra vonatkozó isteni útmutatásért való imádkozás fontosság tekintetében az Atya akaratának megismerése iránti kérelem után következik. A valóságban ez isteni bölcsességért való imádkozást jelent. Jézus sohasem tanította, hogy imádkozás révén emberi tudásra

vagy különleges szakértelemre lehetne szert tenni. Azt viszont tanította, hogy az ima hozzájárul ahhoz, hogy az egyénnek az isteni szellem jelenlétével kapcsolatos befogadóképessége növekedjen. Az apostolait a szellemben és igazságban imádkozni tanító Jézus elmagyarázta, hogy az őszintén és az illető megvilágosodottságának megfelelő, teljes szívvel, belátón, komolyan és állhatatosan vett imádkozást részesíti előnyben.

14. Jézus figyelmeztette az apostolait, ne gondolják, hogy az imáikat eredményesebbé tehetik díszes ismétlésekkel, ékes kifejezésmóddal, böjtöléssel, önsanyargatással vagy áldozatokkal. De arra intette a híveit, hogy az imát annak eszközéül használják, hogy a köszönetnyilvánításon keresztül eljussanak az igazi istenimádathoz. Jézus helytelenítette, hogy a követői imáiban és istenimádataiban oly kevés a köszönetnyilvánító szellem. Erre vonatkozóan az Írásokból idézett, azt mondta:

„Jó dolog az Úrnak köszönetet mondani és a Fenséges nevének dicsőítő énekeket zengeni, méltányolni szeretetét minden reggel és hűségét minden este, mert munkáján keresztül az Isten töltött el engem örömmel. Mindenben az Isten akaratának megfelelően mondok köszönetet.”

15. Azután Jézus azt mondta:

„Ne aggódjatok túlságosan és állandóan a hétköznapi szükségleteitek miatt. A földi létekekkel járó nehézségeiteket illetően ne nyugtalankodjatok, de mindeme dolgokban ima és fohász révén, az őszinte köszönetnyilvánítás szellemével hagyjátok, hogy a szükségleteitek feltáruljanak Atyátok előtt, aki a mennyben van.”

Ezután az Írásokból idézett:

„Dicsőítem Isten nevét énekemben és ünnepi hálával magasztalom. Ez jobban tetszik Istennek, mint az áldozati állat, jobban, mint az üsző, amelynek szarva és körme van.”

16. Jézus azt tanította a követőinek, hogy miután elmondták imájukat az Atyának, egy ideig maradjanak a csendes befogadás állapotában, hogy jobb lehetőséget adjanak a bennük lakozó szellemnek arra, hogy beszéljen a figyelő lélekhez. Az Atya szelleme akkor szól a legjobban az emberhez, amikor az emberi elme hozzáállása az igaz istenimádat. Az Atya bennünk lakozó szellemének segítségével és az emberi elme megvilágosodása által az igazság szolgálatán keresztül imádjuk az Istent. Az istenimádat, tanította Jézus, egyre inkább hasonlóná teszi az egyént ahhoz, akit imád. Az istenimádat olyan átalakító élmény, miáltal a véges fokozatosan megközelíti és végül el is éri a Végtelen jelenlétét.

Jézus sok más igazságot is elmondott az apostoloknak az ember és az Isten közötti bensőséges közösségről, de nem sokan tudták teljes egészében felfogni a tanítását.

215. A rámai megálló

Jézus Rámában folytatta az emlékezetes vitát azzal az idős, görög bölcslővel, aki azt tanította, hogy a tudomány és a bölcelet elégséges az emberi létezés igényeinek kielégítéséhez. Jézus türelmesen és rokonszenvvel hallgatta a görög tanítót, elismerve az általa mondott dolgok számos igazságát, de amikor a görög befejezte, rámutatott, hogy az emberi létről szóló beszámolójában nem adott magyarázatot „a honnanra, a miértre és a hovára”, majd hozzátette:

„Ahol ti abbahagyjátok, ott kezdjük mi. A vallás kinyilatkoztatás az olyan szellemi valóságokkal foglalkozó emberi lélek számára, melyeket az elme egyedül sohasem tudna felfedezni vagy teljesen felfogni. Az értelmi törekvések talán feltárhatják az élet tényeit, de az országról szóló örömhír a lét igazságait fedi fel. Te elemezted az igazság anyagi árnyékait; figyelni-e most énám, hogy beszéljek neked azokról az örökkévaló szellemi valóságokról, melyek a halandói létezés anyagi tényeinek mulandó időárnyékait vetik?”

Jézus több mint egy órán át tanította a görögöt az országról szóló evangélium megmentő igazságaira. Az öreg bölcslő fogékony volt a Mester megközelítési módja iránt, és mivel a szívében őszinte volt, gyorsan híve is lett az üdvözülés ezen evangéliumának.

Az apostolok egy kissé meghökkentek, hogy Jézus milyen nyíltan elfogadja a görög számos tételét, de Jézus később bizalmasan azt mondta nekik:

„Gyermekeim, ne csodálkozzatok, hogy türelmes voltam a görög bölcselővel. Az igaz és valódi benső bizonyosság egyáltalán nem fél a külső elemzéstől, és az igazság sem veszi rossz néven az őszinte bírálatot. Sohasem szabad elfelejtenetek, hogy a türelmetlenség álarca az ember hitével kapcsolatos rejtett kétségeket takarja. Soha senkit nem zavar a szomszédja magatartása, ha teljes bizonyossága van az általa teljes szívvel hitt igazságban. A bátorság nem más, mint őszinte bizalom ama dolgokban, melyekben az illető az állítása szerint hisz. Az őszinte emberek nem félnek az igaz meggyőződéseik és a nemes eszményképeik bíráló-elemző vizsgálatától.”

A második estén Rámában Tamás feltette Jézusnak a kérdést:

„Mester, a tanításod új híve miként ismerheti meg ténylegesen az országról szóló örömhír igazságát, hogyan bizonyosodhat meg igazán?”

Jézus erre azt mondta Tamásnak:

„Annak bizonyossága, hogy beléptél az Atya országcsaládjába, és hogy örökmód tovább fogsz élni az ország gyermekeivel, teljes mértékben személyes tapasztalás kérdése – hit az igazság szavában. A szellemi bizonyosság egyenértékű azzal a személyes vallási tapasztalással, melyet az isteni igazság örök valóságaiban szerzel, s amelyet úgy is meghatározhatsz, hogy az igaz valóságok értelmes felismeréséhez hozzáadod a szellemi hitedet és levonod belőle az őszinte kétségeidet.

A Fiú a természeténél fogva fel van ruházva az Atya életével. Léven, hogy fel vagytok ruházva az Atya élő szellemével, ezért az Isten fiai vagytok. Azért élitek túl a húsvér test anyagi világában való életeteket, mert azonosultok az Atya élő szellemével, az örökkévaló élet ajándékával. Valóban sokaknak volt eddig ilyen élete, mielőtt eljöttem az Atyától, és még többen fogadták be e szellemet, mert hittek a szavamnak; de kijelentem, hogy amikor visszatérek az Atyához, minden ember szívébe elküldi az ő szellemét.

Bár az elmétekben munkálkodó isteni szellemet nem figyelhetitek meg, van egy gyakorlati módja annak, hogy felfedeztétek, milyen mértékben adtátok át a lelki erőitek feletti irányítást a mennyei Atya bennetek lakozó szelleme tanításának és útmutatásának, ez pedig az, hogy mennyire szeretitek az embertársaitokat. Az Atya szelleme osztozik az Atya szeretetében, és amint meghatározóvá válik az emberben, biztosan az istenimádat és az illető társai iránti szeretet felé vezet. Először azért hiszitek, hogy az Isten fiai vagytok, mert a tanításaim révén tudatosodott az Atyánk bennetek lévő jelenlétének belső vezetése; de rövidesen az Igazság Szelleme áramlik ki minden húsvér testre, és az emberek között fog élni és minden embert tanítani fog, éppen úgy, ahogy én most köztetek élek és az igazság szavait mondom nektek. Az Igazság Szelleme a lelkek szellemi készségeinek nyelvén szólva segít majd felismernetek, hogy az Isten fiai vagytok. Csalhatatlanul bizonyosságot tesz az Atya bennetek lévő jelenléte, a szellemetek mellett, mely majd minden emberben lakozni fog, ahogy most némelyekben lakozik, és megmondja nektek, hogy valóságosan is az Isten fiai vagytok.

Minden földi gyermek, aki követi e szellem vezetését, végül megismeri az Isten akaratát, és aki átadja magát az Atyám akaratának, örökre megmarad. A földi élettől az örökkévaló állapothoz vezető útról még nem kaptatok ismertetést, de van ilyen út, mindig is volt, és én azért jöttem, hogy azt az utat újjá és élővé tegyem. Aki belép az országba, annak már örökkévaló élete van – sohasem fog elenyészni. De ezek nagy részét jobban megértitek majd, amikor visszatértem az Atyához és amint képesek lesztek visszatekintve látni a mai tapasztalásaitokat.”

Mindenki, aki hallotta ezeket az áldott szavakat, nagyon örvendezett. A zsidó tanítások zavarosak és bizonytalanok voltak az igazak továbbélése tekintetében, viszont Jézus követői számára üdítő és ösztönző volt hallani a bizonyosság ezen igen határozott és előrevivő szavait minden igaz hívő örök továbbéléséről.

Az apostolok folytatták a tan hirdetését és a hívek keresztelését, miközben kitartottak azon szokásuk mellett, hogy házról házra járnak, vigasztalva a csüggedteket és segédkezve a betegeknek és a

szenvedőknek. Az apostoli szervezetet kiterjesztették annyiban, hogy Jézus apostolainak mindegyike mellett társként most már ott volt János egy-egy apostola; Abner András társa lett; és ez a terv érvényben volt mindaddig, amíg el nem mentek Jeruzsálembe a következő páska-ünnepre.

A Zebulunban való ottlétük során a Jézus által nyújtott külön oktatás főként az országbeli kölcsönös kötelezettségek további részleteire irányult és magába foglalt egy olyan tanítást is, mely azt célozta tisztázni, hogy mi a különbség a személyes vallási tapasztalat és a közösségi vallási kötelezettségek megtartásával együtt járó jó viszonyok között. Ez azon kevés alkalmak közé tartozott, amikor a Mester a vallás társadalmi vetületeit taglalta. Jézus az egész földi élete alatt igen kevés oktatásban részesítette a követőit a vallás társadalmi viszonyok közé illesztése tárgyában.

Zebulunban a nép kevert fajtájú volt, nemigen lehetett őket zsidóknak vagy nem-zsidóknak minősíteni, és közülük kevesen hittek Jézusban, függetlenül attól, hogy hallottak a betegek meggyógyításáról Kapernaumban.

216. A jiróni evangélium

Jirónban, miként Galilea és Júdea sok más kisebb városában is, volt zsinagóga, és Jézus segédkezésének korai szakaszában szokása volt, hogy szombatonként beszélt e zsinagógákban. Néha a reggeli istentiszteleten beszélt, és Péter vagy valamelyik másik apostol a délutáni órákban szónokolt. Jézus és az apostolok gyakran tanítottak és szónokoltak a hétköznapi esti zsinagógai összejövetelen. Bár a vallási vezetők Jeruzsálemben egyre ellenségesebbek lettek Jézussal, nem gyakoroltak közvetlen ellenőrzést a zsinagógák felett e városon kívül. Egészen Jézus segédkezésének kései szakaszáig nem voltak képesek az érzelmeket olyan kiterjedten ellene hangolni, hogy elérjék, hogy csaknem minden zsinagóga elzárkózzon a tanítása elől. Ekkoriban Galilea és Júdea minden zsinagógája még nyitva állt előtte.

Jirón akkoriban kiterjedt ásványbányákkal rendelkezett, és lévén, hogy Jézus addig még nem tapasztalta meg a bányászok életét, a jiróni ottlétének nagy részét a bányákban töltötte. Mialatt az apostolok meglátogatták az emberek otthonait és nyilvános helyeken is szónokoltak, addig Jézus e föld alatt serénykedő munkásokkal dolgozott. Jézus gyógyítói hírneve még e távoli községbe is eljutott, és sok beteg és szenvedő kereste az ő segítő kezét, és sokuknak nagy hasznára vált az ő gyógyító segédkezése. A Mester azonban ezen esetek egyikében sem vitt véghez úgynevezett gyógyítási csodát, kivéve a leprás ember esetében.

A Jirónban töltött harmadik nap késő délutánján, amint Jézus éppen a bányákból tért vissza, úgy alakult, hogy a lakóhelye felé haladva egy keskeny utcán haladt át. Amint közelebb került egy bizonyos leprás férfi nyomorúságos viskójához, a szenvedő ember, aki hallott az ő gyógyítói hírnevéről, vette magának a bátorságot és amint Jézus az ajtója előtt elhaladt, elébe térdelve e szavakat intézte hozzá:

„Uram, ha te akarnád, megtisztíthatnál engem. Hallottam a tanítóid üzenetét, és én be is lépnék az országba, ha megtisztulhatnék.”

A leprás azért beszélt így, mert a zsidók körében a leprásoknak még az is meg volt tiltva, hogy a zsinagógába eljárjanak vagy bármilyen nyilvános istenimádatban részt vegyenek. Ez az ember valóban hitte, hogy nem léphet be az eljövendő országba, hacsak nem talál gyógymódot a betegségére. Amikor Jézus látta az ő szenvedését és meghallotta a ragaszkodó hitének szavait, az emberi szívét mindez megérintette, és az isteni elmében könyörület ébredt. Ahogy Jézus rátekintett, az ember arcra borult és imádni kezdte őt. Ekkor a Mester kinyújtotta a kezét és megérintve őt azt mondta:

„Akarom – tisztulj meg.”

És a férfi nyomban meggyógyult; a betegség többé nem sanyargatta.

Amikor Jézus talpra állította a férfit, ráparancsolt:

„Ügyelj arra, hogy senkinek se beszélj a gyógyulásodról, hanem menj csendben a dolgodra, mutasd meg magad a papnak és ajánld fel a Mózes által elrendelt áldozatokat a megtisztulásod bizonyosságául.”

De a férfi nem úgy tett, ahogy Jézus meghagyta neki. Helyette a település szélében-hosszában terjesztette, hogy Jézus kigyógyította a betegségéből, és mivel az egész falu ismerte, az emberek világosan láthatták, hogy megtisztult a betegségétől. Nem ment el a papokhoz, ahogy arra Jézus intette. Annak eredményeként, hogy elterjesztette a hírt, miszerint Jézus meggyógyította, a Mesterhez úgy tódultak a betegek, hogy másnap kénytelen volt korán felkelni és elhagyni a falut. Bár Jézus többé nem tért vissza a településre, két teljes napot a külterületen, a bányák közelében töltött, folytatta a hívő bányászok tanítását az országról szóló evangéliumra.

A leprás férfi meggyógyítása volt az első úgynevezett csoda, melyet Jézus szándékosan és akarattal vitt véghez eddig az időpontig. Ez a betegség valódi lepra volt.

Jirónból Gischalába mentek, ahol két napot töltöttek az evangélium hirdetésével, és azután elindultak Korazinba, ahol csaknem egy hetet maradtak, hogy a jó hírt megoszthassák; de Korazinban nem tudtak sok hívet megnyerni az országnak. Ama helységek közül, ahol Jézus tanított, sehol sem találkozott az üzenetének oly általános elutasításával. A korazini ottlétük igen lehangoló élményt jelentett az apostolok többsége számára, Andrásnak és Abnernek sok fáradságába került, hogy a társaik megőrizték a bátorságukat. Így aztán csendesen áthaladva Kapernaumon továbbmentek Mádon faluba, ahol egy kicsit jobban boldogultak. Az apostolok többségének az a gondolat járt a fejében, hogy a sikertelenségük oka a legutóbb meglátogatott településeken nem más, mint Jézus ragaszkodása ahhoz, hogy a tanítás és a hitszónoklat során tartózkodjanak az őrá mint gyógyítóra való utalástól. Mennyire szerették volna, ha megtisztít egy újabb leprást vagy valami más módon mutatja meg a hatalmát, hogy felhívja az emberek figyelmét! A Mester azonban a legkomolyabb unszolásuknak sem engedett.

217. Visszatérés Kánába

Az apostoli társaság nagyon megörült, amikor Jézus bejelentette:

„Holnap Kánába megyünk.”

Tudták, hogy meghallgatásra találnak Kánában, mert Jézust jól ismerték ott. Javában munkálkodtak az embereknek az országba való felvételén, amikor a harmadik napon egy előkelő kapernaumi polgár érkezett Kánába, Titusz, aki részben hitt csak, és akinek a fia súlyos beteg volt. Hallott arról, hogy Jézus Kánában van; így odasietett, hogy találkozzon vele. A kapernaumi hívek úgy gondolták, hogy Jézus bármilyen betegséget képes meggyógyítani.

A Jézust Kánában megtaláló nemesember könyörögve kérte, hogy gyorsan menjen el vele Kapernaumba és gyógyítsa meg a beteg fiát. Miközben az apostolok várakozásteljes némaságban ott álltak, Jézus, rátekintve a beteg fiú apjára, így szólt:

„Meddig kell még elnézőnek lennem veletek? Az Isten hatalma a köreitekben van, de hacsak nem láttok jeleket és csodákat, nem vagytok hajlandók hinni.”

A nemesember azonban e szavakkal igyekezett rávenni Jézust a cselekvésre:

„Uram, én hiszek, de gyere, mielőtt még a gyermekem meghal, mert amikor otthagytam, már közel volt a halálhoz.”

Jézus egy pillanatra lehajtotta a fejét csendesen eltűnődve, majd hirtelenül így szólt:

„Menj haza; a fiad élni fog.”

Titusz hitt Jézus szavának és sietett vissza Kapernaumba. Ahogy hazaért, a szolgálai kijöttek elé, s azt mondták:

„Örülj, mert a fiad jobban van – él!”

Erre Titusz megkérdezte tőlük, hogy mikor kezdett jobban lenni a fia, és amikor a szolgálak azt válaszolták, hogy „tegnap nagyjából a hetedik órákor múlt el a láza,” az apa felidézte magában, hogy ez akkortájt volt, amikor Jézus azt mondta, „A fiad élni fog.” Titusz ettől kezdve teljes szívvel hitt, és az egész családja

úgyszintén hitt. E fiúból az ország erős szolgálója lett és később azokkal együtt áldozta életét, akik Rómában haltak meg. Bár Titusz egész háznépe, a barátai, sőt még az apostolok is csodának tekintették e mellékeseményt, az nem csoda volt. Legalábbis nem testi betegség meggyógyításának csodája. Ez pusztán a természeti törvény alakulására vonatkozó előzetes ismeret volt, mely ismereteket Jézus oly gyakran vett igénybe a megkeresztelése után.

Jézusnak megint sietve kellett távoznia Kánából, mert a faluban végzett segédkezését kísérő második ilyen jellegű esemény túl nagy figyelmet keltett. A helyiek emlékeztek a vízre és a borra, és most, hogy állítólag meggyógyította a nemesember fiát ilyen nagy távolságból, most már nemcsak betegeket és szenvedőket hozók jöttek hozzá, hanem küldtek hírnököket is, azt kérve, hogy távolból gyógyítsa meg a szenvedőket. Amikor Jézus látta, hogy az egész vidék felbolydult, azt mondta:

„Menjünk Nainba.”

218. Nain és az özvegyasszony fia

Ezek az emberek hittek a jelekben; ők egy csodaváró nemzedék voltak. Ekkorra Közép- és Dél-Galilea népének a csodák iránti igénye Jézus és az ő személyes segédkezése kapcsán felerősödött. Tisztán idegi alapú rendellenességektől szenvedő és érzelmi zavaroktól sújtott őszinte emberek tízesével, százasával jöttek el Jézushoz és azután hazamentek és elmesélték a barátaiknak, hogy Jézus meggyógyította őket. Az elmebéli gyógyulás ilyen eseteit ezek a tudatlan és egyszerű emberek fizikai gyógyulásnak, csodálatos felépülésnek tekintették.

Amikor Jézus el akarta hagyni Kánát, hogy Nainba menjen, a hívek és sok kíváncsi ember nagy tömegben követte őt. Csodákat és csodatételt szerettek volna látni, és nem akartak csalódni. Ahogy Jézus és az apostolok a városkapuhoz közeledtek, egy temetési menettel találkoztak, mely a közeli temetőbe tartott, s egy nainbeli özvegyasszony egyetlen fiát vitték. Ez az asszony nagy tiszteletnek örvendett, és a fél falu követte a holtnak vélt fiú ravatalának vivőit. Amikor a temetési menet odaért Jézushoz és a követőihez, az özvegy és a barátai felismerték a Mestert és könyörögve kérték, hogy hozza vissza a fiút az élők közé. A csodavárásuk a tetőfokára hágott, s úgy gondolták, hogy Jézus bármilyen emberi betegséget képes meggyógyítani, és egy ilyen gyógyító miért ne tudná akár a holtat is feltámasztani? Jézus, lévén, hogy ilyen erőszakosan könyörögtek neki, odalépett a ravatalhoz és annak leplét felemelve, megvizsgálta a fiút. Mivel észrevette, hogy a fiatalember nem halott, csak annak tűnik, felismerte, hogy a jelenléte milyen nagy szomorúságot akadályozhat meg; így, az anyához fordulva, azt mondta:

„Ne sírj! A fiad nem halott; alszik. Vissza fogod kapni.”

Aztán kézen fogta a fiatalembert és azt mondta:

„Ébredj és kelj fel!”

És az ifjú, akit holtnak hittek, felült és beszélni kezdett, Jézus pedig hazaküldte őket.

Jézus megpróbálta lecsendesíteni a tömeget és hiába törekedett elmagyarázni, hogy a fiú nem volt igazán halott, s hogy ő nem a sírból hozta vissza, ezen igyekezete hasztalan maradt. Az őt követő tömeg és Nain falu egésze az érzelmi mámor tetőpontján volt. Sokakat félelem töltött el, másokat elfogott a vakrémület, míg megint mások térdre borulva imádkoztak és a bűneik miatt siráncokztak. Csak jóval az est leszállta után tudták a zajongó tömeget szétoszlatni. Természetesen függetlenül attól, hogy Jézus állítása szerint a fiú nem volt halott, mindenki kitartott amellett, hogy ez csodatétel volt, még a halott is feltámadt. Bár Jézus azt mondta nekik, hogy a fiú csak mély álomban volt, ezt azzal magyarázták, hogy Jézusnak ez a beszédmódja, és felidézték, hogy ő mindig is fokozott szerénységgel próbálta titkolni a csodatételeit.

Így Galileán át Júdeába is eljutott a híre annak, hogy Jézus feltámasztotta az özvegyasszony fiát holtából, és akik hallották, azok közül sokan el is hitték. Jézus soha nem tudta még az apostolaival sem megértetni teljesen azt, hogy az özvegy fia nem volt igazán halott, amikor arra kérte, hogy ébredjen és keljen fel. De annyira azért eléggé megértette velük, hogy a későbbi feljegyzéseikben ne említsék, kivéve Lukácsot, aki

úgy rögzítette az eseményt, ahogy azt neki elmesélték. Jézust megint csak úgy zaklatták, mint gyógyítót, ezért másnap korán reggel el is indult Éndórba.

219. Éndórban

Éndórban Jézus néhány napra megszökött a testi gyógyulást kereső zsvajgó tömeg elől. Ottlétük alatt a Mester az apostolok okulására elmesélte Saul király és az éndóri boszorkány történetét. Jézus világosan elmondta az apostolainak, hogy a tévelygő és lázadó lények, akik gyakran adták ki magukat a holtak állítólagos szellemeinek, hamarosan ellenőrzés alá kerülnek annak érdekében, hogy ne művelhessenek többé ilyen furcsa dolgot. Elmondta a követőinek, hogy miután visszatért az Atyához, és miután elküldték a szellemüket minden húsvér testhez, az ilyen félszellemi lények – az úgynevezett tisztátalan szellemek – többé már nem fogják tudni megszállni a halandók közül a gyengeelméjűeket és a rosszakaratúakat.

Jézus tovább magyarázta az apostolainak, hogy az eltávozott emberi lények szellemei nem jönnek vissza az eredeti világukra azért, hogy az élő társaikkal érintkezésbe lépjenek. Csakis egy megítéltetési időszak elteltével lehetséges a halandó ember felemelkedő szelleme számára, hogy visszatérjen a földre, de akkor is csak kivételes esetekben, a bolygó szellemi igazgatásának részeként.

Miután két napot pihenéssel töltöttek, Jézus azt mondta az apostoloknak:

„Holnap térjünk vissza Kapernaumba, hogy ott várakozzunk és tanítsunk, míg a vidék lecsendesedik. Otthon mostanra már részben kiheverték az efféle izgalmat.”

220. RÖVID LÁTOGATÁS JERUZSÁLEMBEN

Jézus és az apostolok március 17-én, szerdán érkeztek meg Kapernaumba, és két hetet töltöttek a betszaidai székhelyen, mielőtt elindultak volna Jeruzsálembe. E két hét alatt az apostolok a vízpart szomszédságában tanították az embereket, miközben Jézus sok időt töltött egyedül a hegyekben az Atyja ügyében járva. Ebben az időszakban Jézus, akit Zebedeus Jakab és János kísért, két titkos utat tett Tibériásba, ahol találkoztak a hívekkel és az országról szóló evangéliumra oktatták őket.

Heródes udvartartásából sokan hittek Jézusban és jártak el ezekre a találkozókra. A Heródes hivatalos háznépe körében lévő hívők befolyása segített mérsékelni az uralkodó Jézussal szembeni ellenszenvét. E tibériásbeli hívők teljesen megértették Heródeszel, hogy az „ország”, melyet Jézus hirdet, szellemi természetű és nem politikai vállalkozás. Heródes hajlott arra, hogy higgyen az udvartartásához tartozóknak és ezért nem kezdett túlzottan aggódni a Jézus gyógyítói és vallási tanítói munkájáról szóló hírek terjedése miatt. Nem ellenezte Jézus gyógyítói és vallási tanítói munkáját. Annak ellenére, hogy Heródes tanácsadói közül sokan, sőt maga Heródes is kedvező hozzáállást tanúsított, volt az alárendeltjei között egy olyan csoport, akiket olyannyira befolyásoltak a jeruzsálemi vallási vezetők, hogy ők Jézus és az apostolok elkeseredett és fenyegető ellenségei maradtak és később sokat tettek a nyilvános tevékenységük akadályozása érdekében. Jézus számára a legnagyobb veszélyt a jeruzsálemi vallási vezetők és nem Heródes jelentette. Ez volt az oka annak, hogy Jézus és az apostolok inkább Galileában és nem Jeruzsálemben vagy Júdeában töltöttek sok időt és végezték a tan nyilvános terjesztésének nagy részét.

221. A centurió szolgálja

A jeruzsálemi páska-ünnepre való elindulásukat megelőző napon Mangusz, aki a Kapernaumban állomásozó római őrség egyik centuriója, vagyis századosa volt, eljött a zsinagóga vezetőihez, mondván:

„A hű tisztiszolgám beteg és halálán van. Elmennétek-e Jézusért a nevemben, hogy megkérjétek, gyógyítsa meg a szolgámat?”

A római százados azért tett így, mert úgy gondolta, hogy a zsidó vezetők nagyobb befolyással bírnak Jézusra. Így a vének felkeresték Jézust és a szóvivőjük így szólott:

„Tanító, komolyan kérünk, hogy jöjj át Kapernaumba és mentsd meg a kedvenc szolgáját annak a római centurióknak, aki méltó a figyelmedre, mert szereti a nemzetünket és ő építette azt a zsinagógát, ahol oly sokszor beszéltél.”

Miután Jézus meghallgatta őket, azt mondta:

„Veletek megyek.”

Ahogy elment velük a centurió házához, és mielőtt beléptek volna a kertjébe, a római katona kiküldte a barátait Jézus üdvözlésére, meghagyva nekik, hogy mondják ezt:

„Uram, ne fáradj azzal, hogy belépsz a házamba, mert én nem vagyok méltó arra, hogy a házam fedele alá jöjj. Nem tartom magamat méltónak arra sem, hogy eljöjjen hozzád; ezért küldtem a saját néped véneit. De azt tudom, hogy szólhatsz ott, ahol éppen állsz és a szolgám meggyógyul. Mert én magam mások parancsainak engedelmeskedem, és vannak katonáim, akik énalám tartoznak, és ha azt mondom az egyiknek, hogy menj, ő megy; a másiknak pedig hogy gyere, és ő jön, és a szolgálóimnak, hogy tegyék ezt vagy tegyék azt, és ők megteszik.”

Amikor Jézus meghallotta e szavakat, megfordult és azt mondta az apostolainak és azoknak, akik vele voltak:

„Ámulok e nem-zsidó ember hitén. Bizony, bizony mondom nektek, ilyen erős hittel Izráelben még nem találkoztam, de nem ám.”

Jézus a ház felé fordulva így szólt:

„Menjünk hát innen.”

A centurió barátai bementek a házba és elmondták Mangusznak, hogy mit mondott Jézus. Attól az órától fogva a szolga állapota javulni kezdett és rövidesen visszanyerte a régi egészségét és munkaképességét.

De mi sohasem tudtuk meg, hogy ez alkalommal mi történt. Egyszerűen ennyi van feljegyezve, azonban az, hogy vajon segítettek-e láthatatlan lények a centurió szolgájának a meggyógyításában vagy sem, nem derült ki a Jézust kísérők számára. Csak arról a tényről van tudomásunk, hogy a szolga teljesen rendbejött.

222. Az utazás Jeruzsálembe

Március 30-án, kedden kora reggel Jézus és az apostoli társaság megkezdte a Jeruzsálembe vezető útját a páska-ünnepre, s ehhez a Jordán-völgyi útvonalat választották. Április 2-án péntek délután érkeztek meg, és szállást szokás szerint Betániában kértek. Jerikón áthaladva megálltak pihenni, mialatt Júdás a családjá egyik barátjánál letétbe helyezett valamennyit a közös vagyonból. Ez volt az első alkalom, hogy Júdásnak némi pénztöbblete volt, és e letétet nem is vették fel egészen addig, amíg újból át nem haladtak Jerikón, azon az utolsó és mozgalmas úton Jeruzsálem felé, épp Jézus pere és halála előtt.

A társaságnak eseménytelen útja volt Jeruzsálemig, de alig rendezkedtek be Betániában, amikor közelről és távolról érkezve elkezdtek gyülekezni azok, akik a testük gyógyulását, a zaklatott elméjük megnyugtatótását és a lelkük üdvösségét keresték, de olyan nagy számban gyülekeztek, hogy Jézusnak kevés ideje maradt a pihenésre. Ezért sátrakat vertek fel a Getszemániban, és a Mester Betánia és a Getszemáni között ingázott, hogy távol tartsa az őket olyannyira szorongató tömeget. Az apostoli társaság csaknem három hetet töltött Jeruzsálemben, de Jézus meghagyta nekik, hogy nyilvánosan ne szónokoljanak, csakis magánjellegű tanítást és személyes munkát végezzenek.

Betániában nyugalomban tartották meg a páska-ünnepet. Ez volt az első alkalom, hogy Jézus és mind a tizenkét apostol részt vett a vértelen páska-ünnepen. János apostolai nem Jézussal és az ő apostolaival együtt fogyasztották az ünnepi ételt; ők Abnerrel és a János-féle hitszónoklatban régtől fogva hívők közül sokakkal együtt fogyasztották az ünnepi étet. Ez volt a második páska-ünnep, melyet Jézus az apostolokkal Jeruzsálemben tartott meg.

Amikor Jézus és a tizenkettek elindultak Kapernaumba, János apostolai nem tértek vissza velük. Abner vezetése alatt Jeruzsálemben és a környező vidéken maradtak, feltűnés nélkül munkálkodva az ország kiterjesztésén, mialatt Jézus és a tizenkettek visszatértek a munkához Galileában. Mind a huszonnégy apostol nem is volt többet együtt egészen a hetven vándor hitszónok kijelölését és kiküldését megelőző rövid időszak elkövetkezéséig. A két csoport azonban együttműködött, és a véleménykülönbségek ellenére a legjobb viszonyban volt egymással.

223. A Bethesda vizénél

A Jeruzsálemben töltött második szombat délutánján, amikor a Mester és az apostolok éppen a templomi istentiszteleten készültek részt venni, János így szólt Jézushoz:

„Gyere velem, mutatok valamit.”

János a jeruzsálemi kapuk egyikén át vezette el Jézust egy kisebb tóhoz, melyet Bethesdának neveztek. E tavacska körül egy öt fedett csarnok alkotta építmény állt, melyben a szenvedők egy nagyobb csoportja keresett gyógyulást. E kis tó egy hőforrás volt, melynek vöröses árnyalatú vize rendszertelen időközönként bugyborékolva tört fel a tó alatti sziklaüregekben felhalmozódott gáztól hajtva. A hévíz ezen ismétlődő időszakú felkavarodását sokan természetfeletti oknak tudták be, és népszerű volt az a hiedelem, hogy az ilyen felkavarodáskor a vízbe elsőként bemenő ember meggyógyul, legyen bármilyen betegsége is.

Az apostolok némileg nyugtalanok voltak a Jézus által tett megkötések miatt, és Jánost, a tizenkettek közül a legfiatalabbat különösen nyugtalanította a tilalom. Arra gondolva vitte el Jézust a kis tóhoz, hogy az összegyűlt szenvedők látványa a Mesterben olyan részvétet kelt majd, amely gyógyítási csoda művelésére ösztönzi, és ezáltal egész Jeruzsálem elképed és rövidesen megnyerhetővé válik az országról szóló evangéliumban való hitre. János azt mondta Jézusnak:

„Mester, nézd ezt a sok szenvedőt; nincs semmi, amit tehetnénk értük?”

Jézus erre így felelt:

„János, miért akarsz letéríteni a választott utamról? Miért akarod folyton csodatétellel és a betegek gyógyításával helyettesíteni az örökkévaló igazság örömhírének terjesztését? Fiam, én nem teszem meg amit szeretnél, de hívd csak össze a betegeket és szenvedőket, hadd mondjak nekik bizakodást és örök vigaszt nyújtó szavakat.”

Az összegyűltekhöz beszélve Jézus azt mondta:

„Itt sokan közületek azért betegek és szenvedők, mert sok éven át helytelen életet éltek. Némelyek az idő véletlen eseményeitől szenvednek, mások az elődeik hibáinak eredményeként, míg némelyetek az időleges lét tökéletlen körülményeinek hátrányait szenvedve küzd. De az Atyám azon dolgozik, és én is azon fogok dolgozni, hogy javuljon a földi helyzetetek, közelebbről pedig azért, hogy biztosítsuk az örök elismertségeteket. Egyikünk sem tehet sokat az élet nehézségeinek megváltoztatása érdekében, hacsak nem fedezzük fel azt, hogy a mennyei Atya is ezt akarja. Végül is mindannyiunknak az Örökkévaló akaratát kell megcselekednünk. Ha mind kigyógyulhatnátok a testi bajaitokból, akkor valóban ámulnátok, de még nagyobb dolog az, ha megtisztultok minden szellemi betegségetektől és kigyógyultok minden erkölcsi gyengeségetekből. Ti mind az Isten gyermekei vagytok; a mennyei Atya fiai vagytok. Az idő béklyói talán kínoznak benneteket, de az örökkévalóság Istene szeret titeket. És amikor eljön a megítéltetés ideje, ne féljete, nemcsak igazságban, hanem bőséges kegyelemben is részesültök. Bizony, bizony mondom nektek: Aki meghallgatja az országról szóló örömhírt és hisz az Istennél való fiúi viszony tanában, annak örök élete van; az ilyen hívek már most átmennek a megítéltetésből és halálból a fénybe és életbe. Közeleg az óra, amikor még a sírban lévők is meghallják a feltámadás hangját.”

Sokan azok közül, akik hallották őt, hittek az országról szóló evangéliumban. A szenvedők némelyike számára ez olyan ösztönzést jelentett és szellemileg olyannyira új erőre kaptak, hogy mindenfelé azt híresztelték, hogy a testi bajukból is kigyógyultak.

Egy férfi, aki a szorongó lelkiállapota miatt már évek óta csüggedt volt és nagyon szenvedett, oly nagy örömet érzett Jézus szavaitól, hogy az ágát felszedve hazament, noha éppen szombat napja volt. E szenvedő ember az évek során mindvégig arra várt, hogy valaki segítsen neki; a saját tehetetlensége érzésének oly mértékben volt áldozata, hogy egyszer sem fordult meg a fejében, hogy magán segítsen, pedig a felépüléséhez szükséges egyetlen megteendő dolog ez volt – hogy felszedje az ágát és odébbálljon.

Ezután Jézus azt mondta Jánosnak:

„Menjünk innen, mielőtt a főpapok és az írástudók a nyakunkra jönnek és zokon veszik, hogy életmentő szavakat intéztünk a szenvedőkhöz.”

Visszamentek a templomba, hogy csatlakozzanak a társaikhoz, és rövidesen mind elindultak, hogy az éjszakát Betániában töltsék. János azonban sohasem számolt be a többi apostolnak erről a látogatásról, melyet ő és Jézus ezen a szombat délutánon a Bethesda vizénél tett.

224. Az életmódszabály

Ugyanennek a szombati napnak a délutánján Betániában, miközben Jézus, a tizenkettek és a hívek egy csoportja a Lázár kertjében gyújtott tűz körül gyülekezett, Nátániel ezt a kérdést tette fel Jézusnak:

„Mester, bár a régi életmódszabály igenlő jellegű változatát tanítottad nekünk, arra oktatva minket, hogy úgy bánjunk másokkal, ahogy szeretnénk, hogy velünk bánjanak, én nem teljesen értem, hogy miként tarthatjuk magunkat mindig e megkötéshez. Hadd szemléltessem az állításomat annak a buja embernek a példájával, aki így gonoszul tekint a bűnben vele akarattal részes társára. Hogyan taníthatjuk, hogy ennek a rossz szándékú embernek úgy kell bánnia másokkal, ahogy szeretné, hogy vele bánjanak?”

Nátániel kérdését meghallva Jézus azonnal felállt és ujjal mutatva az apostolra, így szólt:

„Nátániel, Nátániel! Miféle gondolkodásmód él a szívedben? Hát nem úgy fogadtad a tanításaimat, mint aki szellemtől született? Hát nem úgy hallod az igazságot, mint a bölcs, szellemi értelemmel bíró emberek? Amikor arra intettelek benneteket, hogy úgy bánjatok másokkal, ahogy szeretnétek, hogy veletek is bánjanak, akkor a magas eszményképekkel rendelkező emberekre gondoltam, nem pedig azokra, akik kísértést éreznek, hogy a tanításomat a rossz dolgok megtételére való bátorítás engedélyévé torzítsák.”

Amikor a Mester így szólt, Nátániel felállt és azt mondta:

„De Mester, ne gondold, hogy én egyetértek a tanításod ilyen értelmezésével. Azért tettem fel a kérdést, mert gyanítottam, hogy sok ilyen ember esetleg rosszul értelmezi az intésedet, és reméltem, hogy e kérdésben további útmutatást adsz nekünk.”

Miután Nátániel leült, Jézus így folytatta:

„Tudom jól, Nátániel, hogy ilyen rossz gondolatot az elméd nem pártol, de csalódott vagyok, hogy ti mind oly gyakran nem vagytok képesek tisztán szellemi értelmezést kapcsolni az én egyszerű tanításaimhoz, azon intelemhez, melyet emberi nyelven kellett kapnotok, úgy, miként az emberek beszélnek. Hadd tanítsam meg nektek ezen életmódszabály, a »bánjatok másokkal úgy, ahogy szeretnétek, hogy veletek bánjanak« intelem értelmezéséhez kapcsolódó jelentéstartalmak különböző szintjeit:

1. A húsvér test szintje. Az ilyen teljesen önző és buja értelmezést jól példázza a kérdésedben rejlő vélekedés.

2. Az érzések szintje. E sík egy szinttel feljebb van, mint a húsvér testé és arra utal, hogy a rokonszenv és a sajnálat javítja ezen életmódszabály értelmezését.

3. Az elme szintje. Itt jut szerephez az értelmes elme és a józan tapasztalás. A jó ítélőképesség megköveteli, hogy az ember ezt az életmódszabályt az őszinte és nemes önbecsülésben megmutatkozó, legfelsőbb rendű eszményelvűséggel összhangban értelmezze.

4. A testvéri szeretet szintje. Még feljebb található az ember társainak jóléte iránti önzetlen odaadás szintje. Az Isten atyaságának és az emberek ebből következő testvériségének tudatosulásából kinövő, teljes szívvel végzett társadalmi szolgálat felsőbb síkján ezen alapvető életmódszabály új, sokkal szebb értelmezése fedezhető fel.

5. Az erkölcsi szint. Amikor az értelmezés igazi bölcséleti szintjeit elértek, amikor valóban ráláttak a dolgok helyességére és helytelenségére, amikor érzékeltek az emberi kapcsolatok tartamának örök voltát, akkor kezdték úgy látni az ilyen értelmezési kérdést, mint ahogy egy fennkölt, az eszményekért lelkesedő, bölcs és pártatlan harmadik személy látná és értelmezné azokban az élethelyzetekben, melyekben e parancsot a személyes nehézségeik kezelése során érvényesíthetnék.

6. A szellemi szint. Utolsóként, de mindegyik közül a legértékesebbként, eljutunk a szellemi látásmód és a szellemi értelmezés szintjére, mely arra ösztönöz minket, hogy felismerjük ebben az életmódszabályban azt az isteni parancsot, hogy minden emberrel úgy kell bánni, ahogy vélekedésünk szerint az Isten bánna velük. Ez az emberi kapcsolatok világegyetemi eszményképe. Ez a ti hozzáállásotok minden olyan kihívás kapcsán, amikor a legfelsőbb rendű vágyatok az, hogy mindig megcselekedjétek az Atya akaratát. Ezért én azt szeretném, hogy minden emberrel úgy bánjatok, ahogy szeretitek én is bánnék velük hasonló körülmények között."

Mindeddig Jézus semmi olyat nem mondott az apostoloknak, ami jobban megdöbbenetne volna őket. A Mester visszavonulása után még sokáig folytatták a szavainak értelmezéséről szóló vitát. Bár Nátániel csak lassan tudott megszabadulni attól a feltevéstől, hogy Jézus félreértette a kérdése lényegét, a többiek igencsak hálásak voltak azért, hogy a bölcselői beállítottságú apostoltársuknak volt bátorsága ilyen elgondolkoztató kérdést feltenni.

225. A farizeus Simon meglátogatása

Bár Simon nem volt tagja a zsidó Szanhedrinnek, azért a befolyásos jeruzsálemi farizeusok közé tartozott. Nem volt elkötelezett hívő, és annak ellenére, hogy ezért talán komoly bírálat érhetne volna, mégis meg merte hívni Jézust és személyes kísérait, Pétert, Jakabot és Jánost az otthonába a tiszteletükre rendezett estebédre. Simon már régóta figyelte a Mestert és nagy hatással voltak rá a tanításai, de még inkább a személyisége.

A jó módú farizeusok bevett szokása volt a könyöradomány-osztás, és nem óvakodtak az emberbaráti voltak nyilvánosságra hozásától. Néha még kürtöt is megfúvattak annak jelzéséül, hogy valamely szegényeknek jótékony adományokat akarnak adni. E farizeusoknak szokásuk volt, hogy amikor megkülönböztetett vendégeknek fogadást adtak, nyitva hagyták a ház ajtóit, s így akár az utcai koldusok is bejöhettek és a szoba fala mellett, az estebédelők kerevetei mögött állva várakozhattak, hogy ételmaradékokhoz jussanak, melyeket a fogadáson résztvevők löktek oda nekik.

Simon házában ez alkalommal az utcáról betértek között ott volt egy kétes hírű nő is, aki nem sokkal korábban vált az országról szóló jó hír üzenetében hívővé. E nőt jól ismerték egész Jeruzsálemben, mint az egyik olyan, úgymond fényűző nyilvánosháznak a vezetőjét, mely a nem-zsidók templomi udvarának közvetlen közelében állt. Jézus tanításainak elfogadásával egyidejűleg bezárta a bűnös üzlethelyiségét és rábírta a vele társult nők többségét, hogy fogadják el az evangéliumot és változtassanak az életmódjukon; ettől függetlenül még mindig erős utálatnak örvendett a farizeusok körében és arra kényszerítették, hogy a haját leengedve hordja – ez a szajhaság ismertetőjele volt. Ez a meg nem nevezett nő magával hozott egy nagy palack illatosított vizet és Jézus mögött állva, ahogy Jézus az estebédnél a

heverőn elhelyezkedett, elkezdte azzal megnedvesíteni Jézus lábait, melyeket a hála könnyei is nedvesítettek, majd pedig a könnyecsképeket a hajával törölte le róluk. Amikor Jézus lábának megnedvesítésével végzett, tovább sírt és csókolta Jézus lábát.

Mindezt látva Simon azt mondta magának:

„Ez az ember, ha próféta lenne, észrevette volna, hogy kicsoda és miféle nő is ez, aki megérinti; hogy az egy megrögzött bűnös.”

Jézus tudván, hogy mi zajlik Simon elméjében, a hangját felemelve azt mondta:

„Simon, valamit szeretnék elmesélni neked.”

Simon azt felelte:

„Tanító, mondd hát.”

Erre Jézus azt mondta:

„Egy bizonyos gazdag pénzkölcsönzőnek volt két adója. Az egyik ötszáz dénárral tartozott neki, a másik ötvennel. Mivel aztán egyikük sem tudott fizetni, mindkettejüknek elengedte a tartozását. Simon, szerinted melyikük szerette jobban őt?”

Simon azt válaszolta:

„Hát, gondolom, akinek a többet engedte el.”

Jézus azt mondta:

„Helyesen ítélted meg a dolgot”,

és a nőre mutatva így folytatta:

„Simon, nézd meg jól ezt az asszonyt. Én meghívott vendégként léptem a házába, mégsem adott vizet a lábamat megmosnom. E hálás nő a könnyeivel mosta meg a lábamat és a hajával törölte meg. Te nem adott nekem baráti üdvözlés gyanánt csókot, de ez a nő, amióta csak bejött, nem hagy fel a lábam csókolásával. Te nem mostad meg a fejem olajjal, de ő megmosta a lábamat értékes vizekkel. Mit jelent mindez? Egyszerűen csak azt, hogy az ő sok bűne meg van bocsátva, és ez vezette őt arra, hogy ennyire szeretessen. De azok, akik csak kevés megbocsátásban részesültek, azok csak kevésbé szeretnek.”

Hátrafordult a nőhöz, kézen fogta és felsegítve őt így szólt:

„Te valóban megbántad a bűneidet, és azok meg vannak bocsátva. Ne bátoritanítson el a társaid meggondolatlan és rideg viselkedése; a mennyország örömeiben és szabadságában élj tovább.”

Meghallván e szavait Simon és barátai, akik az estebéden részt vettek, még inkább meglepődtek, és maguk között sugdolózni kezdtek:

„Ki ez az ember, hogy veszi a bátorságot és megbocsátja a bűnöket?”

Amikor Jézus hallotta, hogy így sugdolóznak, odafordult a nőhöz és elküldte e szavakkal:

„Asszony, menj békével; a hited megmentett.”

Ahogy Jézus a barátjaival távozni készült, odalépett Simonhoz és így szólt:

„Ismerem a szívedet, Simon, hogy miként vergődsz hit és kétségek között, hogy a félelem mennyire megzavar és az önhietség mennyi gondot okoz neked; de imádkozom érted, azért, hogy engedj a fénynek és az életállomásodon oly nagy elméleti és szellemi átalakulást tapasztalj meg, amely összevethető azokkal az óriási változásokkal, melyeket az országról szóló örömhír már véghez vitt a hívatlan és nem szívesen látott vendéged szívében. Kijelentem mindegyikőtöknek, hogy az Atya kinyitotta a mennyország minden kapuját mindazok előtt, akiknek van hite a belépéshez, és sem

ember, sem emberek csoportja nem képes ezeket a kapukat bezárni még a legszerényebb lélek vagy a föld leghírhedtebbnek képzelt bűnöse előtt sem, ha az ilyen őszintén törekszik a bejutásra.”

Jézus Péterrel, Jakabbal és Jánossal búcsút vett a házigazdától és elindult, hogy csatlakozzon a többi apostolhoz a Getszemáni kertben lévő táborban.

Ugyanazon az estén mondta el Jézus az apostoloknak az Isten előtti helyzet viszonylagos értékéről és a Paradicsom felé tartó örök felemelkedésben megmutatkozó fejlődésről szóló, emlékezetesként sokáig megmaradó beszédét. Jézus azt mondta:

„Gyermekeim, ha létezik igaz és élő kapcsolat a gyermek és az Atya között, akkor a gyermek biztosan folyamatosan fejlődik az Atya eszményképei irányába. Igaz, hogy a gyermek eleinte talán lassú előrehaladást mutat, de a fejlődés nem kevésbé bizonyos. Nem a haladásotok gyorsasága a fontos, hanem inkább annak bizonyos volta. A tényleges teljesítményetek nem olyan fontos, mint az a tény, hogy a fejlődésetek iránya az Isten felé mutat. Amivé váltok, az napról napra végtelenül nagyobb fontossággal bír, mint az, hogy mik vagytok ma.

Ez az átalakult asszony, akit némelyökök Simon házában látott ma, e pillanatban olyan szinten él, mely sokkal alatta van annak, amelyen Simon és az ő jó szándékú társai élnek; de míg ezek a farizeusok az értelmetlen szertartásos istentiszteletek csalóka körein való járásban az igaz előbbre jutás látszatát keltve csak toporognak, addig ez a nő már megfontoltan, komolyan elindult az Isten hosszú és mozgalmas felkutatására, és az ő menny felé vezető útját nem torlaszolja el szellemi gőg és erkölcsi önelégültség. Az asszony, emberi szempontból, sokkal távolabb van Istentől, mint Simon, az ő lelke azonban fokozatos mozgásban van; ő egy örökkévaló cél felé vezető úton jár. E nőben hatalmas szellemi lehetőségek vannak a jövőt illetően. Némelyikökök talán nem áll magasan a lélek és a szellem tényleges szintjein, de naponta léptek előre a hiten keresztül feltárult élő úton az Isten felé. Mindegyikököben óriási lehetőségek vannak a jövőre nézve. Sokkal jobb egy kis, de élő és gyarapodó hittel rendelkezni, mint nagy értelemmel bírni, melyben a világi bölcsesség és a szellemi hitetlenség halott tartalmai vannak.”

Jézus azonban komolyan óvta apostolait az Isten ama gyermekének balgaságától, aki az Atya szeretetét feltételezi. Kijelentette, hogy a menyei Atya nem valamiféle hanyag, nemtörődöm vagy ostobán elnéző szülő, aki mindig kész elnézni a bűnt és megbocsátani a meggondolatlanságot. Arra intette a hallgatóit, hogy ne helytelenül értelmezzék az apáról és a fiúról szóló szemléltetéseit és ne olyannak állítsák be a dolgot, hogy az Isten olyan, mint a túlzottan engedékeny és botor szülők, akik összeesküsznek a föld bolondjaival annak érdekében, hogy a meggondolatlan gyermekeik helytelen erkölcsi cselekedeteit elfogadják, és akik ezáltal biztosan és közvetlenül hozzájárulnak a saját utódaik eltévelyedéséhez és korai erkölcsi zuhlásához. Jézus azt mondta:

„Az én Atyám nem bocsátja meg elnézően a gyermekei ama tetteit és szokásait, melyek önpusztítóak és öngyilkosak minden erkölcsi gyarapodásra és szellemi haladásra nézve. Az ilyen bűnös szokásokra utálattal tekint az Isten.”

Jézus sok egyéb, félig magánjellegű találkozón és fogadáson vett részt a jeruzsálemi felsőbb és alsóbb néprétegekbe tartozók, a gazdagok és a szegények meghívására, mielőtt ő és az apostolai elindultak volna Kapernaumba. És valóban sokan kezdtek hinni az ország evangéliumában és keresztkedtek meg később Abner és a társai által, akik hátramaradtak, hogy az ország ügyét Jeruzsálemben és környékén szolgálják.

226. Visszatérés Kapernaumba

Április utolsó hetében Jézus és a tizenketek elindultak a Jeruzsálem közelében lévő betániai szálláshelyükről és megkezdtek a Kapernaumba vezető hazautat Jerikó és a Jordán irányában.

A zsidók főpapjai és vallási vezetői számos titkos megbeszélést tartottak abból a célból, hogy eldöntsék, mit is kezdjenek Jézussal. Mind egyetértettek abban, hogy tenniük kell valamit annak érdekében, hogy véget vessenek a tanításának, de a módszerben nem tudtak megállapodni. Eleinte abban reménykedtek,

hogy a polgári hatóságok majd megszabadulnak tőle, ahogy Heródes is végzett Jánossal, de észre kellett venniük, hogy Jézus úgy munkálkodik, hogy a római tisztviselőket nem izgatja a tanítása. Ennek megfelelően aztán az egyik ülésen, melyet egy nappal Jézus Kapernaumba való elindulása előtt tartottak, úgy határoztak, hogy Jézust vallási vád alapján kell lefogatni és a Szanhedrin elé állítani. Ezért egy bizottságot állítottak fel hat titkos kémiből, hogy kövesse Jézust, figyelje a szavait és a cselekedeteit, és amint elég bizonyítékot talált a törvénszegésére és istenkáromlására, térjen vissza a jelentéssel Jeruzsálembe. E hat zsidó Jerikóban érte utol az apostoli társaságot, mely ekkor harminc főt tett ki és azt tettetve, hogy tanítványokká akarnak válni, csatlakoztak Jézus követőiből álló családjához, és a csoporttal maradtak egészen a második galileai tanhirdető vándorút kezdetéig; amikor is hármójuk visszatért Jeruzsálembe, hogy jelentést tegyen a főpapoknak és a Szanhedrinnek.

Péter a Jordánon lévő átkelőnél szónokolt az összegyűlt sokaságnak, és a következő nap reggelén elindultak Amathusz irányába a folyó mentén felfelé. Egyenesen Kapernaumba akartak menni, de olyan nagy tömeg gyűlt itt össze, hogy három napig még maradtak, hirdették a tant, tanítottak és kereszteltek. Egészen szombat kora reggelig nem is indultak el hazafelé, mely szombat május első napja volt. A jeruzsálemi kémek biztosak voltak abban, hogy most végre sikerül az első vádat megtalálniuk Jézus ellen – a szombat törvényének megszegését – mert úgy gondolták, hogy Jézus szombat napján akarja megkezdeni az utazást. De csalódnuk kellett, mert épp indulás előtt Jézus magához hívatta Andrászt és mindannyiuk előtt azt az utasítást adta neki, hogy csak kevesebb mint ezer méter távolságot tegyenek meg, ami a zsidó szombaton engedélyezett úthossz volt.

A kémeknek azonban nem kellett sokáig várniuk az alkalomra, hogy megvádolhassák Jézust és a társait a szombat törvényének megszegésével. Ahogy a társaság a keskeny úton haladt, a hullámzó búzamező, melyben a termés épp akkor érett, az út egyik oldalán nagyon közel esett hozzájuk, és az apostolok némelyike az éhsége csillapítására leszedte az érett szemeket és megette azokat. Az utazóknak szokásuk volt venni a gabonából, ahogy az úton haladtak, és ezért az ilyen viselkedésről nem gondolkodtak úgy, mint elítélendő dologról. A kémek azonban ezt mint ürügyet hozták fel a Jézus elleni támadáshoz. Amikor észrevették, hogy András a markában szétmorzsolja a gabonát, odamentek hozzá és azt mondták:

„Hát nem tudod, hogy tilos leszedni és szétmorzsolni a gabonát a szombat napján?”

Mire András így válaszolt:

„De éhesek vagyunk és csakis a szükségleteink szerinti mennyiséget morzsoljuk ki; és mióta lett bűnös dolog gabonát enni szombaton?”

A farizeusok azonban ezt válaszolták:

„Az evéssel semmi baj nincs, viszont megszeged a törvényt azzal, hogy leszeded és szétmorzsolod a gabonát a markodban; a Mestered biztosan nem helyeselné az efféle cselekedeteket.”

Erre András azt mondta:

„De ha nem helytelen dolog megenni a gabonát, akkor annak a markunkban való elmorzsolása aligha több munka, mint elrágni a gabonát, melyet megengedtek; mi célból firtatjátok e jelentéktelen dolgokat?”

Amikor András tudtukra adta, hogy ők szőrszálhasogatók, azok méltatlankodni kezdtek és visszasiettek oda, ahol Jézus éppen járt Mátéval beszélgetve, és e szavakkal tiltakoztak nála:

„Nézd meg, Mester, az apostolaid olyat tesznek, ami tilos a szombat napján; leszedik, elmorzsolják és megeszik a gabonát. Biztosak vagyunk abban, hogy megparancsolod nekik, hogy fejezzék ezt be.”

Ekkor Jézus azt mondta a vádlóknak:

„Ti valóban buzgón ügyeltek a törvényre, és jól is teszitek, hogy emlékeztettek a szombat szentségének megőrzésére; de sohasem olvastátok az Írásban, hogy egy napon, amikor Dávid éhes volt, ő és azok, akik vele voltak, beléptek az Isten házába és megették a felajánlott kenyeret, mely a

papok kivételével senkinek nem volt megengedve? Dávid azoknak is adott a kenyérből, akik vele voltak. Nem olvastátok a törvényünkben, hogy megengedett dolog számos szükségeset cselekedni szombaton? Azt akarjátok, hogy a nap vége előtt ne lássalak benneteket, amint elfogyasztjátok azt, amit a mai napi szükségleteitekre magatokkal hoztatok? Jóemberek, jól teszitek, hogy buzgalommal veszitek a szombatot, de jobban tennétek, ha a társaitok egészségére és jólétére ügyelnétek. Kijelentem, hogy a szombat van az emberért, nem az ember a szombatért. Ha ti azért vagytok itt, hogy figyeljétek a szavaimat, akkor én nyíltan is kijelentem, hogy az Ember Fia ura a szombatnak is.”

A farizeusok megdöbbenek és zavarba jöttek az éleslátást és bölcsességet tükröző szavain. A nap hátralévő részében félrevonultak és nem mertek feltenni több kérdést.

Jézusnak a zsidó hagyományokkal és a szolgálai szertartásokkal való szembenállása mindig igenlő jellegű volt. Ez abban állt, amit tett és abban, amit megerősített. A Mester kevés időt töltött nemleges jellegű elítélésekkel. Azt tanította, hogy az Istent ismerők anélkül élvezhetik az élet szabadságát, hogy bűnös szabadosságokkal kellene félrevezetniük magukat. Jézus azt mondta az apostoloknak:

„Emberek, ha a fény megvilágosított benneteket és valóban tudjátok, hogy mit cselekedtek, akkor áldottak vagytok; de ha nem ismeritek az isteni utat, akkor szerencsétlenek vagytok és már meg is szegtétek a törvényt.”

227. Újra Kapernaumban

Május 3-án hétfőn, nagyjából dél körül történt, hogy Jézus és a tizenkettek Tariceából hajón átjöttek Betsaidába. Azért utaztak hajóval, hogy elkerüljék az őket követőket. De a következő napon a többiek, beleértve a Jeruzsálemből érkezett hivatalos kémeket is, újra megtalálták Jézust.

Kedd este Jézus a szokásos kérdések és válaszok óráját tartotta, amikor a hat kém vezetője azt mondta neki:

„Ma beszélgettem János egyik tanítványával, aki a tanításban segédkezik itt, és nem tudtuk megérteni, hogy miért nem rendeled el soha a tanítványaidnak, hogy úgy böjtöljenek és imádkozzanak, ahogy mi farizeusok böjtölünk és ahogy János is meghagyta a követőinek.”

Jézus, János egyik kijelentésére utalva, így válaszolt a kérdezőnek:

„Böjtölhet a násznép, míg vele a vőlegény? Amíg velük a vőlegény, nemigen böjtölhetnek. De eljön az idő, amikor kiragadják körükből a vőlegényt, és azokban az időkben a násznép kétségkívül majd böjtöl és imádkozik. A fény gyermekei számára az imádkozás természetes dolog, a böjtölés azonban nem képezi részét a mennyországról szóló örömhírnek. Emlékezzetek csak, hogy a bölcs szabó nem varr régi ruhára új, be nem avatott szövetből foltot, nehogy a nedves folt összemenjen és a szakadás még nagyobb legyen. Senki sem tölti az új bort régi börtömlőkbe, nehogy az új bor szétvesse a tömlőt, és a bor is, a tömlő is tönkremenjen. A bölcs ember új bort új borostömlőbe tölt. Ezért a tanítványaim bölcsességet mutatnak annyiban, hogy nem emelik be a régi rend túl sok elemét az országról szóló örömhír új tanításába. Ti, akik elveszítettétek a tanítótokat, egy ideig igazoltan böjtöltök. A böjtölés helyénvaló része a mózesi törvénynek, az eljövendő országban azonban az Isten fiai szabadsággal élveznek a félelemtől és örömet az isteni szellemben.”

Amint e szavakat meghallották, János tanítványai vigaszra találtak, míg maguk a farizeusok annál jobban összezavarodtak.

Ezután a Mester folytatta, figyelmeztette a hallgatóságát, hogy ne gondolják, hogy minden régi tanítást teljes mértékben le kell cserélni új tantételekre. Jézus azt mondta:

„Ami régi és egyúttal igaz, annak meg kell maradnia. Hasonlóképpen, ami új, de hamis, azt el kell vetni. De azt, ami új és igaz is, azt hittal és bátran el kell fogadni. Emlékezzetek, hogy meg van írva: »Ne hagyj cserben egy régi barátot, mert az új nem hasonlítható hozzá. Mint az új bor, olyan az új barát is; amikor óborrá válik, akkor telik benne nagy örömd.«”

228. A szellemi jóság ünnepe

Azon az éjszakán, jóval azután, hogy a szokásos hallgatóság már nyugovóra tért, Jézus folytatta a tanítványai tanítását. E különórát az Ésaías prófétától vett idézettel kezdte:

„»Miért böjtöltetek? Mi okból van az, hogy szenvedést okoztok a lelketeknek, hogy folyton örömet kerestek a sanyargatásban és örömet letek az igazságtalanságban? Nézzétek, ti a vádaskodás és civakodás érdekében böjtöltök és hogy a gonoszság öklével sújtsatok le. De így ne böjtöljete, mert az nem szerez nektek meghallgatást a magasságban.

Talán ilyen az a böjt, melyet választottam – sanyargatja az ember a lelkét az ilyen napon? Hajtsa le a fejét, mint a káka, és vezeklő ruhában terítsen hamut maga alá? Ezt nevezitek ti böjtnek és olyan napnak, amely elfogadhatónak tűnik az Úr számára? Nem ez az a böjt, melyet választanom kell: megoldani a gonoszság kötelékeit, kibogozni a nehéz terhek csomóit, szabadon bocsátani az elnyomottakat és összetörni minden ígát? Nem megtörnöm kell-e a kenyeremet az éhezőknek és befogadnom a hajléktalant és a szegényt a házamba? És amikor mezíteleneket látok, felöltöztetem őket.

Akkor majd felragyog világosságod, mint a hajnal, és a rajtad ejtett seb gyorsan beheged. Előtted halad majd igazságosságod, míg az Úr dicsősége lesz a hátvéded. Akkor, ha szólítod, az Úr válaszol; könyörgőn szólsz, és ő azt mondja – Itt vagyok. Mindezt megteszi, ha tartózkodtok a sanyargatástól, megbélyegzéstől és hiúságtól. Az Atya azt kívánja inkább, hogy a szíved megmozduljon az éhezőért, és hogy segítse a szenvedő lelkek számára; akkor felragyog a sötétségben a világosságod, és még a homályod is déli verőfényre változik. Ekkor majd az Úr vezérel szüntelen, megelégti a lelkedet és feltölti erődöt. Olyan leszel, mint az öntözött kert, mint a forrás, melynek vize nem apad el soha. Akik pedig e dolgokat megteszik, helyreállítják a letűnt dicsőségeket; feltámasztják sok nemzedék alapjait; a leromlott falak újjáépítőinek fogják őket hívni, a biztonságos ösvények megújítóinak, ahol lakni lehet.«”

Ezután Jézus késő estig ismertette az apostolok előtt az igazságot, miszerint a hitük biztosítja a helyüket a jelen és a jövő országában, nem pedig a lelkük sanyargatása vagy a test böjtölése. Arra intette az apostolait, hogy legalább a régi próféta eszméi szerint éljenek és kifejezte azon reményét, hogy fejlődésben messze meghaladják majd Ésaías és a régi próféták eszményképeit. Azon az éjszakán az utolsó szavai ezek voltak:

„Gyarapodjatok a kegyelemben azon élő hit által, mely abból a tényből táplálkozik, hogy az Isten fiai vagytok s amely egyúttal elismeri, hogy minden ember testvér.”

Éjjel két óra is elmúlt már, amikor Jézus abbahagyta a beszédet és mindenki a nyughelyére tért.

229. A VÁNDOR HITSZÓNOKOK TANÍTÁSA BETSZAIDÁBAN

Jézus és az apostoli társaság a Kr.u. 28. év május 3-tól október 3-ig Zebedeus otthonában lakott Betszaidában. A száraz évszak ezen öt hónapja alatt egy nagy táborot tartottak fenn a parton, a Zebedeus-féle lakhely közelében, melyet jelentős mértékben kibővítettek, hogy befogadhassa Jézus egyre gyarapodó családját. E parti táborban, melyet az igazságkeresők, a gyógyulásra vágyók és a kíváncsiskodók folyton változó sokasága töltött meg, a jelenlévők száma ötszáz és ezeröt száz között változott. E sátorváros Zebedeus Dávid általános felügyelete alatt állt, akinek ebben az Alfeus ikrek segítettek. A tábor a tábor a rendezettség, a tisztaság és a szervezettség mintaképe volt. A különféle betegeket elkülönítették és egy hívő orvos, egy bizonyos Elman nevezetű szíriai felügyelete alá helyezték.

Ebben az időszakban az apostolok hetente legalább egy napot halászattal töltöttek, a fogást eladták Dávidnak, hogy elláthassa a parti tábor. Az így összegyűlt pénzt a közös pénztárukba tették. A tizenkettek engedélyt kaptak, hogy minden hónapban egy hetet a családjukkal vagy a barátaikkal töltsenek.

Mialatt András továbbra is az apostoli tevékenységek általános vezetésével volt megbízva, addig Péter a vándor hitszónokok tanodája vezetésének teljes felelősségét viselte. Minden apostol részt vett a vándor hitszónokok csoportjainak tanításában minden délelőtt, és mind a tanítók, mind a tanulók délutánonként az embereket oktatták. Az esti étkezést követően, egy héten öt alkalommal, az apostolok kérdezőórákat tartottak az örömhír új hirdetői számára. Hetente egyszer Jézus vezette a kérdezőórát, megválaszolta a korábbi órákon le nem zárt kérdéseket.

Az öt hónap alatt több ezren fordultak meg a táborban. Gyakori vendégek voltak az érdeklődők a Római Birodalom minden részéből és az Eufrátesztől keletre eső területekről. Ez volt a Mester tanításának leghosszabb megállapodott és jól szervezett időszaka. Jézus saját családja az idejének legnagyobb részét Názáretben és Kánában töltötte.

A tábor nem olyan közös érdeklődésűek közösségeként vezették, mint amilyen az apostoli család is volt. Zebedeus Dávid úgy irányította ezt a nagy sátorvárost, hogy az önfenntartó vállalkozássá lett, arról nem is beszélve, hogy senkit nem küldtek el soha. Ez az állandóan változó tábor nélkülözhetetlen körülménye volt Péter vándor hitszónoki felkészítő tanodájának.

230. A próféták új tanodája

Péter, Jakab és András alkotta azt a bizottságot, melyet Jézus azzal a feladattal bízott meg, hogy döntsön a vándor hitszónokok tanodájába való felvételi jelentkezésekről. A próféták ezen új tanodájának hallgatói között a római világ és a kelet, egészen Indiáig, minden emberfajtája és nemzetisége képviseltette magát. Ezt a tanintézetet a tanulás és a cselekvés tanterve szerint vezették. Amit a hallgatók megtanultak délelőtt, azt délután a parton összegyűlt sokaságnak tanították. Estebéd után kötetlen formában megvitatták mind a délelőtt tanultakat, mind a délután tanítottakat.

Minden egyes apostoli tanító az országról szóló evangélium vonatkozásában a saját nézetét tanította. Nem törekedtek arra, hogy hasonlóan tanítsanak; nem alakítottak ki szabványosított vagy elmerevített istentani alaptételeket. Bár mind ugyanazt az igazságot tanították, minden egyes apostol a jézusi tanításnak a maga személyes értelmezését mutatta be. Jézus támogatta az ország dolgaiban való személyes tapasztalás sokszínű bemutatását, s a hetente megtartott kérdezőórákon folyamatosan összehangolta és szervezte az evangéliumra vonatkozó számos, eltérő nézetet. Függetlenül a tanítási kérdésekben meglévő nagyfokú személyes szabadságtól, leginkább Simon Péter befolyásolta a vándor hitszónokok tanodájának istentanát. Péter után Zebedeus Jakab gyakorolta a legnagyobb személyes hatást.

A parton eltöltött öt hónap alatt a száznál is több vándor hitszónok alkotta azt az alapot, melyből (Abner és János apostolait nem számítva) a későbbi hetven evangéliumi tanítót és tanhirdetőt kiválasztották. A vándor hitszónokok tanodájában nem volt minden olyan mértékben közös, mint a tizenkettekénél.

Ezek a vándor hitszónokok, bár tanították és hirdették az evangéliumot, nem keresztelték a híveket addig, míg később Jézus fel nem avatta és ki nem nevezte őket az ország hetven hírnökének. A naplementekor e helyen nagy számban meggyógyítottak közül csupán heten kerültek be a vándor hitszónoki tanulók közé. A kapernaumi nemesember fia egyike volt a Péter tanodájában evangéliumi szolgálatra felkészítetteknek.

231. A betszaidai kórház

A parti táborral összefüggésben Elman, a szíriai orvos egy huszonöt fiatal nőtől és férfiból álló testület segítségével olyasmit szervezett és vezetett négy hónapon át, amit az ország első kórházának lehetne nevezni. E kórházban, mely a fő sátorvárostól nem messze, déli irányban helyezkedett el, a betegeket minden ismert anyagi gyógymóddal, valamint az ima és a hitbéli megerősítés szellemi gyakorlataival kezelték. Jézus hetente nem kevesebb mint három alkalommal meglátogatta a táborbeli betegeket és minden egyes szenvedővel személyes kapcsolatot létesített. Amennyire tudjuk, semmiféle úgynevezett természetfeletti gyógyulási csoda nem történt azon ezer szenvedő és gyöngélgedő ember körében, akik

a kórházból jobb állapotban vagy gyógyultan távoztak. Ezeknek a segítségben részesített egyéneknek a döntő többsége azonban folyton azt hirdette, hogy Jézus gyógyította meg őket.

Az Elman betegei számára teljesített segédkezése kapcsán Jézus által végzett gyógyítások közül sok talán hasonlít a csodatételekhez, de mi azt a tájékoztatást kaptuk, hogy ők csak olyan elmebéli és szellemi átalakuláson mentek keresztül, mint amelyet azok a nyitott, hit vezette személyek is megtapasztalnak, akik egy erős, igenlő felfogású és jótevő személyiség közvetlen, ösztönző hatása alatt állnak, akinek a segédkezése elűzi a félelmet és megszünteti a szorongást.

Elman és a társai megpróbálták megtanítani az igazságot a „rossz szellemektől való megszállást” illetően ezeknek a betegeknek, de csak kevés sikert értek el. Csaknem általános volt az a vélekedés, hogy a szenvedő ember elméjében vagy testében lakozó úgynevezett tisztátalan szellem testi betegséget és elmezavart okozhat.

A betegekkel és a szenvedőkkel való minden kapcsolatában, amikor a betegség gyógymódja vagy a betegség ismeretlen okának feltárása került szóba, Jézus nem hagyta figyelmen kívül a paradicsomi fivérének, Immanuelnek az intelmeit, melyeket a fivére azelőtt adott, mielőtt ő megkezdte volna az e világi megtestesülési kalandot. Ettől függetlenül a betegeknek segédkezők sok hasznosat tanultak abból, hogy Jézus miként erősíti meg a betegek és a szenvedők hitét és reményét.

A tábor röviddel azt megelőzően oszlott fel, hogy a meghűléses és lázas megbetegedések felerősödésével járó időszak elközelgett.

232. Az Atya ügye

Jézus ebben az időszakban tizenkettőnél kevesebb alkalommal tartott nyilvános istentiszteletet a táborban és csak egyszer beszélt a kapernaumi zsinagógában, mégpedig az elindulásuk előtti második szombaton, mielőtt az újonnan felkészített vándor hitszónokokkal megkezdtek volna a második tanhirdető vándorútjukat Galileában.

A megkeresztelése óta nem volt a Mester olyan sokat egyedül, mint a vándor hitszónokok betszaidai táborbeli felkészítésének időszakában. Amikor csak az apostolok valamelyike megkockáztatta, hogy megkérdezi Jézust arról, hogy miért marad távol oly sokat tőlük, ő mindegyre azt válaszolta, hogy „az Atya ügyében” jár.

E távolléti időszakokra Jézust csupán két apostol kísérte el. Pétert, Jakabot és Jánost átmenetileg felmentette az ő személyes társaiként végzendő feladataik alól, hogy ők is részt vehessenek az új vándor hitszónok jelöltek felkészítésének munkájában, akiknek száma meghaladta a százat. Amikor a Mester a hegyekbe akart menni az Atya ügyében, akkor kíséretül az éppen szabad apostolok közül kettőt hívott el. Így mind a tizenkét apostol lehetőséget kapott arra, hogy szoros közösségbe és bensőséges kapcsolatba kerüljön Jézussal.

E beszámoló céljára nem nyilatkoztattott ki, de mi arra következtetünk, hogy a Mester a hegyekben eltöltött sok magányos időszakban közvetlen, irányítási kapcsolatot létesített a világegyetemi ügyekért felelős több, magasabb rangú igazgatójával. A megkeresztelése óta a világegyetemünk megtestesült Ura egyre inkább és tudatosabban tevékeny lett a világegyetemi igazgatás bizonyos területeinek vezetésében. Mi mindig is úgy gondoltuk, hogy valamilyen, a közvetlen társai előtt ki nem nyilatkoztattott módon a földi dolgokban való visszafogott részvétel hetei alatt Jézus azon magas szellemértelmek irányításával volt elfoglalva, akik egy hatalmas világegyetem vezetésével vannak megbízva, és hogy az emberi Jézus az ilyen tevékenységeinek megjelölésére választotta a maga részéről azt, hogy „az Atyja ügyében” jár.

Sokszor, amikor Jézus órákra egyedül volt, a közelében tartózkodó két apostola megfigyelhette a vonásai gyors és sokféle változását, bár egyetlen szót sem hallottak tőle. Nem észleltek látható megnyilvánulást azon mennyei lények részéről sem, akik a Mesterükkel kapcsolatban lehettek, például néhány olyanét, akiket viszont egy későbbi alkalommal megláthattak.

233. A rossz, a bűn és a gonoszság

Jézusnak szokása lett hetente két alkalommal Zebedeus kertjének egy bizonyos elzárt és védett szegletében külön elbeszélgetni a vele szólni akarókkal. Az egyik ilyen magánjellegű esti beszélgetés alkalmával Tamás e kérdést tette fel a Mesternek:

„Miért kell az embereknek szellemtől születniük annak érdekében, hogy beléphessenek az országba? Azért szükséges az újjászületés, hogy elkerüljék a rossz befolyását? Mester, mi a rossz?”

E kérdéseket meghallván Jézus azt mondta Tamásnak:

„Ne ess abba a hibába, hogy összekevered a rossz sajátságot a rossz személlyel, pontosabban a gonosszal. Akit te a rossznak nevezel nem más, mint az Atyám és az ő hű Fiainak uralma ellen tudatosan és szándékosan fellázadt önimádó fiú, egy főintéző. De én már legyőztem e bűnös lázadókat. Légy tisztában az Atyához és az ő világegyeteméhez való viszonyulás különféle viselkedésmódjaival. Soha ne feledkezz meg az Atya akaratával összefüggő törvényekről:

A rossz az isteni törvénynek, az Atya akaratának nem tudatos vagy nem szándékos megszegése. A rossz egyúttal annak mértéke, hogy valaki mennyire tökéletlenül engedelmeskedik az Atya akaratának.

A bűn az isteni törvénynek, az Atya akaratának tudatos, szándékos és megfontolt megszegése. A bűn annak mértéke, hogy valaki mennyire nem hajlandó elfogadni az isteni vezetést és a szellemi irányítást.

A gonoszság az isteni törvénynek, az Atya akaratának eltökélt, céltudatos és következetes megszegése. A gonoszság annak mértéke, hogy valaki folyamatosan elutasítja az Atyának a személyiség továbbélésére vonatkozó szeretetteljes tervét és a Fiak irgalmas segédkezését az üdvözülésben.

A szellemtől való újjászületést megelőzően a halandó ember a természeténél fogva ki van téve rossz hajlamoknak, de az ilyen természetes viselkedési tökéletlenségek nem képeznek bűnt vagy gonoszságot. A halandó ember csak most kezdi a hosszú felemelkedését a paradicsomi Atyjának tökéletességéhez. Nem bűnös dolog tökéletlennek vagy a természetes felruházottságban részlegesnek lenni. Az ember valóban ki van téve a rossznak, de semmilyen értelemben nem a rossz gyermeke, hacsak nem tudatosan és szándékosan választotta a bűn ösvényeit és a gonoszsággal fertőzött életet. A rossz eredendően megvan e világ természetes rendjében, a bűn azonban a tudatos lázadás olyan magatartása, melyet azok hoztak el e világra, akik a szellemi fényből a sűrű sötétségbe zuhantak.

Tamás, téged megzavarnak a görögök tantételei és a perzsák tévedései. Azért nem érted a rossz és a bűn kapcsolatát, mert úgy tekintesz az emberiségre, mint amely a földön egy tökéletes Ádámmal indult, s amely a bűnön keresztül gyorsan leépült az ember jelenlegi siralmas állapotáig. De miért nem vagy hajlandó megérteni annak a feljegyzésnek a jelentését, mely közli, hogy Káin, Ádám fia elment Nod földjére és onnan vett magának feleséget? És miért nem vagy hajlandó megérteni ama feljegyzés tartalmát, mely beszámol arról, hogy az Isten fiai az emberek leányai között találtak maguknak feleséget?

Az emberek a természetüknél fogva valóban rosszak, de nem szükségképpen bűnösök. Az új születés – a szellemtől való megkeresztelés – alapvető jelentőségű a rossztól való megszabaduláshoz és szükséges a mennyországba való belépéshez, de ezek egyike sem érvényteleníti azt aényt, hogy az ember az Isten fia. A rossz megjelenésének eredendő lehetősége nem jelenti azt sem, hogy az ember megmagyarázhatatlanul elidegenült volna a mennyei Atyától annyiban, hogy kívülállóként, idegenként vagy mostohagyermekként valamiképpen törekednie kellene az Atya által való törvényes elfogadásra. Minden ilyen nézet elsősorban az Atyával kapcsolatos félreértésből, másodsorban pedig az ember eredetével, természetével és beteljesülésével kapcsolatos tudatlanságból ered.

A görögök és mások azt tanították nektek, hogy az ember az isteni tökéletességből süllyed le folyamatosan a feledésbe, a pusztulásba; én azért jöttem, hogy megmutassam, hogy az ember azzal, hogy belép az országba, bizonyosan és biztosan felemelkedik az Istenhez és az isteni tökéletességre. Bármely lény, aki bármiképp nem felel meg az örökkévaló Atya akarata szerinti isteni és szellemi eszményképeknek, az magvában rossz, de az ilyen lények semmilyen értelemben nem bűnösök, még kevésbé gonoszak.

Tamás, nem olvastál erről az Írásokban, ahol meg van írva: »Az Úr, a ti Istenetek fiai vagytok.« »Az Atyja leszek, ő meg a fiam lesz.« »Kiválasztottam, hogy fiam legyen – én meg Atyja leszek.« »Hozd vissza fiaimat a távolból és leányaimat a föld határaitól; mindazokat is, akik az én nevemet viselik, mert a dicsőségemre teremtettem őket.« »Az élő Isten fiai vagytok.« »Akik rendelkeznek az Isten szellemével, azok valóban az Isten fiai.« Míg az emberi apának anyagi része van a természetes gyermekekben, addig a mennyei Atyának szellemi része van az ország minden hű fiában.”

Mindezt és sok mást is mondott Jézus Tamásnak, és az apostol sokat megértett, bár Jézus figyelmeztette, hogy „ne szólj a többieknek e dolgokról mindaddig, amíg vissza nem tértem az Atyához”. Tamás nem is említette ezt a beszélgetést addig, amíg a Mester el nem hagyta e világot.

234. A megpróbáltatás célja

A kertben egy másik magánbeszélgetés alkalmával Nátániel azt kérdezte Jézustól:

„Mester, bár kezdem érteni, hogy miért nem vagy hajlandó válogatás nélkül gyógyítani, még mindig nem értem, hogy a mennyei Atya miért engedi meg, hogy oly sok földi gyermeke szenvedjen ilyen sok betegségétől.”

A Mester ezt válaszolta Nátánielnek:

„Nátániel, te és sokan mások is azért nem láttok tisztán, mert nem értitek, hogy e világ természetes rendjét sokszor miként változtatták meg ama bizonyos lázadók bűnös vállalkozásai, akik elárulták az Atyám akaratát. Én azért jöttem, hogy elkezdjem e dolgok rendbetételét. De sok korszaknyi időt fog igényelni, mire a világegyetem e része is visszatér a korábbi útjaira és így az emberek gyermekei megszabadulnak a bűn és a lázadás többletterheitől. Már a rossz jelenléte is elégséges próba az emberi felemelkedés útján – a bűn nem elengedhetetlen a továbbéléshez.

De fiam, tudnod kell, hogy az Atya nem készakarva sanyargatja a gyermekeit. Az ember szükségtelen szenvedést vesz magára annak eredményeként, hogy következetesen elutasítja az isteni akarat jobb útjain való járását. A szenvedés magvában benne van a rosszban, de annak nagy részét bűn és gonoszság okozza. Sok szokatlan esemény ment végbe e világon, és nincs semmi különös abban, hogy minden gondolkodó embert összezavar az általuk látott szenvedés és nyomorúság. De egy dologban biztos lehetsz: Az Atya nem küld szenvedést önkényes büntetésül a helytelen cselekedetekért. A rossz tökéletlenségei és hátrányai belőle következnek; a bűn büntetései elkerülhetetlenek; a gonoszság pusztító következményei feltartóztathatatlanok. Az ember nem hibáztathatja az Istent a maga választotta élet természetes következményeiként megjelenő szenvedésekért; az ember az e világon megélt életének részét képező tapasztalások miatt sem panaszkodhat. Az Atya akarata szerint a halandó embernek kitartóan és következetesen dolgoznia kell a földi helyzetének javításán. Az értelmes igyekezet képessé teszi az embert sok földi nyomorúságának leküzdésére.

Nátániel, a mi küldetésünk az, hogy segítsünk az embereknek megoldani a szellemi nehézségeiket és így serkentsük az elméjüket felkészülésül és ösztönzésképpen arra, hogy hozzáfogjanak a sokféle anyagi gondjuk megoldásához. Tudomásom van a fejedben lévő zavarról azt illetően, amit az Írásokban olvastál. A tudatlan ember hajlamos túl gyakran az Istenre hárítani a felelősséget mindenért, amit nem képes felfogni. Az Atya nem személyesen felelős minden olyasmiért, amit te nem tudsz megérteni. Ne kételkedj az Atya szeretetében csak azért, mert az ő rendelése szerinti

némely igazságos és bölcs törvény éppen szenvedést okoz neked, mivel akarva-akaratlanul megszegted az ilyen isteni rendelést.

De Nátániel, sok olyasmi van az Írásokban, ami felvilágosított volna, ha kellő odafigyeléssel olvasod. Hát nem emlékszel, hogy meg van írva: »Ne hárítsd el fiam, az Úr intelmét; ne állj ellen a dorgálásának, mert az Úr megfeddi azt, akit szeret, mint apa a fiát, akiben öröme telik.« »Az Úr nem abban leli kedvét, hogy nyomorúsággal sújtsa.« »Mielőtt csapás ért, tévelyegtem, de most már követem a törvényt. A szenvedés hasznomra volt, mert általa megtanulhatom az isteni rendeléseket.« »Ismerem a szomorúságaitokat. Az örökkévaló Isten a ti menedéketek, és alant vannak örökkévaló karjai.« »Az Úr az elnyomottnak is menedéke, a szükség napjaiban egyetlen mentsége.« »Az Úr megerősíti a szenvedés ágyán; az Úr nem feledkezik meg a betegről.« »Miként az apa könnyőre mutat a gyermekei iránt, úgy az Úr is könnyőre mutat azokhoz, akik félik őt. Ismeri ő a testedet; emlékezetében tartja, hogy porból vagy.« »Meggyógyítja a megtört szívűeket és bekötözi az ő sebeiket.« »Ő a szegény reménye, a szükségben szenvedőnek ereje az ínségben, menedék a viharban és árnyék a gyilkos hőségben.« »Erőt ad a megfáradtnak, és az erőtlent erejét megsokasítja.« »A megroppant nádszálát nem töri össze, a pislákoló mécsbelet nem oltja ki.« »Amikor a szenvedés vizein keltek át, én veletek leszek, és amikor a megpróbáltatások folyói ellepnek benneteket, én nem hagyalak el.« »Elküldött, hogy megerősítsem a megtört szívűeket, hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást, és vigaszt minden búsulónak.« »Kiigazítás van a szenvedésben; a nyomorúság nem a porból ered.«"

235. A szenvedés félreértelmezése – Beszélgetés Jóbról

Ugyanezen az estén, Betszaidában történt, hogy János is megkérdezte Jézustól, miért szenved oly sok, láthatólag ártatlan ember annyiféle betegségtől és miért élnek át annyi szenvedést. János kérdéseire válaszolva a Mester egyebek között azt mondta:

„Fiam, te nem érted a hányattatás jelentőségét és a szenvedés feladatát. Hát nem olvastad a szemita irodalom ama remekművét – a Jób hányattatásairól szóló történetet az Írásban? Nem emlékszel, hogy e csodálatos példázat hogyan kezdődik az Úr szolgája anyagi jólétének ismertetésével? Jól emlékszel arra, hogy Jób gyermekekkel, vagyonnal, ranggal, tisztséggel, egészséggel és minden mással meg volt áldva, amit az emberek értékesnek tartanak az e világi életben. Ábrahám gyermekeinek hagyományos tanai szerint az ilyen anyagi jólét bőséges bizonyítéka az isteni kegynek. Ám az ilyen anyagi javak és az ilyen világi jólét nem az Isten kegyét jelzi. Mennyei Atyám éppen úgy szereti a szegényeket, mint a gazdagokat; ő nem tesz különbséget a személyek között.

Bár az isteni törvény megszegését előbb-utóbb követi a büntetés aratása, s bár az emberek végül bizonyosan leartatják, amit vetettek, neked mégis tudnod kell, hogy az emberi szenvedés nem mindig a korábbi bűn büntetése. Sem Jób, sem az ő barátai nem voltak képesek meglegelni az igazi választ a zavarukra. Az általad már ismert fény mellett nemigen tulajdonítanál szerepet akár Sátánnak, akár az Istennek e különleges példázatban. Bár Jób a szenvedésen keresztül nem találta meg az értelmi természetű kihívásokra adandó választ, sem a bölcséleti nehézségeinek megoldását, azért nagy győzelmeket aratott; még az istentani védelmének összeomlása mellett is felemelkedett azokba a szellemi magasságokba, ahol őszintén mondhatta, »borzadok magamtól«; ekkor kapta az Istenről való látomás üdvét. Így tehát bár félreértette a szenvedést, Jób felemelkedett az erkölcsi megértés és a szellemi látásmód emberfeletti síkjára. Amikor a szenvedő szolgáló látomást nyer Istenről, azt minden emberi felfoghatóságon túl lévő lelki béke követi.

Jób barátai közül az első, Elifáz, arra intette a szenvedőt, hogy a szenvedései közepette ugyanolyan állhatatosságot mutasson, mint amelyet másoknak javasolt a jóléte napjaiban. Azt mondta ez a hamis vigasztaló: »Bízz a vallásodban, Jób; emlékezz, hogy a gonosz és nem az igaz ember az, aki szenved. Biztosan megérdemled a büntetést, különben nem szenvednél. Jól tudod, hogy az Isten szemében nincs igaz ember. Tudod, hogy a gonosz sohasem boldogul igazán. Bárhogy is van, az ember

láthatólag bajra rendeltetett, és az Úr talán csak a te érdekedben fenyít téged.« Nem csoda, hogy szegény Jób nem talált sok vigaszt az emberi szenvedés kérdésének ilyen értelmezésében.

De a második barátjának, Bildádnak a tanácsa még lehangolóbb volt, függetlenül attól, hogy az akkoriban elfogadott istentan szerint kifogástalannak minősült. Bildád azt mondta: »Az Isten nem lehet igaztalan. A gyermekeid bizonyára bűnösök voltak, hiszen odavesztek; te bizonyára tévelyegsz, különben nem sújtanának csapások. Ha te valóban igaz vagy, akkor az Isten bizonyosan megszabadít a szenvedéstől. Meg kellene tanulnod az Isten emberekhez való viszonyának történetéből, hogy a Mindenható csakis a gonoszt pusztítja el.«

Emlékszel, hogy mit felelt Jób a barátainak, azt mondva: »Jól tudom, hogy az Isten nem hallja a segélykiáltásomat. Hogyan lehet az Isten igaz és egyszerre oly közönyös az ártatlanságomat illetően? Rá kell jönnöm, hogy nem nyerhetek megelégedést a Mindenhatóhoz való fordulásban. Hát nem látjátok, hogy az Isten eltűri, hogy a gonoszok üldözzék a jókat? És mivel az ember oly gyenge, milyen esélye van arra, hogy egy mindenható Isten kezétől figyelmet kapjon? Az Isten tett azzá, ami ma vagyok, és amikor így nekem támad, én védtelen vagyok. Egyáltalán miért teremtett engem az Isten, hogy ily siralmasan szenvedjek?«

Ki tudná vitatni Jób magatartását a barátai tanácsainak, valamint annak tükrében, hogy a saját fejében milyen téves eszméi voltak Istenről? Nem látod, hogy Jób emberi Istenre vágyott, hogy egy olyan isteni Lénnel szeretett volna közösséget, aki ismeri az ember halandói helyzetét és megérti, hogy az igaznak gyakran kell ártatlanul szenvednie a hosszú paradicsomi felemelkedés ezen első életének részeként? Ezért jött el az Ember Fia az Atyától, hogy ilyen életet éljen a húsvér testben, hogy képes legyen vigaszt és támaszt nyújtani mindazoknak, akik a jövőben Jób szenvedéseinek elviselésére lesznek felhívva.

Jób harmadik barátja, Cofár aztán még kevésbé vigasztaló szavakat szólt, amikor azt mondta: »Bolond vagy, ha igaznak tartod magad, tekintve, hogy így szenvedsz. De azt elfogadom, hogy lehetetlenség megérteni az Isten útjait. Talán van valamilyen rejtett célja minden nyomorúságodnak.« És amikor Jób meghallgatta mindhárom barátját, közvetlenül az Istenhez fordult segítségért, hivatkozva arra a tényre, hogy »az asszonytól született ember rövid életű, tele bajjal«.

Ekkor kezdődött el a második beszélgetés a barátaival. Elifáz még szigorúbb lett, vádló és gúnyos. Bildád megharagudott, amiért Jób semmibe veszi a barátait. Cofár megismételte búskomor tanácsát. Jóbnak ekkorra már ellenérzései voltak a barátaival szemben és megint az Istenhez fordult, de most egy igazságos Istenhez folyamodott, szemben az igazságtalanság azon Istenével, aki a barátai életfelfogásában testesült meg és aki még az ő saját vallásos beállítottságában is tisztelettel volt körülvéve. Ezután Jób menedéket talált egy olyan jövőbeli élet vigaszában, mely életben a halandói lét méltánytalanságai talán igazságosabban orvosoltak. Az, hogy az embertől nem kap segítséget, Jóbot az Isten felé tereli. Ezután következik a nagy küzdelem a szívében hit és kétség között. Végül az emberi szenvedő látni kezdi az élet fényét; megkínzott lelke felemelkedik a remény és a bátorság új magasságaiba; még ezután is szenvedhet, sőt meg is halhat, de a megvilágosodott lelke most azt a diadalkiáltást hallatja, »Él az én Védelmezőm!«

Jóbnak teljes mértékben igaza volt, amikor kétségbe vonta azt a tantételt, hogy az Isten szenvedést okoz a gyermekeinek annak érdekében, hogy a szüleiket megbüntesse. Jób mindig is kész volt elfogadni, hogy az Isten igazságos, de vágyott valamiféle lelki megelégedést nyújtó kinyilatkoztatásra az Örökkévaló személyes jellemét illetően. Ez a mi küldetésünk a földön. Szenvető halandóktól többet ne tagadtassék meg a vigasz, hogy megismerjük az Isten szeretetét és megértsék a mennyei Atya irgalmát. Bár Istennek a forgószélből szóló beszéde fenséges fogalom volt a kimondásának idejében, te már azt is tudod, hogy az Atya nem így nyilatkoztatja ki magát, hanem úgy, hogy az emberi szívben szól halk, szelíd hangon, azt mondja, »Ez a helyes út; ezen járj.« Hát nem érted, hogy az Isten benned lakozik, hogy azzá lett, ami vagy, annak érdekében, hogy azzá tehessen téged, ami ő!”

Ezután tette Jézus az utolsó kijelentést:

„A mennyei Atya nem leli kedvét az emberek gyermekeinek sanyargatásában. Az ember elsősorban az idő véletlen eseményei miatt és a fejletlen fizikai lét rossz dolgaival járó tökéletlenségek miatt szenved. Ezután szenved a bűn feltartóztathatatlan következményeitől – az élet és fény törvényeinek megszegésétől. Végül pedig az ember learatja a menny igaz uralma elleni lázadásban való gonosz megmaradásának termését a földön. De az ember nyomorúságai nem személyes velejárói az isteni ítéletnek. Az ember képes sokat tenni és tesz is annak érdekében, hogy mérsékelje a világi szenvedéseket. De egyszer és mindenkorra szabadulj meg attól a babonaságtól, hogy az Isten a rossz rendeletére okoz szenvedést az embernek. Tanulmányozd Jób könyvét annak érdekében, hogy felfedezd, hogy még a jó emberek is milyen sok helytelen eszmét alkottak őszintén Istenről; és azután ismerd fel, hogy még a fájdalmas szenvedést viselő Jób is megtalálta a vigasztaló és üdvözítő Istent az ilyen téves tanítások ellenére. A hite végül áthatolt a szenvedés fellegein, hogy meglássa az élet fényét, mely az Atyától árad gyógyító kegyelemként és örök igazságoságként.”

János több napon keresztül mélyen elgondolkodott e kijelentéseken. Az egész későbbi élete észrevehetően megváltozott a Mesterrel a kertben folytatott beszélgetés eredményeként, és a későbbi időkben sokat tett annak érdekében, hogy rávegye a többi apostolt, hogy változtassanak a mindennapos emberi szenvedés forrásával, természetével és céljával kapcsolatos nézeteiken. János azonban nem nyilatkozott e beszélgetésről addig, amíg a Mester el nem távozott.

236. Az elsorvadt kezű ember

A kettővel azelőtti szombaton, hogy az apostolok és a vándor hitszónokok új testülete elindult volna a második galileai vándorútra, Jézus a kapernaumi zsinagógában beszélt az „Igaz Élet Örömeiről”. Amikor Jézus befejezte a beszédet, bénák, sánták, betegek és szenvedők nagy csoportja gyűlt köré, gyógyulást keresve. E csoportban ott voltak az apostolok, számos új vándor hitszónok és a farizeusi kémek is Jeruzsálemből. Bárhová ment is Jézus (kivéve, amikor a hegyekben járt az Atya ügyében) a hat jeruzsálemi kém biztos, hogy követte.

A farizeus kémek vezetője, mialatt Jézus állva beszélt az emberekhez, felbízott egy elsorvadt kezű embert, hogy menjen oda hozzá és kérdezze meg, hogy megengedett dolog-e gyógyulásban részesülni a szombat napján vagy inkább egy másik napon kérjen segítséget. Amikor Jézus meglátta a férfit, meghallotta a szavait és észrevette, hogy a farizeusok küldték, azt mondta:

„Lépj előre, hadd tegyek fel neked egy kérdést. Ha volna egy bárányod és az verembe esne szombaton, lehajolnál-e érte, megragadnál-e és kihúznád-e? Törvényes-e ilyen dolgokat művelni szombaton?”

A férfi így válaszolt:

„Igen, Mester, bizony törvényes dolog ilyesmit tenni még a szombat napján is.”

Erre Jézus mindannyiukhoz szólva azt mondta:

„Tudom, hogy mi célból küldtétek elébem ezt az embert. Okot akartok találni az ellenem való támadáshoz, ha rá tudnátok venni, hogy könyörületet mutassak a szombat napján. Magatokban ti mind egyetértetek abban, hogy megengedett dolog kiemelni a szerencsétlen bárányt a veremből, még szombaton is, és tanúságra hívlak benneteket, hogy megengedett dolog szeretetet mutatni szombaton nemcsak az állatok, hanem az emberek iránt is. Mennyivel többet ér egy ember, mint egy bárány! Kijelentem, hogy megengedett dolog jól tenni az emberekkel a szombati napon.”

Ahogy mind ott álltak előtte csendben, Jézus az elsorvadt kezű emberhez szólva azt mondta:

„Állj ide mellém, hogy mindenki lásson. És most, hogy megtudd, hogy az én Atyám akarata az, hogy művelj jól a szombati napon, és ha megvan a hited, gyógyulj meg, megparancsolom, hogy nyújtsd ki a kezéd.”

Amint e férfi kinyújtotta az elsorvadt kezét, az egészségessé lett. Az emberek a farizeusokra akartak támadni, de Jézus nyugalomra intette őket, mondván:

„Épp most mondtam nektek, hogy megengedett dolog jól tenni szombaton, életet menteni, de nem arra tanítottalak, hogy kárt okozatok és engedjete az ölési váagnak.”

A dühös farizeusok elvonultak, és függetlenül attól, hogy szombat napja volt, sietve elmentek Tibériásba Heródeszel tanácskozni, és minden tőlük telhetőt megtettek, hogy előítéleteket keltsenek benne annak érdekében, hogy a Heródes-pártiakat szövetségesekként Jézus ellen fordítsák. Heródes azonban nem volt hajlandó intézkedni Jézus ellen, azt javasolta, hogy a panaszaikkal menjenek Jeruzsálembe.

Ez az első csodatétel, melyet Jézus az ellenségei támadására válaszul vitt véghez. A Mester nem a gyógyító erejének megmutatása érdekében hajtotta végre ezt az úgynevezett csodát, hanem hatásos tiltakozásul az ellen, hogy a szombati vallási pihenőt értelmetlen megkötéseket jelentő valódi igává tegyék az egész emberiség számára. A férfi visszatért a kőfaragó munkájához, ezzel bizonyítva, hogy azok közé tartozik, akiknél a gyógyulást háládatos és igazságos élet követte.

237. Az utolsó betszaidai hét

A betszaidai otlétük utolsó hetében a jeruzsálemi képek erősen megosztottak voltak Jézushoz és az ő tanításaihoz való viszonyulásuk terén. E farizeusok közül háromra rendkívül nagy hatással voltak a látottak és hallottak. Időközben Jeruzsálemben Ábrahám, a Szanhedrin egyik fiatal és befolyásos tagja nyíltan felvállalta a jézusi tanításokat és megkeresztelkedett Abnertől a Siloám tavában. Egész Jeruzsálemet felkavarta az esemény, és haladéktalanul hírnököket küldtek Betszaidába, hogy a hat farizeus kémet visszahívják.

A görög bölcsele, akit az előző galileai vándorút során nyertek meg az országnak, bizonyos jómódú alexandriai zsidókkal tért vissza, és újból kérték Jézust, hogy jöjjön a városukba abból a célból, hogy közös bölcseleti és vallási tanhelyet alapítson, valamint a betegeknek egy kórházat is. Jézus azonban udvariasan elhárította a felkérést.

Nagyjából ekkor érkezett meg a betszaidai táborba egy révülőjós Bagdadból, egy bizonyos Kirmeth. Ennek az állítólagos prófétának különös látomásai voltak, amikor révületbe esett és meghökkentő álmokat látott, amikor álmából felzavarták. Komoly felfordulást okozott a táborban, és Zélóta Simon amellet volt, hogy rendesen lássák el a baját az önáltató színlelőnek, Jézus azonban közbelépett és teljes cselekvési szabadságot engedélyezett neki néhány napig. Mindenki, aki hallotta a szónoklatát, hamar rájött, hogy az országról szóló evangéliumhoz képest az ő tanítása nem igaz. Rövidesen vissza is tért Bagdadba, csupán hat ingtag és nem beszámítható lelket vitt magával. De még mielőtt Jézus közbelépett volna a bagdadi jós érdekében, Zebedeus Dávid egy önjelölt bizottság segítségével kivitte Kirmeth-et a tóhoz és miután többször is lenyomták a víz alá, azt tanácsolták neki, hogy tűnjön el – szervezzon és építsen tábort magának.

Ugyanezen a napon Beth-Marion, egy föníciai nő olyannyira megszállottá vált, hogy megzavarodott, és miután csaknem megfulladt, mert a vízen akart járni, a barátai elküldték.

A jeruzsálemi új megtért, a farizeus Ábrahám, minden világi vagyonát az apostoli kincstárnak adta, és e hozzájárulás sokat segített abban, hogy késlekedés nélkül kiküldhessék a száz újonnan kiképzett vándor hitszónokot. András már korábban bejelentette a tábor bezárását, és mindenki készülődött, hogy hazatérjen vagy pedig kövesse a vándor hitszónokokat Galileába.

238. A lebéult ember meggyógyítása

Október elsején, péntek délután, amikor Jézus az utolsó ülést tartotta az apostolokkal, a vándor hitszónokokkal és a felbomló tábor más vezetőivel, valamint a jeruzsálemi hat farizeussal, akik e gyűlésen az első sorban ültek a tágas, megnagyobbított utcai szobában Zebedeus házában, akkor történt meg Jézus egész földi életében az egyik legfurcsább és legkülönösebb mellékesemény. A Mester ekkor e

nagy helyiségben állva beszélt, mely szobát azért építették, hogy az esős évszakban helyet adjon az összejöveteleknek. A házat teljesen körülvette az emberek tömege, akik feszülten füleltek, hogy meghalljanak valamit Jézus beszédéből.

Míg a ház tele volt emberekkel és teljesen körülvették a feszülten figyelők, Kapernaumból egy már régóta béna férfit hoztak el a barátai egy kis heverőn. E lebénult ember hallott arról, hogy Jézus elhagyni készül Betsaidát, és mivel beszélt Áronnal, a kőfaragóval, aki nem sokkal korábban gyógyult meg, úgy döntött, hogy Jézus elébe viteti magát, hogy gyógyulást kérhessen. A barátai megpróbálták bejutni Zebedeus házába az első és a hátsó ajtón is, de túl sok ember gyűlt össze. A lebénult férfi azonban nem volt hajlandó elfogadni a vereséget; arra utasította a barátait, hogy szerezzenek létrákat, melyeken feljutottak annak a szobának a tetejére, amelyben Jézus beszélt, és a cserepek meglazítása után, vakmerően, kötéllel leeresztették a heverőjén fekvő beteget a padlóra, közvetlenül a Mester elé. Amikor Jézus észrevette, hogy mit műveltek, abbahagyta a beszédet, míg azok, akik ott voltak vele a szobában, csodálkoztak a beteg ember és a barátai kitartásán. Így szólt a lebénult férfi:

„Mester, nem szeretném félbeszakítani a beszédedet, de elszántam magam, hogy meggyógyulok. Én nem olyan vagyok, mint azok, akik meggyógyultak és nyomban megfeledeztek a tanításodról. Én azért szeretnék meggyógyulni, hogy szolgálhassak a mennyországban.”

Most, függetlenül attól, hogy ennek az embernek a szenvedését a saját rosszul eltöltött élete okozta, Jézus, látva a hitét, azt mondta a bénának:

„Fiam, ne félj; a bűneid meg vannak bocsátva. A hited meg fog menteni téged.”

Amikor a Jeruzsálemből jött farizeusok, valamint az egyéb írástudók és törvénytudók, akik ott ültek velük, meghallották e kijelentést Jézustól, azt kezdték mondogatni maguk között:

„Hogy mer ez az ember így beszélni? Nem veszi észre, hogy e szavak istenkáromlók? Ki bocsáthat meg bűnt az Istenen kívül?”

Jézus, aki szellemében észlelte, hogy magukban és maguk között így tanakodnak, hozzájuk szólva azt mondta:

„Miért tanakodtok így a szívetekben? Kik vagytok, hogy ítélték felettem? Mi a különbség aközött, hogy azt mondom e lebénult embernek, a bűneid meg vannak bocsátva, vagy hogy kelj fel, vedd az ágyadat és járj? De hogy ti, akik tanúi vagytok mindennek, végül megtudjátok, hogy az Ember Fiának felhatalmazása és hatalma van a földön, hogy megbocsássa a bűnöket, azt mondom e szenvedő embernek: állj fel, vedd föl az ágyadat és menj haza.”

Amint Jézus ezt kimondta, a béna felkelt, és ahogy utat engedtek neki, kísétált elöttük. És akik látták e dolgokat, elképedtek. Péter feloszlatta a gyülekezetet, s közben sokan imádkoztak és dicsőítették az Istent, megvallva, hogy korábban még soha nem láttak ily különös dolgokat.

Nagyjából ekkor történt, hogy a Szanhedrin hírnökei megérkeztek és felszólították a hat kémet, hogy térjenek vissza Jeruzsálembe. Amikor azok megkapták az üzenetet, komoly vitába keveredtek egymással; és amint befejezték a vitát, a vezető és két társa visszatért a hírnökökkel Jeruzsálembe, míg a farizeus kémek közül hárman hitet tettek Jézus mellett és nyomban a tóhoz mentek, ahol Péter megkeresztelte őket és az apostolok felvették őket az ország gyermekeinek társaságába.

239. A MÁSODIK TANHIRDETŐ VÁNDORÚT

A második nyilvános tanhirdető vándorút Galileában Kr.u. 28. október 3-án vasárnap kezdődött, csaknem három hónapon keresztül tartott, és december 30-án ért véget. E vállalkozásban Jézus és az ő tizenkét apostola is részt vett, akiket a 117 vándor hitszónokból álló, újonnan kiképzett testület és számos egyéb érdeklődő személy is segített. E vándorúton ellátogattak Gadarába, Ptolemaisba, Jafiába, Dabarittába, Megiddóba, Jezréelbe, Szkítavárosba, Tariceába, Hipposzba, Gamalába, Betsaida-Juliaszba és sok más városba és faluba is.

Mielőtt e vasárnap reggel elindultak volna, András és Péter arra kérte Jézust, hogy az új vándor hitszónokoknak adja meg az utolsó útmutatásokat, a Mester azonban nem volt hajlandó erre, azt mondta, hogy nem az ő hatásköre azoknak a dolgoknak a megtétele, melyeket mások is megfelelően el tudnak végezni. Hosszas megfontolás után úgy döntöttek, hogy Zebedeus Jakab adja meg ezeket az irányelveket. Jakab szavai után Jézus azt mondta a vándor hitszónokoknak:

„Menjete hát és végezzétek el a munkát, melyre megbízást kaptatok, és később, miután hozzáértőnek és hűségeseznek bizonyultatok, felavatlak benneteket az országról szóló örömhír terjesztésére.”

E vándorúton csak Jakab és János utazott Jézussal. Péter és a többi apostol mindegyike körülbelül tizenkét vándor hitszónokot vitt magával és tartott fenn szoros kapcsolatot velük, miközben ők hitszónoki és tanítási munkájukat végezték. Mihelyt a hívek készen álltak az országba való belépésre, az apostolok elvégezték a keresztelest. Jézus és két társa igen sokat utazott e három hónap során, gyakran egy nap két várost is felkerestek abból a célból, hogy megfigyeljék a vándor hitszónokok munkáját és bátorítsák őket az ország megalapozására irányuló törekvéseikben. E második tanhirdető vándorút egésze mindenekelőtt azt célozta, hogy a 117 főből álló, újonnan felkészített vándor hitszónoki testület gyakorlati tapasztalatot szerezzen.

Végig ezen időszak alatt és később is, egészen addig, amíg Jézus és a tizenkét apostol utoljára el nem indult Jeruzsálembe, Zebedeus Dávid egy állandó központot tartott fenn az országért való munkálkodás céljára az apja betszaidai házában. Ez volt az elosztóközpont Jézus földi munkájához és annak a hírnöki szolgálatnak az állomása, melyet Dávid működtetett a Palesztina különféle részein és a szomszédos vidékeken tevékenykedők számára. Mindezt saját kezdeményezésre, de András jóváhagyásával végezte. Az országért folyó, gyorsan gyarapodó és teret nyerő tevékenység hírvivői részlegében Dávid negyvenötven embert foglalkoztatott. E munka mellett abból tartotta fenn magát, hogy az idejének egy részében régi mesterségét, a halászatot űzte.

240. Jézus hírnevének terjedése

Amikor a betszaidai tábor feloszlott, Jézus hírneve, különösen a gyógyítói hírneve, Palesztina minden részébe eljutott és elterjedt egész Szíriában és a környező vidékeken is. Hetekkel azután, hogy Betszaidát elhagyták, a betegek még mindig sorra érkeztek, és amikor nem találták a Mestert, miután megtudták Dávidtól, hogy merre jár, a keresésére indultak. E vándorúton Jézus szándékosan nem vitt véghez egyetlen, úgynevezett gyógyítási csodát sem. Mindazonáltal rengeteg szenvedő ember nyerte vissza az egészségét és találta meg újra a boldogságát azon erős hit helyreállító erejének eredményeként, mely a gyógyulás keresésére bírta őket.

Nagyjából e küldetés idején kezdődött – és folytatódott Jézus földi életének hátralévő részében – a gyógyulási jelenségek különös és megmagyarázhatatlan sorozata. E három hónapos vándorút folyamán több mint száz, Júdeából, Idumeából, Galileából, Szíriából, Türoszból és Szidonból, valamint a Jordánon túlról való férfi, nő és gyermek vált a haszonélvezőjévé Jézus nem tudatos gyógyításának, és miután hazatértek, ők is nagyobbították Jézus hírnevét. Tették ezt függetlenül attól, hogy Jézus minden alkalommal, amikor csak észlelt egy-egy ilyen akaratlan gyógyítási esetet, egyenesen felszólította a meggyógyultat, hogy „ne beszéljen róla senkinek”.

Velünk sohasem tudatták, hogy mi is történt ezen akaratlan vagy nem tudatos gyógyítási esetekben. A Mester sohasem mondott más magyarázatot az apostolainak arról, hogy e gyógyítások miként mentek végbe, mint amit több alkalommal is elmondott, egyszerűen, hogy „érezem, hogy erő távozott belőlem”. Egy alkalommal azt mondta, amikor egy betegeskedő gyermeket érintett meg, „érezem, hogy élet távozott belőlem”.

Az akaratlan gyógyítás ezen eseteinek természetét illetően a Mestertől való közvetlen tájékoztatás hiányában feltételezés lenne a részünkről annak megmagyarázására vállalkozni, hogy ezeket miként hajtotta végre, de engedélyünk van arra, hogy feljegyezzük a mindezen gyógyítási jelenséggel

kapcsolatos véleményünket. Azt hisszük, hogy e látszólagos gyógyítási csodák közül sok, lévén, hogy azok Jézus földi segédkezése során mentek végbe, a következő három erőteljes, hathatós és társult hatás egyidejű fennállásának eredménye volt:

1. Az erős, kikezdehetetlen és élő hit jelenléte annak az emberi lénynek a szívében, aki kitartóan kereste a gyógyulást, azzal a ténnyel együtt, hogy az ilyen gyógyulást annak szellemi előnyeiért akarta, mintsem a tisztán fizikai gyógyulásért.
2. Az, hogy ezzel az emberi hittel együtt járt az Isten megtestesült és irgalmas Teremtő Fiának nagyfokú rokonszenve és szánakozása, aki személyében ténylegesen csaknem korlátlan és időtlen teremtmői gyógyító erőkkel és előjogokkal rendelkezik.
3. A teremtmény hite és a Teremtő élete mellett azt is meg kell említeni, hogy ez az Isten-ember az Atya akaratának megszemélyesült kifejeződése volt. Ha az emberi igény megjelenése és az isteni erő teljesítési szándéka mellett az Atya sem akarta másként, a kettő eggyé lett, és bár a gyógyítás nem tudatosult az emberi Jézusban, nyomban felismerte azt az ő isteni természete. A sok gyógyítási eset magyarázata tehát egy nagy törvényben keresendő, melyet már régóta ismerünk, nevezetesen: amit a Teremtő Fiú kíván és amit az örökkévaló Atya akar, az ÚGY VAN.

Ezért tehát a mi véleményünk az, hogy Jézus személyes jelenlétében a mély emberi hit bizonyos formái szó szerint és valóban kikényszerítették a gyógyítás megnyilvánulását bizonyos világegyetemi teremtmőerők és személyiségek révén, akik akkor oly bensőséges közösséget alkottak az Ember Fiával. Ezért szilárd ténynek minősül, hogy Jézus gyakran megengedte, hogy az emberek az ő jelenlétében az erős, személyes hitük révén meggyógyítsák magukat.

Sokan mások teljes mértékben önző célokból keresték a gyógyulást. Egy türoszi gazdag özvegyasszony a kíséretével jött el azért, hogy kigyógyítsák a betegségeiből, melyből bizony volt néhány neki; és ahogy követte Jézust Galileán keresztül, egyre több és több pénzt ajánlott, mintha az Isten hatalma a legtöbbet ígérő által megvehető volna. De az özvegy sohasem érdeklődött az országról szóló evangélium iránt; csakis a testi betegségeinek a gyógy módját kereste.

241. Az emberek hozzáállása

Jézus ismerte az emberek hozzáállását. Tudta, hogy mi rejtőzik az emberi szív mélyén, és amennyiben a tanításai úgy maradtak volna meg, ahogy közreadta azokat, és azok egyetlen vonatkoztatási alapja az ő ihletett földi élete maradt volna, akkor a világ minden nemzete és minden vallása gyorsan befogadta volna az országról szóló evangéliumot. Jézus korai követőinek ama jó szándékú törekvései, hogy a tanításait újrafogalmazzák annak érdekében, hogy bizonyos nemzetek, emberfajták és vallások számára könnyebben elfogadhatóvá tegyék, csak azt érték el, hogy e tanításokat kevésbé elfogadhatóvá tették minden más nemzet, emberfajta és vallás számára.

Pál apostol arra törekedve, hogy Jézus tanításait a kora bizonyos csoportjaival kedvező formában ismertesse meg, számos tanító és intő célzatú levelet írt. Jézus evangéliumának más hirdetői hasonlóan tettek, de egyikük sem gondolta, hogy ezen írások némelyikét később összeszerkesztik azok, akik úgy akarták közreadni, mint a jézusi tanítások megtestesülését. És így, bár az úgynevezett kereszténység bármely más vallásnál többet tartalmaz a Mester evangéliumából, tartalmaz sok olyasmit is, amit Jézus nem tanított. Azon kívül, hogy a perzsa misztériumvallások számos tanítása és a görög bölcsélet sok eleme is bekerült a korai kereszténységbe, két nagy hibát vétettek:

1. Az a törekvésük, hogy az evangéliumi tanítást közvetlenül hozzákapcsolják a zsidó istentanhoz, amint azt a vezeklés keresztény tantételei is mutatják – az a tanítás, hogy Jézus volt az a feláldozott Fiú, aki eleget tett az Atya zord igazságosságának és lecsillapította az isteni haragot. E tanítások abból a dicséretre méltó törekvésből fakadtak, hogy az országról szóló evangéliumot elfogadhatóbbá tegyék a hitetlen zsidók számára. Bár ezek az erőfeszítések sikertelenek maradtak annyiban, hogy a zsidókat nem tudták általuk megnyerni, nem maradtak sikertelenek annyiban, hogy összezavartak és eltávolítottak számos őszinte lelket minden későbbi nemzedékben.

2. A Mester első követőinek második nagy melléfogása, amely tévedést egyébként minden későbbi nemzedék továbbvitt, az volt, hogy a keresztény tanítást olyannyira Jézus személye köré építették. Jézus személyiségének a kereszténység istentanában való túlhangsúlyozása végeredményben háttérbe szorította a tanításait, és mindez egyre nehezebbé tette a zsidók, a mohamedánok, a hinduk és egyéb keleti vallási hívek számára a jézusi tanítások elfogadását. Nem akarjuk kisebbsíteni Jézus személyének helyét az ő nevét viselő vallásban, de nem engedhetjük, hogy az ilyen szemlélet beárnyékolja az ő ihletett életét vagy hogy pótolja az ő megmentő üzenetét: az Isten atyaságát és az emberek közötti testvériséget.

A jézusi vallás tanítóinak azon igazságok felismerésével kell közeledniük más vallásokhoz, melyek közösek (melyek közül sok közvetlenül vagy közvetve Jézus üzenetéből származik), és tegyék ezt úgy, hogy nem hangsúlyozzák annyira a különbségeket.

Jóllehet abban az időben Jézus hírneve főként a gyógyítói jó hírén alapult, ebből még nem következik, hogy továbbra is azon kellett alapulnia. Az idő múlásával egyre többen keresték szellemi segítségért. De a fizikai gyógyítások jelentették a leghatározottabb és legközvetlenebb vonzóerőt az egyszerű emberek számára. Jézust egyre többször keresték meg az erkölcsi kizsákmányolás és a lelki szorultság áldozatai, és ő mindig megtanította nekik a megszabadulás útját. Apák kérték a tanácsát a fiaikkal való bánásmódban, és anyák jöttek el hozzá a lányaik nevelése kérdésében. A sötétségben kucorgók felkeresték és ő megláttatta velük az élet fényét. Mindig kész volt meghallgatni az emberek bánatát és mindig segített az ő segédkezését keresőkön.

Amikor a Teremtő maga a földön tartózkodott a halandói húsvér testhez hasonló alakban megtestesülve, elkerülhetetlen volt, hogy rendkívüli dolgok menjenek végbe. De Jézushoz sohase ezeken az úgynevezett csodás eseményeken keresztül közeledjete. Tanuljatok meg a csodához Jézuson keresztül közeledni, de ne kövessétek el azt a hibát, hogy a csodán keresztül közeledtek Jézushoz. Ezen intelem tartalmáért kezeskedünk, függetlenül attól, hogy a názáreti Jézus az egyetlen olyan vallásalapító, aki anyagfeletti tetteket hajtott végre a földön.

Az isteni Fiú földi küldetésének legmeghökkenőbb és leginkább forradalmi vonása a nőkkel kapcsolatos magatartása volt. Egy olyan korban és nemzedékben, amikor egy férfinak még a saját feleségét sem illet nyilvános helyen köszöntenie, Jézus a harmadik galileai vándorútján az evangélium tanítóiként mert magával vinni nőket is. Megvolt az a nagy bátorsága, hogy ezt azon rabbinikus tanítás mellett vigye véghez, mely kijelentette, hogy „jobb, ha a törvény szavait elégetik, mintha nőknek adják”.

Jézus egy nemzedék alatt kiemelte a nőket az addigi időkre jellemző tiszteletlen semmibevételből, szolgaságból és elnyomásból. A Jézus nevét elbizakodottan felvevő vallás egyetlen szégyenletes dolga az erkölcsi bátorság hiánya volt a tekintetben, hogy a nőkkel kapcsolatos későbbi hozzáállásában nem követte a nemes példát.

Amint Jézus elvegyült az emberek között, azok úgy találták, hogy teljesen mentes a kor babonáitól. Nem voltak vallási előítéletei; sohasem volt türelmetlen. A szívében semmi olyasmi nem volt, ami társadalmi szembenállásra hasonlított volna. Míg megfelelt az apái vallásában meglévő jónak, nem habozott semmibe venni a babonáság és a leigázottság ember alkotta hagyományait. Merte tanítani, hogy a természeti csapások, az időbeli véletlen események és az egyéb végzetes történések nem isteni ítéletek eredménye vagy a Gondviselés rejtélyes beavatkozása. Elítélte az értelmetlen szertartások iránti szolgáló odaadást és lerántotta a leplet az anyagelvű imádat téveszméjéről. Bátran hirdette az ember szellemi szabadságát és volt bátorsága azt tanítani, hogy a húsvér testbeli halandók valóban és igazán az élő Isten fiai.

Jézus meghaladta az elődjei minden tanítását, amikor az igaz vallás jegyeként bátran lecserélte a tiszta kezeket a tiszta szívekre. A valóságot tette a hagyomány helyébe és félresöpört minden hiúsági vagy képmutató kifogást. Az Isten félelmet nem ismerő embere mégsem engedett teret romboló bírálatnak és nem mutatott olyasmit, ami teljes mértékben semmibe venné a kora vallási, társadalmi, gazdasági és politikai szokásait. Nem harcos forradalmár volt; ő a fokozatos fejlődés híve volt. Csak akkor rombolta le azt, ami volt, amikor egyidejűleg felajánlotta a követőinek azt a magasabb rendű dolgot, aminek lennie kellett.

Jézus anélkül nyerte el a követői engedelmességét, hogy azt meg kellett volna követelnie. Azok közül, akiket ő személyesen hívott, csupán hárman nem voltak hajlandók elfogadni a tanítványságot. Jézus rendkívüli vonzóerővel bírt az emberek között, de nem volt önhatalmú. Bizalmat keltett, és soha senki nem vette zokon a parancsát. Feltétlen tekintélye volt a tanítványai előtt, de egyikük sem tiltakozott emiatt soha. Megengedte a követőinek, hogy Mesternek szólítsák.

A Mestert mindenki csodálta, aki csak találkozott vele, kivéve azok, akiknek mélyen gyökerező vallási előítéletei voltak, valamint azok, akik úgy gondolták, hogy politikai veszélyeket fedeztek fel a tanításaiban. Az emberek meglepődtek a tanításai eredetiségén és hitelességén. Csodálták az értetlen, bajkeverő kérdezősködők iránt megmutatkozó türelmét. Remény és bizakodás töltötte el mindazok szívét, akik a segédkezésében részesültek. Csak azok félték tőle, akik nem találkoztak vele, és csak azok gyűlölték, akik úgy tekintettek rá, mint az igazság bajnokára, mely igazság eleve éppen annak a rossznak és tévesnek a megdöntésére rendeltetett, mely mellett ők a szívük mélyén kitartani szándékoztak.

Mind a barátokra, mind az ellenségekre erős és különösen magával ragadó hatással volt. Tömegek voltak hajlandók követni heteken át, csak hogy hallják irgalmas szavait és lássák egyszerű életét. Odaadó férfiak és nők szerették Jézust csaknem emberfeletti ragaszkodással. Minél jobban megismerték, annál jobban szerették. És mindez még mindig igaz; még ma is és minden jövőbeli korszakban, az ember minél jobban megismeri ezt az Isten-embert, annál jobban szeretni és követni fogja őt.

242. A vallási vezetők ellenségessége

Függetlenül attól, hogy az egyszerű emberek milyen kedvezően fogadták Jézust és a tanításait, a vallási vezetők Jeruzsálemben egyre jobban megijedtek és egyre inkább ellenséges érzületűvé váltak. A farizeusok egy módszeres és tételes istentant alakítottak ki. Jézus olyan tanító volt, aki úgy tanított, ahogy az alkalom hozta; nem módszeres tanító volt. Jézus nem annyira a törvényből, mint inkább az életből tanított, mégpedig példabeszédek révén. (Amikor valamilyen példabeszédet alkalmazott az üzenetének szemléltetésére, akkor arra a célra a történetnek csak egy vetületét kívánta használni. Jézus tanításaival kapcsolatosan sok helytelen gondolathoz lehet eljutni az által, hogy valaki kísérletet tesz arra, hogy a példabeszédeiből képtelenségeket olvasson ki.)

A jeruzsálemi vallási vezetők mondhatni dühöngtek a fiatal Ábrahámnak a nem is olyan sokkal korábban történt áttérése miatt és amiatt, hogy a Péter által megkeresztelt három kém is elpártolt tőlük, és akik akkoriban éppen a vándor hitszónokokkal tartottak a második galileai tanhirdető vándorúton. A zsidó vezetőket egyre jobban elvakította a félelem és az előítélet, miközben a szívüket az országról szóló evangélium megkapó igazságainak folyamatos elutasítása keményítette meg. Amikor az emberek elzárkóznak attól, hogy a bennük lakozó szellemhez forduljanak, kevés dolgot lehet tenni az ilyen hozzáállásuk megváltoztatása érdekében.

Amikor Jézus először találkozott a vándor hitszónokokkal a betszaidai táborban, az üdvözlésük befejezéseként azt mondta:

„Emlékezzetek, hogy testben és elmében – érzelmileg – az emberek egyedileg válaszolnak. Az egyetlen egységes dolog az emberekben nem más, mint a bennük lakozó szellem. Bár az isteni szellemek a tapasztalataik jellegét és tartalmát illetően mutathatnak némi változatosságot, minden szellemi megkeresésre egységesen válaszolnak. Csakis e szellemen keresztül és e szellemhez való folyamodás révén képes az emberiség egységet és testvériséget elérni.”

A zsidók számos vezetője azonban bezárta a szíve kapuját az evangélium szellemi folyamodványa előtt. E naptól fogva nem hagytak fel azzal, hogy terveket és összeesküvést szőjenek a Mester elpusztítására. Meg voltak győződve arról, hogy Jézust el kell fogni, el kell ítélni és ki kell végezni, mint vallási gonosztevőt, a zsidó szent törvény sarkalatos tanításainak megsértőjét.

243. A tanhirdető vándorút lefolyása

Jézus nagyon kevés nyilvános munkát végzett e tanhirdető vándorúton, viszont számos esti órát tartott a híveknek ama városok és falvak többségében, ahol Jakabbal és Jánossal megfordult. Ezen esti órák egyikén a vándor hitszónokok egyik ifjabbika a haragról kérdezte Jézust, és a Mester válaszul egyebek között ezt mondta:

„A harag olyan anyagi megnyilvánulás, mely általában azt mutatja, hogy a szellemi természet milyen mértékben képtelen ellenőrzést gyakorolni az együttes értelmi és fizikai természet felett. A harag azt mutatja, hogy hiányzik belőletek a türelmes testvéri szeretet, valamint azt, hogy híján vagytok az önbecsülésnek és az önuralomnak. A harag felemésztí az egészséget, lealjasítja az elmét és akadályozza az emberi lélek szellemtanítóját. Hát nem olvastátok az Írásokban, hogy »az ostobát megöli a bosszúság«, és hogy az ember »szétmárcangolja magát haragjában«? Hogy »a haragra késedelmes bővelkedik értelemmel«, míg »aki hirtelenkedő, bolondságot szerez az«? Ti mind tudjátok, hogy »a szelíd felelet csillapítja a haragot«, és miként »támaszt haragot a bántó beszéd«. »A megfontoltság késlelteti a haragot«, míg »akinek nincs uralma önmaga felett, az olyan, mint a falak nélküli védtelen város«. »Szörnyű a dühöngés és féktelen a harag.« »A haragos emberek viszályt szítanak, míg a bőségek megsokszorozzák a vétküket.« »Ne bosszankodj föl szellemedben hirtelenül, mert a harag az ostobák szívében tanyázik.«”

A beszéd zárása előtt Jézus hozzátette:

„Uralja a szíveteket szeretet olyannyira, hogy a szellemeteknek kevés gondot okozzon elvezetni benneteket attól, hogy szabad folyást engedjete az isteni fiúi elismertségekkel össze nem egyeztethető állati düh kitöréseinek.”

Ugyanezen alkalommal a Mester beszélt a csoportnak arról, hogy mennyire kívánatos a kiegyensúlyozott jellem. Elismerte, hogy a legtöbb ember számára szükséges, hogy magukat valamilyen foglalkozás elsajátításának szenteljék, de helytelenített mindenféle, a túlzott szakosodás irányába, az élet megélésével kapcsolatos tevékenységekben a szűklátókörűvé és korlátozottá válás irányába való törekvést. Felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy bármely erény, ha túlzásba viszik, bűnné válhat. Jézus mindig is mértéktartást hirdetett és következetességet tanított – a létkérdések súlyához szabott hozzáállást. Rámutatott, hogy a túl nagyfokú rokonszenv és sajnálat komoly érzelmi kiegyensúlyozatlansággá fajulhat; hogy a lelkesültség átcsaphat megszállottságba. Tárgyalta az egyik korábbi társuk esetét, akinek képzelgéseí látomásokba és hasztalan vállalkozásokba kergették az illetőt. Együttal figyelmeztette őket az unalmas és túlzottan hagyományörző közepszerűség veszélyeire.

Ezután Jézus a bátorság és a hit veszélyeiről beszélt, arról, hogy ezek néha miként terelik a meggondolatlan lelkeket a nyughatatlanság és az elbizakodottság felé. Rámutatott arra is, hogy a túlzásba vitt megfontoltság és körültekintés miként vezet gyávasághoz és kudarchoz. Arra buzdította a hallgatóit, hogy eredetiségre törekedjenek, s közben kerüljenek mindenféle különc hajlamot. Érzélgősség nélküli rokonszenvet, szenteskedés nélküli jámborságot kért tőlük. Félelem és babonáság nélküli tiszteletet tanított.

Nem is annyira az volt oly nagy hatással a társaira, amit Jézus a kiegyensúlyozott jellemről tanított, mint inkább az a tény, hogy az ő saját élete a tanításának oly ékes példája volt. Megpróbáltatások és viharok közepette élt, de sohasem ingott meg. Az ellenségei folyton csapdákat állítottak neki, de ő sohasem ment lépre. A bölcsek és a tanultak megpróbáltak gáncsot vetni neki, de ő nem botlott meg. Megpróbálták összezavarni a vitákban, de a válaszaí mindig megvilágosítóak, tiszteletet parancsolók és a vitának véget vetők voltak. Amikor a beszédeit számtalan kérdéssel szakították félbe, a válaszaí mindig lényegre törők és meggyőzőek voltak. Sohasem folyamodott becstelen fortélyhoz, amikor az ellenségei folyamatos nyomás alatt tartották, és nem haboztak mindenféle hamis, aljas és igazságtalan módon támadni őt.

Igaz ugyan, hogy sok férfinak és nőnek megélhetési foglalatosságként valamiféle meghatározott tevékenység végzésében kell serénykednie, mindazonáltal igencsak kívánatos, hogy az emberi lények

széles körű kulturális ismereteket szerezzenek a földön élt élet tekintetében. Az igazán tanult személyek nem nyugodnak bele abba, hogy tudatlanok maradjanak a társaik életét és dolgait illetően.

244. Tanítás a megelégedettségről

Amikor Jézus meglátogatta a Zélóta Simon felügyelete alatt működő vándor hitszónokok csoportját, az esti tanácskozás alkalmával Simon megkérdezte a Mestert:

„Miért van az, hogy némelyek sokkal boldogabbak és elégedettebbek másoknál? Vajon a megelégedettség vallási tapasztalás kérdése?”

Simon kérdésére válaszul Jézus egyebek mellett azt mondta:

„Simon, némelyek a természetüktől fogva boldogabbak másoknál. Sok, nagyon sok múlik azon, hogy az ember mennyire hajlandó elfogadni az Atya benne lakozó szellemének vezetését és irányítását. Nem olvastad az Írásokban a bölcs ember szavait, »az ember szelleme az Úr gyertyása, egészen átkutatja az ember bensőjét«? Az ilyen, szellem vezette halandók azt is mondják: »A mérőláncom kedves földre esett; s kedvem telik örökségemben«. »Jobb a kevés, amit az igaz bír, mint a sok bűnös nagy gazdagsága«, mert »a jó a magáé szerint elégszik meg«. »A vidám szív derűssé teszi az arcot is és mindig ünnepet ül. Többet ér a kevés az Úr tiszteletében, mint ha nyugtalansággal párosul a tömérdek kincs. Jobb egy tál főzelék és szeretet hozzá, mint egy kövér ökör gyűlölettel. Jobb az igazságos úton szerzett kevés, mint az egyenesség híján szerzett nagy haszon.« »A vidám szív jó orvoságul szolgál.« »Jobb egy kevés megnyugvás, mint a túlzott bőség a szellem szomorúságában és háborgásában.«

Az ember szomorúságának nagy része a törekvéseivel kapcsolatos csalódásból és a sértett büszkeségéből ered. Bár az emberek tartoznak maguknak annyival, hogy a legjobbat hozzák ki a földi létükből, s ha így őszintén igyekeznek, örömmel kell fogadniuk a sorsukat és ügyességet kell mutatniuk abban, hogy a legtöbbet hozzák ki abból, ami nekik jutott. Az ember bajai túl sokszor hajtanak ki a szíve természetes félelmének talajából. »Menekül a gonosz, bár nem űzi senki.« »A gonoszak olyanok, mint a háborgó tenger, mely nem bír megnyugodni, de sarat és iszapot vetnek fel hullámai; nincs békéjük a gonoszoknak, mondja az Isten.«

Ne keressetek tehát hamis békét és pillanatnyi örömet, hanem törekedjeteink inkább a hit bizonyosságára és az isteni fiúi elismertség bizonyosságaira, melyek nyugalmat, megelégedettséget és felsőbb örömet teremnek a szellemben.”

Jézus nemigen tekintette e világot „siralomvölgynek”. Inkább úgy tekintett rá, mint a paradicsomi felemelkedésre rendeltetett örökkévaló és halhatatlan szellemek születési szférájára, a „lélekteremtés völgyére”.

245. „Félni az Urat”

Galailában, az esti tanácskozáson történt, hogy Fülöp azt mondta Jézusnak:

„Mester, miért van az, hogy az Írások arra tanítanak minket, hogy »féljük az Urat«, míg te azt szeretnéd, hogy félelem nélkül tekintsünk a mennyei Atyára? Hogyan hangoljuk össze ezeket a tanításokat?”

Jézus Fülöpnek válaszolva azt mondta:

„Gyermekeim, nem lep meg, hogy ilyesmiket kérdeztek. Kezdetben csak félelmen keresztül tudott az ember tiszteletet tanulni, de én azért jöttem, hogy kinyilatkoztassam az Atya szeretetét annak érdekében, hogy a fiúi szeretetteljes felismerés hatása és viszonzásképpen az Atya mély és tökéletes szeretete vonzalmat keltsen bennetek az Örökkévaló imádására. Meg akarlak szabadítani benneteket annak fogságából, hogy szolgálai félelmen keresztül behajszoljátok magatokat egy féltékeny és haragvó Király-Isten terhes szolgálatába. Meg akarlak tanítani benneteket az Isten és

ember Atya-fiú viszonyára annak érdekében, hogy örömmel jussatok el ahhoz a magasztos és mennyei szabad imádatához, melynek tárgya egy szeretetteljes, igazságos és irgalmas Atya-Isten.

A »félni az Urat« kifejezésnek az egymást követő korokban más és más jelentéstartalma volt, kezdve a félelmen, majd folytatódva a lelki gyötrelmen és rettegésen át, a félelemmel vegyes tiszteletig és a hódolatig. És most a hódolatból a felismerésen, a megértésen és az elismerésen keresztül ki akarlak vezetni benneteket, fel egészen a szeretetig. Amikor az ember csak az Isten cselekedeteit ismeri fel, az elvezeti őt ahhoz, hogy félje a Legfelsőbbet; de amikor az ember elkezd megérteni és megtapasztalni az élő Isten személyiségét és jellemét, akkor az egyre közelebb viszi őt ahhoz, hogy szeressen egy ilyen jó és tökéletes, egyetemes és örökkévaló Atyát. Éppen az embernek az Istenhez fűződő kapcsolatában beálló változás az, ami az Ember Fia földi küldetését alkotja.

Az értelmes gyermekek nem félnek az apjukat azért, hogy jutalmakat kapjanak tőle; hanem mivel már korábban bőségesen kaptak jó dolgokat az apjuknak a fiai és lányai iránti szeretetéből fakadóan, ezért ez arra készíti ezeket a nagyon szeretett gyermekeket, hogy e bőséges jótékonyság felismerését és értékelését követően viszonszeressék az apjukat. Az Isten jósága bűnbánatra készíti; az Isten bőkezűsége szolgálatra készíti; az Isten irgalma üdvözülésre készíti; míg az Isten szeretete értelmes és nyíltszívű imádatra készíti.

Elődeitek azért félték az Istent, mert hatalmas és rejtélyes volt. Nektek azért kell imádnotok őt, mert az ő szeretete nemes, irgalma bőséges és igazsága dicső. Az Isten hatalma félelmet idéz elő az ember szívében, azonban az ő személyiségének nemessége és igazságossága tiszteletet, szeretetet és önkéntes imádatot kelt. A kötelességtudó és szeretetteljes fiú nem fél vagy retteg még egy fenséges és nemes atyától sem. Azért jöttem a világba, hogy a félelem helyébe szeretetet, a szomorúság helyébe örömet, a rettegés helyébe bizodalmat tegyek, valamint szeretetteljes szolgálatot és elismerő imádatot a szolgálai iga és az értelmetlen szertartások helyébe. Ám a sötétségben kucorgók esetében még mindig igaz, hogy »az Úr félelme a bölcsesség kezdete«. De a fény teljesebb eljövetele az Isten fiait már arra készíti, hogy a Végtelent azért imádják, aki, és ne azért féljenek tőle, amit tesz.

Amikor a gyerekek fiatalok és meggondolatlanok, szükségképpen meg kell dorgálni őket annak érdekében, hogy tiszteljék a szüleiket; de amint idősebbek lesznek és valamivel jobban értékelik a szülői segédkezés és védelem előnyeit, akkor az arra készíti őket, hogy megértő tiszteleten és egyre erősödő ragaszkodáson keresztül arra a tapasztalási szintre jussanak el, ahol ténylegesen szeretik a szüleiket azért, amik, mintsem hogy azért szeressék őket, amit tettek. Az apa a természeténél fogva szereti a gyereket, a gyerekek azonban ki kell alakítania az apja iránti szeretetét, elindulva onnan, hogy fél attól, amit az apa tehet, továbbfejlődve a félelemmel vegyes bámulaton, félelmen, függőségen és mélységes tiszteleten át, eljutva egészen az elismerő és odaadó szeretetig.

Tanultatok arról, hogy »féld az Istent és a parancsait tartsd meg, mert ez az ember fő dolga«. De én azért jöttem, hogy egy új és felsőbb parancsot adjak nektek. Azt akarom megtanítani nektek, hogy »szeresd az Istent és tanuld meg megcselekedni az ő akaratát, mert az a legmagasabb rendű kiváltsága az Isten felszabadult fiainak«. Atyáitoknak azt tanították, hogy »féljétek az Istent – a Mindenható Királyt«. Én azt tanítom nektek, hogy »szeressétek az Istent – a végtelenül irgalmas Atyát«.

A mennyországban, melyet hirdetni jöttem, nincs magas és fenséges király; ez az ország egy isteni család. Az én Atyám és a ti Atyátok az egyetemesen elismert és fenntartások nélkül imádott központja és feje az értelmes lények kiterjedt testvériségének. Én az ő Fia vagyok, és ti is az ő fiai vagytok. Ezért mindörökké igaz, hogy ti és én testvérek vagyunk a mennyi országban, és annál inkább így van ez, hiszen a földi életbeli hűség testben testvérekké lettünk. Ezért hát hagyjatok fel azzal, hogy mint királyt félitek az Istent vagy mint urat szolgáljátok; tanuljátok meg tisztelni Teremtőként; tiszteljétek úgy, mint a szellemifjúságotok Atyját; szeressétek úgy, mint irgalmas védelmezőt; és végül az érettebb szellemi felismerésetek és megbecsülésetek következtében, imádjátok szeretetteljes és végtelenül bölcs Atyátokként.

A mennyei Atyáról alkotott helytelen fogalmaitokból erednek az alázattal kapcsolatos téveszméitek és abból fakad a képmutatások nagy része is. Természeténél és eredeténél fogva lehet az ember porból vétetett, de amikor beléköltözik az Atyám szelleme, az ilyen ember a beteljesülési célját illetően istenivé lesz. Az Atyám adományszelleme bizonyosan visszatér az isteni forráshoz, a világegyetemi eredetszintre, és a halandó ember emberi lelke, mely e bent lakozó szellem újjászületett gyermekévé lett, az isteni szellemmel bizonyosan felemelkedik egészen az örökkévaló Atya színe elé.

Az alázat valóban illik a halandó emberhez, aki mindezen ajándékokat a mennyei Atyától kapja, bár isteni méltóság adatik minden ilyen, a mennyországba való örök felemelkedésre törekvő, hites pályázóhoz. A kérkedő és hamis alázat értelmetlen, szolgálai szokásai összeegyeztethetetlenek az üdvözlések forrásának nagyra értékelésével és a szellemtől született lelkek beteljesülésének felismerésével. Az Isten előtti alázat teljes mértékben helyénvaló a szívetek mélyén; az emberek előtti szelídség dicséretes; a tudatos és figyelemhajhász alázat képmutatása azonban gyerekes és nem méltó az ország megvilágosodott fiaihoz.

Jól teszitek, ha szelídek vagytok Isten előtt és uralkodtok magatokon az emberek előtt, de a szelídségetek szellemi eredetű legyen és ne az önelégült felsőbbrendűség tudatos érzésének önáltató megnyilvánulása. A próféta céltudatosan beszélt, amikor azt mondta, »járj alázatosan Istennel«, mert míg a mennyei Atya a Végtelen és az Örökkévaló, szintén ő az, aki ott lakozik »annál, aki bűnbánó elméjű és szerény szellemű«. Az Atyám megveti az önteltséget, nem kedveli a képmutatást és iszonyodik a gonosságtól. A mennyei Atya szeretetteljes támogatása és hű vezetésének őszinteség-értéke, valamint az ezekben való tökéletes bizodalom hangsúlyozása érdekében utaltam oly gyakran a kisgyermekre, annak az elmebeli beállítottságnak és szellemi válasznak a szemléltetéséül, mely nagyon is lényeges ahhoz, hogy a halandó ember beléphessen a mennyország szellemvalóságaiba.

Jól írt le Jeremiás próféta sok halandót, amikor azt mondta: »Szájatokkal közel vagytok az Istenhez, de a szívetekkel távol vagytok tőle«. Nem olvastátok-e azt a szörnyű figyelmeztetést is a prófétától, aki azt mondta: »Papjaik díjért tanítanak, és prófétáik pénzért jövendőlnék. Ugyanakkor jámborságot tanítanak és azt hirdetik, hogy velük az Isten«. Hát nem hón óvtak mindannyiokat azoktól, akik »békéről beszélnek szomszédaikkal, szívükben azonban rosszindulat van«, akik »hízogó ajkúak, miközben a szívükben álnokok«? Egy bizakodó ember minden szomorúsága közül egy sem olyan szörnyű, mint amelyet »egy bizalmat élvező barát házában szerzett«.

246. Visszatérés Betszaidába

András, Simon Péterrel egyeztetve és Jézus jóváhagyását bírva arra utasította Dávidot Betszaidában, hogy küldjön ki hírnököket a különböző tanhirdető csoportokhoz olyan utasításokkal, hogy fejezzék be a vándorutat és térjenek vissza Betszaidába december 30-án, a csütörtöki nap folyamán. Azon az esős napon, estebédnél, az összes apostoli csoport és a tanító vándor hitszónokok meg is érkeztek a Zebedeus házhoz.

A csoport együtt maradt a szombat napjáig, szállást betszaidai és a közeli kapernaumi házaknál találtak, mely után az egész társaság két hét szabadságot kapott, hogy felkereshessék a családjukat, meglátogathassák a barátaikat vagy halásszanak. A Betszaidában együtt töltött két-három nap valóban üdítő és ösztönző hatású volt; még a régi tanítók is okultak a fiatalabb tanhirdetők által elmesélt élményekből.

A galileai második tanhirdető vándorúton részt vett 117 vándor hitszónok közül a kéthétnyi szabadság leteltével csupán hetvenöt állta ki a tényleges tapasztalás próbáját és állt rendelkezésre, hogy kijelölhessék őket szolgálatra. Jézus Andrással, Péterrel, Jakabbal és Jánossal a Zebedeus házában maradt és sok időt töltött az ország javával és kiterjesztésével kapcsolatos kérdések megvitatásával.

247. A HARMADIK TANHIREDETŐ VÁNDORÚT

Abner, valamint János apostolai a Kr.u. 29. év január 16-án, vasárnap este eljutottak Betszaidába és másnap közös tanácskozást tartottak Andrással és Jézus apostolaival. Abner és a társai a székhelyüket Hebronban rendezték be és rendszeresen ájtártak Betszaidába e tanácskozásokra.

E közös tanácskozáson megvitattott számos kérdés között volt az a gyakorlat is, hogy a betegeket bizonyos olajokkal kenték be gyógyító imádságok elmondása mellett. Jézus most sem volt hajlandó részt venni a vitákban, és nem volt hajlandó véleményezni a megállapodásaikat sem. János apostolai mindig is használták az olajat a betegek és a szenvedők számára való segédkezés során, és arra törekedtek, hogy ezt egységes szokásként honosítsák meg mindkét csoportnál, Jézus apostolai azonban nem voltak hajlandók elkötelezni magukat egy ilyen szabály mellett.

Január 18-án, kedden a betszaidai Zebedeus házban csatlakoztak a kipróbált vándor hitszónokok a huszonnégy apostolhoz, nagyjából hetvenöt, arra készülve, hogy elküldik őket a galileai harmadik tanhirdető vándorútra. E harmadik küldetés hét hétig tartott.

A vándor hitszónokokot ötös csoportokban küldték ki, míg Jézus és a tizenkettek az idő legnagyobb részében együtt utaztak, és az apostolok kettesével mentek ki, hogy híveket kereszteljenek, ha úgy alakult. Abner és a társai csaknem három héten át szintén a vándor hitszónoki csoportokkal dolgoztak, tanácsokkal látták el őket és keresztelték a híveket. Elmentek Magdalába, Tibériásba, Názáretbe, valamint Közép- és Dél-Galilea minden nagyobb városába és falujába, mindazokba a helységekre, melyekben korábban már megfordultak és sok másikba is. Az északi részeket leszámítva Galilea számára ez volt az utolsó üzenetük.

248. A női vándor hitszónokok testülete

Minden bátor dolog közül, melyet Jézus a földi létpályájával összefüggésben véghez vitt, a legmeglepőbb a következő, előzmény nélküli bejelentése volt január 16-ának estéjén:

„Holnap kijelölünk tíz nőt az országért való szolgálati munkára.”

Ama kéthetes időszak kezdetén, melyben az apostolok és a vándor hitszónokok szabadság okán elvileg nem tartózkodtak Betszaidában, Jézus megkérte Dávidot, hogy hívja haza a szüleit és küldjön ki hírnököket a célból, hogy azok Betszaidába hívjanak tíz olyan jámbor nőt, akik szolgáltak az előző tábor és a sátoorkórház igazgatásában. E nők mind hallgatták a fiatal vándor hitszónokoknak átadott tanításokat, de sem e nők, sem a tanítóik fejében nem fordult meg az, hogy Jézus nőket bízna meg azzal a feladattal, hogy tanítsák az országról szóló evangéliumot és segédkezzenek a betegeknek. A Jézus által kiválasztott és megbízott tíz nő a következő volt: Zsuzsanna, a názáreti zsinagóga korábbi előéneklőjének leánya; Johanna, Kuzának, Heródes Antipász intézőjének a felesége; Erzsébet, aki egy tibériásbeli és szeforiszbeli tehetős zsidónak volt a leánya; Márta, András és Péter nővére; Rákhel, Júdásnak, a Mester húsvér testbeli öccsének sógornője; Naszanta, Elmannak, a szíriai orvosnak a leánya; Milka, Tamás apostol egyik unokatestvére; Rúth, Lévi Máté legidősebb leánya; Kelta, egy római centurió leánya; és Agaman, egy damaszkuszi özvegy. Később Jézus még két másik nővel bővítette a csoportot – Mária Magdolnával, valamint Rebekával, az arimateai József leányával.

Jézus felhatalmazta e nőket arra, hogy a szervezetüket maguk alakítsák ki és utasította Júdást, hogy a felszerelésük és teherhordó állataik megvásárlásához bocsásson rendelkezésükre pénzt. A tízek Zsuzsannát választották vezetőjüknek és Johannát pénztárosuknak. Ettől kezdve a működéshez szükséges pénzt maguk teremttették elő; soha többet nem fordultak Júdáshoz támogatásért.

Roppant különös látvány volt akkoriban, amikor a nők még a zsinagóga főtermébe sem tehettek be a lábukat (csak a nők karzatán tartózkodhattak), hogy az országról szóló új evangélium felhatalmazott tanítói lehettek. A feladat, mellyel Jézus e tíz nőt megbízta, amikor elkülönítette őket az evangélium tanítására és a lelkipásztori szolgálatra, annak az egyenjogúságnak a hirdetése volt, mely minden nőt mindörökre felszabadított; a férfiak többé már nem lehetett úgy tekintenie a nőre, mint aki szellemében

alsóbbrendű. Ez bizony komoly megrázkódtatást jelentett a tizenkét apostolnak. Függetlenül attól, hogy számtalanszor hallották a Mestertől, hogy „a mennyországban nincs gazdag vagy szegény, szabad vagy rabszolga, férfi vagy nő, mindenki egyformán az Isten fia és leánya”, mégis valóságosan is elképedtek, amikor Jézus azt javasolta, hogy hivatalosan bízzák meg e tíz nő vallási tanítói feladatokkal, sőt engedjék meg nekik azt is, hogy velük tartsanak. Az egész vidéket felkavarta ez a fejlemény, és Jézus ellenségei e lépésből nagy tőkét kovácsoltak, de a jó hírben hívő nők mindenütt bátran kiálltak a kiválasztott nővéreik mellett és nem hagytak kétséget afelől, hogy helyeslik a nők vallási munkában való szerepének ilyen kései elismerését. A nők szabad szerepvállalását, mely kellő elismertséget biztosított nekik, az apostolok közvetlenül a Mester eltávozása után is elfogadták, jöllehet a későbbi nemzedékek visszatértek a régi szokásokhoz. A keresztény egyház első napjaiban a női tanítókat és lelkipásztorokat diakonisszáknak hívták és általános elismerést élveztek. Pál azonban annak ellenére, hogy mindezt elméletben elismerte, sohasem azonosult vele egészen és személy szerint nem is igen tudott mit kezdeni vele a gyakorlatban.

249. A magdalai megálló

Amikor az apostoli társaság elindult Betsaidából, a nők a menet végén haladtak. A tanácskozások idején mindig egy csoportban ültek a beszélővel szemben, tőle jobbra. Egyre több nő vált az országról szóló evangélium hívévé, és korábban sok bonyodalom forrása volt és véget nem érő zavart okozott az, amikor azt akarták, hogy személyesen beszélhessenek Jézussal vagy az apostolok egyikével. Most mindez megváltozott. Amikor a női hívek valamelyike találkozni akart a Mesterrel vagy beszélni akart az apostolokkal, megkereste Zsuzsannát, és a tizenkét női vándor hitszónok egyikének társaságában egyből a Mester vagy az ő egyik apostola elé járultak.

Magdalában történt meg először, hogy a nők megmutatták hasznosságukat és igazolták a kiválasztásuk bölcs voltát. András meglehetősen szigorú rendszabályokat írt elő a társainak a nőkkel való személyes munkát illetően, különösen a megkérdőjelezhető jellemű nők esetében. Amikor a társaság elérte Magdalát, a tíz női vándor hitszónok szabadon beléphetett a rossz hírű helyekre és a bennlakóknak közvetlenül hirdethette a jó híreket. Amikor betegekhez mentek, e nők a segédkezésük során képesek voltak igen közel kerülni a szenvedő nővéreikhez. E tíz nő (akiket később a tizenkét nőként ismertek) itteni segédkezésének eredményeként nyerték meg Mária Magdolnát az ország ügyének. Szerencsétlenségek során át és annak következményeként, hogy az ilyen rossz döntéseket hozó nőkkel szemben a nők jó hírét fontosnak tartó társadalom milyen magatartást tanúsított, e nők a magdalai bűntanyák egyikén találták magukat. Márta és Rákhel volt az, aki világossá tette Mária előtt, hogy az ország kapui nyitva állnak még az olyanok előtt is, mint ő. Mária elhitte az új hírt és másnap Péter meg is keresztelte.

Mária Magdolna lett a tizenkét női vándor hitszónok csoportjában az evangélium legeredményesebb tanítója. Ezzel a szolgálattal Jotapatában bízták meg, Rebekával együtt, nagyjából négy héttel a megtérését követően. Mária és Rebeka a csoport többi tagjával együtt végigkísérte Jézust a földi életének hátralévő részében, hűségesen és eredményesen munkálkodva az elnyomott nővéreik megvilágosításán és felemelésén; és amikor a jézusi élet színművének utolsó és megrendítően szomorú jelenetére sor került, annak ellenére, hogy az apostolok egy kivételével megfutamodtak, e nők mindvégig jelen voltak, és egyikük sem tagadta meg vagy árulta el őt soha.

250. A szombat Tibériásban

Az apostoli társaság szombati istentiszteleteinek ügyét András a Jézustól kapott utasítások szerint a nőkre bízta. Ez természetesen azt jelentette, hogy azokat nem tarthatták az új zsinagógában. A nők ez alkalommal Johannát bízták meg a feladattal, és az összejövetelt Heródes új palotájának dísztermében tartották meg, mert Heródes éppen a pereai Juliászbán lévő palotájában tartózkodott. Johanna az Írásoknak a nők által Izráel vallási életében végzett munkájáról szóló részeitől olvasott fel, utalt Mirjámra, Debórára, Eszterre és másokra.

Aznap késő este tartott Jézus az egyesített csoportnak emlékeztető beszédet a „varázslásról és babonáságról”. Azokban az időkben egy fényes és újnak tartott csillag megjelenéséről az emberek úgy gondolták, hogy olyan jel, mely arra utal, hogy egy nagy ember született meg a földön. Lévé, hogy nem sokkal korábban ilyen csillagot figyeltek meg, András megkérdezte Jézustól, hogy megalapozottak-e ezek a hiedelmek. Az András kérdésére adott hosszú válaszban a Mester teljesen kimerítette az emberi babonáság egész tárgykörét. A Jézus által ekkor közöltek mai szóhasználatával a következők szerint foglalhatók össze:

1. A mennyek csillagai járásának egyáltalán semmi köze sincs az ember földi életének eseményeihez. A csillagászat helyénvaló tudományos foglalatosság, a csillagjóslás azonban babonás tévedések halmaza, melynek nincs helye az országról szóló evangéliumban.
2. A leölt állat belső szerveinek vizsgálata semmit sem mondhat az időjárásról, a jövőbeli eseményekről vagy az emberi ügyek kimeneteléről.
3. A holtak szellemei nem térnek vissza abból a célból, hogy érintkezzenek a családjukkal vagy a még élő, egykori barátaikkal.
4. A szerencsetárgyak és a kegytárgyak hatástalanok a betegségek gyógyításában, a csapások elkerülésében vagy a rossz szellemek befolyásolásában; a szellemi világ befolyásolására szánt minden ilyen anyagi módszerben való hit nem más, mint tömény babonáság.
5. A sorsvetés, bár a kisebb nehézségek megoldásának alkalmas módja lehet, nem az isteni akarat feltárására kialakított módszer. Az ilyen dolgok kimenetelei tisztán az anyagi véletlen területéhez tartoznak. A szellemi világgal való bensőséges közösség egyetlen módját az embernek a szellemmel, az Atya bent lakozó szellemével való felruházottsága jelenti, és e felruházottsághoz tartozik a Fiú kiáradt szelleme és a Végtelen Szellem mindenütt jelenvaló hatása is.
6. A jövendölés, a boszorkánykodás és a bűbájlás a tudatlan elmék babonásága, miként a varázslás káprázata is az. A varázsserejű számokban, a jó szerencsét ígérő előjelekben és a balszerencsét hozó hírnökökben való hit teljesen alaptalan babonáság.
7. Az álomfejtés főként tudatlan és valószínűtlen képzelgésre épített babonás és alaptalan rendszer. Az országról szóló evangéliumnak semmi köze sem lehet a kezdetleges vallás jövendőmondó papjaihoz.
8. A jó vagy rossz szellemek nem lakozhatnak agyagból, fából vagy fémből készült anyagi jelképek belsejében; a bálványok nem jelentenek többet, mint az anyag, melyből készültek.
9. A rontástevő emberek, a varázslók, a varázstevők és a boszorkánymesterek eljárásai az egyiptomiak, az asszírok, a babiloniak és az ősi kánaániak babonáiból erednek. A függőknek és a mindenféle ráolvasásnak semmi haszna a jó szellem védelmének elnyerése vagy a rossznak feltételezett szellemek elhárítása szempontjából.
10. Leleplezte és elítélte az ígézetekben, az istenítéletekben, a megbabonázásban, a megátkozásban, a jelekben, az álomfüvekben, a csomózott kötelekben és a tudatlan, leigázó babonáság minden más formájában való hitüket.

251. Az apostolok kettesével való kiküldése

Másnap este, miután összegyűjtötte a tizenkét apostolt, János apostolait és az újonnan megbízott női csoportot, Jézus azt mondta:

„Látjátok magatok is, hogy az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjük hát mind az aratás Urát, hogy küldjön több munkást a mezőire. Bár én itt maradok, hogy megerősítem és oktassam az újabb tanítókat, a régieket kettesével kiküldöm, hogy gyorsan elmenvén Galileában mindenfelé terjesszék az országról szóló örömhírt, amíg ahhoz még megfelelő és békés viszonyokat találnak.”

Ezután kijelölte az apostoli párokat, akiket ki akart küldeni, és ezek a következők voltak: András és Péter, Zebedeus Jakab és János, Fülöp és Nátániel, Tamás és Máté, Alfeus Jakab és Júdás, Zélóta Simon és Karióti Júdás.

Jézus meghatározta a tizenkettekkel Názáretben való találkozás időpontját, és búcsúzva tőlük így szólt:

„E küldetésen ne menjete a nem-zsidók városaiba, és ne menjete Szamariába se, hanem menjete el inkább Izráel házának elveszett bárányaiért. Terjesszete az országról szóló örömhírt és hirdessete azt a megmentő igazságot, hogy az ember az Isten fia. Emlékezzete, hogy aligha nagyobb a tanítvány a mesterénél, sem a szolga az uránál. Legyen elég a tanítványnak, ha olyan, mint a mestere, s a szolgának, ha olyan, mint az ura. Ha a ház urát némelyek Belzebub társának nevezik, mennyivel inkább annak kell tekinteniük a háza népét! De ne féljete e hitetlen ellenségektől. Mert kijelentem, hogy semmi sincs elrejtve, ami nyilvánosságra ne kerülne; olyan titok sincs, ami ki ne tudódnék. Amit magunk között tanítottam nektek, hirdessete azt bölcsen és nyíltan. Amit a belsőszobában elmondtam nektek, azt kellő időben hirdessete a háztetőkről. Azt mondom nektek, barátaim és tanítványaim, ne féljete azoktól, akik a testet megölhetik, a lelket azonban nem tudják elpusztítani; inkább Őbelé vessete a bizodalmatokat, aki képes fenntartani a testet és megmenteni a lelket.

Ugye két verebet adnak egy filléren? S én mégis kijelentem, hogy az Isten szeme előtt egy sem merül feledésbe. Hát nem tudjátok, hogy nektek minden szál hajatokat számon tartják? Ne féljete hát; sokkal többet érte a számtalan verébnél. Ne szégyenkezzete a tanításom miatt; menjete hirdetni a békét és a jó akaratot, de ne tévedjete – nem fogja mindig béke kísérni a szónoklataitokat. Békét hozni jöttem a földre, de amint az emberek visszautasítják az ajándékomat, annak vizsály és felfordulás lesz az eredménye. Ha egy egész család elfogadja az országról szóló örömhírt, akkor valódi béke fog lakozni abban a házban; de amikor a család némely tagja belép az országba, mások meg elutasítják az örömhírt, e megosztottság csak szomorúságot és bánatot okozhat. Dolgozzatek őszintén azon, hogy az egész családot megmentsetek, nehogy az embernek a tulajdon családja legyen az ellensége. De ha megtettete a töletek telhetőt minden család minden tagjáért, kijelentem nektek, hogy aki apját vagy anyját jobban szereti, mint ezt az örömhírt, az nem méltó az országra.”

Ahogy a tizenkettek meghallották e szavakat, készülődni kezdete az indulásra. Nem is látták viszont egymást egészen a názáreti gyülekezésig, hogy ott találkozzanak Jézussal és a többi tanítvánnyal, ahogy azt a Mester megszervezte.

252. Mit kell tennem, hogy üdvözljek?

Az egyik este Shunemben, miután János apostolai visszatérte Hebronból és miután Jézus apostolai kettesével elmentek, s amikor a Mester épp a fiatalabb vándor hitszónokok azon tizenkét fős csoportjának a tanításával volt elfoglalva, akik Jákob irányítása alatt dolgoztak, a tizenkét nő jelenlétében Rákhel ezt a kérdést tette fel Jézusnak:

„Mester, mit válaszoljunk, amikor a nők megkérdeznek minket, hogy »Mit kell tennem azért, hogy üdvözljek?«”

A kérdést meghallván Jézus ezt válaszolta:

„Amikor a férfiak és a nők megkérdezik, hogy mit kell tennünk az üdvözlés érdekében, akkor válaszoljátok ezt: Higgyete az országról szóló örömhírt; fogadjátok el az isteni megbocsátást. Hit révén ismerjete fel az Isten bennetek lakozó szellemét, akinek elfogadása az Isten fiává tesz benneteket. Hát nem olvastátok az Írásokban, ahol azt mondja, »Az Úrban talállok igazságosságot és erőt«. Szintén, ahol az Atya azt mondja, »Közel van igazságom; szabadításom már úton van, és karommal óvom népemet.« »Lelkem ujjong az Istenem szeretetében, mert az üdvösség ruhájába öltöztetett s az igazságosságának köntösébe burkolt.« Nem olvastátok-e azt is az Atyáról, hogy az ő neve »az Úr a mi igazságunk lesz«. »Dobjátok el az önelégültség szennyezett ruháit és öltöztessete a fiamat az isteni igazságosság és az örök üdvözlés ruhájába.« Mindörökre igaz, hogy »az igaz ember a hite által él«. Teljesen szabadon beléphettek az Atya országába, de a fejlődés – a kegyelemben való gyarapodás – alapvető jelentőségű a bent maradás szempontjából.

Az üdvözülés az Atya ajándéka és azt az ő Fiai nyilatkoztatják ki. A hit révén való elfogadás a részletekről az isteni természet részesévé, az Isten fiává és leányává tesz benneteket. Hit révén igazultok; hit révén üdvözültök; és ugyanezen hit révén haladtok előre örökmód a fokozatos fejlődés és az isteni tökéletesség útján. Hit révén igazult Ábrahám és hit révén ismerte meg a Melkizedek-féle tanítások általi üdvözülést. A korszakok során végig ugyanez a hit mentette meg az emberek fiait, de most egy Fiú jött el az Atyától, hogy az üdvözülést valóságosabbá és szívesebben fogadottá tegye.”

Ahogy Jézus befejezte a beszédet, nagy ujjongás támadt e kegyes szavakat hallók körében, és az elkövetkező napok során mindannyian új erővel, megújult energiával és lelkesedéssel hirdették az országról szóló evangéliumot. A nők még inkább örültek tudván, hogy ők is részei az ország földi megteremtésére vonatkozó terveknek.

Az utolsó kijelentésének zárásául Jézus azt mondta:

„Üdvözülést nem vásárolhattok; nem érdemelhetitek ki az igazságosságot. Az üdvözülés az Isten ajándéka, és az igazságosság az ország fiaként való elismertségben a szellemtől született élet természetes gyümölcse. Nem azért mentenek meg benneteket, mert igaz életet éltek; inkább az a helyzet, hogy azért éltek igaz életet, mert már meg is mentettek benneteket, felismertétek a fiúi elismerést, mint az Isten ajándékát és az országban való szolgálatot, mint az élet legfőbb boldogságát a földön. Amikor az emberek elhiszik ezt az örömhírt, mely az Isten jóságának kinyilatkoztatása, az arra fogja készíteni őket, hogy önként megbánják minden ismert bűnüket. A fiúi elismertség megértése nem egyeztethető össze a bűn iránti vágygal. Az országban hívők ki vannak éhezve az igazságosságra és szomjazzák az isteni tökéletességet.”

253. Az esti tanítások

Az esti beszélgetések alkalmával Jézus sok tárgykört érintett. E vándorút hátralévő részében – mielőtt mindannyian összegyűltek volna Názáretben – Jézus tárgyalta „Az Isten szeretete”, „Álmok és látomások”, „Rosszakarat”, „Alázat és szelídség”, „Bátorság és hűség”, „Zene és istenimádat”, „Szolgálat és engedelmesség”, „Büszkeség és önteltség”, „A megbocsátás és a bűnbánat viszonya”, „Béke és tökéletesség”, „Rossz beszéd és irigység”, „Rossz, bűn és kísértés”, „Kétségek és hitetlenség”, „Bölcsesség és istenimádat” kérdéskörét. A régebbi apostolok távollétében a férfiak és nők ezen újabb csoportjai felszabadultabban kezdtek bele a különböző témák Mesterrel való kitárgyalásába.

Miután eltöltött két-három napot a tizenkét vándor hitszónokból álló egyik csoporttal, Jézus felkereste a következő csoportot, és mindeme munkások hollétéről és tevékenységéről Dávid hírnökeitől értesült. Tekintettel arra, hogy a nőknek ez volt az első vándorútjuk, az idő nagy részében Jézussal maradtak. A hírvivői szolgálaton keresztül e csoportok mindegyike teljes mértékben tájékoztatást kapott a vándorút lefolyásáról, és a többi csoportról szóló hírek mindig a bátorítás forrását jelentették a szerteszét, elkülönülten dolgozóknak.

Az elválásukat megelőzően úgy szervezték, hogy a tizenkét apostol, valamint a vándor hitszónokok és a női testület Názáretben gyűljön össze a Mesterrel való találkozásra március 4-én, pénteken. Ennek megfelelően nagyjából ekkor az apostolok és a vándor hitszónokok különböző csoportjai megindultak Galilea középső és déli részéből Názáret felé. A délután derekára az utolsóként érkező András és Péter is elérte a tábort, melyet az először megérkezettek készítettek elő és amelyet a várostól északra fekvő hegyekben állítottak fel. Ez volt az első alkalom, hogy Jézus Názáretbe látogatott azóta, hogy a nyilvános segédkezést megkezdte.

254. Időzés Názáretben

Ezen a péntek délutánon Jézus Názáretben sétált, de nemigen figyeltek fel rá és egyáltalán nem is ismerték meg. Elhaladt a gyermekkori otthona, valamint az ácsműhely mellett, és eltöltött egy félórát a fiúkorában olyannyira kedvelt dombon. A Jordánban Jánostól való megkeresztelésének napja óta az

Ember Fiának lelkét nem kavarta fel ilyen emberi érzelmáradat. Ahogy lefelé tartott a hegyről, meghallotta annak a kürtnek az ismerős hangjait, melyet a napnyugta bejelentéséül fújtak meg, éppen úgy, ahogy már sok-sok alkalommal hallotta kisfiúkorában Názáretben. Mielőtt visszatért volna a táborba, elsétált ama zsinagóga mellett, ahová tanodába járt és elméjében elmerült a gyermekkorának számos emléke között. A nap korábbi szakaszában Jézus elküldte Tamást, hogy beszélje meg a zsinagóga vezetőjével, hogy a szombat reggeli istentiszteleten szólhasson.

A názáreti emberek sohasem a jámborságukról és az erényes életükről voltak híresek. Az évek múlásával e falut egyre jobban megfertőzték a közeli Szeforisz alacsony szintű erkölcsi alapelvei. Jézus gyermekkorában és ifjúkorában megoszlott a názáretiek véleménye vele kapcsolatban; nagy volt a neheztelés, amikor Kapernaumba költözött. Bár Názáret lakosai sokat hallottak az egykori ácsuk dolgairól, megbántva érezték magukat, amiért a korábbi tanhirdető vándorútjai során egyszer sem ejtette útba a saját faluját. Valóban hallottak Jézus hírnevéről, de a polgárok többsége dühös volt, amiért e nagy tettek egyikét sem a gyermekkorának helyszínén vitte véghez. A názáreti emberek hónapokon át sokat vitatkoztak Jézusról, de a véleményük egészében véve nem volt kedvező.

Így a Mester nem a hazatérőt üdvözlő, hanem egy határozottan ellenséges és szerfőlött gáncsoskodó légkörben találta magát. De nem ez volt minden. Az ellenségei, tudván, hogy e szombatot Názáretben akarja tölteni és feltételezve azt, hogy beszélni is akar a zsinagógában, számos durva és faragatlan embert béreltek fel, hogy zaklassák és minden lehetséges módon bajt keverjenek.

Jézus idősebb barátainak többsége, beleértve a gyermekkorának elaggott előénéklőjét is, már meghalt vagy elköltözött Názáretből, és a fiatalabb nemzedék hajlamos volt erős féltékenységgel viseltetni a hírneve iránt. Nem emlékeztek arra, hogy korábban milyen odaadó volt az apja családja iránt, és keserű bírálatokkal emlegették, hogy elmaradt a Názáretben élő öccsének és a már házas húgának meglátogatásával. Jézus családjának a vele szemben tanúsított viselkedése szintén erősítette ezt a barátságtalan érzést a polgároknál. A zsidók közötti óhitűek ráadásul odáig merészkedtek, hogy bírálják Jézust azért, mert túl gyorsan haladt a zsinagógába vezető úton ezen a szombat reggelen.

255. A szombati istentisztelet

Ez a szombat szép nap volt, és egész Názáret, barátok és ellenségek, mind eljöttek, hogy meghallgassák, amint a városuk egykori polgára beszédet mond a zsinagógában. Az apostoli társaságot követők közül sokan a zsinagógán kívül rekedtek; nem volt elég hely, hogy mindenki bejusson, aki meg akarta hallgatni Jézust. Jézus ifjúkorában gyakran beszélt ezen az istentiszteleti helyen, és ezen a délelőttön, amikor a zsinagóga vezetője átnyújtotta neki a szent írások tekercsét, hogy előadja az Írásból vett tanítást, úgy tűnt, hogy a jelenlévők egyike sem emlékezik arra, hogy éppen ez a kézirat volt az, melyet ő adott ennek a zsinagógának.

Az e napi istentisztelet éppen úgy zajlott, mint amikor Jézus fiúként járt el azokra. A zsinagóga vezetőjével felment a szószékhez, és az istentisztelet két ima felolvasásával kezdődött:

„Áldott az Úr, a világ Királya, aki megalkotja a világosságot és megteremti a sötétséget, aki békét szerez és megteremt mindent; aki irgalomban világosságot ad a földnek és azoknak, akik rajta élnek és jóságban napról napra és mindegyre megújítja a teremtés dolgait. Áldott az Úr, az Istenünk a kezemunkájának dicsőségéért és a világosságot adó fényeiért, melyeket az ő dicsőítésére alkotott. Szela. Áldott az Úr, a mi Istenünk, aki megalkotta a fényeket.”

Egy pillanatnyi szünet után újból imába kezdtek:

„Nagy szeretettel szeretett az Úr, az Istenünk bennünket, és roppant túlárado sajnálattal sajnált minket ő, Atyánk és Királyunk, az atyáink kedvéért, akik őbenne bíztak. Te tanítottad meg nekik az életet adó parancsokat; könyörülj rajtunk és taníts minket. Nyisd fel szemünket a törvényt meglátnunk; vedd rá szívünket, hogy megtartsa a parancsaidat; egyesítsd szíveinket, hogy szeressék és féljék nevedet, és meg ne szégyenüljünk, örökre. Mert te olyan Isten vagy, aki előkészíti az üdvözülést, és minket választottál minden nép és nemzet közül, és igazán közel vittél minket nagy

nevedhez – szela – hogy szeretetteljesen dicsőítsük egységedet. Áldott az Úr, aki szeretetben választotta ki népének Izráelt.”

Az összegyűltek ezután elmondták a semát, a zsidó hitvallást. E szertartás abból állt, hogy számos szakaszt elismételtek a törvényből és jelezték, hogy az istenimádatot gyakorlók magukra veszik a mennyország igáját, valamint a nappal és az éjszaka igáját is, megtartandó parancsolatnak.

Ezután következett a harmadik ima:

„Igazság az, hogy te, Jahve vagy az Istenünk és atyáink Istene; a Királyunk és atyáink Királya; a Megmentőnk és atyáink Megmentője; a Teremtőnk és az üdvözülésünk sziklája; a segítségünk és a megszabadítónk. A neved öröktől fogva való, és nincs Isten kívüled. Új dalt énekeltek, melyet azért kaptak, hogy a nevedhez szólva énekeljék a parton; mind együtt dicsőítettek és mondtak a magukénak, Király, és azt mondták, Jahve uralkodik, örökre. Áldott az Úr, aki megmenti Izráelt.”

A zsinagóga vezetője ezután elfoglalta a helyét a frigyszekrény vagy tároló előtt, mely a szent írásokat tartalmazta és belekezdett a tizenkilenc dicsérő beszéd és áldás éneklésébe. Ám ez alkalommal kíváncsi volt rövidre fogni az istentiszteletet, hogy az előkelő vendégnek több ideje maradjon a beszédre; ennek megfelelően csak az első és az utolsó áldást adta elő. Az első ez volt:

„Áldott az Úr, az Istenünk, és atyáink Istene, Ábrahám Istene, és Izsák Istene, és Jákob Istene; a nagy, a hatalmas és a félelmetes Isten, aki irgalmat és kedvességet mutat, aki minden dolgot megteremt, aki megemlékezik az atyáknak tett kegyes ígéretekről és megmentőt hoz a gyermekeik gyermekeinek a maga nevének érdekében, szeretetben. Ó, Király, segítő, megmentő és pajzs! Áldott vagy te, ó Jahve, Ábrahám pajzsa.”

Ezt követte az utolsó áldás:

„Ó adj a népednek, Izráelnek erős békét örökre, mert Király vagy és minden béke Ura. És a szemedben jó dolog megáldani békével Izráelt mindenkor és minden órán. Áldott vagy, Jahve, aki a népét, Izráelt békével áldja meg.”

A gyülekezet nem tekintett az előéneklőre, amint az az áldásokat előadta. Az áldások után az előéneklő az alkalomhoz illő, nem hivatalos imát mondott el, és amikor ezzel is végzett, az összegyűltek mind együtt áment mondtak.

Majd az előéneklő odament a frigyszekrényhez és kivett egy tekercset, melyet átadott Jézusnak, hogy felolvassa az Írásból vett tanítást. Szokás volt felkérni hét személyt, hogy olvassanak fel nem kevesebb mint három verset a törvényből, de ez alkalommal elhagyták ezt a szokást, hogy a látogató a maga választása szerint olvashassa a tanítást. Jézus, átvéve a tekercset, felállt és olvasni kezdett a Deuteronomiumból:

„Mert e parancs, amelyet ma adok neked, nem megfoghatatlan és nem elérhetetlen számodra. Nem az égben van, hogy azt kellene mondanod, ki hatol fel értük az égbe és ki hozza le nekünk, hogy aztán meghallgassuk és megcselekedjük? De a tengeren túl sincs, hogy azt kellene mondanod, ki kel át értük a tengeren, hogy elhozza nekünk a parancsolatot, hogy aztán meghallgassuk és megcselekedjük? Nem, az élet szava egészen közel van hozzád, ott van még a jelenlétedben és a szívedben is, hogy megismerd és engedelmeskedj neki.”

Amikor végzett a törvényből való felolvasással, áttért Ésaiáshoz és kezdte olvasni:

„Az Úr szelleme van énrajtam azért, mert fölkent engem az Úr, hogy megosszam a jó hírt a szegényekkel. Elküldött, hogy szabadulást hirdessek a foglyoknak és a látás visszatértét a vakoknak, hogy szabaddá tegyem a megtörteteket és hirdessem az Úr kegyelmének évét.”

Jézus becsukta a könyvet, és miután visszaadta azt a zsinagóga vezetőjének, leült és beszélni kezdett az emberekhez. E szavakkal kezdte:

„Ma beteljesültek ezek az Írások.”

Ezután Jézus csaknem tizenöt percen át beszélt „Az Isten fiáról és leányairól”. Az emberek közül sokan örömmel fogadták a beszédet, és elcsodálóztak az ő kegyességén és bölcsességén.

Szokás volt, hogy a beszédet mondó a hivatalos istentisztelet végeztével a zsinagógában maradjon abból a célból, hogy az érdeklődők kérdéseket tehessenek fel neki. Ennek megfelelően ezen a szombat délelőttön Jézus a tömeg közé lépett, mely odanyomult hozzá, hogy kérdezzen. E csoportban jelen volt számos zavarkeltő is, akik hajlamosak voltak bajt keverni, s a tömeg szélén ott ólálkodtak a Jézus bajba keverésére felbérelt aljas emberek is. A kívül maradt tanítványok és vándor hitszónokok közül most sokan benyomultak a zsinagógába és egyből felismerték, hogy baj van készülöben. Ki akarták vezetni a Mestert, de ő nem volt hajlandó velük tartani.

256. A názáreti elutasítás

Jézus az ellenségei nagy tömegétől körülfogva és kevés követője mellett találta magát a zsinagógában, és válaszul a nyers kérdéseikre és az aljas szándékú kötekedéseikre félig tréfásan megjegyezte:

„Igen, én vagyok József fia; én vagyok az ács, és nem vagyok meglepve, hogy emlékeztettek a mondásra, »Orvos gyógyítsd meg magad«, és hogy azt akarjátok elérni, hogy olyat tegyek Názáretben, amiről azt hallottátok, hogy Kapernaumban megtettem; de felszólítalak benneteket, hogy tanúsítsátok, hogy még az Írások is kijelentik, hogy »a prófétának csak a saját hazájában és a saját népe körében nincs becsülete.«”

De az emberek lökdösni kezdték és vádlón, ujjal mutatva rá, azt mondták:

„Azt hiszed, hogy jobb vagy, mint a názáreti emberek; elköltöztél tőlünk, de az öcséd közönséges munkásember, és a húgaid még mindig közöttünk élnek. Ismerjük anyádat, Máriát. Hol vannak ők ma? Nagy dolgokat hallunk felőled, de csak azt látjuk, hogy nem teszel csodákat, amikor visszatérsz.”

Jézus így felelt nekik:

„Szeretem az embereket, akik abban a városban laknak, ahol felnőttem, és nagyon örülnék, ha látnám mindannyiukat a mennyországba belépni, de az isteni tettek végrehajtásáról nem én döntök. A kegyelmi átalakulások azoknak az élő hitére válaszul mennek végbe, akik annak haszonélvezői.”

Jézus kedélyes hangulatban irányította volna a tömeget és eredményesen leszerelte volna még az erőszakos ellenségeit is, ha a saját apostolainak egyike, Zélóta Simon nem követett volna el vezetési hibát, aki Nahornak, az egyik fiatalabb vándor hitszónoknak a segítségével időközben a tömegből csoportba gyűjtötte Jézus barátait és harcias magatartást felvállalva, felszólította a Mester ellenségeit, hogy távozzanak végre. Jézus sokszor tanította az apostolainak, hogy a szelíd felelet csillapítja a haragot, ám a követői nem voltak hozzászokva annak látványához, hogy a szeretett tanítójukkal, akit önként Mesternek szólítottak, ily tiszteletlenül és lenézően bánnak. Ez túl sok volt nekik, és azon kapták magukat, hogy a szenvedélyes és heves neheztelés kifejeződésének engednek teret, és ez mind csak erősítette ezen istentelen és durva gyülekezet csordaszellemét. Így a bérencek vezetésével ezek a gazfickók megragadták Jézust és kirentették vele a zsinagógából a közelben álló meredek domb tetejére, amelynek pereméről le akarták vetni, hogy halálra zúzza magát. De épp amint azon voltak, hogy lelökjék a sziklapárkányról, Jézus hirtelen szembefordult velük, rájuk emelte a tekintetét és nyugodtan kitérte a karjait. Nem mondott semmit, de a barátai igencsak elképedtek, amikor azt látták, hogy elindul előre és a tömeg szétválík és bántatlanul átengedi.

Jézus, tanítványaival a sarkában a táborba ment, ahol a tanítványok minderről beszámoltak. Aznap este összekészültek, hogy másnap korán reggel visszamenjenek Kapernaumba, amint azt Jézus meghagyta. A harmadik nyilvános tanhirdető vándorút viharos vége kijózanító hatással volt Jézus minden követőjére. Most már kezdték megérteni a Mester némely tanításának jelentését; kezdtek ráébredni arra, hogy az ország csak sok szomorúságon és keserves csalódáson keresztül fog eljönni.

Názáretet ezen a vasárnap reggelen hagyták el, és különböző útvonalakon haladva végül mindannyian megérkeztek Betsaidába március 10-én csütörtök délben. Az igazság evangéliuma kiábrándult

hirdetőinek józan és komoly csoportjaként gyűltek össze, nem pedig diadalmas keresztes vitézek lelkesült és mindenben győzedelmeskedő csapataként.

257. IDŐZÉS ÉS TANÍTÁS A PARTON

Március 10-re az összes tanhirdető és tanító csoport összegyűlt Betszaidában. Csütörtök éjjel és pénteken sokuk kiment halászni, míg a szombati napon elmentek a zsinagógába, hogy meghallgassanak egy koros damaszkuszi zsidót, aki Ábrahám atya dicsőségéről beszélt. Jézus a szombat legnagyobb részét a hegyekben, egyedül töltötte. Azon a szombat éjjelen a Mester több mint egy órán keresztül beszélt az összegyűlt csoportoknak „A hányattatás feladatáról és a csalódás szellemi értékéről”. Emlékező alkalom volt ez, és a hallgatói sohasem felejtették el az elmondott tanítást.

Jézus még mindig nem kerekedett felül teljesen a legutóbbi názáreti elutasítása miatti szomorúságán; az apostolok különös levertséget éreztek nála, mely az ő szokásosan vidám viselkedésével keveredett. Az idő nagy részében Jakab és János volt vele, mert Pétert igencsak lekötötte a vándor hitszónokok új testületének megszervezésével és irányításával járó sokrétű felelősség. E várakozási időt, mely a jeruzsálemi páska-ünnepre való elindulást megelőzte, a nők azzal töltötték, hogy házról házra jártak, tanították az evangéliumot, és segédkeztek a betegeknek Kapernaumban, a környező városokban és falvakban.

258. A magvetőről szóló példabeszéd

Jézus ekkoriban kezdte először alkalmazni a példabeszéd-módszert az oly gyakran köré gyűlő sokaság tanítására. Lévé, hogy Jézus késő estig beszélgetett az apostolokkal és a többiekkel, ezen a vasárnap reggelen a csoportból igen kevesen keltek fel reggelizni; így Jézus kiment a tópartra és egymagában beült egy hajóba, András és Péter régi halászbárkájába, melyet mindig fenntartottak az ő számára, és elmerült az ország kiterjesztésének munkájában megteendő következő lépésével kapcsolatos gondolataiban. Ám a Mesternek nem kellett sokáig egyedül lennie. Kapernaumból és a közeli falvakból rövidesen emberek szállingóztak, és délelőtt tízre már csaknem ezer fő gyűlt össze a parton, Jézus bárkája közelében és hangosan követelték Jézus figyelmét. Péter ekkorra már felkelt, felment a hajóra s így szólt Jézushoz:

„Mester, szóljak én hozzájuk?”

De Jézus azt válaszolta:

„Nem, Péter, majd én elmesélek nekik egy történetet.”

Ezután Jézus befogott a magvetőről szóló példabeszéd elmondásába, mely ama példabeszédek hosszú sorának egyik eleme volt, melyek által az őt követő tömegeket tanította. Jézus e hajó magas padján foglalt helyet (mert tanításkor szokás volt ülni) s így beszélt a parton összegyűlt tömeghez. Miután Péter szólt néhány szót, Jézus azt mondta:

„Kiment a magvető vetni, és amint vetett, némely szem a megkeményedett útszélre esett és az égi madarak fölcsipegették. Más mag köves talajba hullott, ahol nem volt elég föld, és gyorsan kikelt, mert nem volt mélyen a földben, amikor azonban forrón tűzött a nap, elszáradt, mert nem volt gyökere, mely révén nedvességhez juthatott volna. Ismét más szúrós bogáncsok közé esett, és amikor a bogáncsok felnőttek, elfojtották, s nem hozott magot. A többi jó földbe hullott és kinőtt, termést hozott, némelyik harmincszorost, mások hatvanszorost, egyesek meg százszorost.”

Amikor befejezte a példabeszédet, azt mondta a sokaságnak:

„Akinek füle van a hallásra, hallja meg.”

Az apostolok és azok, akik vele voltak, amint meghallották Jézust az embereket ekképpen tanítani, nagy zavarba jöttek; és miután sokat beszéltek erről egymás között, azon az estén Zebedeus kertjében Máté így szólt Jézushoz:

„Mester, mi az értelme azoknak a ködös mondásoknak, melyeket a sokaságnak mondasz? Miért beszélsz példázatokban azokhoz, akik az igazságot keresik?”

Jézus erre így felelt:

„Mindvégig türelemmel tanítottalak benneteket. Nektek megadatott, hogy megismerjétek a mennyország rejtelseit, de az ítélőképességgel nem bíró sokaság és azok számára, akik az elpusztításunkra törnek, mostantól fogva példabeszédekben fogjuk előadni az ország rejtelseit. Azért teszünk így, hogy azok, akik valóban be akarnak lépni az országba, felfoghassák a tanítás értelmét és így megtalálják az üdvözülést, míg azok, akik csak azért hallgatnak minket, hogy törbe csaljanak, annál jobban összezavarodjanak, mert úgy néznek majd, hogy nem látnak és úgy hallanak majd, hogy nem hallják ki az értelmét. Gyermekeim, hát nem érzékelitek a szellem törvényét, mely azt rendeli, hogy akinek van, adassék annak, hogy bőssége legyen; de attól, akinek nincs, elvételik még az is, amije van. Ezért ettől kezdve többnyire példázatokban fogok szólni az emberekhez avégből, hogy a barátaink és azok, akik meg akarják ismerni az igazságot, leljék meg amit keresnek, míg az ellenségeink és azok, akik nem szeretik az igazságot úgy halljanak minket, hogy nem értenek meg. Ezen emberek közül sokan nem az igazság útját követik. A próféta valójában minden ilyen, ítélőképességgel nem bíró lelket jellemzett, amikor azt mondta: »Mert megkérgesedett e népnek a szíve, és nehezen hallanak a fülükkel, és a szemüket meg behunyták, hogy ne ismerjék fel az igazságot és ne értsék meg azt a szívükben.«”

Az apostolok nem fogták fel teljesen a Mester szavainak jelentőségét. András és Tamás tovább beszélgetett Jézussal, Péter és a többi apostol pedig visszavonult a kert egy másik részébe, ahol komoly és elmélyült vitába kezdtek.

259. A példabeszéd értelmezése

Péter és a vele lévő csoport arra a következtetésre jutott, hogy a magvetőről szóló példabeszéd képtelenség, hogy minden egyes mozzanatának van valamilyen rejtett értelme, így hát úgy döntöttek, hogy Jézushoz fordulnak magyarázatért. Ennek megfelelően Péter odament a Mesterhez, s így szólt:

„Nem tudjuk felfogni e példabeszéd jelentését, és szeretnénk, ha elmagyaráznád nekünk, hiszen azt mondd, hogy megadatott az ország rejtelseit megismernünk.”

Amikor Jézus meghallotta ezt, azt mondta Péternek:

„Fiam, én semmit sem akarok eltitkolni, de gondolom, előbb elmondod, hogy miről beszélgettetek; ti hogyan értelmeztétek a példabeszédet?”

Egy pillanatnyi szünet után Péter azt mondta:

„Mester, sokat beszéltünk a példabeszédéről, és a következő értelmezés mellett döntöttünk: A magvető az örömhír terjesztője; a mag az Isten szava. Az útszélre esett mag jelenti azokat, akik nem értik meg az örömhír tartalmát. A megkeményedett földre esett magot felcsipegető madarak Sátánt, vagyis a gonoszt jelölik, aki ellopja azt, ami e tudatlanok szívébe vettetett. A köves helyre hullott mag, mely oly hirtelenül kikelt, azokat a felszínes és meggondolatlan embereket jelöli, akik hallván a jó híreket, örömmel fogadják az üzenetet; de mivel az igazság nem gyökerezik mélyen az értelmükben, odaadásuk rövidéletű a gyötrelem és az üldöztetés közepette. Amikor itt a baj, e hívek elbuknak; ha megkísértik őket, elveszítik hitüket. A bogáncsok közé esett mag azokat jelöli, akik szívesen hallgatják meg a szót, de hagyják, hogy a világ gondjai és a gazdagság csalárdsága elnyomja az igazság szavát, így az nem hoz termést. Míg a jó talajra hullott és harmincszoros, hatvanszoros és százszoros termést hozó mag azokat jelöli, akik meghallották az igazságot – az eltérő értelmi felruházottságuk szerint – különböző mértékben értékelik azt és így eltérő mértékben juttatják kifejezésre ezt a vallási tapasztalást.”

Jézus, miután meghallgatta Péter példabeszéd-értelmezését, megkérdezte a többi apostoltól, nincs-e nekik is valamilyen véleményük. E felkérésre csak Nátániel válaszolt. Ő azt mondta:

„Mester, bár én sok jó dolgot elfogadok Simon Péter példázatértelmezéséből, nem teljesen értek vele egyet. Az én elképzelésem e példabeszédről a következő: A mag az országról szóló örömhírt jelenti, míg a magvető az ország hírnökeit jelöli. Az útszéli megkeményedett földre esett mag jelöli azokat, akik csak keveset hallottak az örömhírről, azokkal egyetemben, akik közömbösek az üzenet iránt, és azokkal, akik megkeményítették a szívüket. Az ég madarai, melyek az útszéltre esett magot felcsipegették, az ember életszokásait jelentik, a rossz általi megkísértést és a húsvér test vágyait. A köves földre hullott mag azokat az érzelmes lelkeket jelenti, akik gyorsan elfogadnak valamilyen új tanítást és ugyanolyan gyorsan fel is adják az igazságot, amikor szembesülnek az ezen igazság szerinti élet nehézségeivel és valóságaival; nincs meg bennük a szellemi érzékelésének képessége. A bogáncsok közé hullott mag azokra utal, akikre hatnak az örömhír igazságai; hajlanak arra, hogy kövessék annak tanításait, de akadályozza őket ebben az életbüszkeség, az emberi léttel járó féltékenység, irigység és aggodás. A jó talajra hullott mag, mely kihajtva harmincszoros, hatvanszoros és százszoros termést hoz, ama természetes és különböző mértékű képességeket jelenti, melyekkel azok a férfiak és nők bírnak, akik más és más mértékben vannak felruházva szellem-megvilágosodottsággal, ezért különböző módon értik meg az igazságot és válaszolnak annak szellemi tanításaira.”

Amikor Nátániel elhallgatott, az apostolok és a társaik nagy vitába és komoly tanácskozásba kezdtek, némelyikük a Péter-féle értelmezés mellett érvelt, míg csaknem ugyanennyien védték a Nátániel-féle értelmezést. Időközben Péter és Nátániel visszavonult a házba, ahol élénken és elszántan törekedtek a másik meggyőzésére és véleményének megváltoztatására.

A Mester hagyta, hogy a zavaruk a végletekig kiteljesedjen; aztán tapsolt és magához hívta őket. Amikor mindannyian újra ott voltak körülötte, azt mondta:

„Mielőtt a példabeszédről szólnék, van-e valamelyikőtöknek mondanivalója?”

Egy pillanatnyi csend után Tamás szólalt meg:

„Igen, Mester, én szeretnék szólni néhány szót. Emlékszem, hogy egyszer azt mondtad nekünk, hogy épp ettől óvakodjunk. Arra intettél bennünket, hogy amikor szemléltetést alkalmazunk a hitszónoklatunkhoz, akkor igaz történeteket, ne pedig kitalált meséket vegyünk, és hogy olyan történetet válasszunk, mely a legjobban illik ahhoz az egyetlen központi és alapvető igazsághoz, melyet az embereknek meg akarunk tanítani, és hogy a történet ilyen való felhasználásával ne tegyünk kísérletet arra, hogy szellemi alkalmazhatóságot tulajdonítsunk minden kisebb részletnek, melyet a történetben elmondunk. Úgy gondolom, hogy Péter is és Nátániel is hibázott, amikor a példabeszédet így akarta értelmezni. Én csodálom e képességüket, de éppoly bizonyos vagyok abban is, hogy minden olyan törekvés, hogy egy életszerű példabeszédből szellemi megfeleléseket vezessünk le annak minden egyes mozzanata kapcsán, csakis zavarhoz és komoly félreértéshez vezethet az ilyen példabeszéd igazi célját illetően. Hogy igazam van, azt teljes mértékben igazolja az a tény, hogy míg egy órával ezelőtt mindannyian egy véleményen voltunk, most két külön csoportra oszlunk, akik a példabeszédről mást és mást gondolnak és olyan komolyan ragaszkodunk a véleményünkhöz, hogy az, meglátásom szerint, már akadályoz minket abban, hogy képesek legyünk teljes mértékben felfogni azt a nagy igazságot, melyre akkor gondoltál, amikor a példabeszédet elmondtad a sokaságnak és később megkértél minket, hogy mondjunk róla véleményt.”

Tamás szavai nyugtatólag hatottak mindannyiukra. Rábírta őket annak felidőzésére, hogy mit tanított nekik Jézus a korábbi alkalmakkor, és mielőtt Jézus folytatta volna a mondandóját, András emelkedett szólásra:

„Meggyőződésem, hogy Tamásnak igaza van, és arra kérem, mondja el nekünk, hogy ő milyen jelentést társít a magvetőről szóló példabeszédhez.”

Miután Jézus jelzett Tamásnak, hogy beszéljen, ő így szólt:

„Testvéreim, nem szeretném elhúzni a vitát, de ha akarjátok, elmondom, hogy szerintem a példabeszéd azért hangzott el, hogy megtanítson nekünk egy nagy igazságot. Ez pedig az, hogy az

országról szóló örömhír terjesztésében, függetlenül attól, hogy milyen hűen és eredményesen teszünk is eleget az isteni megbízatásunknak, váltakozó sikerrel fogunk járni; és hogy az eredményeket illető mindezen eltéréseket közvetlenül azok a körülmények határozzák meg, melyek eredendő velejárói a segédkezésünknek, azokról a körülményekről van szó, amelyekre nekünk kevés vagy semmilyen befolyásunk sincs.”

Amikor Tamás befejezte, a tanhirdető-társainak többsége kész volt egyetérteni vele, még Péter és Nátániel is azon volt, hogy megbeszélje vele ezt, amikor Jézus felállt és azt mondta:

„Jól van, Tamás; megértetted a példabeszédek igazi értelmét; de titeket, Péter és Nátániel, ugyanilyen dicséret illet annyiban, hogy oly kimerítően megmutattátok annak veszélyét, hogy ha valaki jelképi jelentést akar tulajdonítani a példabeszédeknek. A szívetekben gyakran a javatokra foghattok bele ilyen töprengő képzelgésekbe, de hibát követtek el, amikor arra törekedtek, hogy a következtetéseiteket a nyilvános tanításotok részeként kínáljátok.”

Most, hogy megszűnt a feszültség, Péter és Nátániel elismerő szavakkal illette egymás értelmezéseit, és mielőtt nyugovóra tértek volna, az Alfeus ikrek kivételével mindegyik apostol maga is megpróbálta értelmezni a magvetőről szóló példázatot. Még Karióti Júdas is előadott egy hihető értelmezést. Maguk között a tizenketkek gyakorta próbálkoztak azzal, hogy a Mester példabeszédeit jelképes tartalommal bírónak megfejtésük, de e nézeteket soha többé nem vették komolyan. Ez igen hasznos tanácskozás volt az apostolok és a társaik számára, különösen azért, mert ettől kezdve Jézus egyre több példabeszédet alkalmazott a nyilvános tanításai során.

260. További beszélgetés a példázatokról

Az apostolok teljesen ráhangolódtak a példabeszédekre, olyannyira, hogy a következő estét teljes egészében a példázatokról folytatott további vitáknak szentelték. Jézus e szavakkal nyitotta meg az esti tanácskozást:

„Kedveseim, mindig helyesen kell megválasztanotok a tanítást annak érdekében, hogy az igazságról szóló beszámolókat az előttek lévő elméjéhez és szívéhez szabjátok. A különböző értelmi képességű és vérmérsékletű sokaság előtt állva nem szólhattok különböző szavakkal a hallgatóság minden egyes rétegéhez, de elmondhattok egy olyan történetet, mely közvetíti a tanításotokat; és minden egyes csoport, sőt minden egyes egyén képes lesz megalkotni a saját értelmezését a példabeszédekről a maga értelmi és szellemi felruházottságának megfelelően. Hagynotok kell a fényeteket ragyogni, de bölcsen és körültekintően tegyétek azt. Senki sem gyújt lámpást azért, hogy beföldje valami edényfélével vagy hogy az ágy alá tegye; inkább tartóra teszi a lámpást, hogy mindenki láthassa világát. Hadd mondok el nektek, hogy semmi sincs úgy elrejtve a mennyországban, hogy elő ne kerülne; titkok sincsenek, melyek végül ki ne tudódnának. Egyszer mindeme dolgokra fény derül. Ne csak a tömegekre gondoljatok és hogy miként hallgatják az igazságot; ügyeljete magatokra is, hogy ti miként halljátok. Emlékezzetek, hogy hányszor mondtam már nektek: akinek van, annak még több adatik, míg akinek nincs, attól még az is elvétetik, amiről úgy gondolja, hogy az övé.”

A példabeszédekről szóló további vitának és az azok értelmezésével kapcsolatos kiegészítő intelmeknek a lényege a következőképpen foglalható össze és fejezhető ki mai szóhasználattal:

1. Jézus igyekezett lebeszélni őket a kitalált történeteknek vagy jelképeknek az evangéliumi igazságok tanítása során való használatáról. Javasolta viszont a példabeszédek szabad alkalmazását, különösen a természettel kapcsolatos példabeszédekét. Hangsúlyozta annak értékes voltát, amikor az ember az igazság tanításának módszereként felhasználja a természeti és a szellemi világ között meglévő lényegi hasonlatosságot. Gyakran utalt a természeti világra úgy, mint „a szellemvalóságok nem valós, tűnékeny árnyékára”.

2. Jézus elmondott három-négy példabeszédet a héber írásokból, és ezzel felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy e tanítási módszer nem teljesen új. Azonban majdnem új tanítási módszer lett belőle annak okán, ahogy ő azt ettől fogva alkalmazta.

3. A példabeszédek értékének az apostolok számára való megtanítása során Jézus felhívta a figyelmet az alábbi szempontokra:

A példabeszéd egyidejű folyamodást jelent az elme és a szellem nagyon is eltérő szintjeihez. A példabeszéd ösztönzőleg hat a képzelőerőre, igénybe veszi az ítélőképességet és bíráló-elemző gondolkodásra sarkall; anélkül ösztönzi a rokonszenvet, hogy fokozná a szembenállást.

A példabeszéd ama dolgoktól indul, melyek ismertek, és a nem ismertek érzékelése felé tart. A példabeszéd az anyagit és a természetit a szellemibe és az anyagfelettibe való bevezetés eszközéül használja.

A példázatok kedveznek a pártatlan erkölcsi döntések meghozatalának. A példabeszéd használata sok előítéletet kerül el és tapintatosan új igazságot tudatosít, és úgy teszi mindezt, hogy közben a legkisebb mértékben váltja ki a személyes felháborodásból fakadó védekezést.

A példabeszéd által felkínált igazság elutasítása tudatos értelmi tevékenységet igényel, mely egyenesen szembekerül az ember őszinte ítélőképességével és pártatlan döntési képességével. A példabeszéd a hallásérzéken keresztül kényszerít rá a gondolkodásra.

A tanítás példabeszéd útján való átadása képessé teszi a tanítót új, sőt meglepő igazságok közreadására, s közben nagymértékben elkerül minden, a hagyománnyal és a bevett renddel való ellentmondást és külsődleges összeütközést.

A példabeszédnek megvan az az előnye is, hogy serkenti a megtanított igazságra való emlékezést, amikor az ember később ugyanilyen, jól ismert jelenetekkel találkozik.

Ezzel Jézusnak az volt a célja, hogy megismertesse a követőit számos olyan okkal, melyek megmagyarázzák, hogy a nyilvános tanításában miért használ egyre többször példabeszédeket.

Az esti tanítás vége felé Jézus először mondta el a véleményét a magvetőről szóló példabeszédről. Azt mondta, hogy a példázat két dologra utal: Először is, a példázat áttekintése az ő addigi segédkezésének és egyfajta előrejelzése annak, ami a földi élete hátralévő részében még előtte áll. Másodszor pedig utalás is, hogy az apostolok és az ország más hírnökei mire számíthatnak az idő múlásával a nemzedékről nemzedékre való segédkezésükben.

Jézus a jeruzsálemi vallási vezetők számító törekvésének a lehető legjobb cáfolataként is alkalmazta a példázatokot, mivel azt tanították, hogy ő az egész munkáját démonok, valamint az ördögök hercegének segítségével végzi. A természethez fordulás ellentétben állt e tanítással, lévén, hogy az akkori emberek minden természeti jelenségre úgy tekintettek, mint a szellemi lények és természetfeletti erők közvetlen cselekedetének eredményére. Azért is döntött e tanítási módszer mellett, mert az képessé tette arra, hogy alapvető igazságokat hirdessen azoknak, akik meg akarták ismerni a jobb utat, ugyanakkor kevesebb lehetőséget adott az ellenségeinek, hogy az ellene való támadásra okot vagy vádakat találjanak.

Mielőtt a csoportot aludni küldte volna, Jézus azt mondta:

„Most elmondom nektek a magvetőről szóló utolsó példázatot. Próbára akarlak tenni benneteket, hogy megtudjam, miként fogadjátok: A mennyország is olyan, mint az az ember, aki jó magot vetett a földbe; és amíg éjjel aludt és nappal a dolgát intézte, a mag kihajtott és kinőtt, és bár ő nem tudta, hogy miként történt, a növény termést hozott. Először volt a szár, majd a kalász, majd a teljes mag a kalászban. Amikor aztán a mag megérett, elővette a sarlót és bevégezte az aratást. Akinek füle van a hallásra, hallja meg.”

Az apostolok sokat gondolkodtak ezen a mondáson, de a Mester többször sohasem tett említést a magvetőről szóló példázat e kiegészítéséről.

261. Újabb példabeszédek a tónál

Másnap Jézus újra csak a hajóról tanította az embereket, azt mondta:

„A mennyország hasonlít ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett a földjébe; de amikor aludt, jött az ellensége és konkolyt szórt a búza közé, aztán elment. Amikor a vetés szárba szökött és később termést hozott, a konkoly is felütötte a fejét. Ekkor a szolgák elmentek a gazdához és azt mondták neki: »Uram, nem jó magot vetettél a földedbe? Honnét került hát oda a konkoly?« Az így válaszolt a szolgáinak, »Ellenséges ember műve ez.« A szolgák tovább kérdezték gazdájukat, »Akarod, hogy elmenjünk és kigyomláljuk?« De ő válaszolt nekik és azt mondta: »Nem, nehogy a konkolyt gyomlálva vele együtt a búzát is kitépjétek. Hagyjátok, hadd nőjön mind a kettő az aratásig, aratáskor majd szólok az aratóknak: előbb a konkolyt szedjétek össze, kössétek kévébe és égessétek el, majd pedig a búzát gyűjtsétek csűrömbe.«”

Miután az emberek feltettek néhány kérdést, Jézus egy másik példázatot mondott:

„A mennyország hasonlít a mustármaghoz, amelyet az ember elvetett a földjében. Ez kisebb minden más magnál, amikor azonban felnő, nagyobb minden veteménynél, és szinte fává terebélyesedik, úgyhogy jöhetnek az ég madarai, és megpihenhetnek ágain.”

„A mennyország hasonlít a kovászhoz is, amelyet fogott az asszony, belekeverte három mérő lisztbe, s ezzel az egész liszt megkelt tőle.”

„A mennyország hasonlít a szántóföldben rejtőző kincshez is, melyet egy ember megtalált. Az ember örömében elment, eladta mindenét, amije csak volt, hogy megvehesse a szántóföldet.”

„A mennyország hasonlít a kereskedőhöz is, aki igazgyöngyöt keres; és amikor egy nagyon értékeset talált, fogta magát, eladta mindenét, amije csak volt, hogy a rendkívüli gyöngyöt megvehesse.”

„Újra csak azt mondom, a mennyország hasonlít a vízbe vetett hálózathoz, mely mindenféle halat összefog. Amikor a háló megtelik, a halászok partra húzzák, nekiülnek és a javát edényekbe válogatják, a hitványát pedig kiszórják.”

Jézus sok más példázatot is elmondott a sokaságnak. Valójában ettől kezdve ritkán tanította a tömegeket, hacsak nem ezen a módon. Miután a közönségnek nyilvánosan beszélt példázatokban, az esti órák alatt teljesebben és határozottabb formában fejtette ki tanításait az apostolok és a vándor hitszónokok előtt.

262. A kheresai út

A tömeg a hét folyamán tovább nőtt. Szombaton Jézus elvonult a hegyekbe, de vasárnap reggelre a tömegek visszatértek. Jézus beszélt hozzájuk kora délután, Péter hitszónoklatát követően, és amikor befejezte, így szólt az apostolokhoz:

„Kimerít a tömeg; menjünk át a túloldalra, hogy egy nap nyugtunk legyen.”

A tavon való átkelés során megtapasztalták az erős és hirtelenül előtörő szélviharok egyikét, mely oly jellemző volt a Galileai-tóra, különösen az évnek ebben a szakában. E víztömeg több mint kétszáz méterrel van a tengerszint alatt és magas partfalak veszik körbe, különösen nyugaton. Meredek szurdokok vezetnek a tótól a hegyekbe, és amint a napközben felforrósodott légtömeg a tó felett felemelkedik, gyakran előfordul, hogy napszállta után a szurdokok lehűlő levegője végigsöpör a tavon. Ezek az erős szelek gyorsan jönnek és néha éppoly hirtelenül el is állnak.

Épp ilyen esti erős szél tört rá a Jézust a túlsó partra átvivő hajóra ezen a vasárnap estén. A fiatalabb vándor hitszónokok egyik csoportját szállító három másik hajó szorosan követte Jézus hajóját. E vihar erős volt, jóllehet a tónak csak erre a részére korlátozódott, a nyugati parton sehol sem volt nyoma viharoknak. A szél olyan erősen fújt, hogy a hullámok egy idő után már átcsaptak a hajón. A heves szél eltépte a vitorlát, mielőtt az apostolok bevonhatták volna, és ekkor már teljesen az evezőikre voltak

utalva, amint erejüket megfeszítve igyekeztek a két és fél kilométernél egy kevészel messzebb lévő part felé.

Ezalatt Jézus a hajó hátsó részében, egy kisebb fedett helyen aludt. A Mester kimerült volt, amikor elhagyták Betsaidát, és a pihenés érdekében rendelkezett úgy, hogy az apostolok vigyék át hajóval a túloldalra. Ezek az egykori halászok erős és gyakorlott evezősök voltak, de ez most az egyik legrosszabb szélvihar volt, amellyel valaha találkoztak. Bár a szél és a hullámok úgy dobálták a hajójukat, mint egy játékajót, Jézus zavartalanul tudott aludni. Péter a tat közelében lévő jobboldali evezőnél tartózkodott. Amikor a hajó elkezdett megtelni vízzel, eldobta az evezőjét és Jézushoz szaladt, erősen megrázta, hogy felébredjen, és amikor Jézus felkelt, Péter azt mondta:

„Mester, hát nem látod, hogy erős viharba kerültünk? Ha nem mentesz meg bennünket, mindannyian odaveszünk.”

Amint Jézus kilépett az esőbe, előbb Péterre nézett, majd pedig a sötétben keményen küzdő evezősökre tekintett, azután újra Simon Péterre emelte a tekintetét, aki izgatottságában még mindig nem tért vissza az evezőjéhez, és így szólt:

„Miért tölt el oly nagy félelem mindannyiunkat? Hol marad a hitetek? Nyugodjatok meg, csillapodjatok.”

Jézus alig mondta el e feddő szavakat Péternek és a többi apostolnak, alig kérte meg Pétert, hogy törekedjen nyugalomra, mellyel lecsendesítheti a háborgó lelkét, amikor a felkavarodott légtömeg, mely visszanyerte egyensúlyi állapotát, egészen elcsendesedett. A haragos hullámok csaknem azonnal elűltek, míg a sötét fellegek, kimerítvén magukat egy rövid ideig tartó záporban, eltűntek, és az ég csillagai felragyogtak felettük. Amennyire meg tudjuk ítélni, mindez teljesen véletlen egybeesés volt; az apostolok azonban, különösen Simon Péter, sohasem tudtak másként tekinteni e mellékeseményre, mint természeti csodára. Az akkori kor emberei különösen könnyen tulajdonították a dolgokat természeti csodának, minthogy erősen hittek abban, hogy minden természeti megnyilvánulás közvetlenül a szellemerők és a természetfeletti lények irányítása alatt álló jelenség.

Jézus világosan elmagyarázta a tizenketteknek, hogy az ő megrendült szellemükhöz szólt és a félelemtől zaklatott elméjükhöz fordult, hogy ő nem parancsolta meg az elemeknek, hogy engedelmeskedjenek a szavának, de mindez hasztalan volt. A Mester követői mindig is hajlamosak voltak arra, hogy a maguk értelmezésében lássanak minden ilyen véletlenül egybeeső történetet. E naptól fogva ragaszkodtak ahhoz, hogy úgy tekintsenek a Mesterre, mint akinek teljes hatalma van a természeti elemek felett. Péter sohasem unt rá annak mesélésére, hogy „még a szelek és a hullámok is engedelmeskednek neki”.

Késő este volt már, amikor Jézus és a társai elérték a partot, és mivel az éjszaka nyugodt és szép volt, mind a hajókon maradtak, nem is mentek ki a partra, csak röviddel a másnapi napkelte után. Amikor összegyűltek, összesen mintegy negyvenen, Jézus azt mondta:

„Menjünk fel azokba a hegyekbe és töltsünk el ott néhány napot, s közben gondolkodjunk el az Atya országának kérdéseiről.”

263. A kheresai eszelős

Bár a tó közel lévő keleti partjának legnagyobb része enyhén emelkedve vitt fel a távoli hegyekbe, ezen a helyen éppen egy meredek domboldal tornyosult, a part némely része merőlegesen állt a tó felett. Jézus a közeli domboldalra mutatva így szólt:

„Menjünk fel ezen a domboldalon, reggelizzünk meg és valamelyik védett részen letelepedve beszéljünk.”

Ez az egész domboldal tele volt a sziklába vésett üregekkel. E fülkék közül sok egykor sírhelyként létesült. Nagyjából a domboldal felénél egy kisebb, viszonylag vízszintes helyen volt a kis falu, Kheresa temetője. Ahogy Jézus a társaival e temetőhely mellett haladt, egy eszelős rohant oda hozzájuk, aki ezekben a domboldali kavernákban élt. E tébolyult férfit jól ismerték errefelé, korábban meg volt béklyózva és

láncolva, és el is volt zárva az egyik barlangban. A láncait már régen letépte, és most kénye-kedve szerint kóborolt a sírok és a kiürített sírhelyek között.

E férfi, akit Ámósznak hívtak, az őrület rendszeres időszakokként visszatérő formájától szenvedett. Voltak hosszabb időszakok, amikor felöltözött és viszonylag jól viselkedett a társai között. E világos időszakainak egyike alatt átment Betsaidába is, ahol hallotta Jézus és az apostolok szónoklatait, és akkor félig már hitt az országról szóló evangéliumban. Ám rövidesen a bajának viharos szakasza tört rá, és elmenekült a sírok közé, ahol jajgatott és óbégatott, a viselkedésével félelmet keltve mindenki, akivel csak találkozott.

Jézust felismervén Ámósz térdre esett a lába előtt és így kiáltott:

„Ismerlek téged, Jézus, de sok ördög szállt meg engem, és kérve kérlek, ne kínozz.”

Ez az ember tényleg azt hitte, hogy a rendszeresen visszatérő elmebéli szenvedése abból a tényből ered, hogy némely esetben rossz vagy tisztátalan szellemek szállják meg és veszik át az uralmat az elméje és a teste felett. Az ő bajai leginkább érzelmi jellegűek voltak – az agyának nem volt komolyabb betegsége.

Jézus, letekintve a lába előtt állatként kuporgó emberre, lehajolt érte és a kezét megfogva talpra állította és azt mondta neki:

„Ámósz, téged nem szállt meg ördög; te már hallottad a jó hírt, miszerint az Isten fia vagy. Megparancsolom, hogy hagyd el ezt az állapotodat.”

Amint Ámósz meghallotta Jézus szavait, ez olyan hatással volt az értelmére, hogy nyomban visszatért a jobbik esze és visszanyerte az érzelmei feletti természetes uralmat. Ekkorra már egy nagyobb tömeg gyűlt össze a közeli faluból, és ezek az emberek, akiknek számát a felettük tornyosuló hegyvidékről érkezett kondásoké gyarapított, elképedve látták, hogy az eszelős ott ül Jézussal és a követőivel, józan eszénél van és kedélyesen társalog velük.

Amint a disznópásztorok berohantak a faluba, hogy mindenfelé elmondják az eszelős lecsillapításának hírét, a kutya rátámadtak egy őrületlenül hagyott kisebb, nagyjából harminc disznóból álló kondára és a legtöbb állatot egy meredélyen át a tóba szorították. Ez az a véletlen kísérőjelenség, mely Jézus jelenlétével és az eszelős férfi állítólagos csodás meggyógyításával összefüggésben megalapozta annak mondáját, hogy Jézus egy sereg ördög Ámószból való kiűzése által gyógyította meg a férfit, és hogy ezek az ördögök egy kondát szálltak meg, és nyomban arra kényszerítették az állatokat, hogy homlokegyenest rohanvást a tóba zuhanva pusztuljanak el. E mellékesemény hírét a kondások még a nap vége előtt messze elvitték, és az egész falu el is hitte azt. Ámósz annál bizonyosabban elhitte a történetet; látta a disznókat a meredély széléről lezuhanni, röviddel azt követően, hogy a háborgó elméje lecsillapodott, és mindig is hitte, hogy az állatok magukkal vitték azokat a rossz szellemeket, melyek oly sokáig kínozták őt és okoztak neki szenvedést. Ennek sok köze volt a gyógyulása tartós voltahoz. Ugyanígy igaz az is, hogy Jézus minden apostola (Tamást kivéve) úgy hitte, hogy a disznókkal kapcsolatos mellékesemény közvetlen kapcsolatban van Ámósz gyógyulásával.

Jézus nem lelte meg a keresett nyugalmat. A nap nagy részében tömegestül keresték meg az Ámósz gyógyulásának hírére érkezők és akiket vonzott az a történet, hogy a démonok az eszelősből kilépve egy kondát szálltak meg. Így mindössze egyetlen éjszakai pihenés után, kedden kora reggel Jézust és a barátait már e nem-zsidó disznótenyésztők küldöttsége ébresztette, akik sürgették, hogy távozzon a környékükről. Szóvivőjük azt mondta Péternek és Andrásnak:

„Galileai halászok, távozzatok tőlünk és vigyétek a prófétákat is magatokkal. Tudjuk, hogy szent ember, de a mi országunk istenei nem ismerik őt, és fennáll a veszélye, hogy sok disznót veszítünk. A tőletek való félelem megszállt minket, ezért imádkozunk, hogy elmenjetez innen.”

Miután Jézus meghallgatta őket, azt mondta Andrásnak:

„Térjünk vissza a helyünkre.”

Amint éppen indulni készültek, Ámós megkérte Jézust, engedje meg, hogy a visszaúton vele tartson, a Mester azonban nem egyezett bele. Jézus azt mondta Ámósznak:

„Ne feledd, hogy az Isten fia vagy. Térj vissza a népedhez és mutasd meg nekik, hogy az Isten mily nagy dolgokat tett veled.”

Ámós el is ment hirdetni, hogy Jézus egy sereg ördögöt űzött ki az ő zaklatott lelkéből, és hogy e rossz szellemek egy disznókondába költöztek, gyors pusztulásba hajszolva az állatokat. Nem is nyugodott addig, míg el nem jutott a Tízváros minden településére, hirdetve, hogy Jézus mily nagy dolgokat tett vele.

264. A KAPERNAUMI VÁLSÁGHOZ VEZETŐ ESEMÉNYEK

Ámósznak, a kheresai eszelősnek a meggyógyításával kapcsolatos történet már elérte Betszaidát és Kapernaumot, így már nagy tömeg várta Jézust, amikor a hajója kikötött azon a kedd délelőttön. E tömegben ott voltak a jeruzsálemi Szanhedrin új megfigyelői is, akik Kapernaumból jöttek, hogy okot találjanak a Mester elfogásához és elítéléséhez. Amint Jézus az üdvözlésére összegyűttekkel beszélgetett, Jairus, a zsinagóga egyik vezetője tört utat magának a tömegben, és a lába előtt térdre borult, megfogta Jézus kezét és könyörögve kérte, hogy jöjjön vele gyorsan, azt mondta:

„Mester, a kislányom, az egyetlen gyermekem, ágyban fekszik, mert a halálán van. Kérlek, gyere velem és gyógyítsd meg őt.”

Meghallván ennek az apának a kérését, Jézus azt mondta:

„Veled megyek.”

Ahogy Jézus elindult Jairussal, a nagy tömeg, mely hallotta az apa kérését, követte őket, hogy megnézzék mi fog történni. Nem sokkal azelőtt, hogy a vezető házához értek, amint éppen egy szűk utcán sietve haladtak át a tömeg szorongató közelségében, Jézus egyszer csak megállt, s hirtelenül így szólt:

„Valaki megérintett.”

És amikor a közelében lévőek tagadták, hogy ők érintették volna meg, Péter emelte fel a hangját:

„Mester, látod, hogy ez a tömeg szorongat, azzal fenyeget, hogy eltapos bennünket, és te mégis azt mondd »valaki megérintett«. Hogy érted ezt?”

Erre Jézus így válaszolt:

„Azért kérdeztem, hogy ki érintett meg, mert érzékelttem, hogy élő energia távozott belőlem.”

Ahogy Jézus körülnézett, megakadt a szeme egy közelben álló asszonyon, aki előrelépve, a lába előtt letérdelt és azt mondta:

„Már évek óta nagy fájdalommal járó vérzések kínoznak. Sokat szenvedtem számos orvostól; minden vagyonomat rájuk költöttem, de egyik sem tudott meggyógyítani. Aztán hallottam rólad, és úgy gondoltam, hogy ha csak megérinthetném a ruhád szegélyét, bizonyosan megint egészséges lennék. Így tehát előrefurakodtam a vonuló tömegben, mígnem odakerültem melléd, Mester, és megérintettem a ruhád szegélyét, és egészségessé lettem; tudom, hogy kigyógyultam a szenvedésből.”

Ezt meghallván Jézus kézen fogta a nőt, és talpra állítva azt mondta:

„Leányom, a hited meggyógyított; menj békével.”

Az asszony hite és nem az érintés volt az, ami egészségessé tette. Ez az eset jó példa arra a számos, csodásnak vélt gyógyulásra, mely Jézus földi létpályáját kísérte, de amelyeket ő semmilyen értelemben nem akart tudatosan. Az idő múlásával bebizonyosodott, hogy e nő valóban kigyógyult a betegségéből. Olyasféle hite volt, mely közvetlenül elérte a Mester személyében levő teremtmőerőt. A meglévő hite mellett csak arra volt szükség, hogy közeledjen a Mester személyéhez. Egyáltalán nem volt szükség arra,

hogy megérintse a ruháját; az pusztán a babonás része volt a hitének. Jézus azért szólította magához ezt az asszonyt, akit a cezárea-filippi Veronikának hívtak, hogy kijavítson két tévedést, mely a nő elméjében jelen lehetett, vagy amelyek megmaradhattak azoknak a fejében, akik tanúi voltak a gyógyulásának: Nem akarta, hogy Veronika azzal a meggyőződéssel távozzon, hogy a félelme, amelytől indítatva tolvajmód akart egészséget szerezni, kifizetődő volt, vagy hogy a ruházat megérintésének babonás képzele eredményezte a gyógyulást. Jézus azt akarta, hogy mindenki tudja meg, hogy az asszony tiszta és élő hite hozta meg a felépülést.

265. Jairus házában

Jairus természetesen rettenetesen türelmetlen volt, hogy ez is csak késlelteti őket abban, hogy odaérjenek a házához; így aztán gyorsabb iramban haladtak tovább. Még mielőtt beléptek volna a vezető udvarába, az egyik szolgája jött ki, s azt mondta:

„Ne terheld ilyenell a Mestert; a lányod meghalt.”

Úgy tűnt azonban, hogy Jézus nem figyel a szolga szavára, mert Péterrel, Jakabbal és Jánossal beszélgetett, most megfordult és azt mondta a fájdalomtól sújtott apának:

„Ne félj; csak higgy.”

Amikor belépett a házba, a fuvalásokat már ott találta a gyászolókkal, akik egyetlen csődületet okoztak; a rokonok már belekezdték a sírásba és jajgatásba. Mihelyt Jézus minden gyászolót kiharancsolt a helyiségből, bement az apával, az anyával és a három apostollal. A gyászolóknak azt mondta, hogy a leánya nem halott, de azok gúnyosan nevettek rajta. Jézus most odafordult az anyához, s így szólt:

„A lányod nem halott; csak alszik.”

Amikor a ház lecsendesedett, Jézus odament a fekvő gyermekhez, megfogta a kezét és azt mondta:

„Leányom, azt mondom neked, ébredj és kelj fel!”

Amint a lány meghallotta e szavakat, nyomban felkelt és átsétált a szobán. Röviddel ezután, hogy a lány a kábulatból magához tért, Jézus úgy rendelkezett, hogy adjanak neki enni, mert a gyermek már hosszú ideje volt étel nélkül.

Lévén, hogy Kapernaumban erős izgató tevékenység folyt Jézus ellen, Jézus összehívta a családot és elmagyarázta, hogy a leány egy erős lázas állapot után mély öntudatlanságba került, és hogy ő pusztán felébresztette, és a leányt nem holtából támasztotta fel. Mindezt elmondta az apostolainak is, de hasztalan; mind azt hitték, hogy holtából támasztotta fel a kislányt. Bármilyen is Jézus a sokféle ilyen állítólagos csoda magyarázatául, mindannak kevés fogantatja volt a követőinél. Fogékonyak voltak a csodákra és nem hagyták ki a lehetőséget, hogy egy újabb csodát tulajdonítsanak Jézusnak. Jézus és az apostolok visszatértek Betsaidába, miután Jézus külön is mindegyikük lelkére kötötte, hogy senkinek ne beszéljenek a dologról.

Amikor Jézus elhagyta Jairus házat, két vak férfi jött elébe, akiket egy néma fiú vezetett és gyógyításért rimádkodtak. Ekkorra Jézus gyógyítói hírneve a csúcson volt. Bárhová ment is, a betegek és a szenvedők már várták. A Mester mostanra nagyon kimerültnek tűnt, és minden barátja egyre jobban aggódott amiatt, nehogy addig fokozza a tanítói és gyógyítói munkáját, mígnem ténylegesen is összeroppan.

Jézus apostolai, az egyszerű embereket nem is említve, nem tudták megérteni ezen Isten-ember természetét és sajátosságait. A későbbi nemzedékek közül egy sem tudta felmérni, hogy mi ment végbe a földön a názáreti Jézus személyében. Sohasem lesz esélye sem a tudománynak, sem a vallásnak arra, hogy kivizsgálja e figyelemre méltó eseményeket azon egyszerű oknál fogva, hogy ilyen rendkívüli helyzet soha többet nem fordulhat elő, sem ezen a világon, sem a világegyetem bármely más világán. E teljes világegyetem egyetlen világán sem fog soha többé megjelenni egy lény a halandói húsvér testhez hasonló alakban úgy, hogy egyidejűleg testesíti meg a teremtő energia mindezen sajátosságait, valamint az időt és a legtöbb más anyagi korlátot meghaladni képes szellemi felruházottságokat.

Sem Jézus földi ittlétét megelőzően, sem azóta, sohasem volt oly közvetlen és eleven lehetőség arra, hogy a halandó férfiak és nők erős és élő hitének eredményei megmutatkozzanak. E jelenségek megismétléséhez az isteni Fiúnak, a Teremtőnek a közvetlen színe elé kellene járulnunk, és úgy kellene találunk őt, mint amilyen azokon a napokon volt – az Ember Fiaként. Hasonlóképpen ma, lévén, hogy az ő távolléte megakadályozza az ilyen anyagi megnyilatkozásokat, tartózkodnotok kell attól, hogy bármiféleképpen korlátozzátok az ő szellemi hatalmának a lehetséges megmutatkozását. Bár a Mester anyagi lényként nincs itt, jelen van ő szellemi hatásként az emberek szívében. Azzal, hogy elhagyta a világot, Jézus lehetővé tette a szelleme számára, hogy az Atyjáé mellett éljen, mely minden ember elméjében ott lakozik.

266. Az ötezer ember jóllakatása

Jézus továbbra is tanította az embereket nappal, míg éjjel az apostolokat és a vándor hitszónokokat oktatta. Pénteken egy hét szabadságot engedélyezett, hogy minden követője hazamehessen vagy meglátogathassa a barátait néhány napra, mielőtt felkészültek volna arra, hogy elinduljanak a páska-ünnepre Jeruzsálembe. Ám a tanítványainak több mint a fele nem volt hajlandó otthagyni őt, és a sokaság naponta csak nőtt, olyannyira, hogy Zebedeus Dávid már egy új tábort akart felállítani, Jézus azonban nem egyezett bele. A Mesternek olyan kevés ideje maradt a pihenésre a szombati napon, hogy március 27-én vasárnap reggel el akart vonulni az emberek elől. A vándor hitszónokok némelyikét hátrahagyták, hogy szóljanak a tömeghez, mialatt Jézus és a tizenkettek azt tervezték, hogy titokban átmennek a tó túloldalára, ahol arra számítottak, hogy meglelik az erősen vágyott pihenést a Betsaida-Juliásztól délre található szép ligetben. E vidék a kapernaumi népek kedvelt pihenőhelye volt; mindannyian ismerték ezeket a keleti partokon elterülő ligeteket.

De az emberek nem így akarták. Látva, hogy milyen irányt vesz Jézus hajója, minden rendelkezésre álló bárkát kibéreltek és utánuk eredtek. Akik nem tudtak hajót szerezni, azok gyalogszerrel indultak útnak, s a tó felső vége felé tettek kerülőutat.

Késő délután csaknem ezer ember találta meg a Mestert a ligetek egyikében, és ő röviden szólt is hozzájuk, melyet Péter beszéde követett. Az emberek közül sokan hoztak magukkal ennivalót, és az estétek elfogyasztása után kis csoportokba gyűltek, így tanította őket Jézus a tanítványaival.

Hétfő délután a sokaság létszáma háromezer fölé emelkedett. És az emberek – egészen estig – tovább özönlöttek, s magukkal hoztak mindenféle beteget is. Érdeklődők százai tervezték úgy a páska-ünnepre tartó útjukat, hogy megállnak Kapernaumban, hogy megnézzék és meghallgassák Jézust, és egyszerűen nem voltak hajlandók beletörődni a csalódásba. Szerda délre mintegy ötezer férfi, nő és gyermek gyűlt össze ebben a Betsaida-Juliásztól délre eső ligetben. Az idő kellemes volt, hiszen e vidéken az esős évszak éppen a végéhez közeledett.

Fülöp három napra elegendő ételmet hozott Jézus és a tizenkettek számára, melyet a Márk fiúra bízta, aki a mindennapos ügyeikben segédkezett. Ennek a napnak a délutánjára, mely nap e sokaság fele számára a harmadik volt, az emberek által magukkal hozott étel már csaknem teljesen elfogyott. Zebedeus Dávidnak itt nem állt rendelkezésre sátorváros, hogy étellemmel és szállással láthassa el a tömegeket. Fülöp sem gondoskodott ételről a sokaság számára. Az emberek azonban, bár éhesek voltak, nem akartak távozni. Sőt maguk között arról kezdtek szuttogni, hogy Jézus el akarja kerülni az összeütközést mind Heródessel, mind pedig a jeruzsálemi vezetőkkel, s ezért választotta ezt a minden ellensége fennhatóságán kívül eső nyugalmas helyet, mint amely alkalmas arra, hogy királynak kiáltsák ki. Az emberek lelkesedése óráról órára nőtt. Bár Jézusnak egy szót sem szóltak, ő természetesen mindent tudott arról, hogy mi zajlik. Még a tizenkét apostolt is megfertőzték e nézetek, különösen pedig a vándor hitszónokok fiatalabbjait. A Jézus királlyá nyilvánításának kísérletével rokonszenvező apostolok közé tartozott Péter, János, Zélóta Simon és Karióti Júdás. A terv ellenzői voltak András, Jakab, Nátániel és Tamás. Máté, Fülöp és az Alfeus ikrek rugalmas álláspontot alakítottak ki. A királycsináló összeesküvés főkolomposa Joáb, az ifjú vándor hitszónokok egyike volt.

Így álltak az előkészületek szerda délután körülbelül öt órakor, amikor Jézus arra kérte Alfeus Jakabot, hogy hívja Andrást és Fülöpöt. Jézus azt mondta:

„Mihez kezdünk e sokasággal? Már három napja itt vannak velünk, és sokan éhesek. Élelmük nincsen.”

Fülöp és András egymásra nézett, és azután Fülöp így válaszolt:

„Mester, el kellene küldened ezeket az embereket, hogy elmehessenek a környező falvakba élelmet venni maguknak.”

András attól tartva, hogy a királycsináló összeesküvésre sor kerül, rögtön csatlakozott Fülöphöz, azt mondta:

„Igen, Mester, úgy gondolom az a legjobb, ha felosztatod a sokaságot, hogy menjenek és vásároljanak élelmet, mialatt neked egy időre nyugtod lesz.”

Ekkorra a tizenkettek többi tagja is csatlakozott a tanácskozáshoz. Ekkor Jézus így szólt:

„De nem akarom elküldeni őket éhesen; nem tudjátok ellátni őket élelemmel?”

Ez már túl sok volt Fülöpnek, aki nyomban felszólalt:

„Mester, e vidéken ugyan hol vehetnénk kenyeret ennek a tömegnek? Kétszáz dénár még az ebédhez sem lenne elég.”

Mielőtt még az apostolok elmondhatták volna a véleményüket, Jézus Andráshoz és Fülöphöz fordult, s azt mondta:

„Nem akarom elküldeni ezeket az embereket. Úgy vannak ők itt, mint pásztor nélküli bárányok. Szeretném jóllaktatni őket. Milyen élelmünk van?”

Mialatt Fülöp Mátéval és Júdással beszélt, András megkereste a Márk fiút, hogy megtudja, mennyi maradt még a tartalékaikból. Jézushoz visszatérve azt mondta:

„A fiúnál már csak öt árpakenyér és két szárított hal van”

– mire Péter rögtön hozzátette:

„És még ma este is ennünk kell.”

Jézus egy pillanatra elcsendesedve megállt. Tekintete a távolba révedt. Az apostolok nem szóltak semmit. Jézus hirtelenül odafordult Andráshoz és azt mondta:

„Hozd ide nekem a kenyeret és a halat.”

Amint András odavitte a kosarat Jézusnak, a Mester így szólt:

„Mondjátok meg az embereknek, hogy üljenek le a fűbe százas csoportokban és minden egyes csoporthoz rendeljete egy-egy vezetőt, az összes vándor hitszónokot meg hozzátok ide.”

Jézus a kezébe vette a kenyeret, és miután köszönetet mondott, megtörte a kenyeret és az apostolainak adta, akik továbbadták a társaiknak, akik viszont elvitték a sokaságnak. Jézus ugyanígy törte el és osztotta szét a halakat is. És a sokaság evett és jóllakott. Miután az evéssel végeztek, Jézus azt mondta a tanítványoknak:

„Gyűjtsétek össze a megmaradt eltört darabokat, hogy semmi se vesszen kárba.”

Amikor végeztek a darabok összegyűjtésével, tizenkét kosáryi lett. A rendkívüli lakomából részesült férfiak, nők és gyerekek száma nagyjából ötezret tett ki.

Ez volt az első és egyetlen természeti csoda, melyet Jézus tudatos előtervezés eredményeként hajtott végre. Igaz, hogy a tanítványai hajlamosak voltak sok olyan dolgot is csodának tartani, melyek nem voltak azok, ám ez igazi természetfeletti segédkezés volt. Nekünk azt tanították, hogy ebben az esetben az

isteni Fiú úgy sokasította meg az élelmi elemeket, ahogy mindig is teszi, kivéve azt, hogy kiküszöbölte az időtényezőket és a látható életcsatornákat.

267. A királycsináló mellékesemény

Az ötezer ember természetfeletti energia révén való jóllakatása azon esetek egyike volt, amikor az emberi sajnálat, valamint a teremtőerő nyilvánult meg abban, ami végbement. Most, hogy a sokaság jóllakott, és lévén, hogy Jézus hírneve akkor és ott e rendkívüli csodatétel révén magasán szárnyalt, ama terv, hogy fogják a Mestert és királlyá nyilvánítják, már nem igényelt több személyes irányítást. Úgy tűnt, hogy a gondolat ragályként söpör végig a tömegen. A sokaság mélyről fakadó és elsöprő erejű választ adott a testi szükséglet kielégítésének hirtelen, látványos módjára. A zsidóknak hosszú időn át azt tanították, hogy amikor eljön a Messiás, Dávid fia, akkor ő a földet újra tejjel és mézzel folyó vidékké teszi, és hogy az élet kenyérével úgy ajándékozza meg őket, ahogy a feltételezés szerint az ősapáik a pusztában mennyei mannához jutottak. Vajon nem teljesült-e be mindeme várakozásuk a szemük előtt? Amikor ez az éhes, nélkülöző sokaság végzett a csoda-ételből való lakmározással, csak egyetlen közös válaszuk volt: „Ő a mi királyunk.” Eljött Izráel csodatévő megszabadítója. Ezeknek az egyszerű gondolkodású embereknek a szemében az élelmet adó hatalommal együtt járt az uralkodás joga is. Nem csoda, hogy miután a sokaság befejezte a lakomát, egy emberként kerekedett fel és kiabálta: „Tegyük királlyá!”

E nagy kiáltozás fellelkesítette Pétert és azokat az apostolokat, akikben még élt a remény, hogy megláthatják, amint Jézus érvényesíti az uralkodásra való jogát. Ám ezek a hiú remények nem élhettek sokáig. Alig ült el a sokaság nagy kiáltozásának a közeli szikláról visszaverődő hangja, amikor Jézus fellépett egy méretes kőre és felemelt jobb kezével figyelemre intve az embereket, így szólt:

„Gyermekeim, jót akartok, de megfontolatlanok és földhözragadtak vagytok.”

Rövid szünet következett; e szép termetű galileai fenségesen állt ott a keleti szürkület magával ragadó ragyogásában. Minden ízében királynak tűnt, ahogy a lélegzetvisszafojtva figyelő sokasághoz beszélt:

„Királlyá tennétek, de nem azért, mert a lelketeket nagy igazság világosította meg, hanem mert a gyomrokat kenyérrel töltöttétek meg. Hányszor mondtam már nektek, hogy az én országom nem e világi? E mennyország, melyet hirdetünk, szellemi testvériség, és senki ember nem uralkodik azon anyagi királyságban ülve. A mennyei Atyám a végtelenül bölcs és mindenható Ura az Isten fiaiból álló szellemi testvériségnek a földön. Talán oly nagyon rosszul nyilatkoztattam ki nektek a szellemek Atyját, hogy a húsvér testben lévő Fiából királyt akartok csinálni? Most mindannyian térjete haza az otthonaitokba. Ha királyt akartok, akkor a fények Atyját emeljétek királyságba a szívetekben úgy, mint minden dolog szellem-Urát.”

Jézus szavaira a sokaság kábán és csüggedten oszlott fel. A hívek közül sokan elfordultak és attól a naptól kezdve nem követték többé. Az apostolok szótlanok voltak; csendben állták körül az ételmaradékokat tartalmazó tizenkét kosarat; csak a mindenes fiú, a Márk legény szólt:

„És nem volt hajlandó királyunkká lenni.”

Mielőtt Jézus magában elvonult volna a hegyekbe, Andráshoz fordult és azt mondta:

„Vidd vissza a testvéreidet a Zebedeus házba és imádkozz velük, különösen pedig a testvéredért, Simon Péterért.”

268. Simon Péter éjszakai látomása

Az apostolok a Mesterük nélkül – magukban így elküldve – beszálltak a hajóba és némán evezni kezdtek Betsaida felé a tó nyugati partja mentén. A tizenketten egyike sem volt úgy összetörve és elcsüggedve, mint Simon Péter. Alig szóltak egy-egy szót; mindannyian a hegyekben egyedül lévő Mesterre gondoltak. Vajon elhagyta őket? Addig a Mester sohasem küldte el mindannyiukat és sohasem fordult még elő, hogy nem volt hajlandó velük tartani. Mit jelenthet mindez?

Komor hangulat telepedett rájuk, mert erős ellenszél támadt, mely az előrehaladást csaknem lehetetlenné tette. Ahogy a sötétség és a kemény evezés órái teltek, Péter kimerült és a fáradtságtól mély álomba zuhant. András és Jakab a hajótat párnás padjára fektette, hogy ott pihenjen. Mialatt a többi apostol keményen küzdött a széllel és a hullámokkal, Péter álmot látott; látomása volt Jézusról, amint a vízen járva közeledik feléjük. Látván a Mestert a hajó mellett a vízen jární, Péter felkiáltott:

„Ments meg minket, Mester, ments meg!”

Akik a hajó hátsó részében tartózkodtak, hallották is néhány szavát. Ahogy ez az éjszakai jelenés Péter elméjében folytatódott, azt álmodta, hogy hallja, amint Jézus így szól:

„Bátorság; én vagyok az; ne félj.”

Olyan volt ez Péter zaklatott lelkének, mint a gileádi balzsam; megnyugtatta a megrendült szellemét, s így (álmában) odakiáltott a Mesternek:

„Uram, ha valóban te vagy az, akkor parancsold meg, hogy menjek és járjak veled a vízen.”

Amikor Péter elkezdett a vízen jární, a háborgó hullámok megrémisztették, és ahogy merülni kezdett, így kiáltott:

„Uram, ments meg!”

A tizenkettek közül sokan hallották a kiáltását. Ezután Péter azt álmodta, hogy Jézus eljön a megmentésére, kinyújtja a kezét, megragadja és felemeli, s azt mondja:

„Ó, te kishitű, miért kételkedtél?”

Az álma második részével összefüggésben Péter felkelt a padról, melyen aludt és ténylegesen is átlépett a hajóról a vízbe. Akkor ébredt fel az álomból, amikor András, Jakab és János lehajoltak érte és kihúzták a tóból.

Péter számára ez az élmény mindig valós volt. Őszintén hitte, hogy Jézus eljött hozzájuk azon az éjszakán. Csak részben győzte meg erről János Márkot, ami megmagyarázza, hogy Márk miért hagyta ki a beszámolójából a történet egy részét. Lukács, az orvos, aki alapos kutatást végzett e tárgyörökben, arra a következtetésre jutott, hogy ez a mellékesemény Péter látomása volt és ezért a beszámolója elkészítésekor nem is volt hajlandó helyt adni a történetnek.

269. Újra Betsaidában

Csütörtök reggel, még mielőtt kivilágosodott volna, a hajójukat lehorgonyozták Zebedeus házának közelében és nagyjából délig megpróbáltak aludni egyet. Elsőként András kelt fel, és ahogy a parton sétált, ráakadt Jézusra, aki a mindenés fiú társaságában volt, s a vízparton lévő egyik kövön üldögélt. Annak ellenére, hogy a fiatal vándor hitszónokokkal együtt a tömegeből sokan keresték Jézust a keleti hegyekben egész éjjel és a következő nap nagy részében is, nem sokkal éjfél után ő és a Márk fiú elindult gyalog, megkerülték a tavat, átkeltek a folyón, s így jutottak vissza Betsaidába.

A csoda révén jóllakatott ötezer emberből és azok közül, akik királyt akartak csinálni belőle, amikor a gyomruk tele s a szívük pedig üres volt, most csak mintegy ötszázan maradtak meg a követőiként. De még mielőtt emezek is hírt kaptak volna arról, hogy visszatért Betsaidába, Jézus megkérte Andrást, hogy hívja össze a tizenkét apostolt és a társaikat, közöttük a nőket is, azzal, hogy „Beszélni akarok velük.” Amikor mind készen álltak, Jézus így szólt:

„Meddig kell még elnézőnek lennem veletek? Hát mindannyiotoknak lassú a szellemi felfogása és elégtelen az élő hite? E hónapok alatt mindvégig tanítottam nektek az ország igazságait, és rajtatok mégis anyagi szándékok uralkodnak el szellemi megfontolások helyett. Hát még azt sem olvastátok az Írásokban, ahol Mózes figyelmeztette Izráel hitetlen gyermekeit, azt mondvá: »Ne féljete, legyetek erőes és meglátjátok az Úr megszabadítását«? Azt mondvá az énekes: »Bízzatok az Úrban!« »Legyetek türelemmel, várjátok az Urat és legyetek erőes! Megerősíti ő a szíveteket.« »Vesd az Úrra

terhedet, és ő majd megtart téged. Reméljétek benne minden időben és öntsétek ki előtte a szíveteket, hiszen Isten a ti menedéketek.« »Aki a Fenséges rejtekében lakik, annak a Mindenható oltalmában kell élnie.« »Jobb az Úrban bízni, mint emberi hercegekben reménykedni.«

Látjátok-e most már mindannyian, hogy a csodatétel és az anyagi csodák művelése nem nyer meg lelkeket a szellemi országnak? Jóllakattuk a sokaságot, de ettől nem jött meg az étvágyuk az élet kenyerére és nem szomjaztak meg a szellemi igazság vizeire. Amikor az étvágyukat csillapították, nem keresték a bejutást a mennyországba, hanem arra törekedtek, hogy az Ember Fiát e világ királyainak módjára királlyá tegyék, csak hogy továbbra is úgy ehessenek kenyeret, hogy nem dolgoztak meg érte keményen. Mindez, amelyben ti mindannyian többé-kevésbé részt vettetek, semmiben sem nyilatkoztatja ki a mennyei Atyát, nem viszi előbbre az ország ügyét a földön. Hát nincs elég ellenségünk a terület vallási vezetői között, hogy olyat tegyünk, ami miatt vélhetően még a polgári vezetőink is elfordulnak tőlünk? Imádkozom, hogy az Atya felnyissa a szemeteket, hogy lássatok és kinyissa a fületeket, hogy halljatok, annak érdekében, hogy teljes hitetek legyen abban az örömhírben, melyet tanítottam nektek.”

Jézus ezután bejelentette, hogy néhány napos pihenésre vissza kíván vonulni az apostolaival, mielőtt felkészülnek a páska-ünnepi útra, Jeruzsálembe, és megtiltotta a tanítványainak és a tömegnek, hogy kövessen. Ennek megfelelően hajóval átmentek a genezáreti területre két-három nap pihenésre és alvásra. Jézus a földi életének nagy válságára készült, és ezért sok időt töltött a mennyei Atyával való bensőséges közösségben.

Az ötezer ember jóllakatásának és a Jézus királlyá választására tett kísérletnek a híre vidékszerre kíváncsiságot keltett, és félelmet ébresztett mind a vallási vezetőkben, mind a polgári előjárókban egész Galileában és Júdeában. E nagy csoda ugyan semennyire nem mozdította elő az országról szóló evangélium ügyét az anyagi beállítottságú és ingatag hívek lelkében, jól szolgálta viszont azt a célt, hogy Jézusnak az apostolokból és a közeli tanítványokból álló családja a csodakereső és királyváró hajlamaikkal dűlőre jusson. E látványos mellékesemény véget vetett a tanítás, felkészítés és gyógyítás korai időszakának, s ezáltal előkészítette a terepet az országról szóló új evangélium felsőbb és szellemibb szakaszai – az isteni fiúi elismertség, a szellemi szabadság és az örök üdvözülés – hirdetésének utolsó éve számára.

270. Genezáretben

Mialatt egy jómódú hívő házában tartózkodtak a genezáreti területen, Jézus minden délután kötetlen tanácskozást tartott a tizenkettekkel. Az ország követői kiábrándult férfiak komoly, józan és lecsillapodott csoportját alkották. De mindezen megtörtént események után is, és ahogy az elkövetkező történések megmutatták, e tizenkét férfi még mindig nem szabadult meg teljesen a zsidó Messiás eljövételével kapcsolatos közkeletű és régóta dédelgetett képzettől. A megelőző néhány hét eseményei túlságosan gyorsan zajlottak ahhoz, hogy ezek az elképedt halászbemberek azok jelentőségét a maguk teljességében felfoghassák. A férfiaknak és a nőknek időre van szükségük, hogy gyökeres és általános változtatásokat hajthassanak végre a társas viselkedéssel, a bölcséleti alapállással és a vallási meggyőződéssel kapcsolatos alapvető és sarkalatos felfogásaikon.

Mialatt Jézus és a tizenkettek Genezáretben időztek, a sokaság feloszlott, némelyek hazatértek, mások elmentek Jeruzsálembe a páska-ünnepre. Kevesebb mint egy hónapnyi idő alatt Jézus lelkes és őszinte követőinek száma, mely csak Galileában meghaladta az ötvenezretet, kevesebb mint ötszázra olvadt. Jézus olyan élményben akarta részesíteni az apostolait a nép lelkesedésének ingatag voltát illetően, hogy ne érezzenek kísértést arra, hogy az átmeneti és kóros vallási izgatottság ilyen megnyilvánulásaira támaszkodjanak majd azután, hogy magára kell hagynia őket az ország munkájában, ám ezen erőfeszítésében csak részleges sikert arathatott.

A Genezáretben való ottlétük második éjszakáján a Mester megint elmesélte az apostoloknak a magvetőről szóló példázatot és e szavakkal egészítette ki azt:

„Látjátok gyermekeim, az emberi érzelmekhez folyamodás átmeneti érvényű és teljesen kiábrándító; a kizárólag az emberi értelemhez fordulni ugyancsak hiábavaló és meddő dolog; csakis az emberi elmében élő szellemhez folyamodva remélhetitek, hogy tartós sikert értek el és véghez viszitek azokat a bámulatos átalakulásokat az emberi jellemben, melyek rövidesen megmutatkoznak a szellem igaz gyümölcseinek bőséges termésében mindazok napi életében, akik megszabadultak a kétély sötétségétől annak révén, hogy szellemtől születtek a hit fényére – a mennyországba.”

Jézus megtanította az érzelmekhez való folyamodást, mint az értelmi figyelem megragadásának és összpontosításának módszerét. Az így felrázott és megélelénkített elmét jelölte meg Jézus úgy, mint a lélekhez vezető kapubejáratot, ahol ott lakozik az ember ama szellemi természete, melynek fel kell ismernie az igazságot és válaszolnia kell az evangélium szellemi hívására annak érdekében, hogy az igaz jellemváltozások állandósulását eredményezze.

Jézus így próbálta felkészíteni az apostolait a küszöbön álló megrázkódtatásra – a vele kapcsolatos közgondolkodásban beálló válságra, mely már csak néhány napnyira volt. Elmagyarázta a tizenketteknek, hogy a jeruzsálemi vallási vezetők az elpusztításuk érdekében majd összeesküdnek Heródes Antipásszal. A tizenkettek kezdtek jobban (de még nem a maga teljességében) felismerni, hogy Jézus nem fog Dávid királyszékében ülni. Világosabban látták, hogy szellemi igazságot anyagi csodatételekkel előmozdítani nem lehet. Kezdték felismerni, hogy az ötezer ember jóllaktatása és a Jézusból királyt csinálni akaró népi megmozdulás jelentette a tetőpontját a nép csodakereső, csodatévőre vágó várakozásának és ez volt a csúcsa a nép Jézus melletti kiállásának. Bizonytalanul érzékelték és homályosan előrelátták a szellemi elszigetelődés és a kegyetlen hányattatás közelgő időszakát. E tizenkét férfi lassan ráébredt az ország követeiként végzendő feladatuk valódi természetére, és megpróbáltak felkészülni a Mester földi segédkezése utolsó évében rájuk váró kemény megpróbáltatásokra.

Mielőtt Genezáretet elhagyták volna, Jézus kioktatta őket az ötezer ember csodás jóllaktatásával kapcsolatban, elmondta nekik, hogy miért fogott bele a teremtmőerő rendkívüli kinyilvánításába és biztosította őket arról, hogy mindaddig nem engedett a sokaság iránti rokonszenvének, amíg meg nem bizonyosodott arról, hogy az „megfelel az Atya akaratának”.

271. Jeruzsálemben

Április 3-án, vasárnap mindössze a tizenkét apostol kíséretében Jézus megkezdte a Betszaidából Jeruzsálembé vezető útját. A tömeg elkerülése érdekében és abból a célból, hogy a lehető legkisebb feltűnést keltsék, Gerasza és Filadelfia felé vették az irányt. Jézus megtiltotta nekik, hogy ezen út alatt bármilyen nyilvános tanítást végezzenek; azt sem engedte meg, hogy a jeruzsálemi ottlétük alatt tanítsanak vagy szónokoljanak. Április 6-án, szerdán késő este érkeztek meg Betániába, a Jeruzsálem melletti településre. Erre az egy éjszakára Lázár, Márta és Mária otthonában szálltak meg, de másnap már el is váltak tőlük. Jézus Jánossal egy Simon nevű hívő házában maradt, mely Lázár betániai háza közelében állt. Karióti Júdas és Zélóta Simon a jeruzsálemi barátainál szállt meg, míg a többi apostol kettesével különböző házakhoz ment.

Jézus e páska-ünnep alatt csak egy alkalommal ment be Jeruzsálembé, és az pedig a nagy ünnepnapon történt. Abner sok jeruzsálemi hívőt hozott ki, hogy találkozassanak Jézussal Betániában. E jeruzsálemi ottlétük alatt a tizenkettek megtapasztalták, hogy milyen keserűvé kezd válni a hangulat a Mesterükkel szemben. Jeruzsálemet elhagyva mindannyian úgy hitték, hogy a válság küszöbön áll.

Április 24-én, vasárnap Jézus és az apostolok elindultak Jeruzsálemből Betszaidába Joppa, Cezárea és Ptolemaisz tengerparti városokon át. Innen a szárazföld belseje felé haladva mentek tovább Rámán és Korazinon keresztül Betszaidáig, ahová április 29-én pénteken érkeztek meg. A hazaérésüket követően Jézus azonnal elküldte Andrást, hogy kérjen engedélyt a zsinagóga vezetőjétől, hogy másnap, szombat lévén, szólhasson a délutáni istentiszteleten. Jézus jól tudta, hogy az lesz az utolsó alkalom, hogy valaha engedélyt kap szólásra a kapernaumi zsinagógában.

272. A KAPERNAUMI VÁLSÁG

Péntek este, a Betszaidába való megérkezésük napján, valamint szombat reggel az apostolok észrevették, hogy Jézust egy komoly kérdés foglalkoztatja; felfogták, hogy a Mester valamilyen fontos és szokatlan dolgon töpreng. Nem reggelizett és déltájban is csak keveset evett. A tizenkét apostol és a társaik egész szombat délelőtt és az előző estén kis csoportokban gyülekeztek a ház körül, a kertben és a parton. Bizonytalanságból eredő feszültség és rossz előérzet telepedett mindannyiukra. Jézus keveset szólt hozzájuk azóta, hogy Jeruzsálemből eljöttek.

Hónapok óta nem látták a Mestert ennyire gondolataiba merülni és hallgatagnak. Még Simon Péter is levert, sőt talán csüggedt volt. Andrásnak fogalma sem volt, hogy mit tegyen az elkedvetlenedett társaiért. Nátániel azt mondta, hogy a „vihar előtti csend” kellős közepében vannak. Tamás azon véleményének adott hangot, hogy „valami nem mindennapi dolog fog történni”. Fülöp azt tanácsolta Zebedeus Dávidnak, hogy „felejtsd el a sokaság élelmezésével és elszállásolásával kapcsolatos terveket, amíg megtudjuk, hogy a Mester min gondolkodik”. Máté újabb erőfeszítéseket tett a pénztartalékuk feltöltésére. Jakab és János a zsinagógában rövidesen elmondandó hitszónoklatról beszélgetett és sokat töprengtek annak valószínű jellegén és tárgyán. Zélóta Simon kifejezte meggyőződését, valójában reményét, hogy „a mennyei Atya valamiképp váratlanul be fog avatkozni a Fia védelme és támogatása érdekében”, míg Karióti Júdas arra vetemedett, hogy teret engedjen a gondolatnak, miszerint Jézus bizonyára azon bánkodik, hogy „nem volt meg a bátorsága és nem merte megengedni, hogy az ötezer ember a zsidók királyává nyilvánítsa”.

Ilyen lehangolt és vigasztalan követők köréből indult el Jézus ezen a szép szombat délutánon, hogy megtartsa korszakalkotó hitszónoklatát a kapernaumi zsinagógában. A közvetlen követői közül csak a gyanútlan Alfeus ikrek egyikétől érkezett vidám, üdvözlő és támogató szó, aki, ahogy Jézus kilépett a házból és elindult a zsinagógába, jókedvűen köszöntötte és azt mondta:

„Imádkozunk, hogy az Atya segítsen, és hogy minden eddiginél is nagyobb hallgatóságod legyen.”

273. Az előkészületek sora

Előkelő gyülekezet köszöntötte Jézust ezen a gyönyörű szombat délutánon három órakor az új kapernaumi zsinagógában. Jairus töltötte be a vezető tisztet és ő adta át Jézusnak az Írásokat felolvasásra. Előző nap ötvenhárom farizeus és szadduceus érkezett Jeruzsálemből; a szomszédos zsinagógák vezetői és urai közül több mint harmincan szintén jelen voltak. E zsidó vallási vezetők közvetlenül a jeruzsálemi Szanhedrin utasításai szerint működtek, és ők alkották azt az óhitű élcsapatot, mely azért jött, hogy megindítsa a nyílt háborút Jézus és a tanítványai ellen. E zsidó vezetők oldalán, a zsinagóga kiemelt vendégeinek fenntartott helyein ott ültek Heródes Antipász hivatalos megfigyelői, akik azt az utasítást kapták, hogy derítsék ki, mi az igazság azokból a nyugtalanító hírekből, hogy a nép megkísérelte Jézust a zsidók királyává nyilvánítani Heródes testvérének, Fülöpnek a felségterületén.

Jézus megértette, hogy az egyre növekvő számú ellensége felismerhető és nyílt hadüzenetével fog most szembesülni, és elhatározta, hogy bátran szembenéz a támadással. Az ötezer ember jóllakatásának alkalmával már támadta az anyagi Messiásról alkotott nézeteiket; most megint úgy döntött, hogy nyíltan támadja a zsidó megszabadítóra vonatkozó felfogásukat. E válság, mely az ötezer ember jóllakatásával kezdődött és amely a szombat délutáni beszéddel fejeződött be, a nép előtti hírnév és a nép általi pártolás folyamatának látványos megfordulását jelentette. Ettől kezdve az országért végzett munkát egyre inkább azon fontosabb feladatra irányították, hogy állandó szellemi megtérteket nyerjenek meg az emberek közötti tényleges vallási testvériség számára. E beszéd a válságnak azt a pontját jelöli, amikor megtörtént az átmenet a tanácskozás, a vita és a döntés időszakából a végleges elfogadás vagy a végleges elutasítás nyílt háborúsága irányába.

A Mester jól tudta, hogy a követői közül sokakban lassan, de biztosan érlelődik a gondolat, hogy véglegesen elutasítják őt. Tudta azt is, hogy sok tanítványa lassan, de biztosan átesik azon az elme-előgyakorlaton és lélekfegyelmelésen, mely képessé teszi őket arra, hogy győzedelmeskedjenek a

kétségek felett és bátran megvallják az országról szóló evangéliumban való szilárd hitüket. Jézus előtt teljesen világos volt, hogy az emberek miként készülnek fel a válságban meghozandó döntésekre és a bátor választással összefüggő, késlekedés nélküli cselekedetek végrehajtására a vissza-visszatérő jó és rossz helyzetek közötti újbóli választások lassú folyamatai révén. Választott hírnökeit többszörös csalódások próbája elé állította és gyakori, megmérettetést jelentő lehetőségeket kínált nekik arra, hogy válasszanak a szellemi próbák kiállításának helyes és helytelen módja között. Tudta, hogy bízhat a követőiben, mert amikor majd a végső próba elé kerülnek, alapvető döntéseiket az előzetes és szokásos elmebeli beállítottságuk és szellembeli válaszaik szerint fogják meghozni.

Jézus földi életében e válság az ötezer ember jóllakatásával kezdődött és a zsinagógabeli beszéddel fejeződött be; az apostolok életében a válság ezzel a zsinagógabeli beszéddel indult és az egész év folyamán tartott, és csak a Mester ügyének tárgyalásával és a keresztre feszítéssel ért véget.

Ahogy ott ültek a zsinagógában azon a délutánon, mielőtt Jézus beszélni kezdett volna, csak egyetlen nagy rejtély, pusztán egy igazán lényeges kérdés maradt mindenki fejében. A barátai és az ellenségei is mind csak egy dologra tudtak gondolni, ami ez volt:

„Miért fordította ő maga oly szándékosan és eredményesen visszájára a nép lelkesedésének árját?”

Közvetlenül a beszédje előtt és után történt, hogy az elégedetlen támogatóinak kétségei és csalódásai önkéntelen ellenkezéssé, illetve később tényleges gyűlöletté alakultak. A zsinagógában elmondott beszéd után fogant meg Karióti Júdás fejében az első tudatos gondolat Jézus elhagyásáról. De ekkor még minden ilyen készletét eredményesen leküzdötte.

Mindenki tanácstalan volt. Jézus elképesztette és megdöbbenetette őket. Nem is olyan régen tartotta meg a legnagyobb bemutatót az egész léptékvonalát jellemezni hivatott természetfeletti hatalomról. A földi életében az ötezer ember jóllakatása volt a várt Messiás zsidó felfogását a legnagyobb mértékben tükröző esemény. Ám ezt a rendkívüli előnyt nyomban és váratlanul kiegyenlítette az, hogy azonnal és határozottan elutasította, hogy királyt csináljanak belőle.

Péntek este, és szombat délelőtt ugyancsak, a jeruzsálemi vezetők hosszan és komolyan munkálkodtak azon, hogy Jairusnál eljárva megakadályozzák, hogy Jézus a zsinagógában beszéljen, mindhiába. Jairus minden ilyen kérésre csak azt válaszolta:

„Már megadtam az engedélyt, és nem fogom megszegni a szavam.”

274. A korszakos beszéd

Jézus azzal kezdte a beszédét, hogy felolvasott a Deuteronomiumban található törvényből:

„De úgy lesz, ha e nép nem figyel az Isten szavára, hogy a törvényszegés átkai bizonyosan utolérik őket. Az Úr eléri, hogy az ellenségeitek lesújtssanak rátok; és erőszakkal eltávolíttatok a föld minden országába. És az Úr titeket és a magatok fölé emelt királyt egy idegen nép kezére adja. Minden nemzet körében botránkozás, gúnydal és szóbeszéd tárgya lesztek. Fiaitokat és leányaitokat fogságba hurcolják. A közöttetek lévő idegenek magas rangra jutnak, míg titeket mélyre taszítanak. E dolgok azért érnek el benneteket és a leszármazottaitokat, mert nem vagytok hajlandók hallgatni az Úr szavára. Ezért fogjátok szolgálni az ellenségeiteket, akik ellenetek vonulnak. Éhséget és szomjúságot fogtok tűrni és viselni fogjátok ezen idegen vasigát. Az Úr messziről, a világ végéről küld nemzetet ellenetek, olyan nemzetet, melynek nyelvét nem értitek, egy zord tekintetű népet, mely nemigen törődik veletek. Megrohannak ők benneteket minden városotokban, mígnem megerősített magasfalaitok, melyekben bíztatok, leomlanak; és az egész vidék a kezükre jut. És úgy lesz, hogy ezen megrohamlás ideje alatt rákényszerültök, hogy a saját testetek gyümölcsét egyétek, fiaitok és leányaitok húsát, ama szorultság miatt, melybe az ellenségeitek űznek benneteket.”

Amikor Jézus a felolvasást befejezte, a prófétákhoz tért át és Jeremiástól olvasott fel:

„»Ha nem figyeltek szolgálóimnak, a prófétáknak szavára, akiket elküldtem hozzátok, akkor e házat Silóhoz teszem hasonlóvá, ezt a várost pedig átokká teszem a föld összes nemzete előtt.« A papok

és a tanítók hallották, amint Jeremiás elmondta e szavakat az Úr házában. És történt, hogy amikor Jeremiás mind elmondta, amit az Úr parancsára el kellett mondania az egész népnek, a papok és a tanítók megragadták és így szóltak, »Halállal kell lakolnod!« Az egész nép ott tolongott Jeremiás körül az Úr házában. Meghallván ezeket az eseményeket, Júda hercegei ítéletet tartottak Jeremiás felett. Akkor a papok és a tanítók így kezdtek beszélni a hercegekhez és az egész néphez: »Ez az ember halált érdemel, mert a városunk ellen jövendőt, amint azt saját fületekkel hallottátok.« Jeremiás erre így válaszolt az összes hercegnek és az egész népnek: »Az Úr küldött, hogy elmondjam e ház és e város ellen mindazokat a szavakat, amelyeket hallottatok. Most hát változtassatok a hozzáállásotokon és a tetteiteken, és hallgassatok az Úrnak, Isteneteknek a hangjára, mert akkor talán megmenekültök attól a rossztól, mellyel megfenyegettek benneteket. Ami engem illet, a kezetekben vagyok. Tegyetek velem úgy, ahogy jónak és helyesnek látjátok. De tudjátok meg bizonyosan, hogy ha halálra adtok, ártatlan vér száll a fejetekre és erre a népre, mert valóban az Úr küldött, hogy ezt mind elmondjam a fületek hallatára.«

Az akkori papok és tanítók Jeremiás halálát akarták, ám a bírák nem egyeztek bele a megölésébe, jóllehet figyelmeztető szavai miatt köteleken leeresztették egy szennyos tömlőbe, míg egészen hónaljig el nem süllyedt a sárban. Ezt tették ezek az emberek Jeremiás prófétával, amikor ő engedelmeskedett az Úr parancsának és figyelmeztette a testvéreit a küszöbön álló politikai összeomlásra. Ma én azt kívánom megkérdezni tőletek: Mit fognak tenni e nép főpapjai és vallási vezetői azzal az emberrel, aki figyelmeztetni meri őket a szellemi pusztulásuk napjára? Vajon ti is a halálát akarjátok annak a tanítónak, aki hirdetni meri az Úr szavát, és aki nem fél rámutatni, hogy milyen mértékben nem vagytok hajlandók a fény útján járni, mely a mennyország kapujához vezet?

Miféle bizonyítékot kerestek hát az én földi küldetésemre? Nem mozdítottunk el benneteket a befolyásos tisztségeitekből és a hatalmatokból, s közben jó híreket hirdettünk a szegényeknek és a kítaszítottaknak. Nem indítottunk ellenséges támadást az ellen, amit tiszteltetek, hanem inkább új szabadságot hirdettünk az ember félelemtől eltelt lelkének. Azért jöttem a világba, hogy kinyilatkoztassam Atyámat és megalapítsam a földön az Isten fiainak szellemi testvériségét, a mennyországot. Annak ellenére, hogy oly sokszor emlékeztettelek benneteket, hogy az én országom nem e világi, Atyám mégis számos anyagi csodát mutatott nektek a bizonyítóbb erejű szellemi átalakulásokon és megújulásokon túl.

Milyen új jelet vártok a kezemtől? Kijelentem, hogy már elégséges bizonyíték áll a rendelkezésetekre, hogy döntést hozzatok. Bizony, bizony mondom nektek, akik közül sokan a mai napon előttem ülnek, választanotok kell, hogy melyik úton indultok; azt mondom nektek, amit Jósua mondott az ősapáitoknak, »ma választatok, kinek akartok szolgálni«. Közületek sokan választút előtt állnak ma.

Némelyiketek, amikor nem találtatok rám a sokaság másik parton való jóllakatása után, felbérelték a tibériási halászhajórajt, mely egy héttel korábban a közelben keresett menedéket a vihar elől, hogy induljon a keresésemre, és miért? Nem az igazságért és az igazságosságért vagy hogy jobban megérthessétek, hogy miként szolgáljátok az embertársaitokat és miként segítkeztek a számukra! Nem ezért, hanem azért, hogy még több olyan kenyerek legyen, melyért nem dolgoztatok meg. Nem a lelketeket akartátok eltölteni az élet szavával, hanem csak a gyomrokat akartátok megtölteni a könnyen szerzett kenyérrel. Már régóta tanítják nektek, hogy a Messiás, amikor eljön, megteszi azokat a csodákat, melyek az életet kellemessé és könnyűvé teszik az egész kiválasztott nép számára. Ezért hát nincs semmi különös abban, hogy ti, akiknek ezt tanították, vágytok a kenyérre és a halra. De kijelentem nektek, hogy az Ember Fiának küldetése nem ez. Én azért jöttem, hogy szellemi szabadságot hirdessek, örökkévaló igazságot tanítsak és tápláljam az élő hitet.

Testvéreim, ne sóvárogjatok a romlandó étel után, hanem inkább törekedjetez arra a szellemi táplálékra, mely az örökkévaló életet is táplálja; és ez az élet kenyere, melyet a Fiú megad mindenkinek, aki kész venni belőle és fogyasztani, mert az Atya ezt az életet végtelenül adta a Fiúnak. Amikor pedig azt kérdeztétek tőlem, »Mit kell tennünk, hogy véghez vigyük az Isten tetteit?« Én világosan elmondtam: »Ez az Isten tette, hogy higgyetek annak, akit ő küldött.«

Ezután Jézus felmutatott az új zsinagóga ajtószemöldökét ékesítő mannaedény-alakra, melyet szőlőfürtök is díszítettek, s így szólt:

„Úgy gondoltátok, hogy ősapáitok a pusztában mannát – mennyei kenyeret – ettek, de én azt mondom nektek, hogy az földi kenyér volt. Bár Mózes nem adott atyáitoknak mennyei kenyeret, az én Atyám most készen áll arra, hogy az élet igaz kenyerét adja nektek. A mennyei kenyér az, ami az Istentől jön és örök életet ad a világ embereinek. Amikor ti azt mondjátok nekem, add meg nekünk ezt az élő kenyeret, azt válaszolom majd: Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám fordul, nem fog éhezni, míg aki hisz nekem, az nem fog szomjazni sohasem. Láttatok engem, velem éltetek, és láttatok a tetteimet, mégsem hiszitek, hogy az Atyától jöttem. De azok számára, akik hisznek, azt mondom – ne féljete! Mindazok, akiket az Atya vezet, hozzám jönnek, és aki hozzám jön, az semmiképpen sem űzetik el.

És most hadd jelentsem ki nektek egyszer s mindenkorra, hogy én nem azért jöttem le a földre, hogy a saját akaratomat cselekedjem meg, hanem Azét, aki küldött. Ez a végső akarata Annak, aki engem küldött, hogy mindazok közül egyet se veszítsek el, akiket nekem adott. És ez az Atya akarata: hogy mindenki, aki látja a Fiút és aki hisz neki, annak örök élete legyen. Csak tegnap lakattalak jól benneteket a testeteknek való kenyérrel; ma az élet kenyerét ajánlom az éhes lelkeknek. Nem fogadtok-e oly szívesen a szellem kenyerét, ahogyan e világ kenyerét ettétek?”

Amíg Jézus egy pillanatnyi szünetet tartott és végignézett az egybegyűlteken, az egyik jeruzsálemi tanító (a Szanhedrin tagja) felállt és megkérdezte:

„Jól értem, azt mondd, hogy a mennyből való kenyér te vagy, és hogy a manna, melyet Mózes az atyáinknak adott a pusztában, az nem te voltál?”

Jézus azt felelte a farizeusnak:

„Jól értetted.”

Erre azt mondta a farizeus:

„De te nem a názáreti Jézus vagy, Józsefnek, az ácsnak a fia? Vajon apádat és anyádat, valamint az öcséidet és a húgaidat sokan közülünk nem ismerik-e jól? Hát akkor meg hogy lehet az, hogy megjelensz itt, az Isten házában és kijelented, hogy a mennyből jöttél le?”

Ekkorra erős zúgolódás támadt a zsinagógában, és olyan felfordulás veszélye fenyegetett, hogy Jézus felállt és azt mondta:

„Legyünk türelemmel; az igazság sohasem szenved csorbát az őszinte vizsgálattól. Mindaz én vagyok, amit mondasz, de még több is. Az Atya és én egy vagyunk; a Fiú csak azt teszi, amire az Atya megtanítja, míg mindazokat, akiket az Atya a Fiúnak adott, azokat a Fiú magához fogadja. Olvastátok, ahol a próféták azt írják, »Mindannyiokat az Isten fogja tanítani«, és hogy »Aki az Atya tanít, azok meghallják az ő Fiát is«. Aki enged az Atya benne lakozó szelleme tanításának, az végül mind eljön hozzám. Nem arról van szó, hogy valaki is látta az Atyát, hanem arról, hogy az Atya szelleme az emberben él. A Fiú, aki lejött a mennyből, bizonyosan látta az Atyát. És akik igazán hisznek e Fiúnak, azoknak már örök élete van.

Én vagyok az élet kenyere. Atyáitok mannát ettek a pusztában és halottak. Ám ha e kenyérből, mely az Istentől való, az ember eszik, szellemében sosem fog meghalni. Ismétlem, én vagyok ez az élő kenyér, és minden lélek, aki eljut az Isten és ember ezen egyesített természetének felismeréséig, örökké fog élni. Az élet kenyere, melyet ajándékolok mindazoknak, akik készek elfogadni, nem más, mint az én saját élő és egyesített természetem. Az Atya a Fiúban és a Fiú, aki egy az Atyával – ez az én életadó kinyilatkoztatásom a világnak és ez az én megmentő ajándékom minden nemzetnek.”

Amikor Jézus elhallgatott, a zsinagóga vezetője fel akarta oszlatni a gyülekezetet, de az emberek nem voltak hajlandók távozni. Jézus köré gyűltek és több kérdést is feltettek neki, míg a többiek egymás közt

morgolódtak és vitatkoztak. Ez is maradt a helyzet több mint három órán át. Már hét óra is jócskán elmúlt, mire a hallgatóság végre szétszéledt.

275. A beszéd után

Jézus sok kérdést kapott a beszédet követően. Némely kérdést az összezavarodott tanítványai tettek fel, de többet kérdeztek az akadémuskodó hitetlenek, akik csak bosszantani akarták és igyekeztek őt kelepcébe csalni.

Az egyik farizeus látogató, egy lámpásállványra fellépve e kérdést kiáltotta:

„Azt mondod nekünk, hogy az élet kenyere vagy. Hogyan adhatnál nekünk enni a húsból vagy inni a vérből? Mi haszna a tanításodnak, ha nem lehet azt végrehajtani?”

Jézus e kérdésre válaszul azt mondta:

„Én nem tanítottam azt, hogy a testem az élet kenyere, sem azt, hogy a vérem annak vize. Hanem azt mondtam, hogy a húsvér testben töltött életem a mennyei kenyér adománya. A húsvér testben alászállt Isten Szavának ténye és az Isten akaratának alárendelt Ember Fiának jelensége az isteni éltetéssel egyenrangú, tapasztalható valóságot alkot. Nem ehettek meg a testemet, és nem ihatjátok meg a véremet, de szellemben eggyé válhattok velem, éppen úgy, ahogy szellemben én is egy vagyok az Atyával. Éltethet benneteket az Isten örökkévaló szava, mely valóban az élet kenyere, és amely halandói húsvér testhez hasonló alakban testesült meg; és lelketekben öntözhet titeket az isteni szellem, mely valóban az élet vize. Az Atya azért küldött engem a világba, hogy megmutassam, mennyire vágyik arra, hogy minden emberben ott lakozzon és minden embert vezéreljen; és én úgy éltem ezt az életet a húsvér testben, hogy minden embert arra ösztönözzek, hogy hasonlóképpen mindig törekedjen arra, hogy megismerje és megcselekedje a benne lakozó mennyei Atya akaratát.”

Ekkor az egyik jeruzsálemi kém, aki Jézust és az apostolait figyelte, azt mondta:

„Észrevettük, hogy sem te, sem az apostolaid nem mostok megfelelően kezét, mielőtt kenyérhez nyúltok. Nagyon jól kellene tudnotok, hogy a szennyezett és meg nem mosott kézzel evés szokása a vének törvényének megszegését jelenti. Ivóedényeiteket és tálatokat sem mossátok meg kellő módon. Miért van az, hogy ekkora tiszteletlenséget mutattok az atyák hagyományai és a véneink törvényei iránt?”

Amint Jézus a szavait meghallotta, azt válaszolta:

„Miért van az, hogy megszegitek az Isten törvényeit a hagyományotok törvényei által? A parancsolat azt mondja, »Tiszteld atyádat és anyádat«, és úgy rendeli, hogy oszd meg velük a vagyonodat, ha szükséges; de ti olyan hagyománytörvényt fogadtok el, mely megengedi a kötelességüket nem tudó gyermekeknek, hogy arra a pénzre, mellyel a szüleiket segíthetnék, azt mondják, az »Istennek adatott«. A vének törvénye így felmenti a fondorlatos gyermekeket a felelősség alól annak ellenére, hogy a gyermekek később minden ilyen pénzt a maguk jólétére fordítanak. Miért van az, hogy a magatok hagyománya révén így érvénytelenítitek a parancsolatot? A képmutatóitokról nagyon jól mondta Ésaías próféta: »Ez a nép csak az ajkával dicsőít, a szíve azonban távol van tőlem. Hiábavalóan imádnak, mert tanaik, amelyeket hirdetnek, csak emberi parancsok.«

Láthatod, hogy miként van az, hogy elhagyjátok a parancsolatot, miközben erősen ragaszkodtok az emberek hagyományaihoz. Végképp arra törekedtek, hogy elutasítsátok az Isten szavát, miközben kitartotok a saját hagyományaitok mellett. És sok más módon is arra vetemedtek, hogy a saját tanításaitokat a törvény és a próféták fölébe helyezték.”

Jézus ezután minden jelenlévőnek címezte az ezzel kapcsolatos mondandóját. Ekképpen szólt:

„Mind figyeljetek rám. Nem az szennyezi be az embert szellemileg, ami a szájába kerül, hanem ami elhagyja a száját és a szívét.”

De még az apostolok sem értették meg teljesen a szavai jelentését, mert Simon Péter is azt kérdezte:

„Csak hogy a hallgatóságod némely tagja szükségtelenül meg ne bántódjon, elmagyaráznád nekünk e szavak értelmét?”

Erre Jézus azt mondta Péternek:

„Hát te sem fogod fel? Hát nem tudod, hogy tövestül kitépnek minden növényt, amelyet nem a mennyei Atyám ültetett? Fordítsd figyelmed most azokra, akik meg akarják ismerni az igazságot. Nem kényszerítheted az embereket az igazság szeretetére. E tanítók közül sokan vak vezetők. Jól tudod, hogy ha vak vezet világtalant, akkor mind a kettő gödörbe esik. De figyeljete csak ide, hadd mondjam el az igazságot ama dolgokról, melyek erkölcsileg beszennyezik és szellemileg megfertőzik az embereket. Kijelentem, hogy nem az szennyezi be az embert, ami a szájon át a testébe jut vagy a szemén és a fülén keresztül eléri az elméjét. Az embert csak az a rossz szennyezi be, mely a szívéből ered, és ami az ilyen istentelenek szavaiban és tetteiben kifejeződik. Hát nem tudjátok, hogy a szívből törnek elő a gyilkosságok, lopások és házasságtörések rossz gondolatai, gonosz tervei, a féltékenység, a gőg, a harag, a bosszúvágy, a káromlás és a hamis tanúság gondolataival együtt? Épp az ilyen dolgok szennyezik be az embereket, és nem az, hogy a szertartás szempontjából nem tiszta kézzel vesznek a kenyérből.”

A jeruzsálemi Szanhedrin farizeus küldöttei most már csaknem teljesen meg voltak győződve arról, hogy Jézust istenkáromlásnak vagy a zsidók szent törvényének semmibevétele vádjával el kell ítélni; erre irányultak azon erőfeszítéseik, hogy Jézust bevonják a vének valamely hagyományával vagy a nemzet úgynevezett íratlan törvényei valamelyikével kapcsolatos vitába, és ha lehet, rábírák, hogy támadja azokat. Függetlenül attól, hogy adott esetben milyen kevés vizük volt, a hagyományok rabjaiként élő zsidók sohasem hagyták volna ki, hogy minden étkezés előtt az előírt szertartásos kézmosást elvégezzék. Azt hitték, hogy „jobb meghalni, mint megszegni a vének parancsait”. A kémek azért tették fel e kérdést, mert jelentést kaptak arról, hogy Jézus azt mondta: „Az üdvözülés inkább tiszta szív kérdése, mintsem tiszta kéz.” De az ilyen meggyőződésektől, mielőtt az ember vallásának részévé válnak, nehezen lehet megszabadulni. Péter apostolt még sok évvel e napokat követően is gúzsba kötötte a félelem a tiszta és a tisztátalan dolgokkal kapcsolatos sok ilyen hagyomány kapcsán, és csak egy rendkívüli, életszerű álom megtapasztalása révén szabadult meg azoktól teljesen. Mindez jobban megérthető, ha emlékeztetünk arra, hogy a zsidók ugyanúgy tekintettek a mosdatlan kézzel való étkezésre, mint a szajhával való nemi érintkezésre, és mindkettőt egyaránt kiközösítéssel büntették.

A Mester így amelletts döntött, hogy annak az egész rabbinikus szabály- és előírásrendszernek az értelmetlenségét tárgyalja és leplezi le, melyet az íratlan törvény képviselt – a vének hagyományait, melyek mindegyikéről úgy tartották, hogy szentebbek és nagyobb kötelező erővel bírnak a zsidókra, mint az Írások tanításai. Jézus azért beszélt kevés visszafogottsággal, mert tudta, hogy eljött az idő, amikor már nem tehet semmi többet annak érdekében, hogy megakadályozza a vallási vezetőkkel való kapcsolatának nyilvánvaló megszakadását.

276. Az utolsó szavak a zsinagógában

Még az istentisztelet utáni beszélgetés alatt a jeruzsálemi farizeusok egyike elvitt Jézushoz egy elmeháborodott ifjút, akit egy féktelen, lázadó szellem szállt meg. E tébolyult legényt Jézus elé vezetve azt mondta:

„Mit tudsz tenni olyan nyomorúság esetében, mint ez? Képes vagy ördögöket kiűzni?”

Ahogy a Mester a fiúra nézett, szánakozás töltötte el, és intett a legénynek, hogy jöjjön közelebb, majd megfogta a kezét és azt mondta:

„Tudod ki vagyok; gyere ki belőle; és megbízom az egyik hűséges társadat, hogy gondoskodjon arról, hogy ne is térhess vissza.”

A legény azon nyomban újra egészséges lett és észhez tért. Ez volt az első alkalom, hogy Jézus valóban „rossz szellemet” űzött ki emberi lényből. Minden korábbi eset csak állítólagos ördögűzés volt; ez azonban a démoni megszállottság valódi esete volt, éppen olyan, mint amilyenek néha előfordultak

azokban a napokban és egészen a pünkösdi napjáig, amikor is a Mester szelleme kiáradt minden húsvér testre, s ezzel mindörökre lehetetlenné tette a kisszámú mennyei lázadó számára, hogy így kihasználják az emberi lények bizonyos, befolyásolható fajtaát.

Miközben az emberek ezen csodálkoztak, az egyik farizeus felállt és megvádolta Jézust, hogy azért tud ilyen dolgokat megtenni, mert ördögökkel szövetkezik; hogy ennek az ördögnek a kiűzésekor használt szavai elárulták, hogy már ismerték egymást; és azt is állította, hogy a jeruzsálemi vallási tanítók és vezetők úgy ítélték meg, hogy Jézus mindezen úgynevezett csodákat Belzebubnak, az ördögök hercegének a hatalma révén teszi. Azt mondta a farizeus:

„Ne legyen közöttök ehhez az emberhez; Sátán az ő társa.”

Erre Jézus így szólt:

„Hogyan képes Sátán Sátánt kiűzni? Az önmagával meghasonlott ország nem állhat fenn; az önmagával meghasonlott ház rövidesen elhagyatottá válik. Állhat-e ellen város támadásnak, ha nem egyesített? Ha a Sátánt Sátán űzi ki, akkor meghasonlik magával; hogyan állhat fenn akkor az országa? De tudnotok kell, hogy senki sem törhet be egy erős ember házába és rabolhatja el a vagyonát, hacsak előbb le nem győzi és meg nem köti azt az erős embert. Ha én Belzebub hatalmával űzök ki ördögöket, akkor a fiaitok kinek a segítségével űzik ki? Így ők lesznek bírítók. De ha én az Isten szellemével űzök ki ördögöket, akkor már valóban elérkezett hozzátok az Isten országa. Ha nem vakítana el benneteket előítélet és nem tévesztene meg félelem és gőg, akkor könnyedén felismerhetnétek, hogy ördögöknél nagyobb valaki áll a köreitekben. Annak kimondására kényszerítetek, hogy aki nincs velem, az ellenem van, aki nem gyűjt velem, az szétszór. Hadd figyelmeztesselek komolyan titeket, akik tudatosan és előre megfontolt rosszakarattal arra vetemedtek, hogy az Isten tetteit szánt szándékkal ördögök munkálkodásának tulajdonítjátok! Bizony, bizony mondom nektek, minden bűntöket megbocsátják, még minden istenkáromlásokat is, de aki elszántan és gonosz szándékkal káromolja az Istent, annak sohasem adatik megbocsátás. Lévé, hogy a gonoszság ilyen következetes művelői sohasem kérnek megbocsátást és sohasem részesülnek abban, bűnösök ők az isteni megbocsátás örök elutasításának bűnében.

Sokan közületek ma válaszüthöz érkeztek; eljutottatok az Atya akarata és a sötétség önként vállalt útjai közötti elkerülhetetlen választás kezdetéhez. És ahogy most választotok, úgy lesz az veletek mindörökre. Vagy jelentsétek ki, hogy a fa jó s a gyümölcse is éppúgy jó, vagy nyilvánítsátok a fát rossznak és a gyümölcset is rossznak. Kijelentem, hogy az Atyám örökkévaló országában gyümölcseiről ismerik meg a fát. De némelyek közületek, akik olyanok, mint a kígyók, hogyan tudnának jó gyümölcsöt teremni, ha már a rosszat választották? A szájatok elvégre a szívetekben lévő rossz bőségéből szól.”

Erre egy másik farizeus állt fel, aki azt mondta:

„Tanító, azt akarjuk, hogy előre meghatározott jelet mutass, melyet a hatalmad megalapozásaként és tanítási jogodként elfogadunk. Beleegyezel-e ebbe?”

Amikor Jézus meghallotta ezt, azt mondta:

„E hitetlen és jelet kereső nemzedék bizonyosság jelét keresi, de nem kaptok más jelet, mint amilyet már kaptatok, és amilyet látni fogtok, amikor az Ember Fia eltávozik közületek.”

Amint befejezte, az apostolai körülvették és kivezették a zsinagógából. Csendben tértek vele haza Betsaidába. Mind elámultak és némiképp meg is rémültek a Mester tanítási eljárás módjában beállt hirtelen változás miatt. Egyáltalán nem voltak hozzászokva ahhoz, hogy ilyen harcias kiállással lássák.

277. A szombat este

Jézus időről időre összezúzta az apostolai reményét, többször is lerombolta a legkedvesebb várakozásaikat, de a csalódottságnak vagy a szomorúságnak olyan időszaka addig még sohasem

telepedett rájuk, mint amilyen most elérte őket. A lehangoltságukhoz most még az is társult, hogy ténylegesen is féltették a biztonságukat. Mindannyiukat megdöbbenetette, hogy a nép mily hirtelenül és véglegesen fordult el tőlük. Az is némiképp megrémítette és zavarba ejtette őket, hogy milyen váratlan nyíltsággal és erőszakosan léptek fel a Jeruzsálemből jött farizeusok. Mindenekelőtt azonban Jézus hirtelen eljárás mód-váltása hozta zavarba őket. Szokványos körülmények között üdvözölték volna e harciasabb hozzáállás megjelenését, de ahogy azt Jézus megmutatta, a sok egyéb váratlan dologgal együtt, összezavarta őket.

És most, mindezen aggasztó dolgok tetejébe, amikor hazaértek, Jézus nem volt hajlandó enni. Órákra elvonult magában a felső szobák egyikébe. Már csaknem éjfél volt, amikor Joáb, a vándor hitszónokok vezetője visszatért és azt jelentette, hogy a társai egyharmada elpártolt az ügytől. Az egész est folyamán hű tanítványok jöttek és mentek, jelentést téve arról, hogy a Mester irányában a hirtelen hangulatváltozás általános lett Kapernaumban. A Jeruzsálemből érkezett vezetők nem haboztak táplálni ezt az elhidegülő érzelmet és igyekeztek minden lehetőt megtenni, hogy segítsék a Jézustól és az ő tanításaitól való elfordulást. E megpróbáltatás órái alatt a tizenkét nő Péter házában tanácskozott. Rettenetesen zaklatott lelkiállapotban voltak, de egyikük sem pártolt el.

Kevéssel éjfél után történt, hogy Jézus lejött a felső szobából és megállt a tizenketek és a társaik előtt, akik összesen nagyjából harmincan voltak. Így szólt:

„Úgy látom, hogy az ország megrostálása kint okoz nektek, de ez elkerülhetetlen dolog. Mégis, minden felkészítésetek mellett, vajon volt-e jó okotok arra, hogy a szavaimon megütközzetek? Miért van az, hogy félelem és döbbenet tölt el benneteket, amikor azt látjátok, hogy e langyos sokaság és ezek a félig hívő tanítványok elvetik az országot? Miért szomorkodtok, amikor új napja virrad annak, hogy a mennyország szellemi tanításai új dicsőségben ragyogjanak fel? Ha nehéznek találnátok e próba kiállítását, akkor vajon mihez fogtok kezdeni, amikor az Ember Fiának vissza kell térnie az Atyához? Mikor és hogyan készültök fel arra az időre, amikor felmegyek arra a helyre, ahonnan e világra eljöttem?

Kedveseim, emlékeznetek kell, hogy a szellem elevenít meg; a húsvér test és minden, ami azzal jár, kevés hasznót hajt. Az általam elmondott szavak számotokra szellem és élet. Bizakodjatok! Nem hagytalak el benneteket. E napok során sokakat fog sérteni a nyílt beszéd. Már hallottátok hírért, hogy sok tanítványom visszafordult; már nem tartanak velem. Én kezdettől fogva tudtam, hogy e lagymatag hívek kidőlnék a sorból. Nem választottam-e tizenkettőtöket és különítettelek el benneteket az ország követeként? Olyan időszakban, mint ez a mostani, ti is elhagynátok? Mindegyikőtök tekintse át a maga hitét, mert egyikőtök komoly veszélyben van.”

Amint Jézus elhallgatott, Simon Péter azt mondta:

„Igen, Uram, szomorúak vagyunk és megdöbbenek, de sohasem fogunk elhagyni téged. Megtanítottad nekünk az örökkévaló élet szavait. Hittünk benned és veled tartottunk ez idő alatt végig. Mi nem fordulunk vissza, mert tudjuk, hogy az Isten küldött téged.”

Ahogy Péter befejezte, mind egyhangú fejbólintással jelezték, hogy a hűségesküjével egyetértenek.

Ezután Jézus azt mondta:

„Térjete nyugovóra, mert dolgoz idők jönnek; tevékeny napok vannak előttünk.”

278. AZ UTOLSÓ NAPOK KAPERNAUMBAN

Április 30-ának eseménydús szombat éjjelén, amikor Jézus éppen vigasztaló és bátorító szavakat intézett a lehangolt és összezavarodott tanítványaihoz, Tibériásban tanácskozásra került sor Heródes Antipász és a jeruzsálemi Szanhedrint képviselő különleges megbízottak egy csoportja között. Ezek az írástudók és farizeusok Heródest Jézus letartóztatására biztatták; mindent megtettek, hogy meggyőzzék arról, hogy Jézus viszály, sőt lázadás kitöréséig szítja a néphangulatot. Heródes azonban nem volt hajlandó eljárni vele szemben úgy, mint egy politikai bűnelkövetővel. Heródes tanácsadói pontos jelentést tettek

neki a tó túloldalán lejátszódott eseményről, amikor is az emberek Jézust királlyá akarták nyilvánítani és arról, hogy Jézus visszautasította az ajánlatot.

Heródes házának egyik tagja, Kuza, akinek a felesége a nők segédkező testületéhez tartozott, arról tájékoztatta, hogy Jézus nem pártolja a földi uralkodás dolgaiba való beavatkozást; hogy ő csakis a hívei szellemi testvériségének megalkotásán dolgozik, mely testvériséget ő a mennyországnak nevez. Heródes elhitte Kuza jelentéseit, még hozzá olyannyira, hogy nem is volt hajlandó beleavatkozni Jézus tevékenységeibe. Heródesnek a Jézussal szembeni magatartását ez alkalommal befolyásolta az is, hogy babonásan félt Keresztelő Jánostól. Heródes a hitehagyott zsidók közé tartozott, akik, bár semmiben sem hittek, mindentől féltek. Rossz volt a lelkiismerete, amiért megölette Jánost, és nem akart belekeveredni a Jézus ellen irányuló cselszövésekbe. Tudomása volt sok olyan beteg esetéről, amikor Jézus nyilvánvaló gyógyítást vitt véghez, és úgy tekintett rá, mint egy látnokra vagy egy viszonylag ártalmatlan vallási megszállottra.

Amikor a zsidók azzal fenyegetőztek, hogy jelentik a császárnak, hogy egy árulót védelmez, Heródes kiutasította őket a tanácsterméből. E kérdések egy hétig függőben voltak, mialatt Jézus felkészítette a követőit a küszöbön álló szétszórásra.

279. A tanácskozás hete

Május elsejétől május 7-ig Jézus bizalmas tanácskozást tartott a követőivel a Zebedeus házában. E megbeszéléseken csak a kipróbált és megbízható tanítványok lehettek jelen. Ekkoriban nagyjából száz olyan tanítvány volt, akik rendelkeztek azzal az erkölcsi bátorsággal, hogy szembeszálljanak a farizeusok támadásával és kinyilvánítsák a Jézus iránti odaadásukat. Ezzel a csoporttal tartott üléseket reggel, délután és este. Érdeklődők kis csoportjai gyülekeztek minden délután a parton, ahol a vándor hitszónokok vagy az apostolok némelyike beszélt. E csoport létszáma ritkán haladta meg az ötvenet.

E hét péntekén a kapernaumi zsinagóga vezetői hivatalosan bezárták az Isten házáat Jézus és minden követője előtt. E lépésre a jeruzsálemi farizeusok ösztönzésére került sor. Jairus lemondott az első számú vezetői tisztéről és nyíltan elkötelezte magát Jézus mellett.

Az utolsó tanácskozást a partvidéken május 7-én szombat délután tartották. Jézus az akkor összegyűlt kevesebb mint százötven ember előtt beszélt. E szombat éjjel jelentette a Jézus és tanításai iránti népszerűség mélypontját. Ettől kezdve állandó, lassú, ám egészségesebb és megbízhatóbb gyarapodás indult meg a kedvező fogadtatás irányában; a követésének új módja épült ki, mely a szellemi hit és az igaz vallási tapasztalás jobb alapjain nyugodott. Most már egyértelműen véget ért az a megalkuvásnak teret adó, többé-kevésbé összetett átmeneti szakasz, amely a Mester követői által az országról alkotott anyagelvű nézetek és a Jézus által tanított eszményalapúbb és szellemibb nézetek közöttiként volt jellemezhető. Ettől kezdve nyíltabban hirdették az országról szóló evangéliumot a tágabb érvényességi területe és a kiterjedt szellemi jelentőségei vonatkozásában.

280. A pihenés hete

Kr.u. 29. május 8-án vasárnap Jeruzsálemben a Szanhedrin olyan határozatot hozott, hogy bezárnak minden palesztinai zsinagógát Jézus és a követői előtt. Ez a jeruzsálemi Szanhedrin részéről új és példátlan hatáskörbitorlás volt. Annak előtte minden egyes zsinagóga az istenimádók független gyülekezeteként létezett és működött, és a saját kormányzótestületük vezetése és irányítása alatt állt. Csak a jeruzsálemi zsinagógák tartoztak a Szanhedrin hatáskörébe. A Szanhedrin nagy hirtelenséggel meghozott intézkedését a testület öt tagjának lemondása követte. Száz hírnököt küldtek ki késlekedés nélkül a határozat közlésére és végrehajtására. Röpké két hét alatt a hebroni zsinagógát kivéve Palesztinában minden zsinagóga meghajolt a Szanhedrin kiáltványa előtt. A hebroni zsinagóga vezetői nem voltak hajlandók elismerni a Szanhedrin jogát ahhoz, hogy ilyen hatáskört gyakoroljon a gyülekezetük felett. A jeruzsálemi határozat teljesítése megtagadásának alapját a gyülekezeti

önrendelkezés védelme és nem annyira a Jézus ügye iránti rokonszenv képezte. Nem sokkal ezt követően a hebroni zsinagóga tűzvészben elpusztult.

Ugyanezen a vasárnap reggelen Jézus egy hétnyi szabadságot hirdetett, arra biztatva minden tanítványát, hogy térjen haza vagy látogassa meg a barátait annak érdekében, hogy a zaklatott lelkük megnyugodjon és hogy bátorító szavakat intézzenek a szeretteikhez. Azt mondta:

„Menjetek oda, ahol játékkal vagy halászattal foglalkozhattok, s közben imádkozzatok az ország gyarapodásáért.”

Ezen egy hétnyi pihenő lehetőséget adott Jézusnak, hogy sok családot és csoportot keressen fel a parton. Több alkalommal elment halászni is Zebedeus Dáviddal, és bár az ideje nagy részét egyedül töltötte, mindig ott volt a közelben Dávid két-három legmegbízhatóbb figyelő hírnöke, akik nem vitatható utasításokat kaptak a főnököktől Jézus megvédésével kapcsolatban. Ezen egy hétnyi pihenés alatt semmiféle nyilvános tanításra nem került sor.

E hét folyamán Nátániel és Zebedeus Jakab komolyabb betegséggel küszködött. Három napon és éjjelen át sokat szenvedtek egy fájdalmas emésztési zavartól. A harmadik éjszakán Jézus pihenni küldte Szalomét, Jakab anyját, s ő ápolta tovább a szenvedő apostolokat. Jézus természetesen egy pillanat alatt meggyógyíthatta volna a két férfit, de sem a Fiú, sem az Atya nem így jár el az idő és tér evolúciós világain élő emberek gyermekeit sújtó hétköznapi nehézségek és csapások esetében. A húsvér testben eltöltött eseménydús élete alatt Jézus egyetlen egyszer sem hajtott végre semmiféle természetfeletti segédkezést a földi családja bármely tagja vagy a közvetlen követőinek bármelyike javára.

A világegyetemi nehézségekkel és a bolygói akadályokkal a halandó teremtmények kifejlődő lelkének növekedése és fejlődése, a fokozatos tökéletesedés érdekében biztosított tapasztalási felkészülés részeként kell szembenézni. Az emberi lélek szellemivé lényegülése azt igényli, hogy a lélek közelről tapasztalja meg a valódi világegyetemi nehézségek széles körének nevelő hatású megoldását. Az állati természet és a saját akaratú teremtmények alsóbb rendű formái gondtalan környezetben nem fejlődnek kedvezően. Nehézségekkel járó helyzetek, melyekhez erőfeszítésre készítő ingerek társulnak, ezek hatnak közre abban, hogy létrejöjjenek azok az elme-, lélek- és szellemműködések, melyek óriási mértékben hozzájárulnak a halandói fejlődés méltó céljainak eléréséhez és a szellemi beteljesülés felsőbb szintjeire való eljutáshoz.

281. A második megbeszélés Tibériásban

Május 16-án Tibériásban a jeruzsálemi hatóságok és Heródes Antipász részvételével összehívták a második tanácskozást. A jeruzsálemi vallási és politikai vezetők egyaránt jelen voltak. A zsidó vezetők azzal a jelentéssel szolgálhattak Heródesnek, hogy Galileában és Júdeában gyakorlatilag minden zsinagóga elzárkózott Jézus tanai elől. Újabb erőfeszítést tettek arra, hogy Heródest rávegyék Jézus letartóztatására, de ő nem volt hajlandó teljesíteni a követelésüket. Május 18-án azonban Heródes beleegyezett abba a tervbe, hogy a Szanhedrin hatóságai kapjanak engedélyt Jézus elfogására és Jeruzsálembe kísérésére, hogy ott vallási vádakkal perbe foghassák, feltéve, hogy Júdea római ura egyetért ezzel. Időközben Jézus ellenségei szerte Galileában szorgosan terjesztették azt a rémhírt, hogy Heródes Jézus ellen fordult, és hogy az a szándéka, hogy kiírt mindenkit, aki hisz az ő tanításaiban.

Május 21-én szombat éjjel eljutott a hír Tibériásba, hogy a jeruzsálemi polgári hatóságok nem ellenzik a Heródes és a farizeusok közötti azon megállapodást, hogy Jézust elfogják és Jeruzsálembe vigyék, hogy ott a Szanhedrin elé állítsák a zsidó nemzet szent törvényei semmibe vételének vádjával. Ennek megfelelően röviddel szombat éjfél előtt Heródes aláírta azt a rendeletet, mely felhatalmazta a Szanhedrin tisztviselőit, hogy elfogják Jézust Heródes felségterületén és erővel Jeruzsálembe vigyék tárgyalásra. Sok oldalról érte erős nyomás Heródest, mielőtt beleegyezését adta volna a kérelemhez, és jól tudta, hogy Jézus az esküdt ellenségei előtt nem számíthat tisztességes tárgyalásra Jeruzsálemben.

282. Szombat éjjel Kapernaumban

Ugyanezen a szombat éjszakán Kapernaumban vezető polgárok ötvenfős csoportja találkozott a zsinagógánál, hogy megvitassák a fontos kérdést: „Mihez kezdjünk Jézussal?” Még éjfél után is beszélgettek és vitatkoztak, de nem tudtak közös megegyezésre jutni. Eltekintve néhány embertől, akik hajlottak arra, hogy Jézus a Messiás, legalábbis szent ember vagy talán próféta, a tanácskozók négy, közel egyenlő létszámú csoportra oszlottak, akik Jézusról a következőképpen vélekedtek:

1. Hogy ő egy félrevezetett és ártalmatlan vallási megszállott.
2. Hogy ő egy veszélyes és fondorlatos felforgató elem, aki lázadást szíthat.
3. Hogy ördögökkel cimborál, vagy talán ő az ördögök egyik hercege.
4. Hogy nincs magánál, őrült, elméjében zavarodott.

Sokat beszéltek a Jézus által hirdetett tantételekről, melyek az egyszerű embereket izgalomba hozták; az ellenségei úgy tartották, hogy a tanításai kivihetetlenek, hogy minden összeomlik, ha mindenki őszinte kísérletet tesz arra, hogy az ő eszméinek megfelelően éljen. Sok későbbi nemzedék emberei is ugyanilyen dolgokat mondtak. Számos értelmes és jó szándékú ember, még e kinyilatkoztatások felvilágosultabb korában is, úgy tartja, hogy a mai polgárosodott társadalom nem épülhetett volna Jézus tanításaira – és részben igazuk is van. De minden ilyen kétkedő elfelejti, hogy egy sokkal jobb polgárosodott társadalom épülhetett volna az ő tanításaira, és valamikor majd így is lesz. E világ komolyan még sohasem próbálkozott a jézusi tanítások nagyobb léptékű kivitelezésével, függetlenül attól, hogy gyakran történtek halovány kísérletek az úgynevezett kereszténység tantételeinek követésére.

283. A mozgalmas vasárnap reggel

Május 22. eseménydús nap volt Jézus életében. E vasárnapon még napkelte előtt Dávid egyik hírnöke érkezett Tibériásból nagy sietve, arról hozott hírt, hogy Heródes úgy rendelkezett, vagyis úgy akar rendelkezni, hogy a Szanhedrin tisztviselői tartóztassák le Jézust. E küszöbönálló veszély hírére Zebedeus Dávid hívatta a hírnökeit és kiküldte őket a tanítványok minden helyi csoportjához, s összehívta azokat egy rendkívüli tanácskozásra aznap reggel hét órára. Amikor Júdásnak (Jézus öccsének) a sógornője értesült erről az aggasztó jelentésről, sietve tájékoztatta Jézus egész családját, akik a közelben laktak, s hívta őket, hogy nyomban jöjjenek el a Zebedeus házhoz. A sürgős hívásra válaszul Mária, Jakab, József, Júdás és Rúth rövidesen meg is érkezett.

E kora reggeli megbeszélésen mondta el Jézus a búcsúintelveit az összegyűlt tanítványoknak; vagyis egy időre elbúcsúzott tőlük, jól tudva, hogy hamarosan elúzik őket Kapernaumból. Arra utasította mindannyiukat, hogy útmutatásért forduljanak Istenhez és vigyék tovább az ország munkáját a következményektől függetlenül. A vándor hitszónokoknak meghagyta, hogy úgy munkálkodjanak, ahogy jónak látják addig, amíg nem szólítja őket. Kiválasztott tizenkét vándor hitszónokot, hogy tartsanak vele; a tizenkét apostolt pedig felszólította, hogy maradjanak vele, bármi történjék is. A tizenkét nőt arra utasította, hogy maradjanak a Zebedeus házban és Péter házában, amíg értük nem küld.

Jézus beleegyezett, hogy Zebedeus Dávid tovább működtesse az országos hírvivői szolgálatot, és akkor a Mestertől búcsúzva Dávid azt mondta:

„Menj a dolgodra, Mester. Ne hagyd, hogy a megszállottak elfogjanak, és soha ne kételkedj, hogy a hírnökök a nyomodat követik. Az embereim soha nem fogják elveszíteni a kapcsolatot veled, és rajtuk keresztül tudomásod lesz az ország más részeiről, és általuk mi mind tudni fogunk rólad. Semmi, ami velem történhet, nem fogja akadályozni e szolgálatot, mert kijelöltem első és második vezetőt, és még harmadikat is. Én nem vagyok sem tanító, sem tanhirdető, de az van a szívemben, hogy így tegyek, és senki sem állíthat meg.”

Ezen a reggelen nagyjából 7.30-kor kezdte meg Jézus a búcsúbeszédét csaknem száz hívó előtt, akik az épületben zsúfolódtak össze, hogy meghallgassák. Minden jelenlévő számára komoly alkalom volt ez,

Jézus azonban szokatlanul vidáman viselkedett; újra a régi önmaga volt. Az elmúlt hetek komolysága lefoszlott róla, és a szavaival mindegyikükbe hitet, reményt és bátorságot csepegtetett.

284. Jézus családjának megérkezése

Ezen a vasárnap reggelen nagyjából nyolc órakor érkezett a helyszínre Jézus földi családjának öt tagja Júdas sógornőjének sürgős hívására. Az egész húsvér testbeli családjából egyedülként Rúth hitt teljes szívvel és szakadatlanul az ő földi küldetésének isteni voltában. Júdas és Jakab, sőt még József is sokat megőrzött a Jézusba vetett hitéből, de engedték, hogy a büszkeségük megzavarja a jobb ítélőképességüket és a valódi szellemi hajlamaikat. Mária szintén szeretet és félelem között, az anyai szeretet és a családi büszkeség között őrlődött. Noha kétségek gyötörték, sohasem tudta egészen elfelejteni Gábiel látogatását, melyre még Jézus születése előtt került sor. A farizeusok azon munkálkodtak, hogy meggyőzzék Máriát, hogy Jézus magánkívül van, megháborodott. Sürgették, hogy kerekedjen fel a fiaival és próbálja meg rávenni őt arra, hogy hagyjon fel a nyilvános tanítással. Bizonygatták Máriának, hogy Jézus rövidesen le fog betegedni, és hogy csak szegény és gyalázat érheti az egész családot, ha engedik, hogy folytassa a ténykedését. Így amikor Júdas sógornőjétől megkapták az üzenetet, mind az öten egyből elindultak Zebedeus házához – mivel már együtt voltak Máriánál, ahol is előző este a farizeusokkal találkoztak. Késő éjszakába nyúlóan beszélgettek a jeruzsálemi vezetőkkel, és többé-kevésbé mindannyian meg voltak győződve arról, hogy Jézus furcsán viselkedik, hogy már egy ideje furcsán viselkedik. Bár Rúth nem tudott magyarázatot adni Jézus viselkedésének minden vonására, kitartott amellett, hogy Jézus mindig tisztességesen bánt a családjával és nem volt hajlandó egyetérteni azzal a tervvel, hogy megpróbálják lebeszélni őt a munka folytatásáról.

Útban a Zebedeus házhoz ezekről a dolgokról beszélgettek és egymás között egyetértettek abban, hogy megpróbálják rávenni Jézust arra, hogy térjen haza velük, mert, ahogy Mária mondta: „Tudom, hogy hatni tudnék a fiamra, ha hazajönne és meghallgatna.” Jakab és Júdas hallotta a híreket azzal kapcsolatban, hogy Jézust le akarják tartóztatni és tárgyalásra Jeruzsálembe akarják vinni. A saját biztonságukat is féltették. Mindaddig, amíg Jézus népszerű személyiség volt, a családja hagyta, hogy a dolgok ebben a mederben folyjanak, de most, hogy a kapernaumi emberek és a jeruzsálemi vezetők hirtelenül szembefordultak vele, nagyon is érezni kezdték a kényelmetlen helyzetükkel járó feltételezett veszteségsúlyát.

Arra számítottak, hogy találkoznak Jézussal, félrehívják, és arra buzdítják, hogy térjen haza velük. Úgy gondolták, hogy megnyugtatták, elfelejtik neki, hogy úgy elhanyagolta őket – megbocsátják és mindezt elfelejtik – ha felhagy a bolondsággal, hogy megpróbál olyan új vallást hirdetni, mely órá csak bajt, a családjára pedig csak szegényt hozhat. Minderre Rúth csak annyit mondott:

„Én megmondom a bátyámnak, hogy szerintem ő Isten embere, és hogy azt remélem, hogy inkább meghal előbb, mintsem hogy hagyja, hogy ezek a gonosz farizeusok megállítsák a tan hirdetésében.”

József ígéretet tett, hogy elhallgattatja Rúth-ot, mialatt a többiek Jézusnál próbálkoznak.

Amikor odaértek a Zebedeus házhoz, Jézus éppen a tanítványoknak szóló búcsúbeszédét tartotta. Megpróbálták bejutni a házba, ám az zsúfolásig tele volt. Végül a hátsó fedett folyosón telepedtek le és mivel szájról szájra terjedt a híre a megérkezésükhöz, végül Simon Péter odasúgta Jézusnak, megszakitva emiatt a beszédjét, hogy

„Nézd csak, az édesanyád és az öcséid itt vannak kint, és nagyon türelmetlenek, hogy beszélhessenek veled.”

Jézus anyja ekkor nem értette, hogy miért olyan fontos a követőknek szóló búcsúbeszéd, és nem tudta azt sem, hogy a beszédjét bármelyik pillanatban félbeszakíthatja a letartóztatására jövők érkezése. Mária tényleg azt hitte, hogy az oly hosszú, nyilvánvaló elhidegülés után, annak hatására, hogy ő és Jézus öcséi kegyesen végre eljöttek hozzá, Jézus abbahagyja a beszédet és odajön hozzájuk abban a pillanatban, amint értesül arról, hogy várnak rá.

Ez is csak azon alkalmak közé tartozott, amikor Jézus földi családja nem volt képes megérteni, hogy neki az Atyja ügyében kell járnia. Így Mária és Jézus öcséi nagyon megsértődtek, amikor annak ellenére, hogy Jézus szünetet tartott a beszédjében amint az üzenetet megkapta, ahelyett, hogy sietett volna az üdvözlésükre, azt hallhatták, hogy dallamos hangját felemelve azt mondja:

„Mondjátok meg anyámnak és az öcsémnek, hogy nem kell aggódniuk miattam. Az Atya, aki a világba küldött, nem hagy el engem; és a családomat sem éri semmi baj. Jó bátorságra intsétek őket és vessék bizalmukat az ország Atyjába. De végül is ki az én anyám és kik az én testvéreim?”

Két kezét a teremben összegyűlt összes tanítványa felé kinyújtva, azt mondta:

„Nekem nincsen anyám; nincsenek testvéreim. Nézzétek az édesanyámat és nézzétek az öcséimet! Mert aki megcselekszi az én Atyám akaratát, aki a mennyben van, az az én anyám, öcsém és húgom.”

Amikor Mária meghallotta e szavakat, Júdás karjába hanyatlott. Mialatt Jézus a búcsúüzenetének zárószavait mondta, Máriát kivitték a kertbe, hogy erőre kapjon. Jézus a beszéd után ki akart menni, hogy szót váltson az anyjával és az öcséivel, de Tibériásból hírnök érkezett sietve azzal a hírrel, hogy a Szanhedrin tisztviselői már elindultak, felhatalmazva arra, hogy Jézust elfogják és Jeruzsálembe vigyék. András kapta meg az üzenetet és Jézus beszédjét félbeszakítva közölte is vele a hírt.

András nem emlékezett, hogy Dávid mintegy huszonöt őrt állított fel a Zebedeus ház környékén, és hogy senki sem lephette meg őket; így megkérdezte Jézust, hogy mi a teendő. A Mester csendben állt a helyiségben, míg az anyja, aki miután hallotta a „nekem nincsen anyám” szavait, éppen akkor tért magához a megrázkódtatásból a kertben. Épp ekkor történt, hogy a szobában az egyik nő felállt és azt kiáltotta:

„Áldott a méh, mely megszült téged és áldottak az emlők, melyek tápláltak.”

Jézus egy pillanatra megszakítva az Andrással való beszélgetést, válaszul azt mondta ennek az asszonynak:

„Nem, inkább áldott az, aki hallgatja az Isten szavát és mer engedelmeskedni annak.”

Mária és Jézus öccsei úgy gondolták, hogy Jézus nem érti őket, hogy már nem érdeklik őt, nem is fogták fel, hogy ők voltak azok, akik nem értették Jézust. Jézus tökéletesen megértette, hogy az emberek milyen nehezen tudnak szakítani a múltjukkal. Tudta, hogy az emberi lényeket mennyire befolyásolja a tanhirdető ékesszólása, és a lelkiismeret hogyan válaszol az érzelmi folyamodványra, mint ahogy az elme teszi azt az okszerűségre és az észérvekre, de tudta azt is, hogy mennyivel nehezebb dolog meggyőzni az embereket, hogy elszakadjanak a múlttól.

Mindörökre igaz, hogy mindazok, akik úgy hiszik, hogy félreértik vagy nem értékelik őket, azok rokonszenvező barátokra és megértő tanácsadókra lelnek Jézusban. Jézus figyelmeztette az apostolait, hogy az ember ellensége lehet a saját háznépe is, de azt aligha fogta fel, hogy e jóslat mennyire jól beigazolódik majd az ő saját tapasztalásában. Jézus nem hagyta el a földi családját azért, hogy az Atyja munkáját elvégezze – ők hagyták el őt. Később, a Mester halálát és feltámadását követően, amikor Jakab kapcsolatba került a korai keresztény mozgalommal, mérhetetlenül sokat szenvedett amiatt, hogy nem lehetett részese Jézus és a tanítványai ezen első közösségének.

Ezen események megélése során Jézus úgy döntött, hogy az emberi elméjének korlátozott ismereteire hagyatkozik. Azt akarta, hogy tisztán emberként élje meg mindezt a társaival. Jézus emberi elméjében az volt, hogy találkozni akar a családjával, mielőtt elmegy. Nem akart megállni a beszédje közepén és ezzel a már oly régóta fennálló elkülönülésüket közügyggyé tenni. Az volt a szándéka, hogy befejezi a beszédjét és azután még indulás előtt találkozik velük, ám e tervét a soron következő események összejátszása megghiúsította.

A menekülésük sürgős voltát fokozta, hogy a Zebedeus ház hátsó bejáratához Dávid hírnökeinek egy csoportja érkezett. Az általuk okozott mozgolódás megrettentette az apostolokat, akik azt hitték, hogy az újonnan érkezettek a letartóztatóik, és az azonnali elfogástól való félelmükben az első bejáraton át

a várakozó hajóhoz siettek. Mindez megmagyarázza, hogy Jézus miért nem találkozott a hátsóbejáratnál várakozó családjával.

De azt mondta Zebedeus Dávidnak, amikor a sietős menekülés közben hajóra szállt:

„Mondd meg anyámnak és az öcsémnek, hogy nagyra értékelem, hogy eljöttek, és szerettem volna találkozni velük. Érted meg velük, hogy ne vegyék tőlem zokon, de törekedjenek inkább arra, hogy megismerjék az Isten akaratát és jóindulattal és bátran igyekezzenek megcselekedni azt az akaratot.”

285. A sietve távozás

Ezen a vasárnap reggelen, a Kr.u. 29. év májusának huszonkettedik napján, Jézus a tizenkét apostolával és a tizenkét vándor tanhirdetővel megkezdte a sietős menekülést a Szanhedrin tisztviselői elől, akik Heródes Antipásztól felhatalmazva elindultak Betsaidából, hogy elfogják és Jeruzsálembe vigyék őt, hogy istenkáromlás és a zsidó nemzet szent törvényeinek egyéb módon való megszegésének vádjával perbe fogják. Már majdnem fél kilenc volt ezen a szép reggelen, amikor e huszonöt főből álló társaság megragadta a lapátokat és evezve elindult a Galileai-tó keleti partja felé.

A Mester hajóját egy másik, kisebb csónak követte, melyben Dávid hat hírnöke tartózkodott, akiket arra utasítottak, hogy maradjanak kapcsolatban Jézussal és a társaival, és a hollétük és a biztonságuk felől rendszeresen vigyenek híreket a Zebedeus házba Betsaidába, mely egy ideig az országért folyó munka központjával szolgált. Jézus azonban többé nem lelt otthonra Zebedeus házában. Mostantól kezdve végig a hátralévő földi élete alatt a Mesternek tényleg „nem volt hol lehajtania a fejét”. Többé már nem volt olyan hely számára, mely akár csak hasonlított volna egy állandó lakóhelyhez.

Áteveztek a közeli Kheresa faluhoz, a hajót a barátaikra bízták, és megkezdtek a Mester földi élete mozgalmas utolsó évének vándorlásait. Egy időre még Fülöp felségterületén maradtak, Kheresából Cezárea-Filippibe mentek, innen pedig továbbindultak Fönícia partjai felé.

A tömeg ott ógyelgett a Zebedeus ház körül, figyelte, amint a két hajó elindul a tavon a keleti part felé, és a hajók már jócskán bent jártak, amikor a jeruzsálemi hivatalos emberek sietve megérkeztek és keresni kezdték Jézust. Nem akarták elhinni, hogy megszökött előlük, és mialatt Jézus és társasága észak felé tartott Bataneán keresztül, a farizeusok és a segítők csaknem egy teljes hetet töltöttek el azzal, hogy hiába keresték Jézust Kapernaum környékén.

Jézus családja visszatért a kapernaumi otthonába és majd egy hetet töltöttek beszélgetéssel, vitával és imádkozással. Teljesen össze voltak zavarodva és meg voltak döbbenve. Csütörtök délutánig nem is nyerték vissza a lelki nyugalmaikat, amikor is Rúth tért vissza a Zebedeus háznál tett látogatásból, ahol Dávidtól megtudta, hogy apai bátyja biztonságban van, jó egészségnek örvend és úton van a föníciai partvidék felé.

286. MENEKÜLÉS ÉSZAK-GALILEÁN ÁT

Nem sokkal azt követően, hogy Kheresa közelében partot értek ezen a mozgalmas vasárnapon, Jézus és huszonnégy társa egy rövid útszakaszt tett meg észak felé, azután az éjszakát Betsaida-Juliásztól délre, egy szép ligetben töltötték. Ismerték ezt a sátorozásra alkalmas helyet, mert régebben már megálltak itt. Mielőtt nyugovóra tértek volna, a Mester maga köré gyűjtötte a követőit és megvitatta velük a Bataneán és Észak-Galileán át a föníciai partvidékhez tervezett vándorútjuk részleteit.

287. Miért háborognak a pogányok?

Jézus azt mondta:

„Mindannyioknak emlékeznie kell, hogy a Zsoltáros miként beszélt ezekről az időről, amikor azt mondta, »Miért háborognak a pogányok és a népek miért szervezkednek hiába? A föld királyai

fölkelnek és a nép urai összeesküsznek az Úr ellen és a fölkentje ellen, mondván, Tépjük szét az irgalombéklyókat és vessük le a szeretet kötelékeit.»

Ma beteljesülni látjátok mindezt. De nem fogjátok látni a Zsoltáros jövődölése többi részének beteljesülését, mert neki téves eszméi voltak az Ember Fiáról és annak földi küldetéséről. Az én országom szereteten alapul, irgalomban hirdettetik és önzetlen szolgálat által jön létre. Atyám nem a pogányokon gúnyosan nevetve ül a mennyben. Erős nemtetszésében nem haragos ő. Ígéretként igaz az, hogy a Fiúi lesznek örökségképpen ezek az úgynevezett pogányok (valójában az ő tudatlan és tanulatlan testvérei). Én ezeket a nem-zsidókat irgalommal és rokonszenvvel, tárt karokkal fogadom. Mindeme szeretet megmutattatik az úgynevezett pogányoknak, függetlenül attól a feljegyzett, szerencsétlen nyilatkozattól, mely arra utal, hogy a győzedelmes Fiú »vasvesszővel veri őket és mint a cserépedényt, összetöri őket«. A Zsoltáros arra intett titeket, hogy »szolgálatot az Úrnak félelemmel« – én arra szólítalak benneteket, hogy hittel lépjétek az isteni fiúi elismertség magas kiváltságaiba; ő azt parancsolja, hogy örüljétek reszketéssel; én arra hívlak, hogy örüljétek bizonyossággal. Ő azt mondja, »Csókoljátok a Fiút, hogy meg ne haragudjék és el ne vesszetek, amikor felgerjed az ő haragja.« De ti, akik velem éltetek, jól tudjátok, hogy harag és düh nem része az emberek szívében létesítendő mennyországnak. A Zsoltáros azonban megpillantotta az igaz fényt, amikor e figyelmeztetés végén azt mondta: »Áldottak, akik e Fiúban bizakodnak.«”

Jézus folytatta a huszonnégyek tanítását, azt mondta:

„A pogányok nincsenek híján ürügynek, amikor kikelnek ellenünk. Az ő látószögük kicsiny és szűk, ezért képesek az energiákat lelkesen összpontosítani. Az ő céljuk közel van és többé-kevésbé látható; minélfogva bátran és eredményesen törekednek a cél elérésére. Ti, akik magatokról azt vallottátok, hogy beléptek a mennyországba, túlságosan is ingadozók és határozatlanok vagytok a tanítási tevékenységekben. A pogányok közvetlenül a céljaikra törnek; a ti hibátok a túlzott mértékű, állandó epekedés. Ha vágytok az országba való belépésre, akkor miért nem veszitek be azt szellemi rohammal, mint ahogy a pogányok beveszik a megtámadott várost? Nemigen vagytok méltók az országra, amennyiben a szolgálatotokat oly nagy mértékben jellemzi a múlton való sajnálkozás, a jelen feletti siránkozás és a jövőért való hiábavaló epekedés magatartása. Hogy miért háborognak a pogányok? Mert nem ismerik az igazságot. Hogy ti miért bágyadtok hiábavaló sóvárgásban? Mert nem hallgattok az igazságra. Hagyjatok fel a hasztalan vágyakozással és bátran fogjatok az ország megteremtését célzó tettekbe.

Amit tesztek, abban ne váljatok egyoldalúvá és a túlzott szakosodást is kerüljétek. Az elpusztításunkra törő farizeusok valóban azt hiszik, hogy az Isten szolgálatában járnak el. A hagyományhoz való ragaszkodás által szűk látókörűvé váltak, ezért vakítja el őket az előítélet és keményíti szívüket a félelem. Nézzétek a görögöket, akiknek vallás nélküli tudományuk van, míg a zsidóknak tudomány nélküli vallásuk. Amikor az embereket annyira félrevezetik, hogy elfogadják az igazság ilyen szűk látókörű, zavaros megbontását, akkor az ő egyetlen reményük az üdvözülésre az, hogy az igazságra hangolódjanak – áttérteké váljanak.

Igen nyomatékosan kell kimondanom ezen örökkévaló igazságot: Ha ti az igazságra hangolódás révén megtanuljátok, hogy példát mutassatok életetekben az igazságosság szép teljességére, akkor az embertársaitok keresni fognak titeket, hogy ők is megkapják, amire ti már szert tettetek. Amilyen mértékben az igazságkeresők vonzódnak hozzátok, az mutatja az igazsággal való felruházottságotok, az igazságosságotok mértékét. Amilyen mértékben üzenetekkel az emberekhez kell mennetek, az valamiképpen azon sikertelenségek mutatója, hogy mennyire nem tudtok teljes vagy igazságos életet, igazságban összehangolt életet élni.”

A Mester sok más dolgot is tanított az apostoloknak és a vándor hitszónokoknak, mielőtt éjszakára búcsút vettek volna tőle és hálóhelyükön nyugodni tértek.

288. A vándor hitszónokok Korazinban

Május 23. hétfő reggelén Jézus arra utasította Pétert, hogy a tizenkét vándor hitszónokkal menjen át Korazinba, míg ő a tizenegy apostollal elindult Cezárea-Filippibe a Jordán menti útvonalon a Damaszkus-Kapernaum útig, onnan pedig északra felé, a Cezárea-Filippibe vezető út kereszteződéséig, aztán tovább a városba, ahol is két hétig időztek és tanítottak. Május 24-én kedden, a délután folyamán érkeztek meg oda.

Péter és a vándor hitszónokok két hétig voltak Korazinban, és a hívek kis létszámú, ám elkötelezett csoportjának hirdették az országról szóló evangéliumot. De nem tudtak sok új megtérte szert tenni. Egész Galileában egyetlen város sem adott oly kevés lelket az országnak, mint Korazin. Péter utasításainak megfelelően a tizenkét vándor hitszónoknak kevesebbet kellett beszélnie a gyógyításról – a fizikai dolgokról – de egyre erélyesebben hirdették a tant és tanították a mennyország szellemi igazságait. A Korazinban töltött két hét a megpróbáltatások valóságos keresztjét jelentette a tizenkét vándor hitszónoknak annyiban, hogy mindaddig ez volt a pályafutásuk legnehezebb és legmeddőbb időszaka. Lévé, hogy nem származott meglepődésük abból, hogy lelkeket nyerjenek meg az országnak, mindegyikük nagyobb meggyőződéssel és őszintébben tulajdonított jelentőséget a saját lelkének és a lelkük fejlődésének az új élet szellemi útjain.

Amikor látszott, hogy több ember már nemigen törekszik az országba való belépésre, június 7-én kedden Péter összehívta a társait és elindultak Cezárea-Filippibe, hogy csatlakozzanak Jézushoz és az apostolokhoz. Szerdán déltájban érkeztek meg és az egész estét azzal töltötték, hogy beszámoltak a korazini hitetlenekkel kapcsolatos tapasztalataikról. Az este során folytatott megbeszéléseken Jézus újabb utalást tett a magvető példázatára és sok igazságot tanított nekik az élet látszatra kudarcos vállalkásainak jelentéséről.

289. Cezárea-Filippiben

Bár Jézus a Cezárea-Filippi közelében eltöltött két hét alatt nem végzett nyilvános munkát, az apostolok számos nyugalmasabb esti találkozót tartottak a városban, és sok hívő eljött a táborba, hogy Jézussal beszéljen. Ottlétük eredményeként igen kevesen csatlakoztak a hívek csoportjához. Jézus mindennap beszélt az apostolokkal, és az apostolok világosabban látták, hogy a mennyország hirdetésével kapcsolatos munkának egy új szakasza kezdődött meg. Kezdték megérteni, hogy „a mennyország nem eszem-iszom, hanem az isteni fiúi elismertség elfogadásával járó szellemi öröme való ráébredés”.

Ottlétük Cezárea-Filippiben valódi próbát jelentett a tizenegy apostolnak; nehezen vészték át a két hetet. Csaknem teljesen levertek voltak, és hiányzott nekik a Péter lelkes személyisége által jelentett rendszeres ösztönzés. Ezen időszakban valóban nagy kihívást és próbatételt jelentett nekik az, hogy higgyenek Jézusban és magukon erőt véve, kövessék őt. Bár e két hét során kevés embert térítettek meg, sok hasznos dolgot tanultak a Mesterrel való napi tanácskozásokból.

Az apostolok megtanulták, hogy a zsidók azért rekedtek meg és haldokolnak szellemileg, mert az igazságot hitvallássá merevítették; hogy amikor valamely igazságot úgy juttatnak kifejezésre mint önteltségből fakadó kizárólagos határvonalat, ahelyett, hogy azok a szellemi vezetés és fejlődés útjelzőiül szolgálnának, akkor az ilyen tanítások elveszítik a teremtő és életadó erejüket, végül pedig pusztán állandósító és elmerevítő jellegűvé válnak.

Egyre jobban megtanulták Jézustól, hogy az emberi egyedekre az időben és az örökkévalóságban rejlő lehetőségeik szerint tekintsenek. Megtanulták, hogy sok lelket úgy lehet legjobban a nem látható Isten szeretetéhez elvezetni, ha előbb megtanítják őket szeretni azokat a testvéreiket, akiket látnak. Ezzel összefüggésben társult új jelentéstartalom a Mester ama kijelentéséhez, mely az embernek a társai iránti önzetlen szolgálatával volt kapcsolatos: „Amit a testvéreim legkisebbjeinek valamelyikével megtettetek, azt velem tettétek.”

E cezárei ottlétük egyik nagy tanulsága a vallási hagyományok eredetével függött össze, annak komoly veszélyével, ha megengedik, hogy a szentségérzet a nem szent dolgokhoz, a hétköznapi eszmékhez vagy

a mindennapos eseményekhez kötődjön. Az egyik tanácskozásból azzal a tanítással álltak fel, hogy az igaz vallás az ember őszinte hűsége a legmagasabb rendű és legigazabb meggyőződéséhez.

Jézus arra intette a híveit, hogy amennyiben a vallási vágyaik csak anyagi jellegűek, akkor a természetre vonatkozó egyre gyarapodó ismereteik a dolgok természetfeletti eredetének feltételezését fokozatosan kiszorítják, és végül megfosztják őket az Istenbe vetett hitüktől. Viszont, ha a vallásuk szellemi, akkor a fizikai tudományos fejlődés sohasem tudja megzavarni az örök valóságokba és az isteni értékekbe vetett hitüket.

Megtanulták, hogy a teljesen szellemi indíttatású vallás az egész életet értékesebbé teszi, magasrendű célokkal tölti meg, páratlan értékekkel ruhazza fel, nagyszerű hajtóerővel ösztönzi, s mindvégig magasztos és éltető reménnyel vigasztalja az emberi lelket. Az igaz vallás rendeltetése az, hogy enyhítsen a létezés terhén; hitet és bátorságot szabadít fel a napi élethez és az önzetlen szolgálathoz. A hit segíti a szellemi életképességet és az igaz dolgokban való eredményességet.

Jézus többször is tanította az apostolainak azt, hogy egyetlen polgárosodott társadalom sem képes sokáig túlélni a vallása legjobb elemeinek elvesztését. Sosem hagyott fel annak hangsúlyozásával a tizenkettek számára, hogy milyen nagy veszéllyel jár, ha a vallási jelképeket és szertartásokat a vallási tapasztalás helyébe állítják. Ő az egész földi életét következetesen annak a küldetésnek szentelte, hogy a vallás dermedt formáit felváltsa a felvilágosult istenimádat szabadon való áradása.

290. Útban Fönícia felé

Június 9-én, csütörtök reggel, miután Dávid hírnökei révén Betsaidából hírt hoztak az ország ügyének állásáról, az igazság huszonöt tanítójának csoportja elhagyta Cezárea-Filippit, hogy megkezdje utazását a föníciai partvidéken. Luz felé kerütek el a lópvidéket, a Magdala-Libanon-hegyi gyalogúttal való kereszteződésig haladva, innen pedig továbbmentek a Szidonba vezető úttal való kereszteződésig, és a helységbe péntek délután érkeztek meg.

Mialatt egy kiugró sziklapárkány árnyékában pihentek s ebédeltek Luz közelében, Jézus elmondta az egyik legfigyelemreméltóbb beszédjét, melyet az apostolok valaha is hallottak a társaságában eltöltött évek alatt. Alig telepedtek le, hogy megtörjék a kenyeret, és Simon Péter már meg is kérdezte Jézust:

„Mester, lévén, hogy a mennyei Atya mindenről tud, és mivel az ő szelleme a mi támaszunk a mennyország földi megteremtésében, miért van az, hogy menekülünk az ellenségeink fenyegetései elől? Miért utasítjuk el az igazság ellenségeivel való szembenézést?”

De még mielőtt Jézus belekezdett volna Péter kérdésének a megválaszolásába, Tamás közbevágólag megkérdezte:

„Mester, én tényleg tudni szeretném, hogy valójában mi a baj a jeruzsálemi ellenségeink vallásával. Mi az igazi különbség az ő vallásuk és a miénk között? Miért van az, hogy ilyen nagy a különbség a hitünkben, amikor mind azt valljuk, hogy ugyanazt az Istent szolgáljuk?”

Amikor Tamás elhallgatott, Jézus így szólt:

„Bár nem akarok megfélemlíteni Péter kérdéséről, hiszen jól tudom, hogy milyen könnyen félreérthetnétek, hogy milyen okaim vannak a zsidók vezetőivel való nyílt összeütközés elkerülésére éppen most, mégis hasznosabb lesz mindnyájatok számára, ha inkább Tamás kérdésére válaszolok. De ezt majd azután teszem meg, hogy végeztetek az ebéddel.”

291. Beszélgetés az igaz vallásról

A vallásról szóló ezen emlékezetes beszélgetés összefoglalva és mai kifejezőmódban újrafogalmazva a következő igazságokat tárta fel:

Bár a világ vallásainak kettős az eredete – természetes és kinyilatkoztatáson alapuló – bármely időpontban és bármely nép körében a vallásos tiszteletnek három különböző formája lelhető fel. A vallási készítés e háromféle megnyilvánulása:

1. Kezdetleges vallás. A félig természetes és ösztönös készítés a rejtelmes energiáktól való félelem és a felsőbb erők imádása iránt, mely főként fizikai természetű vallás, a félelem vallása.
2. A polgárosodott viszonyok vallása. A polgárosodó emberfajták fejlődő vallási fogalmai és szokásai – az elme vallása – mely az elfogadott vallási hagyomány tekintélyének értelmi igenlésű istentana.
3. Igaz vallás – a kinyilatkoztatás vallása. A természetfeletti értékek kinyilatkoztatása, az örök valóságokra való részleges rálátás, a mennyei Atya végtelen jellemének jóságára és szépségére vetett pillantás – a szellem vallása, amint az az emberi tapasztalásban megmutatkozik.

A fizikai érzékek vallását és a természeti ember babonás félelmeit a Mester nem volt hajlandó lekicsinyelni, bár sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy az emberiség értelmesebb fajtáinak vallási formáiban az imádat e kezdetleges módja oly nagy mértékben van jelen. Jézus egyértelművé tette, hogy az elme vallása és a szellem vallása közötti nagy különbség az, hogy míg az előbbit egyházi tekintély tartja fenn, addig az utóbbit teljes mértékben az emberi tapasztalás.

Ezután a Mester e tanítási órán folytatta az igazságok tisztázását:

Amíg az emberfajták nem válnak magas fokon értelmessé és nagyobb mértékben polgárosulttá, mindaddig megmarad sok olyan gyerekes és babonás szertartás, mely olyannyira jellemző a fejletlen és visszamaradt népek evolúciós vallási szokásaira. Amíg az emberi faj a fejlődésben nem jut el a szellemi tapasztalás valóságainak egy magasabb szintű és általánosabb felismeréséhez, mindaddig férfiak és nők továbbra is nagy számban fogják személyesen előnyben részesíteni azokat a tekintélyelvű vallásokat, melyek csak értelmi beleegyezést kívánnak meg, szemben a szellem vallásával, mely az elme és a lélek tevékeny részvételét kívánja meg abban a hitbéli kalandban, mely a kiteljesedő emberi tapasztalás zord valóságaival való megbirkózásra irányul.

A tekintély hagyományelvű vallásainak elfogadása könnyű kitérőt jelent az ember azon készítése elől, mely a szellemi természetével járó vágyainak kielégítésére irányul. A fennálló elmerévített, tekintélyelvű vallások olyan könnyen elérhető menedéket nyújtanak, ahová az ember összezavarodott és háborgó lelke elmenekülhet, amikor félelem gyötri és bizonytalanság kínozza. Az ilyen vallás az általa nyújtott megelégedések és bizonyosságok árán csak tétlen és tisztán értelmi elfogadást kíván meg.

Hosszú ideig fognak a földön élni olyan félénk, bátortalan és tétova egyének, akik így akarják a vallási vigaszaikat biztosítani, még akkor is, hogyha a tekintélyelvű vallásokkal sorsközösséget vállalva engedményeket tesznek a személyiség függetlensége terén, alábbadják az önérték méltóságát és végképp feladják azon jogukat, hogy részt vegyenek mind közül a legizgalmasabb és legösztönzőbb emberi tapasztalásban: az igazság utáni személyes kutatásban, az értelmi felfedezés veszélyeivel való szembenézés lelkesültségében, a személyes vallási tapasztalás valóságainak felfedezésére irányuló elhatározásban, ama legfelsőbb szintű megelégedettségben, mely az értelmi kétség feletti szellemi hit győzelmének tényleges felismerését eredményező személyes diadal megtapasztalásából fakad, amint azt az ember őszintén elnyeri a minden emberi lét legfelsőbb kalandjában – abban, hogy az ember keresi Istent, önmagáért és önmagáért, és megtalálja őt.

A szellem vallása erőfeszítést, küzdelmet, összeütközést, hitet, határozottságot, szeretetet, hűséget és fejlődést jelent. Az elme vallása – a tekintély istentana – ezek igénybevételére kevéssé vagy semennyire sem készíteti az alakias híveket. A hagyomány biztonságos menedék és könnyű út azoknak a félénk és bátortalan lelkeknek, akik ösztönösen kerülnek a hitet igénylő utazásokkal járó szellemi küzdelmeket és elmebeli bizonytalanságokat; ezen utazások a szellemi valóságok távolabbi partjainak felfedezése érdekében a feltáratlan igazság nyílt vizein tett merész vállalkozásokká lesznek, amint azokat a fejlődő emberi elme feltárja és a kifejlődő emberi lélek megtapasztalja.

Jézus így folytatta:

„Jeruzsálemben a vallási vezetők a hagyományos tanítóik és a más korokban élt prófétáik különféle tantételeit az értelmi hiedelmek bevett rendszerévé, egy tekintélyen alapuló vallássá alakították. Minden ilyen vallás főként az elméhez szól. És mi most elérkeztünk oda, hogy egy ilyen vallással kerüljünk halálos összeütközésbe, lévén, hogy nagyon rövid idő múlva egy új vallást fogunk bátran hirdetni – olyat, mely a szó mai értelmében nem vallás, mégis olyan vallás, mely főként az Atyám isteni szelleméhez szól, mely az emberi elmében lakozik; egy olyan vallás, mely tekintélyét az elfogadásának gyümölcseiből nyeri, melyek oly bizonyosan megjelennek mindazok személyes tapasztalásában, akik valóban és igazán hisznek e felsőbb szellemi közösség igazságaiban.”

A huszonnégyekre egyenként rámutatva és néven szólítva őket Jézus azt mondta:

„És most, vajon melyikőtök akarná inkább a jeruzsálemi farizeusok által védelmezett, elfogadott és megmerevedett valláshoz vezető könnyű utat választani, mintsem, hogy elszenvedje azokat a nehézségeket és üldöztetéseket, melyek azzal a küldetéssel járnak, hogy az üdvözülés egy jobb módját hirdetik az embereknek, miközben felismeritek az abból eredő meglepődést, hogy felfedezitek magatoknak a mennyország örökkévaló igazságaiban és legfelsőbb nagyságaiban nyert élő és személyes tapasztalás valóságainak szépségeit? Félősek, erőtlenekek és nyugalmat keresők vagytok? Féltetek attól, hogy az igazság Istenének kezébe tegyétek a jövőtöket, akinek pedig a fiai vagytok? Bizalmatlanok vagytok az Atyával szemben, akinek a gyermekei vagytok? Visszatérnétek a hagyományalapú, tekintélyelvű vallás bizonyosságát és értelmi megállapodottságát jelentő könnyű útra, vagy felkészültök, hogy elinduljatok velem azon bizonytalan és nyugtalanító jövőbe, amelyben a szellem vallásának új igazságait hirdetjük, a mennyországot az emberek szívében?”

Az öt hallgatók mind a huszonnégyen felálltak, jelezni akarván az ezzel kapcsolatos egységüket és elkötelezettségüket, mely egyike volt ama kevés érzelmi töltetű folyamodványoknak, melyet Jézus valaha is előadott nekik, de Jézus felemelte a kezét, megállította őket, mondván:

„Most vonuljatok el magatokban, mindegyikőtök az Atyával, és úgy találjátok meg az érzelemmentes választ a kérdésemre, és ha taláztatok ilyen igaz és őszinte lelki viszonyulást, mondjátok el azt a választ szabadon és bátran az én Atyámnak és a ti Atyátoknak, akinek végtelen szeretetteljes élete maga a szelleme annak a vallásnak, melyet hirdetünk.”

A vándor hitszónokok és az apostolok egy időre elvonultak magukban. Szellemüket feltüzeltelte, elméjüket megihlette, érzelmeiket pedig erősen felkavarta az, amit Jézus mondott. De amikor András összehívta őket, a Mester csak annyit közölt velük:

„Folytassuk utunkat. Föníciába megyünk egy időre, és mindegyikőtöknek imádkoznia kell az Atyához, hogy az elmétek és testetek érzelmeit alakítsa át az elme magasabb szintű hűségéivé és a szellem nagyobb meglepődöttséget nyújtó tapasztalásaivá.”

Az úton a huszonnégyek csendesek voltak, de rövidesen beszédbe elegyedtek egymással, és aznap délután három órakor már nem bírtak továbbmenni; megálltak, és Péter Jézushoz fordulva azt mondta:

„Mester, az élet és az igazság szavaival szóltál hozzánk. Többet szeretnénk hallani; nagyon kérünk, beszélj még nekünk ezekről a dolgokról.”

292. A második beszélgetés a vallásról

Így aztán, amíg a hegyoldal árnyékában pihentek, Jézus folytatta a tanításukat a szellem vallásáról, és lényegében a következőket mondta:

Olyan társak közül jöttetek, akik azt választják, hogy meglepődnek az elme vallásával, akik biztonságra törekednek és az igazodást részesítik előnyben. Ti azt választottátok, hogy a tekintély bizonyosságának érzéseit lecseréletek a kalandvágyó és fejlődésképes hit szelleme által jelentett bizonyosságokra. Ti mertetek tiltakozni az intézményes vallás nehéz bilincse ellen és vállaltátok, hogy elutasítjátok a lejegyzett hagyományok tekintélyét, melyeket most az Isten szavának tekintenek. Atyánk valóban Mózesen, Illésen, Ésaíason, Ámószon és Hóseán keresztül szólt, de nem

hagyott fel azzal, hogy az igazság szavait intézze a világhoz, amikor e régi próféták már elmondták a mondandójukat. Atyám nem tesz különbséget emberfajták vagy nemzedékek között annyiban, hogy az igazság szava engedélyezett volna egy korszak számára és vissza lenne tartva egy másiktól. Ne kövessétek el azt a botorságot, hogy isteninek nevezitek azt, ami teljes mértékben emberi, és ne essetek abba a hibába, hogy nem halljátok meg az igazság azon szavait, melyek nem az ihletettnek hitt, hagyományosan csálhatatlannak vélt forrásokon keresztül érkeznek.

Felszólítottalak benneteket, hogy szülessetek újjá, hogy szellemtől szülessetek. Kihívtalak benneteket a tekintély sötétségéből és a hagyomány fásultságából ama felismerés érzékfeletti fényére, ahol a magatokénak tudhatjátok a lehető legnagyobb felfedezés lehetőségét, mely az emberi lélek előtt állhat – az Isten megtalálásának magasztos élményét magatokért, magatokban és magatoknak, s hogy mindezt a saját személyes tapasztalások tényeként hajtsátok végre. Így juthattok el a halálból az életre, a hagyomány tekintélyétől az Isten megismerésének megtapasztalásához; így juttok el a sötétségből a világosságra, az örökölt faji hittől a tényleges tapasztalás révén elért személyes hithez; és ezáltal fejlődtek tovább az elődeitektől kapott értelmi alapállású istentantól a szellem igaz vallása felé, mely a lelkekben épül ki örökkévaló felruházottságotokként.

A vallásokat a hagyományelvű tekintélyben való pusztá értelmi hitből át fog változni azon élő hit tényleges megtapasztalásává, mely képes megragadni az Isten valóságát és mindent, ami az Atya isteni szellemével kapcsolatos. Az elme vallása reménytelenül a múlthoz köt titeket; a szellem vallása fokozatos kinyilatkoztatásban áll és mindegyre magasabb és szentebb teljesítményekre hív a szellemi eszményképek és örök valóságok elérése terén.

Bár a tekintély vallása hitelesnek tűnő biztonságérzetet kölcsönözhet az adott pillanatban, az ilyen átmeneti megalégedettségért a szellemi függetlenségetek és a vallási szabadságotok elvesztésének árát fizetitek. Atyám nem követeli meg tőletek a mennyországba való bejutás áráként, hogy rákényszerítsétek magatokat a szellemi értelemben visszataszító, szentségtelen és hamis dolgokban való hitre. Nem kívánják meg tőletek, hogy a saját irgalom-, igazságosság- és igazságérzeteiken erőszakot tegyetek azáltal, hogy a vallási formák és szertartások túlhaladott rendszerének vetitek alá magatokat. A szellem vallása mindörökké hagyja, hogy szabadon kövessétek az igazságot, vezessen bármerre is a szellem benneteket. Vajon ki mondhatná meg – talán ennek a szellemnek van olyan közölnivalója e nemzedék számára, melyet más nemzedékek nem voltak hajlandók meghallgatni?

Szégyen azokra a hamis vallási tanítókra, akik éhes lelkeket akarnak visszarángatni a ködös és távoli múltba és otthagynák őket! Mert így e szerencsétlenek arra vannak ítélve, hogy minden új felfedezés megrémítse őket, s az igazságra vonatkozó minden új kinyilatkoztatás megzavarja őket. A próféta, aki azt mondta, „teljes békében tartatik az, ki elméjében megmarad Isten mellett”, nem olyan ember volt, aki csak értelmileg hitt a tekintélyelvű istentanban. Ez az igazságot ismerő ember felfedezte Istent; ő nem csak beszélt Istenről.

Arra intelek benneteket, hogy hagyjátok fel azzal a szokással, hogy mindig a régi prófétákat és Izráel hőseit idézgetitek, ehelyett törekedjete arra, hogy a Fenséges élő prófétáivá és az eljövendő ország szellemi hőseivé váljatok. A múlt Istent ismerő vezetőinek tisztelete talán méltó dolog, de miért kellene feláldoznotok az emberi létezés legfelsőbb tapasztalását: megtalálni Istent magatok számára és megismerni őt a saját lelkekben?

Az emberiség minden fajtájának megvan a maga értelmi felfogása az emberi létről; ezért kell az elme vallásának mindig a különféle faji nézőpontokkal lépést tartania. A tekintélyelvű vallások sohasem képesek egyesülni. Az emberiség egysége és a halandók testvérisége csakis a szellem vallásával való nemes felruházottság révén és azon keresztül teremthető meg. Az emberfajták gondolkodásmódja különbözhet, de az egész emberiségnél ugyanaz az isteni és örökkévaló szellem lakozik. Az emberek testvériségének reménye csak akkor válhat valóra, amikor és amint a különböző, értelmi alapállású tekintélyelvű vallásokat áthatja és háttérbe szorítja a szellem egyesítő és megnevelő vallása – a személyes szellemi tapasztalás vallása.

A tekintélyelvű vallások csak arra képesek, hogy megosszák az embereket és felfogásbeli alapon csatarendbe állítsák őket egymás ellen; a szellem vallása fokozatosan közelebb hozza az embereket egymáshoz és rábírja őket, hogy megértőn rokonszenvezővé váljanak a másik iránt. A tekintélyelvű vallások egységes hitet követelnek az emberektől, ám ezt a világ mai állapotában lehetetlenség kivitelezni. A szellem vallása csak a tapasztalás egységét igényli – a beteljesülés azonosságát – a hitbeli változatosságnak azonban tág teret ad. A szellem vallása csak az éleslátás egységességét igényli, de nem követeli meg a nézőpont és a szemlélet egyformaságát. A szellem vallása nem az értelmi nézőpontok egységes voltát teszi szükségessé, hanem csak a szellemérzés egységét. A tekintély vallásai élettelen hitvallásokká dermednek; a szellem vallása a szeretetteljes szolgálat és az irgalmas segédkezés megnemesítő cselekedeteinek egyre erősödő örömévé és szabadságává növekszik.

De vigyázatok, nehogy bármelyikőtök is lenézze Ábrahám gyermekeit azért, mert a hagyományelvű sivárság e rossz napjaiban elbuktak. Eleink elmerültek az Isten állhatatos és szenvedélyes keresésében, és rá is leltek úgy, ahogy semmilyen más emberi csoport nem ismerte meg őt Ádám kora óta, aki sokat tudott erről, lévén, hogy maga is az Isten Fia volt. Atyám figyelmét nem kerülte el Izráel hosszú és lankadatlan küzdelme, mely Mózes kora óta folyik, hogy megtalálják Istent és megismerjék Istent. A zsidók meggyötört nemzedékei nem hagytak fel azzal, hogy fáradságosan munkálkodjanak, veritékezzenek, keményen dolgozzanak és egy félreértett és megvetett nép szenvedéseit viseljék és szomorúságait megtapasztalják, teszik mindezt annak érdekében, hogy csak egy kicsit is közelebb kerüljenek az Istennel kapcsolatos igazság felfedezéséhez. Izráel minden tévedése és botlása ellenére atyáink Mózesről Ámós és Hósea idejéig fokozatosan kinyilatkoztattak az egész világnak egy mind tisztább és igazabb képet az örökkévaló Istenre vonatkozóan. Így készítették elő a terepet az Atyáról szóló még nagyobb kinyilatkoztatás előtt, melynek megosztására ti kaptatok felhívást.

Soha ne feledjétek, hogy az élő Isten akaratának felfedezésére irányuló törekvésnél nagyobb meglegedettséget és nagyobb izgalmat okozó kaland csak egy van, mégpedig az ezen isteni akarat megcselekedésére tett őszinte erőfeszítés legfelsőbb szintű megtapasztalása. Azt se feledjétek, hogy az Isten akarata bármely földi foglalatosságban megcselekedhető. Egyes elhívások nem szentek, mások pedig világiasak. Minden dolog szent azok életében, akiket a szellem vezet; vagyis akik az igazságnak alárendeltek, akiket a szeretet nemesít meg, akiket irgalom vezérel és akiket tisztességesség – igazságosság – korlátoz. A szellem, melyet Atyám és én elküldünk a világba, nemcsak az Igazság Szelleme lesz, hanem az eszményelvű szépség szelleme is.

Fel kell hagynotok azzal, hogy az Isten szavát csak az istentani tekintély régi feljegyzéseinek lapjain keressétek. Akik az Isten szellemétől születnek, azok attól kezdve az Isten szavát annak bárminemű eredetétől függetlenül érzékelik. Az isteni igazságot nem szabad lebecsülni azért, mert az átadási csatornája láthatólag emberi. Sok társatok olyan beállítottságú, hogy elfogadják az Istenre vonatkozó elméletet, és közben szellemileg nem képesek felismerni az Isten jelenlétét. Éppen ez az oka annak, hogy miért tanítottam nektek azt, hogy a mennyország a legjobban egy őszinte gyermek szellemi hozzáállásának elsajátítása révén ismerhető meg. Nem a gyermek elmebeli éretlenségét ajánlom nektek, hanem inkább azt a szellemi egyszerűséget, mellyel egy ilyen, hitre könnyen és bizodalomra teljesen fogékony kisgyermek rendelkezik. Nem annyira az Istennel kapcsolatos tények ismerete fontos, mint inkább az, hogy gyarapodjatok annak képességében, hogy érezzétek az Isten jelenlétét.

Mihelyt hozzáfogsz, hogy megtaláld Istent a lelkedben, rövidesen egyre inkább felfedezed őt más emberek lelkében és végül egy hatalmas világegyetem minden teremtményében és teremtrésztében is. De mekkora esélye van az Atyának arra, hogy a legfelsőbb szintű elkötelezettségek és isteni eszményképek Isteneként megjelenjen olyan emberek lelkében, akik kevés vagy semennyi időt sem szentelnek az ilyen örök valóságok figyelmes tanulmányozásának? Bár az elme nem a szellemi természet fészke, de ténylegesen is az ahhoz vezető kapubejárat.

De ne kövessétek el azt a hibát, hogy másoknak próbáljátok bizonygatni, hogy megtaláltátok az Istent; ilyen megalapozott bizonyítékot tudatosan nem tudtok előadni, jóllehet van két tevőleges alapú és hathatós kimutatási módja annak, hogy Istent ismerők vagytok, és ezek:

1. Az Isten szellemének gyümölcsei, melyek a napi megszokott életetekben megmutatkoznak.
2. Az a tény, hogy az egész élettervetek egyértelmű bizonyítékot szolgáltat arra, hogy fenntartás nélkül kockára tettétek mindeneteket a halál utáni továbbélés kalandjában ama reményre törekedve, hogy megtaláljátok az örökkévalóság Istenét, akinek jelenlétéből ízelítőt kaptatok az időben.

Félreértés ne essék, Atyám mindig válaszolni fog a hit legkisebb szikrájára is. Figyelemmel kíséri az őseim fizikai eredetű, babonás érzelmeit. Azon őszinte, de bátortalan lelkek esetében pedig, akiknek a hite oly gyenge, hogy az csak kevéssel több, mint értelmi igazodás a tekintélyelvű vallásokhoz való tétlen hozzáálláshoz, az Atya mindig éberrel figyel, hogy elismerhessen és támogathasson minden ilyen, az ő elérésére irányuló gyenge próbálkozást. De tőletek, akiket kihívtam a sötétségből a világosságra, elvárható, hogy teljes szívvel higgyetek; a hiteteknek kell uralnia a test, az elme és a szellem együttes magatartását.

Ti az apostolaim vagytok, és számotokra a vallás nem válhat olyan istentani menedékké, ahová félelmekben elmenekülhettek, mikor szembetaláljátok magatokat a szellemi fejlődés és az eszményalapú kaland küzdelmes valóságaival; a ti esetetekben a vallásnak inkább ama valós tapasztalás tényévé kell válnia, mely igazolja, hogy az Isten megtalált titeket, eszményivé, nemessé és szellemlényegűvé tett benneteket, és hogy vállaltátok azt az örökkévaló kalandot, hogy megtaláljátok Istent, aki már megtalált és fiúi elismertségbe helyezett titeket.

Amikor Jézus befejezte a beszédet, intett Andrásnak és nyugat felé, Fönícia irányába mutatva így szólt:

„Folytassuk utunkat.”

293. IDŐZÉS TÜROSZBAN ÉS SZIDONBAN

Június 10-én, péntek délután érkeztek meg Jézus és a társai Szidon környékére, ahol egy tehetős asszony házában álltak meg, akit Jézus népszerűsége tetőpontjának idején a betszaidai kórházban ápoltak. A vándor hitszónokok és az apostolok az asszony barátainál kaptak szállást a közvetlen szomszédságban, és a szombati napot is ebben az üdítő környezetben töltötték. Csaknem két és fél hétig tartózkodtak Szidonban és annak közvetlen környékén, mielőtt felkerekedtek volna, hogy ellátogassanak a partvidék északi városaiba.

E júniusi szombat nagyon nyugalmas nap volt. A vándor hitszónokok és az apostolok teljesen belemerültek a Mesternek a vallásról tartott beszédeivel kapcsolatos gondolataikba, mely beszédeket útból Szidon felé hallottak tőle. Mind képesek voltak felfogni valamennyit abból, amit elmondott nekik, de egyikük sem értette teljesen a tanítása jelentőségét.

294. A szíriai nő

Lakott egy szíriai nő Karuska házában közelében, akinél a Mester megszállt, s e nő már sokat hallott Jézusról, a nagy gyógyítóról és tanítóról, és ezen a szombat délutánon át is jött, és magával hozta a kislányát is. A tizenkét év körüli gyermek súlyos idegrendszeri zavartól szenvedett, melyet rángógörcsök és más kellemetlen megnyilvánulások kísérték.

Jézus meghagyta a társainak, hogy senkinek se beszéljenek arról, hogy Karuska házában lakik, elmondta nekik ugyanis, hogy nyugalmas szeretne. Ők ugyan engedelmeskedtek a Mester utasításainak, ám Karuska szolgálója átment a szíriai asszony, Norana házába, hogy tájékoztassa őt arról, hogy Jézus a gazdája házában szállt meg és sürgette ezt az aggódó anyát, hogy a gyógyulás érdekében hozza el a beteg gyermekét. Az anya természetesen azt hitte, hogy a gyermekét egy démon, egy tisztátalan szellem szállta meg.

Amikor Norana megérkezett a lányával, az Alfeus ikrek tolmács útján magyarázták neki, hogy a Mester pihen és nem lehet zavarni; mire Norana azt felelte, hogy ő és a gyerek mindaddig ott maradnak, amíg a Mester be nem fejezi a pihenést. Péter szintén vitába szállt vele és megpróbálta meggyőzni, hogy térjen haza. Elmondta, hogy Jézus kimerült a sok tanítástól és gyógyítástól, és azért jött Föníciába, hogy egy időre békét és nyugalmat leljen. Igyekezete azonban hasztalan volt; Norana nem akart távozni. Péter nyomatékos kéréseire csak annyit felelt:

„Addig nem megyek el, amíg nem láttam a Mestereteket. Tudom, hogy képes kiűzni a démont a gyermekemből, és addig nem megyek el, amíg a gyógyító meg nem nézte a lányomat.”

Erre Tamás próbálta meg elküldeni az asszonyt, de ő is csak kudarcot vallott. Neki azt mondta:

„Hiszem, hogy a Mesteretek ki tudja űzni a gyermekemet kínozó démont. Hallottam a Galileában véghez vitt nagy tetteiről, és hiszek benne. Mi történt veletek, akik a tanítványai vagytok, hogy el akarjátok küldeni azokat, akik azért jönnek, hogy a Mester segítségét kérjék?”

Miután ezt elmondta, Tamás visszavonult.

Ezután lépett elő Zélóta Simon, s vitatkozni kezdett Noranával. Simon azt mondta:

„Asszony, te görögül beszélő nem-zsidó vagy. Nem helyes elvárnod a Mestertől, hogy fogja a kenyeret, melyet a kegyelt háztartás gyermekeinek szántak, és a kutyák elé vesse azt.”

Norana azonban nem volt hajlandó felvenni Simon kirohanását. Csak annyit válaszolt:

„Igen, tanító, értem szavad. Én csak egy kutya vagyok a zsidók szemében, de a Mesteretek nézőpontjából hívő kutya vagyok. Nagyon is akarom, hogy megnézze a lányomat, mert meggyőződésem, hogy ha csak ránéz, meggyógyítja. És még te sem, jóember, te sem mernéd megfosztani a kutyákat attól a kiváltságtól, hogy megkaparintsák a morzsákat, melyek a gyermekek asztaláról véletlenül lehullanak.”

Épp ekkor, ott mindannyiuk előtt, a kislányra erős rángógörcs jött rá, és az anya azt kiáltotta:

„Íme, láthatjátok, hogy a gyermekemet rossz szellem szállta meg. Ha az ínségünk nem indít meg titeket, akkor megindítja a Mestereteket, akiről azt mondták nekem, hogy minden embert szeret és még a nem-zsidókat is meri gyógyítani, amennyiben azok hisznek. Ti nem vagytok méltók arra, hogy a tanítványai legyetek. Addig nem megyek el, amíg a gyermekem meg nem gyógyult.”

Jézus, aki az egész beszélgetést egy nyitott ablakon keresztül hallotta s a legnagyobb meglepetésükre ki is jött, így szólt:

„Ó asszony, nagy a te hited, oly nagy, hogy nem tudom megtagadni tőled, amire vágysz; menj békével. Leányod már egészséges.”

A kislány attól az órától fogva jól volt. Amikor Norana és a gyermek elindult, Jézus nyomatékosan kérte őket, hogy senkinek se beszéljenek erről az esetről; és míg a társai eleget is tettek a kérésének, az anya és a gyermek nem győzte újságolni a kislány meggyógyulásának tényét az egész környéken, sőt még Szidonban is, és oly sokaknak beszélték el a dolgot, hogy Jézus néhány nappal később tanácsosnak tartotta, hogy szálláshelyet változtasson.

Másnap, amint az apostolait tanította, Jézus a szíriai nő lányának gyógyulásával kapcsolatos észrevételként azt mondta:

„Mindegyre csak ez a helyzet; magatok is látjátok, hogy a nem-zsidóknak mekkora megmentő hitük van a mennyország örömhíréről szóló tanításokban. Bizony, bizony mondom nektek, hogy az Atya országát a nem-zsidók fogják bevenni, ha Ábrahám gyermekei nem hajlandók elég hitet felmutatni a belépéshez.”

295. Tanítás Szidonban

Szidonba beérve Jézus és a társai egy hídon keltek át, sokuk először látott ilyet életében. Ahogy átsétáltak a hídon, Jézus egyebek mellett azt mondta:

„E világ csak egy híd; átkelhetek rajta, de nem szabad azon gondolkodnotok, hogy lakhelyet építetek rá.”

Amint a huszonnégyek elkezdtek a munkát Szidonban, Jézus a város északi részében lévő egyik házban szállt meg, Jusztának és anyjának, Bernikének a házában. Jézus Juszta házában tanította a huszonnégyeket minden reggel, és ők délután és este mindenfelé kimentek a környékre tanítani és a tant hirdetni.

Az apostoloknak és a vándor hitszónokoknak nagy örömet okozott az, ahogy a szidoni nem-zsidók az üzenetüket fogadták; az ő rövid ottlétük alatt sokuk csatlakozott az országhoz. A Föníciában töltött mintegy hat hét igen eredményes időszak volt a lelkek megnyerésének munkájában, de az Evangéliumok későbbi zsidó írói szokás szerint könnyen átsiklottak annak említése felett, hogy e nem-zsidók milyen elfogadóak voltak Jézus tanításaival kapcsolatban éppen ebben az időpontban, amikor a saját népéből oly sokan sorakoztak fel ellene.

E nem-zsidó hívek sok tekintetben jobban értékelték Jézus tanításait, mint a zsidók. A görögül beszélő sziroföníciaiak közül sokan nem csak azt értették meg, hogy Jézus olyan, mint Isten, hanem azt is, hogy az Isten olyan, mint Jézus. Ezek az úgynevezett pogányok jól megértették a Mesternek az e világ és az egész világegyetem törvényeinek egységességéről szóló tanításait. Megértették azt a tanítást, hogy az Isten nem tesz különbséget személyek, emberfajták vagy nemzetek között; hogy az Egyetemes Atyánál nincs kivételezés; hogy a világegyetem teljes mértékben és mindig törvénytisztelő és hű megbízhatóságú. Ezek a nem-zsidók nem féltek Jézustól; bátran elfogadták az üzenetét. Az emberek az idők folyamán nem voltak képtelenek Jézus megértésére; de féltek megérteni őt.

Jézus világossá tette a huszonnégyek előtt, hogy nem azért menekült el Galileából, mert nincs meg a bátorsága ahhoz, hogy szembeszálljon az ellenségeivel. Megértették, hogy Jézus még nem készült fel a bevett vallással való nyílt összeütközésre, és hogy nem akar vértanú lenni. A Juszta házában tartott tanácskozások egyikén történt, hogy a Mester először beszélt a tanítványainak arról, hogy „ha az ég és a föld elmúlik is, az én szavaim el nem múlnak”.

A szidoni ottlétük alatt Jézus által tanítottak tárgya a szellemi fejlődés volt. Elmondta nekik, hogy nem állhatnak meg; tovább kell menniük az igazságosságban vagy vissza kell fordulniuk a rossz és a bűn felé. Arra intette őket, hogy „felejtsétek el a múltbeli dolgokat, s közben igyekezzetek magatokhoz ölelni az ország nagyobb valóságait”. Nyomatékosan kérte őket, hogy ne elégedjenek meg az evangéliumban való gyermeki léttel, hanem törekedjenek az isteni fiúi elismertség teljességének elérésére a szellemmel való párbeszédben és a hívekkel való közösségben.

Jézus azt mondta:

„Az én tanítványaim számára nem elég ez, ha csak felhagynak a rosszcselkedetekkel, meg kell tanulniuk jót tenni is; nem szabad csak megtisztulnotok minden tudatos bűntől, hanem el kell utasítanotok, hogy befogadjátok akár a bűntudat érzéseit is. Ha megvalljátok a bűneiteket, tiétek a megbocsátás; ezért legyen a lelkiismeretek vétektől mentes.”

Jézus nagyon élvezte azt a jó humorérzékét, mellyel ezek a nem-zsidók rendelkeztek. A szíriai asszony, Norana által tanúsított humorérzék, valamint az ő nagy és kitartó hite volt az, ami olyannyira megérintette a Mester szívét és irgalomra indította. Jézus nagyon sajnálta, hogy e népből – a zsidókból – olyannyira hiányzik a humor. Egyszer azt mondta Tamásnak:

„A népem túl komolyan veszi önmagát; majdhogynem megfosztják magukat a humor élvezetétől. A farizeusok terhes vallása sohasem verhetett volna gyökeret humorérzékkel rendelkező népben. Hiányzik belőlük a következetesség is; a szűnyogot kiszűrjük, a tevét meg lenyelik.”

296. Utazás a partvidéken

Június 28-án, kedden a Mester és a társai elhagyták Szidont, a part mentén haladtak Porfireon és Heldua felé. A nem-zsidók jól fogadták őket, és sokuk csatlakozott az országhoz ezen egyhétnyi tanítás és tanhirdetés során. Az apostolok Porfireonban hirdették a tant, a vándor hitszónokok pedig Helduában tanítottak. Mialatt a huszonnégyek imigyen foglalatoskodtak, Jézus egy három-négy napos időtartamra elhagyta őket, ellátogatott Beirut part menti városába, ahol felkeresett egy Malak nevezetű szíriait, aki hívó volt, és aki egy évvel korábban Betszaidában járt.

Július 6-án, szerdán mindannyian visszatértek Szidonba és vasárnap reggelig Juszta házában időztek, majd elindultak Türoszba, a part mentén déli irányban haladva Szareptán át, és Türoszba július 11-én hétfőn érkeztek meg. Ekkorra az apostolok és a vándor hitszónokok már kezdtek hozzászokni ahhoz, hogy az úgynevezett pogányok körében dolgozzanak, akik a valóságban nagyobb részben az ősi szemita faji örökséget hordozó korai kánaáni törzsekből származtak. E népek mindegyike beszélt a görög nyelvet. Az apostolok és a vándor hitszónokok nagy meglepetéssel tapasztalták, hogy e nem-zsidók milyen lelkesen hallgatják az evangéliumot és nagy meglepetéssel fogadták azt is, hogy mily készségesek azokban a dolgokban, melyeket sokan közülük elhittek.

297. Türoszban

Türoszban július 11-től július 24-ig tanítottak. Minden egyes apostol magával vitt egy-egy vándor hitszónokot, és így kettesével tanítottak és hirdették a tant Türosz minden részében és a város környékén. E forgalmas tengeri kikötő többnyelvű lakossága örömmel hallgatta őket, és sokukat keresztelték meg az ország külső társasága számára. Jézus egy József nevű zsidó házában szállt meg, aki hívó volt, s aki Türosztól öt-hat kilométernyire délre lakott, nem messze Hiram sírjától, aki Türosz városállam királya volt Dávid és Salamon korában.

E kéthetes időszakban az apostolok és a vándor hitszónokok az Alexandrosz kikötőgáton át naponta bejártak Türoszba, hogy kisebb megbeszéléseket tartsanak, és a legtöbbjük minden éjjel vissza is tért a József házában lévő táborba, a város déli végébe. Mindennap hívek jöttek a városból, hogy a szálláshelyén beszéljenek Jézussal. A Mester csak egy alkalommal beszélt Türoszban, július 20. délutánján, amikor is az Atyának az egész emberiség iránti szeretetéről tanított a híveknek, valamint a Fiú azon küldetéséről, hogy kinyilatkoztassa az Atyát minden emberfajtának. E nem-zsidók körében oly nagy volt az érdeklődés az országról szóló evangélium iránt, hogy ez alkalommal a Melkárt templom kapui is megnyíltak előtte, és érdemes megemlíteni, hogy a későbbi évek során egy keresztény templom épült épp ezen ősi templom helyén.

A türoszi bíborkészítő kézműipar által alkalmazott színezőanyag Türoszt és Szidont az egész világon híressé tette és nagyban hozzájárult a világméretű kereskedelmi tevékenységükhöz, valamint a későbbi meggazdagodásukhoz, és e kézműipar vezetői közül sokan hittek az országban. Amikor röviddel ezután csökkenni kezdett a festékanyag forrásául szolgáló tengeri állatok mennyisége, a festékkészítők elindultak, hogy megkeressék a mészhéjúak új előfordulási helyeit. S így egészen a föld határaiig vándorolva magukkal vitték az Isten atyaságáról és az emberek testvériségéről szóló üzenetet – az ország evangéliumát.

298. Jézus Türoszban tanít

E szerda délutánon a beszéde során mesélte el Jézus a fehérliliom történetét a követőinek először, mely a tiszta és hófehér fejét a magasba emeli a napsütésben, míg gyökerei lent a megfeketedett talaj sárában és szennyében találnak alapot.

„Hasonló a helyzet – mondta – a halandó emberrel, mert míg annak eredetét és lényét képező gyökerei az emberi természet állati talajában vannak, addig hit révén képes a szellemi természetét felemelni a mennyei igazság napfényére és ténylegesen is megteremni a szellem nemes gyümölcseit.”

Ugyanezen hitszónoklat alatt történt, hogy Jézus felhasználta az első és egyetlen olyan példázatát, mely az ő saját mesterségével – az ácsmesterséggel – kapcsolatos. Az „erős alapokat építsetek a szellemi felruházottságból eredő nemes jellem növekedéséhez” tárgyú intelem során mondta:

„Ahhoz, hogy a szellem gyümölcseit teremjétek, szellemtől kell születnetek. A szellemnek kell tanítania és a szellemnek kell vezetnie benneteket, ha szellemmel eltöltött életet akartok élni a társaitok között. De ne kövessétek el az ostoba ács hibáját, aki a becses idejét pazarolja azzal, hogy ácsolja, méri és gyalulja a féregrágt és belül rothadó fát és amikor minden munkáját ennek a beteg gerendának szentelte, el kell vetnie azt, mint az olyan ház alapjához alkalmatlant, melyet azért épít, hogy ellenálljon az idő és a vihar rohamainak. Minden ember gondoskodjon arról, hogy a jellemének értelmi és erkölcsi alapjai olyanok legyenek, hogy megfelelő alátámasztást adjanak a gyarapodó és nemesedő szellemi természet felépítményének, mely így át fogja alakítani a halandói elmét és azután az újjáteremtett elmével együtt el fogja érni, hogy kifejlődjön a halhatatlan rendeltetésű lélek. A szellemtermészetetek – a közösen megteremtett lélek – élő hajtás, de az egyén elméje és erkölcsi jelentik a talajt, melyből az emberi fejlődés és az isteni beteljesülés felsőbb megnyilvánulásainak ki kell kelniük. A kifejlődő lélek talaja emberi és anyagi, az elme és a szellem ezen együttes teremtménye viszont szellemi és isteni.”

E nap estéjén Nátániel megkérdezte Jézustól:

„Mester, miért imádkozunk azért, hogy az Isten ne vigyen minket kísértésbe, amikor az Atyáról szóló kinyilatkoztatásodból jól tudjuk, hogy az Atya sohasem tesz ilyesmit?”

Jézus így válaszolt Nátánielnek:

„Nincs semmi különös abban, hogy ilyen kérdéseket tessel fel, mert látszik, hogy kezded megismerni az Atyát úgy, ahogy én ismerem, és nem úgy, ahogy a korai héber próféták oly homályosan látták. Jól tudod, hogy az elődeink mennyire hajlamosak voltak Istent látni csaknem minden történésben. Isten kezét keresték minden természeti jelenségben és az emberi tapasztalás minden szokatlan mellékeseményében. Kapcsolatba hozták Istent jóval és rosszal is. Úgy gondolták, hogy ő lágyította meg Mózes szívét és ő keményítette meg a fáraót. Amikor az ember erős késztetést érzett valamilyen dolog megtételére, lett legyen az jó vagy rossz, szokása volt e különös érzelmeket azzal a megjegyzéssel magyarázni: »Az Úr szólt hozzám, mondván, így cselekedj, vagy menj ide és ide.« Ennek megfelelően, lévén, hogy az emberek oly gyakran és oly hevesen esnek kísértésbe, atyáink szokásává vált, hogy azt higgyék, hogy az Isten vezette őket próbára, büntetésre vagy megerősítésre. De a ti ismereteitek most már valóban jobbak. Tudjátok, hogy az embereket túlságosan gyakran viszi kísértésbe a saját önzőségük kényszere és az állati természetük késztetése. Amikor így estek kísértésbe, arra intelk benneteket, hogy amint őszintén és komolyan felismeritek a kísértést épp olyanként amilyen, okosan tereljétek a kifejeződést kereső szellemi, elmebeli és testi energiáitokat magasabb csatornába és eszményelvűbb célok felé. Így a kísértéseiteket átalakíthatjátok a felemelő halandói segédkezés nemesebb fajtáivá, miközben csaknem teljesen elkerülitek az állati és a szellemi természet közötti haszontalan és legyengítő összeütközéseket.

De hadd figyelmeztesselek benneteket ama próbálkozás értelmetlenségére, amely során az egyik vágynak egy másik, felsőbbrendűnek tartott vágygal való helyettesítésével törekedtek a kísértés legyőzésére az emberi akarat pusztá erején keresztül. Ha igazán győzni akartok az alantasabb és alsóbbrendű természet kísértései felett, akkor el kell jutnotok arra a szellemi előnyt jelentő helyre, ahol valóban és igazán tényleges érdeklődést és szeretetet alakítottatok ki azon magasabb rendű és eszményalapúbb viselkedésformák iránt, melyekre az elmétek le akarja cserélni ezeket az alsóbbrendű és kevésbé eszményelvű viselkedési szokásokat, melyeket kísértésként ismertek fel. Így szellemi átalakuláson keresztül nyertek szabadulást, mintsem hogy egyre jobban megterhelne benneteket a halandói vágyak csalóka elfojtása. A régi és az alacsonyabb rendű elfelejtődik az új és a magasabb rendű iránti szeretetben. A szépség mindig győzedelmeskedik a csúnya felett mindazoknak a szívében, akiket az igazság szeretete világosít meg. Hatalmas erő van az új és őszinte

szellemi odaadás kiűző energiájában. Megint csak azt mondom nektek, ne a rossz győzzön le benneteket, hanem inkább jóval győzzetek a rossz felett.”

Az apostolok és a vándor hitszónokok késő estig tettek fel kérdéseket, és a sok válasz közül az alábbi gondolatokat adjuk közre mai szóhasználatban újrafogalmazva:

Az anyagi siker lényegi elemei az erős törekvés, az értelmes ítéletalkotás és a sokat tapasztalt bölcsesség. A vezetés a természetes képességtől, a körütekintéstől, az akaratától és a határozottságtól függ. A szellemi beteljesülés a hittől, a szeretettől és az igazság iránti odaadástól függ – az igazságosságra irányuló vágytól és szomjtól – azon őszinte vágytól, hogy az ember megtalálja Istent és olyan legyen mint ő.

Ne szegje kedveteket az a felfedezés, hogy emberek vagytok. Az emberi természet tán hajlik a rosszra, de nem eredendően bűnös. Ne csügghessen el az, hogy nem tudjátok teljesen elfelejteni némely sajnálatos élményeket. Azokat a hibákat, melyeket nem tudtok elfelejteni az időben, elfelejtitek az örökkévalóságban. Könnyítsetek lelki terheiteken azzal, hogy gyorsan szert tesztek a beteljesülések távlati nézőpontjára, a létpályátok világegyetemi kiterjesztésére.

Ne kövessétek el azt a hibát, hogy a lelketek értékét az elmétek tökéletlenségei vagy a test erős vágyai alapján becsületek fel. Ne egyetlen szerencsétlen emberi mellékesemény mércéjével ítéljétek meg a lelket s ne azzal értékeljétek a lélek végső rendeltetését. A szellemi beteljesüléseket csakis a szellemi vágyaitok és céljaitok határozzák meg.

A vallás az Istent ismerő ember kifejlődő halhatatlan lelkének kizárólagos szellemi tapasztalása, az erkölcsi tetterő és a szellemi energia viszont a bonyolult társadalmi helyzetek kezelésében és az összetett gazdasági kérdések megoldásában igénybe vehető hatalmas hajtóerő. Ezen erkölcsi és szellemi felruházottságok az emberi élet minden szintjét gazdagabbá és értelemmel teltebbé teszik.

Szükségszerűen korlátozott és szegényes életet kell élnetek, ha csak a titeket szeretőket tanuljátok meg szeretni. Az emberi szeretet valóban lehet viszonyos, az isteni szeretet azonban minden meglegedés-keresésében kifelé irányuló. Minél kevesebb szeretet van valamely teremtmény természetében, annál nagyobb szüksége van a szeretetre, és annál többet tesz az isteni szeretet ezen igény kielégítése érdekében. A szeretet sohasem önző, és nem lehet önmagának tárgya. Az isteni szeretet nem zárható be; annak önzetlenül át kell adódnia.

Az ország híveinek fenntartás nélküli hittel, őszinte hittel kell hinniük az igazságosság biztos győzelmében. Az ország építőinek nem szabad kételkedniük az örök üdvözülés evangéliumának igazságában. A híveknek egyre jobban meg kell tanulniuk, hogy miként lépjenek ki az élet sodrából – miként kerüljék el az anyagi létezéssel járó zavaró hatásokat – miközben istenimádó közösség révén felüdítik a lelküket, ösztönzést adnak az elméjüknek és megújítják a szellemüket.

Az Istent ismerő egyéneknek nem szegi kedvét baj és nem csüggeszti őket csalódás. A hívekre nem hat a tisztán anyagi zavarokból eredő levertség; a szellembeli életet élőket nem zavarják meg az anyagi világ mellékeseményei. Az örökkévaló életre pályázók olyan éltető és alkotó eljárást alkalmaznak, mellyel a halandói élet minden megpróbáltatását és gyötrelmét kezelik. Minden nappal, melyet az igaz hívó megél, egyre könnyebbnek találja a helyes dolog megtételét.

A szellemi életmód nagymértékben javítja az igaz önbecsülést. Ám az önbecsülés nem önimádás. Az önbecsülés mindig összhangban van az ember társai iránti szeretetével és a számukra való szolgálattal. Nem tisztelheted magad jobban, mint amennyire szereted a szomszédodat; az egyik a másikra való képesség mértéke.

A napok múlásával minden igaz hívó egyre ügyesebbé válik abban, hogy társait az örökkévaló igazság szeretetéhez vonzza. Vajon leleményesebbek vagytok a jósnak az emberiség számára való kinyilatkoztatásában ma, mint tegnap voltatok? Vajon jobban tudjátok javasolni az igazságosságot idén, mint tavaly tudtátok? Vajon egyre kifinomultabbá válik-e azon módszerek, hogy az éhes lelkeket elvezessétek a szellemi országba?

Vajon elég magasrendűek-e az eszményképeitek az örök üdvözülések biztosításához, s közben vajon elég gyakorlatiasak-e az eszméitek, hogy hasznos létpolgárrá tegyenek benneteket a halandó társaitokkal való társulásban a földön? A szellemben a létpolgárságotok a mennyben van; a testben pedig még mindig a földi országok polgárai vagytok. Adjátok meg a császároknak az anyagi dolgokat és Istennek a szellemieket.

A kifejlődő lélek szellemi felfogóképességének mértéke nem más, mint az igazságban való hited és az emberszereteted, az emberi jellemerősséged mértéke viszont a haragtartásnak való ellenállási képességed és a nagy szomorúságban előtörő bénult merengés leküzdésére való képességed. A valódi önmagadat megláthatod a vereség igaz képet mutató tükreben.

Ahogy az évek múlásával egyre idősebbek lesztek és egyre tapasztaltabbak az ország ügyeiben, vajon tapintatosabbá váltok-e a bosszantó halandókkal való viselkedés terén és vajon türelmesebbé váltok-e a makacs társaitokkal való együttélésben? A tapintat a társadalom emelőúrúdjának támaszpontja, és a türelem a nagy lélek ismertetőjele. Ha rendelkeztek e ritka és elbűvölő képességekkel, akkor a napok múlásával egyre elővigyázatosabbak és hozzáértőbbek lesztek azon érdemes erőfeszítéseitekben, hogy elkerüljétek minden szükségtelen társadalmi félreértést. Az ilyen bölcs lelkek képesek elkerülni sok olyan bajt, melyben biztosan osztozni fognak mindazok, akik érzelmi igazodás hiányától szenvednek, akik nem hajlandók felnőni, és akik nem hajlandók tisztességgel megöregedni.

Kerüljétek a becstelenséget és a tisztességtelenséget minden, az igazság hirdetésére és az evangélium terjesztésére irányuló erőfeszítésekben. Ne keressetek meg nem érdemelt elismerést és ne törekedjétek ki nem érdemelt rokonszenvre. Szeretetet érdemeitektől függetlenül szabadon fogadjatok mind isteni, mind emberi forrásból, és önként szeressetek viszont. De a tisztelettel és rajongással kapcsolatos minden más dologban csak olyasmire törekedjétek, ami őszintén kijár nektek.

Az Isten-tudatos halandó számára biztos az üdvözülés; ő nem fél az élettől; őszinte és következetes. Tudja, hogy milyen bátran kell viselkednie az elkerülhetetlen szenvedés elviseléséhez; nem panaszkodik, amikor kikerülhetetlen nehézséggel kerül szembe.

Az igaz hívő nem fárad bele a jócselekedetbe csak azért, mert nem jár sikerrel. A nehézség fokozza az igazságot szerető buzgalmát, míg az akadályok csak kihívást jelentenek a tántoríthatatlan országépítő erőfeszítései számára.

Jézus még sok egyebet is tanított nekik, mielőtt felkészültek volna a Türoszból való elindulásra.

A Türoszból a Galileai-tó vidékére való visszatérést megelőző napon Jézus összehívta a társait és arra utasította a tizenkét vándor hitszónokot, hogy ne ugyanazon az úton térjenek vissza, mint amelyen ő és a tizenkét apostol fog menni. Miután a vándor hitszónokok itt elváltak Jézustól, ilyen bensőséges közösséget soha többé nem éltek meg.

299. Visszatérés Föníciából

Július 24-én nagyjából dél körül Jézus és a tizenkettek elhagyták József házáat, mely Türosz déli részében állt, s elindultak a part mentén Ptolemaisba. Itt egy napot időztek, vigasztaló szavakat intézve az ott lakó hívek társaságához. Péter július 25-én este beszélt hozzájuk.

Kedden elhagyták Ptolemaiszt, és a szárazföld belsejébe, a Tibériás felé vezető úton keleti irányba igyekeztek, Jotapata környékére. Szerdán megálltak Jotapatában és tovább tanították a híveket az ország dolgaira. Csütörtökön elhagyták Jotapatát, és Rámán keresztül észak felé, a Názáret-Libanon-hegyi gyalogúton mentek Zebulun faluba. Megbeszéléseket tartottak Rámában pénteken és szombatig ott is maradtak. Zebulunt 31-én, vasárnap érték el, aznap este tartottak egy megbeszélést is és másnap reggel indultak tovább.

Zebulunt elhagyva Gischala közelében haladtak át a Magdala-Szidon útkereszteződésen és onnan Genezáret felé vették az útjukat a Galileai-tó nyugati partjai mentén, Kapernaumtól délre, ahol

megbeszélt találkozójuk volt Zebedeus Dáviddal, és ahol tanácskozni szándékoztak arról, hogy mi legyen a következő teendő az országról szóló evangélium hirdetésének munkájában.

A Dáviddal való rövid tanácskozás során értesültek arról, hogy sok vezető hívő gyűlt össze a tó túlsó oldalán, Kheresa közelében, és ennek megfelelően, azon az estén hajóval át is keltek a tavon. Egy nyugodt napot töltöttek a hegyekben, és másnap mentek át a közeli ligetbe, ahol a Mester egykor az ötezer embert jóllakatta. Itt három napig időztek és naponta tartottak megbeszéléseket, melyekre mintegy ötven férfi és nő látogatott el, ők maradtak meg a Kapernaumban és környékén lakó hívek egykor nagyszámú társaságából.

Amikor Jézus távol volt Kapernaumtól és Galileától, vagyis a föníciai ottlétük alatt, az ellenségei úgy gondolták, hogy az egész mozgalom felbomlott és arra a következtetésre jutottak, hogy Jézus sietős visszavonulása a nagy ijedtségének jele, ezért nem valószínű, hogy valaha is visszatérne és bosszantaná őket. A tanításaival való minden eleven szembenállás megszűnőben volt. A hívek újra kezdték a nyilvános gyűléseket, és fokozatosan, de hathatósan erősödni kezdett ama nagy rostálás kipróbált és igaz túlélőinek sokasága, mely rostáláson az evangéliumban hívők átestek.

Fülöp, Heródes testvére félig hitt Jézusban és üzent neki, hogy a Mester szabadon élhet és tevékenykedhet az ő területein.

Az a parancs, hogy az egész zsidóság zsinagógái legyenek zárva Jézus tanításai és minden követője előtt, visszaütt az írástudókra és a farizeusokra. Az, hogy Jézus megszűnt vitatárgy lenni, az egész zsidó népben nyomban egyöntetű választ váltott ki; általános lett a neheztelés a farizeusokra és a Szanhedrin vezetőire Jeruzsálemben. A zsinagógák vezetői közül sokan titokban megnyitották a zsinagógájukat Abner és a társai előtt, azt állítva, hogy e tanítók János követői, nem pedig Jézus tanítványai.

Még Heródes Antipásznak is megváltozott a hozzáállása, és amikor megtudta, hogy Jézus a tó túloldalán, Fülöp testvére területén tartózkodik, üzent neki, hogy bár elfogatóparancsot adott ki ellene Galileában, nem rendelkezett az elfogásáról Pereában, s ezzel jelezte, hogy Jézusnak nem esik bántódása, amennyiben távol marad Galileától; és e rendelkezését közölte a jeruzsálemi zsidókkal is.

Így alakult a helyzet Kr.u. 29. augusztus elseje tájékán, amikor a Mester visszatért a föníciai küldetésből és megkezdte a szétszórt, kipróbált és kimerült erőinek újjászervezését a földi küldetésének ezen utolsó és eseménydús évére.

Az összezapás kérdése egyértelműen előkerült, amint a Mester és a társai arra készültek, hogy megkezdjék egy új vallásnak, az élő Isten szelleme vallásának hirdetését, mely szellem az emberek elméjében lakozik.

300. CEZÁREA-FILIPPIBEN

Mielőtt Jézus egy rövid időt eltöltött volna a tizenkettekkel Cezárea-Filippi közelében, Dávid hírnökein keresztül megszervezte, hogy augusztus 7-én, vasárnap átmehessen Kapernaumba abból a célból, hogy találkozzon a családjával. Előzetes egyeztetés alapján a találkozóra a Zebedeus hajóépítő-műhelynél kellett sort keríteni. Zebedeus Dávid úgy szervezte meg a dolgot Júdással, Jézus öccsével, hogy az egész názáreti család – Mária és Jézus minden öccse és húga – jelen legyen, Jézus pedig Andrással és Péterrel ment el a találkozóra. Máriának és a gyerekeinek feltett szándékuk volt, hogy megtartsák az ígéretüket, de úgy alakult, hogy egy csoport farizeus, akik úgy tudták, hogy Jézus a tó szemközti oldalán, Fülöp területén tartózkodik, felkereste Máriát annak érdekében, hogy amit csak lehet, kiderítsenek Jézus hollétéről. E jeruzsálemi küldöttek jövele nagyon felzaklatta Máriát, és látva az egész családban uralkodó feszültséget és idegességet, a küldöttek arra a következtetésre jutottak, hogy biztosan Jézus látogatását várják. Ennek megfelelően bevették magukat Mária házába, és miután erősítést hívtak, türelmesen várták Jézus érkezését. Ez természetesen eredményesen megakadályozta, hogy a család bármely tagja kíséreltet tegyen a Jézussal megbeszéltek betartására. A nap folyamán Júdas és Rúth többször is megpróbálta kijátszani a farizeusok éberségét és megkísérelt üzenni Jézusnak, de nem jártak sikerrel.

Kora délután Dávid hírnökei értesítették Jézust, hogy a farizeusok ott táboroznak az anyja házának küszöbénél, és ezért nem próbálkozott a családjá meglátogatásával. Megint úgy alakult, bár nem az ő hibájukból, hogy Jézus és a földi családja nem tudott kapcsolatba lépni egymással.

301. A templomi adószedő

Amint Jézus Andrással és Péterrel a hajóépítő-műhely közelében, a tónál tartózkodott, egy templomi adószedő akadt rájuk, és felismervén Jézust, félrehívta Pétert és azt mondta:

„A Mestered nem fizeti meg a templomi adót?”

Péter már a felháborodás küszöbén volt azon indítvány miatt, hogy Jézusnak hozzá kellene járulnia az esküdt ellenségei vallási tevékenységeinek fenntartásához, ám látva az adószedő különös arckifejezését, helyesen úgy gondolta, hogy a cél az ő csapdába ejtésük azzal, hogy esetleg nem hajlandók megfizetni a szokásos fél sékelt a jeruzsálemi templomi szolgálatok támogatására. Ennek megfelelően Péter azt válaszolta:

„Hát nyilvánvalóan megfizeti a Mester a templomi adót. Várj a kapunál, míg rövidesen visszatérek az adóval.”

Péter azonban elhamarkodottan szólt. Júdásnál volt a vagyonuk, és ő most a tó túloldalán tartózkodott. Sem ő, sem a fivére, sem Jézus nem hozott magával pénzt. Tudták, hogy a farizeusok keresik őket, ezért nemigen mehettek pénzért Betsaidába sem. Amikor Péter megemlítette Jézusnak az adószedőt és azt, hogy megígérte neki a pénzt, Jézus azt mondta:

„Ha megígérted, akkor fizetned kell. De mivel fogsz eleget tenni az ígéretednek? Talán megint halász lesz belőled, hogy megtarthasd a szavad? Mindazonáltal Péter, helyes, hogy az adott körülmények között megfizessük az adót. Ne adjunk okot ezeknek az embereknek, hogy a magatartásunkon megütközzenek. Itt várunk, míg kimész a csónakkal és kiveted a halászhálódat, és amikor a halakat eladtad amott a vásáron, megfizeted az adót mindhármunkért.”

Mindezt hallotta Dávid titkos hírnöke is, aki a közelben állt, és aki ezután jelzett a part közelében halászó társának, hogy jöjjön gyorsan. Amikor Péter épp el akart indulni halászni a csónakkal, e hírnök és a halász barátja néhány kosár halat ajándékozott neki és segítettek azokat a közelben lévő halkereskedőhöz vinni, aki megvette a fogást, eleget fizetve érte, s a vételárat Dávid hírnöke kiegészítette, hogy az összeg kitegye a három emberért járó templomi adót. Az adószedő elfogadta a pénzt, s eltekintett a késedelmes fizetés miatti bírságtól, mert egy ideig távol voltak Galileától.

Nincs semmi különös abban, hogy a feljegyzésekben az áll, hogy Péter olyan halat fogott, melynek a szájában ott volt egy sékel. Azokban az időkben számos történet keringett arról, hogy valakik kincset találtak a halak szájában; e majdnem csodákról szóló mesék mindennaposak voltak. Így amikor Péter otthagya őket és elindult a csónak felé, Jézus félig tréfásan megjegyezte:

„Különös, hogy a király fiainak adót kell fizetniük; rendszerint az idegent adóztatják meg az udvartartás érdekében, de kötelességünk, hogy ne gátoljuk a hatóságokat. Menj hát! Talán kifogod a szájában sékelt hordozó halat.”

Lévén, hogy Jézus ezt mondta, és hogy Péter rövidesen megjelent a templomi adóval, nem meglepő, hogy e mellékeseményből később csoda lett, amikor a Máté evangélium írója lejegyezte azt.

Jézus Andrással és Péterrel csaknem napnyugtáig várakozott a parton. Hírnökök arról értesítették őket, hogy Mária házat még mindig figyelik; ezért amikor besötétedett, a három várakozó férfi csónakba szállt és lassan evezve elindult a Galileai-tó keleti partja felé.

302. Betsaida-Juliászbán

Augusztus 8-án, hétfőn, mialatt Jézus és a tizenkét apostol Magadánligetben, Betsaida-Juliász mellett táborozott, több mint száz hívő, a vándor hitszónokok, a nők testülete és más, az ország megteremtése

íránt érdeklődő ember jött el Kapernaumból egy tanácskozásra. Sok farizeus is eljött, mert hírért vették Jézus ittletének. Ekkorra néhány szadduceus is szövetkezett a farizeusokkal annak érdekében, hogy kelepcebe csalják Jézust. Jézus, mielőtt elindult volna a hívekkel tartandó zártkörű megbeszélésre, egy nyilvános összejövetelt tartott, amelyen jelen voltak a farizeusok, és a közbeszólásaikkal megpróbálták felbosszantani a Mestert és másképp is igyekeztek megzavarni a gyűlést. E rendezvények vezetője azt mondta:

„Tanító, szeretnénk, ha jelet adnál nekünk arra vonatkozólag, hogy felhatalmazásod van a tanításra, és majd ha az megtörténik, minden ember tudni fogja, hogy az Isten küldött téged.”

Jézus így felelt nekik:

„Este azt mondjátok, jó idő lesz, mert vöröslik az ég; reggel meg azt, ma zivatar lesz, mert az ég vörös és borult. Ha felhőt láttok kelni nyugaton, azt mondjátok, esők jönnek; amikor délről fúj a szél, azt mondjátok rekkenő hőség jön. Hogy van az, hogy ilyen jól olvassátok az eget színét, de olyannyira képtelenek vagytok meglátni az idő jeleit? Akik tudni akarják az igazságot, azoknak már jel adatott; de a rosszakaratú és képmutató nemzedék nem kap jelet.”

Miután Jézus így szólt, visszavonult és készülni kezdett a követőivel tartandó esti megbeszélésre. E megbeszélésen arról döntöttek, hogy egyesített küldetésbe fognak a Tízváros összes városában és falujában, mihelyt Jézus és a tizenkettek visszatérnek a bejelentett cezárea-filippibeli látogatásról. A Mester részt vett a tízvárosi küldetés tervezésében, és a társaságot hazaküldve így szólt:

„Azt mondom nektek, óvakodjatok a farizeusok és a szadduceusok kovászatól. Ne tévesszen meg benneteket, hogy azt mutatják, hogy milyen sokat tanultak és mily hűségesek a vallási formákhoz. Csakis az élő igazság szellemével és az igaz vallás erejével foglalkozzatok. Nem a holt vallástól való félelem fog megmenteni benneteket, hanem az ország szellemi valóságainak élő megtapasztalásában való hitetek. Ne engedjétek, hogy előítélet vakítson el és félelem bénítsa meg benneteket. A hagyománytiszteletnek se engedjétek, hogy úgy eltorzítsa az értelmeteket, hogy a szemetekkel ne lássatok és a fületekkel ne halljatok. Az igaz vallásnak nem célja, hogy pusztán csak békét hozzon, hanem inkább hogy biztosítsa a fejlődést. Nem lehet béke a szívetekben és fejlődés az elmétekben, hacsak nem szerettek bele őszintén az igazságba, az örök valóságok eszményképeibe. Az élet és halál kérdései felvetődnek bennetek – az idő bűnös gyönyörei szemben az örökkévalóság igaz valóságaival. Már most hozzá kell fognotok ahhoz, hogy ráleljétek a félelem és kétség béklyójától való szabadulásra, amint a hit és remény új életének megélésébe kezdtek. És amikor az embertársaitokért való szolgálat érzései eláradnak a lelketekben, ne nyomjátok el azokat; amikor a szomszédotok iránti szeretet érzelmei egészen eltöltik a szíveteket, e rokonszenveteket a társaitok valódi igényeinek értelmes szolgálatában juttassátok kifejezésre.”

303. Péter hitet tesz

Kedden kora reggel Jézus és a tizenkét apostol elhagyta Magadánligetet s elindult Cezárea-Filippibe, Fülöp negyedes fejedelem területének fővárosába. Cezárea-Filippi csodálatos vidéken terült el. A város egy festői szépségű hegyek között húzódó, elbűvölő völgyben rejtőzött, ahol a Jordán egy földalatti barlangból tört elő. A Hermon-hegy csúcsai teljesen láthatók voltak északon, míg a hegyekből déli irányban nagyszerű kilátás nyílt a Jordán felső szakaszára és a Galileai-tóra.

Jézus az ország ügyeivel kapcsolatos első tapasztalásai során már járt a Hermon-hegyen, és most, amikor épp megkezdte a munkájának végső időszakát, arra vágyott, hogy visszatérjen a próbatétel és a győzelem hegyére, ahol reménye szerint az apostolok új színben láthatják majd a felelősségeiket és új erőt meríthetnek az előttük álló nehéz időkhöz. Ahogy az úton haladtak, nagyjából akkor, amikor dél felől kerülték Merom vizeit, az apostolok beszélgetni kezdtek maguk között a Föníciában és másutt átélt legutóbbi élményeikről és felidéztek, hogy az üzenetüket miként fogadták, és a különböző népek miként tekintettek a Mesterre.

Ahogy megálltak ebédelni, Jézus hirtelenül a tizenketteknek szegezte az első kérdést, melyet saját magáról valaha is megkérdezett tőlük. E meglepő kérdést tette fel:

„Mit mondanak az emberek, ki vagyok én?”

Jézus hosszú hónapokat töltött ezeknek az apostoloknak a mennyország természetét és jellegét illető felkészítésével, és jól tudta, hogy eljött az idő, hogy többet is megtanítson nekik az ő természetéről és az országhoz fűződő személyes viszonyáról. S ahogy ott ültek az eperfák alatt, a Mester hozzáfogott, hogy levezesse a választott apostolaival való hosszú közösségének egyik legnagyobb jelentőségű megbeszélését.

Jézus kérdésére az apostoloknak több mint a fele válaszolt. Elmondták, hogy prófétának, rendkívüli embernek tartja őt mindenki, aki csak ismeri; hogy még az ellenségei is erősen félnék tőle, amelynek oka az ördögök hercegével való szövetségének vádjá. Elmondták neki, hogy Júdeában és Szamariában némelyek, akik személyesen nem találkoztak vele, azt hiszik, hogy ő a holtából feltámadt Keresztelő János. Péter közölte, hogy különböző alkalmakkor különböző személyek Mózeshez, Illéshez, Ésaiaéhoz és Jeremiáshoz hasonlították. Amint a beszámolót meghallgatta, Jézus felállt és a körülötte félkörben ülő tizenkét emberre tekintve váratlan, széles kézmozdulattal rájuk mutatott és megkérdezte:

„De mit mondotok ti, hogy ki vagyok én?”

Egy pillanatra feszült csend állt be. A tizenkettek le nem vették a szemüket a Mesterről, és akkor Simon Péter talpra ugrott és azt kiáltotta:

„Te vagy a Megszabadító, az élő Isten Fia.”

Erre a tizenegy még ülő apostol mind együtt felállt, s ezzel jelezték, hogy Péter mindnyájuk nevében szólt.

Ekkor Jézus intett nekik, hogy üljenek vissza, míg ő állva maradt előttük és így szólt:

„Ez az Atyám által nyilatkoztatott ki nektek. Eljött az idő, hogy megtudjátok az igazat rólam. De egyelőre azt akarom, hogy erről ne szóljatok senkinek. Menjünk tovább.”

Így tették meg a Cezárea-Filippibe vezető út hátralévő részét, ahová aznap késő este értek és Kelszosz házában szálltak meg, aki már várta őket. Az apostolok keveset aludtak azon az éjszakán; úgy tűnt, hogy érzékelik, nagy esemény ment végbe az életükben és az országért végzendő munkában.

304. Beszélgetés az Országról

Azóta, hogy János megkeresztelte Jézust és amióta a víz borrá változott Kánában, az apostolok más és más alkalommal gyakorlatilag a Messiásnak fogadták el őt. Némelyikük rövid időre igazán hitt abban, hogy ő a várt Megszabadító. De alig támadtak ilyen remények a szívükben, a Mester megdöbbentő szavakkal vagy kiábrándító tettekkel máris összetörte azokat. Sokáig zavart okozott nekik az az ellentét, mely a várt Messiással kapcsolatosan az elméjükben alkotott felfogások, és e rendkívüli emberrel való különleges közösségnek a szívükben megélt élménye között feszült.

Az apostolok a szerdai nap késő délelőttjén Kelszosz kertjében gyűltek össze a déli étkezéshez. Az éjszaka legnagyobb részében és azóta, hogy azon a reggelen felkeltek, Simon Péter és Zélóta Simon komoly munkát végzett a testvéreiknél annak érdekében, hogy elérjék, hogy mindannyian őszintén elfogadják a Mestert nem pusztán a Messiásként, hanem úgy is, mint az élő Isten isteni Fiát. A két Simon nagyjából egyformán értékelte Jézust, és nagy igyekezettel azon dolgoztak, hogy rábírák testvéreiket a nézeteik teljes elfogadására. András továbbra is az apostoli testület legfőbb vezetője maradt, viszont a testvére, Simon Péter egyre inkább és mindenki egyetértésével a tizenkettek szószólójává vált.

Mind ott ültek a kertben épp déltájban, amikor a Mester megjelent. Az apostolok tiszteletteljes ünnepélyességgel beszélgettek, és mind felálltak, amikor a Mester odajött hozzájuk. Jézus azzal a baráti és testvéri mosollyal oldotta a feszültséget, mely oly jellemző volt rá, amikor a követői túl komolyan vették magukat vagy valamely velük kapcsolatos dolgot. Határozott mozdulattal jelezte nekik, hogy

üljenek le. A tizenkettek soha többet nem keltek fel a Mester üdvözlésére, amikor odajött hozzájuk. Látták, hogy nem helyesli a tisztelet ilyesfajta külsőséges megnyilvánulását.

Miután elfogyasztották az ételüket és hozzáfogtak, hogy megvitassák a soron következő tízvárosi vándorúttal kapcsolatos terveket, Jézus hirtelen rájuk emelte a tekintetét és azt mondta:

„Most, hogy már egy teljes nap eltelt azóta, hogy egyetértettetek Simon Péternek az Ember Fia személyazonosságára vonatkozó kijelentésével, azt kérdem tőletek, kitartotok-e még a döntésetek mellett?”

Ezt meghallva a tizenkettek felálltak, és Simon Péter, aki néhány lépést tett Jézus felé, így szólt:

„Igen, Mester, kitartunk. Úgy hisszük, hogy te az élő Isten Fia vagy.”

Ezután Péter a testvéreivel együtt leült.

Jézus, aki még mindig állt, erre azt mondta a tizenketteknek:

„Ti az én választott követeim vagytok, de tudom, hogy az adott körülmények között nem pusztán emberi tudásból jutottatok erre a hitre. Ez az Atyám szellemének kinyilatkoztatása a legbenső lelketek számára. Mivel az Atyám bennetek lakozó szellemével kapcsolatos éleslátásotok révén ti ezt a vallomást teszitek, ez annak a bejelentésére vezet engem, hogy erre az alapra fogom építeni a mennyország testvériségét. A szellemi valóság e sziklájára fogom építeni a szellemi közösség élő templomát az Atyám országának örök valóságaiban. Sem a rossz erőknek, sem a bűn seregeinek összessége nem fog felülkerekedni az isteni szellem ezen emberi testvériségén. Bár az Atyám szelleme mindig az isteni vezetője és tanácsadója lesz mindazoknak, akik e szellemközösség számára elkötelezik magukat, nektek és a követőiteknek átadom most a külső ország kulcsait – a hatalmat a mulandó dolgok felett – a férfiak és nők mint az ország részesei által alkotott eme szövetség társadalmi és gazdasági jellemzői felett.”

És megint csak meghagyta nekik, hogy senkinek se szóljanak arról, hogy ő az Isten Fia.

Jézus kezdett hinni az apostolai hűségében és feddhetetlenségében. A Mester meg volt győződve arról, hogy a választott képviselői által a közelmúltban átélteket kibírni képes hit kétségkívül ki fogja állni a közvetlenül előttük álló kemény próbákat is, és át fogja terelni az apostolokat a minden reményük nyilvánvaló beteljesülése elvárásának zsákutcájából egy új kegyelmi időszak új fényére; ezáltal pedig képesek lesznek a sötétségben kucorgó világ számára a világosság elhozatalán munkálkodni. E napon a Mester hinni kezdett az apostolai hitében, egyiküket kivéve.

Attól a naptól fogva ez a Jézus az isteni fiúi besorolásának ugyanazon örökkévaló alapjára építi azt az élő templomot, és akik azáltal tudatos istenfiakká válnak, ők azok az emberi kövek, melyek a fiúi rend ezen élő templomát alkotják, mely templom a szellemek örökkévaló Atyja bölcsességének és szeretetének dicsőségére és tiszteletére emelkedik.

Miután Jézus így szólt, úgy rendelkezett a tizenkettőnek, hogy az esti étkezés idejéig vonuljanak el magukban a hegyekbe, hogy bölcsességet, erőt és szellemi útmutatást találjanak. Az apostolok úgy is tettek, ahogy a Mester meghagyta nekik.

305. Az új felfogás

Péter vallomásának új és alapvető vonása az a határozott felismerés volt, hogy Jézus az Isten Fia, és az ő istenisége megkérdőjelezhetetlen. A megkeresztelése és a kánai menyegző óta ezek az apostolok különbözőképpen tekintettek rá mint a Messiásra, de a nemzeti megszabadítóról alkotott zsidó felfogásnak nem képezte részét az, hogy neki isteninek kell lennie. A zsidók nem tanították a Messiás isteni eredetét; úgy hitték, hogy ő lesz a „felkent”, de aligha tekintették úgy, mint aki „az Isten Fia”. A második vallomásban nagyobb hangsúlyt kapott az együttes természet, az a mennyei tény, hogy ő az Ember Fia és az Isten Fia, és az emberi természet isteni természettel való egyesülésének nagy igazsága volt az, amelyről Jézus azt mondta, hogy arra fogja építeni a mennyországot.

Jézus arra törekedett, hogy az Ember Fiaként élje a földi életét és teljesítse az alászállási küldetését. A követői hajlamosak voltak őt a várt Messiásnak tekinteni. Tudván, hogy sohasem teljesíthetné be a Messiással kapcsolatos várakozásait, megpróbálta a Messiásra vonatkozó felfogásukat úgy átalakítani, hogy részben eleget tehessen az elvárásaiknak. De most már belátta, hogy egy ilyen tervet nemigen lehetne sikeresen keresztülvinni. Ezért aztán bátran úgy döntött, hogy felfedi a harmadik tervet – hogy nyíltan bejelenti az isteniségét, elismeri a péteri vallomás igaz voltát, és közvetlenül azt hirdeti a tizenketteknek, hogy ő az Isten Fia.

Jézus három éven át hirdette, hogy ő az „Ember Fia”, s ugyanezen három év alatt az apostolok egyre inkább ragaszkodtak ahhoz, hogy ő a várt zsidó Messiás. Most elárulta, hogy ő az Isten Fia, és úgy döntött, hogy az Ember Fiának és az Isten Fiának együttes természetét leíró fogalomra építi a mennyországot. Eldöntötte, hogy mellőzi a további erőfeszítéseket és nem akarja meggyőzze őket arról, hogy nem ő a Messiás. Most bátran kinyilatkoztatta nekik, hogy mi is ő lényegében, és ezt követően már nem foglalkozott azzal, hogy mennyire elszántan tartanak ki amellet, hogy a Messiásnak tekintsék.

306. A következő délután

Jézus és az apostolok még egy napot töltöttek Keszosz otthonában, várták, hogy megérkezzenek a pénzt hozó hírnökök Zebedeus Dávidtól. Nagy csökkenés mutatkozott a bevételekben is azóta, hogy a tömegek körében Jézus népszerűségének vége lett. Amikor Cezárea-Filippibe értek, a pénztáruk már üres volt. Máté nemigen akart elválni Jézustól és a társaitól ebben az időszakban, és őnála sem volt pénz, melyet átadhatott volna Júdásnak, ahogy a múltban számos alkalommal tette. Zebedeus Dávid azonban előrelátta a várható bevételecsökkenést és ennek megfelelően arra utasította a hírnökeit, hogy amint Júdeán, Szamarián és Galileán áthaladnak, gyűjtsenek pénzt is, melyet továbbíthattak a száműzetésben lévő apostoloknak és a Mesterüknek. Így aztán aznap estére megérkeztek Betsaidából a hírnökök és elég pénzt hoztak, hogy az apostolok megélhessenek belőle addig, amíg vissza nem térnek, hogy megkezdjék a tízvárosi vándorutat. Máté arra számított, hogy az utolsó kapernaumi vagyonelemének értékesítéséből akkora némi pénzhez jut, s úgy szervezte a dolgot, hogy ezt az összeget név említése nélkül adják át Júdásnak.

Sem Péternek, sem a többi apostolnak nem volt eléggé pontos fogalma Jézus isteniségéről. Nem is sejtették, hogy egy új időszak kezdődött a Mester földi létpályájában, a tanító-gyógyítóból az új felfogású Messiássá – az Isten Fiává – válás időszaka. Ettől fogva egy új vonás jelent meg a Mester üzenetében. Ettől kezdve az életeszménye az Atya kinyilatkoztatása lett, a tanításban megjelenő eszméje pedig az, hogy a világegyeteme számára bemutatja annak a legfelsőbb bölcsességnek a megismerését, mely csak megélve érthető meg. Azért jött, hogy mindannyiunknak élete legyen és az bőségben legyen.

Jézus most kezdte meg a húsvér testben töltött emberi életének negyedik és utolsó szakaszát. Az első szakaszt a gyermekkor jelentette, azok az évek, amikor még csak homályosan tudatosult benne az eredete, a természete és az emberi lényként való beteljesülése. A második szakaszt az ifjúkorának és fiatal férfikorának egyre tudatosabbá váló évei alkották, mely évek alatt világosabban megértette az isteni természetét és az emberi küldetését. E második szakasz a megkeresztelésével kapcsolatos élményekkel és kinyilatkoztatásokkal ért véget. A Mester földi tapasztalásának harmadik szakasza a megkereszteléstől a tanítóként és gyógyítóként való segédkezésének évein keresztül tartott, egészen a Péter által Cezárea-Filippiben tett vallomás nagy jelentőségű órájáig. A földi életének harmadik időszaka foglalta magába azt az időt, amikor az apostolai és a közvetlen követői az Ember Fiaként megismerték és a Messiásnak tekintették. A földi létpályájának negyedik és utolsó időszaka itt, Cezárea-Filippiben kezdődött és a keresztre feszítésig tartott. A segédkezésének e szakaszát az isteniségének elismerése jellemezte és a húsvér testben töltött utolsó évének munkálkodására terjedt ki. A negyedik időszakban a követőinek többsége ugyan még mindig a Messiásnak tekintette, azonban az apostolok úgy ismerték meg, mint az Isten Fiát. Péter vallomása annak az új időszaknak a kezdetét jelezte, mely a világunkon alászállt Fiúként és egy egész világegyetem érdekében az általa végzett legfelsőbb szintű segédkezéssel

kapcsolatos igazság teljesebb megértését hozta, valamint eme ténynek az ő választott követői által való, legalábbis ködös felismerését.

Jézus így példázta az életében azt, amit a vallásában tanított: az élő fejlődés módszerével való szellemi természetű gyarapodást. A későbbi követőivel ellentétben ő nem a lélek és a test közötti szüntelen küzdelemre helyezte a hangsúlyt. Inkább azt tanította, hogy a szellem könnyedén győzelmet arat mindkettő felett és eredményesen munkálkodik azon, hogy haszonnal csillapítsa az értelem és ösztön közötti háborúság nagy részét.

Ettől kezdve új jelentőséggel egészült ki Jézus minden tanítása. Cezárea-Filippi előtt úgy mutatta be az országról szóló evangéliumot, mint annak vezető tanítója. Cezárea-Filippi után már nem pusztán tanítóként, hanem annak az örökkévaló Atyának az isteni képviselőjeként jelent meg, aki e szellemi ország közepe és széle, és arra volt szükség, hogy mindezt emberi lényként, az Ember Fiaként tegye.

Jézus komolyan felvállalta, hogy tanítóként, majd pedig tanító-gyógyítóként vezeti a híveit a szellemi országba, de a hívek nem így akarták. Jól tudta, hogy a földi küldetése sehogyan sem teljesítheti a zsidó nép messiási várakozásait; a régi próféták egy olyan Messiást ábrázoltak, amilyen ő sohasem lehetett. Az Ember Fiaként törekedett az Atya országának megteremtésére, ám a követői nem akartak vele tartani a kalandban. Ezt látván Jézus úgy döntött, hogy részben kiegyezik a híveivel s ezzel felkészül, hogy nyíltan felvállalja az Isten alászállt Fiának szerepét.

Ennek megfelelően az apostolok sok újat hallottak, amikor Jézus e napon a kertben beszélt. E kijelentések némelyike még az ő számukra is különösnek hangzott. Egyéb meglepő bejelentések mellett olyasmiket hallhattak, mint a következők:

„Mostantól kezdve, ha bárki közösségre akar velünk lépni, annak vállalnia kell a fiúi besorolással járó kötelezettségeket és követnie kell engem. És amikor én már nem leszek veletek, ne gondoljátok, hogy a világ jobban fog bánni veletek, mint ahogy a Mesteretekkel bánt. Ha szerettek engem, akkor készüljétek arra, hogy ezen odaadásotokat azzal bizonyíttjátok, hogy hajlandók vagytok a legnagyobb áldozat meghozatalára.”

„Jól jegyezzétek meg, amit mondok: Nem azért jöttem, hogy az igazakat szólítsam, hanem a bűnösöket. Az Ember Fia nem azért jött, hogy segédkezzenek a számára, hanem azért, hogy ő segédkezzen, és az életét úgy adja oda mindenkinek, mint az ajándékot. Kijelentem nektek, hogy azért jöttem, hogy megkeressem és megmentssem azokat, akik elvesztek.”

„E világban ma senki sem látja az Atyát, kivéve a Fiút, aki az Atyától jött. De ha a Fiú felemeltetik, akkor mindenkit magához vonz, és aki elhiszi a Fiú egyesített természetének ezen igazságát, az a korszaknyílnál időállóbb élettel ruháztatik fel.”

„Még nem hirdethetjük nyíltan, hogy az Ember Fia az Isten Fia, de az már kinyilatkoztatott nektek; ezért beszélek nyíltan előttetek e rejtélyekről. Bár testi alakban állok előttetek, én az Atya Istentől jöttem. Mielőtt Ábrahám volt, én vagyok. Az Atyától jöttem e világba, miként megismertetek, és kijelentem nektek, hogy rövidesen el kell hagynom e világot és vissza kell térnem az Atyám munkájához.”

„Képes lesz-e a hitetek megérteni e kijelentések igazságát azon figyelmeztetésem mellett, hogy az Ember Fia nem fogja teljesíteni az atyáitoknak a Messiással szemben támasztott elvárásait? Az én országom nem e világi. Elhiszitek-e az igazságot rólam ama tény mellett, hogy bár a rókáknak van vackuk és az ég madarainak fészük, nekem nincs hova lehajtanom a fejemet?”

„Mindazonáltal azt mondom nektek, hogy az Atya és én egy vagyunk. Aki látott engem, az látta az Atyát. Atyám velem munkálkodik mindeme dolgokban, és a küldetésemben sohasem fog elhagyni engem, mint ahogy én sem foglak elhagyni benneteket, amikor rövidesen elindultok, hogy az egész világon hirdessétek ezt az örömhírt.”

„Elhoztalak benneteket magammal, hogy egy kis időre magatokban legyetek, hogy megértsétek annak az életnek a dicsőségét és felfogjátok annak nagyszerűségét, amelyre szólítottalak titeket: az

Atyám országa emberek szívében való megteremtésének hit-kalandjára, azon társaságom felépítésére, mely mindazon lelkek élő közösségét jelenti, akik elhiszik ezt az örömhírt.”

Az apostolok csendben hallgatták e határozott és meglepő kijelentéseket; bele is szédültek. Kisebb csoportokra oszlottak, hogy megvitassák a Mester szavait és eltűnődjenek azokon. Megvallották, hogy ő az Isten Fia, de nem tudták megérteni a teljes jelentését annak, aminek a megcselekedésére vezette őket.

307. András beszélgetései

Azon az estén András vállalta, hogy személyes, vizsgálódó beszélgetést tart minden egyes testvérével, és Karióti Júdás kivételével mindegyik társával hasznos és bátorító beszélgetést folytatott. András sohasem alakított ki olyan bensőséges, személyes közösséget Júdással, mint a többi apostollal és ezért nem tulajdonított különösebb jelentőséget annak, hogy Júdás addig sohasem beszélt nyíltan és bizalmasan az apostoli testület feje előtt. Andrást azonban most olyannyira aggasztotta Júdás magatartása, hogy azon az éjszakán később, miután az összes többi apostol mély álomba merült, odament Jézushoz és beszámolt a Mesternek a nyugtalansága okáról. Jézus azt mondta:

„András, nincs semmi baj, hogy hozzám fordultál ezzel, de semmit sem tehetünk; csak bízzunk továbbra is a legteljesebb bizalommal ebben az apostolban. A testvéreinek ne említsd a beszélgetésünket.”

Ez volt minden, amit András Jézusból ki tudott húzni. Mindig is volt egyfajta idegenkedés e júdeai és az ő galileai testvérei között. Júdást megdöbbenette Keresztelő János halála; komolyan megsértődött a Mester több feddésén is; csalódott, amikor Jézus nem volt hajlandó megengedni, hogy királyt csináljanak belőle; szégyenkezett, amikor elmenekültek a farizeusok elől; bosszankodott, amikor Jézus nem volt hajlandó elfogadni a farizeusok azon kihívását, hogy jelet mutasson; összezavarodott attól, hogy a Mestere nem akart a hatalma megmutatásához folyamodni; és most, legutóbb, lehangolta és esetenként elcsüggesztette az üres pénztáruk. Júdásnak hiányzott a tömegek jelentette ösztönzés.

A többi apostol mindegyikét különböző mértékű, de jellegében hasonló megpróbáltatások és gyötrelmek érték, de ők szerették Jézust. Legalábbis jobban kellett szeretniük a Mestert, mint ahogy Júdás szerette, mert ők vele tartottak a keserű végig.

Lévén, hogy Júdás Júdeából származott, a személye elleni támadásnak vette Jézus legutóbbi figyelmeztetését, melyet az apostoloknak szánt, „óvakodjatok a farizeusok kovászatától”; hajlamos volt úgy értelmezni e kijelentést, mint rá vonatkozó burkolt célzást. De Júdás nagy tévedése ez volt: időről időre, amikor Jézus elküldte az apostolokat magukban imádkozni, akkor ahelyett, hogy őszinte közösséget keresett volna a világegyetem szellemi erőivel, ő az emberi félelem gondolatainak adott teret, s közben kitartott a Jézus küldetésével kapcsolatos titokzatos gondolatai mellett, s engedett a bosszúérzelmek befogadására való szerencsétlen hajlamának is.

Ez alkalommal Jézus magával akarta vinni az apostolait a Hermon-hegyre, mely helyet azért választotta, hogy itt kezdje meg az Isten Fiaként való földi küldetésének negyedik szakaszát. Némelyikük jelen volt a Jordánban való megkeresztelésekor és tanúja volt az Ember Fiaként élendő létpályája kezdetének, és azt akarta, hogy némelyikük szintén legyen jelen, hogy hallja az Isten Fia új és nyilvános szerepének betöltésére vonatkozó elrendelést. Ennek megfelelően augusztus 12-én, péntek reggel Jézus így szólt a tizenkettekhez:

„Csomagoljatok élelmet és készüljetek, mert elmegyünk azokba a hegyekbe, ahová a szellem szólít, hogy a földi munkám befejezéséhez minden szükségest megkaphassak. Szívesen magammal vinném a testvéreimet, hogy ők is erőt nyerjenek ahhoz, hogy velem tudjanak tartani e megpróbáltatást jelentő idők átélésében.”

308. AZ ÁTLÉNYEGÜLÉS HEGYE

Jézus és a társai Kr.u. 29. augusztus 12-én, pénteken napszállta közeledtével értek a Hermon-hegy lábához, annak a helynek a közelébe, ahol egykor a Tiglát nevű legény várakozott, mialatt a Mester fent járt a hegyen egymagában, hogy elrendezze a világunk szellemi beteljesülési útjait és gyakorlatilag véget vessen a Lucifer-féle lázadásnak. Két napot töltöttek itt a sebesen közeledő eseményekre való szellemi felkészüléssel.

Jézus lényegében előre tudta, hogy mi fog történni a hegyen, és erősen akarta, hogy minden apostola osztozzon e tapasztalásban. Azért időzött velük a hegylábánál, hogy felkészítse őket a magáról szóló kinyilatkoztatásra. De az apostolok nem tudtak felemelkedni azokba a szellemi magasságokba, mely igazolta volna azt, hogy ki lehet őket tenni a földön rövidesen megjelenő mennyei lények látogatásával járó élményeknek. Lévé, hogy minden társát nem vihette magával, úgy határozott, hogy csak azt a hármat viszi, akik szokásosan is elkísérték őt az ilyen különleges virrasztásokra. Ennek megfelelően csak Péter, Jakab és János osztozott a Mesterrel e különleges élmény egy részében.

309. Az átlényegülés

Augusztus 15-én, hétfőn kora reggel Jézus és a három apostol elindult fel a Hermon-hegyre, és erre hat nappal azon emlékezetes délidei vallomást követően került sor, melyet Péter az út mentén, az eperfák alatt tett.

Jézusnak magának azért kellett elmennie a hegyre, hogy a húsvér testben való alászállása előrehaladásával kapcsolatban felmerült fontos kérdések tisztázódjanak, lévén, hogy e tapasztalás a maga teremtette világegyetemmel függött össze. Kiemelendő, hogy e rendkívüli esemény megtörténésének időpontja úgy volt meghatározva, hogy akkor Jézus és az apostolok épp a nem-zsidók földjén jártak, és hogy az ténylegesen is a nem-zsidók hegyén ment végbe.

Röviddel dél előtt érték el úti céljukat, mely nagyjából a hegytetőhöz félúton helyezkedett el, és mialatt megebédeltek, Jézus elmesélte néhány élményét, melyeket akkor élt át, amikor a Jordántól keletre, a hegyekben tartózkodott, nem sokkal a megkeresztelését követően, és beszámolt nekik néhány olyan, a Hermon-hegyen szerzett élményéről is, melyekre a magányos elvonultságban töltött korábbi látogatásával összefüggésben került sor.

Kisfiúként Jézus gyakran felment a házuk közelében álló hegyre és azokról a csatákról ábrándozott, melyeket a birodalmak seregei vívtak Eszdrélon mezején; most a Hermon-hegyre ment fel, hogy abban a felruházottságban részesüljön, mely felkészíti, hogy alászálljon a Jordán síkságaira annak érdekében, hogy előadja a világunkon való alászállását kísérő, megrázó erejű történetek zárójeleneteit. A Mester lemondhatott volna az e napon a Hermon-hegyen megvívandó küzdelemről és visszatérhetett volna a világegyetemi területei feletti uralkodáshoz, de nem csak amellett döntött, hogy eleget tesz a paradicsomi Örökkévaló Fiú parancsában foglalt, az ő isteni fiúi besorolási rendjével szemben támasztott követelményeknek, hanem vállalta azt is, hogy véglegesen és teljes mértékben eleget tesz a paradicsomi Atyja mindenkorinak. Ezen az augusztusi napon három apostola is látta, amint visszautasítja, hogy a teljes világegyetemi hatalommal övezzék. Ámulva figyelték, amint a mennyei lények távoznak, s magára hagyják őt, hogy az Ember Fiaként és az Isten Fiaként fejezze be a földi életét.

Az apostolok hite magasan szárnyalt az ötezer ember jóllakatása idején, és azután gyorsan csaknem teljesen elfogyott. Most, annak eredményeként, hogy a Mester elismerte isteni voltát, a tizenkettek lankadt hite a következő néhány hét során elérte a tetőpontját, de aztán fokozatos csökkenésbe ment át. A hitük harmadik feléledésére nem is került sor egészen a Mester feltámadásáig.

Három óra körül járhatott az idő ezen a szép délutánon, amikor Jézus elvált a három apostoltól azzal, hogy

„Elmegyek egy időre, hogy együtt lehessenek Atyámmal és az ő hírnökeivel; azt akarom, hogy ti maradjatok itt, és amíg a visszatértemre várakoztok, imádkozzatok, hogy az Atya akarata legyen meg minden, az Ember Fia további alászállási küldetésével kapcsolatos tapasztalásokban.”

Miután ezt elmondta nekik, Jézus hosszas tanácskozássra vonult vissza GábrIELLEL és a Melkizedek Atyával, s nem is tért vissza nagyjából hat óráig. Látva, hogy az apostolok mennyire nyugtalankodnak a hosszú távolmaradása miatt, Jézus azt mondta:

„Mitől féltek? Tudjátok jól, hogy az Atyám ügyében kell járnom; miért vannak hát kétségeitek, amikor nem vagyok veletek? Kijelentem, hogy az Ember Fia elhatározta, hogy a teljes életét a köreitekben, és mint közületek egy, úgy viszi végig. Bizakodjatok; nem foglak elhagyni benneteket, míg a munkámat el nem végeztem.”

Amint sovány estebédjüket fogyasztották, Péter megkérdezte a Mestert:

„Meddig maradunk itt a hegyen, távol a testvéreinktől?”

Erre Jézus azt válaszolta:

„Amíg meg nem látjátok az Ember Fiának dicsőségét és meg nem értitek, hogy minden, amit mondtam nektek, igaz.”

Ahogy ott üldögéltek, a tábortűzük vörösen izzó fényénél megbeszélték a Lucifer-féle lázadással kapcsolatos ügyeket, mígnem leszállt a sötétség és az apostolok szeme a fáradtságtól le-lecsukódott, mert útjukra aznap reggel nagyon korán indultak.

Az apostolok mélyen aludtak, de egy fél óra elteltével hirtelenül egy közeli, sercegő hangra ébredtek, és nagy meglepetésükre és megdöbbenésükre, ahogy körülnéztek, látták, amint Jézus bizalmasan beszélget két ragyogó lényvel, akik a mennyei világ fényének öltözkékét viselik. Jézus arca és alakja mennyei fényű világosságot árasztott. Ők hárman különös nyelven beszéltek, de az elhangzottak némely részéből Péter tévesen arra következtetett, hogy a Jézus társaságában lévő két lény Mózes és Illés; a valóságban GábrIEL és a Melkizedek Atya volt az. Jézus kérésére rendezték úgy, hogy az apostolok szemtanúi lehessenek e jelenetnek.

A három apostol oly szörnyen megrémült, hogy csak lassan nyerték vissza a lélekjelenlétüket, de az először felocsúdó Péter, mielőtt a kápráztató látvány eltűnt a szemük elől és ahogy már csak azt látták, hogy Jézus egymagában álldogál, azt mondta:

„Jézus, Mester, jó, hogy itt voltunk. Örülünk, hogy láthattuk e dicsőséget. Nem szívesen megyünk vissza a dicstelen világba. Ha te is úgy akarod, maradjunk itt, és felállítunk három sátrat, egyet neked, egyet Mózesnek és egyet Illésnek.”

Péter zavarában szólt így, és mert abban a pillanatban semmi más nem jutott eszébe.

Mialatt Péter beszélt, egy ezüstösen fénylő felhő bújt elő és vetett árnyékot négyükre. Az apostolok ekkor nagyon megijedtek, és amint arcra borulva hódolni kezdtek, egy hangot hallottak, ugyanazt, mely Jézus megkeresztelésének napján is szólt, s ez alkalommal ezt mondta:

„Ez az én szeretett fiam; figyeljete rá.”

Amikor a felhő eltűnt, Jézus megint csak egyedül volt a hármakkal, és lehajolt értük, megérintette őket s így szólt:

„Keljete fel és ne féljete; ennél nagyobb dolgokat fogtok látni.”

Az apostolok azonban nagyon is féltek; hallgatag és gondolatokba merült hármast alkottak, amint röviddel éjfél előtt készülődni kezdtek, hogy lemenjenek a hegyről.

310. Útban lefelé a hegyről

A hegyről való levonulás során nagyjából fele útig egy szót sem szóltak. Jézus ekkor azzal kezdte a beszélgetést, hogy megjegyezte:

„Ügyeljetek jól, hogy mindaddig senkinek, még a testvéreiteknek se beszéljete e hegyen látott és hallott dolgokról, amíg az Ember Fia fel nem támadt holtából.”

A három apostol megdöbbsen és összezavarodott a Mester azon szavain, hogy „amíg az Ember Fia fel nem támadt holtából”. Nemrégiben erősítették meg a hitüket benne, mint a Megszabadítóban, az Isten Fiában, és látták, amint a szemük előtt lényegül át dicsőségben, és most arról kezd beszélni, hogy „feltámad a holtából”!

Péter beleborzongott a Mester halálának gondolatába – még belegondolni is túl kellemetlen volt – és attól félve, hogy Jakab vagy János rákérdez e kijelentésre, úgy tartotta a legjobbnak, ha a beszélgetést más irányba tereli, és mivel nem tudta, hogy mi egyébről beszélgethetnének, kimondta az első gondolatot, ami eszébe jutott, mégpedig ezt:

„Mester, miért van az, hogy az írástudók azt mondják, hogy Illésnek kell eljönnie, mielőtt a Messiás megjelenik?”

Jézus tudván, hogy Péter megpróbálja elkerülni, hogy az ő haláláról és feltámadásáról essék szó, így válaszolt:

„Illés valóban előbb jön el, hogy előkészítse a terepet az Ember Fia számára, akinek sok dolgot kell elszenvednie és végül elutasításra kell találnia. De elmondom nektek, hogy Illés már eljött, és ő nem fogadták be, hanem kényük-kedvük szerint bántak vele.”

A három apostol ekkor értette meg, hogy Jézus Illésként Keresztelő Jánosra utal. Jézus tudta, hogy ha ragaszkodnak ahhoz, hogy őt a Messiásnak tekintsék, akkor szükségképpen Jánosnak kell lennie a jövődőlés Illésének.

Jézus hallgatásra kötelezte őket azon megfigyeléseik kapcsán, melyeket a feltámadása utáni dicsőségéből ízelítőül kaptak, mert nem akarta erősíteni azt az elképzelést, hogy ő majd bármilyen mértékben megfelel a csodákat művelő megszabadítóról alkotott téves nézeteiknek most, hogy a Messiásként tekintenek rá. Bár Péter, Jakab és János mélyen elgondolkodott mindezen, nem szóltak róla senkinek, míg a Mester fel nem támadt.

Ahogy folytatták útjukat a hegyről lefelé, Jézus azt mondta nekik:

„Nem akartok elfogadni engem az Ember Fiaként; ezért beleegyeztem, hogy a ti bevett értelmezésetek szerint fogadjatok, de félreértés ne essék, az Atyám akaratának érvényesülnie kell. Ha tehát úgy döntötök, hogy a magatok akarata szerinti értelmezést követitek, akkor fel kell készülnötök arra, hogy sok csalódást fogtok elszenvedni és számos megpróbáltatáson fogtok keresztülmenni, de a tőlem kapott felkészítésnek elégségesnek kell lennie ahhoz, hogy győzedelmeskedjete még a magatok választotta csapások közepette is.”

Jézus nem azért vitte fel magával Pétert, Jakabot és Jánost az átlényegülés hegyére, mintha ők bármilyen értelemben a többi apostolnál felkészültebbek lettek volna arra, hogy tanúi legyenek a történeteknek, vagy mert szellemileg alkalmasabbak lettek volna arra, hogy ilyen ritka kiváltságot élvezzenek. Egyáltalán nem. Jól tudta, hogy a tizenketten egyike sincs szellemileg felkészülve erre a tapasztalásra; ezért vitte magával mindössze azt a három apostolt, akiket arra jelöltek ki, hogy elkísérjék őt olyankor, amikor egyedül akart lenni, hogy így elvonulva magába szállhasson.

311. Az átlényegülés jelentése

Aminek Péter, Jakab és János tanúja volt az átlényegülés hegyén, az futó pillantás volt azon mennyei látványosságra, amely e mozgalmas napon végbement a Hermon-hegyen. Az átlényegülés a következő alkalmakból történt:

1. A Paradicsom Örökkévaló Anya-Fia teljességében elfogadta az isteni Fiú megtestesült életének e világi alászállását. Ami az Örökkévaló Fiú által támasztott feltételeket illeti, Jézus megismerte a teljesülésükre vonatkozó bizonyosságot. E bizonyosságot Gábrriel hozta el Jézusnak.

2. A Végtelen Szellem megelégedettségének tanúsítása arra vonatkozólag, hogy a halandói húsvér testhez hasonló alakban való földi alászállás teljes értékűvé lett. A Végtelen Szellem világegyetemi képviselője, az isteni Fiú közvetlen társa a világegyetemi központon és az ő mindig jelen lévő munkatársa ez alkalommal a Melkizedek Atyán keresztül szólt.

Jézus üdvözölte a földi küldetésével kapcsolatosan az Örökkévaló Fiú és a Végtelen Szellem hírnökei által tett tanúságtételt, de megjegyezte, hogy Atyja még nem jelezte, hogy az e világi alászállás véget ért volna; az Atya nem látható jelenléte Jézus Megszemélyesült Igazítóján keresztül csak annyi tanúságot tett, hogy „Ez az én szeretett fiam; figyeljete rá.” És ez szavakkal hangzott el, hogy a három apostol is hallja.

E mennyei látogatás után Jézus meg akarta tudni az Atyja akaratát és úgy döntött, hogy a halandói alászállásban elmegy annak természetes végéig. Ez volt Jézus átlényegülésének jelentése. A három apostol számára ez olyan esemény volt, mely azt jelezte, hogy a Mester megkezdte az Isten Fiaként és az Ember Fiaként való földi létpályájának utolsó szakaszát.

Gábrriel és a Melkizedek Atya hivatalos látogatását követően Jézus kötetlen beszélgetést folytatott velük, a segédkezésben részes Fiaival, és eszmét cseréltek a világegyetem ügyeiről.

312. A nyavalyatörős fiú

Jézus és a társai e keddi nap kezdetén, röviddel a reggeli idejét megelőzően érkeztek meg az apostoli táborba. Ahogy közelebb értek, észrevették, hogy egy nagyobb tömeg gyűlt össze az apostolok körül és hamarosan hallották is a nagyjából ötven személyből álló csoport hangos vitáját és veszekedését, mely csoportot a kilenc apostol, valamint az egyenlő számban összegyűlt jeruzsálemi írástudók és a hívő tanítványok alkottak, akik követték a Jézus és a társai által bejárt útvonalat Magadántól idáig.

Bár a tömeg sok dolgról vitázott, a fő ellentét egy bizonyos tibériási polgár kapcsán bontakozott ki, aki Jézust keresve az előző napon érkezett. E férfinak, a sáfedi Jakabnak volt egy nagyjából tizennégy éves fia, az ő egyetlen gyermeke, aki súlyos rángógörccstől szenvedett. Ezen idegrendszeri betegségen felül a fiút megszállta egy olyan kóbor, rossztevő és lázadó lény is, melyek akkoriban jelen voltak a földön és nem álltak felügyelet alatt, tehát a fiú egyszerre volt nyavalyatörős és démoni megszállott.

Ez az aggódó apa, aki Heródes Antipász egy alacsonyabb rangú tisztviselője volt, csaknem két héten át járta Fülöp felségterületeinek nyugati végeit Jézust keresve, hogy a szenvedő fia meggyógyításáért könyörögjön neki. Nem is akadt rá az apostoli társaságra egészen azon nap deléig, amelyen Jézus a három apostollal még a hegyen tartózkodott.

A kilenc apostol nagyon meglepődött és igencsak összezavarodott, amikor e férfi majd negyven egyéb, Jézust kereső személy kíséretében váratlanul rájuk talált. A csoport megérkezésekor a kilenc apostol, legalábbis a többségük, éppen engedett a régi kísértésüknek – hogy megvitassák, ki lesz a legnagyobb a közelgő országban; elmélyülten vitáztak azokról a lehetséges tisztségekről, melyeket az egyes apostolok kapnának. Egyszerűen nem voltak képesek megszabadulni a Messiás anyagi küldetésével kapcsolatban régóta dédelgetett álmuktól. Most, hogy Jézus maga is elfogadta azt a megvallást, miszerint valóban ő a Megszabadító – legalábbis elismerte az isteniségének tényét – mi sem volt természetesebb, mint hogy a Mestertől való különletük ezen időszakában elmerültek a szívüket leginkább megtöltő remények és vágyak megvitatásában. Épp e dolgokról beszélgettek, amikor a sáfedi Jakab és a Jézust kereső többiek rájuk akadtak.

András lépett oda, hogy köszöntse az apát és fiát e szavakkal:

„Kit kerestek?”

Jakab azt felelte:

„Jóember, a Mesteredet keresem. Gyógyulást keresek a beteg fiamnak. Azt szeretném, hogy Jézus kiűzze a gyermekemet megszállva tartó ördögöt.”

Ezután az apa előadta az apostoloknak, hogy mennyire szenved a fia, hogy sokszor csaknem életét vesztette a rosszindulatú rohamok következtében.

Az apostolok csak figyeltek, de Zélóta Simon és Karióti Júdás odalépett az apához és azt mondták:

„Mi meg tudjuk gyógyítani őt; nem kell megvárnod a Mester visszatértét. Az ország követői vagyunk; e dolgokat többé már nem tartjuk titokban. Jézus a Megszabadító, és az ország kulcsait megkaptuk.”

Ekkorra András és Tamás egymás között beszélgetni kezdett. Nátániel és a többiek elképedten figyeltek; mind megdöbbenek Simon és Júdás hirtelen merészségén, sőt önteltségén. Erre azt mondta az apa:

„Ha megadatott nektek, hogy ilyeneket tegyetek, könyörgöm, szóljatok, hogy a gyermekem kiszabaduljon a fogságból.”

Erre Simon odalépett, és kezét a gyermek fejére téve, egyenesen a szemébe nézett és azt parancsolta:

„Jöjj ki belőle, tisztátalan szellem; Jézus nevében engedelmeskedj nekem.”

Ám a legénykére csak egy erősebb roham tört rá, s az írástudók gúnyosan nevettek az apostolokon, és a csalódott híveknek is el kellett szenvedniük ezen ellenséges gáncsokoskodók gúnyolódásait.

András igencsak bosszankodott e meggondolatlan próbálkozáson és annak lehangoló kudarcán. Tanácskozássra és imádkozásra hívta az apostolokat. E csendes elmélyedést követően András, aki kínosan érezte magát a vereségük miatt és érezte mindannyiuk megalázottságát is, megpróbálta, immár másodízben kiűzni a démont, de csak sikertelenség lett az erőfeszítései eredménye. András őszintén elismerte a vereséget és arra kérte az atyát, hogy maradjon ott éjszakára vagy amíg Jézus vissza nem tér, mondván:

„Talán ez a fajta nem megy ki, hacsaknem a Mester személyes parancsára.”

Így aztán, mialatt Jézus lefelé tartott a hegyről az ujjongó és elragadtatott Péterrel, Jakabbal és Jánossal, az összezavarodott és a megalázottságtól csüggedt kilenc testvérük ugyancsak nem aludt. Elkedvetlenedett és kiábrándult csoportot alkottak. De a sáfedi Jakab nem adta fel. Bár semmit sem tudtak mondani neki arról, hogy Jézus mikor tér vissza, ő úgy döntött, hogy a Mester visszaérkeztéig ott marad.

313. Jézus meggyógyítja a fiút

Ahogy Jézus a közelükbe ért, a kilenc apostol nagyon megkönnyebbült, hogy a köreikben üdvözölhetik, és erősen felbátorította őket annak a jókedvnek és szokatlan lelkesültségnek a látványa, mely Péter, Jakab és János arcán tükröződött. Mind odaszaladtak, hogy üdvözöljék Jézust és a három testvérüket. Ahogy egymást köszöntötték, a tömeg is odajött, és Jézus megkérdezte:

„Min vitatkoztatok, amint felétek tartottunk?”

De még mielőtt az összezavarodott és megszállott apostolok válaszolhattak volna a Mester kérdésére, a beteg legényke aggódó apja odament hozzájuk, és Jézus lába előtt letérdelve, így szólt:

„Mester, van egy fiam, az egyetlen gyermekem, akit rossz szellem szállt meg. Nemcsak hogy üvölt félelmében, habzik a szája és a rohama idején halott módjára esik össze, hanem az őt megszállt rossz szellem gyakran görcsbe rántja és néha előfordult, hogy belevitte a vízbe és a tűzbe is. A sok fogcsikorgatásban és a sok sebesülés miatt a gyermekem teljesen legyengül. Élete a halálnál is rosszabb; az anyjának és nekem már nehéz a szívünk és megtört a szellemünk. Téged keresvén, nagyjából tegnap délben akadtam rá a tanítványaidra, és ahogy várakoztunk, az apostolaid megpróbálták kiűzni a démont, de nem tudták. És most, Mester, megteszed ezt értünk, meggyógyítod a fiamat?”

Amint Jézus meghallgatta a beszámolót, megérintette a térdelő apát és kérte, hogy keljen fel, s közben a közelben álldogáló apostolokat fürkészte a tekintetével. Ezután Jézus így szólt az előtte állókhoz:

„Ó, hitetlen és elfajzott nemzedék, meddig kell még elnézőnek lennem veletek? Meddig legyenek veletek? Mikor tanuljátok már meg, hogy hitbeli tetteket kétkedő hitetlenség parancsa nem vihet véghez?”

Az összezavarodott apára mutatva Jézus akkor azt mondta:

„Hozd ide a fiadat!”

Amint Jakab Jézus elé vezette a fiát, Jézus megkérdezte:

„Mióta szenved a fiú ettől?”

Az apa azt felelte:

„Már kisgyermek kora óta.”

Ahogy ott beszélgettek, a fiúra erős roham jött rá és a fogait csikorgatva, habzó szájjal összeesett előttük. Egy sor erős rángógörccs után úgy feküdt ott, mint aki meghalt. Az apa megint letérdelt Jézus lába elé és e szavakkal könyörgött a Mesternek:

„Ha meg tudod gyógyítani, kérve kérek, könyörülj rajtunk és szabadíts meg minket a szenvedéstől.”

Amint Jézus e szavakat meghallotta, letekintett az apa aggodalmas arcára, s azt mondta:

„Ne kérdőjelezd meg az Atyám szeretetteljes hatalmát, hanem csak a hited őszinteségét és nagyságát. Minden lehetséges annak, aki valóban hisz.”

Ekkor mondta el a sáfedi Jakab a hittel keveredett kétely sokáig emlékezetes szavait:

„Uram, én hiszek. Kérlek, segíts a hitetlenségemen!”

E szavak hallatán Jézus előrelépett, megfogta a fiú kezét és így szólt:

„Az Atyám akaratának megfelelően és az élő hit elismeréseként teszem ezt. Fiam, kelj fel! Gyere ki belőle engedetlen szellem, és ne térj vissza belé!”

Majd a legényke kezét az apja kezébe téve, Jézus azt mondta:

„Menj! Az Atya teljesítette a lelked kívánságát.”

Mind, akik jelen voltak, még Jézus ellenségei is, elámultak a látottakon.

Valóságos kiábrándulást jelentett a három apostol számára, akik oly rövid idővel korábban még az átlényegülés történéseinek és tapasztalásainak szellemi elragadtatásában részesültek, hogy az apostoltársaik vereségének és eredménytelenségének látványára kellett visszatérniük. De mindig is ez volt a helyzet az ország e tizenkét követével. A lelkesültség és a megalázottság életélményei váltakoztak náluk.

Ez egy kettős csapásból, egy testi betegségből és egy szellemi bajból való igazi kigyógyulás volt. A legényke attól az órától fogva végleg meggyógyult. Amikor Jakab a meggyógyult fiával visszaindult, Jézus azt mondta:

„Cezárea-Filippibe megyünk; most azonnal készülődjetek.”

Hallgatag csoportként tartottak dél felé, s a tömeg követte őket.

314. Kelszosz kertjében

Éjszakára Kelszosznál maradtak, és azon az estén a kertben, miután estétüket elköltötték és pihentek is, a tizenkét apostol Jézus köré gyűlt, és Tamás így szólt:

„Mester, bár mi, akik hátramaradtunk, még mindig nem kaptunk tájékoztatást arról, hogy mi történt fenn a hegyen, hogy mi volt az, ami a veled tartó testvéreinket oly nagyon megörvendeztette, mégis azt szeretnénk, ha megbeszelnéd velünk a vereségünk dolgát és e kérdésekben kioktatnál minket, mivelhogy a hegyen végbement dolgok most még nem tárhatók fel.”

Tamásnak válaszolva Jézus azt mondta:

„Mindent, amit a testvéreitek a hegyen hallottak, a kellő időben ti is megtudtok majd. De most elárulom nektek a vereségetek okát, melynek alapjául szolgáló cselekedetre oly botorul kísérletet tettetek. Mialatt a Mesteretek és a társaitok, a testvéreitek, tegnap felmentek arra a hegyre, hogy jobban megismerhessék az Atya akaratát és bölcsességgel való nagyobb felruházottságot kérjenek ezen isteni akarat megcselekedéséhez, addig ti, akik itt maradtatok készenlétben, olyan utasításokkal, hogy elmétek tegyen szert szellemi alapú éleslátásra és hogy imádkozzatok velünk az Atya akaratának teljesebb kinyilatkoztatásáért, nem voltatok képesek gyakorolni a meglévő hiteteket, hanem inkább engedtetek a kísértésnek és elmerültetek ama régi rossz hajlamaitokban, hogy kiemelt helyet keressetek magatoknak a mennyországban – abban az anyagi és ideigvaló országban, mely még mindig ott él a gondolataitokban. Ti mégis ragaszkodtok e téves fogalmakhoz, pedig többször is kijelentettem, hogy az én országom nem e világi.

Addig nem fogja a hitetek megragadni az Ember Fiának személyazonosságát, míg az e világi előrelépések iránti önző vágyatok visszalopózik hozzátok, és újra csak azon vitatkoztok egymás között, hogy ki legyen a legnagyobb a mennyországban, egy olyan országban, mely, ahogy ti még mindig képzelitek, nem is létezik és soha nem is fog létezni. Hát nem mondtam-e nektek, hogy aki a legnagyobb akar lenni az Atyám szellemi testvériségének országában, annak a saját szemében kicsinynek kell lennie és így a testvérei szolgálójává kell válnia? A szellemi nagyság isteni hasonlatosságú, megértő szeretetben áll fenn, és nem az önmagunk felmagasztalását szolgáló anyagi hatalom gyakorlásának élvezetében. Amivel ti próbálkoztatok, s amiben oly tökéletes kudarcot vallottatok, az a célját illetően nem volt tiszta. A szándékotok nem volt isteni. Az eszményképetek nem volt szellemi. A törekvésetek nem volt önzetlen. Az eljárásotok alapját nem a szeretet képezte, és az elérendő célotok nem a mennyei Atya akarat volt.

Mikor tanuljátok már meg, hogy időben nem rövidíthetitek le az elrendelt természeti jelenségek menetét, kivéve, amikor az ilyen dolgok az Atya akarat szerint valók? Szellemi erő hiányában sem végezhetek szellemi munkát. Ezek egyike alapján sem működhetek, még ha meg is vannak a lehetőség szintjén, a harmadik és alapvető fontosságú emberi tényező megléte nélkül, vagyis az élő hit birtoklásának személyes megtapasztalása nélkül. Vajon mindig anyagi megnyilvánulásokra van szükségetek ahhoz, hogy az ország szellemi valóságaihoz folyamodjatok? Hát nem vagytok képesek felfogni a küldetésem szellemlényegét szokatlan tettek látható bemutatója nélkül? Mikor lehet végre bízni abban, hogy mindenféle anyagi megnyilvánulás külsőséges megjelenése nélkül is következetesen ragaszkodtok az ország szellemi valóságaihoz?”

Miután Jézus mindezt elmondta a tizenketteknek, még hozzátette:

„Most pedig térjete nyugovóra, mert holnap visszamegyünk Magadánba és ott megvitátjuk a Tízváros városaiban és falvaiban teljesítendő küldetésünket. E nap tapasztalatainak lezárásaként hadd jelentsem ki mindegyikőtöknek azt, amit a testvéreiteknek a hegyen elmondtam, és e szavak verjenek gyökeret mélyen a szívetekben: Az Ember Fia most kezdi meg az alászállásának utolsó szakaszát. Most fogjuk megkezdeni azt a munkát, mely rövidesen elvezet a hitetek és az odaadásotok végső, nagy megmérettetéséhez, amikor is én az elpusztításomra törő emberek kezére kerülök. Emlékezzetek a szavamra: az Ember Fiát megölik, de ő feltámad.”

Elszomorodva tértek éjszakai nyugovóra. Össze voltak zavarodva; nem voltak képesek felfogni e szavakat. Félték kérdezni bármit is az elmondottakkal kapcsolatban, viszont a feltámadását követően felidéztek az egészet.

315. Péter tiltakozása

E szerdai napon kora reggel Jézus és a tizenkettek elindultak Cezárea-Filippiből a Betsaida-Juliász közelében lévő Magadánligetbe. Az apostolok nagyon keveset aludtak azon az éjszakán, így már korán felkeltek és készen álltak az útra. Még az egykedvű Alfeus ikreket is megdöbbenettette ez a beszéd Jézus haláláról. Dél felé haladtukban, közvetlenül a Merom vizein túl, rátértek a damaszkuszi útra, ugyanis el akarták kerülni az írástudókat és másokat, akikről Jézus tudta, hogy rövidesen utánuk erednek, ezért úgy rendelkezett, hogy a Galileát átszelő damaszkuszi úton menjenek Kapernaumba. Tette ezt azért, mert tudta, hogy az őket követők a Jordántól keletre eső útvonalon fognak menni, mert úgy gondolják, hogy Jézus és az apostolok félnek keresztülvágni Heródes Antipász felségterületén. Jézus ki akart térni a bírálói és az őket követő tömeg elől, hogy e napot egyedül tölthesse az apostolaival.

Az ebédidő már jóval elmúlt s ők még mindig a galileai útszakaszt járták, amikor aztán megálltak az árnyékban, hogy felüdítsék magukat. Az ételük elfogyasztása után András így szólt Jézushoz:

„Mester, a testvéreim nem értik a mély értelmű mondásaidat. Mi már teljesen elhittük, hogy az Isten Fia vagy, és most halljuk különös szavaidat arról, hogy elhagysz bennünket, arról, hogy meghalsz. Nem értjük a tanításodat. Példázatokban beszélsz? Nagyon kérünk, beszélj velünk egyenesen és nyíltan.”

Andrásnak válaszolva Jézus azt mondta:

„Testvéreim, amiért megvallottátok, hogy az Isten Fia vagyok, mindenképpen azzal kell kezdenem, hogy elmondom nektek az igazságot az Ember Fia földi alászállásának végéről. Kitartotok azon meggyőződésetek mellett, hogy én vagyok a Messiás, és nem vagytok hajlandók elvetni azt a gondolatot, hogy a Messiásnak királyszékben kell ülnie Jeruzsálemben; ezért én továbbra is azt mondom nektek, hogy az Ember Fiának rövidesen Jeruzsálembe kell mennie, sok dolgot kell elszenvednie, el kell hogy utasítsák őt az írástudók, a vének és a főpapok, és mindezek után meg kell halnia és fel kell támadnia holtából. Nem példázatban beszélek; igazat szólok, hogy felkészülhessetek ezekre az eseményekre, melyek nagyon hamar elérnek bennünket.”

Még mialatt e szavakat mondta, Simon Péter, aki indulatosan odaszaladt hozzá, kezét a Mester vállára tette és azt mondta:

„Mester, távol álljon tőlünk, hogy vitába szálljunk veled, de kijelentem, hogy ezek a dolgok sohasem fognak megtörténni veled.”

Péter azért beszélt így, mert szerette Jézust; de a Mester emberi természete e jó szándékú, odaadást jelző szavakból kiérezte azt a bűjtatott, kísértő javaslatot, hogy változtasson azon a tervén, hogy a földi alászállását a paradicsomi Atyja akaratának megfelelően viszi végig. Észlelvén, hogy milyen veszéllyel jár, ha engedi, hogy akár az odaadó és hű barátainak javaslatai eltántorítsák, szembefordult Péterrel és a többi apostollal, és azt mondta:

„Távozzatok tőlem! Az ellenségnek, a kísértőnek a szelleme érződik rajtatok. Amikor így beszéltek, nem az én oldalamon álltok, hanem az ellenségem oldalán. Így a szeretetetekből olyan akadályt gördítetek elém, amely gátolni akar az Atya akaratának megcselekedésében. Ne az emberek dolgaival törődjete, hanem az Isten akaratával!”

Miután magukhoz tértek a Jézus kemény rendreutasítása által okozott első megdöbbenésükből, és mielőtt folytatták volna útjukat, a Mester tovább beszélt:

„Ha valaki követni akar engem, ne magával törődjön, vállalja a mindennapi felelősségeit, és kövessen. Mert aki önzően meg akarja menteni az életét, elveszíti, de aki elveszíti értem és az örömhírért, az megmenti az életét. Mit ér az embernek, ha megszerzi az egész világot és elveszíti a saját lelkét? Mit adhat cserébe az ember az örökkévaló életért? E bűnös és álszent nemzedékben ne szégyenkezzetek miattam és a szavaim miatt, mint ahogy én sem fogom szégyellni, hogy elismerjelek benneteket, amikor majd dicsőségekben megjelenek Atyám előtt az összes mennyei sereg

jelenlétében. Mindazonáltal az előtttem állók közül sokan nem ízelnek halált addig, míg meg nem látják Istennek a hatalomban eljövő ezen országát.”

Jézus így mutatta meg a tizenketteknek azt a fájdalmas és küzdelmes utat, melyet be kell járniuk, ha követni akarják. Mekkora megdöbbenést keltettek a szavai e galileai halászokban, akik még mindig egy olyan földi országról álmodtak, melyben nagyra becsült tisztségeket tölthetnek be! Ám hű szívüket megindította a bátorító üzenet, és egyikük sem akarta elhagyni őt. Jézus nem akarta egyedül küldeni őket a küzdelembe; vezette őket. Csupán annyit kért, hogy bátran kövessék.

A tizenkettek lassan kezdték megérteni, hogy Jézus üzen nekik valamit a halálának lehetősége kapcsán. Csak ködösen értették meg, amit a haláláról mondott, míg a holtából való feltámadásra vonatkozó állítása egyáltalán nem maradt meg a fejükben. A napok múlásával Péter, Jakab és János, miután felidézte az átlényegülés hegyén tapasztaltakat, e dolgok egy részét jobban felfogta.

A tizenkettek a Mesterükkel való együttlétük során mindössze néhány alkalommal látták ezt a villámló tekintetet és hallottak ilyen hirtelen korholó szavakat, mint amilyeneket Péter és a többiek ez alkalommal kaptak. Jézus mindig türelmes volt az emberi hibáikkal, de nem volt ilyen, amikor szembekerült azzal a közvetlen veszéllyel, mely a földi létpályája hátralévő részében az Atyja akarata fenntartás nélküli kivitelezésének tervére leselkedett. Az apostolok valósággal beleszédültek; elképedtek és elszörnyedtek. Nem találtak szavakat a szomorúságuk kifejezésére. Lassan kezdték megérteni, hogy a Mesternek mit kell kiállnia, és hogy e tapasztalásokon vele együtt nekik is át kell esniük, de a későbbi napok küszöbön álló szomorú eseményére vonatkozó korai utalások elhangzását követően még sokáig nem ébredtek rá a közelgő események valós voltára.

Jézus és a tizenkettek Kapernaumon át, csendben indultak el a magadánligeti táborukba. A délután folyamán Jézussal ugyan nem váltottak szót, de egymás között sokat beszélgettek, mialatt András a Mesterrel beszélt.

316. Péter házában

Szürkületkor értek Kapernaumba, és kevésbé forgalmas átjáróutakon tartottak egyenesen Simon Péter házához, hogy ott költsek el az estebédjüket. Mialatt Zebedeus Dávid arra készült, hogy átvigye őket a tapon, ők Simon házában időztek, és Jézus, Péterre és a többi apostolra tekintve azt mondta:

„Amikor ma délután együtt jöttetek, miről beszélgettetek magatok között oly nagy komolyan?”

Az apostolok hallgattak, mert sokuk folytatta a Hermon-hegynél megkezdett ama vitát, hogy milyen tisztséget fognak kapni az eljövendő országban; ki legyen a legnagyobb, és így tovább. Jézus, aki tudta, hogy mi járt aznap a fejükben, Péter egyik kisgyermekét odahívva magához és odaállítva a gyermeket közéjük, így szólt:

„Bizony, bizony mondom nektek, ha csak meg nem változtok és nem váltok e gyermekhez hasonlóvá, kevés előrehaladást fogtok mutatni a mennyországban. Aki alázatossá teszi magát és olyan lesz, mint ez a kisgyermek, az legnagyobb lesz a mennyországban. Aki befogad egy ilyen gyereket, engem fogad be. És aki engem befogad, az Őt is befogadja, aki engem küldött. Ha első akarsz lenni az országban, akkor törekedj e jó igazságoknak a húsvér testben élő testvéreid számára való átadására. De aki megbotráncoztat csak egyet is e kicsik közül, jobban járna, ha malomkövet kötnének a nyakába és a tengerbe vetnék. Ha a kezeddel művelt dolgok vagy a szemeddel látott dolgok zavarják az országbeli fejlődésedet, áldozd fel e dédelgetett bálványokat, mert jobb az országba az élet sok szeretett dolga nélkül belépni, mintsem ragaszkodni ezekhez a bálványokhoz és azt venni észre, hogy ki vagy zárva az országból. Mindenekelőtt azonban vigyázzatok, ne vessetek meg egyet se e kicsik közül, mert angyalaik szüntelenül látják a mennyi seregeket.”

Amint Jézus befejezte a beszédet, beszálltak a hajóba, vitorlát bontottak és átkeltek Magadánba.

317. A TÍZVÁROSI VÁNDORÚT

Magadánligetbe megérkezvén, Jézus és a tizenkettek ott találták a rájuk várakozó vándor hitszónokok és tanítványok egy csaknem százfős csoportját, köztük a női testülettel, és készen álltak, hogy nyomban megkezdjék a tanító és tanhirdető vándorutat a Tízváros településein.

E csütörtök reggelen, augusztus 18-án, a Mester összehívta a követőit és úgy rendelkezett, hogy minden egyes apostol vegye maga mellé a tizenkét vándor hitszónok valamelyikét, és a többi vándor hitszónokkal együtt tizenkét csoportban induljanak a Tízváros városaiban és falvaiban végzendő munkára. A női testületet és a többi tanítványt maga mellé rendelte. Jézus négy hetet tervezett erre a vándorútra, úgy utasítva a követőit, hogy szeptember 16., péntek napja előtt térjenek vissza Magadánba. Megígérte, hogy ez idő alatt gyakran felkeresi őket. E hónap folyamán a tizenkét csoport tevékenykedett Geraszában, Gamalában, Hipposzban, Zafónban, Gadarában, Abilában, Edreiben, Filadelfiában, Hesbonban, Diumban, Szkítavárosban és sok más városban. E vándorút alatt sem csodás gyógyításra, sem egyéb rendkívüli eseményre nem került sor.

318. A megbocsátásról szóló tan hirdetése

Az egyik este Hipposzban, egy tanítvány kérdésére válaszolva Jézus elmondta a megbocsátásról szóló tanítását. A Mester azt mondta:

„Ha egy jó embernek száz juha van és egy eltéved közülük, vajon nem hagyja ott a kilencvenkilencet, és nem megy el, hogy megkeresse az egy elveszettet? És ha jó pásztor, vajon nem folytatja-e mindaddig a keresést, amíg rá nem lel? Ha aztán a pásztornak sikerül megtalálnia az elveszett bárányát, vállára emeli és örvendezve hazaindul, azt mondja a barátainak és a szomszédainak, »Örvendjetelem velem, mert megtaláltam az elveszett bárányomat.« Kijelentem, hogy nagyobb öröm van a mennyben egy bűnbánó bűnös miatt, mint kilencvenkilenc igaz személy miatt, akiknél nincs szükség megbánásra. Éppen így, mennyei Atyám sem akarja, hogy csak egy is elveszen e kicsik közül, még kevésbé, hogy ti elveszsetek. A ti vallásotokban Isten elfogadhatja a bűnbánó bűnösöket; az országról szóló örömhírben az Atya eljön, hogy megkeresse őket, még azelőtt, hogy ők komolyabban elgondolkodtak volna a bűnbánaton.

A mennyei Atya szereti a gyermekeit, és ezért nektek meg kell tanulnotok szeretni egymást; a mennyei Atya megbocsátja nektek a bűneiteket; ezért meg kell tanulnotok megbocsátani egymásnak. Ha a testvéred bűnt követ el ellened, menj oda hozzá és tapintattal és türelemmel mutass rá az ő vétkére. Mindezt csakis vele négy szemközt tedd. Ha hallgat rád, akkor megnyerted a testvéredet. Ám ha a testvéred nem hallgat meg, ha kitart a téves viselkedése mellett, akkor menj el hozzá újra, vidd magaddal egy vagy két közös barátotokat, hogy így két vagy három tanú is legyen, mely megerősíti a tanúságotat és alátámasztja azt a tényt, hogy te igazul és irgalmasan jártál el a téged bántó testvéreddel. Ha most ő nem hajlandó meghallgatni a testvéreidet, előadhatod az egész esetet a gyülekezetnek, és azután, ha nem hajlandó meghallgatni a testvériséget, hadd tegyék azt, amit bölcsnek tartanak; legyen az ilyen engedetlen társ száműzve az országból. Bár nem tetszeleghetnek abban a szerepben, hogy ítéletet mondjatok a társaitok lelke felett, és bár nem bocsáthatjátok meg a bűnőket és más módon sem vetemedhetnek arra, hogy elbitoroljátok a mennyei seregek felügyelőinek előjogait, ugyanakkor megadatott nektek, hogy ideigvaló rendet tartsatok fenn az országban, a földön. Bár nem árthatjátok bele magatokat az örökkévaló élettel kapcsolatos isteni rendeletekbe, döntenetek kell azokban a viselkedési kérdésekben, melyek a földi testvériség időleges jólétével kapcsolatosak. Amit a testvériség fegyelmezésével kapcsolatosan mindeme dolgokban rendelkeztek a földön, azt el fogják ismerni a mennyben. Bár nem szabhatjátok meg az egyén örökvégzetét, rendelkezhetek a csoport viselkedéséről, mert ha közületek ketten vagy hárman e dolgok közül valamiben egyetértenek és úgy kéritek azt tőlem, meg is kapjátok, amennyiben a kérelmetek nem összeegyeztethetetlen a mennyei Atyám akaratával. Mindez örökkön igaz, ahol ugyanis két vagy három hívő összegyűlik, ott vagyok én közöttük.”

Simon Péter a Hipposzban dolgozók felügyeletével volt megbízva, és amikor meghallotta Jézus szavait, megkérdezte:

„Uram, ha a testvérem vét ellenem, hányszor kell neki megbocsátanom? Talán hétszer?”

Jézus így válaszolt Péternek:

„Nem csak hétszer, hanem akár hetvenhétszer is. Ezért a mennyek országa hasonlít egy bizonyos királyhoz, aki el akarta számoltatni az intézőit. Amikor elkezdtek a számadást, eléje állították az egyik főintézőjét, aki megvallotta, hogy tízezer talentummal tartozik a királyának. A királyi udvar tisztviselője arra hivatkozott, hogy nehéz időket élt át, és hogy nincs miből megfizetnie ezen adósságát. Erre a király megparancsolta, hogy a vagyonát kobozzák el és a gyermekeit adják el, hogy a tartozását megfizethesse. Meghallván ezt a szigorú ítéletet, a főintéző arcra borult a király előtt és úgy esdekelt, hogy könyörüljön rajta és adjon neki több időt, azt mondta, »Uram, légy egy kicsit több türelemmel irántam, és mindent megfizetek neked.« Ahogy a király végignézett a hanyag szolgálon és családján, megkönyörült rajta. Elrendelte, hogy eresszék el és minden adósságát engedjék el.

A főintéző, miután a királytól így irgalomban és megbocsátásban részesült, elment a dolgára, és találkozott az egyik alárendeltjével, aki mindössze száz dénárral tartozott neki, megragadta, elkezdte fojtogatni és követelte, »Add meg mind, amivel tartozol!« Erre ez a másik intéző leborult a főintéző előtt, és kérte őt, mondván: »Csak légy türelemmel irántam, és rövidesen tudok majd fizetni.« De a főintéző nem volt hajlandó irgalmat mutatni az intézőtársa iránt, hanem fogta és börtönbe vetette, míg meg nem fizeti a tartozását. Látna a történeteket, a többi szolgatársa olyannyira aggódni kezdett, hogy elmentek és jelentették azt uruknak és parancsolójuknak, a királynak. A főintézőjének dolgaírói értesülvén a király maga elé hívatta a hálátlan és megbocsátani nem tudó férfit és így szólt: »Te gonosz és hitvány intéző! Amikor könyörületet vártál, én kész voltam elengedni minden adósságodat. Miért nem mutattál irgalmat az intézőtársad iránt, éppen úgy, ahogy én megkönyörültem rajtad?« A király oly nagy haragra gerjedt, hogy a hálátlan főintézőt átadta a börtönőröknek, hogy mindaddig tartsák fogva, míg meg nem fizette mind, amivel tartozott. Éppen így kell a mennyei Atyámnak is bősz irgalmat mutatnia azokkal szemben, akik önként mutatnak irgalmat a társaik iránt. Hogy vagytok képesek az Isten elébe jönni és méltánylást kérni a hibáitok miatt, amikor szokás szerint megbüntetik testvéreiteket, mert ugyanilyen emberi gyarlóságokban bűnösök? Azt mondom mindannyitoknak: ingyen kaptátok az ország jó dolgait; ennél fogva önként adjatok földi társaitoknak.”

Jézus így tanított annak veszélyeiről és így mutatta be annak tisztességtelen voltát, ha valaki személyesen ítélkezik a társai felett. A fegyelmet fenn kell tartani, az igazságosságot szolgálni kell, azonban mindegyik dologban a testvériség bölcsességének kell érvényesülnie. Jézus a csoportot ruházta fel törvényalkotó és ítélkező hatáskörrel, nem az egyént. Azonban a csoportnak eme hatáskörrel való felruházottságát sem szabad személyes hatáskörként gyakorolni. Mindig fennáll a veszélye annak, hogy valamely egyén ítéletét megrontja az előítélet vagy eltorzítja a szenvedély. A csoportítélet esetében inkább elháríthatók a személyes elfogultság veszélyei és kiküszöbölhető annak tisztességtelen volta. Jézus mindig törekedett arra, hogy a lehető legkisebbre csökkentse a tisztességtelenség, a megtorlás és a bosszú előidéző tényezőit.

[A hetvenhét fogalmának az irgalom és a türelem szemléltetésére való alkalmazása az Írásokból származik, ahol is arra utalnak, ahogy Lámech örvendezik fia, Tubal-Káin fémfegyverei miatt, s aki, összehasonlítva e kiválóbb eszközöket az ellenség fegyvereivel, így kiált: „Ha Káint, akinek kezében nem volt fegyver, hétszer bosszulták meg, akkor engem most hetvenhétszer fognak.”]

319. A különös tanhirdető

Jézus átment Gamalába, hogy meglátogassa Jánost és azokat, akik vele együtt ott dolgoztak. Azon az estén, a kérdések és válaszok óráját követően, János így szólt Jézushoz:

„Mester, tegnap átmentem Astarotba, hogy megnézzek egy férfit, aki a nevedben tanít és még azt is állítja, hogy képes ördögöket kiűzni. Ez az ember pedig soha nem járt nálunk, és nem is követ bennünket; ezért megtiltottam neki, hogy ilyesmit műveljen.”

Erre Jézus azt mondta:

„Ne tiltsd meg neki! Nem látod, hogy az országról szóló ezen örömhírt rövidesen az egész világon hirdetni fogják? Hogyan várhatod el, hogy mindenki, aki kész hinni az örömhírben, a te irányításod alá tartozzon? Örvendezz, hogy a tanításunk már elkezdett megmutatkozni a személyes befolyásunkon kívül is. Nem veszed észre János, hogy akik a nevemben nagy tettek véghezvitelét vallják, azoknak végeredményben támogatniuk kell az ügyünket? Ők bizonyosan nem fognak rosszat mondani rólam. Fiam, az ilyen dolgokban jobban tennéd, ha elismernéd, hogy aki nincs ellenünk, az velünk van. Az eljövendő nemzedékekben a nem teljesen méltók közül sokan fognak különös dolgokat művelni a nevemben, de én nem fogom megtiltani nekik. Elmondom neked, hogy még ha csak egy csésze hús víz adatik is valamely szomjas léleknek, az Atya hírnökei mindig feljegyzik az ilyen szeretetteljes szolgálatot.”

Ez az intelem nagyon összezavarta Jánost. Hát nem hallotta a Mestertől, hogy „Aki nincs velem, az ellenem van”? Nem fogta fel, hogy ebben az esetben Jézus az embernek az országra vonatkozó szellemi tanításokhoz való személyes viszonyulására utalt, míg a másik esetben az utalás a hívek azon külső, szerteágazó társas viszonyaira vonatkozott, melyek a hívek egy csoportjának igazgatási irányításával és ítélkezésével összefüggő kérdésekkel voltak kapcsolatosak a más csoportok munkája viszonylatában, mely végül elhozhatja a közelgő világméretű testvériséget.

János azonban gyakran idézte fel magában ezt az élményt az ország érdekében végzett későbbi munkája kapcsán. Mindazonáltal az apostolok sokszor támadták azokat, akik merészen a Mester nevében tanítottak. Számukra mindig is helytelen dolognak tűnt, hogy azok, akik sohasem ültek Jézus lábánál, a nevében mernek tanítani.

Ez a férfi, akinek János megtiltotta, hogy Jézus nevében tanítson és munkálkodjon, nemigen vette figyelembe az apostoli parancsot. Folytatta erőfeszítéseit és a hívek egy komoly létszámú társaságát hozta létre Kanatában, mielőtt Mezopotámiába költözött volna tovább. E férfi, Áden annak a tébolyult embernek a bizonyosságán keresztül lett Jézus hívévé, akit Jézus Kheresa mellett gyógyított meg, és aki oly határozottan hitte, hogy a feltételezett gonosz szellemek, melyeket a Mester belőle űzött ki, a disznókondába költöztek és az állatok rohanvást egy szikláról egyenesen a pusztulásba zuhantak.

320. Intelem a tanítóknak és a híveknek

Edreiben, ahol Tamás és a társai dolgoztak, Jézus egy napot és egy éjszakát töltött, és az esti vita során adta közre azokat az alapelveket, melyeknek az igazságot hirdetőket kell vezérelniük, és amelyeknek tettekre kell sarkallniuk mindazokat, akik az országról szóló evangéliumot tanítják. Összegezve és mai kifejezőmódban újrafogalmazva, Jézus ezt tanította:

Mindig tiszteljétek az ember személyét. Erővel soha ne támogassatok igaz ügyet; szellemi győzelmeket csakis szellemi hatalommal lehet aratni. Az anyagi befolyás gyakorlása ellen szóló parancs a lelkiérőre éppúgy vonatkozik, mint a testi erőre. Túlzottan erős érvek és az elmebéli fölényetek nem alkalmazandó ahhoz, hogy férfiakat és nőket kényszerítsetek az országba. Az emberi elmét nem szabad letaglózni az okszerűség pusztaságával és nem szabad lenyűgözni körmönfont ékesszólással. Bár az érzelmet, mint az emberi döntések egyik tényezőjét nem lehet teljes mértékben kiküszöbölni, nem szabad közvetlenül ahhoz szólni azok tanításaiban, akik az ország ügyét elő akarják mozdítani. Közvetlenül ahhoz az isteni szellemhez folyamodjatok, mely az emberek elméjében lakozik. Ne építsetek a félelemre, a sajnálatra vagy pusztán az érzésekre. Az emberekhez való forduláskor legyetek tisztességesek; gyakoroljatok önuralmat és mutassatok kellő visszafogottságot; mutassatok kellő tiszteletet a tanítványaitok személye iránt. Emlékezzetek, hogy azt mondtam: „Nézd, az ajtóban állok és kopogok, és ha valaki ajtót nyit, bejövök.”

Amikor embereket visztek be az országba, ne csorbítsátok vagy romboljátok az önbecsülésüket. Bár a túlzott önérzet lerombolhatja a kellő alázatot és a végén büszkeséghez, önteltséghez és gőghöz vezethet, az önbecsülés elvesztése gyakorta eredményezheti a saját akarat megbénulását. Ezen evangélium rendeltetése, hogy helyreállítsa azok önbecsülését, akik elvesztették azt és visszafogja azokat, akikben megvan. Ne essetek abba a hibába, hogy csak elítélitek a rossz dolgokat a tanítványaitok életében; emlékezzetek arra, hogy bőséges elismeréssel nyugtázzátok az életük legdicséretebb dolgait is. Ne feledjétek, engem semmi sem tart vissza attól, hogy helyreállítsam azok önbecsülését, akik elvesztették azt, és akik valóban vágnak arra, hogy visszakapják.

Ügyeljetek arra, hogy ne sértsétek meg a bátortalan, félénk lelkek önérzetét. Ne engedjétek meg magatoknak a maró gúnyt az egyszerű testvéreim kárára. Ne legyetek érzéketlenek a félelemtől eltelt testvéreimmel szemben. A tétlenség az önérzet elpusztítója; ezért arra intsetek a testvéreiteket, hogy mindig serénykedjenek a választott feladataikban, és tegyenek meg minden tőlük telhetőt annak érdekében, hogy munkát szerezzenek azoknak, akik munka nélkül maradtak.

Soha ne kövessétek el olyan érdemtelen eljárás bűnét, mely rájlesztéssel igyekszik a férfiakat és nőket az országba terelni. A szerető atya nem ijesztgeti a gyermekeit annak érdekében, hogy az igazságos parancsai követésére bírja őket.

Az ország gyermekei egykor majd felismerik, hogy az érzelmi indíttatások nem egyenrangúak az isteni szellem vezetésével. Ha az ember valamely dolog megtételére vagy egy bizonyos helyre való elmenetel iránt erős és különös belső kényszert érez, az még nem szükségképpen jelenti, hogy az ilyen késztetések a benne lakozó szellem vezetéséből fakadnak.

Előre figyelmeztessetek minden hívőt az összeütközés mezsgyéjére, melyen mindenkinek át kell kelnie, aki abból az életből jön, melyet a húsvér testben élnek s azon felsőbb élet felé tart, melyet a szellemben élnek. Azoknak, akik csak az egyik vagy csak a másik területen élnek, kevés feszültségben vagy zavarban van részük, de mindenki szükségképpen több-kevesebb bizonytalanságot tapasztal meg a két életszint közötti átmenet időszakai során. Az országba belépve nem térhetek ki annak felelősségei elől és nem kerülhetitek meg annak kötelességeit, de emlékezzetek: az evangélium ígája nem nehéz és az igazság terhe könnyű.

A világ tele van az élet kenyerének közvetlen jelenlétében éhező, szükségét szenvedő lelkekkel; az emberek éppen annak az Istennek a keresésében hálnak meg, aki bennük lakozik. Az emberek epekedő szívvel és a fáradtságtól elnehezült lábbal keresik az ország kincseit, amikor mindannyian csak karnyújtásnyira vannak az élő hittől. A hit a vallás számára az, ami a vitorlázat a hajó számára; kiegészítő hajtóerőt jelent, nem pedig az élet további terhét. Csak egyetlen küzdelem áll az országba belépők előtt, és az nem más, mint a hit jó harcának megvívása. A hívő előtt csak egyetlen csata áll, és azt a kétely – a hitetlenség – ellen kell megvívnia.

Az országról szóló evangélium hirdetésekor egyszerűen csak az Istennel való barátságot tanítsátok. E barátság egyformán fontos lesz majd a férfiaknak és a nőknek annyiban, hogy mindkettő megtalálja azt, ami a leginkább igazul kielégíti az ő sajátos vágyait és megfelel az eszményképeiknek. Mondjátok el a gyermekeimnek, hogy én nemcsak gyöngéden viseltetek az érzelmeik iránt és türelmes vagyok a gyarlóságaikkal szemben, hanem könyörtelen vagyok a bűn iránt és nem tűröm a gonosztságot sem. Atyám jelenléte valóban szelíddé és szerényé tesz, de ugyanilyen mértékben és hajlíthatatlanul kérlelhetetlen vagyok ott, ahol szándékos rossztett és bűnös lázadás van jelen a mennyei Atyám akarata ellen.

Ne úgy mutassátok be a tanítókat, mint a fájdalmak emberét. A jövő nemzedékei is meg fogják ismerni sugárzó örömünket, jó szándékunk hajtóerejét és jókedvünk ösztönző hatását. Olyan jó hír üzenetét terjesztjük, melynek átforgató ereje magával ragadó. Vallásunk új léttől és új jelentéstartalmaktól lüktet. Akik e tanítást elfogadják, azokat öröm tölti el és a szívükben örök örvendezésre éreznek késztetést. Mindig erősödő boldogságot éreznek mindazok, akiknek biztonsága van Istenben.

Minden hívőnek tanítsátok, hogy ne álljanak a hamis rokonszenv bizonytalan talaján. Nem alakíthat ki erős jellemet az, aki elmerül az önsajnálatban; őszintén törekedjétek az olyan közösség áltató befolyásának kerülésére, melynek vállalása csak gyötrellemmel jár. Terjesszétek ki rokonszenveketek a bátor és derék emberekre, közben ne érezzetek túl sok sajnálatot ama gyáva lelkek iránt, akik csak ímmel-ámmal veszik fel a küzdelmet az élet megpróbáltatásai idején. Ne akarjatok vigaszt nyújtani azoknak, akik küzdelem nélkül megadják magukat a nehézségeiknek. Ne rokonszenvezzetek a társaitokkal pusztán azért, mert cserébe esetleg ők is rokonszenveznek veletek.

Mikor a gyermekeimben végre tudatosul az isteni jelenlét bizonyossága, e hit kiterjeszti majd az elmét, megneemesíti a lelket, megerősíti a személyiséget, fokozza a boldogságot, elmélyíti a szellemérzékelést és megnöveli a szeretni tudás és a szeretetreméltóság képességét.

Minden hívőnek tanítsátok, hogy akik belépnek az országba, azáltal még nem válnak védetté az idő véletlen eseményeivel vagy a mindennapos természeti csapásokkal szemben. Az evangéliumban való hit nem akadályozza meg, hogy valaki bajba kerüljön, azonban biztosítani fogja azt, hogy ne féljétek, amikor a baj elér benneteket. Ha mertek hinni bennem és teljes szívvel vállaltátok, hogy követtétek, akkor így cselekedve a bajhoz vezető útra bizonyosan ráléptek. Nem ígérem, hogy távol tartalak benneteket a szenvedés vizeitől, de azt megígérem, hogy veletek együtt kelek át rajtuk.

Sok egyebet is tanított Jézus a hívek e csoportjának, mielőtt éjszakai nyugovóra tértek volna. Akik meghallgatták e tanításokat, meg is őrizték azokat a szívükben, és gyakran mondták el azon apostoloknak és tanítványoknak, akik nem voltak jelen ezek elhangzásakor.

321. Beszélgetés Nátániellel

Ezután Jézus elment Abilába, ahol Nátániel és a társai dolgoztak. Nátánielt meglehetősen zavarta Jézus néhány kijelentése, melyek láthatólag csorbították az elismert héber írások tekintélyét. Ennek megfelelően ezen az éjszakán, miután a kérdések és válaszok szokásos alkalmának már szerét ejtették, Nátániel félrehívta Jézust és megkérdezte:

„Mester, bízol-e bennem annyira, hogy megismertetted velem az Írásokkal kapcsolatos igazságot? Úgy látom, hogy a szent írásoknak csak egy részét tanítod nekünk – a legjobb részét, ahogy én látom – és arra következtetek, hogy abban az értelemben utasítod el a rabbik tanításait, hogy a törvény szavai az Isten szavai, melyek Istennél voltak a mennyben még Ábrahám és Mózes kora előtt. Mi az igazság az Írásokkal kapcsolatban?”

Meghallva az összezavarodott apostol kérdését, Jézus így felelt:

„Nátániel, helyesen ítélted meg; én nem úgy tekintek az Írásokra, ahogy a rabbik. Azzal a feltétellel beszélek veled erről a kérdésről, hogy e dolgokról nem szólsz a testvéreidnek, akik még nem mind készültek fel e tanítás befogadására. Mózes törvényének szavai és az Írások tanításai nem léteztek Ábrahám előtt. Az Írásokat csak a legutóbbi időkben gyűjtötték össze úgy, ahogy most a rendelkezésünkre állnak. Bár a zsidó nép legmagasabb rendű gondolatait és vágyait tartalmazzák, van bennük sok olyasmi is, ami távol van attól, hogy a mennyei Atya jellemét és tanításait kifejezze; emiatt kell kiválasztanom a jobb tanításokból azokat az igazságokat, melyeket össze kell gyűjteni az országról szóló örömhírhoz.

Ezek az írások emberek munkáját képezik, némelyik írás szent emberé, más írások pedig nem annyira szenteké. E könyvek tanításai azon idők megvilágosodottsága szerinti nézeteket és mértéket képviselik, amely időkben keletkeztek. Az igazság kinyilatkoztatásaként az utolsó megbízhatóbb, mint az első. Az Írások pontatlanok és teljes mértékben emberi eredetűek, de ne értsd félre, ezek alkotják a vallási bölcsélet és a szellemi igazság legjobb gyűjteményét, mely e korban az egész világon található.

E könyvek közül többet nem az írt, akinek a nevét viseli, de ez semmit sem von le a bennük foglalt igazságok értékéből. Ha Jónás története nem volna tény, vagy ha Jónás soha nem is élt volna, e beszámoló mély igazsága, Istennek Ninive és az úgynevezett pogányok iránti szeretete, akkor sem

volna kevésbé becses mindazok szemében, akik szeretik az embertársaikat. Az Írások szentek, mert olyan emberek gondolatait és tetteit mutatják be, akik keresték Istent, és akik ezen írásokban feljegyezve megőrizték az igazságosságról, az igazságról és a szentségről alkotott legmagasabb rendű fogalmaikat. Az Írások sok olyasmit tartalmaznak, ami igaz, nagyon sok ilyen van bennük, ám a most megtanultak tükrében te már tudod, hogy ezek az írások sok olyasmit is tartalmaznak, melyek félreértelmezik a mennyei Atyát, azt a szerető Istent, akinek a minden világ számára való kinyilatkoztatása érdekében eljöttem.

Nátániel, soha ne engedd meg magadnak egy pillanatra se, hogy higgy az Írásban szereplő azon feljegyzéseknek, melyekben az áll, hogy a szeretet Istene vezette ősatyáidat a csatában az összes ellenségük – férfiak, nők és gyermekek – lemészárlására. E feljegyzések az emberek szavai, akik nemigen voltak szent emberek, és ezek nem az Isten szava. Az Írások mindig tükrözték és mindig is tükrözni fogják az alkotóik értelmi, erkölcsi és szellemi állapotát. Nem vetted észre, hogy a Jahvéről alkotott fogalmak egyre szebbek és dicsőbbek, ahogy a próféták Sámuelről Ésaiaig a feljegyzéseiket készítik? Emlékezned kell, hogy az Írások rendeltetése a vallási oktatás és a szellemi iránymutatás. Azok nem történészek vagy bölcselők munkái.

A leginkább sajnálatos dolog nem pusztán az a téves felfogás, hogy az Írásban szereplő feljegyzés torzításmentes és annak tanításai tévedhetetlenek, hanem inkább e szent írások zavaros félreértelmezése a hagyományok rabjává lett jeruzsálemi írástudók és farizeusok részéről. Most majd az Írások sugalmazott voltának tantételét és az azokkal kapcsolatos félreértelmezésüket egyaránt fel fogják használni azon elszánt törekvésükben, hogy ellenálljanak az országról szóló örömhír ezen újabb tanításainak. Nátániel, soha ne felejtse el, hogy az Atya nem korlátozza az igazság kinyilatkoztatását sem valamely nemzedék, sem valamely nép előtt. Az igazság sok őszinte kutatóját zavarták össze és bátortalanították el az Írások tökéletességére vonatkozó tantételek, és ez így lesz a jövőben is.

Az igazság tekintélye éppen az a szellem, mely annak élő megnyilvánulásaiban lakozik, nem pedig azok a halott szavak, melyek egy másik nemzedék kevésbé megvilágosodott, ihletettnek mondott embereitől származnak. Még ha a régi idők szent emberei ihletett és szellemmel eltöltött életet éltek is, az még nem jelenti, hogy a szavaik hasonlóképpen szellemi ihletettségűek volnának. Ma nem készítünk jegyzeteket az országról szóló ezen örömhír tanításairól, nehogy, amikor én már eltávoztam, gyorsan az igazságról vitázó különféle csoportokra szakadjatok annak eredményeként, hogy a tanításaimat eltérően értelmezték. E nemzedéknek az a legjobb, ha megélik ezeket az igazságokat, s közben kerülik a feljegyzések készítését.

Figyelj jól a szavaimra Nátániel, nincs tévedhetetlenség abban, amihez az emberi természetnek köze van. Az igazság valóban felragyoghat az emberi elmén keresztül, de mindig csak viszonylagos tisztasággal és részleges isteniséggel. A teremtmény törekedhet tévedhetetlenségre, ám csakis a Teremtők rendelkeznek ilyen képességgel.

Az Írásokkal kapcsolatos tanítás legnagyobb hibája azonban az a tantétel, hogy ezek a rejtelmek és a bölcsesség olyan zárt könyvei, melyeknek értelmezéséhez csak a nemzet bölcs elméi vehetik a bátorságot. Az isteni igazság kinyilatkoztatásait csak az emberi tudatlanság, vakbuzgóság és szűklátókörű türelmetlenség zárja le. Az Írások világosságát csak előítélet tompítja és babona árnyékolja. A szentséggel kapcsolatos hamis félelem akadályozta meg a vallást abban, hogy a józan ész oltalmába kerüljön. A múlt szent írásainak tekintélyéhez kötődő félelem eredményesen hátráltatja a mai kor őszinte lelkeit abban, hogy elfogadják az örömhír új fényét, azt a fényt, melyet a másik nemzedék épp ezen Istent ismerő emberei oly hön óhajtottak megpillantani.

Ám mindennek a legszomorúbb vonása az a tény, hogy a hagyománytisztelet szentségének tanítói közül némelyek ismerik ezt az igazságot. Többé-kevésbé teljesen ismerik az Írás e korlátait, azonban erkölcsileg gyávák, értelmileg becsstelenek. Ismerik a szent írásokkal kapcsolatban az igazságot, de inkább eltitkolják a zavaró tényeket az emberek elől. Ezzel lealjasítják és eltorzítják az Írásokat, a hétköznapi élet szolgálai részleteihez való útmutatóvá, a nem-szellemi dolgokkal kapcsolatos tekintély

alapjává teszik, ahelyett, hogy úgy fordulnának a szent írásokhoz, mint a más nemzedékek Istent ismerő emberei erkölcsi bölcsességének, vallási ihletettségének és szellemi tanításának tárához.”

A Mester kijelentése Nátániel számára megvilágosító hatású és megrázó volt. E beszélgetésről a lelke mélyén sokat gondolkozott, de senkinek sem szólt e tanácskozásról Jézus felemelkedéséig; és még akkor is félt elmondani a Mester tanításával kapcsolatos teljes történetet.

322. Jézus vallásának igenlő jellege

Filadelfiában, ahol Jakab tevékenykedett, Jézus az országról szóló evangélium igenlő természetéről tanított az apostoloknak. Amikor a megjegyzéseinek közreadása során közölte, hogy az Írás némely része több igazságot tartalmaz, mint más részei és arra intette a hallgatóit, hogy lelküket a legjobb szellemi élelemmel táplálják, Jakab félbeszakította a Mestert és megkérdezte:

„Lennél olyan jó, Mester, hogy tanácsot adj nekünk abban, hogy miként válasszuk ki a jobb részeket az Írásokból a személyes épülésünk céljára?”

Erre Jézus azt felelte:

„Igen Jakab, amikor az Írásokat olvassátok, azokat az örökké igaz és istenmód szép tanításokat keressétek, mint:

Teremts tiszta szívet bennem, ó Uram.

Az Úr az én pásztorom; nem szenvedek hiányt.

Úgy kell szeretned a szomszédodat, mint magadat.

Mert én, az Úr Istened, fogom a jobbodat, azt mondom, ne félj; segítek neked.

Hadviselést sem tanulnak többé a nemzetek.”

Ez azt példázza, hogy Jézus miként alkalmazta nap mint nap a héber írások színe-javát a követői tanítására és miként illesztette be azt az országról szóló új evangélium tanításaiba. Más vallások az Isten emberhez való közelségének gondolatát kínálták, Jézus azonban az Istennek az emberrel való törődését úgy mutatta meg, mint annak a szerető atyának a gondoskodását, aki a rá utalt gyermekeinek jólétével törődik és azután e tanítást a vallásának alapkövévé tette. Ezzel az Isten atyaságának tantétele megkövetelte az emberek közötti testvériség gyakorlatba ültetését. Az Isten imádata és az ember szolgálata lett a vallásának lényege. Jézus vette a zsidó vallás legjobbját és átalakította azt méltó környezetté az országról szóló evangélium új tanításaiban.

Jézus az igenlő felfogású cselekedet szellemét belehelyezte a zsidó vallás közömbös tantételeibe. A szertartási követelményeknek való nemleges felfogású megfelelés helyett Jézus annak a többletnek a megtételét parancsolta, melyet az ő új vallása követelt azoktól, akik elfogadták azt. Jézus vallása nem pusztán hitben állt fenn, hanem az evangélium által megkövetelt dolgok tényleges megcselekedésében. Nem azt tanította, hogy a vallásának lényege az embertársak szolgálata, hanem inkább azt, hogy a közösségi szolgálat az egyik biztos folyamánya az igaz vallás szelleme birtoklásának.

Jézus nem habozott felhasználni valamely Írás jobb részét, miközben elvetette a silányabb részt. Nagy intelmét, „Szeresd a szomszédodat, mint magadat”, az Írásból vette, ahol az így szól: „Ne állj bosszút a néped gyermekein, hanem szeresd őket, mint magadat.” Jézus felhasználta az Írás igenlő jellegű részét és elvetette a nemleges jellegű részt. Még a visszahúzó vagy tisztán tétlen ellen nem állással is szembehelyezkedett. Azt mondta: „Amikor ellenséged arcul üt, ne állj ott dermedten és tétlenül, hanem határozott kiállással tartsd oda a másik arcodat; azaz, tevékenyen tedd meg a lehető legjobb dolgot, hogy a tévelygő testvéredet áttereld a rossz útról az igaz élet jobb útjaira.” Jézus megkívánta a követőitől, hogy határozottan és tettersően válaszoljanak minden élethelyzetre. A másik orca odatartása vagy bármely efféle tevőleges cselekedet kezdeményezést igényel, nyomatékos, tevékeny és bátor megnyilvánulást tesz szükségessé a hívő személyisége részéről.

Jézus nem azon gyakorlat mellett kardoskodott, hogy a rosszal szembeni ellen nem állást gyakorló ember visszahúzódón vesse alá magát megaláztatásoknak azok részéről, akik céltudatosan ki akarják használni, hanem inkább amellel, hogy a követői legyenek bölcsék és éberek, hogy gyorsan és határozottan válaszoljanak jóval a rosszra annak érdekében, hogy eredményesen legyőzhessék a rosszat a jóval. Ne felejtsetek el, hogy az igazán jó mindig erősebb, mint a legrosszindulatúbb rossz. A Mester az igazságosság igenlő jellegű irányelvét tanította:

„Aki az én tanítványom akar lenni, az alázza meg magát és vállalja minden nap annak felelősségeit teljes súllyal, hogy követ.”

Ő maga is így élt annyiban, hogy „ahol csak járt, jót tett”. Az evangélium e jellegzetességét jól mutatta a későbbiekben a követőinek elmondott számos példabeszéd. Sohasem szólította fel a híveit, hogy türelmesen viseljék a kötelezettségeiket, hanem inkább hogy energiával és lelkesültséggel éljenek az emberi felelősségeik és az isteni kiváltságaik szerint az Isten országában.

Amikor Jézus arra tanította az apostolait, hogy ha valaki elveszi a kabátjukat, ajánlják fel egy további felsőruhájukat, akkor nem is annyira egy valóságos második kabátra utalt, hanem arra az eszmére, hogy valami hasznosat tegyenek a rosszat tevő megmentése érdekében a megtorlás régi tanácsa – a „szemet szemért” és így tovább – helyett. Jézus egyaránt irtózott a megtorlás gondolatától és attól, hogy tétlen elszenvettségévé vagy áldozatává váljon az igazságtalanságnak. Ez alkalommal a rosszal való megküzdés és a rossznak való ellenállás három útját tanította meg nekik:

1. Rosszal viszonzni a rosszat – a pozitív, de helytelen módszer.
2. Elszenvetni a rosszat zokszó és ellenállás nélkül – a tisztán negatív módszer.
3. Jóval viszonzni a rosszat, az ember akaratának kinyilvánítása a helyzet uralása céljából, legyőzni a rosszat a jóval – a pozitív és helyes módszer.

Az egyik apostol egyszer megkérdezte:

„Mester, mit tegyek, ha egy idegen arra kényszerített, hogy egy mérföldön át cipeljem a csomagját?”

Jézus azt felelte:

„Ne ülj le zihálva, s közben csendesen morgolódva az idegen miatt. Igazságosság nem ered az ilyen közömbös hozzáállásokból. Ha nem jut eszedbe semmilyen eredményesebb cselekedet, akkor legalább még egy mérföldön át viheted a csomagot. Az biztosan gondolkodóba ejti a becsstelen és istentelen idegent.”

A zsidók már hallottak olyan Istenről, aki a bűnét megvalló bűnösöknek megbocsát és megpróbál elfeledkezni a vétiségeikről, de Jézus színre lépéséig az emberek nem hallottak olyan Istenről, aki keresni megy az elveszett bárányt, aki maga indul el a bűnösök felkutatására, és aki örvendezik, amikor úgy talál azokra, hogy hajlandók visszatérni az Atya házába. Ezt a vallásban meglévő pozitív vonást Jézus még az imáira is kiterjesztette. A nemleges jellegű arany szabályt átalakította az emberi pártatlanság igenlő jellegű intelmévé.

Jézus minden tanításában folyamatosan került a zavaró részleteket. Tartózkodott a virágnyelvtől és került a szavakkal játszó, pusztán költőien képletes beszédet. Szokás szerint komoly jelentéstartalmakat öntött szerény kifejezésformákba. A szemléltetés kedvéért Jézus sok fogalomnak az idő szerint érvényes jelentését megváltoztatta, olyanokét, mint a só, a kovász, a halfogás és a kisgyermek. Igen eredményesen alkalmazta a szembeállítás, összevetve a végezt a végtelennel, és így tovább. Feltűnő képeket rajzolt, mint például „vak vezet világtalant”. Ám az ő szemléletes tanításában fellelhető legnagyobb erősség annak természetessége volt. Jézus a mennyből lehozta a földre a vallásbölcséletet. Új látásmódot hozott a lélek elemi igényei tekintetében és a szeretet új adományával láttatta azokat.

323. Visszatérés Magadánba

A Tízvárosban eltöltött négy hét mérsékelt sikert hozott. Hívek száza nyertek felvételt az országba, és az apostolok és a vándor hitszónokok értékes tapasztalatot szereztek abban, hogy miként végezzék a munkájukat a Jézus közvetlen jelenléte által jelentett ösztönzés nélkül.

Szeptember 16-án, pénteken a munkások egész testülete az előzetesen megbeszéltek szerint gyűlt össze Magadánligetben. A szombat napján a több mint száz hívő tanácskozást tartott, ahol az országgal kapcsolatos munka kiterjesztésére vonatkozó jövőbeli terveket részletesen áttekintették. Dávid hírnökei jelen voltak és beszámoltak a júdeai, a samariai, a galileai és a szomszédos körzetekben élő hívek hogylétéről.

Ekkor Jézusnak csak kevés híve ismerte fel egészen a hírvivői testület által végzett szolgálat igen értékes voltát. A hírvivők mellett, hogy fenntartották a hívek közötti kapcsolatot Palesztina egészében egymás, Jézus és az apostolok között, e nehéz napok során pénzgyűjtőként is működtek, nemcsak Jézus és a társai ellátása érdekében végezve ezt, hanem a tizenkét apostol és a tizenkét vándor hitszónok családja számára is.

Abner nagyjából ekkoriban helyezte át a ténykedésének helyszínét Hebronból Betlehembe, és ez utóbbi hely lett a központja Dávid hírnökeinek is Júdeában. Dávid éjszakai összekötő-hírvívó szolgálatot tartott fenn Jeruzsálem és Betsaida között. E futárok minden este Jeruzsálemből indultak, Sikárban és Szkítavárosban váltottak, és másnap délelőtt, a reggeli idejére érkeztek meg Betsaidába.

Jézus és a társai most úgy tervezték, hogy pihennek egy hetet, mielőtt felkészülnek arra, hogy megkezdjék az ország érdekében végzendő munkáik utolsó időszakát. Ez volt az utolsó pihenőjük, mert a pereai küldetés olyan tanhirdető és tanító megmozdulássá fejlődött, mely eltartott egészen a Jeruzsálembe való megérkezésükig és Jézus földi létpályája zárójeleneteinek kibontakozásáig.

324. ALEXANDRIAI RODAN

Szeptember 18-án, vasárnap reggel András bejelentette, hogy a következő hétre nem terveznek munkát. Nátániel és Tamás kivételével minden apostol hazlátogatott a családjához vagy elment a barátaihoz. Ezen a héten Jézus a csaknem teljes pihenés időszakát élvezhette, Nátánielt és Tamást azonban nagyon lekötötték azok a viták, melyeket egy bizonyos görög bölcselővel, az Alexandriából való, Rodan nevezetű férfival folytattak. E görög nemrégiben lett Jézus tanítványa Abner egyik társa tanításának eredményeként, aki Alexandriában teljesített küldetést. Rodan most komolyan nekifogott annak a feladatnak, hogy összehangolja az életfelfogását Jézus vallási tanításaival, és abban a reményben jött Magadánba, hogy ezeket a kérdéseket a Mesterrel megbeszélheti. Azt is szeretne volna, hogy az evangélium első kézből való, hiteles változatát ismerhesse meg Jézustól vagy az egyik apostolától. Bár a Mester nem volt hajlandó ilyen tanácskozást tartani Rodannal, jóindulattal fogadta őt és nyomban úgy rendelkezett, hogy Nátániel és Tamás hallgassa meg minden mondanivalóját és cserébe beszéljen neki az evangéliumról.

325. Rodan görög bölcslete

Hétfőn kora reggel Rodan hozzáfogott a tíz részből álló előadásához, melyet Nátánielnek, Tamásnak és annak a mintegy huszonnégy hívőből álló csoportnak mondott el, akik éppen Magadánban tartózkodtak. E beszédek tömörített, összefoglalt formában és mai kifejezés módban újrafogalmazva, az alábbi elgondolkodtató meglátásokat képviselik:

Az emberi életben három nagy hajtóerő nyilvánul meg – késztetések, vágyak és csábítások. Erős jellemre, figyelmet követelő személyiségre az ember csak annak révén tehet szert, hogy az élet természetes késztetéseit átalakítja a társas életvezetés művészetévé, hogy a jelenlegi vágyait átformálja azokká a nemesebb vágyódásokká, melyek tartós előrelépést tudnak biztosítani, míg a létezés hétköznapi

csábítását át kell terelnie a szokványos és bevett eszméktől a felfedezetlen és feltáratlan eszményképek felsőbb területeire.

Minél összetettebbé válik a polgárosodott társadalom, annál bonyolultabbá válik az életvezetés művészete. Minél gyorsabban zajlanak a társadalmi megszokás változásai, annál bonyolultabbá válik a jellemfejlődés feladata. A haladás folytatódásának biztosításához az emberiségnek tíz nemzedékenként új életművészetet kell megtanulnia. Ha az ember olyan leleményessé válik, hogy gyorsabban növeli a társadalom összetett sajátosságait, akkor az életművészet elsajátításához rövidebb idő áll a rendelkezésére, talán csak egyetlen nemzedéknyi idő. Ha az életművészet fejlődése nem tud lépést tartani a társadalmi létezés módjával, akkor az emberiség gyorsan visszatér az egyszerű életkészítettséghez – a jelenlegi vágyak kielégítésére való törekvéshez. Így az emberiség éretlen marad; a társadalom nem tud eljutni a teljes érettségig.

A társadalmi érettség egyenértékű annak mértékével, hogy az ember mennyire hajlandó feladni a pusztán ideigvaló és pillanatnyi vágyak kielégítését ama nemesebb vágyódások elfogadása érdekében, mely vágyódások elérésére való törekvés az állandó célok felé való fokozatos haladás jóval nagyobb megelégedettségét nyújtja. Ám a társadalmi érettség igazi jelvénye valamely nép azon hajlandósága, hogy lemondjon a bevett hiedelmek és hagyományos eszmék csábításának kényelem-segítő alapelvei szerinti békében és megelégedettségben élés jogáról; ezt pedig ama nyugtalanító és erélyt igénylő csábítás érdekében teszi, mely az eszményalapú szellemi valóságok feltáratlan céljainak elérésére megnyílt, de még felfedezetlen lehetőségek felkutatására irányul.

Az állatok nagyszerűen válaszolnak az életkészítetésre, de csak az ember képes az életvezetés művészetét kialakítani, jóllehet az emberiség többsége csak az állati életkészítetést tapasztalja meg. Az állatok csak ezt a vak és ösztönös készítetést ismerik; az ember képes a természetes működés ilyen készítését meghaladni. Az ember dönthet úgy, hogy az értelmes készség felsőbb síkján él, akár még a mennyei öröm és szellemi elragadtatás szintjén is. Az állatok nem keresik az élet céljaira a választ; ezért sohasem aggódnak, és nem is követnek el öngyilkosságot. Az emberek öngyilkossága azt mutatja, hogy az ilyen emberi lények kiemelkedtek a tisztán állati létezés szakaszából, és rámutat arra a további tényre, hogy az ilyen emberi lények kutató erőfeszítései nem voltak képesek elérni a halandói létezés művészi szintjeit. Az állatok nem ismerik az élet értelmét; az embernek nemcsak, hogy megvan a képessége az értékek felismerésére és a jelentéstartalmak megértésére, hanem tudatában van a jelentéstartalmak jelentésének is – az ember tudatában van a saját látásmódjának.

Amikor az emberek el merik hagyni a természetes vágy jellemezte életet a művészi bátorság és a bizonytalan oktan jellemezte életért, akkor fel kell készülniük a növekvő érzelmi nehézségek – összeütközések, boldogtalanságok és bizonytalanságok – veszélyeire, legalábbis addig, amíg el nem érik az értelmi és érzelmi érettség valamely fokát. Az elbátortalanodás, az aggódás és a tunyaság egyértelmű bizonyítéka az erkölcsi éretlenségnek. Az emberi társadalom két kihívással szembesül: az egyén érettségének elérésével és a faj érettségének elérésével. Az érett emberi lény rövidesen elkezd gyöngéd érzelmekkel és türelmes érzésekkel tekinteni minden más halandóra. Az érett emberek olyan szeretettel és figyelmességgel tekintenek az éretlen emberekre, amilyennel a szülők viseltetnek a gyermekeik iránt.

A sikeres élet nem több és nem kevesebb, mint annak művészete, hogy az ember elsajátítja a megoldandó hétköznapi feladatokhoz alkalmazható megbízható módszereket. Bármely feladat megoldásának első lépése a nehézség meghatározása, a kérdéskör lehatárolása és a nehézség jellegének és súlyának őszinte felmérése. A nagy hiba az, hogy amikor a lét kihívásai felkorbácsolják a legmélyebb félelmeinket, nem vagyunk hajlandók felismerni azokat. És hasonlóképpen, amikor a nehézségeink felismerése megkívánja a régi önhittségünk visszafogását, az irigység beismerését vagy a mélyen gyökerező előítéletektől való megszabadulást, akkor az átlagember szívesebben ragaszkodik a biztonságról alkotott régi ábrándjaihoz és a biztonsággal kapcsolatosan régóta meglévő hamis érzéseikhez. Az őszinte és józan elme feltárta dolgokat nyíltan beismerni és azzal félelmet nem ismerőn szembenézni csak bátor ember hajlandó.

Bármely nehézség bölcs és eredményes leküzdése megköveteli, hogy az elme elfogultságtól, szenvedélytől és minden más olyan, tisztán személyes előítéllettől mentes legyen, mely megzavarhatja a megoldásra váró feladat tényleges alkotótényezőinek elfogulatlan felmérését. A lét kihívásaival való szembenézés bátorságot és őszinteséget igényel. Csakis az őszinte és bátor egyének képesek hőiesen elmenni az élet nyugtalanító és zavarba ejtő útvesztőjében odáig, ahová a félelmet nem ismerő elme az egyént vezeti. Az elme és a lélek ilyenén felszabadulása soha nem vívható ki a vallási hitbuzgósággal határos értelmi indíttatású lelkesültség jelentette hajtóerő nélkül. Egy nagy eszménykép csábítása az, mely az embert a komoly anyagi nehézségek és a sokféle értelmezési kihívás közepette is a cél elérésére készíti.

Még ha hatékonyan fel is vagytok szerelve az élet bonyolult helyzeteivel való szembenézésre, aligha reménykedhettek a sikerben, hacsak nem vagytok ellátva azzal az elme-bölcsességgel és személyiségi vonzerővel, mely képessé tesz benneteket a társaitok őszinte támogatásának és együttműködésének elnyerésére. Nem remélhettek nagyobb sikert sem a világi, sem a vallási munkában, hacsak nem vagytok képesek megtanulni, hogy miként győzzétek meg a társaitokat, hogy miként érvényesüljete az emberek között. Egyszerűen szükségetek van tapintatra és türelemre.

A nehézségekkel való szembenézés minden módszere közül a legnagyobbakat azonban Jézustól, a Mesteretektől tanultam. Arra utalok, amit ő állandóan gyakorol és amit oly hitelesen tanított nektek, az elvonulást az istenimádatban való elmélyülésre. Jézus ama szokásában, hogy gyakran elvonul egymagában a mennyei Atyával való bensőséges közösségre, abban lelhető fel az a módszer, mely nem csak erő- és bölcsességgyűjtés a szokványos életküzdelmekhez, hanem a magasabb szintű, erkölcsi és szellemi természetű nehézségek legyőzéséhez szükséges energia felvételét is jelenti. De még a nehézségek leküzdésének helyes módszerei sem ellentételezik a személyiség eredendő fogyatékoságait és nem pótolják a valódi igazságosság iránti vágy és szomj hiányát.

Nagy hatással van rám Jézus azon szokása, hogy elvonul magában a létkérdések magányos felmérésének ezen időszakaira; a társadalmi szolgálat sokféle igénye kielégítéséhez új bölcsesség- és energiatárak felkutatására; a legfelsőbb életcél meglevenítésére és elmélyítésére azáltal, hogy a teljes személyiségét ténylegesen aláveti az isteniséggel való kapcsolatteremtés tudatának; új és jobb módszerek elsajátítására ahhoz, hogy igazodhasson az állandóan változó élethelyzetekhez; ama személyes hozzáállások alapvető fontosságú helyreállítására és újbóli beállítására, melyek létfontosságúak a minden érdemes és valós dologra való teljesebb rálátáshoz; és az, hogy mindezt úgy teszi, hogy fél szemmel mindig az Isten dicsőségét figyeli – őszintén suttogva a Mesteretek kedvenc imáját, „Ne az én akaratom, hanem a tiéd legyen meg!”

A Mesteretek ezen istenimádati szokása hozza magával az elmét felüdítő ellazulást; a lélekre ösztönzőleg ható megvilágosodást; az embert a nehézségeivel való szembenézésre képessé tevő bátorságot; a legyöngítő félelmet eltörlő önismeretet; és az isteniséggel való egyesülés tudatosságát, melynek bizonyossága képessé teszi arra, hogy merjen olyan lenni, mint az Isten. A Mester által gyakorolt istenimádati ellazulás, illetve bensőséges szellemi közösség oldja a feszültséget, elhárítja az összeütközéseket és hathatósan gyarapítja a teljes személyiség erőforrásait. Mindeme bölcsélet az országról szóló evangéliummal együtt alkotja az új vallást, az én értelmezésem szerint.

Az előítélet vakká teszi a lelket az igazság felismerésére, és az előítélet csak azáltal küszöbölhető ki, ha a lélek őszinte odaadással viseltetik azon ügy imádata iránt, mely az egyén embertársait mindenre kiterjedően és teljesen magába foglalja. Az előítélet elválaszthatatlanul kötődik az önzőséghez. Az előítélet csakis azáltal számolható fel, hogy az egyén felhagy az önzéssel és annak helyébe azon ügy szolgálatából nyerhető meglegedettség-keresést állítja, mely ügy nemcsak magánál az egyénnél nagyobb jelentőségű, hanem az emberiségnél is – ez az Isten keresése, az istenség elérése. A személyiség érettségének bizonyítéka abban áll, hogy az emberi vágy úgy alakul át, hogy állandóan törekszik a legmagasabb rendű és a leginkább istenien valós értékek felismerésére.

Egy folyamatosan változó világban, egy fejlődő társadalmi rend mellett lehetetlen dolog sziklaszilárd, egyszer s mindenkorra rögzített célokat fenntartani. A személyiség kiegyensúlyozottságát csak olyanok

tapasztalhatják meg, akik felfedezték és befogadták az élő Istent, mint a végtelen fejlődés örökkévaló célját. Ahhoz, hogy az ember a célját az időből az örökkévalóságba, a földről a Paradicsomra, az emberitől az istenire ily módon áttehesse, arra van szükség, hogy az ember megújodjon, átváltozzon, újjászülessen; hogy az isteni szellem újjáteremtett gyermekévé legyen; hogy felvétessen a mennyország testvériségébe. Éretlen minden, ezen eszményképekkel nem rendelkező bölcsélet és vallás. Az általam tanított bölcsélet, összekapcsolva az általatok hirdetett evangéliummal, az érettség új vallását, minden jövőbeli nemzedék eszményképét képviseli. Ez pedig azért van így, mert a mi eszményképünk végleges, csálhatatlan, örökkévaló, egyetemes, abszolút és végtelen.

Az életfelfogásom ellátott engem azzal a késztetéssel, hogy kutassam az igaz fejlődés valóságait, az érettség célját. De az én késztetésem tehetetlen volt; a keresésemből hiányzott a hajtóerő; a kutatásom az irányultság bizonyosságának hiányától szenvedett. E hiányosságokat bőven pótolta Jézus új evangéliuma, a meglátások kiteljesítésével, az eszményképek magasabb szintre emelésével és a célok rögzítésével. Most már kétségek és nyugtalanság nélkül, őszinte buzgalommal tudok belevágni az örök vállalkozásba.

326. Az életvezetés művészete

Csak két módja van a halandók együttélésének: az anyagi vagyis az állati út és a szellemi vagyis az emberi út. Az állatok jelzések és hangok használata révén korlátozott mértékben tudnak érintkezni egymással. De ezek az érintkezési formák nem közvetítenek jelentéstartalmat, nem hordoznak értékeket vagy eszméket. Az ember és állat közötti különbség az, hogy az ember képes a társaival jelképek révén érintkezni, mely felettébb bizonyosan jelöl és azonosít jelentéstartalmakat, értékeket, eszméket és még eszményképeket is.

Lévén, hogy az állatok nem képesek eszméket megosztani egymással, ezért nem képesek személyiség kifejeztetésére sem. Az ember azért fejleszt személyiséget, mert így eszméket és eszményképeket tud megosztani a társaival.

Ez az érintkezési és jelentéstartalom-megosztási képesség az, ami az emberi műveltséget alkotja, és amely a társas közösségeken keresztül képessé teszi az embert polgárosodott társadalmak építésére. A tudás és a bölcsesség azért halmozódik fel, mert az embernek megvan az a képessége, hogy a szerzeményeit a következő nemzedékekkel megossza. Ezáltal bontakozik ki a faj kulturális tevékenysége: a művészet, a tudomány, a vallás és a bölcsélet.

Az emberi lények közötti jelképi közléscsere eleve meghatározza társadalmi csoportok létrejöttét. Minden társadalmi csoport közül a család a legeredményesebb, közelebbről is a két szülő. Ezeket az anyagi közösségeket a személyes ragaszkodás szellemi köteléke tartja össze. Ilyen eredményes viszony lehetséges az egyazon nembe tartozó két személy között is, miként az igaz barátságon alapuló mély tisztelet számos példája is mutatja.

A barátságon és kölcsönös ragaszkodáson alapuló társulások azért közösségsszervező és megnemesítő jellegűek, mert serkentik és előmozdítják az életművészet felsőbb szintjeit alkotó, következő lényeges tényezők érvényesülését:

1. Kölcsönös önkifejezés és önismeret. Sok nemes emberi ihlet hal el, mert nincs senki, aki meghallgatná azok kifejeződését. Tényleg nem tesz jót az embernek, ha egyedül van. A valamilyen mértékű elismerés és a bizonyos fokú megbecsülés alapvető fontosságú az emberi jellem fejlődése szempontjából. Az otthon őszinte szeretete hiányában a gyermek nem képes egészséges jellem teljes kifejlesztésére. A jellem valamivel több, mint pusztán elme és erkölcsök. A jellemfejlődést célzó társas kapcsolatok közül a legeredményesebb és a leginkább eszményi a férfi és a nő odaadó és megértő barátsága a belátáson alapuló házasság kölcsönös összefogásában. A házasság, annak számos viszonylatával együtt, alkalmas a leginkább arra, hogy maga után vonja ama becses indítékokat és azon magasabb rendű mozgatóerőket, melyek nélkülözhetetlenek az erős jellem kialakulásához. Ezzel nem habozom dicsőíteni a családi életet, mert a Mesteretek bölcsen az apa-gyermek viszonyt választotta az országról szóló ezen

új evangélium alapkövéül. Az ilyen páratlan kapcsolati közösség, a férfinak és a nőnek az idő legmagasabb rendű eszményképeivel kapcsolatos szeretetteljes összefogása olyan értékes és megelégedést hozó tapasztalás, mely a megszerzéséhez szükséges bármely árat, bármely áldozatot megér.

2. A lelkek egyesülése – a bölcsesség mozgósítása. Minden emberi lény előbb-utóbb kialakít valamilyen fogalmat erről a világról és bizonyos képet alkot a következőről. Most tehát lehetséges, személyiség-közösségen keresztül, hogy az ideigvaló létezés és az örökkévaló kilátások szempontjait egyesítse. Így az egyén elméje azáltal gyarapítja szellemi értékeit, hogy nagy rálátásra tesz szert a másik által. Ezzel az emberek gazdagabbá teszik a lelküket annak révén, hogy a saját szellemi birtokaikat összeadják. Ugyanígy válik képessé az ember azon állandóan meglévő hajlam semlegesítésére, hogy áldozatává váljon a torzult látképnek, az előítéletes nézőpontnak és a szűklátókörű ítéletalkotásnak. A félelem, az irigység és az önteltség csak a más elmével való bensőséges kapcsolat révén előzhető meg. Felhívom a figyelmeteket arra a tényre, hogy a Mester sohasem küld benneteket egymagatokban az ország gyarapítása érdekében végzendő munkára; mindig kettesével küld ki. A bölcsesség felsőbb-tudás, melyből következik, hogy a társadalmi csoport, akár kisebb, akár nagyobb, a bölcsesség egyesítése által kölcsönösen osztozik minden tudásban.

3. Az életlelkesültség. Az elszigeteltség kimerítheti a lélek energiatartalékát. Az embernek a társaival való társulása lényeges az életöröm megújításához és nélkülözhetetlen ama bátorság fenntartásához, mely az emberi lét felsőbb szintjeire való feljutással járó csaták megvívásához szükséges. A barátság fokozza az élet örömeit és megédesíti az életben kivívott győzelmeket. A szeretetteljes és bensőséges emberi közösségek megfoszthatják a szenvedést a velejáró bánattól és a nehézségeket azok keserűségétől. Egy barát jelenléte fokoz minden szépséget és kiemel minden jóságot. Értelmes jelképek révén az ember képes a barátai elismerési készségeit megeleveníteni és gyarapítani. Az emberi barátság egyik kimagasló dicsősége a képzelőerő kölcsönös serkentésére való képesség és lehetőség. Eredendően nagy szellemi erő lakozik annak tudatosságában, hogy az ember őszinte elkötelezettséggel viseltetik egy közös ügy iránt, egy mindenségrendi Istenséghez való kölcsönös hűség iránt.

4. A minden rosszal szembeni fokozottabb védelem. A személyiségek társulása és kölcsönös ragaszkodása eredményes biztosítást jelent a rosszal szemben. A nehézségek, a csapások, a csalódás és a vereség fájdalmasabb és elcsüggesztőbb akkor, ha egyedülletben tör az emberre. A társulás nem alakítja át a rosszat igazságossággá, de sokat segít a fájdalom mérséklésében. Mesteretek azt mondták, „Boldogok, akik szomorúak” – ha kéznél van egy barát, aki vigaszt nyújt. Lelkesítő erő van abban az ismeretben, hogy a többiek jólétéért élész, és hogy ezek a többiek hasonlóképpen a te jólétedért és fejlődésedért élnek. Az ember elbágyad az elszigeteltségben. Az emberi lények folyton elbátortalanodnak, amikor csak az idő átmeneti történéseit látják. A múlttól és a jövőtől elkülönülő jelen bosszantóan jelentéktelenné válik. Csak az örökkévalóság körére vetett pillantás ösztönözheti az embert arra, hogy megtegye a tőle telhetőt és rábírja, hogy kihozza magából a legjobbat. Amikor az ember a legjobbat hozza ki magából, akkor él a legönzetlenebbül a többiek, az időben és örökkévalóságban élő társai javára.

Megismétlem, az ilyen ösztönző és magasztos közösség eszményi lehetőségekre lel az emberi házassági kapcsolatban. Igaz, sok eredmény elérhető házasságon kívül is, és nagyon sok házasság végül nem tudja megteremni ezeket az erkölcsi és szellemi gyümölcsöket. Túl sokszor lépnek házasságra olyanok, akik egyéb értékeket keresnek, melyek alacsonyabb rendűek az emberi érettség magasabb rendű járulékeinál. Az eszményi házasságnak valamivel szilárdabb alapra kell épülnie annál, mint az érzések hullámozása és az egyszerű nemi vonzalom ingatagsága; őszinte és kölcsönös személyes odaadással kell alapulnia. Ha így fel tudjátok építeni az emberi társulás ezen méltó és eredményes kis egységeit, amikor ezek együtt felhalmozódnak, akkor a világ majd egy nagyszerű és megdicsőült társadalomszerkezetet, a halandói érettség polgárosodott viszonyait figyelheti meg. Egy ilyen faj megérthet majd valamennyit a Mesteretek azon eszményképéből, hogy legyen „béke a földön és jó szándék az emberek között”. Bár az ilyen társadalom nem lesz tökéletes és nem lesz teljesen mentes a rossztól, legalább közelít az érettséggel járó állandósághoz.

327. Az érettség csábításai

Az érettség érdekében munkára van szükség, és a munkához energia kell. Honnan származik az erő mindennek a véghezviteléhez? A fizikai dolgok magától értetődőnek vehetők, de a Mester bizony jól mondta, „Nem élhet az ember csak kenyérrel.” Ha már rendelkezünk ép testtel és elég jó egészséggel, akkor a következőkben azokat a csábításokat kell keresnünk, melyek serkentőleg hatva előcsalják az ember szunnyadó szellemi erőit. Jézus megtanította nekünk, hogy az Isten benne él az emberben; de vajon miként tudjuk rávenni az embert arra, hogy felszabadítsa az isteniség és végtelenség lélekben korlátozott erőit? Hogyan tudjuk rábírní az embereket arra, hogy engedjék az Istennek, hogy elhozza a magunk lelkének megújulását az átmenetben és azután szolgálni tudja általunk a számtalan más lélek megvilágosodásának, felemelésének és megáldásának célját? Mi a legjobb módja annak, hogy felélesszem a jóra való rejtett erőket, melyek a lelketekben szunnyadnak? Egy dologban biztos vagyok: Az érzelmi izgalom nem az eszményi szellemi inger. Az izgalom nem gyarapítja az energiát; az inkább kimeríti mind az elme, mind a test erőit. Akkor hát honnan jön az energia e nagy dolgok megcselekedéséhez? Nézzétek meg a Mestereteket. Most is kint van a hegyekben és erőt gyűjt, míg mi itt energiát veszítünk. E kérdéskör egészének titka szellemi közösségbe, istenimádásba van burkolva. Emberi nézőpontból ez összeszedett elmélyedés és ellazulás kérdése. Az ellazult elmélyedés teremt kapcsolatot az elme és a szellem között; az ellazulás határozza meg a szellemi fogékonyságra való képességet. A gyengeségnek erőre, a félelemnek bátorságra, a saját nézeteknek az Isten akaratára való lecserélése alkotja az istenimádatot. Legalábbis a bölcselő így látja ezt.

Amikor ezek az élmények gyakorta ismétlődnek, szokásokká, erőt adó és istenimádó szokásokká szilárdulnak, és az ilyen szokások aztán átalakulnak szellemi jellemmé, és az ilyen jellemet az egyén társai végül érett személyiségként ismerik el. E gyakorlat elemei először nehezek és időigényesek, mihelyt azonban szokássá válnak, egyből pihentetővé és időt megtakarítóvá lesznek. Minél összetettebbé válik a társadalom, és minél inkább megsokasodnak a társadalom csábításai, annál sürgetőbbé válik az Istent ismerő egyedek számára azon szükség, hogy ilyen védelmi szokás jellegű gyakorlatokat alakítsanak ki abból a célból, hogy megőrizték és gyarapítsák a szellemi energiáikat.

Az érettség elérésével szembeni további követelmény a társadalmi csoportoknak a folyton változó környezethez való együttműködő igazodása. Az éretlen egyén felkelti a társai szembenállását; az érett ember megnyeri a társai őszinte együttműködését, s ezáltal megsokszorozza az élete erőfeszítésének gyümölcsseit.

Az én életfelfogásom azt mondatja velem, hogy vannak olyan időszakok, amikor harcolnom kell, ha szükséges, az igazságosságról általam alkotott felfogás védelméért, de nem kételkedem abban, hogy a Mester, aki érettebb személyiségfajtaival rendelkezik, könnyedén és nemesül aratna ezzel egyenértékű győzelmet az ő tapintatos és türelmes, ígéretes és vonzó módszerével. Az igazunkért küzdve túl gyakran alakul úgy, hogy mind a győztes, mind a vesztes vereséget szenved. Épp tegnap hallottam a Mestertől, hogy „bölcs, aki a zárt ajtón való bejutást keresvén nem az ajtót akarja betörni, hanem inkább felkutatja az ajtót nyitó kulcsot.” Túl gyakran merülünk olyan küzdelembe, melynek célja pusztán önmagunk meggyőzése arról, hogy nem félünk.

Az országról szóló ezen új evangélium nagy szolgálatára van az életművészetnek annyiban, hogy új és gazdagabb ösztönzést ad a magasabb rendű élethez. Új és fennköltebb beteljesülési célt, egy legfelsőbb életcélt jelent. Az örökkévaló és isteni létcél ezen új fogalmai önmagukban olyan érzékfeletti ingerek, melyek kiváltják annak a legjobbnak a megnyilvánulását, mely az ember nemesebb természetében lakozik. Az elmélyült gondolkodás minden hegycsúcsán lelhet kikapcsolódást az elme, erőt a lélek és közösséget a szellem. A magasrendű élet magaslati pontjairól az ember képes meghaladni a gondolkodás alsóbb szintjeinek anyagi ingereit – az aggódást, a féltékenységet, az irigységet, a bosszút és az éretlen személyiség önteltségét. Ezek a magasra feljutott lelkek megszabadulnak az élet csekélységei miatti visszatartó küzdelmek sokaságától, s így felszabadulnak, hogy tudatosíthassák magukban a szellemfogalmak és a mennyei közléscsere felsőbb áramlatait. De az életcélt féltékenyen óvniuk kell, nehogy a könnyű és átmeneti eredményre való törekvés kísértésébe essenek; hasonlóképpen segíteniük kell, hogy védetté váljon a megszállottság pusztító fenyegetéseivel szemben.

328. Az érettségi egyensúly

Miközben fél szemmel az örök valóságok elérését figyelitek, gondoskodnotok kell az ideigvaló létezés szükségleteiről is. Bár a szellem a célunk, de a hús-vér test tény. Az életszükségleti dolgok alkalmanként véletlenül megadatnak nekünk, de azokért általában értelmesen munkálkodnunk kell. Az élet két nagy kihívása: ideigvaló életet élni és az örök továbbélést elérni. Még a megélhetésnek a gondja is vallást igényel annak eszményi megoldásához. Ezek egyaránt meglehetősen személyes nehézségek. Az igaz vallás valójában nem az egyéntől elkülönülten működik.

Az ideigvaló élet lényeges dolgai, ahogy én látom, ezek:

1. Jó testi egészség.
2. Tiszta és világos gondolkodás.
3. Tehetség és szakértelem.
4. Vagyon – az élet javai.
5. A vereség elviselésének képessége.
6. Műveltség – képzettség és bölcsesség.

Még a testi egészséggel és teljesítőképességgel kapcsolatos fizikai nehézségek is akkor küzdhetők le a legjobban, ha azokhoz a Mester tanításának vallási nézőpontjából közelítünk: vagyis abból indulunk ki, hogy az ember teste és elméje a lakóhelye az Istenek ajándékának, az ember szellemévé váló Isten szellemének. Az emberi elme így az anyagi dolgok és a szellemi valóságok közvetítőjévé válik.

Értelmet igényel annak biztosítása, hogy az ember részesüljön az élet kívánatos dolgaiból. Teljes tévedés azt feltételezni, hogy a napi munka hűségese végzésének meg lesz a vagyoni jutalma. Leszámítva az alkalmi és véletlenszerű vagyonszerzést, az ideigvaló élet anyagi jutalmai láthatólag bizonyos jól szervezett csatornáknak áramlanak, és csak azok remélhetik, hogy az időbeni erőfeszítéseiknek meg lesz a jutalma, akiknek hozzáférésük van e csatornához. Mindig szegénység lesz az osztályrésze mindazoknak, akik elszigetelt és egyedi csatornáknak keresik a vagyont. Ezért a bölcs tervezés válik a világméretű jólét alapvető fontosságú tényezőjévé. A siker nem csak az ember odaadó munkáját kívánja meg, hanem azt is, hogy az ember az anyagi vagyon valamely csatornájának részeként működjön. Ha nem vagy körültekintő, akkor anyagi jutalom nélkül kínálhatsz odaadó életet a nemzedéknek; ha véletlenül áraszt el vagyon, akkor elmerülhetsz a költekezésben akkor is, ha semmi érdemlegeset nem tettél az embertársaidért.

A tehetség az, amit örökölsz, míg a hozzáértés az, amit megszerzel. Az élet nem valóságos annak, aki nem képes valamely dolgot jól, hozzáértően megtenni. A szakértelem az életből nyerhető megelégedettség valódi forrásainak egyike. A tehetség magában foglalja az előrelátó, körültekintő látásmód adományát. Ne tévesszenek meg a tisztességtelen teljesítmény kísértést jelentő jutalmai; állj készen arra, hogy keményen megdolgozz az őszinte igyekezeteddel járó későbbi megtérülésekért. A bölcs képes különbséget tenni az eszközök és a célok között; különben a jövőre vonatkozó túlzott mértékű tervezés néha megghiúsítja a fő cél elérését. Az öröm keresőjeként a célod mindig az legyen, hogy örömszerző és megörvendezettett is légy.

Készítsd fel az emlékezetedet arra, hogy szent őrizetben tartsa az élet azon erőt adó és érdemes mellékeseményeit, melyeket tetszésed szerint fel tudsz majd idézni az örömed és épülésed érdekében. Így építsd fel magad számára és magadban a szépség, a jóság és a művészi nagyság tárcsarnokait. De minden emlék közül a legnemesebbek a kiváló barátság nagy pillanatainak gondosan megőrzött visszaemlékezései. Mindezen emlékkincsek a szellemi istenimádat felszabadító szikrája következtében árasztják legértékesebb és felemelő hatásait.

Az élet azonban a létezés terhévé válik, hacsak nem tanulsz meg, hogy miként veszíts méltósággal. Megvan a veszítésnek is a művészete, melyet a nemes lelkek mindig elsajátíthatnak; ismerned kell a vesztes derűs módját; félelem nélkül kell szembenézned a csalódással. Soha ne habozz elismerni a kudarcot. Ne tégy kísérletet a kudarc megtévesztő mosollyal és sugárzó derűlátással való elrejtésére. Jól

hangzó dolog mindig sikert hirdetni, de a végeredmények ijesztőek. Az ilyen módszer közvetlenül egy nem valóságos világ megteremtéséhez és a végső csalódással járó, elkerülhetetlen összeomláshoz vezet.

A siker bátorságot teremthet és segítheti az önbizalmat, bölcsesség azonban csakis az ember kudarcainak eredményeihez való igazodás tapasztalásaiból származik. A valóság helyett a kecsegtető ábrándokat előnyben részesítők sohasem válhatnak bölccsé. Csak a tényekkel szembenézők és azokat az eszményképekkel összeegyeztetők képesek bölcsességre szert tenni. A bölcsesség magába foglalja aényt és az eszményképet egyaránt és ennél fogva megmenti a bölcsességszeretőket a bölcsélet mindkét meddő szélsőségétől – a tényeket kizáró eszményelvű embertől, valamint a szellemi kilátással nem rendelkező anyagi világnézetűtől. Azok a félénk lelkek, akik csak azáltal képesek megmaradni az étellel járó küzdelemben, hogy igénybe veszik a siker folyton hamis káprázatainak segítségét, azok arra vannak ítélve, hogy kudarcot valljanak és vereséget szenvedjenek mindaddig, amíg fel nem ébrednek a saját képzelgéseik álomvilágából.

A kudarcral való szembenézés és a vereséghez való igazodás eme dolgában fejt ki a legfőbb hatását a vallásbeli éleslátás. A kudarc egyszerűen csak egy tanulási mellékesemény – egy kulturális kísérlet a bölcsesség megszerzésében – az Isten-kereső ember tapasztalásában, aki belekezdett a világegyetem felfedezésének örökkévaló kalandjába. Az ilyen emberek számára a vereség csak új eszköz a világegyetemi valóság magasabb szintjeinek eléréséhez.

Az Isten-kereső ember létpályája az örökkévalóság tükrében nagy sikernek bizonyulhat, még ha az egész ideigvaló-élet vállalkozás megsemmisítő kudarcnak tűnik is, feltéve, hogy minden egyes életkudarc a bölcsesség- és szellem-elérés műveltségének megteremtéséhez járult hozzá. Ne kövesd el azt a hibát, hogy összekevered a tudást, a műveltséget és a bölcsességet. Ezek az életben összefüggenek, azonban nagyon is különböző szellemértékeket képviselnek; a bölcsesség mindig uralja a tudást és mindig megdicsőíti a műveltséget.

329. Az eszménykép vallása

Azt mondtátok nekem, hogy a Mesteretek úgy tekint a tiszta emberi vallásra, mint az egyénnek a szellemi valóságokkal kapcsolatos tapasztalására. Én úgy tekintettem a vallást, mint az ember azon élményét, melyben olyasmire válaszol, amit az egész emberiség előtt tiszteletre és áhítatra méltónak vesz. Ebben az értelemben a vallás azon legfelsőbb áhítatunkat jelképezi, mely arra irányul, ami a valóság eszményképeiről általunk alkotott legmagasabb rendű fogalmainkat és a szellemi fejlődés örök lehetőségeiről az elménk által felfogható legnagyobb terjedelmet képviseli.

Az emberek a valláshoz törzsi, nemzeti vagy faji értelemben azért viszonyulnak, mert a csoportjukon kívüliekre úgy tekintenek, mint nem tisztán emberi lényegűekre. Mi mindig úgy tekintünk a vallási hűségünk tárgyára, mint amely minden ember tiszteletére méltó. A vallás sohasem lehet tisztán értelmi hit vagy bölcséleti magyarázat kérdése; a vallás mindig és örökre az élethelyzetekre való egyik válaszadási mód; egyfajta viselkedés. A vallás magába foglal gondolkodást, érzést, és valamely olyan valóság irányában való tiszteletteljes cselekvést, melyet az általános tiszteletre méltónak tekintünk.

Ha valami a tapasztalásokban vallássá vált, akkor magától értetődő, hogy már ama vallás tevékeny örömhírhözójává lettetek, lévén, hogy a vallások legfelsőbb fogalmát méltónak tartjátok az egész emberiség, minden világegyetemi értelem imádatára. Ha a vallásoknak nem előrevivő és hiterjesztő örömhírhözói vagytok, akkor áttatjátok magatokat annyiban, hogy amit vallásnak hívtok, az csak hagyományos hiedelem vagy pusztán értelmi bölcséleti rendszer. Ha a vallások szellemi tapasztalás, akkor az imádatotok tárgyát az összes szellemivé lényegített fogalmatok egyetemes szellemvalósága és eszményképe kell, hogy alkossa. A félelmen, érzelmen, hagyományon és bölcséleten alapuló minden vallást én értelmi vallásnak nevezek, míg azokat, amelyek igaz szellemtapasztaláson alapulnak, igaz vallásoknak nevezném. A vallási áhítat tárgya lehet anyagi vagy szellemi, igaz vagy hamis, valós vagy nem valós, emberi vagy isteni. A vallások ezért lehetnek jók vagy rosszak.

Az erkölcsiség és a vallás nem szükségképpen ugyanaz. Az erkölcsök rendszere az imádat tárgyának megragadása révén vallássá válhat. Egy vallás a hűséghez és a legfelsőbb odaadáshoz való általános vonzerejének elvesztése révén bölcséleti rendszerré vagy erkölcsi törvénykönyvvé alakulhat. Ez a dolog, lény, létállapot vagy létezési rend, valamint a fejlődés lehetősége, mely a vallási hűség legfelsőbb eszményképét alkotja és amely az imádatot gyakorló vallási áhítatának befogadója, az Isten. Függetlenül a szellemvalóság ezen eszményképére alkalmazott megjelöléstől, ez az Isten.

Egy igaz vallás társadalmi jellegzetességei abból a tényből fakadnak, hogy az mindegyre az egyén átalakítására és a világ átformálására törekszik. A vallással együtt jár olyan felfedezetlen eszményképek létezése, melyek a polgárosultság legérettebb intézményeinek akár a legmagasabb rendű társadalmi szokásaiban megtestesülő etika és erkölcsiség ismert alapelveit is messze meghaladják. A vallás még fel nem fedezett eszményképeket, fel nem tárt valóságokat, emberfeletti értékeket, isteni bölcsességet és igaz szellemteljesítményt akar elérni. Az igaz vallás mindezt meg is teszi; semmilyen más hit nem méltó e megnevezésre. Nem lehet valódi szellemi vallásotok úgy, hogy nincs legfelsőbb és fenséges eszményképek egy örökkévaló Istenről. Az ilyen Isten nélküli vallás az ember találmánya, élettelen értelmi hiedelmek és értelmetlen érzelmi szertartások emberi intézménye. Egy vallás az odaadás tárgyául követelhet nagyszerű eszményképet. De a valószerűtlenség ilyen eszményképei nem elérhetők; az ilyen felfogás kétséges. Az ember által elérhető eszményképek csakis az örökkévaló Isten szellemi tényében meglévő végtelen értékek isteni valóságai lehetnek.

Az Isten szó, az Istenre vonatkozó eszme, szemben az Istennel kapcsolatos eszményképpel, bármely vallás részévé válhat, függetlenül attól, hogy az a vallás milyen gyerekes és hamis. Az Istenre vonatkozó ezen eszme bármilyené lehet, amilyenek az azt alkalmazók éppen teszik. Az alacsonyabb rendű vallások úgy alakítják az Istenre vonatkozó eszméiket, hogy azok megfeleljenek az emberi szív természetes állapotának; a magasabb rendű vallások megkövetelik, hogy az emberi szív változzon meg annak érdekében, hogy megfeleljen az igaz vallás eszményképeinek.

Jézus vallása meghaladja az istenimádati eszmére vonatkozó minden korábbi felfogásunkat annyiban, hogy ő nem csak úgy mutatja be az Atyját, mint a végtelen valóság eszményképét, hanem határozottan kijelenti, hogy az értékek ezen isteni forrása és a világegyetem örökkévaló középpontja igazán és személyesen is elérhető minden halandó teremtmény számára, aki úgy dönt, hogy belép a mennyországba a földön, s ezáltal igazolja az Istenhez fűződő fiúi viszonyának és az emberhez fűződő testvéri viszonyának az elfogadását. Azt állítom, hogy ez a világ által valaha ismert legmagasabb rendű vallásfelfogás, és kijelentem, hogy soha nem létezhet ennél magasabb rendű, lévén, hogy ez az evangélium magába foglalja a valóságok végtelenségét, az értékek isteniségét és az egyetemes teljesítmények örökkévalóságát. Az ilyen fogalom alkotja a legfelsőbb és a végleges eszményelvűségének megtapasztalását.

A Mesteretek vallásának nem csak a tökéletes eszményképei keltették fel a kíváncsiságomat, hanem nagyon is indítatva érzem magam annak megvallására, hogy hiszek azon kijelentésében, hogy a szellemvalóságok ezen eszményképei elérhetők; hogy ti és én belevághatunk ebbe a hosszú és örökkévaló kalandba az ő azon bizonyásával, hogy végül bizonyosan megérkezünk a Paradicsom kapuihoz. Testvéreim, én hívő vagyok, én már belevágtam; úton vagyok veletek ebben az örökké tartó vállalkozásban. A Mester azt mondja, hogy az Atyától jött, és hogy mutatja nekünk az utat. Teljesen meg vagyok győződve arról, hogy igazat beszél. Végképp meggyőződtem arról, hogy az örökkévaló és Egyetemes Atyán kívül nincsenek elérhető valóság-eszményképek vagy tökéletesség-értékek.

Én ezért nem csak a létező dolgok Istenét jöttem imádni, hanem a minden eljövendő létező dolog lehetőségének Istenét is. Ezért a legfelsőbb eszményképre irányuló áhítatotoknak, amennyiben az az eszménykép valós, a dolgok és lények múltbeli, jelenlegi és jövőbeli világegyetemeinek ezen Istenére kell irányulnia. Nincs más Isten, mert sehogy sem lehet bármilyen más Isten. Minden más isten a képzelet szülötte, a halandói elme káprázata, a hamis következtetésen és bizonyításon alapuló módszer torzítása és azok önáltató bálványa, akik megteremtik. Igen, lehet vallásod ezen Isten nélkül is, de az nem jelent semmit. Ha arra törekszel, hogy az Isten szóval felváltsd az élő Isten ezen eszményképének valóságát,

akkor csak áltattad magadat azáltal, hogy egy eszmét tettél egy eszménykép, egy isteni valóság helyébe. Az ilyen hiedelmek pusztán a sóvár képzelgés vallásai.

Jézus tanításaiban a legjobb képet alkothatom a vallásról. Ez az evangélium képessé tesz bennünket arra, hogy keressük az igaz Istent és meg is találjuk. De vajon hajlandók vagyunk-e megfizetni a mennyországba való belépés árát? Hajlandók vagyunk-e újjászületni? Újja alakítottá lenni? Hajlandók vagyunk-e alávetni magunkat az önvalónk leépítésével járó lélek-helyreállítás ijesztő, embert próbáló folyamatának? Nem megmondta a Mester: „Aki meg akarja menteni az életét, annak el kell veszítenie azt. Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békét hozzak, hanem hogy lelki küzdelmet”? Igaz, miután megfizetjük az árát annak, hogy magunkat az Atya akaratának szenteltük, nagy békét tapasztalunk meg, feltéve, hogy továbbmegyünk az annak szentelt élet szellemi ösvényein.

Most már igazán elhagyjuk a létezés ismert rendjének csábításait, miközben fenntartás nélkül ama csábítások felkutatásának szenteljük magunkat, melyek az isteni valóság felsőbb eszményalapúságának szellemvilágaiban való kalandra irányuló jövőbeli élet létezésének ismeretlen és felfedezetlen rendjében rejlenek. Azon jelentéstartalmú jelképeket keressük, melyekkel közvetíthetjük embertársainknak a jézusi vallás eszményelvű valóságának fogalmait, és szüntelenül imádkozunk azért a napért, amikor az egész emberiséget felvillanyozza e legfelsőbb igazság közösségi látomása. Most a szívünkben élő összpontosított kép az Atyáról az, hogy az Isten szellem; és ahogy a társainknak közvetítjük, az, hogy az Isten szeretet.

Jézus vallása megköveteli az élő és szellemi tapasztalást. Más vallások fennállhatnak hagyományokon alapuló hiedelmekben, érzelmi töltetű érzésekben, bölcséleti tudatban és mindezekben együtt is, ám a Mester tanítása megköveteli a valódi szellemfejlődés szintjeinek elérését.

Az Istenhez hasonlóvá válásra irányuló indíttatások tudatosulása nem igaz vallás. Az érzelmi alapú istenimádat érzései nem minősülnek igazi vallásnak. Az önvaló feladására és az Isten szolgálatára irányuló meggyőződésbeli tudás nem igaz vallás. Az azon érvelésben rejlő bölcsesség, miszerint ez a vallás mind közül a legjobb, személyes és szellemi tapasztalásként nem vallás. Az igaz vallás kapcsolatba hozható a beteljesüléssel és a fejlődés valóságával, és annak valóságával és eszményi lényegével, amelyet őszinte hittel elfogadnak. Mindennek az Igazság Szellemének kinyilatkoztatása révén kell a számunkra személyessé válnia.

Ezzel fejeződtek be a görög bölcselő értekezései, aki a fajtájának egyik legnagyobbika volt, és aki Jézus evangéliumának híve lett.

330. TOVÁBBI VITÁK RODANNAL

Az apostolok és a vándor hitszónokok Kr.u. 29. szeptember 25-én, vasárnap Magadánban gyűltek össze. Jézus, miután azon az estén hosszasan tanácskozott a társaival, mindannyiukat meglepte azzal a bejelentésével, hogy másnap korán reggel a tizenkét apostollal elindul Jeruzsálembe a sátoros ünnepre. Úgy rendelkezett, hogy a vándor hitszónokok látogassák meg a híveket Galileában, és hogy a női testület térjen vissza egy időre Betszaidába.

Amikor eljött a Jeruzsálembe való elindulás ideje, Nátániel és Tamás még mindig nagyban vitázott az alexandriai Rodannal, és engedélyt kaptak a Mestertől, hogy néhány napig Magadánban maradjanak. És így, mialatt Jézus és a tíz apostol Jeruzsálem felé tartott, Nátániel és Tamás komoly vitát folytatott Rodannal. Az előző héten, amikor Rodan részletesen kifejtette az eszmerendszerét, Tamás és Nátániel felváltva ismertették a görög bölcselőnek az országról szóló evangéliumot. Rodan számára kiderült, hogy annak idején milyen jól elmagyarázta neki Jézus tanításait Keresztelő János egyik korábbi apostola, aki Alexandriában az ő tanára volt.

331. Az Isten személyisége

Volt egy kérdéskör, melyet Rodan és a két apostol nem egyformán ítelt meg, és ez az Isten személyiségének kérdésére vonatkozott. Rodan kész volt elfogadni mindent, amit az Isten sajátosságait illetően előadtak neki, ám azt állította, hogy a mennyei Atya nem olyan személy, nem is lehet olyan, amely megfelelne az ember által a személyiségről alkotott képnek. Bár az apostolok is akadályba ütköztek azon bizonyítási kísérletük során, hogy az Isten személy, Rodannak még nehezebb volt bizonyítania, hogy az Isten nem személy.

Rodan amellettt érvelt, hogy a személyiség ténye az egyenlő lények teljes körű és kölcsönös közléscseréjének egyidejűleg létező tényében áll fenn, s itt a rokonszenvező megértésre képes lényekről van szó. Rodan azt mondta:

„Ahhoz, hogy személy legyen, az Istennek rendelkeznie kell a szellemérintkezés olyan jelképeivel, melyek képessé tennék arra, hogy a vele kapcsolatot teremtők teljesen megértsék. Ám lévén, hogy az Isten végtelen és örökkévaló, ő a Teremtője minden más lénynak, ebből következik, már ami az egyenlő lényeket illeti, hogy az Isten egyedül van a világegyetemben. Nincs senki, aki vele egyenlő lenne; nincs senki, akivel egyenlőként tudna érintkezni. Az Isten talán valóban minden személyiség forrása, azonban mint ilyen, ő meghaladja a személyiséget, éppen úgy, ahogy a Teremtő is a teremtmény felett és azon túl helyezkedik el.”

Ez az állítás nagyon aggasztotta Tamást és Nátánielt, és Jézus segítségét kérték, a Mester azonban nem volt hajlandó vitába szállni. Azt mondta Tamásnak:

„Keveset számít, hogy milyen eszmét alkotsz az Atyáról, amíg az ő végtelen és örökkévaló természete eszményképének megismerésére törekszel a szellemedben.”

Tamás azt bizonygatta, hogy az Isten érintkezik az emberrel, és hogy ezért az Isten személy, még Rodan meghatározása szerint is. Ezt a görög azon az alapon utasította el, hogy Isten nem mutatja meg magát személyesen; hogy ő mindig is rejtély marad. Erre Nátániel utalt az Istennel kapcsolatos saját személyes élményére, és azt Rodan el is fogadta, megerősítve, hogy nemrégiben ő is hasonlót tapasztalt, ám ezek a tapasztalások, fejtegette, csak az Isten valóságát bizonyítják, nem pedig a személyiségét.

Hétfő éjjelre Tamás feladta a dolgot. De kedd éjszakára Nátániel rávette Rodant, hogy higgyen az Atya személyiségében, és a görög nézeteinek megváltozását a következő érvelési lépésekkel érte el:

1. A paradicsomi Atya legalább két másik lénnyel egyenlő fokú közléscserét folytat, akik teljes mértékben egyenlők vele és teljesen olyanok, mint ő maga – az Örökkévaló Fiúval és a Végtelen Szellemmel. A Háromság tantételét véve, a görögnek el kellett ismernie az Egyetemes Atya személyiségének lehetőségét. (A tizenkét apostol e viták későbbi áttekintése révén jutott el a Háromság tágabb értelméhez. Természetesen mind azt hitték, hogy Jézus az Örökkévaló Fiú.)

2. Lévén, hogy Jézus egyenlő volt az Atyával, és mivel e Fiú megvalósította a személyiségi megnyilatkozást a földi gyermekei előtt, e jelenség megteremtette azt a tényszerű bizonyítékot és kimutatta annak lehetőségét, hogy mindhárom Istenség rendelkezik személyiséggel és örökre rendezte azt a kérdést, hogy képes-e az Isten érintkezni az emberrel és képes-e az ember kapcsolatba lépni az Istennel.

3. Az, hogy Jézus kölcsönös társulásban volt és tökéletes közléscserét folytatott az emberrel; hogy Jézus az Isten Fia volt. Hogy a Fiú és az Atya viszonya feltételezi az egyenlőséget az érintkezésben és a kölcsönös megértésből fakadó rokonszenvet; hogy Jézus és az Atya egy volt. Hogy Jézus egyszerre tartott fenn megértő kapcsolatot mind az Istennel, mind az emberrel, és lévén, hogy az Isten és az ember egyaránt megértette a jézusi közléscsere jelképeinek jelentését, ezért az Isten és az ember személyisége egyaránt rendelkezik az egymással való érintkezés képességéhez szükséges sajátosságokkal. Hogy Jézus személyisége bizonyította az Isten személyiségét, miközben meggyőzően igazolta az Isten jelenlétét az emberben. Hogy az egyazon dologgal kapcsolatos két dolog egymással is kapcsolatban áll.

4. Hogy a személyiség képviseli az ember legmagasabb rendű fogalmát az emberi valóságról és az isteni értékekről; hogy az Isten egyúttal az ember legmagasabb rendű fogalmát képviseli az isteni valóságról és a végtelen értékekről; s ezért az Istennek isteni és végtelen személyiségnek kell lennie, valóságos személyiségnek, mely azonban végtelenül és örökkévalón meghaladja az embernek a személyiségre vonatkozó felfogását és meghatározását, mindazonáltal mindig és egyetemesen személyiség.

5. Hogy az Istennek személyiségnek kell lennie, hiszen ő a Teremtője minden személyiségnek és ő a beteljesülése minden személyiségnek. Rodanra rendkívül erős hatást gyakorolt Jézus ama tanítása, hogy „Legyetek ezért tökéletesek, miként Atyátok a mennyben is az.”

Meghallván ezeket az érveket Rodan így szólt:

„Meggyőztél. Istent személynek vallom, ha megengeded, hogy az ezen meggyőződéssel kapcsolatos beismerésemet azáltal módosítsam, hogy a személyiség jelentéstartalmához hozzákapcsolom a kiterjesztett értékek egy csoportját, olyanokat, mint emberfeletti, érzékfeletti, legfelsőbb, végtelen, örökkévaló, végleges és egyetemes. Most már meggyőződésemm, hogy míg az Istennek végtelenül többnek kell lennie egy személyiségnél, ő nem lehet semmivel kevesebb sem. Elégedett vagyok a vita lezárásával és azzal, hogy elfogadjam Jézust úgy, mint az Atya személyes kinyilatkoztatását és mint kielégítő választ az összes oktani, értelmi és bölcséleti kérdésre.”

332. Jézus isteni természete

Lévén, hogy Nátániel és Tamás teljes mértékben elismerte Rodannak az országról szóló evangéliumról vallott nézeteit, már csak egy tisztázandó kérdés maradt, a Jézus isteni természetére vonatkozó tanítás, az a tantétel, melyet csak nemrégiben tettek közzé. Nátániel és Tamás együtt adta elő a Mester isteni természetével kapcsolatos nézeteit, és az alábbi beszámoló az ő tanításuknak egy tömörített, átszerkesztett és átfogalmazott bemutatása:

1. Jézus elismerte az isteniségét, és mi hiszünk neki. Számos figyelemre méltó dolog történt az ő segédkezésével összefüggésben, melyeket csak úgy tudunk megérteni, ha hisszük, hogy ő az Isten Fia és az Ember Fia egyaránt.

2. A velünk megélt közössége az emberi barátság eszményképének példája; csak egy isteni lény lehet ilyen emberi barát. Ő a legigazabbul önzetlen személy, akit valaha ismertünk. Ő még a bűnösöknek is barátja; meri szeretni az ellenségeit. Nagyon hűséges hozzánk. Ugyan nem habozik megdorgálni minket, de az teljesen világos, hogy igazán szeret bennünket. Minél jobban megismered őt, annál jobban fogod szeretni. Elbűvöl majd a rendíthetetlen odaadása. Mindezen évek alatt, amikor nem tudtuk megérteni a küldetését, ő végig hű barát volt. Bár nem él hízelgéssel, mindünket egyforma kedvességgel kezel; mindig gyöngéd és könnyőrekes. Az életét és minden mást is megosztott velünk. Boldog közösség vagyunk; minden dolgunk közös. Nem hisszük, hogy pusztán emberi lény képes lenne ilyen feddhetetlen életet élni ilyen megpróbáltatást jelentő körülmények között.

3. Úgy gondoljuk, hogy Jézus isteni, mert sohasem tesz rosszat; nem hibázik. Az ő bölcsessége rendkívüli; a jámborsága fenséges. Nap mint nap tökéletes összhangban él az Atya akaratával. Helytelen tetteket azért nem bán meg soha, mert ő sohasem szegi meg az Atya törvényeit. Velünk és értünk imádkozik, de sohasem kér bennünket, hogy érte imádkozzunk. Úgy hisszük, hogy ő következetesen büntelen. Nem gondoljuk, hogy egy olyan valaki, aki csak emberi, az valaha is megfogadta volna, hogy ilyen életet éljen. Azt állítja, hogy tökéletes életet él, és mi elismerjük, hogy így tesz. A mi jóra törekvésünk bűnbánatból fakad, az ő jámborsága viszont igazságosságból. Azt is állítja még, hogy bűnöket bocsát meg és betegségeket gyógyít. Pusztán emberi lény józanul nem állítaná, hogy megbocsátja a bűnt; mert az isteni előjog. Ő az igazságosságát tekintve az első találkozásunk óta tökéletesnek tűnik. Mi gyarapodunk a kegyelemben és az igazsággal kapcsolatos tudásban, de a Mesterünk már a kezdetek óta érettséget mutat az igazságosság terén. Minden ember, jó és rossz, elismeri a jósaagelemeket Jézusban. Ő mégsem tolaodó vagy kérkedő a

jámborságában. Ő egyszerre szelíd és félelmet nem ismerő. Igazolni látszik az isteniségéről alkotott felfogásunkat. Ő vagy az, aminek vallja magát, vagy különben ő a legnagyobb álszent és csaló, akit a világ valaha megismert. Minket meggyőzött, hogy ő pontosan az, aminek vallja magát.

4. A jellemének egyedi volta és az érzelmi önuralmának tökéletessége meggyőz minket afelől, hogy ő az emberinek és az isteninek a társulása. Mindig érzékeny az emberi szükség látványára; a szenvedés mindig eljut hozzá. Könyörületességét a testi szenvedés éppúgy kiváltja, mint az elmebeli kín vagy a szellemi gyötrelmek. Gyorsan elismeri és nagylelkűen elfogadja a hitnek vagy bármely más nemes vonásnak az embertársaiban való jelenlétét. Oly igazságos és tisztességes, és egyszerre oly irgalmas és figyelmes. Elszomorítja a nép szellemi konoksága és örül, amikor hajlandók meglátni az igazság fényét.

5. Láthatólag ismeri az emberek elméjének gondolatait és érti a szívük vágyait. Mindig rokonszenvezik a megrendült szellemünkkel. Láthatólag megvan nála minden emberi érzelmünk, ám azok egészen átszellemültek. Nagyon szereti a jóságot és ugyanígy utálja a bűnt. Emberfeletti tudattal bír az Istenség jelenlétéről. Emberként imádkozik, de Istenként cselekszik. Láthatólag előre tudja a dolgokat; már most mer beszélni a haláláról, s valamiféle rejtélyes utalást is tesz a jövőbeli megdicsőülésére. Bár kedves, azért bátor és tette kész is. Soha nem habozik tenni a kötelességét.

6. Mindig nagy hatással van ránk az ő emberfeletti tudásának jelensége. Nemigen múlik el úgy nap, hogy ne történne valami, ami arra utal, hogy a Mester tudja, mi folyik az ő közvetlen jelenlétén kívül. Láthatólag ismeri a társai gondolatait is. Kétségkívül közösségben van mennyei személyiségekkel; megkérdőjelezhetetlenül magasan felettünk, többiek felett lévő szellemi síkon él. Úgy tűnik, hogy az ő egyedi felfogóképessége előtt minden nyitva áll. Azért kérdez minket, hogy szóra bírjon, nem pedig azért, hogy ismereteket szerezzen.

7. Mostanában a Mester nem habozik elismerni az emberfeletti voltát. Az apostolként való felavatásunk napjától fogva egészen a legutóbbi időig sohasem tagadta, hogy a mennyei Atyától jött. Egy isteni tanító tekintélyével beszél. A Mester nem tétoz az igazságon, hanem cáfolni a mai vallási tanításokat és határozott tekintéllyel hirdetni az új evangéliumot. Magabiztos, határozott és ellentmondást nem tűrő. Még Keresztelő János is, amikor hallotta Jézust beszélni, kijelentette, hogy ő az Isten Fia. Láthatólag megelégszik a maga erejével. Nem keresi a sokaság támogatását; nem az emberek véleményéből indul ki. Bátor és mégis olyannyira mentes az önhittségtől.

8. Folyton úgy beszél Istenről, mint örökké jelen lévő társról mindenben, amit csak végez. Amerre jár, jól tesz, úgy látszik azért, mert benne van az Isten. A legelképesztőbb kijelentéseket teszi magáról és az ő földi küldetéséről, olyan állításokat, melyek képtelenségek lennének, ha ő nem volna isteni. Egyszer kijelentette, „Mielőtt Ábrahám volt, én vagyok.” Határozottan elismerte az isteniségét; azt vallja, hogy társas viszonyban áll Istennel. Gyakorlatilag kimeríti a nyelvi lehetőségeket a mennyei Atyával való bensőséges közösségre vonatkozó igényeinek hangoztatása során. Még azt is állítja, hogy ő és az Atya egy. Azt mondja, hogy aki látta őt, az látta az Atyát. És mindezen óriási dolgokat oly gyermeki természetességgel mondja és cselekszi. Ugyanúgy utal az Atyával alkotott közösségére, mint a velünk való közösségére. Láthatólag nagyon biztos Isten felől és e viszonyokról magától értetődően szól.

9. Az imaéletében láthatólag közvetlenül az Atyjával érintkezik. Kevés imáját hallottuk, de ez a kevés is azt jelzi, hogy mondhatni szemtől szemben beszél Istennel. Láthatólag ismeri a jövőt és a múltat is. Egyszerűen nem lehetne mindez és nem tehetné mindeme rendkívüli dolgokat, hacsak nem volna több emberi lényenél. Tudjuk, hogy emberi, ebben biztosak vagyunk, de csaknem éppoly biztosak vagyunk abban is, hogy ő isteni lény is. Hisszük, hogy isteni. Meggyőződésünk, hogy ő az Ember Fia és az Isten Fia.

Amint Nátániel és Tamás befejezte a Rodannal folytatott tanácskozást, sietve elindultak Jeruzsálembe, hogy csatlakozzanak apostoltársaikhoz, és oda annak a hétnek a péntekén érkeztek meg. Ez nagy élmény volt mindhárom hívő életében, és a többi apostol sokat tanult a Nátániel és Tamás által elmesélt élményekből.

Rodan visszatért Alexandriába, ahol még sokáig tanította az eszmerendszerét a Meganta-tanodában. Nagy ember lett belőle a mennyország későbbi ügyeinek intézésében; egészen a földi napjainak végéig hűséges hívő volt, másokkal együtt akkor veszítette életét Görögországban, amikor az üldöztetések a legerősebbek voltak.

333. Jézus emberi és isteni elméje

Az isteniség tudatosulása fokozatosan erősödött Jézus elméjében egészen a megkeresztelésének idejéig. Miután teljes mértékben tudatosult benne az isteni természete, az ember-előtti létezése és a világegyetemi előjogainak összessége, úgy látszik, hogy rendelkezett azzal a képességgel, hogy különböző mértékben korlátozza az isteniségével kapcsolatos emberi tudatát. Nekünk úgy tűnik, hogy a megkeresztelésétől a keresztre feszítéséig Jézus teljes mértékben dönthetett arról, hogy kizárólag az emberi elméjére támaszkodik vagy igénybe veszi mind az emberi elméjének, mind pedig az isteni elméjének tudását. Néha úgy tűnt, hogy csak azt az ismeretet használja, mely az emberi értelmében megvolt. Más esetekben láthatólag oly nagy tudással és bölcsességgel cselekedett, hogy azt csakis az isteni tudata emberfeletti tartalmának igénybevétele révén tehette.

Csak azáltal érthetjük meg az ő különleges cselekedeteit, ha elfogadjuk azt az elméletet, hogy tetszése szerint maga tudta korlátozni az isteniség-tudatát. Teljesen tudatában vagyunk annak, hogy gyakran eltitkolta a társai elől, hogy előre tud az eseményekről, és hogy tudomással bír a gondolkodásuk és terveik természetéről. Értjük, hogy nem akarta, hogy a követői túl sokat megtudjanak arról, hogy képes belelátni a gondolataikba és megismerni a terveiket. Nem akarta nagyon sokban meghaladni azt az emberképet, mely az apostolainak és a tanítványainak elméjében őrála élt.

Semmiképp sem tudunk különbséget tenni azon működésmódok között, hogy egyfelől önmaga korlátozta az isteni tudatát, másfelől az emberi társai elől miként rejtette el az előzetes ismereteit és a meglátott gondolatokat. Meg vagyunk győződve arról, hogy mindkét eljárást alkalmazta, de nem mindig tudjuk meghatározni, hogy adott esetben melyik módszert használta. Gyakran megfigyeltük, amint csak az emberi tudattartalmat használta; aztán láthattuk, amint a világegyetem mennyei seregeinek igazgatóival tanácskozik és észlelhettük az isteni elme kétségtelen működését. Azután csaknem megszámlálhatatlan alkalommal voltunk tanúi az ember és Isten ezen egyesített személyisége működésének, amint azt az emberi és isteni elme láthatólag tökéletes egysége működésbe hozta. Ez jelenti az ilyen jelenségekkel kapcsolatos ismereteink határát; valójában tényleg nem ismerjük a teljes igazságot e rejtéllyel kapcsolatban.

334. A SÁTOROS ÜNNEPEN

Amikor Jézus elindult a tíz apostollal Jeruzsálembe, úgy tervezte, hogy Szamarián keresztül mennek, mivel az volt a rövidebb út. Ennek megfelelően elhaladtak a tó keleti partja mentén, és Szkítaváros után léptek Szamaria határvidékére. Alkonyat közeledtével Jézus beküldte Fülöpöt és Mátét a Gilboa-hegy keleti lejtőjén fekvő egyik faluba, hogy szállást keressenek a társaságnak. E falusiak történetesen erős előítéllettel viseltettek a zsidók iránt, még az átlagos szamaritánusoknál is nagyobb, és ezen érzelmeiket ekkoriban még inkább fokozta az, hogy olyan sokan tartottak a sátoros ünnepre. Ezek az emberek igen keveset tudtak Jézusról, és nem voltak hajlandók szállást adni neki, mert ő és a társai zsidók voltak. Amikor Máté és Fülöp kimutatta a felháborodását és közölte a szamaritánusokkal, hogy megtagadják Izrael Szentjének vendégül látását, a feldühödött falusiak botokkal és kövekkel üzték ki őket a településről.

Miután Fülöp és Máté visszatért a társaihoz és beszámolt arról, hogy miként zavarták ki őket a faluból, Jakab és János lépett oda Jézushoz és így szóltak:

„Mester, nagyon kérünk, adj engedélyt, hogy mennyből való tüzet rendelhessünk e pimasz és megátalkodott szamaritánusok elpusztítására.”

Ám amint Jézus meghallotta a bosszúszomjas szavakat, a Zebedeus fiúkhoz fordult és megfeddte őket:

„Nem tudjátok miféle magatartást tanúsítotok. A bosszú nem gyarapítja a mennyországról kialakított felfogást. Vitatkozás helyett menjünk tovább a Jordán gázlójánál lévő kis faluba.”

S így a szakadár felekezeties előítélet miatt ezek a samaritánusok megfosztották magukat attól a megtiszteltetéstől, hogy egy világegyetem Teremtő Fia iránt kimutathassák a vendégszeretetüket.

Jézus és a tízek az éjszakát a Jordán gázlója közelében lévő faluban töltötték. Másnap korán reggel átkeltek a folyón és a kelet-jordáni főúton mentek tovább Jeruzsálem felé, és szerdán késő este érkeztek meg Betániába. Tamás és Nátániel pénteken ért oda, mert a Rodannal való tanácskozás késleltette őket.

Jézus és a tizenketek a következő hónap (október) végéig, nagyjából négy és fél héten át maradtak Jeruzsálem közelében. Jézus maga csak néhányszor ment be a városba, és e rövid látogatásokra a sátoros ünnep alatt került sor. Október jelentős részét Abnerrel és a társaival töltötte Betlehemben.

335. A jeruzsálemi látogatás veszélyei

Már jóval azt megelőzően, hogy Galileából elmenekültek, Jézus követői nagyon kérték őt, hogy menjen Jeruzsálembe és hirdesse az országról szóló evangéliumot annak érdekében, hogy üzenetének súlya legyen azáltal, hogy az a zsidó művelődési és oktatási központban hirdettetik; de most, amikor ténylegesen is eljött Jeruzsálembe tanítani, már féltették az életét. Tudván, hogy a Szanhedrin Jeruzsálembe akarja vitetni és perbe akarja fogni Jézust, valamint emlékezvén arra, hogy a Mester nemrégiben megismételte azon kijelentéseit, hogy meg kell halnia, az apostolok valóságosan is megdöbbenek azon a hirtelen elhatározásán, hogy elmegy a sátoros ünnepre. Minden korábbi könyörgésükre, hogy menjen el Jeruzsálembe, azt válaszolta, „Még nincs itt az ideje.” Most pedig, a félelemből fakadó tiltakozásaikra csak annyit felelt, „De már itt van az ideje.”

A sátoros ünnep alatt Jézus merészen bement Jeruzsálembe több alkalommal is és a nyilvánosság előtt tanított a templomban. Tette ezt az apostolai azon erőfeszítései ellenére, melyek az erről való lebeszélésére irányultak. Bár már régóta sürgették, hogy hirdesse az üzenetét Jeruzsálemben, most félelemmel töltötte el őket annak látványa, hogy ebben az időszakban megy be a városba, mert nagyon jól tudták, hogy az írástudók és a farizeusok nagyon is arra törekednek, hogy a halálát okozzák.

Jézus merész megjelenése Jeruzsálemben minden korábbinál jobban összezavarta a híveit. Számos tanítványa, sőt Karióti Júdás, az apostol sem átgondolta korábban arra gondolni, hogy Jézus azért menekült sietve Föníciába, mert félt a zsidó vezetőktől és Heródes Antipásztól. Nem értették meg a Mester cselekedeteinek értelmét. A követőinek tanácsa ellenére való megjelenése a sátoros ünnepen Jeruzsálemben, elegendő volt ahhoz, hogy örökre véget vessen az ő félelméről és gyávaságáról szóló mindenféle mendemondának.

A sátoros ünnep alatt a Római Birodalom minden részéből érkező több ezer hívő látta Jézust, hallotta őt tanítani és sokan még Betániába is kiutaztak, hogy tanácskozzanak vele az ország ügyének a maguk körzetében való előmozdításáról.

Számos oka volt annak, hogy Jézus nyilvánosan szónokolhatott a templomi udvarokban az ünnep napjain, és ezek közül a legfontosabb az a félelem volt, mely a Szanhedrin tisztviselőit a testületük érzelmileg megosztott voltának eredményeként fogta el. Tény, hogy a Szanhedrin sok tagja vagy titkon hitt Jézusban vagy határozottan idegenkedett attól, hogy az ünnep alatt tartóztassák le, amikor oly nagyszámú ember tartózkodik Jeruzsálemben, akik közül sokan vagy hittek benne vagy legalábbis barátságosan viseltettek az általa vezetett szellemi mozgalom iránt.

Abner és a társai erőfeszítései Júdeában szintén nagyban hozzájárultak az ország iránt megmutatkozó kedvező hozzáállás megszilárdulásához, de olyannyira, hogy Jézus ellenségei nem is igen merték a szembenállásukat hangoztatni. Ez volt az egyik oka annak, hogy Jézus nyilvánosan is ellátogathatott Jeruzsálembe és élve távozhatott is onnan. Egy vagy két hónappal korábban biztosan megölték volna.

De Jézus azon vakmerő bátorsága, hogy nyilvánosan megjelent Jeruzsálemben, megdöbbenett az ellenségeit; ilyen merész kihívásra nem voltak felkészülve. A Szanhedrin e hónap folyamán több

alkalommal is gyenge kísérletet tett a Mester letartóztatására, de ezen erőfeszítések hiábavalók maradtak. Az ellenségei olyannyira meghökkentek Jézus váratlan, nyilvános megjelenésén Jeruzsálemben, hogy azt feltételezték, védelmi ígéretet kapott a római hatóságoktól. Mivel tudták, hogy Fülöp (Heródes Antipász testvére) akkorra már csaknem Jézus követője lett, a Szanhedrin tagjai azt gyanították, hogy Fülöp ígéretet tett, megvédi Jézust az ellenségeitől. Jézus már el is tűnt a szemük elől, mire ráébredtek, hogy rosszul gondolták, miszerint az ő hirtelen és merész megjelenése Jeruzsálemben a római tisztviselőkkel kötött titkos megállapodás eredménye lenne.

Csak a tizenkét apostol tudta, hogy Jézus el akar menni a sátoros ünnepre, amikor elindultak Magadánból. A Mester többi követője igencsak elképedt, amikor Jézus megjelent a templomi udvarokban és megkezdte a nyilvános tanítást, és a zsidó hatóságok megdöbbenése leírhatatlan volt, amikor jelentést kaptak arról, hogy a templomban tanít.

Bár a tanítványai nem várták, hogy Jézus eljön az ünnepre, a messziről érkezett zarándokok többsége, akik hallottak felőle, reménykedtek abban, hogy talán találkozhatnak vele Jeruzsálemben. Nem is csalódtak, mert több alkalommal tanított Salamon csarnokában és másutt is a templomi udvarokban. E tanítások valóban Jézus isteniségének hivatalos vagy külsőleges bejelentését képezték a zsidó nép és az egész világ számára.

A Mester tanításait hallgató tömegek véleménye megoszlott. Némelyek azt mondták, hogy jó ember; mások azt, hogy próféta; megint mások azt, hogy ő valóban a Messiás; egyesek pedig azt mondták, hogy rosszindulatú akadémikus, hogy a furcsa tantételeivel félrevezeti az embereket. Az ellenségei haboztak nyilvánosan elítélni őt, mert féltek a vele rokonszenvező hívektől, míg a barátai féltek nyíltan elismerni őt, mert ők a zsidó vezetőktől tartottak, tudván, hogy a Szanhedrin elszánta magát, hogy kivégeztesse. De még az ellenségei is elcsodálkoztak a tanításán, mert tudták, hogy nem járt a rabbik tanodáiba.

Az apostolait minden alkalommal rettegés fogta el, amikor csak Jézus bement Jeruzsálembe. Napról napra jobban féltek, amint hallgatták a földi küldetésének természetéről szóló, egyre merészebb kijelentéseit. Nem voltak hozzászokva ahhoz, hogy Jézustól ilyen határozott igények és ilyen meglepő állítások hirdetését hallják, korábban még akkor sem került ilyenre sor, amikor a barátainak szózkodott.

336. Az első templomi beszéd

Az első délutánon, ahogy Jézus a templomban tanított, egy nagyobb társaság ült ott és hallgatta az új evangélium szabadságát és a jó hírt elfogadók örömet ecsetelő szavait, amikor is az egyik kíváncsi hallgató a kérdésével félbeszakította:

„Tanító, hogy lehet az, hogy olyan folyamatosan tudod idézni az Írásokat és tanítani az embereket, amikor nekem azt mondták, hogy nem tanultál a rabbik tanodájában?”

Jézus így felelt:

„Nem ember tanította nekem ezeket az igazságokat, melyeket nektek mondom. E tanítás nem az enyém, hanem Azé, aki engem küldött. Ha valaki valóban vágyik az Atyám akaratának megcselekedésére, akkor bizonytal tudni fogja, hogy a tanításom az Istené vagy pedig a magam dolgában szólok. Aki a maga dolgában szól, az a saját dicsőségét keresi, de amikor az Atya szavait mondom, akkor ezzel én annak dicsőségét keresem, aki engem küldött. De mielőtt megpróbáltok belépni az új fényre, nem kellene inkább a már meglévő világosságot követnetek? Mózes adta nektek a törvényt, mégis hányan törekedtek őszintén arra, hogy eleget tegyetek az előírásoknak? Mózes e törvényben arra int benneteket, mondván, »Ne ölj«; e parancs ellenére némelyetek az Ember Fiának megölésére törekszik.”

Amikor a tömeg meghallotta e szavakat, hangos szóváltás alakult ki. Némelyek azt mondták, hogy bolond; mások azt, hogy ördög szállta meg. Megint mások azt mondták, hogy ő valóban az a galileai próféta, akinek az írástudók és a farizeusok az életére törnek. Voltak, akik azt mondták, hogy a vallási hatóságok félnek zaklatni őt; mások úgy gondolták, hogy azért nem alkalmaznak vele szemben

erőszakot, mert a híveivé váltak. A komoly vitát követően a tömegből előlépett valaki és megkérdezte Jézustól:

„Miért akarnak a vezetőink megölni téged?”

Jézus erre így válaszolt:

„A vezetőitek azért akarnak elpusztítani, mert neheztelnek az országról szóló jó hírrel kapcsolatos tanításom miatt, azon örömhír miatt, mely megszabadítja az embereket a szertartások alakias vallásának terhes hagyományaitól, melyeket e tanítók mindenáron fenn akarnak tartani. Körülmétélést tartanak a törvény szerint a szombat napján, de engem megölnének, mert egyszer a szombat napján megszabadítottam egy embert a csüggedésének terhétől. Követnek szombaton, hogy kémkedjenek utánam, de megölnének, mert egy másik alkalommal úgy döntöttem, hogy szombaton teljesen meggyógyítok egy súlyos beteget. Meg akarnak ölni, mert jól tudják, hogy ha őszintén hiszitek és el meritek fogadni a tanításomat, akkor az ő hagyományos vallási rendszerük megbukik, örökre megsemmisül. Így elveszítik a hatalmat afelett, amelynek az életüket szentelték, lévén, hogy következetesen nem hajlandók elfogadni az Isten országának ezen új és dicsőbb örömhírét. Most mindegyikőtökhöz fordulok: ne a külsődleges formák szerint ítéljetek, hanem e tanítások igaz szelleme révén; pártatlanul ítéljetek.”

Erre azt mondta egy másik kérdező:

„Igen, Mester, mi a Messiást keressük, de amikor eljön, tudjuk, hogy az ő megjelenése rejtélyes lesz. Rólad tudjuk, hogy honnan jössz. Te már az elejétől fogva a testvéreid között vagy. A megszabadító hatalomban érkezik, hogy helyreállítsa Dávid királyságának királyszékét. Valóban azt állítod, hogy te vagy a Messiás?”

Jézus így felelt:

„Azt állítod, hogy ismersz engem és hogy tudod, hogy honnan jöttem. Bárcsak igazak volnának az állításaid, mert akkor valóban bőséges életet találnál ama tudásban. De kijelentem, hogy én nem magamért jöttem el hozzátok; engem az Atya küldött, és aki küldött, az igaz és hűséges. Azzal, hogy nem hallgattok meg engem, elutasítjátok, hogy elfogadjátok őt, aki küldött. Ha elfogadnátok ezt az örömhírt, megismernétek őt, aki engem küldött. Ismerem az Atyát, mert az Atyától jöttem megjelenteni és hirdetni őt nektek.”

Az írástudók ügynökei le akarták fogni Jézust, de féltek a tömegtől, mert sokan hittek benne. Az egész zsidóság már jól ismerte Jézusnak a megkeresztelése óta végzett munkáját, és mivel sokan felidéztek ezeket a tetteket, azt mondták maguk közt:

„Bár e tanító Galileából való, és bár nem tesz mindenben eleget a Messiással kapcsolatos elvárásainknak, kíváncsiak vagyunk, hogy amikor majd eljön a megszabadító, akkor vajon csodálatosabb dolgokat művel-e, mint amiket ez a názáreti Jézus tett.”

Amikor a farizeusok és az ügynökeik értesültek arról, hogy az emberek ilyesmiket mondanak, tanácskozásba kezdtek a vezetőikkel és úgy határoztak, hogy haladéktalanul tenni kell valamit annak érdekében, hogy véget érjenek Jézusnak a templomi udvarokban való megjelenései. A zsidók vezetői általában kerülni akarták a Jézussal való összecsapást, mert azt hitték, hogy a római hatóságok sértetlenséget ígértek neki. Nem tudhatták be másnak azt a merészséget, hogy épp ilyenkor jön el Jeruzsálembe; ám a Szanhedrin tisztviselői nem hitték el teljesen ezeket a mendemondákat. Ők úgy okoskodtak, hogy a római urak nem tennének ilyesmit titokban és a zsidó nemzet legfelsőbb kormányzó testületének tudta nélkül.

Ennek megfelelően elküldték Ébert, a Szanhedrin hivatalos tisztviselőjét két segéddel együtt, hogy tartóztassák le Jézust. Ahogy Éber Jézushoz közelített, a Mester így szólt:

„Ne félj a közelembre jönni. Jöjj közelebb, s közben figyelj a tanításomra. Tudom, hogy azért küldtek, hogy elfogj, de meg kell értened, hogy semmi sem történhet az Ember Fiával, amíg el nem jön az

ideje. Te nem vagy ellenem; te csak az uraid parancsát jöttél teljesíteni, és még a zsidók ezen urai is azt hiszik, hogy az Istennek szolgálnak, amikor titkon az elpusztításomra törnek.

Nem neheztelek egyikőtekre sem. Az Atya szeret titeket, és ezért azt szeretném, ha megszabadulnátok az előítélet kötelékétől és a sötétség hagyományától. Az élet szabadságát és az üdvözülés örömét kínálom nektek. Az új és élő utat, a rossztól való megszabadulást és a bűn bilincseinek letörését hirdetem. Azért jöttem, hogy életetek legyen, és az örökkön legyen. Arra törekedtek, hogy megszabaduljatok tőlem és az én nyugtalanító tanításaimtól. Bárcsak megérténétek, hogy én már csak egy kis időre vagyok veletek! Rövid időn belül elmegyek őhozzá, aki ebbe a világba küldött. Sokan közületek majd nagyon keresni fognak engem, de a színemet nem lelitek, mert ahová én megyek, oda ti nem jöhettek. De mindazok, akik igazán meg akarnak találni, azok egykor majd elérik azt az életet, mely az Atyám színéhez vezet.”

A gúnyolódók némelyike azt mondta erre:

„Hová megy ez az ember, ahol mi nem találhatjuk meg? Vajon a görögök közé megy? Megöli magát? Mire gondolhat, amikor azt mondja, hogy rövidesen elhagy minket, és hogy mi nem mehetünk oda, ahová ő megy?”

Éber és a segédei nem voltak hajlandók letartóztatni Jézust; nélküle tértek vissza a találkozóhelyükre. Amikor aztán a főpapok és a farizeusok szemrehányást tettek Ébernek és a segédeknek, mert nem hozták magukkal Jézust, Éber csak annyit felelt:

„Féltünk letartóztatni a tömegben, mert sokan hisznek benne. Azonkívül eddig még nem hallottunk senkit úgy beszélni, mint ezt az embert. Van valami rendkívüli ebben a tanítóban. Mindannyian jól tennétek, ha elmennétek meghallgatni.”

Amint a legfőbb vezetők e szavakat meghallották, elképedtek és gúnyosan így szóltak Éberhez:

„Talán téged is tévútra vitt? Te is hinni fogsz ennek a csalónak? Hallottál olyat, hogy a tanult férfiak közül vagy a vezetők közül bárki is hisz benne? Megtévesztett-e írástudókat vagy farizeusokat az ő ravasz tanításaival? Hogy lehet az, hogy befolyásol téged e tudatlan tömeg viselkedése, akik nem ismerik se a törvényt, se a prófétákat? Hát nem tudod, hogy az ilyen tanulatlan emberek átkozottak?”

Erre Éber így válaszolt:

„Akkor is, uraim, ez az ember az irgalom és a remény szavaival szól a tömeghez. Jókedvre deríti a csüggedőket, és a szavai még a mi lelkünknek is vigaszt jelentettek. Mi rossz lehet e tanításokban, még ha ő nem is az Írások Messiása? Vajon a törvényünk nem követel-e tisztességet akkor is? Elítélünk valakit úgy, hogy nem hallgatjuk meg előtte?”

A Szanhedrin vezetője megharagudott Éberre, és rátámadva azt mondta:

„Megőrültél? Talán te is galileai vagy? Vedd elő az Írásokat, és meglátod, hogy Galileából nem jön próféta, még kevésbé a Messiás.”

A Szanhedrin zavarodottságában feloszlott, és Jézus éjszakára visszavonult Betániába.

337. A házasságtörésen ért asszony

E jeruzsálemi látogatás alatt történt, hogy Jézus foglalkozott egy bizonyos rossz hírű asszonnyal, akit az asszony vádlói és Jézus ellenségei hoztak elébe. E mellékeseménnyről szóló eltorzított feljegyzések azt sugallja, hogy e nőt az írástudók és a farizeusok vitték Jézus elé, és Jézus úgy kezelte őket, hogy rámutasson, a zsidók vallási vezetői maguk is bűnösök az erkölcstelenségben. Jézus jól tudta, hogy bár ezek az írástudók és farizeusok szellemileg vakok és értelmileg előítéletesek a hagyományhoz való hűségük miatt, az akkori kornak és nemzedéknek az erkölcsöt legjobban tisztelő emberei közé tartoztak.

Valójában a következő történt: Az ünnep harmadik napjának kora reggelén, amint Jézus a templom felé haladt, a Szanhedrin felbérelt ügynökeinek egy csoportja került az útjába, akik egy nőt hurcoltak magukkal. Ahogy közelebb értek, a szószóló azt mondta:

„Mester, ezt a nőt házasságtörésen érték – rajtakapták. Mózes törvénye megparancsolja, hogy az ilyen asszonyt meg kell kövezni. Mit mondasz, mi legyen vele?”

Jézus ellenségeinek terve az volt, hogy ha Jézus tartja Mózes törvényét és megköveteli, hogy a törvény nyílt megszegőjét megkövezzék, akkor meggyűljön a baja a római vezetőkkel, akik nem ismerték el a zsidók jogát ahhoz, hogy halálbüntetést szabjanak ki valakire a római bíróság jóváhagyása nélkül. Ha megtiltaná az asszony megkövezését, akkor a Szanhedrin előtt megvádolnák azzal, hogy Mózes és a zsidó törvény fölébe helyezi magát. Ha pedig hallgatna, akkor gyávasággal vádolnák. De a Mester úgy kezelte a helyzetet, hogy az egész összeesküvés a maga hitvány súlya alatt összeomlott.

Ez az egykor bájos asszony egy alsóbb néposztálybeli názareti polgár felesége volt, mely férfi ifjúkorában is több bajt okozott Jézusnak. A férfi, miután elvette ezt a nőt, igen szégyenletesen arra kényszerítette az asszonyt, hogy a testének áruba bocsátásával keresse a kenyerüket. Azért jött el az ünnepre Jeruzsálembe, hogy a felesége a testi bájainak eladásával keressen pénzt. Üzletet kötött a zsidó vezetők bérenceivel, hogy beárulja a saját feleségét üzletszerű kéjelgés miatt. Így jöttek ők az asszonnyal és az ő bűnbeli társával abból a célból, hogy Jézust kelepcebe csálják, hogy valami olyat mondjon, amit a letartóztatása érdekében felhasználhatnak ellene.

Jézus, amint végignézett a tömegen, meglátta az asszony férjét a többiek mögött. Tudta, hogy miféle ember is az és megértette, hogy ő is benne van az aljas tervben. Jézus először odament, ahol ez a züllött férj állt és néhány szót írt a homokba, mire a férfi sietve távozott. Ezután visszament a nőhöz és az asszony önjelölt vádlóinak okulására szintén írt valamit a földre; és amikor elolvasták a szavait, egymás után ők is eltávoztak. Amikor a Mester harmadjára írt a homokba, az asszony rossztettbeli társa hagyta ott a helyszínt, így aztán, amikor a Mester felállt az írásból, azt láthatta, hogy az asszony egyedül áll előtte. Jézus így szólt:

„Asszony, hol vannak a vádlóid? Nem maradt senki, aki megkövezzen?”

Az asszony felnézett rá és azt felelte:

„Senki, Uram.”

Erre Jézus azt mondta:

„Ismerem a dolgaiddat; én sem ítélek el téged. Menj békével.”

És e nő, Hildana, elhagyta a gonosz férjét és csatlakozott az ország tanítványaihoz.

338. A sátoros ünnep

Az tette tökéletesen megfelelővé Jézus számára a sátoros ünnepet ahhoz, hogy először hirdesse nyilvánosan Jeruzsálemben a teljes evangéliumát, hogy Spanyolországtól Indiáig az egész ismert világból jöttek ide látogatók. Ezen az ünnepen az emberek sokat tartózkodtak a szabad levegőn, lombsátrakban. A termés begyűjtésének ünnepe volt ez, és mivel a hűvösebb őszi hónapok közeledtével került rá sor, a világban élő zsidók közül sokkal többen jöttek el, mint a télvégi páska-ünnepre vagy a nyár eleji pünkösdre. Az apostolok végre láthatták, amint a Mester bátran bejelenti a földi küldetését úgyszólván az egész világnak.

Ez volt az ünnepek ünnepe, lévén, hogy a más ünnepségeken meg nem tett áldozatok ez alkalommal elvégezhetők voltak. Ilyenkor lehetőség volt a templomi felajánlások elfogadására is; a szünidei öröмок és a vallási istenimádat ünnepi szokásainak keveréke volt ez. Népi jókedv keveredett áldozásokkal, lévi énekekkel és a papok ezüst kürtjeinek ünnepélyes megfújásával. Éjjel a templom mély benyomást keltő látképét és a templomi zárandóktömegeket ragyogóan bevilágították a nők udvarában nagy tartókon égő fényes gyertyák, valamint a templomudvarokban álló temérdek fáklya fényei. Az egész város vidám

díszben úszott, kivéve Antónia római várát, melynek zord képe éles ellentétben állt ezzel az ünnepi, hódolatteljes látképpel. És mennyire utálták a zsidók a római iga ezen állandóan jelen lévő emlékeztetőjét!

Az ünnepség alatt hetven ökröt áldoztak, a pogányok hetven nemzedékének jelképét. A kiömlő víz szertartása jelképezte az isteni szellem kiadását. E vízszertartást a papok és a léviak hajnali körmenete követte. Az ájtatos hódolók az Izráel udvarától a nők udvarába vezető lépcsőkön haladtak az ezüst trombiták rendszeres időközönként megszólaló hangjától kísérvé. Azután a hívők továbbvonultak a szép kapuhoz, mely a nem-zsidók udvarára nyílt. Itt arccal nyugat felé fordultak, hogy megismételjék az énekeiket, és folytassák a menetet a jelképes víz felé.

Az ünnep utolsó napján csaknem négyszázötven pap és a megfelelő számú lévi ember tevékenykedett. Hajnalban a zarándokok a város minden részéből összesereglettek, mindegyikük egy mirtusz-, fűz- és pálmaágakból álló kévét vitt a jobb kezében, míg a bal kezében mindegyikük a paradicsom alma – a cédrátcitrom, vagy a „tiltott gyümölcs” – egy ágát vitte. Ezek a zarándokok három csoportra oszlottak ezen a kora reggeli szertartáson. Egy csoport a templomban maradt, hogy megnézzék a reggeli áldozatokat; egy másik csoport elgyalogolt a Jeruzsálem alatti, Máza közelében lévő helyre, hogy fűzfaágakat vágjanak az áldozóoltár feldíszítéséhez, míg a harmadik csoport körmeneten vett részt, elindulva a templomból a víz papja mögött, aki az ezüst kürtök hangjára hozta az aranykorsót, melyben a jelképes vizet kellett tartani, s végighaladtak Ofelen keresztül a Silóám felé, ahol a kútka volt. Miután az aranykorsót megtöltötték a Silóám tavában, a körmenet a vízkapun át egyenesen a papok udvara felé tartva visszatért a templomba, ahol is a vizeskorsót vivő paphoz csatlakozott az ivóáldozathoz való bort hozó pap. E két pap ezután odafordult az oltár alapjához vezető ezüst csatornákhöz és beöntötte azokba a korsók tartalmát. A bor és a víz kiöntésének szertartásos szokása az összesereglett zarándokok számára azt jelezte, hogy a léviekkel felváltva kezdjék el énekelni a 113-tól a 118-ig írt istendicsőítő énekeket. És ahogy e sorokat ismételték, közben lengették a kévéiket az oltárnál. Ezután következtek a napi áldozások, melyekhez a nap istendicsőítő énekének ismételtetése társult, s az ünnep utolsó napi istendicsőítő éneke a nyolcvankettedik volt, az ötödik verstől kezdve.

339. Hitszónoklat a világ világosságáról

Az ünnep utolsó előtti napjának estéjén, amikor a város képét ragyogó fényekkel világították meg a tartókon elhelyezett gyertyák és a fáklyák, Jézus felállt az összegyűlt tömegben és így szólt:

„Én vagyok a világ világossága. Aki követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet fénye. Ha bíróság elé állítotok és amennyiben bíráim lesztek, kijelenthetitek, hogy ha magam mellett teszek tanúságot, a tanúságom nem lehet igaz. De a teremtmény soha nem ítéltet a Teremtő felett. Még ha magam mellett teszek is tanúságot, örökre érvényes a tanúságom, mert tudom, hogy honnan jöttem és hová tartok. Ti, akik meg akarjátok ölni az Ember Fiát, nem tudjátok, honnan jöttem, ki vagyok vagy hová tartok. Ti csak a test külsőségei szerint ítéltetek; nem érzékelitek a szellem valóságait. Én nem ítélek senki felett, még a főellenségem felett sem. De ha mégis úgy döntenék, hogy ítélek, akkor igaz alapú és igazságos lenne az ítéletem, mert én nem egyedül ítélek, hanem az Atyámmal együtt, aki a világba küldött engem, és aki minden igaz ítélet forrása. Ti még azt is megengeditek, hogy két megbízható személy tanúsága elfogadható – nos, akkor én tanúságot teszek ezekről az igazságokról; és így tesz a mennyei Atyám is. Amikor elmondtam ezt nektek tegnap, tudatlanságotokban megkérdeztétek, »Hol van az Atyád?« Valóban nem ismertek sem engem, sem az Atyámat, mert ha ismertetek volna, akkor ismertétek volna az Atyát is.

Már szoltam nektek arról, hogy el fogok menni, és hogy keresni fogtok és nem találtok, mert oda megyek, ahová ti nem jöhettek. Ti, akik elutasítanátok e világosságot, lentről jöttök; én fentről. Ti, akik szívesebben kucorogtok a sötétségben, e világból valók vagytok; én nem e világból való vagyok, én a fények Atyjának örök világosságában élek. Nektek mindannyiatoknak rengeteg lehetőségetek volt arra, hogy megtudjátok ki vagyok, de további bizonyítékot kaptok majd az Ember Fia személyazonosságáról való meggyőződéshez. Én vagyok az élet fénye, és aki szándékosan és

tudatosan elutasítja ezt a megmentő világosságot, mind meghal a bűneiben. Sok mondandóm van nektek, de nem vagytok képesek felfogni a szavaimat. Azonban aki engem küldött, az igaz és hű; Atyám még a tévúton járó gyermekeit is szereti. És mindent, amit az Atyám mondott, én is hirdetem a világnak.

Amikor az Ember Fia felemeltetik, akkor mindannyian meg fogjátok tudni, hogy én vagyok az, és hogy én semmit sem magamtól tettem, hanem úgy, ahogy az Atya tanította nekem. E szavakat hozzátok és a gyermekeitekhez intézem. És aki engem küldött, az már most velem van; nem hagyott magamra, mert én mindig azt teszem, ami neki tetsző.”

Sokan elhitték, amit Jézus a templomi kertekben a zarándokoknak tanított. Senki nem is mert kezét emelni rá.

340. Beszéd az élet vizéről

Az utolsó napon, az ünnep nagy napján, amint a Siloám tavától elindult körmenet áthaladt a templomudvarokon, és miután a vizet és a bort a papok leöntötték az oltáron, Jézus, aki a zarándokok között állt, így szólt:

„Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék. A mennyei Atyától hozom az élet vizét e világra. Aki hisz nekem, azt eltölti e víz által jelképezett szellem, mert még az Írások is megmondták, »Belőle élő vizek folyói ömlenek.« Amint az Ember Fia bevégezte munkáját a földön, minden húsvér testet eltölt az élő Igazság Szellemé. Akik e szellemet befogadják, sohasem fognak szellemi szomjat érezni.”

Jézus e szavaival nem szakította félbe az istentiszteletet. A híveket rögtön a Hallelnek, a Zsoltárok felelgetős felolvasásának eléneklése után szólította meg, mely éneket az ágak lengetése kísérte az oltár előtt. Itt éppen szünet volt, mialatt az áldozatokat előkészítették, és ez idő alatt hallották meg a zarándokok a Mester figyelmet lekötő hangját, amint kijelenti, hogy minden szellem-szomjazó lélek számára ő az élő vizet adó.

E kora reggeli istentisztelet zárásaként Jézus tovább tanította a sokaságot, azt mondta:

„Hát nem olvastátok az Írásban: »Nézzétek, miként a víz kiárad a száraz földre és előnti a kiszáradt talajt, úgy árasztom ki majd a szentség szellemét az utódaitokra, áldásul még a gyermekeitek gyermekeire is«? Miért szomjazzátok a szellem segédkezését, hogyha a lelketeket az emberek hagyományaival akarjátok öntözni, melyet a szertartásos tisztelet törött korsóiból öntenek? Amit e templomban láttok, az annak módja, ahogyan apáitok törekedtek jelképesen ábrázolni a hites gyermekeknek az isteni szellemtől való megajándékozottságát, és nagyon jól teszik, hogy őrzitek e jelképeket a mai napig. De ehhez a nemzedékhez most eljött a szellemek Atyjának kinyilatkoztatása az ő Fiának alászállásán keresztül, és mindezt bizonyosan követni fogja az Atya és a Fiú szellemének ajándéka az emberek gyermekeinek. Mindenki számára, akinek van hite, e szellem adománya azon út igaz tanítójává fog válni, mely út örökkévaló élethez vezet, az élet igaz vizeihez a földi mennyországban és az Atya Paradicsomában odaát.”

Jézus válaszolt a tömeg és a farizeusok kérdéseire is. Némelyek úgy gondolták, hogy próféta; néhányan azt hitték, hogy ő a Messiás; mások azt mondták, hogy ő nem lehet a Krisztus, lévén, hogy Galileából való, a Messiásnak pedig Dávid királyságát kell helyreállítania. Mégsem merték letartóztatni.

341. Beszéd a szellemi szabadságról

Az ünnep utolsó napjának délutánján és miután az apostolok sikertelenül próbálkoztak azzal, hogy rávegyék Jézust a Jeruzsálemből való elmenekülésre, Jézus újra elment a templomba tanítani. A hívek egy nagyobb csoportjára akadt rá Salamon csarnokában, és ő e szavakkal szólt hozzájuk:

„Ha a szavaim megmaradnak bennetek és hajlandók vagytok megcselekedni az Atyám akaratát, akkor igazán a tanítványaim vagytok. Megismeritek az igazságot, és az igazság szabaddá tesz benneteket. Tudom, hogy mi lesz a válaszotok: mi Ábrahám gyermekei vagyunk, és senkinek nem

vagyunk a rabjai; hát akkor hogyan lehetne minket szabaddá tenni? Mindazonáltal én nem a mások uralmának való külső alávetettségről beszélek; én a lélek szabadságaira utalok. Bizony, bizony mondom nektek, mindenki, aki bűnt követ el, az a bűn rabszolgája. Tudjátok, hogy a rabszolga nemigen fog örökre az urának házában lakni. Azt is tudjátok, hogy a fiú marad az apja házában. Ha tehát a Fiú szabaddá tesz titeket, fiakká tesz benneteket, s ekkor valóban szabadok lesztek.

Tudom, hogy Ábrahám ivadékai vagytok, a vezetőitek mégis meg akarnak ölni engem, mert nem engedték, hogy a szavam kifejtse átformáló hatását a szívükben. A lelküket előítélet zárja le és a bosszú gögje vakítja el. Kijelentem nektek az igazságot, melyet az örökkévaló Atya megmutat nekem, míg e félrevezetett tanítók ama dolgok megtételére törekednek, melyeket csak a földi atyáiktól tanultak. Amikor azt felelitek, hogy Ábrahám a ti atyátok, akkor én azt mondom nektek, hogy ha Ábrahám gyermekei volnátok, akkor Ábrahám tetteit vinnétek véghez. Némelyiketek elhiszi a tanításomat, mások azonban az elpusztításomra törnek, mert elmondtam nektek az igazságot, melyet az Istentől kaptam. De Ábrahám nem így bánt az Isten igazával. Látom, hogy közületek némelyek elszántak, hogy a gonosz tetteit vigyék véghez. Ha az Isten volna a ti Atyátok, akkor ismernétek engem és szeretnétek az igazságot, melyet kinyilatkoztatok. Hát nem látjátok, hogy az Atyától jöttem, hogy engem az Isten küldött, hogy én nem magamtól végzem a munkát? Miért nem értitek a szavaimat? Talán azért, mert elhatároztátok, hogy a rossz gyermekei lesztek? Ha a sötétség gyermekei vagytok, akkor aligha fogtok azon igazság fényében járni, melyet kinyilatkoztatok. A rossz gyermekei csak az atyjuk nyomdokaiban járnak, aki csaló volt és azért nem tűrte az igazságot, mert nem volt őbenne igazság. De most az Ember Fia jön el, aki igazságot szól és él meg, és sokan közületek nem hajlandók hinni.

Ki vádol bűnnel engem közületek? Ha tehát most én az Atya által nekem megmutatott igazságot hirdetem és megélem, akkor miért nem hisztek? Aki Istennel van, az örömmel hallgatja az Isten szavait; ez okból nem hallgatják meg közületek sokan a szavaimat, mert nem Istennel vagytok. A tanítóitok nem állották azt mondani, hogy a tetteimet az ördögök hercegének hatalma révén viszem véghez. Az egyikőtök itt a közelben éppen azt mondta, hogy ördög szállt meg, hogy ördögfajzat vagyok. De ti mindannyian, akik a magatok lelkét őszintén vizsgáljátok, teljes mértékben tisztában vagytok azzal, hogy nem vagyok ördög. Tudjátok, hogy én akkor is tisztелеm az Atyát, ha ti nem tiszteltek engem. Én nem a magam dicsőségét keresem, hanem csakis a paradicsomi Atyám dicsőségét. Én nem ítélek meg titeket, mert van aki ítél nekem.

Bizony, bizony mondom nektek, akik elhiszitek az örömhírt, ha az ember az igazság e szavát a szívében élteti, sohasem fogja megízlelni a halált. Erre épp itt mellettem egy írástudó azt mondja, hogy e kijelentés bizonyítja, hogy ördög szállt meg engem, mivel Ábrahám már halott, és a próféták is. És azt kérdezi: »Te vajon sokkal nagyobb vagy Ábrahámnál és a prófétáknál, hogy ki mersz ide állni és azt mondani, hogy aki megtartja a szavadat az nem fogja megízlelni a halált? Kinek mondod magad, hogy ilyen istenkáromlásokat mersz szólani?« Én pedig azt mondom minden ilyennek, hogy ha én dicsőítem meg magam, akkor az én dicsőségem semmi. De az Atya az, aki megdicsőít engem, méghozzá ugyanaz az Atya, akit ti Istennek hívtok. De ti nem voltatok képesek megismerni a ti ezen Isteneteket és az én Atyámat, és én azért jöttem, hogy összeszedjelek benneteket; hogy megmutassam nektek, miként váljatok az Isten igazi fiaivá. Bár ti nem ismeritek az Atyát, én igazán ismerem őt. Még Ábrahám is örvendezett, hogy megláthatja a napomat, és hit révén meg is látta és boldog volt."

Amikor a hitetlen zsidók és a Szanhedrin ekkorra már odagyűlt ügynökei meghallották e szavakat, nagy felfordulást okoztak, azt kiabálták:

„Te ötvenéves sem vagy, és mégis azt mondod, hogy láttad Ábrahámot; te ördögfajzat!"

Jézus nem tudta folytatni a beszédet. Eltávozóban csak annyit mondott:

„Bizony, bizony mondom nektek, mielőtt Ábrahám volt, én vagyok."

A hitetlenek közül sokan kőért szaladtak, hogy Jézust megkövezzék, és a Szanhedrin ügynökei megpróbálták elfogni, a Mester azonban gyorsan utat talált a templomi folyosókon át és elmenekült egy titkos találkahelyre Betánia közelében, ahol Márta, Mária és Lázár várta.

342. Látogatás Mártánál és Máriánál

Úgy szervezték, hogy Jézus Lázárral és az ő lánytestvéreivel az egyik barátjuk házában szálljon meg, míg az apostolok itt-ott, kisebb csoportokban külön kerestek szállást, s ezt az óvintézkedést azért hozták meg, mert a zsidó hatóságok újra csak felbátorodtak a Jézus letartóztatására irányuló terveik kivitelezésében.

E három embernek éveken át szokása volt, hogy otthagytak mindent és leültek hallgatni Jézus tanítását, amikor csak meglátogatta őket. A szüleik elvesztésével Márta vette át a családi élet vezetésének felelősségét, és így ez alkalommal, mialatt Lázár és Mária ott ült Jézus lábánál és az ő üdítő tanítását itta magába, Márta az estebéd tálalásához készülődött. Meg kell említeni, hogy Márta feleslegesen gyötörte magát sok szükségtelen feladattal és sok jelentéktelen dolog gondját vállalta magára; ilyen volt a természete.

Márta épp e feltételezett kötelességeknek próbált eleget tenni, de feldúlt volt, mert Mária nem segített semmit. Ezért odament Jézushoz és így szólt:

„Mester, nem érdekel, hogy a húgom teljesen magamra hagyott a tálalással? Nem parancsolád meg neki, hogy jöjjön segíteni?”

Jézus így válaszolt:

„Márta, Márta, miért aggódsz mindig oly sok dolog miatt és miért nyugtalankodsz oly sok kicsinység miatt? Csak egy dolog számít igazán, és lévén, hogy Mária e jó és szükséges részt választotta, én nem fogom megfosztani attól. De mikor tanultok már meg úgy élni, ahogy tanítottalak: mindketten együttműködve szolgálatok és mindketten együtt üdítsetek fel a lelketeket? Nem vagytok képesek megtanulni, hogy mindennek meg van a maga ideje – hogy a mennyország nagyobb dolgai előbbre valók az élet jelentéktelenebb dolgainál?”

343. Betlehemben Abnerrel

A sátoros ünnepet követő hét folyamán rengeteg hívő gyűlt össze Betániában és hallgatta a tizenkét apostol tanítását. A Szanhedrin nem tett erőfeszítéseket e gyűlések megzavarására, lévén, hogy Jézus nem volt jelen; ő végig ez idő alatt Abnerrel és a társaival tevékenykedett Betlehemben. Az ünnep zárását követő napon Jézus elindult Betániába, és e jeruzsálemi látogatása alatt többet nem is tanított a templomban.

Abner ekkortájt rendezte be a főhadiszállását Betlehemben, és abból a központból sok munkást küldött ki Júdea és Dél-Szamaria városaiba, sőt még Alexandriába is. A Jézus megérkezését követő néhány napon belül Jézus és Abner lezárta a két apostoli csoport egyesítésével kapcsolatos egyeztetéseket.

Jézus a sátoros ünnepen való részvétele alatt egyenlően osztotta meg az idejét Betánia és Betlehem között. Betániában sok időt töltött az apostolaival; Betlehemben sokat tanította Abnert és János más, korábbi apostolait. Ez a bensőséges kapcsolat volt az, mely végül rávette őket arra, hogy higgyenek benne. Keresztelő János egykori apostolaira hatással volt Jézusnak a Jeruzsálemben való nyilvános tanítás során mutatott bátorsága, valamint az a rokonszenves megértés is, melyet a betlehemi külön tanítási alkalmak során a részéről megtapasztaltak. Ezek a hatások végül és teljes mértékben megnyerték Abner minden egyes társát annak, hogy őszintén elfogadják az országot és minden olyasmit is, ami azzal járt.

Mielőtt még utoljára elhagyta volna Betlehet, a Mester megegyezett mindannyiukkal, hogy csatlakoznak hozzá abban a közös erőfeszítésben, melynek meg kellett előznie a húsvér testben

megélendő földi létpályájának befejeződését. Megbeszélték, hogy Abner és a társai a közeljövőben Magadánligetben fognak csatlakozni Jézushoz és a tizenkettekhez.

E megegyezés szerint november elején Abner és tizenegy társa közösséget vállalt Jézussal és a tizenkettekkel, és egy szervezetben dolgoztak velük egészen a keresztre feszítésig.

Október második felében Jézus és a tizenkét apostol távolabb vonult Jeruzsálem közvetlen közeléből. Október 30-án, vasárnap Jézus és a társai elhagyták Efraim városát, ahová Jézus néhány napra elvonult, és a nyugat-jordáni főúton közvetlenül jutottak el Magadánligetbe, ahová november 2-án, szerdán késő délután érkeztek meg.

Az apostolok nagyon megkönnyebbültek, hogy a Mestert újra baráti területen tudhatják; soha többé nem is sürgették, hogy az országról szóló evangélium hirdetése céljából Jeruzsálembe menjen.

344. A HETVENEK FELAVATÁSA MAGADÁNBAN

Néhány nappal azután, hogy Jézus és a tizenkettek Jeruzsálemből visszatértek Magadánba, Abner és a mintegy ötven tanítványból álló csoport megérkezett Betlehemből. Ekkortájt gyűlt össze a magadáni táborban a vándor hitszónokok testülete, a női testület és mintegy százötven más, igaz és kipróbált tanítvány is Palesztina minden részéből. Miután néhány napot a találkozás örömeinek és a tábor újjászervezésének szenteltek, Jézus és a tizenkettek megkezdtek e sajátos hívői csoport alapos felkészítését, és a tanítványok e jól felkészített és tapasztalt gyülekezetéből a Mester később kiválasztotta a hetven tanítót és kiküldte őket, hogy hirdessék az országról szóló evangéliumot. E rendszeres oktatás november 4-én, pénteken kezdődött és november 19-ig, szombatig folyt.

Jézus minden reggel beszélt a társasághoz. Péter a nyilvános szónoklás módszereit tanította; Nátániel a tanítás művészetére oktatta őket; Tamás elmagyarázta, hogy miként feleljenek a kérdésekre; míg Máté a csoportjuk kiadásainak megszervezésére oktatta őket. A többi apostol a saját tapasztalatait és természetes adottságait kamatoztatva szintén részt vett a felkészítésben.

345. A hetvenek felavatása

A hetveneket Jézus november 19-én, szombat délután avatta fel a magadáni táborban, és Abnert tette meg az evangéliumi tanhirdetők és tanítók vezetőjévé. A hetvenek testületét Abner, valamint János tíz korábbi apostola, ötvenegy korábbi vándor hitszónok és nyolc egyéb olyan tanítvány alkotta, akik kitűntek az ország szolgálatában.

E szombat délutánon, nagyjából két órakor, miközben záporok jöttek-mentek, a Dáviddal és az ő hírvivői testületének többségével kiegészült hívek társasága, létszámában négyszáznál is többen, ott gyülekezett a Galileai-tó partján, hogy tanúja legyen a hetvenek felavatásának.

Mielőtt Jézus a hetvenek fejére tette volna a kezét, hogy az ország hírnökeinek megtegye őket, e szavakat intézte hozzájuk:

„A termés valóban bőséges, de a munkás kevés; ezért arra buzdítalak mindannyiatokat, hogy imádkozzatok azért, hogy az aratás Ura még további munkásokat küldjön az aratásához. Az ország hírnökeivé választalak titeket; zsidók és nem-zsidók közé küldelek, mint bárányokat a farkasok közé. Amint kettesével utatokra indultok, arra utasítalak titeket, hogy ne vigyetek magatokkal erszényt, se külön öltözetet, mert ezen első küldetésbe csak rövid időre mentek. Az úton senkit ne üdvözlöjtek, csakis a munkásokra figyeljtek. Ha betértek egy házba, először ezt mondjátok: Békesség a háznak! Ha békességszeretők laknak ott, maradjatok; ha nem, távozzatok. És ha e házat választottátok, addig maradjatok is ott, míg abban a városban vagytok, azt egyétek és igyátok, amit elétek tesznek. Azért tegyetek így, mert a munkás megérdemli a kenyerét. Ne járjatok házról házra, mert esetleg jobb szállást ígérnek. Amint hirdetitek a békét a földön és a jó szándékot az emberek között, emlékezzetek, hogy elkeseredett és önámító ellenségekkel kell vitáznotok; ezért legyetek bölcssek, mint a kígyók és ártalmatlanok is, mint a galambok.

Ahová csak mentek hirdessétek, »Közel a mennyország«, és segédkezzetek mindazoknak, akik lelkiileg vagy testileg betegek. Ingyen kaptátok az ország jó dolgait; adjatok hát önként. Ha bármely városban fogadnak titeket, bőséges lesz az Atya országába belépők száma; de ha bármely város népe nem hajlandó elfogadni ezt az örömhírt, ti akkor is hirdessétek az üzeneteket, amint ama hitetlen közösségből eljöttök, távozóban is azt mondvá azoknak, akik a tanításotokat elutasítják: »Bár ti elutasítjátok az igazságot, csak fennáll, hogy az Isten országa eljött a közeletekbe.« Aki meghallgat titeket, az engem hallgat meg. És aki meghallgat engem, az meghallgatja Őt, aki engem küldött. Aki elutasítja az örömhír jelentését, az engem utasít el. Aki pedig elutasít engem, az elutasítja Őt, aki engem küldött.”

Amint Jézus ezt elmondta a hetveneknek, Abnerrel kezdte a felavatást, és amint a hetvenek ott térdeltek körben, Jézus egymás után minden ember fejére rátette a kezét.

Másnap korán reggel Abner elküldte a hetven hírnököket Galilea, Szamaria és Júdea minden városába. Ez a harmincöt pár mintegy hat hétre elment hirdetni a tant és tanítani, és december 30-án, pénteken tértek vissza mindannyian a perei Pella melletti új táborba.

346. A gazdag ifjú és a többiek

A Jézus által a jelentkezők kiválasztására kijelölt bizottság a hetvenek csoportjába való felavatásra és a tagságra jelentkezők közül több mint ötven tanítványt utasított el. E bizottságot András, Abner és a vándor hitszónokok megbízott vezetője alkotta. Minden olyan esetben, amikor e háromtagú bizottság nem jutott egyetértésre, a pályázót Jézus elé vitték, és bár a Mester sohasem utasított el egyetlen evangéliumi hírnökké avatásra vágyó személyt sem, tizenkettőnél is többen voltak olyanok, akik miután beszéltek Jézussal, többé már nem akartak evangéliumi hírnökök lenni.

Az egyik buzgó tanítvány e szavakkal jött oda Jézushoz:

„Mester, én a te egyik új apostolod szeretnék lenni, de apám nagyon öreg és közel a halála; engedélyt kaphatnék-e, hogy hazatérjek és eltemessem?”

E férfinak Jézus azt mondta:

„Fiam, a rókáknak van vackuk, és az ég madarainak fészük, de az Ember Fiának nincs hova lehajtania a fejét. Te hű tanítvány vagy, és az is maradhatsz, míg hazatérsz, hogy segédkezz a szeretteidnek, de nem ez a helyzet az én örömhír-vivőimmal. Ők feladtak mindent, hogy kövessenek és hirdessék az országot. Ha te felavatott tanító akarsz lenni, akkor hagyd másokra, hadd temessék a halottakat, míg te a jó hírt terjeszted.” Erre a férfi nagyot csalódva távozott.

Egy másik tanítvány jött oda a Mesterhez és azt mondta:

„Felavatott hírnök szeretnék lenni, de egy időre hazamennék, hogy megvigasztaljam a családomat.”

Jézus így felelt:

„Ha azt akarod, hogy felavassalak, akkor hajlandónak kell lenned mindenkit elhagyni. Az örömhír terjesztőinek odaadása nem lehet megosztott. Aki az eke szarvára teszi a kezét és hátrafelé néz, az nem alkalmas az ország hírnökének.”

Ezután András egy bizonyos gazdag fiatalembert hozott Jézus elé, aki odaadó hívő volt, és aki vágyott a felavatásra. Ez az ifjú, Matadormusz, a jeruzsálemi Szanhedrin tagja volt; hallotta Jézust tanítani és később tanította őt az országról szóló evangéliumra Péter és a többi apostol is. Jézus elbeszélgetett Matadormusszal a felavatás feltételeiről és arra kérte, hogy halassza el a döntést addig, amíg jobban át nem gondolta a dolgot. Másnap kora reggel, amint Jézus sétálni indult, az ifjú e szavakkal szólította meg:

„Mester, ismerem tőled az örökkévaló élet bizonyosságait. Minthogy gyermekkorom óta követtem az összes parancsolatot, szeretném tudni, hogy mi többet kell még tennem az örökkévaló élet elnyeréséhez?”

E kérdésre válaszul Jézus azt mondta:

„Ha megtartod az összes parancsolatot – ne kövess el házasságtörést, ne ölj, ne lopj, ne tégy hamis tanúságot, ne csalj, tiszteld szüleidet – azt jól teszed, ám az üdvözülés a hit jutalma, nem pusztán a tetteké. Hiszed-e az ország ezen örömhírét?”

Matadormusz azt felelte:

„Igen, Mester, elhiszek mindent, amit te és az apostolaid tanítottatok nekem.”

Erre Jézus azt mondta:

„Akkor valóban a tanítványom és az ország gyermeke vagy.”

Erre azt mondta az ifjú:

„De Mester, nem elég, hogy a tanítványod legyek; én az egyik új hírnököd akarok lenni.”

Meghallván ezt Jézus, nagy szeretettel végignézett rajta, és azt mondta:

„Az egyik hírnökkömmé teszek, ha hajlandó vagy megfizetni az árát, ha pótolod azt, ami hiányzik belőled.”

Matadormusz azt felelte:

„Mester, megteszek bármit, ha megengeded, hogy kövesselek.”

Jézus megcsókolta az előtte térdelő ifjú homlokát, és azt mondta:

„Ha a hírnököm akarsz lenni, akkor menj és add el mindenedet, és amint javaidat a szegényeknek vagy a testvéreidnek adományoztad, jöjj és kövess, és kincsed lesz a mennyországban.”

Ahogy Matadormusz meghallotta ezt, megnyúlt a képe. Felállt és csüggedten távozott, mert sok vagyona volt. E fiatal farizeus abban a hitben nevelkedett, hogy a vagyon az Isten kegyének jele. Jézus tudta, hogy az ifjú nem mentes a maga és a javai imádásától. A Mester a vagyon imádásától és nem feltétlenül a vagyontól akarta megszabadítani. Míg Jézus tanítványai nem váltak meg a világi javaik egészétől, az apostolok és a hetvenek igen. Matadormusz a hetven új hírnök egyike akart lenni, és ez volt az oka annak, hogy Jézus megkövetelte, hogy váljon meg minden ideigvaló vagyonától.

Csaknem minden emberi lénynek van valamije, melyhez kedves gyengéjeként ragaszkodik, és amelyet a mennyország a bejutás belépti díjának részeként követel. Ha Matadormusz megvált volna a vagyonától, akkor a hetvenek pénztárosaként valószínűleg egyenesen vissza is kapta volna annak kezelési jogát. Később, a jeruzsálemi egyház felállítását követően engedett a Mester rendelkezésének, bár akkor már késő volt ahhoz, hogy a hetvenek közé bekerüljön, és ő lett a jeruzsálemi egyház kincstárnoka, melynek Jakab, az Úr vér szerinti testvére volt a vezetője.

Mindig is így volt és mindörökre így lesz: Az embereknek meg kell hozniuk a maguk döntéseit. A választási szabadságnak van egy bizonyos tartománya, melyen belül a halandók mozoghatnak. A szellemi világ erői nem kényszerítik az embert; engedik, hogy a maga választotta utat járja.

Jézus előre látta, hogy Matadormusz az ő vagyonával valószínűleg nem válhat azon emberek felavatott társává, akik az evangéliumért mindent feladtak; ugyanakkor látta azt is, hogy a vagyona nélkül belőle lehetne mindazok legfőbb vezetője. De Jézus saját testvéreihez hasonlóan ő sem lett nagy ember az országban soha, mert megfosztotta magát a Mesterrel való bensőséges, személyes közösségtől, melyet megtapasztalhatott volna, ha ekkor hajlandó megtenni azt a dolgot, amit Jézus kért, és amelyet néhány évvel később ténylegesen meg is tett.

A javaknak közvetlenül semmi közük sincs a mennyországba való bejutáshoz, a vagyon imádásának azonban igen. Az ország iránti szellemi hűségek nem egyeztethetők össze az anyagelvűség mammonjának szolgálatával. Az ember valamely szellemi eszménykép iránti legfelsőbb szintű hűsége nem osztható meg anyagi irányú odaadással.

Jézus sohasem tanította, hogy helytelen dolog vagyonnal rendelkezni. Csak a tizenkettőtől és a hetvenektől követelte meg, hogy a világi javaik egészét a közös ügynek ajánlják fel. De még így is gondoskodott a tulajdonuk előnyös felszámolásáról, miként Máté apostol esetében is. Jézus számos alkalommal azt tanácsolta a tehetős tanítványainak, amit a gazdag rómainak. A Mester a többletjövedelmek bölcs beruházását a jövőbeli, elkerülhetetlen csapások elleni biztosítás egyik helyénvaló formájának tekintette. Amikor az apostoli pénztár tele volt, Júdás letéteket helyezett el, melyeket később vettek igénybe, amikor nagy nehézségeik voltak a bevételcsökkenés miatt. Júdás ezt úgy tette, hogy előbb megbeszélte Andrással. Jézusnak személyesen soha semmi köze nem volt az apostoli pénzügyekhez, kivéve az adományosztást. Volt azonban egy olyan fajta gazdasági visszaélés, melyet sokszor elítélt, és az a gyenge, tapasztalatlan és kedvezőtlenebb helyzetű embereknek az erős, eszes és avatottabb társaik által való tisztességtelen kiszípolozása volt. Jézus kijelentette, hogy a férfiakkal, nőkkel és gyermekekkel való ilyen embertelen bánásmód összeegyeztethetetlen a mennyország testvériségének eszményképeivel.

347. Vita a vagyonról

Amikor Jézus befejezte a Matadormusszal folytatott beszélgetést, Péter és néhány apostol gyűlt köré, és amint a gazdag ifjú távozott, Jézus odafordult az apostolokhoz és azt mondta:

„Látjátok, hogy milyen nehéz a vagyonosoknak teljesen belépni az Isten országába! A szellemi imádatot nem lehet megosztani anyagi irányú odaadásokkal; senki sem szolgálhat két urat. Van egy mondásotok, miszerint »könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a pogánynak megkapni az örökkévaló életet«. Kijelentem, hogy éppoly könnyű e tevének átmennie a tű fokán, mint ezen öntelt gazdagoknak belépniük a mennyországba.”

Hallván e szavakat, Péter és az apostolok igencsak elképedtek, de olyannyira, hogy Péter azt mondta:

„Akkor hát, Uram, ki menthető meg? Vajon mindenkit kívül kell tartani az országon, aki vagyonnal bír?”

Jézus azt felelte:

„Nem, Péter, de mindenki, aki a bizodalmit a vagyonba veti, az aligha juthat el a szellemi életre, mely az örökkévaló fejlődéshez vezet. De még így is, sok olyasmi, ami az ember számára lehetetlen, nem elérhetetlen a mennyei Atya számára; el kell ismernünk inkább, hogy Istennel minden dolog lehetséges.”

Látván őket Matadormusz nélkül távozni, Jézust elszomorította, hogy az ifjú nem tartott velük, mert igen kedvelte őt. És ahogy lementek a tóhoz, meglátták a vízparton üldögélő Jézust, és Péter, a tizenkettek nevében szólva (akik ekkorra már mind jelen voltak), azt mondta:

„Össze vagyunk zavarodva a gazdag fiatalemberhez intézett szavaid miatt. Vajon elvárjuk-e a téged követni akaróktól, hogy mondjanak le a világi javaikról egészen?”

Erre Jézus így felelt:

„Nem, Péter, csak azoktól, akik apostollá akarnak válni, és azoktól, akik úgy akarnak élni velem, ahogy ti is, egy családként. De az Atya megköveteli, hogy a gyermekeinek ragaszkodása tiszta és teljes legyen. Bármely dolog vagy személy áll közétek és az ország igazságainak szeretete közé, azt fel kell adni. Ha a vagyon nem tör be a lélek területeire, akkor annak nincsenek következményei azok szellemi életében, akik be akarnak lépni az országba.”

Erre Péter azt mondta:

„De Mester, mi otthagytunk mindent, hogy kövessünk téged, akkor tehát mi lesz a miénk?”

Jézus mind a tizenkettejükhöz szólt:

„Bizony, bizony mondom nektek, senki sincs, aki értem és a mennyországért elhagyta a vagyonát, otthonát, feleségét, testvéreit, szüleit vagy a gyermekeit, és ne kapna sokszorosán többet ebben a világban, talán üldöztetések közepette is, az eljövendő világban pedig örök életet. De sokan lesznek elsőből utolsók, míg az utolsóból gyakran lesznek elsőek. Az Atya az ő igényeik szerint és pontosan azon igaz törvényeinek megfelelően bánik a teremtményeivel, mely törvények egy világegyetem jólétének irgalmas és szeretetteljes fenntartására irányulnak.

A mennyek országa hasonlít a gazdához, aki sok embernek adott munkát, és aki kora reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon a szőlőjébe. Miután napi egy dénárban megegyezett a munkásokkal, kiküldte őket a szőlőbe. Amikor kilenc óra körül kiment, és látta, hogy mások is ácsorognak tétlenül a vásártéren, megszólította őket: »Menjetek ki ti is a szőlőmbe, és majd megfizetem, ami jár nektek.« És azok egyből ki is mentek dolgozni. Megint kiment tizenkettő tájban és három körül is, és hasonlóképpen tett. Amikor aztán délután öt körül is kiment, még mindig talált ott ácsorgókat, és megkérdezte tőlük, »Mit ácsorogtok itt egész nap tétlenül?« Mire a férfiak azt felelték, »Mert nem fogadott fel minket senki.« Erre azt mondta a gazda: »Menjetek ki ti is dolgozni a szőlőmbe, és megfizetem, ami jár nektek.«

Amikor beesteledett, így szólt a szőlősgazda az intézőjéhez: »Hívd össze a munkásokat és add ki a bérüket, kezdve az utoljára felfogadottakon és fejezd be az elsővel.« Amikor jöttek tehát, akiket öt óra körül fogadott fel, fejenként egy dénárt kaptak, és mindegyik további munkás is ennyit kapott. Amikor a nap elején felfogadottak látták, hogy a később jövők mennyit kapnak, arra számítottak, hogy nekik a megállapodásosnál több juthat majd. De a többiekhez hasonlóan mindenki csak egy dénárt kapott. Miután mindegyikük felvette a fizetséget, panaszkodni mentek a gazdához, mondván: »Ezek, akiket utoljára fogadtál fel, csak egy órát dolgoztak, és ugyanannyit fizettél nekik, mint nekünk, akik pedig a munka terhét a tikkasztó napon viseltük.«

Erre azt felelte a gazda: »Barátaim, nem teszek veletek rosszat. Nem napi egy dénárban egyeztetek meg velem? Fogjátok, ami a tiétek és menjetek, mert úgy akarom, hogy az utoljára jöttek is annyit kapjanak, amennyit nektek adtam. Vagy talán nem helyénvaló, hogy a sajátommal azt tegyek, amit akarok? Vagy sajnáljátok a nagylelkűségemet, mert jó akarok lenni és irgalmat akarok mutatni?«

348. Búcsú a hetvenektől

Mozgalmas időszak volt az a nap a magadáni táborban, amikor a hetvenek az első küldetésükre indultak. Aznap kora reggel a hetvenekhez intézett utolsó beszédében Jézus a következőket hangsúlyozta:

1. Az országról szóló evangéliumot az egész világnak hirdetni kell, a nem-zsidóknak éppúgy, mint a zsidóknak.
2. Miközben segédkeztek a betegeknek, tartózkodjatok a csodavarástól.
3. Az Isten fiainak szellemi testvériségét hirdessétek, ne a világi hatalom és az anyagi dicsőség külsőséges királyságát.
4. Ne pazaroljatok időt túl sok társas összejövetelre és egyéb csekélységekre, melyek kisebbíthetik az evangélium hirdetésére irányuló őszinte odaadást.
5. Ha a szállásul elsőként választott ház méltó otthonnak bizonyul, akkor az adott városban való tartózkodásotok során végig maradjatok ott.
6. Tegyétek világossá minden odaadó hívő előtt, hogy itt az ideje a zsidók jeruzsálemi vallási vezetőivel való nyílt szakításnak.
7. Azt tanítsátok, hogy az ember minden kötelessége ezen egyetlen parancsolatban összegezhető: teljes elmédből és szellemedből szeresd az Urat, a te Istenedet és magadként a szomszédodat. (Az ember teljes kötelességeként ezt kellett tanítaniuk a farizeusok által előadott 613 életmódszabály helyett.)

Miután Jézus így szólt a hetvenekhez az összes apostol és tanítvány jelenlétében, Simon Péter elvonult velük és elmondta nekik a felavatási beszédet, mely a Mester azon megbízásának részletezése

volt, melyben akkor részesítette őket, amikor a kezét a fejükre tette és kijelölte őket az ország hírnökeivé. Péter arra intette a hetveneket, hogy őrizték meg tapasztalásukban a következő eredményeket:

1. Elhivatott odaadás. Hogy mindig imádkozzanak, hogy még több munkás küldessen az evangéliumi aratásra. Elmagyarázta, hogy amikor valaki így imádkozik, akkor nagyobb valószínűséggel talál majd olyat, aki azt mondja, „Itt vagyok; küldj engem.” Arra intette őket, hogy ne feledkezzenek meg naponta imádni az Istent.
2. Igaz bátorság. Figyelmeztette őket, hogy ellenségességgel fognak találkozni és bizonyosan részük lesz üldöztetésben. Péter elmondta, hogy a küldetésük nem a gyávák vállalkozása és azoknak, akik félnek, azt javasolta, hogy álljanak félre. De senki sem lépett vissza.
3. Hit és bizodalom. Úgy kell e rövid küldetésen részt venniük, hogy egyáltalán nem gondoskodnak magukról; az Atyában kell bízniuk az étel, a szállás és minden más szükséges dolgában.
4. Lelkesedés és kezdeményezőkészség. Rendelkezniük kell buzgalommal és értelmes lelkesedéssel; szigorúan a Mester dolgával kell törődniük. A keleties üdvözlés hosszadalmas és körülményes szertartás volt; ezért kapták azt az utasítást, hogy „az úton senkit ne üdvözlöjtek”, mely általánosan elterjedt megoldása volt annak, hogy valakit további idő vesztegetése nélkül a dolgára küldhessenek. E szertartásos üdvözlésmódnak semmi köze sem volt a barátságos köszöntéshez.
5. Kedvesség és udvariasság. A Mester arra intette őket, hogy ne vesztegessék az idejüket társadalmi formaságokkal, de felszólította őket, hogy legyenek udvariasak mindenkivel, akivel csak kapcsolatba kerülnek. Nagyfokú kedvességet kellett mutatniuk azok iránt, akik befogadják őket az otthonukba. Szigorúan előírták nekik, hogy ne hagyják ott a szerényebb hajlékot egy kényelmesebb vagy tekintélyesebb otthonért.
6. Segédkezés a betegek számára. Péter felszólította a hetveneket, hogy a betegeket lelkileg és testileg alaposan vizsgálják meg és tegyenek meg minden tőlük telhetőt, hogy enyhülést vagy gyógyulást hozzanak a betegségben szenvedőknek.

Miután megkapták a feladatot és az intelmeket, kettesével el is indultak a galileai, samariai és júdeai küldetésükre.

Bár a zsidók különös jelentőséget tulajdonítottak a hetvenes számnak, néha még a pogány nemzetekről is úgy gondolták, hogy szám szerint hetven van belőlük, és bár a hetven hírnöknek minden néphez el kellett mennie az evangéliummal, mégis, amennyire mi meg tudjuk ítélni, csak véletlen egybeesés volt, hogy e csoport éppen hetventagú lett. Bizonyos, hogy Jézus nem kevesebb mint hat másikat is elfogadott volna, de ők nem voltak hajlandók megfizetni a vagyon és a család otthagytásának árát.

349. A tábor áthelyezése Pellába

Jézus és a tizenkettek most arra készültek, hogy az utolsó szálláshelyüket Pereában, Pella közelében alakítják ki, ahol a Mestert a Jordánban megkeresztelték. November utolsó tíz napját tanácskozással töltötték Magadánban, és december 6-án, kedden hajnalban az egész társaság, csaknem háromszázan, minden holmijával felkerekedett, hogy aznap éjjelre már Pella mellett, a folyónál táborozzon le. Ez ott a forrás mellett ugyanaz a helyszín volt, ahol Keresztelő János néhány évvel korábban maga is táborozott.

A magadáni táborbontást követően Zebedeus Dávid visszatért Betszaidába és nyomban hozzáfogott a hírvivői szolgálat egyszerűsítéséhez. Az ország egy új létszakaszba ért. Naponta érkeztek zarándokok Palesztina minden részéből és még a Római Birodalom távoli vidékeiről is. Néha érkeztek hívek Mezopotámiából és a Tigristől keletre eső területekről ugyancsak. Ennek megfelelően december 18-án, vasárnap Dávid a hírvivői testületének segítségével felmálházta a teherhordó állatokat a tábori felszereléssel, melyet akkoriban az apja házában tárolt, s amellyel korábban a betszaidai tábor tartotta fenn a tónál. Egy időre búcsút mondott Betszaidának, és végig a tó partján, valamint a Jordán mentén haladva érte el az apostoli tábortól bő fél kilométernyire északra lévő helyszínt; és kevesebb mint egy hét alatt felkészült, hogy vendégül lásson csaknem ezerötszáz zarándok látogatót. Az apostoli tábor nagyjából ötszáz főnek volt elégséges. Palesztina ekkor az esős évszakban járt, és ezeknek a

szálláshelyeknek kellett gondoskodniuk az egyre növekvő számú, többnyire komoly érdeklődőről, akik azért jöttek el Pereába, hogy lássák Jézust és hallják a tanítását.

Dávid mindezt saját indíttatásból tette, bár megbeszélte a dolgot Fülöppel és Mátéval Magadánban. Nagyjából a korábbi hírvivői testületének tagjait vette igénybe segítőként a tábor fenntartásában; most kevesebb mint húsz emberrel látta el a rendszeres hírvivői feladatot. December vége felé és még a hetvenek visszatérte előtt csaknem nyolcszáz látogató jött el a Mesterhez, és kapott szállást Dávid táborában.

350. A hetvenek visszatérése

December 30-án, pénteken, mialatt Jézus a közeli hegyekben tartózkodott Péterrel, Jakabbal és Jánossal, a hetven hírnök párosával szállingózni kezdett a pellai szálláshelyükre, s őket számos hívő kísérte. Nagyjából öt órára mind a hetvenen összegyűltek a tanítás helyszínén, amikor Jézus is visszatért a táborba. Az estebéd több mint egy órát késett, mivel az országról szóló evangélium lelkes hívei élménybeszámolót tartottak. Dávid hírvivői e hírekből már sokat tudattak az apostolokkal a megelőző hetek alatt, de igencsak lelkesítő volt meghallgatni ezeket az újonnan felavatott evangéliumi tanítókat, amint személyesen is beszámolnak arról, hogy miként fogadták az üzenetüket az arra szomjazó zsidók és nem-zsidók. Jézus végre láthatta, hogy az emberek az ő személyes jelenléte nélkül is terjesztik a jó hírt. A Mester ekkor már tudta, hogy az ország előmenetelének komoly hátráltatása nélkül is elhagyhatja e világot.

Amikor a hetvenek elmesélték, hogy „még az ördögök is engedelmeskedtek” nekik, azon csodálatos gyógyításokra utaltak, melyeket az idegi eredetű rendellenességektől szenvedők esetében vittek véghez. Mindazonáltal volt néhány valódi szellem-megszállottsági eset, melyeken e segédkezők javítottak, és ezekre utalva mondta Jézus:

„Nincs semmi különös abban, hogy ezen engedetlen, kisebb szellemek engedelmeskednek nektek, minthogy láttam Sátánt mint villámlást lehullani a mennyből. De ennek ne örvendjeteek túlzottan, mert kijelentem, hogy amint visszatérek az Atyámhoz, elküldjük a szellemeinket az emberek elméjébe, hogy e kevés elveszett szellem többé ne tudjon behatolni a szerencsétlen halandók elméjébe. Együtt örülök veletek, hogy van hatalmatok az emberek között, de ne ezen élmény miatt örvendeztetek, hanem inkább amiatt, hogy a nevetek fel írva a menny tekerceire, és hogy így a szellemi hódítás végtelen létpályáján haladhattok tovább.”

Ekkor történt, épp az estebéd elfogyasztása előtt, hogy Jézus az érzelmi elragadtatás ama ritka pillanatainak egyikét élte meg, melyeknek a követői csak alkalmanként voltak tanúi. Azt mondta:

„Köszönöm Atyám, menny és föld Ura, hogy míg e csodálatos örömhír el volt rejtve a bölcsek és az önelégültek elől, addig a szellem kinyilatkoztatta ezeket a szellemi dicsőségeket az ország gyermekeinek. Igen Atyám, bizonyára örömteli látvány lehetett ennek megtétele, és én örülök, tudván, hogy a jó hír terjedni fog az egész világon még azt követően is, hogy visszatértem hozzád és ahhoz a munkához, melyet elvégezniem kiadtál. Erősen megindít a felismerés, hogy minden hatáskört a kezembe kívánsz adni, hogy csak te tudod igazán, hogy ki vagyok, és hogy csak én ismerlek igazán, és azok, akiknek kinyilatkoztattalak. Amint befejeztem e kinyilatkoztatást a húsvér testben élő testvéreim számára, folytatom a kinyilatkoztatást a teremtményeidnek fent.”

Miután Jézus így szólt az Atyához, e szavakkal fordult az apostolokhoz és a szolgálatot vállalókhöz:

„Áldottak a szemek, melyek látják és a fülek, melyek hallják e dolgokat. Hadd mondjam el nektek, hogy a régi korok prófétái és nagy emberei közül sokan akarták látni, amit ti láttok most, de nem adatott meg nekik. A fény gyermekeinek sok eljövendő nemzedéke, amikor e dolgokról hall, irigyelni fog titeket, akik hallottátok és láttátok ezeket.”

Ezután, minden tanítványhoz szólva, azt mondta:

„Hallottátok, hogy milyen sok város és falu fogadta el az országról szóló jó hírt, és a segítőimet és tanítóimat miként fogadták a zsidók és a nem-zsidók egyaránt. Valóban áldottak e közösségek, melyek úgy döntöttek, hogy elhiszik az országról szóló örömhírt. De jaj Korazin, Betsaida-Juliász és Kapernaum világosságot elutasító lakosainak, ama városoknak, melyek nem fogadták kedvezően a hírnököket. Kijelentem, hogy ha az itt véghez vitt nagy tettekre Türoszban vagy Szidonban került volna sor, akkor az úgynevezett pogány városok népe már régen bűnbánatot tartott volna szőrzsákban és hamuban. Türosznak és Szidonnak valóban elviselhetőbb lesz a sorsa az ítélet napján.”

Lévén, hogy a következő nap szombat volt, Jézus elvonult a hetvenekkel és azt mondta nekik:

„Valóban veletek örültem, amikor azzal a jó hírrel tértetek vissza, hogy Galilea, Szamaria és Júdea szerte milyen sok emberhez jutott el az országról szóló evangélium. De miért jöttetek oly nagy izgalomba? Nem számítottatok arra, hogy üzenetetek erőt mutat majd a közreadásakor? Hát ezen örömhírben oly kicsiny hittel mentetek el, hogy az eredményességén meglepődve tértetek vissza? Most pedig, bár nem akarom az örvendező szellemeteket csitítani, komolyan óva intelek benneteket az önteltség, a szellemi gőg gyengeségeitől. Ha megérténétek Lucifernek, a gonosznak a bukását, akkor komolyan kerülnétek mindenféle szellemi önhittséget.

Nagy munkába fogtatok, hogy megtanítsátok a halandó embernek azt, hogy ő az Isten fia. Az utat megmutattam nektek; menjete és tegyétek a dolgotokat, és ne fáradjatok bele annak jól végzésébe. Nektek és mindazoknak, akik a nyomotokban járnak majd az idők során, hadd mondok el: én mindig itt állok a közelben, és hívószavam most és mindig az, hogy »Gyertek hozzám mindnyájan, akik dolgoztok és nehéz terhet hordoztok, és én megnyugvást hozok nektek. Vegyétek magatokra az igámat és tanuljatok tőlem, mert én igaz és hűséges vagyok, és szellemi nyugalmat találtok a lelketeknek.«”

A Mester szavait igaznak találták, amikor az ígéreteit próbáknak vetették alá. Attól a naptól fogva számtalan ezernyi szintén próbára tették és igazolták ugyanezen ígéreték bizonyosságát.

351. Felkészülés az utolsó küldetésre

Az elkövetkező néhány nap során sok dolguk akadt a pella táborban; végeztek a pereai küldetésre való felkészüléssel. Jézus és a társai az utolsó küldetésük megkezdésére készültek, az egész Pereára kiterjedő három hónapos vándorútra, mely csak akkor ért véget, amikor a Mester az utolsó földi feladatainak elvégzésére bevonult Jeruzsálembe. Ez idő alatt Jézus és a tizenkét apostol a székhelyét végig itt, a pella táborban tartotta fenn.

Többé már nem volt szükség arra, hogy Jézus távoli vidékekre menjen az embereket tanítani. Most már ők jöttek el hozzá minden héten egyre nagyobb számban és nem csak Palesztinából, hanem az egész római világból és a Közel-Keletről is. Bár a Mester részt vett a hetvenekkel a pereai vándorúton, sok időt töltött a pella táborban is, tanította a tömeget és oktatta a tizenketteket. E három hónapos időszak alatt legalább tíz apostol Jézussal maradt.

A női testület szintén készülődött a párosával való indulásra, hogy a hetvenekkel dolgozzon Perea nagyobb városaiban. E tizenkét nő alkotta eredeti csoport nem sokkal korábban készített fel egy ötven nőből álló nagyobb csoportot az otthonlátogatási munkára és a betegek, valamint a szenvedők számára való segédkezésre. Perpetua, Simon Péter felesége a női testület ezen új részlegének tagja lett és őt bízták meg az Abner felügyelete alatt végzendő, szélesebb körű női munka vezetésével. Pünkösöd után Perpetua a neves férjével maradt, elkísérte őt minden hitlejártóra; és azon a napon, amikor Pétert keresztre feszítették Rómában, őt a vadállatok elé vetették a küzdőtéren. Ezen új női testület tagjai között volt Fülöp és Máté felesége, valamint Jakab és János anyja is.

Az országért folyó munka most érkezett el a Jézus személyes vezetése alatti utolsó szakaszába. A jelen szakasz olyan szellemi mélységet képviselt, mely tartalmában eltért attól, mint amit azok a csodákra fogékony tömegek igényeltek és kerestek, akik a Mester népszerűségének korábbi napjai alatt követték

őt Galileában. A követői között azonban még mindig sokan voltak anyagi beállítottságúak és olyanok, akik nem tudták megragadni azt az igazságot, hogy a mennyország nem más, mint az Isten egyetemes atyaságának örökkévaló tényére épülő szellemi testvériség az emberek között.

352. A TEMPLOMSZENTELÉS ÜNNEPÉN

Mialatt a pella-i tábor felállítási munkái zajlottak, Jézus Nátánielt és Tamást maga mellé véve titokban elment Jeruzsálembe a templomszentelés ünnepére. Amíg a betániai gázlónál át nem keltek a Jordánon, a két apostolban nem is tudatosult, hogy a Mester Jeruzsálembe tart. Amikor aztán rájöttek, hogy Jézus valóban ott akar lenni a templomszentelés ünnepén, igen komolyan tiltakoztak nála, és mindenféle érvet felhoztak, csak hogy lebeszéljék. De a próbálkozásaiknak semmi haszna sem volt; Jézus elszánta magát, hogy elmegy Jeruzsálembe. Minden könyörgésük és minden figyelmeztetésük ellenére, melyek annak meggondolatlan voltát és veszélyét hangsúlyozták, hogy magát a Szanhedrin kezére adja, ő csak azt felelte:

„Még egy lehetőséget akarok adni ezeknek a tanítóknak Izráelben, hogy meglássák a világosságot, mielőtt eljön az én időm.”

Ahogy Jeruzsálem felé haladtak, a két apostol tovább beszélt a félelmeikről és hangot adtak azzal kapcsolatos kétségeiknek, hogy bölcs dolog-e az ilyen, láthatólag vakmerő vállalkozás. Jerikót nagyjából fél öt körül érték el és arra készültek, hogy ott szállnak meg éjszakára.

353. A jó szamaritánus története

Azon az estén egy nagyobb társaság gyűlt össze Jézus és a két apostol körül, hogy kérdéseket tegyenek fel nekik, melyek közül sokat az apostolok válaszoltak meg, míg a többit a Mesterrel beszéltek meg. Az este folyamán egy bizonyos törvénytudó ember, megpróbálván Jézust kellemetlen helyzetbe hozni, így szólt:

„Tanító, szeretném megkérdezni tőled, hogy mit kell tennem az örökkévaló élet elnyeréséhez?”

Jézus azt válaszolta:

„Mi van megírva a törvényben és a prófétáknál; hogyan olvasod az Írásokat?”

A törvénytudó ember, aki ismerte mind Jézus, mind a farizeusok tanításait, így felelt:

„Hogy teljes szívvel, lélekkel, elmével és erővel szeresd az Úr Istent, és a szomszédodat magadként.”

Erre azt mondta Jézus:

„Helyesen feleltél; ez, amennyiben valóban megteszed, elvezet az örökkévaló élethez.”

Ám a törvénytudó ember nem volt teljesen őszinte a kérdésfeltevésben, és igazolást keresván, remélve, hogy kínos helyzetbe hozhatja Jézust, egy további kérdés megfogalmazására vetemedett. Egy kicsit közelebb húzódott a Mesterhez, s azt mondta:

„De Mester, szeretném, ha megmondanád, hogy kicsoda az én szomszédom?”

A törvénytudó ember abban a reményben tette fel ezt a kérdést, hogy kelepcebe csalhatja Jézust azáltal, hogy olyan kijelentésre készíti, amely sérti a zsidó törvényt, mivel ez az ember szomszédját úgy határozta meg, mint „az ember népének gyermekei”. A zsidók mindenki másra úgy tekintettek, mint „pogány kutyákra”. E törvénytudó ember valamennyire ismerte Jézus tanítását és ezért jól tudta, hogy a Mester másként gondolkodik erről; így hát remélte, hogy valami olyasmin a kimondására bírja rá, amit a szent törvény elleni támadásként lehet értelmezni.

Jézus azonban érzékelte a törvénytudó ember szándékát, és ahelyett, hogy besétált volna a kelepcebe, belefogott egy történetbe, melyet minden jerikói közösség nagyon is értékelne. Jézus azt mondta:

„Egy bizonyos ember Jeruzsálemből Jerikóba ment, és kegyetlen útonállók kezébe került, akik kirabolták, ruhájától megfosztották és megverték, majd félholtan otthagyták. Rövidesen, véletlenül, egy bizonyos pap tartott lefelé az úton, és amikor odaért a sebesülthöz, látván a siralmas állapotát, áttért az út másik oldalára. Ugyanígy közeledett egy lévi ember is, aki, amint odaért és meglátta a férfit, átment a másik oldalra. Most azonban egy bizonyos szamaritánus is rátalált, aki éppen Jerikóba utazott; és amikor látta a kirabolt és összevert embert, megesett rajta a szíve, és odament hozzá, olajat és bort öntött a sebeire és bekötözte, magát az embert pedig felültette a teherhordó állatára, s elhozta ide, a fogadóba és ápolta. Másnap elővett némi pénzt, és odaadva a fogadósnek, azt mondta: »Viseld gondját a barátomnak, és ha többet költenél, visszatérve megadom neked.« Most hadd kérdezzem meg tőled: e három közül ki volt a szomszédja annak, aki a rablók kezébe került?”

Amint a törvénytudó ember észrevette, hogy a saját csapdájába esett, azt válaszolta:

„Aki irgalmat mutatott iránta.”

Mire Jézus azt mondta:

„Menj és tégy te is hasonlóképp.”

A törvénytudó ember azért válaszolta, hogy „Aki irgalmat mutatott iránta”, mert még annak a gyűlöletes szónak a kimondásától is tartózkodni akart, hogy szamaritánus. A törvénytudó ember kényszerült arra, hogy a „Kicsoda az én szomszédom?” kérdésre válaszoljon, melyre a feleletet Jézustól várta, és amellyel, ha Jézus így kimondta volna, közvetlenül az eretnokség vádját vonta volna magára. Jézus nemcsak hogy összezavarta a tisztességtelen törvénytudó embert, hanem elmondott a hallgatóinak egy történetet is, mely egyszerre szolgált szép intelemül a követői számára és jelentett erős dorgálást minden zsidó számára a szamaritánusokkal kapcsolatos magatartásuk miatt. Ez a történet tovább segítette a testvéri szeretet munkálását mindazok között, akik később elhitték a jézusi evangéliumot.

354. Jeruzsálemben

Jézus azért ment el a sátoros ünnepre, hogy hirdethesse az evangéliumot a birodalom minden részéből érkezett zarándokoknak; a templomszentelés ünnepére most egyetlen céllal ment: hogy még egy lehetőséget adjon a Szanhedrinnek és a zsidó vezetőknek, hogy meglássák a világosságot. E néhány jeruzsálemi nap legkiemelkedőbb eseményére péntek éjjel, Nikodémusz házában került sor. Itt gyűlt össze mintegy huszonöt zsidó vezető, akik elhitték Jézus tanítását. E csoportban ott volt tizennégy olyan férfi is, akik akkor, vagy korábban, a Szanhedrin tagjai voltak. E találkozóra elment Éber, Matadormusz és arimateai József is.

Jézus hallgatóságát ez alkalommal csupa tanult ember alkotta, és mind ők, mind pedig a két apostol elcsodálkozott azon megjegyzések emelkedettségén és mélyen szántó voltán, melyeket a Mester ezen előkelő csoport előtt tett. Azóta, hogy Alexandriában, Rómában és a földközi-tengeri szigeteken tanított, Jézus nem mutatta meg, hogy mennyire ismeri és valójában mennyire megérti az emberek dolgait, mind világi, mind vallási téren.

Amikor e kis gyülekezet feloszlott, mind úgy távoztak, hogy ámultak a Mester személyiségén, elbűvölte őket az, amilyen jóindulattal és szeretettel bánt az emberrel. Megpróbáltak tanácsokat adni Jézusnak azon tervével kapcsolatban, hogy megnyerje a Szanhedrin többi tagját is. A Mester figyelmesen, de csendben hallgatta meg minden javaslatukat. Jól tudta, hogy semelyik tervük sem fog működni. Úgy gondolta, hogy a zsidó vezetők többsége sohasem fogadná el az országról szóló evangéliumot; mindazonáltal mindannyiuknak adott még egy esélyt a választásra. De amikor azon az éjszakán Nátániellel és Tamással az Olajfák hegyére tartott, hogy ott töltsék az éjszakát, még nem döntötte el, hogy milyen módszerrel próbálja meg még egyszer felhívni a Szanhedrin figyelmét a munkájára.

Azon az éjszakán Nátániel és Tamás keveset aludt; túlságosan meg voltak rökönyödve azon, amit Nikodémusz házában hallottak. Sokat gondolkoztak Jézus utolsó megjegyzésén, melyet a Szanhedrin korábbi és jelenlegi tagjai által megfogalmazott azon javaslatra tett, hogy vele tartanak a hetvenekhez. A Mester azt mondta:

„Nem, testvéreim, ez hiábavaló lenne. Csak megsokszoroznátok a fejetekre zúduló haragot, de egyáltalán nem mérsékelnétek az irántam érzett gyűlöletüket. Járjon mindegyikőtök az Atya ügyében, ahogy a szellem vezeti, mialatt én még egyszer felhívom a figyelmüket az országra úgy, ahogy azt az Atyám rendeli.”

355. A vak koldus meggyógyítása

Másnap reggel mindhárman átmentek Márta betániai házába reggelire és onnan rögtön Jeruzsálembe indultak. E szombat reggelen, ahogy Jézus és a két apostol a templomhoz közeledett, összetalálkoztak egy ismert koldussal, egy férfival, aki vakon született, s aki a szokott helyén üldögélt. Bár a kéregetők a szombat napján nem kértek vagy kaptak könyöradományt, szabad volt ott ülniük a megszokott helyükön. Jézus megállt és a koldust figyelte. Ahogy a vakon született embert nézte, megfogant elméjében a gondolat, hogy miként hívhatná fel még egyszer a Szanhedrin és a többi zsidó vezető és vallási tanító figyelmét a földi küldetésére.

Amint a Mester ott állt a vak ember előtt, gondolataiba merülve, Nátániel, az ember vakságának lehetséges okán tűnődve, megkérdezte:

„Mester, ki követett el bűnt, ez a férfi vagy az ő szülei, hogy vakon kellett megszületnie?”

A rabbik azt tanították a születéstől való vakság minden ilyen esetében, hogy azt bűn okozta. Nemcsak, hogy a gyermekekről tartották, hogy bűnben fogantak és születtek, hanem születhetett a gyermek vakon, büntetésül az apja által elkövetett valamilyen sajátos bűn miatt is. Még azt is tanították, hogy maga a gyermek is követhetett el bűnt még a világba születése előtt. De tanították azt is, hogy az ilyen fogyatékoságokat a gyermeket kihordó anya valamilyen bűne vagy egyéb tévelygése is okozhatja.

Mindeme vidékeken élt a régi hit az újratestesülésben. A régebbi zsidó tanítók Platónnal, Philónnal és sok esszénussal együtt megengedték azt az elméletet, hogy az emberek az egyik megtestesülésben leaathatják azt, amit a megelőző létezésben vetettek; így azt hitték, hogy az egyik életben levezekelhettek a megelőző életekben elkövetett bűnök. A Mester nemigen tudta elhíttetni az emberekkel, hogy a lelküknek nem volt korábbi léte.

Azonban, bármily következetlennek tűnik is, míg az ilyen vakságot a bűn eredményének hitték, a zsidók úgy gondolták, hogy igencsak tiszteletre méltó dolog könyöradományt adni az ilyen vak koldusoknak. E vakok szokás szerint azt énekelték a járókelőknek, „Ő lágyszívűek, mutassátok meg az érdemre méltó voltotokat a vak megsegítésével.”

Jézus nem csak azért kezdett bele az eset megvitatásába Nátániellel és Tamással, mert már eldöntötte, hogy felhasználja e vak embert, mint annak a napnak eszközét azért, hogy a küldetését még egyszer szembeűnően a zsidó vezetők tudtára adja, hanem azért is, mert mindig arra biztatta az apostolait, hogy keressék meg minden természeti vagy szellemi jelenség igazi okát. Gyakorta intette őket, hogy általában is tartózkodjanak szellemi okokat tulajdonítani mindennapos fizikai eseményeknek.

Jézus elhatározta, hogy felhasználja e koldust a nap munkájával kapcsolatos terveiben, ám mielőtt bármit is tett volna a vak emberért, akit Jósiásnak hívtak, megválaszolta Nátániel kérdését. A Mester azt mondta:

„Sem ez a férfi nem követett el bűnt, sem pedig a szülei, hogy azok az Isten tetteinek nyilvánulását váltották volna ki őbenne. E vakság az események természetes menetében érte őt, de nekünk most Annak a tetteit kell véghez vinnünk, aki engem küldött, amíg még világos van, mert bizonyosan eljön az éjjel, amikor az elvégzendő munkát megtenni nem lesz lehetőségünk. Amíg a világban vagyok, én vagyok a világ világossága, de egy kis idő múlva én már nem leszek veletek.”

Amikor Jézus ezt elmondta, így szólt Nátánielhez és Tamáshoz:

„Adjuk meg a vak ember látását ezen a szombati napon, hogy az írástudók és a farizeusok megtalálják a kiváló alkalmat, melyet az Ember Fiának megvadásához keresnek.”

Ezután előrehajolt, a földre köpött és a köpetet összekeverte agyaggal. Végig úgy beszélt, hogy a vak ember is hallja, majd odament Jósiashoz és az agyagot a világtalan szemére tette, mondván:

„Menj, fiam, mosd le ezt az agyagot a Siloám tavában, és rögvest elnyered a látásodat.”

Miután Jósias eszerint megmosdott a Siloám tavában, már látva tért vissza a barátaihoz és a családjához.

A férfi mindig is koldus volt, ezért semmi máshoz nem értett; így, amikor elmúlt az elnyert látása miatti első izgatottsága, visszatért a megszokott könyöradomány-kérő helyére. A barátai, a szomszédai és mindenki, aki korábban ismerte, amikor észrevették, hogy lát, mind azt mondták, „Ez nem Jósias, a vak koldus?” Némelyek azt mondták, hogy ő az, míg mások azt, hogy „Nem, ez a valaki őhöz hasonló, de ez az ember lát.” De amikor őt magát kérdezték, azt felelte, „Én vagyok az.”

Amikor elkezdtek kérdegetni, hogy miként vált képpé a látásra, azt felelte nekik:

„Egy Jézus nevű ember jött erre, és ahogy a barátaival rólam beszélt, köpettel kevert össze agyagot, rákent a szememre és arra utasított, hogy menjek és mosdjak meg a Siloám tavában. Én megtettem, amit ez a férfi mondott, és nyomban elnyertem a látásomat. Ez csak néhány órája történt. Még mindig nem sokat értek abból, amit látok.”

Amikor a köréje gyűlő emberek megkérdezték, hogy hol találják e különös férfit, aki meggyógyította, Jósias csak annyit tudott válaszolni, hogy nem tudja.

A Mester által véghez vitt csodák közül ez volt az egyik legkülönösebb. Ez az ember nem kérte, hogy gyógyítsa meg. Nem tudta, hogy az a Jézus, aki arra utasította, hogy mosdjon meg a Siloámnál, és aki látást ígért neki, nem más, mint a sátoros ünnep alatt Jeruzsálemben szónokolt galileai próféta. Ennek az embernek kevés volt a hite ahhoz, hogy elnyerje a látását, de az akkori idők emberei erősen hittek egy nagy vagy szent ember köpetének segítő erejében; és Jézusnak a Nátániellel és Tamással folytatott beszélgetéséből Jósias arra következtetett, hogy a jövőbeli jótevője nagy ember, tanult tanító vagy szent próféta; ennek megfelelően úgy tett, ahogy Jézus utasította.

Jézus három okból használta az agyagot és a köpetet és utasította őt arra, hogy mosdjon meg a jelképi erővel bíró Siloám tavában:

1. Ez nem az egyéni hitre válaszul adott csoda volt. Ez olyan csodatétel volt, melyet Jézus a saját céljának elérése érdekében választott, de amelyet úgy intézett, hogy ennek az embernek tartós haszna legyen belőle.
2. Lévé, hogy a vak férfi nem kérte a gyógyulást, és mivel a hite csekély volt, ezen anyagi cselekedetek az ő bátorításának célját szolgálták. Ez az ember hitt a köpet segítő erejének babonáságában, és tudta, hogy a Siloám tava félig szent hely. De aligha ment volna el oda, ha nem kellett volna lemosnia az agyagkenetet. Elég szertartási elem volt a dologban ahhoz, hogy cselekvésre készítse.
3. Jézusnak azonban volt egy harmadik oka is arra, hogy e különleges tethez kapcsolódóan ezen anyagi eszközt vegye igénybe: Ez teljes mértékben a saját döntése szerint véghez vitt csoda volt, és ezáltal akarta megtanítani az akkori korban és minden következő korszakban élő követőinek azt, hogy a betegek gyógyítása során tartózkodjanak az anyagi módszerek megvetésétől vagy semmibe vételétől. Azt akarta megtanítani nekik, hogy többé ne úgy tekintsenek a csodákra, mint az emberi betegségek gyógyításának egyedüli módjára.

Jézus csodatétellel adta meg a látását ennek az embernek ezen a szombat reggelen, mégpedig a jeruzsálemi templom közelében, mert a tettének elsődleges célja a nyílt kihívás volt a Szanhedrin és minden zsidó tanító és vallási vezető számára. Ez volt az ő módszere ahhoz, hogy a farizeusokkal való nyílt szakítást hirdesse. Jézus igenlő felfogást mutatott mindenben, amit csak tett. Jézus abból a célból vitte el a két apostolát ehhez az emberhez e szombati nap kora délutánján és gerjesztette szándékosan a vitákat, hogy arra készítse a farizeusokat, hogy felfigyeljenek a csodára s a dolgok a Szanhedrin elé kerüljenek.

356. Jósiás a Szanhedrin előtt

A délután derekára Jósiás gyógyulásának híre olyan nagy vitát váltott ki a templom környékén, hogy a Szanhedrin vezetői úgy döntöttek, összehívják a tanácsot a szokásos templomi találkozók helyszínén. Ezt azon megváltoztathatatlan szabály ellenében tették, mely tiltotta a Szanhedrin összeülését a szombati napon. Jézus tudta, hogy a szombat törvényének megszegése lesz az ellene felhozandó fő vádak egyike, amikor a végső megmérettetés eljön, és azt akarta, hogy azzal a váddal kerüljön a Szanhedrin bírái elé, hogy szombaton gyógyított meg egy vak embert, s hogy az ő irgalmas cselekedete felett ítélkező magas zsidó tanácsnak az ülése szintén a szombat napján legyen és a saját maguk által önként vállalt törvények egyértelmű megszegésével vitassák meg ezeket a dolgokat.

De nem hívták maguk elé Jézust; féltek azt tenni. Ehelyett haladéktalanul Jósiásért küldtek. Néhány előzetes kérdést követően a Szanhedrin szóvivője (nagyjából ötven tag volt jelen) úgy rendelkezett, hogy Jósiás mondja el, mi történt vele. A reggeli gyógyulása óta Jósiás megtudta Tamástól, Nátánieltől és másoktól, hogy a farizeusok dühösek a szombaton megesett gyógyulása miatt, és hogy valószínűleg minden érintettnek kárára lesznek; de Jósiás ekkor még nem tudta, hogy Jézus az, akit a Megszabadítónak neveztek. Így aztán, amikor a farizeusok megkérdezték, azt mondta:

„Ez az ember jött arra, agyagot tett a szememre, azt mondta, hogy menjek és mosdjak meg a Siloámban, és én most látok.”

Az egyik idősebb farizeus a hosszabb hozzászólását követően azt mondta:

„E férfi nem jöhet Istentől, mert láthatjátok, hogy nem tartja meg a szombatot. Megszegi a törvényt, először is azzal, hogy agyagot gyúr, majd pedig, hogy e koldust elküldi megmosdani a Siloámban a szombat napján. Az ilyen ember nem lehet Istentől küldött tanító.”

Ezután a fiatalabbak egyike szólt, aki titkon hitt Jézusban:

„Ha ezt az embert nem az Isten küldte, akkor miként tudja e dolgokat véghez vinni? Tudjuk, hogy aki közönséges bűnös, az nem képes ilyen csodákra. Mi mind ismerjük e koldust és hogy vakon született; most pedig lát. Még mindig azt állítjátok, hogy e próféta mindeme csodákat az ördögök hercegének hatalmával műveli?”

És minden farizeusnak, aki Jézust vádolni és elítélni merte, most egyikük olyan fogós és zavarba ejtő kérdéseket tett fel, hogy komoly megosztottság alakult ki közöttük. Az elnöklő tisztviselő látta, hogy milyen irányba sodródnak a dolgok, és a vita lecsillapítása érdekében arra készült, hogy inkább magát a férfit kérdezi meg. Jósiáshoz fordulva azt mondta:

„Mi mondanivalód van erről az emberről, erről a Jézusról, akiről azt állítod, hogy felnyitotta a szemedet?”

Jósiás erre azt felelte:

„Úgy hiszem, hogy ő próféta.”

A vezetőket nagyon felkavarta a válasz, és nem tudván, hogy mi egyebet tehetnének, úgy határoztak, hogy elküldetnek Jósiás szüleiért, hogy megtudják, vajon tényleg vakon született-e. Nemigen akarták elhinni, hogy a koldust meggyógyították.

Jól ismert tény volt Jeruzsálemben, hogy nem csak Jézustól tagadták meg a zsinagógákba való belépést, hanem mindenki, aki hitt a tanításában, hasonlóképpen ki volt tiltva a zsinagógából, ki volt kizárva Izrael gyülekezetéből; és ez azt is jelentette, hogy az egész zsidóság szerte mindenféle jogtól és kiváltságtól megfosztották őket, kivéve azt a jogot, hogy megvásárolják a létszükségleti árucikkeket.

Amikor tehát Jósiás szülei, szegény és rettegő lelkek, megjelentek a méltóságos Szanhedrin előtt, féltek nyíltan beszélni. A bíróság szóvivője azt mondta:

„Ez a ti fiatok? És jól értjük-e, hogy vakon született? Ha ez igaz, akkor miként lehetséges, hogy most lát?”

Erre Jósias apja, akihez Jósias anyja is csatlakozott, azt felelte:

„Úgy tudjuk, hogy ez a mi fiunk, és hogy vakon született, de hogy miként lehetséges, hogy látóvá vált, vagy ki volt az, aki felnyitotta a szemét, azt nem tudjuk. Kérdezzétek őt; elég idős hozzá; szóljon a maga nevében.”

Ekkor másodjára idézték be Jósiaszt. Nem boldogultak valami jól azon mesterkedésükben, hogy szabályszerű tárgyalást tartsanak, és némelyek kezdtek furcsán érezni magukat, amiért illet művelnek szombaton; ennek megfelelően, amikor újra szólították Jósiaszt, más támadási módszerrel próbálták kelepcébe csalni. A bíróság tisztviselője szólt a korábban vak emberhez, ezt mondva:

„Miért nem dicsőíted az Istent ezért? Miért nem mondod el nekünk a teljes igazságot a történelekről? Mi mindannyian tudjuk, hogy ez az ember bűnös. Miért nem vagy hajlandó tudomásul venni az igazságot? Tudod, hogy te és e férfi egyaránt bűnösök vagytok a szombat megszegésében. Nem akarsz vezetelni a bűnödért azzal, hogy elismered Istent a gyógyítóként, ha továbbra is azt állítod, hogy a szemedet ma nyitották fel?”

Jósias azonban nem volt néma, és nem volt híján a humorérzéknek sem; így azt válaszolta a bíróság tisztviselőjének:

„Hogy bűnös-e ez az ember, azt nem tudom; csak egy dolgot tudok – azt, hogy eddig vak voltam, most viszont látok.”

Mivel nem tudták kelepcébe csalni Jósiaszt, tovább firtatva a történeteket, megkérdezték tőle:

„Pontosan hogyan nyitotta fel a szemedet? Mit tett ténylegesen veled? Mit mondott? Kérte, hogy higgy benne?”

Jósias némileg türelmetlenül így válaszolt:

„Pontosan elmondtam már nektek, hogy miként történt az egész, és ha nem hiszitek el a vallomásomat, akkor miért hallgattok meg újra? Esetleg ti is az ő tanítványaiav akartok válni?”

Amikor Jósias ezt elmondta, felbomlott a rend a Szanhedrinben, majdnem tettelegességre került sor, mert a vezetők rárontottak Jósiasra, dühösen azt kiabálva:

„Azt mondod, hogy ennek az embernek a tanítványai legyünk, de mi Mózes tanítványai vagyunk, és az Isten törvényeinek tanítói vagyunk. Tudjuk, hogy Isten szólt Mózesen keresztül, de ami ezt a Jézus nevűt illeti, nem tudjuk, hogy ő honnét jött.”

Erre Jósias, aki egy emelvényen állt, hangosan, hogy mindenki hallhassa, azt mondta:

„Figyeljete ide, ti, akik azt mondjátok magatokról, hogy egész Izrael tanítói vagytok, hadd mondjam el, hogy itt valami nagy csoda van, lévén, hogy megvalljátok, hogy nem tudjátok, hogy ez az ember honnét való, és mégis bizonyosan tudjátok abból a tanúvallomásból, melyet meghallgattatok, hogy felnyitotta a szememet. Mindannyian tudjuk, hogy az Isten nem tesz ilyesmit az istentelenekért; hogy az Isten ilyen dolgot csakis egy igaz hívő kérésére tesz – olyanért, aki szent és igaz. Tudjátok, hogy a világ kezdete óta nem hallottatok olyanról, hogy valakinek, aki vakon született, felnyitották a szemét. Nézzetek hát meg engem, ti mind, és lássátok, hogy mi történt ma Jeruzsálemben! Azt mondom nektek, hogy ha ez az ember nem Istentől való, akkor nem tehetne volna meg ezt.”

Ahogy a Szanhedrin tagjait megosztotta a düh és a zavarodottság, azt kiabálták neki:

„Te, aki teljességgel bűnben születted, te mersz tanítani minket? Talán nem is igazán vakon születted, és még ha a szemedet a szombat napján nyitották is fel, azt az ördögök hercegének hatalma művelte.”

El is indultak egyenest a zsinagógába, hogy kiközösítsék Jósiaszt.

Jósias a tárgyalásra úgy ment el, hogy csak halvány fogalma volt Jézusról és a gyógyulásának természetéről. Annak a merész tanúvallomásnak a legnagyobb része, mely vallomást oly okosan és

bátran tett egész Izráel legfelsőbb bírósága előtt, akkor alakult ki az elméjében, amikor a tárgyalás ilyen tisztességtelen és igazságtalan irányba fordult.

357. Tanítás Salamon csarnokában

A Szanhedrinnek a templomi hivatalos helyiségek egyikében megtartott, a szombatot megtörő ülése alatt végig, Jézus a közelben járt, az embereket tanította Salamon csarnokában, azt remélve, hogy a Szanhedrin elé hívatják, ahol is elmondhatja nekik az Isten országában való isteni fiúi elismerés szabadságának és örömének jó hírét. De féltek érte küldeni. Mindig összezavarodtak, amikor Jézus ilyen hirtelenül és nyilvánosan megjelent Jeruzsálemben. Az oly buzgón keresett alkalmat Jézus most megadta nekik, de ők féltek őt akárcsak tanúként is a Szanhedrin elé hozatni, és még jobban féltek attól, hogy letartóztassák.

Ekkoriban a tél derekán járt az idő Jeruzsálemben, és az emberek Salamon csarnokában kerestek legalább részleges menedéket; és ahogy Jézus ott időzött, a tömeg számos kérdést tett fel neki, és ő több mint két órán át tanította őket. Néhány zsidó vezető megpróbálta csapdába csalni a nyilvánosan feltett kérdéseikkel:

„Meddig tartasz még bennünket bizonytalanságban? Ha te vagy a Messiás, akkor miért nem mondd meg nekünk egyenesen?”

Jézus ezt válaszolta:

„Én már sokszor beszéltem nektek magamról és az Atyámról, de nem vagytok hajlandók hinni nekem. Hát nem látjátok, hogy az Atyám nevében véghez vitt tetteim tanúskodnak mellettem? De sokan közületek azért nem hisznek, mert nem az én nyájamba tartoznak. Az igazság tanítója csak azok számára vonzó, akik vágnak az igazságra és akik szomjazzák az igazságosságot. A bárányaim hallgatnak a szavamra, és én ismerem őket és ők követnek engem. Örökkévaló életet adok mindazoknak, akik követik a tanításomat; nem vesznek el soha, és nem ragadja ki őket a kezemből senki. Atyám, aki nekem adta e gyermekeket, mindenkinél nagyobb, így az ő kezéből senki sem ragadhatja ki őket. Az Atya és én egy vagyunk.”

Néhány hitetlen zsidó elrohant oda, ahol még folyt az építkezés, hogy köveket szedjenek fel és megkövezzék Jézust, de a hívek visszatartották őket.

Jézus folytatta a tanítást:

„Mennyi jótettet mutattam nektek az Atyától, így hát megkérdem, hogy e jótetteim közül melyikért akartok megkövezni?”

Erre azt válaszolta az egyik farizeus:

„Nem a jótettedért akarunk megkövezni, hanem a káromlásért, azért, hogy ember létedre arra vetemedsz, hogy Istennel egyenlővé teszed magadat.”

Mire Jézus így felelt:

„Azért vádoljátok az Ember Fiát káromlással, mert nem voltatok hajlandók hinni nekem, amikor kijelentettem, hogy az Isten küldött. Ha nem az Isten tetteit viszem véghez, akkor ne higgyetek, de ha az Isten tetteit viszem végbe, akkor, még ha nem is hisztek bennem, azt kell gondolnom, hogy hisztek a tettekben. De hogy bizonyosak legyetek afelől, amit hirdetek, hadd jelentsem ki újra, hogy az Atya bennem van és én az Atyában vagyok, és hogy amint az Atya bennem lakozik, úgy fogok én ott lakozni mindenkin, aki elhiszi ezt az örömhírt.”

Amikor az emberek meghallották e szavakat, sokan elfutottak, hogy követ ragadjanak és megkövezzék, de Jézus a templomi területen keresztül kiment a csarnokból; és találkozott a Szanhedrin ülésének fejleményeit figyelő Nátániellel és Tamással, s a templom közelében várakoztak együtt, míg Jósias ki nem jött a tanácssteremből.

Jézus és a két apostol nem kereste Jósiást az otthonában addig, amíg hírének nem vették, hogy kiközösítették a zsinagógából. Amikor odamentek a házához, Tamás kihívta az udvarra, és Jézus e szavakkal szólt hozzá:

„Jósiás, hiszel az Isten Fiában?”

Jósiás azt felelte:

„Mondd meg, hogy ki az, hogy hihessek benne.”

Jézus azt mondta erre:

„Láttad is és hallottad is őt, és ő az, aki most szól tehozád.”

Mire Jósiás így szólt:

„Uram, hiszek”,

és leborulva imádta őt.

Amikor Jósiás megtudta, hogy kiközösítették a zsinagógából, először nagyon elcsüggedt, de aztán igen felbátorodott, amikor Jézus úgy rendelkezett, hogy haladéktalanul készülődjön, mert velük jön a pella-i táborba. Ezt az együgyű jeruzsálemi embert valóban kiközösítették egy zsidó zsinagógából, de lám csak, egy világegyetem Teremtője vezeti el, hogy az akkori kor és nemzedék szellemi nemességéhez csatlakozzon.

Jézus ezután eltávozott Jeruzsálemből, és nem tért vissza addig a közeli időpontig, amikor is már arra készült, hogy elhagyja e világot. A Mester a két apostollal és Jósiással visszament Pellába. Jósiás a Mester csodálatos segédkezésében részesülők ama csoportjába tartozott, akik jó termést hoztak, mert belőle egy életre az országról szóló evangélium tanhirdetője vált.

358. A PEREI KÜLDETÉS KEZDETE

Abner, Keresztelő János tizenkét apostolának korábbi vezetője, nazireus és az engedibeli nazireus tanoda egykori feje, most pedig az ország hetven hírnökének főnöke Kr.u. 30. január 3-án, kedden összehívta a társait és elmondta nekik az utolsó utasításokat, mielőtt elküldte volna őket a Perea összes városában és falvában teljesítendő küldetésre. E perei küldetés csaknem három hónapig tartott és ez volt a Mester utolsó segédkezése. E munkából Jézus egyenesen Jeruzsálembe ment, hogy átessen a húsvér testben rá váró utolsó tapasztalásain. A hetvenek, akiknek segítségére volt Jézus és a tizenkét apostol rendszeres munkája is, a következő kisebb-nagyobb városokban és mintegy ötven további faluban tevékenykedtek: Zafón, Gadara, Maked, Arbela, Ramat, Edrei, Bozora, Kaszpin, Mispa, Gerasza, Ragaba, Szukkot, Amathusz, Ádám, Penuel, Kapitoliasz, Dion, Hatita, Gadda, Filadelfia, Jogbeha, Gileád, Bet-Nimra, Türosz, Elealah, Liviasz, Hesbon, Kallirhoé, Bet-Peor, Shittim, Szibma, Médeba, Bet-Meon, Areopolisz és Aroer.

E perei vándorút alatt az ekkor hatvankét tagú női testület vette át a betegek számára való segédkezési munka nagyobb részét. Ez volt az országról szóló evangélium nemes szellemi jellege kialakulásának utolsó időszaka, és ezért aztán mentes volt a csodatételektől. Palesztina egyetlen más részében sem végeztek az apostolok és Jézus tanítványai ilyen kiterjedt munkát, és egyetlen más vidéken sem fogadták el a polgárok jobb rétegei ilyen általánosan a Mester tanításait.

Pereát ekkoriban nagyjából egyenlő mértékben népesítették be nem-zsidók és zsidók, mert a zsidókat általánosan eltávolították ezekről a területekről Júdas Makkabeus idejében. Perea volt egész Palesztina legszebb és legfestőibb tartománya. A zsidók általában úgy utaltak rá, mint „a Jordánon túli földre”.

Jézus végig ezen időszak alatt megosztotta idejét a pella-i tábor és a tizenkettekkel megtett utazások között, akikkel a hetveneket segítette azokban a városokban, ahol amazok tanítottak és szónokoltak. A hetvenek Abner utasításai szerint megkereszteltek minden hívőt, bár Jézus ezzel sohasem bízta meg őket.

359. A pella táborban

Január közepére több mint ezerkétszáz ember gyűlt össze Pellánál, és Jézus minden nap legalább egy alkalommal tanította is a sokaságot, amikor éppen a táborban tartózkodott, és rendszerint délelőtt kilenc órákor beszélt, ha az eső nem akadályozta meg ebben. Péter és a többi apostol délutánonként tanított. Az estét Jézus fenntartotta a szokás szerint kérdésekkel és válaszokkal töltött tanácskozásokra, melyekre a tizenkettek és más haladó tanítványok társaságában került sor. Az esti csoportok átlagosan ötvenfősek voltak.

Március közepére, akkorra, amikor Jézus elindult Jeruzsálem felé, négyezernél is több ember alkotta azt a népes hallgatótábort, mely reggelente Jézus, illetve Péter hitszónoklatában részesült. A Mester a földi munkája befejezésül azt az időpontot választotta, amikor az üzenete iránti érdeklődés magasan szárnyalt, a legmagasabban, az ország fejlődésének e második vagy nem csodatételes szakaszában. A tömeg háromnegyede igazságkereső volt, azonban nagy számban jelen voltak közöttük farizeusok is Jeruzsálemből és máshonnan, valamint volt számos kétkedő és gáncsoskodó is.

Jézus és a tizenkét apostol az ideje nagy részét a pella táborban összegyűlt sokaságnak szentelte. A tizenkettek kevés vagy semennyi figyelmet sem szenteltek a külső munkának, csak Jézussal mentek ki, hogy időről időre meglátogassák Abner társait. Abner igen jól ismerte a pereai körzetet, lévén, hogy e területen végezte a munkája nagy részét korábbi mestere, Keresztelő János. A pereai küldetés megkezdését követően Abner és a hetvenek többé nem tértek vissza a pella táborba.

360. Hitszónoklat a jó pásztorról

Jeruzsálemiek, farizeusok és mások háromszáz főnél is nagyobb létszámú társasága követte Jézust észak felé, Pelláig, miután Jézus sietve elkerülte a zsidó vezetők bíraskodását a templomszentelés ünnepének végén; és e zsidó tanítók és vezetők jelenlétében, valamint a tizenkét apostol füle hallatára történt, hogy Jézus elmondta a „jó pásztorról” szóló hitszónoklatot. Egy félórás kötetlen beszélgetést követően egy nagyjából százfős csoporthoz szólva Jézus azt mondta:

„Ma este sok mondanivalóm van számotokra, és mivel sokan közületek a tanítványaim és némelyek az esküdt ellenségeim, a tanításomat példázatban mondom el, hogy mindegyikőtök olyannak vehesse, amelyet a szíve befogad.

Ma este olyan emberek vannak itt előttem, akik hajlandók volnának meghalni értem és az országról szóló ezen örömhírért, és némelyikük fel is ajánlja majd életét az elkövetkező évek során; és vannak itt olyanok is, a hagyomány rabszolgái, akik Jeruzsálemtől követtek engem, és akik az összezavart és rászédett vezetőikkel az Ember Fiának elpusztítására törekednek. A húsvér testben most élt életem ítélt majd mindkettő felett, az igaz pásztorok felett és a hamis pásztorok felett. Ha a hamis pásztor vak volna, akkor büntelen lenne, de ti azt állítjátok, hogy láttok; tanítóknak valljátok magatokat Izraelben; ezért a bűnösök rajtatok marad.

Az igaz pásztor összetereli a nyáját a karámba éjszakára a veszély idején. Amikor eljön a reggel, belép a karámba a kapun, és amikor szól, a juhok megismerik a hangját. Az a pásztor, aki nem a kapun megy be a juhok aklába, hanem máshonnan hatol be, az tolvaj és rabló. Az igaz pásztor az akolba akkor megy be, amikor a kapuőr kinyitotta előtte a kaput, és a juhai, megismervén a hangját, előjönnek a szavára; és amikor azokat, melyek az övéi, így kivezette, a jó pásztor elindul előttük; az élen halad és a juhok követik. A juhai azért követik, mert ismerik a hangját; idegent nem követnének. Elfutnak az idegen elől, mert nem ismerik a hangját. A tömeg, mely itt körénk gyűlt olyan, mint a pásztor nélküli bárányok, de amikor hozzájuk szólunk, ők megismerik a pásztor hangját, és követnek minket; legalábbis azok, akik vágnak az igazságra és szomjazzák az igazságosságot. Némelyiketek nem az én nyájamba tartozik; nem ismeritek a hangomat és nem követtek. És mivel hamis pásztorok vagytok, a bárányok nem ismerik a hangotokat és nem követnek titeket.”

Amikor Jézus elmondta ezt a példabeszédet, senki sem tett fel kérdést. Egy idő után újra beszélni kezdett és elkezdte magyarázni a példázatot:

„Nektek, akik az Atyám nyájainak segédpásztorai akartok lenni, nem csak hogy méltó vezetőknek kell lennetek, hanem táplálnotok is kell a nyáját jó élelemmel; nem vagytok igaz pásztorok, hacsak nem vezetitek a nyájaitokat zöld mezőkre és nyugodt vizek mellé.

És most, nehogy némelyikőtök túl könnyen megértse ezt a példabeszédet, kijelentem, hogy az Atya juhaklához is én vagyok a kapu és az Atyám nyájai számára is én vagyok az igaz pásztor. Minden pásztor, aki nélkülem akar bejutni az akolba, kudarcot fog vallani, és a bárányok nem fognak hallgatni a hangjára. Én vagyok a kapu, azokkal együtt, akik velem szolgálnak. Minden lélek, aki az általam teremtet és elrendelt módon lép az örökkévaló útra, az üdvözl és képes lesz továbbmenni, míg csak el nem éri a Paradicsom örökkévaló mezőit.

De ugyancsak én vagyok a juhaimért még az életét adni is hajlandó igaz pásztor. A tolvaj csak azért tör be az akolba, hogy lopjon, öljön és pusztítson; de én azért jöttem, hogy nektek mind életetek legyen és az bőségben legyen. Aki bérenc, megfutamodik a veszély fokozódásával és hagyja, hogy a juhokat széttepjék és elpusztítsák; de az igaz pásztor nem szalad el, amikor jön a farkas; megvédi a nyáját, és ha szükséges, életét is adja a bárányaiért. Bizony, bizony mondom nektek, barátaim és ellenségeim, én vagyok az igaz pásztor; ismerem az enyéimet és az enyéim ismernek engem. Én nem fogok elfutni a veszély elől. Befejezem ezt a szolgálatot, az Atyám akaratának beteljesítését, és nem fogom elhagyni a nyáját, melyet az Atya rám bízott.

De sok más bárányaim is vannak nem ebből a nyájból, és e szavak nem csak e világra érvényesek. E más bárányok szintén hallgatnak rám és megismerik a hangomat, és én megígértem az Atyának, hogy mindet egy akolba terelem, az Isten fiainak egy testvériségébe. Akkor majd mind megismeritek az egy pásztor hangját, az igaz pásztorét, és mind elismeritek az Isten atyását.

Akkor megtudjátok majd, hogy az Atya miért szeret engem és miért bízta énrám az összes nyáját ezen a területen; azért, mert az Atya tudja, hogy nem fogok megtorpanni a juhakol védelmezése során, hogy én nem fogom elhagyni a bárányaimat, és hogyha szükséges, nem fogok habozni, hogy életemet áldozzam az ő számos nyájának szolgálatában. De jegyezzétek meg, ha odaadom az életemet, fel is veszem újra. Sem ember, sem bármely más teremtmény nem képes elvenni az életemet. Megvan a jogom és a hatalmam, hogy odaadjam az életemet, és ugyanúgy megvan a hatalmam és jogom azt újra felvenni. Ti nem érthetitek ezt, de ilyen hatáskört kaptam az Atyámtól még mielőtt e világ meglett.”

Amikor meghallották e szavakat, az apostolai összezavarodtak, a tanítványai elképedtek, a Jeruzsálemből és környékéről való farizeusok pedig késő estig vitatkoztak róla, mondván:

„Ez vagy őrült vagy ördög szállta meg.”

De a jeruzsálemi tanítók közül azt mondták némelyek:

„Úgy beszél, mint aki felhatalmazással bír; mellesleg, ki látott már olyat, hogy valakit megszállt az ördög és az felnyitja a vakon született ember szemét és véghez viszi mindazokat a csodás dolgokat, melyeket ez az ember megtett?”

Másnap a zsidó tanítóknak mintegy a fele megvallotta a hitét Jézusban, míg a másik fele feldúltan visszatért a jeruzsálemi és más helységbeli otthonába.

361. Szombati hitszónoklat Pellában

Január végére a szombat délutáni tömegek létszáma csaknem elérte a háromezret. Január 28-án, szombaton mondta el Jézus az emlékeztető beszédét a „bizodalomról és a szellemi felkészültségről”. Simon Péter néhány bevezető megjegyzése után a Mester azt mondta:

„Amit már sokszor elmondtam az apostolaimnak és a tanítványaimnak, most kijelentem e sokaságnak is: óvakodjatok a farizeusok kovászatától, ami a képmutatás, mely előítéletből születik és a hagyományhoz való ragaszkodásból táplálkozik, jóllehet a farizeusok közül soknak őszinte a szíve és némelyikük tanítványomként van itt. Rövidesen mindannyian megértitek a tanításomat, mert most

nincs semmi elrejtve, ami nyilvánosságra ne kerülne. Ami még el van rejtve előletek, mind a tudtotokra adatik, amint az Ember Fia teljesítette a küldetését a földön és a húsvér testben.

Rövidesen, nagyon hamar az ellenségeink által titkon és sötétben tervezett dolgok napvilágra kerülnek és világgá fogják kürtölni azokat. De én azt mondom nektek, barátaim, amikor az Ember Fiának elpusztítására törekednek, ne féljetek tőlük. Ne féljetek azoktól, akik ugyan képesek megölni a testet, azután viszont már nincs több hatalmuk rajtatok. Arra intelek benneteket, hogy ne féljetek senkitől a mennyben vagy a földön, de örvendezzete, hogy ismeritek Őt, akinek megvan a hatalma ahhoz, hogy megszabadítson titeket minden becstelenségtől és feddhetetlenként állítson titeket egy világegyetem ítélőszéke elé.

Ugye két fillérért öt verebet is adnak? Ennek ellenére, amikor a madarak élelmet keresve szálldosnak mindenfelé, egyikük sem kerüli el Atyámnak, minden élet forrásának figyelmét. A szeráfi oltalmazók a fejeteken a hajsálakat is mind számon tartják. Ha pedig mindez igaz, akkor miért élnétek félelemben a mindennapok sok kicsinysége miatt? Azt mondom nektek: ne féljete; sokkal többet értek ti, mint a sok veréb.

Mindannyiatokat, akiknek elég bátorságotok volt ahhoz, hogy megvalljátok hiteteket a tanításomban az emberek előtt, rövidesen én is megvallok a menny angyalai előtt; de aki tudatosan tagadja a tanításaim igazságát az emberek előtt, azt a beteljesülés-őrangyala megtagadja még a menny angyalai előtt is.

Mondjatok, amit akartok az Ember Fiáról, és megbocsátjátok nektek; de aki káromolni meri az Istent, az aligha nyer megbocsátást. Amikor az emberek odáig mennek, hogy szánt szándékkal az ördög erőinek tulajdonítsák az Isten tetteit, az ilyen tudatos lázadók aligha kérnek megbocsátást a bűneikért.

Amikor majd az ellenségeink a zsinagógák vezetői elé és más magas hatóságok elé visznek titeket, ne aggódjatok amiatt, hogy mit mondjatok és ne nyugtalankodjatok amiatt, hogy miként válaszoljatok a kérdéseikre, mert a bennetek lakozó szellem bizonyosan sugalmaz nektek abban az órában, hogy mit mondjatok az országról szóló örömhír tiszteletére.

Meddig fogtok még a döntés völgyében tartózkodni? Miért tévóváztok a két választás között? Miért kell a zsidó vagy a nem-zsidó embernek haboznia, hogy elfogadja azt a jó hírt, hogy ő az örökkévaló Isten egyik fia? Mennyi időt vesz még igénybe az, hogy meggyőzzünk titeket, hogy örömmel lépjete a szellemi örökségetekbe? Én azért jöttem e világba, hogy kinyilatkoztassam nektek az Atyát és elvezesselek titeket az Atyához. Az elsőt már elvégeztem, de az utóbbit a beleegyezésetek nélkül nem tehetem meg; az Atya sohasem kényszerít egyetlen embert sem az országba való belépésre. A meghívás mindig is ez volt és mindig is ez lesz: jöjjön bárki, aki akar és vegyen szabadon az élet vizéből."

Amikor Jézus befejezte a beszédet, sokan mentek el felvenni a keresztséget az apostoloktól a Jordánban, mialatt Jézus az ott maradtakkal feltett kérdésekre válaszolt.

362. Az örökség felosztása

Mialatt az apostolok a híveket keresztelték, a Mester az ott maradtakkal beszélgetett. Egy bizonyos fiatalember azt mondta neki:

„Mester, apám meghalt és nagy vagyont hagyott rám és a fivéremre, de a fivérem nem hajlandó kiadni nekem, ami az enyém. Megtennéd, hogy utasítod a fivéremet, hogy ezt az örökséget ossza velem?"

Jézus egy kissé ingerült lett, amiért ez az anyagiasságú ifjú ilyesfajta kérdést vet fel megvitatásra; de kihasználta az alkalmat arra, hogy további intelmeket adjon. Jézus így szólt:

„Ember, ki hatalmazott fel arra, hogy a bírótok legyenek és elosszam az örökségeket? Honnan vetted az ötletet, hogy figyelmet fordítok e világ anyagi ügyeire?"

Ezután a körülötte lévők felé fordulva azt mondta:

„Vigyázzatok és óvakodjatok minden kapzsiságtól; nem a birtokolható dolgokban való bővelkedéstől függ az ember élete. Nem származik boldogság a vagyon hatalmából, és nem fakad öröm a vagyoni javakból. A vagyon önmagában nem átok, viszont a vagyoni javak imádata sokszor vezet az e világi dolgok áhításához, mely a lelket vakká teszi az Isten országa vonzó szellemi valóságaira a földön és az örökkévaló élet örömeire a mennyben.

Hadd mondjak el nektek egy történetet egy bizonyos gazdag emberről, akinek a földje bőséges termést adott; és amikor nagyon meggazdagodott, azon kezdett el gondolkodni: »Mihez kezdjek mindezzel a vagyonnal? Oly sok a vagyonom, hogy nem tudom hová tenni.« Amint ezen a kérdésen merengett, azt mondta: »Ezt fogom tenni; lebontom a csúreimet és nagyobbakat építek, és így elég helyem lesz, ahol a termést és a vagyonomat gyűjthetem. Akkor aztán azt mondhatom a lelkemnek, én lelkem, sok javad van sok évre félretéve; most pihenj; egyél, igyál és vigadozzál, mert gazdag vagy és a javakban bővelkedsz.«

De ez a gazdag ember ostoba is volt. Azzal, hogy gondoskodott az elméje és a teste anyagi szükségleteiről, nem gyűjtött kincseket a mennyben a szellem megelégedésére és a lélek üdvözülésére. Azonban így sem élvezhette a felhalmozott vagyonának feléléséből fakadó örömet, mert éppen azon az éjszakán a lelkét követelték tőle. Azon az éjjelen zsiványok jöttek, akik betörték a házába, hogy megöljék, és miután kifosztották a csúreit, a maradékot felgyűjtötták. A rablók által hátrahagyott javakért pedig az örökösei keltek harcba. Ez az ember magának gyűjtött kincseket a földön, de nem az Isten szerint volt gazdag.”

Jézus azért kezelte így a fiatalembert és az ő örökségét, mert tudta, hogy a mohóság az ő baja. De még ha nem is ez lett volna a helyzet, a Mester akkor sem avatkozott volna be, mert ő sohasem folyt bele még az apostolai ideigvaló ügyeibe sem, nemhogy a tanítványokéba.

Amikor Jézus befejezte a történetet, egy másik ember állt fel és kérdezett:

„Mester, tudom, hogy az apostolaid eladták minden földi vagyonukat, hogy kövessenek téged, és hogy mindenük közös, mint az esszénusoknál, de vajon azt szeretnéd-e, hogy mi mindannyian, akik a tanítványaid vagyunk, mi is így tegyünk? Vajon bűn-e tisztességes vagyonnal rendelkezni?”

Jézus így válaszolt a kérdésre:

„Barátom, nem bűn az, ha valakinek tisztességes vagyona van; de az bűn, ha az anyagi javak jelentette vagyont olyan kincsekké alakítod, melyek elvonják az érdeklődésedet és elterelnek az ország szellemi céljai iránti odaadástól. Nincs bűn abban, ha tisztességes javaid vannak a földön, feltéve, hogy a kincsed a mennyben van, mert ahol a kincsed, ott lesz a te szíved is. Nagy különbség van az olyan vagyon között, mely kapzsisághoz és önzőséghez vezet, és az olyan között, melyet a gondnokság szellemében tartanak és adnak ki azok, akik bővében vannak a földi javaknak, és akik oly bőkezűen járulnak hozzá azok támogatásához, akik minden energiájukat az országért végzett munkának szentelik. Sokan közületek, akik itt most pénz nélkül vagytok, azért kaptok élelmet és szállást az amott álló sátorvárosban, mert bőkezű és vagyonos férfiak és nők ilyen célokra adakoztak a házigazdátoknak, Zebedeus Dávidnak.

De soha ne felejtsetek el, hogy végeredményben a vagyon nem tartós dolog. A vagyon szeretete túl gyakran homályosítja el, sőt semmisíti meg a szellemi látképet. Ne legyetek restek felismerni annak veszélyét, hogy a vagyon nem a szolgátokká, hanem az uratokká válhat.”

Jézus nem tanította és nem is helyeselte az ember családja fizikai szükségleteinek kielégítésével kapcsolatban a hanyagságot, a tétlenséget, a közömbösséget vagy a könyöradományokon élést. De azt tanította, hogy az anyagit és az ideigvalót alá kell rendelni a lélek jólétének és a szellemi természet fejlődésének a mennyországban.

Ezután, amikor az emberek lementek a folyóhoz, hogy megnézzék a keresztelést, az öröksége ügyében kérő ember jött oda külön Jézushoz, minthogy úgy gondolta, hogy Jézus durván bánt vele; és amikor a Mester újra meghallgatta, azt felelte neki:

„Fiam, miért szalasztod el az alkalmat, hogy az élet kenyerén élj egy ilyen napon, és ezzel miért engedsz szabad folyást a mohó hajlamodnak? Hát nem tudod, hogy a zsidó örökösödési törvényeket igazságosan alkalmazni fogják, ha panaszoddal a zsinagóga bíróságához fordulsz? Nem látod, hogy az én munkám azzal függ össze, hogy biztosítsam, hogy tudomásotok legyen a mennyei örökségekről? Nem olvastad az Írásban: »Van, aki meggazdagszik a körültekintése és a sok fukarsága révén, és az ő jutalmának ez a része: míg azt mondja, megtaláltam a nyugalmat és most már folyton lakomázhatom a vagyonomból, mégsem tudja, hogy milyen idők jönnek rá, és azt sem, hogy mindeme dolgokat másokra kell hagynia, amikor meghal.« Nem olvastad a parancsolatot: »Ne kívánd!« És megint csak, hogy »Ették és teletömték magukat és faltak jóllakásig, és azután más istenekhez tértek.« Nem olvastad a Zsoltárokból, hogy »az Úr irtózik a kapzsi embertől«, és hogy »jobb a kevés, amit az igaz bír, mint a sok gonosz nagy gazdagsága«. »Ha javaitok gyarapodnak, a szívetek ne kötődjön hozzá.« Olvastad, ahol Jeremiás azt mondta, »A gazdag ne a gazdagságával dicsekedjék«; és Ezékiel igazat szólt, amikor azt mondta, »Szájukkal szeretetet mutatnak, de szívük a maguk önző hasznát lesi.«”

Jézus elküldte a fiatalembert, mondván neki:

„Fiam, mi hasznod abból, ha megnyered az egész világot és elveszíted a saját lelkedet?”

Egy másik, közelben álló embernek, aki megkérdezte Jézustól, hogy mi vár a vagyonos emberre az ítélet napján, azt felelte:

„Én nem azért jöttem, hogy ítéljek a gazdagok vagy a szegények felett, viszont ítéld majd minden ember felett az az élet, melyet megéltek. Bármilyen más kerüljön is elő a vagyonos ember megítélésékor, legalább három kérdésre választ kell adnia mindenkinek, aki nagy vagyont halmoz fel, a kérdések pedig ezek:

1. Mekkora vagyont halmoztál fel?
2. Hogyan szerezted ezt a vagyont?
3. Miként használtad a vagyonodat?”

Ezután Jézus az estebéd előtt egy időre visszavonult a sátrába. Amikor az apostolok végeztek a keresztteléssel, ők is visszajöttek és beszélni akartak vele a vagyonról a földön és a kincsről a mennyben, de Jézus akkor éppen aludt.

363. Beszéd az apostoloknak a vagyonról

Aznap, estebéd után, amikor Jézus és a tizenkettek összegyűltek a napi tanácskozásra, András megkérdezte:

„Mester, míg mi a híveket kereszteltük, sokat szóltál az itt maradt sokaságnak, melyet mi nem hallhattunk. Elismételnéd-e épülésünkre az akkor mondottakat?”

András kérdésére válaszul Jézus azt mondta:

„Igen, András, beszélek nektek a vagyon és a megélhetés kérdéseiről, de a mondandóm nektek, apostoloknak, szükségképp némileg más lesz, mint amit a tanítványoknak és a tömegnek mondtam, hiszen ti feladtatok mindent, nem csak azért, hogy kövessetek engem, hanem hogy felavassalak titeket, mint az ország követeit. Nektek már többéves tapasztalatotok van, és tudjátok, hogy az Atya, akinek az országát hirdetitek, nem hagy el benneteket. Az országért való segédkezésnek szenteltétek az életeteket; ezért ne nyugtalankodjatok és ne aggódjatok az ideigvaló élet dolgai miatt, hogy mit fogtok enni és hogy milyen öltözetet viseltek a testeteken. A lélek jóléte több, mint étel és ital; a szellemi előrehaladás jóval fontosabb a ruházkodás igényénél. Amikor kísértést éreztek a

kenyeretek bizonyosságának kétségbe vonására, tekintsétek a hollókat; nem vetnek, nem aratnak, nincs tárházuk, sem csűrük, s az Isten mégis gondoskodik élelemről mindegyiknek, amelyik keres. És mennyivel többet értek ti, mint a sok madár! Mellesleg, bárhogya is aggódtok és vergődtök kétségek között, az nem segít semmit az anyagi igényeitek kielégítésében. Aggodalmában melyiktek tudja egy tenyérnyivel is megnövelni a területét vagy egy nappal is meghosszabbítani az életét? Lévén, hogy e dolgok nem a ti kezetekben vannak, miért engedtek hát teret bármely ilyen nehézséggel kapcsolatos aggodalmas gondolatotoknak?

Nézzétek a liliomokat, hogyan nőnek; nem fáradoznak, nem is szőnek-fonnak; mégis, mondom nektek, még Salamon sem volt dicsősége teljében úgy felöltözve, mint egy ezek közül. Ha a mezőt, amely ma virít és holnap levágják és tűzre vetik, így öltözteti az Isten, akkor benneteket, a mennyország követeit, nem sokkal inkább fogja? Ó, ti kishitűek! Amikor teljes szívvel a mennyországról szóló örömhír terjesztésének szentelitek magatokat, akkor nem szabad kételkedő gondolatokat táplálnotok a magatok vagy az elhagyott családok ellátása miatt. Ha életeteket igazán az örömhírnek adjátok, akkor az örömhír fog éltetni. Ha csak hívő tanítványok vagytok, akkor nektek kell megkeresnetek a magatok kenyerét és hozzá kell járulnotok mindazok eltartásához, akik tanítanak, a tant hirdetik és gyógyítanak. Ha aggódtok a kenyeretek és a vizeitek miatt, akkor miben különböztök a világ nemzeteitől, akik oly nagy igyekezettel törekednek ezekre a létszükségleti javakra? Szenteljétek magatokat a munkátoknak, higgyétek, hogy az Atya is tudja és én is tudom, hogy mindeme dolgokra szükségetek van. Hadd biztosítsalak titeket egyszer s mindenkorra, hogy ha életeteket az országért való munkának szentelitek, akkor minden valódi szükségletek kielégítést nyer. A nagyobb dolgokra törekedjétek, és ráleltek a kisebbekre azokban; kérjétek a mennyeit, és a földit is megkapjátok vele. Az árnyék bizton követi az anyagot.

Ti csak egy kis csoport vagytok, de ha van hitetek, ha nem buktok el félelemben, akkor, kijelentem, hogy az Atyám nagy örömmel adja nektek ezt az országot. Kincseiteket oda tettétek, ahol az erszény nem öregszik el, ahol tolvaj nem dézsmálhat és ahol moly nem rághat. Ahogy az embereknek is mondtam, ahol a kincsetek, ott lesz a szívetek is.

De abban a munkában, mely közvetlenül előttünk áll, és abban, mely rátok marad, miután én visszatérek az Atyához, nagyon nehéz próbát fogtok kiállni. Mindannyiatoknak őrizkednetek kell a félelemtől és a kétségektől. Mindegyikőtök szedje össze magát elméjében és égessétek a lámpásotokat. Legyetek éberek, mint akik az urukat várják vissza a lakodalmi ünnepről, annak érdekében, hogy amikor az úr megjön és zörget, gyorsan ajtót nyithassatok neki. Az ilyen éber szolgálókat megáldja az úr, mert az ilyen fontos pillanatban hűnek találja őket. Ekkor az úr leülteti a szolgálait és maga szolgál nekik. Bizony, bizony mondom nektek, hogy válság közeleg az életetekben, és helyénvaló, hogy figyeljétek és készüljétek.

Azt jól megértitek, hogy senki sem hagyja, hogy betörjenek a házába, ha tudja, hogy a tolvaj mely órán érkezik. Figyeljétek hát magatokra is, mert abban az órában, amikor a legkevésbé várjátok és olyan módon, amelyre nem gondoltok, az Ember Fia eltávozik.”

A tizenkettek néhány percre csendben ültek. E figyelmeztetések némelyikét már hallották korábban, de nem olyan keretben, amilyenben ez alkalommal.

364. Válasz Péter kérdésére

Ahogy gondolatokba merülve ott ültek, Simon Péter megkérdezte:

„E példabeszédet nekünk, az apostolaidnak mondod, vagy ez minden tanítványnak szól?”

Jézus erre így válaszolt:

„A megmértetéskor megmutatkozik az ember lelke; a próba felfedi, hogy mi is rejtőzik a szívben igazán. Amikor a szolga megmértetik és kipróbáltatják, akkor tehet a ház ura egy ilyen szolgát a ház élére és bízhatja rá nyugodtan a ház intézőjére, hogy gondoskodjon a gyermekei ételmezéséről és neveléséről. Hasonlóképpen rövidesen én is megtudom majd, hogy kire bízhatom a gyermekeim

jólétét, amikor nekem már vissza kellett térnem az Atyához. Ahogy a ház ura az igaz és kipróbált szolgáját a családja ügyeinek intézőjévé teszi, úgy fogom felemelni azokat, akik kiállják ezen óra próbáit az országom ügyeiben.

De ha a szolga lusta és a szívében azt mondja, »Késik a gazdám«, és kezd rosszul bánni a szolgatársaival és együtt eszik-iszik a részegekkel, akkor e szolga ura olyan időben jön meg, amikor a szolga nem várja, és hűtlennek találván, kegyvesztettként elzavarja. Ezért jól teszitek, ha készültök a napra, amikor a látogatás hirtelenül és váratlanul történik meg. Emlékezzetek, hogy sokat kaptatok; ezért sokat is várnak tőletek. A szenvedés tüze közeledik hozzátok. Keresztséggel kell megkereszteltetnem, és addig ügyelek, míg be nem teljesedik. Ti békét hirdettek a földön, de az én küldetésem nem az lesz, hogy békét hozzak az emberek anyagi ügyeiben – legalábbis egy időre nem. Csak megosztottság lehet az eredménye annak, ha egy család két tagja hisz bennem, három pedig elutasítja ezt az örömhírt. Elkerülhetetlenül barátokat, rokonokat és az ember szeretteit állítja szembe egymással az általuk terjesztett örömhír. Igaz, e hívek mindegyikének szívében erős és tartós lesz a béke, de mindaddig nem jön el a béke a földön, amíg mindenki hajlandó nem lesz hinni és belépni az Istennél való fiúi elismertség dicső örökségébe. Mindazonáltal, menjetek el az egész világba és hirdessétek ezt az örömhírt minden férfinak, asszonynak és gyereknek.”

Ezzel fejeződött be ez a kimerítően mozgalmas szombati nap. Másnap Jézus és a tizenkettek elindultak Észak-Perea városaiba, hogy meglátogassák a hetveneket, akik e vidékeken dolgoztak Abner felügyelete alatt.

365. AZ UTOLSÓ LÁTOGATÁS ÉSZAK-PEREÁBAN

Február 11-től 20-ig Jézus és a tizenkettek bejárták Észak-Perea összes városát és faluját, ahol Abner társai és a női testület tagjai dolgoztak. Úgy tapasztalták, hogy az evangélium hírnökei sikeresen működnek, és Jézus többször is felhívta az apostolai figyelmét arra a tényre, hogy az országról szóló evangélium csodák és csodatételek nélkül is tud terjedni.

Az egész három hónapos pereabeli küldetést a tizenkét apostoltól származó kismértékű segítség révén sikeresen teljesítették, és az evangélium ettől kezdve nem is annyira Jézus személyiségét, mint inkább a tanításait tükrözte. A követői azonban nem sokáig tartották meg az útmutatásait, mert Jézus halálát és feltámadását követően rövidesen eltértek a tanításaitól és a korai egyházat az ő isteni-emberi személyiségével összefüggő csodálatos fogalmak és megdicsőült emlékek köré kezdték építeni.

366. A farizeusok Ragabában

Február 18-án, szombaton Jézus Ragabában tartózkodott, ahol élt egy Nátániel nevű, jómódú farizeus is; és mivel igen sok farizeustársa követte Jézust és a tizenketteket a vidéken, ezért e farizeus reggelivel vendégelte meg ezen a szombaton mindannyiukat, szám szerint mintegy húszan voltak, és Jézust mint díszvendéget hívta meg.

Amikor Jézus megérkezett a reggelire, a farizeusok többsége, két-három törvénytudóval együtt, már ott volt és az asztalnál ült. A Mester egyből helyet foglalt Nátániel balján, anélkül, hogy odament volna a mosdótálakhoz és kezet mosott volna. A farizeusok közül sokan, különösen azok, akik kedvezően fogadták Jézus tanításait, tudták, hogy Jézus csak tisztálkodási céllal mos kezet, hogy irtózik e pusztán szertartási célt szolgáló műveletektől; így nem lepődtek meg azon, hogy egyenest odajött az asztalhoz és nem mosott előtte kétszer kezet. Nátániel viszont megdöbben azon, hogy a Mester nem tett eleget a farizeus szokás szigorú előírásainak. Jézus, ellentétben a farizeusokkal, nem mosott kezet az egyes fogások között, sem pedig az étkezés végén.

Miután komoly sugdolózás alakult ki Nátániel és egy ellenséges farizeus között az ő jobbján, és miután a Mesterrel szemközt lévők erősen felhúzták a szemöldöküket és gúnyosan legörbítették az ajkukat, Jézus végül így szólt:

„Azt hittem, azért hívtatok meg e házba, hogy kenyeret törjek veletek és esetleg megkérdezzetek az Isten országa új örömhírének hirdetéséről; de már látom, hogy azért hoztatok ide, hogy tanúja legyek a képmutatás iránti szertartásos odaadásotok megmutatkozásának. E szolgálatot tehát már megtettétek nekem; mi lesz a következő dolog, amivel megtisztelték, mint ezen ünnepi alkalom díszvendégét?”

Amikor a Mester ezt elmondta, a farizeusok a tekintetüket az asztalra szegezték és elhallgattak. Mivel senki nem szólalt meg, Jézus folytatta:

„Közületek, farizeusok közül, sokan barátként vagytok itt velem, némelyek még a tanítványaim is, de a farizeusok többsége következetesen elutasítja a világosság megpillantását és az igazság elfogadását, pedig az örömhírért folyó munka nagy erővel tárul fel előttük. Mily gondosan tisztogatjátok a poharakat és a tálakat, miközben a szellemi-táplálék edényeitek mocskosak és szennyezettek! Nagyon ügyeltek arra, hogy jámbor és szent külsővel jelenjete meg az emberek előtt, de a lelketek mélye csupa képmutatás, mohóság, zsarolás és mindenféle szellemi gonoszság. A vezetőitek nem átalják azt sem, hogy kigondolják és megtervezzék az Ember Fiának megölését. Hát nem értitek meg, esztelenek, hogy a menny Istene látja a lélek benső szándékait, valamint a külső színleléseteket és az ájtatos hitvallásaitokat is? Ne higgyétek, hogy az adományosztás és a dézsmafizetés megtisztít benneteket az igaztalanságtól és képessé tesz arra, hogy tisztán álljatok a minden ember Bírójának színe elé. Jaj nektek, farizeusok, akik továbbra is elutasítjátok az élet fényét! Pontosak vagytok a dézsmafizetésben és kérkedők az adományosztásban, de tudatosan és durván tagadjátok az Isten eljövételét és elutasítjátok az ő szeretetének kinyilatkoztatását. Bár minden jogotok megvan ahhoz, hogy a kisebb kötelezettségeket megtartsátok, nem lett volna szabad tartózkodnotok a jelentősebb követelményeknek való megfeleléstől. Jaj mindazoknak, akik menekülnek az igazság elől, gorombán visszautasítják az irgalmat és elvetik az igazat! Jaj mindazoknak, akik megvetik az Atya kinyilatkoztatását, miközben az előkelők székét keresik a zsinagógában és hízelgő köszöntéseket várnak a vásártereken!”

Amint Jézus felállt, hogy távozzon, az asztalnál lévő törvénytudók egyike ezzel szólította meg:

„De Mester, némely kijelentéssel minket is megdorgálsz. Hát semmi jó sincs az írástudókban, a farizeusokban vagy a törvénytudókban?”

Jézus állva felelt a törvénytudó embernek:

„Ti, miként a farizeusok, örömtöket lelitek az ünnepek legfőbb helyeinek elfoglalásában és a hosszú palástok viselésében, miközben az emberek vállára nehéz terheket, fájdalmasan viselhetőket tesztel. Miközben az emberek lelke tántorog e nehéz terhek alatt, ti az ujjatokat sem mozdítanátok. Jaj nektek, akiknek legnagyobb öröme az, hogy sírokat építsetek az atyáitok által megölt prófétáknak! És hogy beleegyezéseket adjátok abba, hogy amit az atyáitok megtettek, az ma is megvalósuljon, mivel azt tervezitek, hogy megöljétek azokat, akik most jönnek megtenni azt, amit a próféták a maguk idejében tettek – hirdetni az Isten igazságosságát és kinyilatkoztatni a mennyi Atya irgalmát. De minden múltbeli nemzedék közül a próféták és az apostolok vérét leginkább ettől az elfajzott és képmutató nemzedéktől követelik. Jaj mindanniatoknak, törvénytudók, akik elrejtettétek az egyszerű emberek elől a tudás tárházának kulcsát! Ti magatok elutasítjátok, hogy az igazság útjára lépjete, és ugyanakkor megakadályoznátok mindenki mást is, aki be akar lépni oda. De ti ezzel nem tudjátok bezárni a mennyország kapuit; kinyitottuk ezeket mindazok előtt, akiknek megvan a hitük a belépéshez, és az irgalom kapuit nem zárja be azon hamis tanítók és igaztalan pásztorok előítélete és gőgje, akik a fehérre meszelt sírokhoz hasonlítanak, amelyek kívülről szépek látszanak, de belül tele vannak a halottak csontjaival és mindenféle szellemi undoksággal.”

Amikor Jézus befejezte a beszédet Nátániel asztalánál, úgy távozott a házból, hogy nem vett az ételből. A farizeusok közül azok, akik hallották e szavakat, némelyek hittek a tanításaiban és később beléptek az országba, de a többség megmaradt a sötétség útján, és egyre elszántabban várták, hogy elkaphassák némely szavát, melyeket felhasználhatnak a perbe fogáshoz és a Szanhedrin előtti elítéltetéséhez Jeruzsálemben.

A farizeusok éppen három dolog iránt mutattak különös érdeklődést:

1. A szigorú dézsmafizetés.
2. A tisztasági törvények kínosan pontos követése.
3. Minden kapcsolat kerülése azokkal, akik nem farizeusok.

Ez alkalommal Jézus az első két szokás szellemi sivárságát állította pellengérre, miközben egy másik, későbbi alkalomra, amikor is majd ugyanezen emberek közül sokkal újra együtt fog étkezni, tartogatta a farizeusokat dorgáló azon megjegyzéseit, melyeket azért fogalmazott meg, mert nem voltak hajlandók társas érintkezést folytatni a nem farizeusokkal.

367. A tíz leprás

Másnap Jézus a tizenkettekkel átment a Szamaria határa közelében lévő Amathuszba, és ahogy a városhoz közeledtek, összetalálkoztak egy tíz leprásból álló csoporttal, akik e hely közelében tartózkodtak. E csoportból kilencen zsidók voltak, egy pedig szamaritánus. Rendes körülmények között a zsidók tartózkodtak volna ezzel a szamaritánussal való közösségtől vagy kapcsolatba lépéstől, de a közös nyomorúságuk épp elég volt ahhoz, hogy minden vallási előítéletükön felülemelkedjenek. Sokat hallottak Jézusról és a korábbi gyógyítási csodáiról, és amikor a Mester e vándorutakon volt a tizenkettekkel, a hetvenek szokás szerint bejelentették Jézus várható érkezésének időpontját, így a tíz leprás értesült arról, hogy a Mester e helyen várhatóan ekkortájt fog megjelenni; és ők ennek megfelelően itt, a város peremén várakoztak, mert abban reménykedtek, hogy magukra vonhatják a figyelmét és gyógyulást kérhetnek tőle. A leprások Jézust közeledni látván, mivel ők nem mertek közelebb menni, a távolból kiáltottak oda neki:

„Mester, könyörülj rajtunk; tisztíts meg minket a betegségünkötől! Gyógyíts meg minket, ahogy meggyógyítottál másokat is.”

Jézus épp akkor magyarázta el a tizenketteknek, hogy miért inkább a pereai nem-zsidók és a kevésbé hithű zsidók hajlandók elhinni a hetvenek által hirdetett evangéliumot, s nem az óhitű és a hagyományhoz ragaszkodó júdeai zsidók. Felhívta a figyelmüket arra a tényre, hogy az üzenetüket hasonlóképpen készségesen fogadták a galileaiak és még a szamaritánusok is. De a tizenkét apostolnak még nemigen akaródzott jóindulatú érzéseket táplálnia a régóta lenézett szamaritánusok iránt.

Ennek megfelelően, amikor Zélóta Simon észrevette a szamaritánust a leprások között, megpróbálta rávenni a Mestert, hogy úgy menjen be a városba, hogy nem is gondolkodik el azon, hogy esetleg üdvözölje őket. Jézus azt mondta Simonnak:

„De mi van, ha a szamaritánus úgy szereti az Istent, ahogy a zsidók? Ítélezzünk az embertársaink felett? Ki tudja? Ha meggyógyítjuk ezt a tíz embert, akkor talán a szamaritánus még hálásabb lesz, mint a zsidók. Biztos vagy a véleményedben, Simon?”

Simon rávágta:

„Ha megtisztítod őket, hamarosan megtudod.”

Jézus azt felelte:

„Úgy is lesz, Simon, és te is rövidesen megismered az emberek háláját és az Isten szeretetteljes irgalmát.”

Jézus, közelebb lépve a leprásokhoz, azt mondta:

„Ha meg akartok gyógyulni, menjetek nyomban és álljatok a papok elé, amint azt Mózes törvénye megköveteli.”

És ahogy elindultak, meg is gyógyultak. De amikor a szamaritánus látta, hogy meggyógyult, visszafordult és Jézust keresvén, elkezdte hangosan dicsőíteni az Istent. Amikor rátalált a Mesterre, térdre borult a lába előtt és köszönetet mondott a meggyógyulásáért. A kilenc másik, a zsidók, szintén felfedezték, hogy

meggyógyultak, és bár ők is hálásak voltak a megtisztulásért, folytatták útjukat, hogy a papok elé álljanak.

Ahogy a szamaritánus ott térdelt Jézus lába előtt, a Mester a tizenkettekre nézve, különösen Zélóta Simonra, azt mondta:

„Hát nem tíz tisztult meg? Hol van akkor a másik kilenc, a zsidók? Csupán egy, ez az idegen tért vissza, hogy dicsőítse az Istent.”

Ezután így szólt a szamaritánushoz:

„Kelj fel és menj utadra; a hited meggyógyított.”

Jézus ismét az apostolaira nézett, amikor az idegen távozott. Az apostolok pedig mind Jézusra emelték a tekintetüket, kivéve Zélóta Simont, aki szemlesütve állt. A tizenkettek nem szóltak egy szót sem. Jézus sem beszélt; nem volt szükséges szólania.

Bár mind a tíz férfi valóban azt hitte, hogy leprás, csak négyük szenvedett e betegségben. A többi hat tévesen leprának hitt bőrbetegségből gyógyult ki. Ám a szamaritánusnak valóban leprája volt.

Jézus a tizenkettek lelkére kötötte, hogy ne beszéljenek a leprások megtisztításáról, és ahogy Amathusz felé tartottak, hozzátette:

„Látjátok miként van az, hogy a ház gyermekei, még ha engedetlenek is az Atyjuk akaratával szemben, természetesnek veszik az áldásokat. Kis dolognak tartják, ha elfeledkeznek arról, hogy köszönetet mondjanak, amikor az Atya meggyógyítja őket, de az idegenek, amikor ajándékot kapnak a ház urától, elcsodálkoznak és kötelességüknek érzik, hogy köszönetet mondjanak azokért a jó dolgokért, melyeket kaptak.”

Az apostolok megint nem feleltek semmit a Mester szavaira.

368. A geraszai hitszónoklat

Amikor Jézus és a tizenkettek felkeresték az ország hírnökeit Geraszában, az egyik farizeus, aki hitt Jézusban, megkérdezte tőle:

„Uram, sokan lesznek vagy kevesen, akik igazán üdvözülnek?”

Jézus válaszul azt mondta:

„Azt tanították nektek, hogy csak Ábrahám gyermekei menekülnek meg; hogy csakis a befogadott nem-zsidók reménykedhetnek az üdvözülésben. Némelyiketek úgy érvelt, hogy mivel az Írásokban az áll, hogy az Egyiptomból kiment összes sereg közül csak Káleb és Jósua élte meg, hogy eljusson az ígért földjére, ezért viszonylag kevés azoknak a száma, akik a mennyországot keresván bebocsátást is nyernek.

Van nálatok egy másik mondás is, egy olyan, mely sok igazságot tartalmaz: az, hogy az örökkévaló élethez vezető út egyenes és keskeny, hogy az oda vezető kapu szintén szűk, s így azok közül, akik az üdvözülést keresik, csak kevesen juthatnak át e kapun. Van egy olyan tanításotok is, miszerint a romlásba vivő út széles, hogy annak bejárata tágas, és hogy sokan vannak, akik ezt az utat választják. E közmondásnak megvan a maga értelme. De én kijelentem, hogy az üdvözülés elsősorban a személyes döntéseinken múlik. Még ha az élet útjához vezető kapu szűk is, azért elég tágas ahhoz, hogy átengedjen mindenkit, aki őszintén be akar jutni, mert én vagyok az a kapu. A Fiú sohasem fogja megtagadni a bejutást a világegyetem bármely olyan gyermekétől, aki hit révén törekszik a Fiún keresztül megtalálni az Atyát.

De ebben áll a veszély mindazok előtt, akik késlekednének az országba való belépéssel, miközben folyamatosan az éretlenség gyönyöreit hajszolják és szabad folyást engednek az önzőségük kielégítésének: miután nem voltak hajlandók szellemi tapasztalásban belépni az országba, később esetleg be akarnak jutni oda, amikor a jobb út dicsősége az eljövendő korszakban megnyilatkozik.

És ezért akkor majd azok, akik gorombán elutasították az országot, amikor emberi hasonlatosságban eljöttem, és be akarnak jutni, amikor az az isteniség hasonlatosságában nyilatkozik meg, akkor minden ilyen önzőnek azt fogom mondani: Nem tudom honnan valók vagytok. Meg volt az esélyetek, hogy a mennyei létpolgárságra felkészüljete, de ti elutasítottatok minden ilyen irgalmas ajánlatot; visszautasítottatok minden meghívást, hogy jöjjetek, amikor nyitva a kapu. Most, elöttetek, akik elutasítottatok az üdvözülést, a kapu zárva van. A kapu nincs nyitva azok előtt, akik önös dicsőségből akarnak bejutni az országba. Az üdvözülés nem azoké, akik nem hajlandók megfizetni azt az árat, hogy magukat őszintén az Atyám akarata megcselekedésének szenteljék. Amikor szellemben és lélekben hátat fordítottatok az Atya országának, akkor nincs értelme elmében és testben a kapu elé állni és zörgetni, mondván, »Uram, nyiss kaput nekünk; mi is nagyok akarunk lenni az országban.« Ekkor azt mondom majd, hogy ti nem az én nyájamba tartoztok. Nem eresztelek benneteket azok közé, akik megválták a hit jó harcát és elnyerték az országban való önzetlen szolgálat jutalmát a földön. És amikor azt mondjátok, »Hát nem ettünk és ittunk veled, és nem tanítottál az utcáinkon?« Erre megint csak azt mondom majd, hogy ti szellemben idegenek vagytok; hogy nem voltunk társak az Atya irgalmas segédkezésében a földön; hogy nem ismerlek titeket; és akkor az egész föld Bírja azt mondja nektek: »Távozzatok tőlünk ti mind, akik örömet lertetek a gonosz tetteitekben.«

De ne féljete; mindenki, aki őszintén vágyik az örökkévaló élet megtalálására az Isten országába való belépés révén, az bizonyosan meglesi ezt az örök üdvösséget. Ám ti, akik elutasítjátok ezt az üdvözülést, egy napon meglátjátok majd Ábrahám ivadékának prófétáit, akik ott ülnek a nem-zsidó nemzetek híveivel a megdicsőült országban, hogy részesüljenek az élet kenyeréből és felüdítsék magukat annak vizével. Akik így szellemi erővel és az élő hit kitartó rohamai által beveszik az országot, jönnek azok északról és délről, keletről és nyugatról. Meglátjátok, sokan az elsők közül utolsók lesznek, és sokszor lesznek utolsókból elsők.”

Ez valóban új és sajátos változata volt az egyenes és keskeny útról szóló régi, ismert közmondásnak.

Az apostolok és sok tanítvány ekkor kezdte megérteni Jézus korai kijelentésének értelmét:

„Hacsak nem születtek újjá, hacsak nem születtek a szellemtől, nem léphettek be az Isten országába.”

Azonban mindazok számára, akiknek a szíve nyílt és a hite őszinte, mindörökre igaz marad:

„Nézd, az emberek szívének ajtajában állok és kopogok, és aki ajtót nyit nekem, bemegyek őhozá és vele eszem és jóllakatom az élet kenyérével; egy leszünk szellemben és célban, és így mindörökre testvérek leszünk a paradicsomi Atya keresésének hosszú és gyümölcsöző szolgálatában.”

Így tehát az, hogy kevés vagy sok lesz a megmentett, teljesen attól függ, hogy kevés vagy sok méltányolja a meghívást:

„Én vagyok a kapu, én vagyok az új és élő út, és bárki, aki akar, belevághat az örökkévaló élettel járó végtelen igazságkeresésbe.”

Még az apostolok sem voltak képesek teljesen felfogni azon tanítását, hogy az embereknek szellemi erőre van szükségük ahhoz, hogy minden anyagi ellenálláson áttörjenek és minden olyan földi akadályt legyőzzenek, mely az Isten felszabadított fiaiként az útjukban áll a szellemben élendő új élet végtelenül fontos szellemi értékeinek elérése során.

369. A véletlenekről szóló tanítás

Noha a palesztinaiak többsége kétszer étkezett egy nap, Jézusnak és az apostoloknak az volt a szokása, hogy amikor úton voltak, délidőben megálltak pihenni és magukat felüdíteni. Útban Filadelfia felé épp egy ilyen déli pihenő alkalmával történt, hogy Tamás megkérdezte Jézustól:

„Mester, hallván az út során reggel tett megjegyzéseidet, azt szeretném tudni, hogy a szellemi lényeknek van-e köztük az anyagi világban végbemenő különös és rendkívüli eseményekhez, és

megkérdezném azt is, hogy vajon az angyalok és más szellemlények képesek-e megelőzni a véletlen eseményeket.”

Tamás kérdésére válaszolva Jézus azt mondta:

„Oly régóta vagyok veletek, és ti mégis folyton ilyeneket kérdeztek tőlem? Hát nem figyeltétek meg, hogy az Ember Fia miként él veletek egyként és mily következetesen utasítja el a menny erőinek igénybevételét a személyes szükségleteinek kielégítése érdekében? Nem mind együtt élünk-e ugyanazon eszközökkel, melyekkel minden ember is él? Látjátok-e a szellemi világ hatalmát megnyilatkozni e világ anyagi életében, eltekintve az Atya kinyilatkoztatásától és néha az ő beteg gyermekeinek meggyógyításától?

Atyáitok túlságosan is sokáig hitték, hogy a jólét az isteni helyeslés jegye; hogy a hányattatás az Isten nemtetszésének bizonyítéka. Kijelentem, hogy az efféle hiedelmek babonások. Nem veszitek észre, hogy a szegények sokkal nagyobb számban fogadják el az örömhírt és lépnek be rögvest az országba? Ha a vagyon az isteni kegy bizonyítéka, akkor a gazdagok vajon miért vonakodnak oly sokszor, hogy elhiggyék ezt a mennyből való jó hírt?

Az Atya esőt ad igazaknak is, igaztalanoknak is; a nap ugyancsak süt igazakra és igaztalanokra. Hallottatok azokról a galileaiakról, akiknek vérét Pilátus összevegyítette az áldozatokkal, de én azt mondom, hogy e galileaiak semmiképp nem voltak bűnösebbek, mint minden társuk, mert történetesen velük esett meg ez. Tudomásotok van arról a tizenhét emberről is, akikre a Siloám tornya ráomlott és megölte őket. Ne gondoljátok, hogy az így elpusztult férfiak bűnösebbek voltak minden társuknál Jeruzsálemben. Ezek az emberek egyszerűen csak ártatlan áldozatai voltak egy időbeli véletlen eseménynek.

Az életetekben végbemenő események három csoportba sorolhatók:

1. Részesei lehetnek ama szokványos történéseknek, melyek a ti és a társaitok által a föld színén élt élet részét képezik.
2. Áldozatául eshetnek valamely természeti eredetű véletlen eseménynek, valamely emberi sikertelenségnek, melyekről tudvalévő, hogy az ilyen eseményeket semmiképp nem rendezik meg előre vagy idézik elő más módon a teremtmény szellemi erői.
3. Learathatjátok a magatok azon közvetlen erőfeszítéseinek természetét, hogy összhangban éltek a világot kormányzó természeti törvényekkel.

Volt egy bizonyos ember, aki fügefát ültetett a kertjében, és amikor sokszor keresett a fán gyümölcsöt és semmit sem talált, hívatta a szőlőtermelőket és azt mondta: »Már három idény óta várom a gyümölcsöt ezen a fügefán, de semmit sem találok. Vágjátok ki ezt a nem termő fát; miért terhelné a földet?« De a főkertész így válaszolt a gazdájának: »Hagyd meg még egy évig, s én körbeásom és megtrágyázom, és aztán, a következő évben, ha nem hoz gyümölcsöt, kivágjuk.« Amikor így eleget tettek a bő termést biztosító törvényeknek, lévén, hogy a fa ép és egészséges volt, bőséges terméssel jutalmazta meg őket.

A betegség és egészség dolgában tudnotok kell, hogy e testi állapotok anyagi okok eredményei; az egészség nem a menny mosolya rajtatok, és a betegség sem az Isten zord tekintete.

Az Atya emberi gyermekeinek egyforma képességük van az anyagi áldások befogadására; ezért adományozza a fizikai dolgokat az emberek gyermekeinek megkülönböztetés nélkül. Amikor a szellemi ajándékok adományozására kerül sor, az Atyát korlátozza az embernek az ezen isteni felruházottságok elfogadására való képessége. Bár az Atya nem tesz különbséget az emberek között, a szellemi ajándékok adásában korlátozza őt az ember hite és azon hajlandósága, hogy mindig alávesse magát az Atya akaratának.”

Ahogy folytatták útjukat Filadelfia felé, Jézus tovább tanította őket és válaszolt a véletlen eseményekkel, a betegségekkel és a csodákkal kapcsolatos kérdéseikre, de nem voltak képesek teljesen megérteni a tanítást. Egy órányi tanítás nem változtatja meg teljesen egy élet hiedelmeit, és így Jézus szükségesnek

tartotta, hogy megismételje az üzenetét, hogy újra és újra elmondja, amit meg akart értetni velük; és még ezután sem tudták felfogni a földi küldetésének értelmét, egészen a haláláig és a feltámadásáig.

370. A filadelfiai gyülekezet

Jézus és a tizenkettek úton voltak, hogy felkeressék Abnert és a társait, akik Filadelfiában hirdették a tant és tanítottak. Az összes pereai város közül Filadelfiában fogadta el a hetvenek tanításait a zsidók és nem-zsidók, a gazdagok és szegények, a tanultak és a tanulatlanok legnagyobb csoportja, s jutottak be ezzel a mennyországba. Filadelfia zsinagógájára sohasem terjedt ki a jeruzsálemi Szanhedrin felügyelete és ezért sohasem zárta be a kapuit Jézus és a társai tanításai előtt. Abner ekkoriban éppen napi három alkalommal tanított a filadelfiai zsinagógában.

Épp ez a zsinagóga lett később keresztény templom és ez volt az evangélium keleti területeken való terjesztésének kiküldési központja is. Sokáig volt a Mester tanításainak erőssége és a vidéken sokáig egymaga alkotott keresztény tanítási központot évszázadokon át.

A jeruzsálemi zsidóknak mindig is bajuk volt a filadelfiai zsidókkal. Jézus halálát és feltámadását követően a jeruzsálemi egyház, melynek az Úr testvére, Jakab lett a vezetője, komoly nehézségekkel szembesült a hívek filadelfiai gyülekezetével való viszonyban. Abner lett a filadelfiai egyház vezetője, és egészen a haláláig az is maradt. A Jeruzsálemtől való elhidegülés a magyarázat arra, hogy miért nem hallani semmit Abnerről és az ő munkájáról az Újszövetség evangéliumi feljegyzéseiben. E viszály Jeruzsálem és Filadelfia között Jakab és Abner életében végig tartott, és folytatódott valamivel Jeruzsálem elpusztítását követően is. Valójában Filadelfia lett a korai egyház központja délen és keleten, ahogy Antiókhia volt a központ északon és nyugaton.

Abner számára nyilvánvalóan szerencsétlen dolog volt, hogy nézeteltérése akadt a korai keresztény egyház minden vezetőjével. Összevitatkozott Péterrel és Jakabbal (Jézus testvérével) igazgatási kérdésekben és a jeruzsálemi egyház fennhatóságát illetően; elváltak útjaik Pállal a bölcséleti és istentani nézetkülönbségeik miatt. Abner a világszemléletében inkább babiloni volt, mint hellén, és makacsul ellenállt Pál minden próbálkozásának, hogy úgy alakítsa át Jézus tanításait, hogy kevesebb kifogásolható dolgot találjanak benne elsősorban a zsidók, majd pedig a misztériumvallások görög-római hívei.

Így Abner arra kényszerült, hogy elszigetelt életet éljen. Egy olyan egyház feje volt, mely nem kapott megbecsülést Jeruzsálemben. Dacolni mert az Úr testvérével, Jakabbal, aki később megkapta Péter támogatását. E viselkedése eredményesen eltávolította őt minden korábbi társától. Ezután szembe mert szegülni Pállal. Bár teljes mértékben rokonszenvezett Pállal az ő nem-zsidóknál végzett küldetését tekintve, és bár támogatta őt a jeruzsálemi egyházzal való küzdelmében, elkeseredetten ellenezte a jézusi tanítások ama változatát, melyet Pál a terjesztéshez választott. Az utolsó éveiben Abner úgy bélyegezte meg Pált, mint „a názáreti Jézus, az élő Isten Fia élete tanításainak agyafűrt megrontója”.

Abner későbbi évei során és valamivel azt követően is, a filadelfiai hívek bármely más földi csoportnál szigorúbban tartották magukat Jézus vallásához, ahhoz, ahogyan élt és tanított.

Abner 89 éves koráig élt, és Filadelfiában halt meg Kr.u. 74. november 21. napján. Egészen élete végéig hűséges híve és tanítója maradt a mennyország evangéliumának.

371. LÁTOGATÁS FILADELFIÁBAN

Emlékeztetünk arra, hogy a hetvenek pereai segédkezésének időszaka alatt, amikor a különböző helyszíneket felkereső Jézust és apostolait említjük, tudnivaló, hogy rendszerint csupán tízen voltak vele, ugyanis az volt a szokás, hogy legalább két apostolt Pellában hagytak, hogy a sokaságot oktassák. Amint Jézus arra készült, hogy Filadelfiába megy, Simon Péter és a fivére, András visszatért a pella táborba, hogy az ott összegyűlt tömegeket tanítsa. Amikor a Mester elhagyta a pella táborát, hogy ellátogasson Perea valamely részébe, nem volt szokatlan dolog, hogy a táborozók közül háromszáz-ötszáz ember is követte. A Filadelfiába való megérkezésekor hatszáznál is több hívő volt vele.

A legutóbbi, tízvárosi tanhirdető vándorúton nem került sor csodatételekre, és a tíz leprás megtisztítását kivéve, eddig nem is történtek csodák e pereai küldetésén sem. Olyan időszak volt ez, amikor az evangéliumot hatalommal, csodatételek nélkül, és az idő legnagyobb részében Jézus, sőt az ő apostolai személyes jelenléte nélkül hirdették.

Jézus és a tíz apostol február 22-én, szerdán érkezett meg Filadelfiába, és a csütörtököt, valamint a pénteket a legutóbbi utazásaik és munkáik fáradalmi kipihenésének szentelték. Azon a péntek estén Jakab beszélt a zsinagógában, és a következő estére általános tanácskozást hívtak össze. Nagyon örültek az evangélium filadelfiai és környező falvakbeli terjedésének. Dávid hírvivői szintén hoztak híreket az ország ügyének Palesztina-szerte való előrehaladásáról, és jó hírek érkeztek Alexandriából és Damaszkuszból is.

372. Reggeli a farizeusokkal

Élt Filadelfiában egy igen jómódú és befolyásos farizeus, aki elfogadta Abner tanításait, és aki meghívta Jézust a házába szombaton reggelire. Tudott dolog volt, hogy Jézus filadelfiai megjelenése ekkortájt várható; így nagyszámú látogató, köztük sok farizeussal, jött el Jeruzsálemből és máshonnan. Ennek megfelelően mintegy negyven ilyen vezetőt és néhány törvénytudó embert vártak a Mester tiszteletére rendezett reggelire.

Miközben Jézus éppen az ajtónál tartózkodott s Abnerrel beszélgetett, és miután a házigazda maga is leült, bejött a terembe az egyik jeruzsálemi vezető farizeus, a Szanhedrin tagja, és szokása szerint egyenesen a díszvendég helyéhez, a házigazda baljánál lévő helyhez tartott. De mivel ezt a Mesternek tartották fenn, a jobboldali helyet pedig Abnernek, a házigazda arra kérte a jeruzsálemi farizeust, hogy balról a negyedik széket foglalja el, és e méltóság nagyon megsértődött, mert nem ő kapta a díszvendégnek járó helyet.

Rövidesen mindannyian helyet foglaltak és barátságos beszélgetés kezdődött, hiszen a jelenlévők többsége Jézus tanítványa volt vagy egyébként is barátságosan viszonyult az evangéliumhoz. Csak az ellenségei figyeltek fel arra, hogy Jézus nem tett eleget a szertartásos kézmosásnak, mielőtt leült volna enni. Abner mosott kezet az étkezés elején, de a fogások között nem.

Az étkezés vége felé az utcáról bejött egy férfi, aki már régóta szenvedett egy idült betegségtől és ekkor éppen vízkóros tünetei voltak. E férfi hívő volt, akit nem is olyan régen kereszteltek meg Abner társai. Nem kérte Jézustól, hogy gyógyítsa meg, de a Mester nagyon jól tudta, hogy e beteg ember azért tért be a reggelire, mert azt remélte, hogy elkerülheti a Jézust szorongató tömegeket és a figyelem így jobban ráterelődhet. E férfi tudta, hogy addig kevés csodatétel történt; azonban a szíve mélyén úgy gondolta, hogy a sanyarú állapota esetleg kiváltja a Mester szánalmát. Nem is csalódott, mert amikor belépett a szobába, mind Jézus, mind az önelégült jeruzsálemi farizeus felfigyelt rá. A farizeus nem késlekedett hangot adni a bosszankodásának, hogy egy ilyen embert beengednek a terembe. Jézus azonban végignézett a betegen és olyan nyájas mosolyt mutatott, hogy a férfi közelebb jött és leült a padlóra. Léven, hogy már az étkezés végén tartottak, a Mester végignézett a többi vendégen és aztán, hogy egy sokatmondó pillantást vetett a vízkórosra, így szólt:

„Barátaim, Izráel tanítói és tanult törvénytudók, hadd kérdezzek meg titeket: vajon törvényes dolog-e beteget és szenvedőt gyógyítani a szombat napján vagy nem?”

De a jelenlévők túl jól ismerték Jézust; csendben maradtak; nem feleltek a kérdésére.

Erre Jézus odament, ahol a beteg ember ült, kézen fogta és azt mondta:

„Kelj fel és menj utadra. Nem kérted a gyógyulást, de én ismerem a szíved vágyát és a lelked hitét.”

Mielőtt a férfi elhagyta volna a termet, Jézus visszament a helyére és az asztalnál ülőkhöz e szavakat intézte:

„Ilyen dolgokat Atyám nem azért tesz, hogy becsábítson benneteket az országba, hanem hogy kinyilatkoztassa magát azoknak, akik már az országban vannak. Láthatjátok, hogy az ilyen dolgok

megtétele olyan, mint az Atya cselekedete, mert melyikőtök nem menne egyenest a kúthoz és húzná ki onnan a kedvenc állatát, mely kútba esett a szombat napján?”

Mivel senki sem akart felelni neki, és minthogy a házigazda nyilvánvalóan helyeselte a történeteket, Jézus felállt és minden jelenlévőhöz szólva beszélt:

„Testvéreim, amikor lakodalomba vagytok hivatalosak, ne üljete a főszékbe, mert esetleg egy nálatok még nagyobb tiszteletűt is meghívtak, és akkor a házigazdának oda kell majd mennie hozzátok és arra kell kérnie, hogy adjátok át a helyet e másik díszvendégnek. Ekkor aztán szégyenkezve át kell ülnötök egy másik, kevésbé kitüntetett helyre az asztalnál. Amikor ünnepre vagytok hivatalosak, megérkezvén az ünnepi asztalhoz, bölcs dolog a legkevésbé rangos helyet megkeresni és oda leülni, hogy amikor a házigazda végigné a vendégeken, esetleg azt mondja nektek: »Barátom, miért a legutolsó helyre ültél? Gyere és ülj hozzánk közelebb!«; és így ez az ember tiszteletet kap a vendégtársai előtt. Ne felejtsetek el, hogy aki felemeli magát, az megaláztatik, míg aki igazán lealacsonyítja magát, az felemeltetik. Ezért amikor ebédet rendeztek vagy estebédet adtok, ne mindig csak a barátaitokat, testvéreiteket, rokonaitokat vagy a gazdag szomszédaitokat hívjátok meg, hogy cserébe ők is meghívjanak az ő ünnepi alkalmakra és így viszonzásra találjatok. Amikor fogadást adtok, hívjátok meg néha a szegényeket, a nyomorékokat és a vakokat is. Így áldottak lesztek a szívetekben, mert jól tudjátok, hogy a béma és a sánta nem tudja megfizetni a szeretetteljes segédkezéseket.”

373. A nagy estebédéről szóló példabeszéd

Amikor Jézus befejezte a beszédet a farizeus reggeli asztalánál, az egyik jelen lévő törvénytudó, aki meg akarta törni a csendet, meggondolatlanul azt mondta:

„Áldott, aki kenyeret eszik az Isten országában”

– mely az akkori időkben bevett szólás volt. Erre Jézus elmondott egy olyan példázatot, melyet még a barátai is kénytelenek voltak a szívükre venni. Jézus azt mondta:

„Egy bizonyos uralkodó nagy estebédet adott, és mivel sok vendéget hívott, elküldte a szolgáit estebédidőben, hogy mondják meg a meghívottaknak, »Gyere, mert már minden készen áll«. Csakhogy mindannyian kifogásokat soroltak. Az első azt mondta, »Földet vettem, s okvetlenül el kell mennem megnézni; kérlek, ments ki.« A másik azt mondta: »Öt iga ökröt vettem, és ki kell mennem átvenni azokat; kérlek, ments ki.« Ismét más ezt mondta: »Épp most nősültem, azért nem mehetek.« Így visszatértek a szolgák és megjelentették ezt az uruknak. Amikor a ház ura meghallotta, nagyon megharagudott, és a szolgálíhoz fordulva azt mondta: »Gondosan előkészítettem a lakodalmi ünnepet; a hizlalt fiatal állatokat leöltem, és minden készen áll a vendégeimnek, de ők gorombán visszautasították a meghívásomat; mindenki elment a földjére és az üzletébe, és még a szolgálímmal szemben is tiszteletlenséget mutattak, akik az ünnepségre szóló meghívást elvitték nekik. Ezért fogjátok magatokat, eredjete ki a város utcáira és tereire, fő- és mellékutcáira, és hívjátok ide a szegényeket és a kiközösítetteket, a vakokat és a sántákat, hogy legyenek vendégek a lakodalmas ünnepen.« A szolgák úgy is tettek, ahogy az uruk parancsolta, de ekkor is volt még hely a teremben vendégek számára. Erre azt mondta az úr a szolgálinak: »Menjete ki most az országutakra és a sövények mentére, és bátorítsatok mindenkit, jöjjön el, hadd teljen meg a házam. Mondom nektek, azok közül, akik hivatalosak voltak, senki sem ízleli a lakomámat.« A szolgák úgy is tettek, ahogy az uruk meghagyta, és a ház megtelt.”

Amint e szavakat meghallották, hazamentek; mindenki a maga otthonába. A jelen lévő és gúnyosan mosolygó farizeusok közül legalább egy megértette a példázat értelmét, mert aznap megkeresztelkedett és nyilvánosan megvallotta hitét az országról szóló evangéliumban. Abner e példabeszédről a hívek aznap éjjeli általános tanácskozásán szónokolt.

Másnap minden apostol elmerült abban a bölcséleti igyekezetben, hogy megpróbálják értelmezni a nagy estebédéről szóló példázatot. Bár Jézus érdeklődéssel hallgatta a különböző értelmezéseiket,

következetesen elutasította, hogy további segítséget adjon a példázat magyarázatához. Csak annyit volt hajlandó mondani:

„Találja meg mindenki magának és a saját lelkében a megfelelő értelmezést.”

374. Az erőtlen szellemű asszony

Abner megszervezte, hogy a Mester e szombati napon a zsinagógában tanítson, s hosszú idő óta ez volt az első alkalom, hogy Jézus megjelent egy zsinagógában, ugyanis a Szanhedrin rendeletére mind zárva volt a tanításai előtt. Az istentisztelet végén Jézus meglátott maga előtt egy idősebb asszonyt, aki láthatóan csüggedten és megtörten álldogált ott. E nő már régóta félelemtől eltelve élt, és az élete minden örömtől mentes volt. Ahogy Jézus lelépett a szószékről, odament az asszonyhoz, és görnyedt alakját a vállán megérintve, így szólt:

„Asszony, ha hinnél, akkor képes lennél egészen megszabadulni az erőtlen szellemedtől.”

Ez az asszony, akit a félelemből eredő fásultsága már több mint tizennyolc éve görnyesztett és tartott fogva, elhitte a Mester szavait és hit révén nyomban kiegyenesedett. Amikor az asszony látta, hogy a tartása kiegyenesedett, hangosan dicsőíteni kezdte az Istent.

Függetlenül attól, hogy ennek az asszonynak a nyomorúsága tisztán hozzáállásbeli, a görnyedt tartása pedig a csüggedt elméjének eredménye volt, az emberek azt hitték, hogy Jézus valódi testi rendellenességet gyógyított meg. Bár a filadelfiai zsinagógabeli gyülekezet kedvezően fogadta Jézus tanításait, a zsinagóga elsőszámú vezetője egy ellenséges érzületű farizeus volt. Mivel ő is osztotta a gyülekezet azon véleményét, hogy Jézus testi rendellenességet gyógyított meg, és mivel felháborodott azon, hogy Jézus ilyen dolgot mert tenni szombaton, felállt a gyülekezet előtt és azt mondta:

„Vajon nem hat nap áll-e rendelkezésre, hogy az emberek tegyék a dolgukat? Ezért e munkanapokon gyertek és gyógyuljatok, ne pedig a szombat napján.”

Amikor a barátságtalan vezető így szólt, Jézus visszament a szónoki emelvényre és azt mondta:

„Miért játsszátok az álszentek szerepét? Vajon nem oldjátok-e el mindnyájan szombaton is az ökrötöket a karámtól, hogy megittassátok? Ha az ilyen szolgálat megengedett a szombat napján, akkor vajon e nőt, Ábrahám leányát, akit a rossz kötött gúzsba tizennyolc éven át, ne szabadítsam meg a rabságból és ne vezessem inni a szabadság és élet vizeihez, akár a szombat napján is?”

Ahogy az asszony tovább dicsőítette az Istent, Jézus bírálata szégyenkezést váltott ki az emberekben, és a gyülekezet együtt örült a meggyógyított asszonnyal.

A zsinagóga legfőbb vezetőjét, aki e szombaton nyíltan bírálta Jézust, eltávolították a beosztásából, és Jézus egyik követőjét tették a helyére.

Jézus gyakran szabadította meg az ilyen félelemben élőket a szellemük erőtlenségétől, elméleti csüggedtségüktől és a félelem láncaitól. Ám az emberek azt hitték, hogy minden ilyen betegség testi rendellenesség vagy rossz szellemtől való megszállottság.

Jézus vasárnap megint tanított a zsinagógában, és Abner aznap délből sokakat keresztelt meg a várostól délre lévő folyóban. Másnap Jézus és a tíz apostol vissza akart indulni a pellai táborba, ám ekkor érkezett meg Dávid egyik hírvivője, aki sürgős üzenetet hozott Jézusnak a Jeruzsálem mellett, Betániában tartózkodó barátaitól.

375. A Betániából jött üzenet

Február 26-án, vasárnap nagyon késő éjjel Betániából futár érkezett Filadelfiába, üzenetet hozott Mártától és Máriától, mely így szólt:

„Uram, akit te olyannyira szeretsz, nagyon beteg.”

Ez az üzenet az esti tanácskozás végén jutott el Jézushoz, amikor éppen távozni készült az apostolokkal éjszakára. Jézus először nem válaszolt. Ekkor került sor ama különös közjátékok egyikére, azon rövid időre, amikor úgy tűnt, hogy valami rajta kívülvel és önmagán túlival érintkezik. Ezután felnézett és az apostolok füle hallatára így szólt a hívívőhöz:

„E betegség nem igazán halálos. Ne kételkedjetez abban, hogy hasznára lesz az Isten dicsőítésének és a Fiú felmagasztalásának.”

Jézus nagyon kedvelte Mártát, Máriát és a fivérüket, Lázárt; odaadó ragaszkodással szerette őket. Az első és emberi gondolata az volt, hogy egyből a segítségükre siet, de egy másik ötlet merült fel az egyesített elméjében. Már majdnem feladta a reményt, hogy a jeruzsálemi zsidó vezetők valaha is elfogadják az országot, de azért még mindig szerette a népét, és most egy olyan terv körvonalazódott az elméjében, miáltal a jeruzsálemi írástudók és farizeusok újabb esélyt kaphatnak a tanításai elfogadására; és úgy döntött, hogy amennyiben az Atya akarata is ez, akkor a Jeruzsálemhez való fordulás ezen utolsó alkalmát az egész földi létpályájának legmegrendítőbb és legrendkívülibb külsődleges jelleget mutató munkájává teszi. A zsidók egy csodatévő megszabadító eszméjéhez ragaszkodtak. Bár nem volt hajlandó lealacsonyodni odáig, hogy anyagi csodákat műveljen, vagy hogy ideigvaló politikai-hatalmi mutatóvonalakat vigyen véghez, most ahhoz kérte az Atya jóváhagyását, hogy megmutathassa eléddig ki nem mutatott hatalmát élet és halál felett.

A zsidók szokása az volt, hogy a halottat az elhalálozása napján temetik el; egy ilyen meleg éghajlaton ez volt a szükséges eljárás. Gyakran megesett, hogy olyat tettek a sírba, aki csak öntudatlan állapotban volt, s így a második vagy akár a harmadik napon az illető előjött a sírból. De a zsidók úgy tartották, hogy bár a szellem vagy a lélek a test közelében tartózkodhat két-három napig, sohasem marad ott a harmadik napnál tovább; hogy a rothadás már igen előrehalad a negyedik napon, és hogy ezen időszak leteltét követően soha nem tért vissza senki a sírból. Ezen okok miatt maradt Jézus két teljes napot Filadelfiában, mielőtt elindult volna Betániába.

Ilyenformán szerdán kora reggel azt mondta az apostolainak:

„Készülődjünk, hogy nyomban indulhassunk vissza Júdeába.”

Meghallván a Mester szavait, az apostolok elvonultak magukban egy időre, hogy egymás között megvitassák a dolgot. Jakab vállalta a tanácskozás vezetésének feladatát, és mindannyian egyetértettek abban, hogy örültség lenne engedni, hogy Jézus visszamenjen Júdeába, és visszatérve egy emberként közölték is vele a véleményüket. Jakab így szólt:

„Mester, néhány hete ott jártál Jeruzsálemben, és a vezetők a halálozást akarták, az emberek pedig meg akartak kövezni. Akkor megadtad ezeknek az embereknek az esélyt az igazság elfogadására, és mi nem engedjük, hogy újra Júdeába menj.”

Erre Jézus azt mondta:

„De nem értitek meg, hogy egy napból tizenkét óra áll rendelkezésre ahhoz, hogy a munkát biztonságosan el lehessen végezni? Ha az ember nappal sétál, akkor nem botladozik, mivel világosság van. Ha éjjel sétál, akkor megbotolhat, hiszen nincs fény. Amíg a napom tart, nem félek belépni Júdea területére. Még egy nagyobb munkát akarok végezni ezekért a zsidókért; még egy esélyt akarok adni nekik, hogy higgyenek, akár az ő saját feltételeik szerint is – a külsődleges dicsőség és az Atya hatalma, valamint a Fiú szeretete látható megnyilvánulásának feltételei mellett is. Egyébként, nem értitek, hogy Lázár barátunk elaludt, és én oda akarok menni, hogy felébresszem ebből az alvásból!”

Erre azt mondta az egyik apostol:

„Mester, ha Lázár elaludt, akkor bizonyosan fel is kel majd.”

Akkoriban szokás volt a zsidóknál, hogy a halálról mint egyfajta alvásról beszéljenek, de mivel az apostolok nem értették, hogy Jézus arra utalt, hogy Lázár eltávozott e világból, Jézus most világosan is kimondta:

„Lázár halott. Még ha mások ennek révén nem is menekülnek meg, én miattatok örülök, hogy nem voltam ott, mégpedig azért, mert nektek most új okotok lesz a bennem való hitre; és annak révén, aminek tanúi lesztek, megerősítést nyertek felkészülés gyanánt ahhoz a naphoz, amikor el kell hagynom titeket és az Atyához kell mennem.”

Miután nem tudták meggyőzni, hogy ne menjen el Júdeába, és minthogy némely apostolnak sem igen volt kedve vele tartani, Tamás így szólt a társaihoz:

„Elmondtuk a Mesternek a félelmeinket, de ő elszánta magát, hogy elmegy Betániába. Meggyőződésem, hogy ez a vég; meg fogják ölni, de ha ez a Mester döntése, akkor viselkedjünk bátrak módjára; menjünk mi is, hogy vele halhassunk meg.”

Mindig ez volt a helyzet; a határozottságot és lankadatlan bátorságot igénylő dolgokban mindig Tamás volt a tizenkét apostol támasza.

376. Útban Betániába

Útban Júdea felé Jézust egy csaknem ötvenfős, a barátaiból és az ellenségeiből álló társaság követte. Szerdán a déli ebédidőben beszélt az apostolaihoz és a követői alkotta csoporthoz az „üdvözülés feltételeiről”, és e tanítás végén mondta el a példabeszédet a farizeusról és a publikánusról (adószedőről). Jézus azt mondta:

„Látjátok tehát, hogy az Atya üdvözülést ad az emberek gyermekeinek, és ez az üdvözülés ingyenajándék mindenkinek, akinek megvan a hite az isteni családban fiúként való elismerés elfogadásához. Az ember semmit sem tehet ezen üdvözülés kiérdemlése érdekében. Az önelégült tettek nem vehetik meg az Isten kegyét, és a sok nyilvános imádkozás nem ellensúlyozza az emberi szív élő hitének hiányát. Az embereket becsaphatjátok a mások által megfigyelhető szolgálatban, de Isten belelát a lelketekbe. Jól példázza az elmondottakat az a két ember, akik elmentek a templomba imádkozni, az egyikük egy farizeus, a másik pedig egy publikánus volt. A farizeus felállt és így imádkozott magában: »Ó, Isten, köszönöm, hogy én nem vagyok olyan, mint a többi ember, akik zsarolók, tanulatlanok, igaztalanok, házasságtörők vagy olyanok, mint akár ez az adószedő. Hetente kétszer böjtölök; mindenből, amire szert teszek, megfizetem a dézsmát.« Ellenben a publikánus, aki távolabb állt, még csak nem is akarta az égre emelni a tekintetét, hanem a mellkasára ütve azt mondta, »Istenem, légy irgalmas hozzám, bűnöshöz.« Azt mondom nektek, hogy inkább a publikánus tért haza Isten jóváhagyásával, mintsem a farizeus, mert aki felmagasztalja magát, az megaláztatik, de aki lealacsonyítja magát, az felemeltetik.”

Azon az éjszakán Jerikóban az ellenséges farizeusok megpróbálták csapdába csalni a Mestert úgy, ahogy a társaik is tették egykor Galileában, ugyanis rá akarták venni, hogy beszéljen a házasságról és a válásról – Jézus azonban ügyesen kitért azon próbálkozásaik elől, hogy a válási törvényekkel kapcsolatos vitába belerángassák. Ahogy az adószedő és a farizeus a jó és a rossz vallás közötti különbséget jelképezte, úgy a zsidó törvénykönyv mózesi válási rendelkezéseinek jobb házassági szabályai is kimutathatóan különböztek az ő válási szokásaik szégyenletes lazaságot mutató farizeusi értelmezésétől. A farizeus a legalacsonyabb mércét alkalmazta magára; az adószedő a legmagasabb eszményképhez mérte magát. Az odaadás a farizeus számára az önelégült tétlenség fenntartásának eszköze és a hamis szellemi biztonságba vetett bizodalom volt; az odaadás a publikánus számára a lelke felélénkítésének eszköze volt annak érdekében, hogy a bűneit látva megbánja és megvallja azokat, és hit révén elfogadja az irgalmas megbocsátást. A farizeus igazságot keresett; a publikánus irgalmat. A világegyetem törvénye: kérj és adatik neked; keress és találsz.

Bár Jézus nem volt hajlandó vitába szállni a farizeusokkal a válást illetően, határozott tanítást adott elő a házassággal kapcsolatos legmagasabb rendű eszményképekről. Úgy dicsérte a házasságot, mint a minden emberi kapcsolat leginkább eszményi és legmagasabb rendű formáját. Hasonlóképpen tudtul adta, hogy erősen helyteleníti a jeruzsálemi zsidók laza és tisztességtelen válási szokásait, akik akkoriban engedélyezték egy férfinak, hogy a legcsekélyebb okok miatt is elváljon a feleségétől, mint például, ha

az asszony rosszul főz, rosszul vezeti a háztartást, vagy ha nem talált jobb indokot, akkor azért, mert beleszeretett egy csinosabb nőbe.

A farizeusok egészen odáig merészkedtek, hogy azt tanítsák, hogy e könnyen választható válás a zsidó népnek, különösen a farizeusoknak adott különleges engedmény. Miközben tehát Jézus nem volt hajlandó nyilatkozni a házasság és a válás dolgában, igen erősen ostromozta a házassági kapcsolat szégyenteljes semmibevételét és rámutatott e gyakorlatnak a nőkkel és a gyermekekkel szembeni igazságtalan voltára. Nem szentesített soha egyetlen olyan válási szokást sem, mely a férfinak a nővel szemben előnyt biztosított volna; a Mester csakis a nőt a férfival egyenjogúan kezelő tanításokat helyezte.

Bár Jézus nem javasolt új rendelkezéseket a házasság és a válás szabályozására, sürgette a zsidókat, hogy a maguk törvényei és felsőbb rendű tanításai szerint éljenek. Folyamatosan hivatkozott az Írásokra azon erőfeszítése során, hogy javítsa a szokásaikat e társadalmi előírásoknak megfelelően. Azzal, hogy így támogatta a házasságra vonatkozó felsőbbrendű, eszményi felfogásokat, Jézus ügyesen elkerülte az összeütközést azokkal, akik az írott törvényeikből vagy a nagy becsben tartott válási kiváltságaikból eredő társadalmi szokások kapcsán tettek fel neki kérdéseket.

Az apostolok igen nehezen értették meg, hogy a Mester miért vonakodik határozott kijelentéseket tenni a tudományos, a társadalmi, a gazdasági és a politikai kihívásokkal kapcsolatban. Nem értették meg teljesen, hogy az ő földi küldetése kizárólag a szellemi és a vallási igazságok kinyilatkoztatására irányult.

Miután Jézus beszélt a házasságról és a válásról, aznap késő este az apostolok külön is számos további kérdést tettek fel, és a kérdésekre adott válaszai sok félreértésüket eloszlatták. E tanácskozás végén Jézus azt mondta:

„A házasság tiszteletreméltó dolog és minden embernek vágya kell arra. A tény, hogy az Ember Fia egyedül végzi a földi küldetését, egyáltalán nem jelenti a házasság kíváncsolt voltának helytelenítését. Az Atya akarata az, hogy így dolgozzak, de ugyanez az Atya rendelte el a férfi és a nő teremtését, és az isteni akarat az, hogy a férfiak és a nők megtalálják a legmagasabb szintű szolgálatot és a gyermekek fogadására és nevelésére alkalmas otthon létesítésének azzal járó örömet, hogy a gyerekek teremtésében e szülők társaivá lesznek a menny és a föld Alkotóinak. Emiatt kell a férfinak elhagynia az anyját és az apját és emiatt kell hűen ragaszkodnia a feleségéhez, és emiatt kell e kettőnek eggyé válnia.”

Ezzel Jézus megszabadította az apostolokat a házassággal kapcsolatos számos aggodalmuktól és eloszlatott számos, válással kapcsolatos félreértést; ugyanakkor sokat tett annak érdekében, hogy a társas kötelék eszményképeit magasabb szintre emelje és fokozza a nők és a gyermekek, valamint az otthon iránti tiszteletüket.

377. A kisgyermek megáldása

Azon az estén Jézusnak a házasságról és a gyermekek boldogságáról szóló üzenete elterjedt egész Jerikóban, így másnap reggel, jóval azelőtt, hogy Jézus és az apostolok felkészültek volna a távozásra, még a reggeli ideje előtt, sok anya jött el Jézus szálláshelyéhez, karjukon hozva és kézen fogva vezetve a gyermekeiket, és azt szerették volna, ha megáldja a kicsiket. Amikor az apostolok kimentek, hogy megnézzék az anyák és a gyermekek gyülekezetét, megpróbálták elküldeni őket, de ezek az asszonyok nem voltak hajlandók távozni, amíg a Mester a kezét a gyermekeikre nem helyezi és meg nem áldja őket. Amikor az apostolok hangosan megfeddték az anyákat, Jézus, hallván a zívajt, kijött és erősen leteremtette őket, mondván:

„Hagyjátok, hadd jöjjenek hozzám a kicsinyek; ne akadályozzátok őket, hisz ilyeneké a mennyország. Bizony, bizony mondom nektek, aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, az aligha jut be oda, hogy szellemben felnővekedhessen a tökéletességig.”

Miután a Mester így szólt az apostolokhoz, az összes gyermeket magához engedte, kezét rájuk helyezte, s közben bátorító és biztató szavakat mondott az anyáknak.

Jézus gyakran beszélt az apostolainak a mennyei lakóhelyekről és azt tanította, hogy az Isten fejlődő gyermekeinek ott kell felnőniük szellemileg úgy, ahogy a gyermekek e világon fizikailag növekednek. A szent gyakorta így jelenik meg hétköznapi módon, és ezen a napon ezek a gyermekek és anyák sem sejtették, hogy a világegyetem figyelő értelmei nézik, amint a jerikói gyermekek egy világegyetem urával játszanak.

A nők helyzete Palesztinában sokat javult Jézus tanítása révén; és ez így lett volna szerte a világon is, ha a követői nem távolodtak volna el messzire attól, amit ő oly nyomatékosan tanított nekik.

Szintén Jerikóban, a gyermekeknek az istenimádat szokására való korai vallási felkészítésének megvitatásával összefüggésben történt, hogy Jézus igen emlékeztetett az apostolai előtt azt, hogy milyen nagy értéke van a szépségnek, mint az istenimádatra készítés eszközének, különösen a gyermekek esetében. A Mester összefüggések láttatásával és példával is tanította a Teremtő imáadásának a teremtmény természetes környezetében való értékét. Előnyben részesítette a mennyei Atyával való bensőséges közösséget a fák között és a természeti világ alacsonyabb rendű teremtményei között. Örömet okozott neki, hogy az Atyát a Teremtő Fiak csillagos tereinek lelkesítő látványán keresztül szemlélheti.

Amikor nincs lehetőség az Istent a természet sátortemplomaiban imádni, akkor az embereknek meg kell tenniük minden tőlük telhetőt, hogy olyan szép házakat, megkapó egyszerűségű és művészi szépségű szentélyeket emeljenek, ahol a legmagasabb szintű emberi érzelmek az Istennel való szellemi közösségre irányuló értelmi közeledéssel társulva feléledhetnek. Az igaz, a szép és a szentség mind erős és hatékony segítője az igaz imádatnak. De a szellemi közösséget nem segíti a pazar ékességek halmozása, valamint az ember kifinomult és kérkedő művészetéből eredő díszítésbeli túlzás. A szépség akkor a leginkább vallási, ha az a legegyszerűbb és a természethez hasonló. Milyen szerencsétlen dolog, ha a kisgyermekeknek a nyilvános istenimádat fogalmaival való megismerkedésére hideg és sivár termekben kerül sor, melyek olyannyira mentesek a szépség vonzerejétől és olyannyira hiányzik belőlük a derű és a lelkesítő szentség mindenféle ösztönzése! A gyermeket az istenimádatba bevezetni a szabad ég alatt kell és a gyermek később kísérje el a szüleit a nyilvános vallási összejövetelt szolgáló házakba, melyek legalább olyan anyagi vonzerőt és művészi szépséget árasztanak, mint az otthon, melyben a gyermek nap mint nap lakik.

378. Beszélgetés az angyalokról

Ahogy felfelé haladtak a hegyekben Jerikóból Betániába, Nátániel az út legnagyobb részén Jézus oldalán haladt, és a gyermekek és a mennyország viszonyával kapcsolatos beszélgetésük vezetett el közvetlenül az angyalok segédkezésének áttekintéséhez. Nátániel végül ezt a kérdést tette fel a Mesternek:

„Lévé, hogy a főpap egy szadduceus, és mivel a szadduceusok nem hisznek az angyalokban, mit tanítsunk az embereknek a mennyei segédkezőkről?”

Erre Jézus egyebek között azt mondta:

„Az angyali seregek a teremtett lények egy külön rendjét alkotják; teljesen különböznek a halandó teremtmények anyagi rendjétől, és a világegyetemi értelmek külön csoportjaként működnek. Az angyalok a teremtményeknek nem abba a csoportjába tartoznak, melyet az Írásokban »az Isten Fiainak« neveznek; és nem is a halandó emberek megdicsőült szellemei, akik átmentek, hogy a magasságbeli házakon keresztül haladva fejlődjenek. Az angyalok közvetlen teremtés eredményei, és ők nem szaporítják magukat. Az angyali seregek csak szellemi rokonságban állnak az emberi fajjal. Ahogy az ember a Paradicsomban lévő Atya felé való utazásban fokozatosan halad előre, egyszer átjut egy, az angyalok állapotához hasonló létállapoton, de halandó emberből sohasem lesz angyal.

Az angyalok sohasem halnak meg, mint az ember. Az angyalok halhatatlanok, kivéve, ha esetleg bűnbe keverednek, mint ahogy ezt tette némelyikük is a Lucifer-féle ármányban. Az angyalok a szellemszolgálók a mennyben, és ők nem végtelenül bölcssek és nem is végtelenül hatalmasak. De minden hűséges angyal valóban tiszta és szent.

Nem emlékeztek, hogy egyszer régebben azt mondtam nektek, hogy ha a szellemi szemeteket kinyitnátok, akkor látnátok megnyílni a mennyeket és megfigyelhetnétek az Isten angyalainak fel- és leszállását? Az angyalok segédkezésén múlik, hogy az egyik világ kapcsolatban állhat más világokkal, mert nem mondtam-e nektek többször is, hogy vannak nekem más bárányaim is, nem csak ebből a nyájból? Ezek az angyalok nem a szellemvilág kémei, akik leskelődnek utánatok és aztán egyből az Atyához mennek és beszámolnak a szívetek gondolatairól és jelentik a húsvér testetek tetteit. Az Atyának nincs szüksége ilyen szolgálatra, ugyanis az ő saját szelleme él bennetek. De ezek az angyali szellemek a működésük során biztosítják, hogy a mennyei teremtettség egyike része értesüljön a világegyetem más, távoli részeinek dolgairól. Az Atya kormányában és a Fiak világegyetemeiben működő angyalok közül sokakat jelöltek ki az emberfajta szolgálatára. Amikor azt tanítottam nektek, hogy e szeráfok közül sokan segédkező szellemek, akkor nem képes beszéddel és nem is a költészet nyelvén szóltam. Mindez így igaz, függetlenül attól, hogy e dolgokat mily nehezen fogjátok fel.

Sokan ezen angyalok közül közreműködnek az emberek megmentésének munkájában, mert nem beszéltem-e nektek arról a szeráfi örömről, amikor egy lélek úgy dönt, hogy elfordul a bűntől és az Isten keresésébe kezd? Még arról az örömről is beszéltem nektek, mely a menny angyalai között nyilvánul meg, amikor egy bűnös bűnbánatot mutat, ez pedig olyan, más és magasabb rendű mennyei lények létezését jelzi, akik ugyancsak érintettek a halandó ember szellemi jólétében és isteni fejlődésében.

Ezen angyaloknak igencsak sok közülük van azokhoz a folyamatokhoz is, melyek révén az ember szelleme kiszabadul a hajlékálul szolgáló húsvér testből és az ember lelke a mennyi házakhoz kísértetik. Az angyalok megbízható mennyi kísérői az emberi léleknek a húsvér test halála és a szellemi lakóhelyeken való új élet közötti feltérképezetlen és meghatározatlan időszakban.”

Beszélt volna tovább is Nátániellel az angyalok segédkezéséről, de félbeszakította őket Márta közeledése, akit a barátai értesítettek arról, hogy a Mester Betánia felé tart, mikor meglátták Jézust a keleti hegyek között felfelé jönni. Márta pedig sietve indult Jézus elé, hogy üdvözölje.

379. LÁZÁR FELTÁMASZTÁSA

Röviddel dél után történt, hogy Márta kiszaladt Jézus elé, aki éppen akkor kelt át a Betánia melletti hegyormon. Fivére, Lázár már négy napja halott volt és vasárnap délután el is temették egy külön sírba a kert egyik távoli végében. A sírbolt bejáratát elzáró sziklát e nap, vagyis csütörtök reggelén gördítették a helyére.

Amikor Márta és Mária megüzente Jézusnak Lázár betegségét, abban bíztak, hogy a Mester tesz valamit. Tudták, hogy a fivérük nagyon súlyos beteg, és bár nemigen merték remélni, hogy Jézus otthagyja a tanítást és a tan hirdetését, hogy a segítségükre siessen, oly erősen hittek a betegség-gyógyító hatalmában, hogy úgy gondolták, Jézus csak kimondja a gyógyító szavakat és Lázár nyomban újra egészséges lesz. Amikor Lázár meghalt néhány órával azt követően, hogy a hírvívő elindult Betániából Filadelfiába, úgy gondolták, hogy ez azért következett be, mert a Mester túl későn értesült a fivérük betegségéről, hogy csak akkor tudta meg, amikor Lázár már több órája halott volt.

De a két nőt minden hívő barátjukkal együtt nagyon meglepte az az üzenet, melyet a kedden délelőtt Betániába érkező futár hozott. A hírvívő határozottan állította, hogy hallotta, amint Jézus azt mondja, „...e betegség nem igazán halálos”. Azt sem értették, hogy nekik miért nem üzen vagy miért nem ajánl fel egyéb segítséget.

Sok barátjuk jött el a közeli kis falvakból és érkeztek mások is Jeruzsálemből, hogy vigaszt nyújtsanak a bánattól lesújtott testvéreknek. Lázár és nőtestvérei egy tehetős és tiszteletreméltó zsidónak a gyermekei voltak, akit egykor Betánia kis falujának első embereként tartottak számon. Függetlenül attól, hogy mindhárman már régóta Jézus lelkes követői közé tartoztak, aki csak ismerte, mind nagyon tisztelte őket. Nagyobb szőlőföldeket és olívaültetvényeket örökölték a környéken, és hogy gazdagok voltak, arra

további bizonyíték az a tény is, hogy megengedhették maguknak, hogy saját sírboltjuk legyen a házuknál. Mindkét szülőjüket e sírban helyezték el.

Mária már feladta a reményt, hogy Jézus eljön, és elmerült a bánatban, Márta azonban kitartott azon reménye mellett, hogy Jézus el fog jönni, egészen addig a pillanatig, amíg reggel a sír elülső zárókövét a helyére nem tették, lezárva ezzel a bejáratot. De még ekkor is azzal bízott meg egy szomszéd legényt, hogy figyelje a Betániától keletre álló hegy ormáról a jerikói utat; és e legény hozott hírt Mártának arról, hogy Jézus a barátaival közeledik.

Amikor Márta odaért Jézushoz, e szavakat szólva borult térdre előtte:

„Mester, ha itt lettél volna, a fivérem nem halt volna meg!”

Márta elméjén sok félelem suhant át, de ő nem kételkedett, és nem is merte bírálni vagy megkérdőjelezni a Mesternek a Lázár halálával kapcsolatos viselkedését. Miután ezt elmondta, Jézus lehajolt, talpra állította és azt mondta neki:

„Csak legyen hited Márta, és a fivéred felkel újra.”

Erre Márta azt mondta:

„Tudom, hogy fel fog kelni az utolsó nap feltámadásában; és már most is hiszem, hogy bármit is kérj Istentől, Atyánk megadja neked.”

Erre Jézus, egyenesen Márta szemébe nézve, így szólt:

„Én vagyok a feltámadás és az élet; aki hisz bennem, bár meghal, mégis élni fog. Voltaképpen, aki él és hisz bennem, az sohasem fog meghalni. Márta elhiszed-e ezt?”

Márta azt felelte a Mesternek:

„Igen, már régóta hiszem, hogy te vagy a Megszabadító, az élő Isten Fia, éppen az, akinek el kellett jönnie e világra.”

Mivel Jézus ekkor Mária felől érdeklődött, Márta egyből bement a házba és a testvérenek sűgva mondta:

„A Mester van itt és téged keres.”

Amint Mária meghallotta ezt, gyorsan felkelt és kiszaladt üdvözölni Jézust, aki még mindig azon a helyen tartózkodott, némi távolságra a háztól, ahol Márta először elérte. A Máriával lévő barátok, akik vigasztalni igyekeztek őt, látván, hogy hirtelenül felkel és kimegy, követték, mert úgy gondolták, hogy a sírhoz szalad sírni.

A jelenlévők közül sokan Jézus esküdt ellenségei voltak. Ezért jött ki Márta magában Jézus üdvözlésére, és ezért is ment be és tájékoztatta bizalmasan Máriát, hogy keresik. Márta, bár szeretett volna Jézus mellett maradni, egyúttal el akart kerülni mindenféle esetleges kellemetlenséget, melyet azzal válthatott volna ki, hogy ha hirtelenül beszalad a jeruzsálemi ellenségeiket is magába foglaló csoporthoz. Márta szándéka az volt, hogy ő a házban marad a barátaikkal, amíg Mária kimegy üdvözölni Jézust, de a terve nem sikerült, mert mindannyian követték Máriát és így váratlanul a Mester jelenlétében találták magukat.

Márta odavezette Máriát Jézushoz, s ahogy a testvére meglátta őt, térdre borulva így szólt:

„Bárcsak itt lettél volna, akkor a testvérem nem halt volna meg!”

Amikor Jézus látta, hogy mindannyian mennyire búsulnak Lázár halála miatt, a lelkében szánalom ébredt.

Mihelyst a gyászolók észrevették, hogy Mária Jézus üdvözlésére ment ki, egy kissé távolabb húzódtak, míg Márta és Mária a Mesterrel beszélgetett, akik ekkor további vigasztaló és lelkesítő szavakat hallhattak arra vonatkozóan, hogy tartsák meg erős hitüket az Atyában és teljesen vessék alá magukat az isteni akaratnak.

Jézus emberi elméjét igencsak felkavarta az a küzdelem, mely Lázár és az ő itt maradt nőtestvérei iránti szeretete és azon megvető utálat között folyt, mely a hitetlen és gyilkos szándékú zsidók némelyike által

tanúsított képmutató ragaszkodással szemben merült fel benne. Jézus ingerült nehezteléssel viseltetett a magukat barátoknak mondók által mutatott mesterkélt és külsőséges gyászolás miatt, minthogy az ilyen hamis bánathoz a szívükben oly keserves gyűlölködés is társult övele szemben. E zsidók némelyike azonban őszintén gyászolt, mert ők a család igaz barátai voltak.

380. Lázár sírjánál

Miután Jézus némi időt eltöltött Márta és Mária vigasztalásával, még a gyászolóktól elkülönülten megkérdezte tőlük:

„Hol temettétek el?”

Erre Márta azt mondta:

„Gyere és nézd meg.”

Amint a Mester csendben követte a két búsuló testvért, könnyezni kezdett. Meglátván a könnyeit, az őket követő barátságos zsidók egyike azt mondta:

„Nézzétek, mennyire szerette. Ő, aki felnyitotta a vak ember szemét, nem tudta volna megmenteni ezt az embert a haláltól?”

Ekkorra már a családi sírbolt előtt álltak, mely egy kisebb természetes barlang vagy lejtős üreg volt abban a sziklagerincben, mely a telken belül, annak távolabbi végében, mintegy tíz méternyire magasodott.

Az emberi elméknek nehéz elmagyarázni, hogy miért is sírt Jézus. Mi ugyan hozzáférünk az egyesített emberi érzelmekről és isteni gondolatokról a Megszemélyesült Igazító elméjében bejegyzett információkhoz, azonban nem vagyunk teljesen bizonyosak ezen érzelmi megnyilvánulások valódi okában. Hajlunk arra a feltételezésre, hogy Jézus az elméjén ekkor átfutott sokféle gondolat és érzés miatt könnyezett, úgy mint:

1. Valódi szomorúsággal érzett együtt Mártával és Máriával; valós és mély emberi ragaszkodással viseltetett e nővérek iránt, akik elveszítették a fivérüket.
2. Az elméjét nyugtalanította a gyászolók tömege, melyben némelyek őszinték voltak, mások meg csak tettették magukat. Jézus mindig is rossz néven vette a gyászolás ilyen külsőséges megnyilvánulásait. Tudta, hogy a nővérek szerették a fivérüket és hittek a hívek továbbélésében. Ezek az egymással összeütköző érzelmek talán megmagyarázzák, hogy miért búsult, ahogy a sírhoz közeledtek.
3. Valóban habozott, hogy visszahozza-e Lázárt a halandói életre. A testvéreinek tényleg szükségük volt rá, Jézus azonban sajnálta visszahozni a barátját azon elkeseredett üldöztetés tapasztalására, melyről jól tudta, hogy Lázárnak el kell majd szenvednie annak eredményeként, hogy az Ember Fia isteni hatalma mind közül legnagyobb megmutatkozásának alanyává lesz.

Most egy érdekes és tanulságos tényt közlünk: Noha e beszámolót az emberi ügyek nyilvánvalóan természetes és szokványos eseményeként tárjuk fel, azért van ennek néhány igen érdekes vetülete is. Amikor a hírvívő vasárnap odaért Jézushoz és beszámolt neki Lázár betegségéről, bár Jézus azt üzenete, hogy az „nem halálos”, ugyanakkor személyesen elment Betániába, sőt még azt is megkérdezte a nővérektől, hogy „Hová temettétek?” Noha mindez arra utal, hogy a Mester természetes módon és az emberi elméje korlátozott ismereteinek megfelelően járt el, mindazonáltal a világegyetemi feljegyzésekből kitűnik, hogy Jézus Megszemélyesült Igazítója rendelkezéseket adott ki Lázár Gondolatigazítójának a Lázár halála utáni időszakra vonatkozóan, a bolygón meghatározatlan ideig való itt tartás érdekében, és e rendelkezés bejegyzésére csak tizenöt perccel azt megelőzően került sor, hogy Lázár az utolsót lélegezte.

Hogy Jézus isteni elméje tudta-e már Lázár halála előtt, hogy fel fogja őt támasztani a holtából? Nem tudjuk. Mi csak annyit tudunk, amennyit e feljegyzésben közreadunk.

Jézus ellenségei közül sokan hajlamosak voltak megvetően figyelni a gyöngédsége megnyilvánulásait, és azt mondták egymás között:

„Ha olyan nagyra tartja ezt az embert, akkor miért várt olyan sokat, hogy eljöjjön Betániába? Ha ő az, aminek mondja magát, akkor miért nem mentette meg a kedves barátját? Mi haszna az idegenek gyógyításának Galileában, ha nem tudja megmenteni azokat, akiket szeret?”

Sok más módon is gúnyolódtak Jézus tanításain és tettein, és igyekeztek jelentéktelennek feltüntetni azokat.

Így aztán ezen a csütörtök délutánon, nagyjából fél háromkor, a terep teljesen elő volt készítve Betániában, e kis faluban az isteni Fiú földi segédkezése során véghez vitt minden tette közül a legnagyobbiknak a kivitelezésére, az isteni hatalomnak az ő hűsvér testben való megtestesülése alatti legnagyobb megmutatkozására, ugyanis az ő saját feltámadására majd csak azt követően került sor, hogy megszabadult a halandói porhüvely jelentette kötelékektől.

A Lázár sírboltjánál összegyűlt kis csoportnak sejtelve sem volt a mindenféle rendű mennyei lények hatalmas sokadalmának közvetlen közelségéről, mely csoport Gábrriel vezetése alatt gyülekezett és várakozott Jézus Megszemélyesült Igazítójának irányítása mellett, tettvágytól égve arra készen, hogy végrehajtsák a szeretett Uruk parancsát.

Amikor Jézus kiadta azt az utasítást, hogy „Vegyétek el a követ”, az összegyűlt mennyei seregek felkészültek arra, hogy előadják a Lázár hűsvér testi alakjához való hasonlatosságban történő feltámasztás színművét.

Amikor Márta és Mária meghallotta Jézus azon utasítását, hogy a sír bejárata előtt távolítsák el a követ, vegyes érzelmek lettek úrrá rajtuk. Mária abban reménykedett, hogy Lázárt feltámasztják holtából, de Mártát, aki bizonyos mértékig osztozott ugyan a testvére hitében, jobban eltöltötte az abbéli félelem, hogy Lázár nincs olyan állapotban, hogy Jézus, az apostolok és a barátaik szeme elé kerüljön. Márta azt mondta:

„Valóban szükséges elgördítenünk a követ? A fivérem már négy napja halott, s így a test bomlása már megkezdődött.”

Márta azért is mondta ezt, mert nem tudta, hogy a Mester miért kérte a kő elmozdítását; úgy gondolta, hogy Jézus talán csak egy utolsó pillantást akar vetni Lázárra. Márta viselkedését határozatlanság és habozás jellemezte. Ahogy az emberek bizonytalanul ott álltak a kőnél, Jézus így szólt:

„Nem mondtam először, hogy e betegség nem halálos? Nem azért jöttem-e, hogy teljesítsem az ígéretemet? Amikor eljöttem hozzátok, nem azt mondtam-e, hogy ha tudnátok hinni, akkor meglátnátok az Isten dicsőségét? Miért kételkedtek hát? Mikor fogtok végre hinni és hallgatni rám?”

Amikor Jézus elhallgatott, az apostolai a segítőkész szomszédokkal együtt megragadták a követ és elgördítették a sír bejáratából.

A zsidóknál általános volt az a felfogás, hogy a halál angyalának kardja hegyén a méreg a harmadik nap végén kezd el hatni, s így a negyedik napon fejt ki a teljes hatását. Úgy vélték, hogy az ember lelke a harmadik nap végéig a sír környékén maradhat, s a holttest életre keltésével próbálkozhat; de erősen hittek abban, hogy az ilyen lélek még a negyedik nap hajnala előtt átmegy az eltávozott szellemek lakhelyére.

A halottakkal és a halottak szellemének eltávozásával kapcsolatos hiedelmek és vélekedések azt erősítették mindazok elméjében, akik most jelen voltak Lázár sírjánál és később azok esetében, akikhez eljutott a most még csak készülőben lévő esemény híre, hogy ez valójában és igazán, személyesen véghez vitt halott-feltámasztási cselekedete volt annak, aki azt mondta magáról, hogy ő „a feltámadás és az élet”.

381. Lázár feltámasztása

Lévén, hogy a mintegy negyvenöt főnyi halandó alkotta társaság a sír előtt állt, a beszűrődő fényben halványan kivehették Lázár alakját, amint az vászonba pólyálva ott fekszik a temetkezési barlang jobb alsó fülkéjében. Míg a földi teremtmények csaknem lélegzet visszafojtva, csendben álltak ott, a mennyei lények hatalmas serege sietve elfoglalta a helyét, várva, hogy a beavatkozás jelére meginduljanak, mely jelet a parancsnokuknak, Gábrielnek kellett megadnia.

Jézus felemelte a tekintetét és így szólt:

„Atyám, köszönöm, hogy meghallgattad és teljesítet a kérésemet. Tudom, hogy mindig meghallgatsz, de azokért, akik most itt állnak mellettem, azokért szólok most hozzád, hogy elhiggyék, hogy te küldtél engem a világba, és hogy megtudják, hogy velem munkálkodsz abban, amit véghez akarunk vinni.”

Miután így imádkozott, hangosan azt mondta:

„Lázár, jöjj elő!”

Bár ezek az emberi megfigyelők nem mozdultak, a hatalmas mennyei sereg a Teremtő szavának engedelmeskedve, egységes cselekvésre készen felbolydult. Földi időben mérve mindössze tizenkét másodperc alatt Lázár addig élettelen alakja megmozdult és rövidesen fel is ült azon a sziklapadon, melyre elhelyezték. A teste halotti ruhába volt öltöztetve, és az arcát kendő takarta. Ahogy felállt előttük – élve – Jézus azt mondta:

„Szabadítsátok ki, hadd jöjjön elő.”

Mindenki, kivéve az apostolokat, valamint Mártát és Máriát, elfutott a házhoz. Elsápadtak az ijedtségtől és úrrá lett rajtuk a döbbenet. Némelyek maradtak ugyan, de sokan hazasiettek.

Lázár üdvözölte Jézust és az apostolokat és megkérdezte, hogy mit jelent a halotti öltözék és miért a kertben ébredt. Jézus és az apostolok félrevonultak, míg Márta beszámolt Lázárnak arról, hogy meghalt, eltemették, és feltámadt. El kellett mondania neki, hogy vasárnap halt meg és most, csütörtökön hozták vissza az életre, minthogy Lázárban nem tudatosult az idő azóta, hogy a halálba szenderült.

Amint Lázár előjött a sírból, Jézus Megszemélyesült Igazítója, aki ekkor a fajtájának vezetője volt ebben a helyi világegyetemben, megparancsolta Lázár korábbi Igazítójának, aki most utasításra várt, hogy újra foglalja el a helyét a feltámadott ember elméjében és lelkében.

Ezután Lázár odament Jézushoz és a nőtestvéreivel együtt letérdelt a Mester lába elé, hogy köszönetet mondjanak és dicsőítsék az Istent. Jézus megfogta Lázár kezét, felsegítette és így szólt:

„Fiam, ami veled történt, azt megtapasztalja mindenki, aki elhiszi ezt az örömhírt, azzal a különbséggel, hogy dicsőbb alakban támadnak fel. Te azon igazság élő tanúja leszel, melyről beszélek – én vagyok a feltámadás és az élet. De most mindannyian menjünk be a házba és lássuk el táplálékkal e fizikai testeket.”

Ahogy a ház felé sétáltak, Gábriel feloszlatta az összegyűlt mennyei sereg kiegészítőleg érkezett csoportjait, miközben feljegyezte, hogy ez volt az első és az utolsó eset a világunkon, hogy egy halandó teremtményt feltámasztottak a fizikai test halott alakjából.

Lázár nemigen értette a történeteket. Azt tudta, hogy nagyon beteg volt, de csak annyira emlékezett, hogy elaludt és felébredt. Soha nem tudott semmit mondani a sírban töltött négy napról, mert teljesen öntudatlan volt. Az idő nem létezik azok számára, akik a halálba szenderülten alszanak.

Bár e nagy tett eredményeképp sokan hittek Jézusban, mások szíve éppen hogy megkeményedett az ő elutasításában. Másnap délre a történet egész Jeruzsálemben elterjedt. Rengeteg férfi és nő ment el Betániába, hogy lássa Lázárt és beszéljen vele, és a rémült, elképedt farizeusok sietve összehívták a Szanhedrin ülését, hogy eldöntsék, mihez is kezdjenek ezekkel az új fejleményekkel.

382. A Szanhedrin ülése

Bár a holtából feltámasztott ember bizonyossága nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az országról szóló evangéliumban hívők tömegének hite megerősödjön, ez kevés vagy semmilyen hatással sem volt a jeruzsálemi vallási vezetők és befolyásos személyek magatartására attól eltekintve, hogy felgyorsította a Jézus elpusztítására és a tevékenysége leállítására vonatkozó döntésük meghozatalát.

Másnap, pénteken egy órakor a Szanhedrin összeült, hogy részleteiben is megvitassák a kérdést, „Mit csináljunk a názáreti Jézussal?” Több mint kétórányi tanácskozást és elkeseredett vitát követően egy bizonyos farizeus előállt azzal a határozati javaslattal, mely az elfogadása esetén kimondta volna, hogy Jézus fenyegetést jelent egész Izráel számára és hivatalosan is arra kötelezte volna a Szanhedrint, hogy tárgyalás nélkül és minden irányadó eset ellenében hozza meg a halálos ítéletét.

A zsidó vezetők főméltóságú testülete időről időre elrendelte, hogy Jézust el kell fogni és bíróság elé kell állítani az istenkáromlás vádjával és számos egyéb váddal a zsidó szent törvények semmibevétele miatt. Korábban egyszer már elmentek odáig, hogy halálra ítéljék, de ez volt a Szanhedrinről feljegyezhető első alkalom, hogy Jézus halálra ítélését bármilyen tárgyalást megelőzően kívánta. Azonban erről a határozati javaslatról nem szavaztak, mert a Szanhedrin tizennégy tagja egyszerre lemondott, amikor ilyen hallatlan intézkedési javaslat került elő. Bár e lemondásokra csaknem két héten át hivatalosan nem került sor, a tizennégy fős csoport attól a naptól fogva visszavonult a Szanhedrintől és soha többé nem vett részt a tanács munkájában. Amikor a lemondásokat végül hivatalossá tették, öt másik tagot is kizártak, mert a társaik azt hitték, hogy baráti érzelmeket táplálnak Jézus iránt. E tizenkilenc férfi kizárásával a Szanhedrinben olyan helyzet alakult ki, hogy teljes egyetértéssel határos összetartással próbálhatta meg elérni Jézus elítélését.

A következő héten Lázárt és a testvéreit beidézték a Szanhedrin elé. Amikor meghallgatták a vallomást, már nem lehetett kétségük, hogy Lázár feltámadt a holtából. Bár a Szanhedrin jegyzőkönyvei tulajdonképpen elfogadták Lázár feltámadását, a feljegyzés tartalmazott egy olyan határozatot is, mely ezt és a Jézus által véghez vitt összes többi csodát az ördögök hercege hatalmának tulajdonította, akivel Jézus állításuk szerint szövetségben van.

Függetlenül attól, hogy a csodatévő ereje milyen forrásból származott, e zsidó vezetők meg voltak győződve arról, hogy ha nem állítják le azonnal, akkor rövidesen az egész köznép hinni fog benne; továbbá azért is, mert tartottak attól, hogy a római hatóságokkal komoly bonyodalmak támadhatnak, hiszen a hívei közül sokan úgy tekintettek rá, mint a Messiásra, Izráel megszabadítójára.

A Szanhedrin ugyanezen ülésén történt, hogy Kajafás, a főpap először utalt arra a régi zsidó mondásra, melyet oly sokszor megismételt:

„Jobb, ha egy ember hal meg, minthogy az egész közösség elpusztuljon.”

Bár Jézust értesítették a Szanhedrin e sötét péntek délutáni dolgairól, ez egyáltalán nem nyugtalanította őt és szombatig ottmaradt a barátainál Betfagéban, a Betánia melletti egyik falucskában. Vasárnap kora reggel Jézus és az apostolok az előre megbeszéltek szerint Lázár házában gyülekeztek, és miután elbúcsúztak a betániai családtól, elindultak vissza a pellai táborba.

383. Az ima meghallgatása

A Betániából Pellába tartó út során az apostolok számos kérdést tettek fel Jézusnak, melyek mindegyikére a Mester nyílt választ adott, kivéve azokat, melyek a halott feltámasztásának részleteit firtatták. Az ilyen természetű dolgok meghaladták az apostolai felfogóképességét; ennél fogva a Mester nem volt hajlandó e kérdéseket megvitatni velük. Lévéen, hogy titokban hagyták el Betániát, csak maguk voltak. Jézus ezért kihasználta az alkalmat, hogy sok olyasmit tudasson a tízekkel, melyekről úgy gondolta, hogy felkészíti őket az előttük álló, megpróbáltatást hozó napokra.

Az apostolok igen zaklatottak voltak és sok időt töltöttek a legutóbbi élményeik megvitatásával, melyek az imádkozással és annak meghallgatásával függtek össze. Mindannyian emlékeztek a betániai

hírvivőnek Filadelfiában elmondott kijelentésre, amikor is Jézus világosan megmondta, „e betegség nem igazán halálos”. Csakhogy ezen ígéret ellenére Lázár ténylegesen meghalt. Egész nap újra és újra visszatértek az ima meghallgatásával kapcsolatos kérdés megvitatásához.

Jézus válaszai, melyeket a számos kérdésükre adott, a következőképpen foglalhatók össze:

1. Az imádság a véges elme olyan megnyilatkozása, melynek során az elme közeledni próbál a Végtelenhez. Az imádkozás ezért szükségképpen korlátozott a véges tudása, bölcsessége és sajátosságai által; a válasz hasonlóképpen korlátozott a Végtelen látásmódja, céljai, eszményképei és előjogai miatt. Sohasem figyelhetők meg töretlen folytonossággal olyan anyagi válaszjelenségek, amelyek az imádkozásra érkező szellemi válasz teljes befogadását mutatnák.
2. Amikor az ima látszólag megválaszolatlan marad, akkor a késlekedés valójában egy jobb választ jelez, olyat, mely esetleg igen alapos ok miatt szenved késedelmet. Amikor Jézus azt mondta, hogy Lázár betegsége nem igazán halálos, akkor ő már tizenegy órája halott volt. Az őszinte imára nem tagadtatik meg a válasz, kivéve, ha a szellemi világ magasabb nézőpontja jobb választ ígér, mégpedig olyat, mely az ember szellemének kérését teljesíti, szemben az ember pusztá elméjének imájával.
3. Az idő világából érkező imák, amikor szellem sugallta és hit juttatta kifejezésre azokat, gyakran olyan léptékűek és mindent magukba foglalók, hogy a válasz csak az örökkévalóságban adható meg; a véges területéről induló kérelemnek néha oly mértékben tárgya a Végtelen, hogy a válaszadás elhalasztódik addig, amíg a megfelelő befogadóképesség ki nem alakul; a hittel teli ima olyan mértékben felölelhet mindent, hogy arra a válasz csak a Paradicsomon kapható meg.
4. A halandói elme imájára adandó válaszok gyakran olyan jellegűek, hogy a befogadásukra és megértésükre csak a halhatatlan rend elérése után válik képessé ezen imádkozó elme. Az anyagi lény imájára sokszor csak akkor érkezhetsz válasz, amikor a szóban forgó egyén a fejlődésben már elérte a szellemi szintet.
5. Egy Istent ismerő személy imáját úgy elferdítheti a tudatlanság és úgy eltorzíthatja a babonáság, hogy a válasz bizony nemkívánatos. Ekkor a közbeavatkozó szellemlényeknek úgy át kell alakítaniuk az ilyen imát, hogy amikor a válasz megérkezik, a kérelmező teljesen képtelen azt az imájára adott válaszként felismerni.
6. Minden igaz ima szellemi lényeknek szól, és minden ilyen fohászra szellemi fogalmakon keresztül adatik válasz, és minden ilyen válasznak a szellemi valóságokban kell fennállnia. A szellemlények nem adhatnak anyagi választ a szellemi kérelmekre, még ha anyagi lény is a kérelmező. Az anyagi lények csak akkor képesek eredményesen imádkozni, ha „a szellemben imádkoznak”.
7. Egyetlen imára sem remélhető válasz, hacsak nem szellemtől született és hit táplálta imáról van szó. Őszinte hitetek egyszersmind azt is jelenti, hogy voltaképpen már előre megadtátok az imátok meghallgatóinak a teljes felhatalmazást arra, hogy a kéréseiteket annak a legfelsőbb bölcsességnek és annak az isteni szeretetnek megfelelően teljesítsék, amely az imával megszólított lények örökös mozgatóerejét adja a hitetek szerint.
8. A gyermeknek mindig természetes joga, hogy kéréssel forduljon szülőjéhez; és a szülő is csak szülői kötelességeit teljesíti éretlen gyermekével szemben akkor, amikor teljesebb bölcsessége alapján a gyermek kérésének megválaszolását késlelteti, módosítja, megbontja, magasabb szintre emeli vagy a gyermek szellemi felemelkedésének későbbi szakaszáig elhalasztja.
9. Ne habozzatok szellemi célok elérése iránt imádkozni; ne kételkedjétek abban, hogy a kérelmeitek megkapjátok a választ. E válaszok várnak rátok, megvárják, míg a mindenség rendjében való tényleges előrehaladás jövőbeli szellemi szintjeire eljuttok, legyen az e világon vagy másutt, ahol végre képesek lesztek felismerni és befogadni a korábbi, de rosszul időzített kérelmeitekre oly régóta váró válaszokat.

10. Minden tiszta, szellemtől született kérelemre bizonyosan adatik válasz. Kérjétek, s a válasz megérkezik. De emlékezzetek arra, hogy az idő és a tér fokozatosan fejlődő teremtményei vagytok; ezért a nagyszámú imáтокra és kérésetekre jövő, teljes körű válaszok személyes befogadása során mindig számolnotok kell a tér-idő-tényezővel.

384. Lázár további sorsa

Lázár a betániai otthonában maradt, mely nagy érdeklődés tárgyává vált sok őszinte hívő és számos kíváncsi ember számára, egészen Jézus keresztre feszítésének idejéig, amikor is figyelmeztetést kapott, hogy a Szanhedrin halálra ítélte. A zsidók urai elszánták magukat, hogy megállítják a jézusi tanok további terjedését, és helyesen ítélték meg, hogy nem volna értelme kivégezni Jézust úgy, hogy Lázárt, aki az ő csodatévő tevékenységének tetőpontját jelentette, hagyják élni és tanúsítani azt a tényt, hogy Jézus feltámasztotta őt a holtából. Lázár a részükről már addig is kegyetlen üldöztetésnek volt kitéve.

Így aztán Lázár sietve otthagyta a leánytestvéreit Betániában, Jerikón át és a Jordánon keresztül menekült, és nem is állt meg hosszabb pihenőre, míg Filadelfiát el nem érte. Lázár jól ismerte Abnert, és itt biztonságban érezte magát a kegyetlen Szanhedrin gyilkos cselszövéseitől.

Röviddel ezután Márta és Mária túladott a betániai földjeiken és csatlakoztak a fivérükhöz Pereában. Ezalatt Lázárból a filadelfiai egyház kincstárnoka vált. Erős támogatója lett Abnernek Pállal és a jeruzsálemi egyházzal szemben, és végül 67 éves korában ugyanazon betegségtől halt meg, mely fiatalabb korában Betániában elvitte.

385. AZ UTOLSÓ TANÍTÁS PELLÁBAN

Március 6-án, hétfőn késő este érkezett meg Jézus és a tíz apostol a pella táborba. Ez volt Jézus ottlétének utolsó hete, és Jézus igen tevékeny volt a tömeg tanításában és az apostolok oktatásában. Minden délután beszélt a sokaság előtt és minden este válaszolt az apostolok és bizonyos, a táborban tartózkodó haladó tanítványok kérdéseire.

Lázár feltámasztásának híre két nappal a Mester megérkezését megelőzően jutott el a táborba, és az egész gyülekezeten izgatottság vett erőt. Az ötezer ember jóllakatása óta nem történt olyasmi, ami ennyire megragadta volna az emberek képzeletét. Így hát az országgal kapcsolatos nyilvános segédkezés második szakaszának tetőpontján Jézus azt tervezte, hogy e rövid hetet tanítással tölti Pellában és azután kezdi meg a dél-pereai vándorutat, mely közvetlenül elvezetett az utolsó hét végső és megrendítően szomorú élményeihez Jeruzsálemben.

A farizeusok és a főpapok már hozzáfogtak a támadásaik megfogalmazásához és a vádjaik formába öntéséhez. A Mester tanításai ellen a következő alapokon tiltakoztak:

1. A publikánusok és bűnösök barátja; elfogadja az istenteleneket, és még együtt is étkezik velük.
2. Istenkáromló; úgy beszél Istenről, mint az Atyjáról, és azt hiszi, hogy ő maga egyenlő az Istennel.
3. Megszegi a törvényt. Betegséget gyógyít a szombat napján és sok más módon is semmibe veszi Izráel szent törvényét.
4. Ördögökkel cimborál. Csodákat művel és az állítólagos csodatételeit Belzebubnak, az ördögök hercegének hatalma révén hajtja végre.

386. Példabeszéd az elveszett fiúról

Csütörtök délután beszélt Jézus a tömegnek az „üdvözülés kegyéről”. E beszéd során felidézte az elveszett bárány és az elveszett pénzérme történetét és ezt kiegészítette a tékozló fiúról szóló kedvenc példázatával. Jézus azt mondta:

„A próféták, Sámueltól Jánosig, már figyelmeztettek benneteket, hogy keresnetek kell az Istent – keresnetek kell az igazságot. Mindegyre azt mondták, »Keresd az Urat, míg meg nem találsz«.

Minden ilyen tanítást meg kell szívlelnetek. De én azért jöttem hozzátok, hogy megmutassam, hogy amíg ti az Isten megtalálására törekedtek, addig az Isten ugyancsak keres titeket. Sokszor elmondtam már nektek a jó pásztor történetét, aki otthagya a kilencvenkilenc bárányt a nyájban és elment megkeresni azt az egyet, amelyik elveszett, és hogy amikor megtalálta az eltévedt bárányt, miként vette a vállára és vitte vissza gyöngéden a nyájhoz. Amikor az elveszett bárány visszakért a nyájba, emlékeztek, hogy a jó pásztor hívta a barátait és kérte őket, hogy osztozzanak vele azon örömeiben, hogy megtalálta az elveszettet. Újra azt mondom, hogy nagyobb az öröm a mennyben egy bűnbánó bűnös miatt, mint kilencvenkilenc olyan személy miatt, akiknek nincs szükségük bűnbánatra. Az elveszett lelkek ténye csak fokozza a mennyei Atya érdeklődését. Én azért jöttem e világra, hogy megtegyem az Atya parancsát, és igaz, amit az Ember Fiáról mondanak, hogy a publikánusok és a bűnösök barátja.

Nektek azt tanították, hogy isteni megbocsátás követi a bűnbánatokat és erre minden áldozati és vezeklési tettek eredményeként kerül sor, de én biztosítalak titeket, hogy az Atya már azt megelőzően elfogad benneteket, hogy bűnbánatot mutattatok volna és elküldi a Fiát és az ő társait, hogy rátok leljenek és örömmel vigyenek vissza titeket a nyájhoz, a fiúi elismertség és a szellemi fejlődés országába. Olyanok vagytok, mint a bárányok, melyek eltévedtek, és én azért jöttem, hogy megkeressem és megmentsem az elveszetteket.

Emlékeznetek kell annak az asszonynak a történetére is, akinek volt tíz ezüstpénze, melyből díszes nyakék készült, s elveszített ezekből egyet, és hogy miként gyújtott világot és seprte ki gondosan a házat és kutatott mindaddig, míg meg nem találta az elveszett ezüstpénzt. Amikor megtalálta az elveszett érmét, összehívta a barátait és a szomszédait, mondván, »Örvendjetelek velem, mert megtaláltam az elveszett darabot.« Tehát megint csak azt mondom, mindig örvendeznek a menny angyalai a bűneit megbánó és az Atya nyájához visszatérő bűnös miatt. E történetet azért mesélem el nektek, hogy jól megértsétek, hogy az Atya és az ő Fia kimegy megkeresni az elveszetteket, és a keresésben igénybe vesszünk minden olyan hatalmat, mely segítségünkre lehet ama buzgó törekvéseinkben, hogy meglegjünk az elveszetteket, azokat, akiknek szükségük van az üdvözlésre. Így tehát, amikor az Ember Fia kimegy a pusztába, hogy megkeresse az elbitangolt bárányt, keresi az elveszett érmét is a házban. A bárány akaratlanul kóborol el; az érmét belepi az idő pora és elrejtik a felgyülemlett emberi dolgok.

Most pedig szeretném elmondani nektek a jó módú gazda meggondolatlan fiának történetét, aki szándékosan hagyta el az atyai házat és ment el idegen földre, ahol aztán sok gyötrelmet élt meg. Emlékezzetek, hogy a bárány nem szándékosan kódorgott el, de ez az ifjú előre megfontolt szándékkal ment el otthonról. A története ez volt:

Egy bizonyos férfinak volt két fia; az egyik, a fiatalabb, könnyű szívű, nemtörődő volt, mindig csak a szórakozást kereste és hogy kibújjon a felelősség alól, míg a bátyja komoly volt, józan, keményen dolgozó, aki hajlandó a felelősséget is vállalni. E két fivér nem jött ki jól egymással; mindig csak veszekedtek és civódtak. A fiatalabb legény vidám volt és jókedvű, de tunya és megbízhatatlan; az idősebbik szilárd jellemű és dolgozó volt, ugyanakkor önző, zsémbes és öntelt. A fiatalabb fiú örömeit lelte a játékban, de kerülte a munkát; az idősebb a munkának szentelte magát, de csak ritkán játszott. E társaság olyannyira kellemetlenné vált, hogy a fiatalabb fiú odament az apjához és így szólt: »Apám, add ki nekem a vagyonod harmadát, mely nekem jutna és hadd menjek el a világba, hogy megtaláljam a szerencsém.« Amikor az apa meghallotta e kérést, tudván, hogy milyen boldogtalan a fiatalember odahaza és a bátyjával, felosztotta a vagyonát, és kiadta a fiúnak járó részt.

Az ifjú néhány hét alatt összeszedte minden vagyonát és nekivágott az útnak egy távoli országba, és mivel ott semmi olyan jövedelmező dolgot nem talált, amely egyúttal élvezetes is lett volna számára, rövidesen elherdálta az örökségét a dőzsölésben. Amikor mindent elköltött, nagy éhínség köszöntött be abban az országban, és a fiút is utolérte az ínség. Így aztán amikor éhezett és sokat gyötrődött, munkát szerzett az ország egyik polgáránál, aki kiküldte őt a mezőkre, hogy a disznókat etesse. Az ifjú örült volna, ha ő maga is eheti azt a pelyvát, melyet a disznók ettek, de senki nem adott neki semmit.

Egy nap, amikor nagyon éhes volt, magába szállt és azt mondta:

»Apám házában a sok napszámos bővelkedik kenyérben, én meg éhen halok, ahogy etetem a disznókat itt, ebben az idegen országban! Útra kelek, hazamegyek apámhoz és megvallom: Apám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Már nem vagyok méltó arra, hogy a fiadnak nevezz; csak azt szeretném, hogy a béreseid közé fogadj be.«

Amikor a fiatalember erre a döntésre jutott, felkerekedett és visszatért az apja házához.

Az apa sokat búsult a fia miatt; hiányzott neki a vidám, bár meggondolatlan legény. Az apa szerette a fiát és mindegyre várta a hazatértét, így hát azon a napon, amikor az ifjú a házhoz közeledett, az apja már messziről meglátta és megesett rajta a szíve, eléje sietett, a nyakába borult és megcsókolta. Miután így összetalálkoztak, a fiú az apja könnyes arcába tekintve azt mondta:

»Apám, vétkeztem az ég ellen és előtted; már nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezz«

– de a fiú nem tudta végigmondani a bűnbánatát, mert a nagy örömeiben lévő apa utasította a szolgákat, akik ekkorra sietve odajöttek:

»Hozzátok hamar a legjobb ruháját, azt, amelyet félretettem, és adjátok rá és az ujjára húzzatok gyűrűt és hozzatok a lábára sarut.«

És ekkor, miután a boldog apa bevezette a házba a sebes lábú és kimerült legényt, azt mondta a szolgáltnak:

»Vezessétek elő a hizlalt borjút és vágjátok le, és együnk és vigadjunk, hisz e fiam halott volt és most újra él; elveszett és megkerült.«

Erre mind az apa köré gyűltek, hogy vele örüljenek a fia visszakerülésének.

Már tartott az ünnepség, amikor az idősebbik fiú is hazajött a mezőn végzett egész napos munkából, és ahogy a házhoz közeledett, meghallotta a zenét és a táncot. Amikor odaért a hátsó ajtóhoz, kihívta az egyik szolgát és megkérdezte, hogy mi ez az ünnepség. Erre azt mondta a szolga:

»A régen elveszett testvéred hazajött, és atyád leölette a hizlalt borjút, hogy így örvendezzen a fia biztonságos hazatérte miatt. Gyere be és köszöntsd te is a testvéreidet és üdvözlöld újra az atyád házában.«

De amikor a báty meghallotta ezt, úgy megsértődött és olyan mérges lett, hogy nem akart bemenni. Amikor az apa megtudta, hogy a fia neheztel az öccse fogadtatása miatt, kiment hozzá, hogy kérlelje. De az idősebbik fiú nem állt kötélnek. Ezt válaszolta az apjának:

»Látod, én annyi éve szolgállok neked, egyszer sem szegtem meg a parancsodat, és nekem még egy gödölyét sem adtál soha, hogy egyet mulathassak a barátaimmal. Itt maradtam, hogy gondodat viseljem mindezen évek alatt, és sohasem örültél a hű szolgálatomnak, de most meg, hogy ez a fiad megjött, aki a vagyonodat rossz nőkre pazarolta, hizlalt borjút vágattál le neki és vigadsz miatta.«

Lévén, hogy az apa igazán szerette mindkét fiát, megpróbálta meggyőzni az idősebbiket:

»De fiam, te mindig itt vagy velem, és mindenem a tiéd. Vághattál volna gödölyét bármikor, amikor a barátaiddal meg akartad osztani az örömet. De úgy illik, hogy most csatlakozz hozzám a testvéred visszatérte miatti vigalomban és örömben. Gondold csak el, fiam, az öcséd elveszett és megkerült; élve tért vissza hozzánk!«

Ez volt az egyik legmeghatóbb és legeredményesebb példabeszéd, melyet Jézus valaha is előadott abból a célból, hogy jól megértesse a hallgatóságával azt, hogy az Atya kész fogadni mindenkit, aki be akar jutni a mennyországba.

Jézus különösen szívesen adta elő e három történetet egyszerre. Az elveszett bárány történetét annak bemutatásául mondta el, hogy az Atya törődik azon elveszett emberekkel, akik nem szándékosan térnek

le az élet ösvényéről, és ilyenkor kimegy a Fiaival, a nyáj igaz pásztoraival, hogy megtalálja az elveszett bárányt. Ezután előadta a házban elveszett pénzérme történetét annak szemléltetésére, hogy mily alapos az isteni keresés mindazok esetében, akik az anyagi gondok és az élet rájuk nehezedő súlya következtében össze vannak zavarodva, tanácstalanok vagy egyéb módon elveszítették a szellemi látásukat. Ezután kezdett bele az elveszett fiúról, a visszatérő tékozló ember visszafogadásáról szóló példabeszédbe, hogy rámutasson, milyen teljes az elveszett fiú visszafogadása az Atyja házába és szívébe.

A sokéves tanítás alatt Jézus újra és újra elmondta a tékozló fiú történetét. E példázat és a jó samaritánus története volt az ő kedvenc eszköze az Atya szeretete és az emberek közötti jószomszédi viszony tanításában.

387. Példabeszéd a ravasz intézőről

Az egyik este Jézus kijelentésére válaszul Zélóta Simon azt mondta:

„Mester, mit értettél az alatt, amikor azt mondtad ma, hogy a világ sok gyermeke bölcsebb a nemzedékében, mint az ország gyermekei, ugyanis ők ügyesen barátkoznak az igaztalanság mammonjával?”

Jézus így válaszolt:

„Némelyetek, mielőtt belépett az országba, igen ravaszul viselkedett az üzleti kapcsolatokban. Ha méltánytalanok és gyakran tisztességtelenek voltatok is, nem kevésbé voltatok körültekintők és előrelátók annyiban, hogy úgy szerződtek az üzletfelekkel, hogy közben fél szemmel a jelenlegi hasznotokat és a jövőbeli biztonságokat figyeltétek. Hasonlóképpen kell most elrendeznetek az országbeli életeteket annak érdekében, hogy miközben gondoskodtok a mostani örömtökről, biztosítjátok a mennyben felhalmozott kincseitek jövőbeli élvezetét is. Ha olyannyira igyekeztetek a magatok számára való haszonszerzésben a saját magatok szolgálata során, akkor miért kellene kevésbé iparkodnotok a lelkek gyűjtésében az ország számára, hiszen ti most már az emberi testvériség szolgálói és az Isten pásztora vagytok?

Mindannyian tanulhattok annak a gazdag embernek a történetéből, akinek volt egy ravasz, ám tisztességtelen intézője. Ez a tisztartó nemcsak hogy kihasználta a gazdája üzletfeleit a saját önző hasznára, hanem közvetlenül is pocsékolta és herdálta a gazdája javait. Amikor mindez végül a gazda fülébe jutott, magához hívatta az intézőt és megkérdezte, hogy mi az alapja e szóbeszédnek és követelte, hogy nyomban számoljon el az intézőségéről és készüljön, mert át fogja adni a gazdája ügyeinek intézését másnak.

E hűtlen intéző ekkor azt mondta magának:

»Mit tegyek most, hiszen el fogom veszíteni az intézőségemet? Nincs erőm a földműveléshez; koldulni meg szégyellek. Tudom már mit tegyek, hogy amikor majd kitesznek ebből az intézőségből, minden olyan házban szívesen lássanak, ahol a gazdámval üzleti kapcsolatban állnak.«

Ezután elment az ura minden egyes adósához, és azt mondta az elsőnek:

»Mennyivel tartozol a gazdámval?«

Az így válaszolt:

»Száz mérő olajjal.«

Erre azt mondta az intéző:

»Vedd elő a viasztábládat, ülj le szép nyugodtan és javítsd át az adósságodat ötvenre.«

Ezután így szólt egy másik adóshoz:

»Mennyi a tartozásod?«

Amaz meg ezt felelte:

»Száz mérő búza.«

Erre azt mondta az intéző:

»Vedd elő az adóstábládat és írd rá nyolcvanat.«

Így járt el számos más adóssal is. Ily módon igyekezett a becsstelen intéző barátokat szerezni magának arra az időre, amikor majd elveszik tőle az intézőségét. Még az ura és parancsolója is, amikor később tudomására jutott mindez, kénytelen volt elismerni, hogy a hűtlen intéző legalább annyiban éleslátásról tett tanúbizonyságot, hogy megpróbált gondoskodni magáról a szükségben és nyomorúságban eltöltendő majdani napokra.

E világ fiai néha így mutatnak a jövőre való felkészülés terén több bölcsességet a fény gyermekeinél. Azt mondom nektek, akik azt valljátok magatokról, hogy a mennyben kerestek kincset: tanuljatok azoktól, akik az igaztalanság mammonjával barátkoznak, és hasonlóképpen kormányozzátok az életeteket, mégpedig úgy, hogy örök barátságot köttök az igazságosság erőivel annak érdekében, hogy mikor minden földi dolognak vége szakad, örömmel fogadjanak benneteket az örökkévaló lakóhelyeken.

Határozottan állítom, hogy aki a kicsiben hűséges, az hű lesz a nagyban is, míg aki igaztalan a kicsiben, az igaztalan lesz a nagyban is. Ha nem mutattatok előrelátást és tisztességet e világ ügyeiben, akkor miként reménykedhettek abban, hogy hűek és körültekintők lesztek, amikor megbíznak benneteket a mennyi ország igaz kincseinek intézőségével? Ha nem vagytok jó intézők és hű pénzváltók, ha nem voltatok hűségesek abban, ami a másé, akkor ki lesz olyan bolond, hogy nagy kincset adjon a ti nevetekre?

Még egyszer elmondom, hogy senki sem szolgálhat két urat; vagy megutálja az egyiket és megszereti a másikat, vagy pedig kitart az egyik mellett s közben megveti a másikat. Nem szolgálhatjátok az Istent és a mammont.”

Ezt hallván a jelen lévő farizeusok csúfondárosan nevetni és gúnyolódni kezdtek, mert nagyon is szerették gyűjteni a vagyont. E barátságtalan hallgatóság megpróbálta értelmetlen vitakozásba belevinni Jézust, de ő nem volt hajlandó vitatkozni az ellenségeivel. Amikor a farizeusok egymással kezdtek el civakodni, a hangos z sivaj a környéken táborozó emberek sokaságát csalta a helyszínre; és amikor egymással kezdtek el vitázni, Jézus visszavonult, bement a sátrába éjszakára.

388. A gazdag ember és a koldus

Amikor a tanácskozás túl hangossá vált, Simon Péter felkelvén, átvette az irányítást és így szólt:

„Emberek, testvéreim, nem illő dolog, hogy így vitakozzatok egymással. A Mester már szólt, és jól teszitek, ha elgondolkoztok a szavain. Ez nem valamiféle új tantétel, melyet hirdetett nektek. Hát nem hallottátok a nazireusok példázatát a gazdag emberről és a koldusról? Némelyikünk még hallotta, amint Keresztelő János mennydörgő szavakkal mondja e figyelmeztető példabeszédet azoknak, akik szeretik a kincseket és becsstelen vagyon után sóvárognak. Bár e régi példázat nem az általunk terjesztett örömhír szerint való, mindannyian nagyon jól tennétek, ha tanulnátok ebből addig is, amíg megértitek a mennyország új fényét. A János által előadott történet így szólt:

Volt egyszer egy bizonyos Divész nevű gazdag ember, aki bíborba és nemes vászonba öltözve járt, minden napját mulatsággal és fényűzésben töltötte. Volt egy bizonyos Lázár nevű koldus, akit e gazdag ember kapualjában helyeztek el, a testét fekélyek borították és azért könyörgött, hogy megkaphassa a gazdag ember asztaláról lehullott morzsákat; bizony, még a kutya is odamentek hozzá és a sebeit nyalogatták. Úgy alakult, hogy a koldus meghalt és elvitték az angyalok, hogy Ábrahám kebelén nyugodjon. Röviddel ezután a gazdag ember is meghalt és őt fényűzőn és

fejedelmi külsőségek közepette temették el. Amikor a gazdag ember elhagyta e világot, Hádészban ébredt, és mivel kínok között találta magát, felemelte a tekintetét és meglátta a messzi távolban Ábrahámot és Lázárt az ő kebelén. Erre Divész így kiáltott:

»Ábrahám atyám, könyörülj rajtam és küldd át Lázárt, hogy ujjá hegyét a vízbe mártván lehűtse nyelvemet, mert a büntetésemtől nagyon szenvedek.«

Mire Ábrahám azt felelte:

»Fiam, emlékezz, hogy életed során te a jó dolgokat élvezted, míg Lázár hasonlóképpen szenvedte a rosszat. De most mindez megváltozott, lévén, hogy Lázár vigaszra talál, te pedig gyötremre. Emellett köztünk és teközted oly nagy a szakadék, hogy mi nem tudunk elmenni hozzád, és te sem jöhetsz át mihozzánk.«

Erre azt mondta Divész Ábrahámnak:

»Könyörgök, küldd vissza Lázárt az apám házába, mivel van öt testvérem, hogy tanúskodjon nekik, hogy a testvéreim ne kerüljenek e kínhelyre.«

De Ábrahám azt mondta:

»Fiam, nekik ott van Mózes és a próféták; hallgassanak rájuk.«

Erre azt válaszolta Divész:

»Nem úgy, Ábrahám atyám! Ha ugyanis a holtak közül csak egy is elmehetne hozzájuk, ők megbánnák a bűneiket.«

Erre azt mondta Ábrahám:

»Ha nem hallgatnak Mózesre és a prófétákra, akkor az sem győzné meg őket, ha valaki feltámadna a holtából.«

Miután Péter elmesélte a nazireus testvériség ezen ősi példázatát, és mivel a tömeg lecsillapodott, András felállt és nyugovóra küldte az embereket. Bár az apostolok és Jézus tanítványai egyaránt gyakran kérdezték Jézust a Divészről és Lázárról szóló példázatról, ő sohasem volt hajlandó véleményt mondani.

389. Az Atya és az ő Országá

Jézusnak mindig gondot okozott, hogy elmagyarázza az apostolainak azt, hogy bár ők az Isten országának megteremtését hirdetik, a mennyei Atya nem király. Abban az időben, amikor Jézus a földön élt és a húsvér testben tanított, az e világi embereknek jobbára a nemzeteket kormányzó királyokról és császárokról volt tudomásuk, és a zsidók már régóta várták az Isten királyságának eljövetelét. Ezen és más okokból a Mester úgy gondolta, hogy az a legjobb, ha úgy jelöli meg az emberek szellemi testvériségét, mint mennyországot és e testvériség szellemi vezetőjét, mint a mennyei Atyát. Jézus sohasem utalt úgy az Atyjára, mint királyra. Az apostolokkal folytatott bizalmas beszélgetések során mindig úgy utalt magára, mint az Ember Fiára és mint az ő bátyjukra. Minden követőjét úgy állította be, mint az emberiség szolgálóit és az országról szóló evangélium hírnökeit.

Jézus sohasem részesítette módszeres oktatásban az apostolait a mennyei Atya személyiségét és sajátosságait illetően. Sohasem kérte az embereket arra, hogy higgyenek az Atyjában; magától értetődőnek vette, hogy hisznek. Jézus sohasem alacsonyodott le odáig, hogy bizonyítékokat adott volna elő az Atya valós voltával kapcsolatban. Az Atyára vonatkozó tanítása mindig abban a kijelentésben összpontosult, hogy ő és az Atya egy; hogy aki látta a Fiút, az látta az Atyát; hogy az Atyának, a Fiúhoz hasonlóan, minden dologról tudomása van; hogy csakis a Fiú ismeri az Atyát igazán, és az, akinek a Fiú kinyilatkoztatja őt; hogy aki ismeri a Fiút, az ismeri az Atyát is; és hogy az Atya küldte őt a világba, hogy kinyilatkoztassa a közös természetüket és kinyilvánítsa a közös munkájukat. Sohasem tett egyéb

kijelentéseket az Atyjáról, kivéve azt az esetet a szamariai asszonnyal Jákob kútjánál, amikor is kijelentette, hogy „az Isten szellem”.

Jézustól annak révén ismeritek meg Istent, hogy megfigyelitek az ő életének isteniségét, nem pedig azért, hogy a tanításaira támaszkodtok. A Mester életéből mindannyian a magatokévá tehetitek azt az Isten-felfogást, mely mértékéül szolgál azon képességeteknek, ahogy felfogjátok a szellemi és isteni valóságokat, a valós és örök igazságokat. A véges sohasem remélheti, hogy megérti a Végtelent, kivéve azon a módon, ahogy a Végtelen a názáreti Jézus személyiségén keresztül a mulandó emberi élet téridő tapasztalásában összpontosult.

Jézus jól tudta, hogy az Istent csakis a megtapasztalt valóságon keresztül lehet megismerni; az elme pusztá tanítása révén sohasem lehet megérteni őt. Jézus azt tanította az apostolainak, hogy bár sohasem képesek teljesen megérteni az Istent, bizonyosan képesek a megismerésére, éppen úgy, ahogy megismerték az Ember Fiát. Nem azért ismerhetitek meg az Istent, amit Jézus mondott, hanem azért, hogy tudomásotok van Jézus mivoltáról. Jézus az Isten kinyilatkoztatása volt.

Azon esetektől eltekintve, amikor Jézus a héber írásokból idézett, mindig csupán két megnevezéssel utalt az Istenségre: Isten és Atya. Amikor a Mester úgy utalt az Atyjára, mint az Istenre, akkor rendszerint azt a héber kifejezést használta, mely a többes Isten (a Háromságot) jelölte, nem pedig a Jahve szót, amely a zsidók törzsi Istenének fokozatosan fejlődő felfogását jelentette.

Jézus sohasem hívta az Atyát királynak, és nagyon sajnálta, hogy a zsidók egy visszaállított királyságban reménykednek, és Jánosnak a közlegő országról szóló kijelentése tette szükségessé, hogy úgy jelölje meg az általa hirdetett szellemi testvériséget, mint a mennyországot. Egyetlen kivételtől – „az Isten szellem” kijelentéstől – eltekintve Jézus sohasem utalt az Istenségre másként, mint a Paradicsom Első Forrásával és Középpontjával való saját, személyes viszonyát leíró kifejezésekkel.

Jézus az Isten kifejezést az Istenség eszméjének megjelölésére, az Atya kifejezést pedig a megismerhető Isten megtapasztalásának megjelölésére alkalmazta. Amikor az Atya szót használta az Istenre való utalásként, akkor azt a lehető legtagabb értelemben kell érteni. Az Isten kifejezést nem lehet meghatározni és ezért az az Atya végtelen fogalmát jelöli, míg az Atya fogalom, melyre részleges meghatározás adható, arra használatos, hogy az isteni Atyáról alkotott emberi fogalmat képviselje, amint az emberrel társul a halandói lét során.

A zsidók számára Elohim volt az istenek Istene, míg Jahve Izráel Istene volt. Jézus elfogadta Elohim fogalmát és a lények e legfelsőbb csoportját nevezte Istennek. A Jahve, mint faji istenség fogalma helyett bevezette az Isten atyaságának és az emberek közötti világméretű testvériségnek az eszméjét. Jahve fogalmát az istenített faji Atyától egy olyan Atya eszméjének szintjére emelte, aki az emberek minden gyermekének Atyja, aki minden egyes hívő ember isteni Atyja. Azt tanította még, hogy a világegyetemen ezen Istene és az összes ember ezen Atyja egy és ugyanazon paradicsomi Istenség.

Jézus sohasem állította, hogy ő Elohim (Isten) húsvér testi megnyilvánulása. Sohasem jelentette ki, hogy ő Elohim (Isten) kinyilatkoztatása a világoknak. Sohasem tanította, hogy aki látta őt, az látta Elohimot (Istent). De azt hirdette magáról, hogy ő az Atya kinyilatkoztatása a húsvér testben, és mondta, hogy aki látta őt, az látta az Atyát. Isteni Fiúként azt állította, hogy ő csak az Atyát képviseli.

Ő valóban még Elohim Isten Fia is volt; de a halandói húsvér testi alakban és az Isten halandó fiai számára úgy döntött, hogy élet-kinyilatkoztatását az Atyja jellemének bemutatására korlátozza, már amennyire egy ilyen kinyilatkoztatást a halandó ember képes felfogni. Ami a paradicsomi Háromság többi személyének jellemét illeti, meg kell elégednünk azzal a tanítással, hogy ők teljesen olyanok, mint az Atya, akinek személyét az ő megtestesült Fiának, a názáreti Jézusnak az élete ábrázolta.

Bár Jézus a földi életében kinyilatkoztatta a mennyei Atya igaz természetét, keveset tanított róla. Valójában csupán két dolgot tanított: hogy az Isten magában szellem, és hogy a teremtményeivel való minden kapcsolatában ő Atya. Ezen az estén tette Jézus az utolsó kijelentését az Istenhez fűződő viszonyáról, amikor is kijelentette:

„Az Atyától jöttem, és a világba jöttem; ismétlem, el fogom hagyni a világot és elmegyek Atyámhoz.”

De jegyezzétek meg, Jézus sohasem mondta:

„Aki hallott engem, az hallotta Istent.”

Hanem azt mondta, hogy

„Aki látott engem, az látta az Atyát.”

Jézus tanítását meghallgatni nem egyenértékű az Isten megismerésével, de Jézust látni olyan tapasztalás, mely önmagában is az Atyáról szóló kinyilatkoztatás a lélek számára. A világegyetemek Istene uralkodik a kiterjedt teremtésszösszességen, de a mennyei Atya az, aki elküldi a szellemét, hogy az elmétekben lakozzon.

Jézus az a szellemi lencse emberi alakban, mely láthatóvá teszi az anyagi teremtmény számára Őt, aki láthatatlan. Ő a ti bátyátok, aki a húsvér testben megismertet veletek egy végtelen sajátosságokkal rendelkező Lényt, akinek a teljes megértéséhez még a mennyei seregek sem vehetik maguknak a bátorságot. De mindennek az egyes hívő személyes tapasztalásában kell fennállnia. Az Istent, aki szellem, csakis szellemi tapasztalásként lehet megismerni. Az Isten az anyagi világok véges fiai számára a szellemi teremtrészek isteni Fia által csak mint Atya nyilatkoztatható ki. Az Örökkévalót mint Atyát ismerhetitek meg; s a világegyetemek Isteneként, a minden létező lény végtelen Teremtőjeként imádhathjátok.

390. A MENNYORSZÁG

Március 11-én, szombat délután mondta el Jézus az utolsó beszédét Pellában. Ez a nyilvános segédkezésének emlékeztető beszédei közé tartozott, mely a mennyország teljes körű és kimerítő tárgyalását jelentette. Jézus tisztában volt az apostolok és a tanítványok elméjében uralkodó zavarral a „mennyország” és az „Isten országa” fogalom jelentéstartalmát és jelentőségét illetően, mely fogalmakat az alászállási küldetésének felcserélhető megjelöléseiként alkalmazott. Bár magának a menny-ország kifejezésnek elégségesnek kellett volna lennie ahhoz, hogy minden vonatkozásban elkülönülést jelentsen a földi országoktól és az ideigvaló kormányoktól, de mégsem volt az. A világi király eszméje túlságosan is mélyen gyökerezett a zsidó elmében, semhogy egyetlen nemzedék alatt ki lehetett volna szorítani onnan. Ezért Jézus először nem helyezkedett szembe nyíltan az országról alkotott, régóta kedvelt fogalommal.

Ezen a szombat délutánon a Mester megpróbálta tisztázni a mennyországról szóló tanítást; minden nézőpontból vizsgálta a tárgyat és megkísérelt rávilágítani arra a sok különféle értelmére, melyekben a fogalmat használták. E beszámolóban úgy közöljük ezt a beszédet, hogy kiegészítjük számos olyan állítással, melyeket Jézus korábbi alkalmakkor tett és hozzáteszünk néhány olyan megjegyzést is, melyek csak az apostolok előtt hangzottak el az e napon folytatott esti viták során. Néhány olyan megjegyzést is teszünk, melyek a későbbi keresztény egyházhoz köthetően az országra vonatkozó eszme fejlődésével kapcsolatosak.

391. A mennyországgal kapcsolatos felfogások

Jézus beszédének ismertetése során meg kell említenünk, hogy a héber írásokban több helyen is szerepel a mennyország kettős fogalma. A próféták az Isten országát úgy mutatták be, mint:

1. Jelenlegi valóságot; és mint
2. Jövőbeli reményt – amikor az ország a maga teljességében megvalósul a Messiás megjelenését követően. Ez a Keresztelő János által tanított ország-felfogás.

Jézus és az apostolok már a kezdetektől fogva tanították mindkét felfogást. Volt két másik eszme is az országról, melyeket nem szabad figyelmen kívül hagyni:

3. Az a későbbi felfogás, mely egy természetfeletti eredetű és csodákkal beköszöntő, világméretű és magasabb rendű országot takar.

4. Egy olyan isteni ország létrehozásáról szóló perzsa tanítások, mely a jónak a rossz feletti győzelme elérését jelenti a világ végén.

Épp Jézusnak a földre érkezése előtt, a zsidók az országgal kapcsolatos mindezen eszméiket összekeverték és összevegyítették abba a látomásszerű felfogásba, hogy az eljövendő Messiás elhozza a zsidó diadal korszakát, az Isten legfelsőbb uralmának örökkévaló korszakát a földön, az új világot, azt az időszakot, melyben az egész emberiség Jahvét fogja imádni. Azzal, hogy Jézus úgy döntött, hogy felhasználja a mennyországról alkotott fogalmat, azt választotta, hogy a magáévá teszi mind a zsidó, mind a perzsa vidékek leglényegesebb és legmagasabb rendű örökségét.

A keresztény kor évszázadai alatt értelmezett és félreértelmezett mennyországgal kapcsolatos eszmék négy különböző csoportba sorolhatók:

1. A zsidók felfogása.
2. A perzsák felfogása.
3. Jézus személyesen tapasztalt felfogása – „a mennyország bennetek van”.
4. Azon összetett és zavaros felfogások, melyeket a kereszténység alapítói és terjesztői próbáltak a világra erőltetni.

Bár úgy tűnik, hogy a különböző időszakokban, más és más körülmények között Jézus számos fogalmat adott közre a nyilvános tanításaiban az „országról”, az apostolainak mindig azt tanította, hogy az ország magába foglalja az embernek a földi társaival és a mennyei Atyával kapcsolatos személyes élményét. Az országra vonatkozóan az utolsó kijelentése mindig az volt, hogy „Az ország bennetek van.”

A „mennyország” kifejezés jelentésével kapcsolatos sok évszázados fogalomzavart három tényező váltotta ki:

1. Az abból eredő utólagos értelmezési zavar, hogy Jézus és az apostolok fokozatosan alakították az „ország” eszméjét s ennek révén e fogalom különböző fejlődési szakaszokon ment át.
2. Az a zavar, mely elkerülhetetlenül együtt járt azzal, hogy a korai kereszténység átváltotta azt a zsidó talajból nem-zsidó közegbe.
3. Azzal a ténnyel eredendően együtt járó zavar, hogy a kereszténység olyan vallássá vált, mely Jézus személyének központivá tett felfogása köré szerveződött; az országról szóló evangélium egyre inkább a róla szóló vallássá lett.

392. Jézus felfogása az Országról

A Mester világossá tette, hogy a mennyországnak az Isten atyasága igazságának és az emberek közötti testvériség kölcsönösen összefüggő tényének kettős fogalmával kell kezdődnie és abban kell összpontosulnia. Egy ilyen tanítás elfogadása, Jézus kijelentése szerint, felszabadítja az embert az állati félelem korszaknyi hosszúságú rabszolgaságából és egyúttal az emberi létet is gazdagítja a szellemi szabadsággal kapott új élet következő adományaival:

1. Új bátorság és nagyobb szellemi erő birtoklása. Az országról szóló evangélium rendeltetése az volt, hogy felszabadítsa az embert és arra ösztönözze, hogy merjen reménykedni az örök életben.
2. Az evangélium új bizodalom és igaz vigasz üzenetét hordozta minden ember számára, még a szegények számára is.
3. Önmagában is az erkölcsi értékek új mércéje, egy új etikai mérőrúd volt, mellyel az emberi viselkedés mérhető. Az emberi társadalom egy újonnan megjelenő rendjének eszményképét ábrázolta.
4. A szellemi felsőbbrendűségét tanította az anyagihoz képest; dicsőítette a szellemi valóságokat és magasztalta az emberfeletti eszményképeket.
5. Ez az új evangélium úgy emelte ki a szellemi előrehaladást, mint az élet igazi célját. Az emberi élet új erkölcsi értékkel és isteni méltósággal lett felruházva.

6. Jézus azt tanította, hogy az örök valóságok alkotják az igaz földi törekvés eredményét (jutalmát). Az ember halandói léte a földön egy nemes rendeltetési cél felismerésének következtében új jelentéstartalmakkal telítődött.

7. Az új evangélium megerősítette, hogy az emberi üdvözülés nem más, mint egy nagy távlatú isteni szándék kinyilatkoztatása, mely cél a jövőben, az Isten üdvözült fiai végtelen szolgálatának kiteljesedése által érhető el és valósul meg.

E tanítások fedik le az országról Jézus által közreadott, kibővített felfogást. E nagyszerű fogalom nemigen foglaltatott benne Keresztelő János kezdetleges és zavaros ország-tanításaiban.

Az apostolok nem voltak képesek felfogni a Mester országgal kapcsolatos közléseinek valódi jelentését. Jézus tanításainak későbbi eltorzítása, amint annak példái az Újszövetségben megjelennek, azért történt meg, mert az evangéliumi írókat befolyásolta az a meggyőződés, hogy Jézus akkoriban csak rövid időre van távol a világtól; hogy hamarosan visszatér megteremteni az országot hatalomban és dicsőségben – ez éppen olyan eszme volt, amilyenben akkor hittek, amikor még velük volt a húsvér testben. Jézus azonban nem kapcsolta össze az ország megalapítását az e világba való visszatérésével. Az, hogy évszázadok múltak el úgy, hogy semmi jele az „új korszak” beköszöntének, semmiképpen nincs ellentmondásban Jézus tanításával.

E beszédében megtestesülő nagyszerű törekvést az a kísérlet képezte, hogy a mennyország fogalmát átalakítsa az Isten akarata megcselekedése eszméjének eszményképévé. A Mester már régóta tanította a követőit úgy imádkozni, hogy „Jöjjön el a te országod; a te akaratod legyen meg”; és ez alkalommal komolyan törekedett arra, hogy rávegye őket az Isten országa fogalmának elhagyására a nagyobb gyakorlati értékkel bíró megfelelőjéért, az Isten akaratáért. De nem járt sikerrel.

Jézus azt szerette volna, hogy az ország, a király és az alattvalók fogalmát cseréljék le a mennyei család, a mennyei Atya, és az Isten felszabadított fiainak fogalmára, akik örömteli és önkéntes szolgálatot végeznek az embertársaikért, és felvilágosult magasztossággal imádják az Atya Istent.

Eddig az apostolok kettős nézőponttal rendelkeztek az országról; úgy tekintették, mint ami:

1. személyes tapasztalás dolga, mely már az igaz hívek szívében jelen van, és
2. faji vagy világi jelenségek kérdése; hogy az ország a jövőben lesz, valami olyan lesz, amit várni kell.

Úgy tekintettek az emberek szívében beköszöntő országra, mint amely fokozatos fejlődés eredménye, amely úgy működik, mint a kovász a tésztában, és úgy növekszik, mint a mustármag. Azt hitték, hogy a faji vagy világi értelemben vett ország eljövedele hirtelen és látványos esemény lesz. Jézus folyvást azt magyarázta nekik, hogy a mennyország az ő személyes tapasztalásuk a szellemi élet felsőbb minőségeinek megértésében; hogy a szellem-tapasztalás valóságai fokozatosan átalakulnak az isteni bizonyosság és az örökkévaló nagyszerűség új és felsőbb szintjeivé.

Ezen a délutánon a Mester az ország kettős természetének új fogalmát világosan megtanította annyiban, hogy bemutatta a következő két szakaszt:

„Az első. Az Isten országa e világban, a legfőbb vágy az Isten akaratának megcselekedésére, az ember önzetlen szeretete, mely megtermi a fejlettebb etikus és erkölcsös viselkedés jó gyümölcseit.

A második. Az Isten országa a mennyben, a halandó hívők célja, az az állapot, amelyben az Isten iránti szeretet tökéletes, és amelyben az Isten akaratát isteniben cselekszik meg.”

Jézus azt tanította, hogy hit révén a hívő most jut be az országba. A különféle beszédeiben azt tanította, hogy két lényeges dolog szükséges az országba hiten keresztül való belépéshez:

1. Hit, őszinteség. Kisgyermekként jönni, ajándékként fogadni a fiúi elismerés adományát; odaszánni magunkat az Atya akarata megcselekedésének, kérdés nélkül, az Atya bölcsességébe vetett teljes és őszinte bizalommal; elfogultságtól és előítéllettől mentesen jönni az országba; az el nem rontott gyermek módjára nyitottnak és tanulásra késznek lenni.

2. Igazságvágy. Az igazságosság iránti szomj, szemléletváltás, ama készítés magunkévá tétele, hogy olyanok legyünk, mint az Isten és megtaláljuk Istent.

Jézus tanítása szerint a bűn nem valamiféle sérült természet szüleménye, hanem az engedetlen akarat uralta értelmes elme terméke. A bűn vonatkozásában azt tanította, hogy az Isten már megbocsátott; hogy az ilyen megbocsátást a társainknak való megbocsátással tesszük személyesen is megtapasztalhatóvá. A húsvér testben élő testvérednek való megbocsátással teremted meg a képességet a saját lelkedben arra, hogy a saját helytelen tetteidért való isteni megbocsátás valóságát befogadd.

Amikor János apostol elkezdte megírni Jézus életének és tanításainak történetét, a korai keresztényeknek már oly sok gondjuk akadt az Isten-országa eszmével, mint az üldöztetésük előidézőjével, hogy jórészt mellőzték a fogalom használatát. János sok szót ejt az „örök életéről”. Jézus gyakorta beszélt úgy arról, mint az „élet országáról”. Gyakran utalt arra is, hogy „az Isten országa bennetek van”. Egy alkalommal úgy beszélt az ilyen tapasztalásról, mint „családi közösségről az Atya Istennel”. Jézus sok fogalommal próbálta meg lecserélni az országot, de sohasem járt sikerrel. Egyebek mellett használta ezeket is: az Isten családja, az Atya akarata, az Isten barátai, a hívek közössége, az emberek testvérisége, az Atya nyája, az Isten gyermekei, a hűek közössége, az Atya szolgálata és az Isten felszabadított fiai.

De az ország eszméjének használatát nem tudta elkerülni. Több mint ötven évvel később, csak miután a római seregek elpusztították Jeruzsálemet, került sor arra, hogy az ország e felfogásának az örök élet tisztelétévé való átalakulása megkezdődjön, akkor, amikor annak társadalmi és intézményi vonatkozásait a gyorsan terjeszkedő és formálódó keresztény egyház átvette.

393. Az igazságossággal kapcsolatban

Jézus mindig is próbálta jól megértetni az apostolaival és a tanítványaival azt, hogy hit révén olyan igazságosságra kell szert tenniük, ami meghaladja ama rabszolgai tettek igazságosságát, melyekkel némely írástudó és farizeus oly nagyra volt a világ előtt.

Bár Jézus azt tanította, hogy a hit, az egyszerű, gyermeki hit a kulcs az ország kapujához, azt is tanította, hogy miután a hívő gyermek belépett a kapun, ott vannak az igazságosság egyre feljebb vivő lépcsőfokai, melyeken minden hívő gyermeknek fel kell mennie annak érdekében, hogy az Isten erős fiait jellemző szellemi képességek teljességének eléréséig növekedjenek.

Az Isten megbocsátásának elfogadását folyamatként vizsgálva megnyilatkozik, hogy miként érhető el az ország igazságossága. A hit a belépti díj az Isten családjába; de a megbocsátás az Isten azon cselekedete, mely a hitedet mint belépti díjat elfogadja. Az Isten megbocsátásának az ország híve által való elfogadása egy meghatározott és tényleges tapasztalást foglal magában és a következő négy lépésből, a belső igazságosság országbeli lépéseiből áll:

1. Az Isten megbocsátása az ember számára éppen olyan mértékben válik ténylegesen is elérhetővé és személyesen is megtapasztalhatóvá, amilyen mértékben az ember megbocsát a társainak.
2. Az ember nem bocsát meg igazán a társainak, hacsak nem szereti őket úgy, mint saját magát.
3. Ezért a szomszédodat magadként szeretni, ez maga a legmagasabb rendű etika.
4. Az erkölcsös viselkedés, a valódi igazságosság ekkor válik az ilyen szeretet természetes eredményévé.

Ezért nyilvánvaló, hogy az ország igaz és benső vallása biztosan és egyre növekvő mértékben mutatkozik meg gyakorlati módon, társadalmi szolgálatban. Jézus élő vallást tanított, mely arra kötelezi a híveit, hogy szeretetteljes szolgálat végzéséhez fogjanak. Jézus azonban nem tette az etikát a vallás helyébe. Azt tanította, hogy a vallás az ok és az etika az eredmény.

Bármely tett igazságos voltát annak szándékával kell mérni; a jó legmagasabb rendű formái ezért nem tudatosak. Jézus soha nem foglalkozott az erkölcsökkel vagy az etikával, mint olyannal. Teljes mértékben

az Atya Istennel való azon befelé irányuló, szellemi közösséggel törődött, mely oly biztosan és közvetlenül mutatkozik meg az ember iránti külső és szeretetteljes szolgálatként. Azt tanította, hogy az ország vallása olyan igaz személyes tapasztalás, melyet senki sem tarthat meg magának; annak tudata, hogy valaki a hívek családjának tagja, elkerülhetetlenül elvezet a családi viselkedés szabályainak gyakorlásához, az ember fivéreinek és nővéreinek szolgálatához a testvériség erősítésének és kiterjesztésének érdekében megtett erőfeszítések által.

Az ország vallása személyes, egyedi; a gyümölcsei, az eredményei családiak, társadalmiak. Jézus soha nem mulasztotta el kiemelni az egyed szentségét, szemben a közösségével. De azt is hangsúlyozta, hogy az ember önzetlen szolgálat révén fejleszti a jellemét; hogy az ember az erkölcsi természetét a társaival való szeretetteljes kapcsolataiban bontakoztatja ki.

Azzal, hogy azt tanította, hogy az ország bennünk van, azzal, hogy felmagasztalta az egyént, Jézus halálos csapást mért a régi társadalomra annyiban, hogy megnyitotta a helyes társadalmi igazságosságra vonatkozó új megítélés időszakát. Ezt az új társadalmi rendet a világ kevésbé ismerte, mert a világ nem volt hajlandó a gyakorlatban is alkalmazni a mennyországról szóló evangélium alapelveit. Amikor e nagyszerű szellemi ország beköszönt a földre, nem pusztán fejlettebb társadalmi és anyagi viszonyok közepette fog megmutatkozni, hanem inkább azon magasabb rendű és gazdagabb szellemi értékek dicsőségeiben, melyek a fejlett emberi kapcsolatok és a fejlődő szellem eredményeinek közelgő korszakára jellemzők.

394. Jézus tanítása az Országról

Jézus sohasem adott pontos meghatározást az országra. Egyszer az ország egyik szakaszát taglalta, más alkalommal meg az Istennek az emberek szívében lévő uralmát jelentő testvériség egy más vetületéről szólt. E szombat délutáni beszéd során Jézus az országnak nem kevesebb mint öt szakaszáról vagy időszakáról beszélt, és ezek a következők voltak:

1. Az Atya Istennel való élő szellemi közösség személyes és bensőséges megtapasztalása az egyes hívő részéről.
2. Az evangéliumban hívők gyarapodó testvérisége, a magasabb szintű erkölcsöknek és a kibontakozó etikának ama társadalmi vetületei, melyek annak következtében jelennek meg, hogy az Isten szelleme az egyes hívek szívében uralkodik.
3. A láthatatlan szellemi lények halandó-feletti testvérisége, mely a földön és a mennyben érvényesül, az Isten emberfeletti országa.
4. Az Isten akarata tökéletesebb teljesítésének távlata, elmozdulás egy új társadalmi rend hajnala felé a fejlettebb szellemi élettel összefüggésben – az ember következő korszaka.
5. Az ország a maga teljességében, a fény és élet jövőbeli szellemi korszaka a földön.

Minnek okáért mindig vizsgálnunk kell a Mester tanítását, hogy megbizonyosodjunk afelől, hogy ezen öt szakasz közül melyikre utalhat, amikor a mennyország fogalmát használja. Az emberi akarat fokozatos átalakításának folyamata révén és ezen keresztül az emberi döntések befolyásolásával az isteni Fiú és a társai hasonlóképpen fokozatosan, de biztosan megváltoztatják az emberi evolúció teljes menetét társadalmi és egyéb téren is.

A Mester ez alkalommal a következő öt pontra helyezte a hangsúlyt, melyek az országról szóló evangélium legfőbb sajátságait képviselik:

1. Az egyén elsődlegessége.
2. A saját akarat, mint az emberi tapasztalás meghatározó tényezője.
3. Az Atya Istennel való szellemi közösség.
4. Az ember szeretetteljes szolgálatából eredő legmagasabb szintű megelégedettség.
5. A szelleminek az anyagit meghaladó volta az emberi személyiségben.

E világ sohasem próbálta ki komolyan, őszintén vagy nyíltan a mennyországról szóló jézusi tantétel lelkesítő eszméit és isteni eszményképeit. De ne szegje kedveteket az ország eszméjének látszólag lassú földi fejlődése. Emlékezzetek, hogy a fokozatos evolúció rendje hirtelen és váratlan időszakos változásoknak van kitéve mind az anyagi, mind a szellemi világokban. Jézusnak a megtestesült Fiúként való alászállása épp ilyen különös és váratlan esemény volt a világ szellemi életében. Ne kövessétek el azt a végzetes hibát se, hogy amikor az ország korszak-megnyilatkozását várjátok, nem teremitek meg azt a saját lelketekben.

Bár Jézus az ország egy jövőbeli szakaszára utalt és számos alkalommal bizalmasan tudatta azt is, hogy egy ilyen esemény esetleg valamilyen világméretű válsághelyzetben jelenik meg; és bár több alkalommal ugyancsak határozottan megígérte, hogy valamikor majd visszatér a világunkra, fel kell jegyeznünk, hogy e két eszmét sohasem kapcsolta össze határozottan. Az ország egy új kinyilatkoztatását ígérte a földön, a valamikori jövőben; megígérte azt is, hogy valamikor majd személyesen is visszajön e világra; de azt nem mondta, hogy e két eseményre egyszerre kerül sor. Mindabból, amit tudunk, ezek az ígéretek vagy ugyanazon eseményre utalnak, vagy nem.

Az apostolai és a tanítványai felettébb bizonyosan összekapcsolták e két tanítást. Amikor az ország nem jelent meg úgy, ahogy azt elképzelték, felidézve a Mesternek az eljövendő országgal kapcsolatos tanítását és emlékezve azon ígéretére, hogy újra eljön, arra a következtetésre jutottak, hogy ezek az ígéretek ugyanazon eseményre utalnak; és ezért abban a reményben éltek, hogy az ő rövidesen elkövetkező második eljövetele az országnak a maga teljességében történő, erőben és dicsőségben való megteremtését hozza magával. Így az egymást követő hívő nemzedékek ugyanazon ösztönző, ámde beteljesületlen reményt táplálva éltek a földön.

395. Az Országról alkotott későbbi eszmék

Miután összefoglaltuk Jézusnak a mennyországról szóló tanításait, engedélyünk van arra, hogy közreadjunk bizonyos későbbi eszméket, melyek az ország felfogásához kötődtek, és látnoki előrejelzést tegyünk az eljövendő korszakban megmutatkozó országról.

Végig a keresztény hittenyésztés első századaiban a mennyország eszméjét felettébb befolyásolták a görög eszményelvűség akkoriban sebesen terjedő nézetei, a természetesnek, mint a szellemi árnyékának eszméje – és a mulandónak, mint az örökkévaló idő-árnyékának eszméje.

Ám a nagy lépésre, mely a jézusi tanításoknak a zsidó talajból a nem-zsidó talajba való átültetését jelezte, akkor került sor, amikor az ország Messiásából az egyház Megváltója lett; egy olyan vallási és társadalmi szerveződésé, mely Pál és a követői tevékenységéből nőtt ki Jézus alaptanításai hatására, amelyet kiegészítettek Philón eszméi, valamint a jóról és a rosszról alkotott perzsa tantételek is.

A Jézussal kapcsolatos eszméket és eszményképeket, melyek az ország evangéliumára vonatkozó tanításokban testesültek meg, az emberek kis híján nem ismerték meg, mert Jézus követői fokozatosan elferdítették az ő kijelentéseit. A Mesternek az országgal kapcsolatos felfogását két nagy irányzat erőteljesen módosította:

1. A zsidó hívek továbbra is a Messiást látták benne. Azt hitték, hogy nagyon rövid időn belül visszatérve, Jézus ténylegesen is megteremti a világméretű és többé-kevésbé anyagi országot.
2. A nem-zsidó keresztények már nagyon korán kezdték elfogadni Pál tantételeit, melyek egyre inkább azon általános meggyőződéshez vezettek, hogy Jézus a Megváltója azon egyház gyermekeinek, mely újdonsült intézményes örököse az ország tisztán szellemi testvérisége korábbi felfogásának.

Az egyház, mint az ország társadalmi velejárója, teljes mértékben természetes és még kívánatos is lett volna. Az egyház rossz volta nem annak létezésében, hanem inkább abban rejlik, hogy csaknem teljesen kiszorította az országgal kapcsolatos jézusi felfogást. Pál intézményesített egyháza a Jézus által hirdetett mennyország tulajdonképpeni helyettesítője lett.

De ne kételkedjétek abban, hogy ugyanez a mennyország, melyről a Mester azt tanította, hogy a hívő ember szívében létezik, hirdettetik majd még a keresztény egyháznak is, éppen úgy, ahogy minden más vallásnak, emberfajtnak és nemzetnek is a földön – sőt minden egyénnek is.

A jézusi tanítás szerinti ország, mint az egyéni igazságosság szellemi eszményképe és az ember Istennel való isteni közösségének felfogása, fokozatosan elmerült abban a ködös elképzelésben, mely szerint Jézus személye a Megváltó-Teremtő és ő a közösségbe tagozódott vallási csoport szellemi feje. Ezzel egy hivatalos és intézményes egyház lett a helyettesítője az ország szellem vezette egyénekből álló testvériségének.

Az egyház elkerülhetetlen és hasznos társadalmi eredménye volt Jézus életének és tanításainak; a dolog szomorú voltát az jelentette, hogy az országgal kapcsolatos tanításokra adott társadalmi válasz oly teljesen képes volt felváltani a valódi ország ama szellemi felfogását, amelyet Jézus tanított és megélt.

A zsidók számára az ország az izraelita közösséget jelentette; a nem-zsidók számára a keresztény egyház lett. Jézus számára az ország azon egyének összességét jelentette, akik megvallották hitüket az Isten atyaságában, s ezáltal kijelentették azon őszinte odaadásukat, hogy megcselekszik az Isten akaratát, s ezzel tagjaivá válnak az emberek szellemi testvériségének.

A Mester teljes mértékben felismerte, hogy az országról szóló evangélium terjedésének következtében bizonyos társadalmi eredmények meg fognak jelenni a világban; de az volt a szándéka, hogy minden ilyen kíváncsi társadalmi megnyilvánulás az egyes hívek benső, személyes tapasztalásának, a minden ilyen hívőben ott lakozó és őt megélnéltető isteni szellemmel való tisztán szellemi társaságnak és közösségnek az öntudatlan és elkerülhetetlen velejáróiként, annak természetes gyümölcseiként jelenjen meg.

Jézus látta előre, hogy egy társadalmi szervezet, egy egyház fogja követni az igaz szellemi ország kialakulását, és ez az oka annak, hogy sohasem ellenezte, hogy az apostolok János keresztesítés szertartását gyakorolják. Ő azt tanította, hogy az igazságszerető lélek, az, aki vágyik és szomjazik az igazságosságra, Istenre, hit révén bejuthat a szellemi országba; ugyanakkor az apostolok azt tanították, hogy az ilyen hívő a keresztesítés külsőséges szertartásos szokásának elvégzése által vétetik fel a tanítványok társadalmi szervezetébe.

Amikor Jézus közvetlen követői felismerték részbeni tévedésüket, miszerint nem fogták fel az egyéni hívő szellem általi vezetése és útbaigazítása révén az emberek szívében megteremtendő országgal kapcsolatos jézusi eszményképet, hozzáfogtak, hogy megmentse a tanítását attól, hogy teljesen elveszen, mégpedig azáltal, hogy a Mesternek az országra vonatkozó eszményképét lecserélték egy látható társadalmi szervezet, a keresztény egyház fokozatos megteremtésére. Amikor e helyettesítési programmal végeztek, annak érdekében, hogy megőrizték a Mester tanításának az ország tényével kapcsolatos következetességét és gondoskodjanak annak elismertetéséről, elkezdtek az országot kitolni a jövőbe. Az egyház, már a biztos megalapozásával egy időben azt kezdte tanítani, hogy az országnak valójában a keresztény korszak betetőzésekor, Krisztus második eljövetelkor kell megjelennie.

Így lett az ország egy korszakfelfogás, egy jövőbeli látogatás eszméje, a Fenséges szentjei végső megváltásának eszményképe. A korai keresztények (és túlságosan sok későbbi keresztény is) általánosan szem elől veszítették az országról szóló jézusi tanításban megtestesülő Atya-és-fiú eszmét, miközben ennek helyébe az egyház jól szervezett társadalmi közösségét tették. Az egyház így mindent összevetve egy olyan társadalmi testvériséggé vált, mely eredményesen váltotta fel Jézusnak a szellemi testvériségről alkotott felfogását és eszményképét.

Jézus eszményi felfogása nagyjából megbukott, de a Mester személyes életére és tanításaira alapozva, s kiegészítve azt az örökkévaló élettel kapcsolatos görög és perzsa felfogásokkal, valamint hozzáadva az ideigvaló és a szellemi szembenállásának philóni tantételét, Pál azon munkálkodott, hogy kiépítse az egyik leghaladóbb emberi társadalmat, mely valaha létezett a világunkon.

Jézus felfogása még mindig él a világ fejlettebb vallásaiban. Pál keresztény egyháza csak egy közösséghez igazított és emberbarátivá tett árnyéka annak, amit Jézus a mennyországgként kívánt – és

amely minden bizonnyal meg is lesz majd. Pál és az ő utódai az örökkévaló élet kérdéseit részben áttették az egyéntől az egyházhoz. Krisztus így lett az egyház feje, nem pedig minden egyes olyan hívő bátyja, aki hisz az Atya országbeli családjában. Pál és kortársai Jézusnak minden olyan kijelentését, amelynek saját magára és az egyéni hívőre nézve szellemi vonatkozása volt, az egyházra, mint a hívek csoportjára alkalmazták; és ezzel halálos csapást mértek Jézus ama felfogására, hogy az isteni ország az egyes hívek szívében van.

Így a keresztény egyház működése évszázadokon át nagy hátrányt szenvedett, mert arra vetemedett, hogy a magáénak vallja az ország azon rejtélyes erőit és kiváltságait, azokat az erőket és kiváltságokat, melyek csakis Jézus és az ő szellemi hívő testvérei között gyakorolhatók és tapasztalhatók meg. Így már nyilvánvaló, hogy az egyházi tagság nem szükségképp jelenti az országban való társaságot; az egyik szellemi, a másik főként társadalmi.

Előbb-utóbb egy másik és még nagyobb Keresztelő Jánosnak kell megjelennie, aki hirdeti majd, hogy „közel az Isten országa” – értve ez alatt a visszatérést Jézus magas szellemi felfogásához, aki azt hirdette, hogy az ország az ő mennyei Atyjának a hívő szívében meghatározó és minden másnál magasabb rendű akarata – és mindezt úgy fogja tenni, hogy semmilyen formában nem utal sem a látható egyházra a földön, sem Krisztus várva várt második eljövételére. Fel kell élednie Jézus tényleges tanításainak, melyek újbóli elmondása ellentételezi majd ama korai követőinek munkáját, akik a isteni Fiú földi itt tartózkodásának tényéből egy társadalombölcseleti hiedelemrendszer megalkotásához fogtak. Rövid idő alatt a Jézusról szóló történet tanítása csaknem kiszorította az országról szóló jézusi evangélium tanítását. Így egy történelmi vallás váltotta fel azt a tanítást, melyben Jézus összevegyítette az ember legmagasabb rendű eszméit és szellemi eszményképeit az embernek a jövővel kapcsolatos legmagasztosabb reményével – az örökkévaló élettel. Ez volt az ország evangéliuma.

Éppen azért, mert Jézus evangéliuma olyannyira sokrétű volt, néhány évszázad alatt a tanításairól készített feljegyzéseket tanulmányozók sok imádatközösség és szakadár felekezet között oszlottak meg. A keresztény hívek sajnálatos megosztottsága ama kudarcból ered, hogy nem képesek felismerni a Mester sokrétű tanításaiban az ő páratlan életének isteni egyetlenségét. De egykor majd a Jézusban hívők nem lesznek szellemileg ily megosztottak a nem hívőkkel szembeni magatartásuk terén. Mindig is vannak különbségek az észbeli felfogóképességünkben és az értelmi képességünkben, sőt különböző fokú a közösségtudatunk is, de a szellemi testvériség hiánya megbocsáthatatlan és helytelenítendő.

Félreértés ne essék, Jézus tanításainak örök természete nem engedi, hogy azok örökre terméketlenek maradjanak a gondolkodó emberek szívében. A Jézus által elképzelt ország nagyobbrészt megbukott a földön; egyelőre egy külsőséges egyház foglalja el a helyét; de meg kell értenetek, hogy ez az egyház csak a bábálapota az akadályozott szellemi országnak, átviszi azt ezen az anyagi korszakon és még tovább, egy szellemibb megítélésre, ahol a Mester tanításai teljesebb körű lehetőséget kapnak a kiteljesedésre. Az úgynevezett keresztény egyház így válik azzá a gubóvá, amelyben a jézusi felfogás szerinti ország jelenleg szunnyad. Az isteni testvériség országa még életben van és a hosszas elszigeteltségéből végül és bizonyosan ki is fog törni, éppoly biztosan, mint ahogy a pillangó is előbújik végül az átalakulási fejlődésen áteső, kevésbé vonzó megjelenésű teremtmény szép kifejléseként.

396. ÚTON JERUZSÁLEMBE

A „mennyországról” szóló emlékezetes beszédét követő napon Jézus bejelentette, hogy másnap ő és az apostolok elindulnak Jeruzsálembe a páska-ünnepre, s az út során ellátogatnak számos dél-pereai városba is.

Az országról szóló beszéd és az a bejelentés, miszerint elmegy a páska-ünnepre, elgondolkodtatta minden követőjét arról, hogy talán azért megy Jeruzsálembe, hogy megnyissa a zsidó uralom ideigvaló országát. Függetlenül attól, hogy Jézus mit mondott az ország nem anyagi jellegéről, nem tudta teljesen megtisztítani a zsidó hallgatóinak elméjét attól a felfogástól, hogy a Messiás majd jeruzsálemi központtal fog valamiféle nemzeti kormányt alakítani.

Amit Jézus a szombati beszéd során mondott, az inkább csak fokozni látszott a zavart a követői többségénél; nagyon kevesen értették a Mester beszédét. A vezetők felfogtak valamennyit a belső országról, „a bennetek lévő mennyországról” szóló tanításaiból, de tudták azt is, hogy ő egy másik, eljövendő országról beszélt, ezért úgy gondolták, hogy ezt az országot megy most megalapítani Jeruzsálembe. Amikor a várákozásukban csalódniuk kellett, amikor a zsidók elutasították őt, és később, amikor Jeruzsálem ténylegesen elpusztult, ők még mindig kitartottak e reményük mellett, őszintén hitték, hogy a Mester rövidesen visszatér a világra nagy hatalomban és fenséges dicsőségben, hogy megalapítsa a megígért országot.

E vasárnap délután történt, hogy Szalómé, Zebedeus Jakab és János anyja eljött Jézushoz a két apostol fiával, és mint aki valamiféle keleti hatalmasság elé járul, megpróbált előzetes ígéretet venni Jézustól arra, hogy megkapja, bármit is kérne. A Mester azonban nem volt hajlandó megígérni semmit; ehelyett megkérdezte tőle:

„Mit szeretnél, mit tegyek érted?”

Erre Szalómé azt válaszolta:

„Mester, most, hogy Jeruzsálembe mész az ország megalapítására, arra kérlek, hogy előre ígérd meg nekem, hogy az én két fiamat nagy tiszteletben részesítéd, az egyik a jobbodon, a másik a balodon fog ülni az országodban.”

Szalómé kérését meghallván Jézus így szólt:

„Asszony, nem tudod mit kérsz.”

Ezután egyenesen a két, megtiszteltetést kereső apostol szemébe nézve azt mondta:

„Mert már hosszú ideje ismerlek és szeretlek titeket; mert laktam én még édesanyátok házában is; mert András arra jelölt ki benneteket, hogy mindenkor velem legyetek; ezért engeditek meg anyátoknak, hogy titkon megkeressen és ilyen helytelen dolgot kérjen. De hadd kérdezzek meg titeket: képesek vagytok-e kiinni a poharat, melyet én kiinni készülök?”

Egy pillanatnyi gondolkodás után Jakab és János azt felelte:

„Igen, Mester, képesek vagyunk.”

Erre azt mondta Jézus:

„Elszomorít, hogy nem tudjátok, hogy miért megyünk Jeruzsálembe; bánt, hogy nem értitek az országom természetét; csalódott vagyok, hogy e kéréssel hozzátok ide az édesanyátokat; de tudom, hogy szívből szerettek engem; ezért kijelentem, hogy valóban ki fogjátok inni a keserű poharamat és osztozni fogtok a megaláztatásomban, de hogy a jobbomra és a balomra ülhessetek, arról én nem dönthetek. Az ilyen megtiszteltetést azoknak tartják fenn, akiket Atyám kijelölt.”

Ekkorra valaki hírt vitt Péternek és a többi apostolnak erről a beszélgetésről, és ők erősen méltatlankodtak amiatt, hogy Jakab és János őket megelőző kiváltságokat akarva, titkon ilyen kéréssel fordult anyjukkal Jézushoz. Amikor egymás között vitatkozni kezdtek, Jézus mindannyiukat magához hívta és így szólt:

„Jól tudjátok, hogy a nem-zsidók vezetői miként hatalmaskodnak az alattvalóikkal, és hogy a nagyok miként gyakorolják a hatalmat. De a mennyországban nem így lesz. Aki nagy akar lenni közöttetek, annak előbb a szolgátokká kell válnia. Aki első akar lenni az országban, az hadd legyen a segítőtok. Kijelentem nektek, hogy az Ember Fia nem azért jött, hogy szolgáljanak neki, hanem hogy ő szolgáljon; és most azért megyek Jeruzsálembe, hogy meghaljak az Atya akaratának megcselekedésében és a testvéreim szolgálatában.”

Amikor az apostolok meghallották e szavakat, külön-külön visszavonultak imádkozni. Azon az estén Péter kezdeményezésére Jakab és János megfelelően megkövette a tíz apostolt, és a testvéreik vissza is fogadták őket.

Akkor, amikor Jézustól azt kérték, hogy Jeruzsálemben a jobbján és a balján kapjanak helyet, a Zebedeus fiak nem is sejtették, hogy kevesebb mint egy hónapon belül a szeretett tanítójuk egy római kereszten fog függeni az egyik oldalán egy haldokló latorral, a másikon meg egy másik törvényszegővel. Az anyjuk, aki jelen volt a keresztre feszítésnél, jól emlékezett arra az ostoba kérésre, melyet az apostol fiai érdekében oly esztelenül keresett megtiszteltetés ügyében intézett Jézushoz Pereában.

397. Elindulás Pellából

Március 13-án, hétfőn délelőtt Jézus és tizenkét apostola végleg elhagyta a pellai táborát, és délnek, a dél-pereai városok felé vették útjukat, ahol Abner társai dolgoztak. Több mint két hetet töltöttek a hetvenek felkeresésével és azt követően egyenesen Jeruzsálembe mentek a páska-ünnepre.

Amikor a Mester elhagyta Pellát, az apostolokkal együtt táborozó tanítványok, mintegy ezren, követték Jézust. E csoportnak csaknem a fele elvált tőle a Jordán gázlójánál, a Jerikó felé vezető útnál, amikor megtudták, hogy ő Hesbon felé megy, és miután elmondta „a költségek számbavételéről” szóló hitszónoklatát. Ezután ők Jeruzsálembe mentek, míg a tanítványok másik fele két héten át követte őt azokra a látogatásokra, melyeket a dél-pereai kisvárosokban tettek.

Általában véve Jézus legtöbb közvetlen követője megértette, hogy a pellai táborát végleg elhagyták, de igazából úgy gondolták, hogy ez annak a jele, hogy a Mesterük végre rászánta magát, hogy Jeruzsálembe menjen és érvényesítse igényét Dávid királyszékére. A követőinek nagyon nagy része sohasem volt képes felfogni a mennyországnak bármiféle más értelmét; függetlenül attól, hogy mit tanított nekik, nem voltak hajlandók feladni az országról alkotott zsidó eszmét.

András apostol utasításai szerint Zebedeus Dávid március 15-én, szerdán bezárta a látogatók táborát. Ezt megelőzően csaknem négyezer látogatót szállásoltak el ott, és ebben még nincs benne ezeregynéhány olyan személy, akik az apostolokkal laktak azon a helyen, melyet a tanítók táborának neveztek, és akik Jézussal és a tizenkettekkel mentek tovább dél felé. Bár Dávidnak nemigen akarózott, mégis eladta az egész tábori felszerelést több vevőnek és a vételárral Jeruzsálembe ment, ahol a pénzt később átadta Karióti Júdásnak.

Dávid ott volt Jeruzsálemben a megrendítően szomorú két hét alatt, s az anyjával tért vissza Betszaidába a keresztre feszítés után. Mialatt Jézusra és az apostolokra várakozott, Dávid Lázárnál időzött Betániában és igen felkavarta őt a farizeusok üldözése és zaklatása, melyet Lázár ellen indítottak a feltámadása óta. András úgy utasította Dávidot, hogy ne tartsa fenn tovább a hírvivői szolgálatot; és ezt mindenki úgy magyarázta, mint az ország Jeruzsálemben való közelgő megteremtésének előjelét. Dávid munka nélkül maradt, és már azt a döntést fontolgatta, hogy Lázár önjelölt védelmezőjévé lesz, amikor a felháborodás indíttatásából jött segíteni akarásának tárgya rövidesen sietve elmenekült Filadelfiába. Ennek megfelelően Dávid nem sokkal Lázár feltámadása után és az anyja halálát követően elindult Filadelfiába, de előbb még segített Mártának és Máriának az ingatlanügyeik rendezésében; és ott élte le az életét Abnerrel és Lázárral együttműködve, ő lett az ország mindama fontos érdekeinek pénzügyi felügyelője, melyek központja Filadelfiában volt azalatt, amíg Abner élt.

Jeruzsálem lerombolását követően, rövid időn belül Antiókchia lett a Pál-féle kereszténység székhelye, míg Filadelfia megmaradt az Abner-féle mennyország központjának. Antiókhiából terjedt el az egész nyugati világban Jézus tanításainak és a Jézusról szóló tanításoknak a Pál-féle változata; Filadelfiából indulva a mennyország Abner-féle változatának hitelesítői hosszú időn keresztül jelen voltak egész Mezopotámiában és Arábiában, mígnem a jézusi tanok megalkuvást nem ismerő küldötteit legázolta az iszlám hirtelenül jött áradata.

398. A költségek számbavétele

Amikor Jézus és a csaknem ezer követőből álló társaság megérkezett a Jordán betániai gázlójához, melyet egykor Bethabarának neveztek, a tanítványok kezdték felismerni, hogy Jézus nem egyenesen

Jeruzsálemben tart. Ahogy ott tépelődtek és egymással vitatkoztak, Jézus felhágt egy nagy sziklára és elmondta azt a beszédet, mely „a költségek számbavétele” néven lett ismeretes. A Mester azt mondta:

„Nektek, akik ettől kezdve követni akartok, hajlandóknak kell lennetek megfizetni annak árát, hogy magatokat őszintén az Atyám akarata megcselekedésének szentelitek. Ha a tanítványaim akartok lenni, akkor hajlandóknak kell lennetek elhagyni apátokat, anyákat, feleségeket, gyermekeiteket, fivéreiteket és nővéreiteket. Ha közületek valaki most a tanítványom akar lenni, akkor hajlandónak kell lennie még arra is, hogy az életét adja éppen úgy, ahogy az Ember Fia is arra készül, hogy felajánlja az életét ama küldetés befejezéséhez, melynek célja az Atya akaratának megcselekedése a földön és a húsvér testben.

Ha nem vagytok hajlandók megfizetni a teljes árat, akkor nemigen lehettek a tanítványaim. Mielőtt továbbmennétek, mindegyikőtök üljön le és vegye számba annak költségét, hogy a tanítványaim vagytok. Melyiketek merne őrtorony építésébe fogni a földjén úgy, hogy előtte nem ül le és veszi számba annak költségét, hogy kiderüljön, vajon van-e elég pénze a torony befejezéséhez? Ha nem tekintitek át így a költségeket, akkor miután leraktátok az alapot, esetleg kiderülhet, hogy nem tudjátok befejezni azt, amit elkezdtek, és ezért minden szomszédotok gúnyolni fog titeket, mondván, »Nézzétek, ez az ember építkezésbe fogott, de nem tudta befejezni a munkát.« Ugyanígy felvethető, hogy miféle király az, aki egy másik király ellen háborúra készülven nem ül le először és hallgat meg tanácsokat azzal kapcsolatban, hogy vajon képes lehet-e tízezer emberrel szembeszállni olyannal, aki húszezer emberrel jön ellene? Ha a király nem engedheti meg magának, hogy az ellenségével szembeszálljon, amikor még nincs felkészülve, követet küld a másik királyhoz, még akkor, amikor az messze van, és megkérdezi a béke feltételeiről.

Most tehát mindegyikőtöknek le kell ülnie és számba kell vennie annak költségét, ami azzal jár, hogy a tanítványaim vagytok. Mostantól kezdve már nem követhettek minket úgy, hogy hallgatjátok a tanítást és szemlélitek a cselekedeteinket; azt követelik tőletek, hogy keserves üldöztetéssel nézzetek szembe és az elkedvetlenítő csalódás mellett is tanúsítsátok ezt az örömhírt. Ha nem vagytok hajlandók lemondani mindenről, amik vagytok és nem vagytok hajlandók mindeneteket Istennek ajánlani, akkor nem vagytok méltók arra, hogy a tanítványaim legyetek. Ha már legyőztétek magatokat a szívetekben, akkor nem kell félnetek attól a külsődleges győzelemtől, melyet rövidesen le kell aratnotok, amikor az Ember Fiát a főpapok és a szadduceusok elutasítják és a gúnyolódó hitetlenek kezére adják.

Most tartsatok tehát önvizsgálatot, hogy megismerjétek azon szándékotokat, hogy a tanítványaim akartok-e lenni. Ha tiszteletre és dicsőségre törekedtek, ha világi beállítottságúak vagytok, akkor olyanok vagytok, mint az ízét vesztett só. Ha pedig ízét vesztette az, amelynek értékét a sós volta jelenti, mivel sózzák akkor? Az ilyen ízesítő semmit sem ér; csak arra való, hogy a szemébe dobják. Most figyelmeztetlek titeket, hogy térjete haza békével, ha nem vagytok hajlandók kiinni velem azt a poharat, melyet már készítenek. Újra és újra elmondtam nektek, hogy az én országom nem e világi, de nem akartok hinni nekem. Akinek füle van a hallásra, az hallja meg amit mondom.”

Rögtön azután, hogy e szavakat elmondta, Jézus a tizenkettek élén elindult a Hesbon felé vezető úton, s mintegy ötszázan követték. A tömeg másik fele röviddel később Jeruzsálem felé vette az útját. Jézus apostolai, valamint a vezető tanítványok sokat merengtek e szavakon, de még mindig kitartottak azon meggyőződésük mellett, hogy a hányattatás és megpróbáltatás rövid időszakát követően az ország bizonyosan valamiképp annak megfelelően létesül, ahogy már régóta remélik.

399. A pereai vándorút

Jézus és a tizenkettek, a tanítványok több száz fős tömegétől követve, több mint két héten át vándorolt Dél-Pereában, ellátogattak minden olyan kisvárosba, ahol a hetvenek dolgoztak. E vidéken sok nem-zsidó élt, és mivel kevesen mentek el közülük a páska-ünnepre Jeruzsálemben, az ország hírnökei jól haladtak a tanítással és a tan hirdetésével.

Jézus Hesbonban találkozott Abnerrel, és András úgy rendelkezett, hogy a hetvenek munkáját ne szakítsák félbe a páska-ünnep miatt; Jézus azt tanácsolta, hogy a hírnökök a Jeruzsálemben készülő dolgoktól teljesen függetlenül folytassák a munkájukat. Abnernek azt is javasolta, hogy engedje meg a női testületnek, legalábbis, ha kéri, hogy elmehessenek Jeruzsálembe a páska-ünnepre. Ez volt az utolsó alkalom, hogy Abner még látta Jézust a húsvér testben. Jézus így búcsúzott Abnertől:

„Fiam, tudom, hogy igaz leszel az országhoz, és imádkozom, hogy az Atya adjon bölcsességet ahhoz, hogy szeresd és megértsd a testvéreidet.”

Ahogy városról városra haladtak, a követők közül sokan otthagyták őket és elindultak Jeruzsálembe, s így mire Jézus odaért a páska-ünnepre, azoknak a száma, akik nap mint nap követték, kétszáz alá apadt.

Az apostolok megértették, hogy Jézus a páska-ünnepre megy Jeruzsálembe. Tudták, hogy a Szanhedrin egész Izráelben szétküldött egy üzenetet, miszerint halálra ítélték és elrendelték, hogy bárkinek, akinek tudomása van a hollétéről, tájékoztatnia kell a Szanhedrint; és mégis, mindezek ellenére, nem rémültek meg annyira, amikor Filadelfiában közölte velük, hogy elmegy Betániába Lázárhoz. A magatartásukban az erős félelemből a csendes várakozás állapotába való ezen elmozdulás főként Lázár feltámasztása miatt következett be. Arra a következtetésre jutottak, hogy Jézus szükséghelyzetben élne az isteni hatalmával és megszegyénítené az ellenségeit. E remény, melyhez a Mesterük szellemi felsőségébe vetett mélyebb és érettebb hitük társult, volt a felelős a közvetlen követői által kifelé mutatott bátorságért, akik most már felkészültek, hogy annak ellenére kövessék őt Jeruzsálembe, hogy a Szanhedrin nyíltan bejelentette: Jézusnak meg kell halnia.

Az apostolok többsége és sok közelebbi tanítványa nem tartotta lehetségesnek, hogy Jézus meghaljon; hitték, hogy ő „a feltámadás és az élet”, és úgy tekintettek rá, mint halhatatlanra, mint aki már legyőzte a halált.

400. Tanítás Liviaszban

Március 29-én, szerdán este Jézus és a követői Liviasznál ütöttek táborot útban Jeruzsálem felé, a délpereai vándorútjuk befejezését követően. Ezen az éjszakán történt Liviaszban, hogy Zélóta Simon és Simon Péter, miután összebeszéltek, hogy e helyre több mint száz kardot hozatnak, átvették és kiosztották a fegyvereket mindazok között, akik hajlandók voltak azt magukhoz venni és a köpenyük alá rejtve viselni. Simon Péter még a Mester kertbeli elárlásának idején is magánál hordta a kardját.

Csütörtökön korán reggel, mielőtt a többiek még felkeltek volna, Jézus magához hívta Andrást és így szólt:

„Keltsd fel a testvéreidet! Mondani akarok nekik valamit.”

Jézus tudott a kardokról és arról, hogy mely apostolai fogadták el és viselték a fegyvereket, de sohasem közölte velük, hogy tudomása van ezekről a dolgokról. Amikor András felkeltette a társait, és külön összegyűltek, Jézus azt mondta:

„Gyermekeim, már hosszú ideje vagytok velem, és sok olyasmit tanítottam nektek, ami erre az időre szükséges lesz, de most figyelmeztetni akarok benneteket, hogy ne a húsvér test bizonytalanságaiba vessétek a hiteteket, és ne is azokba a gyarlóságokba, hogy az előttünk álló próbák és megmérettetések ellen emberi védelmet terveztek. Azért hívtalak el most csak titeket, hogy még egyszer világosan elmagyarázzam, hogy Jeruzsálembe megyünk, ahol is, már tudhatjátok, az Ember Fiát halálra ítélték. Újra elmondom, hogy az Ember Fia a főpapok és a vallási vezetők kezére adatik; hogy ők elítélik és azután a nem-zsidók kezére adják. Az Ember Fiát kigúnyolják, még le is köpik és megostorozzák, és halálnak adják. Amikor majd megölik az Ember Fiát, ne essetek kétségbe, mert kijelentem, hogy a harmadik napon feltámad. Legyen gondotok magatokra és emlékezzetek, hogy én előre figyelmeztettelek titeket.”

Az apostolok megint csak elképedtek, megdöbbentek; de nem tudták a kijelentéseit szó szerint értelmezni; nem voltak képesek megérteni azt, amit a Mester az imént mondott. Olyannyira elvakította

őket a jeruzsálemi székhelyű, ideigvaló földi országba vetett állhatatos hitük, hogy egyszerűen nem tudták – nem akarták – megengedni maguknak, hogy Jézus kijelentéseit szó szerint vegyék. Egész nap azon gondolkodtak, hogy a Mester vajon mit érthetett a különös bejelentéseiben. De egyikük sem mert kérdezősködni e kijelentések felől. Ezek az összezavarodott apostolok csak a halála után értették meg, hogy a Mester világosan és közvetlenül előre szólt a kivégzéséről.

Itt, Liviaszban, röviddel a reggelit követően történt, hogy bizonyos rokonszenvező farizeusok jöttek oda Jézushoz és azt mondták:

„Gyorsan menekülj e vidékről, mert Heródes, ahogy egykor Jánosnak, neked is a halálot akarja. Félt, hogy a nép esetleg felkel és ezért elhatározta, hogy megölet. Azért hoztuk neked ezt a hírt, hogy elmenekülhess.”

Ez csak részben volt igaz. Lázár feltámasztása megijesztette és megrémítette Heródest, és tudván, hogy a Szanhedrin már odáig merészkedett, hogy tárgyalás nélkül is előre halálra ítélje Jézust, Heródes úgy döntött, hogy vagy megöleti Jézust vagy kiűzi a felségterületeiről. Valójában az utóbbit szerette volna tenni, mert olyannyira félt tőle, hogy inkább abban reménykedett, hogy nem kényszerül a kivégeztetésére.

A farizeusok mondandójának meghallgatása után Jézus így válaszolt:

„Sokat tudok Heródesről és az ő félelméről, mely az országról szóló örömhír miatt tölti el. De félreértés ne essék, ő sokkal inkább azt szeretné, hogy az Ember Fia elmenjen Jeruzsálembe és ott szenvedjen, majd haljon meg a főpapok kezétől; nem égi a vágytól, hogy miután beszennyezze a kezét János vérével, most az Ember Fiának haláláért is felelőssé váljon. Menjetek és mondjátok meg annak a róknak, hogy az Ember Fia ma Pereában hirdeti a tant, holnap Júdeába megy, és néhány nap múlva befejezi a földi küldetését és felkészül az Atyához való felemelkedésre.”

Ezután az apostolaihoz fordulva Jézus azt mondta:

„Már régóta halnak meg próféták Jeruzsálemben, és ezért igencsak illő dolog, hogy az Ember Fia is elmenjen az Atya házában városába, hogy az emberi vakbuzgóság áráért és a vallási előítélet, valamint a szellemi vakság eredményeként feláldoztassék. Ó, Jeruzsálem, Jeruzsálem, te, aki megölsz a prófétákat és megkövezed az igazság tanítóit! Milyen sokszor akartam összegyűjteni a gyermekeidet éppen úgy, ahogy a tyúk a szárnyai alá gyűjti a költését, de te nem engedted! Meglátod, házad kiűrül! Sokszor akarsz majd látni engem, de nem fogsz. Ekkor keresni fogsz engem, de nem találsz meg.”

Miután így szólt, a körülötte állókhoz fordult és azt mondta:

„Mindazonáltal menjünk fel Jeruzsálembe a páska-ünnepre és tegyük azt, amit tennünk kell a mennyei Atya akaratainak megcselekedésében.”

A hívek összezavarodott és meghökkent csoportja követte Jézust e napon Jerikóba. Az apostolok Jézusnak az országgal kapcsolatos kijelentéseiből csak a végső győzelem vonását voltak képesek kivenni; egyszerűen nem tudtak eljutni oda, hogy hajlandók legyenek felfogni a küszöbön álló megpróbáltatásra vonatkozó figyelmeztetéseket. Amikor Jézus arról beszélt, hogy „harmadnapra feltámad”, ők e kijelentést úgy értelmezték, mint ami az ország biztos diadalát jelenti, mely nyomban akkor jön el, hogy előzetesen valamilyen kellemetlen összetűzésre kerül sor a zsidó vallási vezetőkkel. A „harmadik nap” mindennapos zsidó kifejezés volt, és annyit jelentett, hogy „rövidesen” vagy „nem sokkal később”. Amikor Jézus a „feltámadásról” beszélt, ők úgy gondolták, hogy „az ország feltámadására” utal.

Jézust e hívek Messiásként fogadták el, és a zsidók csak keveset vagy semennyit sem tudtak egy szenvedő Messiásról. Nem értették meg, hogy Jézus a halála révén sok olyan dolgot akar véghez vinni, melyet az életével nem tudott elérni. Az apostolokba Lázár feltámasztása öntött bátorságot ahhoz, hogy Jeruzsálembe menjenek, a Mester esetében pedig az átlényegülés emléke volt az, ami az alászállásának e megpróbáltatást jelentő időszakában erősítette.

401. A jerikói vak ember

Március 30-án, csütörtök késő délutánján Jézus és az apostolok egy kétszáz főnyi, követőkből álló csapat élén Jerikó falainak közelébe értek. Ahogy közeledtek a város kapujához, koldusok tömegével találkoztak, s ott volt közöttük egy bizonyos Bartimeus is, egy idősebb férfi, aki már fiatal kora óta vak volt. E vak koldus sokat hallott Jézusról és mindent tudott a jeruzsálemi vak Jósiás meggyógyításáról. Egészen addig nem szerzett tudomást Jézus utolsó jerikói látogatásáról, míg el nem ment Betániába. Bartimeus elhatározta, hogy nem hagyja, hogy Jézus úgy jöjjön el még egyszer Jerikóba, hogy nem kéri meg a látásának visszaadására.

Jézus közeledésének híre Jerikó-szerte elterjedt, és a lakosok százai tódultak ki, hogy üdvözöljék. Amikor a nagy tömeg a Mestert kísérve visszajött a városba, Bartimeus, hallván a sok ember lábdobogását, tudta, hogy valami nem szokványos dolog zajlik, és megkérdezte a közelében állókat, hogy mi történik. Az egyik koldus azt felelte:

„A názareti Jézus jön erre.”

Meghallván, hogy Jézus a közelben van, Bartimeus a hangját megemelve azt kezdte kiabálni:

„Jézus, Jézus, könyörülj rajtam!”

Ahogy egyre hangosabban kiáltozott, a Jézus közelében lévők közül némelyek odamentek hozzá és korholták, arra kérve, hogy maradjon veszteg; de nem volt foganatja; ő egyre többször és egyre hangosabban kiáltott fel.

Meghallván a vak ember kiáltását, Jézus megállt. Amikor meglátta, azt mondta a barátainak:

„Hozzátok ide azt az embert.”

Ekkor azok odamentek Bartimeushoz, s így szóltak hozzá:

„Bizakodjál; jöjj velünk, mert a Mester hív.”

Amikor Bartimeus meghallotta e szavakat, ledobta a köpenyét, felpattant és megindult az utca közepe felé s a mellette állók odavezették Jézushoz. Bartimeust megszólítva Jézus azt mondta:

„Mit szeretnél, mit tegyek érted?”

Erre azt mondta a vak férfi:

„Szeretném visszakapni a látásomat.”

Amikor Jézus meghallotta a kérést és látta az ő hitét, azt mondta:

„Visszanyered a látásodat; menj utadra; a hited meggyógyított.”

A férfi nyomban visszanyerte a látását, és az Istent dicsőítve Jézus közelében maradt addig, amíg a Mester másnap el nem indult Jeruzsálembe, s akkor a tömeg elé állt és beszámolt mindannyiuknak arról, hogy miként nyerte vissza a látását Jerikóban.

402. Látogatás Zákeusnál

Már majdnem napnyugta volt, amikor a Mester vezette menet elérte Jerikót, és Jézus úgy gondolta, hogy ott töltik az éjszakát. Ahogy Jézus elhaladt a vámház mellett, Zákeus, a vezető publikánus, vagyis adószedő, éppen ott volt, és nagyon szerette volna látni Jézust. E vezető publikánus nagyon gazdag volt és sokat hallott erről a galileai prófétáról. Elhatározta, hogy megnézi, miféle ember is ez a Jézus, amint az legközelebb Jerikóban jár; ennek megfelelően Zákeus megpróbált keresztülfurakodni a tömegben, de túl nagy volt a sokadalom, és mivel alacsony termetű ember volt, nem tudott átnézni a fejek fölött sem. Így a vezető publikánus a tömeggel tartott egy darabon, amíg a városközpont közelébe nem értek, mely helyszín nem esett messze attól, ahol ő lakott. Amikor látta, hogy a tömegben nem lesz képes átjutni, arra gondolva, hogy Jézus esetleg megállás nélkül, egyenesen áthalad a városon, előreszaladt és felmászott

egy vadfügefára, melynek terebélyes ágai kinyúltak az út fölé. Tudta, hogy így jól láthatja majd az arra elhaladó Mestert. Nem is csalódott, mert Jézus elhaladtában megállt, és felnézve Zákeusra, így szólt:

„Siess, Zákeus, gyere le, mert ma éjszakára a házában kell megszállnom.”

Amikor Zákeus meghallotta ezeket a meglepő szavakat, majdnem lepottyant a fáról, ahogy nagy sietve leereszkedett, és Jézushoz odamenve nagy örömét fejezte ki amiatt, hogy a Mester hajlandó az ő házában megállni.

Egyből Zákeus házához mentek, és akik Jerikóban éltek, nagyon meglepődtek, hogy Jézus késznek mutatkozott megszállni a vezető publikánusnál. Még amikor Jézus és az apostolok Zákeussal a ház ajtajában álldogáltak, a jerikói farizeusok egyike, aki a közelben állt, így szólt:

„Látjátok, hogy ez az ember miként ment megszállni egy bűnöshöz, Ábrahám hitehagyott fiához, aki a saját népének zsarolója és kirablója.”

Amikor Jézus meghallotta ezt, letekintett Zákeusra és elmosolyodott. Erre Zákeus felállt egy emelvényre és azt mondta:

„Jerikói emberek, hallgassatok meg! Talán publikánus vagyok és bűnös, de a nagy Tanító az én házába jött megszállni; és mielőtt belép, elmondom nektek, hogy minden vagyonom egyik felét a szegényeknek adományozom, és holnaptól kezdve, ha valamit is helytelenül szedtem be valakitől, azt négyszeresen fogom visszaadni. Teljes szívvel fogom keresni az üdvözülést és arra törekszem, hogy megtanuljak igazul cselekedni az Isten előtt.”

Ahogy Zákeus elhallgatott, Jézus szólalt meg:

„Ma üdvözülés jött e házhoz, és te valóban Ábrahám fiává lettél.”

A körülöttük összegyűlt tömeghez fordulva Jézus azt mondta:

„Ne csodálkozzatok azon, amit mondok, és ne ütközzetek meg azon, amit teszünk, mert mindvégig azt hirdetem, hogy az Ember Fia eljött megkeresni és megmenteni azokat, akik elvesztek.”

Éjszakára Zákeus házában maradtak. Másnap felkeltek és elindultak a „rablók útján” Betániába, hogy odaérjenek a páska-ünnepre Jeruzsálembe.

403. „Ahogy Jézus arra ment”

Jézus jókedvet szerzett mindenütt, amerre csak járt. Bővelkedett kedvességben és igazságban. A társai nem győzték csodálni a száját elhagyó kedves szavakat. Könnyedséget gyakorolhat az ember, azonban a megnyerő kedvesség a szeretet által átjárt lélekből sugárzó barátságosság zamata.

A jóság mindig tiszteletet vált ki, de amikor mentes a kedvességtől, akkor az gyakran taszítólag hat a ragaszkodásra. A jóság csakis akkor bír általános vonzerővel, amikor kegyelemmel teljes. A jóság csak akkor eredményes, amikor vonzó.

Jézus valóban megértette az embereket; ezért volt képes igazi rokonszenvet és őszinte könyörületet mutatni. De ritkán merült el a sajnálkozásban. A könyörülete ugyan határtalan volt, a rokonszenve azonban gyakorlatias, személyes és építő jellegű. A szenvedéshez való megértő hozzáállása sohasem váltott ki érzéketlenséget benne, és képes volt a szükségét szenvedő lelkeket úgy támogatni, hogy közben nem nőtt bennük az önsajnálát.

Jézus azért tudott olyan sokat segíteni az embereknek, mert oly őszintén szerette őket. Igazán szeretett minden egyes férfit, minden egyes nőt és minden egyes gyermeket. Azért lehetett ilyen igaz barát, mert figyelemre méltó éleslátással rendelkezett – nagyon is jól tudta, hogy mi van az ember szívében és elméjében. Érdeklődő és éleslátó megfigyelő volt. Hozzáértőn ismerte fel az emberek igényét, és lényegi módon látott rá az emberi vágyakra.

Jézus sohasem sietett. Volt ideje vigaszt nyújtani az embertársainak, „ahogy arra járt”. Mindig elérte a barátainál, hogy azok nyugodt lelkiállapotba kerüljenek. Elbűvölő hallgatóság volt. Sohasem folyamodott a társai lelkében való fürkész vizsgálódáshoz. Ahogy vigaszt nyújtott a kiéhezett elméknek és segédkezett a szomjas lelkek számára, az ő irgalmának befogadói nem is annyira azt érezték, mintha gyónnának neki, hanem inkább hogy társalognak vele. Azért voltak iránta feltétlen bizalommal, mert látták, hogy milyen nagy a hite őbennük.

Jézus sohasem tűnt olyannak, mint aki kíváncsiskodik az emberek felől, és soha nem is mutatott oly vágyat, hogy irányítani, vezetni vagy ellenőrizni akarná őket. Mély önbizalmat és nagy bátorságot szabadított fel mindazokban, akik a társaságát élvezhették. Amikor rámosolygott valakire, akkor az a halandó a számos gondja megoldásához jobb képességek meglétét tapasztalta meg.

Jézus oly nagyon és oly bölcsen szerette az embereket, hogy nem habozott soha szigorúnak lenni velük, amikor az adott helyzet a fegyelmezést megkívánta. Gyakorta volt segítségére annak, aki segítséget kért. Így felkeltette az érdeklődést, az emberi természet jobb dolgaihoz folyamodott.

A Mester képes volt észlelni a megmentő hitet annak az asszonynak az erős babonáságában, aki gyógyulást keresett azáltal, hogy megpróbálta megérinteni Jézus öltözkékének szegélyét. Mindig kész és hajlandó volt félbeszakítani a beszédet vagy megállítani a tömeget, hogy segítséget nyújtson egyetlen személynek, még egy kisgyermeknek is. Nem csak azért történtek nagy dolgok, mert az emberek hittek Jézusban, hanem azért is, mert Jézusnak oly nagy volt a hite bennük.

A valóban fontos dolgok többsége, melyeket Jézus mondott vagy tett, láthatólag alkalmasszerűen történt, „ahogy arra járt”. A Mester földi segédkezésében nagyon kevés szakavatottan, jól tervezetten és előre megfontoltan véghez vitt dolog volt. Úgy osztott egészséget és hintett boldogságot kedves természetességgel, ahogy az életen átutazott. Szó szerint igaz volt, hogy „ahol csak járt, jót tett”.

A Mester minden korbéli követői jól teszik, ha megtanulnak úgy segédkezni, ahogy „arra járnak” – hogy önzetlen jót cselekedjenek, ahogy a napi kötelességeiknek eleget tesznek.

404. Példázat a minákról

Csak dél közeledtével indultak el Jerikóból, ugyanis előző éjjel sokáig fenn voltak, mert Jézus az országról szóló evangéliumra tanította Zákeust és családját. Nagyjából a Betániához felvivő út felénél a társaság megállt ebédelni, miközben a tömeg továbbment Jeruzsálembe, mert az emberek nem tudták, hogy Jézus és az apostolok azt az éjszakát az Olajfák hegyén fogják tölteni.

A minákról szóló példabeszéd, ellentétben a talentumokról szóló példázattal, mely rendeltetése szerint minden tanítványnak szólt, kizárólag az apostolok számára hangzott el és főként Archelausz tapasztalásán és az ő azon hasztalan igyekezetén alapult, hogy megszerezze magának Júdea királyságát. Ez a Mester ama kevés példázata közé tartozik, melyek tényleges történelmi jellemek alapultak. Semmi különös nem volt abban, hogy eszükbe jutott Archelausz, minthogy Zákeus jerikói háza igen közel esett Archelausz gazdagon díszített palotájához, és a vízvezetéke ott haladt a Jerikót elhagyó út mellett.

Jézus azt mondta:

„Azt hiszitek, hogy az Ember Fia azért megy Jeruzsálembe, hogy átvegyen egy országot, de kijelentem, hogy bizonyosan csalódnok kell. Hát nem emlékeztek arra a bizonyos hercegre, aki elment egy távoli vidékre, hogy átvegyen egy országot, de mielőtt visszatért volna, a saját tartományának polgárai, akik a szívükben már korábban elutasították őt, követet küldtek utána azzal, hogy »Nem akarjuk, hogy ez az ember uralkodjon rajtunk.«? Ahogy e királyt a világi uralmában elutasították, úgy fogják elutasítani az Ember Fiát a szellemi uralomban. Ismét csak kijelentem, hogy az én országom nem e világi; de ha az Ember Fia megkapta volna a szellemi uralmat a népe felett, akkor elfogadta volna az emberek lelkeinek ezen országát és vállalta volna az emberi szívek vezetését. Függetlenül attól, hogy elutasítják a felettük való szellemi uralmamat, vissza fogok térni, hogy másoktól átvegyem a szellem ezen országát, melyet most megtagadnak tőlem. Látni fogjátok,

hogya az Ember Fiát most elutasítják, de egy másik korban azt, amit Ábrahám gyermekei éppen elutasítanak, az emberek majd elfogadják és lelkesedni fognak érte.

Most pedig, miként a példázat visszautasított nemesembere, én is magamhoz szólítom a tizenkét szolgámat, különleges intézőmet, és mindegyikötök kezébe egy-egy mina összeget teszek, s arra intem mindegyiketeket, hogy jól figyeljete az utasításaimra, hogy bánjatok igyekvőn a rátok bízott vagyonnal, míg távol vagyok, annak érdekében, hogy legyen mivel igazolnotok az intézőségeket, amikor visszatérek és számadást kérek tőletek.

Még ha ez az elutasított Fiú nem is térne vissza, egy másik Fiút küldenek majd, hogy átvegye ezt az országot, és e Fiú ezután elküldet majd értetek, hogy fogadja intézőségi beszámolókat és öröme teljék a nyereségeken.

Amikor ezeket az intézőket később számadásra összehívták, előlépett az első, azt mondván, »Uram, a mináddal további tíz minára tettem szert.« Azt mondta neki az ura: »Jól van; jó szolga vagy; mivel ebbéli hűségedet bizonyítottad, tíz város felett adok neked fennhatóságot.« És jött a második, mondván, »A nálam hagyott minád, uram, öt minát hozott.« Az ura pedig azt mondta, »Eszerint téged öt város urává teszek.« Így ment ez a többiekkel is, mígnem sorra került az utolsó szolga, aki az elszámoltatáskor azt jelentette: »Uram, nézd, itt a minád, melyet biztos helyen, e kendőben megőriztem. Azért tettem így, mert féltem tőled; azt hittem, hogy túlzó ember vagy, mivelhogy fölszeded, amit nem te tettél le, és learatod, amit nem te vetettél.« Erre azt mondta az ura: »Te mihaszna és hűtlen szolga, a te szádból elhangzottak alapján ítélek meg. Tudtad, hogy nyilvánvalóan learatom, amit nem én vetettem; ezért tudtad, hogy ezt az elszámolást megkövetelik tőled. Tudván ezt, legalább odaadhattad volna a pénzemet a pénzváltónak, hogy megjövet kamatostul kapjam vissza.«

Akkor azt mondta ez az úr azoknak, akik ott álltak: »Vegyétek el a pénzt ettől a lusta szolgától és adjátok annak, akinek tíz minája van.« Amikor emlékeztették a gazdájukat, hogy annak már volt tíz minája, az úr azt mondta: »Akinek van, még több adatik, de attól, akinek nincs, elvételik még az is, amije van.«

Ezután az apostolok azt akarták tudni, hogy mi a különbség e példázat jelentése és a talentumokról szóló korábbi példázat jelentése között, de Jézus csak annyit mondott a sok kérdésükre válaszul:

„Fontoljátok meg jól a szívetekben e szavakat, és mindegyiketek találja meg az igaz jelentését.”

Nátániel volt az, aki igen jól tanította a két példázat jelentését a későbbi évek során, s ő a tanításait e következtetésekben foglalta össze:

1. A képesség az egyéni életlehetőségek gyakorlati kibontója. Sohasem fogják számon kérni rajtad a képességeidet meghaladó dolgok teljesülését.
2. A hűség az emberi megbízhatóság csálhatatlan kifejezője. Aki hű a kis dolgokban, az valószínűleg hűséget fog mutatni minden olyasmiben is, ami összeegyeztethető a képességeivel.
3. A Mester a kisebb hűségért a kisebb jutalmat adja, hasonló alkalmak esetén.
4. Hasonló hűségért hasonló jutalmat ad, még ha erre kevesebb alkalom adódik is.

Amikor befejezték az ebédet, és miután a követők tömege elindult Jeruzsálem felé, Jézus, aki az apostolok előtt, egy kiugró sziklatömb árnyékában az út mentén állt, derűs fennkölességgel és kegyes méltósággal nyugat felé mutatott az ujjával, ezt mondván:

„Gyertek, testvéreim, menjünk tovább Jeruzsálembe, s fogadjuk ott azt, ami ránk vár; így teljesítsük a mennyei Atya akaratát mindenben.”

Jézus és az apostolai ezzel befejezték a Mesternek a halandó emberi húsvér testhez való hasonlatosságban megtett utolsó útját Jeruzsálembe.

405. BEVONULÁS JERUZSÁLEMBE

Jézus és az apostolok Kr.u. 30. március 31-én, pénteken röviddel délután négy óra után érkeztek meg Betániába. Lázár, az ő testvérei és a barátaik már várták őket; és lévén, hogy olyan sok ember jött el mindennap Lázárhoz, hogy a feltámadásáról beszéljen vele, Jézust tájékoztatták, hogy előkészületeket tettek arra, hogy az egyik hívő szomszédnál lakhasson, egy bizonyos Simon nevezetű embernél, aki Lázár apjának halála óta a kis falu első polgára volt.

Azon az estén Jézus sok látogatót fogadott, és Betánia, valamint Betfage egyszerű népe minden tőlük telhetőt megtett, hogy szívélyes fogadtatásban részesítsék. Bár sokan úgy gondolták, hogy Jézus most azért megy Jeruzsálembe, teljes mértékben dacolva a Szanhedrin halálos ítéletével, hogy magát a zsidók királyává tegye, a betániai család – Lázár, Márta és Mária – tisztábban látta, hogy a Mester nem ilyesféle király; bizonytalanul érezték, hogy ez lesz az ő utolsó látogatása Jeruzsálemben és Betániában.

A főpapok értesültek arról, hogy Jézus Betániában szállt meg, de úgy gondolták, hogy a legjobb, ha nem a barátaik körében próbálják meg elfogni; úgy döntöttek, hogy megvárják, míg bejön Jeruzsálembe. Jézus tudott minderről, de fenségesen nyugodt volt; a barátaik sohasem látták még higgadtabbnak és szeretetre méltóbbnak; még az apostolok is elképedtek, hogy mennyire nem törődött azzal, hogy a Szanhedrin az egész zsidóságot felszólította az ő kiszolgáltatására. Míg a Mester éjszaka aludt, az apostolok kettesével őrködtek felette, és sokuk kardot kötött. Másnap kora reggel zarándokok százai keltették őket, akik Jeruzsálemből érkeztek, ráadásul a szombat napján, hogy lássák Jézust és Lázárt, akit feltámasztott a holtából.

406. A szombat Betániában

A Júdeán kívülről jött zarándokok és a zsidó hatóságok is mind azt kérdezték:

„Mit gondoltok? Vajon eljön Jézus az ünnepre?”

Ezért, amikor az emberek meghallották, hogy Jézus Betániában tartózkodik, megörültek, a főpapok és a farizeusok viszont némiképp összezavarodtak. Örömmel vették, hogy a fennhatóságuk alatt tudhatják, de egy kicsit meghökkentette őket Jézus merészsége; még emlékeztek, hogy az előző betániai látogatása alkalmával Lázár feltámadt holtából, és Lázár egyre nagyobb bosszúság forrásává kezdett válni Jézus ellenségei számára.

Hat nappal a páska-ünnep előtt, a szombatot követő estén, egész Betánia és Betfage közösen ünnepelte Jézus megérkezését egy nyilvános fogadáson Simon házában. Ezt az estebédet Jézus és Lázár tiszteletére tartották; megszervezésére a Szanhedrinnel dacolva került sor. Márta irányította az ételek felszolgálását; testvére, Mária a bémészködők között állt, mert a zsidó szokások nem engedték, hogy egy nő egy nyilvános fogadáson helyet foglaljon. A Szanhedrin ügynökei is jelen voltak, de féltek letartóztatni Jézust a barátaik körében.

Jézus a régi Jósuáról, a névrokonáról beszélgetett Simonnal, és felidézte, hogy Jósua és az izraeliták hogyan jöttek fel Jeruzsálembe Jerikón át. A Jerikó falainak leomlásával kapcsolatos mondához Jézus ezt a megjegyzést fűzte:

„Én nem foglalkozom ilyen téglá- és kőfalakkal; de szeretném, ha az előítélet, az önzőség és a gyűlölet falai az Atya minden ember iránti szeretetének kimondása által leomlanának.”

A fogadás igen vidám hangulatban és rendes mederben folyt, attól eltekintve, hogy az összes apostol szokatlanul komoly volt. Jézus rendkívül jókedvűen viselkedett és az asztal elfoglalásának időpontjáig a gyerekekkel játszott.

Egészen az ünnepség befejezésének közeledtéig nem történt semmi rendkívüli, amikor is Mária, Lázár testvére előlépett az ott bémészködő nők csoportjából és elindult oda, ahol Jézus mint díszvendég foglalt helyet; odament, és kinyitott egy nagyon ritka és értékes balzsamot tartalmazó nagy alabástrom korsót; és miután balzsammal bekente a Mester halántékát, Jézus lábára is öntött, majd leengedte a

haját és azzal törölte le. Az egész házat megtöltötte a balzsam illata, és a házban jelenlévők mindegyike elcsodálkozott Mária tettén. Lázár nem szólt semmit, de amikor egyesek sugdolózni kezdtek, amiatt elégedetlenkedve, hogy a nagy értékű balzsamot így használta, Karióti Júdás lépett oda, ahol András foglalt helyet és így szólt:

„Miért nem adták el ezt a balzsamot és adták oda a pénzt a szegények ételmezésére? Beszélne kellene a Mesterrel, hogy ítélje el az ilyen pazarlást.”

Jézus, aki tudta, hogy mit gondolnak és hallotta, hogy mit mondanak, kezét a mellette térdelő Mária fejére téve, kedves arckifejezést öltve azt mondta:

„Hagyjátok őt békén, mindannyian. Miért zaklatjátok emiatt, hisz látjátok, hogy jót cselekedett a szíve szerint? Nektek, akik morgolódtok és azt mondjátok, hogy ezt a balzsamot el kellett volna adni és a pénzt a szegényeknek kellett volna adni, hadd mondjam el, hogy a szegények mindig veletek vannak, így hát segédkezhettek nekik bármikor, amikor csak jónak látjátok; de én nem leszek mindig veletek; rövidesen elmegyek az Atyámhoz. Ez a nő már régóta tartogatta ezt a balzsamot a testem számára a temetéshez, és mivel most úgy látta jónak, hogy e kenetet a halálom előtt tegye fel, ezért nem tagadható meg tőle ez az öröm. Ennek megcselekedésében Mária mindannyiatokat megdorgált annyiban, hogy a tette révén bizonyítja a hitét abban, amit a halálomról és a mennyei Atyámhoz való felemelkedésemről mondtam. E nőt nem szabad megfeddni azért, amit ma este tett; inkább azt mondom nektek, hogy az eljövendő korszakokban, ahol csak terjesztik ezt az örömhírt szerte a világon, e tettet az ő emlékére fogják elmondani.”

Karióti Júdás e személyes gáncsnak vett rendreutasítás hatására döntötte el végleg, hogy elégtételt vesz a sértett érzelmei miatt. Tudat alatt előzőleg már sokszor foglalkozott ilyen gondolatokkal, de most vetemedett arra, hogy ilyen gonosz gondolatoknak nyíltan és tudatosan teret engedjen az elméjében. Sokan mások is bátorították e viselkedését, hiszen ennek a balzsamnak az ára kitette egy ember egyévi jövedelmét – ez elég lett volna ötezer ember kenyerére. Mária azonban szerette Jézust; ezt az értékes balzsamot azért szerezte be, hogy legyen mivel bekennie Jézus holttestét, mert ő elhitte a szavait, amikor Jézus előre figyelmeztette őket, hogy meg kell halnia, és nem tagadtatott meg tőle, ha már meggondolta magát és úgy döntött, hogy a Mesternek szóló felajánlást akkor teljesíti, amikor a Mester még él.

Lázár és Márta is tudta, hogy Mária régóta gyűjtögette a pénzt, hogy legyen miből megvennie ezt az illatos olajat tartalmazó korsót, és szívükből helyeselték a tettet, ha már ez volt a szíve vágya, mert jó módúak voltak és minden további nélkül megengedhettek maguknak ilyen ajándékot.

Értésülvén a Jézus és Lázár tiszteletére Betániában adott ezen ünnepegről, a főpapok tanácskoznival kezdtek maguk között, hogy mihez kezdjenek Lázárral. Rövidesen úgy döntöttek, hogy Lázárnak is meg kell halnia. Arra a következtetésre jutottak, hogy értelmetlen dolog lenne Jézust kivégezni, ha Lázárt, akit Jézus a holtából feltámasztott, életben hagyják.

407. Vasárnap reggel az apostolokkal

Ezen a vasárnap reggelen, Simon szép kertjében, a Mester összehívta a tizenkét apostolát és elmondta nekik a Jeruzsálembé való belépésükkel kapcsolatos utolsó intelmeit. Közölte velük, hogy valószínűleg sok beszédet fog tartani és sok tanítást mond majd el, mielőtt az Atyához visszatérne, de azt tanácsolta az apostolainak, hogy tartózkodjanak bárminemű nyilvános munkától a páska-ünnepen való jeruzsálemi ottlétük alatt. Úgy utasította őket, hogy maradjanak a közelében, „figyeljenek és imádkozzanak”. Jézus tudta, hogy sok apostola és közvetlen követője titkon még akkor is kardot tartott magánál, de ezt a tényt nem hozta szóba.

E reggeli utasítások alkalmával röviden áttekintette a segédkezésüket a Kapernaum melletti felavatásuktól eddig a napig, amikor is arra készülnek, hogy bemenjenek Jeruzsálembé. Az apostolok szótlanul hallgatták; nem kérdeztek semmit.

Aznap kora reggel Zebedeus Dávid átadta Júdásnak a pella-i tábori felszerelés értékesítéséből származó pénzt, ezt követően Júdás a pénzének nagyobbik részét Simonnak, a vendéglátójuknak adta oda, hogy őrizze meg, mivel a Jeruzsálemben való bevonulásuk által kialakuló nehéz helyzetben szükségük lehet rá.

Az apostolokkal tartott tanácskozás után Jézus Lázárral váltott szót és arra utasította, hogy ne áldozza életét a Szanhedrin bosszúvágyának. Ezen intelemnek engedelmeskedett is Lázár, és néhány nappal később elmenekült Filadelfiába, amikor a Szanhedrin embereket küldött a letartóztatására.

Jézus minden követője érzékelte valamennyire a közeledő válságot, de a Mester szokatlan jókedve és kivételesen jó hangulata akadályozta őket abban, hogy annak komolyságát teljesen felmérhessék.

408. Elindulás Jeruzsálemben

Betánia mintegy három kilométerre volt a templomtól, és azon a vasárnap délutánon fél kettőre járt az idő, amikor Jézus készen állt, hogy elinduljon Jeruzsálemben. Mély ragaszkodással viseltetett Betánia és annak egyszerű népe iránt. Názáret, Kapernaum és Jeruzsálem elutasította őt, de Betánia elfogadta, hitt benne. E falu, ahol csaknem minden férfi, nő és gyerek hívő volt, ez volt az, amelyet kiválasztott abból a célból, hogy végrehajtsa a földi alászállásának legnagyobb művét, Lázár feltámasztását. Nem azért támasztotta fel Lázárt, hogy a falusiak higgyenek, hanem inkább azért, mert már hittek.

Jézus egész reggel a jeruzsálemi bevonulásán gondolkozott. Azelőtt mindig megpróbált elnyomni minden olyan megnyilvánulást, amely által az emberek őt a Messiásként akarták üdvözölni, de most más volt a helyzet; most a húsvér testi létpályájának végéhez közeledett, a Szanhedrin már halálra ítélte, és semmiféle kár sem származott abból, ha megengedi a tanítványainak, hogy szabadon kifejezzék az érzéseiket, amivel számolni is lehetett, ha úgy dönt, hogy hivatalosan és a nyilvánosság előtt vonul be a városba.

Jézus nem azért döntött a Jeruzsálemben való nyilvános bevonulás mellett, hogy utoljára még elnyerje a nép kegyét vagy megtegye az utolsó lépést a hatalom megszerzése érdekében. Nem is azért tette, hogy teljesen kielégítse a tanítványai és az apostolai emberi vágyait. Jézusnak nem voltak ilyen elképzelésekből eredő ábrándképei; jól tudta, hogy mi lesz a kimenetele ennek a látogatásnak.

Miután döntött a Jeruzsálemben való nyilvános bevonulásról, a Mester azzal szembesült, hogy meg kell választania a döntése végrehajtásának megfelelő módszerét. Jézus átgondolta a számos, többé-kevésbé ellentmondásos, úgynevezett messiási jóslat mindegyikét, de csupán egy olyan volt, amely egyáltalán követhető lehetett. E látnoki kijelentések többsége egy királyt ábrázolt, Dávid fiát és követőjét, egy olyan merész és erélyes világi urat, aki megszabadítja egész Izráelt az idegen befolyás igája alól. De volt egy Írás, melyet egykor a Messiáshoz kapcsoltak azok, akik jobban kötődtek a küldetésének szellemi felfogásához, melyről Jézus úgy gondolta, hogy következetesen alkalmazható útmutatásul szolgálhat a tervezett jeruzsálemi bevonulásához. Ez az Írás Zekarijahunál volt olvasható, és így szólt:

„Ujjongj, ó Sion leánya; zengj éneket, ó Jeruzsálem leánya. Nézd, közeleg királyod. Igaz ő és megszabadulást hoz. Alázatosan, számaron jön, számarháton, számarnak csikáján.”

Egy harcos király mindig lovon ülve vonult be egy városba; a béke és barátság küldetésén járó király mindig számarháton jött be. Jézus nem akart úgy bevonulni Jeruzsálemben, mint lovasember, de hajlandó volt belépni békésen és jó szándékkal, az Ember Fiaként, számarháton.

Jézus régóta próbálkozott azzal, hogy közvetlen tanítás révén jól megértesse az apostolaival és a tanítványaival azt, hogy az ő országa nem e világi, hogy az tisztán szellemi dolog; de e törekvésében nem járt sikerrel. Most viszont, amit nem tudott véghez vinni nyílt és személyes tanítással, azt megpróbálta elérni jelképes úton. Így tehát mindjárt a déli ebéd után Jézus magához hívta Pétert és Jánost, és miután arra utasította őket, hogy menjenek át Betfagéba, abba a szomszédos kis faluba, mely a főút közelében és Betániától nem messze északnyugatra volt, azt mondta még nekik:

„Induljatok Betfagéba, és amikor az útelágazáshoz értek, látjátok majd egy kikötött számár csikóját. Oldjátok el a csikót és hozzátok magatokkal. Ha bárki megkérdezi, hogy miért tesztek így, annyit mondjatok csak, hogy »A Mesternek van rá szüksége.«”

Amikor a két apostol elment Betfagéba ahogy a Mester meghagyta nekik, rátaláltak a számárcsikóra, mely az anyja mellett volt megkötve a nyílt utcán, a sarkon lévő ház közelében. Ahogy Péter a csikót oldozni kezdte, előjött a gazdája és megkérdezte, hogy mit csinálnak, és amikor Péter azt válaszolta neki, amire Jézus utasította, a férfi azt mondta:

„Ha a Mesteretek a galileai Jézus, akkor legyen övé a csikó.”

Így tértek vissza a számárcsikóval.

Ekkorra már több száz zarándok gyűlt össze Jézus és az apostolai körül. A délelőtt közepe óta voltak ott azok a látogatók, akik útban a páska-ünnepre megálltak. Időközben Zebedeus Dávid és néhány korábbi hírvívő társa kérés nélkül lesietett Jeruzsálembe, ahol is a templom környékén tartózkodó látogató zarándokok között eredményesen terjesztették annak hírét, hogy a názáreti Jézus győzelmesen fog bevonulni a városba. Ennek hatására a látogatók közül több ezren tódultak ki, hogy üdvözöljék ezt a sokat emlegetett prófétát és csodatévőt, akiről némelyek úgy tartották, hogy ő a Messiás. E sokaság, ahogy Jeruzsálemből jött kifelé, akkor találkozott Jézussal és a városba igyekvő tömeggel, miután azok áthaladtak az Olajfák magaslatán és megkezdték a leereszkedést a városba.

Ahogy a menet elindult Betániából, nagy lelkesültség uralkodott a tanítványok, hívek és látogató zarándokok ünnepi tömegén, akik közül sokan Galileából és Pereából jöttek. Épp mielőtt elindultak volna, az eredeti női testület tizenkét tagja néhány társuk kíséretében megérkezett a helyszínre és csatlakozott a város felé tartó különleges, vidám menethez.

Az Alfeus ikrek még indulás előtt a számárra terítették a köpenyüket és tartották az állatot, míg a Mester felült rá. Ahogy a menet az Olajfák magaslatához közeledett, az ünnepi tömeg ruhadarabokat és a közeli fákról leszedett ágakat helyezett el a földön abból a célból, hogy tiszteletszőnyeget terítsenek a királyi Fiút, a megígért Messiást vivő számár útja elé. Ahogy a víg tömeg Jeruzsálem felé haladt, énekelni kezdtek, vagyis inkább hangos szóval ismételték az istendicsőítő éneket:

„Dicsőség Dávid fiának; áldott, aki az Úr nevében jön. Dicsőség a magasságban. Áldott legyen az ország, mely a mennyből jön le.”

Az út során Jézus végig jókedvű, vidám volt, míg oda nem ért az Olajfák magaslatához, ahol a város és a templomtornyok teljes látképe tárult eléjük; ott a Mester megállította a menetet, és mélységes csend telepedett mindenre, ahogy a síró Mestert figyelték. A Mester, letekintve a nagy tömegre, amely a köszöntésére jött ki, nagy megindultságban és a sírástól eltorzult hangon azt mondta:

„Ó Jeruzsálem, bárcsak megismerted volna te is, legalább e napon azokat a dolgokat, melyek a békédhez hozzátartoznak, és amelyeket korlátlanul megkaphattál volna! De a dicsőségek most el fognak tűnni a szemed elől. Azon vagy, hogy elutasítsd a Béke Fiát és hátat fordíts az üdvözülés örömhírének. Hamarosan felvirrad a napod, amikor ellenségeid árkot húznak köréd és megrohannak mindenfelől; teljesen elpusztítanak téged, de olyannyira, hogy egy kő nem sok, annyi sem marad a másikon. Mindez azért fog bekövetkezni, mert nem ismerted fel az isteni látogatás időpontját. Azon vagy, hogy elutasítsd az Isten ajándékát, és minden ember téged fog elutasítani.”

Amikor befejezte a beszédet, elindultak lefelé az Olajfák hegyéről és rövidesen csatlakozott hozzájuk a látogatók tömege, akik Jeruzsálemből jöttek, pálmaágakat lengetve, hangosan ujjongó énekléssel, és egyéb módokon is kifejezve örömeiket és barátságos hangulatukat. A Mester nem úgy tervezte, hogy a tömegek kijönnek Jeruzsálemből az ő üdvözlésére; ez mások munkája volt. Ő sohasem tervezett előre semmi olyasmit, ami hangulatkeltő lett volna.

A Mester üdvözlésére kitódult tömeggel együtt jött sok farizeus és más ellensége is. Olyannyira összezavarta őket a nép tetszésnyilvánításának hirtelen, váratlan kitörése, hogy féltek letartóztatni,

nehogy egy ilyen tett a nép nyílt felkelését váltsa ki. Nagyon féltek a nagyszámú látogató viselkedésétől, akik már sokat hallottak Jézusról, és akik közül sokan hittek is Jézusban.

Ahogy Jeruzsálemhez közeledtek, a tömeg egyre tüntetőbb lett, de olyannyira, hogy néhány farizeus oda is ment Jézushoz és azt mondta:

„Tanító, meg kellene feddened a tanítványaidat és arra kellene intened őket, hogy viselkedjenek illemtudóbban.”

Jézus azt felelte:

„Helyénvaló dolog, hogy e gyermekek üdvözljék a Béke Fiát, akit a főpapok elutasítottak. Nincs értelme megállítani őket, nehogy helyettük ezek az út menti kövek kiáltsanak.”

A farizeusok a menetet megelőzve előresiettek, hogy csatlakozzanak a Szanhedrinhez, mely akkor már a templomban ülésezett, és jelentették a társaiknak:

„Nézzétek, bármit teszünk is, hasztalan az; megdöbbsent minket ez a galileai. Teljesen megbolondította az embereket; ha nem állítjuk meg ezeket a tudatlanokat, az egész világ őt fogja követni.”

Valójában nem volt komolyabb jelentősége a nép felületes és önkéntelen fellelkesülésének. Ez az üdvözlés, bár örömteli és őszinte volt, nem jelzett semmilyen valós vagy mélyen gyökerező meggyőződést ennek az ünnepi sokadalomnak a szívében. Ugyanezek a tömegek ugyanúgy hajlandók voltak gyorsan elutasítani Jézust a hét folyamán később, mielőtt a Szanhedrin végre szilárdan és határozottan állást foglalt ellene, és amikor a hiú reményeik szertefoszlottak – mivel ráébredtek, hogy Jézus nem fogja megteremteni az általuk már régóta várt országot.

De az egész város alaposan felkavarodott, olyannyira, hogy mindenki azt kérdezte:

„Ki ez az ember?”

A tömeg azt válaszolta:

„Ez a galileai próféta, a názáreti Jézus.”

409. Időzés a templomnál

Mialatt az Alfeus ikrek visszavitték a szamarat a gazdájának, Jézus és a tíz apostol különvált a velük tartó társaktól és a templom környékén sétálgattak, a páska-ünnepi készülődést figyelték. Nem történtek kísérletek Jézus megzavarására, mert a Szanhedrin nagyon félt a néptől, és végeredményben ez volt az egyik oka, hogy Jézus megengedte a tömegnek a lelkes üdvözlést. Az apostolok kevésbé fogták fel, hogy ez volt az egyetlen emberi eljárás, mely képes volt eredményesen megakadályozni a városba belépő Jézus azonnali letartóztatását. A Mester még egy utolsó esélyt akart adni Jeruzsálem lakosainak, mindegyiküknek, valamint a több tízezernyi páska-ünnepi látogatónak is, hogy meghallgassák az evangéliumot és ha akarják, elfogadják a Béke Fiát.

Ahogy közeledett az este és a tömegek élelem után néztek, Jézus és közvetlen követői egyedül maradtak. Milyen különös nap volt ez! Az apostolok elmélázók, de szótlank voltak. A Jézussal való együttlétiük éve alatt még sohasem láttak ilyen napot. Egy rövid időre leültek a pénzgyűjtő-helynél, figyelték, amint az emberek hozzájárulásokat tesznek: a gazdag ember sokat tett a dobozba és mindenki adott valamennyit a vagyona mértékétől függően. Végül egy szegény özvegyasszony jött oda, szegényes öltözkében, és megfigyelték, ahogy két fillért (kis rézért) dob a tölcsérbe. Erre Jézus az apostolok figyelmét az özvegyre irányítva azt mondta:

„Nézzétek meg jól. Ez a szegény özvegyasszony többet dobott be, mint a többiek, mert ezek a többiek a feleslegükből dobtak be egy keveset ajándékként, de ez a szegény asszony, bár szükségét szenved, odaadott mindent, amije csak volt, még a megélhetését is odaadta.”

Esteledtével a templomi udvarokat járták csendben, és miután Jézus újra megnézte ezeket az ismerős helyszíneket, felidézve a korábbi látogatásaihoz kapcsolódó érzéseit, még a legkorábbiakat is, azt mondta:

„Menjünk Betániába megpihenni.”

Jézus Péterrel és Jánossal Simon házához ment, míg a többi apostol a barátaiknál szállt meg Betániában és Betfagéban.

410. Az apostolok hozzáállása

Ezen a vasárnapestén, ahogy visszatértek Betániába, Jézus az apostolok élén haladt. Egy szó sem esett közöttük, míg Simon házához érve külön nem váltak. Tizenkét emberi lény még sohasem élt át ilyen sokféle és megmagyarázhatatlan érzelmet, mint amilyenek az ország követéinek elméjét és lelkét most előtörték. Ezek a határozott galileaiak össze voltak zavarodva és magukon kívül voltak; nem tudták mire számíthatnak legközelebb; túl meglepettek voltak, semhogy nagyon féltek volna. Semmit sem tudtak a Mester másnapi terveiről, és nem is kérdezgették őt. Elmentek a szálláshelyükre, de nem sokat aludtak, kivéve az ikreket. Fegyveres őrséget azonban nem állítottak Jézusnál, Simon házában.

András teljesen elbizonytalanodott, már-már zavart állapotban volt. Ő volt az egyetlen apostol, aki nem merült el mélyen a népi rokonszenv kitörésének kiértékelésében. Túlságosan lekötötte őt az apostoli testület vezetői felelősségének gondja, semhogy komolyan belegondolt volna a tömeg hangosan ujjongó éneklésének értelmébe vagy jelentőségébe. Andrászt az kötötte le, hogy figyelte a társait, mert attól félt, hogy az izgalomból fakadó érzéseik félrevezetik őket, különösen Pétert, Jakabot, Jánost és Zélóta Simont. Andrászt komoly kétségek gyötörték végig a nap folyamán és a soron következő napok alatt is, de a balsejtelmeit sohasem osztotta meg az apostoltársaival. Aggódott a tizenketek némelyikének hozzáállása miatt, akiről tudta, hogy karddal vannak felszerelve; de azt nem tudta, hogy a saját testvére, Péter is ilyen fegyvert hord magánál. Emiatt aztán a Jeruzsálembe tartó menet viszonylag felszínes benyomást tett Andrássra; túlságosan el volt foglalva a hivatalával járó felelősségekkel, semhogy másra is tudott volna gondolni.

Simon Pétert először majdnem leverte a lábáról a lelkesültségnek a nép részéről való megmutatkozása; de mire éjszakára Betániába mentek, már teljesen magához tért. Péter egyszerűen nem tudta kitalálni, hogy a Mester mire készül. Szörnyen csalódott volt, amiért Jézus nem használta ki a népi kegy hullámát és nem tett valamilyen nyilatkozatot. Péter nem volt képes felfogni, hogy Jézus miért nem szólt a sokasághoz, amikor a templomhoz értek, vagy legalább engedte volna, hogy az egyik apostol beszéljen a tömeghez. Péter nagyszerű tanhirdető volt, és ki nem állhatta annak látványát, hogy egy ilyen nagy, fogékony és lelkes hallgatóság kihasználatlan marad. Annakra szerette volna az országról szóló evangéliumot hirdetni annak a tömegnek ott, a templomban; de a Mester külön is meghagyta nekik, hogy ne tanítsanak vagy szónokoljanak, amíg Jeruzsálemben vannak a páska-ünnepi hét alatt. A városba való látványos bevonulásra adott válasz rettenetes hatással volt Simon Péterre; éjszakára kijózanodott és leírhatatlanul elszomorodott.

Zebedeus Jakab számára e vasárnap a meghökkenés és a mély zavar időszaka volt; nem tudta megérteni, hogy valójában mi történik; nem fogta fel, hogy mi volt a Mester célja azzal, hogy engedélyezte ezt a harsány tetszésnyilvánítást, utána pedig miért nem volt hajlandó egy szót sem szólni az emberekhez, amikor azok odaértek a templomhoz. Ahogy a menet az Olajfák hegyéről Jeruzsálembe, lefelé haladt, közelebről is amikor összetalálkoztak a Mester üdvözlésére kiözönlő több ezer zarándokkal, Jakabot kegyetlenül kínozták azok a vegyes érzések, melyek egyrészt a látványból fakadó ujjongásból és jóleső érzésből fakadtak, másrészt abból a mély félelemérzetből, hogy vajon mi fog történni, amikor odaérnek a templomhoz. Ezután csalódás tette lehangolttá és kerítette hatalmába, mivel Jézus leszállt a számárról és ráérősen sétálgatni kezdett a templomudvarokban. Jakab nem tudta megérteni, hogy mi okból kellett elszalasztani egy ilyen kiváló alkalmat az ország hirdetésére. Éjszakára már csüggesztő és ijesztő bizonytalanság tartotta erős szorításban az elméjét.

Zebedeus János valamelyest jobban megértette, hogy Jézus miért tett így; legalábbis részben felfogta ennek az úgynevezett diadalmas jeruzsálemi bevonulásnak a szellemi jelentőségét. Ahogy a sokadalom a templom felé haladt, és ahogy János figyelte, amint a Mester szétterpesztett lábakkal ül a számárcsikón, felidézte magában a Jézustól egykor hallott idézetet az Írásból, Zekarjahu kijelentését, mely úgy írta le a Messiás eljövételét, mint aki a béke embere és aki számárháton érkezik Jeruzsálembe. Ahogy János ezen az Íráson töprengett, kezdte megérteni a vasárnap délutáni felvonulás jelképes jelentőségét. Legalábbis eléggé megértette ennek az Írásnak a jelentését ahhoz, hogy némiképp élvezze a mellékeseményt és ne csüggyesse el túlságosan a diadalmas menet láthatóan céltalan befejeződése. János elméje a maga természetes módján hajlott a jelképekben való gondolkodásra és érzésre.

Fülöp teljesen zaklatott lelkiállapotban volt a néphangulat kitörésének hirtelensége és önkéntelensége miatt. Nem is tudta rendesen összerendezni a gondolatait, mialatt lefelé mentek az Olajfák hegyéről, és nem tudott határozott elképzelést kialakítani arról, hogy miért is van mindez a felvonulás. Bizonyos tekintetben élvezte az eseményeket, mert a Mestere tiszteletet kapott. Mire a templomhoz értek, az a gondolat dúlta fel a lelkivilágát, hogy Jézus esetleg azt kéri tőle, hogy lakassa jól a sokadalmat, így hát Jézus azon viselkedése, hogy ráérősen elfordult a tömegektől, mely oly nagyon kiábrándította az apostolok többségét, Fülöp számára nagy megkönnyebbülést jelentett. A tömegek néha nagy erőpróbára készítették a tizenkettek intézőjét. Miután a tömeg ellátásával kapcsolatos személyes félelmei eloszlottak, Fülöp osztozott Péter azon csalódásában, hogy semmit sem tesznek a sokadalom tanítása érdekében. Azon az éjszakán Fülöpnek el kellett gondolkoznia ezeken az élményeken és odáig jutott, hogy már-már az ország egész eszméjében kezdett kételkedni; őszintén kíváncsi volt arra, hogy mindeme dolgok mit jelenthetnek, de a kétségeiről nem szólt senkinek sem; túlságosan is szerette Jézust. Erős személyes hite volt a Mesterben.

A jelképes és látnoki jegyeitől eltekintve Nátániel jutott a legközelebb a Mester azon indokának megértéséhez, amiért igénybe vette a páska-ünnepi zárandokok nyilvános támogatását. Még mielőtt odaértek volna a templomhoz, kikövetkeztette, hogy egy ilyen tüntető jeruzsálemi bevonulás nélkül a Szanhedrin tisztviselői letartóztatták volna Jézust és börtönbe vetették volna, mihelyt be mer lépni a városba. Ezért cseppet sem volt meglepve, hogy a Mester a továbbiakban már nem vette igénybe a lelkes tömeget, amint a város falain belülre került és ezzel arra kényszerítette a zsidó vezetőket, hogy tartózkodjanak az azonnali letartóztatásától. Miután megértette a Mester valódi okát arra, hogy így jusson be a városba, Nátániel már nyugodtabban követte a menetet, és kevésbé volt összezavarodva és csalódott Jézus későbbi viselkedése miatt, mint a többi apostol. Nátániel nagyon bízott Jézus emberismeretében és abban is, hogy a bonyolult helyzeteket éleslátással és ügyesen kezeli.

Máté először nem tudta, hogy mit gondoljon erről a látványos felvonulásról. Nem fogta fel, amit a szemével látott, mígnem ő is felidézte magában az Írást Zekarjahutól, ahol a próféta a jeruzsálemi vigadalomra utalt, mert a város királya szabadulást hozva, egy számárcsikó hátán ülve jött el. Ahogy a menet a város felé haladt és miután a templom irányában továbbvonult, Mátén erőt vett a lelkesültség; biztos volt abban, hogy valami rendkívüli dolog fog történni, amikor a Mester ezen éneklő sokadalom élén odaér a templomhoz. Amikor az egyik farizeus Jézust gúnyolta, mondván, „Nézzétek csak, ti mind, ki jön itt, a zsidók királya számárháton!” Máté csak nagy önuralom árán tudta elérni, hogy ne emeljen rá kezét. A tizenkettek egyike sem volt nála jobban elcsüggedve aznap este, amikor visszafelé tartottak Betániába. Simon Péter és Zélóta Simon után ő élte át a legnagyobb idegfeszültséget és merült ki estére a legjobban. Reggelre azonban Máté sokkal jobb hangulatba került; ő végül is a vereséget derűsen fogadó fajta volt.

Tamás volt mind a tizenkettő közül a legzavarodottabb és a legtanácstalanabb ember. Az idő legnagyobb részében csak követte őket, bámulta a látványt és őszintén kíváncsi volt arra, hogy milyen indíttatásból vett részt a Mester egy ilyen különös felvonuláson. A szíve mélyén olyannak tekintette az egész előadást, mint amely egy kissé gyerekes, sőt tisztán bolondos dolog. Sohasem látta Jézust ilyesmit művelni és nem talált magyarázatot a vasárnap délutáni furcsa viselkedésére. Mire a templomhoz értek, Tamás kikövetkeztette, hogy a tömeg felvonultatásának célja a Szanhedrin megijesztése volt, hogy ne merjék rögtön letartóztatni a Mestert. A Betániába tartó visszaút során Tamás sokat gondolkodott, de

nem szólt semmit. Amikor eljött a lefekvés ideje, a Mester azon ügyes terve, hogy ilyen tömeges bevonulást rendez Jeruzsálemben, Tamás előtt kezdett némi mókás színezetet kapni, és e gondolattól sokkal jobb kedvre derült.

Ez a vasárnap nagyszerű napnak indult Zélóta Simon számára. A Jeruzsálemben eltöltendő néhány nappal kapcsolatban csodás tettek ábrándképei jelentek meg előtte, és valamelyest igaza is volt, csak hogy Simon a zsidók új nemzeti uralmának megteremtéséről álmodozott, ahol Dávid királyszékében Jézus ül. Simon látta, amint a nemzeti érzelműek nyomban hozzá is fognak a cselekvéshez, ahogy az országot bejelentik, és látta magát, mint az új ország gyülekező katonai erőinek főparancsnokát. Az Olajfák hegyéről lejövet még látni vélte a Szanhedrin és a velük rokonszenvezők halálát is napnyugta előtt. Valóban azt hitte, hogy valami nagy dolog fog történni. Ő volt a lehangosabb az egész tömegben. Aznap délután öt órára már lecsendesedett, összetört és kiábrándult apostol volt. Soha nem is heverte ki teljesen azt a csüggedtséget, mely az e napi megrázkódtatás eredményeként rátelepedett; legalábbis a Mester feltámadását követően még sokáig nem.

Az Alfeus ikrek számára ez tökéletes nap volt. Végig valóban élvezték a dolgot, és mivel nem voltak jelen a templom környékén folytatott csendes szemlélődésnél, így nagyobbrészt mentesültek a közhangulat hullámszásának mélypontjától. Sehogy sem értették az apostolok csüggedt viselkedését, amikor aznap este visszaértek Betániába. Az ikrek emlékezete szerint mindig is ez volt az a nap, amikor a legközelebb kerültek a földi mennyhez. Ez a nap volt az ő egész apostoli pályájuk beteljesülést hozó csúcspontja. E vasárnap délutáni diadalérzet emléke segített nekik abban, hogy átvészeljék ennek az eseménydús hétnek, ennek az egészen a keresztre feszítés órájáig tartó időszaknak minden szomorú mozzanatát. Az ikrek felfogása szerint ez volt a királyhoz leginkább illő bevonulás; a felvonulás minden pillanatát élvezték. Teljes mértékben helyeselték mindent, amit láttak és sokáig megőrizték azok emlékét.

Az összes apostol közül Karióti Júdást érintette a legkedvezőtlenebbül az ilyen menettel való bevonulás Jeruzsálemben. Kellemetlenül zaklatott lelkiállapotban volt, amiért a Mester előző nap leteremtette Mária balzsamával kapcsolatban a Simon házában tartott ünnepségen. Júdás undorodott az egész látványtól. Számára ez gyerekesnek, ha nem ténylegesen is nevetségesnek tűnt. Ahogy ez a bosszúvágyó apostol e vasárnap délutáni fejleményeket szemlélte, Jézust inkább látta bohócnak, mint királynak. Szívből neheztelt az egész színjáték miatt. Osztotta a görögök és a rómaiak nézetét, akik lenéztek mindenkit, aki hajlandó volt felülni egy számárra vagy egy számárcsikóra. Mire a diadalmas menet elérte a várost, Júdás már majdnem eldöntötte, hogy elveti az ilyen ország egész eszméjét; már majdnem úgy határozott, hogy elpártol minden ilyen, a mennyország megalapítására irányuló nevetséges próbálkozástól. Akkor eszébe jutott Lázár feltámasztása, és sok más dolog is, és úgy döntött, hogy a tizenkettekkel marad, legalábbis még egy napig. Emellett ő hordozta az erszényt, és nem akart elmenni úgy, hogy nála van az apostolok pénze. Aznap este a Betániába visszavezető úton a viselkedése nem tűnt furcsának, mert az összes apostol egyformán lehangolt és hallgatag volt.

Júdásra óriási hatást gyakorolt az, hogy a szadduceus barátai gúny tárgyává tették. Egyetlen más egyedi tényező sem fejtett ki rá ilyen erőteljes hatást ama végső elhatározásában, hogy elhagyja Jézust és az apostoltársait, mint az a bizonyos mellékesemény, mely akkor esett meg, amikor Jézus éppen odaért a városkapuhoz: Egy magas rangú szadduceus személyiség (Júdás családjának barátja) szaladt oda hozzá csúfondáros szellemben, és hátba veregetve őt, azt mondta:

„Miért oly gondterhelt az ábrázatod, kedves barátom; örvendj és csatlakozz hozzánk, amint hangosan üdvözljük ezt a názareti Jézust, a zsidók királyát, amint Jeruzsálem kapuin számárháton áthalad.”

Júdás sohasem hátrált meg az üldöztetés elől, de a gúnynak ezt a fajtáját ki nem állhatta. A régóta dédelgetett bosszúvágyával most már a nevetségessé válástól való halálos félelem keveredett, az a rettenetes és iszonyú félelem, hogy szégyenkeznie kell a Mestere és az apostoltársai miatt. Az ország felavatott követe a szívében már elpártolt; most már csak az volt hátra, hogy valamilyen hihető okot találjon a Mesterrel való nyílt szakításhoz.

411. A HÉTFŐI NAP JERUZSÁLEMBEN

E hétfői napon, korán reggel, az előzetes megbeszélések szerint Jézus és az apostolok összegyűltek Simon betániai házában, és egy rövid tanácskozást követően elindultak Jeruzsálembe. A tizenkettek furcsa szótlanúságban haladtak a templom felé; még nem tértek magukhoz az előző napi élményből. Reménykedtek, féltek, és mélyen megérintette őket egyfajta elszigetelődés-érzés, mely részben a Mester hirtelen eljárás mód-váltásából eredt, részben pedig azon intelméből, hogy nem foghatnak nyilvános tanításba e páska-ünnepi hét folyamán.

Ahogy a csoport lefelé jött az Olajfák hegyéről, Jézus ment az élen és az apostolok tűnődő szótlanúságban haladtak szorosan mögötte. Karióti Júdas kivételével mindegyikük elméjét egyetlen gondolat uralta, és pedig: mit fog tenni a Mester ma? A Júdást foglalkoztató gondolat ez volt: Mihez kezdjek? Tartsak továbbra is Jézussal és a társaikkal, vagy vonuljak vissza? És ha kilépnék, hogyan szakadjak el tőlük?

Kilenc óra felé járhatott az idő ezen a szép reggelen, amikor a férfiak odaértek a templomhoz. Egyenest ahhoz a nagy udvarhoz mentek, ahol Jézus oly gyakran tanított, és miután üdvözölték a rájuk várakozó híveket, Jézus felállt az egyik emelvényre és beszélni kezdett az összegyűlt tömeghez. Az apostolok a közelbe húzódtak vissza és várták a fejleményeket.

412. A templom megtisztítása

A templomi istentiszteletekhez és szertartásokhoz kapcsolódóan hatalmas kereskedelmi forgalom épült ki. Itt működött a különféle áldozásokhoz alkalmas állatok rendelkezésre bocsátásának üzlete. Bár az imádatot gyakorlóknak megengedték, hogy saját áldozatot hozzanak, továbbra is tény maradt, hogy ennek az állatnak a lévi törvény szerint és a templom hivatalos felügyelőinek értelmezése szerint minden „szennyből” tisztának kellett lennie. Számos vallási hívő szenvedte el azt a megaláztatást, hogy az általa tökéletesnek hitt állatot a templomi ellenőrök nem találták megfelelőnek. Ezért egyre inkább az lett az általános szokás, hogy az áldozati állatokat a templomban vásárolták meg, és bár számos telep volt a közeli Olajfák hegyén, ahol ilyen állatokat vásárolhattak volna, bevett dolog lett ezeket az állatokat közvetlenül a templomi karámokból megvenni. Fokozatosan kialakult az a szokás, hogy a templomkertekben árultak mindenféle áldozati állatot. Ezzel hatalmas hasznot termelő, kiterjedt üzletet hívtak életre. E javak egy részét a templomkincstárnak tartották fenn, de a nagyobbik rész közvetve az uralkodó főpapi családok kezébe került.

Ez a templomi állatvásárlás azért virágzott, mert amikor a hívő megvásárolt egy ilyen állatot, bár az ára némiképp magas is lehetett, egyéb díjat már nem kellett fizetnie, és biztos lehetett abban, hogy a javasolt áldozatot nem fogják alkalmatlannak találni olyan alapon, hogy valós vagy mondott tisztátalansággal bír. Időről időre felháborítóan magas felárakat számítottak az egyszerű embereknek, különösen a nagy nemzeti ünnepeken. Egy alkalommal a kapzsi papok odáig mentek, hogy egyheti bérnek megfelelő összeget követeljenek egy pár galambért, melyet néhány fillérért kellett volna eladni a szegényeknek. „Annás fiai” már korábban hozzákezdtek a zsibáru-kereskedéseik felállításához a templomi területeken, azokról a kereskedésekről van szó, melyek egészen addig megvoltak, amíg azokat a tömeg le nem rombolta a templom pusztulása előtt három évvel.

De nem csak az áldozati állatokkal és a különféle árucikkkel való kereskedés volt az egyetlen dolog, amellyel a templom udvarait bemocskolták. Ekkoriban építettek ki egy kiterjedt pénzváltó és kereskedelmi árucseré-rendszert, melyet éppen a templomi területeken folytattak. Mindez a következőképpen ment végbe: Az ázsioni nemzetség alatt a zsidók saját ezüstpénzt verettek, és szokássá vált, hogy a templomnak járó fél sékelt és minden más templomi díjat ebben a zsidó pénzben kellett megfizetni. Ez a szabály szükségessé tette, hogy a pénzváltók engedélyt kapjanak arra, hogy a Palesztinában és a Római Birodalom más tartományaiban forgalomban lévő sokféle pénzt beválthassák. A templomi főadó, melyet a nők, a rabszolgák és a gyermekek kivételével mindenkinek meg kellett fizetnie, fél sékel volt, s e meglehetősen vastag pénzérmé átmérője két centimétert tett ki. Jézus korára a papok is mentesültek a templomi adók megfizetése alól. Ennek megfelelően a páska-ünnepet megelőző hónap 15. és 25. napja között meghatalmazott pénzváltók állították fel üzlethelyeiket

Palesztina nagyobb városaiban abból a célból, hogy a Jeruzsálemben tartó zsidó embereket ellássák a templomi adók megfizetéséhez szükséges megfelelő pénzzel. E tíz napos időszak leteltét követően a pénzváltók Jeruzsálemben mentek és a templomi udvarokban állították fel a pénzváltóasztalaikat. Engedélyük volt arra, hogy három-négy fillérnek megfelelő értékben pénzváltási díjat számítsanak fel a nagyjából tíz fillért érő érme esetében, és amennyiben ennél nagyobb értékű érmét akart valaki beváltani, megtehették, hogy a szokott díj kétszeresét kérik el. E templomi pénzváltók részesedtek mindabból a pénzforgalomból is, melyek az áldozati állatok megvásárlásához, a fogadalmakért járó díjakhoz és a felajánlásokhoz kapcsolódtak.

Ezek a templomi pénzváltók nem csak hogy rendszeres pénzváltóüzletet folytattak a több mint húszféle pénz beváltásában megszerezhető haszonért, mely pénzeket a látogató zarándokok rendszeres időközönként elvittek Jeruzsálemben, hanem benne voltak mindenféle egyéb, a bankügyletekhez kötődő vállalkozásban is. Mind a templomi kincstár, mind a templomi vezetők óriási haszonra tettek szert a kereskedelmi tevékenységekből. Nem ment ritkaságszámba, hogy a templomi kincstár tízmillió dollárnyinál is többel rendelkezett, míg a köznép szegénységben sínylődött és továbbra is fizette ezeket a méltánytalan adókat.

A pénzváltók, kereskedők és jószágárusok zajos gyülekezetének közepében próbálkozott meg Jézus ezen a hétfő délelőttön a mennyországról szóló evangélium tanításával. Nem ő volt az egyetlen, aki helytelenítette a templom meggyalázását; az egyszerű emberek, különösen a távoli tartományokból érkezett zsidó látogatók, szintén nehezteltek a nemzeti templomuk ezen üzérkedő megszenteltetéséért. Ekkortájt a Szanhedrin maga is egy olyan teremben tartotta a rendszeres üléseit, melyet a pénzcserével és árukereskedelemmel járó zsvaj és felfordulás vett körül.

Jézus épp azon volt, hogy hozzákezdjen a beszédéhez, amikor két dolog vonta magára a figyelmét. A közelben működő egyik pénzváltó asztalánál erőszakos és heves vita robbant ki egy alexandriai zsidóval szembeni állítólagos túlzott követelés miatt, míg ugyanekkor mintegy száz ökörnyi állattömeg bömbölése rengette meg a levegőt, melyeket az állatkarám egyik részéből a másikba tereltek át. Ahogy Jézus elhallgatott, csendesesen, de elgondolkodva figyelve a kereskedés és a zűrzavar sajátos jelenetét, a közelben észrevett egy együgyű galileait, egy férfit, akivel Jirónban már beszélt egyszer, s akit a fölényes és magukat felsőbbrendűnek tartó júdeaiak gúnyoltak és taszigáltak; és mindez együtt váltotta ki Jézus lelkében a felháborodás érzése különös és ritka kitöréseinek egyikét.

A közelben álló apostolai meglepetésére, akik tartózkodtak attól, hogy részt vegyenek abban, ami oly rövid időn belül bekövetkezett, Jézus lejött az emelvényről és odament az ifjúhoz, aki a jószágot az udvaron hajtotta keresztül, elvette tőle a kötélkorbácsát és gyorsan kiterelte az állatokat a templomból. De nem ez volt minden; a templomudvarban összegyűlt ezek csodálkozó tekintete előtt fenségesen odasétált a legtávolabbi jószágkarámhoz és kinyitotta az összes jószágállás ajtaját és kihajtotta a bezárt állatokat. Ekkorra az összegyűlt zarándokok felvillanyozódtak, és nagy hanggal a zsibáru-kereskedések felé nyomultak, majd elkezdtek felborogatni a pénzváltók asztalait. Kevesebb mint öt perc alatt minden kereskedelmi tevékenységet kisöpörtek a templomból. Mire a közelben tartózkodó római őrk a helyszínre értek, már minden nyugodt volt, és a tömeg is lecsillapodott; Jézus, visszatérve a szónoki emelvényre, így szólt a tömeghez:

„Ma láthattátok, ami meg van írva az Írásokban: »Házam minden nemzet számára az imádság háza lesz, de ti rablók barlangjává tettétek.«”

De mielőtt mást is mondhatott volna, a nagy tömeg ujjongó-dicsőítő éneklésben tört ki, és rövidesen fiatalok egy nagyobb csoportja vált ki a tömegből, hogy megbecsülésük jeléül hálás dicsőítő énekeket énekeljenek azért, hogy a szentségtörő és üzérkedő kereskedők kiűzettek a szent templomból. Ekkorra néhány pap érkezett a helyszínre, és az egyikük azt mondta Jézusnak:

„Nem hallod mit mondanak a léviék gyermekei?”

Erre a Mester azt felelte:

„Sohasem olvastad, hogy »Gyerekek és csecsemők ajkával hirdettetett a dicsőség«?”

A nap hátralévő részében, mialatt Jézus tanított, az emberek által felállított örök figyeltek minden átjárót, és nem engedtek át senkit, aki akárcsak egy üres edényt is át akart vinni a templomudvarokon.

Értésülvén ezen eseményekről a főpapok és az írástudók megrémültek. Annál jobban féltek a Mestertől, és annál inkább elszánták magukat, hogy elpusztítják. De nagy zavarban voltak. Nem tudták, hogy miként okozzák a halálát, mert erősen féltek a tömegektől, akik most oly nyíltan helyeselték, hogy Jézus kidobta a világias üzérkedőket. Egész nap, a templomi udvarokban eltelt csendes és békés nap folyamán az emberek Jézus tanítását hallgatták és tényleg csüggtak a szavain.

Jézus meglepő tette meghaladta az apostolai felfogóképességét. Olyannyira megdöbbenek a Mesterük hirtelen és váratlan húzásán, hogy végig az egész mellékesemény alatt a szónoki emelvény közelében, egy csoportban maradtak; a kisujjukat sem mozdították a templom megtisztítása érdekében. Ha ez a látványos esemény előző nap zajlott volna, amikor Jézus diadalmenetben megérkezett a templomhoz a tömeg városkapukon keresztüli bevonulásának végeztével, mely idő alatt hangosan éltették, akkor az apostolok készek lettek volna ilyesmire, de ahogy most alakultak a dolgok, egyáltalán nem voltak felkészülve a közreműködésre.

A templom megtisztítása a Mesternek a vallási szokások elüzettségével szembeni hozzáállását mutatja, valamint az undorát a szegények és a tanulatlanok kárára történő mindennemű tisztességtelenséggel és nyereszkeséggel szemben. Ez a mellékesemény azt is jelzi, hogy Jézus nem nézte jó szemmel, hogy elutasítsák az erő alkalmazását bármely adott emberi csoport többségének védelme érdekében olyan igazságtalan kisebbségek elnyomó szokásaival szemben, melyek politikai, pénzügyi vagy egyházi hatalom fedezékébe vonulhatnak. Nem szabad megengedni, hogy agyafúrt, gonosz és számító emberek megszervezzék azoknak a kizsákmányolását és elnyomását, akik az eszményekért való lelkesedésük okán nem hajlandók erő igénybevételéhez folyamodni önvédelemből vagy a dicséretre méltó életterveik kivitelezése érdekében.

413. A Mester tekintélyének megkérdőjelezése

A vasárnapi diadalmas bevonulás Jeruzsálemben olyannyira megfélemlítette a zsidó vezetőket, hogy tartózkodtak Jézus őrizetbe vételétől. Ma pedig a templom látványos megtisztítása ugyancsak eredményesen hátráltatta a Mester elfogatását. A zsidók vezetői napról napra egyre elszántabban törekedtek az elpusztítására, de két félelem zavart okozott náluk, melyek együtt késleltették a lecsapás idejét. A főpapok és az írástudók nem voltak hajlandók elfogni Jézust a nyilvánosság előtt, mert attól féltek, hogy a tömeg esetleg ellenük fordul haragjában; rettegtek annak lehetőségétől is, hogy a római őrseget kelljen igénybe venni a népi felkelés elfojtásához.

A Szanhedrin déli ülésén egyhangúlag megállapodtak abban, hogy Jézust sürgősen el kell pusztítani, és ezen az ülésen a Mester egyetlen barátja sem volt jelen. De abban nem tudtak egyezsége jutni, hogy mikor és hogyan fogassák el. Végül megegyeztek abban, hogy kijelölnek öt csoportot, hogy az emberek közé menve próbálják megzavarni a beszédében vagy más módon próbálják meg lejárni azok előtt, akik a tanítását hallgatják. Ennek megfelelően nagyjából kettőkor, amikor Jézus éppen hogy csak belekezdett „a fiúi elismertség szabadságáról” szóló beszédbe, Izráel véneinek egy csoportja ment oda Jézushoz, és a szokásos módon félbeszakítva e kérdést tették fel:

„Milyen felhatalmazás alapján műveled ezeket a dolgokat? Ki hatalmazott fel erre?”

Teljesen helyénvaló dolog volt, hogy a templom vezetői és a zsidó Szanhedrin tisztviselői ilyesmit kérdezzenek bárkitől, aki olyan rendkívüli módon mert tanítani és tevékenykedni, mint ami Jézusra jellemző volt, különösen ami a templomnak a mindenféle kereskedelmi tevékenységtől való megtisztításával kapcsolatos legutóbbi viselkedését illeti. Mindezek a kereskedők és pénzváltók a legmagasabb rangú papoktól kapott engedély birtokában működtek, és a bevételeik egy bizonyos százalékának közvetlenül a templomkincstárba kellett befolytania. Ne felejtsetek el, hogy az egész zsidóság jelszava a felhatalmazás volt. A próféták mindig is azért okoztak bajt, mert oly merészen vállalkoztak a felhatalmazás nélküli tanításra, anélkül, hogy megfelelő képzésben részesültek volna a

rabbinusi főtanodákban és később szokásosan felavatta volna őket a Szanhedrin. Az ilyen felhatalmazás hiányában végzett nagyra törő nyilvános tanítást úgy tekintették, mint a tudatlan önteltség vagy a nyílt lázadás jelét. Ekkoriban csak a Szanhedrin avathatott fel egy vént vagy egy tanítót, és egy ilyen szertartásnak legalább három, előzőleg már így felavatott személy jelenlétében kellett megtörténnie. E felavatás során adományozták a „rabbi” címet a tanítónak és feljogosították arra is, hogy bíróként működjön, „olyan kérdésekben legyen kötő és oldó, melyeket megítélésre elébe hoznak”.

A templom vezetői nem csak a tanításának, hanem a tetteinek a megkérdőjelezése céljából is eljöttek Jézushoz ezen a délutáni órán. Jézus jól tudta, hogy éppen ezek az emberek hirdették már régóta nyilvánosan, hogy az ő tanítási felhatalmazása sátáni, és hogy minden nagy tettet az ördögök hercegének hatalmával vitte véghez. Ezért kezdte a Mester a kérdésekre adandó válaszát azzal, hogy ellenkérdést tett fel nekik. Jézus azt mondta:

„Én is feltennék egy kérdést nektek, melyre ha megfeleltetek, én is elmondom nektek, hogy milyen felhatalmazás alapján viszem véghez e tetteket. János keresztelese honnan eredt? Vajon János a mennyből vagy az emberektől kapta a felhatalmazást?”

Ahogy a kérdezők meghallották ezt, félrevonultak, hogy megtanácskozzák magukban, milyen választ is adjanak. Azt tervezték, hogy a tömeg előtt kínos helyzetbe hozzák Jézust, de most azt látták, hogy őket hozták zavarba a templomudvarban összegyűlt emberek sokasága előtt. A sarokba szorított helyzetük egyre nyilvánvalóbbá vált, amikor e szavakkal tértek vissza Jézushoz:

„János keresztelését illetően nem ismerjük a választ; nem tudjuk.”

Azért válaszoltak így a Mesternek, mert maguk között a következőképpen okoskodtak: ha azt mondjuk, hogy a mennyből, akkor azt fogja mondani, miért nem hittetek benne, és esetleg azt is hozzáteszi, hogy ő Jánostól kapta a felhatalmazást; ha pedig azt mondjuk, hogy az emberektől, akkor a tömeg még nekünk esik, mert a legtöbbjük úgy gondolja, hogy János próféta volt; így aztán kénytelenek voltak Jézus és az emberek elé kiállni és megvallani, hogy ők, Izráel vallási tanítói és vezetői nem tudnak (vagy nem akarnak) véleményt nyilvánítani János küldetését illetően. Amikor ezt elmondták, Jézus rájuk nézett és így szólt:

„Akkor én sem mondom meg nektek, hogy milyen felhatalmazás révén teszem e dolgokat.”

Jézusnak sohasem állt szándékában Jánoshoz fordulni felhatalmazásért; Jánost sohasem avatta fel a Szanhedrin. Jézus felhatalmazása saját magában és az Atyja örökkévaló felsőségében volt.

Azzal, hogy az ellenfeleivel szemben ilyen bánásmódot alkalmazott, Jézus nem akart kitérni a kérdés elől. Elsőre úgy tűnhet, mintha valamilyen mesteri kibúvó alkalmazásában lett volna vétkes, de nem ez volt a helyzet. Jézus sohasem volt hajlandó tisztességtelen előnyt keresni még az ellenségeivel szemben sem. E látszólagos kibúvóval ő valójában megválaszolta minden hallgatója számára a farizeusok kérdését, mely az ő küldetésére és felhatalmazására vonatkozott. Ők azt állították, hogy az ördögök hercegének felhatalmazása alapján ténykedik. Jézus többször is azt állította, hogy minden tanítását és tettet a mennyei Atyjának hatalma és felhatalmazása alapján viszi véghez. Ezt a zsidó vezetők nem voltak hajlandók elfogadni és sarokba akarták szorítani, hogy ismerje el azt, hogy ő szabadtanító, hiszen a működésre sohasem kapott engedélyt a Szanhedrintől. Bár Jézus nem vett jogalapot Jánostól, a válaszadás módja mégis annyira kielégítette az embereket, hogy az ellenségeinek azon erőfeszítése, hogy kelepcébe csalják, eredményében saját magukra ütött vissza és nagyban hozzájárult a minden jelenlévő előtti hitelük gyengüléséhez.

A Mesternek az ellenfeleivel való hallatlanul okos bánásmódja volt az, amely miatt annyira féltek tőle. Azon a napon nem is mertek több kérdést feltenni; visszavonultak további tanácskozársra. De az emberek nyomban felismerték a zsidó vezetők által feltett kérdések becstelen és kétszínű voltát. Még az egyszerű nép is képes volt különbséget tenni a Mester erkölcsi méltósága és az ellenségei ármányos képmutatása között. Ám a templom megtisztítása a szadduceusokat átállította a farizeusok oldalára a Jézus elpusztítására irányuló tervük tökéletesítésének munkájában. A szadduceusok ekkor már többségben voltak a Szanhedrinben.

414. Példabeszéd a két fiúról

Ahogy a gáncsoskodó farizeusok csendben ott álltak Jézus előtt, ő letekintett és azt mondta:

„Lévén, hogy kétségeitek vannak János küldetését illetően és felsorakoztatok az Ember Fia tanítása és tettei ellen, hallgassatok meg egy példázatot: Egy bizonyos nagy és tiszteletreméltó földbirtokosnak volt két fia, és mivel azt szerette volna, ha a fiai segítenek neki a nagy birtokai igazgatásában, odament az egyikükhöz, s így szólt, »Fiam, menj ki dolgozni ma a szőlőmbe.« Ez a meggondolatlan fiú válaszul azt mondta az apjának, »Nem megyek«; de aztán megbánta a dolgot és kiment. Amikor megtalálta az idősebb fiút, neki is azt mondta, »Fiam, menj ki dolgozni a szőlőmbe.« Ez a képmutató, hűtlen fiú azt felelte, »Igen apám, megyek.« De amikor az apja elment, a fiú nem ment ki dolgozni. Hadd kérdezzek meg titeket, e fiak közül melyik teljesítette igazán az apja akaratát?»

Az emberek egyhangúlag azt mondták:

„Az első fiú.”

Erre Jézus így szólt:

„Úgy bizony; és most kijelentem, hogy a publikánusok és a szajhák, még ha láthatólag nem is hajlandók hallgatni a bűnbánati felhívásra, belátják a tévelygésüket és előbb jutnak be az Isten országába, mint ti, akik erősen kérkedtek azzal, hogy a mennyei Atyát szolgáljátok, közben meg nem vagytok hajlandók véghez vinni az Atya tetteit. Nem ti voltatok, farizeusok és írástudók, akik hittek Jánosnak, hanem a publikánusok és a bűnösök; ti az én tanításomnak sem hisztetek, de a köznép örömmel hallgatja a szavaimat.”

Jézus személyesen nem visolygott a farizeusoktól és a szadduceusoktól. Az ő tanítási és szokásrendszerük volt az, amelynek a hiteltelenítésére törekedett. Ő nem volt ellenséges egyetlen emberrel sem, de itt elkerülhetetlen összeütközés zajlott a szellem egy új és élő vallása, valamint a szertartás, a hagyomány és a tekintély régibb vallása között.

Az apostolok ezalatt mindvégig a Mester közelében álltak, de semmilyen mértékben nem vettek részt a történetekben. A tizenkettek mindegyike a maga sajátos módján viszonyult Jézus húsvér testben való segédkezése zárónapjainak eseményeihez, és mindegyikük hasonlóképpen engedelmeskedett a Mester azon utasításának, hogy tartózkodjanak minden nyilvános tanítástól és szónoklattól a páska-ünnepi hét alatt.

415. Példabeszéd a távollévő földbirtokosról

Miután a vezető farizeusok és írástudók, akik megpróbálták Jézust összezavarni a kérdéseikkel, felhagytak a két fiú történetének hallgatásával és újabb tanácskozásra visszavonultak, a Mester a továbbra is érdeklődést mutató tömeg felé fordítva a figyelmét, elmondott egy másik példabeszédet:

„Volt egyszer egy gazda, aki háztulajdonos volt, és egy darab szőlőt művelt. Sövényt telepített a szőlőültetvény köré, vermet ásott a szőlősjátolónak, és az örök számára épített egy tornyot. Ezután a bérlőkre bízta a szőlőjét, amíg ő egy hosszabb útra ment egy másik országba. Amikor közeledett a gyümölcsérés ideje, szolgálát küldött a bérlőkhöz, hogy beszédjék tőlük a bérleti díjat. De amazok megtanácskozták a dolgot maguk között és nem voltak hajlandók megadni e szolgálónak a gazdának járó gyümölcsöt; ehelyett nekiestek a szolgálónak, az egyiket megverték, a másikat megkövezték, és üres kézzel zavarták el a többi. Amikor a háztulajdonos meghallotta mindezt, további és még megbízhatóbb szolgálát küldött, hogy intézzék el a dolgot ezekkel a megátalkodott bérlőkkel, és amazok ezeket is megsebesítették és hasonlóképpen szégyenletesen bántak velük. Erre a háztulajdonos elküldte a kedvenc szolgáját, az intézőjét, és azt pedig megölték. Ennek ellenére türelmesen és békétűréssel sok más szolgát is küldött, de egyiknek sem adtak semmit. Némelyeket megverték, másokat meggyilkoltak, és miután a háztulajdonossal így bántak, eldöntötte, hogy elküldi a fiát, hogy tárgyaljon a hálátlan bérlőkkel, ezt mondván magában, »Talán rosszul bántak a

szolgáimmal, de bizonyára tiszteletet fognak mutatni a szeretett fiam iránt.« De amikor ezek a megátalkodott és gonosz bérlők meglátták a fiút, úgy okoskodtak magukban: »Ez az örökös; gyertek, öljük meg és akkor az örökség a miénk lesz.« Így hát megfogták, és miután kidobták a szőlőből, meggyilkolták. Amikor ama szőlő tulajdonosa meghallja, hogy miként utasították el és ölték meg a fiát, akkor vajon mit fog ő tenni azokkal a hálátlan és gonosz bérlőkkel?»

Amikor az emberek meghallották ezt a példázatot és a Jézus által feltett kérdést, azt felelték:

„El fogja pusztítani azokat az alávalókat és olyan más, tisztességes gazdálkodóknak adja ki a szőlőjét, akik megadják neki a gyümölcsöt a maga idején.”

Amikor némelyek, akik hallották ezt, és megértették, hogy a példabeszéd a zsidó nemzetre és arra utalt, ahogyan az a prófétaival bánik, valamint arra, hogy küszöbön áll Jézusnak és az országról szóló evangéliumnak az elutasítása, szomorúan azt mondták:

„Isten bocsássa meg nekünk, hogy továbbra is ilyen dolgokat művelünk.”

Jézus észrevette, hogy szadduceusok és farizeusok egy csoportja vág át a tömegen, és egy pillanatra megállt, míg azok a közelébe nem értek, amikor is így szólt:

„Tudjátok, hogy atyáitok miként utasították el a prófétákat, és jól tudjátok, hogy a szívetek szerint elutasítjátok az Ember Fiát.”

Ekkor kutató tekintettel végignézte a közelében álló papokon és véneken, Jézus azt mondta:

„Hát sohasem olvastatok az Írásban arról a kőről, melyet az építők otthagytak, és amelyből, miután az emberek felfedezték, szegletkő lett? Így tehát még egyszer arra intelek titeket, hogy ha továbbra is elutasítjátok ezt az örömhírt, akkor az Isten országa rövidesen megtagadatik tőletek és odaadatik egy olyan népnek, mely hajlandó elfogadni a jó hírt és hajlandó a szellem gyümölcseit teremni. Rejtély övezi ezt a követ, mivel aki ráesik arra, az bár darabokra törik tőle, mégis megmenekül; de akire a kő esik rá, azt a porba veri le és a hamuját elviszi a szél a négy égtáj felé.”

E szavakat hallva a farizeusok megértették, hogy Jézus űrájuk és a többi zsidó vezetőre utalt. Égtek a vágytól, hogy ott helyben megragadják, de féltek a tömegtől. Azonban úgy feldühítették őket a Mester szavai, hogy visszavonultak és újabb tanácskozást tartottak egymás között arról, hogy miként okozhatnák a halálát. Azon az éjszakán a szadduceusok és a farizeusok szövetkeztek ama tervükben, hogy másnap törbe csalják.

416. Példabeszéd az esküvői lakomáról

Miután az írástudók és a vezetők visszavonultak, Jézus megint az összegyűlt tömeghez fordult és elmondta nekik a nászlakomáról szóló példabeszédet. Ekképpen szólt:

„A mennyország hasonlítható egy bizonyos királyhoz, aki a fiának esküvői lakomát rendezett és hírvivőket küldött ki azokhoz, akiket előzőleg meghívott az ünnepségre, mondván, »Minden készen áll a lakodalmi estebédre a király palotájában.« Most azonban, a korábban ígéretet tettek közül sokan nem akartak eljönni. Amikor a király meghallotta a meghívására adott visszautasításokat, más szolgákat és hírvivőket küldött, azt üzenté: »Mondjátok meg mindazoknak, akiket meghívtam, hogy jöjjenek el, mert lám, az estebéd már készen van. Ökreimet és hizlalt fiatal állataimat leölettem, és minden készen áll a fiam küszöbön álló házasságának megünneplésére.« De a meggondolatlanok megint csak félvállról vették a királyuk meghívását, és elmentek a dolgukra, az egyik a gazdaságába, a másik a fazekasműhelyébe, mások meg az üzletükbe. Megint mások nem elégedtek meg azzal, hogy így semmibe vegyék a király hívását, hanem nyíltan fellázadva kezét emelték a hírvivőkre és szégyenletesen bántak velük, némelyiküket meg is ölték. Amikor a király értesült arról, hogy a kiválasztott vendégei, még azok is, akik elfogadták az előzetes meghívást és megígérték, hogy részt vesznek a nászlakomán, végül visszautasították a meghívást és fellázadva rátámadtak a hírnökeire és megölték azokat, rettenetes haragra gerjedt. Ekkor a megsértett király kirendelte a seregeit és a

szövetségeseinek seregeit és arra utasította őket, hogy pusztítsák el ezeket a lázadó gyilkosokat és égessék fel a városaikat.

Miután így megbüntette azokat, akik gorombán visszautasították a meghívását, kijelölt egy másik napot a nászlakomára és azt mondta a hírnökeinek: »Akik először kaptak meghívást a lakodalomba, azok méltatlanok voltak erre; most menjetek hát el az útelágazásokhoz és a főutakra, sőt a város határain túlra is, és ahány emberrel csak találkoztok, hívjátok el mind ezeket az idegeneket, hogy jöjjenek és vegyenek részt a nászlakomán.« Erre ezek a szolgák elmentek a főutakra és a félreeső helyekre, és összeszedtek annyi embert, amennyit csak tudtak, jót és rosszat, gazdagot és szegényt, így végül a lakodalmi terem megtelt vendégekkel. Amikor minden készen állt, a király bejött, hogy megnézzé a vendégeit, és nagy meglepetésére meglátott egy ünnepi ruhát nem viselő embert. A király, aki minden vendége számára ünnepelőruhát biztosított ingyen, e szavakkal szólt a férfinak: »Barátom, hogy lehet az, hogy ünnepelőruha nélkül jössz ily alkalommal a vendégszobámba?« A felkészületlen ember nem tudott mit mondani. Erre azt mondta a király a szolgáinak: »Zavarjátok ki a házamból ezt a meggondolatlan vendéget, hogy osztozzon azok sorsában, akik durván elutasították a vendégszeretetemet és visszautasították a meghívásomat. Csak azokat akarom itt tudni, akik örömmel fogadják a meghívásomat, és akik megtisztelnek azzal, hogy viselik azt a díszruhát, melyet ingyen adtam mindenkinek.«

Jézus, miután elmondta ezt a példázatot, azon volt, hogy elküldje a tömeget, amikor egy rokonszenves hívő, aki a tömegen át odajött hozzá, megkérdezte:

„De Mester, hogyan fogjuk megtudni ezeket a dolgokat? Hogyan készülünk a király meghívására? Milyen jelet adsz nekünk, amely révén tudni fogjuk, hogy az Isten Fia vagy?”

Amikor a Mester meghallotta ezt, így szólt:

„Csak egy jelet fogtok kapni.”

Ezután a saját testére mutatott és így folytatta:

„Pusztítsátok el ezt a templomot, és én három nap múltán feltámasztom.”

De nem értették meg, és ahogy az emberek szétszéledtek, így beszélgettek egymás között:

„E templom építésén csaknem ötven éven át dolgoztak, és mégis azt mondja, hogy elpusztítja és három nap múltán feltámasztja.”

Még az apostolai sem értették a kijelentés értelmét, de később, a feltámadása után felidézték, hogy mit is mondott.

Ezen a délutánon négy óra tájban Jézus odahívta az apostolait és jelezte, hogy el kíván menni a templomból, és Betániában akar estebédelni és éjszakára megszállni. Az Olajfák hegyére felfelé menet Jézus arra utasította Andrást, Fülöpöt és Tamást, hogy másnap verjenek táborn a város közelében, mely táborn a páska-ünnepi hét hátralévő részében használhatnak. E rendelkezésnek megfelelően másnap reggel felállították a sátraikat abban a hegyoldali szurdokban, mely földdarab a betániai Simon tulajdonában volt és ahonnan rá lehetett látni a Getszemáni nyilvános táborhelyre.

Megint csak egy hallgatag zsidó csoportot alkottak, ahogy ezen a hétfő estén az Olajfák hegyének nyugati emelkedőjén kaptattak felfelé. E tizenkét ember soha ezelőtt még nem érezte ilyen erősen, hogy valami megrázóan szomorú dolog fog történni. Bár a templom kora reggeli megrendítő körülmények közötti megtisztítása felélesztette azon reményeiket, hogy meglátják a Mestert, amint érvényesíti jogát és megmutatja erős hatalmát, az egész délután eseményei mégiscsak egyfajta mélypontként jelentkeztek annyiban, hogy a történetek a jézusi tanítás zsidó hatóságok részéről való elutasítását mutatták. Az apostolokat kétségek tartották fogva és szörnyű nagy bizonytalanság szorításában voltak. Felismerték, hogy már csak néhány nap telhet el a most elmúlt nap eseményei és a küszöbön álló végzetes összeomlás között. Mindannyian érezték, hogy valami rettenetes dolog fog történni, de nem tudták mire számítsanak. Elmentek a más és más házakban lévő szállásukra, de igen keveset aludtak.

Végül még az Alfeus ikrek is megértették, hogy a Mester életének eseményei sebesen haladnak a végső betetőzés felé.

417. A KEDDI REGGEL A TEMPLOMBAN

Jézus e keddi reggelen nagyjából hét órakor találkozott az apostolokkal, a női testülettel és mintegy huszonnégy más, kiváló tanítvánnyal Simon házában. E megbeszélésen Jézus elbúcsúzott Lázártól, s olyan értelmű utasítást adott neki, melynek következtében Lázár rövidesen elmenekült a perei Filadelfiába, ahol később kapcsolatba került a városban székhelyet fenntartó hitelesítő mozgalommal. Jézus elbúcsúzott a koros Simontól is, és búcsút vett a női testülettől, akikkel így soha többé nem találkozott.

Ezen a reggelen személyesen is köszöntötte a tizenketteket. Andrásnak azt mondta:

„Ne félj az előttünk álló eseményektől. Nagyon figyelj a testvéreidre és ügyelj arra, hogy ne lássanak csüggedtnék.”

Péternek azt mondta:

„Bizalmadat ne a húsvér testi karokba vedd, és ne is az acélfegyverekbe. Az örökkévaló sziklák szellemi alapjaira támaszkodj.”

Jakabnak azt mondta:

„Ne inogj meg a külvilági látszatoktól. Őrizd meg a hitedet, és hamarosan megismered annak valóságát, amit hiszel.”

Jánosnak azt mondta:

„Légy szelíd; szeresd még az ellenségeidet is; légy türelmes. Emlékezz, hogy sok dolgot bíztam rád.”

Nátánielnek azt mondta:

„Ne a külső alapján ítéld; őrizd meg a hitedet, amikor minden elenyészni látszik; légy hűséges az ország követeként kapott megbízatásodhoz.”

Fülöpnek azt mondta:

„Ne hagyd, hogy a közeli események megingassanak. Légy szilárd, még akkor is, amikor nem látod az utat. Légy hű a felszentelési esküdhöz.”

Máténak azt mondta:

„Ne felejtsd el azt a kegyelmet, mely felvett az országba. Ne hagyd, hogy bárki is kicsalja tőled az örök jutalmadat. Ahogy ellenálltál a halandói természet hajlamainak, úgy legyél kész arra is, hogy rendíthetetlen légy.”

Tomásnak azt mondta:

„Mindegy, hogy milyen nehéz lesz is, neked most hittel és nem látással kell járnod. Ne kételkedj abban, hogy be tudom fejezni az elkezdett munkámat, és hogy végül minden hűséges követemet meglátom az odaát lévő országban.”

Az Alfeus ikreknek azt mondta:

„Ne engedjétek, hogy összetörjenek titeket azok a dolgok, melyeket nem tudtok megérteni. Maradjatok hűek a szívetek odaadásához és ne bízzatok se nagy emberekben, se a nép változó hangulatában. Tartsatok ki a testvéreitek mellett.”

Zélóta Simonnak pedig azt mondta:

„Simon, talán össze vagy törve a csalódástól, de a szellemed felülemelkedik mindazon, ami utolérhet. Amit tőlem nem tudtál megtanulni, azt megtanítja a szellemem. Keresd a szellem igaz valóságait és vess véget annak, hogy a nem valós, anyagi árnyékok vonzanak.”

Karióti Júdáshoz így szólt:

„Júdás, én szerettelek téged és imádkoztam, hogy szeresd a testvéreidet. Ne fáradj bele a jócselekedetek végzésébe; és figyelmeztetlek, hogy óvakodj a hízalgés bizonytalan ösvényeitől és a nevetségesség érzésének mérges fullánkjaiktól.”

Amikor végzett ezekkel a köszöntésekkel, elindult Jeruzsálembé Andrással, Péterrel, Jakabbal és Jánossal, míg a többi apostol hozzáfogott a berendezkedéshez a Getszemáni táborban, ahová aznap éjszakára el akartak vonulni, és ahová a Mester hűsvér testben eltöltendő életének hátralévő részére a székhelyüket tették. Az Olajfák hegyéről lefelé tartó menet során nagyjából félúton, Jézus megállt és több mint egy órát beszélgetett a négy apostollal.

418. Isteni megbocsátás

Péter és Jakab már néhány napja azon véleménykülönbségről vitatkozott, hogy miben áll a Mesternek a bűn megbocsátásával kapcsolatos tanítása. Egyetértettek abban, hogy Jézus elé viszik a dolgot, és Péter ekkor ragadta meg a kiváló alkalmat, hogy a Mester tanácsát kikérje. Ennek megfelelően Simon Péter azzal szakította félbe az Isten imádása és az ájtatosság közötti különbségről folyó beszélgetést, hogy megkérdezte:

„Mester, Jakab és én nem vagyunk egy véleményen a bűn megbocsátásával kapcsolatos tanításaidat illetően. Jakab állítása szerint te azt tanítod, hogy az Atya már akkor megbocsát nekünk, mielőtt még kértük volna, nekem pedig az a véleményem, hogy bűnbánatnak és a beismerésnek kell megelőznie a megbocsátást. Melyikünknek van igaza? Mit mondasz erre?”

Rövid szünet után Jézus jelentősegteljesen tekintett mind a négyükre és így felelt:

„Testvéreim, rosszul gondolkodtok, mert nem értitek a teremtmény és a Teremtő, az ember és az Isten közötti bensőséges és szeretetteljes kapcsolatok természetét. Nem fogjátok fel azt a megértő rokonszenvet, melyet a bölcs szülő táplál az éretlen és néha tévelygő gyermeke iránt. Valóban kétséges, hogy az okos és szerető szülők valaha is arra kényszerüljenek, hogy megbocsássanak egy átlagos és egészséges gyermeknek. A szeretetteljes hozzáállással társult megértő kapcsolatok megakadályozzák mindazon eltávolodásokat, melyek később szükségessé tennék az újból igazodást a megbánásban a gyermek részéről és a megbocsátásban a szülő részéről.

Minden apa egy része ott él a gyermekben. Az apa élvezi a megértés elsőbbségét és felsőbbbbségét minden, a gyermek-szülő viszonytal kapcsolatos kérdésben. A szülő képes meglátni a gyermek éretlenségét a fejlettebb szülői érettség, az idősebb társ érett tapasztalatának tükrében. A földi gyermek és a mennyi Atya viszonyában az isteni szülő végtelen, isteni rokonszenvvel, valamint a szeretetteljes megértés képességével rendelkezik. Az isteni megbocsátás elkerülhetetlen; eredendően és elidegeníthetetlenül megvan az Isten végtelen megértésében, az ő tökéletes tudásában minden olyasmi kapcsán, ami a gyermek hibás ítélőképességével és a téves választásával összefügg. Az isteni igazság oly örökkévalón tisztességes, hogy kimeríthetetlenül magába foglalja a megértő irgalmat.

Amikor a bölcs ember megérti a társai belső indítékait, akkor megszereti őket. Amikor szeretitek a testvéreteket, már meg is bocsátottatok neki. Isten-szerű a képesség az ember természetének megértésére és a nyilvánvalóan helytelen cselekedetének megbocsátására. Ha bölcs szülők vagytok, akkor ez az útja annak, hogy szeressétek és megértsetek a gyermekeiteket, és még meg is bocsássatok nekik, amikor átmeneti félreértések látszólag elválasztottak benneteket egymástól. Az éretlen és a gyermek-anya viszony mélységét nem teljesen értő gyermek szükségképpen gyakran érez igazságtalan mellőzést, amikor az atya megtagadja tőle az egyetértését, de az igaz atya nem

ismer ilyen elkülönülést. A bűn a teremtményi tudat tapasztalása; nem pedig az Isten tudatának része.

A társaitoknak való megbocsátásra képtelenségetek vagy az attól való vonakodások az éretlenségeket mutatja, azt jelzi, hogy nem sikerült eljutnotok felnőtté válás méltó rokonszenvéig, megértésig és szeretetig. Amilyen mértékben nem vagytok tudatában a gyermekeket és a lénytársaitok benső természetének és igazi vágyainak, olyan mértékben nehezteltek és forraltok bosszút. A szeretet az élet isteni, benső készítésének munkálása. Megértésen alapul, önzetlen szolgálat táplálja és bölcsesség tökéletesíti."

419. A zsidó vezetők kérdései

Hétfő este tanácskozást tartott a Szanhedrin és mintegy ötven további vezető, akiket az írástudók, a farizeusok és a szadduceusok közül választottak. E megbeszélésen egyetértésre jutottak abban, hogy veszélyes lenne Jézust nyilvánosan letartóztatni, mert a közhangulat még neki kedvez. Többségi vélemény volt az is, hogy határozott erőfeszítést kell tenni a tömeg előtti hitelétől való megfosztása érdekében, mielőtt letartóztatnák és bíróság elé állítanák. Ennek megfelelően tanult férfiakból több csoportot jelöltek ki, hogy kéznél legyenek másnap reggel a templomban, hogy aztán nehéz kérdésekkel megpróbálják törbe csalni vagy másként elérjék, hogy kellemetlen helyzetbe hozzák az emberek előtt. Végül a farizeusok, a szadduceusok és még a Heródes-pártiak is egyesítették az erőiket annak érdekében, hogy lejárassák Jézust a páska-ünnepi tömegek előtt.

Kedd reggel, amikor Jézus megérkezett a templomudvarba és tanítani kezdett, alig ejtett ki néhány szót, amikor a főtanodákba járó ifjabb hallgatók, akiket e célra készítettek fel, máris előléptek és a szószólójuk azt mondta Jézusnak:

„Mester, tudjuk, hogy igaz tanító vagy, és tudjuk, hogy az igazság útjait tanítod, és hogy csak Istent szolgálod, mert nem félsz senkitől, és hogy nem teszel különbséget személyek között. Mi csak tanulók vagyunk, és szeretnénk tudni, hogy mi az igazság a nekünk gondot okozó kérdésben; a feladvány ez: Törvényes dolog-e adót fizetnünk a Cézárnak? Tegyük vagy ne tegyük?”

Jézus, aki észrevette az álszentségüket és a fortélyosságukat, azt mondta nekik:

„Miért jöttök hozzám, hogy próbára tegyetek? Mutassátok meg nekem a hódító sarcpénzét, és válaszolok nektek.”

Amikor átadtak neki egy dénárt, ránézett és azt mondta:

„Kinek a képe és felírása van ezen az érmén?”

Amikor azt felelték neki: „a Cézáré,” Jézus így szólt:

„Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és adjátok meg az Istennek, ami az Istené.”

Amikor így megválaszolta ezen ifjú írástudóknak és az ő heródesi bűnsegédeknek a kérdését, azok eltávoztak, és az emberek, még a szadduceusok is, élvezték a zavarodottságukat. Még azok az ifjak is nagyon elcsodálkoztak a Mester bölcs válaszána váratlanságán, akik megpróbálták őt törbe csalni.

Előző nap a vezetők az egyházi tekintély kérdéskörében próbálták meg kelepcebe csalni a tömeg előtt, és mivel nem jártak sikerrel, most megpróbálták belevonni valamilyen kellemetlen vitába a polgári hatósággal kapcsolatosan. Pilátus és Heródes is Jeruzsálemben tartózkodott ekkor, és Jézus ellenségei feltételezték, hogy ha Jézus azt merné javasolni, hogy ne fizessék meg a sarcot a császárnak, akkor egyből a római hatóságokhoz fordulhatnak és lázítással vádolhatják. Másrészt, ha netalán túl sok szóval méltatja a sarc megfizetését, akkor helyesen azzal számoltak, hogy a kijelentése mély sebet ütne a zsidó hallgatóságának nemzeti érzületén, s ezáltal a tömeg jó szándéka és jóindulata elhagyná.

Mindebben Jézus ellenségei vereséget szenvedtek, hiszen a Szanhedrin közismert döntése volt, melyet a nem-zsidó nemzetek között szétszóródott zsidók számára útmutatásul adott, hogy a „pénzverés jogával együtt jár az adókievetés joga”. Így Jézus elkerülte a csapdájukat. Ha a kérdésekre „Nemmel” felelt

volna, akkor az egyenértékű lett volna a lázadásra buzdítással; ha „Igent” mondott volna, akkor az megtépázta volna az akkori idők mélyen gyökerező hazafias érzületeit. A Mester nem kerülte meg a kérdést; ő pusztán a kettős válaszadás bölcsességét vette igénybe. Jézus soha nem volt köntörfalazó, de mindig is bölcs volt az ő zaklatására és elpusztítására törekedőkkel való bánásmódban.

420. A szadduceusok és a feltámadás

Mielőtt Jézus belekezdett volna a tanításába, egy újabb csoport lépett elő kérdéssel, ez alkalommal a tanult és furfangos szadduceusok egy társasága tette ezt. Szóvivőjük, közelebb húzódva hozzá, azt mondta:

„Mester, Mózes azt mondta, hogy ha egy házasember meghal, és nem hagy maga után gyermeket, akkor a fivére vegye el a feleségét és neveljen utódot az elhunyt testvérnek. Előfordult egy olyan eset, ahol egy bizonyos férfi, akinek hat fiútestvére volt, gyermektelenül halt meg; a nála eggyel idősebb bátyja elvette a feleségét, de az is hamarosan meghalt, gyermek nélkül. A második fivér hasonlóképpen elvette a feleséget, de ő is utód nélkül halt meg. Így ment ez egészen addig, míg mind a hat fivér el nem vette a feleséget, és mind a hat úgy halt meg, hogy nem lett gyereke. Majd pedig mindegyikőjük után maga az asszony is meghalt. A hozzád szóló kérdésünk tehát ez: kinek lesz a felesége az asszony a feltámadásban, hiszen mind a hét fivér feleségül vette?”

Jézus tudta, és tudták az emberek is, hogy ezek a szadduceusok nem voltak tisztességesek a kérdésük feltevésében, mert nem valószínű, hogy ilyen eset valóban előfordult volna; emellett az a szokás, hogy a halott ember fiútestvérei arra törekednének, hogy gyermeket nemzzenek neki, ekkoriban nem teljesített elvárás volt a zsidók körében. Mindazonáltal Jézus hajlandó volt megválaszolni e rosszindulatú kérdést. Jézus azt mondta:

„Mindannyian tévedtek, amikor ilyen kérdéseket teszteltek fel, mert nem ismeritek sem az Írásokat, sem az Isten élő hatalmát. Azt tudjátok, hogy e világ fiai házasodhatnak és házasságra léphetnek, de valahogy nem értitek, hogy akik az igazak feltámadásán keresztül méltónak találtattak az eljövendő világok elérésére, azok nem házasodnak és nem is lépnek házasságra. Akik megtapasztalják a holtukból való feltámadást, azok inkább a menny angyalaira hasonlítanak, és sohasem halnak meg. Ezek a feltámadottak örökre az Isten fiai; ők a fény gyermekei, akik az örökkévaló életben történő fejlődésre támadtak fel. Még Mózes atyátok is megértette ezt, mert az égő bokorral kapcsolatos élményeivel összefüggésben hallotta, amint az Atya azt mondja, »Én vagyok Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene.« Így Mózeszel együtt kijelentem, hogy az én Atyám nem a halottak, hanem az élők Istene. Mindannyian őbenne éltek, szaporodtok és rendelkeztek a halandói létetekkel.”

Amikor Jézus befejezte a kérdések megválaszolását, a szadduceusok visszavonultak, és némely farizeus olyannyira elfeledkezett magáról, hogy azt kiáltotta:

„Igaz, igaz, Mester, jól megmondtad ezeknek a hitetlen szadduceusoknak.”

A szadduceusok nem mertek több kérdést feltenni neki, és az egyszerű emberek elcsodálkoztak a tanítása bölcsességén.

Jézus a szadduceusokkal való összecsapásban azért csak Mózeshez fordult, mert ez a vallási-politikai szakadár felekezet csupán az őt, úgynevezett Mózes-könyvet ismerte el hitelesnek; nem fogadták el, hogy a próféták tanításai alapját képezhetnék tételes hitelveknek. A Mester a válaszában ugyan határozottan megerősítette a halandó teremtmények továbbélésének tényét, mely továbbélés a feltámadás módszerével valósul meg, viszont semmilyen értelemben nem hagyta jóvá a farizeusoknak a szó szerint vett emberi test feltámadásával kapcsolatos meggyőződését. Jézus ezt a részletet kívánta kiemelni: hogy az Atya azt mondta, „Én vagyok Ábrahám, Izsák és Jákob Istene,” nem pedig azt, hogy én voltam az ő Istenük.

A szadduceusok úgy gondolták, hogy Jézust a nevetségesség megsemmisítő hatásának teszik ki, mert jól tudták, hogy a nyilvános üldöztetés minden bizonnyal további rokonszenvet gerjeszt iránta az emberi elmék tömegében.

421. A nagy parancsolat

A szadduceusoknak egy másik csoportját arra utasították, hogy az angyalokról tegyen fel ravasz kérdéseket Jézusnak, de amikor látták, hogy milyen sorsra jutottak azok a társaik, akik megpróbálták törbe csalni a feltámadással kapcsolatos kérdésekkel, nagyon bölcsen úgy döntöttek, hogy hallgatnak; kérdés nélkül visszavonultak. Az összeszövetkezett farizeusok, írástudók, szadduceusok és Heródes-pártiak előre elhatározott terve az volt, hogy az egész napot ilyen fogós kérdésekkel töltik ki, abban a reményben, hogy ezzel lejáráthatják Jézust az emberek előtt és ugyanakkor eredményesen akadályozhatják meg, hogy bármikor is hirdetni tudja a felforgató tanait.

Ekkor előlépett a farizeusok egyik csoportja, hogy kérdésekkel zaklassák, és a szószólójuk, Jézusnak jelezve, így szólt:

„Mester, én törvénytudó ember vagyok, és azt szeretném megkérdezni tőled, hogy a véleményed szerint melyik a legnagyobb parancsolat?”

Jézus azt felelte:

„Csak egy parancsolat van, és az a legnagyobb mind közül, és ez a parancsolat: »Halld, ó Izráel, az Úr, a mi Istenünk az egyetlen Úr; és szeressétek az Úr Isteneteket teljes szívvel és teljes lélekkel, és teljes elmével és teljes erővel.« Ez az első és nagy parancsolat. A második parancsolat az elsőhöz hasonló; valójában közvetlenül abból fakad, és ez pedig: »A szomszédodat magadként szeresd.« Nincs ezeknél nagyobb parancsolat; e két parancsolaton függ az egész törvény és minden próféta.”

Amikor a törvénytudó megértette, hogy Jézus nem csak a zsidó vallás legfelsőbb rendű felfogása szerint válaszolt, hanem az összegyűlt tömeg előtt is bölcs választ adott, úgy gondolta, hogy az a bátrabb dolog, ha megdicséri a Mester választát. Ennek megfelelően azt mondta:

„Bizony igaz, Mester, jól mondtad, hogy egyetlen az Isten és nincs kívülé más; és hogy teljes szívvel, értelemmel és erővel szeretni őt és a szomszédunkat magunkként szeretni, ez az első és nagy parancsolat; és elfogadjuk, hogy e nagy parancsolatra sokkal jobban oda kell figyelni, mint minden égőáldozatra és áldozati adományra.”

Amikor a törvénytudó elővigyázatosan így válaszolt, Jézus letekintett rá és azt mondta:

„Barátom, látom, hogy nem vagy messze az Isten országától.”

Jézus igazat szolt, amikor úgy utalt erre a törvénytudóra, mint aki „nincs messze az országtól”, mert az illető azon az éjszakán kiment a Mesternek a Getszemáni közelében álló sátrához, megvallotta a hitét az ország evangéliumában, és megkeresztelkedett Jósiástól, Abner egyik tanítványától.

Az írástudók és a farizeusok további két-három csoportja is jelen volt és kérdéseket akart feltenni, de vagy leszerelte őket a Jézus által a törvénytudónak adott válasz, vagy visszariadtak attól a kellemetlen helyzettől, melybe mindenki belekerült, aki megpróbálta Jézust kelepcebe csalni. Ezután senki nem mert újabb kérdést feltenni neki nyilvánosan.

Amikor több kérdés már nem érkezett, és mivel közelgett a délidő, Jézus nem folytatta a tanítást, hanem megelégedett azzal, hogy egyszerűen csak feltett egy kérdést a farizeusoknak és társaiknak. Jézus azt mondta:

„Lévé, hogy nincs több kérdésetek, én szeretnék egyet kérdezni tőletek. Mit gondoltok a Megszabadítóról? Azaz, kinek a fia ő?”

Rövid csend után az egyik írástudó azt válaszolta:

„A Messiás Dávid fia.”

Mivel Jézus tudta, hogy nagy vita zajlott még a saját tanítványai között is arról, hogy vajon ő Dávid fia-e vagy sem, e további kérdést tette fel:

„Ha a Megszabadító valóban Dávid fia, akkor hogy lehet az, hogy az istendicsőítő énekekben, melyeket Dávidnak magának tulajdonítottak, szellemben szólva azt mondja, »Az Úr azt mondta az uramnak, jobbom felől foglalj helyet, és lábad alá teszem zsámolyul minden ellenségedet.« Ha Dávid Úrnak szólítja őt, akkor hogyan lehet az ő fia?»

Bár a vezetők, az írástudók és a főpapok nem feleltek a kérdésre, ők is tartózkodtak a zaklatására irányuló további kérdezgetéstől. Sohasem válaszolták meg a Jézus által nekik feltett kérdést, de a Mester halálát követően azzal igyekeztek szabadulni ebből a helyzetből, hogy megváltoztatták ezen istendicsőítő ének értelmezését úgy, hogy az a Messiás helyett Ábrahámra utaljon. Mások úgy próbálták megkerülni a kényszerű választást, hogy nem fogadták el azt, hogy Dávid a szerzője ennek az úgynevezett messiási istendicsőítő énekeknek.

Nem sokkal korábban a farizeusok élvezték, hogy a Mester miként hallgattatta el a szadduceusokat; most a szadduceusok örvendtek a farizeusok kudarcának; de ez a versengés csak pillanatnyi volt; gyorsan megfélemltek a régi nézetkülönbségeikről azon együttes törekvésükben, hogy véget vessenek Jézus tanításainak és tetteinek. De mindezek megtörténte az egyszerű emberek örömmel hallgatták őt.

422. Az érdeklődő görögök

Nagyjából dél körül, amint Fülöp épp az új táborhoz szükséges dolgokat vásárolta meg, mely tábort aznap kellett a Getszemáni közelében berendezniük, idegenek szólították meg őt, egy olyan hívekből álló csoport, melynek tagjai Alexandriából, Athénból és Rómából érkeztek, s a szószólójuk azt mondta az apostolnak:

„Azok mutattak meg téged nekünk, akik ismernek; ezért jöttünk hát hozzád, uram, azzal a kéréssel, hogy hadd láthassuk Jézust, a Mesteredet.”

Fülöp meglepődött, hogy ezen előkelő és érdeklődő nem-zsidó görögökkel a vásártéren találkozik, és lévén, hogy Jézus kifejezetten meghagyta mind a tizenkettejüknek, hogy ne végezzenek semmiféle nyilvános tanítást a páska-ünnepi hét alatt, egy kissé zavarban volt, hogy mi volna a dolog megfelelő kezelésének módja. Azért is össze volt zavarodva, mert ezek az emberek idegen vidékről való nem-zsidók voltak. Ha zsidók lettek volna vagy közeli és ismert nem-zsidók, akkor nem habozott volna ilyen feltűnően. Végül ezt tette: megkérte a görögöket, hogy maradjanak ott, ahol vannak. Ahogy elment, a görögök úgy gondolták, hogy elment megkeresni Jézust, valójában azonban gyorsan elment József házához, mert tudta, hogy András és a többi apostol ott ebédel; és Andrást kihívva, elmagyarázta neki a jövedele célját, és aztán András társaságában visszatért a várakozó görögökhöz.

Lévén, hogy Fülöp már gyakorlatilag végzett a holmik beszerzésével, ő és András a görögökkel együtt tért vissza József házához, ahol Jézus fogadta őket; és a közelben telepedtek le, miközben Jézus az apostolaihoz és az ebédnél összegyűlt számos vezető tanítványhoz beszélt. Jézus azt mondta:

„Atyám azért küldött e világra, hogy kinyilatkoztassam az ő szeretetét az emberek gyermekeinek, de azok, akikhez először jöttem, nem voltak hajlandók elfogadni. Való igaz, hogy ti magatok sokan elhittétek az általam hozott örömhírt, de Ábrahám gyermekei és az ő vezetőik épp azon vannak, hogy elutasítsanak, és e tettükkel elutasítják Őt is, aki engem küldött. Én önként hirdetem az üdvözülésről szóló örömhírt e népnek; beszéltem nekik az örömteli, szabad fiúi elismertségről és a szellemi gazdagabb életről. Atyám sok csodát tett az emberek félelemtől eltelt fiainak körében. De Ésaiás próféta valóban e népre utalt, amikor azt írta: »Uram, ki hitte el a tanításainkat? És kinek nyilatkoztatott ki az Úr?« A népem vezetői valóban szándékosan hunyták be a szemüket, hogy ne lássanak, és keményítették meg a szívüket, nehogy higgyenek és megmeneküljenek. Ezen évek alatt mindvégig arra törekedtem, hogy kigyógyítsam őket a hitetlenségükből, hogy elfogadhassák az Atyánál való örök üdvözülést. Tudom, hogy nem mind hagyott cserben engem; némelyiketek valóban elhitte az üzenetemet. E teremben több mint húsz olyan ember van, aki egykor a Szanhedrin tagja volt, vagy akik a nemzet nagy tanácsaiban voltak, de némelyeknek még most sem akaródzik nyíltan megvallani az igazságot, nehogy kitiltsanak benneteket a zsinagógából. Némelyetek kísértést

érez arra, hogy az emberek dicsőségét az Isten dicsőségénél jobban szeresse. De én kénytelen vagyok béketűrést mutatni, mert még azok némelyikének biztonságát és hűségét is félttem, akik oly régóta mellettem vannak, és akik hozzám oly közel éltek.

Látom, hogy e díszteremben zsidók és nem-zsidók nagyjából egyenlő számban gyűltek össze, és úgy fordulok hozzátok, mint az első és utolsó ilyen csoporthoz, hogy az ország ügyeiről taníthassak, mielőtt Atyámhoz elmegyek.”

E görögök áhítattal hallgatták Jézus tanítását a templomban. Hétfő este megbeszélést tartottak Nikodémusz házában, mely másnap hajnalig tartott, és közülük harmincan úgy döntöttek, hogy belépnek az országba.

Ahogy Jézus ez alkalommal ott állt előttük, felismerte, hogy véget ért egy megítéltetés és megkezdődött egy másik. Figyelmét a görögökre fordítva a Mester azt mondta:

„Aki elhiszi ezt az örömhírt, az nem pusztán bennem hisz, hanem Őbenne, aki engem küldött. Amikor rám tekintetek, nem csak az Ember Fiát látjátok, hanem Őt is, aki engem küldött. Én vagyok a világ világossága, és bárki, aki kész elhinni a tanításomat, az többé nem marad sötétségben. Ha ti, nem-zsidók meghallgattok, megkapjátok az élet szavait és nyomban beléptek az Istennél való fiúi elismerés igazságának örömteli szabadságába. Ha a honfitársaim, a zsidók, úgy döntenek, hogy elutasítanak engem és elutasítják a tanításaimat, akkor én nem ítélek felettük, mert nem azért jöttem, hogy megítéljem a világot, hanem hogy üdvözülést ajánljak neki. Mindazonáltal, akik elutasítanak engem és nem hajlandók elfogadni a tanításomat, azok a kellő időben megítéltetnek az Atyám által és azok által, akiket ítélkezésre kijelölt az olyan ügyekben, mint amilyen az irgalom ajándékának és az üdvözülés igazságainak elutasítása. Emlékezzetek mindannyian, hogy én nem magamtól szólok, hanem hűen kinyilatkoztattam az emberek gyermekeinek azt, amit az Atya parancsolt nekem. E szavak, melyeket az Atya utasítására mondok a világnak, az isteni igazság, az örökké tartó kegyelem és az örökkévaló élet szavai.

De mondom zsidóknak és nem-zsidóknak egyaránt, már majdnem itt az idő, amikor az Ember Fia megdicsőül. Jól tudjátok, hacsak nem esik a földbe és pusztul el a búzamag, magában marad meg; de ha jó talajban pusztul el, újból életre szökken és bő termést hoz. Aki önzőn szereti az életét, annál nagy a veszélye, hogy elveszíti azt; de aki hajlandó az életét elveszíteni a kedvemért és az örömhírért, az teljesebb életet élvez majd a földön és a mennyben, örökkévaló életet. Ha őszintén követtek engem, még azután is, hogy elmentem Atyámhoz, akkor a tanítványaimmá és a halandótársaitok őszinte szolgálóivá váltok.

Tudom, hogy közeleg az óráim, és ez nyugtalanít is. Azt látom, hogy a népem elszánta magát, hogy durván elutasítsa az országot, de örömmel fogadom ezeket az igazságkereső nem-zsidókat, akik eljöttek ma ide, hogy a világosság útja felől érdeklődjenek. De azért fáj a szívem a népemért, és a lelkem háborog a közvetlenül előttem álló dolog miatt. Mit mondjak, amikor előretekintek és látom, ami velem történni fog? Mondjam azt, hogy Atyám, ments meg ettől a szörnyű órától? Nem! Hiszen épp e célból jöttem a világba és éppen erre az órára. Azt mondom inkább, és imádkozom azért, hogy csatlakozzatok hozzám: Atyám, dicsőítsd meg a neved; legyen meg az akaratod.”

Amikor Jézus ezt elmondta, a megkeresztelése előtti időkben benne lakozó Megszemélyesült Igazító jelent meg előtte, és amint Jézus figyelt rá és megállt, az Atyát képviselő, most fenséges szellem ezt mondta a názáreti Jézusnak:

„Sokszor megdicsőítettem a nevedet az alászállásaidban, és még egyszer megdicsőítem.”

Bár az itt összegyűlt zsidók és nem-zsidók nem hallották a hangot, nem tudták nem észrevenni, hogy a Mester azért állt meg beszéd közben, mert üzenetet kapott valamilyen emberfeletti forrásból. Mindenki azt mondta a szomszédjának:

„Angyal szólt hozzá.”

Ezután Jézus így folytatta:

„Mindez nem az én kedvemért, hanem értetek történt. Bizonyosan tudom, hogy az Atya elfogad engem és elfogadja az érdekekben teljesített küldetésemet, de szükséges az is, hogy bátorságot merítetek és készüljetek az előttek álló viharos megpróbáltatásra. Hadd biztosítsalak titeket, hogy végül győzelemre visszük a közös erőfeszítéseinket a világ megvilágosításában és az emberiség felszabadításában. A régi rend magát ítelteti meg; e világ Hercegét letaszítottam; és minden embert felszabadít ama szellem fénye, melyet minden hűsvér testre kiárasztok, miután felemelkedtem a mennyei Atyámhoz.

Most kijelentem nektek, hogy én, ha felemeltetek a földről és az életekben, mindenkit magamhoz és az Atyám közösségébe vonzok. Azt hittétek, hogy a Megszabadító a földön fog lakni örökre, de kijelentem, hogy az emberek el fogják utasítani az Ember Fiát, és hogy visszatér ő az Atyához. Én már csak egy kis ideig leszek veletek; csak kis ideig lesz az élő fény ezen elhomályosult nemzedék között. Addig járjatok, míg e világosság itt van veletek, hogy a leszálló sötétség és zűrzavar ne vegyen erőt rajtatok. Aki sötétségben jár, nem tudja merre megy; de ha úgy döntötök, hogy a világosságban jártok, valóban az Isten felszabadult fiaivá lesztek. Most pedig mindannyian gyertek velem, menjünk vissza a templomba s ott elmondom búcsúszavaimat a főpapoknak, az írástudóknak, a farizeusoknak, a szadduceusoknak, a Heródes-pártiaknak és Izráel szellemi sötétségben élő urainak.”

Miután ezt közölte, Jézus az élükre állva ment vissza a templomba a szűk jeruzsálemi utcákon át. Épp most hallhatták, amint a Mester azt mondja, hogy ez lesz az ő búcsúbeszéde a templomban, és csendben, mélyen elgondolkozva követték.

423. AZ UTOLSÓ TEMPLOMI BESZÉD

Ezen a keddi napon, röviddel délután két óra után érkezett meg Jézus tizenegy apostol, az arimateai József, a harminc görög és bizonyos más tanítványok kíséretében a templomhoz és kezdett hozzá az utolsó beszédéhez a szent épület udvaraiban. E beszéd rendeltetése szerint a zsidó néphez való utolsó folyamodvány, valamint az indulatos ellenségeihez és a jövőbeli elpusztítóikhoz – az írástudókhoz, a farizeusokhoz, a szadduceusokhoz és Izráel előjáróikhoz – szóló utolsó vádbeszéd volt. A délelőtti folyamán a különféle csoportok lehetőséget kaptak arra, hogy kérdéseket tegyenek fel Jézusnak; e délutánon senki sem kérdezett tőle.

Amikor a Mester beszélni kezdett, a templomudvar csendes és nyugodt volt. A pénzváltók és az árusok nem mertek újra belépni a templomba, amióta Jézus és a feldühödött tömeg előző nap kikergette őket. A beszéd megkezdése előtt Jézus gyöngédséggel a szemében végignézett a hallgatóságán, mely rövidesen meghallhatja az emberiségnek szóló nyilvános búcsúüzenetét az irgalmasságról, melyhez kapcsolódik majd a zsidók hamis tanítóinak és álszent vezetőinek az ő részéről történő utolsó megbélyegzése.

424. A beszéd

„E hosszú idő óta, amióta veletek vagyok, járván az országot és hirdetve az Atyának az emberek gyermekei iránti szeretetét, sokan meglátták a világosságot és hit révén beléptek a mennyországba. E tanítással és hitszónoklattal kapcsolatban az Atya számos csodát tett, beleértve még a halott feltámasztását is. Sok beteg és szenvedő ember lett egészséges, mert hittek; de mindezen igazság hirdetés és betegséggyógyítás nem nyitotta fel azok szemét, akik nem hajlandók meglátni a fényt, akik elszántak abban, hogy elutasítsák az ország ezen örömhírét.

Az Atyám akaratának megcselekedésével összeegyeztethető módokon én és az apostolaim megtettünk minden tőlünk telhetőt annak érdekében, hogy békében éljünk a testvéreinkkel, hogy megfeleljünk a mózesi törvények észszerű követelményeinek és Izráel hagyományainak. Következétesen törekedtünk a békére, ám Izráel vezetői nem kérnek ebből. Azzal, hogy elutasítják

az Isten igazságát és a menny világosságát, a tévedés és a sötétség oldalán sorakoznak fel. Nem lehet béke a világosság és a sötétség között, élet és halál között, igazság és tévedés között.

Sokan közületek hinni mertétek a tanításaimat és már részesévé lettetek az Istennél való fiúi besorolás tudatából fakadó örömmel és szabadságnak. Tanúim vagytok, hogy én felajánlottam az Istennél való ugyanezen fiúi elismerést az egész zsidó nemzetnek, még azoknak is, akik most az elpusztításomra törekednek. Az Atyám még most is elfogadná ezeket az elvakult tanítókat és ezeket a képmutató vezetőket, ha felé fordulnának és elfogadnák az ő irgalmát. Még most sincs túl késő ezen emberek számára, hogy elfogadják a menny szavát és köszöntsék az Ember Fiát.

Atyám régóta bánik irgalommal ezekkel az emberekkel. Nemzedékről nemzedékre küldtük prófétáinkat, hogy tanítsák és figyelmeztessék őket, és ők nemzedékről nemzedékre megölték ezeket a mennytől küldött tanítókat. Ezek az akaratos főpapok és makacs vezetők most ugyanezt tervezik. Ahogy Heródes János halálát okozta, úgy ti most az Ember Fiának elpusztítását tervezitek.

Mindaddig, amíg van esély arra, hogy a zsidók az Atyám felé fordulnak és keresik az üdvözülést, addig Ábrahám, Izsák és Jákob Istene ki fogja nyújtani irgalmas kezét felétek; de amint egyszer már megtöltöttétek a megátalkodottság poharát, és amint véglegesen elutasítottátok az Atyám irgalmát, e nemzet a saját bölcsességére hagyatik, és gyorsan eljön majd a dicstelen vég. E népet hívták fel arra, hogy a világ világossága legyen, hogy egy Istent ismerő emberfajta szellemi dicsőségét megmutassa, de oly messze eltértetek az isteni kiváltságaitoknak való megfeleléstől, hogy a vezetőitek arra készülnek, hogy minden idők legnagyobb ostobaságát kövessék el, mivel azon vannak, hogy végleg elutasítsák az Istentől a minden embernek és minden korszaknak szánt ajándékot – a mennyei Atya szeretetének kinyilatkoztatását minden földi teremtménye számára.

Ha egyszer elutasítjátok az Istentől az embernek szóló kinyilatkoztatást, a mennyország más népeknek adatik, azoknak, akik örömmel és boldogan fogadják. Az Atya nevében, aki engem küldött, nyomatékosan figyelmeztetek titeket, hogy el fogjátok veszíteni a világban ama tisztségeket, hogy az örökkévaló igazság zászlóvivői és az isteni törvény őrei legyetek. Most ajánlom fel nektek az utolsó esélyt, hogy előrelépjete és bűnbánatot mutassatok, hogy megmutassátok azon szándékotokat, hogy szívből keressetek az Istent és gyermekek módjára és őszinte hit révén beléptek a mennyország biztonságába és üdvébe.

Atyám régóta munkálkodik a megmentéseken, és én azért jöttem le, hogy közöttetek éljek és személyesen mutassam az utat. A zsidók és a szamaritanusok, és még a nem-zsidók közül is sokan hitték el az országról szóló örömhírt, de akiknek elsőként kellene előlépniük és elfogadniuk a menny világosságát, azok következetesen nem voltak hajlandók elhinni az Isten igazságának kinyilatkoztatását – az emberben kinyilatkoztatott Istent és az Istenhez felemelt embert.

E délutánon az apostolaim csendben állnak itt előttetek, de hamarosan meg fogjátok hallani a zengő hangjukat, amint üdvözülésre hívnak és arra buzdítanak, hogy az élő Isten fiaiként egyesüljete a mennyországgal. Most pedig tanúságra hívom ezeket a tanítványaimat és híveimet az ország örömhírében, valamint az oldalukon lévő, nem látható hírnököket, hogy még egyszer szabadulást és megmentést ajánlottam Izráelnek és a vezetőinek. De mindannyian láthatjátok, hogy miként veszik semmibe az Atya irgalmát és hogyan utasítják el az igazság hírnökeit. Mindazonáltal figyelmeztetek titeket, hogy ezek az írástudók és farizeusok még mindig Mózes székében ülnek, és ezért addig, amíg a Fenségesek, akik az emberek országain uralkodnak, alá nem vetik e nemzetet és el nem pusztítják e vezetők helyét, felszólítalak, hogy működjete együtt a vénekkel Izráelben. Nem kívánom meg tőletek, hogy csatlakozzatok hozzájuk az Ember Fiának elpusztítására vonatkozó terveikben, de az Izráel békéjével összefüggő minden dologban alá kell vetnetek magatokat nekik. Mindeme dolgokban tegyete meg mindent, amit kérnek tőletek és tegyete eleget a törvény alapvető előírásainak, de ne kövesséte az ő rosszcsелеkedeteik mintáját. Emlékezzete, ez a bűne ezeknek a vezetőknek: Azt mondják, ami jó, de nem azt teszik. Jól tudjátok, hogy e vezetők nagy terheket kötöznek a vállatokra, mely terheket nehéz elbírní, és hogy a kisujjukat sem mozdítanák,

hogy a súlyos terhek cipelésében segítsenek nektek. Szertartásokkal nyomtak el titeket és hagyományokkal taszítottak rabszolgasorba.

Ezen kívül ezek az önző vezetők örömeiket lelik úgy jót cselekedni, hogy az emberek lássák őket. Megszélesítik az imaszíjukat és megnagyobbítják a hivatali ruhájuk szegélyét. Ünnepeken a fő hely megszerzésére törekednek és a főszékeket követelik a zsinagógákban. Magasztaló köszöntések után sóvárognak a vásártereken és arra vágnak, hogy mindenki rabbinak hívja őket. Miközben az emberektől csupa ilyesféle tiszteletre vágnak, titkon megkaparintják az özvegyek házát és hasznát húznak a szent templom istentiszteleteiből. Ezek az álszentek színlelésből hosszú imákat mondanak nyilvánosan és könyörödományt osztanak azért, hogy felhívják magukra a társaik figyelmét.

Bár tisztelnetek kell a vezetőiteket és meg kell becsülnötök a tanítóitokat, szellemi értelemben egyetlen embert sem szabad Atyának szólítanotok, mert egy van, aki az Atyátok, aki az Isten. Ne is fölényeskedjete a testvéreitek felett az országban. Emlékezzetek, hogy azt tanítottam nektek, hogy aki a legnagyobb akar lenni közöttetek, annak mindenki szolgálójává kell válnia. Ha arra vetemedtek, hogy Isten előtt felmagasztaljátok magatokat, akkor bizonyosan megaláztattok; de aki igazán szerénységet mutat, az bizonyosan felemeltetik. A napi életetek során ne a magatok dicsőségét keressétek, hanem az Isten dicsőségét. Belátón rendeljétek alá az akaratotokat a mennyei Atya akaratának.

Ne értsétek félre a szavaimat! Én nem gyűlölöm e főpapokat és vezetőket, akik most az életemre törnek; nem neheztelek ezekre az írástudókra és farizeusokra, akik elutasítják a tanításaimat. Tudom, hogy sokan közületek titokban hisznek, és tudom, hogy nyíltan megvalljátok hűségeteket az országnak, amikor eljön az én időm. De vajon hogyan fogják igazolni magukat a rabbijaitok, hiszen azt állítják, hogy Istennel beszélnek és aztán arra vetemednek, hogy elutasítsák és elpusztítsák azt, aki azért jön, hogy kinyilatkoztassa az Atyát a világoknak?

Jaj nektek, írástudók és farizeusok, ti álszentek! Bezárnátok a mennyország kapuit az őszinte emberek előtt, mert ők éppen nem kaptak felkészítést a ti tanításotok szerint. Nem vagytok hajlandók belépni az országba és ugyanakkor megtesztek mindent, ami a hatalmatokban áll, hogy megakadályozzátok mindenki másnak a belépését. Hátatokat nekivetitek az üdvözülés kapuinak és küzdötök mindenkivel, aki be akar azokon jönni.

Jaj nektek, írástudók és farizeusok, mily képmutatók vagytok! Mert valóban bejártok földet és vizet, hogy valakit áttértté tegyetek, és amikor sikerrel jártatok, nem elégedtek meg addig, amíg kétszer rosszabbá nem tettétek őt annál, mint amilyen a pogányok gyermekeként volt.

Jaj nektek, főpapok és vezetők, akik megkaparintjátok a szegények javait és magas díjakat követeltek azoktól, akik úgy szolgálnák Istent, ahogy szerintük azt Mózes elrendelte! Ti, akik nem vagytok hajlandók irgalmat mutatni, reménykedhettek-e irgalomban az eljövendő világokban?

Jaj nektek, hamis tanítók, vak kísérők! Mit lehetne várni egy nemzettől, amikor vak vezet világtalant? Mind a kettő a pusztulás gödrébe esik.

Jaj nektek, akik nem őszintén tesztek esküt! Csalók vagytok, mert azt tanítjátok, hogy az ember esküt tehet a templomra és megszegheti az esküjét, de ha valaki az aranyra esküszik a templomban, annak meg kell tartania a szavát. Ti mind bolondok és vakok vagytok. Még a becstelenségekben sem vagytok következetesek, mert melyik a nagyobb, az arany vagy a templom, mely állítólag megszentelte az aranyat? Azt is tanítjátok, hogy ha valaki az oltárra esküszik, az semmi; de hogyha valaki arra az ajándékra esküszik, mely az oltáron van, akkor őt már köti a szava. Megint csak vakok vagytok az igazsághoz, mert mi a nagyobb, az ajándék vagy az oltár, mely megszenteli az ajándékot? Hogyan tudnátok igazolni az ilyen álszentséget és becstelenséget a mennyei Isten szeme láttára?

Jaj nektek, írástudók és farizeusok és minden más képmutató, aki ügyel arra, hogy megfizesse a menta-, ánizs- és kömény-dézmát, ugyanakkor nem veszi figyelembe a törvény súlyosabb dolgait – a hitet, az irgalmat és az ítéletet! Észszerű dolog, hogy ha már megtettétek az egyiket, ne felejtsetek

el a másikat. Valóban vak kísérők és néma tanítók vagytok; kiszűritek a szűnyogot és lenyelitek a tevét.

Jaj nektek, írástudók, farizeusok és álszentek! Mert gondosan ügyeltek arra, hogy kívülről megtisztítsátok a poharat és a tálat, de belül ott marad a zsarolás, a züllés és az ámtás szennye. Szellemileg vakok vagytok. Hát nem ismeritek fel, hogy mennyivel jobb volna előbb belül megtisztítani a poharat, és azután ami kicsordul, az maga megtisztítaná a külsejét? Ti elvetemültek! Kifelé olyan vallási megnyilvánulásaitok vannak, melyekkel arra törekedtek, hogy megfeleljetek a mózesi törvény értelmezésetek szerinti betűjének, miközben a lelketek gonoszságban merül el és gyilkos érzülettel telik meg.

Jaj mindanniatoknak, akik elvetitek az igazságot és megvetőleg elutasítjátok az irgalmat! Sokan közületek olyanok, mint a fehérre meszelt sírok, amelyek kívülről szépnek látszanak, de belül tele vannak a holtak csontjaival és mindenféle undoksággal. Ti, akik tudatosan elutasítjátok az Isten tanácsát, éppen így látszotok kifelé az emberek számára szentnek és igaznak, de belül a szívetek álszentséggel és gonoszsággal van tele.

Jaj nektek, egy nemzet hamis kísérői! Odaát emlékművet építtettek a régi idők vértanú prófétáinak, miközben összeesküdtetek, hogy elpusztítsátok azt, akiről ők szóltak. Feldíszítitek az igazak sírjait és azzal hízelegtek magatoknak, hogy ha az apáitok korában éltetek volna, akkor ti nem öltétek volna meg a prófétákat; és aztán az ilyen önelégült gondolkodás közepette készek vagytok meggyilkolni őt, akiről a próféták beszéltek, az Ember Fiát. Amennyiben e dolgokat megteszitek, magatok előtt tanúsítjátok, hogy azoknak a gonosz fiai vagytok, akik megölték a prófétákat. Folytassátok hát, és töltsétek tele az elutasításotok poharát!

Jaj nektek, rossz gyermekek! János helyesen nevezett titeket kígyófajzatoknak, és én azt kérdezem, hogy miként menekülhetnétek meg a megítéltetéstől, melyet János kijelentett rátok?

De még most is irgalmat és megbocsátást ajánlok nektek az Atyám nevében; még most is az örökkévaló közösség szerető kezét nyújtom. Atyám elküldte hozzátok a bölcseket és a prófétákat; némelyiküket üldöztétek és másokat megöltetek. Ezután megjelent János, aki az Ember Fiának eljövételét hirdette, és őt elpusztítottátok, miután oly sokan elhitték a tanítását. Most pedig készen álltok még több ártatlan vér kiontására. Hát nem értitek, hogy eljön az elszámolás szörnyű napja, amikor az egész föld Bírója magyarázatot kér e néptől arra, hogy miért utasította el, üldözte és pusztította el így a mennyei hírnököket? Nem értitek, hogy el kell számolnotok mindezen igaz vérrrel, az első meggyilkolt prófétától kezdve Zekarjahu koráig, akit a szentély és az oltár között ölték meg? Ha továbbra is a rossz útjaitokon jártok, a számadást talán épp e nemzedéktől fogják kérni.

Ó Jeruzsálem és Ábrahámnak gyermekei, ti, akik halálra köveztétek a prófétákat és megöltétek a tanítókat, akiket elküldtek hozzátok, még most is összegyűjteném a gyermekeiteket, ahogy a tyúk szárnya alá gyűjti csibéit, de nem akarjátok!

Most búcsúszom tőletek. Hallottátok az üzenetemet és meghoztátok a döntéseket. Akik elhitték az örömhíreket, azok már most biztonságban vannak az Isten országában. Nektok pedig, akik úgy döntöttetek, hogy elutasítjátok az Isten ajándékát, azt mondom, hogy engem többé nem láttok a templomban tanítani. Az értetek való munkát elvégeztem. Nézzétek, most elvonulok a gyermekeimmel, és csak az üres házat hagyom nektek!"

Ezután a Mester jelezte a követőinek, hogy hagyják el a templomot.

425. Az egyes zsidók helyzete

Az a tény, hogy a zsidó nemzet szellemi vezetői és vallási tanítói egykor elutasították Jézus tanításait és összeesküdtek, hogy a kegyetlen halálát előidézzék, semmilyen mértékben nem befolyásolja bármely egyes zsidó embernek az Isten előtti helyzetét. Nem szabad megengedni, hogy a magukat Krisztus követőinek vallók előítéllettel viseltessenek a zsidókkal, mint halandó társaikkal szemben. A zsidók, mint nemzet, mint társadalompolitikai csoport teljes egészében megfizette annak szörnyű árát, hogy

elutasították a Béke Herceget. Ők már régóta nem az emberek fajtáinak szóló isteni igazság szellemi fáklyavivői, de ez nem jogos érv ahhoz, hogy e régen élt zsidók egyes leszármazottainak olyan üldöztetéseket kelljen elszenvedniük, melyeket azok a türelmetlenek, hitványak és megszállottak mérnek ki rájuk, akik a földi születésénél fogva zsidó názáreti Jézus követőinek vallják magukat.

A legújabb kor zsidóival szembeni ezen értelmetlen, a krisztusi szeretettel össze nem egyeztethető gyűlölet, valamint üldöztetés sokszor végződött olyan ártatlan és ártalmatlan zsidó egyének szenvedésével és halálával, akiknek az ősei Jézus idejében őszintén elfogadták az ő evangéliumát és rövidesen rendíthetetlenül meghaltak azért az igazságért, melyet oly nagy meggyőződéssel hittek. Milyen megdöbbentő irtózat söpör végig a figyelő mennyei lényeken, amint azt látják, hogy a magukat Jézus követőinek vallók elmerülnek Péter, Fülöp, Máté és más palesztinai zsidók kései leszármazottainak üldözésében, zaklatásában, sőt meggyilkolásában, akik pedig oly dicsőn adták életüket a mennyországáról szóló evangélium első vértanúiként!

Mily kegyetlen és értelmetlen dolog arra kényszeríteni ártatlan gyermekeket, hogy az őseik bűneiért szenvedjenek, olyan helytelen tettekért, melyekben ők teljesen ártatlanok, és amelyekért ők semmilyen mértékben nem lehetnek felelősek! Ilyen gonosz tetteket művelni annak a nevében, aki azt tanította a tanítványainak, hogy szeressék még az ellenségeiket is! Szükséges volt bemutatnunk a Jézus életéről szóló beszámolóinkban, hogy bizonyos zsidó embertársai miként utasították el őt és esküdtek össze, hogy a gyalázatos halálát okozzák; de figyelmeztetünk mindenkit, aki e beszámolót olvassa, hogy egy ilyen történelmi beszámoló közreadása semmilyen mértékben nem igazolja azt az igazságtalan gyűlöletet és nem bocsátja meg azt a becstelen hozzáállást, melyet oly sok, magát kereszténynek mondó ember tett a magáévá az egyes zsidókkal szemben sok száz év óta. Az országban hívőknek, azoknak, akik Jézus tanításait követik, fel kell hagyniuk azzal, hogy helytelenül úgy kezelik az egyes zsidókat, mint akik bűnösök Jézus elutasításában és keresztre feszítésében. Az Atya és az ő Teremtő Fia zsidók iránti szeretete sohasem hunyt ki. Az Isten nem tesz különbséget személyek között, és az üdvözülés lehetősége zsidók és nem-zsidók számára egyaránt megvan.

426. A Szanhedrin sorsdöntő ülése

E keddi napon este nyolckor hívták össze a Szanhedrint a sorsdöntő ülésre. A zsidó nemzet legfelsőbb bírósága számos korábbi alkalommal nem szabályszerűen már halálra ítélte Jézust. E méltóságos kormányzó testület már sokszor elszánta magát, hogy véget vet Jézus tevékenységének, de korábban még sohasem döntöttek úgy, hogy bármi áron letartóztatják és kivégeztetik. E keddi napon, Kr.u. 30. április 4-én, éppen éjfél előtt történt, hogy a Szanhedrin, az akkori összetételében, hivatalosan és egyhangúlag megszavazta Jézus és Lázár halálos ítéletét. Ez volt a válasz a Mesternek a zsidók vezetőihez címzett utolsó felszólalására, melyre csak néhány órával korábban került sor a templomban, és ez a keserű haragból fakadó megnyilvánulásukat tükrözte Jézus utolsó, nyomatékos vádbeszédére, mely ugyanezen főpapok, megátalkodott szadduceusok és farizeusok felé irányult. Az Isten Fiára vonatkozó halálos ítélet (tárgyalás előtt történt) kimondása volt a Szanhedrin válasza a mennyei kegyelem utolsó felajánlására, melyet a zsidó nemzetre, mint egységes egészre valaha kiterjesztettek.

Ettől kezdve a zsidókra maradt, hogy tisztán az emberi helyzetük alapján zárják le a nemzetlétük kimért, még hátralévő kevés idejét a világunk nemzetei között. Izráel eltaszította az Isten Fiát, aki szövetséget kötött Ábráhámmal, és megghiúsult a terv, hogy Ábrahám gyermekei legyenek az igazság fény-hordozói a világ számára. Az isteni szövetséget érvénytelenítették, és a héber nemzet vége gyorsan közeledett.

A Szanhedrin tisztviselői megkapták a parancsot Jézus másnap kora reggeli letartóztatására, de azzal, hogy az elfogására nem kerülhet sor a nyilvánosság előtt. Megmondták nekik, hogy titokban próbálják meg elfogni, lehetőleg meglepetésszerűen és éjszaka. Megértették, hogy aznap (szerdán) már nem megy vissza tanítani a templomba, ezért arra utasították a Szanhedrin tisztviselőit, hogy „csüörtök éjfél előtt hozzátok őt a magas zsidó bíróság elé”.

427. A jeruzsálemi helyzet

Jézus utolsó templomi beszédének eredményeként az apostolok újra csak összezavarodtak és megdöbbenek. Mielőtt a Mester hozzákezdett volna a zsidó vezetőkkel szembeni súlyos vádak megfogalmazásához, Júdas visszatért a templomba, s így mind a tizenketten hallották Jézus utolsó templomi beszédének második felét. Sajnálatos, hogy Karióti Júdas nem hallhatta e búcsúbeszéd első, irgalmat ajánló részét. Azért nem hallhatta a zsidó vezetőknek szóló ezen utolsó irgalmas ajánlatot, mert akkor még mindig tanácskozott a szadduceus rokonok és barátok egy bizonyos csoportjával, akikkel együtt ebédelt, és akikkel arról tárgyalt, hogy mi volna a legmegfelelőbb módja annak, hogy elváljon Jézustól és az apostoltársaitól. Mialatt a Mesternek a zsidó vezetőkhez és urakhoz szóló vádbeszédét hallgatta, Júdas végképp és teljesen eldöntötte, hogy elhagyja az evangéliumi mozgalmat és mossa kezét az egész vállalkozás kapcsán. Mindazonáltal a tizenkettek társaságában hagyta el a templomot, velük tartott az Olajfák hegyére, ahol az apostoltársaival együtt hallgatta meg a Jeruzsálem pusztulásáról és a zsidó nemzet végéről szóló sorsdöntő beszédet, és velük is maradt ama kedd éjjelig a Getszemáni melletti új táborban.

A tömeg, amely hallgatta Jézust, amint a zsidó vezetőknek való irgalmas felajánlásból hirtelenül átváltott arra a lesújtó bírálatra, mely már a kíméletlen megbélyegzéssel volt határos, elképedt és összezavarodott. Azon az éjszakán, mialatt a Szanhedrin ülésén meghozták a halálos ítéletet Jézus felett, és mialatt a Mester az apostolaival és bizonyos tanítványaival kint ült a szabadban az Olajfák hegyén és előrevetítette a zsidó nemzet halálát, egész Jeruzsálem komolyan és lehangoltan erről az egyetlen kérdéstről vitatkozott: „Mit fognak tenni Jézussal?”

Nikodémusz házában több mint harminc előkelő zsidó jött össze, akik titkon hittek az országban és azt vitatták meg, hogy milyen utat kövessenek, ha esetleg nyílt szakításra kerül sor a Szanhedrinnel. Minden jelenlévő egyetértett abban, hogy nyíltan el kell ismerniük a Mesterhez való hűségüket azon az órán, amikor értesülnek a letartóztatásáról. És pontosan ezt tették.

A Szanhedrint akkor irányító és uraló szadduceusok a következő okok miatt akarták megölni Jézust:

1. Attól féltek, hogy az a megerősödött népi rokonszenv, mellyel a tömeg iránta viseltetik, a római hatóságok beavatkozását vonhatja maga után, ami veszélybe sodorja a zsidó nemzet létét.
2. Az egyházújítás iránti hevülete közvetlenül sújtotta volna a bevételeiket; a templom megtisztítása az anyagi erőforrásaikat érintette.
3. Úgy érezték, hogy az ő felelősségük a társadalmi rend megőrzése, és féltek annak következményeitől, hogy Jézusnak az emberek közötti testvériségről szóló furcsa és új tantétele tovább terjed.

A farizeusok más okok miatt akarták holtan látni Jézust. Azért féltek tőle, mert:

1. Határozottan ellenszegült annak, ahogy hagyományosan a nép felett uralkodnak. A farizeusok szélsőségesen hagyományelvűek voltak, és igen rossz néven vették ezeket a szerintük elszánt támadásokat a vallási tanítóként megszerzett tekintélyük ellen.
2. Úgy tartották, hogy Jézus törvényszegő; hogy teljes tiszteletlenséget mutatott a szombati és számos egyéb törvényi és szertartási követelménnyel szemben.
3. Istenkáromlással vádolták, mert úgy utalt az Istenre, mint az Atyjára.
4. Most már szerfölött dühösek voltak rá az utolsó beszédében elmondott keserű megbélyegzés miatt is, melyet Jézus a búcsúbeszédének záró részeként közölt a templomban ezen a napon.

A Szanhedrin, mely hivatalosan is halálra ítélte Jézust és parancsot adott az elfogására, e keddi napon éjjel környékén rekesztette be az ülését, miután megállapodtak abban, hogy másnap délelőtt tízkor találkoznak a főpap, Kajafás házában abból a célból, hogy megfogalmazzák azokat a vádakot, melyekkel Jézust bíróság elé kell állítani.

A szadduceusok egy kis csoportja ténylegesen is azt javasolta, hogy orgyilkosság révén szabaduljanak meg Jézustól, de a farizeusok nem voltak hajlandók szentesíteni egy ilyen eljárást.

Ez volt a helyzet Jeruzsálemben és az emberek között ezen a mozgalmas napon, mialatt a nagy jelentőségű földi helyszín felett a mennyei lények nyüzsgő tömege várta, hogy szeretett Uruknek valamiben a segítségére lehessenek, de nem tehettek semmit, mert a parancsnokló előjáróik eredményesen visszatartották őket.

428. KEDD ESTE AZ OLAJFÁK HEGYÉN

E keddi nap délutánján, ahogy Jézus és az apostolok elindultak a templomból a Getszemáni tábor felé, Máté a templom pusztulására irányítva a figyelmet így szólt:

„Mester, nézd csak milyen épületek ezek. Nézd az óriási kőtömböket és a szép díszítéseket; hát lehet az, hogy ezek az épületek megsemmisüljenek?”

Ahogy az Olajfák hegye felé haladtak, Jézus azt mondta:

„Ti ezeket a köveket és ezt az erős templomot látjátok; bizony, bizony mondom nektek: A rövidesen elközelgő napokban egy kő sem marad a másikon. Mindet ledöntik.” E megjegyzések a szent templom pusztulásáról, felkeltették a Mester mögött haladó apostolok kíváncsiságát; a világ végétől eltekintve nem tudtak elképzelni a templomot elpusztítani képes eseményt.

Annak érdekében, hogy elkerüljék a Kidron-völgyön át a Getszemáni felé tartó tömegeket, Jézus és a társai úgy gondolták, hogy az Olajfák hegyének nyugati oldalán kaptatnak fel egy darabon és aztán a Getszemáni melletti magántáboruk felé vezető gyalogutat követik, mely tábor valamivel a nyilvános táborterület felett helyezkedett el. A Betániába vivő útról letérve, megszemléltek a lenyugvó nap sugaraiban megszépült templomot; és amíg a hegyen tartózkodtak, látták a város fényeit kigyúlni és figyelték a kivilágított templom szépségét; és ott, a telihold megnyugtató fényében ült le Jézus és a tizenkettek. A Mester beszélgetett velük, és Nátániel rövidesen ezt a kérdést tette fel:

„Mondd meg nekünk Mester, honnan fogjuk tudni, hogy mikor következnek be ezek az események?”

429. Jeruzsálem pusztulása

Nátániel kérdésére válaszul Jézus azt mondta:

„Igen, elmondom nektek, hogy mikor jön el az ideje annak, amikor e nép megtölti a gonoszságának poharát; amikor az igazság sebesen leszáll atyáink e városára. Én rövidesen elhagylak benneteket; Atyámhoz megyek. Miután elhagylak titeket, ügyeljete arra, hogy senki ne csapjon be benneteket, mert sokan jönnek majd megszabadítóként és sokakat fognak megtéveszteni. Amikor háborúkról és háborúknak híreiről hallotok, ne aggódjatok, mert bár mindeme dolgok megtörténnek, Jeruzsálem vége még nincs ily közel. Ne zavarjanak meg titeket az éhezések vagy a földrengések; ne aggódjatok amiatt sem, hogy ha a polgári hatóságok elé visznek titeket és az örömhír miatt üldöztetést szenvedtek. Kiutasítanak benneteket a zsinagógából és börtönbe vetnek miattam, és némelyiketeket megölik. Amikor kormányzók és uralkodók elé idéznek titeket, az a hitetek tanúságtétele lesz és lehetőség arra, hogy állhatatosságot mutassatok az országról szóló örömhírben. Amikor majd bírák előtt álltok, ne nyugtalankodjatok előre, hogy mit mondjatok, mert a szellem abban az órában megtanítja, hogy mit válaszoljatok az ellenfeleteknek. E nehéz munka napjai alatt, azoknak a vezetésével, akik az Ember Fiát elutasították, még a rokonaitok is börtönbe és halálra küldenek titeket. Egy időre talán minden ember gyűlölni fog benneteket miattam, de én még ezen üldöztetésekben sem foglak elhagyni titeket; a szellemem nem pártol el tőletek. Legyetek türelemmel! Ne kételkedjete abban, hogy az országról szóló ezen örömhír legyőz minden ellenséget, és végül hirdetni fogják minden nemzetnek.”

Jézus itt megállt, miközben letekintett a városra. A Mester felismerte, hogy a Messiás szellemi felfogásának elutasítása, azon elszántság, hogy kitartóan és vakon ragaszkodnak a várt megszabadító anyagi küldetéséhez, rövidesen közvetlen összeütközésbe hozza a zsidókat a hatalmas római seregekkel, és hogy e küzdelem vége csakis a zsidó nemzet végső és teljes bukása lehet. Amikor a népe elutasította

az ő szellemi alászállását és nem volt hajlandó elfogadni a menny világosságát, amint az oly irgalmasan beragyogta őket, akkor ezáltal megpecsételték a különleges szellemi küldetést teljesítő független népi sorsukat a földön. Még a zsidó vezetők is felismerték később, hogy a Messiás felfogás világi eszméjéhez való ragaszkodás volt az, amely közvetlenül elvezetett a pusztulásukat okozó végső felforduláshoz.

Lévén, hogy Jeruzsálemnek kellett a korai evangéliumi mozgalom bölcsőjévé válnia, Jézus nem akarta, hogy annak tanítói és tanhirdetői elpusztuljanak a zsidó nép szörnyű bukásában Jeruzsálem lerombolása során; ennél fogva mondta a követőinek ezeket az intelmeket. Jézus nagyon aggódott, hogy némely tanítványa esetleg belekeveredik ezekbe a rövidesen kitörő felkelésekbe és így Jeruzsálem elestekor ők is elpusztulnak.

Ezután András kérdezett:

„De Mester, ha a Szent Várost és a templomot el fogják pusztítani, és ha te nem vagy itt, hogy irányíts minket, akkor honnan fogjuk tudni, hogy mikor kell elhagynunk Jeruzsálemet?”

Erre Jézus azt mondta:

„Miután én eltávoztam, itt maradhattok a városban, még a nehézségek és a keserves üldöztetés ideje alatt is, de amikor végül azt látjátok, hogy a római seregek körülvesszik Jeruzsálemet a hamis próféták felkelését követően, akkor tudni fogjátok, hogy a város dúlása küszöbön áll; ekkor meneküljete el a hegyekbe. A városban lévők és a környéken lakók közül senkit sem hagynak menekülni, és a kívül levőket sem engedik, hogy bemenjenek. Nagy szenvedés jön, mert ezek a nem-zsidók bosszújának napjai lesznek. Miután elhagytátok a várost, ezt az engedetlen népet kardélre hányják és minden nemzethez rabságba vetik; és a nem-zsidók így tiporják el Jeruzsálemet. Ezalatt, arra intelmek titeket, ne hagyjátok becsapni magatokat. Ha bárki odajön hozzátok e szavakkal, »Nézd, itt a Megszabadító«, vagy »Nézd, itt van ő«, ne higgyétek el, mert sok hamis tanító fog előlépni és sokakat fognak megtéveszteni; de titeket ne tévesszenek meg, mert én mindezt előre elmondtam nektek.”

Az apostolok hosszú időn át szótlanul ültek a holdfényben, miközben a Mester megdöbbenő jóslatai az összezavarodott elméjükbe ivódtak. Épp e figyelmeztetésnek megfelelően cselekedve menekült el gyakorlatilag a hívők és tanítványok egész csoportja Jeruzsálemből az első római csapatok megjelenésekor, és biztonságos menedéket találtak északon, Pellában.

Jézus számos követője még e kifejezett figyelmeztetést követően is úgy értelmezte a jóslatokat, mint amelyek azokra a Jeruzsálemben nyilvánvalóan végbemenő változásokra utalnak, amikor a Messiás újbóli megjelenésének eredményeként megalapul az Új Jeruzsálem és a világ fővárosává váló város kibővül. Elméjükben a zsidók határozottan összekapcsolták a templom elpusztítását a „világ végével”. Azt hitték, hogy ez az Új Jeruzsálem kitölti majd egész Palesztinát; hogy a világvégét azonnal követi az „új mennyek és az új föld” megjelenése. Így aztán semmi különös nem volt abban, hogy Péter azt mondja:

„Mester, tudjuk, hogy minden elmúlik, amikor az új mennyek és az új föld megjelenik, de honnan fogjuk tudni, hogy mikor térsz vissza, hogy véghez vidd mindezt?”

Ezt meghallván Jézus egy kicsit elgondolkodott, majd pedig azt mondta:

„Mindig tévedtek, hiszen mindig megpróbáltátok az új tanítást a régihez kötni; kitartóan félreértitek minden tanításomat; ragaszkodtok ahhoz, hogy a bevett meggyőződéseitek szerint értelmezzétek az örömhírt. Mindazonáltal megpróbálom megvilágítani a dolgot előttem.”

430. A Mester második eljövetele

Jézus több alkalommal is tett olyan kijelentéseket, melyek alapján a hallgatósága arra következtetett, hogy bár az a szándéka, hogy rövidesen elhagyja e világot, minden bizonnyal vissza fog térni, hogy befejezze a mennyországért végzett munkáját. Ahogy a követőinek erősödött azon meggyőződése, hogy Jézus el fogja hagyni őket, és miután el is távozott e világból, teljesen természetes dolog volt minden hívő számára, hogy erősen belekapaszkodjon a visszatérési ígéretekbe. Krisztus második

eljövetelének tantétele így már korán bekerült a keresztények tanításaiba, és a tanítványoknak csaknem minden későbbi nemzedéke őszintén elhitte ezt az igazságot és bizakodóan várta az ő valamikori eljövetelét.

Ha már meg kellett válniuk a Mesterüktől és Tanítójuktól, ezek az első tanítványok és apostolok annál erősebben kötődtek a visszatérési ígérethez, s nem haboztak Jeruzsálem megjósolt pusztulását összekapcsolni a megígért második eljövetellel. És továbbra is így értelmezték a szavait, függetlenül attól, hogy az Olajfák hegyén megtartott tanítási estén a Mester kínosan ügyelt arra, hogy az ilyen félreértést megelőzze.

Péter kérdésére további válaszul Jézus azt mondta:

„Miért várjátok még mindig az Ember Fiától, hogy Dávid királyszékébe üljön és miért várjátok el, hogy a zsidók anyagi álmai beteljesüljenek? Hát nem azt mondtam nektek mindezen évek során, hogy az én országom nem e világi? A dolgok, melyekre ti most letekintetek, a végükhöz közelednek, de ez egy olyan új kezdet lesz, melyből az ország örömhíre eljut az egész világba és az üdvé elterjed minden nép között. Amikor majd az ország teljesen kibontakozik, legyetek nyugodtak afelől, hogy a mennyei Atya nem fog elfelejtkezni arról, hogy meglátogasson titeket az igazság teljesebb kinyilatkoztatásával és az igazságosság bőségeiből megmutatásával, éppen úgy, ahogy már e világnak adta őt, aki a sötétség hercege lett, és aztán Ádámot, akit a Melkizedek követett, és e napokban az Ember Fiát. Az Atyám így fogja folytatni a kegyelmének megmutatását és a szeretetének kimutatását még e sötét és rossz világnak is. Így én is, miután Atyám felruházott engem minden hatalommal és fennhatósággal, továbbra is nyomon követem a sorsotok alakulását és kísérek benneteket az ország ügyeiben a szellemem jelenléte révén, akit rövidesen kiárasztok minden húsvér testre. És bár itt leszek veletek szellemben, azt is megígérem, hogy valamikor majd visszatérek e világra, ahol a húsvér testben az életemet éltem és eljutottam arra a tapasztalásra, amely által egyszerre nyilatkoztattam ki az Istent az embernek és vezettem az embert Istenhez. Igen rövid időn belül el kell hagynom benneteket és fel kell vennem azt a munkát, melyet az Atya énrám bízott, de legyetek bátrak, mert egykor majd visszatérek. Időközben a világegyetemi Igazság Szellemem fog bátorítani és kísérni titeket.

Ti most gyengeségben és húsvér testben láttok engem, de amikor visszatérek, arra hatalomban és szellemben fog sor kerülni. A húsvér test szeme húsvér testben látja az Ember Fiát, de csakis a szellem szeme fogja meglátni az Atya által megdicsőített Ember Fiát, aki a földön a saját nevében jelenik meg.

De az Ember Fia újbóli megjelenésének időpontját csak a Paradicsom tanácsaiban ismerik; még a menny angyalai sem tudják, hogy mikor kerül erre sor. Azonban meg kell értenetek, hogy amikor az országról szóló ezen örömhírt terjesztik majd az egész világon minden nép üdvére, és amikor a korszak teljessége kibontakozott, az Atya egy másik megítéltetési adományt küld nektek, vagy különben az Ember Fia tér vissza, hogy megítélje a korszakot.

Ami pedig Jeruzsálem gyötrelmeit illeti, melyről már szoltam nektek, még ez a nemzedék sem fog letűnni addig, míg a szavaim be nem teljeseznek; de az Ember Fia újbóli eljövetelének idejét illetően se a mennyben, se a földön senki nem mondhat erről semmit. Azonban bölcsen kell hozzáállnotok egy korszak kibontakozásához; éberem kell figyelnetek az idők jeleit. Amikor a fügefá gyenge ágat hajt és meghozza a leveleit, tudhatjátok, hogy közeleg a nyár. Hasonlóképpen tudhatjátok majd, hogy amikor a világ átesett az anyagiasság beállított hosszú telén és látjátok egy új megítéltetés szellemi tavaszának közeledtét, akkor egy új látogatás nyárideje közeleg.

De vajon mi a jelentősége ennek a tanításnak, mely az Isten Fiának eljövetelével függ össze? Nem látjátok, hogy amikor mindegyikötöket arra szólítják, hogy adja fel életküzdelmét és keljen át a halál kapuján, akkor a megítéltetés közvetlen jelenlétében álltok, és hogy szemtől szembe kerültök a végtelen Atya örökkévaló tervében foglalt új megítéltetési szolgálat tényeivel? Amivel az egész világnak egy korszak végén szilárd tényként szembe kell néznie, azzal nektek, egyéneknek minden bizonnyal személyes tapasztalásként kell szembenéznetek, amikor a természetes életek végére

érték és így továbbmentek, hogy szembesüljete azokkal a körülményekkel és igényekkel, melyek eredendően megvannak az Atya országa örökkévaló fejlődésének következő kinyilatkoztatásában.”

Az apostolainak tartott minden beszéde közül eggyel sem okozott nagyobb zavart a fejükben, mint ezzel, melyet ezen a kedd estén az Olajfák hegyén mondott el Jeruzsálem pusztulásának és a maga második eljövételének kettős tárgyában. Ezért volt kevés egyetértés ama későbbi írásos beszámolóknak, melyek a Mester által e rendkívüli alkalommal elmondottak emlékein alapultak. Következésképp számos hagyomány teremtődött, amikor a feljegyzésekben nem foglalkoztak sok olyasmivel, ami ezen a kedd estén elhangzott; és már a második század legelején a Messiásról egy zsidó apokaliptikát – melyet egy bizonyos Szelta írt, aki Kaligula császár udvarának szolgálatában állt – teljes egészében bemásoltak a Máté evangéliumba és később (részleteiben) hozzátettek Márk és Lukács feljegyzéseihez is. Szelta ezen írásaiban jelent meg a tíz szűz példázata. Az evangéliumi feljegyzés egyetlen része sem szenvedett el ilyen zavaró félremagyarázást, mint az a tanítás, mely ezen az estén hangzott el. János apostolnál azonban ekkora zavar sohasem alakult ki.

E tizenhárom férfi szótlanul, nagy érzelmi feszültség alatt folytatta útját a tábor felé. Júdás véglegesen megerősítette ama döntését, hogy elhagyja a társait. Későre járt az idő, amikor Zebedeus Dávid, János Márk és számos vezető tanítvány az új táborban üdvözölhette Jézust és a tizenketteket, de az apostolok nem akartak aludni; többen szerettek volna tudni Jeruzsálem pusztulásáról, a Mester távozásáról és a világ végétől.

431. Későbbi beszélgetés a táborban

Ahogy a tábortűznél összegyűltek, mintegy húszan, Tamás megkérdezte:

„Lévén, hogy vissza fogsz térni, hogy az országért való munkádat befejezd, milyen magatartást tanúsítsunk, amíg te az Atya ügyében távol vagy?”

Ahogy Jézus a tűz fényében végignézett rajtuk, azt felelte:

„Még te, Tamás, te sem érted, amit mondok. Nem azt tanítottam-e mindezen idő alatt, hogy az országgal való kapcsolatokat szellemi és egyéni, teljes mértékben a szellemben való személyes tapasztalásokat azon hitbeli felismerés révén, hogy az Isten fiai vagytok? Hát mit mondjak még? A nemzetek bukása, a birodalmak összeomlása, a hitetlen zsidók pusztulása, egy korszak vége, sőt a világ vége, mi közülük ezeknek a dolgoknak ahhoz, aki elhiszi ezt az örömhírt, és aki az életét az örökkévaló ország bizonyosságába rejtette? Ti, akik Istent ismerő és örömhír-hívók vagytok, már megkaptátok az örök élet bizonyosságait. Ha már életeteket a szellemben és az Atyáért éltétek, semmi sem aggaszthat igazán komolyan benneteket. Az ország építőit, a mennyei világok meghatalmazott képviselőit nem szabad, hogy megzavarják az ideigvaló felfordulások vagy nyugtalanítsák a szörnyű földi csapások. Mit számít az nektek, akik elhiszitek az országról szóló ezen örömhírt, hogy nemzetek buknak el, a korszak lezárul vagy minden látható dolog összeomlik, ha tudjátok, hogy az életetek a Fiú ajándéka, és hogy az örök biztonságban van az Atyában? Ha az ideigvaló életet hit révén éltétek és megteremtétek a szellem gyümölcseit, mint a társaitokért való szeretetteljes szolgálat igazságosságát, akkor bizakodóan várhatjátok a következő lépést az örökkévaló létpályán a továbbélés ugyanazon hitében, mely végigvezetett benneteket az Istennél való fiúi elismertség első, földi kalandján.

A hívek minden egyes nemzedékének az Ember Fia esetleges visszatértét szem előtt tartva kell folytatnia a munkáját, pontosan úgy, ahogy minden egyes hívő az elkerülhetetlen és mindig küszöbön álló természetes halált szem előtt tartva viszi tovább az életművét. Amint egyszer már hit által megerősítettétek magatokat az Isten fiaként, semmi más nem számít a továbbélés bizonyosságát illetően. De félreértés ne essék! A továbbéléshez vezető hit élő hit, és egyre inkább megmutatja azon isteni szellem gyümölcseit, mely szellem elsőként ösztönözte e hitet az ember szívében. Az, hogy egyszer már elfogadtátok a mennyországban való fiúi elismerést, még nem ment meg titeket, ha tudatosan és konokul elutasítjátok azokat az igazságokat, melyek az Isten húsvér

testben élő fiainak fokozatos szellemi gyümölcstermésével vannak kapcsolatban. Ti, akik velem voltatok az Atya ügyében a földön, már most elhagyhatjátok az országot, ha úgy látjátok, hogy nem szeretitek azt, ahogyan az Atya az emberiséget szolgálja.

Egyénekként, és mint a hívek nemzedéke, hallgassátok meg tőlem e példázatot: Volt egyszer egy bizonyos nagy ember, aki mielőtt hosszú útra kelt volna egy másik országba, összehívta a megbízható szolgálait és minden vagyonát rájuk bízta. Az egyiknek öt talentumot adott, a másinak kettőt, és egy továbbinak meg egyet. Így tett a megbecsült intézők egész csoportjával, mindegyikre annak képességei szerint bízta rá a javait; és aztán útnak indult. Amikor az uruk elment, a szolgák munkához fogtak, hogy a rájuk bízott vagyonból hasznot termeljenek. Aki öt talentumot kapott, az rögvest kereskedni kezdett azokkal és nagyon rövid időn belül további öt talentumnyi haszonra tett szert. Aki két talentumot kapott, az hasonlóképpen további kettőt szerzett. E szolgák mindegyike így hozott hasznot a gazdájának, kivéve azt, aki csak egy talentumot kapott. Ő elment magában és egy gödröt ásott a földbe, ahová elrejtette a gazdája pénzét. A szolgák ura rövid idő múlva váratlanul visszatért és számadást kért az intézőitől. Amikor mindannyiukat a gazdájuk elé szólították, az, aki öt talentumot kapott, előállt a rábízott pénzzel és hozzátett még öt talentumot, mondván, »Uram, öt talentumot adtál, hogy fektessem be, és én örömmel adom át további öt talentumnyi hasznomat.« Erre azt mondta neki a gazdája: »Jól van, jó és hű szolgám, hűséges voltál néhány dologban; most sok felett teszek intézővé; vigadj most együtt uraddal.« Erre e szavakkal lépett elő az, aki két talentumot kapott: »Uram, te két talentumot bízál rám; nézd, én e két további talentumot szereztem.« A gazda erre azt mondta neki: »Jól van, jó és hű intézőm; te is több dologban voltál hűséges, és én most sok felett teszek intézővé; vigadj most együtt uraddal.« Ekkor került a számadás sora arra, aki az egy talentumot kapta. Ez a szolga e szavakkal lépett elő: »Uram, én ismertelek és tudtam, hogy túlzó ember vagy annyiban, hogy olyan hasznokat vársz el, melyekért magad nem dolgoztál meg; ezért félttem kockára tenni bármit is, amit rám bízál. Biztonságban elrejtettem a talentumodat a földben; itt van; most már visszakaptad, ami a tiéd.« De a gazdája azt felelte: »Semmirekellő és hanyag intéző vagy. A saját szavaid tanúsítják, hogy tudtad, hogy észszerű haszonnal való elszámolást várok tőled, éppen olyat, mint amelyet az igyekvő szolgatársaid e napon megadtak. Tudván ezt, legalább a pénzváltóknak kellett volna adnod a pénzemet, hogy visszatértemkor kamatostul kapjam vissza.« Ezután azt mondta a gazda a főintézőnek: »Vegyétek el ezt az egy talentumot ettől a hasznot nem hajtó szolgától és adjátok annak, akinek tíz talentuma van.«

Mindenkinek, akinek van, még több adatik, és bősége lesz annak; de attól, akinek nincs, még az is elvétetik, amije van. Az örökkévaló ország dolgainak tételében nem állhattok meg. Atyám elvárja minden gyermekétől, hogy irlalomban és az igazság ismeretében gyarapodjék. Nektek, akik ismeritek ezeket az igazságokat, gyarapítanotok kell a szellem gyümölcseit és növekvő odaadást kell mutatnotok a társaitok önzetlen szolgálata iránt. Emlékezzetek, hogy amennyiben a testvéreim legkisebbjeinek egyike számára segédkeztek, e szolgálatot nekem tettétek.

Így kell járnotok az Atya ügyének munkájában, most és ezentúl, sőt mindörökre. Folytassátok, míg eljövök. Hűségesen tegyétek, amivel megbíztak titeket, és ezáltal készüljétek a halál számvetési szólítására. Miután így éltetek az Atya dicsőségére és a Fiú megelégedésére, örömmel és határtalanul nagy gyönyörűséggel léptek az örökké tartó ország örök szolgálatába."

Az igazság élő; az Igazság Szelleme mindegyre a szellemi valóság és az isteni szolgálat új területeire vezeti a fény gyermekeit. Nem azért kaptok igazságot, hogy azt rögzült, biztos és tisztelt formákká merevítsétek. A ti igazság-kinyilatkoztatásoknak olyan mértékben ki kell teljesednie annak révén, hogy személyes tapasztaláson mentek keresztül, hogy új szépség és tényleges szellemi nyereségek mutatkozzanak meg mindazok számára, akik a szellemi gyümölcseiteket figyelik, hogy annak következményeként megdicsőítsék az Atyát, aki a mennyben van. Csak azok a hűséges szolgálók, akik az igazság ismeretében így gyarapodnak, és akik ezáltal kifejeleztik a szellemi valóságok isteni értékelésére való képességet, csak azok remélhetik, hogy „teljesen bemennek Uruk örömébe". Mily

szomorú látni, amint a magukat Jézus követőinek vallók egymást követő nemzedékei azt mondják az isteni igazságbeli intézőségük kapcsán:

„Itt van, Mester, a száz vagy ezer éve ránk bízott igazság. Nem veszítettünk el semmit sem; hűen megőriztünk mindent, amit adtál; nem engedték, hogy bármi is megváltozzon abban, amit tanítottál nekünk; itt van az igazság, melyet nekünk adtál.”

De a szellemi tunyaságra vonatkozó ilyen kifogás nem igazolja az igazság haszontalan intézőjét a Mester előtt. A rátok bízott igazság szerint fogja az igazság Mestere a számonkérést elvégezni.

A következő világban arra kérnek majd, hogy adjatok számot az e világi felruházottságaitokról és intézőseitekről. Legyen akár kevés vagy sok eredendően meglévő talentumotok, igazságos és irgalmas elszámoltatásra számíthattok. Ha a rátok bízott dolgokat csak önző törekvésekre használtátok és nem gondoltatok a szellem gyümölcseinek bővebb termésével kapcsolatos felsőbb kötelességekre – hogy azok megmutatkozzanak az emberek iránti egyre jobban kiteljesedő szolgálatban és az Isten imádatában – akkor ilyen önző intézőként mindenkinek el kell fogadnia a szándékos választása következményét.

Mennyire hasonlít minden önző halandóra ez a hűtlen szolga az egy talentummal annyiban, hogy a saját tunyasága miatt egyenesen a gazdáját okolta. Mennyire hajlamos a saját tévedéseivel szembesülő ember másokat hibáztatni, gyakran olyanokat, akik a legkevésbé érdemlik meg!

Amikor nyugovóra tértek, Jézus azt mondta:

„Ingyen kaptátok; ezért önként kell adnotok a menny igazságát, és ahogy adjátok, ez az igazság megsokasodik és a megmentő irgalom növekvő fényét árasztja, éppen azért, hogy ebben a munkában segédkeztek.”

432. Az isteni Fiú visszatérése

A Mester minden tanítása közül egyetlen szakaszt sem értettek úgy félre, mint azt az ígéretét, hogy egyszer még személyesen is visszajön e világra. Nincs semmi különös abban, hogy az isteni Fiúnak érdeke egykor visszatérni arra a bolygóra, ahol a hetedik és utolsó alászállását a teremtmény rész halandójaként megtapasztalta. Teljesen természetes dolog úgy gondolni, hogy a názáreti Jézus, aki ma egy hatalmas világegyetem legfőbb ura, érdekelt a visszatérésben, és nem csak az egyszeri visszatérésben, hanem a többszöriben is, arra a világra, ahol oly különleges életet élt és végül kiérdemelte a maga számára az Atya által adományozott korlátlan világegyetemi hatalmat és fennhatóságot. A világunk örökre az egyike lesz az isteni Fiú azon hét születési szférájának, ahol a világegyetemi főhatalmat kiérdemelte.

Jézus több alkalommal és számos egyénnek kinyilvánította ama szándékát, hogy visszatér e világra. Amint a követői ráébredtek arra a tényre, hogy a Mesterük nem fog ideigvaló megszabadítóként működni, és ahogy a Jeruzsálem bukásáról és a zsidó nemzet összeomlásáról szóló előrejelzéseit hallgatták, magától értetődően kezdték társítani a megígért visszatérését ezekkel a rettenetes eseményekkel. De amikor a római seregek a föld színével tették egyenlővé Jeruzsálem falait, elpusztították a templomot és szétszórták a júdeai zsidókat, és a Mester még mindig nem mutatkozott hatalomban és dicsőségben, a követői elkezdtek kialakítani azon meggyőződésüket, mely Krisztus második eljövetelét végül összekapcsolta a korszak végével, sőt a világ végével.

Jézus két dolgot ígért meg akkorra, miután felemelkedett az Atyához, és miután minden hatalom a mennyben és a földön az ő kezébe adatott. Először is megígérte, hogy maga helyett elküld a világba egy másik tanítót, az Igazság Szellemét; és ezt pünkösd napján tette meg. Másodszor felettébb biztosan megígérte a követőinek, hogy valamikor majd személyesen is visszatér e világra. De azt nem mondta meg, hogy hogyan, hol vagy mikor fog újból eljönni a húsvér testben való alászállásával kapcsolatos tapasztalásának bolygójára. Egy alkalommal utalt arra, hogy míg a húsvér test szeme látta őt, amikor a húsvér testben itt élt, a visszatértekor (legalábbis az egyik esetleges látogatásakor) csak a szellemi hit szeme fogja látni.

Sokunk hajlamos azt hinni, hogy Jézus az elkövetkező korszakokban több alkalommal is vissza fog térni a mi világunkra. E többszöri látogatásra vonatkozóan nem rendelkezünk az ő külön ígéretével, de igencsak valószínű, hogy aki a világegyetemi címei között viseli a bolygónk hercegének címét is, az több alkalommal is meg fogja látogatni azt a világot, melynek meghódítása ilyen különleges címhez juttatta.

Igen határozott meggyőződésünk, hogy az isteni Fiú személyesen is újra el fog jönni a világunkra, de halvány fogalmunk sincs arról, hogy mikor vagy milyen módon való eljövétel mellett fog dönteni. Vajon a második földi eljövételét a jelen korszakot lezáró megítéltetéshez időzíti, akár egy Ítélező Fiú megjelenésével együtt, akár nélküle? Esetleg valamely későbbi földi korszak lezárultával kapcsolatban jön el? Vagy bejelentés nélkül és más eseményhez nem köthetően fog eljönni? Nem tudjuk. Csak egy dologban vagyunk biztosak, és ez pedig az, hogy amikor visszatér, az egész világ valószínűleg tudni fog róla, mert úgy kell eljönnie, mint egy világegyetem legfőbb urának és nem úgy, mint az ismeretlen betlehemi újszülöttnak. De ha minden szemnek látnia kell őt, és ha csak szellemi szemek láthatják meg a jelenlétét, akkor az eljövetele még sokáig várat magára.

Ezért hát jól teszitek, ha a Mesternek a földre való személyes visszatérését nem kapcsoljátok semmiféle különleges eseményhez vagy meghatározott időszakhoz. Mi csak egy dologban vagyunk biztosak: megígérte, hogy visszajön. Ötletünk sincs arra, hogy mikor vagy mivel összefüggésben fogja teljesíteni ezen ígéretét. Amennyire tudjuk, bármelyik napon megjelenhet a földön, és talán addig nem is jön el, amíg korszakok sora el nem telt és annak rendje és módja szerint meg nem ítélték azokat a paradicsomi testületbe tartozó Fiú-társai.

433. SZERDA, A PIHENÉS NAPJA

Amikor az emberek tanításának súlya nem nehezedett rájuk, az volt Jézus és apostolainak szokása, hogy szerdánként pihenésre visszavonultak a munkától. Ezen a bizonyos szerdai napon a szokásosnál később fogyasztották el a reggelijüket, és a táborra baljós csend telepedett; a reggeli étkezés első felében kevés szó esett. Végül Jézus azt mondta:

„Azt szeretném, ha ma pihennétek. Szánjatok időt arra, hogy átgondoljátok mindazt, ami azóta történt, hogy Jeruzsálembe jöttünk és gondolkodjatok el azon, ami előttünk áll, azon, amiről már világosan szóltam nektek. Ügyeljetek arra, hogy igazság legyen az életetekben, és hogy naponta gyarapodjatok kegyelemben.”

Reggeli után a Mester tájékoztatta Andrást, hogy a nap folyamán távol lesz és javasolta, hogy az apostolok kapjanak engedélyt arra, hogy az időt a maguk választása szerint töltsék, de semmi szín alatt ne menjenek Jeruzsálem kapuin belülre.

Amikor Jézus összekészült, hogy egymagában elinduljon a hegyekbe, Zebedeus Dávid jött oda hozzá e szavakkal:

„Jól tudod, Mester, hogy a farizeusok és a vezetők el akarnak pusztítani téged, és mégis egyedül készülsz a hegyekbe. Ez örülség; ezért három jól felszerelkezett embert küldök veled, hogy senki ne árthasson neked.”

Jézus végigmérte a három felfegyverkezett, markos galileait és így szólt Dávidhoz:

„Jót akarsz, de tévedsz annyiban, hogy nem érted, hogy az Ember Fiának nincs szüksége arra, hogy bárki is megvédje. Senki sem emelhet kezét rám addig az óráig, amíg készen nem állok, hogy az Atyám akaratának megfelelően az életemet adjam. Ne kísérjenek el ezek a férfiak. Egyedül szeretnék menni, hogy tanácskozhassak az Atyával.”

E szavak hallatán Dávid és az ő felfegyverkezett őrei visszavonultak; de ahogy Jézus elindult egyedül, János Márk ment oda hozzá egy kis kosárnyi étellel és vízzel, és azt javasolta, hogy ha már az a szándéka, hogy egész nap távol legyen, akkor talán majd meg is fog éhezni. A Mester rámosolygott Jánosra és előrehajolt, hogy átvegye a kosarat.

434. Egy nap egyedül az Istennel

Ahogy Jézus éppen átvette volna az ebédes kosarat Jánostól, a fiatalember e szavakat kockáztatta meg:

„De Mester, leteheted a kosarat, míg elvonulsz imádkozni és nem kell magaddal vinned. Ezenfelül, ha mégis veled tartanék, hogy vigyem az ebédedet, akkor szabadabban gyakorolhatnád az istenimádást, és én biztosan csendben leszek. Nem kérdezzgetlek és a kosár mellett maradok, míg te elvonulsz magadban imádkozni.”

E szavai közben, melyek vakmerősége a közelben álló fültanúk némelyikét megdöbbenettette, János merészen megragadta a kosarat. Ott álltak ők, János és Jézus, a kosarat fogva. Ekkor a Mester eleresztette, és a legényre letekintve így szólt:

„Mivel teljes szívedből szeretnél velem tartani, nem tagadhatom meg tőled. Magunk megyünk tehát és kellemesen eltöltjük az időt. Bármilyen kérdést feltehetsz, ami a szívedből fakad, és majd egymást bátorítjuk és vigasztaljuk. Először te viszed az ebédet, és amikor elfáradsz, segíték. Kövess.”

Jézus napnyugtáig nem is tért vissza a táborba. A Mester az utolsó nyugalmas földi napját ezzel az igazságkereső ifjúval és a paradicsomi Atyjával való beszélgetéssel töltötte. Ez az esemény fent úgy vált ismertté, mint „a nap, amelyet egy fiatalember az Istennel töltött a hegyekben”. Ezen alkalom mindörökre például szolgál a Teremtőnek a teremtménnyel való közössége iránti hajlandóságára. Még egy ifjú ember is, amennyiben a szíve vágya valóban nemes, képes egy világegyetem Istenének figyelmét megragadni és az ő szeretetteljes társaságát élvezni, képes ténylegesen is megélni annak felejthetetlen örömét, hogy egyedül és egy egész napra együtt lehet az Istennel a hegyekben. Ebben a különleges élményben volt része János Márknak ezen a szerdai napon Júdea hegyeiben.

Jézus sokat beszélgetett Jánossal, kötetlenül váltottak szót ennek és a következő világnak a dolgairól. János elmondta Jézusnak, hogy mennyire sajnálja, hogy nem volt elég idős ahhoz, hogy ő lehessen az egyik apostol, és kifejezte háláját, amiért engedélyt kapott, hogy a föníciai útjukat kivéve, követhette őket az útjaikon, a Jerikó melletti Jordán-gázlónál megtartott első szónoklásuktól kezdve. Jézus figyelmeztette a legényt, hogy ne szegjék kedvét a közelgő események és biztosította arról, hogy elkövetkezik még életében az az idő, amikor az ország nagy hírnöke válik belőle.

János Márkot nagyon megindította e nap emléke, melyet Jézussal a hegyekben töltött, de sohasem felejtette el a Mester utolsó figyelmeztetését, melyet akkor mondott el, amikor épp visszaindultak a getszemáni táborba:

„Nohát, János, jól eltöltöttük az időt, igazi pihenőnap volt ez, de ügyelj, hogy senkinek ne szólj azokról a dolgokról, melyekről beszéltem.”

János Márk sohasem számolt be senkinek arról, ami ezen, a Jézussal a hegyekben töltött napon történt.

A Jézus földi életéből még hátralévő néhány óra alatt János Márk sohasem hagyta, hogy a Mester hosszabb időre eltűnjön a szeme elől. A legény titkon mindig a közelében tartózkodott; csak akkor aludt, amikor Jézus is aludt.

435. Az otthoni gyermekkori évek

Azon a napon, melyet János Márkkal töltött, Jézus a beszélgetésük idejének jelentős részében azzal foglalkozott, hogy összevesse kettőjük kisgyermekkori és serdülőkori élményeit. Bár János szülei e világi javakból többet birtokoltak, mint Jézus szülei, mégis sok hasonló élményük volt. Jézus sok olyasmit mondott, ami segített Jánosnak abban, hogy jobban megértse a szüleit és a családjá többi tagját. Amikor a legény megkérdezte a Mestert, hogy honnan tudja, hogy belőle „az ország nagy hírnöke” válik, Jézus azt mondta:

„Tudom, hogy hűségesnek bizonyulsz majd az országról szóló örömhírhoz, mert megbízhatok a jelenlegi hitedben és szeretettedben, mivel e vonásaid olyan korai felkészítésen alapulnak, amilyenben otthon volt részed. Te olyan otthonból származol, ahol a szülők őszinte ragaszkodással

viseltetnek egymás iránt, és ezért nem szerettek téged túlzottan ahhoz, hogy károsan felnagyítsák az önnön fontosságodról alkotott felfogásodat. A te személyiséged nem szenvedett torzulást amiatt sem, hogy a szüleid – egyikük a másik ellenében – szeretet nélkül, befolyásolással próbálták volna megszerezni a bizalmadat és a hűségedet. Te azt a szülői szeretetet élvezted, mely egészséges önbizalmat biztosít és amely elősegíti az egészséges biztonságérzet kialakulását. De szerencsés voltál annyiban is, hogy a szüleid bölcsességgel és szeretettel is rendelkeztek; és a bölcsesség készítette őket arra, hogy mellőzzenek sok olyan élvezeti dolgot és számos olyan kényelmi formát, mely pénzen megvehető, miközben téged a szomszéd pajtásaiddal elküldtek a zsinagógai tanodába, és abban is bátorítottak, hogy eredeti tapasztalatot szerezve tanulj meg élni ebben a világban. Ifjú barátoddal, Ámósszal jöttetek át a Jordánon túlra, ahol mi a tant hirdettük és János tanítványai kereszteltek. Mindketten velünk szeretettek volna lenni. Amikor visszatértetek Jeruzsálembe, a te szüleid belementek a dologba; Ámósz szülei nem voltak hajlandók erre; olyannyira szerették a fiukat, hogy megtagadták tőle az áldott tapasztalást, melyet te megszereztél, épp olyat, mint amilyet ma is élvezel. Ha Ámósz elmenekül otthonról azért, hogy csatlakozzon hozzánk, akkor e cselekedetével sebet ütött volna a szereteten és feláldozta volna az elkötelezettséget. Még ha egy ilyen elmenekülés bölcs dolog is lett volna, szörnyű árat kellett volna fizetnie a tapasztalásért, a függetlenségért és a szabadságért. A bölcs szülők, mint a tieid is, gondoskodnak arról, hogy a gyermekeiknek ne kelljen megsebezniük a szeretetet vagy megfojtaniuk a hűséget annak érdekében, hogy kialakítsák a függetlenségüket és élvezzék az éltető szabadságot, amikor annyi idős lesznek, mint te.

A szeretet, János, a világegyetem legfelsőbb valósága, amikor azt végtelenül bölcs lények adományozzák, de veszélyes és gyakran félig önző jellemvonás, amint az a halandó szülők magatartásában nyilvánul meg. Amikor megházasodsz és saját gyerekeid lesznek, akiket fel kell nevelned, gondoskodj arról, hogy a szeretetedet bölcsesség terelgesse és értelem kísérje.

A te gyermekkori barátod, Ámósz, éppen úgy elhiszi az ország ezen örömhírét, mint te, de én nem számíthatok rá teljesen; nem tudhatom biztosan, hogy mit fog tenni a következő évek alatt. Az ő otthoni gyermekkori évei nemigen tették őt teljes mértékben megbízható személlyé. Ámósz túlságosan is olyan, mint az egyik apostol, aki nem kapott rendes, szeretetteljes és bölcs otthoni felkészítést. A te későbbi életed boldogabb és megbízhatóbb lesz, mert te az első nyolc évedet átlagos és jól szabályozott otthonban töltötted. Erős és magabiztos jellemmel rendelkezel, mert olyan otthonban nőttél fel, ahol szeretet érvényesült és bölcsesség uralkodott. Az ilyen gyermekkor olyanfajta hűséget hoz létre, mely biztosít engem arról, hogy te be is futod majd azt a pályát, amelyen elindultál."

Jézus és János több mint egy órán át folytatta a beszélgetést az otthon töltött évekről. A Mester elmagyarázta Jánosnak azt is, hogy egy gyermek minden értelmi, közösségi, erkölcsi, sőt szellemi dologgal kapcsolatos összes korai fogalmát illetően teljes mértékben függ a szüleitől és az általuk kialakított családi élettől, hiszen a család képviseli a zsenge gyermek számára mindazt, amit először megtudhat akár az emberi, akár az isteni kapcsolatokról. A gyermek a világegyetemmel kapcsolatos első benyomásait az anyja gondoskodásából szerzi; a mennyei Atyára vonatkozó első eszméiben teljes mértékben a földi apától függ. A gyermek későbbi élete annak megfelelően lesz boldog vagy boldogtalan, könnyű vagy nehéz, hogy milyen volt a korai elméleti és érzelmi élete, s éppen ezt befolyásolják az otthon közösségi és szellemi viszonyai. Egy emberi lény teljes későbbi életére óriási mértékben van hatással az, hogy mi történik a létezésének első néhány éve alatt.

Őszinte meggyőződésünk, hogy a jézusi tanítás evangéliuma, mivelhogy az apa-gyermek viszonyra épül, nemigen nyerhet világszerte elfogadást mindaddig, amíg a mai polgárosodott népek családi élete nem foglal magába több szeretetet és több bölcsességet. Függetlenül attól, hogy a huszadik századi szülők nagy tudással és több igazsággal rendelkeznek az otthon fejlesztéséhez és a családi élet nemesebbé tételéhez, még tény marad az, hogy csak kevés mai otthon minősül olyan jó helynek a fiúk és a lányok neveléséhez, mint amilyen Jézus galileai otthona és János Márk júdeai otthona volt, jóllehet a jézusi evangélium elfogadása a családi élet azonnali javulását eredményezi. Egy bölcs otthon szeretetteljes

élete és az igaz vallás iránti hű odaadás, komoly és kölcsönös hatást fejt ki egymásra. Az ilyen családi élet gyarapítja a vallást, és az igazi vallás mindig magasztosabbá teszi az otthonát.

Igaz, hogy e régi zsidó otthonok számos kifogásolható, fejlődést gátló hatását és egyéb bénító sajátosságát gyakorlatilag kitörölték a jobban szabályozott mai otthonok jelentős részéből. Valóban több magától értetődő szabadság és jóval több személyes szabadság van már, de ezt a szabadságot nem korlátozza szeretet, nem vezérli hűség és nem irányítja a bölcsesség belátó fegyelme. Amíg a gyermeket úgy tanítjuk imádkozni, „Mi Atyánk, ki a mennyben vagy”, óriási felelősség hárul minden földi apára, hogy úgy éljen és úgy alakítsa az otthonát, hogy az atya szót minden felnövekvő gyermek méltón őrizhesse az elméjében és a szívében.

436. Napközben a táborban

Az apostolok e nap nagyobb részét azzal töltötték, hogy az Olajfák hegyének környékét járták és felkeresték azokat a tanítványokat, akik velük táboroztak, de kora délután már nagyon szerették volna viszontlátni Jézust. Ahogy telt az idő, egyre jobban kezdtek aggódni a biztonsága miatt; leírhatatlanul magányosnak érezték magukat nélküle. Egész nap sokat vitatkoztak, hogy vajon szabad volt-e a Mestert egyedül elengedni a hegyekbe úgy, hogy mindössze egy küldönc kíséri. Bár egyikük sem mondta ki nyíltan a gondolatait, Karióti Júdást kivéve egy sem akadt köztük, aki ne szeretett volna János Márk helyében lenni.

A délután derekán járhatott az idő, amikor Nátániel elmondta a „legjobb vágyról” szóló beszédét mintegy hat apostol és ugyanennyi tanítvány előtt, melynek vége ez volt:

„Az a baj a legtöbbünkkel, hogy bátortalanok vagyunk. Nem úgy szeretjük a Mestert, ahogy ő szeret minket. Ha mindannyian annyira szerettünk volna vele tartani, mint János Márk, akkor biztosan magával vitt volna mindannyiunkat. Mi csak ott álltunk, míg a legény odament a Mesterhez és felajánlotta neki a kosarat, de amikor a Mester megfogta, a legény nem akarta elereszteni. Így a Mester itt hagyott minket, s elment a hegyekbe a kosárral, a fiúval, meg mindennel.”

Nagyjából négykor futárok érkeztek Zebedeus Dávidhoz, akik híreket hoztak az anyjáról, aki Betsaidában tartózkodott, és Jézus anyjáról. Néhány nappal korábban Dávid úgy látta, hogy a főpapok és a vezetők meg fogják ölni Jézust. Dávid tudta, hogy feltett szándékuk a Mester elpusztítása, és az járt a fejében, hogy Jézus nem fog élni az isteni hatalmával önmaga megmentése érdekében és nem engedi meg a követőinek sem, hogy erővel a védelmére keljenek. Miután erre a következtetésre jutott, nem vesztegette az időt, és hírnököt küldött az anyjához, sürgetvén, hogy rögvest jöjjön Jeruzsálembe és hozza magával Máriát, Jézus anyját és a család minden tagját is.

Dávid anyja úgy tett, ahogy a fia kérte, és a futárok most tértek vissza Dávidhoz azzal a hírrel, hogy az anyja és Jézus egész családja elindult Jeruzsálembe, és valamikor másnap, késő este vagy az azt követő reggelen fognak megérkezni. Léven, hogy Dávid ezt saját kezdeményezésre tette, úgy gondolta, hogy az a bölcs, ha a dolgot a maga ügyének tekinti. Ezért aztán nem szólt senkinek, hogy Jézus családja úton van Jeruzsálembe.

Röviddel dél után több mint húsz olyan görög érkezett a táborba, akik az arimateai József házában találkoztak Jézussal és a tizenkettekkel, és Péter Jánossal több órán át tanácskoztak velük. Ezek a görögök, legalábbis némelyikük, már haladó ismeretekkel rendelkezett az országról, mely ismereteket az alexandriai Rodantól szereztek.

Azon az estén, miután Jézus visszaért a táborba, felkereste a görögöket, és ha egy ilyen lépés nem okozott volna olyan nagy zavart az apostolai és számos vezető tanítványa körében, Jézus felavatta volna e húsz görögöt is úgy, mint ahogy azt a hetvenek esetében tette.

Mialatt a táborban ezekre az eseményekre került sor, Jeruzsálemben a főpapok és a vének meglepődtek azon, hogy Jézus nem tért vissza, hogy szóljon a tömegekhez. Igaz, hogy előző nap, amikor a templomot elhagyta, azt mondta, „Az üres házat hagyom nektek.” De nem értették, hogy miért szalasztja el azt a nagy lehetőséget, mely a tömegek barátságos hozzáállása eredményeképpen adódott. Bár féltek attól,

hogy felfordulást okoz az emberek között, a Mesternek a tömeghez intézett utolsó szavai felhívást jelentettek arra, hogy minden észszerű módon feleljenek meg azok tekintélyének, „akik Mózes székében ülnek”. Azonban ez elfoglalt nap volt számukra a városban, mivel egyszerre készültek a páska-ünnepre és tökéletesítették a Jézus elpusztítására irányuló terveiket.

Nem sok ember jött el a táborba, mert annak felállítását jól őrzött titokként kezelte mindenki, aki tudta, hogy Jézus várhatóan itt fog tartózkodni, ahelyett, hogy minden éjszakára Betániába menne.

437. Júdás és a főpapok

Röviddel azután, hogy Jézus és János Márk elhagyta a tábor, Karióti Júdás eltűnt a testvérei köréből, és nem is tért vissza késő délutánig. Ez az összezavarodott és elkeseredett apostol, a Mester ama külön kérése ellenére, hogy ne menjenek be Jeruzsálembe, sietett, hogy odaérjen a Jézus ellenségeivel megbeszélte találkozóra a főpap, Kajafás házához. Ez alkalommal a Szanhedrin nem hivatalos ülést tartott itt és az ülés időpontját aznap délelőtt nem sokkal tíz óra utánra tűzték ki. Ezt az ülést azért hívták össze, hogy megvitassák a Jézus ellen felhozható vádak természetét és döntsenek arról, hogy milyen eljárással állítsák a római hatóságok elé abból a célból, hogy biztosítsák a halálos ítélethez szükséges polgári megerősítést, mely halálos ítéletet ők már kiszabtak rá.

Előző nap Júdás néhány rokonának és bizonyos, az apja családjához közel álló szadduceus barátainak elmondta, hogy arra a következtetésre jutott, hogy bár Jézus jó szándékú álmodozó és eszményelvű, nem ő Izráel várt megszabadítója. Júdás elmondta, hogy nagyon szeretné megtalálni a módját, hogy az egész mozgalomtól méltóságteljesen elszakadhasson. A barátai behízelgően biztosították arról, hogy a visszalépését a zsidó vezetők nagy eseményként üdvöznék, és hogy ezért semmi sem lenne nekik túl nagy áldozat. Elhitették vele, hogy a Szanhedrin nyomban nagy megtiszteltetésben részesítené, és hogy végül olyan tisztséget kaphat, amely által letörölheti a bélyegét az ő jóhiszemű, de „szerencsétlen közösségének a ki nem tanított galileaiakkal”.

Júdás nemigen tudta elhinni, hogy a Mester a nagy tetteit az ördögök hercegének hatalma révén vitte véghez, de most már teljesen meg volt győződve arról, hogy Jézus a maga megerősítésére nem venné igénybe a hatalmát; végül arra a meggyőződésre jutott, hogy Jézus hagyná, hogy a zsidó urak elpusztítsák, és nem tudta elviselni azt a megalázó gondolatot, hogy egy vesztes mozgalommal azonosítsák őt. Nem volt hajlandó belegondolni a nyilvánvaló vereségbe. Tökéletesen megértette a Mestere szilárd jellemét és az ő fenséges és irgalmas elméjének okos nyitottságát, mégis meglepődéssel töltötte el az, hogy még ha csak részben is, de elfogadta az egyik rokonának azon felvetését, hogy Jézus bár jó szándékú megszállott, de valószínűleg nem teljesen ép elméjű; hogy ő mindig is egy furcsa és félreértett személy képét mutatta.

Júdás ekkor minden előzmény nélkül ráébredt, hogy furcsamód egyre inkább neheztel amiatt, hogy Jézus soha nem részesítette őt nagyobb megtiszteltetésben. Mindvégig értékelte az elismerésnek azt a formáját, hogy ő lehet az apostoli pénztáros, de most azt kezdte érezni, hogy nem becsülik meg; hogy a képességeit nem ismerik el. Hirtelenül elöntötte a méltatlankodás, hogy Péter, Jakab és János abban a megtiszteltetésben részesült, hogy Jézus közeli társai lehettek, és ekkor, ahogy a főpap háza felé tartott, inkább hajlott arra, hogy elégtételt vegyen Péteren, Jakabon és Jánoson, minthogy Jézus elárulásának gondolatával foglalkozzon. De ettől a pillanattól kezdve egy új és minden mást háttérbe szorító gondolat kezdett a tudatos elméjében megjelenni: azért indult el, hogy megbecsülést szerezzen magának, és ha ez azzal együtt kivitelezhető, hogy elégtételt vesz azokon, akik az élete legnagyobb csalódásához hozzájárultak, akkor az annál jobb. A zavarodottság, a góg, a kétségbeesés és az elszántság szörnyű keveréke kerítette hatalmába. Így már világosan látni kell, hogy nem a pénz volt az oka annak, hogy Júdás elindult Kajafás házához annak érdekében, hogy megszervezze Jézus elárulását.

Ahogy Júdás Kajafás házához közeledett, végleg eldöntötte, hogy elhagyja Jézust és az apostoltársait; és miután úgy határozott, hogy elpártol a mennyország ügyétől, elszánta magát, hogy minél többet megszerez magának abból a megtiszteltetésből és dicsőségből, melyről a Jézus és az országról szóló új evangélium ügye melletti első elköteleződése idején úgy gondolta, hogy az övé lehet. Az összes

apostolban élt egykor ez a törekvés, de az idő múlásával megtanulták imádni az igazságot és szeretni Jézust, legalábbis jobban, mint Júdás.

Az árulót az unokatestvére mutatta be Kajafásnak és a zsidó vezetőknek, aki elmondta, hogy Júdás, miután felismerte azon hibáját, hogy hagyta magát félrevezetni Jézus körmönfont tanítása által, azért jött el, hogy nyilvánosan és hivatalosan megtagadja a galileaiak való közösségét és ezzel egyidejűleg a régi bizalom visszanyerését óhajtja, s hogy vegyék vissza a júdeai testvérei közé. Júdás szószólója elmondta továbbá, hogy Júdás felismerte, hogy az volna a legjobb Izráel számára, ha Jézust őrizetbe vennék, és annak bizonyítékául, hogy megbánta a részvételét egy ilyen vétkes mozgalomban, továbbá annak igazolásául, hogy most őszintén vissza akar térni Mózes tanaihoz, eljött, hogy felajánlja a szolgálatait a Szanhedrinnek; s teszi ezt úgy, mint aki képes a Jézus letartóztatását elrendelő parancsokat vivő kapitánnyal megszervezni, hogy Jézust nyugodt körülmények között vegyék őrizetbe, s ezzel elkerüljék annak veszélyét, hogy felfordulást okozzanak a tömeg körében, és el kelljen halasztani az elfogását a páska-ünnep utánra.

Amikor az unokatestvér befejezte, bemutatta Júdást, aki közelebb lépve a főpaphoz, így szólt:

„Mindazt megteszem, amit az unokatestvérem mondott, de mit adnátok nekem e szolgálatért?”

Júdás láthatólag nem vette észre azt a megvetést, sőt undort, mely a keményszívű és öntelt Kajafás arcán átsuhan; a szívét túlságosan is eltöltötte az öndicsőítés és az önnön felmagasztalásából fakadó meglepődöttség való törekvés.

Ekkor Kajafás letekintett az árulóra, s azt mondta:

„Júdás, menj az őrség parancsnokához és szervezzétek meg, hogy a Mesteredet ma este vagy holnap este elhozhassátok hozzánk, és amikor a kezünkre adtatok, megkapod a jutalmat a szolgálatodért.”

Amikor Júdás ezt meghallotta, eltávozott a főpapok és vezetők színe elől és megbeszélte a templomőrség parancsnokával, hogy miként fogják el Jézust. Júdás tudta, hogy Jézus akkor távol van a táborból és fogalma sem volt arról, hogy aznap este mikor fog visszatérni, és így abban egyeztek meg egymás között, hogy Jézust másnap (csütörtök) este tartóztatják le, miután Jeruzsálem lakói és minden látogató zarándok éjszakai nyugovóra tért.

Júdás a nagyság és dicsőség gondolataitól olyannyira megrészegülten tért vissza társaihoz a táborba, ahogy már régóta nem érezte magát. Jézushoz azért csatlakozott, mert azt remélte, hogy egy napon majd nagy ember lesz belőle az új országban. Végre felismerte, hogy nem lesz olyan új ország, amilyenre számított. De annak azért örült, hogy volt olyan éles elméjű, hogy egy várt, új országbeli dicsőség el nem érése miatti csalódását felváltsa a régi rend által nyújtott megtiszteltetéssel és jutalommal, melyről úgy gondolta, hogy híressé teszi őt, és amely rend szerinte biztosan el fogja pusztítani Jézust és mindazt, amit Jézus képviselt. A szánt szándékának utolsó serkentő tényezője által Júdás Jézussal szembeni árulása egy olyan önző áruló gyáva tette lett, akinek egyetlen gondolatává a saját biztonsága és megdicsőítése vált, függetlenül attól, hogy a viselkedése milyen következményekkel járhat a Mesterre és a korábbi társaira nézve.

De mindig ez volt a helyzet. Júdás már régóta foglalkozott azzal, hogy ilyen szándékos, állandó, önző és bosszúszomjas tudatot alakítson ki az elméjében, és ilyen gyűlöletes és bosszú iránti vágyat és hűtlenséget tápláljon a szívében. Jézus szerette Júdást és megbízott benne éppen úgy, ahogy a többi apostolt szerette és megbízott bennük, de Júdás cserébe nem alakított ki állhatatos bizalmat és nem élt meg őszinte szeretetet. És milyen veszélyessé válhat a becsvágy, ha egyszer teljesen összekapcsolódik az önzéssel és erősen serkenti azt dacos és régóta elfojtott bosszúvágy! Milyen lesújtó dolog a csalódás azon ostoba személyek életében, akik tekintetüket az idő homályos és tűnékeny bájjaira szegezve vakká válnak az isteni értékek és az igaz szellemi valóságok örökkévaló világainak soha véget nem érő meghódításából származó, felsőbb szintű és valósabb eredmények iránt. Júdás elméje világi megtiszteltetést keresett és teljes szívvel beleszeretett e vágyába; a többi apostol hasonlóképpen ugyanezen világi megtiszteltetésre vágyott, de a szívükkel ők szerették Jézust és megtették a tőlük telhetőt, hogy megtanulják szeretni azokat az igazságokat, melyeket megtanított nekik.

Júdás ekkor még nem fogta fel, de tudat alatt már azóta bírálta Jézust, hogy Heródes lefejeztette Keresztelő Jánost. A szíve mélyén Júdás mindig is neheztelt amiatt, hogy Jézus nem mentette meg Jánost. Nem szabad elfelejtenetek, hogy Júdás János tanítványa volt, mielőtt Jézus követőjévé vált volna. Az emberi sértődés és a keserű csalódás mindeme felgyülemlett elemei, melyeket Júdás a lelkében elraktározott, a gyűlölet leple által összefogva, most jól szervezetté váltak a tudatalatti elméjében és készen álltak előtörni, hogy elárasszák őt, amint végre elszakad a testvérei támogató befolyásától, s ezzel egyidejűleg átadja magát Jézus ellenségei ravasz sejtetéseinek és ügyesen árnyalt gúnyának. Mindig, amikor csak megengedte, hogy a reményei magasan szárnyaljanak és Jézus valami olyat tett vagy mondott, ami darabokra zúzta azokat, Júdás szívében mindig ott maradt a keserű sértődöttség sebhelye; és ahogy sokasodtak a hegek, ez a szív, mely oly sok sebet kapott, rövidesen elveszített minden valós ragaszkodást az iránt, aki egy jó szándékú, de gyáva és önző személyiséget ilyen utálatos élményekben részesített. Júdás nem fogta fel, de gyáva volt. Ennek megfelelően mindig is hajlott arra, hogy Jézusnak gyávaságként tudja be, amiért oly sokszor nem volt hajlandó hatalomért vagy dicsőségért folyamodni, amikor pedig nyilvánvalóan könnyedén megszerezhetette volna. Minden halandó ember igen jól tudja, hogy a szeretet, mely ha nemes volt is egykor, a csalódáson, a féltékenységen és a hosszú ideje tartó neheztelésen keresztül végül miként válhat tényleges gyűlöletté.

A főpapok és a vének végre fellélegezhetnek néhány órára. Nem kellett Jézust nyilvánosan letartóztatniuk, és az, hogy Júdást áruló szövetségesként maguk mellett tudhatják, biztosította, hogy Jézus nem fog kikerülni a fennhatóságuk alól úgy, ahogy már sok alkalommal tette a múltban.

438. Az utolsó együtt töltött óra

Lévén, hogy szerda volt, ezen az estén testvéri összejövetelre került sor a táborban. A Mester megpróbálta felvidítani a csüggedt apostolait, de az csaknem lehetetlen dolog volt. Most már mindannyian kezdték felismerni, hogy megdöbbenő és lesújtó események vannak készülóban. Nem lehetett felvidítani őket még azáltal sem, hogy a Mester felidézte előttük a mozgalmas és szeretetteljes közösségben eltöltött éveiket. Jézus óvatosan érdeklődött minden apostol családjáról, és végigpillantva Zebedeus Dávidon, megkérdezte, hogy hallott-e valaki mostanában az anyjáról, a legkisebb hűgáról vagy a családjá más tagjáról. Dávid lesütötte a szemét; félt válaszolni.

Ez alkalommal figyelmeztette Jézus a követőit, hogy óvakodjanak a tömeg támogatásától. Felidézte a galileai élményeiket, amikor az emberek nagy tömegei időről időre lelkesülten követték őket mindenhová és azután éppoly hevesen ellenük fordultak, és visszatértek a korábbi meggyőződésükhöz és életükhöz. Ezután azt mondta:

„Tehát nem szabad engednetek, hogy megtévesszenek benneteket a nagy tömegek, akik a templomban hallgattak minket, és akikről úgy látszott, hogy elhiszik a tanításainkat. E tömegek az elméjükből felületesen hallgatják és hiszik az igazságot, s közülük csak kevesen engedik, hogy az igazság szava élő gyökerekkel hatoljon le a szívükbe. Akik csak az elméjükből ismerik az örömhírt, és akik nem tapasztalták meg azt a szívükben, azok támogatására nem lehet számítani a bajok idején. Amikor a zsidók vezetői egyezsége jutnak az Ember Fiának elpusztításáról, és amikor teljes egyetértésben sújtanak le, akkor meglátjátok majd, hogy a tömeg miként menekül ijedtében vagy marad tétlen, döbbenet csendben, miközben ezek a feldühödött és elvakult vezetők a halálba küldik az örömhír igazságának tanítóit. Amikor elér benneteket a csapás és az üldöztetés, még további olyanok fognak elszéledni, akikről azt hiszitek, hogy szeretik az igazságot, és némelyek feladják az örömhírbeli tanításokat és elhagynak titeket. Egyesek pedig, akik nagyon közel álltak hozzánk, már eldöntötték, hogy elpártolnak. Ma azért pihentetek, hogy felkészüljétek arra az időre, mely előttünk áll. Ezért hát legyetek résen, és imádkozzatok, hogy holnapra erőre kapjatok az előttünk álló napokhoz.”

A tábori hangulat leírhatatlan feszültséggel telítődött. Hallgatag hírvivők jöttek-mentek, akik csak Zebedeus Dáviddal álltak szóba. Még az est elmúltá előtt némelyek megtudták, hogy Lázár sietve elmenekült Betániából. János Márk a táborba való visszatérése óta csak hallgatott, amiből nem sok jóra

lehetett következtetni, pedig az egész napot a Mester társaságában töltötte. Minden sikertelen győzködés, hogy beszéljen, csak azt mutatta, hogy Jézus meghagyta neki, ne nyilatkozzon.

Még a Mester jókedve és a szokatlan nyájassága is megijesztette őket. Mindannyian annak a szörnyű elszigetelődésnek az előszelét érezték, melyről úgy gondolták, hogy nagy hirtelenséggel és elkerülhetetlenül fog rájuk szakadni. Bizonytalanul érezték, hogy mi közeleg, és egyikük sem érezte felkészültnek magát a megmérettetésre. A Mester egész nap távol volt; rettenetesen hiányzott nekik.

Egészen a Mester halálának tényleges órájáig tartó időszakban ez a szerda este jelentette a szellemi állapotuk legalsó szintjét. Bár a következő nap egy nappal közelebb volt a megrendítően szomorú péntekhez, mégis, ő velük volt, és a pénteki nap gondterhelt óráit valamivel méltóságteljesebben viselték.

Épp éjfél előtt járt az idő, amikor Jézus, tudván, hogy ez lesz az utolsó éjszaka, melyet valaha még végig fog aludni a választott földi családja társaságában, ahogy éjszakára feloszlatta a csoportjukat, azt mondta:

„Menjetek aludni testvéreim, és béke legyen veletek, míg fel nem kelünk holnap, egy további napra, hogy megcselekedjük az Atya akaratát és megtapasztaljuk annak örömét, hogy tudjuk, mi az ő fia vagyunk.”

439. AZ UTOLSÓ NAP A TÁBORBAN

Jézus úgy tervezte, hogy e csütörtököt, a húsvér testben megtestesült isteni Fiúként megéleendő utolsó szabad napját a földön az apostolaival és néhány hűséges és odaadó tanítványával tölti. Röviddel a reggeli befejezését követően, ezen a szép reggelen, a Mester a táboruk feletti egyik félreeső helyre vezette őket és ott számos igazságot tanított nekik. Bár Jézus a nap kora esti részében más beszédek is tartott az apostoloknak, e csütörtök délelőtti beszéd volt az ő búcsúbeszéde az apostolok és a kiválasztott tanítványok vegyes tábori csoportja számára, melyben egyaránt voltak zsidók és nem-zsidók. A tizenketek Júdás kivételével mind jelen voltak. Péter és több más apostol is észrevette Júdás távollétét, és némelyikük arra gondolt, hogy Jézus beküldte a városba valamilyen ügyben, valószínűleg azért, hogy előkészítse a közelgő páska-ünnepi dolgokat. Júdás nem is tért vissza a táborba késő délutánig, csak röviddel azt megelőzően, hogy Jézus elindult a tizenkettekkel Jeruzsálembe, hogy részt vegyenek az utolsó estében.

440. Beszélgetés a fiúi elismertségről és az állampolgárságról

Jézus mintegy ötven megbízható követőjének csaknem két órán át beszélt és válaszolt számos kérdésükre a mennyország és az e világ országainak viszonyáról, az Istennél való fiúi elismerésnek és a földi kormányzatok állampolgárságának viszonyáról. E beszéd a kérdésekre adott válaszaival együtt a következőképpen összegezhető és fogalmazható újra mai nyelven:

E világ országai, lévén anyagiak, gyakran szükségesnek látják, hogy fizikai erőt alkalmazzanak a törvényeik végrehajtása és a rend fenntartása érdekében. A mennyországban az igaz hívek nem folyamodnak fizikai erő alkalmazásához. A mennyország, lévén az Isten szellemtől született fiainak szellemi testvérisége, csak a szellem erejével hirdettetik. Ez az eljárásbeli különbségtétel a hívek országának a világi kormányok országaihoz fűződő viszonyára utal, és nem érvényteleníti a hívek társadalmi csoportjainak azon jogát, hogy rendet tartsanak a soraikban és gondoskodjanak az engedetlen és méltatlan tagjaik megfegyelmezéséről.

Nincs semmi összeférhetetlenség a szellemi ország fiaként való elismertség és a világi vagy polgári kormányzatban való állampolgárság között. A hívő kötelessége, hogy megadja a császárnak, ami a császáré és az Istennek, ami az Istené. Nem lehet ellentmondás e két követelmény között, mert az egyik anyagi, a másik pedig szellemi, hacsak nem alakul úgy, hogy egy császár arra vetemedik, hogy elbitorolja az Isten előjogait és megköveteli, hogy szellemi hódolatot és legfelsőbb szintű imádatot mutassanak

íránta. Ilyen esetben csakis az Istent imádjátok, és közben törekedjetez arra, hogy felvilágosítsátok ezeket a félrevezetett földi uralkodókat és így velük is ismertessétek meg a mennyei Atyát. Szellemi imádatot ne mutassatok földi urak iránt; és a szellemi országért végzett küldetés előmozdítása során a fizikai erejét se vegyétek igénybe azoknak a földi kormányoknak, melyek vezetőiből egyszer még hívek válhatnak.

A kibontakozó polgárosodás szemszögéből nézve az ország fiaként való elismertség támogasson benneteket abban, hogy e világ országainak eszményi polgáraivá váljatok, hiszen a testvériség és a szolgálat képezi az országról szóló evangélium sarokkövét. A szellemi ország szeretetteljes hívása legyen az eredményes elpusztítója a földi országok hitetlen és háborúkedvelő polgárai gyűlöletkésztetésének. De ezek az anyagiás beállítottságú fiak a sötétségben sohasem fogják megismerni a ti szellemi igazságfényeket, hacsak nem közeledtek hozzájuk azzal az önzetlen társadalmi szolgálattal, mely a szellem gyümölcsozásának természetes növekménye lesz a hívek személyes élettapasztalásában.

Halandó és anyagi emberekként ti valóban a földi országok polgárai vagytok, és jó állampolgároknak kell lennetek, annál is inkább, ha már a mennyország szellemtől újjászületett fiai lettetek. A mennyország hit révén megvilágosodott és szellemben felszabadult fiaiként az ember iránti kötelezettség és az Isten iránti kötelezettség kettős felelősségével néztek szembe, miközben önként egy harmadik és szent kötelességet vállaltok: az Istent ismerő hívek testvériségének szolgálatát.

Ideigvaló urakat ne imádjátok, és ne alkalmazzatok ideigvaló hatalmat a szellemi ország előmozdításában; de a híveknek és a nem híveknek egyaránt mutassátok a szeretetteljes szolgálat igaz segédkezését. Az országról szóló evangéliumban ott lakozik a nagy Igazság Szelleme, és én rövidesen minden hűsvér testre kiárasztom ugyanezen szellemet. A szellem gyümölcsei, a ti őszinte és szeretetteljes szolgálatotok azok a társadalmi emelők, melyek a sötétségben élő népeket felemelik, és az Igazság Szelleme lesz az erőtetet megsokszorozó emelőpont.

A hitetlen polgári előjárókkal szemben mutassatok bölcsességet és tanúsítatok éleselméjűséget. Körültekintéssel mutassatok szakértő hozzáértést a kisebb nézeteltérések kisimításában és a csekély félreértések áthidalásában. Minden lehetséges módon – a világegyetem urai iránti hűségen kívül mindenben – törekedjetez arra, hogy békében éljetez minden emberrel. Legyetez mindig olyan bölcsek, mint a kígyók, de olyan ártalmatlanok, mint a galambok.

Váljatok minél jobb fiaivá a világi kormánynak annak eredményeként, hogy az ország megvilágosodott fiaivá lettetek; ennek hatására a földi kormányok vezetői is jobb urai lehetnek a polgári ügyeknek, amennyiben elhiszik a mennyországról szóló ezen evangéliumot. Az ember önzetlen szolgálatában és az Isten felvilágosult imádatában megnyilvánuló hozzáállás tegyen minden országban hívót a világ jobb polgárává, míg az igaz állampolgárság és az ember mulandó kötelességei iránti tisztos odaadás segítsen a mennyországbeli fiúi elismertség iránti szellemi felhívásnak az ilyen polgár elérésében.

Amíg a földi kormányok vezetői arra törekednek, hogy vallási önkényurak fennhatóságát is gyakorolják, addig ti, akik elhiszitez ezt az evangéliumot, csak bajra, üldöztetésre, sőt halálra számíhattok. De maga az a fény, melyet a világ számára hordoztok, és még az a mód is, mellyel az ország ezen evangéliumáért szenvedtek és meghaltok, ezek végül önmagukban is meg fogják világosítani az egész világot, és a politika és a vallás fokozatos szétválását fogják eredményezni. Az országról szóló ezen evangélium állhatatos hirdetése egy napon minden nemzetet új és hihetetlen felszabaduláshoz, értelmi függetlenséghez és vallási szabadsághoz vezet.

Ama közelgő üldöztetések során, melyekre azok részéről kerül sor, akik gyűlölik az öröm és a szabadság ezen evangéliumát, ti gyarapodni fogtok és az ország erősödni fog. De az ezt követő időkben komoly veszélybe kerültök, mivel a legtöbb ember barátságosan beszél majd az ország híveiről és a magas beosztásban lévők közül sokan névlegesen elfogadják a mennyország evangéliumát. Tanuljatok meg hűségesek lenni az országhoz még a béke és a jólét idején is. Ne kísértsetek a titeket felügyelő angyalokat, hogy bajos utakra vezessenek titeket olyan szeretetteljes fegyelmezés gyanánt, melynek célja, hogy megmentsék a gondtalanságba merülő lelketeket.

Emlékezzetez, hogy azt a megbízást kaptátok, hogy hirdessétek az ország ezen evangéliumát – azt a legfőbb vágyat, hogy megcselekedjék az Atya akarátát, melyhez azon legfelsőbb öröm társul, hogy hittel

felismerjük az Istennél való fiúi elismertségünket – és nem szabad megengednetek, hogy bármi is eltérítse az ezen egy kötelesség iránti odaadásotokat. Válgátok az egész emberiség előnyére a ti szeretetteljes szellemi segédkezésetek, megvilágosító értelmi közösségeitek és felemelő társadalmi szolgálatotok kiadására; de ne engedjétek, hogy ezen emberbaráti munkáitok bármelyike vagy összessége elfoglalja az evangélium hirdetésének helyét. E nemes segédkezések azoknak a még nagyobb és még magasabb segédkezéseknek és átalakításoknak a közösségi melléktermékei, melyeket az ország híveinek szívében az Igazság élő Szellemé és az a személyes felismerés alakított ki, hogy a szellemtől született ember hite megadja az örökkévaló Istennel való élő közösség bizonyosságát.

A polgári kormányok hatalma révén vagy a világi törvények igénybevételével nem szabad törekednetek az igazság terjesztésére, sem pedig az igazságosság megteremtésére. Az emberek elméjének meggyőzésén mindig munkálkodhattok, de sohasem szabad arra vetemednetek, hogy kényszerítitek őket. Nem szabad elfelejtenetek az emberi tisztesség nagy törvényét, melyet igenlő formában tanítottam nektek: amit szeretnétek, hogy az emberek megtegyenek veletek, azt tegyétek ti velük is.

Amikor az ország hívét felkéri a polgári kormány szolgálatára, hadd teljesítse ezt a szolgálatot az ilyen kormány ideigvaló polgáraként, jóllehet ennek a hívőnek a polgári szolgálatban fel kell mutatnia az állampolgárság minden olyan szokványos vonását, melyet a halandó ember elméjében az örökkévaló Isten bent lakozó szellemével való megnevelő társulás szellemi megvilágosodása eredményez. Ha a hitetlen ember magas közszolgálati rangra juthat, akkor komolyan fel kell tennetek a kérdést, hogy az igazság gyökerei a szívekben nem pusztultak-e ki a szellemi közösség és a társadalmi szolgálat együtteséből fakadó élő víz hiányától. Az Istennél való fiúi elismerés tudatának kell megélnie minden olyan férfi, nő és gyermek egész életét, aki a birtokába jutott ilyen, az emberi személyiség minden eredendően meglévő képességét mozgósító erős késztetésnek.

Nem szabad tétlen rejtelemhívőkké vagy szürke önmegtagadókká lennetek; ne váljatok álmodozókká és sodródókká, egykedvűen bízva egy kitalált Gondviselésben, hogy majd az ellát benneteket még minden életszükségleti dologgal is. Valóban gyöngéden kell bánnotok a tévelygő halandókkal, türelmesen kell bánnotok a tudatlan emberekkel, és legyetek béketűrők az ingerlő kihívások közepette; de vitéznek kell lennetek az igazságosság védelmében, erősnek az igazság terjesztésében és erélyesnek az országról szóló ezen evangélium hirdetésében, egészen a föld határaiig.

Az országról szóló ezen evangélium élő igazság. Mondtam már nektek, hogy olyan az, mint a kovász a tésztában, mint a mustármag; és most azt mondom, hogy olyan, mint az élőlény ivadéka, mely, bár ugyanaz az élő mag marad, nemzedékről nemzedékre biztosan új megnyilatkozásokban tárulkozik fel és az egymást követő nemzedékek sajátos igényeihez és feltételeihez való új alkalmazkodás csatornáiban megfelelően növekszik. A számotokra tett kinyilatkoztatás élő kinyilatkoztatás, és én azt szeretném, hogy az minden egyes egyénben és minden egyes nemzedékben megfelelő gyümölcsöt hozzon a szellemi gyarapodás, a szellemi növekedés és az alkalmazkodó fejlődés törvényei szerint. Ezen evangéliumnak nemzedékről nemzedékre egyre több életképességet kell mutatnia és egyre mélyebb szellemi erőről kell bizonyosságot tennie. Nem szabad megengedni, hogy pusztán a velem és az általunk megélt idővel kapcsolatos szent emlékké, hagyománnyá váljon.

Ne feledjétek: Mi nem indítottunk közvetlen támadást azon személyek ellen vagy azok tekintélye ellen, akik Mózes székében ülnek; mi csak az új világosságot ajánlottuk nekik, melyet ők oly hevesen visszautasítottak. Mi csak amiatt kerültünk velük szembe, hogy lelepleztük azon igazságokhoz való szellemi hűtlenségüket, melyekről azt állítják, hogy tanítják és védelmezik. E neves vezetővel és elismert urakkal csak akkor kerültünk összeütközésbe, amikor útját állták annak, hogy az emberek fiainak az országról szóló evangéliumot hirdessük. Még most sem mi vagyunk azok, akik támadják őket, hanem ők azok, akik a mi elpusztításunkra törnek. Ne feledjétek, csak arra kaptatok megbízást, hogy a jó hírt menjetek hirdetni. Nektek nem szabad a régi gyakorlatot támadnotok; az új igazság kovaszát tegyétek ügyesen a régi meggyőzések középebe. Hadd végezze el az Igazság Szellemé a maga feladatát. Csak akkor kerüljön sor vitára, amikor azok, akik megvetik az igazságot, rátok kényszerítik azt. De amikor az eltökélt hitetlen támad rátok, ne habozzatok erőteljesen kiállni azon igazság védelmében, mely megmentett és megszentelt titeket.

Az élet viszontagságai közepette soha ne felejtsetek el szeretni egymást. Ne küzdjete az emberekkel, még a nem hívókkal se. Mutassatok irgalmat még azoknak is, akik rosszul bánnak veletek. Magatokat mindig elkötelezett állampolgároknak, egyenes iparosoknak, dicséretre méltó szomszédoknak, odaadó rokonoknak, megértő szülőknek és az Atya országának testvériségében őszintén hívóknak mutassátok. A szellemem köztetek lesz, most és egészen a világ végéig.

Amikor Jézus befejezte a tanítást, már majdnem egy óra volt, és nyomban vissza is tértek a táborba, ahol Dávid és a társai már elkészítették az ebédjüket.

441. Ebéd után

A Mester hallgatóságából nem sokan voltak képesek akár csak részben is befogadni a délelőtti beszédét. Mindazok közül, akik meghallgatták, a görögök értették meg a legtöbbet. Még a tizenegy apostolt is összehívták a jövőbeli politikai országokra és az ország híveinek egymást követő nemzedékeire vonatkozó utalásai. Jézus legodaadóbb hívei nem tudták a földi küldetésének küszöbön álló végét összeegyeztetni az evangéliumi tevékenységek távolabbi jövőjére vonatkozó hivatkozásokkal. A zsidó hívek némelyike érezni kezdte, hogy a föld legnagyobb szerencsétlensége fog bekövetkezni; csak hogy egy ilyen, küszöbön álló végromlást nem tudtak összeegyeztetni sem a Mester derűsen közömbös személyes hozzáállásával, sem a délelőtti beszédével, amelyben többször is utalt a mennyország ama jövőbeli történéseire, melyek hosszú időtávokat ölelnek fel és amelyek számos, egymást követő földi országgal vannak kapcsolatban.

E nap délére az összes apostol és tanítvány értesült arról, hogy Lázár sietve elmenekült Betániából. Kezdték érezni a zsidó vezetők azon kíméletlen elszántságát, hogy egyszer s mindenkorra végezzenek Jézussal és a tanításaival.

Zebedeus Dávid a jeruzsálemi titkos ügynökeinek munkája révén teljes mértékben képben volt a Jézus letartóztatására és meggyilkolására kidolgozott terv alakulásával kapcsolatban. Mindent tudott Júdásnak az összeesküvésben betöltött szerepéről, de ezen ismereteit sohasem hozta sem az apostolok, sem semelyik tanítvány tudomására. Nem sokkal az ebédet követően félrehívta Jézust és nyíltan megkérdezte tőle, hogy tud-e erről – de a kérdésfeltevésnél tovább nem jutott. A Mester, a kezét felemelve megállította, azt mondta neki:

„Igen, Dávid, mindent tudok erről, és azt is tudom, hogy te tudsz erről, de ügyelj arra, hogy senkinek se szólj róla. Mindössze annyi a dolgod, hogy a szívedben ne kételkedj abban, hogy az Isten akarata végül érvényesülni fog.”

A Dáviddal folytatott beszélgetést egy hírvívő érkezése szakította félbe, aki Filadelfiából hozott hírt arról, hogy a Jézus meggyilkolására irányuló összeesküvésről értesülést szerzett Abner most azt kérdezi, hogy elinduljon-e Jeruzsálembe. E futár ezzel az üzenettel sietett vissza Filadelfiába, Abnerhez:

„Folytasd a munkádat. Ha eltávozom tőletek a húsvér testben, az csak azért van, hogy szellemben visszatérhessek. Nem hagyok el titeket. Veletek leszek végig.”

Fülöp nagyjából ekkor jött oda a Mesterhez és tette fel a kérdést:

„Mester, minthogy közeleg a páska-ünnep, mit szeretnél, hol készülünk az ünnepi étel elfogyasztására?”

Amikor Jézus meghallotta Fülöp kérdését, azt felelte:

„Menj és hozd ide Pétert és Jánost, és megadom nektek az utasításokat az estét illetően, hogy hol fogunk ma együtt estebédelni. Ami pedig a páska-ünnepet illeti, azt majd akkor kell eldönteni, miután ezt elvégeztük.”

Amikor Júdás meghallotta, hogy a Mester ezekről a dolgokról beszélget Fülöppel, közelebb húzódott, hogy kihallgassa a beszélgetést. Zebedeus Dávid azonban, aki a közelben állt, odalépett hozzá és beszédbe elegyedett vele, miközben Fülöp, Péter és János félrevonultak, hogy szót váltsanak a Mesterrel.

Jézus azt mondta hármójuknak:

„Menjetek rögvest Jeruzsálembe, és ahogy átléptek a kapun, ott találotok egy férfit vizeskorsóval. Megszólít titeket, és ti kövessétek. Amikor elvezet titeket egy bizonyos házhoz, menjetek be utána és érdeklődjétek meg a házigazdánál, »Hol a vendégszoba, ahol a Mester elfogyaszthatja az estebédet az apostolaival?« Amint ezt megkérdeztétek, a háztulajdonos megmutat nektek egy nagy felsőszobát, mely teljesen be van rendezve és elő van készítve nekünk.”

A várost elérve az apostolok találkoztak a vizeskorsós emberrel a kapu közelében és követték őt János Márk házába, ahol a legény apja várta őket és megmutatta nekik az esti étkezésre előkészített felsőszobát.

Mindez annak a megegyezésnek az eredményeként alakult így, melyet a Mester és János Márk kötött előző nap délután, amikor egymagukban kint voltak a hegyekben. Jézus biztos akart lenni abban, hogy ezt az utolsó étkezést zavartalanul töltheti el az apostolokkal, és mivel úgy hitte, hogy ha Júdásnak előzetesen tudomása volna a találkozóhelyükről, megszervezhethé az ellenségeivel, hogy elfogják őt, ezért kötötte ezt a titkos egyezséget János Márkkal. Így Júdás nem szerzett tudomást a találkahelyükről egészen addig, amíg Jézus és a többi apostol társaságában meg nem érkezett a helyszínre.

Zebedeus Dávidnak sok egyeztetnivalója volt Júdással, így könnyedén meg tudta akadályozni, hogy Júdás kövesse Pétert, Jánost és Fülöpöt, melyet emez nagyon is meg akart tenni. Amikor Júdás átadott Dávidnak egy bizonyos pénzösszeget az ellátmányra, Dávid azt mondta neki:

„Júdás, figyelembe véve a körülményeket, nem az volna jó, ha előre ideadnál nekem némi pénzt a tényleges szükségleteimre?”

Egy pillanatnyi gondolkodás után Júdás azt felelte:

„De igen, Dávid, azt hiszem ez bölcs dolog volna. Valójában, tekintettel a felkavarodott jeruzsálemi viszonyokra, úgy gondolom, hogy az volna a legjobb, ha minden pénzt átadnék neked. Összeesküvést terveznek a Mester ellen, és ha velem bármi történik is, az téged nem fog hátráltatni.”

Dávid így vette át az összes apostoli készpénzt és minden letétbe helyezett pénz elismervényét. Az apostolok másnap estéig nem értesültek erről az ügyletről.

Nagyjából fél öt lehetett, amikor a három apostol visszatért és beszámoltak Jézusnak arról, hogy minden készen áll az estebédhez. A Mester nyomban készülődni kezdett, hogy a tizenkét apostolt a gyalogúton át elvezesse a betániai úthoz és onnan tovább Jeruzsálembe. Ez volt az utolsó út, melyet a tizenkettővel együtt tett meg.

442. Útban az estebédre

Megint csak arra törekedtek, hogy elkerüljék a tömegeket, melyek a Kidron-völgyön jártak át a Getszemáni liget és Jeruzsálem között, így hát Jézus és a tizenkettek átsétáltak az Olajfák hegyének nyugati ormán, hogy elérjék a Betániából a városba vezető utat. Ahogy ahhoz a helyhez közeledtek, ahol Jézus előző este elmondta a Jeruzsálem pusztulásáról szóló beszédet, öntudatlanul is megálltak, és onnan csendben figyelték a várost. Lévé, hogy egy kicsit korán volt még, és mivel Jézus nem akart átmenni a városon napnyugta előtt, így szólt a társaihoz:

„Üljetek le és pihenjétek, én meg közben beszélgetek veletek arról, hogy rövidesen mi fog történni. Ezen évek során mindvégig testvéreteként éltem veletek, és megtanítottam nektek a mennyországgal kapcsolatos igazságot és kinyilatkoztattam nektek annak rejtelseit. Atyám valóban sok csodát vitt véghez az én földi küldetésemmel összefüggésben. Ti mindennek tanúi voltatok és részeseivé váltatok annak a tapasztalásnak, hogy együtt dolgozhattok az Istennel. Tanúim lesztok, hogy már előre figyelmeztettelek titeket, hogy rövidesen vissza kell térnem ahhoz a munkához, melyet az Atya adott; világosan elmondtam nektek, hogy itt kell hagynom titeket a világban, hogy ti vigyétek tovább az ország ügyét. E célból avattalak fel titeket Kapernaum hegyeiben. A velem kapcsolatban szerzett tapasztalatotok másokkal való megosztására most már készen kell állnotok.

Ahogy az Atya engem e világba elküldött, úgy foglak én is titeket kiküldeni, hogy képviseljétek engem és befejezzétek az általam elkezdett munkát.

Szomorúsággal tekintetek le az amott levő városra, mert hallottátok szavaimat Jeruzsálem végéről. Előre figyelmeztettelek benneteket, nehogy ti is odavesszetek a pusztulásában és ezzel késedelmet szenvedjen az országról szóló örömhír terjesztése. Hasonlóképpen figyelmeztetek, hogy óvakodjatok attól, hogy szükségtelenül veszélynek tegyétek ki magatokat, amikor eljönnek, hogy elvigyék az Ember Fiát. Én kénytelen vagyok menni, de nektek maradnotok kell, hogy tanúsítsátok ezt az örömhírt, amikor én már eltávoztam, éppen úgy, ahogy elrendeltem, hogy Lázár elmeneküljön az emberek haragja elől azért, hogy élhessen és terjessze az Isten dicsőségét. Ha az Atya akarata az, hogy elmenjek, akkor semmit sem tehettek, ami az isteni tervet megghiúsítaná. Vigyázatok magatokra, mert különben titeket is megölnék. Az örömhírt a lelketek szellemerejével vitézül oltalmaztatok, de ne térjétek olyan rossz útra, hogy bármiféle esztelen kíséreltet tegyetek az Ember Fiának megvédésére. Nekem nincs szükségem arra, hogy az ember keze védjen meg; a menny seregeit én már most igénybe vehetném; de elszántam magam, hogy megcselekszem a mennyei Atyám akaratát, és ezért alá kell vetnünk magunkat mindannak, ami nagyon hamar elér minket.

Amikor e várost elpusztulni látjátok, ne felejtsetek el, hogy ti már megkezdtétek a végtelen szolgálattal járó örök életet az örökké fejlődő országban, sőt a mennyek országában. Tudnotok kell, hogy az Atyám világegyetemében és az enyémben sok lakóhely van, és hogy a fény gyermekeire olyan városok megnyilatkozása vár, melyeknek építője az Isten és olyan világoké, melyek megszokott életmódja az igazságosság és az igazság feletti öröm. Én elhoztam nektek a mennyországot ide a földre, de kijelentem, hogy ti mindannyian, akik hit révén beléptek oda és ott is maradtok az igazság élő szolgálata révén, bizonyosan felemelkedtek a magas világokra és ott ültök majd velem az Atyám szellem-országában. De először készüljétek arra a munkára, és végezzétek is el azt, melyet velem elkezdtetek. Sok gyötrelmen kell átesnetek és sok szomorúságot kell elviselnetek – és e megpróbáltatások már most elérték minket – és amikor befejeztétek a munkátokat a földön, eljöttök az örömömre, éppen úgy, ahogy én is befejeztem Atyám munkáját a földön és most azon vagyok, hogy visszatérjek az ő kebelére.”

Amikor a Mester ezeket elmondta, felállt, és mindannyian követték az Olajfák hegyéről lefelé, a városba. Az apostolok közül hármat kivéve senki nem tudta, hogy hová is mennek, mert az utat a szűk utcákban, a beálló sötétségben tették meg. A tömegek beléjük futottak, de senki sem ismerte fel őket, és így nem is tudhatták, hogy az Isten Fia halad el mellettük, amint az ország kiválasztott apostolaival való utolsó halandói találkozására tart. Az apostolok azt sem tudták, hogy az egyikük már csatlakozott az összeesküvéshez, hogy árulással az ellenségei kezére játssza a Mestert.

János Márk az úton végig követte őket, egészen a városig, és miután átléptek a kapun, egy másik utcán rohant végig, s így az apja házánál üdvözölhette őket, amikor odaértek.

443. AZ UTOLSÓ ESTEBÉD

E csütörtöki nap délutánján, amikor Fülöp a közelgő páska-ünnepre emlékeztette a Mestert és az annak megünneplésével kapcsolatos tervei felől érdeklődött, akkor a páska-ünnepi estebédre gondolt, melyet szokás szerint másnap, péntek éjjel kellett elfogyasztani. Az volt a szokás, hogy a páska-ünnepre való felkészülést legkésőbb a megelőző nap deléig meg kellett kezdeni. Mivel a zsidók a nap kezdetét a napnyugta beálltától számították, ez azt jelentette, hogy a szombati páska-ünnepi estebédet péntek éjjel, valamivel az éjféli órát megelőzően kellett elfogyasztani.

Az apostolok ezért egyáltalán nem értették a Mester azon bejelentését, miszerint a páska-ünnepet egy nappal korábban tartják meg. Arra gondoltak, legalábbis némelyikük, hogy a Mester tudja, hogy még a pénteki ünnepi estebéd előtt le fogják őt tartóztatni és ezért hívja össze őket egy külön estebédre ezen a csütörtök estén. Mások úgy gondolták, hogy ez pusztán egy különleges alkalom, mely a hagyományos páska-ünnepi eseményt megelőzi.

Az apostolok tudták, hogy Jézus a többi páska-ünnepet bárányhús nélkül ünnepelte; tudták, hogy ő személyesen nem vesz részt semmilyen, a zsidó rendszer szerinti áldozási szertartásban. Vendégként számos alkalommal evett az ünnepi bárányból, de amikor ő volt a házigazda, akkor sohasem szolgáltak fel bárányhúst. Nem okozott volna nagy meglepetést az apostoloknak, ha azt látják, hogy a bárányhús kimarad a páska-ünnepi éjszakai étkekből, és mivel erre az estebédre egy nappal korábban került sor, nem is tulajdonítottak neki különösebb jelentőséget.

Miután János Márk apja és anyja üdvözölte őket, az apostolok azonnal a felsőszobába mentek, míg Jézus lent maradt, hogy beszélgessen Márk családjával.

Az volt az előzetes megállapodás, hogy a Mester ezt az alkalmat egyedül ünnepli meg a tizenkét apostolával; ezért nem várták őket szolgálók.

444. A megkülönböztetés utáni vágy

Amikor az apostolokat János Márk felvezette, egy nagy, tágas helyiséget találtak, melyet teljesen berendeztek az estebédhez, és megláthatták, hogy a kenyér, a bor, a víz és a fűszernövények mind oda voltak készítve az asztal egyik oldalára. A hosszú asztalt, azt a végét kivéve, ahová a kenyeret és a bort tették, tizenhárom kerevet vette körül, éppen úgy, ahogy egy jómódú zsidó házban a páska-ünnep megtartásának szokása megkövetelte.

Ahogy a tizenkettek a felsőszobába léptek, észrevették, hogy már az ajtón belül ott voltak a vizeskorsók, a mosdótálak és a törölközők, hogy a poros lábukat megmossák; és mivel ehhez szolgálót nem adtak, János Márk távozását követően az apostolok kérdően néztek egymásra és mindegyikük azon tanakodott magában, »Ki fogja a lábunkat megmosni?« Mindegyik úgy gondolta, hogy nem ő az, akinek a többiek szolgáljaként kellene eljárnia.

Ahogy ott álltak, magukban tanakodva, az asztali ülésrendet is megnézték, és észrevették, hogy a házigazda magasabb kerevete mellett jobb felől egy kerevet áll, és tizenegy pedig az asztal körül van elhelyezve egymás mellett úgy, hogy a soruk elért egészen a házigazda jobbán lévő, második kiemelt hellyel szemközti helyig.

Arra számítottak, hogy a Mester bármely pillanatban megérkezhet, de kínosan érezték magukat, hogy vajon helyet foglaljanak-e vagy várják meg, amíg megjön és bízzák rá a helyük kijelölését. Ahogy így haboztak, Júdás odalépett a díszvendégi helyhez, mely a házigazda helyétől balra helyezkedett el, és jelezte, hogy ő díszvendégként ott akar helyet foglalni. Júdás cselekedete nyomban heves vitát váltott ki a többi apostol körében. Alig foglalta el Júdás a díszvendégi helyet, Zebedeus János bejelentette igényét a második kiemelt helyre, a házigazdáétól jobbra lévőre. Simon Péter olyannyira feldühödött az előkelő helyek Júdás és János általi kiválasztásában megmutatkozó önteltségen, hogy a többi apostol szeme láttára egyenesen megkerülte az asztalt és a legalsóbb kereveten, az ülésrend legutolsó helyén, a Zebedeus János által kiválasztottal épp szemközt foglalt helyet. Lévén, hogy a többiek előkelő helyet foglaltak maguknak, Péter úgy gondolta, hogy ő a legalsóbb rendűt választja, és nem pusztán a testvérei nem helyénvaló önteltsége elleni tiltakozásul tette ezt, hanem annak reményében is, hogy Jézus, amikor belép és meglátja őt a legkevesbé kiemelt helyen, egy rangosabb helyre hívja, és ezzel elmozdítja azt, aki arra vetemedett, hogy önmagát tisztelje meg.

Azzal, hogy a legelőkelőbb és a legkevesbé előkelő hely már elkelt, a többi apostol Júdás vagy Péter közelében keresett helyet magának, míg végül mind elhelyezkedtek. Az U-alakú asztal körül a következő sorrendben foglaltak helyet ezeken a kereveteken: a Mester jobbán, János; a balján, Júdás, Zélóta Simon, Máté, Zebedeus Jakab, András, az Alfeus ikrek, Fülöp, Nátániel, Tamás és Simon Péter.

Azért gyűltek össze, hogy ünnepeljenek, legalábbis szellemben, mely szokás még Mózes előttről eredt és azokra az időkre utalt, amikor az apáik rabszolgák voltak Egyiptomban. Ez az estebéd az utolsó találkozójuk Jézussal, és Júdás vezetésével az apostolok még ilyen ünnepélyes keretek között is újra csak teret engednek a megtiszteltetés, a kiváltság és a személyes felmagasztalás iránti régi részrehajlásuknak.

Még mindig hangos és dühös vádaskodást folytattak, amikor a Mester megjelent az ajtóban, ahol is megállt egy pillanatra és az arcára lassan csalódottság ült ki. Szó nélkül a helyére ment, és nem bolygatta meg az ülésrendet.

Most már készen álltak az estebédhez, kivéve, hogy a lábukat még mindig nem mosta meg senki, és a kedélyállapotuk mindennek volt mondható, csak kellemesnek nem. Amikor a Mester megérkezett, ők még mindig goromba megjegyzéseket tettek egymásra, hogy ne is említsük azokat, akiknek volt annyi érzelmi önuralmuk, hogy az érzéseiket ne fejezzék ki nyilvánosan.

445. Az estebéd kezdete

Miután a Mester a helyére ment, néhány pillanatig egy szó sem esett. Jézus végigmérte őket, és egy mosollyal oldva a feszültséget azt mondta:

„Nagyon szerettem volna veletek elkölteni ezt a páska-ünnepi ételt. Még egyszer akartam veletek étkezni, mielőtt a szenvedésem megkezdődik, és mivel tudom, hogy eljött az órá, ezért szerveztem meg ma ezt az estebédet veletek, mert ami a holnapi napot illeti, mi mindannyian az Atya kezében vagyunk, akinek akaratát végrehajtani eljöttem. Én többé már nem fogok veletek enni, amíg ott nem ültök velem az országban, melyet Atyám nekem ad, mihelyt elvégeztem azt, amiért e világba küldött.”

Miután a bort és a vizet összekeverték, a kelyhet Jézushoz vitték, aki Tádé kezéből átvette s a kezében tartotta, míg köszönetet mondott. Amikor a köszönetnyilvánítást befejezte, így szólt:

„Vegyétek e kelyhet és osszátok meg egymás között, és amikor isztok belőle, jusson eszetekbe, hogy én nem fogok többet inni a szőlő terméséből veletek, mert ez az utolsó estebédünk. Amikor újra leülünk így, az már az eljövendő országban lesz.”

Jézus azért kezdett így beszélni az apostolokhoz, mert tudta, hogy elérkezett az ideje. Megértette, hogy eljött az idő, amikor vissza kell térnie az Atyához, és hogy a földi munkája már csaknem befejeződött. A Mester tudta, hogy kinyilatkoztatta az Atya szeretetét a földön és kimutatta az ő irgalmát az emberiségnek, és hogy teljesítette, amiért a világba eljött, sőt megkapott minden hatalmat és fennhatóságot is a mennyben és a földön. Tudta azt is, hogy Karióti Júdás már végképp eldöntötte, hogy azon az éjszakán az ellenségei kezére adja őt. Teljes mértékben tisztában volt azzal, hogy ez a hitszegő árulás Júdás műve, de tudta azt is, hogy ez örömet okoz Lucifernek, Sátánnak és a sötétség hercegének is. De éppoly kevésbé félt azoktól, akik az ő szellemi legyőzésére törekedtek, mint ahogy azoktól tartott, akik a fizikai halálát akarták. A Mestert csak egy dolog nyugtalanította, mégpedig az ő választott követőinek biztonsága és üdvözülése. Így tehát, mivel teljes mértékben tisztában volt azzal, hogy az Atya mindent az ő fennhatósága alá rendelt, a Mester most arra készült, hogy előadja a testvéri szeretet példázatát.

446. Az apostolok lábának megmosása

A páska-ünnepkor az első pohár ünnepi ital elfogyasztását követően zsidó szokás szerint a házigazdának fel kellett állnia az asztaltól és kezet kellett mosnia. Az étkezés folyamán és a második poharat követően minden vendég hasonlóképpen felkelt és kezet mosott. Lévé, hogy az apostolok tudták, hogy a Mester sohasem tartotta meg a szertartásos kézmosás szokását, igencsak kíváncsiak voltak, hogy mit akar tenni, amikor az első pohár kiürítése után felállt az asztaltól és csendesén odament az ajtóhoz, ahol a vizeskorsók, a mosdótálak és a törölközők voltak. A kíváncsiságuk meglepetéssé fokozódott, amint azt látták, hogy a Mester leveti a felsőruháját, magára vesz egy törölközőt, és önteni kezdi a vizet az egyik lábmosó tálba. Képzelték e tizenkét ember meglepetését, akik az imént még nem voltak hajlandók egymás lábát megmosni, és akik oly illetlen vitába keveredtek az asztali ülésrenden, amikor azt látták, hogy Jézus az asztal üres végét megkerülve elindul az ünnepi alkalom legkevésbé kiemelt kerekete felé, ahol Simon Péter foglalt helyet, és szolga módjára letérdel, arra készülve, hogy megmossa Simon lábát. Ahogy a Mester letérdelt, a tizenkettek egy emberként ugrottak talpra; egy pillanatra még az áruló Júdás

is olyannyira megfélekedett az aljasságáról, hogy a társaival együtt állt fel a meglepetésük, a tiszteletük és a legteljesebb megrökönyödésük kifejezéséért.

Simon Péter ott állt, letekintve a Mester felfelé fordított arcába. Jézus nem mondott semmit; nem volt szükséges szólnia. A magatartása világossá tette, hogy az a szándéka, hogy megmossa Simon Péter lábát. Az emberi gyarlóságaitól eltekintve Péter szerette a Mestert. Ez a galileai halászmunkás volt az első emberi lény, aki teljes szívvel hitt Jézus isteniségében és e hitét teljesen és nyilvánosan megvallotta. Péter azóta sem kételkedett igazán a Mester isteni természetében. Lévé, hogy Péter a szívében olyannyira nagyra becsülte és tisztelte Jézust, semmi különös nem volt abban, hogy a lelke neheztelt azon gondolat miatt, hogy Jézus szolgamód elébe térdel és felajánlja, hogy megmossa a lábát, mint egy rabszolga. Amikor Péter rövidesen felocsúdott annyira, hogy a Mesterhez szóljon, minden apostoltársa szívéből szólt.

E nagy zavarának pillanatait követően Péter azt mondta:

„Mester, te tényleg meg akarod mosni a lábamat?”

Erre, felnézve Péter arcába, Jézus így szólt:

„Talán nem teljesen érted, hogy mit is akarok tenni, de később megérted mindennek az értelmét.”

Ezután Simon Péter vett egy nagy levegőt és azt mondta:

„Mester, te ne mosd meg soha az én lábamat!”

Mindegyik apostol helyeslően bólintott Péter ama határozott kijelentésére, mellyel nem engedte, hogy Jézus így megalázkodjon előttük.

E szokatlan jelenet megrázó erejétől először még Karióti Júdas szíve is megsajdult; de amint öntelt értelme felfogta a történeteket, arra a következtetésre jutott, hogy ez az alávetés csak egy további olyan mellékesemény, mely meggyőzően igazolja, hogy Jézus sohasem lesz Izrael megszabadítója, és hogy nem követett el hibát, amikor úgy döntött, hogy elpártol a Mester ügyétől.

Ahogy ott álltak meglepetten, lélegzetvisszafojtva, Jézus így szólt:

„Péter, azt mondom, hogyha nem mosom meg a lábadat, akkor nem lesz részed velem abban, amit meg akarok cselekedni.”

Amikor Péter e kijelentést meghallotta, melyhez az a tény társult, hogy Jézus továbbra is a lábánál térdelt, meghozta azon döntéseinek egyikét, mely döntések az általa tisztelt és szeretett vágyának való vak engedelmisséget fejezték ki. Ahogy Simon Péter ráébredt, hogy a felajánlott szolgálathoz valamiféle olyan jelzés is párosult, mely meghatározza az embernek a Mester dolgához fűződő jövőbeli kapcsolatát, nemcsak hogy megbékélt a gondolattal, hogy megengedi Jézusnak, hogy megmossa a lábát, hanem a maga jellegzetes és hirtelen modorában azt mondta:

„Akkor, Mester, ne csak a lábamat mosd meg, hanem a kezemet és a fejemet is.”

Amint a Mester épp Péter lábának megmosására készült, azt mondta:

„Aki már tiszta, annak már csak a lábát kell megmosni. Ti, akik ma este itt ültök velem, tiszták vagytok – de nem mindannyian. Azonban a lábatok porát le kellett volna mosni, mielőtt leültök, hogy velem étkezzetek. Mellesleg e szolgálatot példázatként teszem meg nektek, hogy megmutassam egy új parancsolat értelmét, melyet rövidesen megismertetek veletek.”

A Mester hasonlóképpen ment körbe az asztalnál, és szó nélkül megmosta a tizenkét apostol lábát, még Júdást sem hagyta ki. Amikor Jézus végzett a tizenketek lábának megmosásával, felvette a felsőruháját, visszament a házigazda helyére, és végignézte az összezavarodott apostolokon, így szólt:

„Értitek-e valóban, hogy mit tettem veletek? Mesternek hívtok, és jól is teszitek, mert az vagyok. Ha viszont most a Mester megmossa a lábatokat, akkor miért nem voltatok hajlandók ti megmosni egymás lábát? Milyen tanulságot vehettek e példázatból, melyben a Mester oly készségesen

megteszi azt a szolgálatot, melyet a testvérei nem voltak hajlandók megtenni egymásnak? Bizony, bizony mondom nektek: egy szolga nem nagyobb az uránál; és akit elküldtek, az sem nagyobb az őt küldőnél. Láttátok a szolgálat útját a közöttetek megélt életemben, és áldottak vagytok, akiknek megvan a jó szándékú bátorságotok az ilyen szolgálatra. De miért értitek meg ilyen nehezen, hogy a szellemi országban való nagyság titka nem olyan, mint az anyagi világbeli hatalmi módszerek?

Amikor ma este a terembe beléptem, nemcsak hogy nem voltatok hajlandók megmosni egymás lábát, hanem egymás között azon is vitáztatok, hogy kik foglalják el a kiemelt helyeket az asztalomnál. Ilyen megtiszteltetést a farizeusok és e világ gyermekei keresnek, de nem szabad így lennie a mennyország követőinél. Hát nem tudjátok, hogy az én asztalomnál nem lehet kiemelt hely? Nem értitek, hogy mindegyikőtöket úgy szeretem, ahogy a többi? Nem tudjátok, hogy a hozzám legközelebb eső hely, ahogy az emberek e megtiszteltetést tekintik, semmit sem jelenthet a mennyországbeli helyzeteteket illetően? Tudjátok, hogy a nem-zsidók királyai uralkodnak az alattvalóikon, míg azokat, akik e fennhatóságot gyakorolják, néha jótevőknek hívják. De a mennyországban nem így lesz ez. Aki nagy akar lenni közöttetek, hagyjátok, hogy olyan legyen, mintha ő volna a fiatalabb; míg aki vezető akar lenni, hadd legyen ő az, aki szolgál. Ki a nagyobb, aki asztalnál ül, vagy aki szolgál? Nem az az általános vélekedés, hogy az a nagyobb, aki az asztalnál ül? De meglátjátok, hogy én olyan vagyok közöttetek, aki szolgál. Ha hajlandók vagytok szolgáló társaimmá válni az Atya akaratának megcselekedésében, akkor az eljövendő országban ott fogtok ülni velem hatalomban, továbbra is az Atya akaratát cselekedve a jövőbeli dicsőségben.”

Amikor Jézus elhallgatott, az Alfeus ikrek az utolsó estebéd következő fogásához odahozták a kenyeret és a bort, valamint a keserűfüveket és a szárított gyümölcsöket.

447. Az árulóhoz intézett utolsó szavak

Az apostolok perceken át némán fogyasztották az ételt, de a Mester derűs viselkedésének hatására rövidesen beszédbe elegyedtek, és nemsokára az étkezés úgy folytatódott, mintha semmi rendkívüli nem zavarta volna meg e különleges alkalom jó hangulatát és békés közösségét. Valamivel később, amikor a második fogás ételnél tartottak, Jézus végignézett rajtuk, és azt mondta:

„Már mondtam nektek, hogy mennyire szerettem volna veletek elkölteni ezt az estebédet, és tudván, hogy a sötétség rossz erői miként esküdtek össze, hogy az Ember Fiának halálát okozzák, ezért határoztam úgy, hogy ezt az estebédet e titkos teremben és a páska-ünnep előtti napon fogyasztom el a körötökben, mert holnap ekkorra már nem leszek veletek. Többször is mondtam már nektek, hogy vissza kell térnem az Atyámhoz. Most eljött az időm, de ehhez nem volt szükség arra, hogy egyikőtök árulással az ellenségeim kezére juttasson engem.”

Amikor a tizenkettek meghallották ezt, és miután a lábmosással kapcsolatos példázat és a Mester azt követő beszéde már így is megfosztotta őket a magabiztosságuktól és önbizalmuktól, egymást kezdték méregetni, s közben összezavarodva, bizonytalanul azt kérdezték:

„Én vagyok az?”

És ahogy így kérdezgették mindannyian, Jézus azt mondta:

„Bár nekem az Atyához kell mennem, arra azért nem volt szükség, hogy egyikőtök árulóvá váljon az Atya akaratának teljesüléséhez. Ezzel érik be a gyümölcse annak a titkolt rossznak, melyet az táplált a szívében, aki nem volt képes szeretni az igazságot teljes lelkéből. Mily csalárd az az értelmi góg, mely a szellemi bukás előtt jár! Aki éveken át a barátom volt, s aki most is a kenyeremet eszi, hajlandó lesz elárulni engem, pedig most is velem nyúl a tálba.”

Amikor Jézus ezt elmondta, megint csak feltették a kérdést:

„Én vagyok az?”

És amint Júdás, aki a Mester balján ült, újra megkérdezte:

„Én vagyok az?”

Jézus belemártotta a kenyeret a keserűfüves tálba, majd azzal nyújtotta át neki, hogy

„Te mondtad.”

De a többiek nem hallották, amint Jézus így szólt Júdáshoz. János, aki Jézus jobbján foglalt helyet, odahajolt hozzá és megkérdezte a Mestert:

„Ki az? Tudnunk kell, hogy ki az, aki a bizalmadat elárulta.”

Jézus így felelt:

„Már megmondtam neked, az, akinek belemártott kenyeret adtam.”

De olyan természetes dolog volt, hogy a házigazda belemártott kenyeret adjon annak, aki a balján mellette ül, hogy senki sem figyelt fel erre, még ha a Mester oly világosan beszélt is. Júdást azonban kínosan érintette a Mester cselekedetével kapcsolatos szavainak értelme, és félelem vett rajta erőt amiatt, hogy most már a testvérei is tudhatták, hogy ő az áruló.

Pétert nagyon felizgatták a hallottak, és előrehajolva megszólította Jánost:

„Kérdezd meg tőle, hogy ki az, vagy ha neked megmonda, mondd meg nekem, hogy ki az áruló.”

Jézus azzal vetett véget a sugdolózásuknak, hogy azt mondta:

„Sajnálom, hogy ez a rossz dolog megtörtént, és egészen mostanáig reménykedtem abban, hogy az igazság ereje győzedelmeskedik a rossz megtévesztései felett, de ilyen győzelmeket nem lehet kivívni az igazság hitből fakadó, őszinte szeretete nélkül. Én nem akartam e dolgokat itt, az utolsó estebédünkön elmondani, de figyelmeztetni akarlak titeket e szomorú dolgokra és ezzel akarlak felkészíteni benneteket arra, ami előttünk áll. Azért beszéltem erről, mert szeretném, ha emlékeznétek, amikor én már eltávoztam, hogy ezekről az aljas cselszövegekről teljes egészében tudomásom volt, és hogy én előre figyelmeztettelek titeket az elárultatásomról. Mindezt csak azért teszem, hogy megerősödjetek a rátok váró kísértésekkel és megpróbáltatásokkal szemben.”

Amikor Jézus befejezte, odahajolt Júdáshoz és azt mondta:

„Amit elhatároztál, tedd meg gyorsan.”

Amint Júdás meghallotta e szavakat, felállt az asztaltól és sietve elhagyta a helyiséget, és elindult az éjszakában, hogy véghez vigye, amire elszánta magát. Amikor a többi apostol látta, amint Júdás sietve távozik azt követően, hogy Jézus néhány szót mond neki, arra gondoltak, hogy azért ment el, hogy az estebédhez hozzon még valamit vagy valamilyen más megbízást kapott, mert úgy tudták, hogy még mindig nála van az erszény.

Jézus most már tudta, hogy semmi sem tarthatja vissza Júdást attól, hogy árulóvá váljon. Tizenkettővel kezdte – most tizenegy apostola maradt. Ő hatot választott az apostolok közül, és bár Júdás az általa először kiválasztottak jelöltjei közé tartozott, a Mester mégis elfogadta és egészen eddig meg is tett minden lehetőt annak érdekében, hogy megtisztítsa és megmentse őt, éppen úgy, ahogy a többiek békéjén és megmentésén is dolgozott.

Jézus ezzel az estebéddel, annak gyöngéd mellékeseményeivel és megenyhítő pillanataival fordult utoljára az elpártoló Júdáshoz, de hasztalanul. A figyelmeztetés, még ha a legtapintatosabb módon és a legkedvesebb szellemben adják is át, általában csak felszítja a gyűlöletet és felerősíti a rosszra való elszántságot, és az illető teljesen végigviszi a maga önző terveit, amikor a szeretet már valóban kihalt.

448. A megemlékezési estebéd meghonosítása

Ahogy kihozták Jézusnak a harmadik kehely bort, az „áldás kelyhét”, ő felkelt a kerevetéről és két kezébe fogva a kelyhet azt mondta:

„Vegyétek kézbe e kelyhet mindannyian, és igyátok ki. Ez lesz a rám való emlékezés kelyhe. Ez a kegyelemben és az igazságban való új megítéltetés áldásának kelyhe. Ez lesz számotokra az Igazság isteni Szellemé alászállásának és segédkezésének jelképe. Addig nem iszom újra e kehelyből, amíg új alakban nem iszom veletek az Atya örökkévaló országában.”

Az apostolok mind érzékelték, hogy valami rendkívüli dolog zajlik, ahogy az áldás kelyhét mély hódolattal és tökéletes csendben itták. A régi páska-ünnep annak emléke volt, hogy az apáik kiemelkedtek a faji rabszolgaság állapotából az egyéni szabadságra; most a Mester egy új megemlékezési estebédet honosított meg az új megítéltetés jelképeként, ahol a rabszolgasorba taszított egyén kiemelkedik a szertartások és az önzőség szolgaságából az élő Isten felszabadult hű fiai testvériségének és közösségének szellemi örömére.

Amikor a megemlékezés ezen új kelyhét kiürítették, a Mester felvette a kenyeret, és miután köszönetet mondott, darabokat tört belőle és arra utasítván őket, hogy adják körbe, azt mondta:

„Vegyétek az emlékezés kenyerét és egyétek. Mondtam már, hogy én vagyok az élet vize. Az élet kenyere az Atya és a Fiú egyesített élete egyetlen ajándékban. Az Atya szava, mely a Fiúban nyilatkoztatik ki, valóban az élet kenyere.”

Miután vettek a megemlékezés kenyeréből, az igazság élő szavának a halandói húsvér testhez hasonló alakban való megtestesülése jelképéből, mind leültek.

E megemlékezési estebéd meghonosításában a Mester, miként az mindig is szokása volt, példázatokhoz és jelképekhez folyamodott. Azért alkalmazott jelképeket, mert bizonyos nagy szellemi igazságokat akart megtanítani úgy, hogy a követőinek nehézséget okozzon pontos értelmezést kapcsolni és határozott jelentést társítani a szavaihoz. Így akarta megelőzni, hogy az egymást követő nemzedékek elmerévítsék a tanításait, és a hagyomány, valamint a rögzítettélvűség halott láncáival megkösse az ő szellemi üzenetét. Az egész életküldetésével kapcsolatos egyetlen szertartás vagy szentség megteremtésében Jézus kínosan ügyelt arra, hogy a jelentéstartalmakra utaljon, s ne a pontos meghatározásokhoz kösse magát. Nem akarta lerombolni az egyes embereknek a bensőséges isteni közösségről alkotott felfogását azzal, hogy egy pontos formát teremtsen; nem akarta a hívő szellemi képzelőerejét sem korlátozni azzal, hogy formailag elmerévítse azt. Megpróbálta inkább felszabadítani az ember újjászületett lelkét, hogy az az új és élő szellemi szabadság örömében szárnyra kaphasson.

Függetlenül a Mester ama törekvésétől, hogy az emlékezés ezen új szentségét megalapítsa, az azóta eltelt évszázadokban élt követői gondoskodtak arról, hogy az ő kifejezett kívánságát eredményesen megkerüljék annyiban, hogy a húsvér testben eltöltött azon utolsó estére vonatkozó egyszerű szellemi jelképrendszerét pontos értelmezésekre silányították és egy csaknem matematikai pontosságú bevett mintának rendelték alá. Jézus összes tanítása közül egyet sem tettek jobban hagyományelvű mércévé.

A megemlékezés ezen estebédét, amikor azt a Fiúban hívők és az Istent ismerők fogyasztják, jelképrendszerében nem szabad semmi olyasmire társítani, aminek köze van az isteni jelenlét jelentésével kapcsolatos bármely gyerekes emberi félreértelmezéshez, mert minden ilyen alkalommal a Mester valóban jelen van. A megemlékezési estebéd a hívő jelképes találkozója az isteni Fiúval. Amikor ilyen szellemtudatossá váltok, a Fiú ténylegesen is jelen van, és az ő szelleme az Atyjának az emberben lakozó szellemszilánkjával barátkozik.

Miután néhány pillanatra magukban elmerengtek, Jézus így folytatta:

„Amikor e dolgokat teszitek, idézzétek fel a földön veletek töltött életemet és örvendezetek, hogy én továbbra is a földön élek veletek és rajtatok keresztül szolgállok. Egyénekként ne vitatkozzatok azon, hogy ki legyen a legnagyobb. Legyetek mind egymás testvérei. Amikor az ország olyannyira kiterjed, hogy hívek nagyszámú csoportjait foglalja magába, akkor ugyancsak tartózkodnotok kell attól, hogy a nagyságért versengjetelek vagy hogy e csoportok között kiváltságot keressetek.”

E nagyszerű alkalomra egy barát házában felsőszobájában került sor. Semmi szent forma vagy szertartásos beszentelés nem kötődött sem az estebédhez, sem az épülethez. A megemlékezési estebéd megteremtésére egyházi megszentelés nélkül került sor.

Miután Jézus így megalapította a megemlékezés estebédét, azt mondta a tizenegyeknek:

„És amikor csak így tesztek, énám emlékezve tegyétek. Amikor rám emlékeztek, először tekintsétek át a húsvér testben töltött életemet, idézzétek fel, hogy egykor veletek voltam, és azután hit révén ismerjétek fel, hogy ti mind egyszer majd velem estebédeltok az Atya örökkévaló országában. Ezt az új páska-ünnepet hagyom itt nektek, s ez nem más, mint az alászállt életemnek, az örökkévaló igazság szavának emléke; és az irántatok való szeretetemé, az én Igazság Szellememnek a minden húsvér testre való kiadásáé.”

A régi szokás szerinti, ám vértelen páska-ünnep megtartását, melyhez a megemlékezés új estebédének bevezetése társult, azzal fejezték be, hogy együtt elénekelték a száztizennyolcadik istendicsőítő éneket.

449. A BÚCSÚBESZÉD

Az utolsó estebéd után, az istendicsőítő ének eléneklését követően az apostolok úgy gondolták, hogy Jézus haladéktalanul vissza akar térni a táborba, de ő jelezte, hogy üljenek le. A Mester így szólt:

„Jól emlékeztek, amikor erszény és tarisznya nélkül küldtelek ki titeket és még azt is javasoltam, hogy ne vigyetek magatokkal külön ruhát. Mindannyian emlékeztek, hogy semmiben sem szenvedtetek hiányt. De most nehéz idők elébe néztek. Többé már nem számíhattok a tömegek jóindulatára. Mostantól kezdve, akinek van erszénye, vigye magával. Amikor elindultok a világba hirdetni ezt az örömhírt, az ellátásotokra azt vigyétek, amit a legjobbnak gondoltok. Én azért jöttem, hogy békét hozzak, de az most egy időig nem fog előtűnni.

Eljött az ideje annak, hogy az Ember Fia megdicsőüljön, és az Atya bennem fog megdicsőülni. Barátaim, én már csak egy kis időre vagyok veletek. Hamarosan keresni fogtok, de nem találtok meg, mert olyan helyre megyek, ahová ti most nem jöhettek. De amint elvégeztétek a dolgotokat a földön, mint ahogy én is elvégeztem az enyémet, akkor eljöttök majd hozzám, éppen úgy, ahogy én most az Atyámhoz megyek. Rövid időn belül elhagylak titeket, többé nem láttok engem a földön, de mind látni fogtok az eljövendő korszakban, amikor felemelkedtek az országhoz, melyet Atyám nekem adott.”

450. Az új parancsolat

Néhány pillanatnyi kótetlen beszélgetést követően Jézus felállt és így szólt:

„Amikor előadtam nektek egy példázatot arról, hogy miként kell hajlandóknak lennetek egymás szolgálatára, azt mondtam, hogy egy új parancsolatot szeretnék adni nektek; és ezt most teszem meg, mivel távozni készülök. Jól ismeritek azt a parancsolatot, mely azt mondja, hogy szeressétek egymást; hogy a szomszédodat magadként szeresd. De én nem elégszem meg még ezzel az őszinte odaadással sem a gyermekeim részéről. Azt szeretném, ha még nagyobb szeretetteljes tetteket vennétek véghez a hívő testvériség országában. Tehát e parancsolatot adom nektek: szeressétek a másikat éppen úgy, ahogy én szerettelek titeket. És ha így szeretitek egymást, minden ember tudni fogja, hogy ti az én tanítványaim vagytok.

Amikor ezen új parancsolatot adom, nem teszek új terhet a lelketekre; inkább új örömet hozok nektek és lehetővé teszem számotokra, hogy új gyönyörűséget találjatok az abból fakadó boldogság megismerésében, hogy a szívetek ragaszkodását az embertársaitoknak adjátok. A nektek és a halandó társaitoknak való szeretet-adományozásában én a legfelsőbb rendű örömet fogom meg tapasztalni, még ha kifelé szenvedést élek is át.

Amikor arra hívlak fel titeket, hogy szeressétek a másikat, éppen úgy, ahogy én szerettelek titeket, akkor az igaz ragaszkodás legfelsőbb mércéjét mutatom nektek, mert embernek ennél nagyobb szeretete nem lehet: hogy életét adja a barátaiért. És ti a barátaim vagytok; azok is maradtok, ha hajlandók vagytok megtenni, amit tanítottam nektek. Mesternek hívtatok, de én nem neveztelek

benneteket szolgálóknak. Ha szeretni tudjátok egymást úgy, ahogy én szeretlek titeket, akkor a barátaim lesztek, és én mindig azt fogom mondani nektek, amit az Atya kinyilatkoztat nekem.

Nem csak ti választottatok engem, hanem én is választottalak titeket, és felavattalak benneteket, hogy menjetek ki a világba és teremjétek a szeretetteljes szolgálat gyümölcseit a társaitok számára éppen úgy, ahogy én közztettem életem és kinyilatkoztattam nektek az Atyát. Az Atya és én egyaránt veletek fogunk dolgozni, és az isteni örömet teljességében tapasztaljátok majd, ha hajlandók vagytok eleget tenni azon felszólításomnak, hogy úgy szeressétek egymást, mint ahogy én szerettem titeket.”

Ha osztozni akartok a Mester örömében, akkor osztoznotok kell a szeretetében is. Az ő szeretetében osztozni azt jelenti, hogy osztoztatok a szolgálatában. Az ilyen szeretet-tapasztalás nem szabadít meg e világ nehézségeitől; nem teremt új világot, de bizonyosan megújítja a régit.

Tartsátok észben: hűséget kért Jézus, nem áldozatot. Az áldozat tudata azzal jár, hogy hiányzik az ilyen szeretetteljes szolgálatot a legnemesebb örömmé tenni képes őszinte odaadás. A kötelesség eszméje azt jelzi, hogy szolgálai beállítottságúak vagytok és ezért nincs meg bennetek az a nagyszerű izgalom, hogy a szolgálatotokat barátként, egy barátnak tegyétek meg. A barátságbeli indíttatás meghalad minden kötelességbeli meggyőződést, és egy barátnak a barát iránti szolgálata sohasem nevezhető áldozatnak. A Mester megtanította az apostolainak, hogy ők az Isten fiai. Testvéreinek nevezte őket, most pedig, a távozása előtt, a barátainak hívta őket.

451. A szőlőtő és az ágak

Ezután Jézus újra felállt és folytatta az apostolai tanítását:

„Én vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlőműves. Én vagyok a szőlőtő, és ti vagytok az ágak. Az Atya csak azt kívánja tőlem, hogy ti bő termést hozzatok. A szőlőtövet csak azért metszik meg, hogy növeljék az ágainak terméshozamát. A belőlem kihajtó minden olyan ágat, mely nem hoz gyümölcsöt, az Atya lemetsz. Minden gyümölcsöző ágat az Atya megtisztít, hogy még több gyümölcsöt teremjen. Az általam elmondott szavakon keresztül ti már tiszták vagytok, de továbbra is tisztának kell maradnotok. Bennem kell lakoznotok, és nekem tibennetek; meghal az ág, ha elválasztják a tőtől. Miként az ág nem tud teremni, hacsak nem marad meg a szőlőtőn, úgy ti sem tudjátok a szeretetteljes szolgálat gyümölcseit teremni, hacsak nem maradtok meg bennem. Emlékezzetek: Én vagyok a valódi szőlőtő, és ti vagytok az élő ágak. Aki bennem él, és én őbenne, az bőven termi a szellem gyümölcseit és megtapasztalja a szellemi szüretet eredményező legfelsőbb örömet. Ha ezen élő szellemi kapcsolatot fenntartjátok velem, bőséges lesz a termésetek. Ha megmaradtok bennem és a szavaim bennetek élnek, akkor képesek lesztek szabadon tanácskozni velem, és akkor az én élő szellemem képes olyannyira átjárni titeket, hogy kérhetek bármit, amit a szellemem akar, és mindezt ama bizonyosságban tehetitek, hogy az Atya teljesíti a kérésünket. Ebben dicsőül meg az Atya: hogy a szőlőtőnek számos élő ága van, és hogy minden egyes ág sok gyümölcsöt hoz. Amikor a világ meglátja e gyümölcstermő ágakat – a barátaimat, akik szeretik egymást, éppen úgy, ahogy én szerettem őket – minden ember tudni fogja, hogy ti igazán az én tanítványaim vagytok.

Ahogy az Atya szeretett engem, úgy szerettem én is titeket. Éljetek a szeretetemben éppen úgy, ahogy én élek az Atya szeretetében. Ha úgy tesztek, ahogy tanítottam, akkor velem lesztek a szeretetemben éppen úgy, ahogy én megtartottam az Atya szavát és mindig megmaradok az ő szeretetében.”

A zsidók régóta azt tanították, hogy a Messiásnak Dávid ősapáinak „szőlőtövéből kihajtó törzsöknek” kell lennie, és a régi tanítás emlékére Heródes templomának bejáratát egy szőlőfűrt és az ahhoz kapcsolódó szőlőtő nagy jelképe díszítette. Az apostolok mind felidéztek magukban e dolgokat, mialatt a Mester a felsőteremben ezen az éjszakán beszélt hozzájuk.

De később sok szomorúságot eredményezett a Mester imával kapcsolatos fejtegetéseinek félremagyarázása. Kevés gond támadt volna e tanítások kapcsán, ha a szavaira pontosan emlékeznek és később pontosan jegyzik le azokat. De amint a feljegyzés elkészült, a hívek végül úgy tekintették a Jézus nevében való imát, mint a legfelsőbb rendű varázslat egy formáját, arra gondolva, hogy bármit megkapnak az Atyától, amit csak kérnek. Évszázadokon át őszinte lelkek hite futott zátonyra ezen az akadályon. Mikor fogja a hívek világa végre megérteni, hogy az ima nem a magunk útjának keresési folyamata, hanem inkább az Isten útja bejárásának programja, olyan tanulási tapasztalás, amely arra irányul, hogy miként ismerjük fel és hajtsuk végre az Atya akaratát? Teljes mértékben igaz, hogy amikor az akaratodat igazán hozzáigazítottad az övéhez, ezen akarat-egyesülés révén kérhetsz bármit, és az megadatik. Az ilyen akarat-egyesülés Jézus által és rajta keresztül teremődik meg, éppen úgy, ahogy a szőlőtő élete az élő ágakba és azokon keresztül áramlik.

Amikor az isteniség és az emberiség között megvan ez az élő kapcsolat, s ha az emberiség meggondolatlanul és tudatlanul önző jólétért és öntelt eredményekért imádkozik, akkor csakis egy isteni válasz lehetséges: több és bővebb gyümölcs meghozatala a szellemből az élő ágak törzsökein. Amikor a szőlőtő ága él, csak egy válasz lehetséges annak minden kérelmére: bővebb szőlőtermés. Valójában az ág csak a gyümölcsért, a szőlőtermésért él, és nem is tehet mást. Az igaz hívő így él, csakis a szellem gyümölcseinek meghozatala céljából: hogy úgy szeresse az embert, ahogy őt magát szerette az Isten – hogy úgy szeressük egymást, ahogy Jézus szeretett bennünket.

Amikor az Atya fegyelmező keze a szőlőtőhöz nyúl, azt szeretetben teszi, annak érdekében, hogy az ágak még több gyümölcsöt teremjenek. A bölcs szőlőműves csak az élettelen és terméketlen ágakat metszi le.

Jézusnak nehezebb esett, hogy akár csak az apostolaival is felismertesse, hogy az ima a szellemtől született hívek működése a szellem uralta országban.

452. A világ ellenségessége

Alig fejezték be a tizenegyek a szőlőtőről és az ágakról szóló beszéd megvitatását, amikor a Mester, jelezve, hogy még további mondanivalója van számukra és tudván, hogy kevés ideje maradt, így szólt:

„Miután itt hagytalak benneteket, ne szegje kedveteket a világ ellenségessége. Ne csüggedjete még akkor se, amikor a kicsinyhitűek ellenetek fordulnak és összefognak az ország ellenségeivel. Ha megutál is titeket a világ, emlékezzetek, hogy előbb utált engem, mint ahogy titeket utált. Ha ti e világból valók lennétek, akkor a világ szeretné a sajátjait, de mert nem azok vagytok, a világ nem hajlandó szeretni titeket. Ti ebben a világban vagytok, de az életetek ne legyen világi. Azért választottalak titeket a világból, hogy egy másik világ szellemét képviseljétek még e világon is, melyből kiválasztottalak. De mindig emlékezzetek a szavaimra: A szolga nem nagyobb az uránál. Ha üldözni mernek engem, akkor üldözni fognak titeket is. Ha a szavaim sértik a hitetleneket, akkor a ti szavaitok is sérteni fogják az istenteleneket. Mindezt azért teszik veletek, mert ők nem hisznek bennem vagy Őbenne, aki engem küldött; így sok dolgot fogtok elszenvedni az általam hozott örömhírért. De amikor e gyötrelmeket tűritek, emlékezzetek, hogy én is szenvedtem előttek a mennyországról szóló ezen örömhírért.

A rátok támadók közül sokan nem ismerik a menny világosságát, de ez nem igaz a minket most üldözők némelyikére. Ha nem tanítottuk volna nekik az igazságot, akkor a sok furcsa dolog, melyet műveltek, nem esne elítélés alá, de most, lévén, hogy megismerték a világosságot és mégis arra vetemedtek, hogy elutasítsák azt, már nincs mentség a viselkedésükre. Aki engem gyűlöl, az Atyámat gyűlöl. Nem lehet másképp; a világosság, mely megment titeket, ha elfogadjátok, csak akkor marasztalhat el benneteket, ha szánt szándékkal elutasítjátok. Mit tettem ezekkel az emberekkel, hogy ily rettenetes gyűlölettel viseltetnek irántam? Semmit, kivéve azt, hogy közösséget ajánlottam nekik a földön és üdvözülést a mennyben. De nem olvastátok a mondást az Írásban: »És ok nélkül gyűlöltek engem«?

De nem hagylak egyedül titeket a világban. A távozásomat követően nagyon rövid időn belül szellemsegítőt küldök nektek. Olyan lesz veletek, aki átveszi a helyemet közöttetek, aki tovább tanít titeket az igazság útjára, aki még vigaszt is nyújt nektek.

A szívetekben ne támadjon aggodalom. Hisztek az Istenben; higgyetek továbbra is, és bennem is higgyetek. Még ha el is kell hagynom titeket, nem leszek távol tőletek. Mondtam már nektek, hogy az Atyám világegyetemében számos lakóhely van. Ha ez nem így volna, akkor nem említettem volna ezt nektek többször is. Én visszatérek a fény világaira, az Atya mennyének azon állomáshelyeire, ahová egykor majd ti is felemelkedtek. E helyekről jöttem ebbe a világba, és közel az óra, amikor vissza kell térnem az Atyámnak a magas szférákban végzendő munkájához.

Ha így elöttetek megyek az Atya mennyországába, úgy bizonyosan elküldetek értetek, hogy velem legyetek azokon a helyeken, melyek az Isten halandó fiai számára készítették még azelőtt, hogy e világ meg lett volna. Még ha itt is kell hagynom titeket, én itt maradok veletek szellemben, és ti végül velem lesztek személyesen, miután felemelkedtetek hozzám a világegyetemben, éppen úgy, ahogy én felemelkedem Atyámhoz az ő nagyobb világegyetemében. És amit nektek mondtam, az igaz és örökkévaló, még ha nem is értitek teljesen. Az Atyához megyek, és bár most nem követhettek, bizonyosan követni fogtok az eljövendő korszakokban.”

Amikor Jézus leült, Tamás állt fel és szólt:

„Mester, nem tudjuk hová mész; így természetesen az utat sem ismerjük. De ma éjszaka követünk téged, ha mutatod az utat nekünk.”

Tamás szavait meghallván Jézus azt felelte:

„Tamás, én vagyok az út, az igazság és az élet. Az Atyához csak rajtam keresztül lehet eljutni. Mindenki, aki megtalálja az Atyát, előbb engem talál meg. Ha ismertek engem, ismeritek az Atyához vezető utat. És engem ismertek, mert veletek éltem és most láttok engem.”

De ez a tanítás túlságosan mély értelmű volt sok apostolnak, különösen Fülöpnek, aki miután váltott néhány szót Nátániellel, felkelt és azt mondta:

„Mester, mutasd meg nekünk az Atyát, és minden, amit mondtál, világos lesz.”

Amikor Fülöp imigyen szólt, Jézus azt mondta:

„Fülöp, oly hosszú időt töltöttem veletek és te még most sem ismeresz engem? Újból elmondom: aki látott engem, az látta az Atyát. Hát akkor meg hogy mondhatod, hogy mutasd meg nekünk az Atyát? Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya bennem van? Nem tanítottam-e nektek azt, hogy a szavak, melyeket mondok, nem az én szavaim, hanem az Atya szavai? Én az Atya akarata szerint beszélek és nem magamtól. Az Atya akaratának megcselekedésére vagyok e világban, és meg is cselekedtem azt. Atyám bennem lakozik és rajtam keresztül munkál. Higgy nekem, amikor azt mondom, hogy az Atya bennem van, és hogy én az Atyában vagyok, vagy pedig higgy nekem azon életért, melyet megéltem – az elvégzett munkáért.”

A Mester elvonult, hogy vízzel üdítse fel magát, a tizenegyek pedig élénk tanácskozásba kezdtek e tanításokról, és Péter épp egy hosszabb beszédet akart tartani, amikor Jézus visszatért és jelzett nekik, hogy üljenek le.

453. A megígért segítő

Jézus e szavakkal folytatta a tanítást:

„Amint eltávoztam az Atyához, és miután ő teljes egészében elfogadta a földön értetek végzett munkámat, és miután megkaptam a saját területem feletti végleges fennhatóságot, azt mondom majd az Atyámnak: lévén, hogy egyedül hagytam a gyermekeimet a földön, ígéretem szerint egy másik tanítót kell küldenem nekik. Amint az Atya jóváhagyja, kiárasztom az Igazság Szellemét minden húsvér testre. Atyám szelleme már a szívetekben van, és amikor e nap eljön, én is veletek

leszek, éppen úgy, ahogy most veletek van az Atya. Ez az új ajándék az élő igazság szelleme. A hitetlenek először nem hallgatnak majd e szellem tanításaira, de a világosság fiai mind örömmel és tiszta szívvel fogadják. Amikor eljön, e szellemet olyannak fogjátok megismerni, mint amilyennek engem ismertetek, és ezt az ajándékot a szívetekbe fogadjátok, és ő veletek marad. Láthatjátok tehát, hogy nem hagylak benneteket segítség és útmutatás nélkül. Nem hagylak vigasz nélkül titeket. Ma csak személyemben lehetek veletek. Az eljövendő időkben veletek és minden olyan emberrel is leszek, aki vágyik a jelenlétemre, legyenek bárhol is, és mindegyikötökkel egyszerre leszek. Nem látjátok, hogy jobb, ha elmegyek; hogy azért hagylak el titeket a húsvér testben, hogy jobban és teljesebben veletek lehessenek a szellemenben?

Csak néhány óra múlik el, és a világ többé nem lát engem; de ti továbbra is ismerni fogtok engem a szívetekben, míg el nem küldöm hozzátok ezt az új tanítót, az Igazság Szellemét. Miként személyemben veletek éltem, úgy fogok akkor benneteket élni; egy leszek a személyes tapasztalásokkal a szellemországban. Amikor ez megtörténik, biztosan tudni fogjátok, hogy én az Atyában vagyok, és hogy míg életek az Atyával bennem rejtezik, én is veletek vagyok. Én szerettem az Atyát és megtartottam a szavát; ti szerettetek engem, és megtartjátok a szavam. Miként Atyám adott nekem a szelleméből, úgy fogok én is adni nektek a szellememből. Az Igazság Szellem, melyet nektek adományozok, vezetni és vigasztalni fog titeket és végül elvezet benneteket a teljes igazságba.

Azért mondom nektek e dolgokat, ameddig még veletek vagyok, hogy jobban felkészüljete az azon megpróbáltatások elviselésére, melyek már most elértek minket. Amikor eljön ez az új nap, a Fiú és az Atya is benneteket fog lakozni. E mennyei ajándékok mindig éppen úgy fognak együttműködni, ahogy az Atya és én egy személyben, az Ember Fiaként dolgoztunk a földön és a szemetek előtt. Ez a szellembarát emlékeztetni fog titeket mindenre, amit tanítottam nektek."

Amint a Mester egy pillanatnyi szünetet tartott, Alfeus Júdás összeszedte a bátorságát és feltette azon kevés kérdéseinek egyikét, melyeket ő vagy a testvére Jézusnak valaha is feltett mások előtt. Júdás azt mondta:

„Mester, te mindig is barátként éltél közöttünk; hogyan fogunk felismerni téged, ha többé már nem mutatod meg nekünk magad másként, mint e szellem által? Ha a világ nem lát téged, akkor mi hogyan bizonyosodjunk meg felőled? Hogyan fogsz nekünk megmutatkozni?"

Jézus végignézett rajtuk, elmosolyodott, és azt mondta:

„Gyermekeim, én eltávozom, visszamegyek Atyámhoz. Egy rövid ideig nem fogtok látni engem úgy, ahogy most itt láttok, húsvér testként. Nagyon rövid időn belül elküldöm nektek a szellememet, aki ezt az anyagi testet kivéve éppen olyan, mint én. Ez az új tanító az Igazság Szellem, aki mindegyikötökkel ott fog élni a szívetekben, és így a világosság minden gyermeke eggyé lesz és közelebb fogja érezni magát egymáshoz. Atyám és én épp így leszünk képesek arra, hogy mindegyikötök lelkében éljünk és minden más ember szívében is, akik szeretnek minket és e szeretetet valódiaként élik meg azáltal, hogy szeretik egymást, éppen úgy, ahogy én most szeretlek titeket."

Alfeus Júdás nem értette meg teljesen a Mester szavait, de felfogta az új tanító ígéretét, és látva András arckifejezését, érezte, hogy a kérdésére kielégítő választ adtak.

454. Az Igazság Szellem

Ez az új segítő, melynek elküldését a hívek szívébe, melynek kiárasztását minden húsvér testre Jézus megígérte, nem más, mint az Igazság Szellem. Ez az isteni felruházottság nem az igazság betűje vagy törvénye, és nem is az igazság formájaként vagy kifejeződéseként kell működnie. Az új tanító az igazságról való meggyőződés, az igaz jelentéstartalmak tudatossága és bizonyossága a valódi szellemszinten. Ez az új tanító az élő és növekvő igazságnak, a kiterjedő, feltároló és alkalmazkodó igazságnak a szelleme.

Az isteni igazság szellem által érzékelt, élő valóság. Az igazság csakis az isteniség felismerésének és az Istennel való bensőséges közösség tudatának felső szellemi szintjein létezik. Megismerhetitek az igazságot, és meg is élhetitek az igazságot; megtapasztalhatjátok az igazság gyarapodását a lelketekben és élvezhetitek annak elméleti megvilágosító szabadságát, de az igazságot nem zárhatjátok be az emberi viselkedés fordulataiba, szabályaiba, meggyőződéseibe vagy értelmi mintáiba. Az emberi szabályokba foglalásra tett kísérlettel az isteni igazság gyorsan elpusztul. A bebörtönzött igazság a halálából a legjobb esetben is csak az értelem által felmagasztalt bölcsesség valamely sajátos formájában támasztható fel. Az állandósult igazság halott igazság, és csakis halott igazságot lehet elméletként megtartani. Az élő igazság lendületes és csak a tapasztalás szintjén létezhet az emberi elmében.

Az értelem a mindenségrendi elme jelenlétével megvilágított anyagi létezésből nő ki. A bölcsességet az új jelentéstartalmú szintre emelkedett ismeret tudatosulása alkotja, és annak működését az egyetemesen adományozott bölcsesség segéd jelenléte indítja be. Az igazságot mint szellemi valóságértéket csakis olyan, szellemmel felruházott lények tapasztalhatják meg, akik a világegyetem-tudat anyagfeletti szintjein működnek, és akik az igazság felismerését követően engedélyezik annak meglevenítő szelleme számára, hogy a lelkükben éljen és uralkodjon.

A világegyetemi látásmóddal rendelkező igaz gyermek minden bölcs mondásban az Igazság élő Szellemét keresi. Az Istent ismerő egyén úgy halad előre a bölcsességben, hogy azt az élő-igazság szintjeihez igazítja; a szellemi fejlődésre képtelen lélek az élő igazságot minduntalan lehúzza a bölcsesség halott szintjeire és a tisztán felmagasztaláson alapuló tudás területére.

Az Igazság Szellemének emberfeletti nézőpontjához való igazodás híján az arany szabály egyszerűen csak egy magas szintű etikusi viselkedési szabállyá válik. Az arany szabály, ha az ember szó szerint értelmezi, komoly sérelem eszközül szolgálhat az ember társaival szemben. A bölcsesség arany szabályának szellemi megítélése nélkül arra a következtetésre juthatnátok, hogyha vágyatok szerint minden embernek az elméjében lévő teljes és őszinte igazságot el kellene mondania nektek, akkor nektek is az elmétek minden gondolatát teljesen és nyíltan el kell mondanotok a lénytársaitoknak. Az arany szabály ilyen szellemietlen értelmezése elmondhatatlan boldogtalansághoz és vég nélküli fájdalomhoz vezetne.

Némelyek úgy látják és értelmezik az arany szabályt, mint az emberi testvériség tisztán értelmi helyeslését. Mások az emberi kapcsolat eme kifejeződését úgy értelmezik, mint az emberi személyiség gyöngéd érzelmeinek kielégülését. Egy másik halandó ugyanezen arany szabályt a minden társadalmi kapcsolat mérésére alkalmas mérőrudként, a társas viselkedés mércéjeként ismeri el. Megint mások úgy tekintik, mint egy olyan erkölcsi tanító határozott parancsát, aki ezen állításban minden testvéri viszony tekintetében megjelenítette az erkölcsi kötelesség legfelsőbb rendű fogalmát. Az ilyen erkölcsi lények életében az arany szabály válik az egész életfelfogásuk bölcsességének középpontjává és peremévé.

Az Istent ismerő igazságszeretők hívó testvériségének országában ez az arany szabály a szellemi felismerés élő jegyeit viszi tovább az értelmezés magasabb szintjeire, ahol is az Isten halandó fiait arra készítetik, hogy a Mester parancsát olyanként tekintsék, mint amely a társaikhoz való viszonyulás terén megköveteli tőlük, hogy a társak a hívó által velük kezdeményezett kapcsolatteremtés eredményeként a lehető legnagyobb jót kapják. Ez az igaz vallás lényege: hogy magadként szeresd a szomszédodat.

De az arany szabály legfelsőbb szintű felismerése és legigazabb értelmezése az, hogy az ilyen isteni kijelentés tartós és élő valóságának igazsága a szellemben tudatosul. Az egyetemes viszony eme szabályának igaz mindenségrendi jelentése csakis azon szellemi felismerésben nyilatkoztatik ki, azon viselkedési törvény értelmezésében, mely értelmezést a Fiú szelleme nyújt az Atya halandó ember lelkében lakozó szellemének. Amikor az ilyen szellem vezette halandók felismerik ezen arany szabály igazi értelmét, túlrad bennük annak bizonyossága, hogy ők egy barátságos világegyetem létpolgárai, és a szellemvalósággal kapcsolatos eszményképeik csak akkor jelentenek meglegedést nekik, amikor úgy szeretik a társaikat, ahogy Jézus szeretett mindannyiunkat, és hogy ez az Isten szeretete felismerésének valósága.

Először a minden istenfi egyedi igényeivel és képességével szemben élő rugalmasságot és mindenségrendi alkalmazkodóképességet mutató isteni igazságra vonatkozó bölcsesleettel kell tisztában lennetek, ha remélni szeretnétek, hogy kellőképpen megértitek a Mester által a rosszal szembeni ellen nem állás kapcsán tanított és megélt dolgokat. A Mester tanítása alapvetően szellemi nyilatkozat. A bölcsesleetének még az anyagi kihatásai sem értelmezhetők haszonnal a szellemi összefüggéseiktől elkülönülten. A Mester parancsának szelleme abban áll fenn, hogy ne álljunk ellen a világegyetemnek önző megnyilvánulásokkal, s ehhez az igaz szellemértékek valós szintjeinek tetterős és fokozatos elérése társul: az isteni szépségé, a végtelen jóságé és az örökkévaló igazságé – megismerni Istent és egyre inkább olyanná válni, mint ő.

A szeretetnek és az önzetlenségnek a kapcsolatokat illetően folyamatos, élő újraalkalmazkodáson kell átesnie az Igazság Szellemének vezetésével összhangban. A szeretetnek ezáltal kell megváltoztatnia és kiterjesztenie a szeretett egyén legnagyobb mindenségrendi boldogságáról alkotott fogalmait. Ekkor a szeretet továbbmegy és rábukkan ugyanezen hozzáállásra minden más egyént illetően, akiket esetleg befolyásolhatott az a növekvő és élő kapcsolat, melyet egy szellem vezetett halandó alakított ki a világegyetem többi létpolgára iránti szeretetében. A szeretet eme teljes és élő igazodási folyamatának a jelen lévő rossz környezetének és a tökéletes isteni beteljesülés örök céljának tükrében kell végbemennie.

Tehát világosan fel kell ismernünk, hogy sem az arany szabályt, sem az ellen nem állás tanítását hitelvként vagy tantételként soha nem lehet helyesen értelmezni. Azokat csak úgy lehet megérteni, ha megéljük, ha felismerjük a jelentéstartalmukat az egyik emberi lénynek a másikkal való szeretetteljes kapcsolatát irányító Igazság Szellemének élő értelmezése szerint.

Mindez világosan mutatja a különbséget a régi és az új vallás között. A régi vallás önmegtagadást tanított; az új vallás csak önzetlenséget tanít, teljesebb önmegvalósítást az együttes társas szolgálatban és a világegyetem megértésében. A régi vallást félelemtudat hajtotta; az országról szóló új evangéliumot igazság-meggyőződés uralja, az örökkévaló és egyetemes igazság szelleme. Az ország híveinek élettapasztalásában semmilyen mértékű jámborság vagy hitelvű hűség nem képes helyettesíteni azon önkéntelen, nagylelkű és őszinte barátságosságot, mely az élő Isten szellemtől született fiainak jellemzője. Sem a hagyomány, sem az alakias istenimádat semmilyen szertartásrendszere nem képes kárpótlást nyújtani az embertársak felé irányuló valódi könyörület hiányáért.

455. A távozás szükségessége

Miután Péter, Jakab, János és Máté számos kérdést intézett a Mesterhez, ő így folytatta a búcsúbeszédét:

„Azért szólok nektek minderről, mielőtt itt hagylak titeket, hogy ezzel felkészüljete arra, ami rátok vár, hogy ne essetek súlyos tévedésbe. A hatóságok nem fognak megelégedni pusztán azzal, hogy kitiltanak titeket a zsinagógákból; figyelmeztetek, hogy közeleg az óra, amikor a gyilkosaitok úgy gondolják majd, hogy az Istennek tesznek szolgálatot. Mindeme dolgokat azért teszik meg veletek és azokkal, akiket a mennyországba vezettek, mert ők nem ismerik az Atyát. Nem voltak hajlandók megismerni az Atyát azáltal, hogy nem voltak hajlandók elfogadni engem; és nem akarnak elfogadni engem, amikor elutasítanak titeket, feltéve, hogy megtartottátok az új parancsomat, miszerint úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket. Azért beszélek nektek e dolgokról előre, hogy amikor eljön a ti időtök, ahogy az enyém is eljött most, erőt merítsetek annak tudatából, hogy minderről nekem tudomásom volt, és hogy a szellemem veletek lesz minden szenvedésekben, melyet értem és az örömhírért viseltek. E célból beszéltem előttetek oly nyíltan a letelejtől fogva. Még arra is figyelmeztetlek benneteket, hogy az ember ellenségei a maga házából valók is lehetnek. Bár az országról szóló ezen örömhír szüntelenül nagy békességet szerez az egyes hívő lelkében, nem hoz békét a földön addig, amíg az ember hajlandó nem lesz teljes szívvel elhinni a tanításomat és a halandói élet megélésének fő céljaként meghonosítani azt a gyakorlatot, hogy az Atya akaratát megcselekedje.

Most, hogy elhagylak titeket, mivelhogy eljött az idő, amikor el kell indulnom az Atyához, meg vagyok lepve, hogy egyikőtök sem kérdezte meg tőlem, hogy »Miért hagysz el minket?« Mindazonáltal tudom, hogy a szívetekben ilyen kérdéseket tesztek fel. Ezért nyíltan fogok beszélni hozzátok, mint barát a baráthoz. Valóban hasznos számotokra, hogy eltávozzom. Ha nem mennék el, az új tanító nem jöhetne el a szívetekbe. Meg kell válnom a halandó testtől és újra el kell foglalnom a helyemet fent, mielőtt elküldhetném e szellemi tanítót, hogy a lelketekben éljen és a szellemeteket az igazságba vezesse. Amikor a szellemem eljön, hogy bennetek lakozzon, megvilágítja majd a bűn és az igazságosság közötti különbséget és képessé tesz titeket arra, hogy azok felől bölcsen ítéljete a szívetekben.

Még sok mondanivalóm lenne számotokra, de most nem tudnátok többet befogadni. Jóllehet amikor ő, az Igazság Szelleme eljön, végül elvezet titeket a teljes igazságba, ahogy az Atyám világgyetemének számos lakóhelyén áthaladtok.

E szellem nem magától fog szólni, hanem azt mondja nektek, amit az Atya a Fiúnak kinyilatkoztatott, és megmutat még eljövendő dolgokat is; úgy dicsőít meg engem, ahogy én megdicsőítettem az Atyát. E szellem belőlem jön elő, és az én igazságomat nyilatkoztatja ki nektek. Minden, amivel az Atya e területen rendelkezik, az már az enyém; ezért mondtam azt, hogy ez az új tanító abból vesz, ami az enyém és kinyilatkoztatja nektek.

Nemsokára elhagylak titeket egy rövid időre. Azután, amikor viszontláttok, én már úton leszek az Atyához, ezért ezt követően még ti sem fogtok sokáig látni."

Mialatt rövid szünetet tartott, az apostolok ilyen szavakat váltottak egymás között:

„Miről beszél most? »Nemsokára elhagylak titeket,« és »Amikor viszontláttok, az nem sokáig lesz így, mert úton leszek az Atyához.« Mit érthet az alatt, hogy »nemsokára« és »nem sokáig?« Nem értjük, hogy mit akar mondani."

Jézus tudta, hogy ezeket a kérdéseket tették fel, ezért azt mondta:

„Azt kérdezték egymástól, hogy mit értettem az alatt, amikor azt mondtam, hogy nemsokára nem leszek veletek, és hogy amikor viszontláttok, én már úton leszek az Atyához? Világosan elmondtam nektek, hogy az Ember Fiának meg kell halnia, de újra feltámad. Hát nem értitek a szavaim jelentését? Először elszomorodtok, de később ama sokakkal együtt örvendeztek majd, akik megértik e dolgokat, miután azok megtörténtek. A nő valóban szenved a vajúdás alatt, de amikor végre megszülte a gyermekét, nyomban elfelejti a fájdalmát örömeiben, tudván, hogy egy ember született a világba. Így fogtok ti is szenvedni az eltávozásom miatt, de rövidesen viszontlátalak titeket, és akkor a szomorúságotok örvendezéssé fog változni, és az Isten üdvösségének egy új kinyilatkoztatása jön el hozzátok, melyet ember soha nem vehet el tőletek. Az élet ugyanezen kinyilatkoztatásában az összes világ áldást nyer a halál legyőzésének megvalósításához. Ez ideig minden kérelmeteket az Atyám nevében tettétek. Miután viszontláttatok, az én nevemben is kérhettek, és én meghallgatlak titeket.

Idelent képes beszéd által tanítottalak titeket és példázatokban szóltam hozzátok. Azért tettem így, mert még csak gyermekek voltatok a szellemben; de közeleg az idő, amikor nyíltan beszélek majd nektek az Atyáról és az ő országáról. Azért fogok így tenni, mert az Atya maga szeret titeket és azt szeretné, hogy még teljesebben kinyilatkoztassék számotokra. Halandó ember nem láthatja a szellem-Atyát; ezért jöttem én el a világba, hogy megmutassam az Atyát a ti teremtményi szemeteknek. De amikor a szellemnövekedésben kiteljesedtetek, meglátjátok majd az Atyát magát is."

Mindezt meghallván, a tizenegyek azt mondták egymásnak:

„Nézd csak, világosan beszél hozzánk. A Mester biztosan Istentől jött. De miért mondja, hogy vissza kell térnie az Atyához?"

Jézus látta, hogy még mindig nem értik őt. Ez a tizenegy ember nem tudott megszabadulni a Messiásra vonatkozó zsidó felfogással kapcsolatban általuk régóta dédelgetett eszméktől. Minél jobban hittek

abban, hogy Jézus a Messiás, annál több gondot okoztak azok a mélyen gyökerező képzeik, amelyek az országnak a földön való dicsőséges anyagi diadalával voltak kapcsolatban.

456. AZ UTOLSÓ INTELMEK ÉS FIGYELMEZTETÉSEK

A tizenegyeknek elmondott búcsúbeszédet követően Jézus kötetlen beszélgetést folytatott velük és felidéztek számos olyan élményüket, melyben csoportként és egyénekként részük volt. E galileaiak végre kezdték érteni, hogy a barátjuk és tanítójuk el fogja hagyni őket, és reménykedve kapaszkodtak azon ígéretbe, hogy rövidesen újra velük lesz, de hajlamosak voltak elfelejteni, hogy a visszatérése úgyszintén csak rövid ideig fog tartani. Az apostolok és a vezető tanítványok közül sokan tényleg úgy gondolták, hogy e rövid időre (a feltámadás és a felemelkedés közötti rövid időszakra) szóló visszatérési ígérettel Jézus arra utalt, hogy egy rövid látogatást tesz az Atyjánál, majd visszatér és megalapítja az országot. A tanításának ilyen értelmezése összhangban volt mind az előre kialakított meggyőződéseikkel, mind pedig a vérmes reményeikkel. És mivel az életüket végigkísérő meggyőződések és a vágyaik teljesülésével kapcsolatos reményeik így egybeestek, már nem esett nehezükre, hogy a Mester szavaihoz az erős sóvárgásaikat igazolni képes értelmezést találjanak.

Miután a búcsúbeszédet megvitatták és az elméjükben megnyugodtak, Jézus újra az apostolok figyelmét kérte és hozzáfogott az utolsó intelmeinek és figyelmeztetéseinek közreadásához.

457. Az utolsó vigasztaló szavak

Amikor a tizenegyek helyet foglaltak, Jézus felállt és így szólt hozzájuk:

„Amíg veletek vagyok a húsvér testben, én csak egy lehetek közöttetek vagy az egész világon. De amint a halandói természet eme burkától megváltam, úgy térhetek majd vissza, mint bennetek lakozó szellem, aki mindegyikőtökben és mindenki olyanban lakozik, aki hisz az országról szóló ezen örömhírben. Így az Ember Fia szellemi megtestesüléssé válik minden igaz hívő lelkében.

Amint visszatértem, hogy bennetek lakozzam és rajtatok keresztül munkálkodjak, képes leszek jobban továbbvezetni titeket ezen az életen keresztül és jobban tudok majd utat mutatni nektek a számos lakóhelyen át, a jövőbeli életben a mennyeknek országában. Az Atya örökkévaló teremtesében az élet nem a tétlenségben és önző kényelemben való végtelen pihenésről szól, hanem a vég nélküli fejlődésről a kegyelemben, az igazságban és a dicsőségben. Az Atyám házában lévő sok-sok állomáshely egy-egy megálló, olyan élet, melynek rendeltetése az, hogy felkészítsen titeket a következőre, mely előttetek áll. A világosság gyermekei így fognak dicsőségről dicsőségre továbbmenni, míg eljutnak ahhoz az isteni állapothoz, amelyben szellemileg tökéletessé váltak, éppen olyan tökéletessé, mint amilyen tökéletes az Atya minden dologban.

Ha követni akartok, amikor itt hagylak titeket, akkor minden őszinte erőfeszítéseketek arra irányítsátok, hogy a tanításaim szelleme és az életem eszményképe szerint éljete – az Atya akarátát megcselekedve. Ezt tegyétek, ahelyett, hogy megpróbálnátok utánozni a természetes életemet a húsvér testben, melyet szükségszerűen meg kellett élnem ezen a világon.

Az Atya küldött engem e világba, de közületek csak néhányan döntöttek úgy, hogy teljesen elfogadják. A szellememet minden húsvér testre kiárasztom, de nem minden ember fogja elfogadni ezt az új tanítót a lélek kíséretjeként és tanácsadójaként. De akik elfogadják, azok megvilágosodnak, megtisztulnak és megvigasztaltatnak. Az Igazság Szelleme az élő víz örökkévaló életre feltörő forrásává fog válni bennük.

Most, hogy távozni készülök tőletek, vigasztaló szavakat akarok szólni. Békével búcsúzom tőletek; a békémet adom nektek. Ezeket az ajándékokat nem úgy adom, ahogy a világ ad – mértékkel – én mindegyiketeknek megadom mindazt, amit be tudtok fogadni. Ne nyugtalankodjon a szívetek, és ne hagyjátok azt se, hogy megrémüljön. Legyőztem a világot, és bennem ti mind győzedelmeskedni fogtok a hiten keresztül. Figyelmeztettelek titeket, hogy az Ember Fiát meg fogják ölni, de

biztosítalak titeket, hogy még visszatérek, még ha csak rövid időre is, mielőtt elmegyek az Atyához. Miután felemelkedtem az Atyához, biztosan elküldöm az új tanítót, hogy veletek legyen és a szívetekben lakozzon. Amikor látjátok mindezt megtörténni, ne ijedjete meg, hanem inkább higgyetek, minthogy minderről előre tudtatok. Erős ragaszkodással szerettelek titeket, és nem szeretnélek elhagyni benneteket, de ez az Atya akarata. Az én időm elérkezett.

Ezen igazságok egyikében se kételkedjete, miután az üldöztetés szétszór és a sok szomorúság elcsüggeszt titeket. Amikor úgy érzitek, hogy egyedül vagytok a világban, én tudni fogok a ti elszigeteltségeitekről, éppen úgy, ahogy ti is tudtok majd az enyémről, miután szétszaladtok, mindegyikőtök más helyre, s az Ember Fia az ellenségeinek kezére jut. De én sohasem vagyok egyedül; az Atya mindig velem van. Még ekkor is imádkozni fogok értetek. Mindeme dolgokat azért mondtam el nektek, hogy békességetek legyen és folyvást gyarapodjatok benne. Ebben a világban gyötrelmem jut nektek, de bizakodjatok; győzedelmeskedtem a világban és megmutattam nektek az örökkévaló örömhöz és az örökké tartó szolgálathoz vezető utat."

Jézus megnyugtatja azokat, akik társai az Atya akaratának megcselekedésében, de nem e világ örömeinek és megelégedettségeinek sora szerint. A hitetlen anyagi világnézetűek és végzetűek csupán kétféle béke és lelki vigasz élvezetében reménykedhetnek: vagy sztoikusoknak kell lenniük, kitartó elszántsággal nézve szembe az elkerülhetetlennel és a legrosszabb elviselésével; vagy derűlátóknak kell lenniük, mindegyre engedve annak a reménynek, mely csak az emberi kebelből fakad, és hiábavalóan vágyani a valójában soha el nem jövő békére.

Egy bizonyos fokú szenvedélymentesség és derűlátás jó szolgálatot tesz az élet megélésében a földön, de egyiknek sincs semmi köze ahhoz a fenséges békéhez, melyet az Isten Fia adományoz a testvéreinek a húsvér testben. Az isteni Fiú által a testvéreinek nyújtott béke a földön éppen az, mely eltöltötte az ő saját lelkét is, amikor ő maga a halandói életet élte a húsvér testben ezen a világon. Jézus békéje egy olyan, Istent ismerő egyén öröme és megelégedettsége, aki győzelemre jutott abban, hogy teljesen megtanulta, miként cselekedje meg az Isten akaratát, mialatt a halandói életet éli a húsvér testben. Jézus elméjében a béke az isteni Atya bölcs és rokonszenvező felügyeletében gyökerező, teljesen emberi hiten alapult. Jézusnak voltak nehézségei a földön, még helytelenül úgy is nevezték, hogy a „fájdalmak embere”, de mindeme tapasztalásokban és azokon túl, annak a magabiztosságnak a vigaszát élvezte, mely még arra is képessé tette, hogy az életcélját annak teljes bizonyosságában teljesítse ki, hogy az Atya akaratát véghez viszi.

Jézus céltudatos volt, kitartó és teljesen a küldetése teljesítésének szentelte magát, de nem volt érzéketlen és keményszívű sztoikus; mindig az életélményei derűs vetületeit kereste, s nem volt a valóságra érzéketlen és önáltató derűlátó sem. A Mester tudott mindenről, ami rá várt, és nem félt. Miután e békével minden egyes követőjét megajándékozta, következetesen azt mondhatta:

„Ne nyugtalankodjon a szívetek, és ne hagyjátok azt se, hogy megijedjen."

Jézus békéje tehát egy olyan fiú békéje és bizonyossága, aki teljes mértékben hiszi, hogy az időbeli és az örökkévalóságbeli létpályája biztonságban van, mert teljes egészében egy határtalanul bölcs, végtelenül szerető és korlátlan hatalmú szellem-Atya gondjára és felügyeletére van bízva. Ez valóban olyan béke, mely meghaladja a halandó elméjének felfogóképességét, de amelyet a hívő ember szíve teljes mértékben élvezhet.

458. Személyes búcsúintelmek

A Mester befejezte a búcsúintelmeinek átadását és az utolsó figyelmeztetéseinek közreadását az apostolok, mint csoport számára. Ezután egyenként fordult hozzájuk, hogy elbúcsúzzon, és hogy mindegyiküknek valamilyen személyes tanácsot adjon a búcsúáldása mellé. Az apostolok még mindig úgy ültek az asztal körül, mint amikor először ültek le az utolsó estebédhez, és ahogy a Mester körbejárta az asztalt, hogy beszéljen velük, mindegyikük felállt, amikor Jézus megszólította.

Jánosnak azt mondta Jézus:

„Te, János, te vagy a legifjabb a testvéreim közül. Nagyon közel álltál hozzám, és bár mindannyiatokat ugyanazzal a szeretettel szeretlek, melyet egy atya a fiainak adhat, András téged jelölt azon hármak egyikének, akiknek mindig a közelemben kell lenniük. Emellett engem képviseltél és folytatnod is kell ezt a földi családomat érintő sok dologban. Én úgy megyek az Atyához, János, hogy teljesen biztos vagyok abban, hogy te továbbra is felügyelni fogod az enyéimet a húsvér testben. Ügyelj arra, hogy a küldetésemmel kapcsolatos zavaruk semmiképpen se akadályozzon téged abban, hogy mindannyiukra kiterjeszd a rokonszenvedet, lásd el őket tanáccsal, sőt úgy segíts nekik, ahogy szerinted én segíteném őket, ha itt maradnék a húsvér testben. Amikor majd mind meglátják a világosságot és teljesen belépnek az országba, bár ti mind örömmel fogjátok üdvözölni őket, én számítok rád János abban, hogy a nevemben üdvözlöd őket.

Most, hogy megkezdem a földi pályám utolsó óráit, maradj a közelemben, hogy üzenetet hagyhassak nálad a családom számára. Ami az Atyától kapott munkámat illeti, az már elvégeztetett, a húsvér testben megtapasztalandó haláloamat kivéve, és én hajlandó vagyok kiinni ezen utolsó poharat is. De ami a földi atyám, József által rám hagyott felelősségeket illeti, bár ezeknek életem során eleget tettem, most rád kell támaszkodnom abban, hogy helyettem mindeme dolgokban eljárj. Azért választottalak téged János arra, hogy ezt megtegyed nekem, mert te vagy a legfiatalabb és ezért igencsak valószínű, hogy túléled a többi apostolt.

Egykor úgy hívtunk téged és a fivéredet, hogy a mennydörgés fiai. Erélyesként és türelmetlenként indultatok velünk, de sokat változtatok azóta, amikor még azt akartátok, hogy tűzesőt kérjek a tudatlan és meggondolatlan hitetlenek fejére. De még további változáson kell átesned. Azon új parancsokat apostolává kell válnod, melyet ma éjjel átadtam nektek. Szenteld életedet annak, hogy megtanítsd a testvéreidnek azt, hogy miként szeressék egymást úgy, ahogy én szerettelek titeket.”

Ahogy Zebedeus János ott állt a felsőszobában, legördülő könnycseppekkel az arcán, a Mester szemébe nézett és azt mondta:

„Így fogok tenni, Mesterem, de miképp tudnám megtanulni, hogy jobban szeressem a testvéreimet?”

Erre Jézus így felelt:

„Akkor fogod megtanulni, hogy miként szeresd jobban a testvéreidet, ha először megtanulod jobban szeretni a mennyi Atyjukat, és ezután ténylegesen nagyobb érdeklődést mutatsz majd az időbeni és örökkévalóságban való jólétük iránt. Minden ilyen emberi érdeklődést segít a megértő rokonszenv, az önzetlen szolgálat és a teljes megbocsátás. Senki sem nézhet le a fiatalságod miatt, de arra intelek, hogy mindig kellőképpen vedd figyelembe azt, hogy a kor gyakran tapasztalatot hoz magával, és hogy az emberi ügyekben semmi sem helyettesítheti a tényleges tapasztalást. Törekedj arra, hogy békeességben élj minden emberrel, különösen a barátaiddal a mennyország testvériségében. János, mindig emlékezz, hogy ne küzdj azokkal a lelkekkel, akiket meg akarsz nyerni az országnak.”

Ezután elsétált a saját helye mellett, majd egy pillanatra megállt Karióti Júdás kerevete előtt. Az apostolokat eléggé meglepte, hogy Júdás nem tért vissza ekkorra, és nagyon kíváncsiak voltak, hogy mit is jelenthet Jézus szomorú arckifejezése, ahogy ott áll az áruló üres helye fölött. De talán András kivételével egyiküknek sem fordult meg a fejében az a gondolat, hogy a pénztárosuk azért ment el, hogy elárulja a Mesterét, melyre Jézus az est korábbi részében és az estebéd alatt már célzott. Annyi minden történt eddig, hogy egészen elfelejtkeztek a Mester azon bejelentéséről, hogy az egyikük el fogja árulni őt.

Jézus most Zélóta Simonhoz ment oda, aki felállt és e figyelmeztetést hallgatta meg:

„Te Ábrahám igaz fia vagy, de mennyi időt fordítottam arra, hogy megpróbáljalak a mennyország fiává tenni. Szeretlek téged és minden testvéredet is szeretem. Tudom, hogy szeretsz engem, Simon, és hogy szereted az országot is, de még mindig azt szeretnéd, hogy az ország a te kedved szerint jöjjön el. Tudom jól, hogy végül felfogod az örömhírem szellemi természetét és értelmét, és hogy bátor munkát fogsz végezni annak hirdetésében, azonban szomorú vagyok amiatt, hogy mi történhet veled, amikor eltávozom. Boldoggá tenne az a tudat, hogy nem fogsz elbukni; örömmel

töltene el, ha tudhatnám, hogy miután elmegyek az Atyához, te továbbra is az apostolom maradsz, és hogy a mennyország követéhez méltóan viselkedsz majd.”

Jézus alig mondta el a Zélóta Simonhoz intézett szavait, amikor a heves hazafi, kitörölve a könnyeket a szeméből, így felelt neki:

„Mester, ne aggódj a hűségem miatt. Én már hátat fordítottam mindennek, hogy életemet a te földi országod megteremtésének szentelhessem, és nem fogok elbukni. Túléltem eddig minden csalódást, és nem foglak cserbenhagyni.”

Erre, kezét Simon vállára téve, Jézus azt mondta:

„Igazán üdítő hallani, hogy így beszélsz, különösen olyan időben, mint ez a mostani, de kedves barátom, még mindig nem tudod, hogy mit beszélsz. Én egy pillanatra sem kételkednék a hűségedben, az odaadásodban; tudom, hogy nem haboznál harcba szállni és meghalni értem, mint ahogy a többiek is mind – élénk helyeslésük jeléül a többiek mind bólintottak –, de ezt nem várják el tőled. Többször is mondtam már neked, hogy az én országom nem e világi, és hogy a tanítványaim nem harccal fogják azt megalapítani. Sokszor mondtam már ezt neked Simon, de nem vagy hajlandó szembenézni az igazsággal. Az irántam és az ország iránt való hűséged miatt nem aggódom, de mit fogsz tenni, amikor eltávozom és végül ráébredsz, hogy nem tudtad megragadni a tanításom értelmét, és hogy a helytelen nézeteidet hozzá kell majd igazítanod a dolgok más, szellemi rendű valóságához az országban?”

Simon tovább akart beszélni, Jézus azonban felemelte a kezét, és megállítva őt, így folytatta:

„Egyik apostolom sem nyíltabb és őszintébb a szívében, de egyikük sem lesz olyan levert és csüggedt az eltávozásomat követően, mint te. Minden elbátortalanodásodban a szellemem veled lesz, és ezek, a te testvéreid, nem fognak elhagyni téged. Ne feledd, hogy mit tanítottam neked a földi állampolgárságnak és az Atya szellemi országában való fiúi elismertségnek a viszonyáról. Jól fontold meg mindent, amit arról mondtam, hogy add meg a császárnak, ami a császáré és az Istennek, ami az Istené. Simon, szenteld az életedet annak, hogy megmutatod, milyen elfogadható módon tehet eleget a halandó ember ama parancsoknak, hogy egyszerre ismerje el a polgári hatalmak iránti ideigvaló kötelességet és az ország testvériségének szellemi szolgálatát. Ha az Igazság Szelleme fog tanítani, akkor sohasem lesz összeütközés a földi állampolgárság és a mennybeli fiúi besorolás követelményei között, hacsak az ideigvaló uralkodók nem vetemednek arra, hogy azt a tiszteletet és imádatot követeljék tőletek, ami csakis az Istennek jár.

Most, Simon, amikor mindezt végre meglátod, és miután magadhoz tértél a csüggedtségedből és elindultál hirdetni ezen örömhírt nagy erővel, ne feledd soha, hogy én veled voltam még az elbátortalanodásod teljes időszakában is, és hogy elmegyek veled egészen a legvégsőig. Te mindig is az apostolom maradsz, és miután hajlandó leszel a szellem szemével látni és arra, hogy teljesebben rendeld alá akaratomat a mennyei Atya akaratának, akkor fogsz visszatérni úgy, mint az én követem, és csak azért, mert lassan fogtad fel a neked tanított igazságokat, senki sem foszthat meg attól a fennhatóságtól, melyet rád ruháztam. Így tehát, Simon, még egyszer figyelmeztetek, hogy akik karddal harcolnak, azok kard által pusztulnak, míg akik a szellemben dolgoznak, örökké tartó életet kapnak az eljövendő országban, mint ahogy örömet és békét nyernek abban az országban, mely most van. Amikor a neked adott munka elvégeztetett a földön, te, Simon, ott fogsz velem ülni az országomban. Valóban meg fogod látni a régóta vágyott országot, de nem ebben az életben. Továbbra is higgy bennem és abban, amit kinyilatkoztattam nektek, és megkapod az örökkévaló élet ajándékát.”

Befejezván a Zélóta Simonnak szóló beszédét, Jézus Lévi Mátéhoz lépett oda és így szólt:

„Nem hárul rád többé az apostoli csoport pénztáráról való gondoskodás feladata. Hamarosan, nagyon is hamar, mindannyian szétszórattok; nem engedik meg, hogy akár egyetlen testvéretek vigaszt nyújtó és megtartó társaságát is élvezzék. Ahogy haladtok előre az országról szóló ezen örömhír terjesztésében, új társakat kell magatok mellé találni. Én kettesével küldtelek ki titeket

a felkészülések idején, de most, hogy itt hagylak benneteket, miután magatokhoz tértek a megrázkódtatásból, magatokban és egészen a föld határaiig fogtok menni, hirdelve azt az új hírt, hogy a hit megelevenítette halandók az Isten fiai.”

Erre Máté azt mondta:

„De Mester, ki fog elküldeni minket, és hogyan fogjuk megtudni, hogy merre menjünk? Vajon András fogja mutatni az utat?”

Jézus erre így felelt:

„Nem, Lévi, András nem fog többé vezetni benneteket az örömhír terjesztésében. Ő valóban továbbra is a barátotok és a tanácsadótok marad addig a napig, amíg az új tanító el nem jön, és akkor az Igazság Szellemé mindegyiketeket elvezeti majd távoli vidékekre, hogy ott dolgozzatok az ország kiterjesztésén. Sok változáson estél át attól a naptól kezdve ott a vámházban, amikor először indultál el, hogy kövess; de sok további változásnak kell végbemennie, mielőtt még képes lennél elképzelni egy olyan testvériség látványát, melyben a nem-zsidók a zsidókkal együtt ott ülnek testvéri közösségben. Amíg teljes megelégedésre nem jutsz, maradj meg ama késztetésedben, hogy megnyered a zsidó testvéreidet, és aztán fordulj komolyan a nem-zsidók felé. Egy dologban biztos lehetsz Lévi: elnyerted a testvéreid bizalmát és ragaszkodását; mindannyian szeretnek téged.”

(Mind a tízen jelezték, hogy helyeslik a Mester szavait.)

„Lévi, én sok olyasmit tudok a te aggodalmaidról, áldozataidról és munkáidról, hogy a pénztárat feltöltve tartsd, melyekről a testvéreidnek nincs tudomása, és örülök, hogy bár aki az erszényt hordozta, most nincs jelen, de a publikánus követ itt van az ország hírnökeinek búcsúgyűlésén. Imádkozom, hogy a szellem szemével érzékelj a tanításom jelentését. Amikor az új tanító a szívedbe költözik, kövesd, amint vezet és láttasd a testvéreiddel – sőt az egész világgal – hogy mit tehet az Atya egy gyűlölt adószedőért, akinek volt mersze követni az Ember Fiát és elhinni az országról szóló örömhírt. Már a legelejétől fogva úgy szerettelek téged, Lévi, ahogy e többi galileait. Így jól tudván, hogy sem az Atya, sem a Fiú nem tesz különbséget személyek között, gondoskodj arról, hogy te se tégy ilyen megkülönböztetést azok között, akik a te segédkezéseden keresztül válnak hívővé az örömhírben. Máté, így szenteld az egész jövőbeli életszolgálatodat annak, hogy megmutatod minden embernek, hogy az Isten nem tesz különbséget a személyek között; hogy az Isten szemében és az ország társaságában minden ember egyenlő, minden hívő az Isten fia.”

Jézus ezt követően Zebedeus Jakabhoz lépett oda, aki némán állt, ahogy a Mester megszólította e szavakkal:

„Jakab, amikor te és az öcséd egyszer eljöttetek hozzám az országbeli rangban előléptetést keresve, és azt mondtam nektek, hogy az ilyen megtiszteltetés adományozásának joga az Atyáé, megkérdeztelek, hogy képesek volnátok-e kiinni a poharat, és mindketten azt feleltétek, hogy képesek. Még ha akkor nem is lettetek volna képesek, és ha most nem is lennétek képesek, rövidesen fel fog készíteni benneteket az ilyen szolgálatra az a tapasztalás, melyen nemsokára keresztülmentek. Akkoriban ezzel a viselkedéssel feldühítettétek a testvéreiteket. Ha ők még nem bocsátottak meg neked teljesen, akkor meg fognak, amikor azt látják, hogy kiiszod a poharamat. Akár hosszú lesz a segédkezésed, akár rövid, lélekben légy türelmes. Amikor az új tanító eljön, hadd tanítsa meg neked a kiegyensúlyozott együttérzést és azt a rokonszenves türelmet, mely a bennem való magasztos bizodalomból és az Atya akarátának tökéletes elfogadásából születik. Szenteld életedet annak, hogy egyszerre mutatód meg az Istent ismerő és a Fiúban hívő tanítvány emberi rokonszenvét és isteni méltóságát. Mindenki, aki így él, még a halála módján is kinyilatkoztatja az örömhírt. Te és János öcséd más úton jártok majd, és egyikőtök jóval előbb ott fog ülni velem az örökkévaló országban, mint a másik. Sokat segítene nektek, ha megtanulnátok, hogy az igazi bölcsesség éppúgy magába foglal körültekintést, mint bátorságot. Meg kell tanulnotok éleslátással társítani a határozottságotokat. Eljönnek majd azok a legjelentősebb pillanatok, amikor a tanítványaim nem haboznak életüket adni ezért az örömhírért, de a hétköznapi körülmények között sokkal jobb volna, ha megbékítenének a hitetlenek haragját, hogy élhessetek és folytathassátok a jó

hírek terjesztését. Amennyire csak a hatalmatokban áll, éljetelek sokáig a földön, hogy a sok éven át élt életetek a mennyország számára megnyert lelkekben gyümölcsözzön.”

Amikor a Mester befejezte a Zebedeus Jakabnak szánt szavait, megkerülte az asztal végét, ahol András ült, és hű segítőtje szemébe nézve azt mondta:

„András, hűségesen képviseltél engem a mennyország követéinek ügyvezetőjeként. Bár néha kételkedtél és néha veszélyes félénkséget mutattál, mégis mindig őszintén igaz és kitűnően tisztességes voltál a társaiddal való bánásmódban. Az ország hírnökeiként való felavatásotok óta a csoportot érintő minden ügyben magatokat igazgatókatok, attól eltekintve, hogy a kiválasztottak ügyvezetőjének téged jelöltelek ki. Semmilyen más ideigvaló dologban nem léptem fel úgy, mintha irányítani vagy befolyásolni akarnám a döntéseiteket. Azért jártam el így, hogy vezetésről gondoskodjam minden későbbi csoportos tanácskozásokról irányítása érdekében. Az én világegyetememben és az Atya világegyetemei mindenségében a testvér-fiainkat minden szellemi kapcsolatukban egyénként kezeljük, de minden csoportviszonylatban bizonyosan gondoskodunk valamilyen határozott vezetésről. A mi országunk a rend területe, és ahol két vagy több, saját akarattal bíró teremtmény együttműködésben cselekszik, ott mindig biztosított a vezetői hatáskör.

Most pedig, András, lévén, hogy a kijelölésem erejénél fogva te vagy a testvéreid főnöke, és mivel a személyes képviselőként szolgáltál, és mivel én arra készülök, hogy itt hagyjalak titeket és elmenjek az Atyámhoz, felmentelek minden felelősség alól, ami ezeket az ideigvaló és igazgatási ügyeket illeti. Mostantól fogva nincs fennhatóságod a testvéreid felett, kivéve azt, amelyet szellemi vezetői tisztben érdemeltél ki, és amelyet a testvéreid ennél fogva önként elismernek. Ezen órától kezdve nincs hatalmad felettük, hacsak nem ruháznak fel újra valamely egyértelmű döntésük révén azt követően, hogy én már eltávoztam az Atyához. De a csoport igazgatásával járó vezetői felelősségek alóli felmentésed semmilyen módon nem csökkenti az erkölcsi felelősségedet abban, hogy megtegyél minden tőled telhetőt annak érdekében, hogy erős és szeretetteljes kézzel együtt tartsd a testvéreidet az előttetek álló nehéz időkben, ama napokban, melyek a húsvér testben történő elmenetelem és az új tanító elküldésének időpontja között eltelnek; és itt arról a tanítóról van szó, aki a szívetekben fog lakni és aki végül elvezet benneteket a teljes igazságba. Amint arra készülök, hogy itt hagyjalak titeket, mentesíteni akarlak téged minden igazgatási felelősségtől, melynek kezdete és fennhatósága az én közöttetek való egyéni jelenléteimből ered. Ezentúl én csakis szellemi fennhatóságot gyakorlok felettetek és közöttetek.

Ha a társaid meg akarnak tartani tanácsadójukként, akkor én úgy rendelem, hogy minden ideigvaló és szellemi dologban tegyél meg minden tőled telhetőt annak érdekében, hogy elősegítsd a békét és az összhangot az örömhír őszinte híveinek különféle csoportjai között. Az életed hátralévő részét szenteld a testvéreid közötti testvéri szeretet gyakorlati szempontjai fejlesztésének. Légy kedves a testvéreimhez a húsvér testben, amikor végre teljesen elhiszik ezt az örömhírt; mutass szeretetteljes és pártatlan odaadást nyugaton a görögök iránt és keleten Abner iránt. Bár ezen apostolaim rövidesen szét fognak szóródni a föld négy sarkába, hogy hirdessék az Istennél való fiúi elismerés üdvösségének jó hírét, neked kell összetartanod őket az előttetek álló keserves időkben, az erős megmérettetés azon időszakában, mely alatt meg kell tanulnotok a személyes jelenlétem nélkül elhinni ezt az örömhírt, amíg türelmesen várjátok az új tanítónak, az Igazság Szellemének a megérkezését. Így tehát, András, bár nem lesz osztályrészed, hogy az emberek szemében nagy tetteket vigyél véghez, elégedj meg azzal, hogy azok tanítója és tanácsadója leszel, akik ilyeneket visznek véghez. Folytasd a munkádat a földön a végsőkig, és akkor majd folytatni fogod a segédkezést az örökkévaló országban is, mert nem megmondtam-e már sokszor, hogy vannak más bárányaim is, nem csak e nyájból?”

Jézus ezután az Alfeus ikrekhez ment oda, és közéjük állva azt mondta:

„Kedves gyermekeim, ti a testvérek ama három csoportjának egyike vagytok, akik úgy döntöttek, hogy követnek engem. Mind a hatan jól teljesítettetek abban, hogy békességben tudtatok együtt dolgozni a saját testvéreitekkel, de nálatok senki sem tette a dolgát jobban. Nehéz idők várnak ránk.

Talán nem értitek mindazt, ami megeshet majd veletek és a testvéreitekkel, de soha ne kételkedjétek abban, hogy egykor elszólítottak titeket az országért való munkára. Egy időre nem lesz majd embertömeg, melyet igazgatni kellene, de ez azért ne szegje kedveteket; amint az életetek munkája véget ér, elfogadlak titeket ott fent, ahol dicsőségben fogjátok elmesélni az üdvözléseket a szeráfi seregeknek és a magas Istenfiak tömegeinek. Szenteljétek életeteket érdemszerző módon a mindennapos nehéz munkának. Mutassátok meg minden embernek a földön és a mennyi angyaloknak, hogy a halandó ember, azt követően, hogy egy időre elszólítottatott arra, hogy az Isten különleges szolgálatát végezze, milyen derűsen és bátran tud visszatérni a korábbi napjainak munkáihoz. Ha tehát az ország nyilvános ügyeiben végzendő munkákat egyelőre be is kell fejeznetek, az Istennél való fiúi elismerés tapasztalásának új megvilágosodásával és azzal a teljesebb felismeréssel kell visszatérnetek a korábbi munkátokhoz, hogy az Istent ismerő ember számára nincs olyan, hogy közönséges munka vagy világi fáradtság. Számotokra, akik velem dolgoztatok, minden dolog szentté vált, és minden földi munka az Atya Isten számára való szolgálattá lett. Amikor hírért veszitek a korábbi apostoltársaitok cselekedeteinek, örvendeztetek velük és folytassátok a napi munkákat olyanokként, akik szolgálják Istent és szolgálnak, miközben várnak. Ti az apostolaim voltatok és mindig is azok lesztek, és emlékezni fogok rátok az eljövendő országban.”

Ezt követően Jézus Fülöphöz ment, aki felállva hallgatta meg a Mesterétől ezt az üzenetet:

„Fülöp, te sok oktalán kérdést tettél fel nekem, de én minden tőlem telhetőt megtettem, hogy megválaszoljam mindet, és most meg szeretném válaszolni a kérdések közül az utolsót, mely a te igen őszinte, ám szellemietlen elmédben felbukkant. Mindig, amikor tehozzád fordultam, te mindegyre azt mondtad magadnak, »Mihez kezdjek majd, ha a Mester elmegy és itt hagy minket egyedül a világban?« Ó, te kishitű! Mégis csaknem annyi hited van, mint sok testvérednek. Jó intéző voltál, Fülöp. Csak néhányszor vallottál kudarcot nálunk, és az egyik ilyen hibázásodat arra használtuk, hogy megmutassuk az Atya dicsőségét. Az intézőséggel járó hivatalod most lejár. Hamarosan teljesebb módon kell folytatnod azt a munkát, melynek végzésére felszólítottak – az országról szóló ezen örömhír terjesztésére. Fülöp, te mindig azt akartad, hogy mutassák meg neked a dolgot, és rövidesen nagy dolgokat fogsz látni. Mindezt sokkal jobban kellett volna látnod hit révén, de mivel őszinte voltál még az anyagi beállítottságodban is, meg fogod élni, hogy meglásd a szavaim beteljesülését. Amikor majd szellemi látásmód áldásában részesülsz, indulj munkára, szenteld életedet annak az ügynek, hogy elvezeted az embereket az Isten keresésére és az örök valóságoknak a szellemi hit szemével és nem az anyagi elme szemével való felkutatására. Emlékezz, Fülöp, hogy nagy küldetésed van a földön, mert a világ tele van olyanokkal, akik úgy tekintenek az életre, ahogy te is hajlamos voltál. Nagy munkát kell elvégezned, és amikor hitben elvégezted, eljössz hozzám az országomban, és én nagy örömmel fogom megmutatni neked azt, amit szem nem látott, fül nem hallott és a halandói elme nem fogott fel. Időközben légy olyan, mint egy kisgyermek a szellem országában és engedd meg nekem, mint az új tanító szellemének, hogy a szellemi országban tovább vezesselek. Így megtehetek majd érted sok olyat, amelyet nem tudtam elvégezni, amikor a teremtsz részes halandójaként itt voltam veletek. Mindig emlékezz Fülöp, aki látott engem, az látta az Atyát.”

Ezután a Mester Nátánielhez ment oda. Amint Nátániel felállt, Jézus arra kérte, hogy maradjon ülve, és leülve mellé, így szólt:

„Nátániel, megtanultál az előítéleten felülemelkedve élni és fokozottabb türelmet mutatni azóta, hogy az apostolom lettél. De még sokat kell tanulnod. Áldás voltál a társaid számára annyiban, hogy a te következetes őszinteséged mindig is intést jelentett nekik. Amikor én már eltávoztam, megtörténhet, hogy a nyíltságod gátolni fog abban, hogy jól boldogulj a régi és új testvéreiddel. Meg kell tanulnod, hogy még egy jó gondolatot is annak megfelelően kell árnyalni, hogy milyen a hallgató értelmi állapota és szellemi fejlettsége. Az őszinteség akkor igazán hasznos az ország munkájában, amikor megfontoltsággal társul.

Ha megtanulnál a testvéreiddel dolgozni, akkor tartósabb dolgokat vihetnél véghez, de ha azon kapod magad, hogy letérsz az útról azok után kutatva, akik úgy gondolkodnak, mint te, akkor abban

szenteld életedet annak, hogy bizonyítod, az Istent ismerő tanítvány az ország építőjévé válhat akkor is, ha egyedül van a világban és teljesen el van szigetelődve a hívótársaitól. Tudom, hogy hű leszel a végsőig, és egy napon a fenti országom kiteljesedett szolgálatában üdvözölhetlek majd."

Erre Nátániel egy kérdést tett fel Jézusnak:

„Azóta hallgattam a tanításaidat, hogy először elhívtál engem ezen ország szolgálatába, de őszintén szólva, nem tudom teljesen megérteni mindannak a jelentését, amit mondasz nekünk. Nem tudom mire számíthatok legközelebb, és azt hiszem, hogy a testvéreim többsége is hasonlóképpen össze van zavarodva, de ők haboznak megvallani a zavarukat. Tudsz nekem segíteni?"

Jézus, kezét Nátániel vállára téve azt mondta:

„Barátom, nincs semmi különös abban, hogy zavarodottságot élsz meg, amikor megpróbálsz megragadni a szellemi tanításaim értelmét, hiszen titeket olyannyira korlátoznak a zsidó hagyományok előítéletei és oly nagyon összezavarnak azon állandó hajlamaitok, hogy az örömhíremet az írástudók és a farizeusok tanításai szerint értelmezzétek.

Sokat tanítottalak titeket élőszóval, és az életemet közöttetek éltem. Megtettem mindent, amit megtehettem annak érdekében, hogy megvilágosítsam az elméteket és felszabadítsam a lelketeket, és amit nem tudtatok kivenni a tanításaimból és az életemből, készüljetek, hogy azt most a minden tanító mesterének kezéből kapjátok meg – a tényleges tapasztalásból. Minden ilyen rátok váró új tapasztalásban előttetek fogok járni és az Igazság Szelleme veletek lesz. Ne félj; amit most nem értesz meg, azt az új tanító, amikor eljön, kinyilatkoztatja neked a földi életed hátralévő részében és végig a felkészítéseden keresztül az örökkévaló korszakokban."

Ezt követően a Mester mindannyiukhoz fordulva azt mondta:

„Ne féljetek, hogy nem vagytok képesek felfogni az örömhír teljes jelentését. Ti végesek vagytok, halandó emberek, és amit én nektek tanítottam, az végtelen, isteni és örökkévaló. Legyetek türelemmel és őriztétek meg a bátorságotokat, hiszen előttetek állnak az örökkévaló korszakok, amelyekben folytathatjátok a fokozatos fejlődésedeteket a tökéletessé válás tapasztalásában, hogy olyan tökéletesek legyetek, mint amilyen tökéletes az Atyátok a Paradicsomban."

Ekkor Jézus Tamáshoz ment oda, aki felállt és ezt hallhatta:

„Tamás, gyakran kevés volt a hited; azonban amikor elértek téged a kétségek időszakai, sohasem voltál bátorság híján. Tudom jól, hogy a hamis próféták és az áltanítók téged nem fognak megtéveszteni. Miután én eltávoztam, a testvéreid jobban fogják értékelni az új tanításokkal kapcsolatos bíráló-elemző látásmódodat. Amikor az eljövendő időkben mindannyian szétszórattok a föld határaiig, emlékezz, hogy még mindig az én követem vagy. Szenteld életedet ama nagy munkának, hogy megmutatod, hogy a bíráló-elemző anyagi emberelme miként győzedelmeskedhet az értelmi kétség tehetetlensége felett, amikor az élő igazság megnyilatkozásának látványával szembesül, amint az érvényesül a szellemtől született férfiak és nők tapasztalásában, akik életükben a szellem gyümölcseit termik, és akik úgy szeretik egymást, ahogy én szerettelek titeket. Tamás, örülök, hogy csatlakoztál hozzánk, és tudom, hogy a zavarodottság rövid időszakát követően folytatod az ország szolgálatát. A kétségeid megdöbbenették a testvéreidet, de ők sohasem zavartak engem ezzel. Bízom benned, és előtted megyek el a földnek még a legtávolabbi részeibe is."

Ezután a Mester odament Simon Péterhez, aki felállt, ahogy Jézus beszélni kezdett hozzá:

„Péter, tudom, hogy szeretsz engem, és hogy életedet az országról szóló ezen örömhír zsidók és nem-zsidók számára való nyilvános hirdetésének fogod szentelni, de szomorúsággal tölt el, hogy a velem oly szoros közösségben eltöltött éveid nem segítettek téged jobban abban, hogy gondolkodj, mielőtt beszélsz. Milyen tapasztaláson kell átesned, mire megtanulod, hogy lakatot tegyél a szádra? Mennyi bajt okoztál nekünk a meggondolatlan beszédeddel, az öntelt magabiztossággal! Elkerülhetetlenül még több bajt hozol a fejedre, ha nem leszel úrrá e gyalogságon. Tudod, hogy a

testvéreid a gyengeséged ellenére szeretnek téged, és azt is meg kell értened, hogy e fogyatékoságod semmiképpen nem gyöngíti az irántad való szeretetemet, de csökkenti a hasznosságodat és mindig bajt fog okozni neked. Azonban kétségkívül nagy segítséget fogsz kapni abból a tapasztalásból, melyen ezen az éjszakán átesel. Amit most neked mondok, Simon Péter, azt ugyancsak mondom minden, itt összegyűlt testvérednek: Ezen az éjszakán mindannyiatok esetében nagy lesz a veszélye annak, hogy megütköztök rajtam. Tudjátok, meg van írva”, hogy »A pásztort lesújtják és a bárányokat szétkergetik.« Amíg távol leszek, nagy a veszélye annak, hogy némelyetek enged a kétségeknek és megütközik azon, ami velem megesik. De megígérem most nektek, hogy egy rövid időre visszajövök, és hogy azután előttem megyek el Galileába.”

Erre Péter, kezét Jézus vállára téve azt mondta:

„Nem számít, hogy ha minden testvérem enged is a kétségeknek veled kapcsolatban, megígérem, hogy én nem fogok megütközni semmin, amit teszel. Én veled tartok, és ha szükséges, meg is halok érted.”

Ahogy Péter ott állt a Mestere előtt az egész lényén erőt vett érzelmi felindulásban és az iránta való igazi szeretet erejétől áthatva, Jézus egyenesen Péter könnytől nedves szemébe nézett és azt mondta:

„Péter, bizony, bizony mondom neked, nem szól a kakas ezen az éjszakán, míg te meg nem tagadtál engem három vagy négy alkalommal. Így tehát, amit nem tanultál meg a velem töltött békés társaság által, meg fogod tanulni azt sok bajon és megannyi szenvedésen keresztül. Miután valóban a magadévá tetted ezt a szükséges tanítást, erőt kell öntened a testvéreidbe és továbbra is olyan életet kell élned, melyet ezen örömhír terjesztésének szenteltél, még ha börtönbe vetnek is, és talán követsz engem abban, hogy megfizeted az Atya országa felépítésében teljesítendő szeretetteljes szolgálat legmagasabb árát.

De emlékezz az ígéretemre: miután én felemeltetek, egy időre veletek leszek, mielőtt az Atyához elmegyek. Még ezen az éjszakán könyörögni fogok az Atyának, hogy öntsön erőt mindegyiketekbe ahhoz, amin oly hamar keresztül kell mennetek. Mindannyiatokat azzal a szeretettel szeretlek, mellyel az Atya szeret engem, és ezért mostantól fogva éppen úgy kell szeretnetek egymást, ahogy én szerettelek titeket.”

Egy dicsőítő ének eléneklését követően elindultak az Olajfák hegyén lévő táborba.

459. A GETSZE MÁNIBAN

Tíz óra felé járt az idő e csütörtök éjszakán, amikor Jézus visszavezette az apostolokat Illés és Mária Márk házához a Getszemáni táborba. A hegyekben eltöltött nap óta János Márk a maga feladatává tette, hogy Jézust szemmel tartsa. János így néhány órára lepihent, amíg a Mester az apostolaival a felsőszobában tartózkodott, de amint meghallotta, hogy jönnek lefelé, felkelt és gyorsan magára kapva egy vászonköpenyt, velük ment végig a városon, át a Kidron patakon, és tovább, egészen a Getszemáni liget melletti magánszállásukig. János Márk egészen a Mester közelében maradt ezen az éjszakán és másnap is, s így tanúja lehetett mindennek és meghallhatott sok olyasmit, amit a Mester e perctől kezdve a keresztre feszítésének órájáig elmondott.

Amint Jézus és a tizenegyek visszafelé tartottak a táborba, az apostolok találgatni kezdték, hogy Júdás miért marad ilyen sokáig távol, és egymás között a Mester azon előrejelzéséről beszélgettek, hogy egyikőjük el fogja árulni őt, és most először sejtették meg, hogy nincs minden rendben Karióti Júdással. De Júdás ügyét nyíltan nem hozták fel egészen addig, amíg a táborba nem értek, ahol is kiderült, hogy Júdás nincs ott, hogy várná őket. Amikor mindannyian Andrást kezdték kérdezgetni, hogy megtudják mi történt Júdással, a vezetőjük csak annyit mondott:

„Nem tudom merre jár Júdás, de félek, hogy elhagyott minket.”

460. Az utolsó csoportos ima

Néhány pillanattal a táborba érést követően Jézus így szólt hozzájuk:

„Barátaim és testvéreim, a veletek eltöltendő időm már nagyon rövid, és azt szeretném, ha elvonulnánk magunkban, és imádkoznánk a mennyei Atyánkhoz, hogy adjon életető erőt ebben az órában és ettől kezdve minden munkában, melyet az ő nevében kell elvégeznünk.”

Amikor Jézus ezt elmondta, egy közeli helyre vonult az Olajfák hegyén, és egész Jeruzsálem látképe előtt arra kérte őket, hogy térdeljenek le körülötte egy nagy, lapos sziklán, mint ahogy a felavatásuk napján is tették; és akkor, ahogy ott állt a kör közepén, a lágy holdfényben megmutatkozó dicső alakjában, tekintetét az égre emelte és így imádkozott:

„Atyám, az időm elérkezett; dicsőítsd meg most a Fiadat, hogy a Fiú megdicsőítsen téged. Tudom, hogy teljes fennhatóságot adtál nekem az országom minden élő teremtménye felett, és én örökkévaló életet fogok adni mindenkinek, aki kész az Isten hű fiává lenni. Ez az örökkévaló élet, hogy a teremtményeim megismerjenek téged úgy, mint a mindenek egyetlen igaz Istenét és Atyját, és hogy higgyenek abban, akit te a világba küldtél. Atyám, megdicsőítettelek téged a földön és elvégeztem a rám bízott feladatot. Már csaknem befejeztem a magunk teremtése szerinti gyermekek számára való alászállásomat; már csak az maradt hátra, hogy életemet adjam a húsvér testben. Most pedig ó, Atyám, dicsőíts meg azzal a dicsóséggel, melyben akkor volt részem veled, mielőtt e világ lett volna és fogadj engem még egyszer a jobboldon.

Kinyilatkoztattalak téged azoknak az embereknek, akiket a világból kiválasztottál és nekem adtál. Ők a teid – minthogy minden élet a te kezében van – te pedig nekem adtad őket, és én közöttük éltem, tanítottam őket az élet útjára, és ők hittek. Ezek az emberek megtanulják, hogy minden, amim csak van, tőled származik, és hogy a húsvér testben élt életem célja nem más, mint megismertetnem Atyámat a világokkal. A tőled való igazságot kinyilatkoztattam nekik. Ezek a barátaim és a követeim őszintén beleegyeztek, hogy elfogadják a szavadat. Elmondtam nekik, hogy én tőled jöttem, hogy te küldtél engem ebbe a világba, és hogy vissza fogok térni hozzád. Atyám, ezekért a kiválasztott emberekért imádkozom. Nem úgy imádkozom értük, mint ahogy a világegyetért imádkoznák, hanem ahogy azokért, akiket a világból kiválasztottam arra, hogy miután visszatértem a munkához, éppen úgy képviseljenek engem a világ számára, mint ahogy én is képviseltelek e világban, a húsvér testben való ittlétem alatt. Ezek az emberek az enyéme; te adtad nekem őket; de mindazok a dolgok, melyek az enyéme, örökre a teid, és mindent, ami a tiéd volt, az enyémmé tettél. Bennem magasztalódtál fel, és most azért imádkozom, hogy én ezekben az emberekben tiszteltté váljak. Én tovább már nem lehetek e világban; azon vagyok, hogy visszatérjek a tőled kapott munkához. Itt kell hagynom ezeket az embereket, hogy képviseljenek minket és az országunkat az emberek között. Atyám, tartsd meg ezeket az embereket a hűségükben, mivel én arra készülök, hogy feladjam életemet a húsvér testben. Segítsd őket, az én barátaimat, hogy szellemben egyek legyenek, éppen úgy, ahogy mi is egy vagyunk. Ameddig velük lehettem, addig felügyelhettem és vezethettem őket, de most távozni készülök. Óvd őket, Atyám, amíg elküldhetjük az új tanítót, hogy megvigasztalja és megerősítse őket.

Tizenkét embert adtál nekem, és én mindet megtartottam, egynek, a bosszúállás fiának a kivételével, aki nem akar a társunk lenni többé. Ezek a férfiak gyengék és esendőek, de én tudom, hogy megbízhatunk bennük; próbára tettem őket; szeretnek engem, éppen úgy, ahogy tisztelnek téged. Bár a kedvemért sokat kell szenvedniük, azt szeretném, ha őket is eltöltené a mennyországban való fiúi elismertség bizonyosságának öröme. E tizenkét embernek kinyilatkoztattam szavadat és megtanítottam nekik az igazságot. A világ talán gyűlöli őket, mint ahogy engem is gyűlölt, de nem kérem, hogy vedd ki őket a világból, csak azt, hogy tartsd távol őket a világban lévő rossztól. Szenteld meg őket az igazságban; a te szavad az igazság. Miként elküldtél engem e világba, éppen úgy fogom én is elküldeni ezeket az embereket a világba. A javukra éltem az emberek között és szenteltem életemet a szolgálatodnak, hogy ösztönözzem őket a megtisztulásra a nekik megtanított igazságon és a nekik kinyilatkoztatott szereteten keresztül. Jól tudom Atyám, hogy nem szükséges megkérnem téged, hogy vigyázz a testvéreimre, miután eltávoztam; tudom, hogy éppen úgy szereted őket,

ahogy én, de azért teszem ezt, hogy jobban megértsék, hogy az Atya éppen úgy szereti a halandó embereket, mint a Fiú.

Most, Atyám, nem csak ezért a tizenegy emberért akarok imádkozni, hanem mindenki másért is, akik már hisznek vagy akik ezt követően elhiszik a mennyországról szóló örömhírt, az ő jövőbeli segédkezésükön keresztül. Azt akarom, hogy egyek legyenek, mint ahogy te és én egy vagyunk. Te bennem vagy és én benned vagyok, és azt szeretném, hogy e hívek hasonlóképpen bennünk legyenek; hogy mindkettőnk szelleme bennük lakozzon. Ha a gyermekeim egyek úgy, ahogy mi egy vagyunk, és ha úgy szeretik egymást, ahogy én szerettem őket, akkor minden ember el fogja hinni, hogy én tőled jöttem és hajlandó lesz elfogadni az igazságról és a dicsőségről tett kinyilatkoztatásomat. A dicsőséget, melyet nekem adtál, kinyilatkoztattam e híveknek. Ahogy te velem éltél szellemben, úgy éltem én velük a húsvér testben. Ahogy te egy voltál velem, úgy voltam én egy velük, és úgy lesz az új tanító mindig egy velük és bennük. Mindezt azért tettem, hogy a testvéreim a húsvér testben megtudják, hogy az Atya éppen úgy szereti őket, ahogy a Fiú, és hogy te éppen úgy szereted őket, ahogy engem szeretsz. Atyám, munkálkodj velem azon, hogy megmentsük e híveket, hogy rövidesen velem lehessenek dicsőségben, majd továbbhaladva csatlakozzanak hozzád, hogy a Paradicsomon magadhoz ölelhesd őket. Akik magukat lealacsonyítva velem szolgálnak, azokat magamhoz veszem a dicsőségben, hogy meglássák mindazt, amit nekem adtál, mint örökkévaló termését a halandói húsvér testhez hasonló alak idővetéséből kinőtt magnak. Arra vágyom, hogy megmutassam a földi testvéreimnek azt a dicsőséget, melyben részem volt e világ megalapítása előtt. Ez a világ nagyon keveset tud rólad, igazságos Atyám, de én ismerlek, és megismertettelek e hívekkel, és ők megismertetik a nevedet más nemzedékekkel. Most megígérem nekik, hogy velük leszel a világban, éppen úgy, ahogy velem voltál – úgy legyen.”

A tizenegyek még néhány percre térdre állva maradtak Jézus körül, mielőtt felkeltek és csendben elindultak volna vissza a közeli táborukba.

Jézus a követői közötti egységért imádkozott, de nem akart egyformaságot. A bűn a végzetes tétlenség halott szintjét teremti meg, az igazságosság viszont az egyéni tapasztalás alkotószellemét táplálja, mely tapasztalásra az örökkévaló igazság élő valóságaiban kerül sor, az Atya és a Fiú isteni szellemeivel való közösség fokozatos fejlődése által. A hívő-fiúnak az isteni Atyával alkotott szellemi társaságában sohasem lehet helye tantételszerű véglegességnek és felekezeti felsőbbrendűségi csoporttudatnak.

A Mester az apostolaival közösen megtartott ezen utolsó imája alatt arra a tényre utalt, hogy megmutatta az Atya nevét a világnak. És pontosan ezt tette az Isten kinyilatkoztatása révén a húsvér testben eltöltött tökéletessé tett életében. A mennyei Atya megpróbálta kinyilatkoztatni magát Mózesnek, de annak kimondásánál, mint „VAGYOK”, nem tudott tovább jutni. Amikor sürgették az önmaga további kinyilatkoztatását, csak annyi tárult fel, „VAGYOK, aki VAGYOK”. De amikor Jézus a földi életét befejezte, az Atya neve oly mértékben kinyilatkoztatott, hogy a Mester, aki a megtestesült Atya volt, igazul mondhatta:

Én vagyok az élet kenyere.

Én vagyok az élő víz.

Én vagyok a világ világossága.

Én vagyok minden korszak vágya.

Én vagyok a nyitott kapu az örökkévaló üdvözüléshez.

Én vagyok a vég nélküli élet valósága.

Én vagyok a jó pásztor.

Én vagyok a végtelen tökéletesség ösvénye.

Én vagyok a feltámadás és az élet.

Én vagyok az örök továbbélés titka.

Én vagyok az út, az igazság és az élet.

Én vagyok a véges gyermekeim végtelen Atyja.
Én vagyok az igaz szőlőtő; ti vagytok az ágak.
Én vagyok mindenkinek a reménye, aki ismeri az élő igazságot.
Én vagyok az élő híd az egyik világról a másikra.
Én vagyok az élő kapocs idő és örökkévalóság között.

Jézus így teljesítette ki az Isten nevének élő kinyilatkoztatását minden nemzedék számára. Ahogy az isteni szeretet kinyilatkoztatja az Isten természetét, az örökkévaló igazság egyre nagyobb arányban tárja fel az ő nevét.

461. Az árulás előtti utolsó óra

Az apostolokat nagyon megdöbbenette, hogy amikor a táborba visszatértek, nem találták ott Júdást. Mialatt a tizenegyek hevesen vitatkoztak az áruló apostoltársukról, Zebedeus Dávid és János Márk félrehívta Jézust és közölték vele, hogy már néhány napja figyelik Júdást, és tudják, hogy szándéka szerint árulással az ellenségei kezére juttatná őt. Jézus meghallgatta őket, de csak annyit mondott:

„Barátaim, semmi sem történhet az Ember Fiával, hacsak nem a mennyei Atya akarja úgy. Ne nyugtalankodjék a szívetek; minden dolog együtt fog működni az Isten dicsőségére és az emberek üdvözlésére.”

Jézus derűs magatartása eltűnőben volt. Ahogy az óra előrehaladt, egyre komolyabbá, sőt szomorúvá vált. Az apostolok, akik nagyon izgatottak voltak, nemigen akartak visszamenni a sátraikba, még akkor sem, amikor a Mester maga kérte őket erre. A Dáviddal és Jánossal folytatott beszélgetésből visszatérve, Jézus a tizenegyhez e szavakkal szólt utoljára:

„Barátaim, térjete nyugovóra. Készüljete a holnapi nap munkájára. Emlékezzete, mindannyiunknak alá kell vetnünk magunkat a mennyei Atya akaratának. Békével búcsúozom tőletek.”

Miután ezt elmondta, intett nekik, hogy menjene a sátraikba, de ahogy elindultak, Jézus odaszólt Péternek, Jakabnak és Jánosnak, ezt mondva:

„Szeretném, ha velem maradnátok egy kicsit.”

Az apostolok csak azért aludtak el, mert tényleg kimerültek voltak; igen keveset aludtak azóta, hogy megérkeztek Jeruzsálembe. Mielőtt a különálló hálókelyeikre mentek volna, Zélóta Simon mindannyiukat odavezette az ő sátrához, ahol a kardokat és hasonló eszközöket tárolta, és mindegyiküket ellátta fegyverrel. Nátániel kivételével mindegyikük vett a fegyverekből és fel is kötötték azt. Nátániel nem volt hajlandó felfegyverkezni, mondván:

„Testvéreim, a Mester többször is elmondta nekünk, hogy az ő országa nem e világi, és hogy a tanítványainak nem karddal kell kivívniuk annak megalapítását. Én elhiszem ezt; nem gondolom, hogy a Mesternek szüksége lenne arra, hogy kardot ragadjunk a védelmében. Mindannyian láttuk az ő nagy hatalmát és tudjuk, hogy meg tudná védeni magát az ellenségeitől, ha úgy akarná. Ha nem akar ellenállni az ellenségeinek, akkor az azért van, mert a dolgok ilyen alakulása az ő azon törekvését képviseli, hogy teljesítse az Atyja akaratát. Imádkozni fogok, de kardot nem ragadok.”

Meghallgatván Nátániel beszédét, András visszaadta a kardját Zélóta Simonnak. Így aztán kilencen voltak felfegyverkezve, ahogy éjszakára különváltak.

A Júdás áruló volta miatti neheztelés az adott pillanatban minden mást elhomályosított az apostolok elméjében. A Mesternek a Júdásra vonatkozó megjegyzése, melyet az utolsó ima során mondott, ráébresztette őket arra a tényre, hogy Júdás elhagyta őket.

Miután a nyolc apostol végül visszavonult a sátrába, és mialatt Péter, Jakab és János arra várt, hogy megkapja a Mester parancsait, Jézus így szólt Zebedeus Dávidhoz:

„Küldd ide hozzám a legfürgébb és legmegbízhatóbb hírvivődet.”

Amikor Dávid a Mester elé vezetett egy bizonyos Jákobot, aki egykor futár volt az éjszakai szolgálatban Jeruzsálem és Betsaida között, Jézus e szavakkal fordult hozzá:

„A legnagyobb sietséggel menj el Abnerhez Filadelfiába, és mondd meg neki: »A Mester békés üdvözetét küldi neked és azt mondja, hogy eljött az ő ideje, amikor is az ellenségei kezére adatik, akik megölik őt, de feltámad a holtából és rövidesen megjelenik nektek, mielőtt az Atyához elmegy, azért, hogy útmutatást adjon arra az időre, amikor majd az új tanító eljön, hogy a szívetekben éljen.«”

Amikor Jákob a Mester megelégedésére visszamondta ezt az üzenetet, Jézus e szavakkal indította útnak:

„Ne félj attól, hogy mit tehet veled bárki ember, Jákob, mert ezen az éjszakán egy nem látható hírvivő fog melletted futni.”

Ezután Jézus a látogatóban lévő görögök vezetőjéhez fordult, akik velük táboroztak, és azt mondta:

„Testvérem, ne aggasszon, ami történni fog, hiszen én már előre figyelmeztettelek titeket. Az Ember Fiát megölik az ellenségeinek, a főpapoknak és a zsidók vezetőinek a felbujtására, de én feltámadok, hogy egy kis időre veletek legyek, mielőtt eltávozom az Atyához. Amikor mindennek a megtörténtét láttátok, dicsőítsétek az Istent és öntsetek erőt a testvéreitekbe.”

Szokványos körülmények között az apostolok személyesen is jó éjszakát kívántak volna a Mesternek, de ezen az estén olyannyira lekötötte őket Júdás elpártolásának döbbenetes felismerése és olyannyira hatalmába kerítette őket a Mester búcsúimájának szokatlan természete, hogy meghallgatták az elköszönését és aztán szó nélkül elvonultak.

Jézus ezt mondta Andrásnak, ahogy ő is elvált tőle azon az éjszakán:

„András, tegyél meg mindent, amit csak tudsz a testvéreid együtt tartása érdekében, amíg újra el nem jövök hozzátok, miután e poharat kiittam. Adj erőt a társaidnak, mivelhogy én már mindent elmondtam nekik. Béke legyen veled.”

Az apostolok egyike sem számított arra, hogy bármi rendkívüli dolog történne azon az éjszakán, hiszen már túl késő volt. Megpróbáltak aludni, hogy reggel korán fel tudjanak kelni és felkészülhessenek a legrosszabbra. Úgy gondolták, hogy a főpapok kora reggel akarják majd elfogni Jézust, mert soha semmilyen világi munkát nem végeztek a páska-ünnepre való felkészülés napjának dele után. Csak Zebedeus Dávid és János Márk értette meg, hogy Jézus ellenségei épp azon az éjszakán jönnek el Júdással.

Dávid úgy szervezte, hogy azon az éjszakán annál a felső ösvénynél álljon őrt, mely a Betánia-Jeruzsálem úthoz vitt, míg János Márknak a Kidron völgyén át a Getszemániba felfelé vezető úton kellett figyelnie. Mielőtt Dávid elindult volna erre az önként vállalt őrésre, e szavakkal búcsúzott el Jézustól:

„Mester, igen nagy örömömre volt, hogy veled szolgálhattam. A testvéreim a te apostolaid, de én örültem, hogy megtehetem a csekélyebb dolgokat, mivel azokat is meg kellett tenni, és teljes szívemből hiányolni foglak, amikor már eltávoztál.”

Erre Jézus azt mondta Dávidnak:

„Dávid, fiam, mások azt tették, amire utasították őket, te viszont ezt a szolgálatot a saját szívedből indítatva végezted, és én nem fogok megfélekezni az odaadásodról. Egy napon te is ott fogsz szolgálni velem az örökkévaló országban.”

Ezután, amint épp arra készült, hogy a felső ösvénynél álljon őrt, Dávid azt mondta Jézusnak:

„Tudod, Mester, elküldtettem a családomért, és azt az üzenetet kaptam az egyik hírvivőtől, hogy ma este Jerikóba érnek. Holnap kora délelőttre lesznek itt, mert veszélyes lenne éjjel megtenniük azt a rossz utat.”

Jézus lenézett Dávidra és csak annyit mondott:

„Legyen úgy, Dávid.”

Amikor Dávid felment az Olajfák hegyére, János Márk azon út közelében kezdte meg a virrasztást, mely a patak mellett haladt lefelé, Jeruzsálembe. János az őrhelyén is maradt volna, ha nem vágyik annyira arra, hogy Jézus közelében legyen és megtudja, hogy mi történik. Röviddel azt követően, hogy Dávid otthagyta őt, és amikor János Márk észrevette, hogy Jézus Péterrel, Jakabbal és Jánossal visszavonul egy közeli szurdokba, olyannyira hatalmába kerítette az odaadással vegyes kíváncsiság, hogy elhagyta az őrhelyét és utánuk eredt; megbújt a bokrok mögött, ahonnan látott és hallott is mindent, ami a kertben töltött utolsó pillanatokban végbement, épp mielőtt Júdás és a fegyveres őrség megjelent Jézus elfogására.

Mialatt mindezek zajlottak a Mester táborában, Karióti Júdás a templomőrség kapitányával tanácskozott, aki összegyűjtötte az embereit, hogy felkészüljenek az indulásra s az áruló vezetésével elfogják Jézust.

462. Egyedül a Getszemániban

Miután megnyugodott és elcsendesült az egész tábor, Jézus elvonult Péter, Jakab és János társaságában egy közeli szurdokba, ahová már korábban is gyakran eljárt imádkozni, és hogy az Istennel együtt legyen. A három apostol nem tudta nem észrevenni, hogy Jézus milyen fájdalmasan levert; a Mesterüket még soha azelőtt nem látták ilyen gondterheltnek és szomorúnak. Amikor odaértek az imádságos helyéhez, arra kérte őket, hogy üljenek le és virrasszanak vele, miközben ő egy kőhajításnyira eltávolodott imádkozni. Amikor arcra borult, így imádkozott:

„Atyám, azért jöttem e világba, hogy megcselekedjem az akaratodat, és így is tettem. Tudom, hogy eljött az idő, hogy életemet adjam a húsvér testben, és nem riadok vissza tőle, de szeretném tudni, hogy akaratod-e az, hogy e poharat kiigyam. Küldj nekem bizonyosságot arról, hogy a halálom által kell örömet szerezniem neked, éppen úgy, ahogy az életemben is szereztem.”

A Mester néhány pillanatig imádkozó testtartásban maradt, és azután odament az apostolokhoz, akiket alva talált, mert szempilláik elnehezültek és nem tudtak ébren maradni. Ahogy Jézus felkeltette őket, ezt mondta:

„Hát nem tudtok virrasztani velem még egy órán át sem? Hát nem látjátok, hogy a lelkem szerfelett szomorú, halálosan bánatos, és hogy a társaságotokért esedezem?”

Miután a három apostol felébredt az alvásból, a Mester megint elvonult magában, és a földre borulva, ismét imádkozott:

„Atyám, tudom, hogy e poharat elkerülni lehetséges volna – veled minden dolog lehetséges – de én azért jöttem, hogy megcselekedjem az akaratodat, és bár ez keserű pohár, kiiszom, ha úgy akarod.”

Amint az imát így elmondta, egy fenséges angyal jött le mellé, szólt hozzá, megérintette és erőt öntött belé.

Amikor Jézus visszament, hogy beszéljen a három apostollal, megint mély álomba merülten lelt rájuk. Felébresztette őket, mondván:

„Ilyen órán szükségem van arra, hogy velem virrasszatok és imádkozzatok – annál is inkább szükségetek van az imádkozásra, nehogy kísértésbe essetek – miért alusztok hát el, amikor itt hagylak titeket?”

Ezután, harmadszorra is, a Mester visszavonult és imádkozott:

„Atyám, látod alvó apostolaimat; könyörülj rajtuk. A szellem valóban készséges, de a húsvér test gyenge. Most, ó, Atyám, ha e pohár nem múlik el, akkor kiiszom. Ne az én akaratom, hanem a tiéd legyen meg.”

Amikor az imádkozást befejezte, egy darabig a földre borulva maradt. Amikor felkelt és visszament az apostolaihoz, megint csak alva találta őket. Nézte őket és szájalommal és gyöngédséggel a hangjában így szólt:

„Aludjatok csak és pihenjete; a döntés ideje már elmúlt. Elért minket az óra, amelyben az Ember Fiát árulással az ellenségei kezére adják.”

Ahogy lehajolt, hogy felrázza őket, azt mondta:

„Keljete fel, térjünk vissza a táborba, mert meglátjátok, az árulóm már közel jár, és eljött az idő, amikor a nyájamat szétkergetik. De én e dolgokról már szóltam nektek.”

Az évek során, amikor Jézus a követői között élt, ők valóban sok bizonyítékot találtak az ő isteni természetére, most azonban az emberisége új bizonyítékainak lesznek tanúi. Éppen az istenisége kinyilatkoztatásainak legnagyobbika, vagyis a feltámadása előtt most kellett elérkezniük a halandói természete bizonyítékainak, a megaláztatásnak és a keresztre feszítésnek.

Minden egyes alkalommal, amikor a kertben imádkozott, az emberisége erős hit-szorításban talált fogást az isteniségén; emberi akarata még teljesebben lett eggyé az Atyja isteni akaratával. A fenséges angyal által neki elmondottakban egyebek mellett ott volt annak üzenete is, hogy az Atya azt szeretné a Fiától, hogy a földi alászállását úgy fejezze be, hogy átesik a halál teremtményi tapasztalásán, éppen úgy, ahogy minden halandónak meg kell tapasztalnia azt az anyagi felbomlást, amely által az időbeli létezésből átkel az örökkévalóság fejlődésébe.

Az est korábbi részében nem látszott oly nehéznek a pohár kiívása, de ahogy az emberi Jézus búcsút vett az apostolaitól és aludni küldte őket, a megpróbáltatástól való iszonyata felerősödött. Jézus az érzések természetes hullámszállását élte át, mely minden emberi tapasztalás velejárója, és e pillanatban elfáradt a munkától, kimerült a megfeszített munka és az apostolai biztonsága miatti fájdalmas aggodás hosszú óráitól. Bár halandó ember nem képes felfogni az Isten megtestesült Fiának ama gondolatait és érzéseit, melyek ekkor eltöltötték, mi tudjuk, hogy komoly fájdalmat és elmondhatatlan szomorúságot viselt el, mert a veríték nagy cseppekben gördült le az arcán. Végre meggyőződött arról, hogy az Atya azt akarja, hogy az események a maguk természetes menetét kövessék; teljes mértékben elszánta magát, hogy az egyik világegyetem elsőszámú vezetőjeként birtokolt legfelsőbb hatalmából semmit sem fog igénybe venni a maga megmentése érdekében.

Egy hatalmas teremtésszösszesség összegyűlt seregei lebegtek ekkor a helyszín felett, Gábielnek és Jézus Megszemélyesült Igazítójának átmeneti, közös parancsnoksága alatt. E mennyei seregek hadosztályparancsnokait többször is figyelmeztették, hogy ne avatkozzanak be ezekben a történetekben a földön, hacsak nem maga Jézus rendeli el a közbelépésüket.

Az apostoloktól való elválás élménye komoly teher volt Jézus emberi szívéen; a szeretettel vegyes szomorúság kerítette hatalmába és nehezítette meg, hogy a bizonyosan rá váró halállal szembenézzen. Felismerte, hogy az apostolai mennyire gyengék és mennyire tudatlanok, és rettegett attól, hogy el kell hagynia őket. Jól tudta, hogy eljött az indulás ideje, de az emberi szíve tudni szeretne volna, hogy nincs-e esetleg valamilyen szabályos menekülési út a szenvedés és a szomorúság szörnyű állapotából. Miután így megpróbálkozott a meneküléssel, és az nem sikerült neki, már hajlandó volt kiinni a poharat. Az isteni Fiú isteni elméje tudta, hogy megtette a tőle telhetőt a tizenkét apostolért; Jézus emberi szíve azonban azt szeretne volna, ha még többet lehet tenni értük, mielőtt a világban magukra maradnak. Jézus szívét ez összetörte; igazán szeretne a testvéreit. A vér szerinti családjától elszigetelődött; az egyik választott társa azon volt, hogy elárulja. Az apjának, Józsefnek a népe elutasította őt és ezzel megpecsételték a sorsukat, elbuktak mint nép, mely különleges küldetést kapott a földön. A lelkét a megcsalt szeretet és az elutasított irgalom kínozza. Ez a pillanat is egy olyan szörnyű emberi pillanat volt, amikor úgy tűnt, hogy minden egyszerre zúdul rá az emberre pusztító kegyetlenséggel és szörnyű gyötrellemmel.

Jézus emberi lényé nem volt érzéketlen az egyéni magányosságra, a nyilvános megszégyenülésre és az ügye kudarcának megmutatkozására. Mindezek az érzések leírhatatlan súllyal zúdultak rá. E nagy szomorúságban elméje visszatért a gyermekkorának názáreti napjaihoz és a Galileában végzett kezdeti

ténykedéséhez. E nagy megpróbáltatás idején a földi segédkezésének számos kellemes mellékeseménye bukkant fel az elméjében. Ezekkel a názáreti, kapernaumi, Hermon-hegyi, valamint a csillámló Galileai-tónál megtapasztalt napkeltét és napnyugtát idéző régi emlékekkel enyhítette fájdalmát, amint megerősítette emberi szívét és felkészült, hogy szembenézzen a hitszegővel, akinek oly rövid időn belül el kell árulnia őt.

Mielőtt Júdás és a katonák megérkeztek volna, a Mester teljesen visszanyerte a szokásos higgadtságát; a szellem győzedelmeskedett a húsvér test felett; a hit fölébe kerekedett minden aggódó és kétkedő emberi hajlamnak. Sor került a teljesen kibontakozott emberi természet végső megmérettetésére és a vizsgát sikeresen letette. Az Ember Fia még egyszer felkészült, hogy nyugodtan és a legyőzhetetlensége teljes bizonyosságában nézzen szembe az ellenségeivel, úgy, mint egy olyan halandó, aki fenntartás nélkül az Atyja akarata megcselekedésének szentelte magát.

463. JÉZUS ELÁRULÁSA ÉS ELFOGÁSA

Miután Jézus utoljára is felkeltette Pétert, Jakabot és Jánost, azt tanácsolta nekik, hogy menjenek a sátraikba és próbáljanak meg aludni, hogy a másnapi kötelességeikre felkészülhessenek. Ám ekkorra a három apostol már teljesen ébren volt; a rövid szunyókálások felüdítették őket, emellett pedig élénkítőleg hatott rájuk és felrázta őket az, hogy a helyszínre ért két izgatott hírvívő, akik Zebedeus Dávid után érdeklődtek és gyorsan a keresésére is indultak, amint Péter elmondta nekik, hogy Dávid őt áll.

Bár a nyolc apostol mélyen aludt, a mellettük táborozó görögöket jobban eltöltötte a bajtól való félelem, mégpedig olyannyira, hogy őrt állítottak, hogy jelezen nekik veszély esetén és keltse fel őket. Amikor a két hírvívő sietve megérkezett a táborba, a görög őrszem felébresztette mindegyik honfitársát, akik teljesen felöltözve és teljes fegyverzetben rontottak ki a sátraikból. A nyolc apostol kivételével az egész tábor talpon volt ekkor. Péter szerette volna hívni a társait, de Jézus határozottan megtiltotta neki. A Mester szelíden felszólította mindannyiukat, hogy menjenek vissza a sátraikba, de az emberek nemigen akartak eleget tenni a javaslatának.

Lévén, hogy a követői csoportját nem tudta feloszlatni, a Mester otthagya őket és elindult lefelé az olajútó irányába, mely a Getszemáni liget bejárata közelében állt. Bár a három apostol, a görögök és a többi táborlakó habozott, hogy rögtön utána eredjen-e, János Márk kerülő úton, az olajfákon keresztül sietve elindult és egy kis pajtában rejtőzött el az olajútó mellett. Jézus azért távolodott el a tábortól és a barátaitól, hogy a letartóztatására érkezők az apostolok zaklatása nélkül foghassák el őt. A Mester félt felkelteni az apostolait és félt attól, hogy az elfogásakor jelen legyenek, nehogy úgy elragadják őket a gyűlölet Júdás árulásának láttán, hogy ellenálljanak a katonáknak és esetleg vele együtt őket is őrizetbe vegyék. Attól tartott, hogy ha vele együtt őket is letartóztatják, akkor ők is vele pusztulnak.

Bár Jézus tudta, hogy a halálának terve a zsidók vezetőinek tanácsaitól eredt, tudta azt is, hogy az egész aljas ármánykodás élvezte Lucifer, Sátán és a sötétség hercegének teljes támogatását. Jól tudta, hogy a teremtmények eme lázadóit örömmel töltené el az is, ha láthatnák, hogy az összes apostola is vele pusztul.

Jézus leült magában az olajútónél, ott várta az áruló érkezését, és ekkor csak János Márk és a mennyei figyelők megszámlálhatatlan serege látta őt.

464. Az Atya akarata

Komoly veszély ered abból, hogy félreértik a Mester húsvér testi létpályájának végével összefüggő számos mondás és esemény jelentését. Azt a kegyetlen bánásmódot, melyben a tudatlan szolgák és az érzéketlen katonák részesítették Jézust, a tárgyalásokon tanúsított tisztességtelen viselkedést és a magukat vallási vezetőknek mondók ellenséges hozzáállását nem szabad összekeverni azzal a ténnyel, hogy Jézus, aki türelmesen alávetette magát mindeme szenvedésnek és megaláztatásnak, valójában a paradicsomi Atya akarátát teljesítette. Valóban és igazából az volt az Atya akarata, hogy a Fia fenékgig üritse a születéstől a halálig tartó halandói létezés poharát, de a mennyei Atyának semmilyen része nem

volt abban, hogy azok a polgárosodottnak mondott emberi lények, akik oly embertelenül megkínózták a Mestert és sorozatos megaláztatásokban részesítették az ő nem védekező személyét, az ilyen embertelen viselkedésre ösztönzést kapjanak. Ezek az embertelen és megdöbbentő tapasztalások, melyeket Jézusnak el kellett viselnie a halandói élete utolsó óráiban, semmilyen értelemben nem képezték részét az Atya isteni akaratának; ezen akarat végig vitelére az ő emberi természete oly diadalmasan tett fogadalmat akkor, amikor az ember véglegesen megadta magát az Istennek, melyet a Jézus által a kertben elmondott hármaskör imája jelzett, mialatt a kifáradt apostolai a fizikai kimerültség álmát aludták.

A mennyei Atya azt szerette volna az alászálló Fiától, hogy természetes úton fejezze be a földi pályáját, éppen úgy, ahogy minden halandónak a földön és a húsvér testben be kell fejeznie életét. Az átlagos férfiak és nők nem remélhetik, hogy az utolsó óráikat a földön és a halál rákövetkező eseményét valamilyen különleges mentesülés teszi könnyűvé. Ennek megfelelően Jézus úgy döntött, hogy úgy adja életét a húsvér testben, mely megfelel a természetes események menetének, és állhatatosan elutasította, hogy kiszabadítsa magát az embertelen események gonosz összjátékának kegyetlen szorításából, mely események szörnyű bizonyossággal haladtak előre az ő felfoghatatlan megaláztatása és gyalázatos halála felé. A gyűlölet mindezen elképesztő megnyilvánulásának és a kegyetlenség mindeme példátlan megmutatkozásának minden eleme rossz emberek és gonosz halandók munkája volt. Nem a mennyei Isten akarta, és nem is Jézus főellenségei parancsolták azt, bár ez utóbbiak sokat tettek annak érdekében, hogy biztosítsák, hogy a meggondolatlan és rossz halandók így utasítsák el az alászálló Fiút. Még a bűn atyja is elfordította arcát a keresztre feszítés jelenetének gyötrő borzalmától.

465. Júdás a városban

Miután Júdás oly hirtelenül otthagyta az utolsó estebéd asztalát, egyenesen az unokatestvére házához indult, onnan pedig mind a ketten rögvést a templomórség kapitányához mentek. Júdás arra kérte a kapitányt, hogy gyűjtse össze az órséget és elmondta neki, hogy hajlandó elvezetni őket Jézushoz. Lévén, hogy Júdás kicsit korábban jelent meg a színen, mint ahogy erre számítottak, némi késéssel tudtak csak elindulni Márk házához, ahol Júdás reményei szerint megtalálták volna Jézust, amint még mindig az apostolokkal beszélget. A Mester és a tizenegyek bő tizenöt perccel azt megelőzően hagyták el Illés Márk házát, hogy az áruló és az órség megérkezett. Amikor a letartóztatására készülők odaértek Márk házához, Jézus és a tizenegyek már jócskán a város falain kívül jártak és útban voltak az Olajfák hegyén lévő tábor felé.

Júdást nagyon feldúlta, hogy nem tudták elfogni Jézust Márk otthonában és a tizenegy férfi társaságában, akik közül csupán kettő volt felfegyverkezve az ellenállásra. Tudomása volt arról, hogy a délután folyamán, amikor a tábort elhagyta, csak Simon Péter és Zélóta Simon viselt kardot; Júdás abban reménykedett, hogy Jézust akkor foghatják el, amikor a város csendes, amikor csekély az ellenállás esélye. Az áruló attól félt, hogyha megvárja, míg visszaérnek a táborukba, több mint hatvan hű tanítvánnyal találják szemben magukat, és tudta azt is, hogy Zélóta Simon nagy mennyiségű fegyvert tárol. Júdás egyre idegesebb lett, ahogy komolyan belegondolt abba, hogy a tizenegy hű apostol mennyire meggyűlöli őt, és félt, hogy mindannyian az elpusztítására törnek majd. Nemcsak, hogy hűtlen volt, hanem a szívében igazán gyáva is.

Miután nem sikerült megtalálniuk Jézust a felsőteremben, Júdás arra kérte az órség kapitányát, hogy térjenek vissza a templomba. Ekkorra a vezetők már gyülekezni kezdtek a főpap házában, Jézus fogadására készülve, mivelhogy a hitszegővel kötött egyezségük értelmében Jézus letartóztatására aznap éjfélig kellett sort keríteni. Júdás elmagyarázta a vele levőknek, hogy elkerülték Jézust Márk házában, és hogy az elfogására kénytelenek lesznek elmenni a Getszemániba. Az áruló ezt követően elmondta, hogy több mint hatvan odaadó követője táborozik vele, és hogy azok mind jól fel vannak fegyverezve. A zsidók vezetői emlékeztették Júdást, hogy Jézus mindig is az ellen nem állást hirdette, Júdás azonban azt felelte, hogy az ilyen tanításának megtartása kapcsán nem lehet Jézus minden követőjében megbízni. Valóban aggódott önmagáért és ezért merte negyven fegyveres katona társaságát kérni. Lévén, hogy a zsidó hatóságoknak nem állt rendelkezésére ekkora fegyveres erő, egyből

elmentek Antónia erődjébe és arra kérték a római parancsnokot, hogy adja melléjük a szükséges létszámot; de amikor a római parancsnok megtudta, hogy Jézust akarják elfogni, azonnal elutasította a kérésük teljesítését és a feletteséhez irányította őket. Így több mint egy óra telt el azzal, hogy hatóságról hatóságra jártak, mire végül arra utasították őket, hogy járuljanak maga Pilátus elé, hogy engedélyt kaphassanak a fegyveres római őrség igénybevételére. Késő volt már, amikor odaértek Pilátus házához, és ő már visszavonult a magánlakosztályába a feleségével. Pilátus habozott, hogy bármit is kezdjen a dologgal, annál is inkább, mert a felesége arra kérte, hogy ne teljesítse a kérést. Mivel azonban a zsidó Szanhedrin elnöklő tisztviselője jött el és kérte személyesen a segítséget, a kormányzó úgy gondolta, hogy bölcs dolog a kérelem teljesítése, meg aztán arra jutott magában, hogy később ő majd helyrehozhatja azt a rosszat, amit ezek elkövetni szándékoztak.

Ennek megfelelően, amikor Karióti Júdás a templomból elindult, nagyjából fél tizenkettőkor, több mint hatvan ember kísérte – templomi őrk, római katonák és a főpapok és vezetők kíváncsi szolgálói.

466. A Mester elfogása

Amikor a fegyveres katonák és őrk csoportja fáklyákat és lámpásokat tartva a kerthez közeledett, Júdás jóval a csapat előtt lépkedett, hogy gyorsan azonosítani tudja Jézust, és így a letartóztatására készülők könnyedén elfoghassák még mielőtt a társai a védelmére siethetnének. Volt még egy oka annak, hogy Júdás úgy döntött, hogy a Mester ellenségei előtt halad: Arra gondolt, hogy úgy fog tűnni, mintha a katonák előtt ért volna a helyszínre, és így az apostolok és a Jézus körül gyülekező többiek nem tudják majd közvetlen kapcsolatba hozni őt a szorosan a nyomában járó fegyveres őrökkel. Júdás még arra is gondolt, hogy majd úgy tesz, mintha azért sietett volna ide, hogy figyelmeztesse őket a letartóztatásra igyekvők közeledésére, ám a számítását keresztülhúzta az, ahogyan Jézus őt a tetteivel azonosítva üdvözölte. Bár a Mester kedvesen szólt Júdáshoz, úgy köszöntötte, mint hitszegőt.

Ahogy Péter, Jakab, János és a mintegy harminc táborbeli társuk észrevette a fegyveres csapatot, amint az fáklyákkal előbukkan a hegytetőn, tudták, hogy a katonák Jézus elfogására jönnek, és mind gyorsan lerohantak az olajútóhoz, ahol a Mester a holdfényben egymagában üldögélt. Az egyik oldalon a katonák közeledtek, a másik oldalon pedig a három apostol és a társaik tartottak arrafelé. Amint Júdás odalépett, hogy üdvözölje a Mestert, a két csoport megállt, nem mozdult, közöttük a Mesterrel és Júdással, mely utóbbi arra készült, hogy áruló csókkal illesse Jézus homlokát.

Az áruló korábban abban reménykedett, hogy miután az őrköt a Getszemániba vezette, egyszerűen csak megmutatja Jézust a katonáknak, vagy legfeljebb megtartja azon ígéretét, hogy csókkal üdvözli őt, és azután gyorsan eltűnik a színről. Júdás nagyon félt attól, hogy az apostolok mind jelen lesznek, és hogy a támadásukat órá összpontosítják megtorlásul azért, mert el merte árulni a szeretett tanítójukat. Ám amikor a Mester úgy üdvözölte, mint árulót, olyannyira összezavarodott, hogy nem próbálkozott a meneküléssel.

Jézus még egy utolsó kísérletet tett arra, hogy megmentse Júdást attól, hogy ténylegesen is elárulja őt, azáltal, hogy mielőtt a hitszegő odaért volna hozzá, kitért az útjából és megszólítva a bal oldalon legelő álló katonát, a rómaiak századosát, ezt kérdezte:

„Kit kerestek?”

A százados azt felelte:

„A názáreti Jézust.”

Erre Jézus egyenesen odaállt a tiszt elé, és ezen egész teremtsésszesség Istenének higgadt méltóságában azt mondta:

„Én vagyok az.”

E fegyveres csapat tagjai közül sokan hallották Jézust tanítani a templomban, mások meg már hallottak a nagy tetteiről, és amikor meghallották, hogy ilyen nyíltan azonosítja magát, az első sorokban állók visszahőköltek. Meglepetéssel töltötte el őket, hogy milyen higgadtan és fenségesen azonosította

magát. Ezért aztán már nem volt szükség arra, hogy Júdás folytassa az árulási tervének kivitelezését. A Mester bátran felfedte magát az ellenségei előtt, és így már Júdás segítsége nélkül is elfoghatták volna. Ám a hitszegőnek tennie kellett valamit, hogy magyarázatot adjon a fegyveres csapattal való együttlétére, és emellett meg akarta mutatni, hogy ő a maga részéről eleget tesz a zsidók vezetőivel kötött egyezségnek annak érdekében, hogy jogosult legyen arra a nagy jutalomra és tiszteletre, melyről azt hitte, hogy kijár neki azért, mert megtartotta azon ígéretét, hogy Jézust a kezükre játssza.

Amint az örök magukhoz tértek a Jézus megpillantása és szokatlan hangszíne okozta első megdöbbenésükből, és amint az apostolok és a tanítványok közelebb jöttek, Júdás odalépett Jézushoz és homlokukon csókolva őt, azt mondta:

„Üdvöz légy, Mester és Tanító.”

Amikor Júdás így megölelte a Mesterét, Jézus így szólt:

„Barátom, hát ennyi nem elég? Még el is árulnád az Ember Fiát egy csókkal?”

Az apostoloknak és a tanítványoknak valósággal a földbe gyökerezett a lábuk a látványtól. Egy pillanatig senki sem mozdult. Erre Jézus, kibontakozva Júdás áruló öleléséből, odalépett az örökhöz és a katonákhoz, és újra megkérdezte:

„Kit kerestek?”

A százados megint azt mondta:

„A názáreti Jézust.”

Jézus megint csak azt felelte:

„Mondtam már, hogy én vagyok az. Ha tehát engem kerestek, a többiek hadd menjenek útjukra. Én kész vagyok veletek menni.”

Jézus hajlandó volt az örökkel visszamenni Jeruzsálembe, és a katonák századosa ugyancsak hajlandó volt megengedni a három apostolnak és a társaiknak, hogy békében a dolgukra menjenek. De mielőtt ehhez hozzáfoghattak volna, ahogy Jézus ott állt, várva a százados parancsait, egy bizonyos Malchusz, a főpap szír testőre, odalépett Jézushoz és arra készült, hogy hátrakösse Jézus kezét, jóllehet a római százados nem rendelte el, hogy Jézust megkötözzék. Amikor Péter és a társai azt látták, hogy a Mestert ilyen megaláztatásban akarják részesíteni, nem tudták tovább türtőztetni magukat. Péter kirántotta a kardját és a többiekkel együtt odarohant, hogy lesújtsa Malchuszra. De még mielőtt a katonák a főpap szolgájának védelmére kelhettek volna, Jézus tiltón felemelte a kezét és ellentmondást nem tűrő hangon azt mondta:

„Péter, tedd el a kardodat! Akik kardot ragadnak, azok kard által pusztulnak. Hát nem érted, hogy az Atya akarata, hogy kiigyam e poharat? És nem tudod azt sem, hogy én akár most is parancsolhatnék az angyalok és a társaik több mint tizenkét hadosztályának, akik kiragadnának engem e néhány ember kezéből?”

Mialatt Jézus ily eredményesen eltérítette a követőit a tetteles ellenállás szándékától, ez elég volt ahhoz, hogy az őrség kapitányát félelem töltse el, aki így a katonái segítségével erősen megragadta Jézust és gyorsan megkötözték. Amint súlyos kötelekkel a kezét összekötötték, Jézus azt mondta nekik:

„Miért jöttök ellenem kardokkal és botokkal, mint ahogy a haramiát szokás elfogni? Naponta ott voltam veletek a templomban, nyilvánosan tanítottam az embereket, és nem próbáltatok meg elfogni.”

Miután Jézust megkötözték, a kapitány, attól való félelmében, hogy a Mester követői esetleg megpróbálkoznak a kiszabadításával, parancsokat adott, hogy őket is fogják el; ám a katonák nem voltak elég gyorsak, ugyanis Jézus követői, meghallván a kapitány által a letartóztatásukra kiadott parancsokat, sietve visszavonultak a szurdokba. János Márk mindvégig a közeli pajtában maradt egyedül. Amikor az örök elindultak Jézussal vissza Jeruzsálembe, János Márk megpróbált kilopózni a pajtából annak

érdekében, hogy utolérje a menekülő apostolokat és tanítványokat; ám épp ahogy előmerészkedett, a menekülő tanítványok üldözéséből utoljára visszatérő katonák egyike a közelben haladt el, és meglátva az ifjút a lenvászon köpenyben, üldözni kezdte, és majdnem utol is érte. A katona valójában elég közel került Jánoshoz ahhoz, hogy megragadja a köpenyét, de a fiatalember kiszabadította magát az öltözékből és mezítelenül menekült tovább, s a katona markában csak az üres köpeny maradt. János Márk a legnagyobb sietségben tartott Zebedeus Dávidhoz a felső ösvényen. Amikor elmesélte Dávidnak, hogy mi történt, mindketten visszasiettek az alvó apostolok sátraihoz és tájékoztatták a nyolcakat a Mester elárulásáról és elfogásáról.

Nagyjából akkor, amikor ők a nyolc apostolt ébresztgették, azok, akik a szurdokba menekültek, most visszatértek, és mindannyian az olajsajtó közelében gyülekeztek, hogy megvitassák a teendőket. Időközben Simon Péter és Zebedeus János, akik az olajfák között bújtak el, már elindultak a katonák, őrök és szolgák tömege után, akik úgy vitték vissza Jézust Jeruzsálembe, mintha egy megátalkodott bűnözőt kísérték volna. János közlőről követte a tömeget, Péter azonban távolságot tartva ment utánuk. Miután János Márk kiszabadult a katona markából, magához vett egy köpenyt, melyet Simon Péter és Zebedeus János sátrában talált. Gyanította, hogy az őrök Annásnak, a kiérdemesült főpapnak a házához viszik Jézust; így futva megkerülte az olajfa-ligetet és a tömeg elébe került, majd elbújt a főpap palotájának kapujához vezető bejárat közelében.

467. Vita az olajütőnél

Zebedeus Jakab ott találta magát Simon Pétertől és az öccsétől, Jánostól magára hagyva, így aztán csatlakozott a többi apostolhoz és a táborbeli társaikhoz az olajütőnél, hogy megvitassák, mit tegyenek válaszul a Mester elfogására.

Jézus már korábban felmentette Andrást az apostoli csoport igazgatásával kapcsolatos minden felelősség alól; ennek megfelelően, az életük legnagyobb válsághelyzetében, ő most hallgatott. Egy rövid, kötetlen beszélgetést követően Zélóta Simon felállt az olajütő kőfalára és szenvedélyes hangon érvelve a Mester és az ország ügye iránti hűség mellett, felszólította az apostoltársait és a többi tanítványt, hogy siessenek a tömeg után és mentsék meg Jézust. A társaság többsége hajlott volna arra, hogy elfogadja az ő határozott vezetését, ha nem hangzik el Nátániel tanácsa, aki abban a pillanatban állt fel, amint Simon befejezte a beszédet, és ő felhívta a figyelmüket a Jézus által gyakran elmondott tanításokra az ellen nem állással kapcsolatban. Emlékeztette a társait arra is, hogy Jézus épp azon az éjszakán utasította őket, hogy óvják meg az életüket arra az időre, amikor el kell indulniuk a világba és hirdetniük kell a mennyországról szóló evangélium jó hírét. Nátániel ezen álláspontját támogatta Zebedeus Jakab is, aki most elmesélte, hogy Péter és a többiek miként rántottak kardot a Mester letartóztatásának megakadályozására, és hogy Jézus arra kérte Simon Pétert és a többi, kardot rántó társát, hogy tegyék tokjába a pengéjüket. Máté és Fülöp szintén beszélt, de semmilyen határozott eredményre nem jutottak a vitában egészen addig, amíg Tamás fel nem hívta a figyelmüket arra a tényre, hogy Jézus azt tanácsolta Lázárnak, hogy ne tegye ki magát halálos veszedelemnek, s rámutatott, hogy nem tehetnek semmit a Mesterük megmentése érdekében, minthogy ő nem hajlandó megengedni a barátainak, hogy megvédjék, és mivel ragaszkodott ahhoz, hogy nem fog élni az isteni hatalmi eszközeivel az emberi ellenségeinek leszerelése érdekében. Tamás rávette őket, hogy oszoljanak és térjenek haza, hiszen Zebedeus Dávid a táborban marad, hogy irányító- és hírvivői központot tartson fenn a csoport számára. Aznap reggel fél háromra a tábor kiürült; csak Dávid maradt ott három-négy hírvívóval, a többieket pedig elküldte, hogy híreket szerezzenek arról, hová vitték Jézust és mit fognak tenni vele.

Öt apostol, vagyis Nátániel, Máté, Fülöp és az ikerpár Betfagéban és Betániában rejtőzködött. Tamás, András, Jakab és Zélóta Simon a városban bujkált. Simon Péter és Zebedeus János Annás házáig követte a csapatot.

Röviddel napkelte után Simon Péter visszasétált a Getszemáni táborba, s az arcán a mély kétségbeesés szomorú képe tükröződött. Dávid egy hírvívő felügyelete mellett elküldte, hogy csatlakozzon a testvérehez, Andráshoz, aki Nikodémusz házában tartózkodott Jeruzsálemben.

Zebedeus János, ahogy Jézus meghagyta neki, a keresztre feszítés legvégéig a közelében maradt, és ő volt az, aki óráról órára ellátta Dávid embereit hírekkel, melyeket elvittek Dávidnak a kerti táborba, és amelyeket azután eljuttattak a bujkáló apostoloknak és Jézus családjának.

Kétségkívül úgy volt, hogy a pásztort lesújtották és a nyáját szétkergették! Mialatt mindannyian bizonytalanul tudatában voltak, hogy Jézus előre figyelmeztette őket erre a helyzetre, a Mester hirtelen eltűnése túlságosan is megdöbbenetette őket, semhogy képesek lettek volna az eszüket rendesen használni.

Nem sokkal a nappal beálltát követően, éppen azután, hogy Pétert elküldték a testvérehez, Júdás, Jézus vér szerinti testvére, csaknem lélekszakadva és Jézus családjának többi tagja előtt, arra érkezett a táborba, hogy a Mestert már letartóztatták; és egyből rohant is lefelé a jerikói úton, hogy megvigye a hírt az anyjának és a fiú- és lánytestvéreinek. Zebedeus Dávid Júdás révén azt üzentte Jézus családjának, hogy Márta és Mária betániai házában gyülekezzenek és ott várják a híreket, melyeket a hírvívői rendszeresen megvisznek nekik.

Így alakult tehát a helyzet a csütörtök éjjel utolsó felében és a pénteki nap kora reggeli óráiban, már ami az apostolokat, a főbb tanítványokat és Jézus földi családját illeti. Mindeme csoportok és egyének között Dávid azon hírvívői szolgálata tartotta a kapcsolatot, melyet Zebedeus Dávid működtetett tovább a Getszemáni ligeti székhelyéről.

468. Útban a főpap palotájához

Azt megelőzően, hogy elindultak volna Jézussal a kertből, vita alakult ki a templomőrség zsidó kapitánya és a katonák csapatának római századosa között abban, hogy hová is vigyék Jézust. A templomőrség kapitánya olyan parancsokat adott, hogy vigyék a hivatalban lévő főpap, Kajafás elé. A római katonák századosa úgy rendelkezett, hogy Jézust Annásnak, a korábbi főpapnak és Kajafás apósának palotájába kell vinni. Azért tett így, mert a rómaiak szokás szerint közvetlenül Annással tárgyaltak minden olyan dologban, amely a zsidó egyházi törvények foganatosításával volt kapcsolatos. Végül is a római százados parancsának engedelmeskedtek; Jézust előzetes kihallgatásra Annás házához vitték.

Júdás a parancsnokok közelében haladt, s hallott mindent, amit beszéltek, de nem vett részt a vitában, mert sem a zsidó kapitánynak, sem a római tisztnek nemigen akadt sok beszélője az árulóval – ennyire megvetették őt.

Zebedeus János, aki emlékezett a Mester azon utasításaira, hogy legyen mindig kéznél, nagyjából ekkor már egészen megközelítette Jézust, aki a két parancsnok között haladt. A templomőrség parancsnoka, meglátva a mellettük haladó Jánost, odaszólt a helyettesének:

„Fogjátok el ezt az embert és kötözzétek meg. Ő az egyik követője ennek a fickónak.”

De amikor a római százados meghallotta ezt és körülnézve meglátta Jánost, parancsot adott, hogy az apostol hadd menjen mellette, és hogy senki ne bántsa. Ezután a római százados azt mondta a zsidó kapitánynak:

„Ez az ember nem áruló és nem is gyáva. Láttam a kertben, és ő nem rántott kardot, hogy ellenálljon nekünk. Megvan a bátorsága, hogy előjőjön és a Mesterével legyen, és senki se emeljen rá kezét. A római törvény megengedi, hogy bármely fogolynak legalább egy barátja ott álljon mellette a vádlottak padjánál, és ezt az embert nem fogja senki megakadályozni abban, hogy a Mestere, a fogoly mellett álljon.”

Amikor Júdás meghallotta ezt, olyannyira elszégyellte magát és olyannyira megszegyenült, hogy egészen lemaradt a menetelőktől, s egyedül ért oda Annás palotájához.

Ez megmagyarázza, hogy Zebedeus János miért kapott engedélyt arra, hogy Jézus mellett legyen végig a megpróbáltatást jelentő tapasztalásaiban ezen az éjszakán és másnap. A zsidók féltek bármit is mondani Jánosnak vagy bármiképp zaklatni őt, mert némileg olyan helyzetbe került, mint egy római tanácsadó, akit azért jelöltek ki, hogy figyelje a zsidó egyházi bíróság ténykedését. János ebbéli kitüntetett szerepe még inkább megszilárdult, amikor a római, átadva Jézust a templomőrség kapitányának Annás palotájának kapujában, a helyetteséhez szólva azt mondta:

„Menj a fogollyal és gondoskodj arról, hogy ezek a zsidók meg ne öljék Pilátus jóváhagyása nélkül. Figyelj oda, hogy meg ne gyilkolják, és ügyelj, hogy a barátja, a galileai, engedélyt kapjon, hogy mellette álljon és megfigyelhessen mindent, ami zajlik.”

János így tudott ott lenni Jézus közelében egészen a kereszten való haláláig, míg a többi tíz apostol arra kényszerült, hogy rejtőzködésben maradjon. János római védelem alatt cselekedett így, és a zsidók nem is merték zaklatni a Mester haláláig.

Az Annás palotájához vezető út alatt Jézus egyszer sem nyitotta szélre a száját. Az elfogásától kezdve az Annás előtti megjelenéséig az Ember Fia egy szót sem szólt.

469. A SZANHEDRIN BÍRÓSÁGA ELŐTT

Annás képviselői titokban arra utasították a római katonák századosát, hogy miután Jézust letartóztatta, azonnal vigye Annás palotájába. A korábbi főpap azt szerette volna, ha megőrizheti a maga, mint a zsidók fő egyházi hatósága tekintélyét. Volt egy másik célja is azzal, hogy Jézust néhány órára a házában tartsa, és ez pedig az volt, hogy időt adjon ahhoz, hogy a Szanhedrin bíróságát szabályosan összehívhassák. Törvényellenes dolog volt a Szanhedrin bíróságát a templombeli reggeli áldozatbemutatás ideje előtt összehívni, és ezt az áldozatot nagyjából hajnali háromkor mutatták be.

Annás tudta, hogy a Szanhedrin tagjaiból álló bíróság várakozik a veje, Kajafás palotájában. Éjfélre a Szanhedrin mintegy harminc tagja gyűlt össze a főpap otthonában, hogy készen álljanak ítéletet mondani Jézus felett, amint eléjük hozzák. Csak a Jézussal és az ő tanításával erőteljesen és nyíltan szembenálló tagok gyűltek össze, hiszen mindössze huszonhárom főre volt szükség ahhoz, hogy egy pert lefolytató bíróságot kiállítsanak.

Jézus mintegy három órát töltött Annás palotájában az Olajfák hegyén, nem messze a Getszemáni kerttől, ahol elfogták. Zebedeus János szabadon és biztonságban mozoghatott Annás palotájában, de nem csak azért, mert a római százados így határozott, hanem azért is, mert őt és a fivérét, Jakabot jól ismerték az idősebb szolgák, mivel sokszor vendégeskedtek a palotában, ugyanis a korábbi főpap anyjuknak, Szalóménak a távoli rokona volt.

470. Az Annás által lefolytatott vizsgálat

Annás, aki a templomi jövedelmekből gazdagodott meg, és akinek a veje a hivatalban lévő főpap volt, és aki összeköttetésben állt a római hatóságokkal, valóban a leghatalmasabb egyén volt a zsidók között. Behízelt és ármánykodó alkat, cselszövő és összeesküvő személy volt. A Jézustól való megszabadulás ügyét ő akarta irányítani; félt teljesen rábízni egy ilyen fontos feladatot az ő durva és erőszakos vejére. Annás meg akart bizonyosodni afelől, hogy a Mester perét a szadduceusok tartják kézben; tartott a némely farizeus részéről esetlegesen megnyilvánuló rokonszenvtől, minthogy a Szanhedrin gyakorlatilag minden tagja, aki Jézus mellett hitet tett, farizeus volt.

Annás már évek óta nem találkozott Jézussal, egészen azóta nem, hogy Jézus ellátogatott az otthonába és nyomban távozott is onnan, ahogy felmérte, hogy Annás milyen hűvösen és tartózkodóan fogadja. Annás arra gondolt, hogy épít az egykori ismeretségre, és ennek révén próbálja meg rávenni Jézust, hogy hagyjon fel a szándékaival és hagyja el Palesztinát. Nemigen akaródzott neki részt venni egy jó ember megölésében és arra a következtetésre jutott, hogy Jézus talán úgy dönt, hogy inkább elhagyja az országot, mintsem, hogy elszenvedje a halált. De amikor Annás ott állt az elszánt és rendíthetetlen

galileai előtt, egyből tudta, hogy hasztalan dolog volna ilyen ajánlatokkal próbálkozni. Jézus még fenségesebb és biztosabb fellépésű volt, mint ahogy Annás emlékezetében élt.

Amikor Jézus ifjabb volt, Annás nagy érdeklődést mutatott iránta, de most a bevételeit veszélyeztette az, amelyben Jézus szerepet vállalt, vagyis hogy kikergették a pénzváltókat és egyéb zsibáru-kereskedőket a templomból. Jézusnak ez a tette sokkal jobban kiváltotta az egykori főpap gyűlöletét, mint a tanításai.

Annás belépett a tágas fogadóterembe, helyet foglalt egy nagy széken, és megparancsolta, hogy hozzák elé Jézust. Miután néhány pillanatig szótlanul szemlélte a Mestert, így szólt:

„Te is tudod, hogy tennünk kell valamit a tanításod ügyében, hiszen megzavarod az ország nyugalmát és rendjét.”

Annás kérdően tekintett Jézusra, a Mester pedig mélyen a szemébe nézett, de nem válaszolt. Megint Annás szólalt meg:

„Hogy hívják a tanítványaidat, Zélóta Simonon, a bujtogatón kívül?”

Jézus megint csak letekintett rá, de nem felelt.

Annást annyira megzavarta az, hogy Jézus nem hajlandó válaszolni a kérdéseire, hogy azt mondta neki:

„Nem érdekel téged, hogy barátságos vagyok-e veled vagy sem? Nem veszed figyelembe, hogy hatalmamban áll döntené a közelgő pered kérdéseiben?”

Jézus ezt hallván, azt mondta:

„Annás, te is tudod, hogy nem lehetne hatalmad felettem, hacsak nem az Atya engedélye révén. Némelyek azért akarják elpusztítani az Ember Fiát, mert tudatlanok; nem tudnak jobbat, de te, barátom, te tudod, hogy mit teszel. Hogyan vagy képes elutasítani az Isten világosságát?”

Jézus közvetlensége csaknem összezavarta Annást. De elméjében már elszánta magát, hogy Jézusnak vagy el kell hagynia Palesztinát vagy vesznie kell; így hát összeszedte a bátorságát és megkérdezte:

„Hát mi is az, amit a népnek tanítani próbálsz? Minek mondod magad?”

Jézus azt felelte:

„Tudod nagyon jól, hogy én csak nyíltan szoltam a világnak. Tanítottam a zsinagógákban és sokszor a templomban is, ahol minden zsidó és számos nem-zsidó is meghallgatott. Titkon semmit sem mondtam; miért kérdezzesz hát engem a tanításomról? Miért nem hívod össze azokat, akik hallottak engem és kérdezed meg őket? Íme, egész Jeruzsálem hallotta, amit beszéltem, még ha te magad nem is hallottad e tanításokat.”

De mielőtt Annás válaszolhatott volna, a palota főintézője, aki a közelben állt, arcul csapta Jézust, mondván:

„Hogy mersz ily szavakkal felelni a főpapnak?”

Annás nem feddte meg az intézőjét, Jézus azonban ezzel fordult hozzá:

„Barátom, ha rosszat mondtam, szólj a rossz ellen; de ha igazat szoltam, akkor miért kell megütnöd?”

Bár Annás sajnálta, hogy az intézője megütötte Jézust, túl büszke volt ahhoz, hogy foglalkozzon a dologgal. Zavarában átment egy másik terembe, otthagya Jézust a ház szolgálival és a templomőrrel csaknem egy órára.

Amikor visszatért, odament a Mesterhez és így szólt:

„Azt állítod, hogy te vagy a Messiás, Izráel megszabadítója?”

Jézus azt mondta:

„Annás, te ismertél engem már ifjúkorom óta. Tudod, hogy én nem mondom magamat senkinek, kivéve, aminek Atyám kinevezett, és hogy engem minden emberhez küldött, nem-zsidóhoz és zsidóhoz egyaránt.”

Erre Annás azt felelte:

„Nekem azt mondták, hogy azt állítottad, te vagy a Messiás; igaz ez?”

Jézus Annásra nézett, de csak annyit felelt:

„Te mondtad.”

Ekkortájt érkeztek hírnökök Kajafás palotájából azt tudakolván, hogy Jézust mikor állítják a Szanhedrin bírósága elé, és mivel már közeledett a hajnal, Annás úgy gondolta, hogy az a legjobb, ha Jézust megkötözve és a templomőrség őrizetében átküldi Kajafáshoz. Rövidesen ő maga is követte őket.

471. Péter az udvarban

Ahogy az örök és katonák csapata Annás palotájának bejáratához közeledett, Zebedeus János ott haladt a római katonák századosának oldalán. Júdás valamivel hátrébb járt, Simon Péter pedig jóval távolabbról követte őket. Miután János belépett a palotaudvarba Jézussal és az Örökkel együtt, Júdás csak a kapuig jött, látván Jézust és Jánost, továbbment Kajafás házához, ahol tudomása szerint a Mester valódi perére később sor fog kerülni. Röviddel azt követően, hogy Júdás elment, Simon Péter érkezett meg, és ahogy ott álldogált a kapu előtt, János meglátta őt, miközben Jézust a palotához vezették. A kaput nyitó szolgálólány ismerte Jánost, és amikor az megszólította és arra kérte, hogy engedje be Pétert, a leány ezt örömmel tette meg.

Péter, miután belépett az udvarba, odament a faszénből rakott tűzhöz, hogy megmelegedjen, mert az éjszakai levegő csípős volt. Igencsak úgy érezte, hogy nem helyénvaló dolog itt lennie, Jézus ellenségei körében, és valóban nem volt az. A Mester nem utasította, hogy legyen a közelében, mint ahogy meghagyta azt Jánosnak. Péter azon apostolokhoz tartozott, akiket külön is figyelmeztettek, hogy ne sodorják veszélybe az életüket a Mesterük perének és keresztre feszítésének ideje alatt.

Péter röviddel azelőtt hajította el a kardját, hogy a palotakapuhoz ért volna, így hát fegyvertelenül lépett Annás udvarába. Elméjében vadul kavargtak a kusza gondolatok; nemigen tudta felfogni, hogy Jézust letartóztatták. Nem tudta megérteni a helyzet valóságát – hogy ő itt van Annás udvarában, és a főpap szolgáló oldalán melegszik a tűznél. Kíváncsi volt, hogy mit csinál a többi apostol, és aztán azon töprengve, hogy vajon János hogyan kaphatott engedélyt arra, hogy a palotába belépjen, arra a következtetésre jutott, hogy azért alakult így a dolog, mert a szolgák ismerték, lévén, hogy János kérte meg a kapust is, hogy őt engedjék be.

Nem sokkal azután, hogy a kapusnő beengedte Pétert, és miközben Péter a tűznél melegedett, a lány odament hozzá és civódva azt mondta:

„Te nem egyike vagy e férfi tanítványainak?”

Péternek nem kellett volna meglepődnie azon, hogy felismerték, mert János volt az, aki megkérte a lányt, hogy a palotakapun beengedje; de olyan feszült idegállapotban volt, hogy a tanítványként való azonosítása kibillentette az egyensúlyából, és mivel elméjében egyetlen gondolat tolult előre – az, hogy mentse az életét – nyomban azt felelte a fiatal leány kérdésére:

„Én nem.”

Csakhamar egy másik szolga jött oda Péterhez és megkérdezte:

„Nem téged láttalak a kertben, amikor ezt a fickót elfogták? Nem vagy te is az ő egyik követője?”

Péter ekkor nagyon megrémült; nem látott lehetőséget a vádlói elől való biztonságos menekülésre; így aztán indulatosan tagadott mindenféle kapcsolatot Jézussal, azt mondta:

„Én nem ismerem ezt az embert, és nem vagyok a követője sem.”

Ez idő tájt hívta félre a kapusnő Pétert és így szólt:

„Biztos vagyok abban, hogy te ennek a Jézusnak az egyik tanítványa vagy, és nem csak azért, mert az egyik követője kért meg, hogy beengedjelek az udvarba, hanem azért is, mert a nővérem, aki itt van, látott téged a templomban ezzel az emberrel. Miért tagadod?”

Hallván a leány vádját, Péter szitkozódva és esküdözve tagadta, hogy bármiképpen ismerné Jézust, megint csak ezt mondván:

„Én nem vagyok ennek az embernek a követője; még csak nem is ismerem; eddig nem is hallottam felőle.”

Péter egy időre otthagya a tüzet és a kertben sétálgatott. Szeretett volna kiszökni, de félt, hogy felhívja magára a figyelmet. Mivel fájni kezdett, visszament a tűzhöz, ahol a mellette álldogáló férfiak egyike azt mondta:

„Te egész biztosan ennek az embernek az egyik tanítványa vagy. Ez a Jézus galileai, és a beszéded elárul, mert te is úgy beszélsz, mint egy galileai.”

De Péter megint csak tagadta, hogy bármiféle kapcsolatban állna a Mesterével.

Péter olyannyira össze volt zavarodva, hogy azzal próbálta elkerülni a vádlóival való érintkezést, hogy visszahúzódott a tűztől és egyedül maradt a fedett folyosón. A több mint egyórányi elvonulás után, a kapus és a nővére megtalálta, és mindketten civódva rótták fel neki, hogy Jézus követője. De ő megint tagadta a vádat. Épp amikor még egyszer tagadta, hogy bármiféle kapcsolatban állna Jézussal, megszólalt a kakas, és Péternek eszébe jutottak a Mester által aznap éjjel hozzá intézett figyelmeztető szavak. Ahogy ott állt, nehéz szívvel és összetörve a bűntudat súlya alatt, feltáruultak a palota kapui, és az örök Jézust vezetve elindultak Kajafához. Ahogy a Mester elhaladt Péter mellett, a fáklyák fényénél meglátta az egykor magabiztos és felületesen bátor apostolának arcán megmutatkozó kétségbeesett arckifejezést, és odafordulva, Péterre emelte a tekintetét. Péter soha nem felejtette el ezt a nézést, amíg csak élt. E pillanat a sajnálat és a szeretet olyan keveréke volt, melyet halandó ember eddig még nem láthatott a Mester arcán.

Miután Jézus és az örök kimentek a palota kapuin, Péter utánuk eredt, de csak egy darabon követte őket. Nem tudott továbbmenni. Leült az út mellett és keservesen sírni kezdett. Amikor a lelki gyötrelmének könnyeit kisírta, elindult vissza a tábor felé, reménykedve, hogy megleli a fivérét, Andrást. A táborhoz érve csak Zebedeus Dávidot találta, aki elküldött egy hírvivőt, hogy vezesse el oda, ahol a testvére megbújt Jeruzsálemben.

Péter ezt a teljes tapasztalást Annás palotájának udvarában, az Olajfák hegyén élte meg. Nem követte Jézust a főpap, Kajafás palotájába. Az, hogy Péter felismerte, hogy többször is megtagadta a Mesterét mire a kakas megszólalt, azt jelzi, hogy mindez Jeruzsálemben kívül történt, hiszen törvény ellen való dolog volt szárnyst tartani a városon belül.

Amíg a kakaskukorékolás észre nem térítette Pétert, csak arra tudott gondolni, ahogy ott járkált dideregve föl s alá az épület külső, fedett folyosóján, hogy milyen ügyesen kitért a szolgák gyanúsítgatásai elől, és miként hiúsította meg ama tervüket, hogy Jézussal kapcsolatba hozzák. Addig csak arra tudott gondolni, hogy ezeknek a szolgáknak nincs erkölcsi vagy törvényes alapjuk az ő kérdőre vonásához, és ténylegesen is dicsérte magát azért, ahogy őszinte elkerülte azt, hogy beazonosítsák és esetleg elfogják és bebörtönözzék. Amíg a kakas meg nem szólalt, Péter nem ismerte fel, hogy megtagadta a Mesterét. Amíg Jézus rá nem tekintett, nem értette meg, hogy nem volt képes élni ama kiváltságaival, melyeket az ország követeként megkapott.

Lévén, hogy megtette az első lépést a megalkuvás és a legkisebb ellenállás útján, Péter nem látott más megoldást, minthogy továbbmenjen a megkezdett úton. Nagyszerű és nemes jellemet igényel az, hogy elindulva a rossz úton, az ember megforduljon és a jó felé menjen. Az ember elméje túl gyakran igyekszik igazolni a tévedés útján való megmaradást, ha egyszer már rálépett arra az útra.

Péter sohasem hitte el teljesen, hogy megbocsátást nyerhet, amíg nem találkozott a Mesterével annak feltámadását követően és amíg meg nem látta, hogy úgy fogadja őt, mint a megtagadások megrendítően szomorú éjszakájának tapasztalásai előtt.

472. A Szanhedrin tagjaiból álló bíróság előtt

Körülbelül fél négyre járt az idő ezen a péntek reggelen, amikor a főpap, Kajafás megnyitotta a Szanhedrin tagjaiból álló vizsgálóbíróság ülését és elrendelte, hogy hozzák eléjük Jézust hivatalos bírósági tárgyalásra. A Szanhedrin három korábbi alkalommal nagy szavazati többséggel már halálra ítélte Jézust, és úgy döntöttek, hogy megérdemli a halált a törvénszegés, az istenkáromlás és az Izráel atyái hagyományainak semmibevétele kapcsán megfogalmazott, nem hivatalos vádak alapján.

Ez a Szanhedrin nem előírással ülése volt és arra nem is a szokott helyen, a templom faragott köves termében került sor. Ez a bíróság a mintegy harminc Szanhedrin-tag alkotta különleges tárgyaló bíróság volt, és összehívásukra a főpap palotájában kerítették sort. Zebedeus János végig ott volt Jézussal az úgynevezett per alatt.

Mennyire büszkék voltak ezek a főpapok, írástudók, szadduceusok és egyes farizeusok arra, hogy Jézust, a tisztességük el nem fogadóját és a tekintélyük megkérdőjelezőjét, most biztosan a kezük között tudhatják! Eltökéltek voltak abban, hogy a bosszúszomjas szorításukból nem kerülhet ki élve.

A zsidók, amikor valakit főbenjáró bűnnel vádoltak meg, rendszerint nagy körültekintéssel jártak el és megtettek minden intézkedést annak érdekében, hogy biztosítsák a tisztességes eljárást, például azzal, hogy gondosan választották ki a tanúkat, továbbá az egész pert ilyen szellemben vezették le. Ám ez alkalommal Kajafás inkább volt vádló, mint elfogulatlan bíró.

Jézus a szokásos öltözkéiben és hátrakötött kézzel jelent meg a bíróság előtt. Az egész bíróság meglepődött és némiképp össze is zavarodott a fenséges megjelenésén. Sohasem láttak még ilyen foglyot és sohasem voltak tanúi ilyen higgadtságnak egy olyan ember részéről, aki az életéről döntő per alanya volt.

A zsidó törvény megkövetelte, hogy legalább két tanú legyen azonos véleményen bármely dologban, mielőtt vádat lehet emelni egy fogoly ellen. Júdást nem használhatták fel tanúként Jézus ellen, mert a zsidó törvény külön tiltotta a hitszegő tanúskodását. Több mint húsz hamistanú volt kéznél, hogy Jézus ellen valljanak, ám az ő vallomásaik oly ellentmondásosak és oly nyilvánvaló koholmányok voltak, hogy maguk a Szanhedrin tagjai is erősen szégyellték az előadásukat. Jézus ott állt, szelíden figyelve ezeket a hamisan esküvőket, és maga ez az arckifejezés zavarba hozta a hamistanúkat. Mindeme hamistanúzás alatt a Mester egy szót sem szólt; nem felelt a számos hamis vádjukra.

Az első alkalom, amikor két tanújuk véleménye hasonlítani kezdett, az volt, amikor két férfi azt állította, hogy hallották Jézust, amint azt mondja az egyik templomi beszédében, hogy megtehetné, hogy „lerombolja ezt az emberkéz építette templomot és harmadnapra egy emberkéz nélkül épületet emel”. Jézus nem pontosan ezt mondta, és amikor a felemlített megjegyzést tette, a saját testére mutatott.

Bár a főpapok azt kiáltották Jézusnak, „Nem felelsz e vádak egyikére sem?” Jézus nem nyitotta ki a száját. Ott állt csendben, míg az összes hamistanú elő nem adta a vallomását. Ezeknek a hamisan esküvőknek a szavait annyi gyűlölet, elfogultság és gátlástalan túlzás jellemezte, hogy a vallomásuk önmagával került ellentmondásba. A hamis vádjaik legjobb cáfolata a Mester higgadt és fenséges hallgatása volt.

Röviddel a hamistanú vallomástételének megkezdése után érkezett meg Annás és helyet is foglalt Kajafás mellett. Annás most felállt és amellett érvelt, hogy Jézus azon fenyegetése, miszerint lerombolja a templomot, már elégséges három vádhoz ellene:

1. Hogy veszélyes népbufitó. Hogy lehetetlen dolgokat tanított nekik és másként is becsapta őket.
2. Hogy elvakult forradalmár annyiban, hogy pártolja a szent templom elleni erőszakot, különben miként is tudná lerombolni azt?
3. Hogy varázslást tanított, mivel azt ígérte, hogy új templomot épít, és mindezt kéz nélkül teszi meg.

Már az egész Szanhedrin egyetértett abban, hogy Jézus bűnös a zsidó törvények halállal büntetendő megszegésében, most azonban további vádakak akartak elővezetni a viselkedésével és a tanításával kapcsolatban, melyek igazolnák Pilátus számára a foglyukra kiszabott halálos ítéletet. Tudták, hogy meg kell szerezniük a római kormányzó beleegyezését ahhoz, hogy Jézust törvényesen kivégeztethessék. Annás úgy gondolta, hogy úgy kell folytatni a pert, hogy olybá tűnjön, mintha Jézus veszélyes tanító volna, akit nem szabad az emberek közé engedni.

Kajafás azonban már nem bírta tovább nézni a Mestert, amint az tökéletes önuralommal és kitartóan hallgatva ott áll. Úgy gondolta, hogy tud legalább egy módot a fogoly szóra bírására. Ennek megfelelően odaszaladt Jézushoz, és ujját vádlón a Mester arca előtt rázva, azt mondta:

„Megparancsolom, az élő Isten nevében, hogy mondd meg nekünk, hogy te vagy-e a Megszabadító, az Isten Fia.”

Jézus így felelt Kajafásnak:

„Én vagyok. Rövidesen elmegyek Atyámhoz, és az Ember Fia hamarosan hatalommal ruháztatik fel és újra uralkodni fog a mennyei seregek felett.”

Jézus eme szavait hallván a főpap roppant haragra gerjedt, és a felsőruháját megszaggatva azt kiabálta:

„Milyen tanúság kell még nekünk? Íme, most mind hallottátok ennek az embernek az istenkáromlását. Szerintetek mit kellene tenni most ezzel a törvényszegővel és istenkáromlóval?”

Erre egyhangúlag mind azt felelték:

„Megérdemli a halált; feszíttessék meg.”

Jézus nem mutatott érdeklődést semmilyen hozzá intézett kérdés iránt, amikor Annás vagy a Szanhedrin tagjai előtt állt, azt az egyetlen kérdést kivéve, mely a földi alászállási küldetésére irányult. Amikor megkérdezték, hogy vajon ő az Isten Fia, rögvést és világosan igenlően válaszolt.

Annás azt szerette volna, ha a per folytatódik, és hogy a római törvénnyel és a római intézményekkel kapcsolatos jézusi hozzáállás egyértelmű természetét illetően olyan vádakak fogalmazzanak meg, melyeket később Pilátus elé terjeszthetnek. A tanácstagok türelmetlenül várták a mielőbbi befejezést, nem csak azért, mert az volt a páska-ünnepre való felkészülés napja és világi munkát dél után már nem volt szabad végezni, hanem azért is, mert attól tartottak, hogy Pilátus bármikor visszatérhet Júdea római fővárosába, Cezáreába, lévén, hogy csak a páska-ünnepre jött Jeruzsálembe.

Annás azonban nem tudta ellenőrzés alatt tartani a bíróságot. Azután, hogy Jézus oly váratlanul felelt Kajafásnak, a főpap előrelépett és ököllel Jézus arcába csapott. Annás, miként a bíróság többi tagja is, meg volt döbbenve, és ahogy a teremből kifelé haladtak, Jézus arcába köptek, és sokuk gúnyosan meg is legyintette őt a tenyerével. Ilyen rendezetlenül és hallatlan felfordulás közepette ért véget a Jézus ügyét tárgyaló, a Szanhedrin tagjaiból álló bíróság első ülése fél ötkor.

Harminc előítéletes és a hagyományoktól elvakult hamis bírósága az ő hamistanúikkal akart ítéletet mondani egy világegyetem igaz Teremtője felett. E heves vádlókat felbőszítette ezen Isten-ember fenséges hallgatása és nemes viselkedése. A hallgatását szörnyű volt elviselni; a beszéde félelmet nem ismerően dacos volt. Nem hatottak rá a fenyegetéseik és nem tántorították el a támadásaik. Az ember ítél az Istenről, de ő még ekkor is szereti és meg akarja menteni őket, ha tudja.

473. A megaláztatás órája

A zsidó törvény előírta, hogy halálos ítélet kiszabása esetén két bírósági ülést kell tartani. E második ülést az elsőt követő napon kellett megtartani, és a bíróság tagjainak a köztes időt böjtöléssel és gyászban kellett eltölteniük. Ám ezek az emberek nem várhatták meg a következő napot, hogy megerősítést nyerjen az a döntésük, hogy Jézusnak meg kell halnia. Mindössze egyetlen órát vártak. Időközben Jézust a fogadóteremben tartották a templomország őrzetében, akik a főpap szolgálival együtt azzal

szórakoztak, hogy mindenféle megaláztatásban részesítették az Ember Fiát. Gúnyolták, leköpték és kegyetlenül megpofozták. Vesszővel csaptak az arcába és azt mondták:

„Na most mondd meg, te Megszabadító, hogy ki ütött meg téged.”

Így tettek egy teljes órán át, gyalázva és gonoszul bántva ezzel a nem védekező galileával.

A szenvedés és a gúnyolódásból fakadó megpróbáltatások megrázóan szomorú órája alatt, mely események a tudatlan, érzéketlen örök és szolgák jelenlétében zajlottak, Zebedeus János egymagában és rettegve várakozott a szomszédos teremben. Amikor e durva cselekedetek elkezdődtek, Jézus egy fejmozdulattal jelezte Jánosnak, hogy távozzon. A Mester jól tudta, hogy ha megengedné az apostolának, hogy a szobában maradva tanúja legyen ezeknek az aljasságoknak, János felháborodása oly mértékig fokozódna, hogy a kitörő tiltakozása valószínűleg a halálát okozná.

E szörnyű óra alatt Jézus egyetlen szót sem szólt. Az emberiség e kedves és érzékeny lelke számára, mely lélek személyiségi viszonyban társult az egész helyi világegyetem Istenével, ezen a szörnyű órán nem kevesebb keserűség jutott a megaláztatás poharából, mint a tudatlan és kegyetlen örök és szolgák kénye-kedvére kiszolgáltatta lenni, akikre az úgynevezett Szanhedrin bíróság tagjai által mutatott példa hatott ösztönzőleg.

Az emberi szív valószínűleg nem képes felfogni azt a felháborodással vegyes elborzadást, mely egy hatalmas világegyetemen söpört végig, amint a mennyei értelmek tanúi voltak annak a látványnak, hogy szeretett Uruk aláveti magát az ő tudatlan és félrevezetett teremtményei akaratának a szerencsétlen, bűntől elhomályosult földi szférán.

Mely állati vonás készíti az embert arra, hogy megtámadja és testileg is bántalmazza azt, amit szellemileg vagy értelmileg nem képes elérni? A félig polgárosodott emberben még mindig ott lappang az a fajta kíméletlen erőszakosság, mely igyekszik rávetni magát azokra, akik bölcsességben és szellemi teljesítményben kiválóbbak. Nézzétek e polgárosodottnak mondott emberek gyöngédséget nélkülöző, állatias vadságát, amint az állati öröm egy bizonyos formáját nyerik abból, hogy fizikai támadást intéznek az ellen nem álló Ember Fia ellen. Ahogy ezek a támadások, gúnyolódások és ütések Jézust érték, ő nem védekezett, de nem volt védtelen. Jézust nem győzték le, ő pusztán nem küzdött anyagi értelemben.

A Mesternek, mint egy hatalmas és kiterjedt világegyetem teremtményének, megtartójának és megmentőjének a hosszú és eseménydús létpályáján kivívott legnagyobb győzelmeinek pillanatai ezek. Miután teljes életet élt az Istent az embernek kinyilatkoztatva, Jézus most arra vállalkozik, hogy újonnan és páratlanul nyilatkoztassa ki az embert az Istennek. Jézus most a világoknak nyilatkoztatja ki a teremtményi személyiség elszigetelődéséből eredő félelmek feletti végső győzelmet. Az Ember Fia végre teljesen felismerte az Isten Fiaként való azonosságát. Jézus nem habozik kijelenteni, hogy ő és az Atya egy; és eme legfelsőbb és fenséges tapasztalás ténye és igazsága alapján int arra minden ország-hívőt, hogy úgy legyen vele egy, mint ahogy ő és az Atyja egy. Jézus vallásában az ilyen élő tapasztalás lesz az a bizonyos és hiteles eljárás, mely által a szellemileg elszigetelődött és mindenségrendileg elmagányosodott földi halandók képesek kitörni a személyiség elszigeteltségéből, annak minden félelem-következményéből és a vele járó tehetetlenség érzésből. A mennyország testvéri valóságaiban az Isten hű fiait végleg kiszabadulnak önnön valójuk elszigeteltségéből, mind személyes, mind bolygói viszonylatban. Az Istent ismerő hívő egyre jobban megtapasztalja a világegyetemi léptékű szellemi közösség-építés elragadtatását és nagyszerűségét – a fenti létpolgárságot és azzal együtt a tökéletesség elérésében rejlő isteni sors örök beteljesítését.

474. A bíróság második ülése

Öt óra harminc perckor a bíróság újból összeült, és Jézust a szomszédos terembe vezették, ahol János várta. Itt a római katonák és a templomőrök vigyáztak Jézusra, mialatt a bíróság hozzáfogott azoknak a vádaknak a megfogalmazásához, melyeket Pilátus elé terjeszthetnek. Annás nyilvánvalóvá tette a társai számára, hogy az istenkáromlás vádjának nincs elég súlya Pilátus előtt. Júdás jelen volt a bíróság második ülésén, de nem tanúskodott.

A bíróság ezen ülése csak félórát tartott, és amikor az ülést berekesztették, hogy Pilátus elé járuljanak, a Jézus elleni halálos ítélethez elegendő vádat három tételben állították össze:

1. Hogy ő a zsidó nemzet megrontója; becsapta az embereket és lázadásra buzdította őket.
2. Hogy azt tanította az embereknek, hogy ne fizessenek adót a császárnak.
3. Azzal, hogy egy újfajta ország királyának és megalapítójának vallotta magát, felségárulást követett el a császárral szemben.

Ez az egész eljárás szabálytalan volt és teljes mértékben ellentétben állt a zsidó törvényekkel. Nem volt két olyan tanú, akik egyetértettek volna bármely dologban, kivéve azokat, akik azt állították, hogy Jézus, kijelentése szerint elpusztítja a templomot és három nap múltán újra felépíti azt. Azonban még a kérdésben sem szólt senki a védelem oldaláról, és Jézust sem kérték, hogy magyarázza meg a kijelentését.

Az egyetlen tárgykör, melyben a bíróság következetesen el tudta ítélni, az istenkáromlás volt, és ebben teljes mértékben az ő vallomására építettek. De még az istenkáromlás esetében sem tartottak szabályos szavazást a halálos ítélet mellett.

Így aztán, hogy Pilátus elé járulhassanak, három olyan vád megfogalmazására vetemedtek, amelyekről nem hallgattak meg tanúkat, és amelyekben úgy állapodtak meg, hogy a megvádolt fogoly nem volt jelen. Amint ezt megtették, három farizeus távozott is; holtan akarták látni Jézust, de nem voltak hajlandók tanúk nélkül és az ő távollétében vádat összetákolni ellene.

Jézus többet nem jelent meg a Szanhedrin tagjaiból álló bíróság előtt. Nem akartak még egyszer a szemébe nézni azután, hogy ítéletet mondtak az ártatlan élete felett. Jézus (emberként) nem ismerte meg a vádjaikat addig, amíg meg nem hallotta azokat Pilátustól.

Mialatt Jézus a teremben tartózkodott Jánossal és az Örökkal, és miközben a bíróság a második ülését tartotta, a főpap palotájában lévő nők közül néhányan, a barátaikkal együtt, eljöttek megnézni a különös foglyot, és az egyikük megkérdezte tőle:

„Te vagy a Messiás, az Isten Fia?”

Jézus erre így válaszolt:

„Ha megmondom, nem hiszel nekem; és ha megkérdesz, nem felelsz.”

Aznap reggel hat órakor Jézust elvezették Kajafás házából Pilátus elé, hogy megerősítse a halálos ítéletet, melyet a Szanhedrin tagjaiból álló bíróság oly igazságtalanul és szabálytalanul már kiszabott.

475. A PILÁTUS ELŐTTI PER

Röviddel reggel hat óra után, Kr.u. 30. április 7-én, pénteken állították Jézust Pilátus, a római helytartó elé, aki Júdeát, Szamariát és Idumeát kormányozta Szíria teljhatalmú császári megbízottjának közvetlen felügyelete alatt. A megkötözött Mestert a templomórság vitte a római kormányzó elé, a Mestert kísérve pedig ott volt mintegy ötven vádlója, közöttük a Szanhedrin tagjaiból álló bíróság (főleg szadduceusok), Karióti Júdas és a főpap, Kajafás, valamint jelen volt János apostol is. Annás nem jelent meg Pilátus előtt.

Pilátus már felkelt és készen állt a kora reggeli látogató csoport fogadására, mert azok, akik előző este megszerezték a beleegyezését a római katonák igénybevételére az Ember Fia elfogásához, előre tájékoztatták arról, hogy Jézust korán fogják elhozni hozzá. E tárgyalást Antónia erődjének egy hozzáépített része, a praetorium előtt tartották, ahol Pilátus és a felesége meg szokott szállni Jeruzsálemben jártakor.

Bár Pilátus nagyjából a praetorium csarnokaiban folytatta le a vizsgálatot, a nyilvános tárgyalásra kívül, a főbejáratához felvezető lépcsőkön került sor. Ez újfajta engedmény volt a zsidók számára, akik nem voltak hajlandók belépni semmiféle olyan pogány épületbe, ahol esetleg kovászt használhattak a páska-ünnepre való készülődés napján. Ha így tesznek, akkor az nem csak szertartási értelemben teszi

őket tisztátalanná és ezáltal megakadályozta volna, hogy részt vegyenek a hálaadás délutáni ünnepén, hanem azt is szükségessé tette volna, hogy megtisztulási szertartásoknak vessék alá magukat napnyugta után a páska-ünnepi estebéd elfogyasztására való jogosultság érdekében.

Jóllehet ezeket a zsidókat lelkiismeretileg egyáltalán nem zavarta, hogy fondorlatosan előidézzék Jézus bírósági úton való meggyilkolását, ugyanakkor kínosan pontosak voltak a szertartási tisztaság és a hagyományos szabályszerűség kérdéseiben. De nem ezek a zsidók voltak az egyetlenek, akik nem ismerték fel egy isteni természet nagy és szent kötelességeit, miközben túlzottan nagy figyelmet fordítottak az időben és örökkévalóságban való emberi jólét csekély jelentőségű dolgaira.

476. Pilátus helytartó

Ha Pilátus helytartó nem lett volna a kisebb tartományok meglehetősen jó kormányzója, akkor Tibériusz aligha tűrte volna el, hogy Júdea kormányzója maradjon tíz éven át. Bár igen jó intézőnek minősült, erkölcsileg gyáva volt. Hiányzott belőle az emberi nagyság, mely által megérthette volna a zsidók kormányzójaként kapott feladatának természetét. Nem fogta fel azt a tényt, hogy ezeknek a hébereknél valódi vallásuk volt, olyan hitük, melyért készek voltak meghalni, és hogy sok milliójuk, akik itt-ott a birodalomban elszórtan éltek, úgy tekintett Jeruzsálemre, mint a hitük szentélyére és a Szanhedrint a legfelsőbb földi bíróságként tisztelte.

Pilátus nem szerette a zsidókat, és e mélyen gyökerező gyűlölete már korán megnyilvánult. Az összes római tartomány közül egyet sem volt nehezebb kormányozni, mint Júdeát. Pilátus sohasem látta át igazán a zsidók igazgatásával járó nehézségeket és ezért a kormányzói ténykedésének már a legelején egy sor, csaknem végzetes és majdhogynem öngyilkos baklövést követett el. E melléfogásai miatt tehettek szert a zsidók oly nagy hatalomra fölötte. Amikor befolyásolni akarták a döntéseit, csak annyit kellett tenniük, hogy felkeléssel fenyegettek, és Pilátus gyorsan meg is hátrált. A helytartó nyilvánvaló ingadozása, az erkölcsi bátorságának hiánya, főként számos olyan vita emlékéből fakadt, mely vitákat a zsidókkal folytatott, és amelyekben minden esetben le is győzték őt. A zsidók tudták, hogy Pilátus fél tőlük, hogy félti a tisztását Tibériusz előtt, és ezt az ismeretet számos alkalommal kamatoztatták is a kormányzó nagy hátrányára.

Pilátusnak a zsidók előtti kegyvesztettsége egy sor szerencsétlen összeütközés eredményeként alakult ki. Először is, nem vette komolyan a bennük mélyen gyökerező előítéletet minden kép iránt, amely bálványimádási jelkép lehetett. Ennélfogva megengedte a katonáinak, hogy úgy lépjenek be Jeruzsálembe, hogy nem távolították el a császár képeit a lobogóikról, amint az szokása volt a római katonának az elődje idején. Nagy zsidó küldöttség járt Pilátus nyakára öt napon keresztül, azért esedezve nála, hogy távolíttassa el ezeket a képeket a katonai zászlókról. Kereken megtagadta a kérésüket és azzal fenyegetőzött, hogy nyomban kivégezteti őket. Pilátus, lévén maga is szkeptikus, nem értette meg, hogy az erősen vallásos érzületű emberek nem haboznának meghalni a vallási meggyőződésükért; és ezért ijedt meg, amikor a zsidók dacosan, a fejüket leszegve felsorakoztak a palotája előtt, és megüzenték, hogy készek a halálra. Pilátus ekkor értette meg, hogy olyasmivel fenyegetőzött, amit nemigen akar teljesíteni. Megadta magát, elrendelte, hogy a képeket távolítsák el a jeruzsálemi katonáinak lobogóiról, és attól a naptól kezdve nagymértékben a zsidó vezetők játékszere lett, mivel felfedezték azon gyengéjét, hogy olyasmivel fenyegetőzik, amit fél megtenni.

Pilátus később eltökélte, hogy visszaszerzi ezt az elveszett tekintélyét és ennek megfelelően elhelyeztette Heródes jeruzsálemi palotájának falain azokat a császári címerpajzsokat, melyek mindennapos használatban voltak a császárimádatban. Amikor a zsidók tiltakoztak, ő hajthatatlan maradt. S mivel nem volt hajlandó meghallgatni a tiltakozásaikat, a zsidók rögvést Rómához fordultak, és a császár nyomban elrendelte a sértő pajzsok eltávolítását. Ekkor Pilátus megbecsültsége még kisebbre zsugorodott.

A másik dolog, amivel igencsak megutáltatta magát a zsidókkal az volt, hogy arra vetemedett, hogy pénzt vegyen el a templomkincstárból egy új vízvezeték építési költségeinek fedezésére, mellyel több vizet lehetett biztosítani a nagy vallási ünnepek idején Jeruzsálembe érkező sok millió látogatónak. A zsidók úgy tartották, hogy csakis a Szanhedrin teljesíthet kifizetéseket a templomi pénzekből, és a zsidók

sohasem hagytak fel Pilátus gyalázásával e szemtelen rendelkezése miatt. E döntés eredménye nem kevesebb mint húsz felkelés és sok vérontás lett. E komoly zendülések közül az utolsó egy nagy csoport galileainak a lemészárolását hozta, amint azok éppen az oltárnál tartottak istenimádatot.

Fontos tény, hogy bár ez az ingatag római úr feláldozta Jézust a zsidóktól való félelemből és a személyes helyzetének védelme okán, végül azért veszítette el a hivatalát, mert szükségtelenül lemészároltatott több szamaritánust egy hamis Messiás kijelentéseivel összefüggésben, aki seregeket vezetett a Gerizim hegyre, ahol állítása szerint a templomi edények el voltak ásva; és ádáz forrongás tört ki, amikor nem talált rá a szent edények rejtékhelyére, pedig megígérte. E mellékesemény eredményeként Szíria teljhatalmú császári megbízottja Rómába rendelte Pilátust. Tibériusz meghalt, miközben Pilátus Róma felé tartott, és nem őt jelölték újra Júdea kormányzójává. Pilátus soha nem heverte ki teljesen azt a sajnálatos megbélyegzést, hogy hozzájárult Jézus keresztre feszítéséhez. Lévén, hogy nem volt az új császár kegyeltje, visszavonult Lausanne tartományba, ahol később öngyilkos lett.

Klaudia Prokula, Pilátus felesége sokat hallott Jézusról a szolgálólányától, aki főníciaiként hitt az országról szóló evangéliumban. Pilátus halála után Klaudia nyíltan is azonosult a jó hír terjesztésének munkájával.

Mindez sokat megmagyaráz abból, ami ezen a megrendítően szomorú péntek délelőttön lezajlott. Könnyű megérteni, hogy a zsidók miért merték kényszeríteni Pilátust – felkeltve őt hat órákor, hogy hallgassa ki Jézust – és hogy miért is nem haboztak megvádolni őt a császárral szembeni felségsértéssel, amennyiben meg meri tagadni a Jézus halálával kapcsolatos követeléseiket.

Egy rangjához méltó római kormányzó, aki a zsidók vezetőivel nem ily kedvezőtlen viszonyban van, sohasem engedte volna meg ezeknek a vérszomjas vallási megszállottaknak, hogy egy olyan ember halálát okozzák, akiről ő maga is kijelentette, hogy ártatlan az ellene felhozott vádakban és nem követett el vétséget. Róma nagy hibát, e világ ügyében messze ható következményekkel járó hibát követett el, amikor a képességeit tekintve másodrendű Pilátust küldte Palesztina kormányzására. Tibériusz jobban tette volna, ha a birodalom legjobb tartományi intézőjét küldi a zsidókhoz.

477. Jézus megjelenik Pilátus előtt

Amikor Jézus és a vádlói összegyűltek Pilátus ítélkező csarnoka előtt, a római kormányzó kijött, és üdvözölve az összesereglett társaságot, megkérdezte:

„Mivel vádoljátok ezt az embert?”

A szadduceusok és a tanácsosok, akik eltökélték, hogy Jézust félreállítják, elszánták magukat, hogy úgy járulnak Pilátus elé és kérik tőle a Jézusra kiszabott halálbüntetés megerősítését, hogy maguk nem javasolnak semmilyen ténytudó vádat. Ezért a Szanhedrin tagjaiból álló bíróság szóvivője így felelt Pilátusnak:

„Ha ez az ember nem volna gonosztevő, akkor nem hoztuk volna el hozzád.”

Amikor Pilátus látta, hogy vonakodnak előadni a Jézus elleni vádjaikat, bár tudta, hogy egész éjjel a bűnösségről tanácskoztak, azt válaszolta nekik:

„Ha nem értettetek egyet semmilyen vádpontban, akkor miért nem ítélték fölötte a magatok törvényei szerint?”

Erre a Szanhedrin tagjaiból álló bíróság írnoka szólt Pilátushoz:

„Törvény ellen való dolog bárkit is megölnünk, márpedig a nemzetünk rendbontója halált érdemel azokért a dolgokért, amiket mondott és tett. Azért járultunk elébed, hogy jóváhagyd a határozatunkat.”

Az, hogy ilyen ürüggyel próbálkoztak a római kormányzónál, mutatja a Szanhedrin tagjainak rosszakaratát és harapós kedvét Jézussal szemben, valamint Pilátus tiszteletének, megbecsülésének és méltósága elismerésének hiányát is. Mily arcátlanság ezen alávetett polgárok részéről, hogy azzal állnak a tartományi kormányzójuk elé, hogy kivégzési parancsot kérjenek egy olyan ember ellen, akinek

előzőleg nem biztosítottak tisztességes tárgyalást és még csak nem is nyújtottak be egyértelmű bűnvádakat ellene!

Pilátusnak volt némi tudomása Jézusnak a zsidók körében végzett munkájáról, és gyanította, hogy az ellene felhozható vádak összefüggenek a zsidó egyházi törvények megszegésével; ezért aztán megpróbálta az ügyet visszautalni az ő saját bíróságukhoz. Pilátus megint csak örömet lelte abban, hogy nyomást gyakorolhatott rájuk annak érdekében, hogy nyilvánosan megvallják, nincs hatalmuk kimondani és végrehajtani a halálos ítéletet még a saját fajtájukhoz tartozó ember esetében sem, akit pedig keserű és irigy gyűlölettel vetettek meg.

Néhány órával korábban, nem sokkal éjjél előtt és miután engedélyezte a római katonák igénybevételét Jézus titkos elfogásához, Pilátusnak további ismeretek jutottak tudomására Jézusról és az ő tanításairól a feleségétől, Klaudiától, aki részlegesen áttért a judaizmusra, és aki később teljesen a jézusi evangélium híve lett.

Pilátus szerette volna elhalasztani a kihallgatást, ám belátta, hogy a zsidó vezetők elszántak az ügy folytatásában. Tudta, hogy ez az időszak nem csak a páska-ünnepre való készülődés délelőttje, hanem hogy e nap, péntek lévén, egyúttal az előkészületi napja is a pihenés és az istenimádat zsidó szombatjának.

Pilátus, akit felettébb érzékenyen érintett a zsidók fellépésének tiszteletlen volta, nem volt hajlandó teljesíteni azon követeléseiket, hogy Jézust tárgyalás nélkül ítéljék halálra. Miután tehát várt néhány pillanatot, hogy előadják a fogoly elleni vádjaikat, odafordult hozzájuk és így szólt:

„Nem fogom halálra ítélni ezt az embert tárgyalás nélkül; és abba sem egyezem bele, hogy kihallgassam, amíg elő nem adjátok az ellene szóló vádjaitokat írásban.”

Amikor a főpap és a többiek meghallották, hogy Pilátus ezt mondja, jeleztek a bírósági írnoknak, aki erre átadta Pilátusnak a Jézus ellen írásban megfogalmazott vádakat. A vádak pedig ezek voltak:

„A Szanhedrin tagjaiból álló bíróságban úgy találtuk, hogy ez az ember gonosztevő és felforgatja a nemzetünket, mert bűnös abban, hogy:

1. Megrontja nemzetünket és lázadásba hajszolja a népünket.
2. Tiltja az embereknek, hogy adót fizessenek a császárnak.
3. A zsidók királyának nevezi magát és egy új ország alapítását tanítja.”

Jézus ellen nem folytattak szabályos büntetőeljárást és nem is ítélték el őt jogszerűen e vádak egyikében sem. Még csak nem is hallotta ezeket a vádakat, amikor azokat először kimondták, Pilátus azonban kihozatta őt a praetoriumból, ahol az őrk vigyázták, és ragaszkodott ahhoz, hogy a vádakat ismételjék el Jézus előtt.

Amikor Jézus meghallotta a vádpontokat, jól tudta, hogy azok nem hangzottak el a zsidó bíróság előtt, és tudta ezt Zebedeus János és a vádlói is, de Jézus nem felelt a hamis vádjaikra. Még amikor Pilátus felszólította, hogy feleljen a vádlóinak, akkor sem nyitotta ki a száját. Pilátus olyannyira elképedt az egész eljárás tisztességtelen voltán és oly nagy hatást gyakorolt rá Jézus hallgatása és tökéletes viselkedése, hogy úgy döntött, a foglyot beviszi a csarnokba és ő maga hallgatja ki.

Pilátus elméje összezavarodott, szívében félt a zsidóktól és a szelleme igencsak fel volt kavarodva, látván, hogy Jézus mily fenségesen áll a vérszomjas vádlói előtt és nem néma megvetéssel, hanem a valódi sajnálat és az elszomorult szeretet képét mutatva tekint le rájuk.

478. Pilátus magánkihallgatása

Pilátus bevitte Jézust és Zebedeus Jánost a magántermébe, az öröknek kint kellett maradniuk a csarnokban, és miután megkérte a foglyot, hogy üljön le, leült mellé és feltett neki néhány kérdést. Pilátus a Jézussal való beszélgetést azzal kezdte, hogy biztosította arról, hogy nem hiszi el az ellene felhozott első vádpontot: mely szerint ő a nemzet megrontója és lázadásra bujtogató lenne. Ezután megkérdezte:

„Tanítottad-e valaha, hogy nem szabad adót fizetni a császárnak?”

Jézus Jánosra mutatott és így szólt:

„Kérdezd őt vagy bárki mást, aki hallotta a tanításomat.”

Erre Pilátus megkérdezte az adófizetés dolgáról Jánost, és János tanúskodott a Mester tanításáról és elmondta, hogy Jézus és az apostolai megfizették az adót a császárnak is és a templomnak is. Miután Pilátus kikérdezte Jánost, azt mondta:

„Ne szólj senkinek arról, hogy beszéltem veled.”

És János soha nem is beszélt erről.

Pilátus ezután Jézushoz fordult a további kérdéseivel, mondván:

„Most pedig beszéljünk az ellened felhozott harmadik vádpontról, te vagy a zsidók királya?”

Mivel úgy tűnt, hogy Pilátus hangjában az őszinte érdeklődés csendült fel, Jézus rámosolygott a helytartóra és azt mondta:

„Pilátus, ezt most magadtól kérdezed, vagy a többiek, a vádlóim miatt teszed fel e kérdést?”

Mire némiképp felháborodva, a kormányzó azt kérdezte:

„Hát zsidó vagyok én? A te saját néped és a főpapok hoztak ide és kértek, hogy ítéljelek halálra. Én megkérdőjelezem a vádjaik érvényességét és csak azt akarom kideríteni a magam számára, hogy mit tettél. Mondd meg nekem, mondtad-e azt, hogy te vagy a zsidók királya és törekedtél-e új ország alapítására?”

Erre Jézus azt mondta Pilátusnak:

„Nem látod, hogy az én országom nem e világi? Ha az országom e világi volna, akkor a tanítványaim bizonyosan harcolnának, hogy ne kerüljek a zsidók kezére. Az, hogy most itt vagyok előtted kötelekben, kellőképpen mutatja minden embernek, hogy az országom szellemi uralom, olyan emberek közötti testvériség, akik hiten keresztül és szeretet révén az Isten fiaivá lettek. Ez a megmentő üdv a nem-zsidókért éppúgy van, mint a zsidókért.”

„Hát akkor te végül is király vagy?” – kérdezte Pilátus.

Jézus erre így felelt:

„Igen, ilyen király vagyok, és az én országom a mennyei Atyám hű fiainak családja. Azért születtem e világba, hogy megmutassam Atyámat minden embernek és tanúságot tegyek az Isten igazságáról. Most neked is kijelentem, hogy mindenki, aki szereti az igazságot, meghallja az én hangomat.”

Erre Pilátus félig tréfásan, félig komolyan azt mondta:

„Igazság, mi az igazság – ki tudja?”

Pilátus nem volt képes felfogni Jézus szavait, és nem tudta megérteni a szellemi országának jellegét sem, de most már biztos volt abban, hogy a fogoly nem tett semmi olyat, amiért halált érdemelt volna. Egy pillantás Jézusra, amint szemtől szemben voltak, elég volt ahhoz, hogy még akár Pilátust is meggyőzze arról, hogy ez a szelíd és kimerült, ámde fenséges és egyenes ember nem olyan vad és veszélyes forradalmár, aki arra áhítozik, hogy magát Izráel földi királyszékebe emelje. Pilátus úgy gondolta, hogy megértett valamennyit abból, amit Jézus mondott, amikor királynak nevezte magát, mert ismerte a sztoikusok tanításait, akik kijelentették, hogy „a bölcs ember király”. Pilátusnak mély meggyőződésévé vált, hogy Jézus, nemhogy nem veszélyes lázító, hanem se több, se kevesebb, mint egy ártatlanul képzelt, egy ártatlan megszállott.

Miután kikérdezte a Mestert, Pilátus visszament a főpapokhoz és Jézus vádlóihoz, és azt mondta:

„Kihallgattam ezt az embert, és nem találtam vétkesnek. Nem hiszem, hogy bűnös volna azokban a vádokban, amelyeket ellene felhozatok; úgy gondolom, hogy szabadon kell engedni.”

Ahogy a zsidók meghallották ezt, éktelen haragra gerjedtek, de olyan nagyra, hogy vadul azt kezdték kiáltozni, hogy Jézusnak meg kell halnia; és a Szanhedrin tagjainak egyike vakmerőn e szavakkal lépett oda Pilátushoz:

„Ez az ember feltüzeli a népet, kezdte Galileában és folytatta egész Júdeában. Bajkeverő és gonosztevő. Sokáig fogod sajnálni, ha ezt a gonosztevőt elengeded.”

Pilátus erősen szorongatott helyzetben volt azt illetően, hogy mit tegyen Jézussal; ezért aztán, amikor meghallotta, hogy azt mondják, hogy a működését Galileában kezdte, arra gondolt, hogy azzal kerülheti meg az ügy eldöntésének felelősségét, vagy legalábbis gondolkodási időt nyerhet, ha elküldi Jézust Heródes elé, aki akkor éppen a városban tartózkodott a páska-ünnep miatt. Pilátus arra is gondolt, hogy e nagyvonalú cselekedettel megtalálta az ellenszerét ama keserű érzések egy részének, melyek egy ideje már kölcsönösök voltak ő és Heródes között, s amelyek a hatásköri kérdésekkel kapcsolatos számos félreértésből eredtek.

Pilátus magához hívta az öröket és azt mondta:

„Ez az ember galileai. Vigyétek tüstént Heródeshez, és amint kihallgatta, jelentsétek, hogy mire jutott vele.”

És azok elvitték Jézust Heródeshez.

479. Jézus Heródes előtt

Amikor Heródes Jeruzsálemben tartózkodott, Nagy Heródes régi makkabeusi palotájában szállt meg, és a korábbi uralkodó ezen otthonába vitték most a templomőrök Jézust, és őt a vádlói és a gyarapodó sokaság követte. Heródesnek már régóta tudomása volt Jézusról, és nagyon kíváncsi volt rá. Amikor az Ember Fia ott állt előtte, ezen a péntek délelőttön, a gonosz edómi egy pillanatra sem emlékezett a korábbi évek fiatalemberére, aki Szeferiszban járult elébe, igazságos döntést kérve az apja után járó pénz ügyében, aki baleset következtében halt meg az egyik középületen végzett munka közben. Amennyire Heródes meg tudta ítélni, sohasem találkozott még Jézussal, bár sok aggodalmat okozott neki, amikor a tevékenységét még csak Galileában folytatta. Most, hogy Jézus Pilátus és a júdeaiak fogságában volt, Heródes már szerette volna látni, mert biztonságban érezte magát a tőle eredő bármilyen bonyodalomtól. Heródes korábban sokat hallott a Jézus által művelt csodákról, és most tényleg abban reménykedett, hogy megláthatja, amint valamilyen csodát tesz.

Amikor Jézust Heródes elé vezették, a negyedes fejedelem elképedt a méltóságteljes megjelenésén és az arckifejezésének nyugodtságán. Heródes mintegy tizenöt percen át kérdezgette Jézust, ám a Mester nem felelt neki. Heródes gúnyolódott vele és rá akarta venni, hogy mutasson valami csodát, Jézus azonban nem válaszolt a számos kérdésére és nem felelt a gúnyos megjegyzéseire sem.

Ezután Heródes a főpapokhoz és a szadduceusokhoz fordult, és meghallgatván a vádjaikat, megtudhatott mindent, sőt még annál többet is, mint amit Pilátus meghallhatott az Ember Fiának állítólagos gonosztetteiről. Végül, miután meggyőződött arról, hogy Jézus nem akar sem beszélni, sem csodát tenni a kedvéért, Heródes egy darabig gúnyolódott rajta, majd felöltöztette egy régi bíborszínű díszruhába és visszaküldte Pilátushoz. Heródes tudta, hogy nem rendelkezhet Jézus felett Júdeában. Bár örült annak, hogy végleg megszabadulhat Jézustól Galileában, hálás is volt, amiért Pilátus viselte a kivégeztetésének felelősségét. Heródes sohasem vetkőzte le teljesen a Keresztelő János megölése miatti gyötrő félelmét. Heródes néha még attól is félt, hogy Jézus nem más, mint a holtából feltámadt János. Most e félelme elmúlt, hiszen láthatta, hogy Jézus igen eltérő személyiség a szókimondó és tüzes prófétához képest, aki arra vetemedett, hogy világgá kürtölje és elítélje az ő magánéleti dolgaiat.

480. Jézus visszatér Pilátushoz

Amikor az Örök visszavitték Jézust Pilátushoz, a helytartó kiment a praetorium elülső lépcsőjéhez, ahol az ítélőszéke állt, és a főpapokat és a Szanhedrin tagjait összehívva, azt mondta nekik:

„Olyan vádakkal hoztátok eléem ezt a férfit, hogy megrontja az embereket, tiltja az adófizetést, és azt állítja, hogy ő a zsidók királya. Megvizsgáltam a dolgot és nem találtam bűnösnek ezekben a vádakban. Valójában semmilyen vétet nem találtam nála. Ezután elküldtem Heródeshez, és a negyedes fejedelemnek is erre a következtetésre kellett jutnia, hiszen visszaküldte hozzánk. Ez az ember biztosan nem követett el semmi olyasmit, ami halálbüntetést érdemelne. Ha még mindig úgy gondoljátok, hogy fegyelmezést érdemel, hajlandó vagyok megbüntetni, mielőtt eleresztem.”

Amint a zsidók épp hangosan tiltakozni kezdtek Jézus elengedése ellen, egy nagyobb tömeg vonult a praetorium elé abból a célból, hogy arra kérjék Pilátust, hogy a páska-ünnep tiszteletére engedjen el egy foglyot. Egy ideje az volt a római kormányzók szokása, hogy megengedték a köznépek, hogy kiválasszon egy bebörtönzött vagy elítélt embert, aki megbocsátást nyert a páska-ünnep idején. Most ez a tömeg egy fogoly elengedését kérve jött elé, és mivel Jézus nemrégiben még nagy kegyben állt a tömegek előtt, az jutott Pilátus eszébe, hogy esetleg kivonhatja magát a kellemetlen helyzetből azzal, hogy felajánlja e csoportnak, hogy mivel Jézus épp egy ítélőszék előtt álló fogoly, ezért a páska-ünnepi jó szándék jeléül ezt a galileai férfit engedi el.

Ahogy a tömeg felfelé nyomult az épület lépcsőjén, Pilátus meghallotta, hogy az emberek egy bizonyos Barabbás nevét kiáltozzák. Barabbás hírhedt politikai felbujtó és gyilkos rabló volt, egy pap fia, akit a közelmúltban fogtak el, miközben a jerikói úton rabolt és gyilkolt. Ezt az embert halálra ítélték, mely ítéletet a páska-ünnep elmúltával kellett végrehajtani.

Pilátus felállt és elmagyarázta a tömegnek, hogy Jézust a főpapok hozták elé, akik bizonyos vádakkal ki akarják végeztetni, és hogy őszintén a férfi nem érdemli meg a halált. Pilátus azt mondta:

„Ezért hát mit szeretnétek, melyiket adjam nektek, ezt a Barabbást, a gyilkost, vagy ezt a galileai Jézust?”

Amikor Pilátus ezt elmondta, a főpapok és a Szanhedrin tanácsosai teli torokból mind azt kiáltották:

„Barabbást, Barabbást!”

Amint az emberek látták, hogy a főpapok Jézus halálát akarják, gyorsan csatlakoztak az életét követelőkhöz s közben hangosan kiabálva kérték Barabbás elengedését.

Néhány nappal ezt megelőzően a tömeg félelemmel vegyes tisztelettel viseltetett Jézus iránt, de a tömeg nem nézett fel olyasvalakire, aki, miután azt állította magáról, hogy ő az Isten Fia, most a főpapok és a vezetők fogságában van és Pilátus előtt áll az életéről döntő perben. Jézus lehetett hős a néptömeg szemében, amikor kikergette a pénzváltókat és az árusokat a templomból, de nem akkor, amikor ellen nem álló fogoly volt az ellenségei kezében és az életéről határozó perben.

Pilátust dühítette annak látványa, hogy a főpapok a megrögzött gyilkosnak való megbocsátást követelik, miközben Jézus véérért kiáltanak. Látta a rosszindulatukat és a gyűlöletüket, és érzekelte az előítéletüket és irigységüket. Ezért így szólt hozzájuk:

„Hogy választhatjátok egy gyilkos életét ezen emberé helyett, akinek a legnagyobb bűne az, hogy képletesen a zsidók királyának mondja magát?”

Ám ez nem volt valami bölcs kijelentés Pilátus részéről. A zsidóké büszke nép volt, mely most a római politikai iga alatt állt, de akik abban reménykedtek, hogy eljön majd egy Messiás, aki nagy erőben és dicsőségben megszabadítja őket a nem-zsidó rabságból. Nagyon megsértődtek azon a burkolt célzáson – jobban, mintsem Pilátus gondolta volna – hogy a furcsa tantételek szerény tanítójára, aki most letartóztatásban volt és akit halált érdemlő bűnökkel vádoltak meg, úgy utalt valaki, mint „a zsidók királyára”. Egy ilyen megjegyzést úgy tekintettek, mint támadást minden olyasmi ellen, amit a nemzeti létükben szentnek és tisztelendőnek tartottak, és ezért engedtek még inkább szabad folyást annak, hogy hangosan kiabálva követeljék Barabbás elengedését és Jézus halálát.

Pilátus tudta, hogy Jézus ártatlan az ellene felhozott vádakban, és ha igazságos és bátor bíró lett volna, akkor felmenti és szabadon engedi őt. De félt szembeszállni ezekkel a feldühödött zsidókkal, és mialatt

habozott tenni a kötelességét, egy hírnök érkezett és egy, a feleségétől, Klaudiától jövő lepecsételt üzenetet adott át neki.

Pilátus jelezte az összegyűlteknél, hogy szeretné elolvasni az üzenetet, melyet épp akkor kapott meg, mielőtt folytatta volna az előtte lévő ügy elbírálását. Amikor Pilátus felbontotta a feleségétől jött levelet, ezt olvashatta:

„Könyörgöm, ne tégy semmit ezzel az ártatlan és igaz emberrel, akit Jézusnak neveznek. Sokat szenvedtem egy ma éjszakai álmomtól, mely vele volt kapcsolatos.”

A Klaudiától érkezett ezen üzenet nemcsak hogy nagyon feldúlta Pilátust, hanem sajnós késleltette az ügy elbírálását is, amivel elég időt biztosított ahhoz, hogy a zsidó vezetők szabadon körbe járjanak a tömegben és arra biztassák az embereket, hogy Barabbás elengedését kívánják és Jézus keresztre feszítését követeljék.

Pilátus végül még egyszer nekigyürkőzött a kialakult kényelmetlen helyzet rendezésének és megkérdezte a zsidó vezetők s a megbocsátást kérelmező tömeg vegyes gyülekezetétől:

„Mit tegyek azzal, akit a zsidók királyának neveznek?”

Erre mind egyhangúlag azt kiáltották:

„Feszítsd meg! Feszítsd meg!”

A vegyes összetételű tömeg részéről elhangzott követelés egyöntetűsége meglepettette és megijesztette Pilátust, az igaztalan és rettegő bírót.

Erre Pilátus még egyszer megkérdezte:

„Miért feszíttetnétek keresztre ezt az embert? Mi rosszat tett? Ki áll elő és tanúskodik ellene?”

Amikor meghallották, hogy Pilátus Jézus védelmében beszél, még inkább azt kiabálták:

„Feszítsd meg! Feszítsd meg!”

Erre Pilátus a páska-ünnepi fogoly elbocsátása tárgyában fordult hozzájuk, mondván:

„Újra csak megkérdezlek titeket, melyiket engedjem el a foglyok közül ma, a páska-ünnep idején?”

A tömeg megint azt kiabálta:

„Add nekünk Barabbást!”

Pilátus erre azt mondta:

„Ha elengedem a gyilkost, Barabbást, akkor mit tegyek Jézussal?”

A sokaság egyhangúlag azt üvöltötte:

„Feszítsd meg! Feszítsd meg!”

Pilátust rettegéssel töltötte el a főpapok és a Szanhedrin tanácsosainak közvetlen irányítása alatt álló tömeg állhatatos kiabálása; mindazonáltal úgy döntött, hogy legalább még egy kísérletet tesz a tömeg lecsillapítására és Jézus megmentésére.

481. Pilátus utolsó próbálkozása

Mindabban, ami ezen a péntek reggelen Pilátus előtt folyik, csak Jézus ellenségei vesznek részt. A sok barátja vagy nem értesült még az éjszakai letartóztatásáról és a kora reggeli tárgyalásáról vagy bujkált, nehogy őket is letartóztassák és halálra ítéljék, mert hisznek Jézus tanításaiban. A Mester halálát követelő sokaság most csak az ő esküdt ellenségeiből és a könnyen irányítható és nem gondolkodó embertömegből áll.

Pilátus még egyszer hatni akart a sajnálatukra. Mivel félt dacolni a félrevezetett tömeggel, mely Jézus véérért kiáltott, elrendelte a zsidó öröknek és a római katonának, hogy vigyék el Jézust és korbácsolják meg. Ez önmagában igazságtalan és jogtalan eljárás volt, hiszen a római törvény előírta, hogy csak azokat lehet megkorbácsoltatni, akiket kereszthalálra ítélték. Az örök Jézust a praetorium nyílt udvarára vitték a megpróbáltatáshoz. Bár az ellenségei nem voltak tanúi ennek a megkorbácsolásnak, Pilátus igen, és mielőtt az aljas tettükkel végeztek volna, arra utasította a korbácsolókat, hogy hagyják abba és jelezte, hogy vigyék elé Jézust. Mielőtt a korbácsolók hozzákezdték volna ahhoz, hogy csomós korbáccsal megverjék a szegyenfához kötözött Jézust, megint ráadták a bíborszínű öltözetet, és fontak egy töviskoronát, melyet a homlokába húztak. Amikor egy nádpálcát adtak a kezébe hamis jogarként, eléje térdeltek és úgy gúnyolták, mondván:

„Üdvözlégy, zsidók királya!”

Majd leköpték és ököllel az arcába sújtottak. Az egyikük pedig, mielőtt visszavitték volna őt Pilátushoz, kivette a nádpálcát a kezéből és fejbe verte vele.

Ezután vezettette elő Pilátus a vérző, meggyötört foglyot, és megmutatva őt a vegyes tömegnek, azt mondta:

„Íme az ember! Megint csak azt mondom nektek, hogy én nem találtam bűnt benne, és miután megkorbácsolattam, el akarom engedni.”

Ott állt a názáreti Jézus, egy régi, bíborszínű királyi palástban, kedves homlokát pedig töviskorona szúrta. Arca vérfoltos volt és tartása meggörnyedt a szenvedéstől és a fájdalomtól. De semmi sem indítja meg azok kegyetlen szívét, akik a mélyen gyökerező érzelmi gyűlölet áldozatai és a vallási előítélet rabszolgái. E látvány óriási iszonyodást keltett egy hatalmas világegyetem területein, de nem érintette meg azok szívét, akik az elméjükben elszánták magukat arra, hogy Jézus pusztulását okozzák.

Amikor magukhoz tértek az első megrökönyödésből a Mester állapotának láttán, csak még hangosabban kiabálták:

„Feszítsd meg! Feszítsd meg! Feszítsd meg!”

Ekkor Pilátus megértette, hogy hasztalan dolog az ő feltételezett sajnálatukra építeni. Előrelépett és így szólt:

„Úgy látom, elszántátok magatokat, hogy ennek az embernek meg kell halnia, de mit tett, hogy halált érdemel? Ki mondja meg az elkövetett bűnét?”

Ekkor maga a főpap lépett előre, és odamenve Pilátushoz, dühösen azt mondta:

„Van egy szent törvényünk, és ama törvény szerint ennek az embernek meg kell halnia, mert azt állította magáról, hogy ő az Isten Fia.”

Ezt meghallva Pilátus nagyon megijedt, nem csak a zsidóktól, hanem azért is, mert eszébe jutott a felesége üzenete és a görögök mitológiai története arról, hogy az istenek lejöttek a földre, így hát reszketni kezdett attól a gondolattól, hogy Jézus esetleg isteni személyiség. Csendre intette a tömeget, közben karon fogta Jézust és megint elvezette az épület belsejébe, hogy további kérdéseket tegyen fel neki. Pilátust most félelem bizonytalanította el, babona zavarta össze és a tömeg makacs hozzáállása gyötörte.

482. Pilátus utolsó kérdései

Ahogy a félelemérettől megindult Pilátus leült Jézus mellé, azt kérdezte:

„Honnan jössz? Ki vagy te valójában? Mit jelent az, amit mondanak, hogy az Isten Fia vagy?”

Jézus azonban nemigen tudott válaszolni ilyen kérdésekre, amikor azokat az emberektől féltő, gyenge és ingadozó bíró tette fel, aki olyan igazságtalan volt, hogy megkorbácsolhatta őt azelőtt, hogy annak

rendje és módja szerint halálra ítélte volna, pedig maga is kijelentette, hogy minden bűnben ártatlan. Jézus egyenesen Pilátus szemébe nézett, de nem válaszolt neki. Erre Pilátus így szólt:

„Nem vagy hajlandó beszélni? Nem veszed észre, hogy még mindig a hatalmamban áll, hogy elengedjelek vagy megfeszíttesselek?”

Erre Jézus azt mondta:

„Nem lehetne hatalmad felettem, kivéve, ha azt fentről engedélyezték. Te nem gyakorolhatnál hatalmat az Ember Fia felett, ha a mennyei Atya nem engedné. De a te bűnöd nem oly nagy, mert te nem ismered az örömhírt. Aki elárult engem és aki átadott neked, azoknak nagyobb a bűnük.”

A Jézussal folytatott ezen utolsó beszélgetés komolyan megrémisztette Pilátust. Ez az erkölcsileg gyáva és ítélőképességét tekintve határozatlan ember most a Jézustól való babonás félelem és a zsidó vezetőktől való halálos rettegés kettős súlya alatt görnyedezett.

Pilátus újból megjelent a tömeg előtt, s e szavakat mondta:

„Bizonyos vagyok abban, hogy ez az ember csak vallási szabályszegést követett el. Vigyétek és ítéljétek meg a törvényetek szerint. Miért várjátok el, hogy beleegyezzem a halálába, csak mert összeütközésbe került a hagyományaitokkal?”

Pilátus már éppen kész volt elengedni Jézust, amikor Kajafás, a főpap odament a gyáva római bíróhoz, és ujját bosszúállón Pilátus arca előtt rázva olyan dühös szavakat szólt, melyeket az egész tömeg hallhatott:

„Ha elengeded ezt az embert, akkor nem vagy a császár barátja, és én majd gondoskodom arról, hogy a császár tudomást szerezzen mindenről.”

Ez a nyilvános fenyegetés már túl sok volt Pilátusnak. A személyes jövője miatti aggodás most elhomályosított minden más megfontolást, és a gyáva kormányzó elrendelte, hogy Jézust az ítélőszék elé hozzák. Ahogy a Mester ott állt előtte, rámutatott és gúnyosan azt mondta:

„Íme a királyotok.”

A zsidók azt felelték:

„El vele. Feszítsd meg!”

Mire Pilátus bő élccel és maró gúnnyal a hangjában azt mondta:

„Feszíttessem keresztre a királyotokat?”

A zsidók erre azt felelték:

„Igen, feszíttesd meg! Nekünk nincs más királyunk, mint a császár.”

Pilátus ekkor belátta, hogy nincs remény Jézus megmentésére, mert ő nem hajlandó dacolni a zsidókkal.

483. Pilátus gyászos megfutamodása

Itt állt az Isten Fia az Ember Fiaként megtestesülve. Megfogalmazott vádak nélkül vették őrizetbe; bizonyítékok nélkül vádolták meg; tanúk nélkül ítélték felőle; ítélet nélkül büntették meg; most pedig rövidesen halálra fogja ítélni egy igazságtalan bírót, aki bevallotta, hogy nem tudott vétket találni nála. Ha Pilátus úgy gondolta, hogy a hazafiságukat hívja segítségül azzal, hogy úgy utal Jézusra, mint „a zsidók királyára”, akkor teljes mértékben kudarcot vallott. A zsidók nem ilyen királyt vártak. A főpapok és a szadduceusok azon kijelentése, hogy „Nekünk nincs más királyunk, mint a császár”, még a nem gondolkodó néptömegben is megdöbbenést keltett, de most már túl késő volt Jézus megmentéséhez, még ha a tömeg ki is mert volna állni Jézus ügye mellett.

Pilátus félt egy felfordulástól vagy zendüléstől. Nem mert megkockáztatni egy ilyen zűrzavart a páska-ünnep idején Jeruzsálemben. Nemrégiben kapott megrovást a császártól, és nem akart megkockáztatni

még egyet. A tömeg üdvözölte, amikor elrendelte Barabbás szabadon engedését. Ezt követően odarendelt egy tálat és némi vizet, és ott a tömeg előtt mosta a kezét, mondván:

„Ártatlan vagyok ezen ember vérének kiontásában. Ti elhatároztátok, hogy meg kell halnia, de én nem találtam bűnt benne. Intézkedjete ti. A katonák mindjárt elővezetik.”

Erre a tömeg felujjongott és azt felelte:

„Száradjon az ő vére rajtunk és a gyermekeinken.”

484. RÖVIDDEL A KERESZTRE FESZÍTÉS ELŐTT

Ahogy Jézus és a vádlói elindultak Heródeshez, a Mester odafordult János apostolhoz és azt mondta:

„János, te már nem tehetsz többet értem. Menj el anyámhoz és hozd el hozzám, mielőtt meghalok.”

Amikor János meghallotta a Mester kérését, bár nem szívesen hagyta őt magára az ellenségeivel, sietve elment Betániába, ahol Jézus egész családja Mártának és Máriának, ama Lázár nőtestvéreinek a házában gyűlt össze és várakozott, akit Jézus a holtából feltámasztott.

A délelőtt folyamán a hírvivők több alkalommal is hoztak híreket Mártának és Máriának arról, hogy miként is áll Jézus pere. Jézus családja azonban csak néhány perccel azt megelőzően ért Betániába, hogy János megérkezett Jézus azon kérésével, hogy a kivégzése előtt látni szeretné az anyját. Miután Zebedeus János részletesen beszámolt a Jézus éjjeli elfogása óta történetekről, Mária, Jézus anyja egyből csatlakozott Jánoshoz, hogy elmenjen a legidősebb fiához. Mire Mária és János beért a városba, Jézus a keresztre feszítésére parancsot kapott római katonák kíséretében már odaért a Golgotához.

Amikor Mária, Jézus anyja elindult Jánossal a fiához, Jézus húga, Rúth nem volt hajlandó a család többi tagjával maradni. Lévén, hogy elszánta magát, hogy elkíséri az anyját, a bátyja, Júdás is vele tartott. A Mester családjának többi tagja Betániában maradt Jakab irányítása alatt, és csaknem óránként érkeztek Zebedeus Dávid hírvivői jelentésekkel arról, hogyan is áll a legidősebb bátyjuk, a názáreti Jézus elpusztítására irányuló szörnyűsleges ügy.

485. Karióti Júdás vége

Nagyjából fél kilencre járt az idő ezen a péntek reggelen, amikor véget ért Jézus kihallgatása Pilátusnál és a Mestert azoknak a római katonáknak az őrizetére bízta, akiknek a keresztre feszítést el kellett végezniük. Amint a rómaiak átvették Jézust, a zsidó örök kapitánya visszatért az embereivel a templomi telephelyükre. A főpap és az ő szanhedrinbeli társai szorosan az örök nyomában haladtak, és egyenesen a megszokott ülőhelyükre, a templombeli faragott köves terembe tartottak. Itt találták a Szanhedrin sok más tagját, akik arra vártak, hogy megtudják, mi lett Jézussal. Amint Kajafás előadta a Szanhedrinnek szóló beszámolót Jézus peréről és elítéltetéséről, Júdás jelent meg előttük és kérte a jutalmát a Mester elfogásában és a halálra ítéelésében játszott szerepért.

Ezek a zsidók mind ellenszenvvel viseltettek Júdás iránt; csakis a teljes megvetés érzésével tekintettek az árulóra. Jézusnak a Kajafás előtti pere és a Pilátus előtti megjelenése alatt Júdást mindvégig furdalta a lelkiismeret a hitszegő viselkedése miatt. Emellett a Jézus elárulásában nyújtott szolgálata fizetségül veendő jutalom iránti hiú reményei is kezdtek valamelyest szertefoszlani. Nem tetszett neki a zsidó hatóságok hűvössége és közönye; mindazonáltal elvárta, hogy bőkezűen megjutalmazzák a gyáva viselkedését. Arra számított, hogy a Szanhedrin teljes ülése elé hívják, és ott majd felmagasztalják őt és kellő tiszteletben részesítik ama nagy szolgálat jeléül, melyet, ahogy azzal magának hízelt, a nemzetének tett. Ezért aztán képzelhetitek ezen öntelt hitszegő nagy meglepetését, amikor a főpap egyik szolgálja megütögetve a vállát, kihívta a teremből és azt mondta:

„Júdás, azt a feladatot kaptam, hogy kifizesselek Jézus elárulásáért. Itt a jutalmad.”

Ezzel Kajafás szolgálja átadott Júdásnak egy harminc ezüstpénzt tartalmazó zacskót – mely egy jóféle, egészséges rabszolga ára volt.

Júdás elkábult, megdöbbszent. Rohant vissza, hogy bemenjen a terembe, ám az ajtónálló feltartóztatta. Szólni akart a Szanhedrinhez, de nem engedték be. Júdás nem tudta elhinni, hogy a zsidók ezen urai engednék, hogy elárulja a barátait és a Mesterét és aztán jutalmul harminc ezüstpénzt ajánlanak neki. Megszégyenítettnek, reményében megcsaltnak és teljesen összetörtnek érezte magát. Úgy oldalgott el a templomból, mintha önkívületben lenne. A pénzes zacskót megszokott mozdulattal a mélyzsebébe csúsztatta, ugyanazon zsebébe, melyben oly sokáig az apostoli pénzeket tartalmazó erszényt hordta. És elindult a keresztre feszítések megtekintésére kivonuló tömegek után.

Júdás távolról figyelte, amint felállítják a keresztet, rajta az odaszegezett Jézussal, és e látványtól hajtva visszarohant a templomba és átverekedve magát az ajtónállón, ott találta magát a Szanhedrin előtt, mely még mindig ülésezett. Az áruló csaknem teljesen kifulladt és erősen zaklatott állapotban volt, de ki tudta nyögni e szavakat:

„Vétkeztem annyiban, hogy ártatlan vért árultam el. Ti megsértettetek engem. A szolgálatomért jutalmul pénzt ajánlottatok – egy rabszolga árát. Megbántam, hogy ezt tettem; itt van a pénzetek. Mentessétek el a tettem bűnétől.”

Amikor a zsidók vezetői meghallották Júdást, gúnyolódni kezdtek vele. Az egyikük, aki a teremben álló Júdás közelében ült, intett neki, hogy hagyja el a termet és azt mondta:

„A Mesteredet már kivégezték a rómaiak, ami pedig a vétkeidet illeti, mit számít az nekünk? Törődj azzal te – és kotródj innét!”

Ahogy Júdás kifelé haladt a Szanhedrin terméből, kivette a harminc ezüstöt tartalmazó zacskót és eldobta, s a pénzek szétgurultak a templompadlón. A templomból kilépve az áruló csaknem magánkívül volt. Júdás most tapasztalás által ismerte fel a bűn igazi természetét. A rossztett minden káprázata, varázsa és mámore szertefoszlott. A gonosztevő most ott állt egyedül, szemtől szemben a reményvesztett és csalódott lelke végítéletével. A bűn igéző és kalandos volt az elkövetésekor, de most a pusztaság és sivár tények termésével kellett szembenéznie.

A mennyország ezen egykori földi követe most Jeruzsálem utcáit járta, elhagyatva és magányosan. A kétségbeesése reménytelen és gyakorlatilag végső volt. Áthaladt a városon és tovább a városfalon át kívülre, majd pedig tovább, a Hinnom völgyének szörnyű magányába, ahol is felmászott a meredek sziklákra, és a ruhája övét levéve, annak egyik végét egy kis fára kötözte, a másikat pedig a nyaka köré, és levetette magát a mélységbe. Még mielőtt meghalt volna, a reszkető kézzel kötött csomó elengedett, és az áruló teste összezúzódott, ahogy az éles sziklára csapódott.

486. A Mester hozzáállása

Amikor Jézust elfogták, tudta, hogy befejeződött a földi munkája, melyet a halandói húsvér testhez hasonló alakban végzett. Teljes mértékben felfogta azt a halálnemet, mellyel meg kellett halnia, és kevéssé érdekelték az úgynevezett perének a részletei.

A Szanhedrin tagjaiból álló bíróság előtt Jézus nem volt hajlandó válaszolni a hamistanúk vallomásaira. Csak egy olyan kérdés volt, mely mindig is kikényszerítette a választ, akár barát, akár ellenség tette fel, mégpedig a földi küldetésének természetére és isteniségére vonatkozó kérdés. Amikor megkérdezték, hogy vajon ő az Isten Fia, Jézus minden alkalommal készségesen felelt is. De éppily következetesen nem volt hajlandó megszólalni a kíváncsi és gonosz Heródes jelenlétében. Pilátus előtt csak akkor beszélt, amikor úgy gondolta, hogy Pilátusnak vagy valamely más tisztességes embernek segíthet abban, hogy jobban megértse az általa képviselt igazságát. Jézus azt tanította az apostolainak, hogy hasztalan dolog a gyöngyeiket disznók elé szórni, és most volt bátorsága az általa tanítottakat alkalmazni. Az ekkor mutatott viselkedése azt példázta, hogy milyen az, amikor a türelmesen háttérbe vonult emberi természettel az isteni természet fenséges hallgatása és ünnepélyes méltósága párosul. Teljes mértékben kész volt megvitatni Pilátussal bármely ellene felhozott politikai vádat – bármely kérdést, melyről úgy ítélte meg, hogy az a kormányzó hatáskörébe tartozik.

Jézus meg volt győződve arról, hogy az Atya akarata, hogy alávesse magát az emberi események természetes és szokványos menetének, mint ahogy minden más halandó teremtménynek is így kell tennie, és ezért nem volt hajlandó még a meggyőző ékesszólásának tisztán emberi erőit sem igénybe venni ahhoz, hogy befolyásolja az ő társadalmilag rövidlátó és szellemileg vak halandótársainak mesterkedéseit. Bár Jézus a világunkon élt és halt, az ő teljes emberi létpályája, az elejétől a végéig, olyan látványt nyújtott, melynek célja az volt, hogy a maga által teremtet és folyamatosan fenntartott teljes világegyetemre hatást gyakoroljon és tanítsa.

Ezek a rövidlátó zsidók elítélendően a Mester halálát követelték, miközben ő ijesztő hallgatással figyelte egy nemzet – a földi atya saját népe – haldoklásának jelenetét.

Jézus szert tett arra az emberi jellemre, mely képes volt megőrizni a higgadtságot és megmutatni a méltóságot a folyamatos és indokolatlan sértések közepette is. Őt nem lehetett megfélemlíteni. Amikor Annás szolgája először rátámadt, csak annak illendő voltára utalt, hogy állítsanak tanúkat, akik kellőképpen tanúskodnának ellene.

Jézusnak az úgynevezett Pilátus előtti perében a figyelő mennyei seregek egytől egyig képtelenek voltak arra, hogy ne máshogy továbbítsák a világegyetem részére ezen esemény leírását, mint hogy „Pilátus áll perben Jézus előtt”.

Amikor Kajafás előtt állt, és amikor a hamis vallomások mind összeomlottak, Jézus nem habozott válaszolni a főpap kérdésére, s így a saját vallomásában adta elő azt, amit az istenkáromlásban való elítélésének alapjául ők szerettek volna bizonyítani.

A Mester sohasem mutatta a legkisebb érdeklődést sem Pilátusnak a szabadon engedésére irányuló jó szándékú, ámde bátoratlan kísérletei iránt. Tényleg sajnálta Pilátust és őszintén megpróbálta megvilágosítani az ő homályos elméjét. Teljesen közömbös volt a római kormányzó minden olyan próbálkozása iránt, hogy elérje a zsidóknál, hogy visszavonják az ellene felhozott bűnvádjaikat. Az egész szomorú megpróbáltatás alatt egyszerű méltósággal és nem-kérkedő fenségességgel viselkedett. Még csak tükröt sem tartott a későbbi gyilkosai elé a kétszínűségükről, amikor megkérdezték, hogy vajon ő lenne-e „a zsidók királya”. Mindössze kevés módosító magyarázattal fogadta a megjelölést, tudván, hogy míg ők úgy döntöttek, hogy elutasítják, ő lenne az utolsó, aki valódi nemzeti vezetői szerepet osztana rájuk, még kevésbé szellemi.

Jézus keveset beszélt a perek alatt, viszont eleget mondott ahhoz, hogy megmutassa minden halandónak azt a fajta emberi jellemet, melyet az ember tökélyre fejleszthet az Istennel való társulásban, és amely által kinyilatkoztathatta az egész világegyetemnek azt, ahogy az Isten képes megmutatkozni a teremtmény életében, amikor egy ilyen teremtmény igazán úgy dönt, hogy megcselekszi az Atya akarátát, s ezzel az élő Isten tevékeny fiává válik.

A tudatlan halandók iránti szeretete teljesen megmutatkozik a durva katonák és a meggondolatlan szolgák gúnyolódásaival, ütlegetéseivel és pofonjaival kapcsolatos türelmében és nagy önuralmában. Még csak mérges sem volt, amikor bekötötték a szemét és gúnyosan az arcába csaptak, azt kiáltva:

„Na, most mondd meg, hogy ki ütött meg!”

Pilátus igazabbul szólt, mint azt maga tudta volna, amikor Jézus megkorbácsoltatását követően, ezt kiáltva állította a sokaság elé, „Íme, az ember!” Valóban, a rettegő római kormányzó álmában sem gondolta volna, hogy épp abban a pillanatban egy világegyetem figyeli ezt a különleges jelenetet, szemlélve azt, amint a szeretett Ura a lealjasult és elfajzott halandó alattvalók gúnyolódásai és ökölcsapásai jelentette megaláztatásnak van kitéve. Amikor Pilátus szólt, a szavait az egész világegyetem visszhangozta, „Íme, az Isten és az ember!” Attól a naptól kezdve, szerte egy világegyetemben, számtalan milliók látják azt az embert, míg a Havona Istene, a világegyetemek mindenségének legfelsőbb ura elfogadja a názáreti embert, megfélemlésül az idő és tér helyi világegyetemének halandó teremtményei számára való eszményképnek. A páratlan életében ő sohasem mulasztotta el kinyilatkoztatni az Istent az embernek. Most, a halandói létpályája ezen utolsó jeleneteiben és a későbbi halálában új és megható kinyilatkoztatást tett az emberről az Istennek.

487. A megbízható Zebedeus Dávid

Nem sokkal azt követően, hogy Jézust átadták a római katonáknak a Pilátus előtt lezajlott meghallgatás után, a templomórség egy különítménye sietett ki a Getszemániba, hogy szétszlassa vagy elfogja a Mester követőit. E követők azonban jóval az érkezésük előtt szétszóródtak. Az apostolok visszavonultak a nekik kijelölt búvóhelyekre; a görögök is elvonultak és különböző jeruzsálemi házakhoz mentek; a többi tanítvány ugyancsak eltűnt. Zebedeus Dávid úgy gondolta, hogy Jézus ellenségei vissza fognak térni; így hát hamarosan áthelyezett öt-hat sátrat fentre, a szurdok közelébe, ahová a Mester oly gyakran visszavonult imádkozni és együtt lenni Istennel. Itt szándékozott megbújni és ugyanakkor fenntartani egy központot, pontosabban szervező állomáshelyet a hírvivői szolgálathoz. Alig hagyta el Dávid a táborát, a templomórség meg is érkezett. Mivel senkit sem találtak ott, meglegedtek azzal, hogy felégették a táborát és azután siettek vissza a templomba. A jelentésük meghallgatását követően a Szanhedrin meglegedéssel vette tudomásul, hogy Jézus követőit olyannyira megijesztették és legyőzték, hogy már nem állt fenn a veszélye felkelésnek vagy bármiféle próbálkozásnak arra, hogy kimentsék Jézust az ítéletvégrehajtók kezéből. Végre fellelegezhettek, így aztán berekesztették az ülést, és mindenki ment a dolgára, hogy felkészüljön a páska-ünnepre.

Amint Pilátus átadta Jézust a római katonáknak, hogy keresztre feszítsék, egy hírvivő indult el sietve a Getszemániba, hogy tájékoztassa Dávidot, és öt percen belül futárok indultak útnak Betszaidába, Pellába, Filadelfiába, Szidonba, Sikembe, Hebronba, Damaszkuszba és Alexandriába. E hírnökök azt a hírt vitték, hogy a rómaiak a zsidók vezetőinek nyomatékos kérésére keresztre feszítik Jézust.

E megrendítően szomorú nap folyamán, míg el nem jutott mindenhova az üzenet, hogy a Mestert sírba tették, Dávid hírvivőket küldött ki nagyjából félóránként és azok jelentéseket továbbítottak az apostoloknak, a görögöknek és Jézus földi családjának, melynek tagjai Lázár betániai házában gyűltek össze. Amikor a hírvivők elindultak azzal a hírrel, hogy Jézust eltemették, Dávid feloszlatta a helyi futárokból álló testületét a páska-ünnep idejére és a közelgő szombati pihenőnapra, arra utasítva őket, hogy feltűnés nélkül jelentkezzenek nála vasárnap reggel Nikodémusz házában, mert Dávid úgy gondolta, hogy néhány napra ott húzza meg magát Andrással és Simon Péterrel.

Ez a különös beállítottságú Zebedeus Dávid volt Jézus vezető tanítványai közül az egyetlen, aki hajlott arra, hogy szó szerint és kész tényként vegye a Mester azon kijelentését, hogy meghal és „harmadnapra feltámad”. Dávid egyszer hallotta e jóslatát elmondani, és mivel a gondolkodásmódja olyan volt, hogy szó szerint vette a dolgokat, most azt javasolta a hírvivőinek, hogy vasárnap kora reggel gyűljenek össze Nikodémusz házában, hogy kéznél legyenek a hírek továbbítására abban az esetben, ha Jézus feltámad holtából. Dávid rövidesen észrevette, hogy Jézus követői közül senki sem várta a Mester ilyen korai visszatérését a sírból; ezért beszélt keveset a meggyőződéséről és nem szólt senkinek arról, hogy mozgósította az egész hírvivői csapatát vasárnap korán reggelre, mikor a futárait péntek délből kiküldte a távolabbi városokba és a hívők központjaiba.

Így Jézus követői, akik szétszóródtak Jeruzsálemben és annak környékén, aznap éjjel megtartották a páska-ünnepet, másnap pedig elvonultak a nyilvánosság elől.

488. Előkészületek a keresztre feszítésre

Miután Pilátus mosta kezét a sokaság előtt, ezzel próbálva meg tisztára mosni annak bűnét, hogy egy ártatlan embert küldött a keresztre pusztán azért, mert félt dacolni a zsidók vezetőinek követelésével, elrendelte, hogy a Mestert adják át a római katonáknak és azt a parancsot adta a századosuknak, hogy késlekedés nélkül feszítsék keresztre. Miután átvették Jézust, a katonák visszavezették őt a praetorium udvarába és a saját ruháiba öltöztették azt követően, hogy levették róla a Heródes által ráadott öltözetet. Ezek a katonák gúnyolták és csúfolták, de egyébként nem bántalmazták. Jézus most egyedül volt ezekkel a római katonákkal. A barátai bujkáltak; az ellenségei elmentek a dolgukra; már Zebedeus János sem volt mellette.

Röviddel nyolc óra után történt, hogy Pilátus átadta Jézust a katonáknak és kevéssel kilenc óra előtt került sor arra, hogy elindultak a keresztre feszítés helyszínére. E több mint félórás időtartam alatt Jézus egy szót sem szólt. Egy nagy világegyetem ügyvitele gyakorlatilag leállt. Gá브리el és a világegyetem főurai vagy itt, a világunkon gyülekeztek, vagy pedig figyelmesen követték a főangyalok jelentéseit arra törekedve, hogy képben legyenek arról, ami a világunkon az Ember Fiával történik.

A Jézussal a Golgotához készülő katonákra már kezdett nagy hatással lenni az ő szokatlan higgadtsága és rendkívüli méltósága, az ő nem panaszkodó hallgatása.

A keresztre feszítés helyszínére való elindulás nagyobb részt azért szenvedett késedelmet, mert a százados az utolsó percben elrendelte, hogy vigyenek magukkal két halálraítélt latrot is; lévén, hogy Jézust azon a délelőttön kellett keresztre feszíteniük, a római százados úgy gondolta, hogy ez a kettő is meghalhat vele együtt, így nem kell megvárniuk a páska-ünnepi események végét.

Amint a latrokat felkészítették, az udvarba vezették őket, ahol is meglátták Jézust, az egyikük most először életében, viszont a másik már többször hallotta beszélni a templomban és sok hónappal korábban a pella-i táborban is.

489. Jézus halálának a páska-ünnephez való viszonya

Nincs közvetlen kapcsolat Jézus halála és a zsidó páska-ünnep között. Igaz, a Mester ezen a napon, a páska-ünnepre való felkészülés napján adta életét a húsvér testben, és nagyjából akkor, amikor a páska-ünnepi bárányokat a templomban feláldozták. Ám ez a véletlen egybeesés semmilyen mértékben nem jelenti azt, hogy az Ember Fia halála a földön bármilyen kapcsolatban lenne a zsidó áldozási rendszerrel. Jézus zsidó volt, de az Ember Fiaként a teremtsérszék halandója is. A Mester közelgő keresztre feszítésének órájához vezető események elmondása elégséges annak jelzésére, hogy az ekkor bekövetkező halála tisztán természetes és ember által irányított történés volt.

Ember és nem az Isten volt az, aki eltervezte és kivitelezte Jézus kereszthalálát. Igaz, az Atya nem volt hajlandó beavatkozni az emberi események menetébe a világunkon, de a paradicsomi Atya nem rendelte el, nem igényelte és nem is követelte meg a Fia olyan módon való halálát, ahogyan azt a földön véghez vitték. Tény, hogy Jézusnak előbb-utóbb, valamiképp meg kellett válnia a halandó testétől, a húsvér testi megtestesülése alakjától, ám e feladatot számtalan módon végrehajthatta volna úgy, hogy ne két lator között, egy kereszten kelljen meghalnia. Ami történt, az ember cselekedete volt, nem az Istené.

A megkeresztelése idejére a Mester már magáévá tette azt a szükséges földi, húsvér testi tapasztalást, mely az ő hetedik és utolsó világegyetemi alászállásához kellett. Ekkorra Jézus a földi kötelességének már eleget tett. Az egész élet, melyet azt követően megélt, és még a halálának módja is, tisztán személyes segédkezés volt a részéről az ezen a világon és a többi világon élő halandó teremtményei jóléte és felemelése érdekében.

Ama jó hír evangéliuma, hogy a halandó emberben hit által szellemileg tudatosulhat az, hogy ő az Isten fia, nem függ Jézus halálától. Való igaz, hogy az országról szóló evangéliumot igen erősen megvilágította a Mester halála, de még inkább az ő élete.

Mindaz, amit az Ember Fia mondott vagy tett a földön, nagymértékben megszépítette az Istenhez fűződő fiúságnak és az emberek közötti testvériségnek a tantételeit, ám az Isten és az emberek közötti ezen alapvető fontosságú kapcsolatok eredendően megvannak azon világegyetemi tényekben, hogy az Isten szereti a teremtményeit és az isteni Fiak a természetüknél fogva irgalmasak. E meghatározó és istenmód szépséges kapcsolatok ember és az Alkotója között e világon és minden más világon szerte a világegyetemek mindenségében, az örökkévalóságtól fogva léteznek; és azok semmilyen értelemben nem függenek az Isten Teremtő Fiainak ezen időszakos alászállásaitól, akik felveszik a teremtetett értelmes lények természetét és hasonlatosságát azon ár részeként, mely árat meg kell fizetniük azért, hogy véglegesen megkapják a korlátlan főhatalmat a saját helyi világegyetemük felett.

A mennyei Atya éppen úgy szerette a halandó embert a földön Jézus itteni életét és halálát megelőzően, mint ahogy az ember és az Isten társas viszonyának eme páratlan megmutatkozását követően. A

világegyetem Istenének emberként való megtestesülése olyan nagyszerű folyamat, mely a világunkon nem tudta teljesebben megmutatni az örökkévaló, végtelen és egyetemes Atya sajátosságait, viszont gazdagabbá tett és megvilágosított minden más intézőt és teremtményt a világegyetemben. Míg a mennyei Atya nem szeret bennünket jobban az isteni Fiú ezen alászállása miatt, minden más mennyei értelem igen. Ez azért van így, mert Jézus nem csak Istent nyilatkoztatta ki az embernek, hanem mert ugyancsak új kinyilatkoztatást tett az emberről az Isteneknek és a világegyetemek mindensége mennyei értelemeinek.

Jézus nem úgy készül meghalni, mint bűnért való áldozat. Nem fog vezekelni az emberi faj veleszületett erkölcsi bűnösségeért. Az emberiségnek nincs ilyen faji vétke az Isten előtt. A bűnösség tisztán a személyes bűn területe, az Atya akarata és az ő Fiainak igazgatása elleni tudatos és szándékos lázadás kérdése.

A bűnnek és a lázadásnak semmi köze sincs a paradicsomi Istenfiak alapvető alászállási tervéhez, jóllehet számunkra úgy tűnik, hogy a megmentési terv az alászállási terv egyik időleges ismérve.

Az Istentől eredő szabadítás a világunk halandói számára éppoly eredményes és csalhatatlanul bizonyos lett volna akkor is, ha Jézus nem hal meg a tudatlan halandók kegyetlen kezétől. Ha a Mestert kedvezően fogadták volna a földi halandók és a húsvér testi életét önként feladva távozott volna a világunkról, akkor az az Isten szeretetének és a Fiú irgalmának tényét – az Istennél való fiúi elismerés tényét – semmilyen mértékben nem érintette volna. Ti, halandók, az Isten fiai vagytok, és egyetlen dologra van szükség ahhoz, hogy ez az igazság tényszerűvé váljon a személyes tapasztalásokban, és az nem más, mint a szellemtől született hitetek.

490. A keresztre feszítés

Miután a két zsványt felkészítették, a katonák egy centurió vezetése alatt elindultak a keresztre feszítés helyszínére. E tizenkét katona fölött parancsnokló centurió ugyanaz a százados volt, aki előző éjszaka a római katonákat Jézus letartóztatására vezette a Getszemániban. Az volt a rómaiak szokása, hogy minden egyes keresztre feszítendő mellé négy katonát rendeltek. A két zsványt annak rendje és módja szerint megkorbácsolták, mielőtt kivitték volna őket a keresztre feszítésre, Jézus azonban nem részesült több testi fenyegetésben; a százados kétségkívül úgy gondolta, hogy őt az elítélése előtt már eléggé megkorbácsolták.

A Jézussal együtt keresztre feszített két lator Barabbás társa volt és őket a vezetőjükkel együtt kellett volna később kivégezni, ha Pilátus páska-ünnepi kegyelmeként nem engedték volna szabadon. Jézust tehát Barabbás helyett feszítették keresztre.

Amit Jézus most tenni készül, hogy alávesse magát a kereszthalálnak, azt a saját szabad akaratából teszi. E tapasztalást előre jelezve mondta:

„Az Atya azért szeret és éltet engem, mert hajlandó vagyok az életemet adni. De felveszem azt újra. Az életemet senki sem veszi el tőlem – magamtól adom. Megvan a hatalmam, hogy odaadjam, és megvan a hatalmam, hogy felvegyem. Ilyen felhatalmazást kaptam Atyámtól.”

Még alig volt kilenc óra ezen a reggelen, amikor a katonák kivezették Jézust a praetoriumból és elindították a Golgota felé vezető úton. Őket sok olyan ember követte, akik titkon rokonszenveztek Jézussal, de a kétszáz főnél is nagyobb létszámú csoport többségét az ellenségei, valamint olyan kíváncsi, dologtalan emberek tették ki, akik pusztán élvezni akarták a keresztre feszítések okozta borzongást. A zsidó vezetők közül csak néhány ment ki Jézus kereszthalálát megnézni. Mivel tudták, hogy Pilátus átadta a római katonáknak, és hogy halálra volt ítélve, inkább azzal foglalatoskodtak, hogy megszervezzék a templomi ülésüket, ahol is megvitatták, hogy mihez kezdjenek a követőivel.

491. Útban a Golgotához

Mielőtt a praetorium udvarát elhagyták volna, a katonák Jézus vállára helyezték a keresztfát. Az volt a szokás, hogy az elítéltet arra kényszerítik, hogy a keresztfát a keresztre feszítés helyszínére cipelje. Egy ilyen halálraítélt nem az egész keresztet vitte, csak ezt a rövidebb gerendát. A három kereszt hosszabb, felállítandó gerendáit már előzőleg a Golgotához szállították, és mire a katonák és a rabok odaértek, azokat már szilárdan a földbe is állították.

A szokásnak megfelelően a százados vezette a menetet, aki kisméretű, fehér táblákat vitt magával, melyekre faszénnel írták rá a bűnözők nevét és azokat a bűnöket, amelyekért halálra ítélték őket. A két lator esetében a centurió tábláin a nevek szerepeltek, alatta pedig egyetlen szó, az, hogy „Zsivány”. Az volt a szokás, hogy miután az áldozatot rászegezték a keresztfára és felhúzták a helyére, a függőleges gerendára, e táblát a kereszt tetejére, épp a bűnöző feje fölé szegezték, hogy minden nézelődő láthassa, hogy az elítéltet milyen bűnért feszítették keresztre. A feliratot, melyet a centurió magával vitt, hogy Jézus keresztjére erősítsen, maga Pilátus írta meg latinul, görögül és arameusul, és így szólt: „A názáreti Jézus – a zsidók Királya”.

A zsidó hatóságok néhány tagja, akik még jelen voltak, amikor Pilátus elkészítette a feliratot, hevesen tiltakoztak az ellen, hogy Jézust „a zsidók királyának” nevezi. Pilátus azonban emlékeztette őket arra, hogy e vádpont részét képezte annak a vádnak, melyért halálra ítélték. Látván, hogy nem tudják rábírní Pilátust az álláspontjának megváltoztatására, a zsidók könyörögtek, hogy legalább módosítsa úgy, hogy „Azt mondta, »Én vagyok a zsidók királya«”. Pilátus azonban hajthatatlan volt; nem volt hajlandó megváltoztatni az írást. Minden további könyörgésre csak azt felelte:

„Amit írtam, megírtam.”

Rendszerint az volt a szokás, hogy a Golgotához a leghosszabb úton mennek annak érdekében, hogy sok ember láthassa a halálra ítélt bűnözőt, ám ezen a napon a legrövidebb úton haladtak a damaszkuszi kapu felé, mely északi irányban vezetett ki a városból, és ezt az utat követve hamarosan odaértek a Golgotához, Jeruzsálem hivatalos keresztre feszítési helyéhez. A Golgotán túl álltak a gazdagok lakóhelyei, az út másik oldalán pedig számos jómódú zsidó sírja helyezkedett el.

A keresztre feszítés nem zsidó kínzási módszer volt. Mind a görögök, mind a rómaiak a föníciaiaktól tanulták ezt a kivégzési eljárást. Minden kegyetlensége mellett, még Heródes sem folyamodott a keresztre feszítéshez. A rómaiak sohasem feszítettek meg római polgárt; csak a rabszolgáknak és a leigázott népeknek tartották fenn ezt a becstelen halálnemet. Jeruzsálem megrohamlása alatt, épp negyven évvel Jézus keresztre feszítését követően, az egész Golgotát ezer és egy kereszt borította, melyeken napról napra ott pusztult el a zsidó nép színe-java. Valóban rettenetes aratása volt az e napi magvetésnek.

Ahogy a halálmenet a szűk jeruzsálemi utcákon haladt, ama lágyszívű zsidó nők közül sokan, akik hallották Jézus szavait a hitbeli bizakodásról és a könyörületről, és akik ismerték a szeretetteljes segédkezésben töltött életét, nem tudták visszatartani a sírást, amikor meglátták az ilyen gyalázatos halálba indulót. Ahogy előttük elhaladt, e nők közül sokan siránkoztak és jajveszékeltek. Amikor némelyikük felbátorodott, hogy mellette haladjon, a Mester feléjük fordította a fejét és azt mondta:

„Jeruzsálem leányai, ne értem sírjatok, hanem sírjatok magatokért és a gyermekeitekért. Az én munkám már majdnem elvégeztetett – rövidesen elmegyek Atyámhoz – de Jeruzsálem szörnyűséges bajának időszakai elkezdődnek. Meglátjátok, közelednek a napok, amikor azt fogjátok mondani: áldottak a terméketlenek és azok, akiknek emlői sohasem szoptattak csecsemőt. Azokban a napokban imádkozni fogtok, hogy a hegyek szikláit zuhanjanak rátok, hogy megszabaduljatok a bajaitok szörnyűségeitől.”

Ezek a jeruzsálemi nők valóban bátran mutatták ki rokonszenvüket Jézus iránt, mert a törvény szigorúan tiltotta, hogy az emberek rokonszenvező érzelmeket mutassanak az iránt, akit keresztre feszítésre visznek. Megengedett volt, hogy a csőcselék gúnyolja, csúfolja és kinevesse a halálraítéltet, de nem volt szabad semmilyen rokonszenvet mutatni. Bár Jézus értékelte a rokonszenv megnyilvánulását e sötét

órán, amikor a barátai elbújtak, azt azért nem akarta, hogy ezek a jószívű asszonyok kivívják a hatóságok nemtetszését azzal, hogy irgalmat mutatnak iránta. Jézus még ekkor is kevésbé törődött magával, hanem csak Jeruzsálem és az egész zsidó nemzet közelgő és szomorú végének szörnyű napjaival foglalkozott.

A keresztre feszítés helyszíne felé vánszorgó Mester nagyon elcsigázott volt; már majdnem teljesen elhagyta az ereje. Az Illés Márk házában elfogyasztott utolsó estebéd óta nem evett és vizet sem ivott; és aludni sem hagyták egy pillanatra sem. Ezen felül egymást követték a kihallgatások, egészen az elítéléséig, a gyalázatos korbácsolással járó testi szenvedést és vérvesztést nem is említve. Mindennek tetejébe ott volt még a rendkívüli elmebeli kínja, az erős szellemi feszültsége és az emberi magány szörnyű érzése is.

Röviddel azt követően, hogy Jézus a városból kivezető úton a kapun áthaladt, ahogy a keresztfát cipelve tántorgott, a testi ereje egy pillanatra elhagyta és a nehéz terhének súlya alatt összeroskadott. A katonák ráüvöltöttek és rugdosták, de ő nem tudott felállni. Amikor a százados meglátta ezt, tudván, hogy Jézus már eddig is mit viselt el, megparancsolta a katonáknak, hogy hagyják abba. Ezután arra utasított egy arra járó, egy bizonyos Simont, aki Cirénéből való volt, hogy vegye át a keresztfát Jézus válláról és arra kényszerítette, hogy a Golgotáig még hátralévő szakaszon ő vigye azt.

Ez a Simon nevű férfi egészen Cirénéből, Észak-Afrikából jött, hogy részt vegyen a páska-ünnepen. Más ciréneiekkel együtt a városfalon kívül szállt meg és éppen a városi templomi istentiszteletre tartott, amikor a római százados megparancsolta neki, hogy vigye Jézus keresztfáját. Simon a Mester kereszthalála alatt végig ott időzött a helyszínen, beszélgetett Jézus sok barátjával és ellenségével. A feltámadást követően és mielőtt elhagyta volna Jeruzsálemet, az országról szóló evangélium derék híve vált belőle, és amikor hazatért, az egész családját a mennyországba vezette. Két fiából, Alexandroszból és Rufuszból az új evangélium igen eredményes tanítója vált Afrikában. Simon azonban sohasem tudta meg, hogy akinek a terhét cipelte, és az a zsidó tanító, aki egykor a megsérült fiával barátkozott, egy és ugyanazon személy volt.

Röviddel kilenc óra után történt, hogy a halálmenet odaért a Golgotához, és a római katonák hozzáfogtak, hogy a két zsványt és az Ember Fiát a keresztfére szegezzék.

492. A KERESZTRE FESZÍTÉS

A katonák először a Mester karját kötözték oda a keresztfához, majd pedig a kezét szegezték a fához. Amikor a keresztfát a helyére emelték, és miután erősen odaszegezték azt a kereszt függőleges helyzetű gerendájához, a lábát is odakötözték és odaszegezték a fához, mely célra egyetlen hosszú szeget vettek igénybe, mellyel mindkét lábfejét átszúrták. A függőleges gerendán volt egy faék, melyet a megfelelő magasságban helyeztek el, s amely egyfajta nyeregként arra szolgált, hogy megtartsa a test súlyát. A kereszt nem volt magas, a Mester lába a földtől kevesebb mint egy méterre volt. Ezért aztán hallhatott mindent, amit rajta gúnyolódva elmondtak és jól láthatta azoknak az arckifejezését, akik oly meggondolatlanul csúfolódtak vele. A jelenlévők is jól hallhattak mindent, amit Jézus mondott a hosszantartó kinszenvedés és lassú halál ezen órái alatt.

Szokás volt minden ruhát eltávolítani a keresztre feszítendőkről, ám mivel a zsidók erősen tiltakoztak a mezítelen emberi alak nyilvános mutogatása miatt, a rómaiak Jeruzsálemben mindig biztosítottak alkalmas ágyékkötőt minden keresztre feszítendő személynek. Ennek megfelelően, miután Jézust levetkőztették, ilyen ruhadarabot adtak rá, mielőtt a keresztre tették volna.

A keresztre feszítést azért alkalmazták, hogy az illetőt kegyetlen és hosszan tartó büntetésben részesítsék, ugyanis az áldozat néha csak több nap alatt szenvedett ki. A keresztre feszítés iránt komoly ellenérzéssel viseltettek Jeruzsálemben, és létezett a zsidó nőknek egy olyan társasága is, melynek tagjai mindig kiküldték egy képviselőjüket a keresztre feszítések színhelyére abból a célból, hogy kábító hatású bort kínáljon az áldozatnak a szenvedés mérséklésére. Ám amikor Jézus megízlelte a bódító hatásúvá tett bort, bármily szomjat érzett is, nem volt hajlandó inni belőle. A Mester elhatározta, hogy a végsőkig

megőrzi az emberi tudatát. Úgy akart szembenézni a halállal és győzedelmeskedni felette, még e kegyetlen és embertelen formában is, hogy önként veti alá magát a teljes emberi tapasztalásnak.

Mielőtt Jézust a keresztre tették volna, a két zsidót már a maguk keresztfájára helyezték, akik mindvégig szidalmazták és köpdösték a kivégzőiket. Ahogy a keresztfára szegezték, Jézus csak annyit mondott:

„Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek.”

Nem tudott volna ilyen irgalmasan és szeretetteljesen közbenjárni az ítéletvégrehajtók érdekében, ha az odaadó szeretetet mutató gondolatai nem az önzetlen szolgálattal töltött életének a hajtóerői lettek volna. Egy egész élet eszméi, késztetései és vágyai tárultak fel egy válsághelyzetben.

Miután a Mestert felemelték a keresztre, a százados odaszegezte a táblát a feje fölé, és azon ez állt három nyelven, „A názáreti Jézus – a zsidók Királya”. A zsidók ezt sértésnek vették és nagyon felbőszültek. Pilátus viszont az ő tiszteletlenségükön bosszankodott; úgy érezte, hogy megfélemlítették és megalázták, és így állt kicsinyes bosszút. Írhatta volna azt is, hogy „Jézus, a lázadó”. De jól tudta, hogy ezek a jeruzsálemi zsidók mennyire megvetették még magát a Názáret megnevezést is, és elhatározta, hogy megalázza őket. Tudta, hogy attól is vérgig lennének sértve, ha azt látják, hogy ezt a kivégzett galileait úgy nevezik, hogy „A zsidók Királya”.

A zsidó vezetők közül sokan, amikor megtudták, hogy Pilátus miként próbálja kigúnyolni őket azzal, hogy ezt a feliratot helyezi el Jézus keresztfájára, kirohantak a Golgotához, de nem mertek megpróbálkozni a felirat eltávolításával, ugyanis a római katonák álltak ott őrséget. Mivel nem tudták a megnevezést eltávolítani, a vezetők elvegyültek a tömegben és minden tőlük telhetőt megtettek, hogy fokozzák a gúnyolódást és a csúfolódást, nehogy bárki komolyan vegye a feliratot.

János apostol Máriával, vagyis Jézus anyjával, Rúth-tal és Júdással épp azt követően érkezett meg a helyszínre, hogy Jézust feltették a keresztre, és épp amint a százados a Mester feje fölé szegezte a megnevezést. A tizenegy apostol közül egyedül János volt tanúja a keresztre feszítésnek, és még ő sem volt végig jelen, ugyanis röviddel azt követően, hogy Jézus anyját a helyszínre vezette, beszaladt Jeruzsálembe, hogy elhozza az anyját és annak barátait.

Meglátván az anyját Jánossal, az öccsével és a húgával, Jézus elmosolyodott, de nem szólt semmit. Időközben a Mester keresztre feszítéséhez kirendelt négy katona, amint az szokás volt, szétosztotta egymás között a Mester ruházatát, az egyik elvette a saruit, a másik a turbánját, a harmadik az övét, a negyedik meg a köpenyét. Az ingruha, vagyis a majdnem térdig leérő, egy darabban szőtt öltözképpel megmaradt, melyet négy részre akartak vágni, de amikor a katonák látták, hogy milyen szokatlan ruhadarabról van szó, úgy döntöttek, hogy kisorsolják. Jézus figyelte őket, amint elosztják egymás között a ruhadarabjait, miközben a meggondolatlan emberek őt gúnyolták.

Azáltal alakult jól, hogy a római katonák szerezték meg a Mester ruházatát. Különben, amennyiben a követői szerzik meg ezeket a ruhadarabokat, még képesek lettek volna babonás imádatukban kegytárgynak tekinteni azokat. A Mester azt szerette volna, ha a követőinek nem jut semmilyen, az ő életéhez kapcsolható anyagi dolog. Egy olyan emberi élet emlékével akarta itt hagyni az emberiséget, mely életet az a magas szellemi eszménykép jellemzett, hogy magát az Atya akarata megcselekedésének szentelte.

493. A keresztre feszítés szemtanúi

E péntek délelőttön nagyjából fél tízkor tették fel Jézust a keresztre. Még tizenegy óra előtt ezernél is több ember gyűlt össze, hogy tanúja legyen az Ember Fia keresztre feszítése látványának. E rettenetes órák alatt egy világegyetem nem látható seregei álltak némán, miközben figyelték a Teremtőt érintő rendkívüli jelenséget, amint az a teremtmény halálával, sőt egy elítélt bűnöző leggyalázatosabb halálával haldokol.

Hosszabb vagy rövidebb ideig a kereszt közelében tartózkodott Mária, Rúth, Júdas, János, Szalómé (János anyja) és a meggyőződéses női hívek egy csoportja, köztük Máriával, Klópás feleségével és Jézus

anyjának testvérével, Mária Magdolnával, valamint Rebekával, aki egykor Szeferiszban lakott. Ezek és Jézus más barátai megőrizték a nyugalmaikat, miközben tanúi lehettek az ő nagy türelmének és lelkierejének, és szemlélték az ő nagy szenvedését.

Az arra járók közül sokan ingatták a fejüket és kikeltek ellene, azt mondták:

„Te, aki le akartad rombolni a templomot és harmadnapra újjáépíteni, mentsd meg magad. Ha te az Isten Fia vagy, miért nem jössz le a keresztről?”

A zsidók vezetői hasonlóképpen gúnyolták, mondván:

„Megmentett másokat, de magát nem tudja megmenteni.”

Megint mások azt mondták:

„Ha te vagy a zsidók királya, gyere le a keresztről, és hiszünk majd neked.”

Később még tovább gúnyolták, mondván:

„Istenben bízott, hogy majd megmenti őt. Még azt is állította, hogy ő az Isten Fia – nézzétek meg most – ott van megfeszítve két lator között.”

Még a két lator is kikelt ellene és szemrehányást tett neki.

Minthogy Jézus nem felelt a gúnyolódásaikra, és mivel közeledett e különleges felkészülési nap dele, fél tizenkettőre az élcelődő és gúnyolódó tömeg nagy része elment a dolgára; kevesebb mint ötven személy maradt a helyszínen. A katonák most arra készültek, hogy megebédeljenek és megigya a maguk olcsó, savanyú borát, mivel hosszú őrésre készültek a halálra ítélték mellett. Ahogy a borukat fogyasztották, Jézusnak e szavakkal mondtak gúnyosan köszöntőt:

„Üdv és jó szerencse neked, a zsidók királyának!”

Meglepődve tapasztalták, hogy a Mester mily béketűréssel viseltetik a tréfákozásuk és gúnyolódásuk iránt.

Látván őket enni és inni, Jézus lenézett rájuk és azt mondta:

„Szomjazom.”

Amikor az őrség századosa meghallotta, hogy Jézus azt mondja, „Szomjazom”, kiöntött némi bort a palackjából és a borral átitatott szivacs tömítéket egy gerely végére tűzve, felnyújtotta azt Jézusnak, hogy megnedvesítse a kiszáradt ajkait.

Jézus célul tűzte ki, hogy a saját életében nem folyamodik a természetfeletti hatalmához, és ugyancsak elhatározta, hogy úgy hal meg, mint egy közönséges halandó a kereszten. Emberként élt és emberként akart meghalni – megcselekedve az Atya akaratát.

494. A lator a kereszten

Az egyik zsidó e szavakkal szidalmazta Jézust:

„Ha te az Isten Fia vagy, akkor miért nem mented meg magadat és minket?”

De amikor ez szemrehányást tett Jézusnak, a másik lator, aki már többször is hallotta a Mestert tanítani, így szólt:

„Hát te még az Istentől se félsz? Nem látod, hogy mi igazul szenvedünk a tetteinkért, ez az ember viszont igaztalanul szenved? Jobban tennénk, ha a bűneinkért megbocsátást, a lelkünknek meg üdvözülést kérnénk.”

Amikor Jézus meghallotta, hogy a lator ezt mondja, feléje fordította az arcát és helyeslően elmosolyodott. Látván Jézus feléje fordított arcát, a zsidó összeszedte a bátorságát, felszította a hitének pislákoló lángját, és azt mondta:

„Uram, emlékezz rám, amikor bemész az országodba.”

Jézus erre ezt válaszolta:

„Bizony, bizony azt mondom neked ma, hogy egykor velem leszel majd a Paradicsomban.”

A Mesternek volt ideje a halandói halál kínjai közepette meghallgatni e hívő zsvány hitének megvallását. Ezen üdvözülést kereső lator megszabadulást talált. Ő ezelőtt már sokszor megpróbálta rávenni magát, hogy higgyen Jézusban, de csak a tudatának ezen utolsó óráiban fordult teljes szívvel a Mester tanítása felé. Látva, hogy Jézus miképpen néz szembe a halállal a kereszten, e lator többé már nem tudott ellenállni annak a meggyőződésnek, hogy ez az Ember Fia valóban az Isten Fia.

János apostol nem volt jelen azon esemény alatt, amikor Jézus megtérítette és a mennyországba fogadta a latrot, mert bement a városba, hogy elhozza az anyját és annak barátait a keresztre feszítés helyszínére. Lukács e történetet később ismerte meg az őrség megtért római parancsnokától.

János apostol úgy számolt be a keresztre feszítésről, ahogy az eseményre annak megtörténtét követően, kétharmadnyi évszázad múltán emlékezett. A többi feljegyzés alapját a szolgálatban lévő római centurió beszámolója képezte, aki annak okán, amit látott és hallott, később hitt Jézusban és teljes jogú tagja lett a földi mennyország közösségének.

Ezt a fiatalembert, a bűnbánó zsványt, azok vezették erőszakos és gonosztevő életre, akik úgy dicsőítették a rablóéletet, mint eredményes hazafias lázadást a politikai elnyomás és a társadalmi igazságtalanság ellen. Az efféle tanítás, valamint a kalandvágy vezetett sok, egyébként jó szándékú ifjút arra, hogy ilyen rablótársaságokhoz csatlakozzon. Ez a fiatalember úgy tekintett Barabbásra, mint egy hősré. Most azonban belátta, hogy tévedett. Itt, a kereszten, maga mellett egy valóban nagy embert látott, egy igazi hőst. Itt volt egy olyan hős, aki feltüzeltette a lelkesedését, ösztönözte az önbecsüléssel kapcsolatos legmagasabb rendű eszméit, és megelevenítette a bátorságról, a férfiasságról és a merészségről alkotott összes eszményképét. Jézust látva a szeretet, a hűség és az igazi nagyság mindent elsöprő érzése jelent meg a szívében.

Ha a gúnyolódó tömegben bárki más megtapasztalta volna a hit megszületését a lelkében és kegyelemért fordult volna Jézushoz, akkor őt is ugyanazzal a szeretetteljes figyelemmel fogadta volna, mint amilyet a hívő zsvány iránt mutatott.

Éppen azután, hogy a bűnbánó zsvány meghallotta a Mester ígéretét, miszerint egykor majd találkozni a Paradicsomban, János visszatért a városból, magával hozva az anyját és egy csaknem tizenkét női hívő alkotta társaságot. János Mária, vagyis Jézus anyja mellett helyezkedett el, őt támogatta. Mária fia, Júdás pedig az asszony másik oldalán állt. Ahogy Jézus letekintett rájuk, dél felé járt az idő ekkor, azt mondta az anyjának:

„Asszony, nézd a fiadat!”

Jánoshoz szólva azt mondta:

„Fiam, nézd az édesanyádat!”

Ezután mindkettejükhöz szólt e szavakkal:

„Szeretném, ha elmennétek innen.”

Ennek megfelelően János és Júdás elvezette Máriát a Golgotáról. János oda vitte el Jézus anyját, ahol ő maga Jeruzsálemben megszállt, majd sietett vissza a keresztre feszítés helyszínére. A páska-ünnep után Mária visszatért Betsaidába, ahol a természetes élete hátralévő részében János házában lakott. Mária alig egy évvel élte túl Jézus halálát.

Miután Mária távozott, a többi nő a közelbe vonult vissza és ott is maradtak várva, hogy Jézus bevégezze a kereszten, és még akkor is ott álldogáltak, amikor a Mester testét a temetéshez levették.

495. Az utolsó óra a kereszten

Bár efféle jelenség kialakulásának még nemigen volt itt az ideje, röviddel tizenkettő óra után a levegőben szálló apró homokszemcséktől elsötétült az ég. A jeruzsálemi emberek tudták, hogy ez azt jelenti, hogy az Arab-sivatag felől fújó forró széllel érkező homokviharak egyike közeleg. Egy óra előtt már olyan sötét volt az ég, hogy a nap nem is látszott, és a maradék tömeg is visszasietett a városba. Amikor a Mester nem sokkal ezen órát követően életét vesztette, kevesebb mint harminc ember volt jelen a helyszínen, csak a tizenhárom római katona és a mintegy tizenöt hívóból álló csoport. E hívek mindegyike nő volt, kettejüket kivéve, Júdást, Jézus öccsét és Zebedeus Jánost, aki épp a Mester halála előtt ért vissza.

Röviddel egy óra után, a dühöngő homokvihar okozta egyre sűrűsödő sötétség mellett, Jézus kezdte elveszíteni az emberi tudatát. Az utolsó irgalmas, megbocsátó és intő szavait már elmondta. Az utolsó kívánságát – az anyjáról való gondoskodást illetően – már közreadta. A közelgő halál ezen órája alatt Jézus emberi elméje a héber írásokban, különösen az istendicsőítő énekekben szereplő számos rész elisméltetéséhez folyamodott. Az emberi Jézus utolsó tudatos gondolata a Zsoltárok könyve egy részének az elméjében való elisméltésére irányult, mely rész ma úgy ismeretes, mint a huszadik, a huszonegyedik és a huszonkettedik istendicsőítő ének. Bár az ajkai gyakran meg-megmozdultak, túl gyenge volt ahhoz, hogy ki is mondja e szakaszok szavait, melyeket oly jól tudott kívülről, s amelyek az elméjén most átfutottak. Csak néha tudták az ott álldogálók elkapni a szavait, mint például, „Tudom, hogy az Úr megmenti az ő felkentjét,” „Kezed utoléri minden ellenségemet,” és „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” Jézusban egy pillanatra sem merült fel szemernyi kétség afelől, hogy az Atya akaratának megfelelően élt; és soha nem kételkedett abban sem, hogy most az Atya akaratának megfelelően adja életét a hús-vér testben. Nem érezte úgy, hogy az Atya elhagyta; ő pusztán a kihunyó tudatában mondott el számos Írást, közöttük éppen a huszonkettedik istendicsőítő éneket, mely azzal kezdődik, hogy „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” Úgy alakult, hogy ez volt az egyike ama három részletnek, melyek elég tisztán hangzottak el ahhoz, hogy az ott állók is meghallhassák.

Az utolsó kérdés, mellyel a halandó Jézus a jelenlévőkhöz fordult, nagyjából fél kettőkor hangzott el, amikor is másodjára mondta azt, „Szomjazom”, és az őrég parancsnoka megint megnedvesítette az ajkait a savanyú borral átitatott, ugyanazon szivaccsal, mely bort akkoriban rendszerint ecetnek neveztek.

A homokfergeteg egyre erősebb lett és az ég egyre jobban elsötétült. A katonák és a hívek kis csoportja azonban még mindig ott volt. A katonák a kereszt közelében kuporodtak le, a metsző homok elleni védekezésül egymással kapaszkodtak össze. János anyja és a többiek távolabbról figyeltek, onnan, ahol egy kiugró szikla nyújtott nekik valamennyi védelmet. Amikor a Mester végül az utolsót lehelte, a kereszt tövében Zebedeus János, Júdás, vagyis Jézus öccse, Rúth, az ő húga, Mária Magdolna és Rebeka, az egykori szeforiszbeli volt jelen.

Éppen három órához közeledett az idő, amikor Jézus hangosan így kiáltott:

„Bevégeztetett! Atyám, kezedbe ajánlom szellememet.”

Amint ezt elmondta, a feje lehanyatlott és befejezte az életküzdelmet. Látván, hogy Jézus miként hal meg, a római centurió a mellkasára csapott és azt mondta:

„Ez valóban igaz ember volt; ő valóban az Isten Fia kellett, hogy legyen.”

Attól az órától hinni kezdett Jézusban.

Jézus úgy halt meg, ahogy élt – királyhoz méltóan. Önként fogadta a királyi voltát és ura maradt a helyzetnek végig a megrendítően szomorú napon. Önként ment a gyalázatos halálba, miután gondoskodott a választott apostolai biztonságáról. Bölcsen visszatartotta Pétert attól, hogy bajba sodorja magát az erőszakosságával és gondoskodott, hogy János a közelében legyen egészen a halandói léte végéig. Megmutatta az igaz természetét a gyilkos Szanhedrinnek és emlékeztette Pilátust az Isten Fiaként való főhatalmának forrására. Úgy indult el a Golgotához, hogy maga vitte a keresztfát és azzal fejezte be a szeretetteljes alászállását, hogy átadta a paradicsomi Atyának a halandóként megkapott szellemét. Egy ilyen élet után – és egy ilyen halálban – a Mester igazul mondhatta, „Bevégeztetett.”

Lévén, hogy ez volt a felkészülési nap a páska-ünnepre és a szombatra egyaránt, a zsidók nem akarták, hogy a testek a Golgotán közszemlére legyenek kitéve. Ezért Pilátus elé járultak, és kérték, hogy a három férfi lábszárát törjék el, hogy meghaljanak, s így még napnyugta előtt le lehessen venni őket a keresztiükről és belevethessék őket a zsványok sírgödrébe. E kérést meghallván, Pilátus nyomban elküldött három katonát, hogy törjék el a keresztre feszítettek lábát és öljék meg Jézust és a két zsványt.

A Golgotához érve ezek a katonák parancs szerint jártak el a két lator esetében, de Jézust nagy meglepetésükre már holtan találták. Azonban, hogy megbizonyosodjanak a halála felől, az egyikük a dárdájával beszuúrt a baloldalába. Bár gyakori volt, hogy a keresztre feszítés áldozatai akár két-három napot is éltek még a kereszten, Jézus mindent elsőprő érzelmi kínja és a heves szellemi fájdalma kevesebb mint öt és fél óra alatt véget vetett a húsvér testbeli halandó életének.

496. A keresztre feszítés után

A homokvihar okozta sötétség közepén, nagyjából fél négykor, Zebedeus Dávid kiküldte az utolsó hírvivőket azzal, hogy vigyék meg a Mester halálának hírért. Az utolsó futárait Márta és Mária betániai házához küldte, mert úgy gondolta, hogy Jézus anyját ott találhatja meg a családja többi tagjával.

A Mester halálát követően János elküldte a nőket Illés Márk házához Júdas vezetésével, ahol ők a szombat napjának végéig ott is maradtak. János pedig, akit a római centurió ekkorra már jól ismert, ott maradt a Golgotánál, amíg József és Nikodémusz meg nem érkezett a színhelyre Pilátus parancsával, mely felhatalmazta őket Jézus testének átvételére.

Így ért véget az a nap, mely megrendülést és szomorúságot hozott egy hatalmas világegyetemnek, melynek miriádnyi értelmes lényé borzadt el a szeretett Uruk emberi megtestesülése keresztre feszítésének megdöbbsentő látványától; elképesztette őket a halandói érzéketlenség és az emberi romlottság ilyenén megnyilvánulása.

497. A SÍRBA TÖLTÖTT IDŐ

Az a másfél nap, mely idő alatt Jézus halandói teste József sírjában feküdt, vagyis a kereszthalála és a feltámadása közötti időszak, az isteni Fiú földi létpályájának egy előttünk kevésbé ismert fejezete. Elmesélhetjük az Ember Fiának temetését és e feljegyzésben közreadhatjuk a feltámadásával kapcsolatos eseményeket, de csak kevés hiteles tájékoztatást tudunk adni arról, hogy valójában mi ment végbe e nagyjából harminchat órányi időtartam alatt, péntek délután három órától vasárnap reggel háromig. A Mester földi létpályájában ez az időszak röviddel azelőtt kezdődött meg, hogy a római katonák levették őt a keresztről. A kereszten a halálát követően nagyjából még egy órát függött. Már előbb is levették volna, de a két zsvány kisérvéde késleltette őket.

A zsidók urai úgy tervezték, hogy Jézus testét a várostól délre lévő Gehenna fedetlen sírgödreibe vetik; a keresztre feszítés áldozatai esetében ez volt a szokás. Ha ezt a tervet követik, akkor a Mester testét a vadállatoknak tették volna ki.

Időközben az arimateai József, akit Nikodémusz kísért el, Pilátus elébe járult és arra kérte, hogy adja ki nekik Jézus testét annak érdekében, hogy méltón eltemethessék. Nem volt szokatlan dolog, hogy a megfeszítettek barátai megvesztegették a római hatóságokat azért, hogy a holttesteket megkaphassák. József egy nagyobb pénzösszeggel ment Pilátus elé, arra az esetre, ha fizetnie kellene az engedélyért, hogy Jézus testét magánsírba vihessék. Pilátus azonban nem volt hajlandó ezért pénzt elfogadni. A kérést meghallván gyorsan megírta a parancsot, mely felhatalmazta Józsefet, hogy a Golgotához menjen és késlekedés nélkül teljesen a birtokába vehesse a Mester holttestét. Eközben, mivel a homokvihar jelentősen csillapodott, a Szanhedrint képviselő zsidók egy csoportja kiment a Golgotához annak ellenőrzése céljából, hogy Jézus testét a zsványokéval együtt a fedetlen nyilvános sírgödrökbe teszik-e.

498. Jézus temetése

Amikor József és Nikodémusz odaért a Golgotához, azt látták, hogy a katonák éppen leveszik Jézust a keresztről és a Szanhedrin képviselői ott állnak, biztosítandó, hogy Jézus követői közül senki se akadályozhassa meg a holttestnek a bűnözők sírgödrébe vetését. Amikor József megmutatta Pilátus engedélyét a Mester teste feletti rendelkezés jogáról, a zsidók kavarodást okoztak és kiabálva követelték a testet. Dühöngésükben megpróbálták erőszakkal megszerezni a testet, ám amikor kísérletet tettek erre, a centurió maga mellé rendelte négy katonáját, és kivont karddal, megvetett lábakkal körülállták a Mester földön fekvő holttestét. A centurió megparancsolta a többi katonának, hogy hagyják a két latrot, akik így visszaszorították a feldühödött zsidók indulatos tömegét. Amint a rendet helyreállították, a centurió felolvasta a zsidóknak Pilátus engedélyét és az útból félreállva azt mondta Józsefnek:

„Ez a test a tiéd, tégy vele azt, amit jónak látsz. Én és a katonáim készenlétben leszünk, hogy senki ne háborgasson.”

Egy keresztre feszített zsidó temetőben nem volt szabad eltemetni; szigorú törvény tiltotta az ilyen eljárást. József és Nikodémusz ismerte ezt a törvényt, és a Golgotáról elmenet úgy döntöttek, hogy Jézust József új családi sírboltjában temetik el, melyet kemény kőzetbe vágtak, s amely nem messze, a Golgotától északi irányban, a Szamaria felé vezető út túloldalán volt. Addig még senkit nem helyeztek el ebben a sírban, és úgy gondolták, hogy az megfelelő lesz a Mester nyughelyéül. József tényleg hitte, hogy Jézus fel fog támadni a holtából, Nikodémusz azonban erősen kételkedett. A Szanhedrin e korábbi tagjai többé-kevésbé megőrizték a Jézusba vetett hitük titkát, bár a szanhedrinbeli társaik már régóta gyanakodtak rájuk, még mielőtt kivonultak volna a tanácsból. Mostantól fogva ők voltak Jézus legőszintébb tanítványai egész Jeruzsálemben.

Nagyjából fél ötkor a názareti Jézus temetési menete elindult a Golgotától József sírboltja felé, az út túloldalára. A testet egy lenvászon lepelbe tették, melyet négy férfi vitt, akiket a Galileából való hűségese női virrasztók követtek. A Jézus anyagi testét a sírhoz szállító halandók a következők voltak: József, Nikodémusz, János és a római centurió.

Ők vitték a testet a sírboltba, mely egy nagyjából kilenc négyzetméternyi fülke volt, ahol sietve hozzá is fogtak a temetéshez. A zsidók nem igazán temették el a halottaikat; valójában bebalzsamozták őket. József és Nikodémusz nagy mennyiségű mirhagyantát és aloét hozott magával, és most ezekkel az oldatokkal átitatott gyolccsal pólyálták be a testet. Amikor a balzsamozással végeztek, egy kendőt kötöttek az arcára, lenvászon lepelbe burkolták a testet, és nagy tisztelettel elhelyezték azt a sír egyik párkányán.

Miután a testet elhelyezték a sírboltban, a centurió jelezte a katonáinak, hogy segítsenek a sír bejárata elé gördíteni a küszöbkövet. A katonák ezután elindultak a Gehenna felé a latrok holttestével, míg a többiek szomorúan visszatértek Jeruzsálembe, hogy részt vegyenek a páska-ünnep Mózes törvényei szerinti megtartásában.

Jézus temetését sietős igyekezettel végezték, mert a felkészülési nap és a szombat rohamosan közeledett. A férfiak visszasiettek a városba, a nők azonban egészen addig a sír közelében maradtak, amíg teljesen be nem sötétedett.

Mivel a történetek alatt a nők a közelben rejtőzködtek, ezért aztán láttak mindent és megnézték, hogy a Mestert hová helyezik el. Azért bújtak így el, mert a nőknek nem volt szabad a férfiakhoz csatlakozniuk ilyen alkalmakkor. Ezek a nők nem gondolták úgy, hogy Jézus megfelelően elő lenne készítve a temetéshez, és maguk között megállapodtak, hogy visszatérnek József házához a szombati pihenőnap időtartamára, illatosítókat és balzsamokat szereznek, és vasárnap reggel visszamennek, hogy megfelelően előkészítsék a Mester testét a halálbeli nyugalomra. E péntek estén a sír mellett tartózkodó nők a következők voltak: Mária Magdolna, Mária, vagyis Klópás felesége, Márta, vagyis Jézus anyjának egy másik testvére, és a Szefforiszból való Rebeka.

Zebedeus Dávidon és az arimateai Józsefen kívül Jézus nagyon kevés tanítványa hitt abban vagy értette meg igazán, hogy a harmadik napon fel kell támadnia a holtából.

499. A sír őrzése

Ha Jézus követői nem is vették komolyan azon ígéretét, hogy a harmadik napon kikel a sírjából, az ellenségei igen. A főpapok, a farizeusok és a szadduceusok emlékeztek arra, hogy többször is beszámoltak nekik Jézus azon kijelentéséről, hogy fel fog támadni holtából.

Ezen a péntek éjjelen, a páska-ünnepi estebéd után, úgy éjfél körül a zsidó vezetők egy csoportja gyűlt össze Kajafás házában, ahol is megvitatták a Mester azon kijelentéseivel kapcsolatos félelmeiket, hogy a harmadik napon feltámad holtából. E találkozó azzal zárult, hogy a Szanhedrin tagjaiból egy bizottságot jelöltek ki, akiknek másnap korán reggel el kellett menniük Pilátushoz a Szanhedrin ama hivatalos kérésével, hogy római őrség állíttassék Jézus sírboltja elé annak megakadályozása érdekében, hogy Jézus barátai megbolygassák a sírt. E bizottság szóvivője azt mondta Pilátusnak:

„Uram, emlékszünk, amint ez a csaló, a názareti Jézus azt mondta még életében, »Három nap múltán feltámadok.« Azért járultunk elébed, hogy megkérjünk, parancsold meg a sír biztosítását a követői ellen, legalábbis a harmadik nap leteltéig. Nagyon tartunk attól, hogy a tanítványai eljönnek és éjjel ellopják a testet, hogy aztán hirdethessék az embereknek, hogy feltámadt holtából. Ha megengedjük, hogy ez történjen, akkor ez a hiba sokkal rosszabb lesz, mintha életben hagytuk volna.”

A Szanhedrin tagjainak kérését hallva Pilátus így szólt:

„Egy tízfős őrséget adok mellétek. Menjete hát és biztosítsátok a sírt.”

A zsidók visszamentek a templomhoz, kiválasztottak tíz főt a saját őrségükből, és ezzel a tíz zsidó őrral és a tíz római katonával vonultak ki József sírboltjához, még ha ekkor szombat reggel volt is, hogy a sír előtt az őrséget felállítsák. E férfiak még egy követ gördítettek a sírbolt elé és elhelyezték Pilátus pecsétjét ezeken a sziklákon és azok környékén, nehogy a tudtuk nélkül bolygassa meg valaki a sírt. Ez a húsz ember egészen a feltámadás órájáig ott őrködött, és a zsidók hordták nekik az ételt és az italt.

500. A szombat napján

A tanítványok és az apostolok e szombati nap alatt végig a rejtekhelyükön maradtak, mialatt egész Jeruzsálem Jézus kereszthaláláról beszélt. Csaknem másfél millió zsidó tartózkodott ekkoriban Jeruzsálemben, akik a Római Birodalom és Mezopotámia minden részéből érkeztek. Ez volt a páska-ünnepi hét kezdete, ezek a zarándokok mind ott akartak lenni a városban, hogyha megtörténik, értesüljenek Jézus feltámadásáról és elvigyék annak hírért haza.

Szombaton késő este János Márk titokban meghívta a tizenegy apostolt az apja házába, ahol épp éjfél előtt mind össze is gyűltek ugyanabban a felsőteremben, ahol két éjszakával korábban az utolsó estebédet a Mesterükkel elfogyasztották.

Mária, vagyis Jézus anyja Rúth-tal és Júdással együtt visszatért Betániába, hogy még napnyugta előtt odaérjenek a családjukhoz ezen a szombat estén. Zebedeus Dávid Nikodémusz házában maradt, ahová a hírvivőit rendelte vasárnap kora reggelre. A galileai nők, akik az illatosítókat készítették elő Jézus testének bebalzsamozásához, az arimateai József házában tartózkodtak.

Nem tudjuk teljesen megmagyarázni, hogy mi is történt a názareti Jézussal e másfél napnyi időtartam alatt, amikor mindenki tudomása szerint József új sírboltjában nyugodott. Nyilvánvalóan ugyanolyan természetes halált halt a kereszten, mint amelyet bármely más halandó is halt volna ugyanilyen körülmények között. Hallottuk, amikor azt mondta:

„Atyám, kezedbe ajánlom szellememet.”

Nem teljesen értjük e kijelentést annyiban, hogy a Gondolatigazítója már régen megszemélyesült és így Jézus halandói lényétől függetlenül létezett. A Mester Megszemélyesült Igazítóját az ő testi halála a kereszten semmilyen értelemben nem érinthette. Amit Jézus egyelőre az Atya kezébe adott, nem lehetett más, mint az Igazító korai munkájának szellemi lényegű megfelelője, amikor a halandói elmét szellemivé

lényegítette annak érdekében, hogy biztosítsa az emberi tapasztalás átíratának a lakóvilágokra való átvitelét. Kellett lennie valamiféle szellemi valóságnak Jézus tapasztalásában, mely a szférák hitben gyarapodó halandóinak szellemtermészetével és lelkével volt rokon. Ám ez pusztán a mi véleményünk – nem igazán tudjuk, hogy Jézus mit ajánlott fel az Atyjának.

Tudjuk, hogy a Mester testi alakja nagyjából vasárnap reggel három óráig nyugodott József sírboltjában, de teljesen bizonytalanok vagyunk Jézus személyiségének helyzetét illetően ama harminchat óras időtartamban. Néha a következőképpen próbáltuk megmagyarázni magunknak ezeket a dolgokat:

1. Az isteni Fiú teremtetői tudata nagyjában-egészében szükségképpen független volt a fizikai megtestesülésben azzal társult halandói elmétől.
2. Jézus korábbi Gondolatigazítójáról tudjuk, hogy ebben az időszakban jelen volt a földön és személyesen ő parancsolt az összegyűlt mennyei seregeknek.
3. A názáreti ember megszerzett szellemazonossága, melyet a húsvér testben eltöltött élete alatt először a Gondolatigazítója közvetlen erőfeszítései révén, később a testi szükségletek és az eszményi halandói lét szellemi követelményei közötti tökéletes egyensúly megtalálása által épített ki; tette ezt úgy, hogy mindegyre az Atya akarata mellett döntött, tehát bizonyára e szellemazonosságot adta át a paradicsomi Atya megőrzésébe. Hogy vajon ez a szellemvalóság tért-e vissza vagy sem, hogy a feltámadott személyiség részét képezze, azt nem tudjuk, de úgy hisszük, hogy ez történt. Ám vannak a világegyetemben olyanok, akik úgy tartják, hogy Jézus lélek-azonossága most az „Atya kebelén” nyugszik, hogy később elbocsáttasson a világegyetem Végleges Testületének vezetésére a külső tér megszervezetlen területeinek meg nem teremtetett világegyetemeivel kapcsolatos ismeretlen rendeltetésre.
4. Úgy gondoljuk, hogy Jézus emberi és halandói tudata e harminchat órát átaludta. Okunk van azt hinni, hogy az emberi Jézus semmit sem tudott arról, ami a világegyetemben ebben az időszakban végbement. A halandói tudat számára időköz nem jelent meg; az életre való feltámadás egyazon pillanatban követte a halálba való elalvást.

Ez minden, amit feljegyezhetünk Jézusnak a sírban töltött ezen időszaki helyzetéről. Számos olyan összefüggő tény van, melyekre utalhatunk, bár mi nemigen vagyunk hivatottak azok értelmezésére vállalkozni.

Vannak olyan megmaradt feljegyzések is, melyek azt mutatják, hogy ezen időszakban a világegyetem szátagú legfelsőbb tanácsa Gábiel elnökletével igazgatási ülést tartott a világunkon. Vannak olyan feljegyzések is, melyek arra utalnak, hogy a Nappalok Elődei ez idő alatt összeköttetésben álltak az isteni Fiúval a világegyetem helyzetének kérdésében.

Tudjuk, hogy legalább egy üzenetváltásra sor került az isteni Fiú és Immanuel között, mialatt a Mester teste a sírban feküdt.

A feljegyzések arra utalnak, hogy a Fenséges Atya jelen volt a világunkon, és hogy a sírban töltött idő alatt utasításokat kapott az isteni Fiútól.

Sok egyéb bizonyíték is azt sugallja, hogy Jézusnak nem a teljes személyisége aludt a nyilvánvaló testi halál ezen időszakában és töltötte azt öntudatlanságban.

501. A kereszthalál jelentése

Bár Jézus nem azért halt kereszthalált, hogy vezekeljen a halandó ember faji bűnösségéért, és nem is azért tett így, hogy valamiképpen eredményesen közeledjen egy egyébként megsértődött és engesztelhetetlen Istenhez; az Ember Fia még csak nem is azért ajánlotta magát áldozatnak, hogy lecsendesítse az Isten haragját és megnyissa az utat a bűnös ember előtt az üdvözülés elnyeréséhez; függetlenül attól, hogy ezek a vezeklési és kiengesztelési eszmék milyen tévesek, mégis vannak a jézusi kereszthalálhoz kapcsolódóan olyan jelentések, melyeket nem szabad figyelmen kívül hagyni. Tény, hogy a világunkat a szomszédos lakott bolygókon úgy ismerték meg, mint a „Kereszt Világát”.

Jézus teljes halandói életet akart élni a világunkon. A halál rendszerint az élet része. A halál a halandói színmű utolsó felvonása. Azon jó szándékú erőfeszítéseitek során, hogy elkerüljétek a kereszthalál jelentésének hamis értelmezésű, babonás tévedéseit, ügyelnetek kell arra, hogy ne kövessétek el azt a nagy hibát, hogy nem veszitek észre a Mester halálának valódi jelentőségét és igazi horderejét.

A halandó ember sohasem volt a világcsalóknak kiszolgáltatott eszköz. Jézus nem azért halt meg, hogy kiválsa az embert a hitehagyott vezetők és a szférák bukott hercegeinek fogságából. A mennyei Atya sohasem gondolt ki olyan durva igazságtalanságot, hogy megátkozzon egy halandói lelket, mert annak elődei rosszat tettek. A Mester kereszthalála nem is olyan áldozat volt, mely azért történt volna, hogy megpróbálja megfizetni Istennek az emberi faj őnála felhalmozott tartozását.

Mielőtt Jézus a földön élt, talán igazolást találtak volna arra, hogy egy ilyen Istenben higgyetek, de nem ez a helyzet azóta, hogy a Mester a halandótársaitok között élt és halt. Mózes egy Teremtő Isten méltóságát és igazságosságát tanította; Jézus viszont egy mennyei Atya szeretetét és irgalmát mutatta be.

Az állati természet – a rosszcselekedetre való hajlam – lehet öröklődő, de a bűn nem adódik át a szülőktől a gyermeknek. A bűn valamely saját akarató teremtmény tudatos és szándékos lázadási cselekedete az Atya akarata és a Fiak törvényei ellen.

Jézus egy egész világegyetemért élt és halt meg, nem csak ezen egy világ emberfajtaiért. Bár a teremtsrészek halandói már azelőtt is üdvözültek, hogy Jézus a világunkon élt és meghalt volna, mindazonáltal tény, hogy az e világba való alászállása nagymértékben megvilágította az üdvözülés útját; a halála nagyban hozzájárult ahhoz, hogy mindörökre nyilvánvalóvá tegye a húsvér test halála utáni halandói továbbélés bizonyosságát.

Bár aligha helyes úgy beszélni Jézusról, mint áldozópapról, váltságfizetőről vagy megváltóról, teljes mértékben megfelelő dolog úgy utalni rá, mint megmentőre. Örökre világosabbá és bizonyosabbá tette az üdvözülés (a továbbélés) útját; jobban és bizonyosabban megmutatta az üdvözülés útját a világegyetem minden világa összes halandójának.

Amikor egyszer majd megértitek az Istent igaz és szerető Atyaként leíró eszmét, azt az egyetlen fogalmat, melyet Jézus mindig is tanított, akkor haladéktalanul, teljes következetesség mellett végképp fel kell hagynotok mindama kezdetleges képzetekkel, melyeket Istenről, mint egy megsértett egyeduralkodóról, egy olyan zord és mindenható úrról alakítottatok ki, akinek a fő kedvtelése az, hogy leleplezze az alattvalói rossztéteményeit és gondoskodik a megfelelő megbüntetésükről, hacsak valaki, vele csaknem egyenlő, nem vállalkozik önként arra, hogy értük szenvedjen, hogy helyettük és a helyükben meghaljon. A váltság és a vezeklés teljes eszméje összeegyeztethetetlen azzal az istenképpel, amelyet a názáreti Jézus tanított és az életével szemléltetett. Az Isten végtelen szeretete semmi másnak nincs alárendelve az isteni természetben.

A vezeklés és az áldozati üdvözülés fogalomrendszere önzőségben gyökerezik és azon alapul. Jézus azt tanította, hogy az embertársak iránti szolgálat a szellemi hívek testvériségének legmagasabb rendű fogalma. Az üdvözülést magától értetődőnek kell venniük azoknak, akik hisznek az Isten atyaságában. A hívő figyelmének középpontjában ne a személyes üdvözülésének önző vágya álljon, hanem az az önzetlen készletés, hogy úgy szeresse a társait és ezért úgy szolgálja őket, ahogy Jézus szerette és szolgálta a halandó embereket.

Az igaz híveknek nem nagyon kell aggódniuk a bűn jövőbeli megbüntetése miatt. Az igaz hívőt csak az aggasztja, ha a jelenben eltávolodik Istentől. Igaz, a bölcs apák megfenyíthetik a fiaikat, ám mindezt szeretetből és javító célzattal teszik. Nem mérgükben büntetnek, és nem is megtorlásul fenyegetnek.

Még ha Isten a zord és törvényes egyeduralkodója volna is egy világegyetemnek, melyben az igazság a legfelsőbb szinten uralkodik, ő bizonyosan akkor sem elégedne meg egy olyan gyerekes renddel, melyben egy ártatlan szenvedővel helyettesítik a bűnben vétkeket.

Jézus halálában, amint az az emberi tapasztalás gazdagodásával és az üdvözülés útjának kiszélesedésével összefüggésbe hozható, nem a halálának a ténye a nagyszerű, hanem az a kiváló mód és az a páratlan szellem, melyben a halállal szembenézett.

Az engesztelő áldozaton keresztüli váltság teljes eszméje az üdvözülést valószerűtlen síkra helyezi; az ilyen felfogás tisztán bölcseleti. Az emberi üdvözülés valós; két olyan valóságon alapul, melyeket a teremtményi hit megragadhat és ezáltal beépülhetnek az egyéni emberi tapasztalásba: az Isten atyaságának ténye, valamint az ahhoz kapcsolódó igazság, az emberek közötti testvériség. Igaz ugyanis, hogy „megbocsátják adósságaitokat, mint ahogy ti is megbocsátotok adóssaitoknak.”

502. A kereszt tanulságai

Jézus keresztje azon legfelsőbb szintű odaadást mutatja, melyet az igaz pásztor még a nyája méltatlan egyedei iránt is táplál. Ez mindörökre családi alapokra helyez minden Isten és ember között meglévő kapcsolatot. Az Isten az Atya; az ember az ő fia. A szeretet, egy apa szeretete a fia iránt, a Teremtő és a teremtmény világegyetemi kapcsolataiban a központi igazsággá válik – s nem egy olyan király igazságává, aki megelégedést keres a rossztevő alattvalójának szenvedéseiben és megbüntetésében.

A kereszt mindörökre mutatja, hogy Jézusnak a bűnösökhöz való hozzáállása nem az elítélés vagy az elnézés volt, hanem az örökkévaló és szeretetteljes üdvözítés. Jézus valóban megmentő abban az értelemben, hogy az élete és a halála megnyeri az embereket a jóságnak és az igazként való továbbélésre. Jézus olyannyira szereti az embereket, hogy a szeretete szeretetválaszt kelt az emberi szívben. A szeretet valóban magával ragadó és örökmód teremtő. Jézus kereszthalála a bűn megbocsátásához és minden rossztett eltörléséhez elég erős és isteni szeretetet példáz. Jézus inkább egy felsőbb rendű pártatlanságot, mint pusztán alakilag helyes és helytelen igazságosságot tárt e világ elé. Az isteni szeretet nem pusztán megbocsátja a helytelen dolgokat; feloldja és ténylegesen meg is szünteti azokat. A szeretet megbocsátása teljes mértékben meghaladja az irgalom megbocsátását. Az irgalom figyelmen kívül hagyja a rossztétemény által való bűnösséget; a szeretet azonban mindörökre megszünteti a bűnt és az abból eredő minden gyengeséget. Jézus új életmódot hozott a világunkra. Azt tanította nekünk, hogy ne álljunk ellent a rossznak, viszont rajta keresztül találjuk meg a rosszat eredményesen semlegesítő jóságot. A jézusi megbocsátás nem elnézés; az nem más, mint az elítéléstől való megszabadulás. Az üdvözülés nem veszi semmibe a helytelen dolgokat; hanem helyessé teszi azokat. Az igaz szeretet nem alkuszik meg a gyűlölettel és nem is nézi el azt; hanem megszünteti. A jézusi szeretet sohasem elégszik meg a pusztá megbocsátással. A Mester szeretete elégtételt, örökkévaló továbbélést foglal magában. Teljesen helyénvaló úgy beszélni az üdvözülésről, mint váltságról, ha ez alatt ezt az örökkévaló elégtételt értitek.

Jézus az emberek iránti személyes szeretetének ereje révén képes volt felbontani a bűn és a rossz szorítását. Ezáltal szabadságot biztosított az embereknek, hogy a jobb életutakat válasszák. Jézus megszabadulást mutatott a múlttól, mely önmagában is jövőbeli győzelmet ígért. A megbocsátás így üdvözülést hozott. Az isteni szeretet szépsége, amint azt az emberi szív végre teljes mértékben befogadja, örökre megtöri a bűn vonzását és a rossz erejét.

Jézus szenvedései nem korlátozódtak a keresztre feszítésre. Valójában a názáreti Jézus több mint huszonöt évet töltött egy valós és megfeszített halandói létezés keresztyén. A kereszt igazi értéke ama tényben áll fenn, hogy az a szeretetének a legfelsőbb rendű és végleges kifejeződése, az irgalma kiteljesített kinyilatkoztatása volt.

A lakott világok milliói a fejlődő teremtmények tízbilliói, akik esetleg kísértést éreztek arra, hogy feladják az erkölcsi küzdelmet és felhagyjanak a hittel való jó harccal, csak egy pillantást vetettek Jézusra a kereszten és aztán teljes erővel törekedtek előre, melyhez annak látványa nyújtott ösztönzést, hogy az Isten a megtestesült életét kínálja az ember önzetlen szolgálata iránti odaadásban.

A kereszthalál feletti diadal egészében összeadódik annak szellemében, hogy Jézus milyen magatartást tanúsított a nekitámadókkal szemben. Azáltal, hogy úgy imádkozott, „Atyám, bocsáss meg nekik, mert

nem tudják, mit cselekszenek”, a keresztet annak örök jelképévé tette, hogy a szeretet győzedelmeskedik a gyűlölet felett és az igazság legyőzi a rosszat. Ez a szeretetteljes odaadás ragályos volt egy egész hatalmas világegyetemben; a tanítványoknak a Mesterük adta át. Az evangéliumának legelső tanítója, akinek az életét kellett adnia e szolgálatban, azt mondta, amint halálra kövezték, „Ne ródd fel nekik ezt bűnükül.”

A kereszt kiválóan folyamodik az emberben lévő legjobbhoz, mert arra emlékeztet, aki hajlandó volt életét adni az embertársai szolgálatában. Az embernek nem lehet ennél nagyobb szeretete: hogy hajlandó legyen életét adni a barátaiért – és Jézusnak olyan szeretete volt, hogy hajlandó volt életét adni az ellenségeiért, mely szeretet nagyobb, mint amelyet addig a földön valaha is ismertek.

Más világokon, valamint a világunkon is, az emberi Jézus golgotai kereszthalálának felemelő látványa felkavarta a halandói érzelmeket, s közben kivívta az angyalok legmagasabb rendű odaadását.

A kereszt a szent szolgálatnak, annak felsőbb jelképe, hogy valaki az életét a társai jólétének és üdvözlésének szenteli. A kereszt nem az ártatlan Istenfi áldozatának jelképe, akit a bűnösök helyett és egy megsértett Isten haragjának lecsillapítása érdekében áldoztak fel, hanem mindörökre olyan szent jelképként áll a földön és mindenhol egy hatalmas világegyetemben, amely azt jelképezi, hogy a jók odaadták magukat a rossznak és ezáltal megmentették őket, éppen e szeretetteljes odaadással. A kereszt az önzetlen szolgálat legfelsőbb rendű formájának jeleként áll, az odaadó segédkezés szolgálatában élt igaz élet teljes vállalása iránti legmagasabb rendű elkötelezettség jeleként, még a halálban, a kereszthalálban is. Jézus alászállási élete nagy jelképének látványa valóban ösztönzést jelent mindnyájunknak, hogy mi is hasonló odaadottsággal cselekedjünk.

Amikor a gondolkodó férfiak és nők úgy tekintenek Jézusra, mint aki felajánlja életét a kereszten, aligha fogják újra megengedni maguknak, hogy panaszkodjanak az életük akár legkeményebb megpróbáltatásai miatt, még kevésbé a jelentéktlenebb gondjaik és a számos, tisztán képzelt sérelmeik miatt. Az ő élete oly dicső és a halála oly diadalmas volt, hogy mindannyiunkat arra csábít, hogy hajlandók legyünk mindkettőben osztozni. Igaz vonzóerő van az isteni Fiú egész alászállásában, az ifjúkorának napjaitól fogva a kereszthalálának lenyűgöző látványáig.

Ezért hát ügyeljetek, hogy amikor a keresztet Isten kinyilatkoztatásaként szemlélitek, ne az ősember szemével lássátok, és ne is a későbbi barbárok nézőpontjából nézzétek, melyek mindegyike úgy tekintett Istenre, mint a zord igazság és a rideg törvényalkalmazás hajlíthatatlan Urára. Ehelyett inkább gondoskodjatok arról, hogy a keresztben annak a szeretetnek és odaadásnak a végső megnyilvánulását lássátok, mellyel Jézus az ő hatalmas világegyetében élő halandó fajaihoz való alászállási életküldetése iránt viseltetett. Az Ember Fia halálában az Atyának a halandói szférákon élő fiai iránti isteni szeretete tényét lássátok. A kereszt így azt a szolgálatkész szeretetet és az önkéntes üdvöztetés adományát mutatja, melyben azok részesülnek, akik hajlandók ilyen ajándékokat és odaadást elfogadni. A keresztben nem volt semmi olyasmi, amit az Atya igényelt volna – csak az, amit Jézus oly készségesen megadott, és amelyet nem volt hajlandó elkerülni.

Ha az ember egyébként nem képes értékelni Jézust és nem tudja megérteni a földi alászállásának jelentését, legalább felfoghatja a halandóként élt szenvedéseinek összességét. Senki ember nem félhet attól, hogy a Teremtő nem ismeri az ő ideigvaló kínjainak természetét vagy mértékét.

Tudjuk, hogy a kereszthalálra nem azért került sor, hogy az embert kibékítse Istennel, hanem hogy ösztönözze azt, hogy az ember felismerje az Atya örökkévaló szeretetét és a Fia végtelen irgalmát, és hogy ezeket az egyetemes igazságokat egy egész világegyetem számára közvetítse.

503. A FELTÁMADÁS

Röviddel azután, hogy Jézust péntek délután eltemették, a világegyetem főangyalainak vezetője, aki ekkor a világunkon tartózkodott, összehívta az alvó saját akaratú teremtmények feltámadási tanácsát és hozzáfogtak a Jézus helyreállítását célzó lehetséges eljárás áttekintéséhez. A helyi világegyetem ezen összegyűlt fiai, az isteni Fiú teremtményei ezt a saját felelősségükre tették; nem Gábiel hívta őket össze.

Éjfélre arra a következtetésre jutottak, hogy a teremtmény semmit sem tehet a Teremtő feltámadásának elősegítése érdekében. Hajlandók voltak megfogadni Gábiel tanácsát, aki arról tájékoztatta őket, hogy mivel az isteni Fiú „életét a maga szabad akaratából adta, ezért megvan a hatalma ahhoz is, hogy újra felvegye a maga szándéka szerint.” Nem sokkal a főangyalok, az élethordozók és a teremtmény-helyreállítás munkájában az ő különféle társaik tanácsulésének megszakítását követően Jézus Megszemélyesült Igazítója, lévén, hogy személyesen ő vezette a világunkon akkor összegyűlt mennyei seregeket, e szavakat intézte a gondterhelten várakozó megfigyelőkhöz:

„Egyikőtök sem tehet semmit annak érdekében, hogy segítse a Teremtő-atyákat az élethez visszatérni. A teremtszész halandójaként halandói halált tapasztalt meg; egy világegyetem Egyeduralkodójaként még mindig él. Amit ti megfigyelhettek, az a názáreti Jézus halandói átmenete a húsvér testi életéből a félszellemi életébe. E Jézusnak a szellem-átmenete akkor fejeződött be, amikor én elváltam az ő személyiségétől és a ti ideiglenes vezetőtök lettem. A Teremtő-atyák úgy döntött, hogy átéli a halandó teremtményei teljes körű tapasztalását, az anyagi világokon való megszületéstől a természetes halálon és a feltámadáson át az igaz szellemlét rendjéig. Ennek a tapasztalásnak egy bizonyos szakaszát láthatjátok majd, de abban ti nem vehettek részt. Azokat a dolgokat, melyeket ti rendszerint a teremtményekért tesztek, nem tehetitek meg most a Teremtőért. A Teremtő Fiúnak megvan a saját hatalma ahhoz, hogy magát bármely teremtetett fiához hasonló alaknak adja; megvan a saját hatalma ahhoz, hogy a megfigyelhető életét feladja és felvegye azt újra; és azért rendelkezik ezzel a hatalommal, mert a paradicsomi Atya közvetlenül így rendelte, és én tudom, mit beszélek.”

Hallván a Megszemélyesült Igazító szavait, az izgatottság jelei kezdtek mutatkozni mindannyiuk magatartásán, Gábieltől a legszerényebb kerubig. Látták Jézus halandói testét a sírban; érzékelték a szeretett Uruk világegyetemi tevékenységének bizonyítékait; és mivel nem értették ezeket a jelenségeket, türelmesen várták a fejleményeket.

504. A félszellemi létbe való átmenet

Vasárnap reggel két óra negyvenötök a paradicsomi megtestesülési bizottság, melyet hét, nem azonosított paradicsomi személyiség alkotott, a helyszínre érkezett és nyomban fel is sorakoztak a sírbolt körül. Három óra előtt tíz perccel az összevegyült anyagi és félszellemi működés keltette erőteljes rezgések kezdtek kiindulni József új sírhelyéből, és két perccel három óra után, ezen a vasárnap reggelen, Kr.u. 30. április 9-én, a názáreti Jézus feltámadott félszellemi alakja és személyisége előjött a sírból.

Miután a feltámadott Jézus kikelt a temetkezési sírhelyéből, a húsvér test, melyben csaknem harminchat évet élt és munkálkodott a földön, még mindig ott feküdt a sírfülkében, háborítatlanul és a lenvászon lepelbe göngyölve, éppen úgy, ahogy a testet József és a társai péntek délután nyugalomra helyezték. A sírbolt előtti követ sem mozdította el senki; Pilátus pecsétje sértetlen volt; a katonák még mindig ott álltak őrségben. A templom őrei állandó szolgálatot láttak el; a római őrséget éjféltkor váltották. Ezen örök egyike sem gyanította, hogy a virrasztásuk tárgya egy új és felsőbb rendű létformába emelkedett, és hogy a test, melyet őriztek, most már egy levetett burok, melynek semmilyen további kapcsolata nincs Jézus megszabadult és feltámadott félszellemi személyiségével.

Amennyire meg tudjuk ítélni, sem e világegyetemi teremtménynek, sem más világegyetemekből való személyiségnek nem volt köze a názáreti Jézus félszellemi feltámadásához. Pénteken a teremtszész halandójaként adta életét; vasárnap reggel pedig félszellemi lényként vette fel újra. Jézus feltámadásának sok részletével nem vagyunk tisztában. Tudjuk viszont, hogy a dolog úgy és akkor ment végbe, ahogy előadtuk és nagyjából a jelzett időpontban. Feljegyezhetjük azt is, hogy e halandói átmenettel és a feltámadással kapcsolatos minden ismert jelenség éppen ott, József új sírboltjában zajlott, ahol Jézus halandói anyagi maradványa a halotti ruházatba volt burkolva.

Tudjuk, hogy ebben a félszellemi ébredésben nem vett részt semmilyen teremtmény a helyi világegyetemből. Érzékeltük a hét paradicsomi személyiséget a sír körül, de nem láttuk, hogy bármit is

tettek volna a Mester ébredésével összefüggésben. Mihelyst Jézus megjelent Gábiel mellett a sír felett, a hét paradicsomi személyiség jelezte, hogy haladéktalanul távozni kíván.

A következő állításokkal mindörökre tisztázni szeretnénk Jézus feltámadásának fogalmát:

1. Az ő anyagi vagy fizikai teste nem képezte részét az ő feltámadott személyiségének. Amikor Jézus a sírból előjött, a húsvér teste háborítatlanul a sírban maradt. Anélkül emelkedett ki a sírhelyből, hogy elmozdította volna a bejárat előtt lévő köveket és megrongálta volna Pilátus pecsétjeit.
2. Nem úgy kelt ki a sírból, mint egy szellem, és nem is úgy, mint az isteni Fiú; nem a Teremtő Egyeduralkodó azon alakjában jelent meg, amely alakkal a világunkon való megtestesülése előtt rendelkezett.
3. József sírjából azok személyiségéhez igen hasonló alakban jött elő, akik mint feltámadott félszellemi felemelkedő lények emelkednek ki. Abból, hogy az emlékműve az egyes számú lakóvilág feltámadási csarnokainak hatalmas udvara közepén áll, arra következtetünk, hogy a Mester e világi feltámadását valamiképpen ezen az első lakóvilágon segítették elő.

A sírból kikelve Jézus első dolga az volt, hogy üdvözölte Gábielt és arra utasította, hogy maradjon továbbra is az Immanuel felügyelete alatt álló világegyetem ügyeinek intézője, és ezután meghagyta a melkizedekek főnökének, hogy tolmácsolja testvéri üdvözlését Immanuelnek. Ezt követően kérte, hogy a Fenséges szerezze be a Nappalok Elődeinek igazolását az ő halandói átmenetéhez; és a hét lakóvilág összesereglett félszellemi csoportjaihoz fordulva, akik azért gyűltek össze itt, hogy köszöntsék és üdvözöljék a maguk teremtményi rendjében megjelent Teremtőjüket, Jézus elmondta a halandóit követő létpályájának első szavait. Így szólt Jézus:

„Miután befejeztem életemet a húsvér testben, egy rövid ideig itt leszek ebben az átmeneti alakban, hogy jobban megismerjem a felemelkedő teremtményeim életét és még teljesebben kinyilatkoztassam a paradicsomi Atyám akaratát.”

Miután Jézus a beszédet befejezte, jelzett a Megszemélyesült Igazítónak, és az összes világegyetemi értelem, akik a világunkon összesereglettek, hogy tanúi legyenek a feltámadásnak, parancsot kaptak a maguk világegyetemi feladataihoz való azonnali visszatérésre.

Jézus most kezdett kapcsolatot teremteni a félszellemi szinttel, mert teremtményként megismerte annak az életnek a feltételeit, melynek a rövid ideig való megélését a világunkon vállalta. A félszellemi világ dolgaival való ismerkedés földi időben több mint egy órát vett igénybe és kétszer szakította meg azt ama vágya, hogy kapcsolatba lépjen a korábbi társaival a húsvér testben, amint azok eljöttek Jeruzsálemből, hogy csodálkozva nézzenek körül az üres sírboltban és ráleljenek arra, amit a feltámadása bizonyítékának tekintettek.

Ezzel ér véget Jézus halandói átmenete – az Ember Fiának feltámadása. Megkezdődött a Mester azon időleges tapasztalása, amikor személyiségként félúton jár az anyagi és a szellemi között. Mindezt a magában meglévő hatalmon keresztül tette; semmilyen személyiség nem nyújtott neki segítséget. Most félszellemi Jézusként él, és amint hozzáfog ehhez a félszellemi élethez, az emberi anyagi teste még ott fekszik a sírboltban háborítatlanul. A katonák még mindig őt állnak, és a kormányzó sziklákon elhelyezett pecsétje még mindig nincs feltörve.

505. Jézus anyagi teste

Tíz perccel három után, ahogy a feltámadott Jézus a hét lakóvilágról összesereglett félszellemi személyiségeket üdvözölte, a főangyalok vezetője – a feltámadás angyalaié – Gábielhez fordult és Jézus halandói testét kérte. A főangyalok vezetője ezt mondta:

„Nem vehetünk részt az urunk alászállási tapasztalásához kapcsolódó feltámadásban, de szeretnénk megkapni a halandói maradványait, hogy haladéktalanul hozzáfoghassunk az elbontásához. Most nem az anyagtalanná lényegítő eljárásunk alkalmazását javasoljuk; pusztán a felgyorsított idő eljárását szeretnénk segítségül hívni. Elég volt látnunk, amint Urunk él és meghal a világunkon; a

mennyei seregeket megkímélnénk attól az emléktől, melyre a Világegyetem Teremtője és Megtartója emberi alakjának lassú felbomlása láttán tehetnek szert. Az egész világegyetem mennyei értelemének nevében kérlek, adj felhatalmazást arra, hogy átvegyem a názáreti Jézus halandói testét és hatalmazz fel bennünket, hogy annak haladéktalan lebontását elvégezzük.”

Amint Gábel megtanácskozta a dolgot a rangidős Fenségessel, a mennyei seregek főangyali szóvivője engedélyt kapott, hogy a belátása szerint járjon el Jézus maradványai esetében.

Miután a kérését teljesítették, a főangyalok vezetője segítségül hívta számos társát, valamint a mennyei személyiségek minden rendjének képviselői által alkotott nagyszámú sereget, és akkor, a világunkon honos félszellemi lények segítségével hozzáfogtak, hogy birtokba vegyék Jézus fizikai testét. E holttest tisztán anyagi teremtés volt; fizikai és valóságos; nem lehetett úgy kivinni a sírboltból, mint ahogy a feltámadási félszellemi alak képes volt kijutni a lepecsételt sírból. Bizonyos félszellemi kisegítő személyiségek közreműködésével a félszellemi alak egyszer szellemivé tehető, s ezzel a közönséges anyagtól függetlenné válik, míg máskor az anyagi teremtmények számára érzékelhetővé és velük kapcsolat létesítésére képessé válhat, éppen olyanná, mint a teremtésrész halandói.

Ahogy hozzáfogtak, hogy eltávolítsák Jézus testét a sírból annak előkészítéseként, hogy azt a közel pillanatszerű lebontás keretében méltóságteljesen és tisztelettel eltüntessék, a földi félszellemi lények azt a feladatot kapták, hogy a sírbolt bejárata előtt gördítsék el a köveket. E két szikla közül a nagyobbik egy terjedelmes, kör alakú darab volt, nagyon hasonlított egy malomkőhöz, és a követ egy sziklavágtatban lehetett mozgatni, így oda-vissza tudták görgetni aszerint, hogy megnyitni vagy lezárni akarták a sírt. Amikor az őrt álló zsidó őrk és a római katonák a reggeli gyöngye fényben azt látták, hogy a nagy kődarab elgördül a sír bejárata előtt, látszólag magától – mert semmilyen látható dolgot nem észleltek, mely a mozgásért okolható lett volna – félelem és vakrémület tört rájuk, és futva menekültek el a helyszínről. A zsidók előbb hazaszaladtak, majd pedig elmentek a templomba jelenteni a történeteket a kapitányuknak. A rómaiak Antónia erődjébe menekültek és jelentették is a látottakat a centuriónak, amint az szolgálatba lépett.

A zsidó vezetők már hozzáfogtak a Jézustól való feltételezett megszabadulás hitvány ügyletéhez azzal, hogy kenőpénzt ajánlottak a hitszegő Júdnak, és most, amikor ezzel a zavarba ejtő helyzettel szembesültek, ahelyett, hogy azon gondolkodtak volna, hogy megbüntetik az őrköt, amiért elhagyták a kijelölt helyüket, ahhoz folyamodtak, hogy megvesztegessék őket a római katonákkal együtt. E húsz ember mindegyikének fizettek valamennyit és arra utasították őket, hogy mindenkinek azt mondják:

„Mialatt éjszaka aludtunk, a tanítványok lecsaptak ránk és elvitték a testet.”

A zsidó vezetők ünnepélyes ígéreteket tettek a katonáknak, hogy megvédik őket Pilátus előtt abban az esetben, ha valaha is a kormányzó tudomására jutna, hogy kenőpénzt fogadtak el.

A Jézus feltámadásában való keresztény hit az „üres sír” tényén alapult. Csakugyan tény volt, hogy a sír üres, ám nem ez a feltámadás igazsága. A sír valóban üres volt, amikor az első hívek megérkeztek, és ez a tény, melyhez a Mester kétségtelen feltámadásának ténye társult, hamis hiedelem kialakulásához vezetett: ahhoz a tanításhoz, hogy Jézus anyagi és halandói teste szállt ki a sírból. A szellemi valóságokkal és az örökkévaló értékekkel kapcsolatos igazság nem mindig építhető fel nyilvánvaló tények keverékéből. Az egyes tények lehetnek ugyan anyagi értelemben igazak, de ebből nem következik, hogy ezen tények társítása szükségképpen igaz szellemi következtetésekhez vezet.

József sírboltja üres volt, de nem azért, mintha Jézus testét helyreállították vagy feltámasztották volna, hanem mert teljesítették a mennyei seregek kérését és így azok véghez vihették a különleges és egyedi lebontást; végrehajtották a „pornak a porhoz” való visszatérését úgy, hogy az időbeli késedelmek ne játszanak közre és a halandói rothadás, valamint az anyagi bomlás szokványos és megfigyelhető folyamatai ne érvényesüljenek.

Jézus halandó testének maradványai az elemekre való lebomlás ugyanazon természetes folyamatán mentek keresztül, mint amelyben a földön minden emberi test is részesül, kivéve az időbeli lefolyást,

mivel a felbomlás természetes módját úgy felgyorsították, ütemében úgy siettették, hogy csaknem pillanatszerűen ment végbe.

Az isteni Fiú feltámadásának igaz bizonyítékai szellemi természetűek, jóllehet e tanítást alátámasztja a teremtetés rész számos halandójának tanúsága, akik a feltámadott Mesterrel találkoztak, felismerték őt és bensőségesen társalogtak vele. Csaknem ezer emberi lény személyes élményének vált részévé, mielőtt végleg elhagyta volna a világunkat.

506. A megítéltetési feltámadás

Ezen a vasárnap reggelen, kevéssel fél öt után, Gábiel magához hívatta a főangyalokat és felkészült, hogy az ádami megítéltetési időszak lezárásaként megnyissa az általános feltámadást a világunkon. Amikor e nagy eseményben érintett szeráfok és kerubok hatalmas serege felsorakozott a megfelelő alakzatba, az isteni Fiú megjelent Gábiel előtt, mondván:

„Miként Atyámnak önmagában van élete, úgy adta azt a Fiúnak, hogy neki magában is legyen élete. Bár én még nem vettem vissza teljesen a világegyetemi hatáskör gyakorlását, ez az önként vállalt korlátozás semmilyen mértékben nem hátráltat abban, hogy életet adományozzak az alvó fiaimnak; kezdődjön hát a bolygói feltámadási számbavétel.”

A főangyalok köre ekkor működött első alkalommal a világunkról. Gábiel és a főangyali seregek a bolygó szellemi sarkának helyére vonultak; és amikor Gábiel megadta a jelet, a hangja villanásszerűen jutott el az első lakóvilágra, mondván:

„Az Ő felhatalmazása alapján, támadjanak fel az e világi megítéltetési időszak halottai!”

Erre a világunk emberfajtáinak összes továbbélője, akik Ádám napjai óta szenderültek el, és akik addig még nem kerültek megítéltetésre, a félszellemi beiktatásra készen megjelentek a lakóvilágok feltámadási csarnokaiban. A szeráfok és a társaik egy pillanat alatt felkészültek a lakóvilágokra való elindulásra. E továbbélő halandók csoportfelügyeletére egykor kijelölt szeráfi oltalmazók rendszerint jelen lettek volna védenekiknek a lakóvilágok feltámadási csarnokaiban való ébredésekor, ám ekkor éppen azért tartózkodtak ezen a világon, mert itt volt szükség Gábiel jelenlétére Jézus feltámadása kapcsán.

Függetlenül a számtalan olyan egyedtől, akiknek személyes szeráfi oltalmazója volt, és akik kellő szellemi személyiségi előrehaladást mutattak és továbbmentek a lakóvilágokra az Ádám és Éva korát követő korszakokban, és bár eddig az e világi fiak számos különleges és ezeréves feltámadására került sor, a mostani alkalom képezte a harmadikat a bolygói számbavételek vagy teljes megítéltetési feltámadások sorában.

Amikor a főangyalok vezetője vette a bolygói feltámadás jelét, az Ember Fia Megszemélyesült Igazítója lemondott a világunkon összegyűlt mennyei seregek feletti hatásköréről, a helyi világegyetem mindeme fiait visszautalta a saját parancsnokaik fennhatósága alá. Amint ezt elvégezte, elindult, hogy az isteni Fiú halandói átmenetének teljesítését bejegyeztesse Immanuelnél. Rögtön követte őt az a mennyei sereg, melynek szolgálatára nem volt szükség a világunkon. Gábiel azonban a világunkon maradt Jézussal.

Ez a története a Jézus feltámadását kísérő jelenségeknek, ahogy azok látták, akik a részleges és korlátozott emberi látás fogyatékosságaitól mentesen követték ezen események tényleges lefolyását.

507. Az üres sír felfedezése

Ahogy közeledünk Jézusnak a vasárnap reggel végbement feltámadásához, emlékeztetünk arra, hogy a tíz apostol Illés és Mária Márk házában tartózkodott, ahol is a felsőszobában aludtak, éppen azokon a kereveteken pihenve, melyeken a Mesterükkel megtartott utolsó estebéden foglaltak helyet. Ezen a vasárnap reggelen Tamás kivételével mindannyian ott gyűltek össze. Szombaton késő este, amikor először összejöttek, Tamás néhány percig velük volt, ám az apostolok látványa, melyhez a Jézussal történtek gondolata társult, már túl sok volt neki. Végigmérté a társait és nyomban elhagyta a helyiséget, elment a betfagei Simon házához, ahol egyedül akart elmerülni a gondjaiban. Az apostolok mind

szenvedtek, nem is annyira a kétségektől és a kétségbeeséstől, hanem a félelemtől, a bánattól és a szégyentől.

Zebedeus Dáviddal és az arimateai Józseffel együtt Nikodémusz házában gyűlt össze Jézus mintegy tizenkét-tizenöt jelesebb jeruzsálemi tanítványa. Az arimateai József házában nagyjából tizenöt-húszan voltak jelen a vezető nők közül. József házában csak ezek a nők szálltak meg, és a szombat napján, valamint a szombatot követő est órái alatt itt bújtak meg, így nem is tudtak a sírnál felállított katonai őrségről; nem tudták azt sem, hogy egy másik követ is görgettek a sírbolt elé, és hogy mindkét követ Pilátus pecsétjével zárták le.

Ezen a vasárnap reggelen kevéssel három óra előtt, amikor a felkelő nap első jelei kezdtek megmutatkozni keleten, öt nő indult el Jézus sírjához. Bőségesen ellátták magukat különleges balzsamozó oldatokkal, és nagy mennyiségű vászongyolcsot is vittek magukkal. Az volt a szándékuk, hogy alaposabban bekenik Jézus testét a halotti balzsamokkal és gondosabban bekötik azt az új gyolcsokkal.

A Jézus teste bekenésének szándékával elindult nők a következők voltak: Mária Magdolna, Mária, vagyis az Alfeus ikrek anyja, Szalómé, vagyis a Zebedeus fivérek anyja, Johanna, vagyis Kuza felesége, és Zsuzsanna, vagyis az alexandriai Ezra leánya.

Nagyjából fél négyre járt az idő, amikor a kenőcsöket hozó öt nő odaért az üres sírhoz. Ahogy a damaszkuszi kapun kiléptek, számos, a városba bemenekülő katonával találkoztak, akik kisebb-nagyobb rémület jeleit mutatták, és ez arra készítette őket, hogy néhány percre megálljanak; de amikor semmi sem történt, folytatták az útjukat.

Igencsak meglepődtek annak láttán, hogy a követ valaki elgördítette a sír bejáratából, minthogy az úton arról volt szó, hogy „Ki fog segíteni nekünk félregördíteni a követ?” Letették a terheiket és félve, megrökönyödve néztek egymásra. Ahogy ott álltak, félelmükben reszketve, Mária Magdolna összeszedte a bátorságát és megkerülte a kisebbik követ, majd belépett a felnyitott sírba. József sírboltja a kertjében, az út keleti oldalán lévő domboldalon épült, és ugyancsak keletre nézett. Ekkorra az új nap hajnala már elég világosságot adott ahhoz, hogy Mária megfordulva beláthasson arra a helyre, ahová a Mester testét elhelyezték és észrevegye, hogy a test eltűnt. A kőfülkében, ahová Jézust fektették, Mária csak az összehajtogatott kendőt látta ott, ahol a fej volt és azokat az érintetlen gyolcsokat, melyekbe a testet pólyálták, mégpedig úgy, ahogy a követek feküdtek, mielőtt a mennyei seregek a testet eltávolították volna. A fedőlepel a temetkezési fülke tövében hevert.

Miután Mária néhány pillanatnyi időt eltöltött a sír bejáratánál (még nem látott tisztán, ahogy először a sírboltba belépett), most észrevette, hogy Jézus teste eltűnt és annak helyén csak a halotti ruhák vannak, mire az ijedségtől és az aggodalomtól felkiáltott. Az összes nő roppant ideges volt; már azóta idegesek voltak, hogy a városkapuban összefutottak a megrettent katonákkal, és amikor Mária aggodalmában felkiáltott, megrettentek ők is és fejvesztve menekülni kezdtek. Nem is álltak meg, amíg végig futva oda nem értek a damaszkuszi kapuhoz. Ekkorra Johannát már lelkiismeret furdalás gyötörte, amiért otthagyták Máriát; ezért összegyűjtötte a társait, és elindultak vissza a sírhoz.

Ahogy a sírhelyhez közeledtek, a megrémült Magdolna, aki csak még jobban megrettent, amikor a sírból előjövot nem találta a várakozó testvéreit odakint, most odaszaladt hozzájuk, izgatottan azt kiáltva:

„Nincs ott – elvitték!”

Újra odavezette őket a sírhoz, és mindannyian be is léptek és látták, hogy a sír üres.

Ezután mind az öt nő leült a bejárat melletti kőre és elkezdtek megvitatni a helyzetet. Ekkor még nem merült fel bennük, hogy Jézus feltámadt. Egymagukban voltak egész szombaton, és azt gyanították, hogy a testet egy másik nyugvóhelyre vitték. De amint a nehéz helyzet ilyenén való megoldásán gondolkodtak, csak nem tudtak magyarázatot találni a halotti ruha szabályos elrendezetségére; arra, hogy miként lehetett elmozdítani a testet úgy, hogy a gyolcsok, melyekbe be volt pólyálva, megőrizték a helyzetüket és láthatóan érintetlenül heverték a párkányon.

Ahogy e nők ezen új nap első óráiban ott üldögéltek, az egyik irányban megláttak egy néma és mozdulatlan idegent. Egy pillanatra megint megijedtek, Mária Magdolna azonban odaszaladt hozzá és megszólította, mert úgy gondolta, hogy ő lehet a kert gondozója, és azt mondta:

„Hová vitték a Mestert? Hová temették? Mondd meg, hogy elmehessünk érte.”

Amikor az idegen nem felelt neki, Mária sírva fakadt. Erre Jézus e szavakkal szólt hozzájuk:

„Kit kerestek?”

Mária azt mondta:

„Jézust keressük, akit József sírjában helyeztek nyugalomra, de eltűnt. Te tudod hová vitték?”

Erre Jézus azt mondta:

„Hát nem azt mondta nektek ez a Jézus, még Galileában, hogy meg fog halni, de feltámad?”

E szavak meglepték a nőket, de a Mester olyannyira megváltozott, hogy még mindig nem ismerték fel, mert a gyenge fénynek háttal állt előttük. Ahogy a szavain merengtek, a Mester jól ismert hangon szólva ezt mondta Magdolnának:

„Mária.”

Amikor az meghallotta az oly ismerősen hangzó, szeretetteljes üdvözlést közvetítő szót, már tudta, hogy a Mester hangja az, és odaszaladt, hogy a lába elé térdeljen, miközben azt kiáltotta:

„Uram, és Mesterem!”

Az összes többi nő is rájött, hogy a Mester áll előttük megdicsőült alakban, és rögvest letérdeltek előtte.

Ezek az emberi szemek azért láthatták Jézus félszellemi alakját, mert a félszellemi és egyéb lények, valamint az akkor Jézus társaságában lévő, bizonyos félszellemi személyiségek különleges segédkezést végeztek.

Ahogy Mária megpróbálta átkarolni Jézus lábát, a Mester azt mondta:

„Ne érints meg Mária, mert nem olyan vagyok, amilyenként a húsvér testben ismertél. Ebben az alakban leszek veletek egy időre, mielőtt felemelkedem az Atyához. De most menjetek mindannyian, és mondjátok meg az apostolaimnak – és Péternek – hogy feltámadtam, és hogy beszéltem velem.”

Miután e nők magukhoz tértek a döbbenet okozta megrázkódtatásból, visszasiettek a városba Illés Márk házához, ahol elmesélték a tíz apostolnak mindazt, ami velük megesett; de az apostolok nemigen akartak hinni nekik. Először arra gondoltak, hogy a nők látomást láttak, de amikor Mária Magdolna elismételte Jézus szavait, Péter, a nevét meghallva, kirohant a felsőteremből, szorosan a nyomában pedig ott haladt János, és nagy sietve elindultak a sírhoz, hogy maguk is megnézzék e dolgokat.

A nők elismételték a Jézussal folytatott beszélgetésük történetét a többi apostolnak, ám azok nem hittek nekik; és nem is voltak hajlandók maguk utánanézni a dolognak, ahogy Péter és János tette.

508. Péter és János a sírnál

Amint a két apostol a Golgotához és József sírboltjához sietett, Péter gondolatai a félelem és a remény között csapongtak; félt találkozni a Mesterrel, ám a reményét megerősítette az a beszámoló, hogy Jézus külön szavakat intézett hozzá. Félig meg volt győződve arról, hogy Jézus valóban él; felidézte azon ígéretet, hogy a harmadik napon feltámad. Érdekes módon ez az ígéret nem jutott eszébe a keresztre feszítés óta egészen eddig a pillanatig, amikor északi irányban rohantak keresztül Jeruzsálemen. Ahogy János a városból kifelé szaladt, az öröm és a remény különös elragadtatása tört fel a lelkében. Félig ő is meg volt győződve arról, hogy a nők valóban látták a feltámadott Mestert.

János, aki Péternél fiatalabb volt, le hagyta őt a futásban és elsőként ért oda a sírhoz. János ott állt a bejáratnál, a sírboltot figyelte, és őt is a Mária által leírt látvány fogadta. Simon Péter is hamar odaért és

belépve meglátta ugyanazt az üres sírt, az oly különösen elrendezett halotti ruhákkal. Amikor Péter kijött, János is bement és maga is látta mindezt, és azután leültek a kőre, hogy átgondolják, vajon mit is jelentenek a látottak és a hallottak. Mialatt ott ültek, megfordult a fejükben mindaz, amit Jézusról mondtak nekik, de nem igazán tudták felfogni, hogy mi történt.

Péter először azzal állt elő, hogy a sírt kirabolták, hogy az ellenségeik ellopták a testet, talán megvesztegették az őröket. János azonban úgy érvelt, hogy a sírt aligha hagyják ilyen rendben, ha a testet ellopták volna, és azt a kérdést is feltette, hogy miként hagyhatták ott a gyolcsokat, és azok miként maradhattak láthatóan érintetlenül. Megint csak visszamentek mindketten a sírboltba, hogy tüzetesebben megvizsgálják a halotti ruhákat. Ahogy másodjára is kijöttek a sírboltból, a bejárat előtt ott találták sírva az időközben visszatért Mária Magdolnát. Mária abban a hitben ment el az apostolokhoz, hogy Jézus kikelt a sírból, de amikor azok nem voltak hajlandók elhinni a beszámolóját, leverte és kétségbeesett lett. Arra vágyott, hogy visszamenjen a sír közelébe, ahol Jézus jól ismert hangját hallotta.

Amint Péter és János távozása után Mária ott őgylgett, a Mester megint megjelent neki, azt mondta:

„Ne kételkedj; legyen meg a bátorságod, hogy elhidd azt, amit láttál és hallottál. Menj vissza az apostolaimhoz és mondd el nekik megint, hogy feltámadtam és meg fogok jelenni előttük, hamarosan pedig elmegyek elébük Galileába, ahogy megígértem.”

Mária visszasietett Márk házához és elmondta az apostoloknak, hogy megint beszélt Jézussal, de azok nem akartak hinni neki. Ám amikor Péter és János visszatért, már nem nevettek, hanem félelemmel vegyes balsejtelem töltötte el őket.

509. JÉZUS MEGJELENÉSEI

A feltámadott Jézus most arra készül, hogy egy rövid időt töltsön a világunkon abból a célból, hogy megtapasztalja a teremtsrészek halandójának felemelkedő létpályáját. Bár a félszellemi élet ezen időszakát a halandói megtestesülésének világán kell eltöltenie, az mégis minden tekintetben a párját fogja képezni annak a tapasztalásnak, mely a hét lakóvilág egyre magasabb szintű félszellemi életén áteső halandóké.

Mindeme hatalom – az étellel való felruházottsága – mely eredendően megvan Jézusban, és amely képessé tette őt a holtából való feltámadásra, az örökkévaló életnek azon adományát jelenti, melyet az országban hívőknek ad, és amely már most bizonyossá teszi a természetes halál kötelékeiből való feltámadásukat.

A teremtsrészek halandói a feltámadás reggelén ugyanolyan fajta átmeneti vagy félszellemi testtel támadnak fel, mint amilyenel Jézus is rendelkezett, amikor kikelt a sírból ezen a vasárnap reggelén. E testekben nincs vérkeringés, és az ilyen lények nem fogyasztanak szokványos anyagi ételmet; mindazonáltal ezek a félszellemi alakok valóságosak. Amikor a különböző hívek meglátták Jézust a feltámadást követően, valóban látták őt; nem látási vagy hallási érzéksalódások önámító áldozatai voltak.

A Jézus feltámadásába vetett megingathatatlan hit volt a korai evangéliumi tanítás minden ágának legfőbb hitbeli sajátossága. Jeruzsálemben, Alexandriában, Antiókiában és Filadelfiában az összes evangélium-tanító egységet alkotott a Mester feltámadásába vetett feltétlen hitben.

Ha azt a kiemelkedő szerepet nézzük, melyet Mária Magdolna játszott a Mester feltámadásának hirdetésében, fel kell jegyeznünk, hogy Mária volt a női testület szószólója, mint amilyen Péter is volt az apostolok között. Mária nem volt a női munkacsoport főnöke, de ő volt a vezető tanítójuk és nyilvános szószólójuk. Máriából nagyon elővigyázatos nő lett, így az a merészség, ahogy ahhoz a férfialakhoz fordult, akit József kertje gondozójának hitt, csak azt mutatja, hogy mennyire meg volt rémülve attól, hogy a sírhely üres. Az ő szeretetének mélysége és gyötrelme, az odaadásának teljessége volt az, ami rábírta, hogy egy pillanatra megfeledkezzen azokról a hagyományos tilalmakról, melyek a zsidó nőknek az idegen férfialakhoz való közeledésére érvényben voltak.

510. A feltámadás hírnökei

Az apostolok nem akarták, hogy Jézus elhagyja őket; ezért vették félvállról a halálának magyarázatával, valamint a feltámadási ígéretével kapcsolatos kijelentéseit. Nem úgy számítottak a feltámadásra, ahogy az megtörtént, és addig nem is voltak hajlandók hinni, amíg nem szembesültek a cáfolhatatlan bizonyosság kényszerítő erejével és a saját tapasztalásaik kétségbevonhatatlan bizonyítékával.

Miután az apostolok nem voltak hajlandók elhinni az öt nő beszámolóját, akik azt állították, látták Jézust és beszéltek is vele, Mária Magdolna visszatért a sírhoz, a többiek pedig visszamentek József házába, ahol elmesélték az élményeiket József leányának és a többi nőnek. A nők el is hitték a beszámolót. Nem sokkal hat óra után az arimateai József leánya és a négy nő, aki látta Jézust, mind átmentek Nikodémusz házához, ahol előadták mindezt Józsefnek, Nikodémusznak, Zebedeus Dávidnak és az ott összegyűlt többi férfinak. Nikodémusz és a többiek kétkedve fogadták a történetüket, kételkedtek abban, hogy Jézus feltámadt a holtából; azt gyanították, hogy a zsidók vitték el a testet. József és Dávid olyannyira hajlott arra, hogy elhiggyék a beszámolót, hogy sietve el is indultak megvizsgálni a sírhelyet, és mindent pontosan úgy találtak, ahogy a nők elmondták. Ők voltak az utolsók, akik így látták a sírboltot, mert a főpap fél nyolckor kiküldte a templomőrség parancsnokát a sírhoz, hogy távolítsa el a halotti ruházatot. A kapitány belecsavarta mindezeket a vászonlepelbe és lehajította a közeli szikláról.

A sírtól Dávid és József egyenesen Illés Márk házához ment, ahol a felsőteremben tanácskozni kezdtek a tíz apostollal. Csak Zebedeus János hajlott arra, hogy ha bizonytalanul is, de higgyen abban, hogy Jézus feltámadt a holtából. Péter először hitt, de mikor aztán nem találta a Mestert, komoly kétségei támadtak. Mind hajlott arra, hogy azt higgye, a zsidók vitték el a testet. Dávid nem akart vitatkozni velük, de mielőtt elment, azt mondta:

„Ti vagytok az apostolok, és nektek aztán értenetek kellene ezeket a dolgokat. Én nem fogok vitázni veletek; mindazonáltal most visszamegyek Nikodémusz házába, ahová ma reggelre odarendeltem a hírvivőket, és amint összegyűltek, kiküldöm őket az utolsó küldetésükre, a Mester feltámadásának hírnökeiként. Hallottam, ahogy a Mester azt mondja, hogy miután meghal, harmadnapra feltámad, és én hiszek neki.”

Miután így szólt az ország csüggedt és kétségbeesett követeihez, a tájékoztatás és hírgyűjtés ezen önjelölt vezetője otthagya az apostolokat. A felsőteremből kifelé menet Lévi Máté ölébe dobta Júdás erszényét, amely az összes apostoli pénzt tartalmazta.

Körülbelül fél tíz volt, amikor Dávid huszonhat hírvivője közül az utolsó is megérkezett Nikodémusz házába. Dávid rögtön összerelte őket a tágas udvarban és így szólt hozzájuk:

„Emberek, testvéreim, mind ez idáig a nekem és az egymásnak tett eskütök szerint szolgáltatok nálam, és tanúságra hívlak titeket, miszerint sohasem küldtelek ki benneteket téves hírekkel. Most az utolsó küldetésetekre indítalak titeket, mint az ország önkéntes hírvivőit, és így felmentelek benneteket az eskütök alól és ezzel feloszlatom a hírvivői testületet. Emberek, kijelentem nektek, hogy a munkánkat elvégeztük. A Mesternek többé már nincs szüksége halandó hírvivőkre; feltámadott holtából. Megmondta nekünk még azelőtt, hogy elfogták, hogy meg fog halni és harmadnapra feltámad. Én láttam a sírt – üres. Beszéltem Mária Magdolnával és a négy nővel, akik Jézussal beszéltek. Most elbocsátalak benneteket, jó utat kívánva, és elküldelek titeket a kijelölt feladatotokra, és az üzenet, melyet a híveknek meg kell vinnetek: »Jézus feltámadt a holtából; a sír üres.«”

A jelenlévők többsége megpróbálta meggyőzni Dávidot arról, hogy ne tegye ezt. Ám nem tudták más belátásra bírni. Erre azután megpróbálták lebeszélni a hírvivőket, de azok sem hallgattak a kétkedő hangokra. Így aztán, rövidebb tíz óra előtt ezen a vasárnap délelőttön, ezek a futárok, huszonhatan, elindultak annak a fenséges igazság-ténynek az első hírnökeiként, hogy Jézus feltámadt. E küldetésre úgy indultak, ahogy oly sok korábbira is, amikor a Zebedeus Dávidnak és egymásnak tett esküjüket teljesítették. Ezek a férfiak erősen bíztak Dávidban. E feladatra úgy indultak, hogy nem fecsérelték az időt

beszélgetésre azokkal, akik látták Jézust; bíztak Dávid szavában. A többségük elhitte, amit Dávid mondott nekik, és még a kissé kételkedők is éppoly biztosan és éppoly sebesen továbbították az üzenetet.

Az apostolok, az ország szellemi testülete e napon a felsőteremben gyűlt össze, ahol félelmet mutattak és a kétkedésüket fejezték ki; eközben ezek a be nem avatottak, akik a Mesternek az emberek közötti testvériségről szóló evangéliuma társadalmi elfogadtatására az első kísérletet megtették, a rettenthetetlen és rátermett vezetőjük iránymutatása mellett elindulnak, hogy hirdessék egy világ és egy világegyetem feltámadott Megmentőjét. Ők erre az eseménydús szolgálatra még azelőtt vállalkoztak, hogy az ő választott képviselői hajlandók lettek volna elhinni a szavát vagy elfogadni a szemtanúk vallomását.

E huszonhat embert Lázár betániai házához és az összes hívői központba küldték, a déli Beersebától az északi Damaszkuszig és Szidonig; és a keleti Filadelfiától a nyugati Alexandriáig.

Elbúcsúzával a testvéreitől, Dávid átment József házába az anyjéért, és ezután elmentek Betániába, hogy csatlakozzanak Jézus ott várakozó családjához. Dávid addig lakott Betániában Mártával és Máriával, amíg a földi javaik ügyét el nem rendezték, majd elkísérte őket az újtukon, hogy csatlakozhassanak fivérükhöz, Lázárhoz Filadelfiában.

Az ettől számított nagyjából egy hét múlva Zebedeus János elvitte Máriát, vagyis Jézus anyját a betsazidai házába. Jakab, Jézus legidősebb öccse a családjával maradt Jeruzsálemben. Rúth Betániában maradt Lázár nőtestvéreivel. Jézus családjának többi tagja pedig visszament Galileába. Zebedeus Dávid június elején indult el Betániából Filadelfiába Mártával és Máriával, annak másnapján, hogy házasságot kötött Rúth-tal, Jézus legfiatalabb húgával.

511. Jézus megjelenése Betániában

A feltámadástól kezdve a szellemi felemelkedésének órájáig Jézus tizenkilenc különböző alkalommal jelent meg látható alakban a híveknek a földön. Sem az ellenségeinek, sem azoknak nem jelent meg, akiknek nem származhatott szellemi haszna a látható alakban való megmutatkozásából. Az első megjelenésére az öt nő előtt került sor a sírnál; a másodikra Mária Magdolna előtt, ugyancsak a sírhelynél.

A harmadik megjelenés ezen a vasárnapon, dél körül történt Betániában. Röviddel a délidőt követően Jézus legidősebb öccse, Jakab épp ott állt Lázár kertjében, Márta és Mária feltámadt fivérének üres sírja előtt, és a fejében azok az új hírek jártak, melyeket egy órával korábban Dávid hírvívője hozott nekik. Jakab mindig is hajlamos volt hinni a bátyja földi küldetésében, ám már régóta elveszítette a kapcsolatot Jézus munkájával és komoly kétségei voltak az apostolok ama későbbi állításaival kapcsolatban, miszerint Jézus a Messiás. Az egész családot meglepték és csaknem megdöbbenették a hírvívőtől származó hírek. Amikor Mária Magdolna a helyszínre ért és izgatottan mesélni kezdte a családnak a József sírboltjánál kora reggel szerzett élményeit, Jakab még Lázár üres sírja előtt álldogált. Mielőtt Mária a végére ért volna, Zebedeus Dávid és az anyja is megérkezett. Rúth természetesen elhitte a beszámolót, és Júdas is, miután beszélt Dáviddal és Szalóméval.

Időközben Jakab, mialatt őt keresték és mielőtt még ráakadtak volna, ahogy ott álldogált a kertben a sír közelében, valakinek a jelenlétére lett figyelmes, mintha valaki megérintette volna a vállát; és amikor megfordult, egy különös alak fokozatos megjelenését észlelte maga mellett. Túlságosan elképedt, semhogyan szólni tudott volna és túlságosan megijedt, hogy elfusson. Akkor a különös alak megszólalt, ezt mondta:

„Jakab, azért jöttem, hogy elhívjalak az országért való szolgálatra. Komolyan fogj össze a testvéreiddel és kövess engem.”

Amikor Jakab meghallotta a nevét, már tudta, hogy az ő bátyja, Jézus az, aki megszólította. Mindannyiuknak kisebb-nagyobb nehézséget okozott, hogy felismerjék a Mester félszellemi alakját, de közülük csak keveseknek okozott gondot felismerni a hangját vagy másként azonosítani az ő elbűvölő személyiségét, mielőtt beszédbe elegyedett velük.

Amikor Jakab felfogta, hogy Jézus szólította meg, elkezdett térdre ereszkedni, azt kiáltva, „Atyám és fivérem,” Jézus azonban kérte, hogy maradjon állva, amíg beszélnek. Csaknem három percen keresztül sétáltak és beszélgettek a kertben; beszéltek a korábbi napok történéseiről és foglalkoztak a közeljövő eseményeivel. Ahogy közeledtek a házhoz, Jézus így szólt:

„Búcsúzom Jakab, addig is, amikor majd mindannyiatokat együtt köszönhetlek.”

Jakab, akit ezalatt Betfagéban kerestek, beszaladt a házba ezt kiáltva:

„Épp most láttam Jézust és beszéltem is vele, beszélgettünk. Nem halt meg; feltámadt! Azzal tűnt el előlem, hogy »Búcsúzom, addig is, amikor majd mindannyiatokat együtt köszönhetlek.«”

Alighogy befejezte, Júdás tért vissza, és Júdás miatt újra elmesélte a Jézussal való kertbeli találkozásának élményét. Ekkor már mind hinni kezdtek Jézus feltámadásában. Jakab ekkor bejelentette, hogy ő nem akar visszatérni Galileába, és Dávid így kiáltott:

„Nemcsak izgatott nők látták őt; most már erősszívű férfiak is látni kezdik. Arra számítok, hogy jómagam is látni fogom.”

Dávid nem is várt sokáig, mert Jézusnak a halandók által felismert negyedik megjelenésére röviddel két óra előtt került sor épp itt, Márta és Mária házában, amikor látható alakban megjelent a földi családja és a barátaik előtt, mely társaság összesen húsz főből állt. A Mester a nyitott hátsó ajtóban jelent meg és ezt mondta:

„Béke legyen veletek. Üdvözöllek titeket, akik egykor közel álltatok hozzám a húsvér testben és akik a mennyország fivéreinek és nővéreinek társaságát alkotjátok. Hogyan is kételkedhettetek? Miért várokotok oly sokáig, mire úgy döntöttetek, hogy teljes szívvel követitek az igazság fényét? Gyertek hát mindannyian, az Igazság Szellemének az Atya országában lévő közösségébe.”

Ahogy kezdtek magukhoz térni a megdöbbenés okozta első megrázkódtatásból, elindultak feléje, hogy megöleljék, ám ő eltűnt a szemük elől.

Mindannyian be akartak rohanni a városba, hogy beszámoljanak a kételkedő apostoloknak a történekről, de Jakab visszatartotta őket. Egyedül Mária Magdolna kapott engedélyt arra, hogy visszatérjen József házába. Jakab azért tiltotta meg nekik, hogy a látogatás tényét szétkürtöljék, mert Jézus mondott neki valamit, amikor a kertben beszélgettek. Jakab azonban nem hozott nyilvánosságra többet a feltámadt Mesterrel ezen a napon Lázár betániai házában folytatott beszélgetéséből.

512. József házában

Jézusnak a halandói szem által is felismert ötödik félszellemi megmutatkozására az arimateai József házában összegyűlt, mintegy huszonöt női hívő előtt került sor, nagyjából negyed ötkor ugyanezen a vasárnap délutánon. Mária Magdolna épp néhány perccel e jelenés előtt ért vissza József házához. Jakab, Jézus öccse arra kérte, hogy az apostoloknak semmit se mondjon a Mester betániai megjelenéséről. De nem kérte arra Máriát, hogy tartózkodjon attól, hogy beszámoljon a történekről a hívő nőtestvéreinek. Ennek megfelelően, miután Mária megígértette az összes nővel, hogy titokban tartják a dolgot, előadta a nemrégiben történeket, amit Jézussal élt át Betániában. Épp a felkavaró beszámoló közepén tartott, amikor hirtelenül ünnepélyes csend telepedett rájuk; észrevették a körükben a feltámadt Jézus teljesen látható alakját. Ő ezzel üdvözölte őket:

„Béke legyen veletek. Az ország közösségében nem lesznek sem zsidók, sem nem-zsidók, sem gazdagok, sem szegények, sem szabadok, sem rabszolgák, sem férfiak, sem nők. Titeket is arra kérek, hogy terjesszék az emberiség mennyországban való felszabadulásának jó üzenetét az Istennél való fiúi elismerés örömhírén keresztül. Menjetek el az egész világba, hirdessék ezt az örömhírt és erősítsék meg a hívek ebbéli hitét. Mialatt ezt cselekszitek, ne feledkezzetek meg arról, hogy segédkezzetek a betegeknek és erőt öntsetek a félénkekre, és azokba, akiket félelem gyötör. Én mindig veletek leszek, egészen a föld határáig.”

Amint ezt elmondta, eltűnt a szemük elől, miközben a nők leborultak és némán imádták őt.

Jézusnak az eddig lezajlott öt félszellemi megjelenéséből Mária Magdolna négynek tanúja volt.

Annak eredményeként, hogy hírvivőket küldtek ki a délelőtti derekán és amiatt, hogy Jézus József házában való megjelenésével összefüggésben nem szándékos hírverésre került sor, kora este a zsidók vezetői arról értesültek, hogy a városban Jézus feltámadásának hírért terjesztik, és hogy sokan azt állítják, hogy látták őt. A Szanhedrin tagjait alaposan felkavarták ezek a híresztelések. Kajafás, miután sietve egyeztetett Annással, összehívta a Szanhedrin ülését aznap este nyolc órára. Ezen az ülésen történt, hogy határozatot hoztak arról, hogy a zsinagógákból kizárnak mindenkit, aki Jézus feltámadásáról beszél. Még azt is javasolták, hogy mindenkit, aki azt állítja, hogy látta őt, végeztessenek ki; e javaslatról azonban nem szavaztak, mivel az ülés a valóságos fejvesztettséggel határos zűrzavarban feloszlott. Addig úgy hitték, hogy végeztek Jézussal. Azonban rá kellett ébredniük, hogy a názáreti férfival kapcsolatos igazi bonyodalom csak most kezdődik.

513. Jézus megjelenése a görögöknek

Fél öt körül, egy bizonyos Fláviusz házában a Mester hatodszor is megjelent félszellemi alakjában az ott összegyűlt mintegy negyven görög hívő előtt. Mialatt éppen a Mester feltámadásáról szóló beszámolókat vitatták meg, ő megjelent közöttük, pedig az ajtókat gondosan bezárták, és e szavakkal szólt hozzájuk:

„Béke legyen veletek. Bár az Ember Fia a földön a zsidók között jelent meg, mindenkire jött segédkezni. Az Atyám országában nem lesznek sem zsidók, sem nem-zsidók; mindannyian testvérek lesztek – az Isten fiai. Menjetek hát el az egész világba, úgy hirdetvén az üdvözülés ezen örömhírét, ahogy az ország követőitől kaptátok, és én szövetségesetek leszek az Atya hites és igaz fiainak testvériségében.”

Miután imígyen megbízta őket, eltávozott a körükből, és nem látták többé. Egész este a házban maradtak; túlságosan letaglózta őket a megilletődés és a félelem, semhogy előmerészkedtek volna. E görögök közül nem is aludt senki azon az éjszakán; mindvégig fennmaradtak és ezeket a dolgokat tárgyalták és remélték, hogy a Mester újra meglátogatja őket. E csoportban sok olyan görög is ott volt, akik jelen voltak a Getszemániban, amikor a katonák elfogták Jézust és Júdás csókkal árulta el őt.

A Jézus feltámadásáról szóló híresztelések és a követői előtt lezajlott megjelenéseiről szóló beszámolók gyorsan terjedtek, és az egész városban a tetőfokára hágott az izgalom. A Mester már megjelent a családjának, a nőknek és a görögöknek, és hamarosan megmutatkozik az apostolok körében. A Szanhedrin rövidesen hozzáfog ezeknek az új kérdéseknek a vizsgálatához, melyek oly hirtelenül zúdultak rá a zsidó vezetőkre. Jézus sokat gondol az apostolaira, de azt szeretné, ha még néhány órát egyedül töltenének azzal, hogy méltó módon magukba szállnak és alaposan átgondolják a dolgokat, mielőtt meglátogatja őket.

514. Séta a két testvérrel

Emmauszban, Jeruzsálemtől bő tíz kilométerre nyugatra élt két testvér, két pásztor, akik a páska-ünnepet Jeruzsálemben töltötték, ellátogatva az áldozásokra, szertartásokra és ünnepi eseményekre. Kleofás, az idősebbik félig már hitt Jézusban; legalábbis a zsinagógából már kitiltották. Az öccse, Jákob nem volt hívő, bár nagyon foglalkoztatták a Mester tanításairól és tetteiről hallott dolgok.

Ezen a vasárnap délutánon, néhány perccel öt óra előtt és Jeruzsálemtől mintegy öt kilométernyire, a két testvér az Emmauszba vezető úton gyalogolt, és komoly beszélgetést folytattak Jézusról, az ő tanításairól, munkájáról, közelebbiről is azokról a híresztelésekről, hogy a sírja üres, és hogy bizonyos nők beszéltek vele. Kleofás félig elhitte ezeket a beszámolókat, Jákob azonban kitartott amellett, hogy az egész ügy valószínűleg csalás. Ahogy hazafelé menet így vitatkoztak és beszélgettek, Jézus félszellemi megnyilvánulása, az ő hetedik megjelenése jött velük, ahogy az úton haladtak. Kleofás gyakran hallotta

Jézust tanítani és néhány alkalommal együtt is étkezett vele a jeruzsálemi hívek házaiban. De még akkor sem ismerte fel a Mestert, amikor az beszédbe elegyedett velük.

Miután egy darabon együtt haladt velük, Jézus így szólt:

„Miről beszélgettetek oly nagy komolyan, amikor összetaláloztunk?”

Amikor Jézus ezt elmondta, azok megálltak és szomorú álmélkodással tekintettek rá. Kleofás azt kérdezte:

„Hogy lehet az, hogy itt vagy Jeruzsálemben és nincs tudomásod a közelmúltban történt dolgokról?”

Erre a Mester azt kérdezte:

„Miféle dolgokról?”

Kleofás így felelt:

„Ha nem tudsz ezekről, akkor te vagy az egyetlen Jeruzsálemben, aki nem hallotta a názáreti Jézusról szóló szóbeszédet, aki szóban és tettekben nagy próféta volt Isten és minden ember előtt. A főpapok és az uraink a rómaiak kezére adták őt és követelték, hogy feszítsék keresztre. Sokunk abban reménykedett, hogy ő az, aki megszabadítja Izráelt a hitetlenek igájából. De ez nem minden. Ma van a harmadik napja, hogy keresztre feszítették, és bizonyos nők azzal a kijelentéssel leptek meg minket ma, hogy kora reggel kimentek a sírjához és üresen találták azt. E nők erősködnék, hogy beszéltek ezzel a férfival; azt állítják, hogy feltámadott holtából. Amikor a nők beszámoltak erről a férfiaknak, két apostola szaladt ki a sírhoz és ők is csak üresen találták...”

– és itt félbeszakítva a testvérét, Jákob azt mondta:

„De ők nem látták Jézust.”

Ahogy továbbhaladtak, Jézus azt mondta nekik:

„Milyen nehezen fogjátok fel az igazságot! Mivel azt mondjátok, hogy e férfi tanításairól és munkájáról beszélgettetek, én felvilágosíthatlak titeket, mert jobban ismerem e tanokat. Nem emlékeztek arra, hogy ez a Jézus mindig azt tanította, hogy az ő országa nem e világi, és hogy minden ember, lévén az Isten fia, szabadságot és függetlenséget talál abban a szellemi örömben, melyet az a szolgálat ad, amit a mennyei Atya szeretet-igazságára épülő új országának testvéri közösségében végez? Nem emlékeztek, hogy az Ember Fia miként hirdette az Isten üdvözítését minden emberre vonatkozóan, amint segédkezett a betegeknek és a szenvedőknek, szabaddá téve azokat, akiket félelem béklyózott és rossz igazított le? Nem tudjátok, hogy ez a názáreti férfi azt mondta a tanítványainak, hogy Jeruzsálemben kell mennie, az ellenségei kezére kell adatnia, akik megölik őt, és hogy a harmadik napon feltámad? Nem beszéltek nektek minderről? Hát sohasem olvastatok az Írásokban a zsidók és a nem-zsidók üdvözülésének napjáról, ahol azt mondja, hogy őbenne a föld minden családja áldott lesz; hogy meghallja ő a szükségét szenvedők kiáltását és megmenti az őt kereső szegények lelkét; hogy minden nemzet áldottnak fogja őt nevezni? Hogy az ilyen Megszabadító olyan lesz, mint egy nagy szikla árnyéka a tikkadt földön. Hogy igaz pásztorként fogja jóllakolni a nyáját, karjára gyűjtve a bárányokat és gyöngéden az ölében hordozza őket. Hogy felnyitja a szellemileg vakok szemét és a kétségbeesés foglyait elviszi a teljes szabadságra és világosságra; hogy mindenki, aki sötétségben gubbaszt, meglátja majd az örökkévaló üdvözülés nagy fényességét. Hogy bekötözi a megtört szívűeket, szabadulást hirdet a bűn rabjainak, és kinyitja azok tömlöcét, akiket a félelem ejtett rabul és a rossz béklyózott meg. Hogy vigaszt hoz azoknak, akik búsulnak és az üdvözülés örömét adja nekik a bánat és a szomorúság helyébe. Hogy ő lesz minden nemzet vágya és mindazok örökkévaló öröme, akik igazságosságot keresnek. Hogy az igazság és pártatlanság Fia gyógyító fénnel és megmentő erővel támad fel a világra; sőt, hogy megmenti az ő népét a bűneiktől; hogy valóban megkeresi és megmenti az elveszetteket. Hogy nem pusztítja el a gyengéket, hanem üdvözítőleg segédkezik mindenkinek, aki vágyik az igazságosságra és szomjazza azt. Hogy akik hisznek benne, azoknak örök élete lesz. Hogy kiárasztja a szellemét minden húsvér testre, és hogy ez az Igazság Szelleme minden egyes hívőben forrás lesz, mely

örökkévaló életre tör fel. Nem értettétek meg, hogy milyen nagyszerű az az örömhír, melyet ez az ember adott nektek? Nem fogjátok fel, hogy mily nagy üdvösség ért titeket?”

Ekkorra már odaértek annak a falunak a közelébe, ahol a két fivér lakott. E két férfi nem szólt egy szót sem azóta, hogy Jézus tanítani kezdte őket az úton haladtukban. Rövidesen oda is értek a szerény hajlékuk elé, és Jézus éppen búcsúzni készült, tovább akart menni az úton, de azok erősen ragaszkodtak ahhoz, hogy bejöjjön és egy darabig velük maradjon. Erősködtek, hogy közel az este, és hogy maradjon velük. Jézus végül ráállt, és miután bementek a házba, rövidesen leültek enni. Odaadták neki a kenyeret, hogy áldja meg, és amint megtörte és átnyújtotta nekik, felnyílt a szemük, és Kleofás felismerte, hogy a vendégük maga a Mester. És amikor azt mondta:

„Ez a Mester –”,

Jézus félszellemi alakja eltűnt a szemük elől.

Erre azt mondták, egyik a másiknak:

„Nem csoda, hogy égett a szívünk a vágytól, amint beszélt nekünk, mialatt az úton haladtunk! Ezalatt megértette velünk az Írások tanításait!”

Nem is nyúltak az ételükhöz. Látták a Mester félszellemi alakját, és kirohantak a házból, siettek vissza Jeruzsálembe, hogy továbbadják a feltámadt Megmentőről szóló jó hírt.

Aznap este nagyjából kilenc órakor, épp mielőtt a Mester megjelent a tízeknek, toppant be e két izgatott testvér az apostolokhoz a felsőterembe, azt állítva, hogy látták Jézust és beszéltek is vele. Elmeséltek mindent, amit Jézus mondott nekik, és hogy mennyire nem ismerték fel őt addig, amíg meg nem szegte a kenyeret.

515. JELENÉSEK AZ APOSTOLOK ÉS MÁS VEZETŐK ELŐTT

A feltámadás vasárnapja szörnyűséges nap volt az apostolok életében; közülük tízen a nap nagyobb részét a felsőteremben, elrekesztett ajtók mögött töltötték. Elmenekülhettek volna Jeruzsálemből, de attól féltek, hogy a Szanhedrin ügynökei elfogják őket, ha a házon kívül rájuk akadnak. Tamás magában rágódott a bajain Betfagéban. Jobban viselte volna a dolgot, ha az apostoltársaival marad, és segíthette volna őket abban, hogy a beszélgetéseiket hasznosabb irányokba tereljék.

Jánost egész nap az a gondolat foglalkoztatta, hogy Jézus feltámadt holtából. Nem kevesebb mint öt különböző alkalmat idézett fel, amikor a Mester határozottan állította, hogy feltámad és legalább három olyat is, amikor a harmadik napra célzott. János hozzáállása komoly hatással volt rájuk, különösen a testvére, Jakabra, valamint Nátánielre. János még nagyobb hatással lett volna rájuk, ha nem ő lett volna a csoport legfiatalabb tagja.

A gondjaik zöme az elszigeteltségükből eredt. János Márk folyamatosan tájékoztatta őket a templombeli fejleményekről és beszámolt nekik a városban terjedő sokféle híresztelésről, de nem jutott eszébe, hogy ama különböző hívő csoportoktól szerezzen híreket, akiknek Jézus már megjelent. Ez olyasféle szolgálat volt, melyet korábban Dávid hírvivői teljesítettek, ám ők most mind távol voltak az utolsó feladatuk miatt, amikor is mint a feltámadás hírnökei mentek el a hívek azon csoportjaihoz, akik Jeruzsálemtől távolabb éltek. Ezen évek alatt az apostolok most először fogták fel, hogy mennyire rá voltak szorulva Dávid hírvivőire az ország ügyei terén való napi tájékozódásban.

Péter lényegében egész nap a Mester feltámadásában való hit és kétség érzelmei között ingadozott. Nem tudott szabadulni annak látványától, hogy a temetési ruhák úgy hevertek a sírban, mintha csak Jézus teste elpárolgott volna belőlük.

„De – érvelt Péter – ha feltámadt és meg tudja mutatni magát a nőknek, akkor miért nem mutatkozik meg nekünk, az apostolainak?”

Péter elszomorodott, amikor arra gondolt, hogy Jézus talán azért nem jön el hozzájuk, mert ő is jelen van az apostolok között, ő ugyanis megtagadta Jézust azon az éjszakán, Annás kertjében. Aztán jobb kedvre derült a nők hozta üzenettől, miszerint:

„Menjete és mondjátok meg az apostolaimnak – és Péternek.”

De hogy ebből az üzenetből erőt meríthessen, egyúttal azt is jelentette, hogy el kell hinnie, hogy a nők valóban látták és hallották a feltámadt Mestert. Péter így vergődött hit és kétség között egész nap, nem sokkal nyolc óra utánig, amikor is kimeréskedett a kertbe. Péter úgy gondolta, hogy elmegy, ne akadályozza Jézus eljövetelét az apostolokhoz, csak mert ő megtagadta a Mestert.

Zebedeus Jakab először amellet kardoskodott, hogy mindannyian menjenek ki a sírhoz; nagyon akart tenni valamit annak érdekében, hogy a végére járjanak a rejtélynek. Nátániel volt az, aki megakadályozta, hogy az emberek közé menjenek Jakab sürgetésére, és ezt azzal érte el, hogy emlékeztette őket Jézus figyelmeztetésére, hogy ebben az időszakban szükségtelenül ne sodorják veszélybe az életüket. Délre Jakab a többiekkel együtt éber várakozásba merült. Keveset szólt; rettenetesen csalódott volt, mert Jézus nem jelent meg nekik, ám ő nem tudott a Mesternek a többi csoport és egyén előtti számos megjelenéséről.

András sokat hallgatott ezen a napon. Rendkívül zavarba ejtette a helyzet és kétségek között vergődött, azonban bizonyos értelemben örült annak, hogy megszabadult az apostoltársai vezetéséből fakadó felelősségtől. Valóban hálás volt azért, hogy a Mester levette róla a vezetői terheket, mielőtt e gyötrelmes időszakok elkövetkeztek volna.

E megrázóan szomorú nap hosszú és kimerítő órái alatt nem egy alkalommal volt a csoport kizárólagos éltetője az, hogy Nátániel jócskán ellátta őket a rá jellemző bölcselői tanácsokkal. Valóban ő volt a tíz között a legmeghatározóbb befolyásoló tényező a nap folyamán. Egyszer sem fejezte ki a Mester feltámadásában való hitét vagy kétségét. Ám ahogy telt a nap, egyre inkább hajlott arra, hogy elhiggye, hogy Jézus megtartotta az ígérteit és feltámadt.

Zélóta Simon túlságosan össze volt törve, semhogy a vitákban részt vegyen. Az idő legnagyobb részében a helyiség egyik sarkában lévő heverőn feküdt, arccal a falnak; egész nap nem szólt még hatszor se. Az országra vonatkozó nézete összeomlott, és nem volt képes felfogni, hogy a Mester feltámadása nagymértékben megváltoztatná a helyzetet. Csalódottsága igen személyes és egészen keserű volt, semhogy rövid idő alatt kilábalhatott volna belőle, még egy oly döbbenetes tény mellett sem, mint a feltámadás.

Különös módon a rendszerint hallgató Fülöp e nap egész délutánján sokat beszélt. A délelőtti folyamán kevés mondanivalója akadt, de egész délután az apostoltársait kérdezgette. Pétert gyakran idegesítették Fülöp kérdései, a többiek viszont jóindulatúan fogadták a kérdezősködéseit. Fülöp különösen azt szerette volna tudni, feltéve, hogy Jézus valóban előjött a sírból, hogy vajon a testén ott vannak-e a keresztre feszítés fizikai nyomai.

Máté igencsak össze volt zavarodva; hallgatta a társai vitáit, de az idő nagy részében a jövőbeli pénzügyeikkel kapcsolatos kérdés foglalkoztatta. Függetlenül Jézus állítólagos feltámadásától, Júdás már nem volt ott, Dávid pedig teketória nélkül átadta neki a pénzeket, és nem volt irányadó vezetőjük sem. Mielőtt Máté elmerült volna abban, hogy komolyan belegondoljon a feltámadással kapcsolatos érvekbe, már láthatta is szemtől szemben a Mestert.

Az Alfeus ikrek kevésbé vettek részt e komoly beszélgetésekben; eléggé lefoglalta őket a szokásos segédkezésük. Egyikük a kettejük hozzáállását fejezte ki, amikor Fülöp egyik kérdésére válaszul azt mondta:

„Mi nem értjük a feltámadást, de anyánk azt mondja, hogy beszélt a Mesterrel, és mi hiszünk neki.”

Tamás a reménytelen fásultság rá jellemző időszakainak egyikét élte meg. A nap egyik részét átaludta, az idő többi részében pedig a dombok között sétálgatott. Érezte azt is, hogy csatlakoznia kellene az apostoltársaihoz, de az egyedüllét utáni vágya erősebbnek bizonyult.

A Mester több okból halasztotta el az apostolok előtti első megjelenését. Először is időt akart adni nekik, hogy miután értesültek a feltámadásáról, jól átgondolhassák, hogy mit mondott nekik a haláláról és a feltámadásáról, amikor még a húsvér testben volt. A Mester azt akarta, hogy Péter megbirkózzon némely sajátos nehézségével, mielőtt mindannyiuk előtt megmutatkozik. Másodsorban azt szeretne volna, ha Tamás velük van az első megjelenésekor. János Márk e vasárnap korán reggel Simon betfagei házában fedezte fel Tamást, és erről üzent is az apostoloknak tizenegy körül. A nap folyamán, ha Nátániel vagy bármely két apostol elmegy érte, Tamás visszament volna velük. Tényleg vissza akart térni, de ahogy az előző este elment, túl büszke volt, semhogy önszántából ilyen rövid időn belül visszamenjen. Másnapra olyannyira nem volt önmaga, hogy csaknem egy hét kellett neki ahhoz az elhatározáshoz, hogy visszamegy. Az apostolok várták őt, ő pedig azt várta, hogy a testvérei megtalálják és megkérjék, hogy menjen vissza velük. Tamás így egészen a következő szombat estéig távol maradt a társaitól, amikor is, miután besötétedett, Péter és János átment érte Betfagéba és visszahozták. Ez is közrejátszott abban, hogy miért nem mentek egyből Galileába azután, hogy Jézus először megjelent nekik; Tamás nélkül nem akartak elindulni.

516. Jelenés Péter előtt

Már majdnem fél kilenc volt ezen a vasárnap estén, amikor Márk házának kertjében Jézus megjelent Simon Péternek. Ez volt a nyolcadik félszellemi megnyilatkozása. Péter a kétség és a bűntudat nehéz terhét hordozta, amióta a Mestert megtagadta. Szombaton egész nap és ezen a vasárnapon is azzal a félelemmel küzdött, hogy ő talán már nem is apostol. Rettegett Júdas balsorsától és még arra is gondolt, hogy ő is elárulta a Mesterét. Egész délután az járt a fejében, hogy az ő jelenléte az apostolok körében az, ami visszatartja Jézust attól, hogy megjelenjen nekik, feltéve természetesen, hogy valóban feltámadt holtából. Pétert tehát ilyen gondolatok kínozták és ilyen lelkiállapotban volt, amikor Jézus megjelent neki, amint a kedveszegett apostol a virágok és a bokrok között kószált.

Amikor Péter a Mester szeretetteljes pillantására gondolt, ahogy a Mester Annás házelője előtt elhaladt, és amint éppen az a csodálatos üzenet járt a fejében, melyet aznap korán reggel hoztak neki a nők, akik az üres sírtól jöttek: „Menjetek és mondjátok meg az apostolaimnak – és Péternek” – amint éppen a kegyelem jelein merengett, a hite kezdett a kétségei fölébe kerekedni, és megállt, kezét ökölbe szorította, s közben hangosan azt mondta:

„Hiszem, hogy feltámadt holtából; megyek és elmondom a testvéreimnek.”

Alighogy ezt kimondta, hirtelenül előtte termett egy emberalak, aki ismerős hangon szólva hozzá ezt mondta:

„Péter, az ellenség meg akart szerezni téged, de én nem akartalak feladni. Tudtam, hogy nem szívből tagadtál meg; ezért megbocsátottam neked, még mielőtt kérted volna; de most már ne gondold többet magadra és a pillanat gondjaira, miközben felkészülsz, hogy elvidd az örömhír jó üzenetét a sötétségben gubbasztóknak. Többé ne azzal törődj, hogy mit nyersz az országtól, hanem azzal foglalkozz, hogy mit adhatsz azoknak, akik rettenetes szellemi szegénységben élnek. Készülj, Simon, egy új nap csatájára, az emberi gondolkodás természetében jelen lévő szellemi sötétséggel és káros kételkedéssel való küzdelemre.”

Péter és Jézus a kertben sétált és a múlt, a jelen és a jövő dolgairól beszélgetett csaknem öt percen át. Ezt követően a Mester e szavakkal tűnt el a szeme elől:

„Búcsúzom, Péter, míg majd a testvéreiddel együtt látlak.”

Péter egy pillanat alatt felismerte, hogy a feltámadt Mesterrel beszélgetett, és hogy biztos lehet abban, hogy ő még mindig az ország követe. Épp most hallotta a megdicsőült Mestert, amint arra buzdítja, hogy folytassa az evangélium hirdetését. És mivel mindez feltört a szívében, felrohant a felsőterembe az apostoltársaihoz, az izgatottságtól elfúló hangon azt kiáltva:

„Láttam a Mestert; ott volt a kertben. Beszéltem vele, és megbocsátott nekem.”

Péter azon kijelentése, hogy látta Jézust a kertben, mély benyomást tett az apostoltársaira, és készek voltak feladni a kétségeiket, amikor András felállt és figyelmeztette őket, hogy ne nagyon hagyják befolyásolni magukat az öccse beszámolójától. András arra utalt, hogy Péter korábban már látott nem valós dolgokat. Bár András közvetlenül nem utalt a Galileai-tavon töltött éjszaka alatti látomására, amikor is Péter azt állította, hogy látta a Mestert feléjük közeledni a vízen, azért eleget mondott ahhoz, hogy minden jelenlévőnek elárulja, hogy ő erre a kellemetlen esetre gondolt. Simon Péter nagyon megsértődött a testvére burkolt célzásain és nyomban csüggedt hallgatásba merült. Az ikrek nagyon sajnálták Pétert, mindketten odamentek hozzá és kifejezve a rokonszenvüket azt mondták, hogy ők hisznek neki és megismételték, hogy az ő anyjuk is látta a Mestert.

517. Az első megjelenés az apostoloknak

Aznap este röviddel kilenc óra után, Kleofás és Jákob távozását követően, mialatt az Alfeus ikrek Pétert vigasztalták, és mialatt Nátániel Andrásnál az egyet nem értésének adott hangot, a felsőteremben együtt levő, a letartóztatástól való félelmében minden ajtót elrekeszelő tíz apostol között hirtelenül megjelent a Mester félszellemi alakban és ezt mondta:

„Béke legyen veletek. Miért ijedtek meg úgy a megjelenésemtől, mintha szellemet látnátok? Nem beszéltem nektek e dolgokról, amikor veletek voltam a húsvér testben? Nem mondtam-e nektek, hogy a főpapok és a vezetők kiadnak engem, hogy megöljenek, hogy az egyikőtök el fog árulni engem, és hogy a harmadik napon feltámadok? Honnan erednek hát ezek a kétségeitek és ezek a viták a nők, Kleofás és Jákob, sőt Péter beszámolóik kapcsán? Meddig fogtok még kételkedni a szavaimban és még meddig nem vagytok hajlandók hinni az ígéreteimben? Most, hogy ténylegesen is láttok engem, hisztek-e már? Egyikőtök még most is hiányzik. Amikor legközelebb összegyűltök, és miután már mindannyian biztosan tudjátok, hogy az Ember Fia feltámadt a sírból, menjetek innen Galileába. Legyen hitetek Istenben; legyen bizalmatok egymásban; és így lépjete a mennyország új szolgálatába. Addig leszek veletek Jeruzsálemben, amíg felkészültök, hogy elinduljatok Galileába. Békével búcsúszom tőletek.”

Miután Jézus így szólt hozzájuk, egy pillanat alatt eltűnt a szemük elől. Mindannyian arcra borultak, imádták az Istent és dicsőítették az eltűnt Mesterüket. Ez volt a Mester kilencedik félszellemi jelenése.

518. A félszellemi teremtményekkel

A másnapot, vagyis a hétfőt teljes egészében az akkor a világunkon tartózkodó félszellemi teremtményekkel töltötte. A Mester átmeneti tapasztalásának résztvevőiként félszellemi igazgatók és a társaik, több mint egymillióan, jöttek el a világunkra a hét lakóvilágról való különféle rendű, átmenetben lévő halandókkal együtt. Jézus ezekkel a ragyogó értelmekkel volt együtt negyven napig. Oktatta őket és az igazgatóiktól megismerte a félszellemi átmenetbeli életet.

E hétfői napon éjfél körül a Mester félszellemi alakja hozzáigazodott a félszellemi fejlődés második szakaszához. Amikor legközelebb megjelent a halandó gyermekeinek a földön, az már egy második szakaszbeli félszellemi lény volt. Ahogy a Mester a félszellemi létpályán haladt előre, gyakorlati értelemben egyre nehezebb feladatot jelentett a félszellemi értelmeknek és az ő átalakító társaiknak az, hogy a Mestert a halandó és anyagi szemlélők számára láthatóvá tegyék.

Jézus a harmadik félszellemi szakaszba április 14-én, pénteken kelt át; a negyedik szakaszba 17-én, hétfőn; az ötödik szakaszba 22-én, szombaton; a hatodik szakaszba 27-én, csütörtökön; a hetedik szakaszba május 2-án, kedden; a felsőbb létpolgárságot 7-én, vasárnap érte el; és a Fenségesek 14-én, vasárnap fogadták be.

Így teljesítette az isteni Fiú a világegyetemi tapasztalás szolgálatát, lévén, hogy ő már a korábbi alászállásai alkalmával teljes mértékben megtapasztalta az idő és tér felemelkedő halandóinak életét. A világegyetem Teremtő Fia éppen a félszellemi tapasztalások révén fejezte be ténylegesen és zárta le megelégedésre a hetedik és utolsó világegyetemi alászállását.

519. A tizedik megjelenés (Filadelfiában)

Jézusnak a halandók számára is felismerhető tizedik félszellemi megnyilvánulása április 11-én kedden, röviddel nyolc óra után történt meg Filadelfiában, ahol Abnernek és Lázárnak, és mintegy százötven társuknak mutatta meg magát, akik között több mint ötvenen voltak jelen a hetvenfős vándor hitszónoki testületből. E megjelenés épp a zsinagógában szervezett külön találkozó megnyitását követően zajlott le, melyet Abner azért hívott össze, hogy megvitassák Jézus keresztre feszítését és a feltámadásáról szóló legújabb jelentést, melyet Dávid hírvivője hozott. Minthogy a feltámadott Lázár most már a hívek csoportjának tagja volt, nem okozott gondot nekik, hogy elhiggyék a beszámolót, miszerint Jézus feltámadt a holtából.

Abner és Lázár, akik együtt álltak a szószéknél, éppen csak megnyitották a zsinagógába összehívott ülést, amikor a hívek teljes közönsége meglátta a hirtelenül megjelenő Mester alakját. Előrelépett onnan, ahol megjelent Abner és Lázár között, számukra észrevétlenül, és a társaságot köszöntve így szólt:

„Béke legyen veletek. Ti mind tudjátok, hogy egy Atyánk van a mennyben, és hogy csak egy örömhír van az országról – az örökkévaló élet azon adományának jó híre, mely adományt az emberek hit által kapnak meg. Amikor örvendeztek az örömhírhoz való hűségetekben, imádkoztatok az igazság Atyájához, hogy árásszon ki a lelkekben új és nagyobb szeretetet a testvéreitek iránt. Úgy kell szeretnetek minden embert, ahogy én szerettelek titeket; úgy kell szolgálnotok minden embert, ahogy én szolgálalak benneteket. Megértő rokonszenvvel és testvéries szeretettel fogadjátok társaitokká mindama testvéreiteket, akik a jó hír terjesztésének szentelték magukat, legyenek ők zsidók vagy nem-zsidók, görögök vagy rómaiak, perzsák vagy etiópok. János előzetesen hirdette az országot; ti hatalomban hirdettétek az örömhírt; a görögök már tanítják a jó hírt; és én rövidesen elküldöm az Igazság Szellemét mindezeknek a testvéreimnek a lelkébe, akik oly önzetlenül szentelték az életüket a szellemi sötétségben gubbasztó társaik felvilágosításának. Ti mind a világosság gyermekei vagytok; ezért ne gabalyodjatok bele a halandói gyanakvás és az emberi meg nem tűrés hamis szövevényébe. Ha a hit kegye megneemesített titeket, hogy szeressétek a hitetleneket, akkor nem kell-e éppen úgy szeretnetek azokat, akik hívőtársaitok a hit kiterjedt háznépében? Emlékezzetek, ahogyan szeretitek egymást, arról fogja tudni minden ember, hogy az én tanítványaim vagytok.

Menjetek hát az egész világba, és hirdessétek az Isten atyaságának és a minden nemzet és emberfajta közötti testvériségnek ezen örömhírét és mindig bölcsen válasszatok meg a módszereket ahhoz, hogy miként adjátok közre a jó hírt az emberiség különféle fajtáinak és néptörzseinek. Ingyen kaptátok az országról szóló ezen örömhírt, és önként is fogjátok átadni a jó hírt minden nemzetnek. Ne féljete a rossz ellenállásától, mert én mindig veletek vagyok, egészen a korszakok végéig. Békével búcsúszom tőletek.”

Amint azt mondta, hogy „Békével búcsúszom tőletek”, el is tűnt a szemük elől. A Galileában végbement egyetlen megjelenését kivéve, ahol is egyszerre több mint ötszáz hívő látta, e filadelfiai csoport számlálta a legnagyobb halandói tagságot, akik valaha is látták őt feltámadt alakban.

Másnap kora reggel, amikor az apostolok még Jeruzsálemben várakoztak Tamás érzelmi felépülésére, ezek a filadelfiai hívek már el is indultak hirdetni, hogy a názáreti Jézus feltámadott a holtából.

A másnapot, vagyis a szerdai napot Jézus megszakítás nélkül a félszellemi társai társaságában töltötte, és a késő délutáni órákban fogadta a lakott szférákhoz tartozó lakóvilágokról látogatóba érkezett félszellemi küldöttségeket. Mind örvendeztek, hogy a Teremtőjüket a világegyetemi értelmek között a saját rendjükbe tartozónak is tudhatják.

520. A második megjelenés az apostoloknak

Tamás egy magányos hetet töltött a társaitól külön az Olajfák hegyét környező dombok között. Ez idő alatt csak a Simon házában lévőekkel és János Márkkal találkozott. Április 15-én, szombaton nagyjából kilenc óra volt, amikor a két apostol ráakadt és visszavitték a Márk házában lévő gyülekezési helyükre.

Másnap Tamás meghallgatta a Mester különféle megjelenéseiről szóló történeteket, de következetesen elutasította, hogy elhiggye azokat. Fenntartotta, hogy Péter lelkesíteni akarta őket annak elhitéseivel, hogy látta a Mestert. Nátániel vitába szállt vele, de ez nem tett jót. Ézelmi csökönyösség társult a szokásos kétkedéséhez, melyet kiegészített az előlük való elfutása miatti bánkódása, és ez a lelkiállapot olyan elszigetelt helyzetbe hozta, melyet maga Tamás sem értett teljesen. Elhúzódt a társai közeléből, a maga útját járta, és most, még amikor újra itt volt közöttük, akaratlanul akkor is hajlamos volt felvenni a széthúzó magatartást. Nehezen adta meg magát; nem szerette a megadást. Anélkül, hogy akarta volna, tényleg élvezte a neki szentelt figyelmet; nem szándékolt meglegedést nyert abból, hogy az összes társa erőfeszítéseket tett a meggyőzésére és visszatérésére. Egy teljes héten át hiányolta őket, és most komoly örömet okozott neki a folytonos figyelmük.

Röviddel hat óra után, épp az estebédjüket fogyasztották, mikor a Péter és Nátániel között ülő Tamás apostol a kétkedésének hangot adva így szólt:

„Nem fogok hinni, hacsak nem látom a Mestert a saját szememmel és nem teszem az ujjamat a szegrek okozta sebhelyekre.”

Ahogy ott ültek az estebédnél, és mialatt az ajtók gondosan be voltak zárva és el voltak reteszelve, a Mester hirtelenül megjelent az asztalok formálta belső térrészben, éppen Tamással szemközt megállva, és azt mondta:

„Béke legyen veletek. Egy teljes hetet maradtam, hogy újból megjelenhessek, amikor mindannyian jelen vagytok, hogy meghallgassátok még egyszer a megbízást, hogy menjetek el az egész világba és hirdessétek az országról szóló ezen örömhírt. Megint elmondom nektek: Ahogy az Atya engem a világba küldött, úgy küldelek én titeket. Ahogy én kinyilatkoztattam az Atyát, úgy nyilatkoztassátok ki az isteni szeretetet, ne pusztán szavakkal, hanem a napi életetekben. Nem azért küldelek ki titeket, hogy szeressétek az emberek lelkét, hanem azért, hogy szeressétek az embereket. Nem pusztán hirdetenek kell a menny örömeit, hanem a napi gyakorlatokban is tükröződnie kell az isteni élet eme szellemvalóságainak, lévén, hogy nektek az Isten adományaként, hiten keresztül, már örök életetek van. Amikor van hitetek, amikor a fentről való hatalom, az Igazság Szelleme leszáll rátok, nem fogjátok a világosságotokat elrejteni itt, a zárt ajtók mögött; megismertetitek az Isten szeretetét és irgalmát az egész emberiséggel. A félelem miatt most menekültök a kellemetlen tapasztalás tényeitől, de amikor az Igazság Szellemével megkeresztelnek benneteket, bátran és örömmel indultok majd el, hogy megéljétek az Isten országában való örök élet jó üzenetének hirdetéséből fakadó új tapasztalásokat. Lehettek itt és Galileában egy rövid ideig, mialatt felépültök abból a megrázkódtatásból, melyet a régtől fogva megszokott tekintély jelentette hamis biztonságérzetből az élő tapasztalás legmagasabb rendű valóságaiban megnyilvánuló tények, igazságok és hit alkotta új tekintélyrendre való átmenet okozott. A világ számára teljesítendő küldetésetek azon a tényen alapszik, hogy én Istent kinyilatkoztató életet éltem közöttetek; azon az igazságon, hogy ti és minden más ember is, az Isten fiai vagytok; és abban az életben fog fennállni, melyet az emberek között éltek – ami annak a tényleges és élő megtapasztalása lesz, hogy éppen úgy szeretitek az embereket és szolgáljátok őket, ahogy én szerettelek titeket és szolgálalak benneteket. Nyilatkoztassa ki a hitetek a világosságotokat a világnak; nyissa fel az igazság kinyilatkoztatása a hagyomány által elvakított szemeket; rombolja le a szeretetteljes szolgálatotok a tudatlanság szülte előítéletet eredményesen. Azzal, hogy megértő rokonszenvvel és önzetlen odaadással közeledtek az embertársaitokhoz, elvezetitek őket az Atya szeretetének megmentő tudatába. A zsidók felmagasztalták a jóságot; a görögök feldicsérték a szépséget; a hinduk odaadást hirdettek; a távoli önmegtagadók tiszteletadást tanítanak; a rómaiak hűséget követelnek; de én életet kérek a tanítványaimtól, szeretetteljes életet szolgálatban a testvéreitekért a hűség testben.”

Amikor a Mester ezt elmondta, letekintett Tamás arcába és így szólt:

„Te, Tamás, aki azt mondtad, hogy nem fogsz hinni, hacsak nem látsz engem és teszed ujjadat a szegrek okozta sebhelyekre a kezemen, most láthattál engem és hallhattad a szavaimat; és bár nem láthatod semmiféle szeg nyomát a kezemen, mivel abban az alakban támadtam fel, amilyenben te

is fogsz, amikor elhagyod ezt a világot, mit fogsz mondani a testvéreidnek? Elfogadod az igazságot, mert a szívedben már akkor elkezdted hinni, amikor még oly kitartóan bizonygattad a hitetlenségedet. Tamás, a kétségeid akkor törnek fel a leghevesebben, amikor éppen oszlani kezdenek. Arra kérlek Tamás, hogy ne hitetlen légy, hanem hívő – és én tudom, hogy hinni fogsz, mégpedig teljes szívvel.”

E szavakat hallva Tamás térdre borult a Mester előtt és így kiáltott:

„Hiszek! Uram és Mesterem!”

Erre Jézus így szólt Tamáshoz:

„Hittél Tamás, mert tényleg láttál és hallottál engem. Áldottak az eljövendő korszakokban azok, akik hisznek, még ha nem is láttak a húsvér test szemével és nem hallottak halandói füllel.”

Ekkor, amint a Mester alakja az asztalfő közelében lévő hely felé tartott, mindükhöz szólva azt mondta:

„Most pedig menjetek el mind Galileába, ahol rövidesen megjelenek nektek.”

Amint ezt elmondta, eltűnt a szemük elől.

A tizenegy apostol most már teljesen meg volt győződve arról, hogy Jézus feltámadt holtából, és másnap korán reggel, még napkelte előtt, el is indultak Galileába.

521. Az alexandriai jelenés

Mialatt a tizenegy apostol úton volt Galileába, az útjuk vége felé, április 18-án, kedden este nagyjából fél kilenckor, Jézus megjelent Alexandriában Rodannak és mintegy nyolcvan más hívőnek. Ez volt a Mester tizenkettedik megjelenése félszellemi alakban. Jézus e görögök és zsidók előtt azt követően jelent meg, hogy Dávid hírvivője beszámolt nekik a keresztre feszítésről. E hírvivő, aki a Jeruzsálem-Alexandria futárhálózatban az ötödik váltás volt, aznap késő délután érkezett meg Alexandriába, és amikor az üzenetét átadta Rodannak, úgy döntöttek, hogy összehívják a híveket, hogy azok magától a hírvivőtől értesüljenek a megrendítően szomorú hírről. Nagyjából nyolc óra körül a hírvivő, a buziriszi Nátán odaállt a csoport elé és részletesen előadta nekik azt, amit az előző futár neki elmondott. Nátán e szavakkal fejezte be a megható beszámolót:

„Dávid azonban, aki e hírt küldi nekünk, arról tett jelentést, hogy a Mester, aki előre megmondta a halálát, kijelentette, hogy feltámad.”

A Mester még Nátán beszéde alatt jelent meg és mindannyian jól láthatták őt. Amint Nátán leült, Jézus így szólt:

„Béke legyen veletek. Aminek a létrehozására Atyám engem e világba küldött, nem valamely emberfajtáé vagy valamely nemzeté, és nem is a tanítók vagy tanhirdetők valamely különleges csoportjáé. Az országról szóló ezen örömhír egyaránt a zsidóké és a nem-zsidóké, a gazdagoké és a szegényeké, a szabadoké és a rabszolgáké, a férfiaké és a nőké, még a kisgyermeké is. Nektek mindannyiotoknak hirdetnetek kell a szeretet és az igazság ezen örömhírét azon élet által, melyet a húsvér testben éltek. Új és feltűnő ragaszkodással kell szeretnetek egymást, éppen úgy, ahogy én szerettelek titeket. Új és meglepő odaadással fogjátok szolgálni az emberiséget, éppen úgy, ahogy én szolgálalak titeket. Amikor az emberek látják, hogy mennyire szeretitek őket, és amikor látják, hogy mily lelkesen szolgáljátok őket, észre fogják venni, hogy ti a mennyország hites társaiává váltatok, és követni fogják az Igazság Szellemét, melyet a ti életetekben látnak, és rálelnek az örökkévaló üdvözülésre.

Ahogy az Atya engem e világba küldött, úgy küldelek én most benneteket. Arra szólítalak titeket, hogy vigyétek el a jó hírt azoknak, akik sötétségben gubbasztanak. Az országról szóló ezen örömhír mindazoké, akik elhiszik azt; nem szabad pusztán a papok felügyeletére bízni. Az Igazság Szellemé rövidesen eltölt benneteket, és elvezet titeket a teljes igazságba. Ezért hát menjetek el az egész

világba és hirdessétek ezt az örömhírt, és meglátjátok, én mindig veletek vagyok, egészen az idők végezetéig.”

Amikor a Mester ezt elmondta, eltűnt a szemük előtt. Azon az éjszakán a hívek végig együtt maradtak, felidéztek az országban hívökként szerzett élményeiket és hallgatták Rodan és a társai számos beszédét. Mind el is hitték, hogy Jézus feltámadt holtából. Képzelték Dávid feltámadási hírnökének meglepetését, aki ennek másnapján érkezett meg, amikor válaszul a bejelentésére ezt mondták neki:

„Igen, tudjuk, mert láttuk őt. Tegnapelőtt megjelent nekünk.”

522. JELENÉSEK GALILEÁBAN

Amikor az apostolok elindultak Jeruzsálemből Galileába, addigra a zsidó vezetők már jelentős mértékben lecsillapodtak. Lévé, hogy Jézus csak az országban hívők alkotta családjá előtt jelent meg, és mivel az apostolok bujkáltak és nyilvánosan nem szónokoltak, a zsidók vezetői arra a következtetésre jutottak, hogy az evangéliumi mozgalmat tulajdonképpen eredményesen szétzúzták. Természetesen nyugtalanította őket ama szóbeszéd, hogy Jézus feltámadt holtából, de bíztak abban, hogy a lefizetett őrk eredményesen semlegesítenek majd minden ilyen beszámolót azzal, hogy újra előadják azt a történetet, hogy Jézus követőinek csoportja távolította el a testet.

Ettől az időtől kezdve egészen addig, amíg az apostolokat szét nem szórta az egyre fokozódó üldöztetés, Péter lett az apostoli testület általánosan elismert vezetője. Jézus sohasem ruházta fel ilyen hatáskörrel és az apostoltársai sem választották meg hivatalosan erre a felelős tisztségre; ő magától értetődően vette magára azt és a közös egyetértés alapján tartotta meg, valamint azért is, mert ő volt a fő tanhirdetőjük. Ettől fogva a nyilvános szóoklás lett az apostolok fő foglalatossága. Galileába visszatértük követően a Júdás helyére választott Mátyás lett a pénztárosuk.

Azon hét folyamán, amíg Jeruzsálemben voltak, Mária, Jézus anyja sok időt töltött a női hívekkel, akik az arimateai József házában szálltak meg.

E hétfőn, korán reggel, amikor az apostolok elindultak Galileába, János Márk velük tartott. Követte őket a városból kifelé vezető úton, és amikor már messze maguk mögött hagyták Betániát, bátran odament hozzájuk, mert bízott abban, hogy nem fogják visszaküldeni.

Az apostolok többször is megálltak a Galileába vezető útjuk során, hogy elmeséljék a feltámadt Mester történetét és ezért csak szerdán késő este érkeztek meg Betsaidába. Csütörtökön dél lett, mire mindannyian felkeltek és a reggelizéshez készülődtek.

523. Jelenés a tónál

Április 21-én, pénteken reggel nagyjából hat órakor jelent meg a Mester tizenharmadik alkalommal, és Galileában az első alkalommal a tíz apostolnak, ahogy a hajójuk közeledett Betsaida azon partszakaszához, ahol a szokásos kikötési helyük volt.

Miután az apostolok a Zebedeus házában várakozással töltötték a csütörtök délutánt és a kora estét, Simon Péter azt javasolta, hogy menjenek halászni. Amikor Péter felvetette a halászás ötletét, az összes apostol úgy döntött, hogy vele tart. Egész éjjel keményen dolgoztak a hálókival, de halat nem fogtak. Nem sokat gondolkoztak a fogás sikertelenségén, mert számos érdekes élményük volt, melyeket meg akartak beszélni, olyan dolgok, melyek a közelmúltban estek meg velük Jeruzsálemben. De amikor kivilágosodott, úgy döntöttek, hogy visszatérnek Betsaidába. Ahogy a parthoz közeledtek, a hajókikötő közelében megláttak valakit a parton, ahogy egy tűz mellett álldogál. Először azt hitték, hogy János Márk az, aki azért jött le, hogy üdvözlje a fogással visszatérőket, de ahogy közelebb értek a parthoz, észrevették, hogy tévedtek – a férfialak túl magas volt, semhogy János lehetett volna. Egyikük sem gondolta, hogy a parton álló alak a Mester. Azt sem értették egészen, hogy Jézus miért akar találkozni velük a korábbi együttléteik színhelyein, kint a szabadban, távol a félelemmel, ámulással és a halál

megrendítő szomorúságával összekapcsolható nyomasztó jeruzsálemi környezettől. Azt mondta nekik, hogy ha elmennek Galileába, akkor majd ott találkoznak, és azon volt, hogy megtartsa ezt az ígétét.

Ahogy lehorgonyoztak és készülődtek a kis hajóból való kiszállásra, a parton álló ember odakiáltott nekik:

„Fiúk, fogtatok valamit?”

És amikor azt felelték, „Nem,” megint megszólalt.

„Vessétek ki a hálót a hajó jobb oldalánál, és fogtok halat.”

Bár azt nem tudták, hogy Jézus volt az, aki így utasította őket, teljes egyetértésben kivetették a hálót, ahogy mondták nekik, és az nyomban meg is telt, de olyannyira, hogy alig bírták behúzni. Most Zebedeus János kapcsolt gyorsan, és amikor meglátta a súlyos hálót, rájött, hogy a Mester az, aki szólt hozzájuk. Amint ez a gondolat átfutott az elméjén, odahajolt Péterhez és azt súgta neki:

„Ez a Mester.”

Péter mindig is meggondolatlanul cselekvő és tisztelettudásában túlzó ember volt; így amikor János a fülébe súgta ezt, gyorsan felegyenesedett és belevetette magát a vízbe, hogy mielőbb a Mesterhez érjen. A testvérei ott haladtak közvetlenül mögötte, és a halakkal teli hálót maguk után vontatva értek partot a kis hajóval.

János Márk ekkorra már talpon volt, és látván, hogy az apostolok a súlyos hálóval közelednek a parthoz, leszaladt az üdvözlésükre; és amikor tizenegy embert látott tíz helyett, gyanította, hogy az ismeretlen alak a feltámadt Jézus, és ahogy a meglepődött tízek ott álltak némán, a legény odaszaladt a Mesterhez és a lábához térdelve azt mondta:

„Uram és Mesterem.”

Erre Jézus megszólalt, de nem úgy, mint Jeruzsálemben, amikor azzal köszöntötte őket, hogy „Béke legyen veletek”, hanem hétköznapi beszédmódban azt mondta János Márknak:

„Jól van, János, örülök, hogy újra látlak a gondtalan Galileában, ahol hasznosan töltheted az időt. Maradj itt, János, és reggelizz velünk.”

Ahogy Jézus a fiatalemberrel beszélgetett, a tízek olyannyira el voltak képedve és meg voltak lepődve, hogy megfeledkeztek arról, hogy a hálónyi halat a partra húzzák. Jézus most azt mondta:

„Hozzátok ki a halakat és készítsetek valami reggelit. Tüzünk és kenyérünk már bőséggel van.”

Mialatt János Márk hódolatát fejezte ki a Mesternek, Péter először megdöbbsen a szénből rakott, vörösén izzó tűz látványától a parton; mivel a jelenet oly élénken emlékeztette őt az Annás udvarában rakott éjféle faszéntűzre, amely mellett megtagadta a Mestert, de aztán magához tért, és a Mester lába elé térdelve azt kiáltotta:

„Uram és Mesterem!”

Péter ezt követően csatlakozott a társaihoz, hogy kihúzzák a hálót a partra. Amikor a fogás már a parton volt, szerbe-számba vették a halakat, és 153 nagyobbakat találtak. Megint csak elkövették azt a hibát, hogy a dolgot csodás halfogásnak tekintették. Ehhez a mellékeseményhez semmilyen csoda nem járult. Ez pusztán a Mester korábbi ismereteinek alkalmazását jelentette. Tudta, hogy a halak ott vannak és ennek megfelelően utasította az apostolokat, hogy hová vessék ki a hálójukat.

Jézus e szavakkal szólt hozzájuk:

„Most pedig mindannyian gyertek reggelizni. Még az ikrek is üljenek le, amíg beszélgetek veletek; János Márk majd megtisztítja a halakat.”

János Márk odahozott hét méretes halat, melyeket a Mester feltett a tűzre, és amikor az étel elkészült, a legény felszolgált a tízeknek. Ezután Jézus megtörte a kenyeret és átadta Jánosnak, aki így felszolgált azt az éhes apostoloknak. Amikor János Márk mindegyiküket kiszolgált, Jézus megkérte, hogy üljön le,

és a legénynek ő maga szolgálta fel a halat és a kenyeret. Ahogy falatoztak, Jézus beszélgetett velük és felidéztek számos, Galileában és épp e tónál szerzett emléküket.

Ez volt a harmadik alkalom, hogy Jézus megmutatkozott az apostoloknak, mint csoportnak. Amikor Jézus először megszólította őket, azt kérdezték, hogy fogtak-e halat, azért nem sejtették, hogy ő az, mert mindennapos dolog volt a Galileai-tavon halászók számára, hogy amikor partra szálltak, megszólították őket a tariceai halkereskedők, akik rendszerint a közelben tartózkodtak, hogy felvásárolják a napi fogást a szárítók részére.

Jézus több mint egy órán át társalgott az apostolokkal és János Márkkal, és ezután a parton sétálgatott, kettesével beszélgetett velük – de nem olyan párosításban, mint ahogy először küldte ki őket együtt tanítani. Mind a tizenegy apostol együtt jött el Jeruzsálemből, Zélóta Simon viszont egyre csüggedtebb lett, ahogy Galileához közeledtek, így aztán, amikor Betsaidába értek, elvált a testvéreitől és hazament.

Mielőtt elbúcsúzott volna tőlük ezen a reggelen, Jézus úgy rendelkezett, hogy két önként vállalkozó apostol menjen el Zélóta Simonhoz és hozza vissza őt még aznap. Péter és András így is tett.

524. Beszélgetés az apostolokkal kettesével

Amikor befejezték a reggelit, és miközben a többiek a tűznél ültek, Jézus jelezte Péternek és Jánosnak, hogy jöjjenek vele sétálni a partra. Ahogy ott sétáltak, Jézus azt mondta Jánosnak:

„János, szeretsz te engem?”

Amikor János azt felelte, „Igen, Mester, teljes szívemből,” a Mester azt mondta:

„Akkor, János, hagyd fel a mások el nem fogadásával és tanuld meg szeretni az embereket, úgy, ahogy én szerettelek téged. Szenteld az életedet annak bizonyítására, hogy a szeretet a legnagyobb dolog a világon. Az Isten szeretete bírja rá az embereket az üdvözülés keresésére. A szeretet az elődje minden szellemi jósnak, az a lényege az igaznak és a szépnak.”

Jézus ezután Péterhez fordult és megkérdezte:

„Péter, szeretsz te engem?”

Péter azt felelte:

„Uram, tudod, hogy teljes lelkemmel szeretlek.”

Erre Jézus azt mondta:

„Ha szeretsz engem, Péter, akkor tápláld a bárányaimat. Ne feledkezz meg arról, hogy segédkezz a gyengéknek, a szegényeknek és az ifjaknak. Félelem vagy kedvezmény nélkül hirdesd az örömhírt; mindig emlékezz, hogy az Isten nem tesz különbséget személyek között. Úgy szolgálj az embertársaidat, ahogy én szolgáltalak téged; bocsáss meg a halandótársaidnak, ahogy én is megbocsátottam neked. A tapasztalás tanítsa meg neked a csendes elmélkedés értékét és az értelmes gondolkodás erejét.”

Ahogy egy kicsit továbbsétáltak, a Mester odafordult Péterhez és megkérdezte:

„Péter, tényleg szeretsz engem?”

Erre Simon azt mondta:

„Igen, Uram, tudod, hogy szeretlek.”

Jézus megint azt mondta:

„Akkor viseld jó gondját a bárányaimnak. Légy jó és igaz pásztora a nyájnak. Ne áruld el a beléd vetett bizalmukat. Ne hagyd, hogy a rád törő ellenség készületlenül érjen. Mindenkor légy résen – figyelj és imádkozz.”

Amikor továbbmentek néhány lépést, Jézus odafordult Péterhez és harmadjára is megkérdezte:

„Péter, igazán szeretsz engem?”

Erre Péter, akit egy kissé már bántott, hogy a Mester láthatólag nem bíz benne, érzéssel teli hangon azt mondta:

„Uram, te mindent tudsz, és ezért tudod azt is, hogy én valóban és igazán szeretlek.”

Erre Jézus azt mondta:

„Tápláld a bárányaimat. Ne hagyd el a nyáját. Mutass példát és ösztönzést minden pásztortársadnak. Úgy szeresd a nyáját, ahogy én szerettelek téged és szenteld magad az ő jólétüknek, ahogy én a te jólétednek szenteltem az életemet. És kövess engem egészen a végsőig.”

Péter ezt az utolsó kijelentést szó szerint vette – hogy továbbra is követnie kell őt – és Jézushoz fordulva, Jánosra mutatott, megkérdezvén:

„Ha én követlek téged, akkor mit tegyen ez az ember?”

És ekkor, látván, hogy Péter félreértette a szavait, Jézus így szólt:

„Péter, ne foglalkozz azzal, hogy mit tegyenek a testvéreid. Ha azt akarom, hogy János itt maradjon azt követően, hogy te elmentél, akár amíg vissza nem térek, mi dolgod ezzel? Te csak azzal törődj, hogy kövess engem.”

Ez a megjegyzés elterjedt a testvérek között és úgy vették, mint Jézus az irányú kijelentését, hogy János nem fog meghalni azelőtt, hogy a Mester visszatér megalapítani az országot hatalomban és dicsőségben, amint azt sokan gondolták és remélték. Jézus szavainak ez az értelmezése nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Zélóta Simont vissza tudták hozni a szolgálatba, és hogy meg is maradt a munkában.

Amikor visszatértek a többiekhez, Jézus Andrással és Jakabbal ment el sétálni és beszélgetni. Amikor egy rövid szakaszt megtettek, Jézus így szólt Andrásához:

„András, bízol te bennem?”

Amikor az apostolok korábbi főnöke meghallotta, hogy Jézus ilyen kérdést tesz fel, megállt és azt felelte:

„Igen, Mester, hát hogyné bíznék benned, és tudod, hogy bízom.”

Erre Jézus azt mondta:

„András, ha bízol bennem, akkor bízz jobban a testvéreidben – még Péterben is. Egyszer megbízalak a testvéreid vezetésével. Most neked kell megbíznod másokban, amint elhagylak titeket, hogy elmenjek az Atyához. Amikor a testvéreid elkezdnek szétszóródni az elkeseredett üldöztetések miatt, légy megfontolt és bölcs tanácsadója Jakabnak, a vér szerinti testvéremnek, amikor olyan nehéz terheket tesznek rá, melyek elbírására a tapasztalatai nem készítettek fel őt. És bízzál továbbra is, mert én nem hagylak el. Amint végeztél a földön, eljössz hozzám.”

Erre Jézus odafordult Jakabhoz, azt kérdezvén tőle:

„Jakab, bízol te bennem?”

Jakab természetesen azt válaszolta:

„Igen, Mester, teljes szívemből bízom benned.”

Erre Jézus azt mondta:

„Jakab, ha jobban bíznál bennem, akkor kevésbé volnál türelmetlen a testvéreiddel. Ha hajlandó vagy bízni bennem, akkor az segít neked abban, hogy kedves légy a hívek testvériségéhez. Tanuld meg felmérni a szavaid és a tetteid következményeit. Emlékezz, hogy az aratást a vetés határozza meg. Imádkozz szellemi megnyugvásért és gyakorolj türelmet. Ezek a kegyek, az élő hittel, ezek éltessenek, amikor eljön az óra, hogy az áldozati poharat kiidd. De ne aggódj; amikor végeztél a földön, te is eljössz hozzám, hogy velem legyél.”

Jézus ezután Tamással és Nátániellel beszélgetett. Tamásnak azt mondta:

„Tamás, szolgálsz te engem?”

Tamás azt felelte:

„Igen, Uram, szolgállok most és mindig.”

Erre Jézus így szólt:

„Ha szolgálni akarsz engem, akkor szolgálj a húsvér testben élő testvéreidet úgy, ahogy én szolgálalak téged. E jótéteménybe ne fáradj bele, hanem állhatatosan tarts ki, mint akit az Isten avatott fel a szeretet szolgálatára. Amikor végeztél a velem való szolgálattal a földön, dicsőségben fogsz szolgálni velem. Tamás, fel kell hagynod a kétkedéssel; erősödjön a hited és az igazságról való tudásod. Gyermekként higgy az Istenben, de ne viselkedj oly gyerekesen. Légy bátor; légy erőshitű és nagy az Isten országában.”

Ezután a Mester azt mondta Nátánielnek:

„Nátániel, szolgálsz te engem?”

Az apostol azt felelte:

„Igen Mester, szolgállok, osztatlan szeretettel.”

Erre Jézus így szólt:

„Ha tehát teljes szívvel szolgálsz engem, akkor gondoskodj arról, hogy fáradhatatlan odaadással a földi testvéreim jólétének szenteld magad. Barátságot vegyíts tanáccsal és adj szeretetet a bölcselkedéshez. Szolgálj úgy az embertársaidat, ahogy én szolgálalak téged. Légy olyan hűséges az emberekhez, ahogy én ügyeltem rád. Légy kevésbé bíráló; várj el kevesebbet némely embertől és ezáltal mérsékelj a csalódásodat. Amikor az itt lent folyó munkád véget ér, velem fogsz szolgálni fent.”

Ezt követően a Mester Mátéval és Fülöppel beszélgetett. Fülöpnek azt mondta:

„Fülöp, hallgatsz te rám?”

Fülöp azt felelte:

„Igen, Uram, az életem árán is engedelmeskedni fogok neked.”

Erre Jézus így szólt:

„Ha engedelmeskedni akarsz nekem, akkor menj a nem-zsidók vidékeire és terjeszd ezt az örömhírt. A próféták azt mondták neked, hogy jobb engedelmeskedni, mint áldozni. Hit révén Istent ismerő országról váltál. Csak egy megtartandó törvény van – ez pedig az a parancs, hogy menj és terjeszd az országról szóló örömhírt. Ne félj többé az emberektől; ne félj hirdetni az örökkévaló élet jó hírét a társaidnak, akik sötétségben tespednek és ki vannak éhezve az igazság világosságára. Fülöp, többé ne foglalkozz a pénzzel és a javakkal. Most már éppoly szabadon hirdesd a jó híreket, mint a testvéreid. Én előtted fogok járni és veled leszek egészen a végsőig.”

Ezután pedig, Mátéhoz szólva, a Mester megkérdezte:

„Máté, szívből akarod-e tenni az akaratomat?”

Máté azt felelte:

„Igen, Uram, teljesen annak szenteltem magam, hogy megcselekedjem az akaratodat.”

Erre a Mester azt mondta:

„Máté, ha az akaratomat szeretnéd tenni, menj és tanítsd meg minden embernek az országról szóló ezen örömhírt. Többé nem szolgálod testvéreidet az élet anyagi dolgaival; ezentúl neked is hirdetned kell a szellemi üdvözülés jó hírét. Mostantól kezdve félszemmel csakis arra ügyelj, hogy eleget tégy

azon megbízatásodnak, hogy az Atya országáról szóló ezen örömhírt terjeszd. Ahogy én megcselekedtem az Atya akaratát a földön, úgy teljesítsd te az isteni megbízatást. Emlékezz, a zsidók és a nem-zsidók egyaránt a testvéreid. Ne félj senkitől, amikor a mennyország örömhírének megmentő igazságait hirdeted. És ahová én megyek, rövidesen te is eljössz.”

Ezután az Alfeus ikrekkel, Jakabbal és Júdással sétált és beszélgetett, és mindkettejükhöz szólva megkérdezte:

„Jakab és Júdas, hisztek ti bennem?”

Amikor mindketten azt felelték, „Igen, Mester, hiszünk,” azt mondta:

„Rövidesen itt hagylak benneteket. Látjátok, hogy a hűsvér testben már el is hagytalak. Csak egy rövid időre maradok ebben az alakban, mielőtt elmegyek az Atyámhoz. Ti hisztek bennem – az apostolaim vagytok, és mindig is azok lesztek. Higgyetek továbbra is és emlékezzetek a velem való társaságotokra, amikor már eltávoztam, és miután esetleg visszatértetek a munkátokhoz, melyet akkor végeztetek, mielőtt eljöttetek, hogy velem éljete. Soha ne engedjétek, hogy a világnak végzett munkátok kihasson a hűségetekre. Legyen hitetek Istenben egészen az utolsó földi napjaitok végéig. Soha ne feledjétek, hogy amíg az Isten hű fiai vagytok, a teremtsérsz minden becsületes munkája szent. Semmi sem lehet közönséges, melyet az Isten fia tesz. Ezért hát mostantól fogva Istenért dolgozzatok. És amikor végeztek e világon, vannak más és jobb világaim, ahol hasonlóképpen értem fogtok dolgozni. Mindeme munkában, e világon és más világokon, én veletek fogok dolgozni, és a szellemem bennetek fog lakozni.”

Már csaknem tíz óra volt, amikor Jézus visszatért az Alfeus ikrekkel való beszélgetésből, és mielőtt az apostolokat magukra hagyta, azt mondta:

„Búcsúszom addig is, amíg majd mindannyiatokkal találkozom holnap délidőben a felavatásotok hegyén.”

Amint ezt elmondta, el is tűnt a szemük elől.

525. A felavatás hegyén

Április 22-én, szombaton délben a tizenegy apostol a megbeszéltek szerint összegyűlt a Kapernaum melletti hegyen, és Jézus megjelent közöttük. Erre a találkozóra pontosan azon a hegyen került sor, ahol a Mester kijelölte őket apostolainak és az Atya országa követéinek a földön. Ez volt a Mester tizenegyedik félszellemi megnyilatkozása.

Ekkor az apostolok körben letérdeltek a Mester körül és meghallgatták, amint elismétli a megbízásokat és látták, amint újból előadja a felavatási jelenetet éppen úgy, mint amikor először jelölte ki őket az országért való különleges munkára. Számukra mindez, a Mester imájától eltekintve, az Atya szolgálatára való korábbi felszentelésük emlékét idézte. Amikor a Mester – Jézus a félszellemi alakban – most imádkozáshoz fogott, oly fenséges hangon és hatalmi szóval szólt, melyet az apostolok addig még soha nem hallottak. A Mesterük most olyanként beszélt a világegyetemek vezetőivel, mint akinek a kezébe adatott a saját világegyetemében minden hatalom és fennhatóság. Ez a tizenegy ember sohasem felejtette el a követként korábban tett fogadalmaikkal kapcsolatos újbóli, félszellemi felajánlás élményét. A Mester mindössze egy órát töltött a követéivel a hegyen, és miután bensőséges búcsút vett tőlük, el is tűnt a szemük elől.

Egy hétig senki sem látta Jézust. Az apostoloknak tényleg semmi elképzelésük sem volt, hogy mihez kezdjenek, nem tudták, hogy a Mester vajon elment-e már az Atyához. E bizonytalan helyzetben Betsaidában maradtak. Félték kimenni halászni, nehogy a Mester akkor jöjjön el hozzájuk és így elkerüljék. Jézus a teljes hetet a földön tartózkodó félszellemi teremtményekkel és azokkal a félszellemi-átmeneti ügyekkel töltötte, melyeket e világon megtapasztalt.

526. A tóparti gyűlés

Jézus jelenéseinek híre elterjedt Galilea-szerte, és napról napra egyre növekvő számban érkeztek hívek a Zebedeus házhoz, hogy érdeklődjenek a Mester feltámadásáról és hogy kiderítsék az igazságot ezen állítólagos jelenésekkel kapcsolatban. Péter a hét legelején üzenetet küldött, hogy nyilvános találkozót tartanak a tóparton a következő szombaton, délután háromkor.

Ennek megfelelően április 29-én, szombaton három órakor több mint ötszáz hívő gyűlt össze Kapernaum környékéről Betsaidában, hogy meghallgassa Péternek a feltámadás óta először megtartandó nyilvános hitszónoklatát. Az apostol a legjobb formában volt, és miután befejezte a megindító beszédet, a hallgatóság tagjai közül már csak kevesen kételkedtek abban, hogy a Mester feltámadt holtából.

Péter ezzel fejezte be a beszédét:

„Megerősítjük, hogy a názáreti Jézus nem halott; kijelentjük, hogy feltámadt a sírból; azt hirdetjük, hogy láttuk őt és beszéltünk vele.”

Épp ahogy végzett e hitbéli nyilatkozattal, mindezen emberek szeme láttára megjelent mellette a Mester félszellemi alakban és a jól ismert hanghordozással szólva ezt mondta:

„Béke legyen veletek, és békével búcsúszom tőletek.”

Ahogy megjelent és szólt hozzájuk, el is tűnt a szemük elől. Ez volt a feltámadott Jézus tizenötödik félszellemi megnyilvánulása.

Ama bizonyos dolgok miatt, melyeket a Mester a felavatás hegyén való tanácskozásuk alatt mondott a tizenegyeknek, az apostoloknak az volt a benyomásuk, hogy a Mesterük rövidesen nyilvánosan is meg fog jelenni a galileai hívek egy csoportja előtt, és ha majd így tesz, nekik vissza kell térniük Jeruzsálembe. Ennek megfelelően másnap, vagyis április 30-án, vasárnap korán reggel a tizenegyek elindultak Betsaidából Jeruzsálembe. Sokat tanítottak és szónokoltak a Jordán folyása mentén vezető útjukon, így csak május 3-án, szerdán késő este érkeztek meg Jeruzsálembe, Márkék házához.

Szomorú hazatérés volt ez János Márk számára. Néhány órával azelőtt, hogy hazaért volna, apja, Illés Márk agyvérzésben meghalt. Bár a feltámadás bizonyosságának gondolata sok vigaszt jelentett az apostoloknak a fájdalomban, ugyanakkor igazán gyászolták jó barátjuk elvesztését, aki szilárd támogatójuk volt még a nagy bajok és csalódások idején is. János Márk megtett mindent, hogy vigaszt nyújtson az anyjának, és a nevében arra kérte az apostolokat, hogy továbbra is tekintsék otthonuknak az asszony házat. A tizenegyek az itteni felsőtermet tették meg szálláshelyüknek a pünkösdi napjáig.

Az apostolok azért az est leszállta után léptek be Jeruzsálembe, nehogy a zsidó hatóságok észrevegyék őket. Illés Márk temetésén sem mutatkoztak nyilvánosan. Másnap egész nap csendes elzárkózásban maradtak ebben a sokat látott felsőteremben.

Az apostolok csütörtök éjjel csodálatos tanácskozást tartottak e felső helyiségben és Tamás, Zélóta Simon és az Alfeus ikrek kivételével mind megfogadták, hogy elindulnak és nyilvánosan hirdetik a feltámadt Úr új evangéliumát. Már meg is tették az első lépéseket az országról szóló evangéliumnak – az Istennél való fiúi elismerésnek és az emberek közötti testvériségnek – a Jézus feltámadásának hirdetésévé való átalakítására. Nátániel ellenezte a nyilvános üzenetük lényegének ilyen módon való módosítását, de nem tudott ellene mondani Péter ékesszólásának, és nem tudta legyőzni a tanítványok, különösen a női hívek lelkesültségét sem.

Így aztán Péter erőteljes vezetése alatt, és mielőtt a Mester felemelkedett volna az Atyához, az ő jó szándékú képviselői hozzáfogtak ahhoz az aprólékos eljáráshoz, hogy fokozatosan és biztosan átalakítsák Jézus vallási tanítását egy, a Jézusról szóló új és módosított formájú vallássá.

527. AZ UTOLSÓ JELENÉSEK ÉS A MENNYBEMENETEL

Jézus tizenhatodik félszellemi megnyilatkozására május 5-én, pénteken került sor Nikodémusz kertjében, nagyjából este kilenc órakor. A jeruzsálemi hívek a feltámadás óta először ezen az estén tettek kísérletet

a gyülekezésre. Ez alkalommal itt találkozott a tizenegy apostol, a női testület és a társaik, valamint a Mester mintegy ötven egyéb, vezető tanítványa, beleértve számos görögöt is. E hívői csoport kötetlenül beszélgetett több mint egy félórán át, amikor is a Mester mindannyiuk szeme előtt váratlanul megjelent és nyomban hozzá is fogott a tanításukhoz. Jézus ezt mondta:

„Béke legyen veletek. E csoport a hívek legjellemzőbb csoportja – apostolok és tanítványok, férfiak és nők egyaránt – akiknek megjelentem azóta, hogy a húsvér testből megszabadultam. Most tanúságra hívlak benneteket, hogy én megmondtam előre, hogy a közöttetek való ittlétemnek véget kell érnie; megmondtam, hogy rövidesen vissza kell térnem az Atyához. Akkor világosan elmondtam nektek, hogy a főpapok és a zsidók vezetői miként fognak megöletni engem, és hogy feltámadok a sírból. Hát akkor miért hagyjátok, hogy mindeme dolgok, amikor megtörténnek, így összezavarjanak titeket? Miért lepödtetek meg annyira, amikor a harmadik napon kikeltem a sírból? Azért nem hittetek nekem, mert úgy hallgattátok a szavaimat, hogy nem értettétek azok jelentését.

Most pedig jól figyeljete a szavaimra, nehogy megint elkövessétek azt a hibát, hogy az elmétek hallja a tanításomat, miközben a szívetekben nem értitek a jelentését. A közületek egyként való ittlétem kezdete óta azt tanítottam nektek, hogy az egyik célom az, hogy kinyilatkoztassam a mennyei Atyámat az ő földi gyermekeinek. Azért éltem Istent kinyilatkoztató alászállást, hogy megtapasztalhattok az Istent ismerő létpályát. Istent, mint a mennyei Atyátokat nyilatkoztattam ki; rólatok úgy tettem kinyilatkoztatást, mint az Isten földi fiáról. Tény, hogy az Isten szeret titeket, a fiait. A szavaimban való hit révén e tény örökkévaló és élő igazsággá válik a szívetekben. Amikor élő hit révén istenmód Istent-tudatossá váltok, akkor a szellemtől születtek meg a fény és élet gyermekeiként, arról az örökkévaló életről van szó, amivel felemelkedtek a világegyetemek mindenségében és abban a tapasztalásban részesültök, hogy a Paradicsomon megtaláljátok az Atya Istent.

Arra intelek titeket, hogy mindig emlékezzetek arra, hogy az emberek közötti küldetésetek a mennyországról szóló örömhírnél – az Isten atyasága valóságának és az ember fiúsága igazságának – a hirdetése. A jó hír teljes igazságát hirdessétek, ne csak a megmentő örömhír egy részét. Üzeneteket nem változtatja meg a feltámadásommal kapcsolatos tapasztalás. Az Istennél való fiúi elismerés, hit révén, még mindig az országról szóló örömhír megmentő igazsága. Menjetek hirdetni az Isten szeretetét és az ember szolgálatát. Amely tudásra a világnak a legnagyobb szüksége van, az ez: az emberek az Isten fiai, és hiten keresztül ténylegesen is megismerhetik és naponta átélhetik e megnevező igazságot. Segítsen az alászállásom minden embert abban, hogy felismerjék, hogy ők az Isten gyermekei, ám e tudás nem lesz elégséges, ha nem ragadják meg személyes hit révén azt a megmentő igazságot, hogy ők az örökkévaló Atya élő szellemfiai. Az országról szóló örömhír az Atya szeretetére és az ő földi gyermekeinek szolgálatára vonatkozik.

Itt, egymás között osztotok ama tudatban, hogy feltámadtam holtamból, de ebben nincs semmi különös. Megvan a hatalmam ahhoz, hogy az életemet adjam és újra felvegyem; az Atya ily hatalmat ad a paradicsomi Fiainak. A szíveteket inkább annak kellene megdobogtatnia, hogy egy korszak holtai kezdték meg az örökkévaló felemelkedést röviddel azután, hogy József sírhelyét elhagytam. Úgy éltem az életemet a húsvér testben, hogy megmutassam, miként válhattok a szeretetteljes szolgálton keresztül Istent kinyilatkoztatóvá az embertársaitok számára éppen úgy, ahogy titeket szeretve és benneteket szolgálva Istent kinyilatkoztatóvá lettem számotokra én. Azért éltem az Ember Fiaként közöttetek, hogy veletek együtt minden más ember is megtudja, hogy mindannyian valóban az Isten fiai vagytok. Ezért menjetek most az egész világba és hirdessétek a mennyországról szóló ezen örömhírt minden embernek. Úgy szeressetek minden embert, ahogy én szerettelek titeket; úgy szolgáljátok halandótársaitokat, ahogyan én szolgáltalak benneteket. Ingyen kaptatok, önként adjatok. Csak addig maradjatok itt, Jeruzsálemben, amíg elmegyek Atyámhoz, és amíg elküldöm nektek az Igazság Szellemét. Ő elvezet majd titeket a teljesebb igazságra, és én veletek megyek az egész világba. Veletek vagyok mindig, és békével búcsúzom tőletek.”

Miután a Mester ezt elmondta nekik, eltűnt a szemük elől. Már közeledett a hajnal, mire a hívek csoportja széteszlott; egész éjjel együtt maradtak, alaposan megtárgyalták a Mester intelmeit és elgondolkodtak

mindazon, ami megesett velük. Zebedeus Jakab és az apostolok közül mások is elmesélték nekik a Mesterrel kapcsolatos galileai tapasztalásaikat és előadták, hogy miként jelent meg nekik három alkalommal.

528. A jelenés Sikárban

Május 13-án, szombat délután nagyjából négy órakor a Mester megjelent Naldának és mintegy hetvenöt samaritanus hívőnek Jakób kútja közelében, Sikárban. A hívek szokás szerint itt találkoztak, annak a helynek a közelében, ahol Jézus az élet vizéről beszélt Naldának. E napon, amint éppen befejezték a feltámadásról szóló beszámolókkal kapcsolatos megbeszéléseiket, Jézus váratlanul megjelent közöttük, ezt mondván:

„Béke legyen veletek. Örvendeztek tudván, hogy én vagyok a feltámadás és az élet, de ez semmi hasznot nem hoz nektek, hacsak nem születtek meg előbb az örökkévaló szellemtől, hogy hit révén megkapjátok az örökkévaló élet ajándékát. Ha az Atyám hites fiai vagytok, akkor sohasem fogtok meghalni; nem fogtok elpusztulni. Az országról szóló örömhír megtanította nektek, hogy minden ember az Isten fia. A mennyei Atyának a földi gyermekei iránti szeretetéről szóló jó hírt el kell vinni az egész világnak. Eljött az idő, amikor nem a Gerizimen és nem is Jeruzsálemben imádjátok az Istent, hanem ott, ahol vagytok, ahogy vagytok, szellemben és igazságban. A hitetek az, ami megmenti a lelketeket. Az üdvözülés az Isten ajándéka mindazoknak, akik hiszik, hogy az ő fiai. De tévedés ne essék; míg az üdvözülés az Isten önkéntes adománya és mindenki megkapja azt, aki hit révén elfogadja, addig e szellemélet gyümölcsei megtermésének tapasztalása úgy mutatkozik meg, ahogy az életet a húsvér testben megélik. Az Isten atyasága tantételének elfogadása azt is jelenti, hogy szintén önként elfogadjátok az emberek közötti testvériség ehhez társuló igazságát. Ha az ember a testvéretek, akkor még több ő, mint a szomszédotok, akivel kapcsolatban az Atya megkívánja tőletek, hogy magatokként szeressétek. A testvéredet, lévén ő a saját családotok tagja, nemcsak családi ragaszkodással szereted, hanem szolgálni is úgy fogod, ahogy magadat szolgálnád. Így fogjátok szeretni és szolgálni a testvéreiteket, mert titeket, a testvéreim lévén, én így szerettelek és szolgáltalak. Menjetek hát el az egész világba és mondjátok el minden emberfajta, törzs és nemzet minden teremtményének ezt a jó hírt. Szellemem előttetek fog járni, és én mindig veletek leszek.”

Ezeket a samaritanusokat nagyon elképesztette a Mester megjelenése, és a helyszínről siettek is vissza a közeli városaikba és falvaikba, ahol híresztelni kezdték, hogy látták Jézust, és ő beszélt is hozzájuk. Ez volt a Mester tizenhetedik félszellemi megjelenése.

529. A föníciai jelenés

A Mester tizennyolcadik félszellemi megjelenésére Türoszban került sor május 16-án kedden, kevéssel este kilenc óra előtt. Megint csak a hívek egy találkozójának végén jelent meg, ahogy az emberek éppen indulni készültek, és ezt mondta:

„Béke legyen veletek. Örvendeztek tudván, hogy az Ember Fia feltámadt holtából, mert ezáltal tudjátok, hogy ti és a testvéreitek szintén túl fogjátok élni a halandói halált. De az ilyen feltámadás azon múlik, hogy előzőleg megszülettek-e az igazságkereső és Istent ismerő szellemtől. Az élet kenyeré és annak vize csak azoknak adatik, akik vágyanak az igazságra és szomjaznak az igazságosságra – Istenre. A halottak feltámadásának ténye nem azonos az országról szóló örömhírral. E nagy igazságok és e világegyetemi tények mind kapcsolatba hozhatók ezzel az örömhírral annyiban, hogy részét képezik annak az eredménynek, hogy az emberek elhiszik a jó hírt és benne foglaltatnak azok későbbi tapasztalásában, akik hit révén valóban és igazán az örökkévaló Isten örökös fiai. Atyám azért küldött a világba, hogy hirdessem a fiúság által való üdvözülést minden embernek. Így küldelek ki titeket a fiúság üdvözítő voltának hirdetésére. Az üdvözülés az Isten önként adott ajándéka, de akik szellemtől születtek, nyomban megmutatják a szellem gyümölcseit a teremtménytársaik szeretetteljes szolgálatában. Az isteni szellemnek a szellemtől született és Istent ismerő halandók életében termett gyümölcsei ezek: szeretetteljes szolgálat, önzetlen odaadás, bátor

hűség, őszinte tisztesség, felvilágosult őszinteség, halhatatlan remény, gyanakvásmentes bizalom, irgalmas segédkezés, kimeríthetetlen jóság, megbocsátó türelem és tartós béke. Ha a magukat hívőknek vallók nem hozzák az isteni szellem gyümölcseit az életükben, akkor halottak; az Igazság Szelleme nincs bennük; ők az élő szőlőtő haszontalan ágai, és rövidesen lemetszik őket. Atyám a hites gyermekeitől a szellemgyümölcs bő termését igényli. Ha tehát nem vagytok termők, megássa a gyökereiteket és levágja a nem termő ágaitokat. Az Isten országában a menny felé fejlődve a szellem egyre több gyümölcsöt kell teremnetek. Gyermekeként léphettek az országba, de az Atya elvárja, hogy kegyelem révén felnőjete a szellemi felnőtttség végső fokára. Amikor kimentek, hogy minden nemzetnek elmondjátok ezen örömhír jó üzenetét, én előttetek fogok járni, és az én Igazság Szellemem ott lesz a szívetekben. Békével búcsúszom tőletek.”

Ezzel a Mester eltűnt a szemük elől. Másnap Türoszból indultak el azok, akik elvitték a történetek hírét Szidonba és még Antióchiába és Damaszkuszba is. Korábban Jézus akkor találkozott e hívekkel, amikor a húsvér testben volt, és egyből felismerték, amikor tanítani kezdte őket. A barátai ugyan nem tudták egykönnyen felismerni a láthatóvá tett félszellemi alakjában, de egyáltalán nem okozott gondot nekik, hogy a személyét azonosítsák, amikor hozzájuk beszélt.

530. Az utolsó jelenés Jeruzsálemben

Május 18-án, csütörtökön kora reggel jelent meg Jézus a földön félszellemi személyiségként utoljára. A tizenegy apostol éppen leült reggelizni Mária Márk házának felsőtermében, amikor Jézus megjelent nekik és azt mondta:

„Béke legyen veletek. Arra kértelek titeket, hogy maradjatok itt, Jeruzsálemben, miután felemelkedem az Atyához, egészen addig, amíg el nem küldöm hozzátok az Igazság Szellemét, aki rövidesen kiárad minden húsvér testre, és aki felruház benneteket fentről való hatalommal.”

Zélóta Simon e kérdéssel szakította félbe Jézust:

„Akkor hát, Mester, helyreállítod az országot, és látjuk az Isten dicsőségét megmutatkozni a földön?”

Simon kérdését hallva Jézus azt felelte:

„Simon, te még mindig kitarasz a zsidó Messiásra és az anyagi királyságra vonatkozó régi felfogásod mellett. De szellemi erőt kaptok, miután a szellem leszállt rátok, és rövidesen elmentek az egész világba terjeszteni az országról szóló örömhírt. Ahogy az Atya elküldött engem a világba, úgy küldelek el titeket én. Azt szeretném, hogy szeressétek egymást és bízzatok egymásban. Júdás többé már nincs veletek, mert a szeretete kihűlt, és mert nem volt hajlandó bízni bennetek, az ő hú testvéreiben. Nem olvastátok az Írásban, ahol meg van írva: »Nem tesz jót az embernek, ha egyedül van. Senki nem él önmagának«? Meg ahol azt mondja: »Aki barátokat akar, annak barátságosnak kell mutatkoznia«? Nem kettesével küldtelek-e ki benneteket tanítani, hogy ne legyetek magányosak és nehogy az elszigeteltség tévújtára jussatok és annak gyötrelmeibe essetek? Azt is jól tudjátok, hogy amikor a húsvér testben voltam, én nem engedtem meg magamnak, hogy hosszú időszakokra egyedül legyek. Már az együttlétünk legelejétől fogva mindig is ketten-hárman közületek állandóan mellettem vagy a közelemben voltak még akkor is, amikor az Atyával társalogtam. Ezért hát bízzatok egymásban és legyetek bizalommal egymás iránt. És ez annál is inkább szükséges, hiszen én ma egyedül hagylak titeket a világban. Eljött az idő; elmegyek az Atyához.”

Amikor ezt elmondta, jelezte nekik, hogy jöjjenek vele, és kivezette őket az Olajfák hegyére, ahol a világunk elhagyására készülve búcsút vett tőlük. Ez ünnepélyes út volt az Olajfák hegyére. Egyikük sem szólt egy szót sem attól fogva, hogy elhagyták a felsőtermet egészen addig, amíg Jézus meg nem állt velük az Olajfák hegyén.

531. Júdás bukásának okai

A Mester az apostoloknak szánt búcsúüzenete első részében utalt Júdás elveszésére, és a munkában hites társuk megrendítően szomorú sorsát a közösségi és testvéri elszigetelődés veszélyeivel szembeni komoly figyelmeztetésként emelte ki. Hasznos lehet az ebben és az eljövendő korszakokban élő hívek számára, hogy röviden áttekintsük Júdás bukásának okait a Mester megjegyzéseinek tükrében és az egymást követő évszázadok során végbement szellemi megvilágosodás szempontjából.

Ahogy mi visszatekintünk e gyászos kimenetelű történésekre, úgy véljük, hogy Júdás elsődlegesen azért tért rossz útra, mert kifejezetten elszigetelt személyiség volt, olyan személyiség, aki magába fordult és elzárkózott a társas kapcsolatok elől. Következtesen elutasította, hogy bízson az apostoltársaiban vagy összebarátkozzon velük. De az, hogy a személyisége a magányos fajta tartozott, önmagában és önmagától még nem okozott volna ilyen gondot Júdásnak, ha nem az lett volna a helyzet, hogy sem nem erősödött szeretetben, sem nem gyarapodott szellemi kegyelemben. Ekkor, mintha még fokozni akarná a rossz dolgokat, minduntalan olyan ellenérzéseknek adott teret és olyan pszichológiai ellenségeket támogatott, mint a bosszúállás és azon általánossá vált törekvése, hogy „leszámoljon” valakivel minden csalódásáért.

Az egyéni sajátságok és az elmebeli hajlamok szerencsétlen társulása hatott együtt abban, hogy elpusztítsanak egy olyan jó szándékú embert, aki nem győzte le a rossz dolgait szeretet, hit és bizalom révén. Azt, hogy Júdásnak nem kellett volna megtévednie, jól mutatja Tamás és Nátániel esete is, mert mindkettejüket ugyanilyen fajta gyanakvás és az egyéniségközpontú hajlam túlfeljelettsége sújtotta. Még Andrásnak és Máténak is sok ilyen hajlama volt; de mindezekben az emberekben az idő múlásával többé-kevésbé megerősödött a szeretet Jézus és az apostoltársaik iránt. Gyarapodtak a kegyelemben és az igazság tudatában. Képesse váltak egyre jobban bízni a testvéreikben és lassan kifejlesztették azt a képességüket, hogy megbízzanak a társaikban. Júdás következetesen elutasította, hogy megbízson a testvéreiben. Amikor az érzelmi feszültségeinek felhalmozódása miatt arra kényszerült, hogy a mások felé nyitás által jusson megkönnyebbüléshez, ő mindig a szellemietlen rokonainak vagy azon alkalmi ismerőseinek a tanácsát kérte és az ő botor vigaszukat fogadta el, akik vagy közömbösek vagy ténylegesen is ellenségesek voltak azon mennyország szellemi valóságainak jóléte iránt és előrehaladásával kapcsolatban, mely mennyország tizenkét felszentelt földi követének ő az egyike volt.

Júdás a személyes hajlamok és jellembeli gyengeségek következő tényezői miatt szenvedett vereséget a földi csatáiban:

1. Az elszigetelt fajta tartozó emberi lény volt. Erősen egyéniség-hangsúlyozó, aki azt az utat választotta, hogy megrögzötten „zárkózott” és összeférhetetlen fajtájú személlyé válik.
2. Gyermekként túl könnyűvé tették számára az életet. Keserűen fogadta a kudarcot. Mindig elvárta, hogy győzzön; nagyon rossz vesztes volt.
3. Sohasem sajátította el a csalódottsággal való szembenézés kezelésére alkalmas bölcséleti módszert. Ahelyett, hogy a csalódásokat az emberi létezés szokványos és hétköznapi sajátságaként fogadta volna el, minduntalan ahhoz a gyakorlathoz folyamodott, hogy egy valakit vagy a társait, mint csoportot hibáztassa minden személyes gondjáért és csalódásáért.
4. Hajlamos volt a haragtartásra; mindig a bosszúállás gondolata foglalkoztatta.
5. Nem szeretett szembenézni a tényekkel; nem volt őszinte az élethelyzetekkel kapcsolatos hozzáállásában.
6. Nem szerette megvitatni a személyes gondjait a vele együtt dolgozókkal; nem volt hajlandó megbeszélni a nehézségeit az igazi barátaival és azokkal, akik igazán szerették őt. Az együttlétük éve alatt egyszer sem fordult a Mesterhez tisztán személyes kérdésben.
7. Sohasem tanulta meg, hogy a nemes élet valódi jutalmi tulajdonképpen szellemi díjak, melyeket nem mindig a húsér testben eltöltendő rövid életben osztanak ki.

A személyiségbeli következetes elszigetelődésének eredményeként a bánata megsokasodott, a fájdalmai felerősödtek, a nyugtalansága fokozódott és a kétségbeesése csaknem az elviselhetetlenségig mélyült.

Míg ennek az önközpontú és szerfölött egyéniség-hangsúlyozó apostolnak számos pszichikai, érzelmi és szellemi gondja volt, a fő nehézségeit ezek alkották: Személyében elszigetelt volt. Elméjében gyanakvó és bosszúálló. Vérmérsékletét tekintve mogorva és gyűlölködő. Érzelmileg szeretetlen és kérlelhetetlen. Közösségi értelemben gyanakvó és csaknem teljesen zárkózott volt. Szellemében önhitté és önzőn törtetővé vált. Életében semmibe vette azokat, akik szerették, a halálában pedig magára maradt.

Ezek tehát azok az elmetényező és rossz hatások, melyek együttesen már megmagyarázzák, hogy egy jó szándékú és Jézusban egyébként egykor önként hívó ember még a Jézus átalakító személyiségének társaságában eltöltött több év után is miért hagyta el a társait, tagadott meg egy szent ügyet, utasította el a neki szóló szent felhívást és árulta el az isteni Mesterét.

532. A Mester mennybemenetele

Már majdnem fél nyolc volt ezen a csütörtök reggelen, május 18-án, amikor Jézus megérkezett az Olajfák hegyének nyugati lejtőjére a tizenegy hallgató és némiképp összezavarodott apostollal. Innen, a hegyre felvezető út mintegy kétharmadáról kitekinthettek Jeruzsálemre és ráláthattak a Getszemánira. Jézus most arra készült, hogy elmondja az apostoloknak az utolsó búcsúszavait, mielőtt elhagyja a világunkat. Ahogy ott állt előttük, anélkül, hogy elrendelte volna, az apostolok körben letérdeltek körülötte és a Mester így szólt:

„Meghagyom nektek, hogy addig maradjatok Jeruzsálemben, amíg fentről fel nem ruháztattok hatalommal. Én most itt hagylak titeket; felemelkedem az Atyámhoz, és rövidesen, nagyon is hamar, elküldjük ittlétem e világába az Igazság Szellemét; és amikor ő eljött, akkor kezdjétek meg az országról szóló örömhír új terjesztését először Jeruzsálemben, majd pedig a világ legtávolabbi részeiben is. Azzal a szeretettel szeressétek az embereket, amilyenel én szerettelek titeket és úgy szolgáljátok a halandótársaitokat, ahogyan én szolgáltalak benneteket. Az életetek szellemgyümölcseivel vegyetek rá lelkeket arra, hogy higgyék el azt az igazságot, hogy az ember az Isten fia, és hogy minden ember testvér. Emlékezzetek mindarra, amit tanítottam nektek, és az életre, melyet közöttetek éltem. Szeretetem rátok vetül, szellemem veletek lakozik és békém veletek marad. Búcsúzom.”

Amikor a Mester ezt elmondta, eltűnt a szemük elől. Jézusnak ez az úgynevezett mennybemenetele semmilyen tekintetben nem különbözött a halandói szemek elől való többi eltűnésétől, melyekre a világunkon megélt félszellemi létpályájának negyven napja alatt került sor.

A Fenségesek a paradicsomi Fiú jelenlétében elbocsátották a názáreti Jézust a félszellemi állapotból, és a felemelkedés szellemcsatornáin keresztül visszaállították a paradicsomi fiúi legfőbb hatalmát jelentő állapotba.

Hét óra negyvenöt perc körül járt az idő ezen a reggelen, amikor Jézus eltűnt a tizenegy apostol figyelő tekintete elől, hogy megkezdje a felemelkedést az Atyja jobbára, hogy ott megkapja a hivatalos megerősítést arról, hogy a világegyetem feletti főhatalma immár kiteljesedett.

533. Péter gyűlést hív össze

Péter útmutatása szerint cselekedve, János Márk és mások elindultak, hogy összehívják a vezető tanítványokat Mária Márk házába. Tíz óra harmincra, Jézus Jeruzsálemben élő legkiválóbb tanítványai közül százhuszan gyűltek össze, hogy meghallgassák a Mester búcsúüzenetéről szóló beszámolót és értesüljenek a felemelkedéséről. E társaságban ott volt Mária, Jézus anyja is. Zebedeus Jánossal jött vissza Jeruzsálembe, amikor az apostolok a legutóbbi galileai útjukról visszatértek. Röviddel pünkösd után

Mária visszament Szalómé házába, Betsaidába. Jakab, Jézus testvére ugyancsak jelen volt a találkozón, a Mester tanítványainak első megbeszélésén, melyet az ő bolygói létpályájának befejeződése után hívtak össze.

Simon Péter vállalta, hogy az apostoltársai nevében beszél és megindító beszámolót tart a tizenegy apostolnak a Mesterrel való utolsó találkozásáról és szerfelett meghatóan bemutatja a Mester utolsó búcsúját és a felemelkedési eltűnését. Ehhez fogható találkozó ezen a világon korábban még sohasem zajlott. A találkozónak ez a része nem egészen egy órát tartott. Péter ezután kifejtette, hogy döntésük értelmében utódot választanak Karióti Júdas helyére, és hogy az apostolok lehetőséget kapnak a visszavonulásra, hogy eldönthessék, hogy a tisztségre javasolt két férfi, Mátyás és Juszusz közül melyiket választják.

A tizenegy apostol ezután lement a földszintre, ahol megegyeztek, hogy sorsot vetnek annak eldöntése érdekében, hogy a két férfi közül melyik legyen a Júdas helyében szolgáló apostol. A sorsolás Mátyásnak kedvezett, és őt nevezték ki az új apostollá. Annak rendje és módja szerint beiktatták a hivatalába és azután őt jelölték ki pénztárosnak. Mátyás azonban kevésbé vett részt az apostolok tevékenységeiben.

Az ikrek röviddel pünkösöd után hazamentek Galileába. Zélóta Simon egy időre visszavonult, mielőtt felkerekedett volna az evangélium hirdetésére. Tamás egy darabig még gyötrődött és aztán folytatta a tanítást. Nátániel egyre nagyobb ellentétbe került Péterrel annak kapcsán, hogy Péter a Jézusról való tanítás mellett volt, ő pedig az országról szóló korábbi evangéliumot hirdette. E szembenállás a következő hónap derekára olyannyira kiéleződött, hogy Nátániel visszavonult, elment Filadelfiába, hogy meglátogassa Abnert és Lázárt; és miután több mint egy évet eltöltött náluk, továbbment a Mezopotámián túli vidékekre és ott úgy hirdette az evangéliumot, ahogy ő értelmezte.

Ezzel az eredeti tizenkét apostolból csupán hat maradt, aki az evangélium korai hirdetésének színterén, Jeruzsálemben működött: Péter, András, Jakab, János, Fülöp és Máté.

Dél körül az apostolok visszamentek a testvéreikhez a felsőterembe és bejelentették, hogy Mátyást választották az új apostolnak. Ezután Péter minden hívőt arra szólított fel, hogy imádkozzanak, mondjanak olyan imát, mellyel felkészülhetnek a szellem ajándékának fogadására, melynek elküldését a Mester megígérte.

534. AZ IGAZSÁG SZELLEMÉNEK ADOMÁNYOZÁSA

Egy óra körül, amint a százhusz hívő éppen imádkozott, mindannyian egy különös jelenlétre lettek figyelmesek a helyiségben. E tanítványokban mind egyszerre tudatosult a szellemi öröm, biztonság és bizakodás egy új és mély érzése. A szellemi erő ezen új tudatosulását nyomban egy erős késztetés követte, mely arra sarkallta őket, hogy menjenek és hirdessék az országról szóló evangéliumot és azt a jó hírt is, hogy Jézus feltámadt a holtából.

Péter felállt és kijelentette, hogy ez bizonyára az Igazság Szellemének eljövetele, melyet a Mester megígért nekik és javasolta, hogy menjenek el a templomba és fogjanak hozzá a rájuk bízott jó hír terjesztéséhez. Úgy is tettek, ahogy Péter javasolta.

Ezeket az embereket arra készítették fel és oktatták, hogy az általuk hirdetendő evangélium az Isten atyasága és az ember fiúsága, ám a szellemi elragadtatás és személyes diadal pillanatában a legjobb hír, a legnagyobb újság, amelyre ezek az emberek gondolni tudtak, a Mester feltámadásának ténye volt. Így indultak el, a fentről való hatalommal felruházva, hirdetvén a jó hírt az embereknek – a Jézuson keresztüli üdvözülést is – azonban akaratlanul is abba a hibába estek, hogy az evangéliummal kapcsolatos tények némelyikével helyettesítették magát az evangéliumi üzenetet. Péter tudtán kívül járt elől ebben a tévedésben, mások pedig követték egészen Pálig, aki egy új vallást teremtett a jó hírek új változatából.

Az országról szóló evangélium: az Isten atyaságának ténye s ehhez kapcsolódóan az emberek fiúságának-testvériségének ebből eredő igazsága. A kereszténység pedig, ahogy az ama naptól fogva

fejlődött: az Istennek, mint az Úr Jézus Krisztus Atyjának ténye, melyhez társul a feltámadt és megdicsőült Krisztussal való közösség hívői megtapasztalása.

Nincs semmi különös abban, hogy ezek a szellemmel eltöltött emberek szükségképpen megragadták annak lehetőségét, hogy a Mesterük elpusztítására és az ő tanításai befolyásának felszámolására törekvő erők feletti győzelem érzését kifejezzék. Egy ilyen időszakban könnyebb volt emlékezni a Jézussal való személyes közösségükre és érzelmileg átélni azt a bizonyosságot, hogy a Mester mégis él, hogy a barátságuk nem szakadt meg, és hogy a szellem valóban éppen úgy jött el hozzájuk, ahogy megígérte.

E hívek úgy érezték, hogy hirtelenül egy másik világba kerültek át, az öröm, a hatalom és a dicsőség egy új létezésébe. A Mester beszélt nekik arról, hogy az ország hatalommal jön el, és némelyikük úgy gondolta, hogy már kezdik érzékelni, hogy mire is gondolt.

Amikor mindezt figyelembe vesszük, akkor már nem is oly nehéz megérteni, hogy ezek az emberek miként jutottak el oda, hogy Jézusról egy új evangéliumot hirdessenek az Isten atyaságáról és az emberek közötti testvériségről szóló korábbi üzenetük helyett.

535. A pünkösti beszéd

Az apostolok negyven napja bujdokoltak. E nap éppen a pünkösd zsidó ünnepe volt, és a világ minden részéből érkezett látogatók ezrei voltak jelen Jeruzsálemben. Sokan erre az ünnepre érkeztek, de a többség már a páska-ünnep óta a városban tartózkodott. Ezek az ijedt apostolok most merészkedtek elő a heteken át tartó elzárkózásukból, hogy bátran megjelenjenek a templomban, ahol elkezdtek hirdetni az új üzenetet egy feltámadt Messiásról. Az összes tanítványban hasonlóképpen tudatosult, hogy az éleslátás és az erő valamiféle új szellemi felruházottságában részesültek.

Két óra felé járt az idő, amikor Péter odaállt épp arra a helyre, ahol a Mester a templombeli utolsó tanítását elmondta, és előadta azt a szenvedélyes folyamodványt, melynek eredményeként több mint kétezer lelket nyertek meg. A Mester elment, ám hirtelenül felfedezték, hogy a róla szóló történet nagy erővel hat az emberekre. Nem csoda, hogy többet hirdettek annál, mint ami megtartotta a Jézus iránti korábbi odaadásukat és ugyanakkor oly erős kényszerítő erővel bírta rá az embereket arra, hogy higgyenek benne. Az apostolok közül hatan vettek részt e találkozón: Péter, András, Jakab, János, Fülöp és Máté. Több mint másfél órán át beszéltek és adták át üzeneteiket görögül, héberül és arámiul, és néhány szót még olyan egyéb nyelven is elmondtak, mely nyelveken szólni tudtak.

A zsidók vezetői megdöbbenek az apostolok merészségén, de féltek zaklatni őket, mert olyan sokan elhitték a történetüket.

Fél ötre több mint kétezer hívő követte az apostolokat a Siloám tavához, ahol Péter, András, Jakab és János megkeresztelte őket a Mester nevében. Már sötét volt, amikor végeztek a sokaság megkeresztelésével.

A pünkösd nagy keresztelési ünnep volt, annak időszaka, amikor összejöttek a kapu áttértjei, azok a nem-zsidók, akik Jahvét akarták szolgálni. Ezért aztán a zsidók és a hívő nem-zsidók sokaságának mi sem volt könnyebb, mint hogy e napon vessék alá magukat a keresztelésnek. Ezzel semmilyen értelemben nem távolodtak el a zsidó hittől. A Jézusban hívők még valamivel ezután is a judaizmus egy szakadár felekezetét alkották. Mindegyikük, beleértve az apostolokat is, még mindig kitartott a zsidó szertartási rendszer alapvető követelményei mellett.

536. A pünkösd jelentősége

Jézus olyan életet élt a földön és olyan evangéliumot tanított, mely kiemelte az embert abból a babonáságból, hogy az ember az ördög gyermeke, és felemelte őt az Isten hű fiának méltóságára. Jézus üzenete, ahogyan azt hirdette és annak idején megélte, hatékony megoldás volt az ember szellemi nehézségeire az üzenet elmondásának idején. Most, hogy személyesen már elhagyta a világot, a maga helyébe elküldi az ő Igazság Szellemét, akinek rendeltetése, hogy az emberben éljen, és minden egyes

új nemzedék számára újfogalmazza a jézusi üzenetet annak érdekében, hogy a föld színén megjelenő halandók minden új csoportja az evangélium új és naprakész változatát kapja, olyan személyes megvilágosodást és csoportos útmutatást, mely hatékony megoldásnak fog bizonyulni az ember sokféle, új és újabb szellemi nehézségeire.

E szellem első küldetése természetesen az, hogy támogassa és személyessé tegye az igazságot, mert az igazság megértése alkotja az emberi szabadság legmagasabb rendű formáját. Ezután e szellem célja a hívő árvaságérzésének eltörlése. Lévén, hogy Jézus az emberek között élt, minden hívő a magányosság érzését tapasztalhatná meg, ha az Igazság Szelleme nem jött volna el, hogy az emberek szívében lakozzon.

A Fiú szellemének ezen adományozása eredményesen felkészítette minden egészséges ember elméjét az Atya szellemének (az Igazítónak) az egész emberiség számára való későbbi egyetemes elküldésére. Az Igazság Szelleme bizonyos értelemben mind az Egyetemes Atya, mind pedig a Teremtő Fiú szelleme.

Ne kövessétek el azt a hibát, hogy arra számítok, hogy a kiáradt Igazság Szelleme erőteljesen tudatosul bennetek értelmileg. A szellem sohasem kelt magáról tudatot, hanem csak a Fiúról kelt tudatot. Jézus kezdettől fogva azt tanította, hogy a szellem nem magától beszél. Ezért aztán annak bizonyítéka, hogy közösségben vagytok az Igazság Szellemével, nem a szellemről kialakított tudatokban lelhető fel, hanem az isteni Fiúval való kiteljesedett közösségben szerzett tapasztalásokban.

A szellem azért is jött, hogy segítse az embereket abban, hogy felidézzék és megértsék a Mester szavait, valamint, hogy megvilágítsa és újraértelmezze az ő földi életét.

Aztán az Igazság Szelleme azért is jött, hogy segítse a hívőt abban, hogy tanúja lehessen a jézusi tanítások és azon élet valóságának, melyet a húsvér testben megélt és amelyet most újra és újból megél az Isten szellemmel eltelt fiai minden múltó nemzedékének minden egyes hívőjében.

Így hát úgy tűnik, hogy az Igazság Szelleme valóban azért jön, hogy minden hívőt elvezessen a teljes igazságba, az Istennél való örök és felemelkedői fiúság valóságára történő élő és fokozatos szellemi ráébredés mind teljesebb megtapasztalására.

Jézus élete mindenki előtt az Atya akarátának magát alávető ember kinyilatkoztatása, nem pedig olyan példa, amely alapján szó szerint kell követni őt. A húsvér testben eltöltött ezen élete, a kereszthalállal és a későbbi feltámadással együtt, rövidesen a váltság olyan új evangéliumává vált, melyet azért kellett megfizetnie, hogy visszavásárolja az embert a rossz markából – egy megsértett Isten rosszallásából. Mindazonáltal, még ha az evangélium erősen eltorzult is, tény marad, hogy a Jézusról szóló ezen új üzenet magával vitte az országról szóló korai evangéliumának számos igazságát és tanítását. Az Isten atyáságáról és az emberek testvériségéről szóló rejtett igazságok előbb-utóbb előbukkannak, hogy eredményesen átalakítsák az egész emberiség polgárosodott társadalmát.

Az értelmi tévedések azonban semmilyen mértékben nem korlátozzák a hívőt a komolyabb mértékű szellembeli gyarapodásban. Kevesebb mint egy hónappal az Igazság Szellemének adományozását követően az apostolok nagyobb egyéni szellemi előrelépést mutattak, mint a Mesterrel való személyes és szeretetteljes együttlétük csaknem négy éve alatt. Az Istennél való fiúság megmentő evangéliumi igazságának a Jézus feltámadása tényével való helyettesítése sem korlátozta semmilyen mértékben a tanításaik gyors terjedését; épp ellenkezőleg, azzal, hogy Jézus üzenetét az ő személyével és feltámadásával kapcsolatos új tanításokkal elfedték, láthatólag nagyban megkönnyítették a jó hír terjesztését.

A „szellemtől való keresztelés” fogalma, mely nagyjából ekkortájt lett ilyen általánosan használatos, pusztán az Igazság Szelleme ajándékának tudatos elfogadását és ezen új szellemi erőnek, mint az Istent ismerő lelkek által addig megtapasztalt szellemi hatások felerősödésének a személyes elismerését jelezte.

Az Igazság Szellemének adományozása óta az embert háromszoros szellemi felruházottság tanító és iránymutató hatása éri: az Atya szelleme, vagyis a Gondolatigazító; a Fiú szelleme, vagyis az Igazság Szelleme; a Szellem szelleme, vagyis a Szent Szellem.

Az emberiség, ha úgy vesszük, a világegyetemi szellemi hatások hétszeres vonzerejének közös hatása alatt áll. A halandók korai evolúciós fajtáit a helyi világegyetemi Anyaszellem hét elmeszellem-segédjével való fokozatos fejlődési kapcsolat hatása éri. Ahogy az ember az értelem és a szellemi érzékelés lépcsőfokain felfelé halad, végül eljön hozzá és belé költözik a hét magasabb szellemi hatás. A fejlődő világok e hét szelleme:

1. Az Egyetemes Atya által adományozott szellem – a Gondolatigazítók.
2. Az Örökkévaló Fiú szellemjelenléte – a világegyetemek mindenségének szellem-gravitációja és minden bensőséges szellemi közösség biztos csatornája.
3. A Végtelen Szellem szellemjelenléte – a teremtésösszesség egyetemes szellem-elméje, az összes haladó szintű értelem értelmi rokonságának szellemi forrása.
4. Az Egyetemes Atya és a Teremtő Fiú szelleme – az Igazság Szelleme, akit általában a Világegyetemi Fiú szellemének tekintenek.
5. A Végtelen Szellem és a Világegyetemi Anyaszellem szelleme – a Szent Szellem, akit általában a Világegyetemi Szellem szellemének tartanak.
6. A Világegyetemi Anyaszellem elme-szelleme – a helyi világegyetem hét elmeszellem-segédje.
7. Az Atya, a Fiak és a Szellemek szelleme – a teremtrészek felemelkedő halandóinak új elnevezésű szelleme azután, hogy a szellemtől született halandói lélek egyesült a paradicsomi Gondolatigazítóval, és azt követően, hogy elérte az isteniség és megdicsőülés állapotát a Paradicsomi Végleges Testületben.

Az Igazság Szellemének adományozása így biztosította a világnak és népeinek azon utolsó szellemi felruházottságot, melynek rendeltetése, hogy segítséget nyújtson az Isten keresésében a felemelkedés során.

537. Ami pünkösdkor történt

A pünkösdkor napjáról szóló első beszámolókhöz számos meghökkentő és különös tanítás társult. Az e napon végbement eseményekhez, amikor is az Igazság Szelleme, az új tanító eljött, hogy az emberiséggel legyen, a későbbi időkben hozzákeveredtek a túlradó érzélgősség buta megnyilvánulásai. Az Atya és a Fiú kiáradt szellemének legfontosabb küldetése az, hogy megtanítsa az embereket az Atya szeretetének és a Fiú könyörületességének igazságaira. Ezek az isteniség azon igazságai, melyeket az ember sokkal jobban megérthet, mint a többi isteni jellemvonást. Az Igazság Szelleme elsősorban az Atya szellemtermészetének és a Fiú erkölcsi jellemének kinyilatkoztatásában érintett. A Teremtő Fiú a húsvér testben kinyilatkoztatta Istent az embereknek; az Igazság Szelleme a szívekben kinyilatkoztatja a Teremtő Fiút az embereknek. Amikor az ember megtermi „a szellem gyümölcsét” az életében, akkor egyszerűen csak feltárja ama vonásokat, melyeket a Mester a maga földi életében megmutatott. Amikor Jézus a földön volt, életét egy személyiségként élte – a názareti Jézusként. Az „új tanító” emberben lakozó szellemeként a Mester pünkösdkor óta képes az életét újra megélni minden, az igazságra megtanított hívó tapasztalásában.

Sok olyan dolog történik az emberi élet során, melyeket nehéz megérteni, nehéz békében elfogadni azt a gondolatot, hogy ez egy olyan világegyetem, amelyben az igazság érvényesül és amelyben az igazságosság diadalmaskodik. Gyakran tűnik úgy, hogy a rágalom, a hazugságok, az őszintétlenség és az igazságtalanság – a bűn – van uralmon. Hogy győz-e végül a hit a rossz, a bűn és a gonoszság felett? Győz. Jézus élete és halála az örökkévaló bizonyíték arra, hogy a jóság igazsága és a szellem vezette teremtmény hite mindig érvényre jut. A kereszten lévő Jézust azzal gúnyolták, hogy „Hát lássuk, eljön-e az Isten, hogy megszabadítsa.” A keresztre feszítés ama napja sötétnek tűnt, de a nap dicsőségesen ragyogott a feltámadás reggelén; a pünkösdkor napján pedig még ragyogóbb és örömtelibb volt. A reménytelen kétségbeesés vallásai arra törekednek, hogy megszabaduljanak az élet terheitől; a végtelen alvásból és nyugalomból való kihunyást keresik. Ezek az ősi félelem és rettegés vallásai. Jézus vallása a

hit egy olyan új evangéliuma, mely a küzdő emberiségnek hirdettetik. Ez az új vallás a hiten, a reményen és a szereteten alapul.

A halandói élet Jézusra a legkeményebb, a legkegyetlenebb és a legelkeseredettebb csapásokat mérte; és ez az ember a kétségbeesésre okot adó, neki kijutó résszel hittel, bátorsággal és az Atya akarata megcselekedése iránti rendíthetetlen elhatározottsággal nézett szembe. Jézus az étellel annak minden szörnyű valóságával együtt szembesült és úrrá lett rajta – még a halálban is. A vallást nem az élettől való megszabadulásként használta. Jézus vallása nem törekszik megszabadulni ettől az élettől annak érdekében, hogy egy másik létezés várakozásteljes üdvét élvezze. Jézus vallása egy másfajta, szellemi létezés örömét és békéjét nyújtja ahhoz, hogy az emberek kiteljesíthessék és megneemesíthessék azt az életet, melyet a húsvér testben most élnek.

Ha a vallás mákony a népnek, akkor az nem Jézus vallása. A kereszten nem volt hajlandó inni a tudatgyengítő szerből, a minden húsvér testre kiáradt szelleme pedig nem más, mint az embert felfelé vezető és előre felé hajtó hatalmas világhatás. Az előremutató szellemi készítés a világban jelen lévő legerősebb hajtóerő; az igazságot tanuló hívő a haladó és tetterős lélek a földön.

A pünkösd napján Jézus vallása összetört minden nemzeti megszorítást és faji bilincset. Mindörökre igaz, „Ahol az Úrnak szelleme, ott a szabadság.” Az Igazság Szelleme ezen a napon lett a Mestertől minden halandónak felkínált személyes ajándék. E szellemet abból a célból adományozta a híveknek, hogy eredményesebben hirdethessék az országról szóló evangéliumot, de ők összetévesztették a kiáradt szellem befogadásának tapasztalását azon új evangélium egy részével, melynek a kialakításán nem tudatosan munkálkodtak.

Ne hagyjátok figyelmen kívül azt a tényt, hogy az Igazság Szellemét adományként minden őszinte hívő megkapta; a szellem ezen ajándéka nem csak az apostolokhoz jött el. A felsőteremben összegyűlt százhusz férfi és nő mind megkapta az új tanítót, mint ahogy minden nyíltszívű ember is az egész világon. Ezt az új tanítót az emberiség kapta adományul, és minden lélek el is fogadta attól függően, hogy mennyire szerette az igazságot és milyen képességgel rendelkezett a szellemi valóságok megragadására és megértésére. Az igaz vallás végül kiszabadul a papok és minden szent osztály felügyelete alól, és az emberek lelkében találja meg a valódi megnyilatkozás módját.

Jézus vallása annyiban segíti az emberi polgárosodás legfelsőbb rendű formáját, hogy megteremti a legfelsőbb rendű szellemi személyiség fajtát és hirdeti ama személy szent voltát.

Az Igazság Szellemének pünkösdkor való eljövele egy olyan vallást tett lehetővé, mely nem harcos újíto és nem is hagyományelvű; nem az új és nem is a régi; nem csak az idősek vagy csak a fiatalok számára való. Jézus földi életének ténye biztos pontként rögzül az időben, az Igazság Szellemének adományozása pedig gondoskodik az általa megélt vallás és az általa hirdetett evangélium örökké tartó terjeszkedéséről és végtelen növekedéséről. A szellem vezet el minden igazságba; egy végtelen fejlődésű és istenmód kifejlő, kiterjedő és mindig gyarapodó vallás tanítója ő. Ez az új tanító mindörökre feltárja az igazságkereső hívő számára azt, ami oly istenmód benne rejtett az Ember Fia személyében és természetében.

Az „új tanító” adományozásával kapcsolatos megnyilatkozások, és az, ahogy a Jeruzsálemben összegyűlt különböző emberfajtákba és nemzetekbe tartozó emberek fogadták az apostolok szónoklatait, mindez Jézus vallásának egyetemes voltát mutatja. Az országról szóló evangéliumot nem lehetett egy adott emberfajtaival, műveltséggel vagy nyelvvél azonosítani. A pünkösd napja megmutatta a szellem ama nagy erőfeszítését, hogy megszabadítsa Jézus vallását a megörökölt zsidó láncoktól. Eleinte az apostolok, még a szellemnek a minden húsvér testre való kiáradását követően is, megpróbálták a judaizmus követelményeit ráerőltetni az áttértekre. Még Pálnak is gondja akadt a jeruzsálemi testvéreivel, mert ő nem volt hajlandó alávetni a nem-zsidókat e zsidó szokásoknak. Egyetlen kinyilatkoztatott vallás sem terjedhet el az egész világon, ha elköveti azt a súlyos hibát, hogy átitatódik valamilyen nemzeti műveltséggel vagy összekapcsolódik bevett faji, társadalmi vagy gazdasági szokásokkal.

Az Igazság Szellemének adományozása független volt minden formától, szertartástól, szenthelytől és azok különleges viselkedésétől, akik a megnyilatkozásának teljességében részesültek. Amikor a szellem eljött a felsőteremben összegyűltekhöz, ők egyszerűen csak ott ültek, éppen némán imádkoztak. A szellem vidéken éppúgy adományozódott, mint a városban. Nem volt szükség arra, hogy az apostolok elvonuljanak egy elhagyatott helyre éveken át tartó magányos elmélkedésre annak érdekében, hogy megkapják a szellemet. A pünkösd örökre elválasztja a szellemi tapasztalás eszméjét attól, hogy azt a különösen kedvező környezeti viszonyokkal hozzák összefüggésbe.

A pünkösd a maga szellemi felruházottságával arra rendeltetett, hogy mindörökre eloldozza a Mester vallását a fizikai erőktől való mindenféle függőségtől; ezen új vallás tanítói most már szellemi fegyverekkel vannak felszerelve. El kell indulniuk, hogy a kimeríthetetlen megbocsátással, a páratlan jóakarattal és a bőséges szeretettel meghódítsák a világot. Fel vannak szerelve arra, hogy jóval legyenek úrrá a rosszon, szeretet által győzzék le a gyűlöletet, az igazságba vetett bátor és élő hittel szüntessék meg a félelmet. Jézus már megtanította a követőinek, hogy az ő vallása sohasem tétlen; a tanítványainak mindig tevékenynek és előremutatónak kellett lenniük az irgalmas segédkezésük és a szeretetteljes megnyilvánulásaik által. E hívek többé már nem úgy néztek Jahvéra mint „a Seregek Urára”. Az örökkévaló Istenséget most már úgy tekintették, mint „az Úr Jézus Krisztus Istenét és Atyját”. Legalább elfogadták – még ha nem is teljesen értették meg azt az igazságot – hogy az Isten egyúttal minden egyén szellemi Atyja is.

A pünkösd felruházta a halandó embert azzal a hatalommal, hogy megbocsássa a személyes sérelmeket, hogy szelíd maradjon a legnagyobb igazságtalanság közepette is, hogy rendületlenül nézzen szembe az ijesztő veszéllyel, és hogy a szeretet és a türelem bátor tetteivel dacoljon a gyűlölet és a dührosszaival. A világunk a történelme során nagy és pusztító háborúk dúlásain ment keresztül. E szörnyű háborúk résztvevői mind vereséget szenvedtek. Csak egy győztes volt; csak egy valaki, aki ezekből az elkeseredett küzdelmekből megerősödött hírnévvel került ki – mégpedig a názáreti Jézus és az ő evangéliuma a rossz jóval való legyőzésére. Egy jobb polgárosodott társadalom titka rejlik a Mesternek az ember testvériségéről, a szeretetbeli jó szándékról és a kölcsönös bizalomról szóló tanításaiban.

Pünkösdig a vallás csak az Istent kereső embert nyilatkoztatta ki; pünkösd óta az ember továbbra is keresi az Istent, de a világra fényesen kivetül annak látványa is, hogy az Isten is keresi az embert és elküldi az ő szellemét, hogy az emberben lakozzon, miután rátalált.

Jézus tanításait megelőzően, mely tanok a pünkösdben teljesedtek ki, a nőknek kevés vagy semmilyen szellemi rangjuk sem volt a régebbi vallások felfogása szerint. Pünkösd után az ország testvériségében a nő a férfival egyenlőként állt az Isten előtt. A szellem e különleges látogatását fogadó százhusz ember között számos női hívő is volt, és a férfi hívekkel egyenlő mértékben osztoztak ezekben az áldásokban. A férfi többé már nem sajátíthatja ki a vallási szolgálatban való közreműködést. A farizeus továbbra is megköszönheti az Istennek, hogy „nem nőnek, leprásnak vagy pogánynak született,” de Jézus követői körében a nő örökre megszabadult mindenféle nemi alapú vallási megkülönböztetéstől. A pünkösd eltörölt minden faji elkülönítést, kulturális különbségeket, társadalmi kasztot vagy nemi előítéleten alapuló vallási megkülönböztetést. Nem csoda, hogy e hívek az új vallásban azt kiáltották, „Ahol az Úrnak szelleme, ott a szabadság.”

Jézus anyja és öccse is ott volt a százhusz hívő között, és a tanítványok körének tagjaiként ők is részesültek a kiáradt szellemen. Ők sem kaptak többet a jó ajándékból, mint a társaik. Jézus földi családjának tagjai semmilyen külön adományt nem kaptak. A pünkösd a külön papságoknak és a szent családokban való mindenféle hitnek a végét jelezte.

Az apostolok már Pünkösd előtt lemondtak sok dologról Jézusért. Feláldozták az otthonukat, a családjukat, a barátait, a világi javaikat és a társadalmi helyzetüket. Pünkösdkor pedig az Istennek adták magukat, melyre az Atya és a Fiú úgy válaszolt, hogy magukat az embernek adták – elküldték a szellemüket, hogy az emberekben éljenek. Az önvaló átlépésének és a szellem megtalálásának ezen élménye nem érzelmi jellegű volt; hanem az akarat belátáson alapuló alárendelésének és az elhívás fenntartás nélküli elfogadásának a cselekedete.

A pünkösd a szellemi egységre való felhívás volt az evangéliumi hívek körében. Amikor a szellem alászállt a hívekre Jeruzsálemben, ugyanez a dolog zajlott Filadelfiában, Alexandriában és mindazokon a helyeken, ahol igaz hívek laktak. Szó szerint igaz volt, hogy „a hívek sokasága egy szív, egy lélek volt.” Jézus vallása a világ által valaha ismert legerősebb egyesítő hatás.

A pünkösd megteremtésének célja az egyének, a csoportok, a nemzetek és az emberfajták erőszakosságának visszafogása volt. Az erőszakosság által felgyülemelő feszültség rendszeresen pusztító háborúkban tör ki. Az emberiség csakis a szellemi megközelítés révén egyesíthető, márpedig az Igazság Szelleme egyetemes világítás.

Az Igazság Szellemének eljövetele megtisztítja az emberi szívet, és a befogadóját olyan élet megalkotására vezeti, melyben egyedül az Isten akaratát és az emberek jólétét tartja szem előtt. Az önzőség anyagi szellemét az önzetlenség ezen új szellemi adományozása szünteti meg. A pünkösd, akkor és ma, azt jelzi, hogy a történelmi Jézusból az élő tapasztalás isteni Fia lett. E kiáradt szellem öröme, amikor azt tudatosan megélik az emberi életben, erősíti az egészséget, ösztönzőleg hat az elmére és kifogyhatatlan energiát biztosít a léleknek.

Nem az ima hozta el a szellemet a pünkösd napján, de sok köze volt a hívek egyéni befogadóképességének megnyitásához. Az ima nem készíteti az isteni szívet korlátlan adományozásra, viszont igen gyakran olyan szélesebb és mélyebb csatornákat nyit meg, melyeken az isteni adományok azoknak a szívébe és lelkébe áramolhatnak, akik törekednek arra, hogy őszinte imán és igaz istenimádaton keresztül töretlen közösséget tartsanak fenn a Teremtőjükkel.

538. A keresztény egyház kezdetei

Amikor Jézust az ellenségei oly hirtelenül elfogták és rövidesen keresztre is feszítették két lator között, az apostolai és a tanítványai végképp elcsüggedtek. Annak gondolata, hogy a Mestert elfogják, megköttözik, megkorbácsolják és keresztre feszítik, túl sok volt még az apostoloknak is. Elfelejtették a tanításait és a figyelmeztetéseit. Lehetett ő valóban „próféta, tettben és szóban hatalmas az Isten és az egész nép előtt,” de aligha lehetett az a Messiás, akitől azt várták, hogy helyreállítja Izráel királyságát.

Aztán jön a feltámadás, a kétségbeeséstől való megszabadulással és a Mester isteniségébe vetett hitük visszatéréssel. Újra és újra találkoznak és beszélnek vele, majd kiviszi őket az Olajfák hegyére, ahol búcsút vesz tőlük és elmondja, hogy visszamegy az Atyához. Azt mondta nekik, hogy addig maradjanak Jeruzsálemben, amíg fel nem ruháztatnak erővel – amíg az Igazság Szelleme el nem jön. A pünkösd napján ez az új tanító el is jön, és ők egyből elindulnak, hogy új erővel hirdessék az evangéliumukat. Egy élő Úr merész és bátor követői ők, nem pedig egy halott és legyőzött vezetőé. A Mester ott él e vándor hitszónokok szívében; az ő elméjükben Isten nem tantétel; élő jelenlétté vált a lelkükben.

„Napról napra állhatatosan, teljes egyetértésben voltak a templomban és törték meg a kenyeret otthon. Örömmel és tiszta szívvel fogyasztották az ételt, dicsérve az Istent és bírván az egész nép kegyét. Mindnyájukat eltöltötte a szellem, és bátran hirdették az Isten szavát. A sok hívő mind egy szív, egy lélek volt; és egyikük sem mondta semelyik dolgát, melyet birtokolt, a sajátjának, és mindenük közös volt.”

Mi történt ezekkel az emberekkel, akiket Jézus felavatott, hogy menjenek és hirdessék az országról szóló evangéliumot, az Isten atyaságát és az ember testvériségét? Van egy új evangéliumuk; egy új tapasztalás tüze hevíti őket; egy új szellemi energia tölti el őket. Az üzenetük hirtelenül átváltozott a feltámadott Krisztus hirdetésévé:

„A názáreti Jézust, az embert, az Isten igazolta nagy tettekkel és csodákkal; őt határozott szándékkal és az Isten által előre tudottan, kiszolgáltatván keresztre feszítették és elveszejtették. Amit az Isten előre megmondott minden prófétája által, azt teljesítette be így. E Jézust az Isten feltámasztotta. Az Isten tette őt Úrrá és Krisztussá. Azután, hogy az Isten jobbjára fölmagasztalta, megkapta a szellem ígértét az Atyától, azt kiárasztotta, amint látjátok és halljátok. Tartsatok bűnbánatot, hogy eltöröltessenek a bűneitek; hogy az Atya elküldje a Krisztust, aki nektek

kijelöltetett, azt a Jézust, akit az égnek kell befogadnia addig, amíg a minden dolog helyreállítása meg nem történik.”

Az országról szóló evangéliumot, vagyis Jézus üzenetét hirtelenül átalakították az Úr Jézus Krisztusról szóló evangéliummá. Most az életének, a halálának és a feltámadásának tényeit hirdették és azon reményt terjesztették, hogy a megkezdett munkája befejezése érdekében rövidesen visszatér erre a világra. Így a földi hívek üzenete az első eljövetele tényeinek hirdetésével, valamint a második eljövételében való reménykedés tanításával köthető össze, mely utóbbit nagyon közeli eseménynek tartották.

Krisztus a gyorsan formálódó egyház hitvallásává kezdett alakulni. Jézus él; meghalt az emberekért; ő adta a szellemet; eljön újra. Jézus töltötte ki minden gondolatukat és határozta meg minden, az Istenről és minden másról kialakított új felfogásukat. Túl lelkesek voltak azon új tantételtől, hogy „az Isten az Atyja az Úr Jézusnak”, semhogy azzal a régi üzenettel foglalkozzanak, hogy „az Isten a szerető Atyja minden embernek”, minden egyes egyénnek. Igaz, a testvéri szeretet és a példátlan jóakarat csodálatosan kivirágzott a hívek e korai közösségeiben. Ám ez a Jézusban hívők társasága volt, nem pedig a mennyei Atya országának családjában élő testvérek közösségéé. Az ő jó szándékuk a Jézus alászállására vonatkozó felfogás szeretetéből született és nem a halandó ember testvériségének felismeréséből. Mindazonáltal eltöltötte őket az öröm, és olyan új és egyedi életet éltek, hogy minden embert vonzottak a Jézusról szóló tanításaik. Elkövették azt a nagy hibát, hogy az ország evangéliumára vonatkozó élő és szemléltető magyarázatot használták fel ezen evangélium helyett, de még ez is a legnagyobb szerűbb vallást képviselte, melyet az emberiség valaha megismert.

Kétségtelen, hogy egy új közösség éledezett a világban.

„A hívők sokasága állhatatosan kitartott az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban.”

Fivérnek és nővérnek szólították egymást; szent csókkal köszöntötték egymást; segédkeztek a szegényeknek. Ez életközösség és egyben imádatközösség is volt. Nem előírás szerint alkottak közösséget, hanem ama vágy által, hogy megosszák javaikat a hívőtársaikkal. Erősen bíztak abban, hogy Jézus visszatér, hogy befejezze az Atya országának megteremtését még az ő nemzedékük alatt. A földi javak ezen önként való megosztása nem közvetlen vonása volt Jézus tanításának; azért történhetett meg, mert ezek a férfiak és nők oly őszintén és oly szilárdan hitték, hogy bármelyik napon visszatérhet, hogy befejezze a munkát és betetőzze az országot. Ám a meggondolatlan testvéri szeretet jó szándékú kísérletének végső következményei rettenetesek voltak és bánatot szültek. Buzgó hívek ezrei adták el a vagyonukat és szabadultak meg tőke javaiktól és más termelőeszközeiktől. Ahogy múlt az idő, a keresztény „egyenlő megosztás” apadó erőforrásai kimerültek – ám a világ nem ért véget. Az antiókhiai hívek rövidesen gyűjtést szerveztek, hogy a jeruzsálemi híveket megóvják az éhezéstől.

Ezekben az időkben az Úr estebédét annak megteremtése szerint ünnepelték meg; vagyis jó társaságban való közös étkezésre gyűltek össze és az étkezés végén vettek a szentségből.

Először Jézus nevében kereszteltek; csaknem húsz év telt el, mire „az Atya, a Fiú és a Szent Szellem nevében” kezdtek keresztelni. Csak a keresztelésre volt szükség a hívek közösségébe való felvételhez. Ekkor még nem volt szervezetük; a közösségük egyszerűen csak a jézusi testvériség volt.

Ez a jézusi szakadár felekezet gyorsan gyarapodott, és a szadduceusok újból felfigyeltek rájuk. A farizeusok kevésbé zavartatták magukat a kialakult helyzet miatt, minthogy a tanítások semmilyen mértékben nem akadályozták a zsidó törvények megtartását. A szadduceusok azonban elkezdtek bebörtönözni a jézusi szakadár felekezet vezetőit, míg végül a szadduceusokat rábírták, hogy megfogadják az egyik vezető rabbinak, Gamlielnek a tanácsát, aki azt javasolta nekik:

„Tartózkodjatok ezektől az emberektől és hagyjátok őket békén, mert ha e szándék vagy e munka embertől való, akkor legyőzetik; de ha Istentől való, akkor nem lesztek képesek legyőzni azt, nehogy esetleg azon kapjátok magatokat, hogy Isten ellen küzdötök.”

Úgy döntöttek, hogy követik Gamliel tanácsát, és ekkor a béke és a nyugalom időszaka köszöntött Jeruzsálemre, mely alatt a Jézusról szóló evangélium gyorsan terjedt.

Így aztán minden rendben is ment Jeruzsálemben egészen addig, amíg a görögök el nem kezdtek nagyobb számban bejönni Alexandriából. Rodan két tanítványa érkezett Jeruzsálembe és sokakat térített át a hellenisták közül. Az első áttérítettjeik között volt István és Barnabás is. Ezek a rátermett görögök nem sokat törődtek a zsidó nézőponttal, és nem igazán vetették alá magukat az istenimádat és az egyéb szertartási szokások zsidó formájának. E görög hívek ténykedése volt az, ami véget vetett a békés viszonyoknak a jézusi testvériség, valamint a farizeusok és szadduceusok között. István és a görög társai egyre inkább úgy szónokoltak, ahogy Jézus tanította, és emiatt azonnal összeütközésbe kerültek a zsidó vezetőkkel. István egyik nyilvános beszéde során, amikor a beszéd számukra kellemetlen részéhez ért, a zsidók a tárgyalás minden formaságát mellőzve, ott helyben halálra kövezték.

István, a Jézus jeruzsálemi hívei görög közösségének vezetője, így lett az új hit első vértanúja és a korai keresztény egyház hivatalos megszervezésének az elősegítője. Ez az új válság nyilvánvalóvá tette, hogy a hívek nem működhetnek a zsidó hiten belüli szakadár felekezetként. Mind egyetértettek abban, hogy el kell különülniük a hitetlenektől; és az István halálát követő egy hónapon belül megszervezték a jeruzsálemi egyházat Péter vezetése alatt, és Jakabot, vagyis Jézus öccsét iktatták be annak címzetes fejeként.

A zsidók akkor indították meg újra az immár könyörtelen üldöztetéseket, így a Jézusról szóló új vallás tevékeny tanítói, mely vallást később Antiókiában kereszténységnek nevezték el, a birodalom más végeibe mentek el Jézust hirdetni. Ennek az üzenetnek a terjesztésében, még Pál kora előtt, a görögök kezében volt a vezetés; és ezek az első hittenjesztők, miként a későbbiek is, az Alexandrosz által a régi időkben megtett utat követték, Gázán és Türoszon át Antiókiába, onnan Kis-Ázsián át Macedóniába, majd pedig tovább Rómába és a birodalom legtávolabbi részeibe.

539. PÜNKÖSD UTÁN

Péternek a pünkösdi napján elmondott hitszónoklata az apostolok többsége esetében meghatározta az országról szóló örömhír hirdetése érdekében alkalmazandó jövőbeli irányelveket és kidolgozandó terveket. A keresztény egyház valódi megalapítója Péter volt; Pál vitte el a keresztény üzenetet a nem-zsidókhoz, és a görög hívek juttatták el azt az egész Római Birodalomnak.

Bár a hagyománytól gúzsba kötött és a papok által elnyomott héberek, mint nép, nem volt hajlandó elfogadni sem az Isten atyaságáról és az emberek közötti testvériségről szóló jézusi örömhírt, sem pedig a Péter és a Pál által Krisztus feltámadásáról és mennybemeneteléről hirdetetteket (a későbbi kereszténységet), a Római Birodalom többi része fogékonynak mutatkozott a kibontakozó keresztény tanítások előtt. A nyugati polgárosodott társadalom ebben az időben értelmi alapállású, a hadakozásba belefáradt és szerfölött kétkedő volt minden fennálló vallással és világegyetemi bölcsellett szemben. A nyugati világ népei, a görög műveltség haszonélvezői a nagy múlt mélyen tisztelt hagyományával rendelkeztek. A bölcelet, a művészet, az irodalom és a politikai haladás nagyszerű vívmányainak örökségét szemlélhették. De mindeme vívmányok mellett nem volt a léleknek megelégedést hozó vallásuk. A szellemi vágyódásaik beteljesületlenek maradtak.

Az emberi társadalom ilyen színterére nyomultak be hirtelenül a keresztény üzenetbe foglalt jézusi tanok. E nyugati népek vágyódó szíve előtt így egy új életrend tárult fel. E helyzet közvetlen összeütközést hozott a régebbi vallási szokások és a világnak szánt jézusi üzenet új, elkeresztényesített változata között. Az ilyen küzdelem az új vagy a régi határozott győzelmével ér véget, vagy azok valamilyen mértékű kiegyezésével. A történelmi kép alapján a küzdelem kiegyezéssel végződött. A kereszténység túl sokat mert magával hozni, semhogy azt bármely nép egy-két nemzedék alatt befogadja. Ez nem egyszerű szellemi vonzás volt, olyan, amilyet Jézus mutatott az emberek lelkének; hanem olyasmi, ami már korán határozott magatartást vett fel a vallási szertartásokkal, az oktatással, a varázslással, az orvoslással, a művészettel, az irodalommal, a törvénykezéssel, a kormányzással, az erkölcsökkel, a nemi viselkedés szabályozásával, a többnejűséggel és korlátozott mértékben még a rabszolgasággal kapcsolatban is. A

kereszténység nem pusztán mint új vallás érkezett – valami olyasmiként, amire az egész Római Birodalom és az egész keleti világ várt – hanem úgy, mint az emberi társadalom egy új rendje. És mivel ilyen törekvés volt, gyorsan korszakos társadalmi-erkölcsi összeütközést eredményezett. Jézus eszményképei, ahogyan azokat a görög bölcsélet újraértelmezte, és ahogy azok a kereszténységben közösségivé lényegültek, most merész kihívást jelentettek az emberi faj azon hagyományai számára, melyek a nyugati polgárosodott társadalom etikájában, erkölcsiségében és vallásaiban testesültek meg.

A kereszténység eleinte csak a társadalmilag és gazdaságilag legsóbb néprétegek közül nyert meg áttérteket. Ám a második század kezdetére a görög-római műveltség színe-java egyre inkább a keresztény hit ezen új rendje felé, az élet céljának és a lét rendeltetésének ezen új felfogása felé fordult.

Miként tudta ez a zsidó eredetű üzenet, mely a szülőhelyén csaknem elbukott, oly gyorsan és eredményesen megfogni a Római Birodalom legjobb elméit? A kereszténységnek a bölcséleti vallások és rejtelemimádatok feletti győzelme az alábbiaknak volt köszönhető:

1. A szervezés. Pál nagy szervező volt és az utána következők is tartották az általa meghatározott iramot.
2. A kereszténység velejéig elgörögösödött volt. Magába foglalta a görög bölcsélet legjobb elemeit éppúgy, mint a héber istentan színe-javát.
3. Azonban mindenekelőtt egy új és nagy eszményképet tartalmazott, Jézus életalászálásának visszhangját és az egész emberiségre kiterjedő üdvözlésre vonatkozó üzenetének tükröződését.
4. A keresztény vezetők hajlandók voltak olyan megegyezést kötni a mitraizmussal, melynek következtében a mitraizmus híveinek jobbik felét megnyerték az antiókhiai tiszteletfajtának.
5. A keresztény vezetők következő és későbbi nemzedékei ugyancsak további, olyan alkukat kötöttek a pogánysággal, hogy még Konstantint, a római császárt is megnyerték az új vallásnak.

A keresztények azonban ravasz alkut kötöttek a pogányokkal annyiban, hogy elfogadták a pogányok szertartáskövető külsőségeit, miközben rábírták őket arra, hogy elfogadják a Pál-féle kereszténység elgörögösített változatát. A pogányokkal jobb üzletet kötöttek, mint a Mitrász-tisztelettel, de még ebből a korai kiegyezésből is inkább nyertesekként kerültek ki annyiban, hogy sikeresen felszámolták a perzsa rejtelemhiedelem vaskos erkölcstelenségeit és számos egyéb kifogásolható szokását is.

Akár bölcsen tették, akár nem, a kereszténység első vezetői szándékosan engedményeket tettek Jézus eszményképeiből arra törekedvén, hogy sok eszméjét megmentse és továbbvigyék. És ebben roppant sikeresek voltak. De félreértés ne essék, a Mesternek ezek a kiegyezésben érintett eszményképei még mindig ott szunnyadnak az örömhírében, és végül majd kifejtik teljes erejüket a világra.

A kereszténység ezen elpogányosításával a régi rend számos kisebb győzelmet aratott a szertartáskövetés terén, a kereszténység viszont fölénybe kerekedett annyiban, hogy:

1. Egy új és sokkal magasabb hangot pendített meg az emberi erkölcsökben.
2. Egy új és jóval teljesebb istenképet adott a világnak.
3. A halhatatlanság reménye egy elfogadott vallás bizonyosságának részévé vált.
4. Az ember vágyódó lelke megkapta a názáreti Jézust.

A Jézus által tanított nagy igazságok közül sok csaknem elveszett ezekben az első kiegyezésekben, de még mindig ott szunnyadnak az elpogányosított kereszténység vallásában, amely nem más, mint az Ember Fia életéről és tanításairól szóló Pál-féle változat. A kereszténység, még mielőtt elpogányosították volna, előbb mélyen elgörögösödötté vált. A kereszténység sokkal, nagyon sokkal tartozik a görögöknek. Egy egyiptomi görög volt az, aki bátran felállt Nikaiában és félelmet nem ismerve szállt szembe a gyülekezettel, s így azok nem is merték annyira elfedni a Jézus természetére vonatkozó addigi felfogást, elkerülve így azt a veszélyt, hogy az alászállására vonatkozó valódi igazság elveszzen a világ számára. E görögöt Atanáznak hívták, és ha ez a hívő nem rendelkezik olyan ékesszólással és olyan következetes észjárással, akkor Áriusz gyözködései diadalmaskodtak volna.

540. A görögök hatása

A kereszténység elgörögösítése igazából azon a mozgalmas napon kezdődött, amikor Pál apostol ott állt az athéni areopág tanácsa előtt és beszámolt az athéniaknak „az Ismeretlen Istenről”. Ez a római polgár ott, az Akropolisz árnyékában hirdette ezeknek a görögöknek az új vallásról általa kialakított változatot, mely Galilea zsidó vidékéről eredt. Volt valami furcsa hasonlóság a görög bölcsletben és Jézus sok tanításában. Volt egy közös céljuk – mindkettő az egyén kiemelését tűzte célul. A görögök a társadalmi és a politikai kiemelkedést; Jézus az erkölcsi és szellemi kiemelkedést. A görögök politikai szabadsághoz vezető értelmi szabadelvűséget tanítottak; Jézus vallási szabadsághoz vezető szellemi szabadelvűséget tanított. E két eszme együvé téve az emberi szabadság új és nagyszerű kiváltságlevelét képezte; az ember társadalmi, politikai és szellemi szabadságát jövendőlték.

A kereszténység elsődlegesen két dolog miatt jött létre és diadalmaskodott az összes harcoló vallás felett:

1. A görög elme hajlandó volt kölcsönvenni új és jó eszméket a zsidóktól.
2. Pál és az utána következők készséges, ám ravasz és eszes megalkuvók voltak; gyors észjárású istentani kereskedők.

Amikor Pál az athéniak előtt állt a „Krisztusról és a Megfeszítettéről” szónokolva, a görögök szellemi kiéhezettség állapotában voltak; kíváncsiak, érdeklődők voltak és ténylegesen is keresték a szellemi igazságot. Soha ne felejtsek el, hogy a rómaiak eleinte harcoltak a kereszténységgel, míg a görögök befogadták, és hogy a görögök voltak azok, akik később szó szerint arra kényszerítették a rómaiakat, hogy elfogadják ezt az új, akkor már módosított, a görög műveltség részévé tett vallást.

A görögök mélyen tisztelték a szépséget, a zsidók a szentséget, de mindkét nép szerette az igazságot. A görögök évszázadokon át mélyen elgondolkoztak minden emberi vonatkozású eszmén és komoly vitákat folytattak azokról – a társadalmi, a gazdasági, a politikai és a bölcséleti kérdésekről – de a vallásiakról nem. Kevés görög szentelt kellő figyelmet a vallásnak; még a saját vallásukat sem vették nagyon komolyan. A zsidók évszázadokon át elhanyagolták a gondolkodás ezen egyéb területeit, s elméjüket a vallásnak szentelték. A vallásukat nagyon komolyan vették, túlságosan komolyan. A jézusi üzenet tartalmának megvilágosító hatására, e két nép évszázados gondolkodásának egyesített terméke most az emberi társadalom egy új rendjének, bizonyos mértékben az emberi vallásos meggyőződés és szokás egy új rendjének hajtóerejévé lett.

A görög műveltség befolyása már korábban eljutott a földközi-tengeri térség nyugati vidékeire, amikor Alexandrosz elterjesztette a hellén polgárosultságot a közel-keleti világban. A görögök nagyon jól megvoltak a vallásukkal és a politikájukkal, amíg kis városállamokban éltek, de amikor a macedóniai király arra vállalkozott, hogy Görögországból birodalmat csinál, melynek határai az Adriai-tenger térségétől az Indusig húzódnak, elkezdődtek a bajok. Görögország művészete és bölcslete teljesen megfelelt a birodalmi szintű létezésnek, de más volt a helyzet a görög politikai igazgatással vagy a vallással. Miután Görögország városállamai birodalommal terjeszkedtek, az ő helyi isteneik egy kissé furcsának tűntek. A görögök valóban egy Istent kerestek, egy nagyobb és jobb Istent, amikor a régebbi zsidó vallás elkeresztényesített változata megérkezett hozzájuk.

A hellén birodalom, mint olyan, nem volt képes fennmaradni. Ám kulturális uralma folytatódott, de csak azért, mert nyugatról biztosítva volt a birodalmi igazgatás római politikai tehetsége, és mert szert tett keletről egy olyan vallásra, melynek az egy Istene világbirodalomhoz méltó fenségességgel bírt.

A hellén műveltség a Krisztus utáni első században már elérte a legmagasabb szintjeit; a hanyatlása már megkezdődött; a tudásszint emelkedett, a tehetség minősége azonban romlóban volt. Jézus eszméi és eszményképei, melyeket a kereszténység részlegesen magában foglalt, éppen ekkoriban váltak a görög műveltség és tudás megmentő részeivé.

Alexandrosz a görögországi polgárosultság kulturális ajándékát bízta a keletre; Pál a jézusi örömhír keresztény változatával rohamozta a nyugatot. Ahol a görög műveltség érvényesült nyugaton, ott az elgörögösített kereszténység gyökeret vert.

A jézusi üzenet keleti változata, függetlenül attól, hogy igazabban megmaradt a tanításai mellett, tovább követte Abner megalkuvást nem ismerő hozzáállását. Sohasem fejlődött úgy, mint az elgörögösített változat és végül odaveszett az iszlám mozgalomban.

541. A római hatás

A rómaiak mindenestül átvették a görög műveltséget, a sorsolás útján választott kormányzat helyébe pedig a képviselői kormányzást állították. E változás rövidesen kedvezett a kereszténységnek annyiban, hogy Róma a különös nyelvekkel, népekkel, sőt vallásokkal szemben új türelmet hozott az egész nyugati világ számára.

A keresztények római üldözésének nagy része kezdetben kizárólag abból eredt, hogy a keresztények szerencsétlenül használták az „ország” fogalmát a tanításaikban. A rómaiak türelmesek voltak mindenféle vallással szemben, de nagyon rossz néven vettek bármit is, amin érződött a politikai vetélkedés. Így aztán amikor ezek a főként félreértésből elindult korai üldöztetések abbamaradtak, megnyílt az út a vallási hitelesítés előtt. A római polgárt a politikai igazgatás érdekelte; keveset törődött a művészettel vagy a vallással, viszont szokatlan türelemmel viseltetett mindkettő iránt.

A keleti törvény zord és önkényes volt; a görög törvény kevésbé szilárd, inkább művészi; a római törvény pedig méltóságteljes és tiszteletet parancsoló volt. A római oktatás példa nélküli, rendíthetetlen hűségre nevelt. A korai rómaiak a politika iránt elhivatott és magukat teljesen annak szentelt egyedek voltak. Őszinték, lelkesek voltak, magukat az eszményképeiknek szentelték, ám nem volt vallásnak nevezhető meggyőződésük. Kisebbségi csoda, hogy a görög tanítók képesek voltak meggyőzni őket arról, hogy elfogadják a Pál-féle kereszténységet.

Ezek a rómaiak egy nagyszerű népet alkottak. Azért tudták kormányozni a nyugatot, mert magukat kormányozták. Ez a párját ritkító becsületesség, odaadás és rendíthetetlen önuralom eszményi táptalajt jelentett a kereszténység befogadásához és növekedéséhez.

E görög-rómaiak könnyen válhattak szellemi értelemben éppoly odaadó híveivé egy intézményesített egyháznak, mint amennyire politikailag elhivatottak voltak az állam iránt. A rómaiak csak akkor harcoltak az egyházzal, amikor attól tartottak, hogy az állam vetélytársává válik. Róma, mely kevés nemzeti bölcseséggel és eredeti műveltséggel rendelkezett, a magáévá tette a görög műveltséget és merészen elfogadta Krisztust erkölcsi életfelfogásaként. A kereszténység Róma erkölcsi műveltségévé vált, de aligha lett a vallásává abban az értelemben, hogy a szellemi gyarapodás egyéni megtapasztalásává vált volna azok körében, akik az új vallást ilyen nagymértékben fogadták el. Való igaz, hogy sok egyén ezen államvallás felszíne alá hatolt és lelki táplálékra lelt az elgörögösített és elpogányosított kereszténység lappangó igazságaiban rejlő jelentéstartalmak valódi értékei által.

A sztoikus ember és az ő merész folyamodványa a „természethez és a lelkiismerethez” csak még jobban felkészítette egész Rómát Krisztus elfogadására, legalábbis értelmileg. A római polgár természeténél és képzettségénél fogva törvénytisztelő volt; még a természeti törvényeket is mélyen tisztelte. Ekkor a kereszténység által meglátta az Isten törvényeit a természeti törvényekben. Egy nép, mely Cicerót és Vergiliust adott a világnak, érett volt a Pál-féle elgörögösített kereszténységre.

Így aztán ezek a rómaiak a görögök arra kényszerítették mind a zsidókat, mind pedig a keresztényeket, hogy bölcseségüké tegyék a vallásukat, hangolják össze annak eszméit és rendszerezék az eszményképeit, az élet létező folyásához szabják a vallási szokásaikat. Mindezt óriási mértékben segítette az, hogy a héber írásokat lefordították görögre és később görög nyelven lejegyezték az Újszövetséget.

A görögök, szemben a zsidókkal és sok más néppel, sokáig átmenetileg hittek a halhatatlanságban, a halál utáni valamiféle továbbélésben, és mivel éppen ez volt a jézusi tanítás lényege, számítani lehetett arra, hogy a kereszténység erős vonzóerőt fog gyakorolni rájuk.

A görög-kulturális és a római-politikai győzelmek sorozata egy birodalomra szilárdította a földközi-tengeri vidékeket, melynek egy nyelve és egy műveltsége volt, és amely felkészítette a nyugati világot az egy Istenre. A judaizmus bocsátotta rendelkezésre ezt az Istent, de a judaizmus nem volt elfogadható

vallás ezen elrómaiiasított görögök számára. Philón segített valamelyest abban, hogy a tiltakozásuk mérséklődjön, ám a kereszténység egy még jobb képet mutatott nekik az egy Istenről, és ők készségesen el is fogadták azt.

542. A Római Birodalom fennállása alatt

A római politikai uralom megerősítése után és a kereszténység elterjedését követően a keresztények olyan helyzetben találták magukat, amelyben volt egy Istenük, egy nagyszerű vallási felfogásuk, de nem volt birodalmuk. A görög-rómaiak olyan helyzetben találták magukat, amelyben létezett egy nagy birodalmuk, de nem volt olyan Istenük, mely a birodalmi istenimádat és szellemi egyesítés alkalmas vallási felfogásául szolgált volna. A keresztények elfogadták a birodalmat; a birodalom befogadta a kereszténységet. A rómaiak politikai uralmi egységet biztosítottak; a görögök kulturális és művelődési egységet; a kereszténység pedig vallásos gondolkodási és gyakorlati egységet.

Róma birodalmi univerzalizmussal győzte le a hazafiság hagyományát és a történelemben első alkalommal tette lehetővé a különféle népeknek és nemzeteknek azt, hogy legalább névlegesen elfogadják az egy vallást.

A kereszténység akkor jött divatba Rómában, amikor nagy küzdelem folyt a sztoikusok életerős tanításai és a rejtelemimádatok üdvözülési ígéretei között. A kereszténység üdítő vigasszal és felszabadító erővel jött el egy szellemileg kiéhezett néphez, melynek nyelvében nem volt szó az „önzetlenségre”.

A kereszténység a legnagyobb erőt abból merítette, ahogyan a hívek a szolgálatteli életet megélték, sőt, ahogy meghaltak a hitükért a kiterjedt üldöztetés korai időszakában.

A gyermekek iránti krisztusi szeretettel kapcsolatos tanítás rövidesen véget vetett annak a széles körben elterjedt szokásnak, hogy a nem kívánt gyermekeket, különösen a lánygyermeket, halálnak adják.

A keresztény istenimádat korai szertartásrendjét nagymértékben a zsidó zsinagógától vették, melyet a Mitrász-szertartás módosított; később pedig sok pogány külsőséget adtak hozzá. A korai keresztény egyház gerincét a judaizmusra áttért, majd kereszténnyé lett görögök alkották.

A Krisztus utáni második század hozta el a világtörténelem legkedvezőbb időszakát ahhoz, hogy egy jó vallás fejlődhessen a nyugati világban. Az első évszázadban a kereszténység küzdelmekkel és kiegyezésekkel készült arra, hogy gyökeret verjen és gyorsan terjeszkedjen. A kereszténység elfogadta a császárt; a császár elfogadta a kereszténységet. Nagyszerű korszak volt ez egy új vallás terjedéséhez. Vallási szabadság érvényesült; az utazás lehetősége általában biztosított volt, a gondolatok terjedése pedig nem ütközött akadályba.

A névlegesen elfogadott, elgörögösített kereszténység szellemi lendülete túl későn ért el Rómába ahhoz, hogy megakadályozza a már jócskán beindult erkölcsi hanyatlást vagy hogy ellensúlyozza az alapjaiban már megindult és egyre erősödő faji leépülést. Ez az új vallás kulturális szükségszerűség volt a birodalmi Róma számára, és roppant szerencsétlen dolog, hogy nem vált tágabb értelemben a szellemi üdvözülés eszközévé.

Még egy jó vallás sem tudott megmenteni egy nagy birodalmat a kormányzati ügyekben való egyéni részvétel hiányának biztos következményeitől, valamint az olyan dolgoktól, mint a túlzott gyámkodás, a túladóztatás és a visszaélések burjánzása, a Levantéval folytatott kiegyenlítetlen kereskedelem, mely lecsapolta az aranyat, a szórakozási örület, a római szabványosítás, a nők lealacsonyítása, a rabszolgaság és a faji hanyatlás, a járványos betegségek, és egy államegyház, melynek intézményesülése a szellemi sivárság szintjéhez közelített.

Alexandriában azonban nem voltak olyan rosszak a körülmények. Az első tanhelyek továbbra is megalkuvás nélkül megtartották Jézus tanításainak sok elemét. Panténusz Kelement tanította, majd pedig Nátánielt követve továbbment Indiába, hogy Krisztust hirdesse. Jézus néhány eszményképét ugyan feláldozták a kereszténység kiépítésekor, mégis, a tisztesség okán fel kell jegyeznünk, hogy a

második század végére a görög-római világ gyakorlatilag összes nagy elméje kereszténnyé lett. A győzelem a beteljesüléséhez közeledett.

Ez a Római Birodalom kellően hosszú ideig állt fenn ahhoz, hogy biztosítsa a kereszténység továbbélését még a birodalom összeomlása után is. Mi azonban sokszor merengtünk el azon, hogy mi történt volna Rómában és a világban, ha az országról szóló evangéliumot fogadták volna el a görög kereszténység helyett.

543. Az európai sötét korszakok

Az egyház, mint a társadalom kiszolgálója és a politika szövetségese arra volt ítélve, hogy osztozzon az úgynevezett európai „sötét korszakok” értelmi és szellemi hanyatlásában. Ebben az időben a vallás egyre inkább szerzetesivé, az élet örömeit elutasítóvá és törvényi formába öntötté vált. Szellemi értelemben a kereszténység téli álomba merült. Ebben az időszakban a szunnyadó és elvilágiasított vallás mellett folyamatosan létezett a megmagyarázhatatlan keresésének, a képtelen szellemi tapasztalásnak egy, a valóságérzékeléssel határos és a minden-isten tannal bölcséleti értelemben rokon iránya.

E sötét és kétségbeejtő évszázadokban a vallás gyakorlatilag megint csak másodkézből valóvá lett. Az egyén csaknem elveszett az egyház mindenre kivetülő tekintélyének, hagyományának és kényszerének rendszerében. Egy új szellemi fenyegetés támadt a „szentek” gyülekezetének megteremtésével, akikről úgy tartották, hogy különleges befolyásuk van az isteni bíróságoknál, és akik ezért, amennyiben az ember eredményesen folyamodik hozzájuk, képesek közbenjárni az ember érdekében az Istenek előtt.

A kereszténység azonban elegendő mértékben közösségbe tagozódott és elpogányosodott ahhoz, hogy miközben képtelen volt ellenállni a beköszöntő sötét korszakoknak, annál jobban fel volt készülve arra, hogy túlélje az erkölcsi sötétség és a szellemi megrekedés hosszú időszakát. A nyugati polgárosultság hosszú éjszakája alatt meg is maradt és tovább működött erkölcsi hatásként a világban addig, amíg a megújulás kora el nem érkezett. A kereszténységnek a sötét korszakok elmúltával való megújítási igénye azt eredményezte, hogy számos olyan szakadár felekezet jött létre, melyek az emberi személyiség különleges értelmi, érzelmi és szellemi fajtáinak megfelelő keresztény tanításokat, meggyőződésekét vállaltak fel. A sajátos keresztény csoportok és vallásos családok közül sok még e beszámoló elkészítésének idején is létezik.

A kereszténység olyan történelemmel rendelkezik, mely Jézus vallásának a Jézusról szóló vallássá való akaratlan átalakításából indult ki. A továbbiakban pedig az elgörögösítés, az elpogányosítás, az elvilágiasítás, az intézményesítés, az értelmi leépülés, a szellemi hanyatlás, az erkölcsi megdermedés, a fenyegető megsemmisülés, a későbbi megújulás, a részekre szakadás és legújabbán a viszonylagos helyreállítás megélésének történelmét mutatja. Ez a fejlődési vonal eredendően meglévő életerőre utal és rendelkezésre álló hatalmas, megújító erőforrásokat jelez. Ugyanez a kereszténység van most jelen a nyugati népek polgárosodott világában és harcol a létért egy olyan küzdelemben, mely még nyugtalanítóbb, mint azokban az eseménydús válsághelyzetekben volt, melyek az elsőbbségért vívott múltbeli csatáit jellemezték.

A vallás most a tudományos elmék és az anyagi hajlamok új korszakának kihívásával szembesül. A világi és a szellemi roppant küzdelmében Jézus vallása végül diadalmaskodni fog.

544. A mai kor kihívása

A huszadik század újabb megoldandó feladatokat hozott a kereszténységnek és minden más vallásnak. Minél magasabbra kapaszkodik egy polgárosodott társadalom, annál sürgetőbbé válik az a kötelesség, hogy az ember „először a menny valóságait keresse” mindazon erőfeszítéseiben, hogy kiegyensúlyozza a társadalmi viszonyokat és megkönnyítse a társadalom anyagi természetű nehézségeinek megoldását.

Az igazság gyakran válik zavaróvá és akár félrevezetővé is, amikor felosztják, szétbontják, elkülönítik és túl sokat elemzik. Az élő igazság csak akkor tanítja jól az igazságkeresőt, amikor az illető az igazságot a

maga teljességében és élő szellemi valóságként fogadja be, nem pedig az anyagi tudomány tényeként vagy a közvetítő művészet sugalmazásaként.

A vallás kinyilatkoztatás az ember számára az ő isteni és örökkévaló beteljesüléséről. A vallás tisztán személyes és szellemi tapasztalás, és örökre meg kell különböztetni az ember olyan egyéb magas szintű gondolkodási formáitól, mint:

1. Az ember okszerű beállítottsága az anyagi valóság dolgai vonatkozásában.
2. Az ember szépségtani értékítélete a szép mellett, a csúnyával szemben.
3. Az ember etikai szempontból elismeri a társadalmi kötelezettségeket és a politikai kötelességet.
4. Az ember emberi erkölcsi érzéke még önmagában és önmagától sem vallási jellegű.

A vallás rendeltetése megadni a hitet, bizodalmat és bizonyosságot előhívó értékeket a világegyetemben; a vallás az istenimádatban teljesebbé válik. A vallás fedezi fel a lélek számára az elme által feltárt viszonylagos értékektől elütő, legfelsőbb értékeket. Ilyen emberfeletti látásmódra csakis igazi vallásos tapasztaláson keresztül lehet szert tenni.

Egy olyan társadalmi rendszer, melynek erkölcsisége nem szellemi valóságokra épül, éppoly kevésbé tartható fenn tartósan, mint a naprendszer gravitáció nélkül.

Ne próbálkozzatok a kíváncsiság kielégítésével vagy minden, a lélekben ott kavargó, lappangó kaland kielésével a hűség testben eltöltendő rövid élet alatt. Legyetek türelemmel! Ne engedjétek a kísértésnek, hogy féktelenül elmerüljétek olcsó és hitvány kalandokban. Gazdálkodjatok az energiáitokkal és zabolázzátok meg a szenvedélyeiteket; legyetek higgadtak, miközben a fokozatos fejlődési kaland és a felkavaró felfedezés egy végtelen léptékjének fenséges kibontakozását várjátok.

Az eredettel kapcsolatos zűrzavarban nem szabad szem elől téveszteni az örök beteljesülést. Ne felejtsetek el, hogy Jézus még a kisgyermekeket is szerette, és hogy mindörökké világossá tette az emberi személyiség nagy értékét.

A világ szemlélésekor emlékezzetek, hogy a rossz megpillantott fekete foltjai a végleges jó fehér háttérben látszanak. Nem pusztán a rossz fekete háttérben nyomorúságosan mutató jó fehér foltjait látjátok.

Amikor oly sok közreadandó és hirdetendő jó igazság van, miért kellene az embereknek oly sokáig megmaradniuk a világban található rossznál csak azért, mert az ténynek tűnik? Az igazság szellemi értékei örömeitesebbek és felemelőbbek, mint a rossz jelensége.

A vallásban Jézus a tapasztalás módszerét támogatta és követte, éppen úgy, ahogy a mai tudomány a kísérletezés módszerét alkalmazza. Istent a szellemi látásmód iránymutatásán keresztül találjuk meg, de a lélek e látásmódjához a szép szeretetén, az igazság keresésén, a kötelesség iránti hűségen és az isteni jószág imádásán keresztül közelítünk. Mindezen értékek közül azonban a szeretet az igazi kísérő a valódi élelátáshoz.

545. Az anyagelvű gondolkodás

A tudósok akaratlanul is anyagi vakrémületbe kergették az emberiséget; meggondolatlanul a korszakok erkölcsi „bankja” miatt kezdtek el aggódni, ám az emberi tapasztalás bankja hatalmas szellemi erőforrásokkal rendelkezik; képes kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. Csakis a meggondolatlan emberek veszítik el a fejüket zavarodottságukban az emberi faj szellemi tőkét illetően. Amikor az anyagelvű-világi fejvesztettség véget ér, Jézus vallása nem mutat csődöt. A mennyország szellemi bankja ki fogja fizetni a hitet, a reményt és az erkölcsi biztonságot mindazoknak, akik igénybe vették „az Ő nevében”.

Függetlenül attól, hogy milyen az anyagelvűség és a Jézus tanításai közötti nyilvánvaló összeütközés, egészen nyugodtak lehetnek afelől, hogy az eljövendő korszakokban a Mester tanításai teljes győzelmet aratnak. A valóságban az igaz vallás nem keveredhet semmiféle ellentmondásba a tudománnyal;

semmilyen szempontból nem érintett az anyagi dolgokban. A vallás egyszerűen közömbös a tudomány iránt, de rokonszenvezik vele, leginkább még a tudóssal foglalkozik.

A bölcsességi alapú kísérőértelmezés és a vallásos tapasztaláson alapuló szellemi éleslátás nélkül a pusztá tudás hajszolása végül borúlátáshoz és emberi kétségbeeséshez vezet. A kevés tudás valóban nyugtalanító.

Ezen írás elkészítésekor az anyagelvű korszak legrosszabb része már lezárult; a jobb megértés napja már virrad. A tudományos világ nemesebb elméi a világszemléletükben többé már nem teljesen anyagelvűek, de az egyszerű emberek a korábbi tanok eredményeként még mindig hajlanak abba az irányba. A fizikai valóság korszaka azonban csak egy múltó mellékesemény az emberiség földi létében. A mai tudomány az igaz vallást – Jézus tanításait, ahogyan azok a híveinek életében kifejezésre jutnak – érintetlenül hagyta. A tudomány csak annyit tett, hogy lerombolta az élet helytelen értelmezéseinek gyermeteg ábrándjait.

A tudomány mennyiségi tapasztalás, a vallás pedig minőségi tapasztalás, már ami az ember földi életét illeti. A tudomány jelenségekkel foglalkozik; a vallás eredetekkel, értékekkel és célokkal. Okokat megjelölni a fizikai jelenségek magyarázatául annyit tesz, mint bevallani a tudatlanságot a véglegeseket illetően és ez végül a tudóst egyenesen visszavezeti az első nagy okhoz – a Paradicsom Egyetemes Atyjához.

A csodák korából a gépek korába való kényszeredett átlendülés teljesen összezavarta az embert. A működéselvű világnézet hamis bölcselőinek eszessége és ügyessége éppen az ő saját működésközpontú állításait cáfolja. Egy anyagi világnézetű ember észjárásának végzetten kapcsolatos fürgesége örökre cáfolja azon állításait, hogy a világegyetem nem más, mint vak és céltalan energiajelenség.

Némely tanultnak mondott embernek a gépies működés elvét valló természetközpontúsága és az átlagember meggondolatlan világias elvszerűsége egyaránt csak és kizárólag a dolgokra irányul; nélkülöznek minden szellemi természetű valódi értéket, jutalmat és megelégedettséget, és hiányzik belőlük a hit, a remény és az örökkévaló bizonyosság is. A mai élet egyik nagy melléfogása az, hogy az ember úgy gondolja, túlságosan elfoglalt ahhoz, hogy időt találjon a szellemi elmélyedésre és a vallási áhítatra.

Az anyagelvű gondolkodás a lélektelen báb szintjére fokozza le az embert és pusztán olyan számtani jelképpé teszi, mely kétségbeesve keres helyet egy sivár és működésközpontú világegyetem matematikai képletében. De honnan származik ez az egész, hatalmas matematikai világegyetem, ha nincs egy Főmatematikus? A tudomány értekezhet hosszasan az anyagmegmaradásról, a vallás azonban az emberek lelkének megmaradását tanúsítja – a szellemi valóságokkal és az örökkévaló értékekkel kapcsolatos tapasztalásaikhoz van köze.

A ma anyagelvű társadalomkutatója közösséget vizsgál, jelentést készít róla, és úgy hagyja az embereket, ahogy találta őket. Ezerkilencszáz évvel ezelőtt a tanulatlan galileaiak azt tanulmányozták, hogy Jézus miként adja életét szellemi hozzájárulásul az ember benső tapasztalásához, és aztán elindultak és fenekestül felforgatták a római birodalmat.

A vallási vezetők azonban nagy hibát követnek el, amikor a mai embert a középkor kürtjeinek hangjával próbálják meg szellemi csatába hívni. A vallásnak új és naprakész jelmondatokkal kell felkészülnie. Sem a demokrácia, sem semmilyen más politikai csodaszer nem fogja átvenni a szellemi előrehaladás helyét. A hamis vallások jelenthetik ugyan a valóság megkerülését, azonban Jézus az evangéliuma által a halandó embert egészen a szellemi fejlődés örök valóságának bejáratáig vezette.

Nem magyarázunk meg semmit azzal, ha azt mondjuk, hogy az elme az anyagból „bukkant elő”. Ha a világegyetem pusztán működési rend volna és az elme nem válna el az anyagtól, akkor semmilyen megfigyelt jelenségre nem tudnánk két különböző értelmezést adni. Az igazság, a szépség és a jószág fogalma nem eredendően van meg a természetben vagy a vegytanban. Egy gép nem képes tudni, még kevésbé képes megismerni az igazságot, vágyani az igazságságra és táplálni a jószágot.

A tudomány lehet fizikai, az igazságot felismerő tudós elméje azonban egyből anyagfeletti. Az anyag nem ismeri az igazságot, nem szeretheti az irgalmat és nem lelheti örömét a szellemi valóságokban sem. A szellemi megvilágosodottságon alapuló és az emberi létezésben gyökerező erkölcsi meggyőződések éppoly valóságok és bizonyosak, mint a fizikai megfigyelésekre alapozott matematikai levezetések, csak éppen egy másik és magasabb szinten.

Ha az emberek csak gépek volnának, akkor többé-kevésbé egyformán válaszolnának egy anyagi világegyetemnek. Egyéniség nem létezne, személyiség pedig még kevésbé.

A Paradicsom abszolút működési rendjének ténye a világegyetemek mindenségében, a Második Forrás és Központ korlátlan akaratának jelenlétében, mindörökké bizonyossá teszi, hogy az eleve elrendelés tényezői nem kizárólagos törvényei a mindenségrendnek. Az anyagelvűség ott van, de nem kizárólagos; a működéselvű világnézet jelen van, de nem korlátlanul; az eleve elrendelés ott van, de nem egyedül.

Az anyag véges világegyeteme az elme és a szellem együttes jelenléte nélkül végül egyneművé és eleve meghatározottá válna. A mindenségrendi elme hatása állandóan közvetlenséget kölcsönöz még az anyagi világoknak is.

A szabadság vagy a kezdeményezés a lét bármely mezején egyenes arányban áll a szellemi hatás és a mindenségrendi-elme szabályozás mértékével; vagyis, az emberi tapasztalásban „az Atya akaratát” megcselekedésének tényleges mértékével. Így aztán, amint egyszer hozzáfogsz, hogy megtaláld az Istent, az maga lesz a meggyőző bizonyítéka annak, hogy az Isten már megtalált téged.

A jóság, a szépség és az igazság őszinte keresése elvezet az Istenhez. Minden tudományos felfedezés a világegyetemben meglévő szabadság és egységesség létét támasztja alá. A felfedező szabadon tehetett felfedezést. A felfedezett dolog valós és láthatólag egységes, különben nem lehetett volna dolognak nevezni.

546. Az anyagelvűség sérülékeny volta

Mily ostoba dolog az anyagi beállítottságú embertől, hogy érvényesülni enged olyan sérülékeny elméleteket, mint a gépiesen működő világegyetemről szólókat, melyek megfosztják őt az igaz vallás személyes tapasztalásának hatalmas szellemi erőforrásaitól. A tények sohasem kerülnek ellentmondásba az igaz szellemi hittel; az elméletek igen. Jobb volna, ha a tudomány a babonáság lerombolásának szentelné magát, mintsem hogy megpróbálja megdönteni a vallásos hitet – a szellemi valóságokba és az isteni értékekbe vetett emberi hitet.

A tudománynak anyagi téren azt kell megtennie az emberért, amit a vallás tesz érte szellemi téren: tágítsa a lét látókörét és terjessze ki a személyiségét. Az igaz tudomány nem állhat tartós vitában az igaz vallással. A „tudományos módszer” pusztán egy mérőrúd, mellyel az anyagi kalandok és a fizikai teljesítmények mérhetők. Anyagi és teljes mértékben értelmi lévén, azonban teljességgel használhatatlan a szellemi valóságok és a vallásos tapasztalások kiértékeléséhez.

Íme, a mai kor működéselvű gondolkodójának következtetlensége: Ha ez pusztán egy anyagi világegyetem volna és az ember csak gép lenne, akkor az ilyen ember teljességgel képtelen lenne magát ilyen gépként felismerni, és hasonlóképpen, az ilyen gép-ember semennyire sem volna tudatában egy ilyen anyagi világegyetem létezésének. A működéselvű tudomány anyagközpontú rémülete és kétségbeesése nem ismerte fel a tudós szellem-segítette elméjének tényét, melynek anyagfeletti látásmódja alkotja meg ezeket a téves és önellentmondásos felfogásokat egy anyagelvű világegyetemről.

Az örökkévalóságnak és végtelenségnek, az igazságnak, a szépségnek és a jóságnak a paradicsomi értékei az idő és tér világegyetemei jelenségeinek tényeiben rejlenek. De a szellemtől született halandó csak hittel látva észlelheti és különítheti el ezeket a szellemi értékeket.

A szellemi fejlődés valóságai és értékei nem valamiféle „pszichológiai kivetülések”, nem az anyagi elme valamiféle felmagasztalt ábrándjai. Az ilyen dolgok az emberben lakozó Igazító szellemi előrejelzései, aki

az Istennek az ember elméjében élő szelleme. Ne hagyjátok, hogy a „relativitással” kapcsolatosan futólag megpillantott felfedezések megízlelése összezavarja az Isten örökkévalóságára és végtelenségére vonatkozó fogalmaitokat. Az önkifejezés szükségességét érintő mindenféle igényetekben ne kövessétek el azt a hibát, hogy nem gondoskodtok az Igazító-kifejezésről, a ti valódi, jobbik énetek megnyilvánulásáról.

Ha ez csak egy anyagi világegyetem volna, akkor az anyagi eredetű ember sohasem lenne képes eljutni egy ilyen kizárólag anyagi létezés működéselvű felfogásához. Éppen hogy a világegyetemről alkotott ezen működésközpontú felfogás az, amely már magában is nem-anyagi elmejelenség, és az egész elme nem-anyagi eredetű, függetlenül attól, hogy mennyire tűnik anyagi értelemben meghatározottnak és működési szempontból szabályozottnak.

A halandó ember részlegesen fejlett elmerendszere nincs felruházva elegendően bőséges következetességgel és bölcsességgel. Az ember önteltsége gyakran leghagyja az értelmét és kijátssza a következetes észjárását.

Önmagában és önmagától még a leginkább kishitű, anyagi világnézetű ember borúlátása is elégséges bizonyíték arra, hogy a balhitű ember világegyeteme nem teljesen anyagi. A derűlátás és a borúlátás egyaránt egy olyan elmében keletkezett fogalmi válasz, mely elme értékeknek és tényeknek egyaránt a tudatában van. Ha a világegyetem tényleg az volna, aminek az anyagelvű gondolkodó tekinti, akkor az ember, mint emberi gép, épp e tény tudatos felismerése nélkül maradna. Az értékekről a szellemtől született elmében alkotott fogalom tudata nélkül a világegyetemi anyagelvűség ténye és a világegyetem működésközpontú jelensége az ember számára teljességgel felismerhetetlen lenne. Egy gépben nem tudatosulhat egy másik gép természete vagy értéke.

Egy működéselvű élet- és világegyetem-felfogás azért nem lehet tudományos, mert a tudomány csakis anyagokat és tényeket ismer el és azokkal foglalkozik. A bölcsélet elkerülhetetlenül tudományfeletti. Az ember a természet anyagi ténye, viszont az élete a természet anyagi szintjeit meghaladó jelenség annyiban, hogy az elmeműködés terén szabályozó sajátosságokat, a szellemműködésben pedig teremtettségüket mutat.

Az ember azon őszinte igyekezete, hogy a működéselvű világnézet hívévé váljon, arra a megrendítően szomorú jelenségre utal, hogy az ember hasztalanul törekszik értelmi és erkölcsi öngyilkosságot elkövetni. De bizony nem képes rá.

Ha a világegyetem csak anyagi volna és az ember csak gép lenne, akkor nem volna tudomány, mely arra buzdítaná a tudóst, hogy ragaszkodjon a világegyetem működésközpontúságához. A gépek nem képesek magukat megmérni, osztályozni vagy kiértékelni. Ilyen tudományos munkát csakis valamilyen gépheletti besorolású entitás képes végezni.

Ha a világegyetemi valóság csak egy hatalmas gép, akkor az embernek a világegyetemen kívül és attól távol kell lennie annak érdekében, hogy egy ilyen tényt felismerhessen, és egy ilyen értékelés mibenlétére való rálátást magában tudatosíthasson.

Ha az ember csak egy gép, akkor ez az ember milyen eljárással képes eljutni odáig, hogy higgye vagy azt állítsa, hogy tudja, ő csak egy gép? Az emberben az önnön valójára vonatkozó, benne tudatosuló értékelés tapasztalása sohasem pusztán egy gép szükségszerű ismerve. Az öntudatos és magát a működéselvű világnézet hívének valló ember a lehető legjobb válasz erre a világnézeti felvetésre. Ha az anyagelvűség tény volna, akkor nem létezhetnének öntudatos, gépies működést valló világnézetűek. Az is igaz, hogy az embernek előbb erkölcsi lénynek kell lennie, mielőtt erkölcstelen tetteket vihetne véghez.

Épp az anyagelvűség igénye hozza magával az elmének az ilyen tantételek kijelentésére vetemedő felsőbb-anyagi tudatát. Egy gépies működésű rendszer leépülhet, de sohasem fejlődhet. A gépek nem gondolkodnak, alkotnak, álmodnak, vágyakoznak, eszményítenek, vágnak az igazságra vagy szomjazzák az igazságosságot. Nem hajtja életüket az a szenvedély, hogy más gépeket szolgáljanak és örökkévaló fejlődési céljukul az Isten megtalálását és az őhöz hasonlóvá válásra való törekvést magasztos feladatul

válasszák. A gépek sohasem értelmi, érzelmi, művészi, etikus beállítottságúak, erkölcsösek vagy szellemiek.

Egy magas szinten polgárosodott társadalomban a művészet emberközelivé teszi a tudományt, az igaz vallás pedig viszonzásul szellemivé lényegíti azt – a szellemi és örökkévaló értékekkel kapcsolatos éleslátássá. A művészet a valóság emberi és tér-idő értékelését mutatja. A vallás maga a mindenségrendi értékek isteni befogadása, és így örökkévaló fejlődést von maga után a szellemi felemelkedésben és kiteljesedésben. Az idő művészete akkor veszélyes, amikor vakká válik az isteni minták ama szellemi alapelvei iránt, melyeket az örökkévalóság ver vissza az idő valóságárnyékaiként. Az igazi művészet az élet anyagi dolgainak eredményes megmutatója; a vallás az élet anyagi tényeinek megnemesítő átalakítója, és sohasem hagy fel a művészet szellemi kiértékelésével.

Mily ostoba dolog azt feltételezni, hogy az önműködő báb képes volna az önműködés életfelfogását megragadni, és milyen nevetséges azt várni tőle, hogy más bábokról és a bábtársairól egy ilyen felfogást kialakítson!

Az anyagi világegyetem bármiféle tudományos értelmezése értéktelen, hacsak nem biztosít kellő elismerést a tudós iránt. A művészet semmiféle értékelése nem lehet hiteles, hacsak nem nyújt elismerést a művész számára. Az erkölcsök bármely értékelése értelmetlen, hacsak nem foglalja magába az erkölcsös embert. Semmilyen bölcsélet nem épületes, ha figyelmen kívül hagyja a bölcselőt, a vallás pedig nem létezhet a vallásos ember valós tapasztalása nélkül, aki épp e tapasztalásban és azon keresztül törekszik megtalálni Istent és megismerni őt. A világegyetek mindenségének hasonlóképpen nincs jelentősége a VAGYOK-tól, attól a végtelen Istentől elkülönítve, aki teremtette és aki szüntelenül igazgatja azt.

A működéselvű világnézet hívei – az emberbarát-elvű gondolkodók – hajlamosak sodródni az anyagi áramlatokkal. Az eszményelvűek és a szellemelvűek viszont merik használni az evezőiket hozzáértőn és a kellő erővel, hogy megváltoztassák az energiaáramlatok láthatólag tisztán anyagi irányát.

A tudomány az elme matematikájából él; a zene az érzelmek ütemét fejezi ki. A vallás a lélek szellemi üteme a Végtelenség felsőbb és örökkévaló dallammértékeivel való tér-idő harmóniában. A vallásos tapasztalás olyasmi az emberi életben, ami igazán felette áll a matematikának.

A nyelvben az ábécé jelenti az anyagelvűség rendjét, míg a szavak, melyek – a szeretetre és gyűlöletre, a gyávaságra és a bátorságra vonatkozó – ezernyi gondolat, nagy eszme és nemes eszménykép jelentését fejezik ki, tehát a szavak az anyagi és a szellemi törvény hatályán belüli azon elmeteljesítményeket mutatják, melyeket a személyiségi saját akarata igénye irányít és amelyeket az adott helyzetben eredendően meglévő lehetőségek korlátoznak.

A világegyetem nem olyan, mint azok a törvények, működési rendek és azok az azonosságok, melyeket a tudós felfedez, és amelyeket ő tudománynak kezd tekinteni; hanem inkább olyan, mint amilyennek a kíváncsi, gondolkodó, döntést hozó, alkotó, összeállító és megkülönböztető tudós látja a világegyetemi jelenségeket, osztályozva a teremtés anyagi oldalának működésközpontú szakaszaiban eredendően meglévő matematikai tényeket. A világegyetem nem is olyan, mint a művész művészete, hanem inkább olyan, mint amilyennek a törekvő, álmodozó, vágyakozó és haladó művész látja, aki egy szellemi cél elérésére irányuló erőfeszítésében megpróbálja meghaladni az anyagi dolgok világát.

A tudós, nem pedig a tudomány az, aki érzékeli az energiából és anyagból álló, fejlődő és haladó világegyetem valóságát. A művész, és nem a művészet az, aki kimutatja az anyagi létezés és a szellemi szabadság közötti átmeneti világ létezését. A vallásos ember, nem pedig a vallás az, aki bizonyítja azoknak a szellemi valóságoknak és isteni értékeknek a létét, melyekkel az ember az örökkévalóságig tartó fejlődésben találkozik.

547. Világi egyeduralom

De miután az anyagelvűség és a működéselvű világnézet többé-kevésbé legyőzetett, a huszadik századi elvilágiasítás pusztító hatása még mindig lerontja a gyanútlan lelkek millióinak szellemi tapasztalását.

A mai elvilágosiasodást két világméretű hatás segítette. Az elvilágosiasodás apja a tizenkilencedik és a huszadik század úgynevezett tudományának szűklátókörű és istentelen hozzáállása volt – az istent nem ismerő tudományé. A mai elvilágosiasodás anyja az egyeduralkodó középkori keresztény egyház volt. Az elvilágiasodás az intézményesített keresztény egyház által csaknem teljesen uralt nyugati polgárosultság elleni fokozódó tiltakozásként indult.

E kinyilatkoztatás idején mind az európai, mind az amerikai élet uralkodó értelmi és bölcséleti légköre határozottan világi – emberközpontú. A nyugati gondolkodás háromszáz év alatt fokozatosan elvilágiasodott. A vallás hatása egyre inkább névlegessé, nagymértékben szertartáskövető szokássá vált. A nyugati polgárosodott társadalomban a magukat kereszténynek mondó emberek többsége a tudtán kívül ténylegesen világias rendet vall.

Nagy erő, hatalmas ráhatás kellett a nyugati népek gondolkodásának és életének a korlátlan hatalmon alapuló egyházi uralom elsorvasztó szorításából való kiszabadításához. A világias rend összetörte az egyházi ellenőrzés bilincseit, és most azzal fenyeget, hogy újfajta, istentelen uralmat szerez a mai ember szíve és elméje felett. A zsarnoki, egyeduralkodó alapuló politikai állam a tudományos anyagelvűség és a világias bölcsélet közvetlen leszármazottja. Amint a világias rend felszabadítja az embert az intézményesített egyház uralma alól, rögtön el is adja rabszolgának az egyeduralkodó állam számára. A világias rendi küzdelem csak azért szabadítja fel az embert az egyházi rabszolgaságból, hogy őt elárulva politikai zsarnokságba kényszerítse és gazdasági rabszolgaságba taszítsa.

Az anyagi elvű gondolkodás tagadja Istent, a világias rend egyszerűen nem vesz róla tudomást; legalábbis ez volt a korai hozzáállás. A világias rendi küzdelem újabban harciasabb jelleget öltött, annak a vallásnak a helyét akarja betölteni, amelynek egyeduralkodó rabszolgaságával egykor szembeszállt. A huszadik századi világias rend azt erősíti, hogy az embernek nincs szüksége Istenre. De vigyázz! Az emberi társadalomnak ez az istentelen életfelfogása csakis nyugalansághoz, gyűlölködéshez, boldogtalansághoz, háborúhoz és világméretű végromláshoz vezet.

A világias rend sohasem hozhat békét az emberiségnek. Az emberi társadalomban semmi sem veheti át az Isten helyét. De jól figyeljétek, ne mondjátok le gyorsan a világias lázadásnak az egyházi egyeduralkodó szerzett jótékony előnyeiről. A nyugati polgárosodott társadalom ma számos szabadságot és megelégedettséget élvez a világias lázadás eredményeként. A világias rend nagy hibája ez volt: lázadt a vallási hatóságok által az élet felett gyakorolt, csaknem teljes ellenőrzés ellen, és miután kivívta az ezen egyházi zsarnokság alól való felszabadulást, a világias rend pártján állók folytatták a lázadást immár az Isten ellen, néha titkon, néha pedig nyíltan.

A világias rendi lázadásnak köszönhetitek az amerikai iparosodottság lenyűgöző alkotó erejét és a nyugati polgárosodott társadalom páratlan anyagi fejlődését. De mivel a világias életfelfogás lázadása túl messzire ment és szem elől veszítette Istent és az igaz vallást, az ember le is aratta a világháborúk és a nemzetközi egyensúlyzavarok nem várt termését.

Az Istenbe vetett hitet nem szükséges feláldozni ahhoz, hogy az ember élvezhesse a mai világias lázadás áldásait: a vallási türelmet, a társadalmi szolgálatot, a demokratikus kormányzást és a polgárjogokat. Nem volt szükség arra, hogy a világias rend pártolói szembeszálljanak az igaz vallással ahhoz, hogy segítsék a tudományt és előmozdítsák az oktatást.

A világias rend azonban nem az egyetlen szülője az élet kiteljesítésében szerzett mindeme hasznoknak. A huszadik század nyereségei mögött nem csak a tudomány és a világias rend áll, hanem a názáreti Jézus életén és tanításán alapuló – fel nem ismert és el nem ismert – szellemi működés is.

Isten nélkül, vallás nélkül a tudományra építő, világias elvszerűség sohasem képes összehangolni az erőit, összhangba hozni az elütő és versengő érdekeit, népeit és nemzeti érzelmeit. Ez a világias emberi társadalom, függetlenül a páratlan anyagi vívmányától, lassan szétporlad. A kibékíthetetlen ellentét által működtetett szétmállásnak leginkább ellenálló összetartó erő a hazafiság. Az erőszakos nemzetieskedés a világbéke előtt álló fő akadály.

A világias rend eredendő gyengesége az, hogy félredobja az etikát és a vallást a politikáért és a hatalomért. Egyszerűen nem teremthetitek meg az emberek közötti testvériséget úgy, hogy közben figyelmen kívül hagyjátok vagy tagadjátok az Isten atyóságát.

A világias társadalmi és politikai derűlátás hiú remény. Isten nélkül sem a függetlenség és a szabadság, sem a tulajdon és a vagyon nem vezethet el a békéhez.

A tudomány, az oktatás, az ipar és a társadalom teljes elvilágiasítása csakis összeomláshoz vezethet. A huszadik század első harmadában a földiek több emberi lényt öltek meg, mint amennyit az egész keresztény megítéltetési időszakban addig az időpontig megöltek. És ez csak a kezdete az anyagelvűség és a világias rend szörnyűséges aratásának; még ennél is szörnyűbb pusztítás következik.

548. A kereszténység előtt álló kihívás

Ne kerülje el a figyelmeteket a szellemi örökségetek értéke, az évszázadokat összekötő igazságfolyam, mely elérte még az anyagelvű és világias kor sivár időszakait is. A letűnt korok babonás világnézeteitől való megszabadulásra irányuló minden erőfeszítések során erősen ragaszkodjatok az örökkévaló igazsághoz. De legyetek türelemmel! Amikor a jelenlegi babonás lázadás véget ér, akkor majd a jézusi evangélium igazságai ismét dicsőséges fénnel világítanak meg egy új és jobb utat.

De az elpogányosodott és a társadalomba beágyazódott kereszténységnek új kapcsolatot kell teremtenie Jézus engedményekkel nem gyöngített tanaival; a kereszténység csak sorvad a Mester földi életére vonatkozó, megújításra képes nézet hiányától. A jézusi vallás egy új és teljesebb kinyilatkoztatása arra rendeltetett, hogy meghódítson egy anyagelvű, világias rendre épített birodalmat és legyőzze a működéselvű természetközpontúságot a világban. A világunk most ott reszket a társadalmi újraigazodás, az erkölcsi megélénkülés és a szellemi megvilágosodás egyik legelképesztőbb és leglebilincselőbb korszakának küszöbén.

Jézus tanításai, még ha erősen átalakított formában is, de túléltek a születésük korának rejtelemimádatait, a sötét korszakok tudatlanságát és babonását, és már most lassan győzedelmeskednek a huszadik század anyagelvűsége, működéselvű világnézete és világias rendje felett. A nagy megmérettetés és a fenyegető kudarc ilyen idők mindig nagy kinyilatkoztatások időszakai.

A vallásnak új vezetőkre van szüksége, olyan szellemi beállítottságú férfiakra és nőkre, akik mernek kizárólag Jézusra és az ő egyedülálló tanításaira támaszkodni. Ha a kereszténység kitart amellett, hogy figyelmen kívül hagyja a szellemi küldetését, miközben továbbra is a társadalmi és anyagi gondokkal lesz elfoglalva, a szellemi újjászületésnek meg kell várnia a jézusi vallás ezen új tanítóinak eljövételét, akik kizárólag az emberek szellemi megújításának szentelik magukat. Ekkor majd ezek a szellemtől született lelkek gyorsan pótolni fogják a világ társadalmi, erkölcsi, gazdasági és politikai újjászervezéséhez szükséges vezetést és ösztönzést.

A mai korszak nem lesz hajlandó elfogadni egy olyan vallást, mely nem következetes a tényekkel és nincs összhangban az igazságra, a szépségre és a jóságra vonatkozó legfelsőbb rendű saját felfogásaival. Most van itt annak az ideje, hogy a mai eltorzított és megalkuvásba kényszerített kereszténység igazi és eredeti alapjait – Jézus valódi életét és tanításait – az ember újra felfedezze.

Az ősember a vallási félelem babonás rabságában élte az életét. A mai, polgárosodott emberek attól a gondolatától rettegnek, hogy erős vallási meggyőződések uralma alá kerülnek. A gondolkodó ember mindig is félt, hogy vallás tartja a hatalmában. Amikor egy erős és vonzerővel bíró vallás a fölébe kerekedéssel fenyegeti, akkor mindig megpróbálja észszerűsíteni, hagyományszerűvé alakítani és intézményesíteni azt, hogy – reménye szerint – az ellenőrzése alá vonhassa. Ilyen eljárással még egy kinyilatkoztatott vallás is mesterséges és ember uralta vallássá válik. Az értelmes mai férfiak és nők azért kerülnek Jézus vallását, mert félnek attól, amit az nekik megtehet – és amit velük megtehet. Minden ilyen félelem igencsak megalapozott. Jézus vallása valóban uralja és átalakítja a híveit, megkívánja, hogy az emberek ajánlják életüket annak, hogy a mennyei Atya akarata megismerésére törekedjenek és megkövetelik, hogy az életenergiákat az ember testvérisége önzetlen szolgálatának szenteljék.

Az önző férfiak és nők egyszerűen nem akarnak ilyen árat fizetni, még a halandó embernek valaha felajánlott legnagyobb szellemi kincsért sem. Amint az ember már eléggé kiábrándult azoktól a szomorú csalódásoktól, melyek az önzőség ostoba és csalóka követésével járnak, és miután felfedezte az alakias vallás sivárságát, csakis akkor lesz hajlandó teljes odaadással az országról szóló evangélium, a názáreti Jézus vallása felé fordulni.

A világnak több első kézből való vallásra van szüksége. Még a kereszténység – a huszadik század vallásainak legjobbjára – sem csak egy Jézusról szóló vallás, hanem nagymértékben olyasmi is, amit az emberek közvetve tapasztalnak meg. A vallásukat teljes mértékben úgy veszik, ahogy az elfogadott vallási tanítóik nekik átadják. Pedig mit tapasztalhatna meg egy eszmélő világ, ha Jézust úgy látná, ahogy valójában élt a földön és első kézből ismerné meg az ő életadó tanításait! A szép dolgokat leíró szavak nem képesek kiváltani a dolgok látványa okozta megindultságot, és a meggyőződésből fakadó szavak sem képesek olyan ösztönzést nyújtani az emberek lelkének, mint az Isten jelenléte megismerésének élménye. A várakozással teljes hit azonban mindörökké feltárja az ember lelkének reménykapuját az odaát lévő világok isteni értékeinek örökkévaló szellemi igazságaihoz való belépésre.

A kereszténység arra vetemedett, hogy az eszményképeit lealacsonyítsa az emberi kapzsiság, a háborús örület és a hatalomvágy kihívása előtt; Jézus vallása azonban szeplőtlen és minden másnál magasabb rendű szellemi felhívásként áll, arra szólítja fel az emberben lévő legjobbat, hogy emelkedjen az állati törzsejlődés mindezen örökségei fölé és kegyelemből érje el az igaz emberi beteljesülés erkölcsi magasságait.

A kereszténységet az alakiasságtól, a túlszervezettségtől, a túlzott észbeliségtől és az egyéb nem-szellemi irányzatoktól elszenvedhető lassú halál fenyegeti. A mai keresztény egyház nem a lendületes igazodást mutató hívők olyan testvérisége, mint amelyet Jézus azzal bízott meg, hogy folyamatosan vigye véghez az emberiség egymást követő nemzedékeinek szellemi átalakítását.

Az úgynevezett kereszténység társadalmi és kulturális mozgalommá, valamint vallási meggyőződéssé és szokássá vált. A mai kereszténység folyója számos régi, pogány ingoványba és sok barbár posványba folyik el; sok régi kulturális vízgőzűtő üríti vizét ebbe a mai műveltségfolyóba – valamint a magasan fekvő galileai táblavidék is, mely az egyedülinek tekintett forrása.

549. A jövő

A kereszténység valóban nagy szolgálatot tett ennek a világnak, de most Jézusra van a legnagyobb szükség. A világnak arra van szüksége, hogy lássa Jézust újra élni a földön a szellemtől született halandók tapasztalásában, akik eredményesen kinyilatkoztatják a Mestert minden embernek. Nincs értelme a korai kereszténység újjáélesztéséről beszélni; onnan kell továbbmennetek, ahol éppen vagytok. A mai műveltséget a jézusi élet új kinyilatkoztatásával kell szellemileg megkeresztelni és az örökkévaló üdvözülésről szóló evangéliuma új felfogásával kell megvilágosítani. Amikor Jézus így felemeltetik, minden embert magához von. Jézus tanítványainak hódítóknál többnek kell lenniük, minden ember számára az ösztönzés és a magasabb szintre emelt élet bőséges forrásainak kell lenniük. A vallás mindaddig csak az emberszeretet felmagasztalása, amíg az Isten jelenléte valóságának felfedezése istenivé nem teszi azt a személyes tapasztalásban.

Jézus földön töltött életének szépsége és fenségessége, emberi volta és istenisége, egyszerűsége és egyedisége olyan szembeszökő és megkapó képet mutat az ember megmentéséről és az Isten kinyilatkoztatásáról, hogy minden idők hittudósainak és bölcselőinek határozottan tartózkodniuk kellene attól, hogy arra vetemedjenek, hogy az Istennek az ember alakjában való, tapasztalás-meghaladó alászállásából hitvallásokat alkossanak vagy szellemi szolgásgot jelentő istentani rendszereket teremtsenek. Jézusban a világegyetem olyan halandó embert hozott létre, akiben a szeretet szelleme győzedelmeskedett az idő anyagi fogyatékoságai felett és legyőzte a fizikai eredet tényét.

Mindig tartásatok észben – az Istennek és az embereknek szükségük van egymásra. Mindegyikük egyaránt szükséges a világegyetem isteni rendeltetés szerinti véglegességének elérésében való teljes és végleges tapasztalatszerzéshez az örökkévaló személyiség részéről.

„Az Isten országa bennetek van” – valószínűleg ez volt a Jézus által valaha is tett legnagyobb kijelentés azon megnyilatkozása után, hogy az Atyja élő és szerető szellem.

A lelkeknek a Mester számára való megnyerésében nem a kényszer, a kötelesség vagy a megegyezés első mérföldje alakítja át az embert és az ő világát, hanem az önkéntes szolgálat és a szabadságszerető odaadás második mérföldje az, amelyen járva a jézusi ember kinyújtja a kezét, hogy a testvérét szeretetben megölelve, szellemi útmutatás mellett tovább küldje őt a halandói létezés felsőbb és isteni célja felé. A kereszténység már most az első mérföldet járja, az emberiség azonban erkölcsi sötétségben tespéd és botorkál, mert oly kevés igazi második mérföldes van – oly kevés olyan, magát Jézus követőjének mondó van, aki valóban úgy él és szeret, ahogy ő a tanítványainak megtanította, hogy miként éljenek, szeressenek és szolgáljanak.

A felhívás arra a kalandra, hogy az ember az ország jézusi testvériségének szellemi újjászületése révén egy új, átalakított emberi társadalmat építsen, mindenkit kell hogy lelkesítsen, aki hisz őbenne, hiszen az embereket nem kavarta fel semmi azóta, hogy az ő hűsvér testbeli társaiként jártak a földön.

Az Isten valóságát tagadó egyetlen társadalmi rend vagy politikai rendszer sem járulhat hozzá semmilyen építő és tartós jelleggel az emberi polgárosodás kibontakozásához. A kereszténység azonban, amennyire megosztott és elvilágiasodott manapság, maga képezi a legnagyobb akadályt a saját továbblépése előtt; különösen igaz ez a kelet esetében.

Az egyházelvűség egyszer s mindenkorra összeegyeztethetetlen azzal az élő hittel, gyarapodó szellemmel és első kézből való tapasztalással, mellyel azok rendelkeznek a mennyország szellemi társulásában, akik Jézusnak hites társai az emberek testvériségében. A múltbeli teljesítményekhez kötődő hagyományok őrzésének dicséretes vágya gyakran vezet a már kinőtt istenimádati rendszerek védelmezéséhez. Az ősi gondolkodási rendszerek fenntartására irányuló jó szándékú vágy eredményesen akadályozza azon új, megfelelő eszközök és módszerek előtérbe kerülését, melyek rendeltetése, hogy kielégítsék a mai emberek fejlődő és haladó elméinek szellemi vágyait. A huszadik század keresztény egyházai hasonlóképpen nagy, ám ennek tudatában egyáltalán nem lévő akadályokat képeznek a valódi evangélium – a názáreti Jézus tanításai – azonnali előrejutása előtt.

Sok olyan meggyőződéses személy, aki örömmel adózna hűséggel az evangélium Krisztusa iránt, roppant nehéznek találja, hogy lelkesen támogasson egy olyan egyházat, amely az ő életének és tanításainak szelleméből oly keveset mutat meg, és amelyről tévesen azt tanították, hogy ő alapította. Nem Jézus alapította az úgynevezett keresztény egyházat, de az ő természetével összeegyeztethető mindenféle módon támogatta azt, mint a földön teljesített életművének legjobb létező képviselőjét.

Ha a keresztény egyház fel merné karolni a Mester programját, a láthatólag közömbös ifjak ezrei rohannának, hogy csatlakozzanak egy ilyen szellemi vállalkozáshoz, és nem haboznának végig kitartani e nagy kalandban.

A kereszténység komolyan szembesül az egyik saját jelmondatában foglalt ítélettel: „Az önmagával meghasonlott ház nem állhat.” A nem-keresztény világ aligha fogja megadni magát egy önmagától megosztott kereszténységnek. Az élő Jézus az egyetlen remény a kereszténység esetleges egyesítésére. Az igaz egyház – a jézusi testvériség – láthatatlan, szellemi és azt egység, de nem szükségképpen egyformaság jellemzi. Az egyformaság a jellegében működésközpontú fizikai világ ismertetőjele. A szellemi egység az élő Jézussal való hit-szövetség gyümölcse. A látható egyháznak fel kell hagynia azzal, hogy hátráltatja az Isten országa láthatatlan, szellemi testvériségének előrehaladását. E testvériség rendeltetése az, hogy az intézményesített társadalmi szerveződéssel szemben éles ellentétet alkotó élő szervezetté váljon. Kellőképpen igénybe veheti a társadalmi szervezeteket, de azoknak nem szabad pótolniuk azt.

Azonban még a huszadik századi kereszténységet sem szabad lebecsülni. Az nem más, mint a számos korszakban élt, számos emberfajtába tartozó, Istent ismerő emberek együttes és kivételes erkölcsi tehetségének terméke, amely ténylegesen is a jóra törekvő legnagyobb erők egyike volt a földön, és ezért senki ne kezelje lekicsinylően, függetlenül annak eredendően meglévő és szerzett fogyatékoságaitól. A kereszténység még mindig azon igyekszik, hogy a gondolkodó emberek elméiben erős erkölcsi érzéseket keltsen.

Ám nincs mentség arra, hogy az egyház belekeveredik a kereskedelembe és a politikába; az ilyen szentségtelen szövetségek a Mester égbekiáltó elárulását jelentik. Az igazság valódi kedvelői nem egykönnyen fogják elfelejteni, hogy ez az erős, intézményesített egyház gyakran nem átalította megfojtani az újszülött hitet és üldözni az igazság hordozóit, akik éppen nem óhítú köntösben tűntek fel.

Nagyon is igaz, hogy az ilyen egyház nem maradt volna meg, ha csak nem lettek volna olyan emberek a világban, akik előnyben részesítették az ilyenfajta istenimádatot. Számos, szellemileg rest lélek keresi a szertartásos és szent hagyományok ősi és tekintélyelvű vallását. Az emberi törzsfejlődés és a szellemi haladás aligha elégséges arra, hogy képessé tegyen minden embert a vallási hatóság nélkülözésére. Az ország láthatatlan testvérisége igencsak magába foglalhatja a különféle társadalmi rendű és egyéni adottságú osztályokból építkező családok csoportjait, ha hajlandók igazi, szellem vezette Istenfiakká válni. De Jézus testvériségében nincs helye a szakadár felekezeti versengésnek, a csoportviszálynak, sem pedig az erkölcsi felsőbbrendűség és a szellemi tévedhetetlenség igényeinek.

A keresztények különböző csoportosulásai szolgálhatják a nyugati polgárosodott társadalmak különféle népei körében a jövődöbéli hívek számos különböző fajtájának összebékítését, ám a kereszténység effajta megosztottsága komoly gyengeséget jelent, amikor kísérletet tesz arra, hogy elvigye Jézus evangéliumát a keleti népekhez. Ezek az emberfajták még nem értik, hogy a kereszténységtől, mely egyre inkább egy Jézusról szóló vallássá vált, van egy némiképp különböző vallás, mégpedig Jézus vallása.

A világunk nagy reménysége Jézus új kinyilatkoztatásának lehetőségében van, mely az ő megmentő üzenetének új és teljesebb bemutatását jelenti, s amely szellemileg szeretetteljes szolgálatban egyesítené a magukat az ő követőinek vallók ma élő, számos családját.

Még a világias oktatás is tudna segíteni ebben a nagy szellemi megújulásban, ha több figyelmet fordítana arra, hogy megtanítsa az ifjúságot, hogy miként fogjon az élettervezéshez és a jellemfejlesztéshez. Minden oktatás célja az kellene legyen, hogy támogassa és előmozdítsa a legfelsőbb életcélt, egy nemes és kiegyensúlyozott személyiség kialakítását. Nagy szükség van erkölcsi fegyelem tanítására az oly sok maga kedvére való létezés helyett. Az ilyen alaphoz a vallás hozzáteheti a halandói élet kiteljesítésére és gazdagabbá tételére való szellemi ösztönzést, sőt az örökkévaló élet bizonyosságát és felsőbbségének elérését.

A kereszténység rögtönzött vallás, és ezért annak alacsony sebességfokozatban kell működnie. A magas fokozatú teljesítményeknek meg kell várniuk Jézus igazi vallásának új kinyilatkoztatását és általánosabb elfogadását. A kereszténység azonban nagy vallás, annak kell lennie, ha egy megfeszített ács hétköznapi tanítványai meg tudták eleveníteni azokat a tanításokat, melyek háromszáz év alatt meghódították a római világot, majd továbbmentek, hogy győzzenek a Rómát megdöntő barbárok felett is. Ugyanez a kereszténység hódította meg – nyelte el és emelte fel – a héber istentant és a görög bölcsélet teljes folyamát. Amikor ez a keresztény vallás több mint ezer évre mély öntudatlanságba zuhant a rejtelmek és a pogányság túladagolásának eredményeként, magától feltámadt és gyakorlatilag újból meghódította a teljes nyugati világot. A kereszténység eleget tartalmaz Jézus tanításaiból ahhoz, hogy halhatatlanná tegye azt.

Ha a kereszténység képes volna többet felfogni Jézus tanításaiból, akkor sokkal többet segíthetne a mai embernek abban, hogy megoldja az új és egyre összetettebbé váló nehézségeit.

A kereszténység nagy hátrányban van, mert az egész világ elméiben a nyugati polgárosultság társadalmi rendszerének, ipari világának és erkölcsi alapelveinek részeként azonosult; és így a kereszténység akaratlanul is egy olyan társadalom védnökeként tűnt fel, mely azon bűnösség terhe alatt tántorog, hogy

eltűri az eszményelvűség nélküli tudományt, az elvtelen politizálást, a munka nélkül szerzett vagyont, a korlátozás nélküli élvezetet, a jellem nélküli tudást, a lelkiismeret nélküli hatalmat és az erkölcsiségtől mentes ipart.

A mai kereszténység reménye az, hogy felhagy a nyugati polgárosultság társadalmi rendszereinek és ipari politikáinak támogatásával, miközben szerényen meghajol az általa oly buzgón felmagasztalt kereszt előtt, hogy ott újra megtanulja a názáreti Jézustól a halandó ember által valaha is meghallható legnagyobb igazságokat – az Isten atyóságának és az emberek közötti testvériségnek az élő evangéliumát.

550. JÉZUS HITE

Jézusnak magasztos és őszinte hite volt Istenben. Megtapasztalta a halandói lét mindennapos viszonyosságait, de vallási értelemben sohasem kételkedett az Isten óvó felügyeletének és irányításának bizonyosságában. Az ő hite az isteni jelenlétnek, a benne lakozó Igazító tevékenységének a felismeréséből született. Az ő hite nem volt sem hagyományelvű, sem merőben értelmi; hanem teljes mértékben személyes és tisztán szellemi.

Az emberi Jézus Istent szentnek, pártatlannak és nagynak, valamint igaznak, szépnek és jónak látta. Mindezen isteniségi sajátosságokat az elméjében úgy összpontosította, mint a „mennyei Atya akaratát”. Jézus Istene egyszerre volt „Izráel Szentje” és „az élő és szerető Atya a mennyben”. Az Isten mint Atya felfogás Jézusnál nem eredendően volt jelen, az eszmét azzal dicsőítette meg, hogy magasztos tapasztalássá emelte, így téve új kinyilatkoztatást az Istenről, valamint hirdette, hogy minden halandó teremtmény a szeretet ezen Atyjának gyermeke, ők az Isten fiai.

Jézus nem úgy ragaszkodott az Istenben való hithez, mint egy egész világgal szemben álló, ezen ellenséges és bűnös világgal halálos harcot vívó lélek tette volna; nem kizárólag azért folyamodott a hithez, hogy vigaszt nyerjen a nehézségek közepette vagy megnyugváshoz jusson az elrettentő kétségbeesésben; nála a hit nem pusztán megtévesztő ellentételezés volt az élet kellemetlen tapasztalataiért és fájdalmaiért. A halandó lét minden természetes nehézsége és mulandó ellentmondása közepette, hit révén, a mennyei Atya közvetlen jelenlétében tapasztalta meg az Istenben való legfelsőbb és feltétlen bizalom nyugalmát és érezte át az élet csodálatos, megélnékvő erejét. E diadalmas hit a tényleges szellemi előrehaladás élő megtapasztalása volt. Jézus komoly hozzájárulása az emberi tapasztalás értékeihez nem az volt, hogy oly sok új eszmét nyilatkoztatott ki a mennyei Atyáról, hanem az, hogy oly nagyszerűen és emberien mutatta meg az Istenben való élő hit új és nemes fajtáját. Az Isten e világegyetem egyetlen másik világán sem vált semelyik halandó életében olyan élő valósággá, mint a názáreti Jézus emberi tapasztalásában.

A Mester e világon megélt életében a helyi teremtszrésznek ez és minden más világa is egy új és nemesebb fajta vallást fedez fel, egy olyan vallást, mely az Egyetemes Atyával való személyes szellemi kapcsolaton alapul, és amelynek érvényét egyedül az igaz személyes tapasztalás legnagyobb tekintélye igazolja. Jézus ezen élő hite nem ködös elmélkedés volt, és e hit több volt, mint értelmi gondolkodás.

Az istentan rögzítheti, alakíthatja, meghatározhatja és elvszerűsítheti a hitet, de Jézus emberi életében a hit személyes, élő, eredeti, önkéntelen és tisztán szellemi volt. E hit nem hagyománytisztelet volt, és nem is tisztán értelmi meggyőződés, melyet szent hitvallásként tartott volna meg, hanem olyan magasztos tapasztalás és olyan mély meggyőződés volt, mely biztosan tartotta őt. Az ő hite oly valós és mindent magába foglaló volt, amely tökéletesen félresöpört mindenféle szellemi kétséget és eredményesen megszüntetett minden ellentétes vágyat. Semmi sem tudta letépni őt e lángoló, magasztos és tántoríthatatlan hit szellemi horgonyáról. Még a nyilvánvaló vereség idején vagy a csalódás és a fenyegető kétségbeesés fájdalmai közepette is higgadtan állt az isteni jelenlétben, félelem nélkül és a szellemi legyőzhetetlenség teljes tudatában. Jézus a rendíthetetlen hit birtoklásából eredően éltető bizonyosságot élvezett, és a megpróbáltatást hozó egyes élethelyzetekben mindig feltétlen hűséget mutatott az Atya akaratára. E fenséges hitétől még a méltatlan halál kegyetlen és közvetlen fenyegetése sem tántorította el.

Egy vallási lángelmében az erős szellemi hit nagyon sok esetben közvetlenül vészes megszállottsághoz, a vallásos én túlhangsúlyozásához vezet, de Jézusnál nem ez volt a helyzet. Őrá a rendkívüli hite és szellemi előrehaladása azért nem volt kedvezőtlen hatással a gyakorlati életben, mert ez a szellemi felmagasztalás az Istennel való személyes tapasztalásának teljesen akaratlan és önkéntelen lélekkifejeződése volt.

Jézus a mindent felülmúló és elvehetetlen szellemi hitében sohasem vált elvakulttá, mert e hit nem próbált meg elszakadni Jézusnak a társadalmi, gazdasági és erkölcsi élethelyzetek hétköznapi gyakorlatára vonatkozó, értelmileg kiegyensúlyozott értékítéleteitől. Az Ember Fia ragyogóan egyesített emberi személyiség volt; tökéletességgel felruházott isteni lény; aki kiválóan összehangolt és egyesített emberi és isteni lényként a földön egyetlen személyiségként működik. A Mester mindig összehangolta a lélek hitét a tapasztalás által edzett bölcsesség-értékelő képességével. A személyes hit, a szellemi remény és az erkölcsi odaadás mindig és kölcsönösen összefüggött egymással, mégpedig egy olyan páratlan vallási egységben, mely a személyes tiszteletben, a családszeretetben, a vallási kötelességben, a társadalmi elkötelezettségben és a gazdasági szükségszerűségben megnyilvánuló emberi hűség valóságának és szentségének szenvedélyes felismerésével alkotott szerves egységet.

Jézus hite minden, az Isten országában megtalálható szellemértéket megjelenített; ezért mondta, „Először a mennyországot keressétek.” Jézus látta, hogy az ország haladó, eszményi közössége az „Isten akarata” megglátásán és teljesítésén alapul. A tanítványainak tanított ima lényege az volt, hogy „Jöjjön el a te országod; a te akaratod legyen meg.” Miután úgy fogta fel az országot, mint amely az Isten akaratából áll, magát az ország bámulatos önzetlenséggel és határtalan lelkesedéssel való megteremtése ügyének szentelte. De a komoly küldetésében és a rendkívüli élete alatt sohasem mutatkozott meg sem a megszállott ember dühe, sem a vallási önzés felületes üressége.

A Mester egész életét következetesen meghatározta az élő hit, a magasztos vallásos tapasztalás. Ez a szellemi beállítottság teljes mértékben uralta a gondolkodását és az érzéseit, a hitéletét és az imádkozását, a tanítását és a szónoklatait. Az ilyen személyes hit a mennyei Atya útmutatása és védelme bizonyosságában, a fiú egyedi életében biztonságot és a szellem valóságában való elmélyülés lehetőségét kölcsönzi. És mégis, az isteniséggel való szoros kapcsolat nagyon mélyen gyökerező tudata ellenére, ez a galileai, az Isten galileaija, amikor Jó Tanítóként szólították, azonnal azt felelte, „Miért mondasz engem jónak?” Amikor ilyen kiváló önzetlenséggel szembesülünk, kezdjük érteni, hogy az Egyetemes Atya miként találta lehetségesnek, hogy oly teljes körűen mutassa meg magát neki, és hogy magát rajta keresztül nyilatkoztassa ki a teremtsrészek halandóinak.

Jézus a teremtsrészek embereként minden felajánlás legnagyobbikát tette meg Istennek: a saját akaratát ajánlotta és szentelte az isteni akarat megcselekedése fenséges szolgálatának. Jézus mindig is és következetesen, teljesen az Atya akarata szerint értelmezte a vallást. Amikor a Mester léptávját tanulmányozzátok az ima vagy a vallási élet bármely más sajátsága vonatkozásában, ne sokat foglalkozzatok azzal, amit tanított, hanem inkább azzal, amit tett. Jézus sohasem vallási kötelességből imádkozott. Számára az ima a szellemi hozzáállás őszinte kifejezése, a lélekhűség kinyilvánítása, a személyes odaadás megmutatása, köszönetnyilvánítás, az érzelmi feszültség elkerülésének és az összeütközés kialakulásának megelőző eszköze, az értelem magasabb szintű működése, továbbá a vágy megnemesítésének, az erkölcsi döntés igazolásának, a gondolat gazdagításának, a felsőbb hajlamok teljes megerősítésének, a késztetés szentesítésének, a nézőpont tisztázásának, a hit kinyilvánításának, a saját akarat feltétlen alárendelésének, a bizakodás fenséges megerősítésének, a bátorság kinyilatkoztatásának, a felfedezés kimondásának, a legfelsőbb szintű odaadás megvallásának és a szentesítés érvényesítésének módja, a nehézségekhez való alkalmazkodás eljárása volt, valamint az egyesített lélekerők nagyfokú mozgósítása annak érdekében, hogy ellenálljon minden emberi hajlamnak az önzőség, a rossz és a bűn iránt. Ilyen, magát imádságosan az Atyja akarata megcselekedésének szentelő életet élt és életét épp ilyen imával fejezte be diadalmasan. Az ő páratlan vallásos életének titka az Isten jelenlétének tudata volt; melyet értelmes imádkozás és őszinte istenimádat – az Istennel való töretlen közösség – által ért el, nem pedig vezetettség, hangok, látomások vagy rendkívüli vallási szokások révén.

Jézus földi életében a vallás élő tapasztalás volt, közvetlen és személyes elmozdulás a szellemi hódolattól a gyakorlatias pártatlanság felé. Jézus hite meghozta az isteni szellem minden másnál magasabb rendű gyümölcseit. Az ő hite nem éretlen és együgyű volt, mint egy gyermeké, de sok tekintetben hasonlított a gyermeki elme gyanútlan bizodalmaéhoz. Jézus sok szempontból úgy bízott Istenben, ahogy a gyermek bízik a szülőjében. Mélyen bízott a világegyetemben – éppen úgy, ahogy a gyermek bízik a szülői környezetében. Jézus őszinte hite a világegyetem alapvető jóságában nagyon sokban hasonlított arra, ahogy a gyermek bízik a földi környezetének biztonságosságában. Úgy bízott a mennyei Atyában, ahogy a gyermek számít a földi szülőjére, és az ő lángoló hite soha egy pillanatra sem kételkedett a mennyei Atya óvó felügyeletének bizonyosságában. Nem zavarták meg komolyabban félelmek, kétségek és kételkedések. Hitetlenség nem akadályozta az életének szabad és eredeti kifejeződését. Egy felnőtt ember rendíthetetlen és értelmes bátorságát egyesítette egy hívő gyermek őszinte és bizakodó derűlátásával. Hite a bizakodás olyan magasságaiba emelkedett, amely mentes volt a félelemtől.

Jézus hite egy gyermek bizodalmanak tisztaságát érte el. Az ő hite oly abszolút és feltétlen lévén, érzékeny volt a lénytársaival való kapcsolat varázsára és a világegyetem csodáira. Az istenire irányuló bizalma oly teljes és oly biztos volt, hogy az a feltétlen személyes biztonság öröme és bizonyosságát eredményezte. Az ő vallásos tapasztalásában nem volt semmi tétovaság vagy színlelés. A felnőtt ember ezen óriási értelmében a gyermek hite a legfelsőbb módon uralkodott minden, a vallási tudattal kapcsolatos dologban. Nincs semmi különös abban, hogy egyszer azt mondta, „Hacsak nem váltok olyanná, mint egy kisgyermek, nem léphettek be az országba.” Attól eltekintve, hogy Jézus hite gyermeki volt, az semmilyen értelemben nem volt gyerekes.

Jézus nem azt várja el a tanítványaitól, hogy higgyenek benne, hanem azt, hogy higgyenek vele, higgyenek az Isten szeretetének valóságában és teljes bizalommal fogadják el a mennyei Atyához fűződő fiúság bizonyosságának biztonságát. A Mester azt szeretné, hogy minden követője teljesen osztozzon az ő minden másnál magasabb rendű hitében. Jézus a legmeghatóbb módon arra készítette a követőit, hogy ne csak azt higgyék, amit ő hitt, hanem higgyenek úgy is, ahogy ő hitt. Ez a teljes jelentése az ő legfelsőbb követelményének, „Kövess.”

Jézus a földi életét egy nagy célnak szentelte – hogy az Atya akaratát megcselekedje, az emberi életet vallásosan és hit által élje meg. Jézus hite bizodalmas volt, olyan, mint egy gyermeké, de teljesen mentes volt az elbizakodottságtól. Komoly és határozott döntéseket hozott, bátran szembenézett számos csalódással, eltökélten leküzdött rendkívüli nehézségeket, és rendületlenül szembenézett a kötelesség rideg kihívásaival. Erős akaratot és kifogyhatatlan bizodalmat igényelt hinni abban, amit Jézus hitt és ahogy hitt.

551. Jézus – az ember

Jézusnak az Atya akaratát és az ember szolgálata iránti odaadása több volt, mint halandói elhatározás és eltökélt emberi szándék; ő ugyanis őszintén és fenntartások nélkül szentelte magát ennek a szeretetátadásnak. Függetlenül attól, hogy az isteni Fiú főhatalma milyen nagy jelentőségű tény, nem szabad eltávolítanotok az emberi Jézust az emberektől. A Mester emberként és Istenként emelkedett magasra; ő az emberekhez tartozik; az emberek őhöz tartoznak. Milyen szerencsétlen dolog, amikor magát a vallást úgy félreértelmezik, hogy az emberi Jézust eltávolítják a küzdő halandóktól! A Krisztus emberségéről vagy istenségéről folytatott viták ne homályosítsák el azt a megmentő igazságot, hogy a názáreti Jézus olyan vallásos ember volt, aki hit révén érte el az Isten akaratának megismerését és megcselekedését; ő volt a legigazabbul vallásos ember, aki a világunkon valaha is élt.

Megérett az idő arra, hogy az ember tanúja legyen, amint a tizenkilenc évszázad istentani hagyományai és vallási tantételei közepette az emberi Jézus jelképesen feltámad a halotti sírjából. A názáreti Jézust többé már nem szabad feláldozni, még a megdicsőült Krisztus nagyszerű felfogásáért sem. Milyen felemelő szolgálat lenne, ha ezen a kinyilatkoztatáson keresztül az Ember Fia kiszabadulna a hagyományelvű istentan sírjából, és az élő Jézusként lépne az ő nevét viselő egyház elé és minden más vallás elé is! A hívek keresztény közössége bizonyosan nem habozna ilyen hitbeli és életmódbeli

igazodást végezni, mely képessé tenné a Mester „követésére” azon valós élete megmutatása által, mely az Atya akarata megcselekedése tekintetében hithű odaadást, az ember önzetlen szolgálata esetében pedig elhivatottságot jelent. Félnék-e a magukat keresztényeknek mondók attól, hogy leleplezzék a társadalmi tiszteletreméltóság és az önzésből eredő gazdasági összhanghiány önelégült és el nem hivatott közösségét? Félné-e az intézményesített kereszténység a hagyományos egyházi tekintély esetleges veszélybe sodrásától vagy esetleges lerombolásától, ha a galileai Jézus visszahelyeztetik a halandó emberek elméjébe és lelkébe, mint a személyes vallásos élet eszményképe? Valóban, a keresztény polgárosultság társadalmi újraalkalmazkodásai, gazdasági átalakulásai, erkölcsi megújódásai és vallási felülvizsgálatai gyökeresek és forradalmiak lennének, ha Jézus élő vallása hirtelenül kiszorítaná a Jézusról szóló istentani vallást.

„Jézust követni” azt jelenti, hogy az ember személyesen is osztozik az ő vallásos hitében és belép a Mesternek az emberért végzett önzetlen szolgálat jellemezte élete szellemébe. Az emberi életben az egyik legfontosabb dolog az, hogy az ember rálásson arra, hogy Jézus mit hitt, felfedezze az ő eszményképeit és törekedjen az ő magasztos életcéljának elérésére. Minden emberi tudás közül az bír a legnagyobb értékkel, hogy az ember megismerje Jézus vallási életét és hogy miként élte azt.

Az egyszerű emberek örömmel hallgatták Jézust, és ismét válaszolni fognak az ő elhivatott, vallásos késztetést mutató, őszinte emberi életének bemutatására, ha ezek az igazságok megint hirdettetni fognak a világnak. Az emberek azért hallgatták őt örömmel, mert egy volt közülük, egy szerény, avatatlan ember; a világ legnagyobb vallási tanítója valóban nem volt képzett tanító.

Az ország híveinek nem szabadna célul tűzniük Jézus húsvér testben eltöltött, külső szemlélő által megfigyelt életének tényleges másolását, inkább a hitében kellene osztozniuk; bízniuk Istenben, ahogy ő bízott Istenben és hinni az emberekben, ahogy ő hitt az emberekben. Jézus sohasem vitatkozott sem az Isten atyaságáról, sem az emberek közötti testvériségről; ő az élő szemléltetése volt az egyiknek és mélységes megmutatása a másoknak.

Éppen úgy, ahogy az embereknek az emberi tudatosságtól az isteni felismerésig kell fejlődniük, úgy emelkedett Jézus az emberi természettől az Isten természetének tudatáig. A Mester az emberitől az isteniig tartó nagy felemelkedést a halandói értelme hitének és a benne lakozó Igazító működésének közös teljesítménye révén érte el. Az isteni teljesség elérésének tényszerű felismerését (miközben mindvégig teljesen tudatában volt az emberi lényé valóságának) az istenivé lényegülés hitbeli tudatosulásának hét fejlődési szakasza kísérte. A fokozatos önmegvalósítás e szakaszait a Mester alászállási tapasztalásában a következő rendkívüli események határolták el:

1. A Gondolatigazító megérkezése.
2. A hírnök, aki Jeruzsálemben jelent meg neki, amikor a Mester nagyjából tizenkét éves volt.
3. A megkeresztelését kísérő megnyilatkozások.
4. Az Átlényegülés hegyén átélt tapasztalások.
5. A félszellemi feltámadás.
6. A szellemi felemelkedés.
7. A paradicsomi Atya általi végleges befogadása, a világegyeteme feletti korlátlan főhatalom adományozása.

552. Jézus vallása

Egy napon a keresztény egyházban zajló újjászervezés elég mélyre hatol ahhoz, hogy visszavezessen Jézusnak, a hitünk szerzőjének és teljesítőjének hamisítatlan vallási tanításaihoz. Hirdethettek vallást Jézusról, de okvetlenül Jézusnak a vallását kell élnetek. A pünkösd lelkesültségében Péter akaratlanul is életre hívott egy új vallást, a feltámadt és megdicsőült Krisztus vallását. Pál apostol később átalakította ezt az új örömhírt a kereszténységgé, egy olyan vallássá, melyben a saját istentani nézeteit és Jézussal kapcsolatban a damaszkuszi úton szerzett személyes élményét testesíti meg. Az országról szóló örömhír a galileai Jézus személyes vallási tapasztalatán alapul; a kereszténység csaknem kizárólag Pál apostol

személyes vallási élményén alapszik. Az Újszövetséget csaknem teljes egészében nem Jézus jelentős és ösztönző vallási életének, hanem a Pál-féle vallási élmény ismertetésének és az ő személyes meggyőződéseinek bemutatásának szentelik. E kijelentés alól említésre méltó kivétel – eltekintve a Máté, Márk és Lukács szerinti örömhír bizonyos részeitől – a zsidóknak írt levél és Jakab levele. Az írásában még Péter is csak egyszer tért vissza a Mestere személyes vallási életéhez. Az Újszövetség nagyszerű keresztény írás, de csak szerényen jézusi.

Jézus a húsvér testben élt élete során komoly vallási gyarapodást mutat – az áhítat és az emberi hódolat kezdeti eszméitől, a személyes szellemi közösség évein keresztül egészen addig, míg végül eljutott az Atyával való egysége tudatának fejlett és magasztos szintjére. És így, egy rövid életben, Jézus átesett a vallásos szellemi fejlődés ama tapasztalásán, melyet az ember a földön kezd meg és rendszerint csak azt követően él át a maga teljességében, hogy hosszú időt eltöltött a paradicsomi előtti létpálya egymást követő szintjeinek szellemi felkészítő tanhelyein. Jézus a személyes vallásos tapasztalás hitbizonyosságainak tisztán emberi tudatától fejlődött azokig a fenséges szellemi magasságokig, ahol határozottan felismerte az isteni természetét, valamint addig, hogy tudatosulhatott benne az Egyetemes Atyával való szoros közösség egy világegyetem irányításában. A halandói függőség ama szerény rendjétől indulva fejlődött – mely arra sarkallta, hogy önkéntelenül is azt mondja az őt Jó Tanítónak nevezőnek, „Miért hívsz engem jónak? Senki sem jó, csak az Isten,” – az elért isteniség azon magasztos tudatára, mely annak kimondására bírta, „Ki vádol bűnnel engem közületek?” Ez a fokozatos felemelkedés az emberitől az istenihez kizárólag halandói teljesítmény volt. Amikor így elérte az isteniséget, ő még mindig ugyanaz az emberi Jézus volt, az Ember Fia és az Isten Fia.

Márk, Máté és Lukács megőriz valamennyit az emberi Jézus képéből, amint éppen nagyszerű küzdelmét vívja azért, hogy megbizonyosodjék az isteni akarat felől és meg is cselekedje azt az akaratot. János a győzelmes Jézusról alkot képet, amint az isteniség teljes tudatában járt a földön. A Mester életét tanulmányozók nagy tévedése az, hogy némelyek teljesen emberinek fogták fel őt, míg mások kizárólag isteniként gondoltak rá. Ő a teljes tapasztalásában igazán emberi és isteni volt, és még most is az.

A legnagyobb hibát azonban ott követték el, hogy míg az emberi Jézusról úgy gondolták, hogy vallása van, az isteni Jézus (Krisztus) csaknem egy éjszaka alatt vallássá lett. Pál kereszténysége biztosította az isteni Krisztus imádását, de csaknem teljesen szem elől tévesztette a Galileából való, vitézül küzdő emberi Jézust, aki a személyes vallásos hitének bátorsága és a benne lakozó Igazító hősiessége révén emelkedett fel az emberi lényének alacsony szintjeiről odáig, hogy az isteniséggel eggyé váljon, s így azzá az új és élő úttá legyen, mely által minden halandó felemelkedhet az emberiségről az isteniségre. A halandók a szellemiség minden szakaszában és minden világon megtalálhatják Jézus személyes életében azt, ami erőt ad nekik és ösztönzi őket, amint a legalsó szellemszintekről felfelé fejlődve eljutnak a legfelsőbb isteni értékekig, eljutnak a minden személyes vallásos tapasztalás kezdetétől annak beteljesüléséig.

Az Újszövetség megírása idején nem csak hogy igen mélyen hittek a feltámadt Krisztus isteniségében, hanem odaadón és őszintén hittek az ő közeli visszatérésében is, hogy a földön kiteljesíti a mennyországot. Az Úr azonnali visszatérésébe vetett ezen erős hitnek sok köze volt ahhoz, hogy hajlamosak voltak kihagyni a feljegyzésből azokat a hivatkozásokat, melyek a Mester tisztán emberi tapasztalásait és sajátosságait mutatták be. Az egész keresztény mozgalom eltávolodott a názáreti Jézus emberi képétől a feltámadt Krisztus, a megdicsőült és rövidesen visszatérő Úr Jézus Krisztus felmagasztalásának irányába.

Jézus az Isten akarata megcselekedésében és az emberi testvériség szolgálatában való személyes tapasztalatszerzés vallását alapította meg; Pál olyan vallást alapított, amelyben a megdicsőült Jézus vált az imádat tárgyává és a testvériség az isteni Krisztusban hívő társakból állt. Jézus alászállásában e két felfogás magvában megvolt az ő isteni-emberi életében, és tényleg sajnálatos, hogy a követői nem egy olyan egyesített vallást teremtettek, mely kellően elismerhette volna a Mesternek mind az emberi, mind az isteni természetét, minthogy azok elválaszthatatlanul össze voltak kötve a földi életében és oly dicsőségesen meg is jelentek az országról szóló eredeti örömhírben.

Jézus némely erősebb kijelentése nem rázna meg és nem kavarna fel titeket, ha emlékeznétek arra, hogy ő volt a világ legőszintébb és legodaadóbb vallási híve. Teljesen elhivatott halandó volt, feltétlenül az Atyja akarata megcselekedésének szentelte magát. Az ő látszólag kemény kijelentései közül sok inkább volt a hit személyes megvallása és az odaadás fogadalma, mintsem a követőinek szóló parancs. Éppen ezen egycélúság és önzetlen odaadás volt az, amely képessé tette arra, hogy ilyen rendkívüli haladást érjen el az emberi elme meghódításában egy rövid élet alatt. Az ő számos nyilatkozatát úgy kell tekinteni, mint annak megvallását, hogy mit követelt meg magától, mintsem hogy mit igényelt az ő összes követőjétől. Az ország ügye iránti odaadásában Jézus felégetett minden hidat maga mögött; feláldozott mindent, ami az Atyja akaratának megcselekedését akadályozta.

Jézus azért áldotta a szegényeket, mert ők rendszerint egyenesek és jámborak voltak; azért marasztalta el a gazdagokat, mert ők rendszerint feslettek és vallástalanok voltak. De ugyanúgy elítélte a vallástalan nincstelent és dicsérte az elhivatott és istenimádó jó módút.

Jézus arra ösztönözte az embereket, hogy érezzék otthon magukat a világban; megszabadította őket a tabu rabszolgaságától és megtanította nekik, hogy a világ nem alapvetően rossz. Ő nem arra vágyott, hogy elmeneküljön a földi életéből; teljesen elsajátította egy olyan módszert, mellyel elfogadhatóan megcselekedte az Atya akaratát, amíg a húsvér testben tartózkodott. Eszményelvű vallási életet élt egy valószínű világ kellős közepén. Jézus nem osztozott Pálnak az emberiségre vonatkozó borúlátó nézetében. A Mester úgy tekintett az emberekre, mint az Isten fiaira, és nagyszerű, örökkévaló jövőt látott azok esetében, akik a továbbélést választották. Ő nem erkölcsi szkeptikus volt; az embert igenlő felfogásban szemlélte, nem pedig nemlegesben. A legtöbb embert inkább gyengének, mintsem gonosznak látta, inkább zavartnak, mintsem romlottnak. De függetlenül a helyzetüktől, ők mindannyian az Isten gyermekei és az ő testvérei.

Azt tanította az embereknek, hogy tulajdonítsanak nagy értéket maguknak az időben és az örökkévalóságban. E nagyra értékelés következtében, melyet Jézus az emberek esetében mutatott, hajlandó volt teljesen odaadni magát az emberiség lankadatlan szolgálatában. A végesnek ez a végtelen értékelése volt az, ami az arany szabályt alapvető tényezővé tette a vallásában. Milyen halandó esetében is maradhatna el a felemeltetés annak eredményeképp, hogy Jézusnak ily rendkívüli hite van benne?

Jézus nem ajánlott szabályokat a társadalmi haladáshoz; az övé vallási küldetés volt, és a vallás kizárólagosan egyéni tapasztalás. A társadalom leghaladóbb teljesítményeként kitűzött végső cél sohasem remélheti, hogy meghaladja az Isten atyaságának felismerésén alapuló, emberek közötti jézusi testvériséget. Minden társadalmi előrehaladásra vonatkozó eszménykép csakis ezen isteni ország eljövetele által valósulhat meg.

553. A vallás felsősége

A személyes, szellemi vallásos tapasztalás hatékony megoldást jelent a legtöbb halandói nehézségre; az minden emberi kihívás eredményes válogatója, kiértékelője és igazítója. A vallás nem szünteti meg vagy számolja fel az emberi nehézségeket, de eloszlatja, elnyeli, megvilágítja és meghaladja azokat. Az igaz vallás egyesíti a személyiséget a minden halandói követelményhez való eredményes alkalmazkodás érdekében. A vallásos hit – az emberben lakozó isteni jelenlét határozott vezetése – mindig képessé teszi az Istent ismerő embert ama szakadék áthidalására, mely az értelmi okszerű gondolkodás és a lélek határozott bizonyágtételei között tátong, mely előbbi az Egyetemes Első Okot úgy ismeri mint Azt, utóbbi pedig úgy mint Őt, Jézus örömhírének mennyei Atyját, az emberi üdvözülés személyes Istenét.

Az egyetemes valóságban csupán három elem van: tény, eszme és kapcsolat. A vallási tudat úgy azonosítja ezeket a valóságokat, mint tudomány, bölcsélet és igazság. A bölcsélet hajlana a tevékenységeket úgy szemlélni, mint értelem, bölcsesség és hit – vagyis mint fizikai valóság, értelmi valóság és szellemi valóság. E valóságokat mi szokás szerint úgy jelöljük, mint dolog, jelentéstartalom és érték.

A valóság fokozatos megértése egyenértékű az Istenhez közelítéssel. Az Isten megtalálása, a valósággal való azonosság tudata egyenértékű az önkiteljesedés – önteljesség és önegészség – megtapasztalásával. A teljes valóság megtapasztalása az Isten teljes felismerését jelenti, az Isten megismerése megtapasztalásának véglegességét.

Az emberi élet teljességére vonatkozik, hogy az embert tény oktatja, bölcsesség nemesíti és vallásos hit menti meg – igazolja.

A fizikai bizonyosság a tudomány oktanában áll fenn; az erkölcsi bizonyosság az életfelfogás bölcsességében; a szellemi bizonyosság pedig az igaz vallásos tapasztalás igazságában.

Az ember elméje azért érheti el a szellemi alapú éleslátás magas szintjeit és az értékek isteniségének megfelelő szféráit, mert nem teljesen anyagi. Az ember elméjében van egy szellemi mag – az isteni jelenlét Igazítója. Az emberi elmében ott lévő szellemjelenlétre három külön bizonyíték van:

1. Az emberbaráti közösség – szeretet. A tisztán állati elme lehet társas az önvédelemben, de csak a szellem által segített értelem önzetlenül emberbaráti és fenntartás nélkül szeretetteljes.
2. A világegyetem értelmezése – bölcsesség. Csak a szellem által segített elme képes megérteni azt, hogy a világegyetem barátságos az egyénnel.
3. Az élet szellemi kiértékelése – istenimádat. Csak a szellem által segített ember képes felfogni az isteni jelenlétet és arra törekedni, hogy teljesebb tapasztalásra tegyen szert az isteniség ezen ízelítőjében és ízelítőjével.

Az emberi elme nem teremt valódi értékeket; az emberi tapasztalás nem eredményez világegyetemi látásmódot. Az éleslátást, az erkölcsi értékek felismerését és a szellemi jelentéstartalmak megkülönböztetését illetően minden, amit az emberi elme tehet az, hogy felfedez, felismer, értelmez és választ.

A halandói elme a világegyetem erkölcsi értékeire három alapvető megítélés vagy választás gyakorlása révén tehet szert értelmileg:

1. Ön-megítélés – erkölcsi választás.
2. Társas-megítélés – etikus választás.
3. Isten-megítélés – vallási választás.

Ebből kitűnik, hogy minden emberi előrehaladás a kinyilatkoztatás és fejlődés együttes módszerével érhető el.

Ha az emberben nem lakozna egy isteni szerető, akkor az ember nem tudna önzetlenül és szellemi értelemben szeretni. Ha az elmében nem élne egy fordító, akkor az ember nem tudná igazán megérteni a világegyetem egységét. Ha az embernél nem lakozna egy kiértékelő, akkor sehogy sem tudna erkölcsi értékeket tisztelni és szellemi jelentéstartalmakat elismerni. Ez a szerető magából a végtelen szeretet forrásából származik; ez a fordító része az Egyetemes Egységnek; ez a kiértékelő az isteni és örök valóság minden abszolút értéke Középpontjának és Forrásának gyermeke.

A vallási jelentéstartalom melletti erkölcsi ítéletalkotás – a szellemi alapú éleslátás – maga után vonja az egyén választását a jó és a rossz, az igazság és a vétkek, az anyagi és a szellemi, az emberi és az isteni, az idő és az örökkévalóság között. Az emberi továbbélés nagymértékben függ attól, hogy az emberi saját akarat mennyire szentelődik azon értékek választásának, melyeket ez a szellem-érték válogató – az emberben lakozó fordító és egyesítő – kiválasztott. A személyes vallásos tapasztalás két szakaszban nyilvánul meg: az emberi elme felfedezése és a benne lakozó isteni szellem kinyilatkoztatása által. A túlzott álokoskodás miatt vagy a magukat vallási híveknek mondók vallástalan viselkedésének eredményeként egy ember vagy akár egy emberi nemzedék is dönthet úgy, hogy felhagy a benne lakozó Isten felfedezésére irányuló erőfeszítéssel; elmulaszthatják a fejlődést az isteni kinyilatkoztatásban és elmulaszthatják az isteni kinyilatkoztatás elérését. Ám a szellemi fejlődés nélküliség ilyen beállítottságai a bennük lakozó Gondolatigazító jelenléte és befolyása miatt nem maradhatnak fenn sokáig.

E benső isteni valóság mély megtapasztalása mindörökké meghaladja a fizikai tudományok durva, anyagelvű eljárását. Szellemi örömet nem tudtok mikroszkóp alá tenni; a szeretet súlyát nem mérhetitek mérlegen; erkölcsi értékeket nem mérhettek meg; és a szellemi istenimádat minőségét sem becsülhetitek meg.

A hébereknél komoly erkölcsi vallásuk volt; a görögök szépségvallást alakítottak ki; Pál és a vele együtt küzdők hiten, reményen és irgalmasságon alapuló vallást hoztak létre. Jézus szeretetvallást nyilatkoztatott ki és példázott: ami biztonság, öröm és megelégedettség az Atya szeretetében, s amely azt követően jön el, hogy az ember megosztja e szeretetet az emberi testvériség szolgálatában.

Amikor megfontolt erkölcsi döntést hoz az ember, nyomban megtapasztalja a lelke új isteni tartalommal való eltöltését. Az erkölcsi választás a vallás része, mely készítés a külső körülményekre adandó belső válaszra. De az ilyen valódi vallás nem tisztán személyes élmény. Annak az egyénnek a teljes alanyiságát meghatározza, aki értelmesen és szakszerűen, tárgyilagos választ ad a világegyetemmel és annak Alkotójával kapcsolatban.

A szeretni és szeretve lenni nagyszerű és érzékszerven túli élménye attól még nem csak egy pszichikai káprázat, hogy oly tisztán személyes. A halandó lényekkel társuló, igazán isteni és tényleges valóság, vagyis a Gondolatigazító, az emberi megfigyelés számára kizárólagosan személyes jelenséggé működik. Az ember a legfelsőbb tárgyas valósággal, Istennel, csakis az ő megismerésének, imádásának és a hozzá fűződő fiúi viszony felismerésének tisztán személyes megtapasztalásán keresztül teremt kapcsolatot.

Az igaz vallásos istenimádat nem az önámítás hasztalan magánbeszéde. Az istenimádás személyes közösség azzal, amely istenmód valós, azzal, amely maga a valóság forrása. Az ember az istenimádás révén a jobbra válásra törekszik, s ezáltal végül eléri a legjobbat.

Az igazság, a szépség és a jóság eszményítése és megkísérelt szolgálata nem helyettesíti az igaz vallásos tapasztalást – a szellemi valóságot. A pszichológia és az eszményelvűség nem egyenértékű a vallási valósággal. Az emberi értelem kivetülései valóban létrehozhatnak hamis isteneket – isteneket az ember képére – de az igazi Isten-tudat nem ilyen eredetű. Az Isten-tudat a bensőben lévő szellemben lakozik. Az ember sok vallási rendszere származik az emberi értelem kifejeződéseiből, az Isten-tudat azonban nem szükségképpen képezi részét a vallási rabszolgaság torz rendszereinek.

Az Isten nem pusztán az ember eszményelvűségének találmánya; éppen hogy ő a forrása minden ilyen állatfeletti látásmódnak és értéknek. Az Isten nem valamiféle feltevés, melyet az igazságról, a szépségről és a jóságról alkotott emberi fogalmak egyesítésére alakítottak ki; ő a szeretet személyisége, akiből mindeme világegyetemi megnyilvánulások származnak. Az ember világának igazságát, szépségét és jóságát a paradicsomi valóságok felé emelkedő halandók tapasztalásának egyre erősödő szellemi lényegűsége egyesíti. Az igazság, a szépség és a jóság egysége csak az Istent ismerő személyiség szellemi tapasztalásában ismerhető fel.

Az erkölcsiség lényeges, előzetesen létező talaja a személyes Isten-tudatnak, az Igazító benső jelenléte személyes felismerésének, azonban nem az ilyen erkölcsiség a forrása a vallásos tapasztalásnak és az ebből fakadó szellemi alapú élelétnek. Az erkölcsi természet állatfeletti, de szellemalatti. Az erkölcsiség egyenértékű a kötelesség elismerésével, a helyes és a helytelen létezésének felismerésével. Az erkölcs sávja úgy ékelődik az állati és az emberi fajtájú elme közé, ahogy a félszellemi működik a személyiségelnyerés anyagi és szellemi szférái között.

Az evolúciós elme képes felfedezni törvényt, erkölcsöket és etikát; az adományozott szellem, az emberben lakozó Igazító azonban kinyilatkoztatja a fejlődő emberi elmének a törvényhozót, az Atya-forrását mindannak, ami igaz, szép és jó; és az ilyen megvilágosodott embernek már olyan vallása van és szellemi értelemben úgy fel van szerelve, hogy képes megkezdeni az Isten hosszú és kalandos megkeresését.

Az erkölcsiség nem szükségképpen szellemi; lehet teljesen és tisztán emberi, jóllehet az igazi vallás minden erkölcsi értéket fokoz, azokat több jelentéstartalommal tölti meg. A vallás nélküli erkölcsiség

nem mutat végleges jóságot és nem gondoskodik még a saját erkölcsi értékeinek túléléséről sem. A vallás gondoskodik mindannak a fokozásáról, megdicsőítéséről és biztos túléléséről, amit az erkölcsiség felismer és elfogad.

A vallás a tudomány, a művészet, a bölcselet, az etika és az erkölcsök felett áll, de nem független azoktól. Azok mind feloldhatatlanul kölcsönös kapcsolatban vannak egymással a személyes és társas emberi tapasztalásban. A vallás az ember legfelsőbb tapasztalása a halandói természetben, a véges nyelv azonban örökre lehetetlenné teszi az istentan számára, hogy megfelelően leírja az igaz vallási tapasztalatot.

A vallási éleslátás olyan erővel rendelkezik, amely képes a vereséget felsőbb vágyakká és új elhatározásokká alakítani. A szeretet az ember által igénybe vehető legnagyobb készlet a világegyetemi felemelkedés során. De az igazságtól, szépségtől és jóságtól megfosztott szeretet csak érzés, bölcséleti torzítás, pszichikai káprázat, szellemi ámítás. A szeretetnek mindig újra kell értelmeződnie a félszellemi fejlődés és a szellemfejlődés egymást követő szintjein.

A művészet az ember azon kísérletéből származik, hogy a vágyott szépség érdekében elmeneküljön az anyagi környezetéből; egy nagyvonalú tett a félszellemi szint irányában. A tudomány az ember azon igyekezete, hogy megoldja az anyagi világegyetem nyilvánvaló rejtélyeit. A bölcselet az embernek az emberi tapasztalás egyesítésére tett kísérlete. A vallás az ember legnagyobb cselekedete, az ő nagyszerű törekvése a végleges valóság megragadására, az ő elszántsága arra, hogy megtalálja Istent és olyan legyen, mint ő.

A vallásos tapasztalás területén a szellemi lehetőség magvában rejlő valóság. Az ember előremutató szellemi készítése nem pszichikai káprázat. Az ember ábrándozása a világegyetemről talán nem mindenben tényszerű, viszont nagyon is sok benne az igazság.

Egyes emberek élete túl nagyszerű és túl nemes a tisztán sikerkereső működés szintjére való alászálláshoz. Az állatnak alkalmazkodnia kell a környezethez, de a vallásos ember meghaladja a környezetét, mert az isteni szeretettel kapcsolatos látásmódja révén megkerüli a jelenlegi anyagi világ korlátait. E szeretetfogalom az ember lelkében előidéz az igazság, a szépség és a jószág megelégedésére irányuló állatfeletti törekvést; és megtalálásukkor a befogadásukban dicsőül meg; eleped a vágytól, hogy megélje azokat, hogy igazat cselekedjen.

Ne csüggedjete; az emberi evolúció még most is folyik, és az Isten kinyilatkoztatása a világnak Jézusban és Jézuson keresztül nem marad el.

A mai ember előtt álló nagy kihívás az, hogy jobb kapcsolatot teremtsen az isteni Nevelővel, aki az emberi elmében lakozik. Az ember legnagyobb kalandja a húsvér testben ama kiegyensúlyozott és józan törekvésben áll fenn, hogy a kezdetleges lélektudat elmosódott területein keresztül lelkes erőfeszítéssel átlépje az öntudat határait annak érdekében, hogy elérje a szellemtudat határvidékét – kapcsolatot teremtsen az isteni jelenléttel. Az ilyen tapasztalás Isten-tudatot alkot, olyan tapasztalást, mely nagymértékben erősíti az Isten megismerésével kapcsolatos vallásos tapasztalás előzetesen létező igazságát. Az ilyen szellemtudat egyenértékű az Istennél való fiúi elismerés ténylegességének ismeretével. Egyébként pedig a fiúság bizonyossága a hit megtapasztalása.

Az Isten-tudat egyenértékű a teremtményi önvalónak a világegyetemmél való egyesítésével a szellemi valóság legfelsőbb szintjein. Bármely értéknek csak a szellemtartalma maradandó. Még az is elkerülheti a megsemmisülést az emberi tapasztalásban, ami igaz, szép és jó. Ha az ember nem a továbbélést választja, akkor a szeretettől született és szolgálat által táplált valóságait a továbbélő Igazító őrzi meg. Mindezek a dolgok részét képezik az Egyetemes Atyának. Az Atya élő szeretet, és az Atyának ez az élete az ő Fiában van. És az Atya szelleme az ő Fiának fiaiban – a halandó emberekben – van. Végül is még mindig az Atya eszméje az Istenről alkotott legmagasabb rendű emberi felfogás.

* * * * *

Tartalom

1.	AZ ISTENI FIÚ MEGTESTESÜLÉSE A VILÁGUNKON	1
2.	A megtestesülés – A kettő eggyé tétele.....	2
3.	AZ ISTENI FIÚ ALÁSZÁLLÁSÁNAK KORA.....	2
4.	A Krisztus utáni első század nyugati világa	2
5.	JÉZUS MEGSZÜLETÉSE ÉS KISGYERMEKKORA	3
6.	József és Mária.....	3
7.	Gábrriel megjelenik Erzsébetnek.....	4
8.	Gábrriel bejelentése Máriának	5
9.	József álma.....	6
10.	Jézus földi szülei	6
11.	A názáreti otthon	8
12.	A betlehemi utazás	8
13.	Jézus megszületése	9
14.	Jézus bemutatása a templomban.....	10
15.	Heródes intézkedései	11
16.	JÉZUS ZSENGEKORA	12
17.	Visszatérés Názáretbe	13
18.	Az ötödik év (Kr.e. 2)	15
19.	A hatodik év történései (Kr.e. 1)	16
20.	A hetedik év (Kr.u. 1).....	18
21.	A názáreti tanodai napok.....	19
22.	Jézus nyolcadik életéve (Kr.u. 2)	21
23.	JÉZUS KÉSEI GYERMEKKORA	22
24.	Jézus kilencedik éve (Kr.u. 3).....	22
25.	A tizedik év (Kr.u. 4).....	24
26.	A tizenegyedik év (Kr.u. 5)	25
27.	A tizenkettedik év (Kr.u. 6).....	26
28.	A tizenharmadik év (Kr.u. 7)	28
29.	A jeruzsálemi utazás.....	29
30.	JÉZUS JERUZSÁLEMBEN	31
31.	Jézus ellátogat a templomba	32
32.	Jézus és a páska-ünnep	33
33.	József és Mária elindulása	35
34.	Az első és a második nap a templomban.....	35
35.	A harmadik nap a templomban	36
36.	A negyedik nap a templomban	37
37.	A KÉT LEGVÁLSÁGOSABB ÉV	38
38.	Jézus tizenegyedik éve (Kr.u. 8)	39
39.	József halála	40
40.	A tizenötödik év (Kr.u. 9)	41
41.	Az első hitszónoklat a zsinagógában	43
42.	A pénzügyi nehézségek.....	44
43.	A KAMASZKORI ÉVEK	46
44.	A tizenhatodik év (Kr.u. 10)	46
45.	A tizenhetedik év (Kr.u. 11).....	47
46.	A tizennyolcadik év (Kr.u. 12)	49
47.	A tizenkilencedik év (Kr.u. 13)	51
48.	Rebeka, Ezra leánya.....	52

49.	Jézus huszadik éve (Kr.u. 14).....	53
50.	JÉZUS KORAI FELNŐTTKORA	55
51.	A huszonegyedik év (Kr.u. 15).....	55
52.	A huszonkettedik év (Kr.u. 16)	57
53.	A huszonharmadik év (Kr.u. 17).....	58
54.	A damaszkuszi mellékesemény	60
55.	A huszonnegyedik év (Kr.u. 18)	61
56.	A huszonötödik év (Kr.u. 19).....	62
57.	A huszonhatodik év (Kr.u. 20)	63
58.	JÉZUS KÉSŐBBI FELNŐTTKORI ÉLETE	65
59.	A huszonhetedik év (Kr.u. 21).....	65
60.	A huszonnyolcadik év (Kr.u. 22).....	67
61.	A huszonkilencedik év (Kr.u. 23).....	69
62.	Az emberi Jézus	70
63.	ÚTON RÓMÁBA	71
64.	Joppában – beszélgetés Jónásról	72
65.	Cezáreában	73
66.	Alexandriában.....	75
67.	Beszélgetés a valóságról	77
68.	Kréta szigetén	79
69.	A félős legény	80
70.	Karthágóban – beszélgetés az időről és a térről	81
71.	Úton Nápolyba és Rómába	82
72.	A VILÁG VALLÁSAI	83
73.	„A mi vallásunk”	84
74.	IDŐZÉS RÓMÁBAN.....	85
75.	Igaz értékek	87
76.	Jó és rossz	87
77.	Igazság és hit	88
78.	Személyes segédkezés	90
79.	Intelmek a gazdag embernek.....	91
80.	Társadalmi szolgálat.....	94
81.	A Róma környéki utazások	95
82.	VISSZATÉRÉS RÓMÁBÓL	96
83.	Irgalom és igazságosság	97
84.	Hajóra szállás Tarentumban.....	99
85.	Korinthoszban.....	100
86.	Személyes működés Korinthoszban	102
87.	Athénban – beszélgetés a tudományról	104
88.	Efezusban – beszélgetés a lélekről	105
89.	Időzés Cipruson – beszélgetés az elméről	106
90.	Antiókiában.....	108
91.	Mezopotámiában	108
92.	AZ ÁTMENETI ÉVEK	109
93.	A harmincadik év (Kr.u. 24).....	109
94.	Utazás a Káspi-tenger vidékére	110
95.	Az urmiai előadások.....	111
96.	Főhatalom – Isteni és emberi	112
97.	A politikai főhatalom	112
98.	Törvény, szabadság és függetlenség	115
99.	A harmincegyedik év (Kr.u. 25)	116
100.	A Hermon-hegyi elvonulás.....	117

101.	A várakozás időszaka.....	118
102.	KERESZTELŐ JÁNOS.....	120
103.	Jánosból nazireus lesz.....	120
104.	Zakariás halála.....	121
105.	A pásztorelet.....	121
106.	Erzsébet halála.....	122
107.	Isten országa.....	123
108.	János a tan hirdetéséhez fog.....	124
109.	János útja észak felé.....	125
110.	Jézus és János találkozása.....	126
111.	A tan hirdetése negyven napon át.....	127
112.	János útja dél felé.....	128
113.	János a börtönben.....	129
114.	Keresztelő János halála.....	130
115.	A KERESZTELÉS ÉS A NEGYVEN NAP.....	131
116.	A várt messiással kapcsolatos felfogások.....	131
117.	Jézus megkeresztelése.....	132
118.	A negyven nap.....	133
119.	A nyilvános tevékenységgel kapcsolatos tervek.....	135
120.	Az első nagy elhatározás.....	136
121.	A második elhatározás.....	138
122.	A harmadik elhatározás.....	139
123.	A negyedik elhatározás.....	140
124.	Az ötödik elhatározás.....	141
125.	A hatodik elhatározás.....	143
126.	IDŐZÉS GALILEÁBAN.....	143
127.	Az első négy apostol kiválasztása.....	143
128.	Fülöp és Nátániel kiválasztása.....	145
129.	Látogatás Kapernaumban.....	146
130.	A kánai menyegző.....	147
131.	Visszatérés Kapernaumba.....	150
132.	Egy szombati nap történései.....	151
133.	Négyhónapos felkészülés.....	152
134.	Beszéd az Országról.....	154
135.	AZ ORSZÁG HÍRNÖKEINEK FELKÉSZÍTÉSE.....	155
136.	Az utolsó tanítások.....	156
137.	A hatok kiválasztása.....	157
138.	Máté és Simon elhívása.....	157
139.	Az ikrek elhívása.....	158
140.	Tamás és Júdás elhívása.....	159
141.	Az alapos felkészülés hete.....	159
142.	Újabb csalódás.....	160
143.	A tizenkettek első munkája.....	162
144.	A próbatételek öt hónapja.....	163
145.	A tizenkettek megszervezése.....	163
146.	A TIZENKÉT APOSTOL.....	164
147.	András, az elsőként kiválasztott.....	164
148.	Simon Péter.....	166
149.	Zebedeus Jakab.....	167
150.	Zebedeus János.....	169
151.	Kíváncsi Fülöp.....	171
152.	Őszinte Nátániel.....	172

153.	Lévi Máté	173
154.	Didimusz Tamás.....	175
155.	Alfeus Jakab és Júdás	176
156.	Zélóta Simon.....	178
157.	Karióti Júdás	179
158.	A TIZENKETTEK FELAVATÁSA.....	180
159.	Előkészítő tanítás.....	181
160.	A felavatás.....	182
161.	A felavatási beszéd	182
162.	Ti vagytok a föld sója.....	184
163.	Atyai és testvéri szeretet	185
164.	A felavatás estéje.....	187
165.	A felavatást követő hét	190
166.	Csütörtök délután a tónál	191
167.	A felszentelés napja.....	195
168.	A felszentelést követő este.....	195
169.	A NYILVÁNOS MŰKÖDÉS ELKEZDÉSE	197
170.	Galilea elhagyása.....	198
171.	Az Isten törvénye és az Atya akarata.....	198
172.	Időzés Amathuszban.....	199
173.	Tanítás az Atyáról	200
174.	Szellemi egység	201
175.	Az utolsó hét Amathuszban.....	202
176.	Betániában, a Jordánon túl.....	203
177.	A jerikói ténykedés	204
178.	Utazás Jeruzsálembe.....	205
179.	A PÁSKA-ÜNNEP JERUZSÁLEMBEN.....	205
180.	Tanítás a templomban	205
181.	Az Isten haragja	206
182.	Az Istenről alkotott kép	207
183.	Fláviusz és a görög műveltség.....	208
184.	Beszélgetés a bizonyosságról.....	209
185.	A Nikodémusszal folytatott beszélgetés.....	210
186.	Tanítás a családról.....	211
187.	Dél-Júdeában.....	213
188.	UTAZÁS SZAMARIÁN ÁT.....	214
189.	A tan hirdetése Arkhelaiszban	214
190.	Tanítás az önuralomról	216
191.	Szórakozás és kikapcsolódás.....	217
192.	A zsidók és a szamaritánusok.....	218
193.	A sikári asszony.....	219
194.	A szamaritánus hitébredés	222
195.	Tanítások az imáról és az istenimádatról.....	223
196.	GILBOÁBAN ÉS A TÍZVÁROSBAN.....	223
197.	A gilboai tábor.....	224
198.	Beszélgetés az imáról	224
199.	A hívó ember imája	225
200.	Egyebek az imáról.....	226
201.	Más imaformák	227
202.	Tanácskozás János apostolaival	230
203.	A Tízváros településein	232
204.	A Pella közeli táborban	232

205.	Keresztelő János halála	233
206.	NÉGY ESEMÉNYDÚS NAP KAPERNAUMBAN.....	233
207.	A halfogás	234
208.	Délután a zsinagógában.....	234
209.	A gyógyítás napnyugtakor	237
210.	Az este további részében	238
211.	Vasárnap kora reggel.....	239
212.	AZ ELSŐ TANHIRDETŐ VÁNDORÚT GALILEÁBAN	241
213.	A tan hirdetése Rimmonban.....	241
214.	Jotapatában	241
215.	A rámai megálló.....	244
216.	A jiróni evangélium	246
217.	Visszatérés Kánába	247
218.	Nain és az özvegyasszony fia	248
219.	Éndórban	249
220.	RÖVID LÁTOGATÁS JERUZSÁLEMBEN	249
221.	A centurió szolgálja	249
222.	Az utazás Jeruzsálembe	250
223.	A Bethesda vizénél.....	251
224.	Az életmódszabály	252
225.	A farizeus Simon meglátogatása	253
226.	Visszatérés Kapernaumba.....	255
227.	Újra Kapernaumban	257
228.	A szellemi jószág ünnepe.....	258
229.	A VÁNDOR HITSZÓNOKOK TANÍTÁSA BETSZAIDÁBAN.....	258
230.	A próféták új tanodája	259
231.	A betszaidai kórház	259
232.	Az Atya ügye	260
233.	A rossz, a bűn és a gonoszság	261
234.	A megpróbáltatás célja	262
235.	A szenvedés félreértelmezése – Beszélgetés Jóbról.....	263
236.	Az elsovadt kezű ember.....	265
237.	Az utolsó betszaidai hét	266
238.	A lebénult ember meggyógyítása	266
239.	A MÁSODIK TANHIRDETŐ VÁNDORÚT.....	267
240.	Jézus hírnevének terjedése.....	268
241.	Az emberek hozzáállása	269
242.	A vallási vezetők ellenségessége	271
243.	A tanhirdető vándorút lefolyása.....	272
244.	Tanítás a megelégedettségről.....	273
245.	„Félni az Urat”	273
246.	Visszatérés Betszaidába	275
247.	A HARMADIK TANHIRDETŐ VÁNDORÚT.....	276
248.	A női vándor hitszónokok testülete.....	276
249.	A magdalai megálló	277
250.	A szombat Tibériásban.....	277
251.	Az apostolok kettesével való kiküldése.....	278
252.	Mit kell tennem, hogy üdvözljek?	279
253.	Az esti tanítások.....	280
254.	Időzés Názáretben.....	280
255.	A szombati istentisztelet	281
256.	A názáreti elutasítás	283

257.	IDŐZÉS ÉS TANÍTÁS A PARTON	284
258.	A magvetőről szóló példabeszéd	284
259.	A példabeszéd értelmezése	285
260.	További beszélgetés a példázatokról	287
261.	Újabb példabeszédek a tónál	289
262.	A kheresai út	289
263.	A kheresai eszelős	290
264.	A KAPERNAUMI VÁLSÁGHOZ VEZETŐ ESEMÉNYEK.....	292
265.	Jairus házában	293
266.	Az ötezer ember jóllakatása	294
267.	A királycsináló mellékesemény	296
268.	Simon Péter éjszakai látomása	296
269.	Újra Betsaidában	297
270.	Genezáretben	298
271.	Jeruzsálemben	299
272.	A KAPERNAUMI VÁLSÁG	300
273.	Az előkészületek sora	300
274.	A korszakos beszéd	301
275.	A beszéd után	304
276.	Az utolsó szavak a zsinagógában	305
277.	A szombat este	306
278.	AZ UTOLSÓ NAPOK KAPERNAUMBAN	307
279.	A tanácskozás hete	308
280.	A pihenés hete	308
281.	A második megbeszélés Tibériásban	309
282.	Szombat éjjel Kapernaumban	310
283.	A mozgalmas vasárnap reggel	310
284.	Jézus családjának megérkezése	311
285.	A sietve távozás	313
286.	MENEKÜLÉS ÉSZAK-GALILEÁN ÁT	313
287.	Miért háborognak a pogányok?	313
288.	A vándor hitszónokok Korazinban	315
289.	Cezárea-Filippiben	315
290.	Útban Fönícia felé	316
291.	Beszélgetés az igaz vallásról	316
292.	A második beszélgetés a vallásról	318
293.	IDŐZÉS TÜROSZBAN ÉS SZIDONBAN	321
294.	A szíriai nő	321
295.	Tanítás Szidonban	323
296.	Utazás a partvidéken	324
297.	Türoszban	324
298.	Jézus Türoszban tanít	324
299.	Visszatérés Föníciából	327
300.	CEZÁREA-FILIPPIBEN	328
301.	A templomi adószedő	329
302.	Betsaida-Juliászban	329
303.	Péter hitet tesz	330
304.	Beszélgetés az Országról	331
305.	Az új felfogás	332
306.	A következő délután	333
307.	András beszélgetései	335
308.	AZ ÁTLÉNYEGÜLÉS HEGYE	336

309.	Az átlényegülés.....	336
310.	Útban lefelé a hegyről.....	338
311.	Az átlényegülés jelentése.....	338
312.	A nyavalyatörős fiú.....	339
313.	Jézus meggyógyítja a fiút.....	340
314.	Kelszosz kertjében.....	341
315.	Péter tiltakozása.....	343
316.	Péter házában.....	344
317.	A TÍZVÁROSI VÁNDORÚT.....	345
318.	A megbocsátásról szóló tan hirdetése.....	345
319.	A különös tanhirdető.....	346
320.	Intelem a tanítóknak és a híveknek.....	347
321.	Beszélgetés Nátániellel.....	349
322.	Jézus vallásának igenlő jellege.....	351
323.	Visszatérés Magadánba.....	353
324.	ALEXANDRIAI RODAN.....	353
325.	Rodan görög bölcselete.....	353
326.	Az életvezetés művészete.....	356
327.	Az érettség csábításai.....	358
328.	Az érettségi egyensúly.....	359
329.	Az eszménykép vallása.....	360
330.	TOVÁBBI VITÁK RODANNAL.....	362
331.	Az Isten személyisége.....	363
332.	Jézus isteni természete.....	364
333.	Jézus emberi és isteni elméje.....	366
334.	A SÁTOROS ÜNNEPEN.....	366
335.	A jeruzsálemi látogatás veszélyei.....	367
336.	Az első templomi beszéd.....	368
337.	A házasságtörésen ért asszony.....	370
338.	A sátoros ünnep.....	371
339.	Hitszónoklat a világ világosságáról.....	372
340.	Beszéd az élet vizéről.....	373
341.	Beszéd a szellemi szabadságról.....	373
342.	Látogatás Mártánál és Máriánál.....	375
343.	Betlehemben Abnerrel.....	375
344.	A HETVENEK FELAVATÁSA MAGADÁNBAN.....	376
345.	A hetvenek felavatása.....	376
346.	A gazdag ifjú és a többiek.....	377
347.	Vita a vagyonról.....	379
348.	Búcsú a hetvenektől.....	380
349.	A tábor áthelyezése Pellába.....	381
350.	A hetvenek visszatérése.....	382
351.	Felkészülés az utolsó küldetésre.....	383
352.	A TEMPLOMSZENTELÉS ÜNNEPÉN.....	384
353.	A jó szamaritánus története.....	384
354.	Jeruzsálemben.....	385
355.	A vak koldus meggyógyítása.....	386
356.	Jósiás a Szanhedrin előtt.....	388
357.	Tanítás Salamon csarnokában.....	390
358.	A PEREAI KÜLDETÉS KEZDETE.....	391
359.	A pella táborban.....	392
360.	Hitszónoklat a jó pásztorról.....	392

361.	Szombati hitszónoklat Pellában	393
362.	Az örökség felosztása	394
363.	Beszéd az apostoloknak a vagyonról	396
364.	Válasz Péter kérdésére	397
365.	AZ UTOLSÓ LÁTOGATÁS ÉSZAK-PEREÁBAN	398
366.	A farizeusok Ragabában	398
367.	A tíz leprás	400
368.	A geraszai hitszónoklat	401
369.	A véletlenekről szóló tanítás	402
370.	A filadelfiai gyülekezet	404
371.	LÁTOGATÁS FILADELFIÁBAN	404
372.	Reggeli a farizeusokkal	405
373.	A nagy estebédéről szóló példabeszéd	406
374.	Az erőtlén szellemű asszony	407
375.	A Betániából jött üzenet	407
376.	Útban Betániába	409
377.	A kisgyermek megáldása	410
378.	Beszélgetés az angyalokról	411
379.	LÁZÁR FELTÁMASZTÁSA	412
380.	Lázár sírjánál	414
381.	Lázár feltámasztása	416
382.	A Szanhedrin ülése	417
383.	Az ima meghallgatása	417
384.	Lázár további sorsa	419
385.	AZ UTOLSÓ TANÍTÁS PELLÁBAN	419
386.	Példabeszéd az elveszett fiúról	419
387.	Példabeszéd a ravasz intézőről	422
388.	A gazdag ember és a koldus	423
389.	Az Atya és az ő Országáa	424
390.	A MENNYORSZÁG	426
391.	A mennyországgal kapcsolatos felfogások	426
392.	Jézus felfogása az Országról	427
393.	Az igazságossággal kapcsolatban	429
394.	Jézus tanítása az Országról	430
395.	Az Országról alkotott későbbi eszmék	431
396.	ÚTON JERUZSÁLEMBE	433
397.	Elindulás Pellából	435
398.	A költségek számbavétele	435
399.	A pereai vándorút	436
400.	Tanítás Liviaszban	437
401.	A jerikói vak ember	439
402.	Látogatás Zákeusnál	439
403.	„Ahogy Jézus arra ment”	440
404.	Példázat a minákról	441
405.	BEVONULÁS JERUZSÁLEMBE	443
406.	A szombat Betániában	443
407.	Vasárnap reggel az apostolokkal	444
408.	Elindulás Jeruzsálembe	445
409.	Időzés a templomnál	447
410.	Az apostolok hozzáállása	448
411.	A HÉTFŐI NAP JERUZSÁLEMBEN	451
412.	A templom megtisztítása	451

413.	A Mester tekintélyének megkérdőjelezése	453
414.	Példabeszéd a két fiúról	455
415.	Példabeszéd a távollévő földbirtokosról.....	455
416.	Példabeszéd az esküvői lakomáról	456
417.	A KEDDI REGGEL A TEMPLOMBAN.....	458
418.	Isteni megbocsátás.....	459
419.	A zsidó vezetők kérdései.....	460
420.	A szadduceusok és a feltámadás	461
421.	A nagy parancsolat.....	462
422.	Az érdeklődő görögök.....	463
423.	AZ UTOLSÓ TEMPLOMI BESZÉD	465
424.	A beszéd	465
425.	Az egyes zsidók helyzete	468
426.	A Szanhedrin sorsdöntő ülése	469
427.	A jeruzsálemi helyzet	470
428.	KEDD ESTE AZ OLAJFÁK HEGYÉN.....	471
429.	Jeruzsálem pusztulása.....	471
430.	A Mester második eljövetele	472
431.	Későbbi beszélgetés a táborban.....	474
432.	Az isteni Fiú visszatérése	476
433.	SZERDA, A PIHENÉS NAPJA	477
434.	Egy nap egyedül az Istennel	478
435.	Az otthoni gyermekkori évek	478
436.	Napközben a táborban	480
437.	Júdás és a főpapok	481
438.	Az utolsó együtt töltött óra	483
439.	AZ UTOLSÓ NAP A TÁBORBAN.....	484
440.	Beszélgetés a fiúi elismertségről és az állampolgárságról.....	484
441.	Ebéd után	487
442.	Útban az estebédre	488
443.	AZ UTOLSÓ ESTEBÉD.....	489
444.	A megkülönböztetés utáni vágy	490
445.	Az estebéd kezdete	491
446.	Az apostolok lábának megmosása.....	491
447.	Az árulóhoz intézett utolsó szavak.....	493
448.	A megemlékezési estebéd meghonosítása	494
449.	A BÚCSÚBESZÉD.....	496
450.	Az új parancsolat	496
451.	A szőlőtő és az ágak	497
452.	A világ ellenségessége	498
453.	A megígért segítő	499
454.	Az Igazság Szelleme.....	500
455.	A távozás szükségessége	502
456.	AZ UTOLSÓ INTELMEK ÉS FIGYELMEZTETÉSEK	504
457.	Az utolsó vigasztaló szavak.....	504
458.	Személyes búcsúintelmek.....	505
459.	A GETSZEMÁNIBAN	512
460.	Az utolsó csoportos ima.....	513
461.	Az árulás előtti utolsó óra	515
462.	Egyedül a Getszemániban	517
463.	JÉZUS ELÁRULÁSA ÉS ELFOGÁSA	519
464.	Az Atya akarata	519

465.	Júdás a városban	520
466.	A Mester elfogása	521
467.	Vita az olajütőnél.....	523
468.	Útban a főpap palotájához.....	524
469.	A SZANHEDRIN BÍRÓSÁGA ELŐTT	525
470.	Az Annás által lefolytatott vizsgálat.....	525
471.	Péter az udvarban	527
472.	A Szanhedrin tagjaiból álló bíróság előtt	529
473.	A megaláztatás órája	530
474.	A bíróság második ülése	531
475.	A PILÁTUS ELŐTTI PER	532
476.	Pilátus helytartó	533
477.	Jézus megjelenik Pilátus előtt	534
478.	Pilátus magánkihallgatása	535
479.	Jézus Heródes előtt	537
480.	Jézus visszatér Pilátushoz.....	537
481.	Pilátus utolsó próbálkozása	539
482.	Pilátus utolsó kérdései	540
483.	Pilátus gyászos megfutamodása.....	541
484.	RÖVIDDEL A KERESZTRE FESZÍTÉS ELŐTT	542
485.	Karióti Júdás vége	542
486.	A Mester hozzáállása	543
487.	A megbízható Zebedeus Dávid	545
488.	Előkészületek a keresztre feszítésre	545
489.	Jézus halálának a páska-ünnephez való viszonya.....	546
490.	A keresztre feszítés	547
491.	Útban a Golgotához.....	548
492.	A KERESZTRE FESZÍTÉS	549
493.	A keresztre feszítés szemtanúi	550
494.	A lator a kereszten	551
495.	Az utolsó óra a kereszten.....	553
496.	A keresztre feszítés után.....	554
497.	A SÍRBA TÖLTÖTT IDŐ.....	554
498.	Jézus temetése	555
499.	A sír őrzése	556
500.	A szombat napján	556
501.	A kereszthalál jelentése	557
502.	A kereszt tanulságai	559
503.	A FELTÁMADÁS.....	560
504.	A félszellemi létbe való átmenet.....	561
505.	Jézus anyagi teste	562
506.	A megítéltetési feltámadás.....	564
507.	Az üres sír felfedezése.....	564
508.	Péter és János a sírnál	566
509.	JÉZUS MEGJELENÉSEI	567
510.	A feltámadás hírnökei.....	568
511.	Jézus megjelenése Betániában	569
512.	József házában	570
513.	Jézus megjelenése a görögöknek.....	571
514.	Séta a két testvérrel.....	571
515.	JELENÉSEK AZ APOSTOLOK ÉS MÁS VEZETŐK ELŐTT	573
516.	Jelenés Péter előtt.....	575

517.	Az első megjelenés az apostoloknak	576
518.	A félszellemi teremtményekkel.....	576
519.	A tizedik megjelenés (Filadelfiában)	577
520.	A második megjelenés az apostoloknak.....	577
521.	Az alexandriai jelenés	579
522.	JELENÉSEK GALILEÁBAN.....	580
523.	Jelenés a tónál	580
524.	Beszélgetés az apostolokkal kettesével	582
525.	A felavatás hegyén.....	585
526.	A tóparti gyűlés.....	586
527.	AZ UTOLSÓ JELENÉSEK ÉS A MENNYBEMENETEL	586
528.	A jelenés Sikárban.....	588
529.	A föníciai jelenés.....	588
530.	Az utolsó jelenés Jeruzsálemben	589
531.	Júdás bukásának okai	590
532.	A Mester mennybemenetele	591
533.	Péter gyűlést hív össze.....	591
534.	AZ IGAZSÁG SZELLEME NEK ADOMÁNYOZÁSA	592
535.	A pünkösti beszéd	593
536.	A pünkösd jelentősége	593
537.	Ami pünkösdkor történt.....	595
538.	A keresztény egyház kezdetei	598
539.	PÜNKÖSD UTÁN	600
540.	A görögök hatása.....	602
541.	A római hatás.....	603
542.	A Római Birodalom fennállása alatt.....	604
543.	Az európai sötét korszakok.....	605
544.	A mai kor kihívása	605
545.	Az anyagelvű gondolkodás	606
546.	Az anyagelvűség sérülékeny volta.....	608
547.	Világi egyeduralom	610
548.	A kereszténység előtt álló kihívás.....	612
549.	A jövő.....	613
550.	JÉZUS HITE	616
551.	Jézus – az ember	618
552.	Jézus vallása	619
553.	A vallás felsősége	621

E mű az ISBN 978-1883395-476 számú kiadvány UF-HUN-001-2010-3.1 azonosítójú szövegváltozatának felülvizsgálat alatt álló munkaanyagából (2024.12.01.) származó szövegrészeket használ fel.

CC BY-NC-ND HU

A » Nevezd meg! - Ne add el! - Ne változtasd! 4.0 Nemzetközi (CC BY-NC-ND 4.0)« licenc alatt a műveket szabadon megoszthatod – másolhatod és terjesztheted a művet bármilyen módon vagy formában az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! – (A szerzőt megfelelően fel kell tüntetned, hivatkozást kell létrehoznod a licencre és jelezned kell, ha a művön változtatást hajtottál végre. Ezt bármilyen észszerű módon megteheted, kivéve oly módon, ami azt sugallná, hogy a jogosult támogat téged vagy a felhasználásod körülményeit.

Ne add el! – Nem használhatod a művet üzleti célokra.

Ne változtasd! – Nem szabhatsz meg más jogi vagy technológiai korlátozásokat, melyek megakadályoznának bárkit abban, hogy ezen licenc által engedélyezett bármely tevékenységeket folytassák.

Nincsenek további megkötések – Nem szabhatsz meg más jogi vagy technológiai korlátozásokat, melyek megakadályoznának bárkit abban, hogy ezen licenc által engedélyezett bármely tevékenységeket folytassák.